

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ 35
Θεσμοί και Ίδεολογία στη νεοελληνική κοινωνία

Δ. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ - Π. Δ. ΜΙΧΑΗΛΑΡΗΣ

Η ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΔΟΣΙΘΕΟΥ

Μία πηγή και ένα τεκμήριο

Α'

ΑΘΗΝΑ 1987

Η ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΔΟΣΙΘΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ 35
Θεσμοὶ καὶ Ἰδεολογία στὴ νεοελληνικὴ κοινωνία

Δ. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ - Π. Δ. ΜΙΧΑΗΛΑΡΗΣ

Η ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΔΟΣΙΘΕΟΥ

Μία πηγή καὶ ἓνα τεκμήριο

Α΄

ΑΘΗΝΑ 1987

Πρόλογος

«Θεσμοί και Ίδεολογία στη νεοελληνική κοινωνία» είναι τὸ ἀντικείμενο ἑνὸς ἐρευνητικοῦ προγράμματος ποὺ ἐκπονεῖται στὸ Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν. Τὸ ἔργο ποὺ θὰ φέρει τὸν πρῶτον τίτλο καὶ στὸ ὁποῖο θὰ παρουσιάζονται τὰ συνολικὰ ἀποτελέσματα τοῦ Προγράμματος θὰ ἀργήσει νὰ δεῖ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος. Ὡς τότε, κάτω ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐπιγραφή θὰ δημοσιεύονται τὰ πορίσματα ἐρευνῶν ποὺ ὁργανώθηκαν εἴτε γιὰ νὰ ἐπιλύσουν ἐπιμέρους ζητούμενα εἴτε γιὰ νὰ διερευνήσουν, δειγματοληπτικά, τομεῖς ἢ ὅψεις τοῦ γενικοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

«Νεοελληνική» χαρακτηρίζεται, συμβατικά, ἡ περίοδος ἐκείνη τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἐπομένη τῆς κατάλυσης τοῦ βυζαντινοῦ κράτους. Ὅ,τι ὅμως, κυρίως, ἐνδιαφέρει τὸ πρόγραμμα αὐτὸ εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ πολυάριθμου τμήματος τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας ποὺ, ὅσοι ἀπὸ πολυπλοκές καὶ ὁπωσδήποτε διόλου μονοσήμαντες διαδικασίες¹, συνέχισε τὴ ζωὴ του —τὴ «νεοελληνική» περίοδο τῆς ζωῆς του— στὰ πλαίσια τῆς αὐτοκρατορίας ποὺ ὀνομάστηκε ὀθωμανική.

Δειγματοληπτικὲς ἐρευνες ποὺ ἐπιχειρήσαμε ἔδειξαν ὅτι ἡ «τουρκοκρατούμενη» νεοελληνικὴ κοινωνία δὲν ἦταν μιὰ ἀπολιτική, ὀρθοκεντρικὴ κοινότητα ἰσοδύλων, ἀλλὰ διαφοροποιημένη πολιτικὴ κοινωνία μὲ θεσμικὴ συγκρότηση· ἔδειξαν ἀκόμη ὅτι ἡ ἰδεολογία μὲ τὴν ὁποία λειτουργοῦσε ἡ κοινωνία αὐτὴ τὴν περίοδο τῆς ὀθωμανικῆς ἐπικυριαρχίας δὲν περιορίστηκε στοὺς θρήνους γιὰ τὴν Ἄλωση. Οἱ προκριματικὲς αὐτὲς διαπιστώσεις ἔφεραν στὴν ἐπιφάνεια καὶ τὴν ἀνάγκη νὰ ὁργανωθεί ἓνα ἐρευνητικὸ πρόγραμμα ποὺ θὰ μελετήσει συστηματικὰ τὴν ἱστορία τῆς νεοελληνικῆς,

1. Ἐὰς μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ παραπέμψω σὲ μιὰ πρόσφατη εἰσήγηση ὅπου θίγονται, ἐκτενέστερα κάπως, τὰ προβλήματα ποὺ ἐδῶ ἀναφέρω ὑπαινικτικά, *Les mécanismes d'une Conquête*, στὸ *Économies méditerranéennes; équilibres et intercommunications*, XIII-XIXe siècles, 3, Ἀθήνα 1986, 191-204.

όπως την όρίσαμε πιό πάνω, κοινωνίας. Έρευνητικοί άξονες, οί θεσμοί και ή ιδεολογία αὐτῆς τῆς κοινωνίας· οί θεσμοί μέ τοὺς ὁποίους ὁργανώθηκε —καί ἐπέζησε— μετά τήν "Αλωση καί ή ιδεολογία μέ τήν ὁποία λειτούργησε. Λόγοι ἀκριβολογίας θά ἐπέβαλλαν ἴσως καί ὁ ὅρος «ιδεολογία» νά χρησιμοποιεῖται στόν πληθυντικὸ ἀριθμὸ, ἀφοῦ στοὺς κόλπους μιᾶς κοινωνίας δὲν διαμορφώνεται, καταρχήν, μία ιδεολογία, ἀλλὰ περισσότερες πού συνυπάρχουν ἀνταγωνιστικά. Ὡστόσο, προτιμήσαμε τὸν τύπο τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ στὴν περιεκτικὴ του χρήση —χρήση ἐξάλλου δόκιμη στὴ μακριὰ παράδοση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας.

Στὸ πλαίσιο αὐτῆς τῆς ἐρευνητικῆς ὀπτικῆς, ἐπιχειρήθηκε μιὰ δοκιμαστικὴ τομὴ στόν 15^ο αἰῶνα γιὰ νά μελετηθοῦν θέματα στρωμάτωσης καί ιδεολογίας. Τὰ ἀποτελέσματα πού δημοσιεύτηκαν μέ τὸν τίτλο *Ἡ ἐμφάνιση τῆς Σχολῆς τοῦ Φυσικοῦ Δικαίου στὴν «τονοκρατούμενη» ἑλληνικὴ κοινωνία*¹ προετοίμασαν τὸ ἔδαφος γιὰ νά ἐπιχειρήσουμε μιὰν ἄλλη τομὴ, στὰ χρόνια τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ, μέ στόχους τὰ ἴδια αὐτὰ θέματα². «Ὅλα δείχνουν ὅτι ἀπὸ ἓνα τόσο εὐρὸ ἐρευνητικὸ πεδίο ὑπάρχουν ἐλπίδες γιὰ παραγωγὴ νέας γνώσης.

Παράλληλα, ἀρχίσαμε νά συγκεντρώνουμε μέ τρόπο συστηματικὸ τίς πράξεις πού ἐκδόθηκαν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως μετά τὴν ἀνασύστασή του, τὸ 1454, στὸ πλαίσιο τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας³. Μὲ τὴν ἐργασία αὐτὴ φιλοδοξοῦμε νά συνεχίσουμε τὸ πολυτίμητο ἔργο τῶν Assomptionnistes, *Les Regestes des actes du patriarcat de Constantinople*, κατὰ τὴ μεταβυζαντινὴ περίοδο· κυρίως, ὅμως, νά στηρίζουμε σὲ πρωτογενεῖς πηγές τίς ἐρευνές μας γιὰ τὸν σημερινὸ γιὰ τὴ νεοελληνικὴ κοινωνία θεσμὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου⁴.

1. Τ. 1: *Ἡ ἀνάγκη μιᾶς νέας Ἰδεολογίας*, Ἀθήνα 1980· καί τ. 2: *Ἡ πρώτη μετακένωση*, Ἀθήνα 1983.

2. Βλ. δύο «πρόδρομες» ἀνακοινώσεις πού ἀντλήσαν ὕλικὸ ἀπὸ τὴν ἐπεξεργασία αὐτῆ, *Stratification sociale et Lumières: le cas grec*, στὸ VII^ο Congrès International des Lumières (Βουδαπέστη 26.7-2.8.1987) καί *Ἰδεολογικά διλήμματα καί πολιτικὲς προτάσεις «κατόπιν θεύλλης»*, στὸ Συμπόσιο τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν, *Ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση καί ὁ Νέος Ἑλληνισμός* (Ἀθήνα 14-17.10.1987) (καί τὰ δύο κείμενα ὑπὸ ἔκδοση στὰ Πρακτικὰ τῶν συνεδρίων).

3. Ἡ συγκομιδὴ μας ὡς τώρα εἶναι 3.500 πράξεις, ἀριθμὸς ὅμως πού πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τὸ νά προσεγγίζει τὸ σύνολο τῶν πράξεων πού ἐκδόθηκαν.

4. Ὅπως θά περίμενε κανεὶς, ἀρκετὲς μελέτες προέκυψαν ἀπὸ τίς ἐρευνες αὐτές, μελέτες πού εἴτε παρουσιάζουν νέα τεκμήρια εἴτε ἀξιοποιοῦν, ὕστερα ἀπὸ μιὰ νέα ἀνάγνωση, γνωστὲς πηγές. Ἐρευνες πάντως πού προκλήθηκαν ἀπὸ τὸ Πρόγραμμα αὐτὸ καί τὰ πορίσματά τους νόμιμο εἶναι νά δοῦν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας στὴ σει-

“Ας έρθουμε, όμως, τώρα στη «Νομική Συναγωγή» του Δοσιθέου, για να εξηγήσουμε για ποιό λόγο εντάχθηκε στις ζητήσεις του έρευνητικού αυτού Προγράμματος και κάτω από ποιά όπτική γωνία θα αξιολογηθεί.

Συχνά μιὰ ποσοτική αποτίμηση είναι, από μόνη της, ένας εύγλωττος δείκτης της σημασίας ενός ιστορικού τεκμηρίου: 1069 είναι ο αριθμός των κειμένων που περιέχονται στη συναγωγή που έπιχείρησε στὰ τέλη του ιζ' αιώνα ο Δοσίθεος 'Ιεροσολύμων. Και ή έμφανής αυτή σπουδαιότητα —άφοϋ πρόκειται για πολυάριθμα κείμενα που άποθησαυρίστηκαν τόν ιζ' αιώνα— άναδεικνύεται ακόμη περισσότερο, όταν συνδυαστεί με ποιοτικά στοιχεία που, στην περίπτωση αυτή, είναι ή διπλωματική ύφή και ή ιστορική έμβέλεια των δύο, τουλάχιστον, από τις ένότητες που συγκροτούν τη συναγωγή του Δοσιθέου: περισσότερα από 100 κείμενα άνήκουν σε ένα Νομοκάνονα που άνάγεται στόν ιγ' αιώνα και είναι ως σήμερα στο σύνολό του άθρησάριστος' και ακόμη, 650 από τὰ 950 κείμενα που έχουν άντιγραφεί από τόν «'Ιερόν Κώδικα» του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως έχουν σήμερα ως μοναδικό μάρτυρα τὸ χειρόγραφο που συγκρότησε ο Δοσίθεος —καθώς τὰ πρωτότυπά τους δὲν υπάρχουν πια στὰ 'Αρχεία του Πατριαρχείου.

‘Η σημασία όμως της συναγωγής που αποφάσισε ο Δοσίθεος δὲν εξαντλείται ἐδῶ και από μιάν άλλη πλευρά —λιγότερο εύγλωττη αυτή τη φορά— άποτελεί πολύτιμο τεκμήριο: υποδηλώνει μιὰ βούληση ή ό-ποία, έχοντας συνείδηση κάποιας κοινωνικής ανάγκης, εξωτερικεύτηκε με τήν πράξη της συναγωγής. Κατά συνέπεια, ή,τι συνάχθηκε άποτελεί, καταρχήν, τεκμήριο για τήν ανίχνευση της κοινωνικής ανάγκης που υπήρχε ή που ο συμπλητής θεώρησε ήτι υπήρχε.

‘Ένα τέτοιο ιστορικό τεκμήριο ήταν φυσικό να ενδιαφέρει τὸ Πρόγραμμα «Θεσμοί και 'Ιδεολογία στη νεοελληνική κοινωνία». Να μᾶς ενδιαφέρει και ως πηγή που διασώζει πολύτιμο υλικό για τήν ιστορία του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως —του κατεξοχήν έξουσιαστικού θεσμοϋ που άφορᾷ άμεσα τη νεοελληνική κοινωνία— και ως τεκμήριο ιδεολογίας για τήν κοινωνία μέσα στην όποία ζούσε ο Δοσίθεος' αλλά και ως πηγή για τή μελέτη εύρύτερων έκδηλώσεων της ζωής της νεοελληνικής κοι-

ρά αυτή. ‘Ενδεικτικά άναφέρω δύο τίτλους που σύντομα θα δημοσιευτούν: α' Ανεπίσημα από τὸ Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. ‘Παρασχέδια' του 1476» και α' Ο 'Ιερὸς Κώδιξ' του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως στὸ δεύτερο μισὸ του ιε' αιώνα: τὰ μόνα γνωστά σπαράγματα».

νωνίας —καθώς περιέχει ειδήσεις για την έρήμωση ή την εγκατάλειψη εκκλησιαστικῶν περιφερειῶν, στοιχεῖα για τὶς οἰκονομικὲς σχέσεις καὶ τεκμήρια για τὴν ἱεραρχία τῶν κοινωνικῶν ἀξιῶν.

Ὡστόσο, ἀπὸ τὴ διαπίστωση ὅτι ἓνα ἱστορικὸ τεκμήριο εἶναι χρήσιμο ὡς τὴ στιγμή πού θὰ χρησιμοποιηθεῖ ὡς πηγὴ ὑπάρχει μιὰ ἀπόσταση. Καὶ ἡ «ἀπόσταση» αὐτὴ δὲν ἔχει καλυφθεῖ γιατὴ συναγωγὴ τοῦ Δοσιθέου. Ἀποσπασματικὴ μόνο γνώση μπορεῖ κανεὶς νὰ σχηματίσει γι' αὐτὴ τὴν πηγὴ, ἀφοῦ ἓνα μέρος της μόνο ἔχει περιγραφεῖ, τὰ ἀντιγραφικά της πρότυπα δὲν ἔχουν ὅλα ἀποκαλυφθεῖ, ὁ μηχανισμὸς συγκρότησής της δὲν ἔχει ἐντοπιστεῖ, ἐνῶ μόνο τμήματά της ἔχουν δημοσιευτεῖ —κάποτε μὲ κάποια ἐπιλεκτικὴ παρέμβαση. Μὲ δυὸ λόγια, δὲν ἔχουμε μιὰ συνολικὴ εἰκόνα τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ τεκμηρίου. Τὴν «ἀπόσταση» λοιπὸν αὐτὴ χρειάστηκε νὰ τὴν καλύψουμε—ὡς ἓνα σημεῖο τουλάχιστον—γιατὴ χάρη τοῦ ἐρευνητικοῦ Προγράμματος τοῦ KNE καὶ θεωρήσαμε ὅτι θὰ ἦταν χρήσιμο νὰ δώσουμε τὴν εἰκόνα αὐτὴ στὴ δημοσιότητα μαζὶ μὲ τὴν καθαυτὴ μελέτη γιατὴ συναγωγὴ πού ἐπιχείρησε τὸν 13' αἰῶνα ὁ Δοσίθεος.

Νοέμβριος 1987

Δ.Γ.Α.

Περιεχόμενα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

(σ. 13-30)

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟΥ

Πρώτο κεφάλαιο: Τὸ θέμα	33
Δεύτερο κεφάλαιο: Τὰ «ἐκτὸς θέματος»	41

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Η ΓΛΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΑΓΩΓΗΣ

Τρίτο κεφάλαιο: Ἡ θεωρία τοῦ Μ. Γεδεών	47
Τέταρτο κεφάλαιο: Ἡ ἐνότηता τοῦ χειρογράφου	50

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

Η ΣΥΝΑΓΩΓΗ

Πέμπτο κεφάλαιο: Νομοκανονικὴ ὕλη	59
α' Ἀπὸ ἓνα Νομοκάνονα τοῦ ιγ' αἰῶνα (61)	
β' Ἀπὸ διάφορα «Νόμμινα» (130)	
Ἑκτο κεφάλαιο: Πατριαρχικὰ καὶ ἄλλα κείμενα	137
α' Ἀπὸ τὸν «Ἱερὸν Κώδικα» τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταν- τινουπόλεως (140)	
β' Ζητήματα τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας (440)	

ΠΙΝΑΚΕΣ

Α' Γενικὸ εὔρετήριο	447
Β' Ἀλφαβητικὸς πίνακας τῶν incipit	483
Γ' Χρονολογικὸς τῶν κειμένων τοῦ «Ἱεροῦ Κώδικος»	510
Δ' Χρονολογικὸς πατριαρχιῶν (Ἱερειάς Α' ἕως Παρθένιος Δ')	538
Ε' Τὰ κείμενα τοῦ «Ἱεροῦ Κώδικος» κατὰ πατριάρχες	540
Ζ' Ἄλλα χειρόγραφα καὶ κώδικες ποὺ χρησιμοποιοῦνται ἢ ἀναφέρονται	544

ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

<i>λῆμμα</i>	<i>ἀντί</i>	<i>διάβαζε</i>
5	Οὐαλεντιανὸν	Οὐαλεντινιανὸν
48	Vind. jur. gr. 5'	Vind. jur. gr. 5, [νεότερη ἔκδοσις:] Θ. ΠΑΠΑΖΩΤΟΣ, Ἐπιστολὴ τοῦ Θεοδώρου Βαλσαμῶνος πρὸς τὸν Πρῶτο τοῦ Παπικίου Θεοδόσιου (1191), <i>Θρακικὴ Ἐπετηρὶς</i> 3 (1982), 301-313: ἀπὸ τὸν κώδικα Ἰβήρων 381'
69	ΤΛΖ'	ΤΞΖ'
125	αὐτὰ	αὐτὰ
149	(ΔΕΔΙΚΑΝΗΣ, Ὑγγραφα 3, 785-786.)	(H. GELZER, <i>Der Patriarchat von Achrida. Geschichte und Urkunden</i> , Λιψία 1902, 114-115.)
150	(ΔΕΔΙΚΑΝΗΣ, Ὑγγραφα 3, 784-785.)	(H. GELZER, <i>ὁ.π.</i> , 116.)
157	Συνοδικὸν γράμμα, ἐπίδοσις	Συνοδικὸν γράμμα
170	εὐσεβεῦσι	εὐσεβεῖσι
249	Κώδικα Κριτίου	Κώδικα Κριτίου Α'
283	Μάρτιος	[post 18] Μαρτίου
429	ἀδῆλου	ἀδῆλου [= Παρθένιος]
495	Ἀγαθουπόλεως	Ἀγαθουπόλεως
547	Κριτία	Κριτίου
564	Μάιος	[18] Μαΐου
575	Ὁ Μελενίκου Γρηγόριος	Ἀδελφὸς μητροπολίτης Μελενίκου [= Σὺλβε-στρὸς]
597	Μογυλαβίας	Μογλαβίας
618	διάδοχο	διάδοχός του
622	ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'	ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'
661	,αχνβ' (1652)	[ante 7 Φεβρ.] ,αχνβ' (1652)
668	Γρηγορίου (πρβ. ὠστόσο πράξι 575).	Γρηγορίου.
679	«Φωτίου-Κυπρίου»	«Φωτίου-Κυπρίου Α'»
689	εὐρίσκομαι	εὐρίσκο[=ω]μαι
691	Ἰούνιος	Ἰούνιος [= Ἰούλιος;]
710	(νὰ προστεθεῖ στὸ περιθώριο:)	ΠΑΥΣΙΟΣ Α'
772	κὰν' ἀρίθμητος	κὰν' ἀρίθμητος [= καὶ ἀναρίθμητος]
780	«Νιτήρας,	«Νιτῆρι,
813	Ὁμολογήσαμεν ἑμοῖς	Ὅ[= Ὡ]μολογήσαμεν ἑμοῖς [= ἑμεῖς]
818	1607]	1608]
835	Διαλείας	Διαυλείας
869	Ἐφέσου Καππαδοκίας	Ἐφέσου
900	Μάιος,	Μάιος [= Μάρτιος;],
922	Σαρσοκορώνης	«Σαρσοκορώνης»
969	,αχλδ' (1634)	[ante 22 Νοεμβρίου] ,αχλδ' (1634)
990	πρώτης	πρώτη[=οις]
1006	,αχλγ' (1638)	[ante 23 Αὐγούστου] ,αχλγ' (1638)
1018	,αχλθ' (1639)	[ante Μάιος] ,αχλθ' (1639)

Βιβλιογραφία - Συντομογραφίες

- ΑΒ** Ἀπόστολος Βαρνάβας, Λευκωσία.
- ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, Διαμόρφωσης** ΑΘ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, Ἡ διαμόρφωσης τῶν ὁρίων τῆς μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου, στό: *Ἡ Καβάλα καὶ ἡ περιοχὴ τῆς, Θεσσαλονίκη* 1980, 169-211.
- ΑΕΚΔ** Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου, Ἀθήνα.
- ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, Μητροπολίται Φιλαδελφείας** ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, Οἱ ἐν Βενετίᾳ ἀρχιερατεύσαντες μητροπολίται Φιλαδελφείας (1577 - 1790), *ΝΠ* 4(1922), 595-624.
- ΑΘΛΓΘ** Ἀρχεῖον τοῦ Θρακικοῦ Λαογραφικοῦ καὶ Γλωσσικοῦ Θησαυροῦ, Ἀθήνα.
- ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ, Σύνοδοι** ΗΛ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ, Ἐνδημοῦσαι σύνοδοι καὶ ἰδίως ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει, *ΕΑ* 31(1911), 156-158, 165-167, 174-175, 181-183.
- ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Παραίτησις** ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ, Περὶ παραίτησεως ἐπισκόπου, *ΕΑ* 21(1901), 53-55.
- ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Πατριαρχικά** ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ, Ἀνέκδοτα πατριαρχικά γράμματα ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς ἱερᾶς Μ. Αὐράς, *ΕΑ* 23(1903), 419-422, 446-447, 507, 514-516, 522-524 καὶ *ΕΑ* 24(1904), 34, 182-183, 196-197, 216-217, 254-256, 263-265, 297-298, 333-336, 351-352.
- ΑΝΩΝΥΜΟΣ, Ἅγιος Γεράσιμος** ΑΝΩΝΥΜΟΣ, Ἱεροτελεστικά, *ΕΑ* 3(1882-1883), 48.
- ΑΝΩΝΥΜΟΣ, Ἑγγραφα** ΑΝΩΝΥΜΟΣ, Ἑγγραφα Ι. Μονῆς τοῦ Λειμῶνος, Παράρτημα ΔΙΜΜ ἀπὸ 8(1936) ἕως 13(1941).
- ΑΠ** Ἀρχεῖον Πόντου, Ἀθήνα.
- ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, Μέγα Νόμιμον** Δ. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, *Τὸ Μέγα Νόμιμον. Συμβολὴ στὴν ἔρευνα τοῦ μεταβυζαντινοῦ δημοσίου δικαίου*, Ἀθήνα 1978.

Καταχωρίζουμε ἐδῶ τὰ ἔργα ποὺ χρησιμοποιήθηκαν στὸν πρῶτο αὐτὸ τόμο. Τὰ λεξικογραφούμε σύμφωνα μὲ τὴ συντομογραφία μὲ τὴν ὁποία ἀναφέρονται καὶ πάντα στὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέα ἢ τοῦ ἐκδότη. Γιὰ τὶς συντομογραφίες ποὺ χρησιμοποιοῦνται στοὺς πίνακες βλ. σ. 444.

- ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, «*Τόμος*» Δ. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, 'Ο «τόμος» τοῦ 1171 τοῦ Μιχαήλ τοῦ Ἀγγιᾶλου. Συμβολή στή χειρόγραφη παράδοση τοῦ κειμένου του (ὑπὸ ἐκδόσει).
- ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Νεόφυτος* ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ Ἡλιουπόλεως, 'Ο Οἰκουμενικός Πατριάρχης Νεόφυτος ὁ Β', *Ὁρθοδοξία* 28(1953), 48-58.
- ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ Μ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος Βιβλιοθήκη*, 2 μέρη, Κωνσταντινούπολη 1933-1935.
- ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Χαλκηδόν* ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ Ἡλιουπόλεως, Συμπληρωματικά σημειώματα τῆς Ἱστορίας τῆς ἐπαρχίας Χαλκηδόνος, *Ὁρθοδοξία* 21(1946), 375-376.
- ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ-ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ, *Δέρκοι* ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ ΒΕΗΣ ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ, *Δέρκοι. Περί τῆς μητροπόλεως Δέρκων καὶ τῶν αὐτῆς μητροπολιτῶν. Θρόνος Η'* (ἐκδίδεται [μὲ προσθήκες] ὑπὸ ἀρχιμκνδρίτου ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΑΣΑΠΙΔΟΥ), *Ὁρθοδοξία* 9(1934), 87-90, 131-134, 221-222 καὶ *Ὁρθοδοξία* 10(1935), 35-41, 135-138, 174-178, 251-254, 321-326, 419-423, 459-463, 503-509.
- ΑΤΕΣΗΣ, *Μήλος-Κίμωλος* ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΤΕΣΗΣ, Ἀρχιερεῖς Μήλου καὶ Κιμώλου, *Κιμωλιακά* 3(1973), 15-80.
- ΑΧ Ἀνδριακά Χρονικά, Ἀθήνα.
- ΒΑΛΕΤΤΑΣ, Ἐπιστολαὶ Γ. ΒΑΛΕΤΤΑΣ, *Φωτίου τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Ἐπιστολαί...*, Λονδίνου 1864.
- ΒΡΑΝΟΥΣΗΣ, Μ. Σωσίνου Α. ΒΡΑΝΟΥΣΗΣ, Ἡ ἐν Ἡπείρῳ μονὴ Σωσίνου, *ΕΜΑ* 6(1956), 72-129.
- ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Συμβολαὶ εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν· σὺν Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ, *Μνημεῖα τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων*, τ. 2, Ἀθήνα 1890, 246-352.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Βαλσαμών* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμώνος λύσεων κανονικῶν διαφορῶν γραφαί, *ΕΑ* 35(1915), 169-173, 177-182, 185-189.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Δέρκος* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Τὰ κατὰ καιροὺς ὅρια τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς ἐπισκοπῆς Δέρκων, *ΕΑ* 37(1917), 35-38, 58-61, 100-102, 124-127 καὶ *ΕΑ* 38(1918), 52-54.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Διασαφήσεις* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Συμπληρωματικαὶ διασαφήσεις· σὺν Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ, *Μνημεῖα τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων*, τ. 2, Ἀθήνα 1890, 353-374.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Διατάξεις* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, *Κανονικαὶ Διατάξεις. Ἐπιστολαὶ, λύσεις, θεσπίσματα τῶν ἀγιωτάτων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου μέχρι Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως*, 2 τόμοι, Κωνσταντινούπολη 1888-1889.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Δίκαιον* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Κανονικοῦ Δικαίου ἀπόκρυφα, *ΕΑ* 35(1915), 196-199.

- ΓΕΔΕΩΝ, *Διονύσιος Δ'* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Τοῦ πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Δ' διά-
γνωσις περὶ γάμου τετάρτου, *ΕΑ* 36(1916), 102-
103.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐγγραφοὶ λίθοι* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Ἐγγραφοὶ λίθοι καὶ κεράμια, Κων-
σταντινούπολη 1892 [στὸ ἐξώφυλλο: 1893].
- ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐκκλησίαι*
ἐξακριβούμεναι Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Ἐκκλησίαι ἐξακριβούμεναι (κυρίως ἡ
Θεοτόκος τῶν Κύρων), Κωνσταντινούπολη 1900.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐξαρχίαι* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Ἐξαρχίαι πατριαρχικαὶ πρὶν 180 ἐτῶν,
ΕΑ 32(1912), 67-69, 148-152 καὶ *ΕΑ* 33(1913),
250-252, 264-265.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐπισημειώσεις* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Ἐπισημειώσεις συμπληροῦσα τὰ περὶ
τῶν μητροπολιτῶν Βιζύης καὶ Μηδείας, *ΕΑ* 3
(1882-1883), 417-422.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐφημερίδες* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Πατριαρχικαὶ ἐφημερίδες. Εἰδήσεις
ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, 1500-
1912, Ἀθῆνα 1936-1938.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐφόλκιον* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Συλλογῆς κανονικῆς ἐφόλκιον, *ΕΑ* 35
(1915), 214-215 καὶ *ΕΑ* 36(1916), 1-3, 14, 17-19.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Καρπάθος-Κάσος* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Καρπάθου καὶ Κάσου παλαιὰ πτωχεία,
ΦΔ 1(1923), φ. 5, 11-13· φ. 7, 7-8· φ. 9, 5-6.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Λούκαρις* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Κύριλλος Λούκαρις, *ΕΕΚΣ* 1(1938),
317-347.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Νέα Βιβλιοθήκη* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Νέα Βιβλιοθήκη ἐκκλησιαστικῶν συγ-
γραφέων ἰδίᾳ τῶν καθ' ἡμᾶς, τ. 1, τχ. 1, Κωνσταντι-
νούπολη 1903.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Μητροπόλεις* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Μητροπόλεις Αἰγαίου Πελάγους
(Καρπάθου καὶ Κάσου), *ΕΑ* 32(1912), 349-352.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Μνημεῖα* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Μνημεῖα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν ταῖς
Καλὺνδαῖς νήσοις, *ΕΑ* 4(1883-1884), 1-9, 434-
438, 449-453.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Νεόφυτος* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Θρακικαὶ ἱστορίαι. Α', Νεόφυτος
Ἀδριανουπόλεως 1644-1688... Γ', Μνήμη Γατο-
χώρων, Κωνσταντινούπολη 1913.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Νικαίαις Ἐκκλησίαι* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Νικαίαις Ἐκκλησίαι, *ΕΑ* 33 (1913),
21-24.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Οἰκονομικά* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Οἰκονομικά τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας
ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως μέχρι τοῦ 19^{ου} αἰῶνος, *ΟΕ* 5
(1877-1878), 549-563.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Προικόννησος* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Προικόννησος· ἐκκλησιαστικὴ πα-
ροικία, ναὶ καὶ μοναὶ, μητροπολιταὶ καὶ ἐπίσκοποι,
Κωνσταντινούπολη 1895.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Συμβολαὶ* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν μεταξὺ
τῶν ἐκκλησιῶν σχέσεων... ἡ Ἀνατολικὴ καὶ Δυ-
τικὴ ἐν Σαντορίνῃ τῷ 1614 καὶ 1811· θ' Ἀνατο-

- λικοί και Δυτικοί ἐν Ρόδῳ (1474) καὶ Μήλῳ τῷ 1628' ..., *ΕΑ* 9(1889), 148-152, 175-176.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Τίτλοι καὶ τιμαὶ* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Κοσμικοὶ τίτλοι καὶ τιμαὶ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, *ΕΑ* 19(1899), 494-496 καὶ *ΕΑ* 20(1900), 86-88, 137-140.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Τρόπος* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Τρόπος τῆς Θείας Προνοίας ἀπόκρυφος, *ΕΑ* 33(1913), 29-31.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Υπομνήματα* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, Ἀδριανοπολιτικῆς ἱστορίας ὑπομνήματα, *ΕΑ* 33(1913), 85-87, 91-93, 101-102.
- ΓΕΔΕΩΝ, *Χρονικά* Μ. ΓΕΔΕΩΝ, *Χρονικά τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου καὶ ναοῦ*, Κωνσταντινούπολη 1884.
- ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Β. *Θράκη* ΓΕΡΜΑΝΟΣ Σάρδεων, Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Βορείου Θράκης καὶ ἐν γένει τῆς Βουλγαρίας ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως καὶ ἐξῆς, *Θρακικά* 8(1937), 110-189.
- ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Ἡπειρος* ΓΕΡΜΑΝΟΣ Σάρδεων, Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι τῶν ἐν Ἡπείρῳ καὶ Ἀλβανίᾳ ἐπαρχιῶν τοῦ πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, *ΗΧ* 12(1937), 11-103.
- ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Κατάλογοι* ΓΕΡΜΑΝΟΣ Σάρδεων, Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι ἀνατολ. καὶ δυτ. Θράκης, *Θρακικά* 6(1935), 37-136.
- ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Μαῦρος Μόλος* ΓΕΡΜΑΝΟΣ Σάρδεων, Ἡ μὲν τοῦ Μαύρου Μόλου, *Ὁρθοδοξία* 6(1931), 372-373.
- ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Μήθυμα* ΓΕΡΜΑΝΟΣ Σάρδεων, Ὁ ἐπισκοπικὸς κατάλογος τῆς Ἐκκλησίας Μηθύμνης, *ΔΙΜΜ* 10(1938), 87-91, 114-119.
- ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Σταυροπήγιον* ΓΕΡΜΑΝΟΣ Σάρδεων, Πατριαρχικὸν Σταυροπήγιον «Νέκ Σιών», *ΔΙΜΜ* 10(1938), 86-87.
- ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Συμβολή* ΓΕΡΜΑΝΟΣ Σάρδεων, Συμβολὴ εἰς τοὺς πατριαρχικοὺς καταλόγους Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆς ἀλώσεως καὶ ἐξῆς (1454-1936), 2 μέρη, Κωνσταντινούπολη 1935-1938.
- ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Χαλκηδὼν* ΓΕΡΜΑΝΟΣ Σάρδεων, Πατριαρχικὸν σταυροπήγιον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Χαλκηδόνος, *Ὁρθοδοξία* 14(1939), 8-11.
- ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, *Ναὸς τῶν Χίων* Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, Ὁ ἐν Γαλατῇ ἱερός ναὸς Ἀγ. Ἰωάννου τῶν Χίων, Κωνσταντινούπολη 1898.
- ΓΕΩΡΓΙΟΥ, *Κύπρος* Φ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Εἰδήσεις ἱστορικαὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου..., Ἀθήνα 1875.
- ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πωγωνιανή* Σ. Μ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀρχιεπισκοπὴ Πωγωνιανῆς, *ΗΕ* 24(1975), 604-617, 771-783 καὶ *ΗΕ* 25(1976), 34-46.
- ΓΚΙΝΗΣ, *Κείμενα* Δ. Σ. ΓΚΙΝΗΣ, *Κείμενα Βυζαντινοῦ καὶ Μεταβυζαντινοῦ Δικαίου εἰς χειρογράφοις ἐν Ἑλλάδι κώδικας*, Ἀθήνα 1963.

- ΓΚΙΝΗΣ, *Περίγραμμα* Δ. Σ. ΓΚΙΝΗΣ, *Περίγραμμα Ἱστορίας τοῦ Μεταβυζαντινοῦ Δικαίου*, Ἀθήνα 1966 [Πραγματεῖαι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 26].
- ΓΛΑΒΙΝΑΣ, *Ἀρχιερεῖς Ἀρδαμερίου* ΑΠ. ΓΛΑΒΙΝΑΣ, Ἀρχιερεῖς τῆς ἐπισκοπῆς Ἀρδαμερίου, *Μακεδονικά* 20(1980), 9-28.
- ΓΛΑΒΙΝΑΣ, *Βραχέα* ΑΠ. ΓΛΑΒΙΝΑΣ, Βραχέα τινὰ περὶ μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης, *ΕΕΘΣ* 20(1975), 231-255.
- ΓΛΑΒΙΝΑΣ, *Θεσσαλονίκη* ΑΠ. ΓΛΑΒΙΝΑΣ, Μητροπολίται Θεσσαλονίκης κατὰ τὸν ιζ' αἰώνα, *ΕΕΘΣ* 22(1977), 73-163.
- ΓΠ Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Θεσσαλονίκη.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἀρχιερεῖς* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀρχιερεῖς ιζ' αἰῶνος ἐκ Δημητσάνης, *Πελοποννησιακά* 3-4(1958-1959), 148-184.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Θεοδόρητος* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Μητρόπολις καὶ μητροπολίται Λακεδαιμονίας κατὰ τὴν Ἑνετοκρατίαν, Θεοδόρητος Κριτῆς ὁ ἐκ Δημητσάνης, *Θεολογία* 20(1949), 353-368.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἱερεμίας* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Σουλτανικὸν βεράτιον πρὸς τὸν Προικονήσου Βησσαρίωνα (1835) καὶ συνοδικὴ καθαιρέσις ἀρχιεπ. Ἱερεμίου (1660), *ΑΘΛΓΘ* 20(1955), 121-133.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Καλλίνικος* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ὁ Ὅσιων Κωνσταντίνου Καλλίνικος, *ΗΕ* 3(1954), 447-467.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Κατάλογος* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Κατάλογος τῶν χειρογράφων κωδίκων τῆς βιβλιοθήκης τῆς Σχολῆς Δημητσάνης, *ΕΕΒΣ* 22(1952), 183-226 καὶ *ΕΕΒΣ* 24(1954), 230-274.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Κόρινθος* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Δύο συνοδικαὶ καθαιρέσεις μητροπολιτῶν Κορίνθου κατὰ τὸν ιζ' αἰώνα, *Πελοποννησιακά* 7(1969-1970), 389-392.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Κύριλλος Γ'* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Κύριλλος Γ' Σπανός, ὁ ἐπιβάτης τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, *Θεολογία* 29(1958), 92-104, 407-417.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μεσσηνιακὲς μονεῖς* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν μεσσηνιακῶν μονῶν Βουλκάνου καὶ Σιδηρόπορος, *ΜΓ* 1(1956), 134-139.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μήλος* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Συνοδικὴ καθαιρέσις δύο ἀρχιεπισκόπων Μήλου, Μελετίου καὶ Διονυσίου, *ΑΕΚΔ* 7(1952), 213-218.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μητρόπολις Π. Πατρῶν* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Τέσσαρα πατριαρχικὰ ἔγγραφα ἀναφερόμενα εἰς τὴν μητρόπολιν Παλαιῶν Πατρῶν, *Ἐκκλησία* 36(1959), 116-119.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μονὴ Λουκοῦ* Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἡ κατὰ τὴν Κυνουρίαν μονὴ τῆς Λουκοῦς, *Πελοποννησιακά* 6(1963-1968), 129-190.

- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μονή Φιλοσόφου*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μονή Φιλοσόφου*, 'Αθήνα 1960.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ὁ Δυνάμει Νεόφυτος*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Σελίδες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Ὁ Δυνάμει Νεόφυτος, *ΗΕ* 2(1953), 461-466.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ὁ Ἰωαννῶν Νεόφυτος*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ὁ Ἰωαννῶν Νεόφυτος, *ΗΕ* 2(1953), 902-908.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πέντε Πατριαρχικά*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Πέντε πατριαρχικά γράμματα (1607-1659) ἀφορῶντα εἰς τὴν μητρόπολιν Μονεμβασίας, *Ξένιον. Festschrift für Pan. J. Zepos*, 1, 'Αθήνα-Φράμπουργκ-Κολωνία 1973, 497-525.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πραστός*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Χριστιανικά μνημεῖα Πραστού, *Πελοποννησιακά* 12(1976-77), 168-213.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ραιδεστός*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Συμβολὴ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τῆς Ραιδεστοῦ, *ΑΘΛΓΘ* 48 (1953), 179-192.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Σηλυβρία*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Σελίδες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Σηλυβρίας, *ΑΘΛΓΘ* 21(1956), 114-126.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Στασινός*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ὁ Στασινός τῆς Ἀκροβάς καὶ ἡ οἰκογένεια Λαμπαρδοπούλου, *Ἑλληνικά* 13(1954), 129-159.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Τριπολιτσά*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἱστορία τῆς Τριπολιτσᾶς*, τ. 1, 'Αθήνα 1972.
- ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Φιλιππούπολις*
Τ. ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Συμβολὴ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν Φιλιππουπόλεως κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα, *ΑΘΛΓΘ* 19 (1954), 265-281.
- ΔΕΛΙΑΛΗΣ, *Σιγίλλια*
Ν. Π. ΔΕΛΙΑΛΗΣ, Δύο πατριαρχικά σιγίλλια Διονυσίου τοῦ Δ' καὶ Γρηγορίου τοῦ Ε', *Μακεδονικά* 1(1940), 108-122.
- ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγράφα 2*
ΚΑΛΑΙΝΙΚΟΣ ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Τὰ ἐν τοῖς Κώδιξι τοῦ πατριαρχικοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ σωζόμενα ἐπίσημα ἐκκλησιαστικά ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς σχέσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὰς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου (1575-1863)*, Κωνσταντινούπολη 1904.
- ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγράφα 3*
ΚΑΛΑΙΝΙΚΟΣ ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Πατριαρχικῶν ἐγγράφων τόμος τρίτος ἦτοι τὰ ἐν τοῖς Κώδιξι τοῦ πατριαρχικοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ σωζόμενα ἐπίσημα ἐκκλησιαστικά ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς σχέσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὰς Ἐκκλησίας Ρωσσίας, Βλαχίας καὶ Μολδαβίας, Σερβίας, Ἀρχιδῶν καὶ Πεκίον, 1564-1863 ...*, Κωνσταντινούπολη 1905.
- ΔΙΕΕ
Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος, 'Αθήνα.

- ΔΙΜΜ Δελτίον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μηθύμνης, Καλλονὴ Μυτιλήνης.
- Δίπτυχα Δίπτυχα, Ἀθήνα.
- ΔΟΣΙΘΕΟΣ, Τόμος ἀγάτης ΔΟΣΙΘΕΟΣ πατριάρχης Ἱεροσολύμων, Τόμος ἀγάτης κατὰ Λατίνων..., Ἰάσιο 1698.
- ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ, Μαλαξὸς Κ. Ι. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ, Ὁ Νομοκάνων τοῦ Μαρουὶλ Μαλαξοῦ, Ἀθήνα 1916.
- ΕΑ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, Κωνσταντινούπολη.
- ΕΕΒΣ Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, Ἀθήνα.
- ΕΕΘΣ Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς Θεολογικῆς Σχολῆς, Θεσσαλονίκη.
- ΕΕΚΣ Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Κρητικῶν Σπουδῶν, Ἀθήνα.
- ΕΚΕΙΕΛ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Ἐπετηρὶς τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου [ἔως τὸ τχ. 9: Ἐπετηρὶς τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου], Ἀθήνα.
- Ἐκκλησία Ἐκκλησία, Ἀθήνα.
- Ἑλληνικά Ἑλληνικά, Ἀθήνα (τ. 1-11), Θεσσαλονίκη (τ. 12 ἐπ.).
- ΕΜΑ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Ἐπετηρὶς τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου, Ἀθήνα.
- ΕΦ Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος, Ἀλεξάνδρεια.
- ΕΦΣΚ Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος, Κωνσταντινούπολη.
- ΖΑΚΥΘΗΝΟΣ, Πατριαρχικά Δ. Α. ΖΑΚΥΘΗΝΟΣ, Ἀνέκδοτα πατριαρχικά ἔγγραφα τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας (1593-1798) ἐκδιδόμενα ἐκ παρισυνῶν κωδίκων, Ἑλληνικά 2 (1932), 127-166, 385-434· Ἑλληνικά 3 (1930), 115-152, 421-457· Ἑλληνικά 4 (1931), 229-248, 377-398· Ἑλληνικά 5 (1932), 175-204 καὶ Ἑλληνικά 6 (1933), 121-144, 189-204.
- ΖΕΠΟΙ, J.G. Ι. ΖΕΠΟΣ - Π. ΖΕΠΟΣ, *Jus Graecoromanum*, 8 τόμοι, Ἀθήνα 1931.
- ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Γεράσιμος Π. ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Γεράσιμος ὁ ἀπὸ Τορνόβου πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, πρόεδρος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀνδρου καὶ τῆς μητροπόλεως Παροναξιᾶς, Ν. Ἐπ. 1 (1918), 115-125.
- ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Γράμματα Π. ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Γράμματα τῶν τελευταίων Φεράγων δονκῶν τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, 1438-1565. Ἰωσήφ Νάκης, Ἰουδαῖος δούξ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, 1566-1579. Τὸ Σαντζάκ τῶν νήσων Νάξου, Ἀνδρου, Πάρου, Σαντορίνης, Μήλου, Σύρας, 1579-1621, Ἑρμούπολη 1924.
- ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Ἔρευνα Π. ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Ἱστορικὰ ἔρευνα περὶ ταῖς Ἐκ-

- κλησείαις τῶν νήσων τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου Θαλάσσης, τ. 1, Ἐρμούπολη 1913.
- ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Θεοφάνης Π. ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Θεοφάνης ὁ ἀπὸ Ἀρκαδίας Χίου, *ΔΙΕΕ* 8(1922), 116-120.
- ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Θεσσαλονίκη Π. ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Θεσσαλονικέων μητροπολίται ἀπὸ Θεωνᾶ τοῦ ἀπὸ ἡγουμένων μέχρι Ἰωάνναρ Ἀργυροπούλου (1520-1578), *BZ* 12(1903), 131-152.
- ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Ἰγνάτιος Π. ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Ἰγνάτιος ὁ ἀπὸ Ἀχριδῶν πρόεδρος Χίου, *XX* 6(1926), 106-125.
- ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Κριτόπουλος Π. ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Πανλάκης Κριτόπουλος, Ἀθήνα 1923 [Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη τῶν ἀπὸ Ἀλώσεως χρόνων, τχ. θ'].
- ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Σαντορήνη Π. ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Ἀρχιεπίσκοποι Σαντορήνης (1537-1814), Ἐρμούπολη 1923.
- ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Χρῦσανθος Π. ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Χρῦσανθος Λακεδαιμονίας, *ΓΠ* 3(1919), 224-229.
- ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2 Γ. Ι. ΖΟΛΩΤΑΣ, Ἱστορία τῆς Χίου, συνταχθεῖσα ἐπιμελείᾳ... Αἰμιλίας Κ. ΣΑΡΟΥ..., τ. 3· μέρος δεύτερο..., Ἀθήνα 1928.
- ΗΕ Ἡπειρωτικὴ Ἑστία, Ἰωάννινα.
- ΗΧ Ἡπειρωτικὰ Χρονικά, Ἰωάννινα.
- ΘΕΜΕΛΗΣ, Δωρόθεος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ, Ὑπόμνημα ἐκλογῆς τοῦ Ὁρεῶν Δωροθέου, *ΑΕΚΑ* 12(1957), 29-31.
- ΘΕΜΕΛΗΣ, Ἐπισκοπὴ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ, Ἡ ἐπισκοπὴ Ὁρεῶν, *Θεολογία* 23(1952), 604-617 καὶ *Θεολογία* 24(1953), 64-69.
- ΘΕΜΕΛΗΣ, Καθαίρεσεις ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ, Καθαίρεσεις μητροπολιτῶν Εὐρίπου, *ΑΕΚΑ* 10(1955), 106-120.
- ΘΕΜΕΛΗΣ, Ὑπομνήματα ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ, Ὑπομνήματα ἐκλογῶν καὶ παραιτήσεις μητροπολιτῶν Εὐρίπου, *ΑΕΚΑ* 11(1956), 24-33, 125-132.
- Θεολογία Θεολογία, Ἀθήνα.
- Θρακικά Θρακικά, Ἀθήνα.
- ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ, Πάτρα Σ. Ν. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ, Ἱστορία τῆς πόλεως Πατρῶν, ἀπὸ ἀρχαιότατων χρόνων μέχρι τοῦ 1821, Πάτρα 1950.
- ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ, Πόντιος Πιλάτος ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ἀρχιμανδριτῆς, Πόντιος Πιλάτος, *N. Σιών* 18(1923), 213-223.
- ΙΩΑΚΕΙΜ, Παρίων ΙΩΑΚΕΙΜ ΙΒΗΡΙΤΗΣ, Ἰακρίωνος Κιγάλα Ὁμολογία πίστεως καὶ Κεφάλαιά τινα τῆς ἐν Λευκωσίᾳ τῆς Κύπρου συνόδου 1668, *ΓΠ* 4(1920), 581-589.
- ΙΩΑΚΕΙΜ, Μακάριος ΙΩΑΚΕΙΜ ΙΒΗΡΙΤΗΣ, Καθαίρεσεις Παροναξίας Μακαρίου 1677, *ΓΠ* 1(1917), 529-531.

- ΚΑΓΓΕΛΛΑΡΙΟΣ, *Ευχολόγιον* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΓΓΕΛΛΑΡΙΟΣ, *Ευχολόγιον... νεω-
στί μετατυπωθέν, και μεθ' επιμελείας διορθωθέν...*
Βενετία 1727.
- ΚΑΓΓΕΛΛΑΡΙΟΣ, *Συλλογή* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΓΓΕΛΛΑΡΙΟΣ, *Συλλογή διαφό-
ρων ακολουθιῶν, και εὐχῶν ἐκ διαφορῶν συγγραμ-
μάτων ἐκδοθεῖσα...* Τόμος δεύτερος, Βενετία 1728.
- ΚΑΡΜΙΡΗΣ, *Μνημεῖα* ΙΩ. ΚΑΡΜΙΡΗΣ, *Τὰ Δογματικά και Συμβολικά
Μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας*,
τ. 1, Ἀθήνα 1960.
- ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ, *Δημητσάνα* ΕΓΘ. ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ, *Περὶ τῆς ἐν Δημητσάνῃ ἐλλη-
νικῆς σχολῆς και περὶ τῶν καθιδρυτῶν και πρώ-
των αὐτῆς διδασκάλων*, Ἀθήνα 1847.
- Κιμωλιακά* Κιμωλιακά, Ἀθήνα.
- ΚΝΗΤΗΣ, *Μεθώνη* ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΝΗΤΗΣ, *Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστο-
ρίαν τῆς ἐπισκοπῆς Μεθώνης*, ΕΑ 30(1910), 319-
322.
- ΚΝΗΤΗΣ, *Χριστιανούπολις* ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΝΗΤΗΣ, *Ἡ μητρόπολις Χριστια-
νουπόλεως*, ΕΑ 30(1910), 69-72.
- ΚΟΜΙΝΗΣ, *Ἀποσημειώματα* ΑΘ. ΚΟΜΙΝΗΣ, *Βατικανῆς Βιβλιοθήκης ἀποση-
μειώματα*, Δίπτυχα 1(1979), 20-25.
- ΚΟΜΝΗΝΟΣ-ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ, *Τὰ μετὰ τὴν Ἀλωσιν* ΑΘ. ΚΟΜΝΗΝΟΣ-ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ, *Ἐκκλησιαστικῶν
και Πολιτικῶν τῶν εἰς δώδεκα βιβλίων Η', Θ' και
Γ', ἥτοι τὰ μετὰ τὴν Ἀλωσιν (1453-1789)*, Κων-
σταντινούπολη 1870.
- ΚΟΥΡΙΑΛΑΣ, *Ἅγιος Στέφανος* ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΑΛΑΣ, *Ὁ ἅγιος Στέφανος ἐν Ἀ-
δριανουπόλει, πατριαρχικὸν σταυροπήγιον και μετό-
χιον τῆς Μεγίστης Ἀνάρας τοῦ Ἀθῶνος*, Θρακικά
6(1935), 247-301.
- ΚΥΡΙΑΛΟΣ, *Δοσίθεος* ΚΥΡΙΑΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, *Τὰ κατὰ τὸν ἀοίδιμον
Δοσίθεον πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων*, Σωτήρ 14
(1891), 289-296, 353-363 και Σωτήρ 15(1892),
14-22, 44-61, 77-86, 109-121, 143-148, 169-186,
200-217, 246-255, 260-274, 297-305, 327-335,
364-371.
- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, *Νικόλαος Α'* ΙΩ. ΧΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, *Νικόλαος Α', ὁ Μυ-
στικός (ca 852-925 μ.Χ.), πατριάρχης Κωνσταντι-
νουπόλεως (901-907, 912-925)*. Συμβολὴ εἰς τὴν
ἐκκλησιαστικὴν και πολιτικὴν ἱστορίαν τοῦ α' τε-
τάρτου τοῦ Γ' μ.Χ. αἰῶνος, Ἀθήνα 1967.
- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, *Μπέτογλου* ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Εἰρηγνουπόλεως, *Τὸ Μπέτογλου
κατὰ και μετὰ τὴν βυζαντινὴν ἐποχὴν*, Ὁρθοδοξία
32(1975), 147-149.
- ΛΑΜΠΡΟΣ, *Ἅγιον Ὅρος* ΣΠ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ, *Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιο-
θήκαις τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἑλληνικῶν κωδίκων*, τ. 1,
Καίμπριτζ 1895 τ. 2, 1900.
- ΛΑΜΠΡΟΣ Βλ. και LAMBROS.

- ΛΑΟΥΡΔΑΣ Βλ. LAOURDAS-WESTERINK, *Epistulae*.
- ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ-ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ – ΣΟΦΡΟΝΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ, *Κατάλογος τῶν κωδίκων τῆς Μερίστης Λαύρας*, Καίμπριτζ 1925.
- ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ, Συμβολή ΓΕΡ. Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ, *Συμβολή εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας*, Ἀλεξάνδρεια 1932.
- Μακεδονικά Μακεδονικά, Θεσσαλονίκη.
- ΜΑΝΟΥΣΑΚΑΣ, Πατριαρχικά Γράμματα Μ. Ι. ΜΑΝΟΥΣΑΚΑΣ, Ἀνέκδοτα πατριαρχικά Γράμματα (1547-1806) πρὸς τοὺς ἐν Βενετίᾳ Μητροπολίτας Φιλαδελφείας καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἀδελφότητα, Βενετία 1968 [Βιβλιοθήκη τοῦ Ἐλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν, 3].
- ΜΓ Μεσσηνιακά Γράμματα, Κζλαμάτα.
- ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ, Κίμωλος ΑΝ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ, Κίμωλος, ΔΙΕΕ 6(1901), 3-48.
- Μνημοσύνη Μνημοσύνη, Ἀθήνα.
- ΜΠΤ Μετόχι Παναγίου Τάφου στὴν Κωνσταντινούπολη.
- ΜΠΕΝΕΣΕΒΙΤΣ, Εἰδήσεις Β. Ν. ΜΠΕΝΕΣΕΒΙΤΣ, Εἰδήσεις περὶ τῶν ἐν τῷ Βατοπεδίῳ καὶ τῇ Λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου εὐρισκομένων ἐλληνικῶν κανονικῶν χειρογράφων, VV, Παράρτημα τοῦ τ. 11, ἀρ. 2, 1904.
- ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Αἶνος Β. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Αἶνος ἀνέκδοτος σιγίλλιον, ΔΙΕΕ 2(1885), 622-625.
- ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Ἀνακαμίνευσis Β. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Σκωριῶν ἀνακαμίνευσis, ΝΠ 1 (1929), 489-503, 563-572 καὶ ΝΠ 2(1930), 26-33.
- ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Ἄνδρος Β. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Δύο ἀνέκδοτα σιγίλλωδη γράμματα δύο ἐν Ἄνδρῳ μονῶν, Παρνασσός 9(1885), 292-300.
- ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Γράμμα Β. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Γράμμα δωρεᾶς Μονῶν καὶ Χωρίων, ΕΦΣΚ, Παρ/μα, τ. 24-26(1896), 131-132.
- ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Θρακικά Β. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Θρακικά [IV καὶ V], Θρακικά 3 (1932), 44-71.
- ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Κατάλογοι Β. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι, ἐπιμελεῖα ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΚΟΝΙΔΑΡΗ, ΕΕΒΣ 12(1936), 139-238.
- ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Σημειώματα Β. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Θετταλικά σημειώματα ἐκ χειρογράφων, ΝΠ 5(1923), 35-50, 65-82.
- ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Σχολεῖα Β. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Ὅκτὼ κεφάλαια ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν σχολείων κατὰ τὸν ΙΗ' καὶ ΙΘ' αἰῶνα, Τεσσαρακονταετηρεῖα τῆς καθηγησίας Κ. Σ. Κόντου, Ἀθήνα 1909, 390-408.
- ΝΕΟΚΛΗΣ, Σινᾶ Π. ΝΕΟΚΛΗΣ, Τὸ κανονικὸν δίκαιον τοῦ πατριαρ-

- χικού θρόνου των Ἱεροσολύμων ἐπὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σινᾶ, ἐπιμαρτυρούμενον ὑπὸ ἐπισήμων ἐκκλησιαστικῶν ἐγγράφων, Κωνσταντινούπολη 1868.
- Ν. Ἐπ. Νησιωτικὴ Ἐπετηρὶς, Ἑρμούπολη.
- ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, Ἰσαὰκ Ἀσκητικὰ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ἱερομονάχου τοῦ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰσαὰκ ἐπισκόπου Νινευὶ τοῦ Σύρου, Τὰ εὐρεθέντα Ἀσκητικά, Λιψία 1770.
- ΝΠ Νέος Ποιμὴν, Κωνσταντινούπολη.
- Ν. Σιών Νέα Σιών, Ἱεροσόλυμα.
- Ν.Σ. Νομικὴ Συναγωγὴ τοῦ Δοσιθέου Ἱεροσολύμων.
- ΟΕ Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις, Ἀθήνα.
- Ὁρθοδοξία Ὁρθοδοξία, Κωνσταντινούπολη.
- ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ, Κατάλογος ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ, Συμπληρωματικὸς Κατάλογος χειρογράφων κωδίκων Ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας, ΕΕΒΣ 28(1958), 87-203.
- ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Μονὴ Βλαταίων Π. Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ μονὴ τῶν Βλαταίων καὶ τὰ μετόχια αὐτῆς, ΒΖ 8(1899), 402-428.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Ἀνάλεκτα Ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας, 5 τόμοι, Πετρούπολη 1891-1898.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη καὶ Βιβλιοθήκη, 5 τόμοι, Πετρούπολη 1891-1915.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, (βιβλιοκρισίαι:) Μ. Γεδεών, Ἐπίσκεψις εἰς Ἀφουσίαν [Νεολ. Ἐβδ. Ἐπιθ. Π, 1893, σ. 861-864], VV 1(1894), 744-745.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Ἀρχαιότητες καὶ ἐπιγραφαὶ τῆς Θράκης, ΕΦΣΚ, Παράρτημα τοῦ τ. 17(1886), 65-113.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Συμβολαὶ εἰς Ἱστορίαν τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας, ΕΦΣΚ 17 (1882-1883), 50-93.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Κατάλογος τῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ χειρογράφων βιβλίων, ΕΦΣΚ, Παράρτημα τοῦ τ. 20-22(1892), 76-130.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, (βιβλιοκρισίαι:) Πέτρος Ν. Παπαγεωργίου, Αἱ Σέρραι μετὰ τῶν προσκετινῶν... Ἐν Λιψίαις... 1894, VV 1(1894), 673-683 καὶ VV 2(1895), 629-632.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Συμβολαὶ εἰς Σινᾶ τὴν Ἱστορίαν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ Ὁρους Σινᾶ, Pravoslavnyi Palestinskij Sbornik 58/1, Πετρούπολη 1908.

- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΤΣ, ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΤΣ, Φωτίου τοῦ
Φώτιος ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τὸ
περὶ τοῦ τάφου τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
ὑπομνημάτιον... καὶ ἄλλα τινὰ πονήματα τοῦ αὐτοῦ,
Pravoslavnyi Palestinskij Sbornik 11, Πετρού-
πολη 1892.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΤΣ Βλ. καὶ PAPADOPOULOS-KERAMEUS.
- ΠΑΡΓΑΣΣΟΣ *Παργασσός*, Ἀθήνα.
- ΠΑΣΧΑΛΗΣ, Ἀνδρῶς Δ. Π. ΠΑΣΧΑΛΗΣ, Ἀναγραφή χρονολογικὴ τῶν ἀ-
πὸ Χριστοῦ ἀρχιερατευσάντων ἐν τῇ νήσῳ Ἀνδρῶ,
Θεολογία 4(1926), 81-110, 247-254, 283-302.
- ΠΑΣΧΑΛΗΣ, Μονὴ Ἀγίας Δ. Π. ΠΑΣΧΑΛΗΣ, Μονὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἢ
Ἀγίας, *ΑΧ* 10(1961), 11-172.
- ΠΑΧΝΟΣ, Σημειώματα ΑΛ. ΠΑΧΝΟΣ, *Χιακὰ σημειώματα*, *ΧΧ* 6(1926),
196-202.
- Πελοποννησιακὰ *Πελοποννησιακὰ*, Ἀθήνα.
- ΠΙΤΣΑΚΗΣ, Κώλυμα γάμου Κ. Γ. ΠΙΤΣΑΚΗΣ, *Τὸ κώλυμα γάμου λόγω συγ-
γενείας ἐβδόμῳ βαθμοῦ ἐξ αἵματος στὸ βυζαντινὸ
δίκαιο*, Ἀθήνα-Κομοτηνὴ 1985.
- ΠΙΤΣΑΚΗΣ, Σχόλια Κ. Γ. ΠΙΤΣΑΚΗΣ, Ὑπόμνημα πρὸς τὴν πηγὴν τῆς «Ἐπι-
τομῆς κανόνων» τοῦ Κωνσταντίνου Ἀρμενόπουλου:
τὰ σχόλια, *ΕΚΕΙΕΑ* 23(1976), 85-122.
- ΠΟΛΙΤΗΣ, Αἴγιο Α. ΠΟΛΙΤΗΣ, *Χειρόγραφα μοναστηρίων Αἰγίου καὶ
Καλαβρύτων*, Ἑλληνικά 11(1939), 81-108.
- ΠΟΛΙΤΗΣ-ΚΑΤΡΑΜΑΔΟΣ, Σκήτη Α. ΠΟΛΙΤΗΣ - Μ. Δ. ΚΑΤΡΑΜΑΔΟΣ, *Κατάλογος
χειρογράφων Σκήτης Ἀγίου Παντελεήμονος*, Ἑλ-
ληνικά 20(1967), 349-386.
- ΠΟΥΛΙΤΣΑΣ, Εὐρυτανία Π. ΠΟΥΛΙΤΣΑΣ, Ἐπιγραφαί, ἐνθυμήσεις καὶ σι-
γίλλια ἐξ Εὐρυτανίας, *ΕΕΒΣ* 3 (1926), 257-298.
- Ρ.-Π. Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ - Μ. ΠΟΤΑΝΗΣ, *Σύνταγμα τῶν θεό-
ων καὶ ἱερῶν κανόνων*, 6 τόμοι, Ἀθήνα 1852-1859.
- ΣΑΘΑΣ, Ἀνέκδοτα Κ. ΣΑΘΑΣ, Ἀνέκδοτα σιγίλλια περὶ τῶν ἐν Ἀθή-
ναις μονῶν, Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1871,
Ἀθήνα 1870, 123-134.
- ΣΑΘΑΣ, Ἱερεμίας Β' Κ. ΣΑΘΑΣ, *Βιογραφικὸν σχεδίασμα περὶ τοῦ Πα-
τριάρχου Ἱερεμίου Β' (1572-1594)*, Ἀθήνα 1870.
- ΣΑΘΑΣ, Μ.Β. 3 Κ. ΣΑΘΑΣ, *Μεσαιωνικὴ Βιβλιοθήκη*, τ. 3, Βενετία
1872.
- ΣΑΘΑΣ, Ν.Φ. Κ. ΣΑΘΑΣ, *Νεοελληνικὴ Φιλολογία. Βιογραφίαι τῶν
ἐν τοῖς Γράμμασι διαλαμπάντων Ἑλλήνων, ἀπὸ
τῆς καταλύσεως τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας
μέχρι τῆς ἑλληνικῆς Ἐθνεγερσίας (1453-1821)*,
Ἀθήνα 1868.
- ΣΑΚΕΛΛΙΩΝ, Ἐργαφά ΙΩ. ΣΑΚΕΛΛΙΩΝ, *Διονυσίου πατριάρχου Κωνσταν-*

- τινουπόλεως καὶ Νεκταρίου πρώην Ἱεροσολύμων
Ἐγγραφα, *ΕΑ* 1(1880-1881), 86-91, 104-107.
- ΣΑΚΚΟΣ, *Σύντομος*
Σ. Ν. ΣΑΚΚΟΣ, «Ὁ πατήρ μου μεῖζον μου ἔστιν»,
2 τόμοι, Θεσσαλονίκη 1968.
- ΣΕΡΑΦΕΙΜ, *Ἄρτα*
ΣΕΡΑΦΕΙΜ [ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ], *Δοκίμιον ἱστορικῆς
τινος περιλήψεως τῆς ποτε ἀρχαίας καὶ ἐγκαίτου
Ἡπειρωτικῆς πόλεως Ἄρτης καὶ τῆς ὁσαύτως
νεωτέρας πόλεως Πρεβέζης...*, Ἀθήνα 1884.
- ΣΙΔΕΡΙΔΗΣ, *Χάλλη*
Ξ. Α. ΣΙΔΕΡΙΔΗΣ, Παρατηρήσεις καὶ προσθήκαι εἰς
τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν Χάλλῃ Ἱερᾶς μονῆς τῆς Θεο-
τόκου, *ΕΦΣΚ* 29(1902-1905), 121-132.
- ΣΚΟΠΕΤΕΑΣ, *Διαθήκαι*
Σ. Χ. ΣΚΟΠΕΤΕΑΣ, Διαθήκαι ἐκ τῆς Δυτικῆς Μά-
νης, *ΕΑΙΕΛ* [βλ. *ΕΚΕΙΕΛ*] 6(1955), 100-121.
- ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, *Σαμακά*
ΕΠ. Ι. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, *Σαμακά*, ἦτοι Ἱστορία
τῆς νήσου Σάμου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων
μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, τ. 4, Σάμος 1886.
- ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ, *Χρέος*
Β. Κ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ, Τὸ χρέος τοῦ Κοινοῦ καὶ ἡ
οἰκονομικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρ-
χείου, *ΝΗ* 1(1919), 209-226, 289-306.
- Σωτήρ
Σωτήρ, Ἀθήνα.
- ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ, *Οἱ ἀπὸ αἵρέσεων*
ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ [ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ], Πῶς οἱ ἀπὸ αἵρέ-
σεων τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ προσερχόμενοι ἐγέρ-
νοντο δεκτοί, *ΑΒ* 4(1932), 20-23, 36-38, 53-61,
108-110, 139-143, 156-160, 187-190, 260-263,
281-282, 291-294.
- ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ, *Πανδέκτη*
ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ [ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ], Πανδέκτη Νικο-
λάου Καρατζᾶ, *ΕΦ* 6(1910), 81-111.
- ΤΑΠΕΙΝΟΣ, *Μελένικος*
ΕΛ. ΤΑΠΕΙΝΟΣ, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία τῆς ἐ-
παρχίας Μελενίκου, *ΕΑ* 11(1891-1892), 286-287,
294-296, 318-319, 383-384· βλ. καὶ *Ε.Α.* 3(1882-
1883), 155 ἐπ. καὶ *ΕΑ* 12(1892-1893), 54 ἐπ.
- ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ, *Εἰδήσεις*
Ν. Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ, Νέαι εἰδήσεις περὶ τῆς Ἐκ-
κλησίας τῆς Κρήτης, *Μνημοσύνη* 1(1967), 1-40.
- ΦΑ
Φωνὴ τῆς Δωδεκανήσου, Ἀθήνα.
- ΦΟΡΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἐγγραφα*
ΙΩ. ΦΟΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ἐγγραφα τοῦ πατριαρχικοῦ
ἀρχιεπισκοπικοῦ, *ΕΑ* 19(1899), 22-24, 59-63, 99-
102, 142-144, 186-189, 245-249, 294-298, 367-
371, 422-424· *ΕΑ* 20(1900), 69-71, 93-95, 126-
127, 202-204, 239-242, 298-303, 343-347, 395-
398 434-437, 475-479, 515-521 καὶ *ΕΑ* 21(1901),
33-37, 121-123.
- ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἀγία
Κυριακή*
Μ. Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀνέκδοτον πατριαρχι-
κὸν σινγίλιον περὶ τοῦ ἐν Χίῳ ναοῦ τῆς Ἀγίας
Κυριακῆς, *ΕΑ* 3(1882-1883), 33-38.
- ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἀποσπά-
σματα*
Μ. Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀποσπάσματα πα-
τριαρχικῶν σελίδων, *ΕΑ* 2(1881-1882), 729-731.

- ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Διαχειρίσεις* Μ. Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Τὰ τῆς οἰκονομικῆς τῶν πατριαρχείων διαχειρίσεως περί τὰ μέσα τῆς 15' ἑκατονταετηρίδος, *ΕΑ* 3(1882-1883), 157-158.
- ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἐναλλαγαί* Μ. Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀρχιερατικά ἐναλλαγαί, *ΕΑ* 2(1881-1882), 668-670, 695-698.
- ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Κύριλλος Δούκαρις* Μ. Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως ἡ πρώτη ἐπὶ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ἄνοδος, *ΕΑ* 3(1882-1883), 151-153.
- ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Πατριαρχεῖον* Μ. Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Πότε τὸ Πατριαρχεῖον ἐγκατέστη ἐν Φαναρίῳ; *ΕΑ* 2 (1881-1882), 779-781.
- ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Περισυναγωγὴ* Μ. Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Μνημείων γραπτῶν περισυναγωγῇ, *ΕΑ* 1(1880-1881), 2-4, 17-18, 33-34, 49-51, 65-67, 104-106, 117-120.
- ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Τυπογραφεῖον* Μ. Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Περί τοῦ πρώτου ἐν Ἀνατολῇ τυπογραφείου, *ΕΑ* 1(1880-1881), 7-9, 21-23, 37-38, 71-72, 107-109.
- ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Συνταγματίων* ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, πατριάρχης Ἱεροσολύμων, *Συνταγματίων περί τῶν ὁφικίων, κληρικῶν καὶ ἀρχοντικῶν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγίας ἐκκλησίας...*, Τεργοβίστε 1715.
- ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Τραπεζοῦς* ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ Τραπεζοῦντος, Ἡ Ἐκκλησία Τραπεζοῦντος, *ΑΠ* 4-5(1933), 3-905.
- ΨΥΧΟΓΙΟΣ, *«Βλαχέραινα»* ΝΤ. Δ. ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Πατριαρχικά συγγίλια τῆς μονῆς «Βλαχέραινας» Ἡλείας, *Ἑλληνικά* 16(1958-1959), 203-218.
- XX
Χιακά Χρονικά, Ἀθήνα.
- ALLATIUS, *De consensione* L. ALLATIUS, *De Ecclesiae occidentalis atque orientalis perpetua consensione libri tres*, Coloniae Agrippinae 1648.
- BENEŠEVIĆ, *Catalogus* V. N. BENEŠEVIĆ, *Catalogus codicum manuscriptorum Graecorum cui in monasterio Sanctae Catharinae in Monte Sina asservantur*, τ. 1, Πετρούπολη 1911.
- BENEŠEVIĆ, *Otvěty Petra* V. N. BENEŠEVIĆ, *Otvěty Petra Khartofilaka (kontsa XI veka)*, *Zapiski...* VIII, τ. 3, ἀρ. 14, Πετρούπολη 1909.
- BENEŠEVIĆ
Βλ. καὶ MIHENESEBITSE.
- BEVEREGIIUS, *Συνδικιόν* G. BEVEREGIIUS, *Συνδικιὸν sive Pandecte canonum SS. Apostolorum et conciliorum ab Ecclesia graeca receptorum*, 2 τόμοι, Ὁξφόρδη 1672.
- BONEFIDIUS, *Juris orientalis* EN. BONEFIDIUS, *Juris orientalis libri III...*, [Πάρις] 1573.

- BRIQUET, *Filigranes* C. M. BRIQUET, *Les filigranes. Dictionnaire historique des marques du papier dès leur apparition vers 1282 jusqu'en 1600*, 4 τόμοι, Λυψία 1923.
- BURGMANN-TROIANOS, *Nomos* L. BURGMANN-SP. TROIANOS, *Nomos Mosaiikos, Fontes Minores III*, Φραγκφούρτη 1979, 126-167.
- BZ *Byzantinische Zeitschrift*, Μόναχο.
- COTELERIUS, *Monumenta* J. B. COTELERIUS, *Ecclesiae graecae Monumenta*, 3 τόμοι, Παρίσι 1677-1686.
- COXE, *Catalogus* H. O. COXE, *Catalogi codicum manuscriptorum Bibliothecae Bodleianae*, 1, Όξφόρδη 1853.
- DARROUZÈS, *Formules* J. DARROUZÈS, *Deux formules d'actes patriarchaux, Travaux et Memoires* 8, Παρίσι 1981, 105-111.
- DARROUZÈS, *Όφφίκια* J. DARROUZÈS, *Recherches sur les όφφίκια de l'Église byzantine*, Παρίσι 1970 [Archives de l'Orient chrétien, 11].
- DARROUZÈS, *Regestes* J. DARROUZÈS, *Les regestes des actes du patriarchat de Constantinople*. 5: Les regestes de 1310 à 1376, Παρίσι 1977· 6: Les regestes de 1377 à 1410, Παρίσι 1979.
- DARROUZÈS, *Réponses* J. DARROUZÈS, *Les réponses canoniques de Jean de Kitros, REB* 31(1973), 319-334.
- DARROUZÈS, *Transferts* J. DARROUZÈS, *Le traité des transferts. Édition critique et commentaire, REB* 42(1984), 147-214.
- DÖLGER, *Regesten* FR. DÖLGER, *Regesten der Kaiserurkunden des oströmischen Reiches von 565-1453*, 5 τόμοι, Μόναχο-Βερολίνο 1924-1965.
- EO *Échos d'Orient*, Παρίσι.
- FONTANI, *Deliciae* FR. FONTANI, *Novae eruditorum deliciae, seu Veterum ανεκδότων opusculorum collectanea*, 1, Φλωρεντία 1785.
- FUNK, *Didascalia* F. X. FUNK, *Didascalia et Constitutiones Apostolorum*, τ. 2, Πάντερμπορν 1905.
- GAUTIER, *Nicéphore* P. GAUTIER, *Le chartophylax Nicéphore, REB* 27(1969), 159-195.
- GOAR, *Εὐχολόγιον* J. GOAR, *Εὐχολόγιον sive Rituale Graecorum*, Βενετία 1730.
- GRUMEL, *Regestes* V. GRUMEL, *Les regestes des actes du patriarchat de Constantinople*. 1: Les regestes de 381 à 715, Παρίσι 1972· 2: Les regestes de 715 à 1043, Παρίσι 1936· 3: Les regestes de 1043 à 1206, Παρίσι 1947.

- GRUMEL, *Contre les Arméniens* V. GRUMEL, Les invectives contre les Arméniens du "catholicos Isaac", *REB* 14(1956), 174-194.
- GRUMEL, *Réponses* V. GRUMEL, Les réponses canoniques à Marc d'Alexandrie; leur caractère officiel, leur double rédaction, *EO* 38(1939), 321-333.
- HABERT, *Ἀρχιερατικόν* I. HABERT, *Ἀρχιερατικόν. Liber pontificalis Ecclesiae graecae*, Παρίσι 1643.
- HEAWOOD, *Watermarks* E. HEAWOOD, *Watermarks mainly of the 17th and 18th Centuries*, Χάβερσουμ 1950.
- HEIKEL, *Ignatii, Tarasius* I. A. HEIKEL, Ignatii diaconi, Vita Tarasii archiep. Constantinopolitani, *Acta societatis scientiarum Fennicae* 17(1891), 395-423.
- HEIMBACH, *Hexabiblos* G. E. HEIMBACH, *Const. Harmenopuli, Manuale legum sive Hexabiblos...*, Λιψία 1851.
- HEINEMANN, *Wolfenbüttel* O. VON HEINEMANN, *Die Handschriften der Herzöglichen Bibliothek zu Wolfenbüttel*. I. Die Helmstedter Hss., τ. 2, Βολφενμπύττελ 1886.
- HUNGER, *Katalog* H. HUNGER, *Katalog der griechischen Handschriften der österreichischen Nationalbibliothek*, τ. 1, Βιέννη 1961· τ. 2 (under Mitarbeit von OTTO KRESTEN), Βιέννη 1969.
- HURMUZAKI, *Documente* EUD. HURMUZAKI, *Documente privitoare la istoria Românilor...*, τ. 13, Βουκουρέστι 1909· τ. 14.1, Βουκουρέστι 1915.
- JÖB *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik*, Βιέννη.
- LAMBROS, *Nikolaos Mystikos* SP. P. LAMBROS, Die Abdankungsurkunden des Patriarchen Nikolaos Mystikos, *BZ* 1(1892), 551-554.
- LAOURDAS-WESTERINK, *Epistulae* B. LAOURDAS – L. G. WESTERINK, *Photii Patriarchae Constantinopolitani Epistulae et Amphilochia*, τ. 3, Λιψία 1985.
- LAURENT, *Ἰωάννης ὁ Δοξαπατρῆς* V. LAURENT, Ἰωάννης ὁ Δοξαπατρῆς, *Θρησκευτική καὶ Ἱστορική Ἑγκυκλοπαίδεια*, τ. 7, Ἀθήνα 1965, στ. 3-4.
- LAURENT, *Regestes* V. LAURENT, *Les regestes des actes du Patriarcat de Constantinople*. 4: Les regestes de 1208 à 1309, Παρίσι 1971.
- LEBEDEV, *Spisok* D. LEBEDEV, Spisok episkopov pervago vselenskago sobora v 318 imën, *Zapiski Rossiiskoi Akad. Nauk*, 13, 8η σειρά, Πετρούπολη 1922, 1-112.
- LEGRAND, *Zygomalas* E. LEGRAND, Notice biographique sur Jean et Théodose Zygomalas, *Recueil de textes et de traductions*, publié par... l'École des langues

- orientales vivantes, τ. 2, Παρίσι 1899, [67]-264.
- LEMERLE, *Kutlumis* P. LEMERLE, *Actes de Kutlumis*, Παρίσι 1946 [σὺν ἐξώφυλλο: 1945] [Archives de l'Athos, 2].
- LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* J. LEUNCLAVIUS, *Juris graeco-romani tam canonici quam civilis...* editi cura M. FREHERT, 2 τόμοι, Φραγκφούρτη 1596.
- MAI, *Collectio* ANGELO MAI, *Scriptorum veterum novo collectio*, τ. 4, Ρώμη 1854.
- MAI, *Spicilegium Romanum* ANGELO MAI, *Spicilegium Romanum*, 10 τόμοι, Ρώμη 1839-1844.
- MATTHAEI, *Codices mosquenses* CHR. FR. DE MATTHAEI, *Accurata codicum graecorum manuscriptorum bibliothecarum Mosquensium notitia...*, Λψία 1805.
- MIKLOSICH-MÜLLER, *Acta* 6 FR. MIKLOSICH - IOS. MÜLLER, *Acta et diplomata graeca medii aevi sacra et profana*, τ. 6 [: *Diplomata et acta monasterii sancti Ioannis Theologi in Patmo insula*], Βιέννη 1890.
- MONTACUTIUS, *Photius* R. MONTACUTIUS, *Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἐπιστολαί. Photii Sanctissimi Patriarchae Constantinopolitani Epistulae*, Λονδίνο 1651.
- NICOLOPOULOS, *Inventario* P. G. NICOLOPOULOS, *L'inventario dei Codici Vaticani Greci 2403-2631*, *ΕΕΒΣ* 35(1966-1967), 129-131.
- NOAILLES-DAIN, *Léon VI* P. NOAILLES - A. DAIN, *Les Nouvelles de Léon VI le Sage*, Παρίσι 1944.
- OUDOT, *Acta* J. OUDOT, *Patriarchatus Constantinopolitani acta selecta*, 2 μέρη, Ρώμη 1941-1967.
- PAPADOPOULOS-KERAMEUS, *Sacra* A. PAPADOPOULOS-KERAMEUS, *Varia Sacra Graeca...*, Πετρούπολη 1909.
- PAVLOV, *Otvěty Nikity* A. PAVLOV, *Kanoničeskie otvěty Nikity mitropolita Iraklijskago (XI-XII veka)...*, *VV* 2(1895), 160-176.
- PAVLOV, *Συνοδική πράξις* A. PAVLOV, *Sinodalnoe postanovlenie Konstantinopol'skago patriarkha Kharitona (1177-1178 g.) o tretem brakiě, redaktirovannoe Theodorom Valsamonom*, *VV* 2(1895), 503-511.
- PAVLOV, *Συνοδικὸν γράμμα* A. PAVLOV, *Sinodal'naja gramota 1213 goda o brak' greceskago imperatora c' dočer'ju armjanskago knjazja*, *VV* 4(1897), 160-166.
- PAVLOV, *Συνοδικὸς τόμος* A. PAVLOV, *Sinodalnyj akt Konstantinopol'skago patriarkha Mikhaila Ankhiala 1171 goda o privodiě arkhieerev k prisjagiě na vernost', imperatoru Manuilu Komninu i ego novorozdennomu Alaksieju, s formoiu samoj prisjagi*, *VV* 2(1895), 388-393.

- PAVLOV, *Zapiski* A. PAVLOV, Zamečatel'nešie grečeskije rukopisi, *Zapiski Imperatorskago Novorossiskago Universiteta* 13(1874), 144-175.
- PETIT, *Pacourianos* LOUIS PETIT, Typikon de Grégoire Pacourianos pour le monastère de Pétritzos (Bačkovo) en Bulgarie, *Βυζαντινά Χρονικά* [= *V V*], Παράρτημα ἀρ. 1, τοῦ τ. 11, Πετρούπολη 1904.
- P.G. J. P. MIGNE, *Patrologia Graeca*, 161 τόμοι, Παρίσι 1857-1894· τ. 162 (=indices), 1912.
- PITRA, *Analecta sacra* 6 J. B. PITRA, *Analecta sacra et classica Spicilegio Solesmensi parata*, τ. 6 [: *Juris ecclesiastici graecorum selecta paralipomena*], Παρίσι-Ρώμη 1891.
- PITRA, *Historia et Monumenta* J. B. PITRA, *Juris ecclesiastici Graecorum Historia et Monumenta*, 2 τόμοι, Ρώμη 1864-1868.
- REB *Revue des Études Byzantines*, Παρίσι.
- RICHARD, *Répertoire* M. RICHARD, *Répertoire des bibliothèques et des catalogues de manuscrits grecs*, Παρίσι 1958· Supplément I (1958-1963), Παρίσι 1964.
- RIEDINGER-THURN, *Die Didascalia* R. RIEDINGER - H. THURN, *Die Didascalia CCCXVIII Patrum Nicaenorum und das Synagma ad Monachos im Codex Parisinus Graecus 1115* (à 1276), *JÖB* 35(1985), 75-92.
- RUSSOS, *Studii* D. RUSSOS, *Studii istorice greco-române. Opere postume*. Publicate supt îngrijirea lui CONSTANTIN C. GIURESCU... de ARIADNA CAMARIANO și NESTOR CAMARIANO..., 2 τόμοι, Βουκουρέστι 1939.
- VLADIMIR, *Opisanie* VLADIMIR Archimandrite, *Sistematičeskoe opisanie rukopisej Moskovskoj Sinodal'noj (Patriaršej) Biblioteki*. 1. Rukopisi grečeskija, Μόσχα 1894.
- VV *Vizantijskij Vremennik*, Πετρούπολη.
- WESTERINK, *Aretha* L. G. WESTERINK, *Arethae Archiepiscopi Caesariensis Scripta Minora*, τ. 2, Λψίξ 1972 [*Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana*].
- WESTERINK, *Nicholas I* L. G. WESTERINK, *Nicholas I Patriarch of Constantinople, Miscellaneous Writings*, Οξφόρδης 1981 [*Corpus fontium Historiae Byzantinae*, 20].
- WESTERINK Βλ. καὶ LAOURDAS-WESTERINK.
- ZACHARIAE, 'Ανέκδοτα C. E. ZACHARIAE VON LINGENTHAL, 'Ανέκδοτα [τ. 3], Λψίξ 1843.
- ZACHARIAE, J.G.-R. C. E. ZACHARIAE VON LINGENTHAL, *Jus Graeco-romanum*, 7 τόμοι, Λψίξ 1856-1884.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟΥ

Τὸ θέμα

Εἴκοσι περίπου χρόνια πρὶν κλείσει ὁ 15^{ος} αἰώνας δημιουργήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη ἕνας χειρόγραφος κώδικας —καὶ ταυτόχρονα ἕνα ἱστορικὸ τεκμήριο. Τὰ ὅποια ἐξῆδα γιὰ τὴ συγκρότηση αὐτοῦ τοῦ κώδικα τὰ κάλυψε ὁ Δοσίθεος Ἱεροσολύμων καὶ, ὅταν τελείωσε τὸ ἔργο, ὁ χορηγὸς του τὸ κατέθεσε στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου στὸ Φανάρι. Στὴν ἀρχὴ τοῦ κώδικα γράφτηκε τὸ 1680 τὸ ἀκόλουθο σημείωμα, ἀποκαλυπτικὸ τῶν παραπάνω γεγονότων: *Τὸ παρὸν συνέλεξεν, ἐπιμελεῖα καὶ ἐξόδοις, ὁ Ἱεροσολύμων πατριάρχης Δοσίθεος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ὠνόμασεν αὐτὸ Νομικὴν Συναγωγὴν. α.χ.π'.*

Τὰ περιεχόμενα στὸν κώδικα ὑποδηλώνονται βέβαια, μὲ τρόπο γενικό, ἀπὸ τὴν ὀνοματοθεσίαν τοῦ Δοσιθέου: πρόκειται γιὰ συναγωγὴ νομικῆς ὕλης· ἀλλὰ τὸ κεφαλαῖωδες ζητούμενο, δηλαδὴ ποιά εἶναι ἡ ὕλη ποὺ ἀποθησαυρίστηκε, ποιά εἶναι ἡ φιλολογικὴ τῆς ταυτότητά καὶ ἡ διπλωματικὴ τῆς ὕφης, εἶναι ἕνα ζητούμενο ποὺ δὲν ἔχει ὡς σήμερα φωτιστεῖ ἅπλστα. Ἔχουμε, βέβαια, μιὰ «κ α τ' ἐ κ λ ο γ ῆ ν» περιγραφὴ τῶν περιεχομένων τῆς ἀπὸ τὸν Παπαδόπουλο-Κεραμέα¹ ὅταν, καταλογογραφώντας στὰ τέλη τοῦ 15^{ου} αἰώνα τοὺς κώδικες τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου στὴν Κωνσταντινούπολη, περιέγραψε καὶ τὴν «περιώνυμον», κατὰ τὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ καταλογογράφου, «Νομικὴν Συναγωγὴν» —ἡ ὁποία ἔλαβε ἔκτοτε τὸν ταξινομικὸ ἀριθμὸ 2. Ἔχουμε ἀκόμη μιὰ ἀναγραφὴ τῶν περιεχομένων στὴ Ν.Σ. «πατριαρχικῶν ἐγγράφων» τοῦ 15^{ου} καὶ 15^{ου} αἰώνα ἀπὸ τὸν Σάθα, ὁ ὁποῖος ὅμως τὰ κατέταξε μὲ χρονολογικὴ σειρὰ, παραλείποντας νὰ δηλώσει ταυτόχρονα καὶ τὴ σειρὰ μὲ τὴν ὁποία τὰ κείμενα παραδίδονται στὸ χειρόγραφο². Ἔχουμε τέλος τίς

1. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Βιβλιοθήκη* 4, 2-7. Ἡ δήλωσις τοῦ Κεραμέα ὅτι δίνει μιὰ «κατ' ἐκλογὴν» περιγραφὴ τῶν περιεχομένων τῆς Ν.Σ. στὴ σ. 3. Στὸν Κεραμέα ὀφείλεται καὶ ἡ νέα ἀρίθμηση τῶν χειρόγραφων κωδίκων τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Μετοχίου· μὲ τὴν παλαιὰ ἀρίθμηση ἡ Ν.Σ. εἶχε τὸν ἀριθμὸ 184.

2. ΣΑΘΑΣ, *Μ.Β.* 3, 547-604. Στὴν πραγματικότητα ὁ Σάθας κατέταξε хро-

δημοσιεύσεις επιμέρους κειμένων και πράξεις που παραδίδονται στη Ν. Σ. "Όμως ή «κατ' έκλογήν» παρουσίαση των περιεχομένων μιās ιστορικής πηγής δέν είναι δυνατόν νά ικανοποιεί· ούτε ή «έκλογικευμένη» παρουσίαση που άχρηστεύει ένα μοναδικό τεκμήριο, την εικόνα των πατριαρχικών άρχείων στα τέλη του ιζ' αιώνα, είναι δυνατόν νά θεωρηθεί ικανοποιητική· ούτε βέβαια ή έπιλεκτική, ή σχεδόν σπασμωδική δημοσίευση έγγράφων μπορεί νά θεωρηθεί έπαρκής άπεικόνιση μιās όλόκληρης πηγής. "Αν όμως δεχτούμε ότι οι παραπάνω διαπιστώσεις δέν είχαν γίνει κοινή συνείδηση, είχε ώστόσο άρχίσει, από άρκετά ένωρίς, νά διαπιστώνεται ή ανάγκη νά έπανασυνταχθούν τουλάχιστον οι «περιλήψεις» που δημοσίευσε ό Σάθας¹, και είχε τονιστεί, από τό 1933 ήδη, ή μοναδική σημασία τής Ν.Σ. ως ιστορικού μνημείου: «υπήρχε και άλλος κώδιξ» του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, βεβαίως ό Γεννάδιος 'Αραμπατζόγλου, και «έκ του [...] κώδικος τούτου, του ν υ ν μ ή ύ π ά ρ χ ο υ τ ο ς, πράξεις τινάς μετέγραψεν ό Δοσίθεος έν τή Νομική του Συναγωγής»². 'Η νεοελληνική έπιστήμη ώστόσο δέν ενδιαφέρθηκε ως τώρα ούτε τά επιμέρους νά ικανοποιήσει ούτε μιá ολοκληρωμένη εικόνα τής Ν.Σ. νά δώσει.

Είναι ένδεικτικά πάντως για την εικόνα που έχει ή σύγχρονη έπιστήμη για τά περιεχόμενα τής Ν.Σ. όσα γράφει ένας καταρχήν προσεκτικός, έννημερωμένος και άκριβολόγος έρευνητής, ό Δημήτριος Γκίνης, στο *Περίγραμμα 'Ιστορίας του Μεταβυζαντινού Δικαίου*³. Στο λήμμα 197 περιγράφει τή συλλεκτική εργασία που έμπνεύστηκε και επιχορήγησε ό Δοσίθεος μέ τά ακόλουθα λόγια:

νολογικά και δημοσίευσε ό,τι είχε έπεξεργαστεί ό Γ. Κωνσταντινίδης (βλ. όσα άναφέρει στον Πρόλογο του τόμου, σ. 4γ'). 'Ο χαρακτηρισμός «πατριαρχικά έγγραφα» όφείλεται στον Σάθα (σ. 4α' και 545)· βλ. πιο κάτω, στα κεφάλαια Ε' και Ζ' τά σχετικά μέ τή διπλωματική ύφή όσων αντιγράφηκαν στη Ν.Σ. Στις σ. 4α'-4γ' του Προλόγου του τρίτου τόμου τής Μεσαιωνικής Βιβλιοθήκης δίνεται και μιá συνοπτική άναγραφή τής άλλης —πέραν των κειμένων αυτών— ύλης. 'Από την άναγραφή αυτή έχει παραλειφθεί αυθαίρετα και σιωπηρά όλη ή νομοκανονική ύλη που σώζεται στα πρώτα 64 φύλλα.

1. Βλ. ΓΕΔΕΩΝ, *Διασαφήσεις*, 356 σημ. 1: «'Η παρὰ Σάθα περιλήψις των έγγραφων τής 'Νομικής Συναγωγής' έν πολλοίς δέϊται διορθώσεως». Πρβ. από τους νεότερους ΠΑΣΧΑΛΗΣ, *Άνδρος*, 96 σημ. 1· και ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Θεοδόρητος*, 336.

2. ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, σ. ι' σημ. 11.

3. Πρόκειται για την τρίτη έκδοση ενός έργου του όποίου ή πρώτη μορφή δημοσιεύτηκε τό 1952 και ή δεύτερη τό 1956. Τό λήμμα για τή Ν.Σ. παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην τρίτη έκδοση.

1680. «Νομική Συναγωγή ἐκ διαφόρων νομίμων», τοῦ π. Ἱεροσολύμων Δοσιθέου
ἐν χφ 336 τῆς ἐν Μόσχῃ Ι. Συνόδου καὶ ἐν χφ 2/184 (φ. 71-352).
Μετ. Π. Τάφου Κπ [...]¹.

Ἡ περιγραφή πάσχει σὲ περισσότερα ἀπὸ ἓνα σημεῖα, γεγονὸς ποὺ ὑποδηλώνει ὅτι ὁ Γκίνης οὔτε ἀμεση γνώση τοῦ ἔργου εἶχε οὔτε τὴ χειρόγραφη παράδοσή του ἐρεῦνησε. Ἄς ἐντοπίσουμε τὰ σφάλματα τῆς περιγραφῆς, ἀρχίζοντας ἔτσι μιὰ πρώτη προσέγγιση στὸ ἀντικείμενό μας.

Ἡ χρονολογία 1680 πρέπει νὰ διορθωθεῖ σὲ 1680 ci., ἐπειδὴ, ὅπως θὰ ἀναφέρουμε ἀναλυτικὰ πιὸ κάτω, ἡ ἀντιγραφή κειμένων συνεχιζόταν καὶ μετὰ τὴν ἐγγραφή τοῦ σημειώματος τοῦ φ. α' —ὅπου ἡ χρονολογία: 1680— δεδομένου ὅτι στὸ φ. 82^v ὑπάρχει πατριαρχικὸ ἔγγραφο μὲ ἡμερομηνία Ἰούλιος 1684². Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ὁ Παπαδόπουλος-Κεραμεὺς στὸν Πίνακα χρονολογημένων χειρογράφων τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου κατατάσσει τὴ Ν.Σ. στὰ χφ ποὺ γράφτηκαν —ἢ ποὺ ὁλοκληρώθηκε ἡ γραφή τους— τὸ ἔτος 1682³.

Οἱ λέξεις «ἐκ διαφόρων νομίμων» κακῶς ἔχουν θεθεῖ ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουν κάπου μέσα στὸ χφ.

Τὸ πρωτότυπο τῆς Ν.Σ. εἶναι τὸ χφ ΜΠΤ 2 —τοῦ ὁποίου ἡ παλιὰ ἀρίθμηση ἦταν πραγματικὰ 184· τὸ χφ τῆς Μόσχας δὲν ἀποτελεῖ παρὰ ἀντίγραφο ἐνὸς μικροῦ μέρους τῆς ὕλης τῆς Ν.Σ. καὶ κυρίως τῶν πρώτων 64 φύλλων⁴. Ἡ πρόταξη κατὰ συνέπεια τοῦ ἀντιγράφου ἐναντι τοῦ πρωτοτύπου εἶναι ἄστοχη.

Ὅ,τι ὀνομάζουμε «Νομική Συναγωγή» ἀρχίζει ἀπὸ τὸ φ. 1^r τοῦ χφ ΜΠΤ 2· ἀπὸ τὸ φ. 71 ἀρχίζει ἀπλῶς μιὰ ἄλλη ἐνότητα κειμένων. Ἡ ἀπάλειψη κατὰ συνέπεια τῶν πρώτων φύλλων εἶναι ἀδικαιολόγητη, ὅταν μάλιστα ἀναγράφεται τὸ χφ τῆς Μόσχας, ποὺ ἀποτελεῖ, κατὰ κύριο λόγο, ἀντίγραφο τῶν πρώτων αὐτῶν φύλλων τῆς Ν.Σ.

Εἶναι προφανὲς ὅτι ὁ κατεξοχήν ἱστορικὸς τοῦ μεταβυζαντινοῦ δικαίου δὲν ἔτυχε τῆς τιμῆς νὰ τοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ μελετήσῃ ἀπὸ αὐτοψία τὸ χφ τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ στήριξε τὴν περιγραφή του σὲ ἔμμεσες πηγές. Εἶναι πολὺ πιθανό, μολονότι δὲν τὸ ἀναφέρει ρητὰ, νὰ

1. ΓΚΙΝΗΣ, *Περίγραμμα*, 142. Παρόμοια περιγραφή εἶχε δώσει καὶ στὸ ἔργο του *Κείμενα*, 21.

2. Βλ. πιὸ κάτω σ. 148, ἀρ. 130.

3. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Βιβλιοθήκη* 4, 493.

4. Βλ. περισσότερα στοιχεῖα γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἀμέσως πιὸ κάτω.

[...] ἐκ διαφόρων Νομίμων»· ἓνα ἀπὸ τὰ Νόμιμα αὐτὰ ἦταν καὶ ἡ Νομικὴ Συναγωγὴ, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀντέγραψε νομοκανονικὴ ὕλη καὶ πατριαρχικὰ κείμενα σχετικὰ μὲ τὶς διαμάχες τῶν Συναϊτῶν μὲ τὸ πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας. Ὑπάρχει μάλιστα στὸ χειρόγραφο τῆς Ν.Σ. ἓνα τεκμήριο ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι καὶ τὴ συνακτέα ὕλη τὴν καθόρισε ὁ ἴδιος ὁ Δοσίθεος καὶ ὅτι ἡ Ν.Σ. ἀποτέλεσε τὸ ἀντιγραφικὸ ἀρχέτυπο τοῦ χειρογράφου τῆς Μόσχας¹. Μεταξὺ τῶν κειμένων ποὺ ἔχουν ἀποθησαυριστεῖ στὴ Ν.Σ. εἶναι καὶ πολλὲς νομοκανονικὲς μελέτες τοῦ Θεοδώρου Βαλσαμῶνος. Ἀνάμεσά τους, τὸ ἔργο του «Μελέτη χάριν τῶν δύο ὁφφικίων, τοῦ τε Χαρτοφύλακος καὶ τοῦ Πρωτεκδίκου». Στὸ χειρόγραφο τῆς Ν.Σ. ὑπάρχει μιὰ διαγραφή στὸ κείμενο αὐτό, καὶ στὸ περιθώριο ἡ αὐτόγραφη σημείωση τοῦ Δοσιθέου: «τοῦτο νὰ μὴ μεταγραφῇ». Πραγματικά, στὸ χειρόγραφο τῆς Μόσχας ὑπάρχουν ὅλες οἱ ἄλλες μελέτες τοῦ Βαλσαμῶνος, μὲ τὴν ἴδια σειρὰ καὶ μὲ τὶς ἴδιες ἐπιγραφές, λείπει ὅμως τὸ πιὸ πάνω ἔργο του². Κατὰ συνέπεια, ὅ,τι στάλθηκε μετὰ τὸ 1687 στὴ Μόσχα δὲν ἦταν ἡ Ν.Σ.· ἦταν ἓνα χειρόγραφο στὸ ὁποῖο εἶχε ἀντιγραφεῖ καὶ ἓνα μέρος—τὸ 1/3 περίπου—τῆς ὕλης ποὺ, μερικὰ χρόνια ἐνωρίτερα, εἶχε ἀποθησαυριστεῖ στὴ Ν.Σ. Τὸ χειρόγραφο αὐτὸ ποὺ πῆρε τὸν ταξινομικὸ ἀριθμὸ 33—καὶ στὸν κατάλογο Vladimir 336³— σώζεται σήμερα στὸ Gosudarstvennyj Istoričeskij Muzej (Κρατικὸ Ἱστορικὸ Μουσεῖο) στὴ Μόσχα, ὅπου ἔχουν μεταφερθεῖ τὰ χειρόγραφα τῆς Συνοδικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ρωσικοῦ πατριαρχείου⁴.

Ἄς σημειωθεῖ ἐδῶ ὅτι τὸ χφ τῆς Μόσχας δὲν εἶναι τὸ μοναδικὸ τεκμήριο τῆς χειρόγραφης παράδοσης ποὺ γινώρισε ἡ Ν.Σ.⁵ Ἑλληνες λόγιοι, τοῦ 19^{ου} αἰῶνα κυρίως, ἀντέγραψαν, καὶ αὐτοί, ἀπὸ τὴ Ν.Σ. διάφορες ἐνόητες κειμένων μὲ ἀποτελέσματα τὰ τεκμήρια τῆς χειρόγραφης

1. Βλ. PAVLOV, *Zapiski*, 170: τὸ χφ ἔφτασε στὴ Μόσχα τὸ 1693.

2. Χρῆση τοῦ τεκμηρίου αὐτοῦ ἔγινε καὶ στὴ μελέτῃ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, «Τόμος».

3. Στὸν πρῶτο ἔντυπο κατάλογο, τοῦ MATTHAEI, τὸ χφ ἔχει τὸν ἀριθμὸ XXXII (*Codices mosquenses*, 46 ἐπ.).

4. Βλ. RICHARD, *Répertoire*, 166. Τὸ χφ ἔχουν περιγράψει συνοπτικὰ ὁ MATTHAEI, *Codices mosquenses*, 46-48 καὶ ὁ PAVLOV, *Zapiski*, 169-175· ἐκτενέστερα ὁ VLADIMIR, *Opisanie*, 89-496. Καὶ στίς τρεῖς αὐτὲς περιγραφὰς δημοσιεύεται τὸ σημεῖωμα ποὺ ἔγραψε ὁ Δοσίθεος τὸ 1687: *Codices mosquenses*, 46· *Zapiski*, 170· *Opisanie*, 489.

5. Γιὰ τὴν παράδοση τῆς Ν.Σ. μέσο ἐντύπων φορέων βλ. ὅσα ἀναφέρονται στὰ κεφάλαια Ε' καὶ Ζ'.

παράδοσής της να πολλαπλασιαστούν. Για παράδειγμα ο Σταυράκης 'Αριστάρχης' ή ο Σοφοκλής Κ. Οικονόμος ή ακόμη ο Ξ. Α. Σιδερίδης. "Ετσι, επιμέρους τμήματα τῆς Ν.Σ. σώζονται όχι μόνο στη Μόσχα, όπως αναφέραμε, αλλά και στη Βιβλιοθήκη του Βατικανού, όπου σήμερα οι κώδικες 'Αριστάρχη', ή στην 'Ακαδημία 'Αθηνών, όπου τὰ ἀρχεῖα τῶν δύο ἄλλων λογίων². Ὅπως δὴ ποτε ὅμως τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰ ἐπιμέρους δὲν μποροῦν νὰ ὑποκαταστήσουν τὸ ὅλο καὶ τὸ πρωτότυπο, δηλαδὴ τὸ χειρόγραφο τῆς Ν.Σ. ποὺ δημιουργήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ποὺ κατατέθηκε στὸ Μετόχι τοῦ Παναγίου Τάφου στὸ Φανάρι, γιὰ νὰ παρακολουθήσει, καὶ αὐτό, τὴν τύχη τῶν χειρογράφων αὐτῆς τῆς βιβλιοθήκης.

"Υστερα ἀπὸ ὅσα ἀναφέρθηκαν προβάλλει, νομίζουμε ὡς εὐλογο, τὸ πρῶτο μας ζητούμενο: ποιά εἶναι ἡ ὕλη ποὺ ὁ Δοσίθεος συμπεριέλαβε στὴ «Νομικὴ Συναγωγή» του; δηλαδὴ ποιά εἶναι ἡ ταυτότητα ὧλων αὐτῶν τῶν 1069 κειμένων ποὺ ἀποφάσισε νὰ συμπιλήσει;

"Ας σημειωθεῖ ἀμέσως ὅτι ἡ ὕλη ποὺ ἀποθησαυρίστηκε στὴ Ν.Σ. δὲν εἶναι διαταγμένη μέσα στὸ χειρόγραφο μὲ ἀπόλυτη εἰδολογικὴ συνάφεια, οὔτε δηλώνονται μὲ κάποιες ἐπιγραφές οἱ πηγές ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀντλήθηκε. Θεωρήσαμε ὥστόσο χρήσιμο, ἱκανοποιώντας στὸν τόμο αὐτὸ τὸ πρῶτο ζητούμενο, νὰ ἀξιοποιήσουμε ἀπὸ τώρα τὰ γενικὰ συμπεράσματα ἐρευνῶν μας —οἱ ὁποῖες θὰ καταγραφοῦν ἀναλυτικὰ στὸν δεῦτερο τόμο αὐτῆς τῆς μελέτης— καὶ νὰ παρουσιάσουμε τὸ ὕλικὸ ποὺ συμπιλήθηκε κατατάσσοντάς το, ἀνάλογα μὲ τὴ διπλωματικὴ ὑφὴ τῶν πηγῶν ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀντλήθηκε, σὲ δύο μεγάλες κατηγορίες: ὁ Δοσίθεος ἀντλήσει ὕλικὸ ἀπὸ Νομοκάνονες τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς³ καὶ ἀκόμη ἀντέγραψε ὅ,τι περιεχόταν τὸν 15^ο αἰῶνα στὸν Κώδικα τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀποθησαύρισε κείμενα ποὺ ἀφοροῦσαν ζητήματα τῆς Ρωσικῆς 'Εκκλησίας τὴν ἴδια ἐποχὴ.

Ὁ τρόπος λοιπὸν μὲ τὸν ὁποῖο θὰ παρουσιάσουμε τὴν περιεχόμενη στὴ Ν.Σ. ὕλη εἶναι ὁ ἀκόλουθος³: θὰ τηρήσουμε καταρχὴν τὴ σειρά μὲ

1. Βλ. πρόχειρα NICOLOPOULOS, *Inventario*, 129-131, καὶ KOMINΗΣ, 'Αποσημιώματα, 20-25.

2. "Ας σημειωθεῖ ἀκόμη ὅτι στὸ 'Αρχειοφυλακεῖο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σὼζεται ἓνα ἀκόμη ἀντίγραφο, τὸ ὁποῖο περιέχει μόνο τὰ πατριαρχικὰ κείμενα (φ. 71^ο ἐπ.) τῆς Ν.Σ. Τὸ ἀντίγραφο αὐτὸ ἔγινε μὲ προτροπὴ τοῦ λόγιου ἀρχιερέα Γενναδίου 'Ηλίουπόλεως (ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Χαλκηδών*, 375, σημ. 2).

3. Βλ. στίς πρῶτες σελίδες τῶν κεφαλαίων Ε' καὶ Σ' καταχώριση καὶ ἀνά-

τὴν ὁποία τὰ κείμενα εἶναι ἀντιγραφμένα στὸ χφ, θὰ ἐπιχειρήσουμε μόνον μιὰ μικρῆς ἐκτάσεως ἀνακατάταξη —δηλώνοντας πάντα τὴ σειρά μὲ τὴν ὁποία εἶναι καταχωρισμένα. Μὲ ἄλλα λόγια, μετὰ τὴν παρουσίαση τῆς νομοκανονικῆς ὕλης ποὺ ἔχει ἀντιγραφεῖ στὰ πρῶτα 64 φύλλα θὰ ἀκολουθήσει ἡ παρουσίαση παρόμοιας ὕλης ποὺ σώζεται πρὸς τὸ τέλος τοῦ χφ, στὰ φύλλα 359^r-376^v καὶ 388^v-390^v. Θὰ κλείσουμε ἔτσι σὲ ἓνα κεφάλαιο ὅ,τι ὁ Δοσίθεος συμπλήρησε ἀπὸ Νομοκάνονες τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς. Ὡστόσο ἡ ὕλη αὐτὴ δὲν ἔχει ὅλη τὴν ἴδια διπλωματικὴ ὕφῃ· ἔτσι θὰ τὴ διακρίνουμε σὲ δύο ὑποκατηγορίες: ὕλη ἀπὸ ἓνα Νομοκάνονα τοῦ ιγ' αἰῶνα καὶ ὕλη ἀπὸ ἄλλα Νόμιμα. Στὸ ἐπόμενο κεφάλαιο θὰ συμπεριλάβουμε ὅ,τι ὁ Δοσίθεος ἀντέγραψε ἀπὸ τὸν Κώδικα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί, σὲ μιὰν ἄλλη ὑποκατηγορία, κείμενα ποὺ ἀποθησαύρισε καὶ ποὺ ἀφοροῦσαν ζητήματα τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τὸν ιζ' αἰῶνα. Θὰ κλείσουμε ἔτσι σὲ ἓνα ἄλλο κεφάλαιο ὅ,τι ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἀποθησαύρισε ἀπὸ κείμενα τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, κείμενα συνταγμένα ὅλα, καταρχήν, μετὰ τὴν "Ἀλωση".

Ὡς νὰ φτάσουμε ὁμῶς στὴν ἀναλυτικὴ παρουσίαση τῆς συναγωγῆς τοῦ Δοσιθέου, ἔχουμε νὰ ἐντοπίσουμε πρῶτα, γιὰ νὰ θέσουμε ἐκτὸς τοῦ στόχου αὐτῆς τῆς ἔρευνας, ὅ,τι γράφτηκε ἢ ἐνσωματώθηκε στὸ χφ τῆς Ν.Σ. μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Δοσιθέου. Καί, ἔπειτα, νὰ λύσουμε τὸ προκριματικὸ ζήτημα τῆς ἐνότητος τοῦ χφ ποὺ σώζει τὴ Ν.Σ., ζήτημα ποὺ ἔθεσε ὁ Γεδεὼν καὶ ἔχει μείνει ὡς σήμερα ἀναπάντητο.

Οἱ πίνακες, τέλος, ποὺ καταρτίσαμε ἀντλώντας ἀπὸ τὴν ὕλη ποὺ συμπιλήθηκε στὸ τέλος τοῦ ιζ' αἰῶνα, πέρα ἀπὸ τὴν ὅποια χρησιμότητά τους, θεωρήσαμε ὅτι δίνουν καὶ μιὰ σχετικὴ αὐτονομία στὸν πρῶτο αὐτὸ τόμο τῆς μελέτης μας.

πτύξη τῶν ἐιδικότερων ἀρχῶν ποὺ ἔχουμε υἱοθετήσει γιὰ τὴν παρουσίαση τῶν κειμένων τῆς Ν.Σ.

1. "Ἀς σημειωθεῖ ἐδῶ ὅτι ὁ Δοσίθεος ἐνδιαφέρθηκε νὰ σώσει τὰ κείμενα μόνον τῶν πρῶξεων· ἔτσι δὲν ἀντέγραψε καὶ τὰ ὀνόματα ὧσων τὶς ὑπέγραψαν: δηλαδὴ τὰ ὀνόματα τῶν συνοδικῶν.

Τὰ «ἐκτὸς θέματος»

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού ὁ Δοσίθεος κατέθεσε τὴ «Νομικὴ Συναγωγὴ» τοῦ στῆ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Παναγίου Τάφου, στὸ Φανάρι, ὡς σήμερα, ὁ χειρόγραφος αὐτὸς κώδικας δὲν ἔμεινε ἀνέπαφος: καταγράφηκαν κείμενα, σὲ φύλλα πού εἶχαν μείνει λευκά, συσταχώθηκαν καὶ ἄλλα τετράδια ἢ ἀποτυπώθηκαν διάφορες ἐνθυμήσεις. "Ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, πολῦτιμα γιὰ ἄλλου εἶδους ἔρευνα, εἶναι, ἀπὸ τὴν ὀπτική ἀπὸ τὴν ὁποία προσπαθοῦμε νὰ δοῦμε ἐμεῖς τὴ Ν.Σ., «ἐκτὸς θέματος». Δὲν ἔχουμε λοιπὸν παρὰ νὰ δώσουμε ἐδῶ ἕναν κατάλογο αὐτῶν τῶν μεταγενέστερων προσθηκῶν, τῶν προσχώσεων στὸ ἀρχικὸ σῶμα, γιὰ νὰ στραφοῦμε ἀμέσως μετὰ —ἀφοῦ λύσουμε τὸ προκριματικὸ ζήτημα τῆς ἐνότητος τοῦ χειρογράφου— στὴν ἔρευνα τοῦ θέματος ὅπως τὸ θέσαμε στὸ προηγούμενο κεφάλαιο. Καταχωρίζουμε τὰ κείμενα μὲ τὴν πιθανὴ χρονικὴ διαδοχὴ μὲ τὴν ὁποία προστέθηκαν στὸ ἀρχικὸ σῶμα τῆς Ν.Σ.

post 1737 - ante 1766. Ἐνθύμηση: φ. α'

Ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Παρθένιος σημειώνει: *Εἶη δὲ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος καὶ ἀφορισμῷ ἁλὺτῳ ὑπεύθυνος ὁ τοῦτο ποτὲ ὁ τῆς δεσποτείας τοῦ Παναγίου Τάφου ἀφαιρησόμενος καὶ τὸ φῶλλον τεμὼν ὡς μὴ ὁρῶν τὰς γραφείας ἀράς. Ὁ Ἱεροσολύμων Παρθένιος ἀποφαίνεται.*

post 1745. Μετριότης (Συγχωροχάρτι): φ. 109^v

Ἀντιγράφεται τὸ κείμενο «Μετριότητος» πού ἐκδόθηκε τὸν Μάρτιο τοῦ 1745 ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Παῖσιο Β' καὶ τὸν Ἱεροσολύμων Παρθένιο μὲ τὸ ὅποιο συγχωροῦνται τὰ ἁμαρτήματα «τοῦ κεκοιμημένου Ἰωάννου» καὶ τῶν «περίοντων» Μιχαήλ, Εἰρήνης καὶ Δεσποينوῦς.

Inc. Ἡ μετριότης ἡμῶν μετὰ τῶν συνευχομένων... τὸν τε Μιχαήλ

1767 Ἀπριλίου 23. Ἐνθύμηση: φ. 390^v

Ὁ Ἱεροσολύμων Ἐφραίμ σημειώνει: *αφ' ἧς: ἀπριλίου κγ^η: Ὁ τολμήσας ξενῶσαι τὸ παρὸν ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Παναγίου Τάφου, ἢ κατακρατῆσαι, ἢ φύλλα τῆς βιβλίου ἀποκόψαι, ἢ καὶ νοθεῦσαι προσθήκῃ τινὶ τὰ γεγραμμένα, ὁποίας ἂν εἴη καταστάσεως καὶ βαθμοῦ, ἀφορισμένος εἶη παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, καὶ τῷ αἰωνίῳ ὑπόδικος ἀναθέματι. Ὁ Ἱεροσολύμων Ἐφραίμ ἀποφαινόμεθα.*

1840. 'Ενθύμηση: φ. α^τ

‘Ο ἀρχιεπίσκοπος Θαβωρίου ‘Ιερόθεος σημειώνει : ‘Ο Θαβωρίον ‘Ιεροθέος τοῦ ‘Ιεροσολύμων κανονικὸς διάδοχος συναποφαίνεται: ‘Εν Κωνσταντινουπόλει, αωμ^ω.

1880. 'Ενθύμηση: 395^ν

‘Η παρούσα συνοδικὴ ἐκθεσις καὶ ἡ ὀπισθεν αὐτῆς Νεαρά τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ‘Αθανασίου ἐν τῷ τοῦ Γραφείου ‘Αρχιεῖς εὐρέθησαν τὸ 1880 Σ(ωτήριον) ἔτος, προσετρίθησαν ἐν τῇ παρούσῃ Νομικῇ Συναγωγῇ τοῦ πατριάρχου Δοσιθέου, ἐπιμελεῖα τοῦ βιβλιοθηκαρίου.

[Στὸ ἴδιο φύλλο ὑπάρχουν δοκιμὲς κονδυλίου: ‘Ιωάννης Νικολαΐδης.]

1880. Προσθήκη 15 φύλλων· γεγονὸς πού ἀπομνημόνευσε ἡ πτὶ πάνω ἐνθύμηση. Σήμερα ἀποτελοῦν τὰ φ. 395-409.

Πρόκειται γιὰ ἀντίγραφο τῶν κειμένων πού περιέχονται στὰ φ. 93^τ-106^τ τοῦ χειρογράφου 33 (Vlad. 336) τῆς Συνοδικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας (τώρα στὸ Κρατικὸ ‘Ιστορικὸ Μουσεῖο). Τὸ χφ αὐτὸ πού συγκρότησε ὁ Δοσίθεος, ἀντιγράφοντας κυρίως ὅλη ἀπὸ τῆ «Νομικῇ Συναγωγῇ», τὸ δώρισε στὸ Πατριαρχεῖο Μόσχας μετὰ τὸ 1687¹. Τὰ τετράδια (5 + 5, 1, 2 + 2) πού προστέθηκαν στὴ Ν.Σ. τὸ 1880 θὰ πρέπει νὰ ἀνάγονται στὰ τέλη τοῦ ιζ' αἰώνα, ἀφοῦ εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὸ γραφεὰ πού ἔγραψε τὸ χφ πού δωρήθηκε στὴ Μόσχα, σὲ χαρτὶ μὲ ὕδατό-σημο ἴδιο μὲ ἐκεῖνο τῆς Ν.Σ.

1894. Σημείωμα: φ. 409^ν

Εὐστράτιος Π. Σεβαστόπουλος. ‘Ο... Βασίλειος Καραπαῦλος[;]. ‘Ο κ... κὺρ ‘Αντώνιος Π. Καρακάσης. 1894 ἐπὶ τῆς ἐπιτροπείας Γερμανοῦ ‘Αποστολάτου.

post 1894 ‘Ιουνίου 28. 'Ενθύμηση: φ. 220^ν

‘Ο σπουδαστὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς στὴ Χάλκη Γεώργιος Πολίτης σημειώνει: ‘Εκ τούτων ἀντέγραφα μερικὰ καὶ ὁ ἐλάχιστος ἱεροσπουδαστὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολ. Σχολῆς Γεώργιος Πολίτης Λέσβιος κατὰ τὸ διάστημα τῆς διαλύσεως τῆς Σχολῆς, ἐνεκα τῆς καταστροφῆς αὐτῆς ὑπὸ καταστρεπτικωτάτων σεισμοῦ συνβάλλας τῇ 28^η ‘Ιουνίου 1894 ἡμέρᾳ τρίτῃ καὶ ὥρα 12 καὶ 20 μετὰ μεσημβρίαν.

Σύμφωνα μὲ τὴν περιγραφὴ τοῦ χφ πού δημοσίευσε ὁ Παπαδόπουλος-Κεραμεὺς τὸ 1899, ὑπῆρχε στὸ τέλος μία «κόλλα δίφυλλος [...], ἐμπεριέχουσα Κυρίλλου Ε', πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, συνοδικὸν ἐγκύκλιον γράμμα, δι' οὗ συνιστᾶται περιοδεύων Παρθένιος ὁ πατριάρχ-

1. Βλ. ὅσα ἀναφέρουμε γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ στὸ προηγούμενο κεφάλαιο.

χης Ἱεροσολύμων εἰς συλλογὴν ἐλεῶν ὑπὲρ βοηθείας τοῦ Παναγίου Τάφου· ἐγράφη δὲ τὸ γράμμα τοῦτο μηνὶ ἀπριλίῳ τοῦ 1749ου ἔτους»¹. Τὸ δίφυλλο αὐτό, τοῦ ὁποῖου ἡ προσθήκη στὸ χφ τῆς Ν.Σ. θὰ πρέπει νὰ ἔγινε μετὰ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1749, δὲν ὑπάρχει σήμερα.

Ἄς σημειωθεῖ ἐδῶ ὅτι, ἀντίθετα μὲ ὅλα ὅσα περιγράψαμε στὸ κεφάλαιο αὐτὸ γιὰ νὰ τὰ θεωρήσουμε «ἐκτὸς θέματος», στὰ περιθώρια τοῦ χφ ὑπάρχουν διάφορα σημειώματα τὰ ὁποῖα, καθὼς θὰ χρησιμοποιηθοῦν στὴν ἐργασία μας ἐπειδὴ φωτίζουν ἐπιμέρους ζητούμενα, δὲν τὰ περιγράφουμε ἐδῶ.

1. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Βιβλιοθήκη* 4, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Η ΥΛΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΑΓΩΓΗΣ

Ἡ θεωρία τοῦ Μ. Γεδεών

Ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους μελετητὲς ποὺ μπόρεσαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὴ «Νομικὴ Συναγωγὴ» εἶναι ὁ Μανουὴλ Γεδεών, μέγας χαρτοφύλαξ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ὀξυδερκὴς ἐρευνητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Τὰ ἐπίθετα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ Γεδεών χαρακτηρίζε στίς μελέτες του τὴ Ν.Σ. δηλώνουν, μὲ τὸν καλύτερο τρόπο, ὅτι εἶχε συνείδηση τῆς σημασίας τοῦ ἱστορικοῦ μνημείου, τοῦ χειρογράφου, ποὺ εἶχε τὴν τύχη νὰ μπορεῖ νὰ χρησιμοποιεῖ: «Πολύτιμον» χαρακτηρίζει τὴ Ν.Σ. σὲ ἄρθρο του τὸ 1878¹, «περιλάλητον» τὸ 1912², «πολυτίμητον» τὸ 1915³ καὶ στὸν ἴδιο τόνο συνεχίζει ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του: «πολύτιμον χειρόγραφον» τὴν ὀνομάζει τὸ 1938⁴.

Αὐτὸς λοιπὸν ὁ ἐρευνητὴς, ποὺ εἶχε μελετήσει καλὰ τὴ Ν.Σ.⁵ καὶ ἀναγνώριζε τὴ σημασίαν της, διατύπωσε ἀπὸ τίς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα μιὰ θεωρία σχετικὰ μὲ τὴν ἐνότητα τοῦ χειρογράφου ποὺ ὀνομάζεται «Νομικὴ Συναγωγὴ». Ἀς παρακολουθήσουμε ποῦ καὶ πῶς διατύπωσε τὴ θεωρία του.

Τὸ 1903 ἐξέδωσε στὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ πρῶτο τεῦχος ἀπὸ τὸν πρῶτον τόμον τῆς «Νέας Βιβλιοθήκης ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, ἰδίᾳ τῶν καθ' ἡμᾶς», σειρὰ στὴν ὁποία ἄρχισε νὰ δημοσιεύει κείμενα ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ κείμενα ποὺ δημοσίευσε τὰ ἀντλήσε ἀπὸ τὴν πρώτη ἐνότητα, τὰ πρῶτα 64 φύλλα τῆς Ν.Σ., στὰ ὁποῖα παραδίδεται βυζαντινὴ νομοκανονικὴ ὕλη. Στὸ εἰσαγωγικὸ του σημείωμα δήλωνε: τὰ κείμενα αὐτὰ «ἐκδίδομεν, ἀπὸ τῆς Ὑπομνήσεως Συναγωγῆς» τοῦ Δοσιθέου»⁶.

1. ΓΕΔΕΩΝ, *Οἰκονομικά*, 560.2. ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐξαρχίαι*, 251.3. ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐφ' ὅλιον*, 214.4. ΓΕΔΕΩΝ, *Λοῦκαρις*, 326.5. Βλ. τὴν εὐλογετὴ παρατήρησιν τοῦ Β. Μυστακίδου, διατυπωμένη ἤδη τὸ 1923: «Ἐκ τῆς ἀνεξαντλήτου Νομικῆς Συναγωγῆς..., τὴν ὁποῖαν ὁ... κ. Γεδεών δὲν κατέρωθωσεν ἀπ' αὐτῆς ἀντλῶν ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν ἵνα ἐξαντλήσῃ ἐπὶ τόσα ἔτη...» (ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, *Σημειώματα*, 37).6. *Νέα Βιβλιοθήκη*, σσ. 109-110.

γαγγή¹, προταττόμενον μὲν πάντων τῶν ἀποτεθησαυρισμένων ἐν αὐτῇ πατριαρχικῶν γραμμάτων, γεγραμμένον δὲ χειρὶ πολλοῦ ἐτῆσι προγενεστέρᾳ τῶν χρόνων καθ' οὓς ὁ Δοσίθεος ἤμα-
σεν»¹.

Εὐκρινέστερα διατυπώνει τὴ σκέψη τοῦ ὁ Γεδεών σὲ ἐπόμενο φύλλο τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἀλήθειας, ὅταν δημοσιεύει τὴ μελέτη τοῦ «Κανονικοῦ δικαίου ἀπόκρυφα». Ἐκεῖ, ἐκδίδοντας ἄλλο ἓνα κείμενο ποῦ παραδίδεται στὰ πρῶτα φύλλα τῆς Ν.Σ., σημειώνει: «Τὸ παρὸν [...] κείμενον περιέσωσεν ὁ Δοσίθεος ἐν τῇ χρησιμωτάτῃ αὐτοῦ Ἑνομιᾷ Συναγωγῇ» [...] γεγραμμένον δὲ οὐχὶ καθ' οὓς ὁ Δοσίθεος ἔζη χρόνους, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἰε' ἐκατονταετηρίδα, μετὰ πολλῶν μνημείων τῆς πατριαρχικῆς ἡμῶν νομολογίας. Τὰ πολύτιμα ταῦτα φύλλα προσεκολληθήσαν τῇ Ἑνομιᾷ Συναγωγῇ»².

Ἡ θεωρία τοῦ Γεδεών —σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ νομοκανονικὴ ὕλη ἢ «προταττομένη τῶν πατριαρχικῶν γραμμάτων», δὲν ἀποτελεῖ ὀργανικὸ τμῆμα ἐνὸς ἐνιαίου κώδικα ἀλλὰ συγκροτήθηκε αὐτοτελῶς τὸν ἰε' αἰῶνα καὶ διασώθηκε ἀπὸ τὸν Δοσίθεο καθὼς τὴν «προσεκόλλησε» στὴν ἀρχὴ τῆς «Ἑνομιᾷ Συναγωγῇ» του— καταρρίπτεται ἂν λάβει κανεὶς ὑπόψιν τοῦ στοιχεῖα ποῦ προκύπτουν ἀπὸ μιὰ κωδικολογικὴ ἐξέταση τοῦ χειρογράφου. Ἐρευνᾶ χρήσιμη τόσο γιὰ τὴν ἀντίκρουση τῆς θεωρίας τοῦ Γεδεών ὅσο καὶ γιὰ μιὰ οὐσιαστικότερη γνωριμία μὲ τὴν ὕλική ὑπόστασι τῆς «Ἑνομιᾷ Συναγωγῇ» ποῦ συγκρότησε ὁ Δοσίθεος τὸν ἰε' αἰῶνα.

1. ΓΕΔΕΩΝ, *Βαλσαμών*, 177.

2. ΓΕΔΕΩΝ, *Δίκαιον*, 198· γιὰ τὸ κείμενο ποῦ δημοσιεύτηκε βλ. πρὸ κάτω σ. 76.

Ἡ ἐνότητα τοῦ χειρογράφου

Ἡ σημερινή στάχωση τοῦ χφ θὰ πρέπει νὰ ἔγινε μετὰ τὸ τέλος τοῦ ιθ' αἰώνα. Ὁ τελευταῖος σταχωτής ἀφαίρεσε 21 λευκὰ φύλλα καὶ προκάλεσε μιὰ, μικρῆς ἐκτάσεως, μετάθεση τῶν τελευταίων τετραδίων. Τὰ πρῶτα αὐτὰ στοιχεῖα προκύπτουν ἀπὸ τὴ σύγκριση τῆς περιγραφῆς τοῦ χφ πού δημοσίευσεν ὁ Παπαδόπουλος-Κεραμεὺς τὸ 1899¹ καὶ τῆς σημερινῆς του καταστάσεως.

Ὁ Κεραμεὺς ἀναφέρει 7 + 451 φύλλα, σήμερα ἔχει α' - ζ' + 430 (+ α' - δ' τὰ φύλλα τῆς σταχώσεως). Στὴν περιγραφὴ του ὁ Κεραμεὺς ἀναφέρει ὅτι τὰ φ. 391-434 εἶναι λευκὰ καὶ μετὰ ἀκολουθοῦν ὅσα, εὐρεθέντα ἐν τῷ τοῦ Γραφείου... προσηρτήθησαν ἐν τῇ... Νομικῇ Συναγωγῇ... ἐπιμελεῖα τοῦ βιβλιοθηκαρίου»². Μαζί μὲ αὐτά, ἓνα δίφυλλο πού περιεῖχε «συνοδικὸν ἐγκύκλιον γράμμα» τοῦ Κυρίλλου Ε' τοῦ 1749. Σήμερα τὸ δίφυλλο αὐτὸ τοῦ τέλους ἔχει ἐκπέσει καὶ τὰ «προσαρτηθέντα» βρίσκονται μετὰ τὸ φ. 394 ὡς καὶ τὸ φ. 409· λευκὰ εἶναι τὰ ὑπόλοιπα, ὡς τὸ φ. 430. Εἶναι φανερό ὅτι ὁ τελευταῖος σταχωτής βιβλιοδότησε τὰ «προσαρτηθέντα» λίγα τετράδια πιὸ ἐμπρὸς καὶ τὰ συστάχωσε ἀνάμεσα σὲ λευκὰ φύλλα, προφανῶς γιὰ νὰ τὰ προφυλάξει καλύτερα· καί, ἂν δεχοῦμε ὅτι τὸ δίφυλλο εἶχε ἀπὸ παλαιότερα ἐκπέσει, ἀφαίρεσε, γιὰ ἄγνωστους σὲ μᾶς λόγους, 19 λευκὰ φύλλα. Ποῦ βρίσκονταν αὐτὰ τὰ φύλλα; Ἡ σύγκριση, καὶ πάλι, μὲ τὴν περιγραφὴ τοῦ Κεραμέα δίνει τὴν ἀπάντηση: τὰ φύλλα βρίσκονταν μετὰ τὸ φύλλο 390, ἀφοῦ οἱ παραπομπὲς τοῦ Κεραμέα γιὰ τὰ κείμενα πού περιγράφει συμπίπτουν μὲ τὴ σημερινὴ ἀρίθμηση ὡς τὸ φύλλο 390. Ἀνάμεσα στὰ λευκὰ λοιπὸν φύλλα 391-434 —κατὰ τὴν περιγραφὴ τοῦ Κεραμέα— θὰ πρέπει νὰ ἀναζητηθοῦν τὰ ἀφαιρεθέντα μετὰ τὸ τέλος τοῦ ιθ' αἰώνα λευκὰ φύλλα³.

1. Βλ. πιὸ πάνω, σ. 33 σημ. 1.

2. Βλ. ὅσα ἀναφέρουμε στὸ δεύτερο κεφάλαιο.

3. Δεδομένον ὅτι τὰ φ. 391 καὶ 392 ἀποτελοῦν ὀργανικὸ τμήμα ἐνὸς τετραδίου (4 + 4), στὴν πραγματικότητα ἡ ἀναζήτηση θὰ πρέπει νὰ περιοριστεῖ ἀπὸ τὸ σημερινὸ φ. 393 ὡς τὸ 434.

Στὴν τελευταία — ἢ σὲ κάποια προηγούμενη — στάχωση τοῦ χφ τὸ ψαλίδι μείωσε τὶς διαστάσεις τοῦ κώδικα. Ἀπὸ φύλλα πού περιεῖχαν στὰ περιθώριά τους σχόλια — καὶ τὰ ὅποια ὁ σταχωτὴς προνόησε νὰ τὰ διπλώσει στὴν ἄκρη γιὰ νὰ ἀποφύγει νὰ ἀφαιρέσει γραμμένη ἐπιφάνεια — μπορούμε νὰ διαπιστώσουμε ὅτι οἱ διαστάσεις τοῦ κώδικα ἦταν τουλάχιστον $0,420 \times 0,350$ · σήμερα εἶναι $0,420 \times 0,291^1$.

Ὁλόκληρος ὁ κώδικας ἔχει σήμερα μία καὶ μόνη, μεταγενέστερη τῆς ἀρχικῆς, ἀρίθμηση, στὴν ὁποία ἔχουν ὑπαχθεῖ κανονικά, στὴ θέση πού τέθηκαν ἀπὸ τὸν τελευταῖο σταχωτὴ, καὶ ὅσα προστέθηκαν μετὰ τὸ 1880. Θὰ πρέπει κατὰ συνέπεια νὰ δεχτοῦμε ὅτι ὁ κώδικας ἀριθμήθηκε — ἢ κατὰ πάσα πιθανότητα ἀριθμήθηκε καὶ πάλι — ἀφοῦ πῆρε τὴ σημερινή του συγκρότηση· ἔχνη ἀπὸ παλαιότερη ἀρίθμηση δὲν διακρίνονται πιά σήμερα.

Ἄς παρακολουθήσουμε τώρα τὴ συγκρότηση τῶν τετραδίων², τὰ ὅποια καὶ αὐτὰ δὲν σώζουν — προφανῶς ὕστερα ἀπὸ τὴν τελευταία στάχωση — ἔχνη ἀπὸ τὴν ἀρίθμυσή τους³.

Τετράδιο 1

* α' β' γ' | δ' ε' ζ' ζ'

Στὸ recto τοῦ φ. α' ὑπάρχει τὸ σημείωμα πού ἔχουμε σχολιάσει ἀνοίγοντας αὐτὴ τὴ μελέτη. Τὰ ὑπόλοιπα φύλλα εἶναι λευκά.

Τετράδιο 2

* 1 2 3 | 4 5 6 7

Ἀπὸ τὸ φ. 1^ρ ἀρχίζει ἡ νομοκανονικὴ ὕλη. Μολονότι καὶ τὸ φ. ζ' καὶ τὸ 7 εἶναι ἀποκομμένα, δὲν ἀποτελοῦσαν ποτὲ δίφυλλο, ἐπειδὴ ἔχουν διαφορετικὸ ὕδατόσημο.

Ἀπὸ τὸ τετράδιο 3 ὡς τὸ τετράδιο 9 (φ. 8-63) συνεχίζεται κανονικὰ ἡ νομοκανονικὴ ὕλη, γραμμένη σὲ ὁμοίμορφα τετράδια (4 + 4).

Τὸ τελευταῖο κείμενο αὐτῆς τῆς ἐνότητος τελειώνει στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ φ. 64^ρ. Τὸ φύλλο αὐτό, πού ἔχει ἴδιο ὕδατόσημο μὲ τὸ χαρτί ὅπου εἶναι γραμμένη ἡ νομοκανονικὴ ὕλη, εἶναι ἀποκομμένο· ἀποτελοῦσε προ-

1. Ὁ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ (*Βιβλιοθήκη* 4, 2) δίνει ὡς διαστάσεις $0,412 \times 0,285$. Πρόκειται γιὰ ἀβλεψία· οἱ διαστάσεις αὐτὲς ἀφοροῦν τὰ «προσαρτηθέντα» μετὰ τὸ 1880 τετράδια.

2. Χρησιμοποιούμε ἐδῶ τὸν ὅρο «τετράδιο» μὲ τὴν ἔννοια τοῦ τεύχους καὶ δηλώνουμε στὴ συνέχεια τὸν ἀριθμὸ τῶν φύλλων πού τὸ ἀπαρτίζουν κάθε φορά.

3. Στὴν παρουσίαση τῶν τετραδίων λαμβάνουμε ὑπόψη τεκμήρια πού πηγάζουν ἀπὸ τὰ ὕδατόσημα, στοιχεῖα πού παρουσιάζουμε ἀμέσως πῶς κάτω.

φανώς κάποτε ένα δίφυλλο και συνιστούσε τὸ τετράδιο 10: 64 | *.

Τετράδιο 11

65 66 67 | 68 69 70

Ἀποτελεῖται ἀπὸ λευκά φύλλα· τὸ λευκὸ φ. 64, γιὰ ὅσους λόγους ἀναφέραμε, δὲν ἀποτελοῦσε ὀργανικὸ τμήμα αὐτοῦ τοῦ τετραδίου.

Τετράδιο 12

71 72 73 74 | 75 * 76 77

Ἀπὸ τὸ recto τοῦ φ. 71 ἀρχίζουν τὰ κείμενα ἀπὸ τὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Τὸ ἀντίστοιχο τοῦ φ. 72 εἶχε ἀποκοπεῖ προφανῶς ἀπὸ τὸ γραφέα, ἀφοῦ ἡ συνέχεια τῶν κειμένων δὲν παρουσιάζει κανένα κενό.

Ἀπὸ τὸ τετράδιο 13 ὡς τὸ τετράδιο 16 (φ. 78-109) συνεχίζεται κανονικὰ ἡ ἀντιγραφή κειμένων ἀπὸ τὰ πατριαρχικὰ ἀρχεῖα. Τὰ τέσσερα τελευταῖα φύλλα τοῦ τετραδίου 16 (φ. 106, 107, 108, 109) εἶναι λευκά, ἐνῶ τὸ κείμενο στὸ φ. 105^v τελειώνει ὁμαλὰ.

Ἀπὸ τὸ τετράδιο 17 ὡς τὸ τετράδιο 23 (φ. 110-165) συνεχίζεται κανονικὰ ἡ ἀντιγραφή.

Τετράδιο 24

166 167 168 169 170 | * 171 172 173 174

Ἀποτελεῖ τὸ τελευταῖο τετράδιο (5 + 5) τῆς ἐνότητος ποὺ ἄρχισε ἀπὸ τὸ φ. 110. Τὸ ἀντίστοιχο τοῦ φ. 166 εἶχε ἀποκοπεῖ ἀπὸ τὸ γραφέα, ἀφοῦ ἡ συνέχεια τῶν κειμένων δὲν παρουσιάζει κανένα κενό.

Ἀπὸ τὸ τετράδιο 25 ὡς τὸ τετράδιο 29 (φ. 175-220) ἕνας ἄλλος γραφέας, ἀφήνοντας λευκὰ τὸ πρῶτο (φ. 175) καὶ τὸ τελευταῖο (φ. 220), ἀντιγράφει καὶ αὐτὸς κείμενα ἀπὸ τὰ πατριαρχικὰ ἀρχεῖα. Τὰ τετράδιά του εἶναι 5 + 5, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τελευταῖο ποὺ εἶναι 3 + 3.

Ἀπὸ τὸ τετράδιο 30 ὡς τὸ 34 ἀντιγράφει ἕνας ἄλλος γραφέας. Τὸ τελευταῖο κείμενο τελειώνει στὸ φ. 267^r· λευκὸ μένει τὸ verso τοῦ φ. 267 καὶ τὸ τελευταῖο φύλλο τοῦ τετραδίου, τὸ φ. 268. Τὰ τετράδιά του εἶναι ὅλα 5 + 5 ἐκτὸς ἀπὸ τὸ προτελευταῖο (φ. 251-258), ποὺ εἶναι 4 + 4.

Ἀκολουθοῦν τὰ τετράδια 35-45 (φ. 269-352), στὰ ὅποια ὁ ἴδιος γραφέας τῶν φ. 71-174 συνεχίζει τὴν ἀντιγραφή κειμένων ἀπὸ τὴν ἴδια πατριαρχικὴ πηγή. Τὰ τετράδιά του εἶναι ὅλα 4 + 4 ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τελευταῖο ποὺ εἶναι 2 + 2.

Ἀκολουθοῦν τὰ τετράδια 46-50 (φ. 353-392), στὰ ὅποια ἄλλος γραφέας ἔχει ἀντιγράψει τὸ κείμενο ἐνὸς «Τόμου» τοῦ 1663¹, νομοκανονικὴ

1. Γιὰ τὴ φιλολογικὴ ταυτότητα τοῦ κειμένου αὐτοῦ βλ. πρὸ κάτω στὸ ἕκτο κε-

και ἄλλη ὕλη ἀπὸ τῆ βυζαντινῆ ἐποχῇ καθὼς και κείμενα σχετικὰ μὲ τῇ σύνοδο τῆς Μόσχας τοῦ 1666. Τὰ τετράδια εἶναι ὅλα 4 + 4 και λευκὰ ἔχουν μείνει τὰ δύο τελευταῖα φύλλα (φ. 391 και φ. 392) τοῦ τελευταίου τετραδίου.

Ἀπὸ τὸ φ. 395 ἀρχίζουν, ὅπως ἔχουμε ἀναφέρει, τὰ «προσαρτηθέντα» στὴ Ν.Σ. τετράδια, τὰ ὁποῖα εἶναι λίγο μικρότερων διαστάσεων ἀπὸ τὰ κανονικὰ τετράδια τῆς Ν.Σ. Μεταξὺ τοῦ φ. 392 και τοῦ φ. 395 ὑπάρχουν δύο λευκὰ φύλλα (τὸ φ. 393 και τὸ φ. 394) ποὺ δὲν διακρίνεται ἂν ἀποτελοῦσαν δίφυλλο ἢ ἐπικολλήθηκαν στὸ σῶμα τοῦ χειρογράφου.

Ἀκολουθοῦν, μετὰ τὸ φ. 409, 21 λευκὰ φύλλα ποὺ ἔχουν τὸ ἴδιο ὑδατόσημο μὲ τὸ τετράδιο 1 και τὰ λευκὰ φύλλα τοῦ τετραδίου 11. Τὰ τετράδιά τους εἶναι 5 + 5, 4 + 4, 1 + 1 και ἔχει ἐπικολληθεῖ ἓνα ἀκόμη λευκὸ φύλλο, τὸ φ. 430.

Ἄς δοῦμε τώρα τὰ τεκμήρια ποὺ προσφέρει γιὰ τὸ θέμα τῆς ἐνότητος τοῦ χειρογράφου ἢ ἐξέταση τοῦ χαρτιοῦ. Τὰ ὑδατόσημα ἀνήκουν ὅλα στὴν κατηγορία Trelune: πρόκειται γιὰ χαρτὶ ποὺ κατασκευαζόταν στὴ Δύση και σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ 15^{ου} και 16^{ου} αἰῶνα διαχετεύονταν στὴν ἀγορὰ τῆς Ἀνατολῆς¹. Ἡ ποικιλία ὁμῶς τῶν contremarques ὑποδηλώνει ὅτι χρησιμοποιήθηκαν τουλάχιστον τέσσερις «παρτίδες» χαρτιοῦ. Τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ ὑδατόσημα εἶναι παραλλαγή τοῦ crescent Heawood 866 (Βενετία 1696)². Τὰ ὑπόλοιπα παραλλάσσουν ὡς πρὸς τὶς contremarques, τὸ μέγεθος τῶν ἡμισελήνων και ὡς πρὸς τὴ θέση τους σὲ σχέση μὲ τὶς ραβδώσεις τοῦ χαρτιοῦ (pontuseaux). Γεγονός, πάντως, παραμένει ὅτι ὅλο τὸ χαρτὶ ποὺ χρησιμοποιήθηκε γιὰ τὴ συγκρότηση τοῦ χφ τῆς Ν.Σ. ἔχει τὴν ἴδια, περίπου, ἡλικία· ἐπομένως, ἡ πρώτη ἐνότητα τοῦ κώδικα, ποὺ ὁ Γεδεὼν εἶχε ὑποθέσει ὅτι γράφτηκε «κατὰ τὴν 15^{ην} ἐκατονταετηρίδα», πρέπει νὰ χρονολογηθεῖ, και αὐτὴ, στὸν 15^{ον} αἰῶνα.

Τὸ συμπέρασμα στὸ ὁποῖο μᾶς ὡδήγησε ἡ ἐξέταση τοῦ χαρτιοῦ ἔρχεται νὰ τὸ ἐνισχύσει ὁ ἐντοπισμὸς τοῦ γραφέα ποὺ ἔγραψε τὴν ἐπίμαχη ὕλη.

φάλαιο, ἀρ. 1064, και γιὰ τὴ διπλωματικὴ ὕφῃ του στὴ μελέτῃ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, «Τόμος».

1. BRIQUET, *Les filigranes* 2, 315: Durant tout le cours des XVIIe et XVIIIe s., on trouve beaucoup de papier filigrané aux *trois croissants* posés à côté les uns des autres, horizontalement, allant en décroissant de grandeur. La plupart sont accompagnés de contremarques vénétiennes. Ce papier était connu à Venise sous le nom de *Trelune* et spécialement fabriqué pour le Levant.

2. HEAWOOD, *Watermarks*.

Πέντε είναι οί γραφείς που εργάστηκαν για να δημιουργηθεί ο χειρόγραφος κώδικας του Δοσιθέου. Ο πρώτος έγραψε τα φύλλα 1^η-64^η, ο δεύτερος και παραγωγικότερος τα φύλλα 71^η-105^η, 110^η-174^η, 269^η-352^η, ο τρίτος τα φύλλα 176^η-219^η, ο τέταρτος τα φύλλα 221^η-267^η και ο πέμπτος τα φύλλα 353^η-390^η. Τα τετράδια που, το 1880, ενσωματώθηκαν στη Ν.Σ. είναι γραμμένα, και αυτά, από τον πέμπτο γραφέα. Για τους τέσσερις τελευταίους καμιά άμφισβήτηση δεν προβλήθηκε: έζησαν και έγραψαν τον 15^ο αιώνα. Τον πρώτο, όμως, ο Γεδεών θέλησε να τον τοποθετήσει δύο ολόκληρους αιώνες πριν. Ώστόσο, την ταυτότητα —και την εποχή του— την αποκάλυψε ο Παπαδόπουλος-Κεραμέυς. Ίδου που και τότε.

Στον πρώτο τόμο του περιοδικού *Vizantijskij Vremennik* έκανε μιιά παρουσίαση τής μελέτης του Μ. Γεδεών, «Επίσκεψις εις Άφουσίαν»¹. Εκεί, με άφορμή ένα χειρόγραφο γραμμένο το 1680 από τον ιερέα Ίωάννη, ιερομνήμονα και μέγα πρωτοπαπά τής Μεγάλης Έκκλησίας —τον μετέπειτα μέγα σακελλάριο—, σημειώνει: «έγραψε δέ ο αυτός Ίωάννης ίδια χειρί και πολλά φύλλα τής Νομικής Συναγωγής Δοσιθέου πατριάρχου των Ίεροσολύμων»².

«Πολλά φύλλα τής Νομικής Συναγωγής» ποιιά συγκεκριμένα όμως φύλλα έννοει; Στη σύντομη περιγραφή του χφ που δημοσίευσε στον τέταρτο τόμο τής Ίεροσολυμιτικής Βιβλιοθήκης άποσαφηνίζει το θέμα με τα ακόλουθα λόγια: «Τα πρώτα ήριθμημένα 64 φύλλα καλλιγραφικώς έγραψεν Ίωάννης Βυζάντιος, ιερεύς και μέγας σακελλάριος τής Μεγάλης Έκκλησίας»³. Το όνομα βέβαια του πρώτου γραφέα —όπως και όλων των άλλων— δεν άναφέρεται στον κώδικα: το επιχείρημά του όμως για να προτείνει την ταύτιση αυτή πηγάζει από το ότι ή γραφή των πρώτων αυτών φύλλων τής Ν.Σ. είναι όμοια με εκείνη του χφ αρ. 1 τής μονής Κοσινίτσας, χφ στο όποιο άναγράφεται το όνομα του Ίωάννη. Το επιχείρημα αυτό του Κεραμέως δεν μπορέσαμε να το έλέγξουμε και με δική μας αυτοψία, καθώς το χφ τής μονής Κοσινίτσας⁴ που σώζεται

1. Η μελέτη του Γεδεών άρχισε να δημοσιεύεται στην *Εβδομαδιαία Έπιθεώρησις Νεολόγου* 2(1892), 861-864 και άνατυπώθηκε στο βιβλίο του Προικόνησος, 58-68.

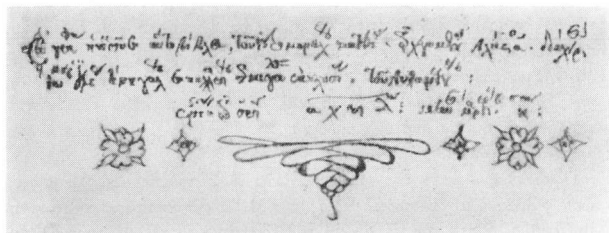
2. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Μ. Γεδεών, 744-745.

3. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Βιβλιοθήκη* 4, 3.

4. Για την τύχη των χφ τής Μονής βλ. πρόχειρα RICHARD, *Répertoire*, 86-88.

ἀπὸ τὸ 1916 στὴ Σόφια εἶναι ἀπρόσιτο, ὡς σήμερα, γιὰ τοὺς Ἕλληνες ἐρευνητές. Ἐχομε ὅμως νὰ προτείνουμε ἓνα ἄλλο χφ μὲ ὅμοια γραφή.

Στὴ βιβλιοθήκη τῆς Δημόσιας Σχολῆς Δημητσάνας σῴζεται ἓνας χειρόγραφος κώδικας, ὁ ἀρ. 119, ποὺ παραδίδει τὸ «Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον» τοῦ Ματθαίου Βλαστάρη καὶ ἄλλη νομοκανονικὴ ὕλη ἀπὸ τῆ

Δημητσάνας 119, φ. 203^v: τὸ βιβλιογραφικὸ σημεῖωμα τοῦ Ἰωάννη Βυζαντίου

βυζαντινὴ ἐποχῇ. Στὸ τέλος, φ. 203^v, ὑπάρχει τὸ ἀκόλουθο βιβλιογραφικὸ σημεῖωμα: «Ἐγράφη ἡ παροῦσα βίβλος... διὰ χειρὸς Ἰω(άννου) ἱερέως τοῦ μεγάλου σακελλαρίου τ(ῆς) μεγάλ(ης) ἐκκλησί(ας) τοῦ Βυζαντίου· ἔτει τῷ σ(ωτη)ρίῳ ,αχϛδ' [=1694] μηνὸς μαρτίου κ'»¹.

Στὴ βιβλιοθήκη τῆς Δημητσάνας τὸ χφ δωρήθηκε τὸ 1871, ὅπως δηλώνεται σὲ σημεῖωμα ποὺ ὑπάρχει στὸ κάτω τμήμα τοῦ φύλλου 203^v ².

1. Ὁ Τ. Ἀθ. Γριτσόπουλος, ποὺ καταλογογράφησε τὰ χειρόγραφα τῆς Σχολῆς Δημητσάνας, διάβασε λανθασμένα τὴ χρονολογία τοῦ κώδικα: τὸ $\chi = 90$ ὡς $\kappa = 20$, καὶ θεώρησε ὅτι γράφτηκε τὸ 1624 (ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Κατάλογος*, 258). Τὸ λάθος ἐπαναλαμβάνουν οἱ ΠΟΛΙΤΗΣ-ΚΑΤΡΑΜΑΔΟΣ, *Σκῆπη*, 361· οἱ ἐκδότες ὡστόσο τοῦ Συντάγματος τοῦ Ματθαίου, ποὺ χρησιμοποίησαν τὸ χφ (βλ. ἄνω πρὸς κάτω στὸ κείμενο), διάβασαν ὀρθὰ τὸ χρόνο γραφῆς τοῦ βιβλιογραφικοῦ σημειώματος: Ρ.-Π. 6, ζ'.

2. Τελευταῖος κτήτορας τοῦ χφ ἦταν ὁ μητροπολίτης Φθιώτιδος Καλλίνικος Καστόρχης, ὁ ὁποῖος καὶ τὸ χρησιδάνεισε στοὺς Κ. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῆ, γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσουν στὴν ἐκδοσὴ τοῦ ἔργου τοῦ Ματθαίου ποὺ δημοσίευσαν στὸν ἕκτο τόμο τοῦ *Συντάγματος θείων καὶ ἱερῶν κανόνων* (βλ. Ρ.-Π. 6, ζ'-ζ'): «Ἄλλ' οὐδ' ἐν Ἀθήναις ἐξέλιπον ἡμῖν τοιαῦτα βοηθήματα. Δυσὶ γὰρ ἐνετύχμεν βίβλοις, τῇ μὲν παρασχεθείσῃ ἡμῖν ὑπὸ τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον Φθιώτιδος εὐκλεῶς διέ-

Στὸ ἴδιο σημεῖωμα ὑπάρχει καὶ ἡ αἰτιολογία γιὰ τὴν κακὴ κατὰστασι στὴν ὁποία βρίσκεται τὸ χειρόγραφο: «πεσόντος... τοῦ ἵππου [μὲ τὸν ὁποῖο μεταφερόταν τὸ χφ] ἐν τῷ ποταμῷ Ἑλφειῷ, ἐβρόχη καὶ ὥς ἐκ τοῦτου εἶναι εἷς τινα μέρη δυσανάγνωστον». Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ αὐτοψία ποὺ ἐπιχειρήσαμε τὸν Μάιο τοῦ 1984 μᾶς ἐπεισε ὅτι ὁ Παπαδόπουλος-Κεραμεὺς εἶχε δίκιο: τὸ χέρι τοῦ Ἰωάννη Βυζαντίου, ποὺ ἔγραψε τὸ χφ τῆς Δημητσάνας, ἔγραψε καὶ τὰ πρῶτα 64 φύλλα τῆς Ν.Σ.

Ἄς σημειωθεῖ ἐδῶ, γιὰ λόγους πληρότητας, ὅτι στὸν ἴδιο γραφέα ὀφείλουμε τέσσερα ἀκόμη χειρόγραφα: τὸ ἀρ. 11 τῆς σκήτης τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, γραμμένο τὸ 1689¹, τὸ ἀρ. Ω 96 τῆς μονῆς Μεγίστης Λαύρας, γραμμένο τὸ 1694², τὸ ἀρ. 270 τῆς μονῆς Ἰβήρων, γραμμένο τὸ 1695³ καί, σύμφωνα μὲ κάθε πιθανότητα, ἓνα τμήμα ἀπὸ τὸν συμμιγὴ κώδικα ἀρ. 157 τῆς μονῆς Καρακάλου, γραμμένο τὸ 1692⁴.

Ὁ γραφέας λοιπὸν τῆς νομοκανονικῆς ὕλης ποὺ περιέχεται στὰ 64 πρῶτα φύλλα, ὁ μέγας σακελλάριος τῆς Μ. Ἐκκλησίας παπα-Ἰωάννης ὁ Βυζαντίος, ἔζησε τὸν 17^ο αἰῶνα καὶ ἐργάστηκε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους τέσσερις γραφεῖς γιὰ τὴ συγκρότηση τῆς «Νομικῆς Συναγωγῆς». Ἡ ὕλική ὑπόστασι τοῦ χφ δείχνει ὅτι ὁ Δοσίθεος εἶχε σχεδιάσει μιὰ συγκεκριμένη μορφή γιὰ τὴ συναγωγή του: ὅλα τὰ τετράδια τοῦ κώδικα συγκροτήθηκαν ἀπὸ χαρτὶ ἴδιας προέλευσης καὶ τὰ φύλλα τους ἐτοιμάστηκαν νὰ δεχτοῦν κείμενο 42 γραμμῶν, ἰδιοῦ περιπου πλάτους. Οἱ ἐρυθρογραφίες, τὰ πρωτογράμματα καὶ τὰ κοσμήματα τῆς πρώτης ἐνότη-
τας, ποὺ παρέσυραν ἴσως καὶ αὐτὰ τὸν Μ. Γεδεὼν νὰ τὴ θεωρήσει ξένη ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο σῶμα, θὰ πρέπει νὰ ἀποδοθοῦν εἴτε στὴν καλαισθησία τοῦ γραφέα εἴτε, τὸ πιθανότερο, στὴν προσπάθειά του νὰ μιμηθεῖ τὸ ἀντιγραφικὸ τοῦ ἀρχέτυπου.

ποντος σεβασμιωτάτου Κυρίου Καλλινίκου Καστόρχη [...] γεγραμμένη ὑπὸ Ἰωάννου ἱερέως καὶ μεγάλου Σακελλαρίου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τοῦ Βυζαντίου, ἐν ἔτει ,αχλδ'».

1. ΠΟΛΙΤΗΣ-ΚΑΤΡΑΜΑΔΟΣ, *Σκήτη*, 361-362 καὶ εἰς. 2.

2. ΛΑΤΡΙΩΤΗΣ-ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ, *Μ. Λαύρα*, 350.

3. ΛΑΜΠΡΟΣ, *Ἁγίου Ὄρος* 2, 69.

4. ΛΑΜΠΡΟΣ, *Ἁγίου Ὄρος* 1, 144: «Ἐγράφη διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ μεγάλου σακελλαρίου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Ἰωάννου ἱερέως τοῦ Βυζαντίου ἐν ἔτει ,αχλ[=4]β' μηνὸς ἰουνίου α'». Ὁ Λάμπρος ἀνάγει τὴ γραφή στὸ 1622, διαβάζοντας προφανῶς κ = 20 ἀντὶ γιὰ τὸ ὁρθὸ 4 = 90.

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ
Η ΣΥΝΑΓΩΓΗ

Νομοκανονική ὕλη

Σύμφωνα μὲ ὅσα ἐξαγγείλαμε, θὰ ἐπιχειρήσουμε ἐδῶ —καὶ στὸ ἐπόμενο κεφάλαιο— νὰ παρουσιάσουμε τὴν ὕλη ποὺ ὁ Δοσίθεος συμπεριέλαβε στὴ «Νομικὴ Συναγωγὴ» του. Ἡ παρουσίαση τῆς ὕλης θὰ γίνεῖ μὲ στόχο, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, νὰ προβληθοῦν οἱ ἰδιομορφίες τῆς συναγωγῆς καί, ἀπὸ τὴν ἄλλη, νὰ ὑπηρετηθεῖ ἡ ὁπτικὴ γωνία ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ συλλεκτικὴ ἐργασία τοῦ Δοσιθέου ἐνδιαφέρει τὴ μελέτη μας. Ἰδιομορφία τῆς συναγωγῆς ἀποτελεῖ τὸ γεγονός ὅτι συνυπάρχουν κείμενα ἀντιγραφμμένα ἀπὸ ἓναν συγκροτημένο Νομοκάνονα τοῦ ιγ' αἰῶνα —στὸν ὁποῖο ἔχουν συνυφανθεῖ καὶ μεταγενέστερα σχόλια— μαζὶ μὲ συνοδικές λ.χ. πράξεις ποὺ ἔχουν ἀντιγραφεῖ ἀπευθείας ἀπὸ τὸν «Ἱερὸν Κώδικα» τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως¹. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, οἱ ἀρχές ποὺ υἱοθετήσαμε γιὰ νὰ παρουσιάσουμε τὴ νομοκανονικὴ ὕλη δὲν θὰ εἶναι ἀπολύτως ταυτῶσμες μὲ ἐκεῖνες ποὺ ἀφοροῦν τὴν παρουσίαση τῶν ἄλλων κειμένων. Ἐδῶ σκοπὸς δὲν εἶναι τόσο νὰ δώσουμε τὸ περιεχόμενο τοῦ γνωστοῦ, καταρχήν, καὶ ἀπὸ ἄλλες πηγές νομοκανονικοῦ κειμένου ὅσο νὰ ἐντοπίσουμε καὶ νὰ προβάλουμε τὶς ἰδιαιτερότητες τοῦ κειμένου ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. σὲ σχέση μὲ ἓνα προσιτὸ σὲ ὅλους σημεῖο ἀναφορᾶς, τὸ δημοσιευμένο κείμενο. Κατὰ συνέπεια, ὅταν ὑπάρχουν ἀνέκδοτα τμήματα ἢ σχόλια στὴ Ν.Σ. θεωρήσαμε σκόπιμο νὰ τὰ δημοσιεύουμε². Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ θεωρήσαμε ὅτι προετοιμάζουμε, θέτοντας ἀπὸ τώρα στὴ διάθεση κάθε ἐρευνητῆ, τὸ ὕλικό ποὺ θὰ χρησιμοποιήσουμε γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουμε ἓνα ἀπὸ τὰ ἐπόμενα ζητούμενά μας: τὴν ἐπισήμανση τῶν ἀντιγραφικῶν ἀρχετύπων τοῦ Δοσιθέου. Ἀντίθετα, γιὰ τὰ περισσότερα κείμενα τοῦ ἐπόμενου κεφαλαίου ποὺ εὐκολὰ ἀποκαλύπτεται τὸ ἀντιγραφικὸ τους ἀρχέτυπο, δὲν κρίναμε σκόπιμο νὰ σημειώσουμε τὶς διαφορές

1. Βλ. καὶ ὅσα ἀναφέρουμε στὸ πρῶτο κεφάλαιο, σ. 38-39.

2. Μέσα στὴν ἴδια λογικὴ, δημοσιεύουμε τὶς ἐπιγραφές μὲ τὶς ὁποῖες παραδίδονται τὰ νομοκανονικὰ κείμενα ποὺ περιγράφονται σ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιο, ἐνῶ δὲν δημοσιεύουμε, καταρχήν, ἐπιγραφές ποὺ ὑπάρχουν στὰ πατριαρχικά τοῦ ἐπόμενου κεφαλαίου.

τους από τὰ δημοσιευμένα κείμενα — ἀλλὰ οὔτε ἀποτολήσαμε νὰ διπλ-
σάσουμε τὸν ὄγκο αὐτοῦ τοῦ πρώτου τόμου δημοσιεύοντας ὅ,τι δὲν ἔχει
ἐκδοθεῖ· ἐκεῖ σκοπὸς μας θὰ εἶναι νὰ δώσουμε, μὲ μιὰ σύντομη περίλη-
ψη, τὸ στίγμα τοῦ θέματος ποὺ πραγματεύεται κάθε κείμενο. Ἀλλὰ ἂς
ἀναφέρουμε ἀναλυτικὰ τὶς ἀρχὲς ποὺ θὰ ἀκολουθήσουμε στὸ κεφάλαιο
αὐτό.

α' Κάθε αὐτούσιο κείμενο ἢ κάθε κείμενο ποὺ ἔχει προέλθει ἀπὸ συμ-
πίληση ἀποσπασμάτων ἀπὸ διάφορα ἔργα παίρνει ἀρίθμηση, ἢ ὅποια εἶναι
συνεχῆς καὶ περιλαμβάνει ὅλα τὰ κείμενα ποὺ παραδίδονται στὴ Ν.Σ. (ἀρ.
1-1069). Μετὰ τὸν ἀραβικὸ ἀριθμὸ, ἀκολουθεῖ μιὰ σύντομη, δηλωτικὴ τοῦ
περιεχομένου ἐπιγραφή. Ἐπεται ἡ ἀναγραφή τοῦ φύλλου τοῦ χειρογράφου
στὸ ὁποῖο σώζεται τὸ ἀντίστοιχο κείμενο.

β' Μετὰ τὴν ἔνδειξη E. [=ἐπιγραφή] δίνεται ἡ ἐπιγραφή —ὅπου
ὑπάρχει— μὲ τὴν ὁποία παραδίδεται τὸ ἀντίστοιχο κείμενο στὸ χειρόγρα-
φο τῆς Ν.Σ.

γ' Μετὰ τὴν ἔνδειξη Inc. [=incipit] δίνονται οἱ πέντε πρῶτες λέξεις
κάθε κειμένου. Ὅταν πρόκειται γιὰ κείμενο ποὺ ἔχει προέλθει ἀπὸ τὴ συμ-
πίληση ἀποσπασμάτων ἀπὸ διάφορα ἔργα (βλ. γιὰ παράδειγμα τὴν ἐνό-
τητα 6), δίνονται ἐκτὸς ἀπὸ τὸ incipit τοῦ πρώτου κειμένου καὶ οἱ πέντε
πρῶτες λέξεις τῶν ἐπιμέρους ἀποσπασμάτων.

δ' Ἀκολουθεῖ ἓνας σύντομος, κατὰ τὸ δυνατόν, σχολιασμός τοῦ
κειμένου, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει παραπομπὴ σὲ τυχὸν ἐκδόσή του καὶ
ἀναγραφή τοῦ χειρογράφου —ἀν ἡ ὑπαρξὴ του εἶναι ἐντοπισμένη— ἀπὸ
ὅπου ἔγινε ἡ ἐκδοσις αὐτή. Στὶς λίγες ἐκεῖνες, περιπτώσεις ὅπου ἡ ἐκ-
δοσις τοῦ κειμένου ἔχει γίνῃ ἀπὸ τὴ Ν.Σ. δίνεται παράλληλα καὶ ἡ editio
princeps.

ε' Στὶς περιπτώσεις ἐκεῖνες ποὺ, παρὰ τὶς ἔρευνές μας, δὲν κα-
τορθώσαμε νὰ ἐντοπίσουμε δημοσίευση κάποιου κειμένου ἢ σχολίου ποὺ
παραδίδει ἡ Ν.Σ., γιὰ ὅσους λόγους ἀναφέραμε πιὸ πάνω τὸ δημο-
σιεύουμε αὐτούσιο. Ἡ δημοσίευσή μας ὥστόσο δὲν ἀκολουθεῖ τοὺς κα-
νόνες μιᾶς φιλολογικῆς ἐκδόσεως, δὲν ἀποκαθιστᾷ τὸ κείμενο σημειώ-
νοντας σὲ κριτικὸ ὑπόμνημα τὰ «λάθη» τοῦ γραφέα· πρόκειται γιὰ δη-
μοσίευση ποὺ θέλει νὰ ἀποδώσει τὸ κείμενο ὅπως ἀκριβῶς παραδίδεται
στὴ Ν.Σ. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ θεωρήσαμε ὅτι οἱ ἐπεμβάσεις μας ἔπρεπε νὰ
εἶναι ἐλάχιστες. Ἀποκαθιστοῦμε σιωπηρὰ τὴ στίξιν καὶ διορθώνουμε
τὰ λάθη στὸν τוניσμό· τὶς ὅποιες ἄλλες ἐπεμβάσεις—προτάσεις μας γιὰ
τὴν καλύτερη κατανόηση τῶν κειμένων ποὺ παραδίδονται στὴ Ν.Σ. τὶς

δηλώνουμε πάντα μέσα σὲ ὀρθογώνιες ἀγκύλες. Ὁ ἴδιος κανόνας, φυσικά, τηρήθηκε καὶ προκειμένου γιὰ τὶς ἐπιγραφές ἢ τὰ incipit τῶν κειμένων. Σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις, εἴτε πρόκειται γιὰ ἐπιγραφή ἢ incipit εἴτε γιὰ δημοσίευση ἀνέκδοτου κειμένου, ἀναπτύσσουμε σιωπηρὰ τὶς συντομογραφίες.

Α' ΑΠΟ ΕΝΑ ΝΟΜΟΚΑΝΟΝΑ ΤΟΥ ΙΓ' ΑΙΩΝΑ

[φ. 1^r-63^r]

1 Κεφάλαια ἀπὸ τὸν Μωσαϊκὸ Νόμο

φ. 1^r-3^r

Ε. Ἐκλογή τοῦ παρὰ Θεοῦ διαμωσέως [=διὰ Μωσέως] δοθέντος νόμου [=νόμου] τοῖς Ἰσραηλίταις. Ἐν κεφαλαίοις πεντήκοντα.

Inc. Οὐ παραλείψει ἀκοήν ματαίαν. Οὐ

Ἡ ἐνότητά δὲν παραδίδει τὸ γνωστὸ κείμενο τοῦ «Μωσαϊκοῦ Νόμου» (ed. pr. COTELERIUS, *Monumenta* 1, 1-27: ἀπὸ τὸν Parisinus gr. 2336 [=1320]· νεότερη ἔκδοση, ἀπὸ 19 κώδικες, BURGMANN-TROIANOS, *Nomos*, 138-167), ἀλλὰ ἀκολουθεῖ, καταρχήν, τὴ σειρὰ μὲ τὴν ὁποία δίνονται τὰ κείμενα στὴν ἰδιωτικὴ νομοκανονικὴ συλλογὴ «Ecloga ad Prochiron mutata»—Τίτλος λθ' (ZACHARIAE, *J.G.-R.* 4, 154-161= ZEPOLI, *J.G.* 6, 306-312)¹. Ὡστόσο, στὴν τελευταία αὐτὴ συλλογὴ οἱ ἐνό-

1. Ἴδου ἡ ἀντιστοιχία τῶν πρώτων 13 κεφαλαίων τοῦ κειμένου τῆς Ν.Σ., τοῦ «Μωσαϊκοῦ Νόμου» —κατὰ τὴν πρόσφατὴ ἔκδοσή του— καὶ τῆς συλλογῆς «Ecloga ad Prochiron mutata».

	Ν.Σ.	Μ.Ν.	Ε. ad Pr. m.
κεφ. α'	Οὐ παραλείψει ἀκοήν ματαίαν	1.1	1
	Οὐ ποιήσεις ἄδικον ἐν κρίσει	1.2	2
β'	Ἐγὼ εἰμὶ Κύριος ὁ Θεός	2	3
γ'	Ἐάν δέ ἀργύριον ἐκδανειῇς	11.1	4
	Ἐάν δέ πένηται ὁ ἀδελφός	11.2	5
δ'	Οὐ κοιμηθήσεται μισθωτός	7.1	—
	Οὐκ ἀποστερήσει [=εἰς] μισθόν	7.2	6
ε'	Ἐάν τις δῶ τῷ... ἀργύριον	12	7
ς'	Ἐάν τις δῶ τῷ... ὑποζύγιον	13	8
ζ'	Ἐάν αἰτήσῃ τις παρὰ	14	9
η'	Ἐλάλησε Μωσῆς πρὸς	8.1	—
	Πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανόν	8.2	10
θ'	Οὐ ποιήσετε ἄδικον	9	—
ι'	Ἐλάλησε Κύριος πρὸς	3	—
ια'	Εἶπε Κύριος πρὸς Μωσῆν	10	11
ιβ'	Ἐάν δέ καταβασκίῃ	18	12
ιγ'	Ἐάν ἐξελθὼν πῦρ	20	13

τητες εἶναι 36 ἐνῶ στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. 50, δηλαδή ἀκολουθεῖται ἡ σειρά τῆς «*Ecloga ad Prochiron mutata*», ἡ ὁποία ἐμπλουτίζεται καὶ μὲ ἄλλα 14 κεφάλαια ἀπὸ τὸν «Μωσαϊκὸν Νόμον».

2 Συλλογὴ ποινικῶν — ἀλλὰ καὶ ἄλλων νομικῶν — διατάξεων φ. 3^{r-v}

Ε. *Πινάλια* [=Ποινάλια] τῶν ἐγκληματικῶν κεφαλαίων.

Παραδίδεται τὸ κείμενο 18 διατάξεων. Οἱ πρῶτες 12 ἀποτελοῦν μιὰ ἐπιλογὴ ἀπὸ διατάξεις ποὺ περιέχονται στὴν «Ἐκλογὴ» καὶ στὴν Appendix τῆς συλλογῆς αὐτῆς· παρεμβάλλεται μία διάταξη ἀπὸ τὰ «Βασιλικά» — ποὺ ἔχει περάσει καὶ στὴ «Σύνοψιν τῶν Βασιλικῶν» — καὶ μία ἀκόμη ἄγνωστης, ὅσο γνωρίζουμε, προέλευσης. Ἀκολουθοῦν πέντε διατάξεις, ἀπὸ τίς ὁποῖες μία μόνο εἶναι γνωστή, ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν συλλογὴ «*Prochiron auctum*»· τὸ κείμενο τῶν ὑπολοίπων τὸ δίνουμε ἐδῶ.

Συγκεκριμένα στὴ Ν.Σ. παραδίδονται οἱ ἀκόλουθες διατάξεις:

α' Inc. *Μηδεὶς τὸν ἐν ἐκκλησίᾳ προσφυγόντα*
(Ἐκλογὴ 17.1.)

β' Inc. *Οἱ ἐκ δικαστικῆς ψήφου, ἢ*
(Ἐκλογὴ 17.2.)

γ' Inc. *Ὁ νομίζων τὰ πράγματα προσήκειν*
(Appendix 24 — κατὰ τὴν ἔκδοσιν ZACHARIAE, *Ἀνέκδοτα*, 184-195.)

δ' Inc. *Οἱ τὰ ὀρθόεσια τῶν ἀγρῶν*
(Appendix 2.3 καὶ 2.4.)

ε' Inc. *Ἐάν τις ἐν ἀλλοτρίῳ ἐδάφει*
(Appendix 2.6.)

ς' Inc. *Ὁ ἐν ἀλλοτρίῳ ἐδάφει κτίζων*
(Appendix 2.7.)

ζ' Inc. *Πάντες οἱ ἄρχοντες πολιτικοὶ τε*
(Appendix 2.10.)

η' Inc. *Ὁ ἄρχων χρήματα λαβὼν ἐπὶ*
(Βασιλικά LX, 39.1-2· Σύνοψις A, 66.26.)

θ' Inc. *Ὁμνέτωσαν πρὸς τῆς μαρτυρίας οἱ*
(Appendix 12.)

ι' Inc. *Μηδεὶς τὴν τοῦ ἀδελφοῦ γαμετὴν*
(Appendix 4.2.)

ια' Inc. Οἱ στρατιῶται, οὔτε διοικηταί, οὔτε
(Appendix 32.55-56.)

ιβ' Ἀκολουθεῖ ἡ διάταξις μὲ τὸ ἀκόλουθο κείμενο: *Εἴ τις ἐνασέλγαι-
νει γλώττι, λαμπονδιζέσθω· τὸ δὲ μετὰ μικροῦ ἢ μεγάλου λαμπονδιστηρίου τοῦ δι-
καστοῦ ἐστὶν ἀποφαίνεσθαι.*

ιγ' Inc. Ὁ ἁμαρτάνων εἰς βασιλέα, φονεύεται
(Appendix 32.5.)

Ἀκολουθοῦν οἱ πέντε διατάξεις :

[ιδ'] Ὁ μέλλον κατηγορηθῆναι ἐπὶ μοιχείᾳ γυναικὸς εἰ δυνήθῃ ἀποδείξει
πρὸ αὐτοῦ συμφύρεσθαι τῇ γυναικὶ ἐτέρους τινάς, ἐκφεύξεται τῆς κατηγορίας, διὰ
τὸ δοκεῖν αὐτὸν ἀπολελυμένον εἶναι καὶ ὥς μὲν μοιχὸς οὐκ εὐθύνεται, ὥς δὲ πόρνος
κρίνεται.

ιε' Inc. Γυνή οὐκ ἐγγυᾶται εἰ μὴ
(Prochiron auctum 10.36: ZACHARIAE, *J.G.-R.* 6, 177=ΖΗΡΟΙ, *J.G.* 7, 100.)

[ις'] Καὶ δωρεὰ γὰρ καὶ πρᾶσις χωρητικὴ ἐπ' ἀκινήτοις πρὸς δυνατῷ προσώ-
πῳ, ἀνίσχυρος τῷ νόμῳ γνωρίζεται καὶ ἀναργύρον πάντα ἀντιστρέφονται ἢ πρὸς τοὺς
ἐκποιησαμένους ἢ πρὸς τοὺς συντελεστάς καὶ συγχωρητάς αὐτῶν, εἰ μὴ ὁ πρὸ τῆς
Νεαρᾶς χρόνος προσίσταται ἢ δημοσιακαὶ κωδίκων γραφαί.

[ιζ'] Τὰ λόγῳ διὰ λόγον καταβληθέντα οὐκ ἀπαιτοῦνται.

[ιη'] Αἱ ὕβρεις τῶν δικαστηρίων διὰ θερμότητα καὶ ὀλιγοφυξίαν γίνονται
καὶ διὰ τοῦτο οὐ δέπνυνται.

3 Μὲ τὸ κύρος τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου

φ. 3^v

E. Τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας ἐρωτοαποκρίσεις.

Inc. Ἐρώτησις. Πῶς ἂν τις μάθοι, εἰ

Ἐπιλογὴ ἐπτὰ ἀποκρίσεων πρὸς σὺντάξις πρὸς προσγραφόμενον στὸν
Ἀθανάσιον Ἀλεξανδρείας κείμενο, τὸ ὁποῖο στὴν ἔκδοσιν τοῦ Migne (*P.G.*
28, στ. 597 ἐπ.: ἀπὸ τὸν κώδικα Parisinus gr. 635) ἔχει τὸν τίτλον *Πρὸς
Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων.*

Συγκεκριμένα στὴ Ν.Σ. παραδίδονται οἱ ἀκόλουθοι ἐνόητες :

α' Ἐρώτησις. Πῶς ἂν τις μάθοι, εἰ
(*P.G.* 28, 645: ἐρωτ. σγ'.)

β' Ἐάν τις ἁμαρτή ἁμαρτίαν μεγάλην
(*P.G.* 28, 648: ἐρωτ. σθ'.)

γ' Πῶς τινὲς καὶ ἐκ ψιλῆς

(P.G. 28, 648: ἔρωτ. π'.)

δ' Τὸν ἐν ἐκκλησίᾳ προσφέρειν ἄρα

(P.G. 28, 649: ἔρωτ. πς').

[δ' Εὐὰν δέ τις μνησικακίαν κατέχεται

Ἐρώτηση, ἣ ἀπάντηση τῆς ὁποίας δὲν παραδίδεται στὴν Ν.Σ.]

ε' Εὐὰν ἀνὴρ ἄγιος ἀποφύνηται κατὰ

(P.G. 28, 672-673: ἔρωτ. ριη').

ς' Ποῖαι μαῖλλον ἀρεταί, τοῖς ἄρχουσιν

(P.G. 28, 673-676: ἔρωτ. ρκ').

ζ' Πῶς τινὲς πονηροὶ καὶ ἀνάξιοι

(P.G. 28, 676: ἔρωτ. ρκκ').

4 Λειτουργικὰ καὶ κανονικὰ ζητήματα

φ. 3^v-5^v

Ε. Ἐρωτήσεις τινῶν μοναχῶν ἔξω τῆς πόλεως ἀσκουμένων. Καὶ ἀποκρισεις ἐπ' αὐταῖς, γενομένηαι παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγίας συνόδου ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου κυροῦ Νικολάου, βασιλεύοντος τοῦ αὐοῖδμον βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ.

Inc. Ἐρώτησις. Εἰ χορὴ μοναχῶν εἰσιέναι

Τὸ κείμενο, συντομευμένη ἐπαναδιατύπωση τῶν ἀπαντήσεων ποὺ ἔδωσε τὸ 1105 εἰ. ἡ σύνοδος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας σὲ ἐρωτήματα ἀγιορειτῶν μοναχῶν, παραδίδεται συνήθως μὲ τὴν ἐρμηνεία τοῦ Θεοδώρου Βαλσαμῶνος (ed. pr. BEVEREGIUS, *Συνοδικὸν* 2.1, [216]-[220]=P.-II. 4, 417-426)¹. Στὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. ὑπάρχουν ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐρμηνεία τοῦ Βαλσαμῶνος καὶ εἰκοσι ἀκόμη σχόλια γραμμένα μετὰ τὴν ἐρμηνευτικὴ ἐργασία του —ἀφοῦ σὲ ἀρκετὲς περιπτώσεις τὴ σχολιάζουν.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἔρωτ. α': Τὸ αὐτὸ φησὶ καὶ ὁ ἴδιος κανὼν τοῦ ἀγίου Νικηφόρου, περὶ μοναζουσῶν, ὅπερ νῦν οὐδ' ὅποσόν ἐνεργεῖ.

Σχόλια στὴν ἐρμηνεία τοῦ Βαλσαμῶνος στὴν ἀπόκριση τῆς ἔρωτ. α': Σκόπει τὸ ἐν τῇ ἀποκρίσει προσκειμένον τὸν μηδενὶ ἐγκλήματι ἔνοχον καὶ τὰ τοῦ κειμένου ἀσαφῆ τῇ ἐρμηνείᾳ σου διαφώτιζε, δέσποτα ἄγιε, ἀλλὰ μὴ θεμάτιζε τὰ σοὶ πρὸς βουλὰς. —Ὁ μοναχὸς εἰ καὶ εἰς τὸ βῆμα εἰσέρχεται, ἀλλ' οὐχ ὡς τοῦ βήματος ἄνθρωπος ἀλλ' ὡς ὑπουργός, τοῦ ἀνάπτεν κηρὸν ἢ κανδήλα, ὥσπερ εἰσαίειν δε χρεῖα καὶ ἱστοριογράφος εἰκόνα ἁγία ἐντὸς τοῦ βήματος γράφαι, ἢ οἰκοδόμος φιλοκαλίαν τινα

1. GRUMEL, *Regestes* 3, N. 982.

ἡ κόσμον ἢ ἀνανέωσιν τυχὼν ἐν τούτῳ ἐργάσασθαι· δὴλον οὖν ὅτι οὐχ ὡς ἱερωμένους, ἀλλ' ὡς ὑπηρέτης ὑποουρίας, τοῦ ἀνάπτειν κανδήλαν τε καὶ κηρὸν ὁ μοναχὸς εἰς τὸ βῆμα εἰσέρχεται, καθὼς καὶ οἱ δηλωθέντες, ὁ ζωγράφος δηλαδὴ καὶ ὁ οἰκοδόμος, λαῖ-
οι ὄντες καὶ μηδεμίαν ἄλλην ἐν τῷ βήματι παρείσδυσιν ἔχοντες. —Εἶχον ἀντεπιτείν
σοι πρὸς ταῦτα, ἀλλ' οὐ βούλομαι, ὡς δοκῶ γὰρ οὐκ ἔγνωσ ἂ μετὰ τὸν σχηματισμὸν ἢ
καὶ πρὸ τοῦ πράττειν οἱ πολλοί, οὐχ ὡς μοναχοί, ἀλλ' ὡς ἄνθρωποι.

Σχόλιο στὴν ἐρμηνεία τοῦ Β. στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. β': Νόμος ἐστὶ θεοῦ
ἄνωθεν εἰς ἡμᾶς κατιόν, ἀφ' οὗ καὶ ὁ γραπτὸς νόμος δέδοται, πρὸ πάσης δημοτελοῦς
ἐορτῆς διὰ νηστείας ἀντιζέσθαι· καὶ τοῦτο εἴσεται πᾶς ὁ καὶ κηρὸν γοῦν τι θελή-
σας προσχεῖν ταῖς μωσαϊκαῖς βίβλοις καὶ ταῖς τῶν προφητῶν· κατὰ πάντα τὸν
οὖν τὸν νόμον ὥρισταί καὶ ἡμῖν, πρὸ τῶν ἀγίων μεγάλων ἐορτῶν τῇ νηστείᾳ καθαί-
ρεσθαι.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. γ': Εἰ ἦν καὶ μετετέθη, ζητῶ ποῦ. Καὶ
παρὰ τίνων ὁ[=ῆ] ταύτης μετάθεσις γέγονε. Καὶ πῶς οἱ τὸν τῆς Ἐνώσεως τόμον ἐκ-
θέμενοι πατέρες, καὶ αὐτῆς μετὰ τῶν ἄλλων νηστεῶν ἐμνημόνευσαν.

Σχόλιο στὴν ἐρμηνεία τοῦ Β. στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. γ': Ἐξερῶ ἐν τινι
παλαιᾷ βίβλῳ ὅτι μετὰ τὴν τῆς Παναγίας Θεοτόκου μετάστασιν, μ' ἡμέρας οἱ ἅγιοι
Ἀπόστολοι νενηστεύκασιν εἰς τιμὴν αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο τετέλεσται νηστεύειν καὶ
ἡμᾶς πρὸ τῆς μνήμης αὐτῆς· κεκώλνται δὲ τῶν ἡμερῶν τὸ ποσὸν διὰ τὰς ἐθνικὰς
νηστείας. —Καὶ μὴν δηλοῦνται ἐν τῷ τόμῳ τῷ τῆς Ἐνώσεως, ἀλλὰ καὶ πρὸ τούτου
ἐδήλωσεν περὶ τῆς κατὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν νηστείας ὁ Χρυσόστομὸς ἐν τε
τῷ εἰς τὸν ἅγιον Φιλόργוניον λόγῳ αὐτοῦ, ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ ἑκτῷ λόγῳ τὸν εἰς τὰ
κατὰ τὸν Ὁσίαν, ὅστις ἀναγινώσκεται εἰς τὴν σύναξιν τῶν ἀγίων ἀγγέλων, τῇ ὁγδόῃ
τοῦ Νοεμβρίου μηνός, οὗ ἡ ἀρχή, μόλις ποτὲ τὸ κατὰ τὸν Ὁσίαν διεπλεύσαμεν πέλα-
ρος. —Περὶ τῆς τῶν ἀγίων Ἀποστόλων νηστείας, ἀπὸ τῶν ἀγίων Πάντων νηστείας
γέγραπται ἐν τῷ τυπικῷ τοῦ ἀγίου Σάββα, ὅτι μετὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ἀγίας Πεντηχο-
στῆς ἐορτάσομεν ἐβδομάδα μίαν, καὶ οὗτο νηστεύσομεν· γέγραπται περὶ αὐτῆς καὶ
ταῖς ἀποστολικαῖς διατάξεσι· μέμνηται ταύτης καὶ ὁ ἅγιος Νικηφόρος ἐν κανόνι
αὐτοῦ 30^{ου}, ὡσαύτως καὶ τῆς τῶν Χριστογεννῶν νηστείας, ἀλλὰ καὶ ὁ ἅγιος Ἀνα-
στάσιος ὁ Ἀντιοχείας. —Εἰ δὲ τοῦτο ὡς γράφεις καὶ ἀναγκαῖον, πρὸ ζ' ἡμερῶν ἐκά-
στης τῶν ἀναταττομένων σοι ἐορτῶν νηστεύειν.

Σχόλιο στὴν ἐρμηνεία τοῦ Β. στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. ε': Αἱ μὲν προσκομι-
θεῖσαι τὸν προσφορὸν πᾶσαι οὐδαμῶς κοινοποιηθήσονται ἢ ὁ κοινοποιήσας μεγά-
λως ἐπιτιμηθήσεται· αἱ δὲ ἀπροσκόμιστοι καλὸν μὲν εἰ καὶ εἰς αὐτὰς ἔξει τις σέβας·
οὐκ ἐπιτιμηθήσεται δὲ ὁ εἰς ἀποτροφὴν ταύταις χρησάμενος.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. ζ': Καλῶς πρόσκειται τό, εἰ ἔστι προφανὴς ὁ
κίνδυνος· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, χεῖρ φυλάσσειν τὸν ἀφορισμὸν, καὶ ἀδίκως γέννεται, ὡς
διέξειςιν ὁ ἰδὼς κανὼν τῆς ἐν Σαροδικῇ συνόδου. Ζῆτει καὶ τῆς ἐν Καρθαγένη συνόδου
κανὼν 30^{ος}, πλὴν ἀλλὰ καὶ τότε οὐκ ἀδιαστίκτως· ζῆτει τοῦ ἀγίου Νικηφόρου κα-
νὼν 19^{ος}, ἀφ' οὗ καὶ μάθης τὰ αἰτία, δι' αἷ, καὶ ἀκινδύνως τίς· καὶ μὴ ὁ 2^{ος} τοῦ
ἀγίου Νικηφόρου μετέχων κατακλαστού φησὶ τοὺς ἐν ἐπιτιμίοις μοναχοὺς, μὴ δυ-
ναμένους πάντως μετασχεῖν τῶν ἀγίων μυστηρίων διὰ τὸ εἶναι ὑπὸ ἐπιτίμιον· κατὰ
καὶ τὸν κανόνα τῆς 5^{ης} συνόδου, περὶ τὸ τέλος, διοριζόμενον ἐγκατενεῖσθαι ἀπὸ τῶν
οἰκείων γαμετῶν τοὺς τοῦ βήματος ἐν τῷ καιρῷ τῆς τῶν ἀγίων μεταχειρίσεως, ὥστε
ἐν καιρῷ καθ' ὃν οὐ μεταχειρίζονται τὰ ἅγια, οὐ κωλυθήσονται λαβεῖν ἀντίδορον,

ὥς μὴ ἐγκρατευσάμενοι. Ζήτει καὶ τῆς ἐν Καρθαγένῃ συνόδου, κανὼν δὲος, κεὸς καὶ οὖς τὰ αὐτὰ διακελενόμενα.

Σχόλιο στὴν ἐρμηνεία τοῦ Β. στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. ζ': Σημείωσαι, ὑποχρήσιμον καὶ ζήτει καὶ τὸν ἐξῆς κανόνα.

Σχόλια στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. η': Ζήτει τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, γ'ον, λβ'ον καὶ ξβ'ον, τῆς 5^{ης} συνόδου κεφ. γ'ον, κα'ον καὶ κς'ον καὶ τοῦ τίτλου τοῦ ιθ'ου κανόνος τῆς ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῆς ἐν Νεοκ[=α]ισαρείᾳ θ'ου καὶ ἐκ τῆς πρὸς Ἀνδριανὸν πάπαν ἐπιστολῆς Ταρασίου τὰ ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ Χρυσοδόχου. —Οὐ μὲν δι' ἐγκλημα καθαιρεθεὶς καὶ παραιτησάμενος καὶ τούτων πάντων στερηθήσεται· ὁ δὲ δι' ἐνλάβειαν παραιτησάμενος ἢ καὶ διὰ τινα μικρὰν ἁμαρτίαν ἀργῶν καὶ κωλυθεὶς μὴ προσφέρειν καὶ ταῦτα διαπραττόμενος ἀνεύθυνος, κατὰ καὶ τὸν Ἀποστόλων κη'ον κανόνα, τὸν ἐπ' ἐγκλήμασι φανεροῖς καὶ δικαίως καθαιρεθέντα μὴ ἄπτεσθαι διοριζόμενον τῆς ποτὲ ἐγγχειρισθείσης αὐτῷ λειτουργίας ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον· ὡς ἐξ ἀντιδιαστολῆς, τὸν μὴ δικαίως μὴ δ' ἐπ' ἐγκλήμασι φανερωθ[=εις], ἀκαταίτητον εἶναι ταύτης ἀπτόμενον. Ἄλλοι δὲ τῶν κανόνων καὶ μετὰ τὴν καταδικῆν δις ἐκκαλεῖσθαι τῷ καταδικαζομένῳ ἐνδιδόκασιν καὶ ἐν τῷ τῆς ἐκκλησίας καιρῷ οὐ καταφηρίζει καὶ τούτου τὰ τῆς τάξεως οἶν [=ἦν] διανεργουῦντος καὶ κατὰ τῆς ἐν Σαρδικῇ συνόδου κανὼν δὲος, τῆς ἐν Καρθαγένῃ κη'ος καὶ ρκε'ος καὶ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲος, τῆς 5^{ης} συνόδου κανὼν γ'ος καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ δὲ τῆς ἐν Νεοκ[=α]ισαρείᾳ θ'ος καὶ τῷ ἐγκλήματι ἐν[=]ῶ[=]χρῳ πρῶτον διατίθεται, μὴ ἐλεγχθέντι ἀλλ' ἐξομολογούμενῳ.

Σχόλιο στὴν ἐρμηνεία τοῦ Β. στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. θ': Εὐλογία ὁ ἄγιος Νικηφόρος, τὸ κατακλαστὸν φησὶν ἐν τῷ κ'ῳ κανόνι αὐτοῦ.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. ι': Διάφοροι αἰτίαι εἰσὶ, δι' αἷς τῆς μεταλήψεως τῶν ἁγιασμάτων κωλύεται, διὸ καὶ τισὶ μὲν τούτων καὶ τοῦ ὑφωμένου ἄρτου ἢ δόσις κωλυθήσεται, τισὶ δέ, οὐ.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. ικ': Προηγουμένως μὲν, κατὰ τοὺς τῶν πατέρων κανόνας ἀπαιτηθήσονται κανονίζεσθαι ἅπαντες· οἱ δὲ μὴ οὕτω δυνάμενοι καὶ βαρυνόμενοι καὶ κατὰ τὸ τοῦ Νηστευτοῦ κανονικὸν κανονισθήσονται, καὶ τοῦτο δὲ τῆς πατερικῆς διακρίσεως· χρὴ γὰρ γινώσκειν καὶ τὰ τῆς ἀκριβείας καὶ τὰ τῆς σνηθείας ἢ συμπαθείας μεταχειρίζεσθαι καὶ μετέρχεσθαι διὰ τῶν δεξιῶν καὶ τῶν ἀριστερῶν ἡμῶς ὅλων, δηλονότι τῶν στυφόντων καὶ ἡπείων [=ἡπίων] τῶν ἐπιτυμιῶν φαρμάκων, τὴν τῶν ἡμαρτηκῶν ἐπισπεύδοντας σωτηρίαν.

5 Ὑπεράσπιση τῶν δικαίων τῆς Ἐκκλησίας

φ. 5^Υ-7^Υ

Ε. Συνοδικὸν γράμμα τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ Νικολάου, πρὸς τὸν εὐσεβεστάτον βασιλέα κύρ Ἀλέξιον τὸν Κομνηνὸν ὑποδεικνύω[=ο]ν ἐκ τε τῶν ἁγίων κανόνων καὶ νόμων, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀφαιρεῖσθαι τὰς ἐπισκοπὰς ἀπὸ τῶν μητροπόλεων.

Inc. Θεῖον νόμον ἡγούμενος τὰ τῆς

Τὸ γνωστὸ συνοδικὸ γράμμα ἐπὶ Νικολάου Γ' Γραμματικοῦ ποῦ ἐκδόθηκε μετὰ τὸν Αὐγουστο τοῦ 1084 (ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G.-R.* 1,

271-281 = P.-II. 5, 62-75: από τὸν Wolfenbüttel 713 (Helmstedt 663))¹. Στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. παραδίδονται καὶ ἑπτὰ σχόλια-σημειώματα.

Σχόλιο μετὰ τὶς λέξεις «τῇ βασιλείᾳ μου» (62, στ. 32): Ζήτει περὶ τούτου τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ληρὸς κανόνος τῆς 5ης συνόδου. Σημείωσαι δέ, ὅτι ὅσον ἀπὸ τῆς τοιαύτης βασιλικῆς ἐπιλύσεως ἠπρόάκτοσε τὸ ἐκεῖ κατεστρωμένον σημεῖωμα βασιλικόν.

Σχόλιο μετὰ τὶς λέξεις «ὡς ἀδικοῖτο» (66, στ. 32): Σημείωσαι, δι' ἣν αἰτίαν ἡ Νίκαια ἐτιμύθη, ὅτι διὰ τὸ ἀναγορευθῆναι ἐν αὐτῇ τὸν Οὐαλεντιανὸν βασιλέα.

Σχόλιο μετὰ τὶς λέξεις «εἶχεν οὕτως» (67, στ. 28): Τίνα τῶν ἀντιγράφων, ἕως τούτου τὸν νόμον ἔχουσι, τὸ ἐξαρχῆς, τῶν κατὰ τὴν δὴν σύνοδον ἀρχόντων ἐστὶν ἀπόφασις, ὡς προῦν εὐρίσκεις [=εὐρήσεις] σαφέστερον ταῦτα ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς 8ης συνόδου.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξιν «καλεῖται» (68, στ. 3): Ἐκεῖθεν τοίνυν τὴν αὐθεντίαν τοῦ μητροπολίτου ἐν ταῖς κατὰ τὴν Βιθυνίαν τὸν Νικομηδείας ἔχεν, τοῦ Νικαίας τὴν τιμὴν μόνην τοῦ μητροπολίτου ἔχοντος, ὑποκειμένου δὲ κατὰ μίμῃσιν τῶν ἄλλων ἐπισκόπων τῆς ἐπαρχίας τῇ τῆς Νικομηδείας.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξιν «συνήνεσε» (73, στ. 4): Ζήτει περὶ τούτου, τῆς ἐν Καρθαγένη συνόδου κεφ. νζ'.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξιν «προσδεχθήσεται» (73, στ. 23): Σημείωσαι, νόμος θανμάσιος.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξιν «εὐεργεσίας» (74, στ. 2): καὶ ὅπως ἄκουσον τῶν νόμων αὐτῶν σημείωσαι ταῦτα: Μηδεὶς αἰτεῖτω τί τὸ δίκαιον ἢ τὸν δημόσιον ἀδικοῦν. Καὶ πάλιν ἐρρώσθω βασιλέως παράνομος ἀντιγραφῇ, ἐν οἷς ἕτερος οὐ καταβλάπτεται. Καὶ αὐθις: Οὐ χρὴ τὸν βασιλέα καινὰς εὐεργεσίας.

6 Για τὸ κύρος τῶν χειροτονιῶν ἀπὸ ἐπίσκοπο ποὺ ἀποδείχθηκε αἵρετικὸς — Συλλογὴ πρώτη φ. 7^v-10^r

Ἐνόητα στὴν ὁποία περιέχονται ἀποσπάσματα ἀπὸ διάφορα ἔργα προκειμένου νὰ στοιχειοθετηθεῖ ἡ ἀπόψη ὅτι δὲν θίγεται τὸ κύρος τῆς χειροτονίας τῶν ἱερωμένων ἐκείνων ποὺ ἔλαβαν τὸ ἀξίωμα τους ἀπὸ ἱεράρχη ὁ ὁποῖος ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδείχθηκε αἵρετικὸς. Τὰ περιεχόμενα ἀποσπάσματα εἶναι τὰ ἀκόλουθα καὶ παραδίδονται μὲ τὶς ἐπόμενες ἐπιγραφές: τὰ σχόλια ποὺ συνυφαίνονται τὰ δημοσιεύουμε ἀμέσως μετὰ τὸ ἔργο ποὺ περιγράφεται.

α' Ε. Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, δὴ [Συμεῶν] ὁ Μεταφραστὴς συγ[γ]ράφεται, κεφάλαια διάφορα.

1. GRUMEL, *Regestes* 3, N. 938. Για τὸν κώδικα ποὺ χρησιμοποίησε ὁ Leunclavius βλ. HEINEMANN, *Wolfenbüttel*, 109-115, καθὼς καὶ ΠΙΤΣΑΚΗΣ, *Κώλυμα γάμου*, 85 σημ. 7, ὅπου ὑπάρχει συγκεντρωμένη ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία.

Inc. Τῆς βασιλίδος Εὐδοξίας αἵρεσις τοῦ
(P.G. 114, 1161.)

β' Ε. Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Ταράσιου.

Inc. Ταράσιος δέ, καὶ οἱ τῶν
(HEIKEL, Ignatii, Tarasius, 405-406.)

γ' Ε. Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Ἰωαν[ν]ικίου.

Inc. Καὶ Θεόφιλος μὲν, τῶν τῆδε
(P.G. 116, 85-88.)

Σχόλιο: Ὅρα ὅτι συλλειτουργοὺς ἐδέχετο ὁ θεῖος Μεθόδιος τοὺς παρὰ τῶν εἰκονομάχων χειροτονημένους. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ τό, μόνον εἰ σταίητε μεθ' ἡμῶν, καὶ τὰ ἐξῆς ἀκριδῶς.

δ' Ε. Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Μεθοδίου.

Inc. Ὡ τῆς Ἡλιου ἱερωτέραν θυσίαν
(P.G. 100, 1260-1261.)

Σχόλιο: Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ ἐπὶ περὶ αἱρετικῶν, ἐν οἷς οὐδέν τι περὶ τῆς παρ' αἱρετικῶν χειροτονίας δηλοῖ, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπαισχύνεσθαι τούτους ὁμολογεῖν τὴν ἀνευδὴ τοῦ Θεοῦ λόγον σάρκωσιν, ὅπερ ἐστίν, ἀμεταθέτους ἐξέχεσθαι τῆς αἰρέσεως, φησί, κωλυθῆναι ἱεράσθαι· ἃ δὲ πρὸ τούτων διηγηματικῶς ἀναγράφεται, οὐ περὶ τῶν αἱρετικῶν ὁλως εἰσίν, ἀλλὰ τῶν ἀνεξετάστων χειροτονιῶν αὐτοῦ, τοῦ ἁγίου δηλαδή, καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῖς θριαμβεύσασι τὰ οἰκεῖα δι' ἐξαγγελίας πάθη. Λέγει γὰρ ὅτι καὶ χάριν ἦδει[=η] τῷ εἰς χειροτονίαν ἐρχομένῳ, ἐφῶ[=ἐφ' ᾧ] καὶ πολλοὺς ἀνεξετάστως εἰς βαθμοὺς προεβίβασεν, ὅπερ καὶ σχίσματος αἴτιον καὶ διχονομ[ο]ίας αὐτῷ τε καὶ τοῖς ὁμόφροσι γέγονεν ἐπισκόποις καὶ ἡγουμένοις, οὓς καὶ ἔξω τοῦ καθ' ἑαυτὸν μέτρου φέρεσθαι τε καὶ πωροποιεῖσθαι τῷ ζήλῳ ἐκρίνετο, μὴ καθήκειν ἀνεξετάστως τὰς χειροτονίας ποιεῖν εἰσαγομένους ἀλλὰ τῇ βασιλικῇ συνάρσει, τὸ νίκος τῷ πατριάρχῃ ἐγένετο, καὶ τούτους καθεῖλε τε καὶ ἠφάνισεν. Ὅθεν καὶ τὸ σχῆμα μειζον ἐγένετο· Θεὸς δὲ νόσον ὕστερον ἐπαφίησι τῷ ἱεράρχῃ, ὅς τις δὲ ὢν καὶ ἀγχίνιον[=ἀγχίνους], ἐπέγρω τὸ αἴτιον τῆς παιδείας καὶ συντριβεῖς τὴν καρδίαν, ἀφίησι τοῖς εἰς αὐτὸν ἐπαικάζει τὰς ὀφειλάς· Ζήτει δὲ ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγίου Σάββα περὶ τοῦ Ἡλία καὶ Ἰωάννου, τῶν ἀνωτάτων πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων, ὡς τοῦ ἐν ἁγίοις Ἡλία διωχθέντος δι' εὐσέβειαν, καὶ τοῦ Ἰωάννου παρὰ τῶν τοῦ Σεβήρου κοινωνῶν, ὡς αὐτοῖς ὁμόφροτος, χειροτονημένον, εἰσηγήσει δὲ τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων Σάββα καὶ Θεοδοσίου, πρὸς τὴν εὐσέβειαν μεταθεμένον, καὶ ὁ πατριάρχης Ἰωάννης ὡς ἅγιος ὀνομαίνεται παρὰ τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ οἱ κοινωνήσαντες τούτῳ ἢ μὲν παρ' αὐτοῦ προκόφοντες εἰς βαθμοὺς, κατ' οὐδέν τι παρ' οὐδενὸς ἡτιθέσαν.

ε' Ε. Τοῦ ἁγίου Βασιλείου, ἐκ τῆς πρὸς Ἐκλόγιον [=Εὐλόγιον] καὶ Ἀρποκρατίωνα ἐπιστολῆς· ἥς ἡ ἀρχή, μεγάλην ἐν πᾶσιν εὐδοκωμένην περὶ τὸν ἀγαθὸν Θεὸν περὶ τῆς ἐκκλησίας· περὶ τὰ μέσα.

Inc. *Εὐλογον* δέ, καὶ περὶ τῶν
(P.G. 32, 988-989.)

ζ' Ε. Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, ἐπιστολὴ πρὸς τινα
Στέφανον ἀναγνώστην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ.

Inc. *Γράμμα* ἐδεξάμην τῆς θεοζήλου ἀγάπης
(P.G. 99, 1101-1105.)

ζ' Ε. Ἐκ τοῦ Τόμου τῆς Ἐνώσεως.

Inc. *Τῆς γὰρ* προφάσεως ἐκποδὼν
(P.-II. 5, 6.)

Σχόλιο: Ἰστέον ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου ἐκείνου κῆρ Γερμανοῦ τοῦ ἐν τῇ Νικαίᾳ, ἐποίησεν ὑποταγὴν εἰς τὸν πάπαν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κῆπρον ἐκεῖνος κῆρ Νεόφυτος καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν ἱερωμένοι πάντες· ὅσον δὲ ἐπισημαστέον ἡ ὑποταγὴ παρὰ τῆς προκαιροῦ καθ' ἡμᾶς γενομένης κακῶς, ὥς μὴ ὀφείλειεν, οἰκονομίας, ἴσασι οἱ εἰδότες, εἰς [=ἤς] ἡμεῖς διὰ τὴν πολυλογίαν λέγειν φειδόμεθα, πρότερον ὅρκους φρικώδεις καὶ ἀφορισμοὺς ἐαυτοῦς καὶ τοὺς λαϊκούς Σέβρους τε καὶ Γραικοὺς ἐμπεδώσαντες, μήποτε παρατραπήναι τῆς ἐνστάσεως καὶ ποιῆσαι τοῦτο, κἂν θάνατος πρόκειται· μετανοήσας δὲ ἐδέχθη καὶ αὐτὸς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ εἰς τοὺς οἰκείους βαθμοὺς παρὰ τοῦ ὀρθέντος πατριάρχου καὶ τῆς κατ' αὐτὸν συνόδου ἁγίας. —Καὶ πρὸ τούτου Ἡσαΐας τις Κύπρου, τὰ ὅμοια πράξας, ἐδέχθη παρὰ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου ἐκείνου κηροῦ Μανουήλ, μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ, μετανοήσας, ἕκαστος εἰς τὸ οἰκεῖον ἀξίωμα, ὥς δηλοῦσι τὰ τότε προβάντα συνοδικὰ γράμματα¹. —Ἐτι καὶ ἱερομονάχους τρεῖς, ὧν τὰ ὀνόματα Μάρκος, Νεκτάριος καὶ Ἰσαάκιος μετὰ τῆς Ἀλαμανῶν δεσποίνης ἐλθόντας ἀπὸ τῆς Σικελίας καὶ ἀπὸ τῶν λατίνων τὴν χειροτονίαν ἔχοντας, ὁ αὐτὸς πατριάρχης κῆρ Μανουήλ ἐδέξατο, καὶ ἱερούργουν ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν τοῦ Ὑακίνθου μονῇ ἐνασκούμενοι ὡς μοναχοί. Ἐδέξατο καὶ ὁ κῆρ Ἀρσένιος τὸν Κῆπρον Γερμανόν, ὥς οἱ πρὸ αὐτοῦ πατριάρχει τοὺς πρὸ τούτου Κῆπρον ἀρχιερεῖς².

η' Ε. Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας πρὸς Μάξιμον διάκονον, περὶ οἰκονομίας.

Inc. Ἐμαθον παρὰ τοῦ ἀγαπητοῦ μονάζοντος
(P.G. 77, 320-321.)

θ' Ε. Τοῦ αὐτοῦ [=Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας] πρὸς Γεννάδιον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην.

1. Ἡ ἀρχὴ τοῦ σχολίου, ὅπως παραδίδεται στὴ Ν.Σ. (Ἰστέον ὅτι... ἱερωμένοι πάντες) ἔχει δημοσιευτεῖ ἀπὸ τὸν κώδικα Ἰβήρων 381, ΛΑΜΠΡΟΣ, Ἀγιον Ὁρος 2, 104.

2. Τὸ πρῶτο τμήμα τοῦ σχολίου αὐτοῦ (Ἐτι καὶ... μοναχοί) ἔχει δημοσιευτεῖ ἀπὸ τὸν κώδικα Ἰβήρων 381, LAURENT, Regestes 4, N. 1308.

Inc. Τὸ μὲν εὐτονον εἰς εὐλάβειαν
(P.G. 77, 320).

ι' Ε. *Περὶ τῶν παραιρητικῶν* [=παρ' αἵρετικῶν] *χειροτονημένων* ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἱστοριῶν, συλλογὴ μερικὴ.

Inc. Ἄρειος ὁ τῆς μανίας ἐπώνυμος

Τὸ κείμενον αὐτό, μολοντί σωζεται σὲ ἀρκετοὺς κώδικες¹, εἶναι, ὅσο γνωρίζουμε, ἀνέκδοτο. Παρὰθέτουμε ὅ,τι παρὰδίδει ἡ Ν.Σ. (φ. 8^v-10^r):

Ἄρειος, ὁ τῆς μανίας ἐπώνυμος, ἐξεκόπη τῶν πιστῶν καὶ καθηρέθη δι' ἀποκαλύψεως παρὰ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πέτρου· ὁ δὲ μετ' αὐτὸν πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ὁ ἐν ἁγίοις Ἀχιλλᾶς, οὐ μόνον ἐδέξατο αὐτὸν μετανοοῦντα, ἀλλὰ καὶ πρεσβύτερον χειροτόνησε καὶ φροντίζειν τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διδασκαλείῳ ἔταξε. Παῦλον τοῦ Σαμοσατέως καθαιρεθέντος ὡς αἱρετικοῦ, οἱ ἐπ' ἐκείνον χειροτονηθέντες, καίτοι συμπεπραγότες αὐτῷ δι' ἃ ἐκεῖνος καθήρητε [=αι], ἐδέχθησαν ὡς ἀρχιερεῖς παρὰ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ συνόδου, ἧς ἐξήρχετο ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θαυματουργός, Παῦλον μόνον καθελούσης, ὡς νοσοῦντα ἀνιάτως. Ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ, οὐ πάντες ἦσαν ὀρθόδοξοι, ἀλλὰ πολλοὶ τὴν Ἀρείον δόξαν ἐπρέσβενον· τοῦ ὁμοουσίου δὲ κληρονομήσαντος καὶ ὀριμετέστητος καὶ ἀναθεματισθέντος Ἀρείου, ὅσοι εἰς τὸ ὁμοούσιον ὑπέγραψαν, ὡς ἀρχιερεῖς ἐδέχθησαν πάντες καὶ τοῖς ἐξ ἀρχῆς ὀρθοδόξοις συνηριθμήθησαν καὶ ὡς ἅγιοι μνημονεύονται. Τινὲς δὲ μὴ πεισθέντες εἰς τὸ ὁμοούσιον ὑπογράψαι καθηρέθησαν, Εὐσέβιος ὁ Νικομηδείας δηλονότι καὶ ὁ Νικαίας Θεόγνης, ὧν εἰς τὰς ἐκκλησίας ἐτέρους οἱ πατέρες χειροτόνησαν· ἐσνύστερον δὲ καὶ αὐτοί, Εὐσέβιος τε καὶ Θεόγνης, ἐπιδόντες λίβελλον μετανοίας ἀποκατέστησαν εἰς τὰς λαχοῦσας αὐτοῦς καὶ τοὺς εἰς αὐτοὺς χειροτονηθέντας ἀπόσαντο, ὡς Σωκράτης οὕτω κατὰ ῥήμα φησὶν: Εὐσέβιος δὲ καὶ Θεόγνης, λίβελλον μετανοίας τοῖς κορυφαίοις τῶν ἐπισκόπων ἀποστείλαντες, ἀνεκλήθησαν τε τῆς ἐξορίας ἐκ βασιλικοῦ προστάγματος καὶ τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν ἀπέλαβον, τοὺς εἰς τὸν τόπον αὐτῶν χειροτονηθέντας ἐξωθήσαντες, Ἀμφίωνα μὲν Εὐσέβιος, Χρήστον δὲ Θεόγνης. —Σημείωσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Μελέτιος τρισεπίσκοπος. — Ὁ ἅγιος Μελέτιος ὑπὸ ἀρειανῶν χειροτονήθη Σεβαστείας· εἴτα παρὰ τῶν αὐτῶν μετετέθη εἰς Βέρροιν, ὡς ὁμόφρων αὐτοῖς, καὶ αὖθις εἰς Ἀντιόχειαν· τὴν δὲ ὀρθοδοξίαν κρατύναντι, οὐδὲν αὐτῷ πρόκριμα ἐλογίσθη τὸ παρὰ τῶν αἱρετικῶν τὴν χειροτονίαν δέξασθαι, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἐν ἁγίοις κορυφαίων δοξάζεται οὗτος καὶ τὸν Χρυσόστομον διάκονον χειροτόνησε καὶ τὸν Μέγαν Βασίλειον, ὡς μαρτυρεῖ Σωκράτης καὶ ὁ ἅγιος Ἀμφιλόχιος ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ, τῷ εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον· ἀλλὰ καὶ τὸν Θεολόγον ἅγιον Γρηγόριον οὗτος ἀποκατέστησε πατριάρχην εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐξαρχος τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμένης βῆς συνόδου γνωρίζομενος, ὁ δὲ Νυσσαέων φωστὴρ καὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ὁμίμων ἅγιος Γρηγόριος, ἐν τῷ εἰς αὐτὸν ἐπιταφίῳ, ἅγιον καὶ νέον ἀπόστολον κατονομάζει τούτον. Τὸν Σεβαστείας Εὐστάθιον, πρόμαχον ὄντα τῆς τῶν μακεδονιανῶν αἰρέσεως, ἐδέξατο

1. Πρβ. π.χ. Vind. phil. gr. 304, φ. 186^r ἐπ. (HUNGER, *Katalog* 1, 398 καὶ 488)· Vind. jur. gr. 16, φ. 11^r ἐπ. (HUNGER, *Katalog* 2, 31 καὶ 120)· Διονυσίου 207. 4 (ΔΑΜΠΡΟΣ, Ἄγιος Ὅρος 1, 363)· Μ. Λαύρεζ *Z* 64, φ. 210^r ἐπ. (ΠΑΝΤΕΛΕΙΜΩΝ, *Κατάλογος*, 110).

εις κοινωνίαν ὡς ἐπίσκοπον μετανοούντα ὁ Μέγας Βασίλειος, ὡς δηλοῖ οὗτος ὁ Μέγας Βασίλειος ἐν τῇ πρὸς Τερέντιον κόμητα ἐπιστολῇ, ἥς ἀρχή, πάντι πολλὴν σπουδὴν ποιησάμενος· συμμαρτυροῦσι δὲ καὶ οἱ τῆς ἀγίας ἐβδόμης συνόδου πατέρες. Οὕτω δὲ καὶ κατὰ ῥῆμα ἔχει ἡ ὑπαγορευθεῖσα πίστις ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἡ καὶ Εὐστάθιος ὁ Σεβαστείας ἐπέγραψε: αὐτοὺς ἡ προληφθέντας ἐτέρα πίστει ὁμολογία καὶ μετατιθεσθαι πρὸς τὴν τῶν ὀρθοδόξων συνάφειαν βουλομένους, ἡ καὶ νῦν πρῶτος ἐν τῇ κατηχήσει τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας ἐπιθυμοῦντας γενέσθαι, διδάσκεισθαι καὶ τὴν ἐπὶ τῶν μακαρίων πατέρων ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν ποτὲ συγκροτηθείσῃ συνόδῳ γραφεῖσαν πίστιν· τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο χρῆσιμον ἂν εἴη καὶ πρὸς τοὺς ὑπονοουμένους ἐναντίως ἔχειν τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ καὶ συσκιάζοντας ἐαυτῶν ἀποφυγαῖς εὐπροσώποις τὸ τῆς κακοδοξίας φρόνημα· καὶ γὰρ καὶ τούτοις ἀντι[ρ]ῆξις ἡ ἐγκειμένη πίστις. Ἡ γὰρ διορθώσαντο αὐτῶν τὴν ἐν τῷ καρπῷ νόσον, ἡ συγκαλύπτοντες αὐτὴν ἐν τῷ βάθει, αὐτοὶ μὲν τὸ κρίμα τῆς ἀπάτης βαστάζουσι, ἡμῖν δὲ τὴν ἀπολογία καὶ κούφην ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως παρασκευάζουσι, ὅτε ἀποκαλύψει ὁ Κέριος τὰ καρπῶν τῶν σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν. Λαμβάνειν τοίνυν αὐτοὺς ὁμολογοῦντας προσήκει, ὅτι πιστεύουσι κατὰ τὰ ῥήματα τὰ ὑπὸ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐκτεθέντα ἐν τῇ Νικαίᾳ, καὶ κατὰ τὴν ὑγιᾶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων τούτων ἐμφανισμένην διάνοιαν. Εἰσὶ γὰρ τιναί, οἱ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ πίστει δολοῦντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας καὶ πρὸς τὸ ἐαυτῶν βούλημα τὸν νοῦν τῶν ἐν αὐτῷ ῥημάτων ἔλκοντες· καὶ τὰ ἐξ ἧς. Καὶ ἡ ὑπογραφή Εὐσταθίου αὕτη: Εὐστάθιος ἐπίσκοπος, σοὶ Βασιλεῦ, ἀγαπῶνς ἐγνώρι[σα] καὶ συνήρῃσα τοῖς προγεγραμμένοις, ἐπέγραψα δὲ παρόντων μοι ἀδελφῶν, τοῦ ἡμετέρου Φρόνιτος καὶ τοῦ χωρεπισκόπου Σεβήρου καὶ ἄλλων τινῶν κληρικῶν».

Ἀπὸ τῆς αᾶς συνόδου ἕως τῆς βᾶς παρῆλθον ἔτη μ' καὶ πρὸς, καὶ πολλῶν ἀρχιερατευσάντων ἐν Κωνσταντινουπόλει κακοδόξων, Μακεδονίων, Εὐσεβίων, Εὐδοξίων καὶ ἐτέρων, πολλοὶ ἐκονώνησαν τούτοις καὶ ἐξ αὐτῶν ἐχειροτονήθησαν, ἀλλ' ἐν τῇ βᾶ συνόδῳ πάντες ἀνευθύνως καὶ ἀνεπιτιμῆτως ἐδέχθησαν. Τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ἱεροσολύμων διὰ τὸ πρεσβεῦν τὸ ὁμοούσιον, παρὰ τῶν ἀρειανῶν ἀπελαθόντος τῆς λαχούσης αὐτόν, ἐχειροτονήθη Κύριλλος παρὰ τῶν αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, κορυφαῖος ὢν τῶν ἀρειανῶν, ὡς φασὶν οἱ γράψαντες τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἱστορίας· προσσέμενος δὲ τῇ ὀρθοδοξίᾳ οὐ μόνον ὡς ἀρχιερεὺς ἐδέχθη μετὰ τῶν χειροτονηθέντων ὑπ' αὐτοῦ ἀλλὰ ὑμνεῖται καὶ ὡς ἅγιος, περὶ οὗ καὶ ὁ Νύσσης Γρηγόριος φησὶ ἐν τῷ εἰς τὴν ἀνακομίδην τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος λόγῳ: ἦν δὲ καὶ Κύριλλος ἐκ μεταμελείας τῷ ὁμοουσίῳ προσσέμενος. Οὗτος καὶ τῆς βᾶς συνόδου προέστη, μὴδὲν ἐγκληθὲς, μήτε ὡς παρὰ τῶν ἀρειανῶν χειροτονηθείς, μήτε ὡς ζῶντος τοῦ ἁγίου Μαξίμου καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοουσίου ἐξορισθέντος εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπιβάς. Καὶ τῷ Νατάφῳ ἐν τῇ Ρώμῃ πολλοὶ συναπήχθησαν, ἀλλὰ μετανοήσαντες ὕστερον ἐδέχθησαν εἰς τοὺς οἰκείους βαθμοὺς ἀνεπιτιμῆτως, ὡς φησὶ ὁ Παμφίλου Εὐδόξιος. Νεστόριος ὑπὸ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς γᾶς συνόδου ἐν δύο χρόνοις συγκροτουμένης, μετεκαλεῖτο εἰς μετάνοιαν, ἀλλ' οὐκ ἐπέβη· διόπερ καὶ ἐξωστράχισται· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἅγιος Κύριλλος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μέχει τελευταίας ἀποφάσεως, δεσπότην καὶ συλλειτουργὸν ἔγραφον τὸν Νεστόριον· οἱ δὲ παρ' αὐτοῦ χειροτονηθέντες καὶ μετὰ τὴν ἀποκρίνωσιν τούτου ἐδέχθησαν ἅπαντες ἀνεπιτιμῆτως εἰς τοὺς οἰκείους βαθμοὺς, ὅσοι τῇ συνόδῳ γεγονάσι σύμφρονες.

Μετὰ τὴν γᾶν σύνοδον καὶ μετὰ Πρόκλον τὸν ἅγιον, ἐπατριάρχοντες ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ Μέγας Φλαβιανός, ὃς Εὐτνχέα καθεῖλε, τὰς ἐν Χριστῷ δύο φύσεις

συχρόντα· διὰ τοῦτο γοῦν ἐν Ἐφέσῳ σύνοδος συνεκροτήθη, ἡ λεγομένη ληστρικῇ, ἧς ἐξῆρχε Διόσκορος Ἀλεξανδρείας, συναιρετίζων αὐτῷ δὴ τῷ Ἐδύνχει, ὃν ὡς ὁ ἅγιος Φλαβιανὸς καὶ καθήρηται καὶ πεφόνευσται, τοῦ Διοσκόρου λαὸς ἐνθροῶντος αὐτῷ καὶ αὐτὸν ἀποτεινάντος· ὁ δὲ Ἐδύνχης ἠθωώθη καὶ τῇ συνόδῳ συνιερούνησεν. Ὑστερον δὲ τῆς δὴς συνεκροτήσεως συνόδου, Διόσκορος κατεκρίθη μόνος ὡς ἀνά-
 τως νοσῶν, εἰ[=οἱ] δὲ ἐκείνῳ συμπράξαντες καὶ συμπροάχοντες τῆς συνόδου, Μά-
 ξιμος Ἀντιοχείας, Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων, Θαλάσιος Καισαρείας Καππαδοκίας, Φώτιος Τύρου, Ἐνστάθιος Βηρυτοῦ, Βασίλειος Σελευκείας, ἐλκυσθέντες εἰς ἀπολογία
 καὶ προβαλλόμενοι τὴν ἐκ τοῦ Διοσκόρου βίαν, ἐδέχθησαν πάντες ἀνεπιμιμήτως,
 μόνον τὸ ἐπταίσαμεν ὁμολογήσαντες. Ἀλλὰ καὶ Ἀνατόλιος ἐπὶ Διοσκόρου χειροτο-
 νηθεὶς τοῦ αἰρετικοῦ καὶ αὐτοχειρὶ πατριάρχῃν φονεύσαντος ἁγίου, οὐ μόνον ὡς ἀρ-
 χιερεὺς ἐδέχθη ἀλλὰ καὶ ὡς ἅγιος ἀνακηρύσσεται· περὶ οὗ καὶ ὁ ἅγιος Λέων ὁ πάπας
 Ρώμης πρὸς Μαρκιανὸν τὸν βασιλέα γράφει οὕτως κατὰ ῥήμα· διὰ τὸ προστεθῆναι
 τὸν Ἀνατόλιον τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει, εἰσάγαμεν τὰ περὶ τῆς χειροτονίας αὐτοῦ ἀνε-
 ξετάστως.

Ἰωάννης Ἀντιοχείας καὶ Θεοδώρητος καὶ Ἰβας καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς, κατεστα-
 σίαςαν μὲν τῆς γ' αἰνῆς συνόδου καὶ οὐκ ἠθέλησαν ὑπογράψαι εἰς τὴν καθάρισιν Νε-
 στορίου· Θεοδώρητος δὲ καὶ κατὰ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἔγραψε καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐκ-
 τεθέντων ὑβ' κεφαλαίων, διαβάλλων τὸν ἅγιον ὡς αἰρετικόν· ἐν δὲ τῇ δι' οἰκουμενικῇ
 συνόδῳ τὰ κακῶς γραφέντα ἀποβαλλόμενοι καὶ Νεστόριον ἐδέχθησαν ἀνεθνήσκῃ μηδὲ
 πᾶς εὐρεσε[ι]=ἰλλογίας κατ' αὐτῶν κινήσεως. Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατέρες
 Μάρκελλον τὸν Ἀγκύρας καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ καθείλον ὡς αἰρετικούς καὶ Βασίλειον

Θωμάς τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἀντιοχείας καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἐκτεθέντων ὑβ' κεφαλαίων, διαβάλλων τὸν ἅγιον ὡς αἰρετικόν· ἐν δὲ τῇ δι' οἰκουμενικῇ συνόδῳ τὰ κακῶς γραφέντα ἀποβαλλόμενοι καὶ Νεστόριον ἐδέχθησαν ἀνεθνήσκῃ μηδὲ πᾶς εὐρεσε[ι]=ἰλλογίας κατ' αὐτῶν κινήσεως. Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατέρες Μάρκελλον τὸν Ἀγκύρας καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ καθείλον ὡς αἰρετικούς καὶ Βασίλειον

ΜΠΤ 2, φ. 10^α: «Φωτίου... Ἀποδείξεις ἀκριβεῖς...». Ἔργο πού ἀποδίδεται σὺν Φώτιῳ σὲ ἄλλα χφ τὸ ἔργο ὀνομάζεται «Συναγωγική». (Βλ. ἐδῶ ἐνόηττα 7.)

ἀντ' αὐτοῦ χειροτονήσασιν εἰς τὴν Ἀγκυραν· οἱ δὲ ἐν τῇ Σαρδικῇ ἐδέξαντο τοῦτον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ καὶ εἰς τοὺς θρόνους τοὺς οἰκειούς ἐγκατέστησαν καὶ τοῦτον γε χάριν οὐδὲν παρεβλάβησαν εἰς τὰς οἰκείας τιμὰς. Πέτρου τοῦ Μογγοῦ ἔτι πρεσβυτέρου ὄντος, καθαιρεθέντος ὑπὸ τοῦ ἁγίου Προτερίου, εἴτα εἰς τὸν αὐτοῦ φόνον Τιμοθέου συνδεδραμηκότος, συνάρσει δὲ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἀκακίου τοῦ αἰρετικοῦ τὸν θρόνον Ἀλεξανδρείας ἀρπάσαςτος καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἀναθεματίοντος σύνοδον, οἱ ἐπ' αὐτὸ χειροτονηθέντες, καίτοι καθηρημένοι καὶ φονεῖς καὶ ἐπιβάτου καὶ αἰρετικοῦ, αἰρετικοῦ καὶ αὐτοὶ ὄντες, μετανοοῦντες ἐδέχθησαν. Καὶ Φίληξ [= Φηλῖξ] ὁ Ῥώμης γράφει πρὸς Ζήνωνα τὸν βασιλεῖα τὴν διάταξιν αὐτοῦ, ἣτις Πέτρος [= ν] μὲν τῆς ἐκκλησίας ἐξέβαλεν, ἐκείνους δὲ μετανοοῦντας ἐδέξατο εἰς τὰς οἰκείας τιμὰς, θεῖον ἀποκαλεῖ τύπ[ον], ἐγκαλεῖ δὲ αὐτῷ δι' ὃν γέγραφε, τίνας χάριν τὸν Πέτρον ἐκβαλὼν τῆς ἐκκλησίας αὐθις αὐτὸν εἰσήγαγε καὶ τὸν Ἰωάννην ἐδίωξε.

Ἐν τῇ εἰς συνόδῳ, οἱ κοινωρήσαντες τοῖς ἀκεφαλοῖς, ἡ οἱ ἐπ' αὐτῶν χειροτονηθέντες βαλλόμενοι τὴν αἵρεσιν, ἐδέχθησαν ἀνευθύνως εἰς τὰς οἰκείας τιμὰς. Ἀνθὺς [= ν] μου τοῦ Τραπεζοῦντος μετατεθέντος εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἴτα ὡς αἰρετικοῦ καθαιρεθέντος, οἱ ἐξ αὐτοῦ χειροτονηθέντες εἰς τοὺς οἰκειούς βαθμοὺς ἀνεπιτιμῆτως ἐδέχθησαν.

Ἐν τῇ εἰς συνόδῳ, οἱ πλείους τῶν τότε ἀρχιερέων, μᾶλλον δὲ πάντες, ὡς τὰ πράγματα καὶ ὁ ἅγιος Ταράσιος μαρτυρεῖ, χειροτονίαι ἦσαν Σεργίου, Πύρρου, Παύλου καὶ Πέτρου τῶν Κωνσταντινουπόλεως μονοθελητῶν, Κύρου Ἀλεξανδρείας, Μακαρίου Ἀντιοχείας καὶ Ὀνορίου Ῥώμης, ἐπὶ χρόνοις πεντήκοντα μὴ διακοπίσης τῆς αἰρέσεως· ἀλλὰ τὸν εἰρημένον καθαιρεθέντων, αἱ χειροτονίαι αὐτῶν οὐ μόνον οὐκ ἐνεκλήθησαν, ὡς προσέθετο τῇ ὀρθοδοξίᾳ, ἀλλὰ καὶ ὡς ἅγιοι διορίζονται. Ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀντιοχείας Μακάριον καὶ ταῦτα [= τοῦτον] ὑπὸ τῆς εἰς συνόδου καθαιρεθέντα καὶ ἀναθεματισθέντα, ὁ ἅγιος Βενέδικτος πάπας Ῥώμης, διὰ τοῦ οἰκείου κοινοβουλίου μ' ἡμέρας μετὰ διακρόνον παρεκάλει, ἵνα ἐάσῃ τὴν ἑαυτοῦ κακοδοξίαν καὶ τοῖς ὀρθοδόξοις προστεθῇ καὶ μετὰ δόξης πρὸς τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἐπανακληθῇ, κἂν μὴ κατέπεισε τὸν κατάρατον. Ἡ πρώτη εἰκονομαχία ἐπὶ χρόνοις νε' διήρκεσεν καὶ πᾶσα χειροτονία τῶν ὀρθοδόξων ἐξέλιπεν· ἦσαν δὲ αἱ χειροτονίαι τῶν εἰκονομάχων, ἀλλὰ ὀρθοδόξησαντες προσεδέχθησαν ἀσμένως καὶ τὸν ἅγιον Ταράσιον ἐχειροτόνησαν καὶ ἅγιοι καλοῦνται καὶ παρὰ πάντων δοξάζονται. Οὐ μόνον δὲ οἱ αὐτομολήσαντες εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν ἔμεινε[ν] αἱ ἀβλαβεῖς ἀλλὰ καὶ οἱ καταστασιάσαντες τῆς συνόδου καὶ μὴδὲ μετὰ τὴν αἰθρίαν τῆς ὀρθοδοξίας ἠρεμεῖν ἀγαπήσαντες, ἀλλ' ἔφοδον μετὰ τῶν ὀρθοδόξων κεκνηγότες καὶ ὅσον τὸ ἐπ' αὐτοῖς, τὸν ἅγιον Ταράσιον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κατακτείναντες, χρόνον τε ὀλόκληρον ἕνα κεκωλονκότες τὴν σύνοδον, ὡς μόνον μετενόησαν ὕστερον καὶ λιβελλοὺς ὀρθοδόξους δεδοῦκας καὶ τοὺς εἰκονομάχους ἀνεθεμάτισαν, ἐδέχθησαν ἀνεπιτιμῆτως ὡ[ς] αἱ σμενέστατα εἰς τὰς οἰκείας τιμὰς, ὡς μαρτυρεῖ ὁ βίος τοῦ ἁγίου [...]¹ καὶ τῆς εἰς συνόδου τὰ πρακτικά.

Μετὰ τὴν δὴν σύνοδον ἐγένετο πατριάρχης ἐν Κωνσταντινουπόλει, Σεβήριον ροσῶν [= ροσοῦντος]. Ἀκάκιος ὄνομα· τοῦτον τελεντήσαςτος καὶ παρὰ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν μνημονευομένου ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ὡς πατριάρχου, ἐσχίσθησαν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίας καὶ οὐδένα πατριάρχην ἐδέχοντο τὸν τότε, καὶ ταῦτα ὀρθοδοξούντων ἀπάντων καθότι παρ' αὐτῶν ἐμνημονεύετο ὁ Ἀκάκιος· τοῦ

1. Κενὸ στὸ κείμενο, προσωρισμένο γιὰ μία λέξη.

δὲ Ἀκακίον ἐκβληθέντος τῶν δυ[=ι]πτόχων, ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου συνεκοινωνήσαν τοῖς Κωνσταντινουπολίταις ἀννηοστόλως, μηδὲν περὶ τῶν προλαβόντων αὐτοῖς ἐγκαλέσαντες· ἀναιρεθέντος γὰρ τοῦ αἰτίου τοῦ σκανδάλου, ἔδει πρὸς πάντα τὴν ἀγάπην διὰ τῆς κοινωνίας κυρωθῆναι. Ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, τῇ τῶν ἀφθατοδοκητῶν δόξῃ καθυπαχθεὶς, οἱ ἦσαν τῇ αἰρέσει Σεβήρον καὶ Νεστορίον συναναγόμενοι, ὁπερώρησε τὸν ἐν ἀγίοις Εὐδόχιον Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἀμάσειαν, ὅπου καὶ ἰβ' διεβίβασεν ἔτη, ἀντεισῆξε δὲ τὸν ἀπὸ σχολαστικῶν Ἰωάννην, ἀποκρισάριον ὄντα Ἀντιοχείας· πάλιν δὲ Εὐδόχιος τοῦ ἰδίου θρόνου τυχὼν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου καὶ Τιβερίου, τῇ ἐκκλησίᾳ ἀποκατέστη καὶ οὐδεὶς τῶν κοινοσησάντων τῷ Ἰωάννῃ, ἢ καὶ παρ' αὐτοῦ χειροτονηθέντων, εἰς τὴν οἰκειάν παρεβλάβη τιμῇν, ὡς μόνην τοὺς ἀφθαρτοδοκητὰς ἀπεβάλλετο. Γερμανὸς δ' ἄγιος, ὁ ἀπὸ Κυζίκου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὁ ἐν ἀγίοις Ἀνδρέας Κρήτης, ἀπὸ μονοτελητῶν εἶχον τὴν τῆς ἱεροσύνης χειροτονίαν, ὡς φησὶ ἐν τῇ χρονικῇ συγγραφῇ αὐτοῦ Γεώργιος ὁ σύγκελλος τοῦ ἁγίου Ταρασίου, οἶμαι ὁ ἅγιος Θεοφάνης ὁ τοῦ Μεγάλου Ἀγροῦ. Βοριφάνου τοῦ πάπα Ῥώμης τὸν βίον ἀπολιπόντος, Θεόδωρος τοῦ θρόνου διάδοχος γίνεται, θερμὸς ὢν τῆς εὐσεβείας ἐπέρμαχος, ὡς καὶ Πύρρος ὁ Κωνσταντινουπόλεως τὴν Ῥώμην καταλαβὼν, λίβελλον ἐπιδίδωσι καὶ δεκτὸς εἰς κοινωνίαν καθίσταται, ἀλλ' ἐκείθεν ἀπάρας καὶ πρὸς Ῥαβένναν ἐλθὼν, ἐπὶ τὴν ἰδίαν πάλιν δουρέβειαν ἐπανέστρεψε· μαθὼν δὲ τοῦτο Θεόδωρος ὁ Ῥώμης καὶ σύνδορον ἀθροίσας, ἐρ[γ]γράφως Πύρρον τὴν καθάρεσαν ἐποιήσατο καὶ πάντων ὅσοι τῆς αὐτοῦ κοινοῖας μετὰ ταῦτα ἀνάσχοντο.

7 Ἐπιστρατεύοντας τὸν Φώτιο

φ. 10^r-11^r

Ε. Φωτίου τοῦ ἀγνωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἀποδείξεις ἀκριβεῖς, συνευλεγμένα ἐκ τε συνοδικῶν καὶ ἱστορικῶν γραφῶν, περὶ ἐπισκόπων, μητροπολιτῶν καὶ λοιπῶν ἐτέρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἐρωταποκρίσεων. Καὶ περὶ τούτου θαυμαστά τινα ὁ Θεοδόρητος ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ συγγράφεται.

Inc. Ἐρώτησις. Ἐν ποίοις φαίνονται πεπραχότες οἱ

Παραδίδεται τὸ κείμενο ἐννέα ἐρωταποκρίσεων πού ἀποδίδονται, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν, στὸν Φώτιο, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ εἶναι συμπλήρωμα τοῦ ιγ' αἰῶνα τοῦ ὁποίου ὁ συντάκτης χρησιμοποιοῖ τὸ ὄνομα τοῦ Φωτίου γιὰ νὰ στηρίξει καλύτερα τὶς θέσεις του¹ (ed. pr. FONTANI, *Deliciae* 1, 1-78 τῆς δεύτερης ἀρίθμησης = ΒΑΛΕΤΤΑΣ, Ἐπι-

1. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι στὴν ἀπόκριση τῆς τελευταίας ἐρώτησεως, καὶ ἐνῶ ὁ λόγος γιὰ τὸν φερόμενο ὡς συγγραφέα τοῦ κειμένου, χρησιμοποιοῖται τὸ τρίτο πρόσωπο: «πλείστους καθαιρεθέντας ἐπὶ ἐγκλήμασι παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Ἰγνατίου, ὁ εἰρημένος ἁγιώτατος Φώτιος ἐδέξατο...», ἐνῶ ὑποτίθεται ὅτι ἀπαντᾷ ὁ ἴδιος ὁ Φώτιος. Γιὰ τὸ ἔργο αὐτό, πού προσγράφεται στὸν πατριάρχη τοῦ θ' αἰῶνα καὶ πού σὲ ἄλλα χφ ἔχει τὴν ἐπιγραφὴν «Συναγωγαί», δικαιολογημένα παρατηρεῖ ὁ J. DARROUZÈS (*Transferts*, 149) ὅτι «il manque une édition critique».

στολαί, 559-567). Σὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς κώδικες ποὺ χρησιμοποίησε ὁ Fontani, τὸν Vind. LXXXIX [τώρα Theol. gr. 19], ὑπάρχει ὡς «ἐρώτησις κ' [=ι']» τὸ κείμενο ποὺ δημοσίευσε ὁ BEVEREGIUS, *Συνοδικόν* 2.1 [210] - [214] = P.-II. 4, 409-415· στὴ Ν.Σ. τέτοιο ἀπόσπασμα δὲν συμπεριλαμβάνεται. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι τὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. εἶναι πληρέστερο ἀπὸ τὸ δημοσιευμένο καὶ ἀκόμη ἔχουν συνυφανθεῖ τὰ ἀκόλουθα σχόλια.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. β': Εἰ τὸν χρυσὸν τὴν γλῶτταν ἡτιῶντο ὡς ἀπὸ Ἀντιοχείας τὴν Κωνσταντινουπόλεως προστάντα, ἅτε μὴ γνωσκόμενον, τί ἀπολογίσονται οἱ σήμερον ἀνθρώπους ἀγνώστους καὶ ἀγελαίους εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς προβιάζοντες, μὴδ' ὅπως οὖν τὴν τῆς ἐκκλησίας εἰδότας τάξιν εἴτε κατὰστασιν.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. ε': Οὐ φασὶ τινὲς τούτων, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Κύριλλος βοᾷ δι' ἐπιστολῆς ἕως τοῦ νῦν· οἶμαι δὲ μὴ τῷ βίῳ περιεῖναι τῷ τότε τὸν μακάριον Χρυσόστομον, διὸ καὶ Κύριλλος ἀπεχθῶς κατὰ Ἰωάννον λέγειν, Ἰωάννης δὲ κατὰ Κυρίλλον οὐ.

8 Περὶ νεοφωτίστων, κατηχουμένων καὶ κληρικῶν φ. 11^{r-v}

Ε. Τοῦ ἁγίου Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας, ἀπορίαι καὶ λύσεις καινοκταί.

Inc. Ἀπορία. Εἰ ἔξεστι γυναικί, ἐν τῷ

Παραδίδεται τὸ κείμενο δέκα ἀποριῶν καὶ λύσεων ποὺ ἀποδίδονται στὸν Τιμόθεο (PITRA, *Historia et Monumenta* 1, 638-643: ἀπὸ τὸν Vind. jur. gr. 11). Στὸν κώδικα τῆς Βιέννης παραδίδονται εἴκοσι ἐνότητες, στὴ Ν.Σ. μόνο οἱ ἀκόλουθες: α'-ζ', ιγ', κα' καὶ κβ'. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ἐνῶ στὸν κώδικα τῆς Βιέννης ὑπάρχουν οἱ ἐπιγραφές: Πευσις α'... Ἀποκρισις, οἱ ἀντίστοιχες ἐπιγραφές στὴν Ν.Σ. εἶναι: Ἀπορία... Λύσις. Ὁ Μανουὴλ Γεδεὼν ἔχει ἐκδώσει, ἀπὸ τῆ Ν.Σ., μόνο τὸ κείμενο τῆς «ἀπορίας-λύσεως» ποὺ στὴν ἔκδοση Pitra ἔχει τὸν ἀριθμὸ κβ' (ΓΕΔΕΩΝ, *Δίκαιον*, 198-199).

9 Συγχώρηση μετανοούντων παρὰ μοναχοῦ φ. 11^v

Ε. Ἐπιστολὴ Νικηφόρου χαρτοφύλακος· ἀποκρισις.

Inc. Τὸ λύνει καὶ δεσμεῖν τοῖς

Παραδίδονται ἑκτενῆ τμήματα ἀπὸ τὴν τέταρτη, «Πρὸς τὸν... μοναχὸν Θεοδόσιον καὶ Ἐγκλειστον [Κορίνθου]», ἐπιστολὴ τοῦ Νικηφόρου —ὅπως ὁρᾷ εἶχε ὑποθέσει ὁ πρῶτος ἐκδότης τοῦ κειμένου Μανουὴλ

ΓΕΔΕΩΝ ('Εφρόλιον, 214 και 1-2: από τη Ν.Σ.). Τὴν πρώτη αὐτὴ ἐκδοσὴ καὶ τὸ χφ ποὺ χρησιμοποιοῦντο ἀγνοεῖ ὁ P. Gautier, ποὺ παρουσίασε πρόσφατα συγκεντρωμένο τὸ ἔργο τοῦ χαρτοφύλακος τοῦ ια' αἰῶνα (GAUTIER, *Nicéphore*, 159-195). Στὴν τελευταία αὐτὴ μελέτῃ (βλ. σ. 168) ἀναφέρεται καὶ ἡ πρώτη δημοσίευση, σὲ λατινικὴ μετάφραση, τοῦ κειμένου, στὴ Βασιλεία τὸ 1539.

10 & 11 Ἡ αἰχμαλωσία πρεσβυτέρας καὶ ἡ διαλυθείσα μνηστεία ἀνήβου. Νομολογία φ. 11^v

E. Ἀποκρίσεις συνοδικαὶ αἱ δύο αὗται.

Μὲ τὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ παραδίδονται δύο διατάξεις—ἀποσπάσματα ἀπὸ ἀντιστοιχέας «συνοδικῆς ἀποκρίσεις»(;)—ποὺ ἔχουν περάσει στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ «Prochiron auctum». Ἡ πρώτη μὲ incipit Ἡ τοῦ ἱερέως γνώη στὸ 12.15· ἡ δευτέρη μὲ incipit Κόρη τις στὸ 1.34¹. Ὡς σημειωθεῖ ὅτι τὸ δεύτερο ἀπόσπασμα ἔχει δημοσιεῦσει, ἀπὸ τὴ Ν.Σ., ὁ ΓΕΔΕΩΝ, Ἐφρόλιον, 2.

12 Ὅροι μαρτυρικῶν θανάτου φ. 11^v-12^r

E. Εὐσεβίου, περὶ τῶν παραβόλων γινομένων, εἴτε καὶ μὴ.

Inc. Ἐάν τις ἀπελθὼν βούληται περάσαι

Παραδίδεται κείμενο τοῦ Εὐσεβίου Ἀλεξανδρείας στὴ μορφὴ ποὺ περιέχεται στὸ ἔργο Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, *Εἰς τὰ ἱερὰ παρόλληλα* (P.G. 96, 69-72). Τὸ κείμενο προέρχεται ἀπὸ τὴν Ὀμιλία ζ', «Περὶ τῶν ἀποθνήσκόντων εἰς τὰς παγίδας», τοῦ Εὐσεβίου (P.G. 86. 1, 349-352) καὶ περιέχεται στὸ ἔργο τοῦ Δαμασκηνοῦ στὸ Στοιχεῖο Κ, Τίτλος α' «Περὶ κριμάτων Θεοῦ καὶ ὅτι οὐ χρὴ δυσφορεῖν ἐφ' οἷς δίκαιοι μὲν δυσπραγοῦσιν, ἄδικοι δὲ εὐπαθοῦσιν». Ὁ ΓΕΔΕΩΝ, *Δίκαιον*, 198, τὸ δημοσίευσε ὡς ἀνέκδοτο ἀπὸ τὴ Ν.Σ. Μετὰ τὸ κείμενο αὐτὸ ἀκολουθεῖ τὸ ἐπόμενο, ἀνέκδοτο ἀπὸ τὸν Γεδεών, σημείωμα.

Σημειῶσαι ταῦτα ὡς ἀξίω[=ο]ζήτητα : Διω[=ο]γνώσω τῷ πάπᾳ Ἀλεξανδρείας, τίς τῶν συναγομένων, πῶστε προσερχόμενος, ἔκλαιε καταβηγῶν ἐναντὶν, ὅτι τὴν ἀρχὴν ὑπὸ αἵρετικῶν βαπτισθεὶς, εἶτα παρὼν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ βαπτιζομένοις καὶ τῶν ἐρωτήσεων καὶ τῶν ἀποκρίσεων αἰσθηθεὶς, καταγνοῦς τοῦ παρὰ τῶν αἵρετικῶν βαπτίσματος, αἰτεῖται τῆς ἐλίκρινος καθάρσεως τυχεῖν· τὸν δὲ ἄξιον ἀποκρίνασθαι

1. ZACHARIAE, *J.G.-R.* 6, 14 καὶ 125 = ZEPHOI, *J.G.* 7, 14-15 καὶ 106.

αὐτάρχῃ εἶναι τὴν πολυχρόνιον αὐτῷ κοινωνίαν, εἰς τέλειον λογισθῆναι καθαρὸν καὶ βάπτισμα· εὐχαριστίας γάρ φησιν ὑπακούσαντα καὶ συνεπιφθεγξάμενον τὸ ἀμὴν, καὶ τραπέζῃ ἀγία παρασάντα καὶ χεῖρας εἰς ὑπόδοχὴν τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐκτετακότα καὶ ἐπὶ χρόνοις ἱκανοῖς μετεσχηκότα, οὐκ οὐκ ἀνασκευάζειν ἐξ ὑπαρχῆς ἐπι[=οὐκ:] ἀποτολμῆσαιμεν. Ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ τυράννου ἱστορεῖται, γυνὴ τίς, Ἰα ταύτης τὸ ὄνομα, ἱερὰ καὶ πάγκαλος παρθένος κατασχεθεῖσα καὶ μυρίας μηχαναῖς καὶ παραινέσεσι καὶ ἀπειλαῖς θεῖ[=]σαι δαίμοσι μὴ βουληθεῖσα, ἐκδέδοται τοῦ πορνευθῆναι· ἡ δὲ τοῦ ἐν ἀγίοις Ἀνθίμου Νικομηδείας ἔγγιστά πον λαχόντος, ἐπυνθάνετο τί ἂν καὶ ἔλοιτο ποιεῖν· ὁ δὲ, καλὸν μὲν, ἔφη, ὃ τέκνον, τὸ δῶρον τῆς ἀγνείας, μὴ[=εἰ:]ζων δὲ τῆς πίστεως ἡ ἐντολή· ὥς γὰρ ἐν περιστάσει αἰρετώτερον διαρπαγῆναι τὸ ἡμίτιον ἢ τὸ σῶμα, οὕτω καὶ τοῖς πειρασμοῖς τούτοις, εἰ μὴ ἀμφοτέρω δύναιται, βέλτιον ἀμίαντον τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν παριστάνοντα διὰ τῆς πίστεως τὴν σάρκα προδοῦναι τοῖς ὑβρίζουσιν· αὕτη δὲ καὶ τῶν δύο ἀντιτιπυμένη καλῶν καὶ φαρμακείας εἶναι ὑποκρίθεῖσα καὶ τῷ βιαστῇ φάρμακον δοῦναι ὑποσχόμενη, δι' οὗ ἄρτος ἐν πολέμοις πάντῃ ἔσται· καὶ τοῦτο τάχα κατασκευάσασα καὶ ἀλειψαμένη τὸν τράχηλον, ἐξ αὐτῆς, ἔφη, ἐμοῦ λάβε τῆς αὐτοῦ δυνάμεως τὴν ἀποπειραν· καὶ τοῦτον χρονύσαντος αὐτὴν τῷ ξίφει, νικηφόρος μὲν ἡ μάχης καὶ παρθένος εἰς οὐρανοῦς ἀνελήλυσεν, ὁ δ' ἔγνωκε κατασφοπισθεῖς.

13 Κανονικοὶ οἱ ἐκ μεταθέσεως ἀρχιερεῖς. Ἀπαρίθμηση περιπτώσεων φ. 12^{r-v}

Ε. *Περὶ μεταθέσεων.*

Inc. Ὁ μέγας Εὐστάθιος ἐπὶ τῶν

Ἔργο στὸ ὁποῖο ἀναφέρονται παραδείγματα ἀρχιερέων ποὺ μετατέθηκαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ περιφέρειαν ὅπου ἀρχικὰ ἐξελέγησαν σὲ κάποιαν ἄλλην. Σύμφωνα μὲ τὸν J. Darrouzès, ποὺ πρόσφατα κατέγραψε τὴ χειρόγραφη παράδοση τοῦ ἔργου¹, τὸ «Περὶ μεταθέσεων» παραδίδεται σὲ δύο μορφές, ἐνῶ σὲ τρία ἄλλα χφ σώζεται μία διαφοροποιημένη, λίγο πολὺ, διάταξη τῶν παραδειγμάτων². Στὴ Ν.Σ. —χφ ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ἀποθησαυρίσει ὁ J. Darrouzès³— τὸ ἔργο μοιάζει μὲ ὅ,τι ὁ πρόσφατος ἐκδότης ὀνομάζει «recension B»· ὑπάρχουν ὅμως καὶ κάποιες διαφορές: παραλείπονται τρία ἀπὸ τὰ παραδείγματα τῆς recension B, ἔχουν προστεθεῖ τέσσερα παραδείγματα ἀπὸ τὴν recension A, ἐνῶ ἡ σειρά τῶν παραδειγμάτων ἀκολουθεῖ, καταρχήν, τὴ διάταξη τοῦ χφ 9 τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν Αἰγίου⁴.

1. DARROUZÈS, *Transferts*, 147-214· τὰ σχετικὰ μὲ τὴ χειρόγραφη παράδοση καὶ τὴν ἱστορία τοῦ κειμένου: 148-170.

2. Στὸ ἴδιο, 155 ἐπ.

3. Εἶχε ὅμως ὑπόψῃ του τὸ χφ Μόσχας 33 (Vlad. 336), χφ τὸ ὁποῖο εἶχε τὴ Ν.Σ. ὡς ἀντιγραφικὸ τοῦ πρότυπο (βλ. γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ στὸ πρῶτο κεφάλαιο).

4. DARROUZÈS, *Transferts*, 148 καὶ ΠΟΛΙΤΗΣ, *Αἶγιο*, 85-87.

Ἰδοὺ ἡ σειρά τῶν παραδειγμάτων ὅπως καταχωρίζονται στὴ Ν.Σ. σὲ ἀντιστοιχία μὲ τὸν ἀριθμὸ ποὺ ἔχουν στὴν πρόσφατη κριτικὴ ἔκδοση.

N.Σ.	Dar.	N.Σ.	Dar.	N.Σ.	Dar.	N.Σ.	Dar.	N.Σ.	Dar.	N.Σ.	Dar.
1	17	10	24	19	20	28	50	37	36	46	57
2	2	11	18	20	22	29	51	38	37	47	58
3	3	12	23	21	(16)	30	52	39	38	48	(59)
4	14	13	6	22	1	31	53	40	39	49	7
5	16	14	8	23	4	32	54	41	40	50	8
6	44	15	9	24	5	33	(16)	42	41	51	64
7	45	16	11	25	(26)	34	10	43	42	52	65
8	27	17	13	26	30	35	33	44	48	53	(66)
9	46	18	43	27	49	36	25	45	56	54	67
() = παράδειγμα ἀπὸ τὴν recension A										55	15

14 Κανονικοὶ οἱ ἐκ μεταθέσεως ἀρχιερεῖς. Νομολογία (α')

φ. 12^v-13^r

Ε. "Ετι σημειῶσαι, καὶ ταῦτα τὰ πατριαρχικὰ σημειώματα, περὶ μεταθέσεως διαλαμβάνοντα.

Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ παραδίδονται τὰ κείμενα μιᾶς συνοδικῆς «γνωμοδοσίας» καὶ δύο «σημειωμάτων» τῆς πατριαρχικῆς Γραμματείας· κείμενα ὅλα τοῦ 17^{ου} αἰῶνα. Εἰδικότερα:

Inc. Τιμᾶται μὲν ἅπαξ ἀπλῶς ἐν

Ἡ γνωστὴ συνοδικὴ «γνωμοδοσία» ἐπὶ Γερμανοῦ Β' ποὺ ἐκδόθηκε τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1226 (Ουδοτ, *Acta* 1, 62-66, ἀπὸ τὸν Vat. gr. 2410 — ἀντίγραφο ἀπὸ Ν.Σ.· ed. pr. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Ἀνάλεκτα* 4, 114-117: ἀπὸ τὸ χφ Κοσινίτσας 1)¹ καὶ μὲ τὴν ὁποία ρυθμίζεται ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὸ μητροπολίτη Μελιτηνῆς Μανουήλ καὶ στὸν κλῆρο καὶ λαὸ μὲ τὴν μετάθεσιν τοῦ πρώτου σὲ ἄλλην μητρόπολιν.

15 Κανονικοὶ οἱ ἐκ μεταθέσεως ἀρχιερεῖς. Νομολογία (β')

φ. 13^r

Ε. "Ετερον [=πατριαρχικὸν σημείωμα] εἰς τὸ αὐτό [=περὶ μεταθέσεως διαλαμβάνον].

1. LAURENT, *Regestes* 4, N. 1240.

Inc. *Τὸ ἀναγεγραμμένον σημείωμα μὴ φθάσαν*

«Σημείωμα» πὺν εἶχε καταχωριστεῖ στὸν «Κώδικα συνοδικῶν πράξεων» γιὰ νὰ δηλωθεῖ ἡ ὀριστικὴ ἐπίλυση τοῦ ζητήματος τῆς μεταθέσεως τοῦ μητροπολίτου Μελιτηνῆς Μανουήλ. Χρονολογεῖται στὸν Μάρτιο τοῦ 1226 ἐπὶ πατριαρχίας Γερμανοῦ Β' (ed. pr. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Ἀνάλεκτα* 4, 117-118: ἀπὸ τὸ χφ Κοσινίτσας 1· ἔκδοση πὺν ἀνατρέχει στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ., OUDOT, *Acta* 1, 68-70: ἀπὸ τὸν Vat. gr. 2410)¹.

16 Κανονικοὶ οἱ ἐκ μεταθέσεως ἀρχιερεῖς. Νομολογία (γ')

φ. 13^{r-v}

E. *Ἐτερον ὁμοιον* [=πατριαρχικὸν σημείωμα περὶ μεταθέσεως διαλαμβάνον].

Inc. *Ὁ ἐν σώμασιν αἱ ψυχαὶ*

Τὸ γνωστὸ «σημείωμα» τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1250 ἐπὶ πατριαρχίας Μανουήλ Β' πὺν εἶχε καταχωριστεῖ στὸν «Κώδικα συνοδικῶν πράξεων» γιὰ νὰ δηλωθεῖ ἡ ἀπόφαση τῆς πατριαρχικῆς συνόδου γιὰ τὸ «ἐγκά-
νονον» τῆς μεταθέσεως τοῦ ἐπισκόπου Ἐζεροῦ Ἰωάννου (τῆς μητροπό-
λεως Λαρίσης) σὲ ἄλλη ἐπισκοπὴ τῆς ἰδίας μητροπόλεως (OUDOT, *Acta* 1, 68-70: ἀπὸ τὸν Vat. gr. 2410—ἀντίγραφο ἀπὸ Ν.Σ.: ed. pr. LEUN-
CLAVIUS, *J.G.-R.* 1, 240-242 = P.-Π. 5, 116-118)². Τὸ κείμενο πὺν πα-
ραδίδεται στὴ Ν.Σ., ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ πῶς κάτω ἀπόσπασμα, εἶναι
πληρέστερο ἀπὸ τὸ δημοσιευμένο.

P.-Π.

Εἶχε τό, Μηνὶ Ἰουλίῳ, ἐπιμεμήσεως
ἡ, διὰ τῆς πατριαρχικῆς καὶ θείας
χειρὸς καὶ τὴν συνήθη μολυβδίνην
βοῦλαν.

Ν.Σ.

Εἶχε δὲ καὶ διὰ τῆς πατριαρχικῆς καὶ
θείας χειρὸς διὰ μελεμβάφῳν γραμμα-
των τό, μηνὶ Ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος ἡ·
καὶ μολυβδίνην βοῦλλαν, ἔχονσαν ἐν
μὲν τῷ ἐνὶ μέρει τὴν ὑπέγραψον Θεο-
μήτορα, ἐγκόλιον φέρουσαν τὸν δε-
σπότην Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν
ἡμῶν, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, Μανουήλ ἐλέῳ
Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπό-
λεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς
πατριάρχης.

1. LAURENT, *Regestes* 4, N. 1242.

2. LAURENT, *ὁ.π.*, N. 1316.

17 Προϋποθέσεις για τὴ νόμιμη ἐκλογὴ ἀρχιερέως φ. 13^v-14^v

Ε. *Prāxis synodikē* [=βασιλικὸν σημείωμα], δι' ἧς καθηρέθησαν οἱ μὴ παροῦσιν καὶ συναινέσει τῶν ἐπιδημούντων πάντων μητροπολιτῶν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων χειροτονηθέντες ἀρχιερεῖς.

Inc. Ὁ μὴ ἐλέγχων, φησὶν ἡ

«Σημείωμα» τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1186 ἐπὶ Ἰσακίου Ἀγγέλου, μὲ τὸ ὁποῖο κρίνονται ἄκυρες οἱ ἐκλογὲς μητροπολιτῶν λόγῳ μὴ συμμετοχῆς ὅλων τῶν συνοδικῶν καὶ θεσπίζεται ὅτι στὸ ἐξῆς ἡ κανονικὴ ἐκλογὴ προϋποθέτει τὴ συμμετοχὴ ὅλων τῶν ἀρχιερέων (ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 169-173=P.-II. 5, 314-320)¹. Στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. συνυφαίνεται ἓνα σχόλιο καὶ ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθη προσθήκη στὸ τέλος:

καὶ ὁ Γαρθικὸν [ἀντὶ τοῦ Γαρέλλης πού ἀναφέρεται στὸ δημοσιευμένο κείμενο]. Ταῦτα ἀπὸ τῶν ἡμερησίων βασιλικῶν παρασημειώσεων παρεβλήθηκα καὶ τῷ βουλοτηρίῳ τῆς βασιλείας μου βεβαιωθέντα ἐπεδόθη, μὲνι σεπτεμβρίῳ, ἡνδικτιῶνος ε', ἔτους 750 ᾠ' 490.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξη «γίνονται» (P.-II., 320, στ. 28): «Αὐτοὺς, ὁ τοὺς τροφίμους τῆς Ἐκκλησίας ἱκανοὺς ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ παραθεωρῶν ἐν ταῖς ψήφοις καὶ ἀνθρώπους ἀγνόητους προτιμῶν μὴ δ' ὄνεν εἰς γινωσκομένους καὶ τίνας εἰσί. Ζήτει καὶ τὰ ἐν τῇ ἐρημείᾳ τοῦ ιη' κανόνος τῆς α' οἰκουμένης συνόδου.

18 Περὶ χειροτονίας πρεσβυτέρου καὶ διακόνου φ. 14^v-15^r

Ε. Ἐρωτήσεις διάφοροι γενόμεναι πρὸς τὸν χαρτοφύλακα κῶρ Νικήταν, τὸν ὕστερον Θεσσαλονίκης ἀρχιερέα, καὶ ἀποκρίσεις ἐπ' αὐταῖς.

Inc. Ἐρώτησις. Εἰκόσ ἐστιν, ἐν τῇ αὐτῇ

Μολονότι στὴν ἐπιγραφὴ ἐξαγγέλονται «ἐρωτήσεις», στὸ κείμενο παραδίδεται μία καὶ μόνο (ΓΕΔΕΩΝ, Ἐφὸλκιον, 2-3: ἀπὸ τῇ Ν.Σ.)². Μετὰ τὴν ἀπόκριση ἀκολουθοῦν δύο σχόλια, δημοσιευμένα, καὶ τὰ δύο, ἀπὸ τὸν ΓΕΔΕΩΝ, Ἐφὸλκιον, 3. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι τὸ τελευταῖο σχό-

1. DÖLGER, *Regesten* 2, N. 1572· πρβ. GRUMEL, *Regestes* 3, N. 4169. Ὁ Dölger θεωρεῖ ὅτι τὸ χφ πού χρησιμοποίησε ὁ Leunclavius γιὰ νὰ δημοσιεύσει τὴν πράξιν αὐτὴ εἶναι τὸ «Scor. II.X. 14»· εἶναι ὅμως γνωστὸ πᾶς στὴν ἐρευνα (βλ. πρὶν πάντων σ. 67 σημ. 1) ὅτι ὁ Leunclavius χρησιμοποίησε τὸν κώδικα Wolfenbüttel 713 (Helmstedt 663). Ὁ Escorialensis πού ἀναφέρει ὁ Dölger εἶναι ἀπλῶς ἓνα ἀκόμη χφ πού σώζει τὴν ἴδια πράξιν.

2. Κείμενο πάντως πού δὲν συγκαταλέγεται στὶς γνωστὲς ἀποκρίσεις τοῦ Νικήτα Θεσσαλονίκης (P.-II. 5, 382-388)· βλ. καὶ ὅσα ἀναφέρουμε στὸ ἐπόμενο κείμενο.

λιο είχε δημοσιευτεῖ ἀπὸ τὸν PAVLOV, *Zapiski*, 172-173: ἀπὸ τὸ χφ Μ6-σχας 33 (Vlad. 336)¹.

19 Πνευματικῆς ἐξουσίας ἀρχιερέων: ἄρση ἐπιτιμίων καὶ συγχώρηση ἁμαρτιῶν φ. 15^{r-v}

E. Ἀποκρίσεις τοῦ Σερρών, πρὸς τὰς προσερχθείσας αὐτῷ ἐρωτήσεις.

Inc. Ἐρώτησις αῖ. Διάκονος ὀφφικιῶν κατηγορηθείς, ὅτι προέδωκε

Τὸ κείμενο ποὺ παραδίδεται στὴ Ν.Σ. ἔχει τὴν ἀκόλουθη διάταξη: διατυπώνονται τρεῖς ἐρωτήσεις, ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης, καὶ ἀκολουθεῖ ἀντίστοιχος ἀριθμὸς ἀποκρίσεων· κατόπιν διατυπώνεται μία «ἀπορία», ἀκολουθεῖ ἡ «λύσις» τῆς ἀπορίας καὶ τὸ κείμενο τελειώνει μὲ ἓνα «σχόλιο».

Ὁ BONEFIDIUS (*Juris orientalis* [3], 207-216) ἔχει δημοσιεύσει σειρὰ ἀποκρίσεων ποῦ, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιγραφή, ἀποδίδονται στὸν χαρτοφύλακα Νικήτα «τὸν γεγονότα [ὑστερον] ἀρχιεπίσκοπον τῆς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης» (=LEUNCLAVIUS, *J.G.R.* 1, 346-351 = P.-II. 5, 382-388). Οἱ τρεῖς πρῶτες —μὲ τὴν ἴδια ἀκριβῶς διάταξη— παραδίδονται καὶ στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ., σύμφωνα δὲ μὲ τὴν ἐπιγραφή του, ἀποδίδονται στὸν ἄδελφο «Σερρών». Στὸ δημοσιευμένο ὅμως κείμενο δὲν ὑπάρχει οὔτε ἡ «ἀπορία-λύσις» οὔτε τὸ «σχόλιο».

Ὁ Μ. Γεδεὼν ἔχει ἐκδώσει (*Ἐφὸλκιον*, 19: ἀπὸ τῆ Ν.Σ.) ὅ, τι δὲν εἶχε δημοσιευτεῖ (πρβ. P.-II., 382-383) καὶ εἶχε ὀρθὰ ὑποστηρίξει τὴν ἂποψη ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ «Σερρών» εἶναι Νικήτας (δ.π., 14): πρόκειται γιὰ τὸν Νικήτα Θεσσαλονίκης.

20 Ἀπονομή τοῦ ὀφφικίου τοῦ δικαιοφύλακος φ. 15^v

E. Ὁρισμὸς προσκυνητὸς τοῦ κραταιοῦ καὶ θεοστεφοῦς ἁγίου ἡμῶν αὐθέντον καὶ βασιλέως, ὅτε με τῷ τοῦ δικαιοφύλακος ἐτίμησεν ἀξιώματι.

Inc. Μιμεῖται καὶ Μωϋσῆν ἐκείνου ἡ

1. Γιὰ τὴν σχέση τοῦ χφ αὐτοῦ μὲ τὴ Ν.Σ. βλ. ὅσα ἀναφέρουμε στὸ κείμενο 13. Στὸ σχόλιο αὐτὸ ὑπάρχει ἓνα τεκμήριο ποὺ τοποθετεῖ τὴ σύνταξή του μετὰ τὰ μέσα τοῦ 19' αἰώνα: Ὁ Κυζίκου Θεόδωρος, καλόγηρος ὢν τοῦ πατριάρχου κυρ Ἀρσενίου». Πρόκειται ἰ γιὰ τὸν Θεόδωρο Σκουταριώτη, πρόσωπο γιὰ τὸ ὁποῖο γίνεται λόγος στὶς ἐπόμενες πράξεις.

«Πρόσταξις» τοῦ Μαΐου τοῦ 1270 τοῦ Μιχαὴλ Παλαιολόγου μὲ τὴν ὁποία ἀπονέμεται τὸ ὀφφίκιο τοῦ δικαιοφύλακος στὸν Θεόδωρο Σκουταριώτῃ, ἐπὶ τῶν δεήσεων διάκονο τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (Ρ.-Π. 5, 326-327: ἀπὸ χφ τοῦ Ἀργολίδος Γερασίου)¹.

21 Βασιλικὴ μέριμνα γιὰ τὸν «τόπον» τοῦ δικαιοφύλακος φ. 15^v-16^r

Ε. *Ἐτερον πρόσταγμα σεπτὸν τοῦ κοσμο[πο]θήτου κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν ἀθρόντον καὶ βασιλέως, δι' οὗ μοι καὶ τόπος ἀπεδόθη καὶ τῇ ἁγιωτάτῃ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ ἀνάλογος, εἰ καὶ διὰ τὰ τιῶν ἀπρεπῇ σκάνδαλα καὶ τὴν ἐν τῷ χορῷ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων ἄφιλον στάσιν ἀπέκλιναν τὴν εἰρήνην αἰρετισάμενος, μετ' οὗ πολὺν δὲ καὶ σακελλίον ἐσφραγίσθην καὶ τὸν τόπον τοῦ σακελλίου ὑπέλαβον.*

Inc. *Οἶδεν ἡ ἁγιωσύνη σου ὡς*

«Πρόσταγμα» τοῦ Μαΐου τοῦ 1270 τοῦ Μιχαὴλ Παλαιολόγου πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη Ἰωσήφ Β': ὁ τιμηθεὶς μὲ τὸ ὀφφίκιο τοῦ δικαιοφύλακος διάκονος Θεόδωρος Σκουταριώτης νὰ ἔχει «τὸν προσήκοντα τόπον» στὴν ἐπιμοταξία τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (Ρ.-Π. 5, 327-329: ἀπὸ χφ τοῦ Ἀργολίδος Γερασίου)². Ἡ ἐπιγραφὴ πού, ὅπως ὀρθὰ ἔχει παρατηρηθεῖ, ἔχει συνταχθεῖ ἀπὸ τὸν τιμηθέντα μὲ τὸ ὀφφίκιο Θεόδωρο Σκουταριώτῃ³ θὰ πρέπει νὰ διατυπώθηκε μετὰ τὸν Μάιο τοῦ 1270, ἀφοῦ ἀπομνημονεύεται ἐκεῖ καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸ ὀφφίκιο μὲ τὸ ὁποῖο τιμήθηκε ἀργότερα.

Τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. κλείνει μὲ τὴν ἀκόλουθη διατύπωση:

Εἶχε τό, μὲνι μαῶρ, ἰνδικτιῶνος ιγ^{ης}, διὰ τῆς βασι[λι]κῆς καὶ θείας χειρός.

22 Ἐναντίον τῆς τετραγαμίας φ. 16^{r-v}

Ε. *Νικολάου πατριάρχου τὰ κατ' αὐτὸν καὶ τοὺς τότε ἀρχιερεῖς διὰ τὴν τετραγαμίαν*

Inc. *Υἱὸς ἐγέννησα καὶ ὕφωσα αὐτοὶ*

Εἰσήγησθ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Νικολάου Α' στὴ σύνοδο ἡ ὁποία θὰ ἀποφασίσαι τὴν καταδίκην τεσσάρων μητροπολιτῶν πού παρέβησαν

1. DÖLGER, *Regesten* 3, N. 1972.

2. DÖLGER, *Regesten* 3, N. 1973.

3. DARROUZÈS, *Ὀφφίκια*, 109.

τις διατάξεις περί τετραγαμίας. Σύμφωνα με τὸν V. Grumel πρόκειται γιὰ ἐπιστολὴ (lettre) τοῦ Ἰουνίου τοῦ 912¹ ἀλλὰ ὁ πρόσφατος ἐκδότης τοῦ κειμένου WESTERINK (*Nicholas I*, 146) τὸ χαρακτηρισίζει εἰσήγηση (document prepared by Nicholas and read out by his orders in a synod) καὶ τὸ χρονολογεῖ στὸ δεύτερο μιστὸ τοῦ Μαΐου τοῦ 912.

Τὴ χειρόγραφη παράδοση τοῦ κειμένου τὴ συγκροτοῦν ἀντίγραφα —ἅλα τοῦ ἱζ' αἰ.— ποὺ συντάχθηκαν στὴν Κωνσταντινούπολη: ΜΠΤ 2 [=N.S.] τοῦ 1680 ci., Κοσινίτσας 1 τοῦ 1686 καὶ Μόσχας 33 (Vlad. 336) τοῦ 1687· σ' αὐτὰ ἄς προστεθεῖ ὁ Vat. gr. 2408 —ἀντίγραφο τοῦ ἱθ' αἰ. ἀπὸ τῆ Ν.Σ. Τὸ θέμα τοῦ τυχόν κοινοῦ, ὅλων αὐτῶν τῶν χφ, ἀντιγραφικοῦ ἀρχιεπίκου θὰ ἐξεταστεῖ στὸν δεύτερο τόμο αὐτῆς τῆς μελέτης· ἐδῶ ἄς σημειωθεῖ ὅτι στὸ χφ Κοσινίτσας 1 τὸ κείμενο τοῦ Νικολάου Α' σώζεται ἀνάμεσα σὲ ἐπιστολὲς τοῦ Ἀρέθα Καίσαραιας², ἐνῶ στὴ Ν.Σ. —καί, κατὰ συνέπεια, στὸ Μόσχας 33 (Vlad. 336)— δὲν παραδίδεται κανένα ἐπιστολικὸ κείμενο τοῦ Ἀρέθα. Ἐξάλλου, τὸ σχόλιο ποὺ παραδίδεται στὴ Ν.Σ. μετὰ τὶς λέξεις «ἐπιτελεῖν τινα οἰκονομίαν» (ἐκδ. WESTERINK 24, 42): *Σημειῶσαι, χρονικόν* [=χρυσοστομικόν³]; *ἀνάξιον τοῦτο ἔργον συνοδικόν ἦναι δὲν ὑπάρχει* στὸ χφ Κοσινίτσας 1 —ἢ δὲν τὸ δημοσίευσε ὁ ἐκδότης γιὰ τὸν ὅποιο ἀμέσως πιὸ κάτω.

Πρόσφατη ἔκδοση τοῦ κειμένου, WESTERINK, *Nicholas I*, 22-30· ed. pr. PAPADOPOULOS-KERAMEUS, *Sacra*, 255-259: ἀπὸ τὸ χφ Κοσινίτσας 1· πρώτη δημοσίευση ἀπὸ χφ ποὺ ἀνατρέπει στὴ Ν.Σ., OUDOT, *Acta* 1, 2-10: ἀπὸ τὸν Vat. gr. 2408.

23 Ἡ «θεοπαράδοτος τάξις»

φ. 16^v

Ε. *Τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, ἐκ τῆς πρὸς Δημόφιλον ἐπιστολῆς αὐτοῦ.*

Inc. *Νῦν οὖν ἄκουε τῶν ἡμετέρων*

Παραδίδεται σύντομο ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ πρὸς «Δημόφιλον Θεραπευτήν, περὶ ἰδιοπραγίας καὶ χρηστότητος» (P.G. 3, 1088).

24 Προνόμια μητροπολίτου Κυζίκου

φ. 16^v-17^r

Ε. *Πρόσταγμα πρὸς τὸν Κυζίκου μητροπολίτην.*

1. GRUMEL, *Regestes* 2, N. 632· πρβ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΔΗΣ, *Νικόλαος Α'*, 123: Ἐπιστολή.

2. Πρβ. WESTERINK, *Aretha* 2, 115-121 καὶ σ. VII-IX.

3. Ὁ Westerink (στὸ ἴδιο) προτείνει: *χρονικόν=χρησίμιον*.

Inc. Ἡ βασιλεία μου πρὸς τὴν

«Πρόσταξις» τοῦ Μιχαήλ Παλαιολόγου, πρὶν ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1277, μὲ τὴν ὁποίαν ἀνακινῶνται τὰ ἀπονεμεμμένα ἀνέκαθεν τοῖς ἀρχιερεῦσι τῆς λαμπρᾶς τῶν Κυζικίων πόλεως ἐπίσημα» (P.-Π. 5, 329-330: ἀπὸ χφ τοῦ Ἀργολίδος Γερασίμου)¹. Μητροπολίτης Κυζίκου ἦταν τότε ὁ Θεόδωρος Σκουταριώτης.

25 Ἑσωτερικὲς διεργασίες πρὶν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία

φ. 17^r

E. Περὶ τῶν ἀθροπίνων λογισμῶν.

Inc. Ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν, προηγεῖται μὲν

Κείμενο τοῦ ὁποίου δὲν κατορθώσαμε νὰ ἐντοπίσουμε τὴ φιλολογικὴ ταυτοτήτα². Τὸ παραθέτουμε ὁλόκληρο.

Ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν προηγεῖται μὲν ἡ προσβολή, τούτην ἡ παρὰ τοῦ πολεμίου προσεργεῖσα τῇ ψυχῇ ψιλὴ φαντασία, ἔπειτα δὲ ὁ συνδυασμὸς τοῦ νοῦ, λέγω δὴ τὴν παραδοχὴν τῆς φαντασίας καὶ οἶον μετ' αὐτῆς ὁμιλίαν καὶ συλλαλιὰν ἀπαθῶς ἢ ἐμπαθῶς· τῷ δὲ τοιοῦτῳ συνδυασμῷ ἐπακολουθεῖ τὸ πάθος, ἥως ἡ ἀπὸ τῆς ὁμοιλίας [= ὁμιλίας] ταύτης ἐνήθονος διάθεσις καὶ συνεχεστέρα μελέτη· μετὰ δὲ τὸ πάθος ἔπεισιν ἡ πάλιν, ὅταν ὁ μὲν νοῦς νηγεῖς ἀγωνίζηται ἐξῶσαι τὸ πάθος, τὸ δὲ πάθος ἀνθιστάμενον ἐκβιάζεται τὸν νοῦν εἰς συγκατάθεσιν πρᾶγματος· ἡττηθέντος δὲ τοῦ νοῦ, λοιπὸν ἡ συγκατάθεσις περιδέεται καὶ μετὰ ταύτην ἔπεισιν ἡ πρᾶξις. Ἡ μὲν οὖν προσβολὴ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ, διὸ καὶ ἀκατάγνωστος λελόγισται, ὁ δὲ συνδυασμὸς οὐ πάντως, τῶν ἐφ' ἡμῖν γάρ ἐστὶ, τὸ δὲ πάθος μειζονος ἐπιτιμῆσεως ἄξιον· ἡ δὲ πάλιν, νικήσαντι μὲν, στεφάνων πρῶξενος, ἡττηθέντι δέ, καταδίκης· ἡ συγκατάθεσις δὲ προδήλως κατεγνωσμένη καὶ τῇ κολάσει τῆς πρᾶξεως πλησιάζουσα. Ἐτεροὶ δὲ μετὰ τὸν συνδυασμὸν τιθέουσι τὴν συγκατάθεσιν, ἐρμηνεύοντες εἶναι ταύτην νεῦσιν ἐνήθονον τῆς ψυχῆς· εἴτα τὴν αἰχμαλωσίαν, ἣτις ἐστὶν ἡ ἐπιμονὴ τῆς ἡδονῆς, ἔπειτα τὴν πάλιν· εἰθ' οὕτως τοῦ νοῦ κινηθέντος τὸ πάθος, ὅπερ φασὶν εἶναι τὴν ἐνήθονον ἔξω, μεθ' ἥν ἡ πρᾶξις λοιπὴν.

26 Εὐχῆς ἐγκώμιο

φ. 17^r

E. Τοῦ χρονικοῦ [=Τοῦ Χρυσοστόμου].

1. DÖLGER, *Regesten* 3, N. 2027.

2. Κείμενο παρόμοιου περιεχομένου βλ. στὰ ἔργα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, «Περὶ τῶν ὁκτὼ τῆς πονηρίας πνευμάτων», P.G. 95, 93 καὶ ἰδίως [ψευδο-] Ἀθανασίου, «Πρὸς τινὰ πολιτικόν, σύνταγμα πάντων ὠφελιμώτατον καὶ πολὺ ὠφελέστατον», P.G. 28, 1400.

Inc. *Μέγα ἀγαθὸν εὐχή, ἐὰν μετὰ*

Παραδίδεται σύντομο απόσπασμα ἀπὸ τὸ Λόγο τοῦ Χρυσοστόμου «Περὶ εὐχῆς» (*P.G.* 63, 579). Εἶναι πιθανὸν τὸ χωρίο αὐτὸ νὰ τὸ ἀντλήϊ ἀπὸ τὸ ἔργο Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, «Εἰς τὰ Ἱερὰ Παράλληλα», ὅπου παρόμοιο ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ Λόγο τοῦ Χρυσοστόμου (*P.G.* 95, 1442-1444).

27 Τρόποι μετανοίας: ἀπάνθισμα

φ. 17^Γ

E. *Τοῦ αὐτοῦ [=Ἰωάννου Χρυσοστόμου].*

Inc. *Πολλοὶ τρόποι μετανοίας ἐστὶ καὶ*

Ἀναγράφονται 10 τρόποι μετανοίας, ἀποθησαυρισμένοι καταρχὴν ἀπὸ ἔργα τοῦ Χρυσοστόμου. Γιὰ παράδειγμα οἱ πέντε πρῶτοι τρόποι στὴν Ὀμιλία του «Πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας...» καὶ περὶ μετανοίας. Ὀμιλία β') (*P.G.* 49, 263-264). Ἄλλοι τρεῖς (ὁ 6ος, 9ος καὶ 10ος) στὴν Ὀμιλία του «Εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολήν... Ὀμιλία θ')» (*P.G.* 63, 81) κτλ.

28 Λόγιο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης

φ. 17^Γ

E. *Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῶν εἰς τὸν προφήτην Ζαχαρίαν.*

Inc. *Οὗτοι οἱ λόγοι οὕς ποιήσετε*

Δεδομένου ὅτι τὸ ἀμέσως προηγούμενο κείμενο ἀποτελεῖ συμπλήρωμα ἀπὸ ἔργα τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ἡ ὑπαρξὴ στὴν ἐπιγραφή τοῦ κειμένου τῆς ἔνδειξης «Τοῦ αὐτοῦ» προκαλεῖ τὸν εὐλόγο συνειρμὸ ὅτι πρόκειται γιὰ χρυσοστομικὸ ἔργο. Ὡστόσο ὁ Χρυσόστομος δὲν ἔχει γράψῃ ἔργο μὲ ἀφορμὴ τὸ Βιβλίον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης «Ζαχαρίας» ἐπομένως ἡ ἔνδειξη «Τοῦ αὐτοῦ» ἢ εἶναι *lapsus calami* ἢ ἀνάγεται σὲ ἄλλο συγγραφέα, τὸ κείμενο τοῦ ὁποίου παρέλειψε νὰ ἀντιγράψῃ ὁ γραφέας αὐτοῦ τοῦ νομοκάνονα —ἢ ὁ γραφέας τῆς Ν.Σ. Τὸ σύντομο πάντως κείμενο ποὺ περιέχεται στὴ Ν.Σ. παραδίδει μόνον χωρίο, μὲ μερικὲς παραλλαγές, ἀπὸ τὸ παραπάνω Βιβλίον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης —κεφ. 8, στ. 16-17— χωρὶς περαιτέρω ἀνάπτυξη.

29 Καθῆκον τῶν χριστιανῶν, ἡ εὐλάβεια πρὸς τοὺς ἱερεῖς

φ. 17^{Γ-V}

E. *Εὐσεβίου, περὶ τῆς ὀφειλομένης παρὰ τῶν λαϊκῶν τοῖς ἱερεῦσι τιμῆς καὶ ὑποπτώσεως.*

Inc. Πολλοὶ ἁμαρτωλοί, πρεσβύτεροι ὄντες, προσφέρουσι

Παραδίδεται ἓνα τμήμα ἀπὸ τὴν Ὁμιλία τοῦ Εὐσεβίου Ἀλεξανδρείας «Περὶ τοῦ ἔχοντος χάριν μεταδοῦναι τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ περὶ πρεσβυτέρων» (ΜΑΙ, *Spicilegium romanum* 11, 659-663 = *P.G.* 86. 1, 344-348), ὅπως αὐτὴ σώζεται στὸ ἔργο Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, «Εἰς τὰ Ἱερὰ Παράλληλα» — τίτλος κθ': «Περὶ πρεσβυτέρων» (*P.G.* 96, 300-305).

30 Καλὴ καὶ κακὴ χρῆσις τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς φ. 17^v

E. Τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Inc. Ὡσπερ τῶν ἄλλων τῆς ψυχῆς

Σύντομα ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν Ὁμιλία τοῦ Μ. Βασιλείου ποὺ σὲ ἄλλα χφ ἔχει τὴν ἐπιγραφὴ «Περὶ ὁργῆς...» καὶ σὲ ἄλλα «Κατὰ ὁρμιζόμενων» (*P.G.* 31, 365-368).

31 Χρυσοστομικὲς ρήσεις: συμπίλημα φ. 17^v

Ἐνότητα τὴν ὁποία συγκροτοῦν ἀποσπάσματα ἀπὸ Ὁμιλίαις τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου σὲ διάφορους ψαλμούς. Τὰ ἀποσπάσματα παραδίδονται μὲ τις ἀκόλουθες ἐπιγραφές:

α' E. Τοῦ Χρυσοστόμου.

Inc. Ὡςτι μὴ ἁμαρτάνειν ὁρμιζόμενος ὧς

(Πρβ. *P.G.* 55, 50-51.)

β' E. Τοῦ αὐτοῦ.

Inc. Καὶ γὰρ ἡ ἀοργία τῆς ἀρετῆς

(*P.G.* 55, 52 καὶ 64, 517.)

γ' E. Τοῦ αὐτοῦ.

Inc. Εἶδες πονηρίαν ἐπιτεταγμένην, τοῦτο μάλιστα

(*P.G.* 55, 261-262.)

δ' E. Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ εἰς τὸν ρη' ψαλμόν.

Inc. Αἰνίττεται δι' οὗν τινα ἱεροσύνην

(*P.G.* 55, 262.)

ε' Ε. Τοῦ αὐτοῦ.

Inc. Ἀμήχανον ψυχὴν πλουτοῦσαν ἐλεημοσύνην
(P.G. 55, 296.)

ζ' Ε. Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῶν εἰς τὸ τῷ πατάξαντι Αἰγυπτον σὺν τοῖς
προ[=ω]τοτόκοις αὐτῶν ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Inc. Ἀλλ' ἴσως, ἂν τις ἐπαπορήσῃ
(Πρβ. P.G. 55, 401.)

32 Ἐνόψει τοῦ γάμου τοῦ αὐτοκράτορος Νικαίας Θεοδώρου φ. 17^v-18^r

Ε. Συνοδικὸν γράμμα.

Inc. Εὐοχίην ἐπευχόμεθά σοι ἐν Χριστῷ

Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Ὀκτωβρίου 1213 ἐπὶ Μιχαήλ Δ' πρὸς τὸν «βήχαν» τῆς Ἀρμενίας προκειμένου νὰ τὸν διαβεβαιώσουν ὅτι ὁ γάμος τῆς «θυγατέρας» του μὲ τὸν αὐτοκράτορα τῆς Νικαίας Θεόδωρο Λάσκαρη θὰ τελεστεῖ σύμφωνα μὲ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς κανόνες (PAVLOV, *Zapiski*, 173-174: ἀπὸ τὸ Μόσχας 33 (Vlad. 336) = PAVLOV, *Συνοδικὸν γράμμα*, 164-166)¹.

33 «Τί ποτέ ἐστι πράότης» φ. 18^r

Ε. Τοῦ Χρυσοστόμου, ἐκ τῶν εἰς τὸ Μνήσθητι Κύριε τοῦ Δαυὶδ καὶ πάσης τῆς πρᾶότητος αὐτοῦ.

Inc. Ἐνταῦθα τὰ κατορθώματα λέγει καὶ

Παραδίδεται ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν Ὀμιλίαν «εἰς τὸν ρλα' ψαλμόν»
(P.G. 55, 379-381).

34 Ἀπαρίθμηση ἡμερήσιων ὕμνων πρὸς τὸν Θεὸ φ. 18^{r-v}

Ε. Ἐκ τῶν εἰς τὸ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ᾤνεσά σε

1. LAURENT, *Regestes* 4, N. 1214· πρβ. DÖLGER, *Regesten* 3, N. 1686.

Inc. *Α^{ον}. Τὸν μὲν οὖν πρῶτον ὕμνον*

Παραδίδεται σύντομο απόσπασμα ἀπὸ τὸ ἔργο Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου, «Υπομνήματα εἰς τοὺς Ψαλμούς» (P.G. 23, 1392a). Ἀκολουθεῖ τὸ παρακάτω κείμενο, τοῦ ὁποίου δὲν κατορθώσαμε νὰ ἐντοπίσουμε τὴ φιλολογικὴ ταυτότητα. Τὸ παραθέτουμε ὀλόκληρο.

Περίειξε δὲ ὁ αἶνος μνήμην τῶν χρημάτων τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐνδρεστέσθην τῆς καθόλου προνοίας. Ἀριθμεῖ δὲ καὶ ἥδε τοὺς ὕμνους: α^{ον}, ἐν ἐσπέρᾳ, ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπερινή. β^{ον}, ἐν τῷ μέλλον[τι] καθευδέν, ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμοί[=η]θήσομαι. γ^{ον}, ἐν μέσῃ νυκτί, μεσονύκτιον ἐξηγγειρόμην. δ^{ον}, πρὸς ὄρθρον, προέφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μου πρὸς ὄρθρον. ε^{ον}, ὅτι δὲ καὶ περὶ τὴν τρίτην ὥραν προσήρχοντο οἱ ἅγιοι, δηλὸν ἐν τούτῃ γὰρ προσευχομένους τοῖς Ἀποστόλοις τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπεδήμησεν. ς^{ον}, καὶ περὶ τὴν ἕκτην ὥραν, ὃ ἐστὶ μεσημβρία. ζ^{ον}, πάλιν δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. Ἐχεις κἀνταῦθα ἐπὶ τὰς αἰνήσεις.

35 Αἰτιολογία τῶν ἡμερήσιων ὕμνων πρὸς τὸν Θεὸ φ. 18^v

Ε. Τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Inc. *Οὕκουν χορὴ παρορᾶσθαι οὐδ' ὕψ' ἡμῶν*

Παραδίδεται ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν «ἀπόκρισιν» στὴν «ἐρώτησιν λζ'» τοῦ ἔργου τοῦ Μ. Βασιλείου «Ὅροι κατὰ πλάτος κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν» (P.G. 31, 1013-1016).

36 Ἀρετὲς καὶ καθήκοντα μοναχοῦ φ. 18^v

Ε. Τοῦ ἁγίου Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ οὗ ἡ ἐπιγραφή, ἐν τίνι διαφυλάττεται τὸ κάλ[λ]ος τῆς μοναχικῆς πολιτείας.

Inc. *Δεῖ τὸν μοναχὸν εἶναι ἐν*

Παραδίδεται τὸ πρῶτο μέρος τοῦ «Λόγου Ι'» τοῦ ἐπισκόπου τοῦ ζ' αἰῶνα Ἰσαὰκ (ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, Ἰσαὰκ Ἀσκητικά, 62-63).

37 Φύση πραγμάτων, ιδιότητες φάβλου, χαρακτήρας ἐλεημοσύνης, τρόποι ἀμαρτίας φ. 18^v-19^r

Ε. Διάκρισις τῶν φύσεων τῶν πραγμάτων.

Inc. *Τῶν πραγμάτων, τὰ μὲν εἰσι*

Παραδίδεται τὸ τελευταῖο τμήμα ἀπὸ τὸ θεωρούμενο νόθο ἔργο τοῦ Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας «Πρὸς τινα πολιτικόν, σύνταγμα πάνυ ὠφελιμώτατον καὶ πολὺ ὠφελέστατον» (P.G. 28, 1408). Ἀκολουθεῖ τὸ παρακάτω κείμενο, ἡ συμπλήρωμα κειμένων, τοῦ ὁποίου δὲν κατορθώσαμε νὰ ἐντοπίσουμε τὴ φιλολογικὴ ταυτότητα.

Τοῦ φαύλου ἕτερα μὲν τὰ ἐνθύμια, ἕτερα δὲ τὰ ῥήματα, ἄλλαι αἱ πράξεις, διάφορα δὲ καὶ μαχόμενα παντάπασιν λέγει γὰρ οὐχ οὐ[=α] φρονεῖ καὶ βεβούλευται τάναντία οἷς διέξεισι καὶ πράττει τὰ τούτοις μὴ συνάδοντα, ὥστε κυρίως εἰπεῖν ὁ τοῦ φαύλου βίος πολέμιος. Ὁ λαβὼν χάριν ὀφείλει ἀφθόνως μεταδιδόναι τοῖς θέλουσι μανθάνειν, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. Τῷ γὰρ λαβόντι καὶ μὴ μεταδιδόντι, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ οὐ μόνον δικαίως δίδωσι τὴν χάριν, ἀλλὰ καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἐπειδὴ ἀφθονος ἐστὶν ὁ Θεὸς καὶ ἀπροσώποληπτος καὶ ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους καὶ οὐ παρορᾷ τὸν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ δίδωσι καὶ αὐτῷ μικρὰν χάριν. Ἐκαστος οὖν ἀφθόνως ὀφείλει διδάσκειν τὴν ἐξ ἀδικίας ἢ καὶ τὴν κατὰ πάθος ἐλεημοσύνην εἶναι ψεκτὴν, ἥως διὰ δόξαν, ἢ ἔπαινον, ἢ διὰ τι ἀνθρώπινον γινομένην. Καὶ ὅταν τίς σε λυπήσῃ[=η] ἢ τύψῃ καὶ ἀδικήσῃ καὶ οὐ λυπηθῇς κατ' αὐτοῦ ἀλλ' ὑπερεύξῃ αὐτοῦ, μέγας ἐλεῆμων εἶ. Κρείσσον τῆς ἐνύλου ἐλεημοσύνης, ἡ ἄνλος ἐὰν γὰρ τις ἐλεῇ τινὰ δι' ἐνχρῆς μόνης, ὡς ὅλων ἄμιτος, ὑπερβαίνει τὸν ἐλεοῦντα διὰ τῆς τῶν ὀλικῶν δόσεως. Ὁ γὰρ δότης τῶν ὅλων φθαρτοδότης ἐστὶ καὶ ἀπὸ τῶν ἰδίων ἐλεεῖ. — Ὅτι ἡ ἁμαρτία παρ' ἡμῶν ἐνεργεῖται κατὰ τρόπους ὅκτοι: ἡ δι' ἄγνοιαν, ὡς Ἰωνᾶν τῷ σκῆπτρῳ τοῦ μέλιτος ἀπογενεσάμενος· ἡ δι' ἀπάτην, ὡς ἡ Εὔα· ἡ δι' ἐγκατάλειπν, ὡς ὁ Πέτρος· ἡ κατὰ συναρπαγὴν, ὡς ὁ Μωυσῆς· ἡ κατὰ βίαν, ὡς ὁ Δαρεῖος καὶ μὴ θέλων ἐκδοτον δοῦς[=δοῦναι] τὸν Δανιήλ· ἡ κατὰ ἀπιστίαν, ὡς ἡ γυνὴ τοῦ Λῴτ· ἡ κατὰ περιφρόνησιν, ὡς ὁ Γιεζῆ λαβὼν τὸν χρυσόν· ἡ κατὰ πονηρὰν διαθέσιν ψυχῆς, ὡς οἱ Φαρισαῖοι καὶ ὁ κρόφας τὸ τάλαντον.

38 Χρυσοστομικὸ λόγιον

φ. 19^f

E. Ἐκ τῶν μδ' ὀμιλιῶν τῶν εἰς τὴν ἐξαίμερον τοῦ Χρυσοστόμου.

Inc. Τὰ γὰρ ἁμαρτήματα ἐκεῖνα ἡμᾶς

Παραδίδεται ἓνα πολὺ σύντομο ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν μδ' Ὀμιλία τοῦ Χρυσοστόμου «Ἐκ τῶν εἰς τὴν Γένεσιν» (P.G. 54, 411).

39 Κανονικὰ ζητήματα σχετικὰ μὲ τὴν τέλεση μυστηρίων

φ. 19^{r-v}

E. Ἐρωτήσεις τινὸς μοναχοῦ, καὶ λύσεις τούτων παρὰ τοῦ μακαρίτου χαρτοφύλακος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Πέτρου.

ἐπ' ἀνέκδοση τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Φωτίου ἀπὸ τὸν Β. Λαούρδα καὶ τὸν L. Westerink, οἱ ἐπιστολὲς αὐτὲς δημοσιεύονται ἀπὸ 10 κώδικες — ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους δὲν συγκαταλέγεται ἡ Ν.Σ. — καὶ ἔχουν πᾶσαι τοὺς ἀριθμοὺς 292-296 (*Epistulae* 3, 152-162).

Γιὰ τὰ θέματα ποὺ πραγματεύονται οἱ ἐπιστολὲς βλ. τίς περιλήψεις τοῦ GRUMEL (*Regestes* 2, N. 539, N. 540, N. 542, N. 544, N. 545) καθὼς καὶ τὰ σημειώματα ποὺ προτάσσουν σὲ κάθε ἐπιστολῇ οἱ τελευταῖοι ἐκδότες.

Στὴν πρώτη ἐπιστολῇ συνυφαίνονται δύο σχόλια, ποὺ ἔχουν ἐν μέρει δημοσιευτεῖ, ἐνὸς στὸ τέλος τοῦ κειμένου τῆς τέταρτης ἐπιστολῆς ἐνα ἀνέκδοτο σχόλιο. Συγκεκριμένα:

Τὴν πρώτη ἐπιστολῇ τὴν ἔχει ἐκδώσει καὶ ὁ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Φώτιος*, 15-19: ἀπὸ τὰ χφ Πατρ. Ἀλεξανδρείας 286 (911), Κοσινίτσας 1 καὶ ΜΠΤ 167. Στὰ δύο πρῶτα χφ σώζεται, ὅπως καὶ στὴ Ν.Σ., τὸ ἀκόλουθο σχόλιο — ποὺ δὲν ἔχει περάσει στὴν πρόσφατη ἐκδοσὴ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Φωτίου.

Μετὰ τὴ λέξη «διέγνωμεν» (*Epistulae* 3, 155, στ. 61): "Οὐα ταῦτα πρὸ τοῦ Τόμου τῆς ἐνώσεως, ἐξ ἐκείνου δὲ ἀκαταίτητος πάντῃ ὁ τοὺς διγάμους ἐδλογῶν¹.

Τὸ πρῶτο καὶ τὸ τελευταῖο τμήμα τοῦ δευτέρου σχολίου στὴν ἴδια ἐπιστολῇ ἔχει δημοσιευτεῖ ἀπὸ τὸν ἴδιο ἐκδότη καὶ δὲν ἔχει περάσει στὴ νεότερη ἐκδοσὴ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Φωτίου.

Μετὰ τὴ λέξη «ἐκβιάζεσθαι» (*Epistulae* 3, 155, στ. 76): Ζήτει τῶν Ἀποστόλων κανόνας, τὸν ἰσ' καὶ τὸν ἰθ', καὶ ἐκ τούτων γνωριεῖς ὡς, κἂν μὴ προτρέπηται τοῖς ἀνδράσι ὁμῶς τὸ δευτερογαμ[=ε]ῖν ἀλλ' οὐδὲ κεκόλῃται ἐννόμως γνωόμενον. Καὶ δῆλον ἐκ τοῦ μὴ διασπᾶσθαι τοὺς διγαμήσαντας τὸ δεῦτερον συνοικέσιον διαλλάξαντας. Τοῦ Χρυσοστόμου, ὅταν γὰρ μὴ ἐγκαλῆται ὁ πεποικῶς, νόμος ἀπολογίας γίνεται τὸ τολμηθέν².

Σχόλιο στὸ τέλος τοῦ κειμένου τῆς τέταρτης ἐπιστολῆς (*Regestes*, N. 544: *Epistulae* 3, 160, στ. 29): Σημείωσαι καινὸν ἐπιτίμιον ἀρχιερέων.

41 Ἄκυρος ὁ γάμος μὲ αἵρετικὸ

φ. 21^Γ

Ε. Τῶν ἐν Λαοδικείᾳ κανὼν λα': "Οτι οὐ δεῖ πρὸς πάντας αἵρετικούς ἐπιγαμεῖ[=ε]ῖν ποιεῖν. Ἐξήγησις Ἰωάννου χαρτοφύλακος τοῦ Δοξαπατοῦ.

Inc. Τάχα τίς τῶν ἀπλουστέρων ἀκούσας

1. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Φώτιος*, 17, στὸ κριτικὸ ὑπόμνημα.

2. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Φώτιος*, 18. Ἡ φράση Τοῦ Χρυσοστόμου, ὅταν γὰρ μὴ ἐγκαλῆται ὁ πεποικῶς, νόμος δὲν σώζεται, στὰ χφ ποὺ χρησιμοποίησε ἀντίθετα τὸ ὑπόλοιπο τμήμα τῆς παραδίδεται μόνον ἀπὸ τὸ Κοσινίτσας 1.

Παραδίδεται ἡ ἑρμηνεία στὸν κα' κανόνα τῆς συνόδου τῆς Λαοδικείας, σχετική με τὸ θέμα τῶν μεικτῶν γάμων ὀρθοδόξων καὶ αἰρετικῶν, πού ἐπεξεργάστηκε ὁ χαρτοφύλακας τῆς Μ. Ἐκκλησίας Ἰωάννης ὁ Δοξαπατρῆς (ΓΕΔΕΩΝ, Ἐφὸλκιον, 2: ἀπὸ τῇ Ν.Σ.)¹.

42 Χρυσοστομικὰ χωρία

φ. 21^Γ-22^Γ

Ἐνόητα στὴν ὁποία περιέχονται ἀποσπάσματα ἀπὸ Ὁμιλίες τοῦ Χρυσοστόμου στὰ κατὰ Ἰωάννην καὶ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλια. Τὰ ἀποσπάσματα, σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα συνυφαίνεται καὶ ἓνα σχόλιο, παραδίδονται μετὰ τὴν ἀκόλουθε ἐπιγραφές:

α' Ε. Τοῦ Χρυσοστόμου, ἀπὸ τῶν ζ' ὁμιλιῶν τῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην ἁγίον Εὐαγγέλιον.

Inc. Ἀναλογισώμεθα μετὰ ἀκριβείας τὸν ἔμπροσθεν
(P.G. 59, 64-65.)

β' Ε. Τοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τὴν εἰς αὐτὸν α^{ης} ὁμιλίαν.

Inc. Ἐξεστὶν οὐχὶ πέντε μόνον ἡμέραις
(P.G. 59, 28.)

γ' Ε. Ἀπὸ τῆς λδ' ὁμιλίας τοῦ αὐτοῦ.

Inc. Ἔστι δὲ μετάνοια, τὸ μηκέτι
(P.G. 59, 197.)

δ' Ε. Ἀπὸ τῆς μ' ὁμιλίας τοῦ αὐτοῦ.

Inc. Τί γὰρ ὄφελος, εἰπέ μοι
(P.G. 59, 233-234.)

ε' Ε. Ἀπὸ τῆς ξ^{ης} ὁμιλίας τοῦ αὐτοῦ, περὶ ἀδικίας καὶ πλεονεξίας καὶ περὶ ἐλεημοσύνης.

Inc. Ὅταν γὰρ ἐν τοῖς συμβολαίοις
(P.G. 59, 335-336.)

ζ' Ε. Ἀπὸ τῆς πβ^{ης} ὁμιλίας τοῦ αὐτοῦ.

Inc. Πιστεύωμεν τοίνυν καὶ ἀγαπῶμεν τὸν
(P.G. 59, 445-446.)

1. Κατὰ τὸν LAURENT, Ἰωάννης ὁ Δοξαπατρῆς, 3: «Ἡ ἐπιγραφή τοῦ συντομωτάτου τούτου κειμένου εἶναι ἡ μόνη μαρτυρία, ἀχρονολόγητος, τὴν ὁποίαν ἔχομεν περὶ τῆς ὑπάρξεως [τοῦ προσώπου αὐτοῦ]».

ζ' Ε. Ἀπὸ τῆς ξγ' ὁμιλίας τοῦ αὐτοῦ.

Inc. Ἐκαστον ἀρκεῖσθαι τῇ ἰδίᾳ γυναικί
(P.G. 59, 353-354.)

η' Ε. Ἀπὸ τῆς οε' ὁμιλίας τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Inc. Οὐ γὰρ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων
(P.G. 58, 692-694.)

Σχόλιο: Ὁ μακάριος Δανῦδ, ὅτε τὴν ἁμαρτίαν ἡμαρτε τῆς Βηρσαβεὲ καὶ ἠλέγχετο παρὰ τοῦ Προφῆτου, ἐνεκαλεῖτο σφοδρότερον ὅτι καὶ πολλῆς ἀπολαύσεως ἀδείας τοιοῦτος ἦν· οὕτω γὰρ ὠνειδίζετο παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἔχρη[=ι]σά σε εἰς βασιλεία καὶ ἐξειλόμην σε ἐκ χειρὸς Σαούλ· καὶ ἔδωκά σοι πάντα τὰ τοῦ Κυρίου σου, καὶ πάντα οἶκον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ εἰς ὀλίγα σοι ἦν, προσέθηκα ἂν σοι ὡς ταῦτα· καὶ τί ἐποίησας τὸ πονηρὸν ἐναντίον μου.

θ' Ε. Ἀπὸ τῆς ο' τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Inc. Μάθωμεν καλὸν ποιεῖν. Τί δὲ
(P.G. 59, 384-385.)

ι' Ε. Ἀπὸ τῆς ιε' τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Inc. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης
(P.G. 57, 228.)

ια' Ε. Ἀπὸ τῆς λθ^{ης} τοῦ αὐτοῦ.

Inc. Ὄταν γὰρ μὴ ἐγκαλῇται ὁ
(P.G. 57, 435.)

ιβ' Ἀκολουθεῖ τὸ πρὸ κάτω ἀνεπίγραφον κείμενο:

Εἰ γὰρ σωφροσύνη ἐστὶν ἀνδρῶν, τὸ[ν] μελετήσαντα μὲν ἁμαρτήσαι μὴ ἁμαρτήσαντα δὲ μὴ εἰσπράττειν ἐνθύνῃ ἁμαρτημάτων, ἢ που γε ἂν εἴη Θεοῦ, τὸν μὴ δὲ μελετήσαντα ἐξαμαρτῆσαι τὰς τῶν ἁμαρτηκόντων ἀπαιτεῖν δίκας, καὶ τότε χαλεποῦ μὲν ὄντος τοῦ ἁμαρτήματος, πῶς γὰρ οὐ χαλεπὸν ἀθέτησις δεσποτικῆς ἐντολῆς, οὐκ ἀνιάτου δὲ ἐσομένου τῇ ἀφάτῳ φιλανθρωπία τοῦ πλάσαντος.

43 Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος, Μονογραφίες (α') φ. 22^r-24^r

Ε. Τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας κῆρ Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμών, μελέτη χάριν τῶν πατριαρχικῶν προνομίων.

Inc. Εἰσῆλθε τὸ ἀξίωμα σου ἐνώπιον

Τὸ κείμενο πολὺ παραδίδει ἢ Ν.Σ. δὲν εἶναι ἀπόλυτα ὅμοιο μετὰ τὸ δη-

μοσιευμένο (P.-II. 4, 542-555: ἀπὸ τὸν Vind. jur. gr. 5° ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 442-453). Στὸ τέλος τῆς «Μελέτης» γίνεται ἀναφορὰ καὶ παρατίθεται ὁ λζ' κανὼνας τῆς Πενθέκτης συνόδου· στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. καταχωρίζονται οἱ τέσσερις πρῶτες λέξεις καὶ ἀκολουθεῖ ἡ παραπομπή:

Ζήτει ταῦτα εἰς τὸν Τόμον ὅπου ἐγράφησαν μετὰ τῶν λοιπῶν καθ' εἰρήμην.

44 Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος, Μονογραφίες (β') φ. 24^r-25^v

Ε. *Τοῦ αὐτοῦ ἀριωτάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας [=Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος], μελέτη χάριν τῶν δύο ὁφικίων, τοῦ τε χαρτοφύλακος καὶ τοῦ προ[=ω]τεκδίκου.*

Inc. Τοῦ μεγάλου διδασκάλου τῆς Ἐκκλησίας

Στὸ δημοσιευμένο κείμενο τοῦ Βαλσαμῶνος (P.-II. 4, 530-541^r ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 453-463) καταχωρίζεται ὁλόκληρο τὸ πρόσταγμα τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ ιβ' αἰ.¹, στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. ἀναγράφονται οἱ ἑπτὰ πρῶτες λέξεις καὶ ἀκολουθεῖ ἡ παραπομπή:

Ζήτει τοῦτο ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ ιη' κανόνος τῆς οἰκουμενικῆς αἰνῆς συνόδου.

45 Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος, Μονογραφίες (γ') φ. 25^v-26^v

Ε. *Ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου [=Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος], χάρις[=ν] τῶν διδομένων θυμιαμάτων παρὰ τοῦ πατριάρχου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κατηχήσεως πρὸς τὸν αὐτοκράτορα.*

Inc. Σὺ μὲν τριπόθητον τέκνον, μεγαλοδοξότατε

Τὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. δὲν εἶναι ἀπόλυτα ὅμοιο μὲ τὸ δημοσιευμένο (P.-II. 4, 523-529^r ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 470-476).

46 Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος, Μονογραφίες (δ') φ. 26^v-27^r

Ε. *Μελέτη τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου [=Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος], χάριν τῶν τριῶν σημαντηρίων, ἥως τοῦ μικροῦ, τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ χαλκοῦ.*

1. DÖLGER, *Regesten* 2, N. 1278.

Inc. *Βλέπων ἀπειροκάλους τινάς, καὶ πρὸς*

(P.-II. 4, 520-522: ἀπὸ τὸν Vind. jur. gr. 5^e ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G.R.* 1, 476-478.)

47 Θεοδῶρου τοῦ Βαλσαμῶνος, Μονογραφίες (ε') φ. 27^r-29^r

E. *Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας [=Θεοδῶρου τοῦ Βαλσαμῶ-
νος], ἐπιστολὴ χάριν τῶν ὀφειλουσῶν τελεῖσθαι νηστειῶν πρὸς Ἀντιοχείας.*

Inc. *Ἐκεῖνοι διδάσκουσι περὶ νηστειῶν διάφορα*

(P.-II. 4, 565-579: ἀπὸ τὸν Vind. jur.^{gr} 5^e ed. pr. COTELERIUS, *Monumen-
ta* 2, 492-514.)

48 Θεοδῶρου τοῦ Βαλσαμῶνος, Μονογραφίες (ς') φ. 29^r-31^r

E. *Θεόδωρος ταπεινὸς πατριάρχης Θεουπόλεως μεγάλῃς Ἀντιο-
χείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς τῷ ὅσιω[=ω]τάτῳ καθηγητῇ τῶν κατὰ τὸν
Πατρίκιον μοναστηρίων μοναχῷ κῦρ Θεοδοσίῳ, περὶ ἑσσοφόρων.*

Inc. *Ὁ μέγας διδάσκαλος τῶν ἁγίων*

Στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. συνυφαίνεται ἓνα σχόλιο ποὺ δὲν ὑπάρχει στὸ
δημοσιευμένο (P.-II. 4, 497-510: ἀπὸ τὸν Vind. jur. gr. 5^e ed. pr. COTE-
LERIUS, *Monumenta* 3, 473-494) καὶ ἀκόμη παρουσιάζεται τὸ ἴδιο φαινό-
μενο ποὺ ἐντοπίσαμε καὶ σὲ προηγούμενα κείμενα τοῦ Βαλσαμῶνος: δὲν
ἀντιγράφεται ὁλόκληρος ὁ κανόνας ἢ τὸ κείμενο μιᾶς Νεαρχῆς ἀλλά, ἀφοῦ
δοθοῦν οἱ πρώτες λέξεις, ἀκολουθεῖ παραπομπή.

Σχόλιο μετὰ τίς λέξεις «ὁ ἡγούμενος τούτου» (P.-II., 508, στ. 3): *Οὐδὲ τοῦτο
συγγνώμης πρόξενον τῆς παρὰ τὸν ε' κανόνα τῆς α' καὶ β' συνόδου, ἀποκείρασι
τινας· τὰ γὰρ προγενέστερα νόμιμα καὶ οἱ κανόνες, ὅσοι περὶ τούτων διαγορεύουσι,
ἀργήσαντά εἰσιν ἀπὸ τοῦ δηλωθέντος ε' κανόνος τῆς α' καὶ β' συνόδου καὶ χρῇ
τούτα κρατεῖν τε καὶ ἐνεργεῖν ὡς μεταγενέστερα· καὶ οἱ παρὰ τὴν διάταξιν τούτην
ἀποκείροντες, καταδίκῃ κανονικῇ ὑπεύθυνοι.*

Παραπομπὴ γιὰ τὸ κείμενο τοῦ ε' κανόνα τῆς Πρωτοδευτέρας συνόδου (P.-II.,
503, στ. 17): *Ζήτει ἐν τῷ νομοκάνονι τοῦτον.*

Παραπομπὴ γιὰ τὸ κείμενο τῆς πέμπτης Νεαρχῆς τοῦ Ἰουστινιανῷ (P.-II.,
504, στ. 25-26): *Ζήτει καὶ ταῦτα.*

49 Θεοδῶρου τοῦ Βαλσαμῶνος, Μονογραφίες (ζ') φ. 31^r-32^r

E. *Τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Φιλίππουπόλεως καὶ ὑπερτίμῳ,*

περὶ τοῦ μὴ ἀναγινώσκειν βιβλίον μαθηματικόν· τοῦ αὐτοῦ [=Θεοδώρου Βαλσαμῶνος].

Inc. Οὕτε γῆρας πρὸς ἀρετὴν ἀξιώπιστον

Τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. δὲν εἶναι ἀπολύτως ὅμοιο μὲ τὸ δημοσιευμένον (Ρ.-Π. 4, 511-519: ἀπὸ τὸν Vind. jur. gr. 5). Παράλληλα παραδίδεται καὶ τὸ ἀκόλουθο χωρίο ποὺ μοιάζει μὲ εἰρωνικὸ σχόλιο:

Κείμενο μετὰ τῇ λέξει «διορίζονται» (σ. 518, στ. 1): Περιττοὶ δὲ οἱ δικασταί, ἀρετὴν τιμώντες καὶ πονηρίαν κολάζοντες.

50 Μὲ τὸ κύρος τοῦ Βαλσαμῶνος

φ. 32^v-35^v

Ε. Τοῦ αὐτοῦ ἀγιοτάτου πατριάρχου Βαλσαμών, λύσεις ἐπὶ ταῖς ἀπορίαις τοῦ ἀγιοτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κῆρ Μάρκου ἐξενεχθεῖσαι ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τοῦ ἀγιοτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κῆρ Γεωργίου τοῦ Ξιφιλίνου.

Inc. Α^{ον}. Χρὴ μετὰ τῶν κω[=ο]πτακίων ἱεροουργεῖν

“Ὅπως εἶναι γνωστὸ, ἀνάμεσα στὰ ἔργα τοῦ Θεοδώρου Βαλσαμῶνος εἶναι καὶ τὸ «Ἐρωτήσεις κανονικαὶ τοῦ ἀγιοτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυρίου Μάρκου, καὶ ἀποκρίσεις ἐπ’ αὐταῖς τοῦ ἀγιοτάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας κυρίου Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶνος» (ed. pr. BONEFIDIUS, *Juris orientalis* [3], 237-300· πρβ. Ρ.-Π. 4, 447-496). Τὸ κείμενο ὅμως ποὺ παραδίδεται στὴ Ν.Σ. (ΓΕΔΕΩΝ, *Νέα Βιβλιοθήκη*, στ. 135-160: πρώτη δημοσίευση τοῦ μεγαλύτερου μέρους τοῦ κειμένου· ὁλόκληρο ὅμως τὸ κείμενο δημοσιεύτηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο, δώδεκα χρόνια ἀργότερα, *Βαλσαμών*, 169-173, 177-182 καὶ 185-189) δὲν ἀποδίδει τὸ πιὸ πάνω ἔργο τοῦ Βαλσαμῶνος, ὅσο καὶ ἂν ἡ ἐπιγραφή μοιάζει καὶ τὰ θέματα ποὺ θίγονται εἶναι παραπλήσια. Ὁ Γεδεών, ποὺ ἐντόπισε βέβαια τὴ διαφορά, ὑπέθεσε ὅτι τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. ἀποδίδει τὴν πρώτη μορφή τῆς ἐργασίας τοῦ Βαλσαμῶνος¹. Ὁ V. Grumel ὥστόσο ἀπέδειξε ὅτι ἐκεῖνος ποὺ συντάξε τις ἀπαντήσεις εἶναι ὁ Ἰωάννης, μητροπολίτης Χαλκηδόνος, ὁ Κασταμονίτης². Τὴν ἄποψη αὐτὴ θεμελίωσε κυρίως στὸ τεκμήριο ποὺ προσφέρει ἡ ἐπιγραφή ποὺ ὑπάρχει στὸ βοδλείανό χφ, Roe 18, φ. 106: *Πόνημα τοῦ ἀγιοτάτου μητροπολίτου Χαλκηδόνος κυροῦ Ἰωάννου*³, χφ ποὺ παραδίδει τὸ ἴδιο μὲ τὴ Ν.Σ. κείμενο. Τὸ βοδλείανό χφ εἰ-

1. ΓΕΔΕΩΝ, *Νέα Βιβλιοθήκη*, στ. 109-110· *Βαλσαμών*, 170. Βλ. καὶ ΠΙΤΣΑΚΗΣ, *Κόλνημα γάμον*, 319 καὶ 359 σημ. 99α.

2. GRUMEL, *Réponses*, 321-333· *Regestes* 3, N. 1184, 185-186.

3. COXE, *Catalogus*, 473.

ναι τοῦ 1394 καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη τῆς μονῆς Ἀγίας Τριάδος τῆς Χάλκης. Τὸ ἴδιο κείμενο παραδίδει καὶ τὸ χφ τοῦ Βερολίνου Phillips 98. Ἡ ἐπανεκδόση τοῦ κειμένου πρὸ ἀναγγέλλεται στὸ πρὸ πάνω ἄρθρο τοῦ V. Grumel (σ. 333 σημ. 1 μὲ τὰ ἀρχικὰ V.L. [=Vitalien Laurent;]) δὲν φαίνεται νὰ πραγματοποιήθηκε.

Στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. συνυφαίνονται καὶ σχόλια πρὸ τὰ δημοσίευσε ὁ Γεδεών.

51 Μὲ τὸ κύρος τοῦ Βαλσαμῶντος

φ. 35^v-37^v

Ε. "Εως μὲν ὅδε, τοῦ Ἀλεξανδρείας αἱ ἐρωτήσεις· αἱ δὲ μετ' αὐτὰς προσεχῶς γραφησόμεναι, ἐφ' ἐτέραις ἐρωτήσεσι ἐσχεδιάσθησαν.

Inc. Α^{ov}. "Ηρετό τις· δεῖ τὸν μοναχὸν

Τὸ κείμενο ὅπως παραδίδεται στὰ φύλλα αὐτὰ τῆς Ν.Σ. δὲν ἔχει ἐκδοθεῖ. Τὸ ἴδιο ἔργο, μὲ ἀρκετὲς ὅμως διαφορὰς — ἰδίως στὶς ἐρωτήσεις θ', ιζ' καὶ ιθ' — καὶ μὲ μεγαλύτερο ἀριθμὸ ἐρωτήσεων, παραδίδεται καὶ στὰ φ. 368^r-372^v τῆς Ν.Σ.¹ Τὸ κείμενο ὅπως παραδίδεται σὲ ἐκεῖνα τὰ φύλλα τὸ ἔχει δημοσιεύσει ὁ ΓΕΔΕΩΝ, *Νέα Βιβλιοθήκη*, στ. 111-122.

Δεδομένου ὅτι οἱ προηγούμενες ἀπαντήσεις (ἐνότητα 50, φ. 32^r-35^v), σὲ ἐρωτήσεις πρὸ εἶχε διατυπώσει ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μάρκος, ὀφείλονται στὸν Ἰωάννη, μητροπολίτη Χαλκηδόνος, τὸν Κασταμονίτη — σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόθεση πρὸ διατύπωσε ὁ V. Grumel —, θὰ πρέπει νὰ πιθανολογήσουμε ὅτι καὶ οἱ ἀπαντήσεις αὐτές, σὲ ἐρωτήματα πρὸ ὑπέβαλαν ἄδελφοι, ὀφείλονται στὸν ἴδιο συντάκτη. "Ας σημειωθεῖ ὅτι στὸ βοδλεϊανὸ χφ Roe 18, πρὸ σώζει τὸ προηγούμενο ἔργο, παραδίδονται ἀμέσως μετὰ καὶ κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια μὲ τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. ἐπιγραφὰ² οἱ ἴδιες ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις. Ὁ ἐκδότης ὡστόσο τοῦ κειμένου τείνει νὰ τις ἀποδώσει στὸν Κίτρους Ἰωάννη ἢ στὸν Δημήτριον Χωματηνὸ (ΓΕΔΕΩΝ, *Νέα Βιβλιοθήκη*, στ. 109-110).

52 Γιὰ τὸ κύρος τῶν χειροτονιῶν ἀπὸ ἐπίσκοπο πρὸ ἀποδείχθηκε αἰρετικὸς — Σύλλογὴ δευτέρα

φ. 37^v-39^r

Ἐνότητα πρὸ τῇ συγκροτοῦν ἀποσπάσματα ἀπὸ διάφορα ἔργα. Τὰ ἀποσπάσματα παραδίδονται μὲ τὶς ἀκόλουθες ἐπιγραφές :

1. Ἐκεῖ τὸ κείμενο παραδίδεται χωρὶς ἐπιγραφὴ, ἐνῶ ἔχουν συμπληρωθεῖ ἐρωταποκρίσεις καὶ ἄλλων συγγραφέων· βλ. πρὸ κάτω ἐνότητα 95.

2. Στὸ Roe 18 ὑπάρχει, ἴσως, ἡ ἀκόλουθη παραλλαγὴ στὴν ἐπιγραφὴ: ἐφ' ἐτέρων ἐρωτήσεων, ἐσχεδιάσθησαν (βλ. COXE, ὁ.π.).

α' Ε. Ἐκ τῆς κατηχητικῆς ὁμιλίας τοῦ Χαλκηδόνος κῶδ Ἰωάννου, ἧς ἡ ἀρχή, πάλιν ἡμέρα εὐσημος καὶ δεῖ με σαλπίσαι, περὶ τῶν παρ' αἰρετικῶν τὴν χειροτονίαν δεξαμένων.

Inc. Ἄλλ' ἐνθάδ' εἰς ἀνακύπτει ἀπορία

Μολοντί ἡ φιλολογικὴ ταυτότητα τοῦ κειμένου δηλώνεται ἐμμέσως στὴν ἐπιγραφὴ του, δὲν μπορέσαμε νὰ τὸ ταυτίσουμε. Πρόκειται ἴσως γιὰ ἀπόσπασμα ἀπὸ ὁμιλίαν τοῦ Ἰωάννου, μητροπολίτου Χαλκηδόνος, τοῦ Κασταμονίτου (πρβ. τὰ δύο προηγούμενα ἔργα) ἢ ἀπὸ ἀνέκδοτον ὁμιλίαν τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου Θ' «τοῦ Χαλκηδόνος». Παραθέτουμε ὁλόκληρον τὸ ἀπόσπασμα:

Ἄλλ' ἐνθάδ' εἰς ἀνακύπτει ἀπορία δοιμεία, ἦν καὶ τινες πολλάκις τῶν ἐμῶν προεβάλλοντο καὶ μαθεῖν ἀφ' ἡμῶν ὠρηνόντο· ἔφασαν γὰρ εἰ τὸ ἱερᾶσθαι τὸν μὴ ἄξιον ἀποτέτραπται· πάντως ἄνιερὸς ὁ μὴ ἀξίως ἱερῶθῃς καὶ ἀνάγκη ὁ δοκεῖ ἐνεργεῖν ἐκκλίπτειν τῆς ἀληθείας, ὥς ἐντεῦθεν δραματουργεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰ τοῦ μεγάλου θαύματος, τὰ τοῦ βαπτίσματος, τὰ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ κεφάλαια τῆς σωτηρίας. Ἄλλ' οὐ τοῦτο, ἀγαθοί, οὐ τοῦτο· ζητεῖ μὲν γὰρ ὁ θεὸς νόμος κυρίας τοὺς καθαρὸς τὴν καρδίαν· οἰκονόμοι γὰρ τῶν μεγάλων τοῦ Θεοῦ μυστηρίων. Εἰ δέ τις πρόσωπον ἡγνισμένον πλαστουργήσας καὶ ὑποκριθεὶς σκευὸς ἐκλογῆς εἶναι, αὐτὸς ὢν τὰ παραβολικά ἐν εὐαγγελίοις ποτήρια τὰ κατὰ τὴν παροφίαν μόνην ἐνιμμένα [=ενιμμένα;] καὶ λαθὼν χρισθῆσεται, οὗτος Θεὸν μὲν οὐχ ὑπέκλεψεν· ἐπέπερ οὐκ εἰς πρόσωπον οὗτος βλέπει, ἀλλ' εἰς καρδίαν τὴν μὴ δυναμένην σκηροποιεῖσθαι. Ὅμως καὶ μὴ λαθὼν, οὐκ ἔστιν ἄλλοτριος τῆς θείας ἐνεργείας, ἅπας ἀνασχομένης τῆς τοῦ Θεοῦ ἀποστόλῃς βαστάζειν τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ὅπως μὴ τῇ γυνώσκει αὐτοῦ τὰ θεῖα παύσῃται καὶ οἱ δοκοῦντες ὑπ' αὐτοῦ ἀγνίζεσθαι ζημοῖντο εἰς αὐτὸ τὸ τῆς σωτηρίας κεφάλαιον. Ἀλλὰ παρίτωσαν καὶ αἱ πίστεις· ἔστωσαν δὲ πρῶτον ἐκ περιουσίας αἱ ἀποδείξεις· Σαοὺλ προφητεύει, ὁ Βαλαὰμ εὐλογεῖ, ὁ Φαραὼ βλέπει τὰ μέλλοντα, ἀποκαλύπτεται ταῦτα καὶ τῷ Ναβονχοδονόσορ, ὁ δαίμων θεολογεῖ, ὁ Λοζίας ἀλοξέτως χρηστηριάζει καὶ τὴν γένναν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἑαυτοῦ πῶσιν, οἱ οὐκ Ἀπόστολοι θαυματουργοῦσιν ἀποστολικῶς ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ· ἴστε τίνες οὗτοι, ἀνάγραπτοι γὰρ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, οἱ τοῖς μὲν Ἀποστόλοις ὁμοπόρευτοι, μὴ φοροῦντες δὲ τὰς ἀποστολικὰς ἐμβάδας, ἐφ' ὧν τὸ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων, καὶ σημεῖα μὲν δρῶντες κατ' αὐτοῦ, ἀσημεῖωτοι δὲ τῷ τοῦ Χριστοῦ ἐμφροσῆματι· Ἀρεῖος βαπτίζει καὶ οὐ διὰ τὴν τοῦ βαπτιστοῦ κακοδοξίαν κέκριται τὸ ἔδωκε ἀνατροπὴν θεολογίαν, ἀλλὰ νικᾷ ἡ τριαδικὴ θεο[=ω]νυμία ἡ καὶ ἐν τοῖς ἀναξίοις ἐνεργητικῇ, εἰ καὶ ἡλεῖται μόνος ἠελλόγηται ἢ ἐν Τριᾷδι ὁμολογία, τὰ[=ῆ]ς καρδίας πόρος ἀπεχόσσης. Λώδοκος χειροτονεῖ, καὶ ὁ χειροτονούμενος Χριστοῦ μαθητὴς ἄκρος τὴν μαθητείαν, νέος Πέτρος τὸν ζῆλον. Ἀνατόλιος οὗτος, ὁ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν ποιμενάρχης, ὁ φεγγώδης μὲν αὐτοῖς, τοῖς δὲ εὐτχανισταῖς κεραυνός, ὥστε Θεὸς ἔστιν ἀόρατος χειραπτῶν καὶ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων. Τοῦτο καὶ οἱ λογισμοὶ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ νενοήκασιν καὶ πεπιστευῆκασιν ἥλιον μὲν γὰρ τὸ ὑπὸ νεφιδρίον καὶ φαυλοτάτον ἐπέχεσθαι ῥόδον τὸ ὑπὸ κάλυκος καλύπτεσθαι, Θεὸς δὲ ἄσχετος ἐστὶ φύσις καὶ ἀπεριόριστος καὶ ὅπου θέλει ἀγιάζει καὶ π[ι]=[ῆ]γάγει καὶ πνέει, εἰς δεῖγμα τῆς πανσθενοῦς αὐτοῦ ἐνεργείας, πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως οἰκονομούσης τῆς προνοίας τοῦς

λόγους. Εἰ δὲ ἡ κακοδοξία, τὸ καρτερώτατον διάφραγμα, οὐ δύνανται τὴν θεῖαν χάριν διατειγίζεω, ὅσον εἰσιτητέα ὅπου πίστις καὶ μετάνοια καὶ δάκρυον καὶ ταπεινῶσις. Ἡκούσατε οἱ ἀποροῦντες; Ἐπύθωντε καὶ μὴ ἀμφιβάλλετε μηδὲ κατακρίνετε ἢ ἀποκρίνετε δοιμῶς καὶ ὀνειδιστικῶς ἱερεῖς ἱερέων, ὡς τὰ βέβηλα τῶν ἁγίων, ἢ ἐξαθερίζετε ὡς τοὺς ἀθέρικας τοῦ σίτου ἐν ἀμῆτῳ, ἢ ἐκλινίζετε, ὡς τὰς ἐπιφυλλίδας ἐν τρυγῆτον[=τρυγήτῳ] τῶν πεπείρων βοτρυῶν, μὴ προκαταλαμβάνετε τὴν κρίσιν καὶ ἀρπάξετε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ. Οἴδατε ὡς ἐν χειρὶ Κυρίου τὸ πτόον καὶ ἡ ἄλλως ἐτοίμη ἐν οὐρανῷ· οὐ ταύτην λέγω, τὴν φανταζομένην ἐξ ἀνακλάσεως, τὴν ἐφήμερον τὴν σύστασιν εἶτε ὑπ' ἐνδελ[=ι]ας μαρανθεῖσαν, εἶτε ὑπὸ πνεύματος διακοπεῖσαν ἀλλ' ἡτις ἐστίν, ὡς ἡ ἐμὴ θεωρία, ὅημα Θεοῦ, ὃ οὐ παρελεύσεται διακρίνον τὰ δράγματα, τὸ ἔργον δηλονότι ἐκάστον.

β' Ε. Τοῦ Χρυσοστόμου, ἐκ τῶν εἰς τὴν ἐξαήμερον ὁμιλιῶν.

Inc. Λάμεχ ὁ προφήτης τὸν νῖδον

(Πρβ. P.G. 54, 628.)

γ' Ε. Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Ταράσιου.

Inc. Ταράσιος δὲ καὶ οἱ τῶν

(HEIKEL, Ignatii, Tarasius, 405-406 —ἴδιο κείμενο με ἐκεῖνο τῆς ἐνότη-
τας 6β'.)

δ' Ε. Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Ἰωαννικίου.

Inc. Καὶ Θεόφιλος μὲν τῶν τίδε [=τῆδε]

(P.G. 116, 85-88 —ἴδιο κείμενο με ἐκεῖνο τῆς ἐνότητος 6γ'. Στὸ ἀπόσπασμα
συνυφαίνεται τὸ ἴδιο σχόλιο με ἐκεῖνο τῆς ἐνότητος 6γ'.)

ε' Ε. Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Μεθοδίου.

Inc. Ὡ τῆς Ἡλιὸν ἱερωτέρων θυσίαν

(P.G. 100, 1260-1261 —ἴδιο κείμενο, ὅπως καὶ τοῦ σχολίου ποὺ συνυφαίνε-
ται, με ἐκεῖνο τῆς ἐνότητος 6δ'.)

ς' Ε. Τοῦ ἁγίου Βασιλείου, ἐκ τῆς πρὸς Εὐλόγιον καὶ Ἀρποκρα-
τίωνα ἐπιστολῆς, ἧς ἡ ἀρχή, μεγάλην ἐν πᾶσιν ἐνρίσκομεν τοῦ ἀγαθοῦ
Θεοῦ· περὶ τὰ μέσα [τῆς ἐπιστολῆς].

Inc. Εὐλόγιος δὲ καὶ περὶ τῶν

(P.G. 32, 988-989 —ἴδιο κείμενο με ἐκεῖνο τῆς ἐνότητος 6ε'.)

ζ' Ε. Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, ἐπιστολὴ πρὸς τινα
Στέφανον ἀναγνώστην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ.

Inc. Γράμμα ἐδεξάμην τῆς θεοζήλου ἀγάτης

(P.G. 99, 1101-1105 —ἴδιο κείμενο με ἐκεῖνο τῆς ἐνότητος 6ς'.)

η' E. Ἐκ τοῦ Τόμου τῆς Ἑνώσεως.

Inc. Τῆς γὰρ προφάσεως ἐκποδῶν

(P.-II. 5, 6 —ἴδιο κείμενο, ὅπως καὶ τοῦ σχολίου πρὸ ἀκολουθεῖ, μὲ ἐκεῖνο τῆς ἐνότητας 6ζ'.)

θ' E. Τοῦ Κλή[=ί]μακος.

Inc. Ἔστι παραιτήσασθαι ἀγαθὸν διὰ μεῖζον

(P.G. 88, 1193.)

ι' E. Τοῦ αὐτοῦ [=Ἰωάννου τοῦ Κλήμακος].

Inc. Ἔστιν ὁ δι' ἐντολὴν ἐντολὴν

(P.G. 88, 1065.)

ια' E. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, πρὸς Μάξιμον διάκονον Ἀντιοχείας περὶ οἰκονόμοις.

Inc. Ἔμαθον παρὰ τοῦ ἀγαπητοῦ μονάζοντος

(P.G. 77, 320-321 —ἴδιο κείμενο μὲ ἐκεῖνο τῆς ἐνότητας 6η').

Μολονότι τὴν ἐνότητα αὐτὴ δὲν τὴ συγκροτοῦν τὰ ἴδια ἀκριβῶς ἀποσπάσματα πρὸς ἔχουν συμπληθεῖ στὴν ἐνότητα 6, ἡ ὑπόθεσις πρὸς προβάλλεται εἶναι ἡ ἴδια: οἱ χειροτονηθέντες ἀπὸ ἐπίσκοπο πρὸς ἀποδείχθηκε αἰρετικὸς πρέπει νὰ θεωροῦνται κανονικοί.

53 Τυπικὸ ὑποδοχῆς στὴ χριστιανικὴ πίστι καὶ διδασκαλία τῶν πατέρων τῆς Νικαίας φ. 39^r-45^v

Ἐνότητα στὴν ὁποία συνυφαίνονται κείμενα σχετικὰ (I) μὲ τὸ Τυπικὸ τῆς ὑποδοχῆς ἐκείνων πρὸς εἶτε ἐπανερχονται στὴν ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχαν ἀποσκιρτήσῃ γιὰ διάφορους λόγους, εἶτε προσέρχονται σ' αὐτὴν γιὰ πρώτη φορά· (II) μὲ τὸ περιεχόμενο ὁρισμένων αἵρέσεων καθὼς καὶ γιὰ τὴν «αἵρεσιν» τῶν Ἀρμενίων καὶ τέλος (III) μὲ μιὰ ἐκθεση τῆς ὁρθοδόξου πίστεως καὶ μιὰ ἀναγραφὴ τῶν ἀρετῶν πρὸς πρέπει νὰ κοσμοῦν ὅλους τοὺς ὁρθόδοξους χριστιανούς: μοναχοὺς, ἱερωμένους καὶ λαϊκοὺς. Εἰδικότερα:

I. Σχετικὰ μὲ τὸ θέμα τοῦ Τυπικοῦ ὑποδοχῆς, στὴ Ν.Σ. συμπελοῦνται κείμενα πρὸς ἀποδίδονται στὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως Μεθόδιο, στὸν ἐπίσκοπο Ρώμης Κλήμεντα καὶ σὲ ἕναν ἄδηλον συγγραφέα. Ὅλα αὐτὰ ἔχουν καταρχὴν ἐκδοθεῖ· ὥστόσο τὸ κείμενο πρὸς παραδίδει ἡ Ν.Σ. εἶναι σὲ ἀρκετὰ σημεῖα διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ δημοσιευμένο καὶ κάποτε περιέχει κείμενο ἐκτενέστερης μορφῆς. Στὴν τελευταία αὐτὴ

περίπτωση, τὰ τμήματα πού δὲν εἶναι γνωστὰ ἀπὸ τὴν ἔκδοση τὰ δημο-
σιεύουμε.

Ε. "Ὅπως χοῦ δέχεσθαι τοὺς ἀπὸ αἱρέσεων τῇ ἀγία καθολικῇ καὶ
ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ προσερχομένους.

α' Περιλαμβάνει τὸ Τυπικὸ ὑποδοχῆς τῶν ἀρειανῶν, μακεδονια-
νῶν, σαββατιανῶν, νεστοριανῶν, εὐτυχιανιστῶν καὶ εὐνομιανῶν.

Inc. 'Αρειανούς μὲν καὶ μακεδονιανούς, ἥως

(GOAR, *Εὐχολόγιον*, 694-695 = P.G. 100, 1317-1321: ed. pr. ΚΑΓΓΕΛΛΑ-
ΡΙΟΣ, *Συλλογὴ*, 92-93¹.)

Στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. ὑπάρχουν καὶ τὰ ἀκόλουθα:

Μετὰ τὴ λέξι «ἀποστολικῇ»: "Εἶδει τοὺς τετραδίτας ἀναβαπτίζεσθαι, ὅτι περ
οὐδὲν παρ' αὐτοῖς τῶν ἐπὶ τῷ βαπτίσματι σώζεται, ἀλλὰ τὴν [=τῇ] τῶν Φώτων
ἐορτῇ ἀπερχόμενοι εἰς ποτάμια [...]² οὐχ ἀβαπτίστους, οἱ ἀρχιερεὺς παρ' αὐτοῖς οὐδ'
ὀνόματι ἀκούεται, ὁ προ[=ω]τεῶν δὲ παρ' αὐτοῖς ἱερεὺς ἕτερον προβάλλεται οὐκ
ἐδικαίς ἀλλ' ἐμπατῶν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. Καὶ τὰ πολλὰ δὲ ἰονδαΐζονσι ἐν τροφαῖς
ἡμερῶν καὶ παρατηρήσει, μόνον τὴν τοῦ ἀποστόλου βίβλον καὶ τῷ [=τῷ] ἄγιον
Εὐαγγέλιον κρατοῦντες" τῶν μέντοι συνόδων οὐδεμίαν παραδέχονται, ἀλλ' οὐδὲ τῶν
ἀγίων οὐδ' ἡ ἀγία Ἐκκλησία γινώσκει καὶ τὴν μνήμην ποιεῖται αὐτῶν εἰς ἐξαπτήρ
δὲ τῶν ἀπλουστέρων τὰ αὐτῶν ἐπιλέγονσι ὀνόματα.

Μετὰ τίς λέξεις «τῇ ἁγίᾳ κοινωνίᾳ» (GOAR, 695): Τοῦτο, ὡς ἔφησεν ἡμῖν ὁ
ἐξ αὐτῶν ἐπιστρέψας, διαβάντων παρ' αὐτοῖς λέγεται: ὅσα δὲ γεννηθῶσιν ἐκ τῶν
ἐκεῖ μίσεων ἄρρενά τε καὶ θήλεα κατακεντηθέντα τὰς κεφαλὰς, ἂν μὲν ζήσαιεν, ὡς
προφῆται καὶ προφῆτιδες παρ' αὐτῶν τιμῶντε[=αι]· τῶν δὲ τετελευτηκότων τὰς
σάρκας καὶ τὰ ὁσὰ κατακαίοντες, πᾶσα ὁ λέγονσι ἔχονσι, δι' οὗ φασὶν ἐνεργεῖν
τὸν σατανᾶν.

β' Ε. Περὶ μανιχαίων. "Ὅπως χοῦ ἀναθεματίζειν ἐγ[γ]ράφως τὴν
αἵρεσιν αὐτῶν, τοὺς ἀπὸ μανιχαίων προσιόντας τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει.

Inc. 'Αναθεματίζω Μάνεργα τὸν καὶ Μανιχαῖον

(P.G. 1, 1461-1472: ἀμφίβολο ἔργο τοῦ Κλήμεντος Ρώμης.)

γ' Ε. Τάξις γενομένη ἐπὶ τοῖς ἀπὸ μανιχαίων ἐπιστρέφουσιν.

Inc. Προηγούμενος μὲν ὁ προσιὼν τῇ

(GOAR, *Εὐχολόγιον*, 700-701 = P.G. 100, 1324-1325.)

Στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. περιέχεται ὁλόκληρη ἡ εὐχὴ τοῦ βαπτίσμα-

1. Δὲν ἔγινε δυνατό νὰ χρησιμοποιήσουμε τὴν α' ἔκδοση τοῦ ἔργου GOAR, *Εὐχολόγιον*.

2. Κενὸ προσρισμένο γιὰ μία λέξη.

τος τῆς ὁποίας ὁ Goar παραθέτει μόνο τὴν ἀρχή: Ἐπὶ τῷ ὀνόματι σου Κύριε.

δ' E. Μεθοδίου πατριάρχου τοῦ Ὁμολογητοῦ, περὶ τῶν διαφορῶς τρόποις καὶ ἡλικίαις ἐπιστρέφόντων.

Κάτω ἀπὸ τὴ γενικὴ αὐτὴ ἐπιγραφὴ περιλαμβάνονται οἱ ἀκόλουθες περιπτώσεις:

δα' Σχετικὰ μὲ κάποιον παιδὶ ποὺ ἀρνήθηκε τὴν ὀρθόδοξον πίστιν λόγῳ φόβου, ἄγνοιας ἢ ἀμάθειας.

Inc. Εἰ μὲν παιδίον συνελήφθη καὶ
(GOAR, *Εὐχολόγιον*, 689 καὶ 693 = P.G. 100, 1300-1305.)

δβ' E. Εὐχὴ ἱλασμοῦ πρὸς τὸν ἀπὸ ἀρνήσεως ἐπιστρέφοντα.

Inc. Δίκαιος εἰ Κύριε καὶ εὐθεὶς
(GOAR, *Εὐχολόγιον*, 689-690 = P.G. 100, 1308-1309.)

E. Εὐχὴ [ἱλασμοῦ] ἑτέρα μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ν' ψαλμόν, τὸν λζ' καὶ τὸν ρβ'.

Inc. Δέσποτα, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν
(GOAR, *Εὐχολόγιον*, 690 = P.G. 100, 1309-1312.)

δγ' E. Εὐχὴ πρὸς χριστιανοὺς ὑπαχθέντας ἐθνικῇ πλάνῃ, ἐπιστρέψαντας δὲ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ προσδραμόντας.

Inc. Κύριε, Κύριε ὁ τῶν πάντων
(GOAR, *Εὐχολόγιον*, 690-691 = P.G. 100, 1312-1313.)

δδ' E. Εὐχὴ ἐπὶ παιδίῳ ἀποστατήσαντι καὶ μαγαρίσαντι καὶ μετανοοῦντι.

Inc. Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ
(GOAR, *Εὐχολόγιον*, 691-692 = P.G. 100, 1313-1317.)

ε' E. Εἰς τὸ γενέσθαι ἐθνικὸν κατηχούμενον.

Inc. Κλίναντα τὸ γόνυ πρὸ τῶν
(GOAR, *Εὐχολόγιον*, 283: κείμενο ἀδήλου συγγραφέα ed. pr. ΚΑΓΓΕΛΛΑΡΙΟΣ, *Συλλογὴ*, 102.)

ς' E. Πῶς δεῖ δέχεσθαι τὸν ἐξ Ἑβραίων τῇ τῶν χριστιανῶν πίστει προσερχόμενον.

Inc. Τὸν δὲ Ἑβραῖον, οὕτως χρῆ
(GOAR, *Εὐχολόγιον*, 282.)

Ἀκολουθεῖ τὸ παρακάτω κείμενο:

Ταῦτα τοῦ προσερχομένου ἐπ' ἐκκλησίας λέγοντος, ποιοῦμεν αὐτὸν χριστιανὸν ἀβάπτιστον ἢ ὡς κατηχούμενον. Τῇ δὲ β' ἡμέρᾳ φαμέν ἐπ' αὐτῷ τὴν εὐχὴν τῶν κατηχουμένων καὶ τῇ ἐξῆς χρόμθα ταῖς εὐχαῖς τῶν ἐπισκοπιστῶν καὶ οὕτως ἐπιτελοῦμεν πάντα τὰ ἐν τῷ βαπτίσματι.

Καὶ τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. συνεχίζεται μὲ τὸ ἀποδιδόμενο ἔργο στὸν Κλήμεντα Ρώμης.

Inc. Ὁ δεῖνα ὁ ἐξ Ἑβρῆ[=αί]ων σήμερον

(P.G. 4, 1456-1461¹ ed. pr. ΚΑΓΓΕΛΛΑΡΙΟΣ, *Εὐχολόγιον*, 470-474.)

II. Παραδίδονται τὰ ἀκόλουθα κείμενα πὺλ κατατοπίζουσι σχετικὰ μὲ ὀρισμένες αἱρέσεις. Ὁ γραφέας τῆς Ν.Σ. σημειώνει στὸ τέλος: «λείπουν δύο φύλλα» [ἀπὸ τὸ ἀντιγραφικὸ τοῦ ἀρχέτυπου], μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴν μποροῦμε σήμερα νὰ ἔχουμε τὴν πλήρη εἰκόνα τοῦ τί ἀκριβῶς περιεῖχε τὸ κείμενο ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀντέγραφε¹. Ἀμέσως μετὰ ἀκολουθοῦν κείμενα σχετικὰ μὲ τοὺς Ἀρμενίους. Εἰδικότερα:

α' Ε. *Περὶ μελχισδεκιτῶν, τῶν θεοδοτιανῶν καὶ Ἀθιργάνων.*

Inc. Ἐκ τεσσάρων κακῶν εἰς ἓν

(ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ, *Οἱ ἀπὸ αἱρέσεων*, 108: ἀπὸ τὸ χφ Coislin 213.)

β' Ε. *Περὶ ναυατιανῶν.*

Inc. *Ναυατιανὸς φαμέν τοὺς καὶ σαββατιανὸς*

(ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ, *Οἱ ἀπὸ αἱρέσεων*, 108-109: ἀπὸ τὸ χφ Coislin 213.)

γ' Τὰ σχετικὰ μὲ τοὺς Ἀρμενίους διακρίνονται στοὺς λόγους τῆς «ἀποτάξεως» τοὺς ἀπὸ τὴν ὀρθοδοξία καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὸ τυπικὸ εἰσόδου τοὺς στὴν ὀρθόδοξη κοινότητα.

γὰ' Ε. *Δεῖ γινώσκειν καὶ ταῦτα λεγόμενα περὶ [τ]ῶν Ἀρμενίων.*

Inc. *Οἱ Ἀρμενιοὶ, οἱ καὶ χατζιτζάριοι*

Τὸ κείμενο πὺλ παραδίδει ἡ Ν.Σ. δὲν μπορέσαμε νὰ τὸ ἐντοπίσουμε στὰ ἐκδοθέντα ἔργα· τὸ καταχωρίζουμε ἐδῶ.

Οἱ Ἀρμενιοὶ, οἱ καὶ χατζιτζάριοι λεγόμενοι, ἐκ τῆς τοῦ Ἐντερχοῦς καὶ τῆς τῶν μονοθελιτῶν αἱρέσεως τὴν ὄζαν ἐσχίκασι· τὸν Χριστὸν γὰρ τὸν νῖον τοῦ Θεοῦ ἐν

1. Ἐν μέρει μόνο μποροῦμε νὰ ἀναπληρώσουμε τὴ συνέχεια ἀπὸ τὸ χφ Coislin 213, τὸ ὁποῖο περιέχει, ὡς ἓνα σημεῖο τουλάχιστον, παρόμοια ὕλη. Γιὰ τὸ χφ αὐτὸ βλ. ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ, *Οἱ ἀπὸ αἱρέσεων*, 37· καὶ γιὰ ὅσα πιθανῶς ἀκόμη περιεῖχε τὸ ἀντιγραφικὸ ἀρχέτυπο τῆς Ν.Σ.: 109 ἐπ.

μιᾷ φύσει ὁμολογοῦσι καὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, καὶ μιᾷ θελήσει καὶ μιᾷ ἐνεργείᾳ σφάλλουσι καὶ εἰς τὴν δοξολογίαν καὶ ἐν τῷ τρισαγίῳ προστίθουσι, ὁ στανρωθεὶς ὡς ὁ Κναρενὴς Πέτρος. Τρεῖς στανρὺς ζευγνύουσι, καὶ τοὺς δύν ἰσους ποιοῦσι, τὸν δὲ ἄλλον μικρότερον καὶ ὀνομάζουσι τούτους ἀγίαν Τριάδα, διττὰς αἰρέσεις ἐν τοῦτοις κατεργαζόμενοι, τὴν γὰρ ἀγίαν Τριάδα εἰς ἕλην χαρακτηρίζουσι καὶ τὸν ἕνα τῆς ἀγίας Τριάδος ἐλάττωνα ὁμολογοῦσιν. Ἀλλότριοι εὐρίσκονται τῶν μεγάλων καὶ ἀποστολικῶν θρόνων ὅτι ἀχειροτονήτοι εἰσὶ. Σφάλλουσι ἐν τῇ λειτουργίᾳ αὐτῶν, ἄζυμα λειτουργοῦσιν ἐν τῇ ἀνε[=αι]μάκτῳ θυσίᾳ καὶ ἐσθίουσι ἰουδαϊκῶς· ὕδωρ οὐ βάλλουσι εἰς τὰ ἅγια μυστήρια, ἀλλ' οἶνον μόνον· ἄρτον ἀνευ ἁλατος ἔχουσι, μύρον οὐκ ἔχουσι, τὴν ἕλην τοῦ μύρου ἀγνοοῦσιν. Ἐν τῷ βαπτίσματι οὐ χρίουσι ἑλαιοι τοὺς νεοφωτιστούς· τὸ Πάτερ ἡμῶν οὐδεὶς αὐτῶν λέγει λαϊκῶς [ᾧ] ἱερεὺς, εἰ μὴ μόνος ὁ λειτουργῶν· εἰς τὸ βάπτισμα οὐκ ἐμφυσοῦσι τοὺς βαπτιζομένους· τὰς ἀγίας εἰκόνας οὐ προσκυνοῦσι, ἐὰν μὴ πρότερον βαπτίσωσι ταύτας, οὐδὲ τὸν τίμιον στανρὺν. Τὴν ἀγίαν τεσσαρακοστήν εἰς τὴν ἐκκλησίαν οὐκ εἰσέρχονται· ἀναθεματίζουνσι τοὺς συναριφωμένους ἐν ταῖς νηστήμοις ἡμέραις Σάββατον καὶ Κυριακὴν, χωρὶς τῶν Φώτων, καὶ ποιοῦμενοι δῆθεν τὸν ἀναθεματισμὸν Σάββατον καὶ Κυριακὴν τρυφὴν ἐσθίουσι, οἱ μὲν λάθρα οἱ δὲ φανερώς. Τὰς ἐτησίους μνήμας τῶν ἁγίων οὔτε ἔχουσι οὔτε γυρορίζουσι· τὴν Τυροφάγον ἐβδομάδα, ἣν παρέλαβεν ἡ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησία, αὐτοὶ ἀθετοῦσι· καταφρονοῦντες τῆς θείας λειτουργίας οὔτε ἀλλαξίματα γυρορίζουσι οὔτε ἀλλάσσουσι, καθάπερ ὁ ἅγιος Σύλβεστρος πάπας Ῥώμης παρέδωκεν, ἀλλ' εἰσέρχονται εἰς τὸ θυσιαστήριον μετὰ τῶν σπηθῶν ἱματίων καὶ ἐσκεπασμένοι. Τῇ Μεγάλῃ Πέμ[π]τῃ οὐ μεταλαμβάνουσι, οὔτε μυστικὸν δεῖπνον ἐπιτελοῦσι· τὰ τῶν Ἑβραίων φρονοῦσι καὶ τὸ Πάσχα ποιοῦσι μετὰ ἁμνοῦ ἐνιανσιῶν καὶ χρίουσι τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐν ταῖς φλιαῖς καὶ φυλάττουσι ἐκ τοῦ τοιοῦτου αἵματος εἰς ἀγιασμὸν αὐτῶν· γραμμίζουνσι βοῦν ἢ κριὸν μετὰ κοκκίνον βάμματος καὶ εἰς τὰ κέρατα αὐτοῦ ἀπαιροῦσιν ὁπόρας παντοίας καὶ ἰστώσιν αὐτὸν εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀλείφουσιν τὰ μέλη τοῦτον βοῦτη[=υ]ρον καὶ θύουσι αὐτὸν καὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν δεσποτικὴν θυσίαν. Λέγουσι μηδὲν ὠφελεῖν τοὺς κεκοιμημένους ἐν ταῖς λειτουργίαις τὴν ἀναίμακτον θυσίαν· καὶ ἐὰν μὴ γένηται σφαγὴ καὶ χύσις αἵματος προβάτων καὶ βοῶν ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, οὐ γίνεται ἀνάστασις τῶν ψυχῶν αὐτῶν, οὐδὲ ἐνεργεῖ ἡ ἀνέ[=αι]μάκτος θυσία. Τῇ ιε' τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἔχουσι τὸν Ἐδαγγελισμὸν, τῇ ιβ' τοῦτου φάλλουσι τὴν Χριστοῦ γέννησιν καὶ τὰ Φῶτα καὶ τὴν Περιτομήν. Νηστείαν ἐπιτελοῦσι φοβεράν τὴν λεγομένην τοῦ Ἀρτζιβούρη καὶ λέγουσι ταύτην εἶναι παρ' αὐτοῖς ἐξ ἁγίου τινὸς Σεργίου, Ἀρμενίου, ἐξάρχου αὐτῶν. Τὸν στανρὺν σέβονται μὲν καὶ τιμῶσι, θένε καὶ χατζιτζάριοι καλοῦνται, χάτζους γὰρ παρ' αὐτοῖς ὁ στανρὺς καλεῖται, πλὴν οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς ὅπλον αὐτὸν εἰδότες κατὰ θανάτον καὶ τῶν δαιμόνων, ὥς δ' αὐτοὶ ληροῦσι, ὅτι δυνατότερος ὤφθη καὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅτι ἀνείλεν αὐτὸν· καὶ μετὰ τινος ἡμέρας βαπτίζουνσι αὐτόν.

γβ' Ε. Γράφονται καὶ ταῦτα εἰς ἔλεγχον τῶν Ἀρμενίων.

Inc. Καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς

Παραδίδεται σχεδὸν ὁλόκληρο, ἀλλὰ παραλλαχμένο σὲ ἀκριετὰ σημεία, τὸ κεφάλαιον ιδ' («Περὶ τῆς σατανικῆς νηστείας τοῦ Ἀρτζηβουρίου») ἀπὸ τῆν *Oratio invectiva I contra Armenos* (P.G. 132, 1197-

1212). Για τὸν συγγραφέα τοῦ ἔργου βλ. GRUMEL, *Contre les Arméniens*, 174-194: πρόκειται γιὰ τὸν Εὐθύμιο τῆς Περιβλέπτου (c. 1050).

γγ' Ε. Ὡςτις δὲ ταῦτα τῆς αὐτῶν [τῶν Ἀρμενίων] ἀποτάξεως.

Inc. Ὡςτις δὲ δεῖνα, προσέρχομαι τῇ

Παραδίδεται τὸ πρῶτο μέρος ἀπὸ τὸ λίβελο ποὺ δίδουν οἱ Ἀρμένιοι ὅταν προσέρχονται στὴν ὁρθόδοξη ἐκκλησία. Τὸ κείμενο ἀποδίδεται στὸν Κλήμεντα Ρώμης (P.G. 1, 864-867).

γδ' Ε. Διήγησις ταῦτα περὶ τῶν Ἀρμενίων.

Inc. Καὶ ὁ τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας

Παραδίδεται ἕνα ἀκόμῃ ἀπόσπασμα ἀπὸ κείμενο ποὺ ἀποδίδεται στὸν Κλήμεντα Ρώμης (P.G. 1, 869-871), ἀρκετὰ παραλλαγμένο καὶ μὲ διαφορετικὸ incipit: Ὡς οἱ καὶ ὁ ἅγιος.

III. Στὸ τρίτο αὐτὸ τμήμα ἔχουν συμπληθεῖ δύο κείμενα: ἡ λεγόμενη Διδασκαλία τῶν 318 ἐν Νικαίᾳ πατέρων καὶ τὸ Σύνταγμα πρὸς μονάζοντας καὶ πάντας χριστιανούς. Εἰδικότερα:

α' Ε. Πίστις καὶ διδασκαλία ἐκτεθεῖσα παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ τῆς ἁγίας Πατέρων· οὗτος ὁ λόγος ἀναγινώσκεται ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ κατὰ τὴν μνήμην τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης οἰκουμένης συνόδου.

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν πατέρα

(BIEDINGER-THURN, *Die Didascalia*, 84-86, στ. 62: ἀπὸ 4 κώδικες. Τὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. εἶναι σὲ ἀρκετὰ σημεία διαφορετικόν.)

β' Ε. Περὶ ἀναχωρητῶν ἥτοι μοναχῶν.

Inc. Ὡςτις δὲ ὁ βίος τῶν

(P.G. 28, 836-845: πρόκειται γιὰ νόθο ἔργο τοῦ Μ. Ἀθανασίου.)

54 Χρυσοστομικὰ χωρία

φ. 45^v-46^v

Ἐνόητα στὴν ὁποία περιέχονται ἀποσπάσματα ἀπὸ ἔργα τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου μὲ τις ἀκόλουθες ἐπιγραφές :

α' Ε. Ἀπὸ τῆς ξε' ὁμιλίας τῶν εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον τοῦ Χρυσοστόμου· ὡς χρητὴς τῶν ὁρθοδόξων ἀρχιερεῖς, ὅποιοι ποτ' ἂν ᾤσι τὸν βίον, ἅπαντας τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ὑπεύθυνους αὐτοῖς διὰ τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα· ἐντεῦθεν οἰκοδομηθῆσιν ὁ ἀναγνούς.

Inc. Τοῦτο δὲ οὐκ εἶπεν ἀφ' ἑαυτοῦ
(P.G. 59, 361.)

β' E. Ἀπὸ τῆς πς' ὁμιλίας τῶν εἰς αὐτό.

Inc. Πάντα τοίνυν πράττωμεν ὥστε δύνασθαι
(P.G. 59, 471-473.)

γ' E. Τοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν εἰς τὸ πρὸς Ἐφεσίους ὁμιλιῶν· περικοπῆς δέ, ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι· ὡς δέον χριστιανοῦ σημειῶσαι ταῦτα καὶ φεῦγε τοὺς σχίσμασι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ ἐπιχαίροντας.

Inc. Καθάπερ γὰρ ἐπὶ τοῦ σώματος
(P.G. 62, 85-87.)

δ' E. Ἐκ τῆς πρὸς Κολοσσαεῖς ὁμιλίας τῆς εἰς τό, ὃς ἦν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου.

Inc. Εἰ γὰρ εἰς ὄνον ἐνήργησε
(P.G. 62, 323-324.)

ε' E. Ἐκ τῆς εἰς τοὺς πρὸς Κορινθίους α', τῆς εἰς τὴν περικοπὴν, καὶ γὰρ ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλήσαι ὡς πνευματικοίς.

Inc. Ἐπεὶ κἀκεῖνοι σαρκικοὶ ἦσαν, πρὸς
(P.G. 61, 68-69.)

55 Ἱερέας συνεργὸς σὲ φόνο καθαιρεῖται

φ. 46^v

E. Καθαιρετικὸν ἱερέως. Κωνσταντῖνος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. Σημειῶσαι περὶ προνομίων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Inc. Τὴν ἀνωθεν τῶν νομοθετῶν περὶ

Τὸ γνωστὸ ἀπὸ τὴν ἔκδοσι Leunclavius (J.G-R. 1, 265-266 = P.-Π., 5, 49-50) «καθαιρετικὸν γράμμα» ἐπὶ Κωνσταντίνου Γ' Λειχούδη, πρὶν ἐκδόθηκε τὸν Ἰούλιο τοῦ 1059 γιὰ νὰ τιμωρηθεῖ ἄδελφος ἱερέας μὲ καθάρεση ὡς συνεργὸς σὲ φόνο λαϊκοῦ¹. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι οἱ Ράλλης καὶ Ποτλῆς μολονότι εἶχαν ἀναδημοσιεύσει τὸ «γράμμα», στὴν ἀρχὴ τοῦ πέμπτου τόμου τοῦ Συντάγματος (δ.π.), τὸ ἐπαναδημοσίευσαν, στὸν ἕβδομο τόμο (571-572), ἀπὸ χφ τοῦ Ἀργολίδος Γερασίμου.

1. GRUMEL, *Regestes* 3, N. 888.

Τὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. ἔχει τὴν ἀκόλουθη διαφορὰ ἀπὸ ἐκεῖ-
νο τῆς πρώτης ἐκδόσεως.

LEUNCLAVIUS [=P.-II., 50]
... τὸ παρὸν καθαίρετικὸν γράμμα
γραφῆναι καὶ ὑπογραφῆναι προετρέψα-
μεν, μὴτ' Ἰουλίῳ, ἐπιμελήσεως ιβ'.

N.S. [καὶ P.-II., 572]
... τὸ παρὸν καθαίρετικὸν γράμμα γρα-
φῆναι καὶ ἐπιδεθῆναι αὐτῷ προετρέ-
ψαμεν: μὴτ' Ἰουλίῳ, ἰνδιαιτωσος ιβ'.

56 Τρόποι τελέσεως τῆς θείας κοινωνίας

φ. 46^v

Ε. Τοῦ Μεγάλου Βασιλείου πρὸς Καισαρίαν Πατρικίαν, περὶ κοι-
νωνίας.

Inc. Καὶ τὸ κοινωνεῖν δὲ καθ' ἐκάστην

Παραδίδεται ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Μ. Βασιλείου
πρὸς τὴν Καισαρίαν (P.G. 32, 484-485). Ἀνάλογο ἀπόσπασμα ἔχουν
δημοσιεύσει οἱ Ράλλης καὶ Ποτλῆς ἀπὸ χφ τοῦ Ἀργολίδος Γερασίμου
(P.-II. 4, 389) μὲ ἀριετὲς ὥστόσο διαφορὰς ἀπὸ τὸ κείμενο ποὺ σώζει
ἡ Ν.Σ.

57 Τυπικὸ καὶ κανόνες τοῦ ψευδο-Νικηφόρου

φ. 46^v-47^v

Ε. Τοῦ παραγιωτάτου Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλε-
ως, κανόνες ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τούτου συντάξεων καὶ τῶν σὺν αὐ-
τοῦ ἁγίων πατέρων, περὶ διαφόρων κεφαλαίων.

Inc. Α^{ον}. Τὰς ἐκκλησίας τὰς ὑπὸ αἵρετικῶν

Ἐκλογὴ ἀπὸ τοὺς «κανόνες» ποὺ ἀποδίδονται στὸν πατριάρχη Νι-
κηφόρο¹. Συλλογὴ ποὺ περιλαμβάνει κανόνες «ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν
αὐτοῦ συντάξεων», «ἐκ τοῦ Τυπικοῦ αὐτοῦ» καὶ «ἐξ ἐτέρων κανόνων
αὐτοῦ, ἥτοι εἰς τὰς ἐπιγραφομένας διατάξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων».
Ἀπὸ τίς δύο πρώτες ἐνότητες παραδίδονται 66 κανόνες σὲ συνεχῇ ἀρίθμη-
ση. Ἀκολουθοῦν δύο κανόνες κάτω ἀπὸ τὴν τελευταία ἐπιγραφὴ στὴν
ὁποία προστίθεται: ἐν ἄλλοις δέ, ἐκ τῶν ἐρωταποκρίσεων εὑρομεν εἶναι τοῦ ἁγίου
Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας—κανόνες ὥστόσο ποὺ περιέχονται στὴν ἔκδοση
Pitra.

Δίνουμε τὴν ἀντιστοιχία τῆς σειρᾶς μὲ τὴν ὁποία παραδίδονται οἱ
κανόνες στὴ Ν.Σ. καὶ τῆς ἀρίθμησης ποὺ ἔχουν στὴν ἔκδοση PITRA,
Historia et Monumenta 2, 327 ἐπ. Ἀμέσως μετὰ δημοσιεύσουμε τίς
προσθήκες καὶ τὰ σχόλια ποὺ σώζει τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ.

1. GRUMEL, *Regestes* 2, *N. 406· πρβ. *N. 405 καὶ *N. 407.

N.Σ. Pitra	N.Σ. Pitra	N.Σ. Pitra	N.Σ. Pitra	N.Σ. Pitra	N.Σ. Pitra	N.Σ. Pitra					
α'*	λς'	ιβ'	ν'	κγ'	ος'	λδ'	πδ'	με'	ιδ'	νς'	κε'
β'	λς'	ιγ'	να'	κδ'	β'	λε'	η'	μς'	ις'	νς'	κς'
γ'	λη'+λθ'	ιδ'	νβ'	κε'	ς'	λς'	θ'	μς'	ις'	νη'	κς'
δ'	μ'	ιε'	νγ'	κς'	ζ'	λς'	πβ'	μη'	ιη'	νθ'	κη'
ε'	πς'	ις'	ριε'σσημ.	κς'	ρμε'	λη'	ι'	μθ'	δ'	ξ'	πθ'
ς'	μα'	ις'*	ογ'	κη'	με'	λθ'	ια'	ν'	ιθ'	ξα'	κθ'
ζ'	μβ'	ιη'	ογ'	κθ'	μς'	μ'	ιγ'	να'	κ'	ξβ'	λ'
η'	μγ'	ιθ'	οδ'	λ'	μς'	μα'	πε'	νβ'	κα'	ξγ'	λα'
θ'	μδ'	κ'	α'	λα'	μδ'	μβ'	ιβ'	νγ'	κβ'	ξδ'	λβ'
ι'	μη'	κα'	οε'	λβ'	πδ'	μγ'	γ'	νδ'	κγ'	ξε'	λγ'
ια'	μθ'	κβ'	ε'	λγ'	ος'	μδ'	ιε'	νε'	κδ'	ξς'	λδ'
* ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ συντάξεων.										[ξς']***οη'	
** ἐκ τοῦ Τυπικοῦ αὐτοῦ.										[ξη'] οθ'	
*** ἐξ ἐτέρων κανόνων αὐτοῦ, ἥτοι εἰς τὰς ἐπιγραφομένας διατάξεις τῶν ἀγίων Ἀποστόλων.											

Προσθήκη μετὰ τὸν κανόνα λβ': Σημείωσαι ταῦτα, ἀνεπύργα ταῦτα εἶχε τὸ ἀντίγραφον καὶ ὡς εὐρέθησαν ἐτέθησαν. Κατὰ ἀπορίαν φελωνίων καὶ μετὰ μανθόνου λειτουργεῖτω. Ὁ δοῦλῳ ἡ ἐλευθέρῳ εἰς συζυγίαν ἀγόμενος ἡ εὐλογεῖσθω φανερώς ἡ πανσάθῳ καὶ δεχέσθω τὸ πρόσφορον ἐπιτίμιον. Οὐ πᾶς ἀξιόπιστος ἦν ἀνακρίνειν ἡ ἐξετάζειν ὅποιονδήποτε ἄνθρωπον περὶ πεπραγμένων αὐτοῦ καλῶν ἡ κακῶν, οὔτε ἱερομένοι οὔτε ἀνίερων, πλὴν τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν ἀρχιμανδριτῶν οἱ δὲ παρὰ τούτων δεδεδυμένοι ἀναμφισβητήτως εἰσι δεκτοί. Ἐὰν ἀποθάνῃ[=η] μνηστὴ κληρικῶν, μενέτω ὁ κληρικὸς ἄγαμος, εἴπερ προκόπτειν βούλοιο.

Σχόλιο μετὰ τὸ τέλος τοῦ κειμένου τοῦ λε' κανόνος ἀλλὰ πού προφανῶς ἀναφέρεται στὸν λς': Ὁ Σισίνιος γ' ἔτη λέγει ἐπιτιμᾶσθαι τὸν τρήγαμον.

Σχόλιο μετὰ τὸ τέλος τοῦ κειμένου τοῦ νδ' κανόνος: Σημείωσαι, ἐναντιοῦνται τῷ κανόνι τοῦ πατρὸς τοῦδε.

Σχόλιο μετὰ τὸ τέλος τοῦ κειμένου τοῦ ξς' κανόνος: Φεῦ μοι, τί γὰρ οἱ φιλήζοντες μετὰ τῶν ἀπὸ χριστιανῶν μοναχῶν ἐροῦσι ταῦτα ἀκούοντες.

58 Προηγιασμένοι ἄρτοι, βάπτισμα ἐτοιμοθάνατου βρέφους, κώλυμα μνηστείας φ. 47^v-48^r

Ε. Τοῦ μητροπολίτου Κρήτης Ἡλιοῦ, ἀποκρίσεις περὶ ὧν ἠρωτήθη παρὰ τινος μοναχοῦ Διονυσίου.

Inc. Ἐρώτησις. Ἐώρακα πολλαχοῦ τοὺς μὲν τῶν

Παραδίδεται τὸ κείμενο τριῶν ἀποκρίσεων σὲ ἀνάλογες ἐρωτήσεις. Ὁ Μακρυῶν ΓΕΔΕΩΝ ἔχει δημοσιεύσει τὸ κείμενο τῆς πρώτης ἐρωταποκρίσεως (Ἐφ'όλιον, 18: ἀπὸ τῆ Ν.Σ.). Τὸ ἴδιο κείμενο, ἀλλὰ χωρὶς τὴν πινὸ

πάνω επιγραφή, είχε δημοσιεύσει ο Λέων ΑΛΛΑΤΙΟΣ (*De consensione*, 1593) και, την ίδια χρονιά με τον Γεδεών, ο Κ. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ (*Μαλαξός*, 77-78) από το χφ 8 'Αλ. Κολουβᾶ (σήμερα 'Ακαδημίας 'Αθηνών)¹. Στὸ τέλος τῆς πρώτης ἀπόκρισης ὑπάρχει ἓνα σχόλιο ποὺ ἔχει δημοσιευτεῖ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸν ΓΕΔΕΩΝ, ὁ.π., στὴν ὑποσημείωση.

Τὸ κείμενο τῶν ἀποκρίσεων τοῦ μητροπολίτου Κρήτης σώζεται σὲ δύο μορφές: στὴ μία παραδίδονται τρεῖς ἐρωταποκρίσεις, στὴν ἄλλη, ποὺ εἶναι ἐκτενέστερη καὶ συνταγμένη μετὰ τρόπο ἀφηγηματικὸν, τὸ κείμενο ἐπτά ἐρωταποκρίσεων. Γνωστὴ εἶναι ἡ δευτέρα μορφή (BONAFIDIUS, *Juris orientalis* [3], 185-197=LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 335-341=Ρ.-Π. 5, 374-381). Τὸ κείμενο τῆς πρώτης μορφῆς ἀποδίδει ἡ Ν.Σ. —ὅπως, ἀνάμεσα σὲ ἄρκετὰ ἄλλα χειρόγραφα, καὶ ὁ Σιναιτικὸς κώδικας 1117 (482) (BENEŠEVIČ, *Catalogus* 1, 293).

Τὴν πρώτη ἀπὸ τῆς τρεῖς ἐρωταποκρίσεις, ποὺ ἀναφέρεται στὸ θέμα τοῦ ἄρτου τῆς λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων, ἔχει δημοσιεύσει, ὅπως ἀναφέραμε, ὁ Μ. Γεδεών· τὸ κείμενο τῶν ἄλλων δύο, ἀνέκδοτο ὅσο γνωρίζουμε, τὸ δημοσιεύουμε ἑδῶ. Ἐς σημειωθεῖ ὅτι οἱ δύο αὐτὲς ἐρωταποκρίσεις ἀντιστοιχοῦν στὴν ἕκτη καὶ ἑβδομὴ τῆς ἐκτενέστερης μορφῆς (βλ. Ρ.-Π., 380-381).

Ἐρώτησις. Ἐπὶ παιδίῳ θανάτῳ ἦδη πλησιάσαντι καὶ λεπτόν ἦδη ἐμπίπτει, τὶς τῶν ἱερέων περιελὼν τὰς πρὸ τῆς τελειώσεως ἐπαρῶ[=ο]μένας εὐχὰς καὶ τοὺς ἀφορισμοὺς, τελειοῖ τοῦτο διὰ τῆς τριττῆς καταδόσεως καὶ τῆς ἱσαριθμοῦ ἐπικλήσεως τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος. Εἰ γοῦν τὸ παιδίον ἀναρρωσθῇ, ὁ ἱερεὺς τοὺς ἀφορισμοὺς οὕς παρέλοι[=ι]πε καὶ τὰς εὐχὰς ἀναπληρώσει ἐπ' αὐτῷ ἢ οὐ; —Ἀποκρίσις. Λοκεῖ μοι ὅτι οὐ δεῖ μετὰ τὴν τελείωσιν τὰ πρὸ τῆς τελειώσεως προσάδεσθαι τῷ ἦδη τελειωθέντι διὰ τῆς τριττῆς καταδόσεως καὶ τῆς ἐπικλήσεως τῶν τριῶν προσώπων ἐν οἷς ἡ τελείωσις· οὐδαμοῦ γάρ ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἱερῶν κανόνων τοιοῦτον τι εὐρίσκειν διορισμένον· καὶ ὁ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ συνελθόντων θεοφόρων πατέρων τεσσαρακοστὸς ἑβδομὸς κανὼν, περὶ τῶν περιστατικῶς ἐν [ν]όσοις βαπτιζομένων δεξιῶν, οὐδενὸς τούτων ἐμνημόνευσεν, οὐ τοῦ εὐλογεῖν, οὐ τοῦ ἀφορρίζειν μετὰ τὸ βάπτισμα· μόνον δὲ τοῦ δεῖν τὴν πίστιν ἐκμανθάνειν καὶ μετὰ τὸ βάπτισμα, τὸν ὑπὸ τῆς νόσου κωλυθέντα πρὸ τοῦ ταύτην ἐκμανθεῖν φησὶ γάρ, ὅτι δεῖ τοὺς ἐν νόσῳ βαπτισθέντας εἰτα ἀναστάντας ἐκμανθάνειν τὴν πίστιν καὶ γινώσκειν ὅτι θείας δωρεᾶς ἡζιώθησαν.

Ἐρώτησις. Ἐὰν κόρη τὶς πέμ[=π]τον ἄγονσα τῆς ἡλικίας ἔτος μνηστευθῇ ἀνδρὶ, ὁ δὲ διὰ τὴν ἀνηβότητα ταύτης ἀποστῇ, ἡ δὲ καὶ πάλιν ἐτέρῳ ἀνδρὶ μνηστευθῇ ἐν ἐβδόμῳ χρόνῳ τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ὁ δὲ ἀνὴρ τὰ ἴσα τῷ προτέρῳ φρονήσας ἀποτραγῇ ταύτης, ἡ δὲ τρεῖς καὶ δέκατον ἄγονσα χρόνον βουλευθῇ νομίμως ἀνδρὶ ἐτέρῳ συναρθῆναι καὶ ἱερολογηθῆναι, κεκόλυται ἡ οὐ; —Ἀποκρίσις. Λέγομεν μὴ κεκολλόσθαι ταύτην διὰ τε τὸ παρ' ἡλικίαν μνηστευθῆναι καὶ μὴ συνηρωμῆσθαι ὅλως τὰς τοιαύτας μνηστείας ταῖς ἐγνωσμέναις τῇ νεαρᾷ νομοθεσίᾳ μνηστείας· καὶ προσέτι δὲ διὰ τὸ τοὺς προηγησαμένους μνηστήρας, εἴ γε δεῖ καλεῖν μνηστήρας τοὺς τὴν

1. ΠΙΤΣΑΚΗΣ, *Σχόλια*, 105· καὶ σὲ ἀντύπο, 'Αθήνα 1978, ὅπου καὶ δακτυλόγραφη προσθήκη.

κλήσιν διαφευγαμένους διὰ τὸ ἔκθεσμον, δικαίως ἤδη διαστῆραι αὐτῆς, καίτοι εἰ κέ[=καί] τις ἐκείνων τῆς μνηστείας ἀντεποιεῖτο, ἱκανὸν τῇ κόρῃ βοήθημα πρὸς ἀθέτησιν ἐκείνου τὸ μὴ δοκεῖν συναινεῖν διὰ τὴν ἀνηβότητα.

59 Κανονικὰ ζητήματα καὶ θέματα μοναστικοῦ βίου φ. 48^r

Ε. Τοῦ μητροπολίτου Ἑρακλείας Νικήτα, ἀποκρίσεις πρὸς τινὰ Κωνσταντίνον ἐπίσκοπον περὶ ὧν ἠρωτήθη παρ' αὐτοῦ.

Inc. Ἀποκρίσις [=Ἐρώτησις]. Τοὺς εἰς δεύτερον συνοικείσιν

Στὸ κείμενο ποὺ ἔχει δημοσιεύσει ὁ BONEFIDIUS (*Juris orientalis* [3], 133-135 = LEUNCLAVIUS, *J.G.-R.*, 10-311 = P.-Π. 5, 441-442) παραδίδονται οἱ ἀποκρίσεις σὲ ἑξὶ ἐρωτήματα. Ὁ Α. PAVLOV (*Otvetŭ Nikity*, 167-176) δημοσίευσε ἓνα ἄλλο κείμενο, ποὺ ἀνατρέπει σὲ μιὰ ἄλλη χειρόγραφη παράδοση καὶ περιέχει 13 ἀποκρίσεις τοῦ Νικήτα σὲ ἀνάλογα ἐρωτήματα¹. Ἡ Ν.Σ. παραδίδει κείμενο ποὺ περιέχει ἐκείνου τῶν ἑξὶ ἐνοτήτων ἐμπλουτισμένο ὅμως μὲ πέντε ἀκόμη, δηλαδὴ σώζει συνολικὰ 11 ἐνότητες, ἐνῶ ἓνα σχόλιο ἔχει συνυφανθεῖ στὴν τρίτη ἐνότητα. Ἀπὸ αὐτὲς τὶς πέντε μία μόνο (μὲ incipit: Ἐάν τις ἐξομολογησάμενος τῷ πνευματικῷ) ἔχει δημοσιεύσει ὁ ΓΕΔΕΩΝ, *Νέα Βιβλιοθήκη*, 126: ἀπὸ Ν.Σ. φ. 372^v, χωρὶς ὅμως νὰ τὴν ἔχει ἀποδώσει στὸν Νικήτα Ἑρακλείας². Ἀκόμη, στὰ δημοσιευμένα κείμενα ὑπάρχουν οἱ τίτλοι: «ἐρώτησις - ἀπόκρισις» στὴ Ν.Σ. παρουσιάζονται ὡς «ἀπόκρισις - λύσις».

Ὅσα δὲν ἔχει περιλάβει στὴν ἐκδόσή του ὁ Bonafidius εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

Σχόλιο στὴ φράση «ἔχειν συγχωρηθήσεται» (βλ. πρόχειρα P.-Π., 442, στ. 3): *Εἴτεν ἡ παλαιὰ βίβλος, ἔχειν συγχωρηθήσεται ἐγὼ δὲ κρεῖττον οἶμαι καὶ τῶν ἀμφοτέρων ἀτέχειν, ἐπεὶ μὴ ἐμὴν τῇ γυναικὶ ἀλλὰ μόνῃ τῇ πενθερᾷ* [γινὰ τὸ λόγο αὐτὸ διορθῶναι τὸ κείμενο:] οὐ συγχωρηθήσεται

Ἐνόητες ποὺ παρεμβάλλονται μετὰ τὴν τέταρτη καὶ πρὶν τὴν πέμπτη «ἀποκρίσιν» (P.-Π., 442 μετὰ τὸν στ. 17):

Ἀπόκρισις. Εἰ δεῖ τὸν ἀποστολικὸν μοναχὸν ἀποκείρειν ἕτερον καὶ ποιεῖν μεγαλόσχημον. —Λύσις. Ὁ μὴ ἔχει τίς, οὐ δύναται ἐτέρῳ δοῦναι ὁ μικρόσχημος οὐκ πῶς ἂν δῶ τινὶ τὸ μέγα σχῆμα³.

Ἀπόκρισις. Εἰ δεῖ ἱερουργεῖν τὸν ἀπὸ βίου ἱερέα ἐλθόντα εἰς τὸ μέγα σχῆμα ἢ καὶ μὴ ἀπὸ βίου. —Λύσις. Περὶ τῶν ἀρχιερέων κανὼν ἐκπεφώνηται, ἵνα μετὰ τὸ περιβάλλεσθαι τὸ μοναχικὸν ἄγιον σχῆμα μηκέτι ἐνεργῶσι τὰ ἀρχιερατικά, ὡς ἐκονσιῶς ἀντ' αὐτοῦ ὄντος τῆς ἀρχιερωσύνης τὸ τῆς ταπεινώσεως σχῆμα ἐλόμηναι τοὺς

1. Στὴν ἴδια παράδοση ἀνατρέπει καὶ τὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ὁ κώδικας Νικολόου Καρατζᾶ καὶ μέρος τοῦ δημοσίευσε ὁ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ, *Πανδέκτη*, 93-96.

2. Βλ. παρακάτω ἐνότητα 95.

3. Πρβ. τὸ κείμενο τῆς ἐνότητας 6, στὴν ἐκδόση PAVLOV, *Otvetŭ Nikity*, 171.

δὲ ἱερεῖς ἀπλῶς τόπος ἐπεκράτησεν ἐν μὲν τῷ μοναστηρίῳ, ἐν ᾧ ἀπεκάρησαν, λειτουργεῖν, ἀλλαχοῦ δὲ οὐδαμοῦ (κατ' ἐπιτροπὴν ἀρχιερατικὴν οὐ μόνον ἱερομόναχος ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ἱερεὺς ἐνόησε τινὰ τὸ μέγα σχῆμα ἀδιαστίκτως παρόντος ἀναδόχου). Καὶ τοῦτο νῦν ἀνατίεταται, πολλῶν καὶ μεγαλοσχημῶν ἀδελφῶν περιερχομένων καὶ θυροκρουστούντων ταῖς οἰκίαις τῶν λαϊκῶν¹.

¹ Ἀπόκρισις. Ἐξεστί τι καὶ μοναχῷ ὅταν ἀπερχεσθαι εἰς χώραν καὶ ἀποκείρῃν ἕτερον μοναχόν, μὴ ὄντων ἑτέρων μοναχῶν συνεπακολουθούντων αὐτῷ; — Ἀύσις. Ὁ κανὼν βούλεται χωρὶς ἀναδοχῆς μηδὲνα ἀποκείρεσθαι ἢ καθαιρεῖσθαι τὸν ἀποκείραντα· περὶ δὲ τοῦ συνέπεσθαι τῷ μέλλοντι ἀποκείρῃν καὶ ἑτέρους μοναχοὺς οὐδὲν οὐδαμοῦ γέγραπται· τάχα δὲ ἀναγκαῖον τὸ παρῆναι καὶ ἑτέρους ποιεῖ ἢ μετὰ ταῦτα ἴσως ἐσομένη ἀμφιβολία, εἴ τε ὄντως γέγονεν ἢ ἀπόκαρσις εἴτε καὶ μή. Οἶδα γὰρ τινάς, οὐκ ἀκοῇ ἀλλὰ πείρᾳ μαθὼν, ὅτι καὶ ἀποκείραμενοι ἡγήσαντο τὴν ἀπόκαρσιν καὶ ὡς λαϊκοὶ διῆγον καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐλέγχων αὐτούς².

² Ἀπόκρισις. Ἐὰν παυδὼν πνευματικὸν τινὸς μοναχοῦ μέλλῃ ἀποκαρῆναι, ἐνδέχεται ἵνα ἀπὸ ἑτέρου μοναχοῦ ἢ ἀπὸ ἑτέρας ἐνορίας ὄντως ἄνεν εἰδήσεως τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ πατρὸς ἀποκαρῇ; — Ἀύσις. Περὶ τοῦ μέλλοντος ἀποκείρεσθαι χρόνος ἐν τῷ κανόνι ὥριστα μεθ' ὃν ἢ ἀπόκαρσις γένηται, οὐκ ἀλακταῖον [= ἀλλακταῖον;] ἢ παρῆναι καὶ τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα, οὐδὲ τῆς αὐτῆς ἐνορίας εἶναι τὸν ἀποκείραντα. Εὐρίσκομεν γὰρ καὶ τῶν ἁγίων πολλοὺς ἐν ἀλλοτρίᾳ καὶ μετὰ πολλὰς ἐνορίας τὸ ἅγιον σχῆμα δεξαμένους καὶ οὐδενὶ τούτων οὐδὲ πνευματικὸς πατὴρ παρῆν³.

60 Ἀθεμίτου γάμου καὶ μοιχείας ἐπιτίμια

φ. 48^v

Ε. Ἐκθεσις κανόνων τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Σισινίου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων.

Inc. Α^{ov}. Ἡμέρας ἐφ' ἱκανὰς διασκεψάμενοι

Τὸ κείμενο αὐτὸ ἀνάγεται, σύμφωνα καὶ μετὰ τὴν ἐπιγραφήν του, στὸν πατριάρχη Σισίνι⁴. νεότερες ὥστόσο ἔρουνες τὸ θεωροῦν κείμενο ψευδολίγραφο πού δὲν ἀνάγεται στὰ τέλη τοῦ ι' αἰ. (997 μ.Χ.) ἀλλὰ στὸν ιβ' αἰ. (ante 1166)⁵. Πληρέστερη ἔκδοσις ἀπὸ τὸν ΜΠΕΝΕΣΕΒΙΤΣ, *Εἰδήσεις*, 8-12: ἀπὸ τὸ χφ 202 [τώρα 227] τοῦ Βατοπεδίου. Στὸ κείμενο τοῦ βατοπεδιν⁶ χφ περιέχονται 38 (κγ' + ιε') κανόνες, στὴ Ν.Σ. παραδίδονται 35 κανόνες σὲ συνεχὴ ἀρίθμηση. Στὴν πραγματικότητά δὲν λείπουν 3 κανόνες, ἀφοῦ οἱ ιε' καὶ ια' ἐνσωματώνονται σὲ ἓνα — τὸν λα' —, ἀλλὰ μόνον

1. Πρβ. δ.π., ἐνότης 7.

2. Πρβ. δ.π., ἐνότης 8, σ. 172.

3. Πρβ. δ.π., ἐνότης 9, σ. 172-173.

4. GRUMEL, *Regestes* 2, N. 805.

5. ΠΙΤΣΑΚΗΣ, *Κόλυμα γάμου*, 213-215· πρβ. καὶ τὴ βιβλιοκρισίᾳ τοῦ J. DARROUZÈS, *REB* 44 (1986), 319.

ὁ κγ' περὶ τοῦ γάμου μὲ τὴν κόρη τοῦ δευτέρου ἐξαδέλφου, γάμος ὁ ὁποῖος θεωρεῖται κανονικός.

Τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. δὲν εἶναι ἀπολύτως ὅμοιο μὲ τὸ δημοσιευμένο· ἐπιπλέον συνυφαίνονται τὰ ἀκόλουθα σχόλια καθὼς καὶ οἱ παρακάτω προσθήκες:

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξιν «τρίγαμος» (9, στ. 3): ἄλλως ἐπιτιμᾷ τοῖτοις ὁ ἄγιος Νικηφόρος ἐν κανόνι αὐτοῦ λς'.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξιν «διαζευχθήσεται» (9, στ. 9-10): νῦν δ' ἄλλα, καὶ μετὰ τῆς θογατρὸς τῆς βας ἐξαδέλφης αὐτοῦ ἐνλογεῖται τὶς ἀδεῶς.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξιν «καθαυρεθήσεται» (9, στ. 10): ἀργεῖα τοῦτο ἔφη ἡ' οἱ γὰρ τὸν τοιοῦτον γάμον ὁ νόμος.

Προσθήκη μετὰ τὴ λέξιν «αὐτοῦ» καὶ ἀντὶ τῆς φράσεως «διαζευχθήσεται... καθαυρεθήσεται» (10, στ. 1-2): ὁμοίως καὶ ὁ μετὰ θείας καὶ ἀνεψιῶς ὁμοίως.

Προσθήκη μετὰ τὴ λέξιν «ταφῆσεται» (11, στ. 2): ἀλλὰ ἐνεργεῖ τὸ τῆς μητρυνῆς ἀποστῆναι, τὴν δὲ γυναικα αὐτοῦ ἔχειν, εἴπερ ἐννόμως τὴν γυναικα αὐτοῦ πρὸ τῆς μητρυνῆς ἐγγνώκει. Ζήτηι περὶ τούτου τὰ ξη' κανόνα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Προσθήκη μετὰ τὴ λέξιν «καθαυρεθήσεται» (11, στ. 4): Ὅμοίως καὶ τὰ εὐρεθέντα δευτέρα ἐξαδέλφια διαζευχθήσονται καὶ ὁ ἐνλογήσας καθαυρεθήσεται, ὁ τὴν θετὴν θογατέρα αὐτοῦ συζεύξας.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξιν «ἐν» (11, στ. 16): Σημείωσαι τὸ ἐπιτίμιον τῶν τὰς α^ας ἀδελφὰς λαβόντων εἰς γυναικας ἀδελφῶν.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξιν «εὐθυνθήσονται» (12, στ. 9): Ὅρα ὅτι τὰ ἐν τῷ Τόμῳ τοῦ κῆρ Σισινίου, ὡς αὐτὸς οὗτος φησί, οὐκ ἀρχιερατικὴ θεσμοθεσία ἀλλὰ βασιλικὴ προσταγή.

61 Βαθμοὶ συγγενείας

φ. 48^v-49^r

Ε. [Ἀπόφαισις συνοδικὴ τῶν ὁσιωτάτων μητροπολιτῶν Λέοντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας, Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Ἡρακλείας, Θεοδώρου μητροπολίτου Σεβαστείας καὶ Διονυσίου μητροπολίτου Μελιτινῆς, ἐκδοθεῖσα ἐν ἔτει ,ζωε'.]

Inc. "Ἰνα δὲ καὶ περὶ τῆς

Τὸ κείμενο στὴ Ν.Σ. παραδίδεται χωρὶς ἐπιγραφή· ἀκολουθεῖ ἀμέσως μετὰ ἀπὸ τὴν «Ἐκθεσιν κανόνων»¹ —ὅπως ἀκριβῶς καὶ στὸ χφ 227 τοῦ Βατοπεδίου. Ἡ ἐπιγραφή σώζεται στὸν κώδικα Vind. jur. gr. 11, ποὺ παραδίδει τὰ ἴδια κείμενα. Ὁ ΜΠΕΝΕΣΕΒΙΤΣ τὸ ἔχει δημοσιεύσει ἀπὸ τὸ βατοπεδινὸ χφ (Εἰδήσεις, 12-13). Γιά τὸ περιεχόμενο καὶ τὴ συσχέτισή του μὲ τὸ προηγούμενο κείμενο βλ. GRUMEL, *Regestes* 2, N. 805· τώρα καὶ ΠΙΤΣΑΚΗΣ, *Κώλυμα γάμου*, 273 σημ. 109α.

1. Βλ. γιὰ τὸ κείμενο αὐτὸ ὅσα ἀναφέρουμε στὴν προηγούμενη ἐνότητα.

62 Κώλυμα γάμου έβδομου βαθμοῦ ἐξ αἵματος φ. 49^r-50^r

Ε. Ἦσαν τῆς ἐκτεθείσης συνοδικῆς ψήφου, ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ ἀγνωτάτου πατριάρχου καὶ οἰκουμενικοῦ, παρὰ Νικίτη τοῦ ὁσιωτάτου πρωτοσυγγέλου καὶ χαροφύλακος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, κατὰ τὸ ἐξακι[σ]-χιμιστὸν πεντακοσιοστὸν ἐξηκοστὸν ἔτος τῆς ἐκ ἰνδικτιῶνος· ὁ Κηρολάριος ἦν οὗτος.

Inc. Ἀνῆργκας ὁ ἱερώτατος πρὸς τὴν

Παραδίδεται τὸ κείμενο τοῦ «πατριαρχικοῦ συνοδικῶς ἐκτεθέντος γράμματος» τοῦ 1051/1052 μὲ θέμα τὸν ἀπαγορευμένο γάμο ἐβδομου βαθμοῦ συγγενείας ἐξ αἵματος (ed. pr. BONEFIDIUS, *Juris orientalis* 2, 38-45 = LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 206-210 = P.-Π. 5, 40-45)¹. Στὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. συνυφαίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα σχόλια:

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξη «γάμον» (P.-Π. 41, στ. 2): «Ὅτι οὐ κωλύεται ὁ ἕβδομος βαθμὸς ἐξ ἀγχιστείας ἀλλὰ ὁ ἐξ αἵματος, καὶ ὁ ἐξ αἵματος δὲ ζ' βαθμὸς κατὰ τὴν γενομένην λύσιν αὐτοῦ, καὶ πρὸς ὅλγρον ἐκωλύθη, ἀλλὰ νῦν ἀδεῶς ἐνεργούμενος δείκνυται. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐξ ἀγχιστείας ἦν ὅτε καὶ ὁ ε' ἐπιτέτραπται.

Σχόλιο μετὰ τὴ φράση «εἰσὶν οἱ γαμοῦντες» (P.-Π. 41, στ. 13-14): Σημειῶσαι, προτρέπει γὰρ τὸν ζ' βαθμὸν ἐξ ἀγχιστείας.

Σχόλιο μετὰ τὴ φράση «καὶ τὰ βέβηλα μετρητά» (P.-Π. 42, στ. 9): Εἰ ἐκ νομικῶν διαταγμάτων ἡ κωλύμη, οἱ ταῦτα ὑπερβαίνοντες πειρώμενοι παρανομοῦσι, ἢ ἀντινομοθετοῦσι τὸ μετρίωτερον.

Σχόλιο μετὰ τὴ φράση «καταβρύσκοντες μηδὲ μῶς» (P.-Π. 42, στ. 31-32): Καὶ καλῶς, εἰ γὰρ ἦν τοῦτο, οὐκ ἂν [...] ²θεῖος καὶ ἀνεψιὸς θεῖα καὶ ἀνεψιὰ συνεζεύγνυντο.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξη «ὀρθόθεσιον» (P.-Π. 43, στ. 5): Σημειῶσαι καὶ τοῦτο, τανῦν ἐνεργεῖται βαθμοῦ ζ' τυγχάνουσι ἐξ αἵματος· ἀλλὰ καὶ τοῦτο οὐδεὶς νόμος κεκόλυκεν.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξη «συνουκείων» (P.-Π. 43, στ. 23): Σημειῶσαι καὶ ζητεῖ πῶς ὁ πατριάρχης κτθρ Ἀλέξιος ἐξεχώρησε γίνεσθαι, τὸν δὲ γάμον καὶ ἀκολούτως ἕως τοῦ κτθρ Λουκά προέβαινε.

Σχόλιο μετὰ τὴ λέξη «μολύνοντα» (P.-Π. 43, στ. 30): Τὸ [...] ³πτήσων [...] ⁴βεῖαν τὰ πάντα στερικτέα καὶ τοῖς ἀπλοῖκῶς ἐπομένοις τοῖς λεγομένοις αἰδέσμαι. Ἄν δὲ τις ἀντιποιοῖτο συνέσεως καὶ οὐχὶ τοῖς καθωμυλημένοις, ὥς οἱ πολλοὶ βούλο[υ]το πεῖθεσθαι, ζητοῖν δὲ καὶ τὴν τούτων ἐκ νόμων παλαιότερων βεβαίωσιν, τὴ πρὸς τοῦτο ἐροῦμεν, αὐτοὺς ἀπορῶ. Ἐδοξε γὰρ τῷ πατριάρχει, φήσωμεν τῷ ἀγνω-

1. GRUMEL, *Regestes* 3, N. 858.

2. Κενὸ προσρισμένο γιὰ μία λέξη.

3. Κενὸ προσρισμένο γιὰ μία ἢ δύο λέξεις.

4. Κενὸ προσρισμένο γιὰ κάποια συλλαβὴ ποὺ θὰ συγκροτοῦσε μία λέξη μετὰ τὸ σωζόμενο στὸ κείμενο βεῖαν.

τάτῳ δηλονότι Σισινίῳ, ἀλλ' ἔχει ἀνθυπενεργεῖν κραταϊότερον, ὥς τὰς ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν θεσμοθεσίας τὰς περὶ τῶν συνοικεσίων, ἔτι δὲ καὶ τὸν τῆς οἰκουμενικῆς ἑπὶ συνόδου διορισμὸν οὐ δύναται παρατραπήναι παρὰ τοῦ ἐνός· εἰ δὲ καὶ ἡ ἀνατροπὴ παραδεχθῇ παρὰ τοῖς βουλομένοις, οὐχ οἱ πάντες δὲ ἀνεχόμεθα τὰ κοινῶς καὶ καθολικῶς νομοθετηθέντα καὶ ὀρισθέντα παρατρέχειν καὶ ὅλον ἀποδιῆστασθαι τῶν ταῦτα ἐκθεμένων, πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων καὶ βίον καὶ λόγον καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ χρόνου κεκτημένον πρεσβεῖον, καὶ συντίθεσθαι τῷ ἐνί τε καὶ μερικῷ καὶ οὐ πρὸ πολλοῦ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς ἐνακμάσαντι, ζητῶ τοῖνυν μαθεῖν τίς ἡμῖν ἔσται πρὸς ταῦτα ἀπόλογος, ὅπου γε καὶ πολλὰ ἄλλα, ὧν οὗτος συνέταξεν, ἀνετράφησαν καὶ τοῦτο ἐν πολλοῖς.

Σχόλιο μετὰ τῇ λέξει «ἀνεψιάν» (P.-Π. 44, στ. 6): "Ὁρα ὁ δοκεῖ τῷ πατριάρχει.

Σχόλιο μετὰ τῇ λέξει «βαθμοῦ» (P.-Π. 44, στ. 17): "Ὁρα ὅτι τὸν τινὸς ἄνδρα πρὸς τοὺς οἰκεῖν αὐτῆς, ὥς ἑτέρον ὄντα βαθμοῦ ἀρεῖ[=ε]θμεῖ, διὸ καὶ τετάρτον τοῦτον φησὶ βαθμοῦ πρὸς τὸν πρὸ ἐκγονῆς αὐτῆς· πρόσχεος ὁ τῶν γεγραφότων εἰθισμένος βάπτου[=ει]ν εἰς νοῦν, μήποτε ὁ τὴν παροῦσαν ἐκθέμενος ψῆφον πατριάρχης κῦρ Μιχαὴλ διὰ τοῦ εἰπεῖν ὅστις ἐν μὲν, ὁ δοκεῖ τῷ πατριάρχει, νῦν δέ, οὕτως ἀπολύτως οὐδεὶς ἀνεπιτίμητος ὑποστρέφει πάντῃ, οὐκ ἀπείργει τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος γάμον, ἀλλὰ μετ' ἐπιτιμίον οἰκονομεῖ καὶ οὗτος, καθὼς καὶ ὁ κῦρ Σισίνιος ἐν κβ' κεφαλαίῳ τῶν κανονικῶν αὐτοῦ γίνεσθαι παρεδήλωσεν. Ὁ δὲ μετὰ τὸν Σισίνιον πατριάρχης κῦρ Σέργιος ὁ ἡγούμενος τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον προέτρεψε γενέσθαι, μηδὲν τὸν Τόμον ἰσχύειν εἰς κολύμην ἡγήσάμενος, ὥς εἶδον ἐν ἑτέρῳ βιβλίῳ τοὺς[=τὴν] συνοδικούς[=τὴν] αὐτοῦ πρᾶξιν ἀναγνοῦς.

63 «Ρόγα» χαρτοφύλακος καὶ νοταρίων Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως φ. 50^ρ

Ε. Νικόλαος[=Νικολάου] πατριάρχον τοῦ Παλαιοῦ περὶ τοῦ τὰς πατριαρχικὰς ἐπιστολὰς ἀμισθὶ δίδοσθαι τοῖς αἰτοῦσι, ὥς γέγραπται ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ.

Inc. Χαλεπὸν μὲν πάθος σαρκός, χρόνον

Παραδίδεται τὸ κείμενο τῆς πατριαρχικῆς ἀποφάσεως τοῦ Νικολάου Α' μετὰ τὴν ὁποία ἀπαγορεύεται στοὺς ἀξιωματούχους καὶ ὑπαλλήλους τῆς Γραμματείας τῆς Μ. Ἐκκλησίας νὰ εἰσπράττουν ἀμοιβὴ ἀπὸ τρίτους γιὰ τὴν παροχὴ «πατριαρχικῶν ἐπιστολῶν» ἐπειδὴ ἀμείβονται μετὰ ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖο¹ (WESTERINK, *Nicholas I*, 84-86 —γιὰ τὴ χειρόγραφη παράδοση τοῦ κειμένου βλ. σ. XIX-XX· ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G.-R.* 1, 249 = P.-Π. 5, 1-2). Ἡ χρονολογία τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι γνωστὴ· κατὰ τὸν Westerink: «The first year or so of the patriarchate seems the most likely time» (σ. 150).

1. GRUMEL, *Regestes* 2, N. 733.

64 Παραφροσύνη, λόγος διαζυγίου

φ. 50^r

Ἐνότῃα στὴν ὁποία περιλαμβάνονται ἀποσπάσματα ἀπὸ δύο Νεαρῆς τοῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ μὲ τις ὁποῖες θεσπίζεται ἡ «μανία», ποὺ παρουσιάστηκε μετὰ τὴ συνάψῃ τοῦ γάμου—εἴτε στὸν ἄνδρα εἴτε στὴ γυναῖκα—, ὡς λόγος λύσεως αὐτοῦ. Τὰ ἀποσπάσματα παραδίδονται κάτω ἀπὸ τις ἀκόλουθες ἐπιγραφές:

α' Ε. Ὁ ἀπὸ τῆς ριᾶς Νεαρᾶς τοῦ κῦρ Λέοντος.

Inc. Θεσπίζομεν εἴ ποτε μετὰ τῇν

(NOAILLES-DAIN, *Léon VI*, 363-365.)

β' Ε. Ὁ ἀπὸ τῆς ρβας τοῦ αὐτοῦ κῦρ Λέοντος.

Inc. Θεσπίζομεν περὶ τῆς μετὰ τὸν

(NOAILLES-DAIN, *Léon VI*, 371: πρόκειται γιὰ τὴ Νεαρὰ ριβ').

65 Τὸ θέμα τῆς τετραγαμίας: ὁ «Τόμος τῆς ἐνώσεως» φ. 50^r-51^r

Ε. Ἐκθεσις ἡτοι ἀνάμνησις τῆς γενομένης τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐνώσεως ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ, τοῦ μὲν βασιλεῦντος, τοῦ δὲ βασιλοπαύτορος ὄντος.

Inc. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός

Πρόκειται γιὰ τὸν λεγόμενο «Τόμον τῆς ἐνώσεως» τοῦ 920 μ.Χ. Ἡ σύνοδος ὑπὸ τὸν πατριάρχη Νικόλαο Α' δίνει ἀφεση μετὰ θάνατον στὸν τελέσαντα τέταρτο γάμο αὐτοκράτορα Λέοντα Ζ', ἀλλὰ συγχρόνως ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀπαγόρευση τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν τετραγαμία (ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G.R.* 1, 104-109 = P.-Π. 5, 4-9)¹.

Ὁ Westerink ποὺ πρόσφατα ἐπανεξέδωσε τὸν «Τόμον» —μαζί μὲ ὅσα προτάσσονται καὶ ἔπονται τοῦ κειμένου του— κατέγραψε τὴ χειρόγραφη παράδοση (*Nicholas I*, XIV-XIX). Τὴ Ν.Σ. —ΜΠΤ 2— τὴν κατέταξε στὴν κατηγορία τῶν χφ IV. Στὴν ἴδια κατηγορία κατέταξε καὶ τὸ ἀντίγραφο τῆς Ν.Σ., τὸ Μόσχας 33 (Vlad. 336), μὲ τὴν ἀκόλουθη ὁμῶς παρατήρηση: «Moscow..., which is very unstemmatic in section B», δηλαδὴ στὸ κυρίως κείμενο τοῦ «Τόμου». Ἄν ὅμως ἡ παρατήρηση αὐτὴ ἰσχύει γιὰ τὸ ἀντίγραφο, τὸ ἴδιο θὰ πρέπει νὰ λεχθεῖ καὶ γιὰ τὸ ἀντιγραφικὸ του ἀρχέτυπο, τὸ ΜΠΤ 2, ἀφοῦ τὸ κείμενό τους εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἴδιο.

1. GRUMEL, *Regestes* 2, N. 669.

Στὴ Ν.Σ. πάντως παραδίδονται, σὲ ἀναφορὰ μὲ τὸ κείμενο τῆς ἐκδόσεως Westerink, τὰ ἀκόλουθα: τὸ κυρίως κείμενο τοῦ «Τόμου» (στ. 5-135), μὲ γραφὲς ποὺ συμφωνοῦν περισσότερο μὲ ἐκεῖνες τοῦ χφ F [=Laurentianus 5, 40, ιδ' αἰ.]. τὸ Appendix C (στ. 1-9): ἀκολουθεῖ ἡ φράση: *Καὶ μετὰ τὴν εὐφημίαν τῶν τότε κρατούντων, ἐξεφωνήθη καὶ ταῦτα. Καὶ ἀμέσως μετὰ, ὅλο τὸ κείμενο τῶν ἀναθεμάτων* (στ. 1-29).

Ἄς σημειωθεῖ ἀκόμη ἐδῶ ἓνα σχόλιο ποὺ ἐξαγγέλλει καὶ σχολιάζει τὸ χωρίο «Τῆς προφάσεως ἐκποδῶν γεγεννημένης...» (WESTERINK, *Nicholas I*, 62, στ. 44): *Σημειῶσαι ταῦτα ὡς χρήσιμα τοῖς πολλοῖς.*

66 «Πρωρεὺς ὁ ἐπίσκοπος» στὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας φ. 51^τ

E. Περὶ ἐπισκόπων ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Inc. "Οτι ἔοικεν ἡ ἐκκλησία νηϊ

Στὴν ἐκδοση τοῦ κειμένου ἀπὸ τὸν FUNK (*Didascalia*, 137-138: ἀπὸ 7 κώδικες) ὑπάρχουν 13 «διατάξεις»: στὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. ὑπάρχουν 10 διατάξεις. Συγκεκριμένα παραλείπονται τρεῖς: ἡ ε', ἡ ι' καὶ ἡ ια'.

67 Γάμος συγγενῶν ἐβδόμου βαθμοῦ ἐξ αἵματος καὶ ἐξ ἀγχιστείας φ. 51^τ

E. Πιττάκιον πατριαρχικὸν ἐκτεθὲν παρὰ Ἰωάννου χαρτοφύλακος τοῦ Ἰωανοπούλου, περὶ τοῦ τῇ δισεξαδέλφῃ τῆς ἰδίας μητρὸς συναφθέντος καὶ τῶν ὀφειλόντων δοθῆναι αὐτῷ ἐπιτίμιον. Ἐνταῦθα προτρέπεται ὁ ἐξ αἵματος ἑβδομος βαθμός, ἥως ὁ δισεξαδέλφος λαβὼν τὴν τοῦ δισεξαδέλφου θυγατέρα.

Inc. Λαμπιούδιος οὗτος ὁ ἀπὸ τῆς

Πιττάκιον —«ψήφισμα» χαρακτηρίζεται στὸ κείμενο— τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἀλεξίου Α' (1025-1043 μ.Χ.) πρὸς τὸ μητροπολίτη Φιλίππων: νὰ ἐρευνήσει τὰ σχετικὰ μὲ τὸ γάμο τοῦ Λαμπουδίου μὲ τὴ δεύτερη ἐξαδέλφῃ τῆς μητέρας του καὶ νὰ ἐπιβάλει τὰ ἐπιτίμια ποὺ τοῦ ἀναφέρει (LEUNCLAVIUS, *J.G.-R.* 1, 291-292 =P.-II. 5, 92-93)¹.

Στὴν ἐπιγραφή τοῦ κειμένου ποὺ σώζεται στὴ Ν.Σ. ὑπάρχει τὸ σχόλιο: *Ἐνταῦθα προτρέπεται... θυγατέρα*, τὸ ὁποῖο δημοσιεύουμε πρὸ πάντων.

1. GRUMEL, *Regestes* 2, N. 847.

68 Προϋποθέσεις γάμων ὑπεξουσίων

φ. 51^{r-v}

Ε. *Περὶ τινος ἀρμολομένου τῷ ἰδίῳ νύμφῃ πρὸς γάμον θυγατέρα τινὸς ὑπ' ἐξουσίων [=ὑπεξουσίων] παρὰ γνώμην τοῦ πατρὸς.*

Inc. Πέτρος ὃ τὸ ἐπώνυμον Βομβυλᾶς

Συνοδικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1038 ἐπὶ Ἀλεξίου Α' μετὰ τὸν γάμον ὑπεξουσίας θυγατέρας χωρὶς τῆ συναίνεση τοῦ πατέρα της (LEUNCLAVIUS, *J.G.-R.* 1, 205-206 = P.-Π. 5, 37-39)¹. Ἐς σημειωθεῖ ὅτι στὸ κείμενον τῆς Ν.Σ. δὲν σώζεται ἡ χρονολογία ποὺ ὑπάρχει στὸ τέλος τῆς ἀποφάσεως.

69 Παραίτηση πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως

φ. 51^v

Ε. *Ἡ ἐγγραφὸς παραίτησις Νικολάου τοῦ ἀγνωστῶν πατριάρχου τοῦ Χρυσοβέργη· μεθ' ἣν ἀποκατέστη αὐτῷ εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον.*

Inc. Νικόλαος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, μόνῃ χάριτι

Στὴν ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται ὅτι ἡ «ἐγγραφὸς παραίτησις» εἶναι τοῦ πατριάρχου Νικολάου τοῦ Χρυσοβέργη· πρόκειται γιὰ lapsus calami: ἡ παραίτηση εἶναι τοῦ Νικολάου Α' τοῦ Μυστικοῦ, ποὺ τὴν ὑπέβαλε τὸν Φεβρουάριον τοῦ 907² (WESTERINK, *Nicholas I*, 18-20 — γιὰ τὴ χειρόγραφη παράδοσιν τοῦ κειμένου βλ. σ. XIII· ed. pr. LAMBROS, *Nikolaos Mystikos*, 553: ἀπὸ τὸν Monacensis 277).

Στὸ τέλος τοῦ κειμένου ὑπάρχει τὸ ἀκόλουθο σχόλιον:

Ἦν δὲ οὗτος ὁ πατριάρχης ἐπὶ τῆς βασιλείας κυρ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ καὶ ἡ τετραγαμία αἰτία τῆς παραίτησεως³.

70 Προϋποθέσεις τελέσεως τρίτου γάμου

φ. 51^v-52^v

Ε. *Τοῦ ἀγνωστῶν πατριάρχου Ἀντιοχείας κυρ Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμών, ἔτι χαρτοφυλάκος ὄντος, σημείωμα συνοδικὸν γενόμενον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνωστῶν πατριάρχου κυρ Χαρίτωνος χάριν τῶν τριγάμων.*

1. GRUMEL, *Regestes* 2, N. 845.

2. GRUMEL, *Regestes* 2, N. 612. Στὸν Νικόλαον Χρυσοβέργην ἀποδίδει τὴν παραίτησιν καὶ τὸ κείμενον ποὺ παραδίδει ὁ πατριαρχικὸς κώδικας ΤΑΨ.

3. Τὸ πρῶτον τμήμα τοῦ σχολίου (*Ἦν δὲ... Σοφοῦ*) παραδίδει καὶ ὁ Πάτριος ΤΑΨ (βλ. WESTERINK, *Nicholas I*, 20 στὸ κριτικὸν ὑπόμνημα).

Inc. *Σύνενσεις ἐν πολλῇ βουλῇ ὁ*

Συνοδική ἀπόφαση μὲ θέμα τὶς προϋποθέσεις πού ἀπαιτοῦνται γιὰ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ σύναψη τρίτου γάμου. Τὸ κείμενο, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιγραφή, συντάχθηκε ἀπὸ τὸν Θεόδωρο Βαλσαμόνα ἀλλὰ, ὅπως ἀπέδειξε ὁ GRUMEL (*Regestes* 3, N. 1143), δὲν ἀνάγεται στὴν πατριαρχία τοῦ Χαρίτωνος ἀλλὰ τοῦ Μιχαὴλ Γ': πρὶν ἀπὸ τὸν Μάιο τοῦ 1075. Τὸ κείμενο ἀπὸ τὴ Ν.Σ. ἔχει δημοσιεύσει ὁ ΓΕΔΕΩΝ, *Νέα Βιβλιοθήκη*, στ. 127-136· πρὶν ἀπὸ τὸν Γεδεών, ὁ PAVLOV, *Συνοδικὴ προᾶξις*, 506-511, εἶχε δημοσιεύσει τὸ ἴδιο κείμενο ἀπὸ τὸ χφ Μόσχας 33 (Vlad. 336)¹. Στὸ κείμενο σώζεται καὶ ἓνα σχόλιο (μὲ incipit: 'Ὁ ἅγιος Νικηφόρος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως) σχετικὸ μὲ τὰ ἐπιτίμια πού προβλέπονται γιὰ τοὺς τριγὰμους πού ἔχει καὶ αὐτὸ δημοσιευτεῖ (ΓΕΔΕΩΝ, ὁ.π., στ. 129· PAVLOV, ὁ.π., 506 σημ. 2).

71 Εὐχὴ συγχωρήσεως ἁμαρτιῶν

φ. 52^v

E. 'Αφέσιμον.

Inc. 'Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ἡ

Εὐχὴ, τὸ κείμενο τῆς ὁποίας εἶναι, ὅσο γνωρίζουμε, ἀνέκδοτο (πρβ. LAURENT, *Regestes* 4, N. 1215 καὶ DARROUZES, *Formules*, 105)· τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ.

'Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ἡ τοῦ ἐλέους πηγὴ, τὸ τῆς ἀγαθότητος πέλαγος, ἡ τῆς φιλανθρωπίας ἀνεξιχνίαστος ἄβυσσος, ὁ διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ φιλανθρωπίαν καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην μέχρι καὶ δούλου μορφῆς ἐαντὸν κενώσας καὶ πάσης πνευματικῆς ἀγαθοχυσίας πληρώσας τὴν [ἡ]μετέραν φύσιν, ἐξαίρετον δὲ δωρεὰν ἡμῖν χαρισάμενος τὴν τῶν ἁμαρτημάτων ἄφρσιν ἐπὶ γῆς διὰ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων, καὶ τὴν χάριν ταύτην ὑπὸ πολλῆς ἀγαθότητος μέχρι καὶ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ ἀναξίων ἀλληλοπαρόχως διαβιβάσας, συγχωρεῖ σοι τῷ πνευματικῷ ἡμῶν τέκνῳ, τῷ Λεῖνι, πάντα τὰ ἐν τῷ παρόντι βίῳ ὡς ἀνθρώπῳ πλημμεληθέντα σοι ἀπὸ βρέφους ἐν ἔργῳ, ἐν λόγῳ, κατὰ διάνοιαν, ἐν γνώσει τε καὶ ἀγνοίᾳ, ἀπὸ μελέτης τε καὶ σκέψεως ἢ συναρπαγῆς, ὅσα τε τοῖς πνευματικοῖς σου πατράσιν ἐξηγορούεσσο καὶ ὅσα καταλήθῃς ἢ ἀλλοτρόπως ἀνεαγόμεντα εἰσας καὶ συντάξαι σε τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ προβάτοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· θάρρει τοίνυν, ὡς ἀκολύτως διαβήσῃ τὰ ἐναέρια πνεύματα καὶ διαδράμῃς τὴν ζοφώδη τοῦτων ὄψιν ἀπαρενοχλήτως καὶ τῷ δεσποτικῷ θρόνῳ παρασταθῇς ἀκατακρίτως καὶ τῇ πληθύνῃ συναρμθῇς τῶν σωζομένων, πρεσβείας τῆς πανπεράγνου θεομήτορος, τῶν ἁγίων καὶ θεοειδῶν ἀγγέλων, τῶν ἁγίων καὶ πανεμφημόν 'Αποστόλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἀμήν.

1. Γιὰ τὴ σχέση τοῦ χφ αὐτοῦ μὲ τὴ Ν.Σ. βλ. ὅσα ἀναφέρουμε στὸ πρῶτο κεφάλαιο.

- 72 Ὑπόδειγμα ἐνταλτηρίου γράμματος πρὸς πνευματικὸν
φ. 52^v-53^r

E. Ἀρσένιος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. Ὑνταλμα πνευματικῶ[=ῆ]ς πατριότητος¹.

Inc. Ὑφθασε μὲν ὁ πρὸς ἡμῶν

(P.-II. 5, 573-574: ἀπὸ χφ τοῦ Ἀργολίδος Γερασίμου —ἀντίγραφο, ἴσως ἀπὸ Ν.Σ.: ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G.-R.* 1, 437.)

- 73 Ὑπόδειγμα εἰσοδευτικοῦ πρὸς τὸν δευτερεύοντα τῶν διακόνων τῆς Μ. Ἐκκλησίας
φ. 53^r

E. Εἰσοδευτικόν.

Inc. Εἰσοδευσάτω, θεοσεβέστατε δευτέρων[=δευτερεῦον] τῶν διακόνων

Ἀνάλογο κείμενο ἔχει ἐκδώσει ὁ Jean DARROUZÈS, *Formules*, 111: ἀπὸ τὸ χφ EBE 1429 καὶ τὸν κώδικα Cairensis 288. Τὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. ἀναφέρεται σὲ διακόνους, ἐνῶ στὸ κείμενο ποὺ δημοσίευσε ὁ Darrouzès ὁ λόγος εἶναι γιὰ πρεσβυτέρους.

- 74 Ὑπόδειγμα ἐντάλματος πρὸς ἡγούμενο
φ. 53^r

E. Ὑνταλμα δίδόμενον τοῖς χειροτονοῦμένοις καθηγουμένοις. Ἀρσένιος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Inc. Ὁ τῶν ἐκκλησιῶν διδάσκαλος ὁ

Τὸ κείμενο εἶναι γνωστὸ ἀπὸ τὴν ἔκδοση LEUNCLAVIUS, *J.G.-R.* 1, 438 = P.-II. 5, 570-571. Στὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. σώζεται ἢ ἐπιγραφῇ ποὺ τὸ ἀποδίδει στὸν Ἀρσένιο Αὐτωρειανὸ καὶ ἡ κατακλείδα:

Ἐγρέφη καὶ σφραγισθὲν ἐπεδόθη μὲν, ἰνδικτιῶνος, ἔτους.

1. LAURENT, *Regestes* 4, N. 1368, ὅπου ἀνάκληση τοῦ περιεχομένου τοῦ «ἐντάλματος».

75 Ἰπόδειγμα ἐντάλματος πρὸς πατριαρχικὸ ἑξάρχο φ. 53^r-54^r

Ε. Ἐντάλμα διδόμενον τοῖς ἐξάρχοις.

Inc. Δεῖ τήν σήν εὐλάβειαν, τήν

Τὸ κείμενο εἶναι γνωστὸ ἀπὸ τήν ἔκδοσιν LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 433-436=P.-II. 5, 579-583. Στὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ὁ Ν.Σ. συνοψάζεται καὶ τὸ ἀκόλουθο σχόλιο:

Μετά τῃ φράσιν «ὁ λόγος χωρεῖτω» (P.-II., 580, στ. 11): Σημειώσαι ἀπὸ τοῦ παρόντος ἐντάλματος, ὅτι μοναστηρίων ἐξάρχων ὁ πατριάρχης ἐξέπεμπεν ἀλλ' οὐ χωρίων ἰδυντάς, ὥσπερ καὶ νῦν οὐδὲ γὰρ εἶχε κατὰ τόπους χωρία· ἃ δὲ νῦν ἔχει, τῶν κατὰ τόπους ἀρχιερέων ἐσφετερίσατο· εἰ γὰρ εἶχε ποτέ, ἦρ' ἂν καὶ τούτων μνεία ἐν τῷ παρόντι πατριαρχικῷ ἐντάλματι.

76 Λειτουργικά καὶ κανονικά ζητήματα (α')

φ. 54^r

Ε. Ἐπιλύσεις συνοδικαὶ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ κῆρ Μανουὴλ ἐπὶ ταῖς δηλουμέναις ἐρωτήσεσι τοῦ Δι[=υ]ρχαχίου Ῥωμανοῦ.

Inc. Οἱ ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀποχωρήσαντες

Παραδίδεται τὸ κείμενο τῶν ἀπαντήσεων ποὺ ἔδωσε ἡ σύνοδος, τὸν Ἰούλιο τοῦ 1250 ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Μανουὴλ Β', στίς ἐρωτήσεις ποὺ παρουσίασε ὁ Δυρραχίου Ῥωμανός. Συνήθως μαζί μὲ τίς ἀπαντήσεις παραδίδεται καὶ τὸ κείμενο τῶν ἐρωτήσεων (LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 238-240 = P.-II. 5, 114-116· ed. pr. BONEFIDIUS, *Juris orientalis* 2, 101-105)¹, παράδοσιν ποὺ δὲν ἀκολουθεῖ τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. (πρβ. P.-II. 5, 115-116), ὅπως δὲν σώζει καὶ τὸ σημεῖωμα τῆς κατακλείδας τοῦ ἐγράφου:

Εἶχε τό, Μηνὶ Ἰουλίῳ, ἐπιμεμήσεως...

77 Λειτουργικά καὶ κανονικά ζητήματα (β')

φ. 54^r-55^r

& φ. 58^v-60^v

Ε. Τοῦ ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας κῆρ Δημητρίου τοῦ Χωματινοῦ, πρὸς Κωνσταντινὸν ἀρχιεπίσκοπον Δι[=υ]ρχαχίου τὸν Καβάσιλα, ἀποκρίσεις.

1. LAURENT, *Regestes* 4, N. 1315.

Inc. Ἐρώτησις. Ἐν ταῖς ἐνάρεσι τῶν ἀναστασίμων

Στὴν ἐνόητα αὐτὴ καὶ στὴν ἀμέσως ἐπόμενη παραδίδεται τὸ σύνολο τῶν κανονικῶν ἀπαντήσεων τοῦ Δημητρίου Ἀχριδῶν τοῦ Χωματηνοῦ καὶ οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις τοῦ Ἰωάννου Κίτρους¹. Ἀπὸ κάποια διατάραξη ποὺ παρουσιάζει, ἴσως, ἡ σειρά τῶν φύλλων τοῦ ἀντιγραφικοῦ ἀρχετύπου — ἢ ἀπὸ κάποια ἀβλεψία τοῦ γραφέα τῆς Ν.Σ. — στὴν ἐνόητα αὐτὴ ἀντιγράφηκαν οἱ πέντε πρῶτες ἀπαντήσεις τοῦ Χωματηνοῦ²: οἱ ἀποκρίσεις τοῦ Κίτρους ἀκολουθοῦν — κατὰ ἀπὸ νέα ἐπιγραφή — καὶ ἀμέσως μετὰ, χωρὶς ἄλλο διακριτικὸ σημεῖο, οἱ ὑπόλοιπες τρεῖς ἀποκρίσεις τοῦ Ἀχριδῶν. Θεωρήσαμε χρήσιμο νὰ ἐντάξουμε τὶς τελευταῖες αὐτὲς ἀποκρίσεις στὴν ἐνόητα αὐτή.

Οἱ ὁκτώ λοιπὸν ἀποκρίσεις τοῦ Δημητρίου Χωματηνοῦ, ποὺ παραδίδει καὶ τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ., ἔχουν ἐκδοθεῖ στὸ σύνολό τους ἀπὸ τὸν PITRA, *Analecta sacra* 6, στ. 619-634, 727-730, 679-686: ἀπὸ τὸν Monacensis 62. Στὴ Ν.Σ. συνυφάνονται ἑμῶς καὶ κάποια σχόλια ποὺ τὸ κείμενό τους δημοσιεύουμε ἐδῶ. Παραπέμπουμε στὴν ἀρίθμηση τῶν ἐνοτήτων ποὺ δίνει ὁ Darrouzès.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 3 μετὰ τὴ λέξη «Ἰωσήπου» (PITRA, ὁ.π., 632, στ. 23): ἑλληνικὸς φλίναφος οὐ θεῖος νόμος.

Στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 4 ἀντὶ τῆς φράσεως «ὕπερ τοῦ κόσμου» ποὺ δημοσιεύει ὁ PITRA (634, στ. 10), στὴ Ν.Σ. ἀναφέρεται: ὕπερ τοῦ βασιλείου.

Σχόλια στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 6 μετὰ τὴν καταληκτικὴν φράση «ὅθεν οὐδὲ τοῦτο προσάπτει μέμψιν αὐτοῖς» (PITRA, 630, στ. 34): «Ἡμετέρον τοῦ μεγάλου οἰκονόμου: Οὐκ ὁρθῶς συμπεραίνεις ὅς τις ποτε εἰς ταύτην τὴν ἀπόκρισιν συ[γ]ραφόμενος ἀπὸ γὰρ τῶν τῆς φύσεως λόγων καὶ μὴ οἰκείων παραδειγμάτων ἀλλὰ ζητῶν καὶ χαμερπῶν σαθρῶς ἐπιχειρῶν καὶ τοιούτοις τὰ ὑπερφνὴ καὶ ὑπερουράνια καὶ θεῖα συγκρίνων πόρρω τοῦ προσήκοντος τὴν κρίσιν ἐκφέρεις, οὐδ' αὐτοὺς τοὺς φυσικοὺς λόγους καλῶς ἐκτιθέμενος, ὥσπερ καὶ τὸ μὴ παραχρήμα τὸ ἄγιον μεταδιδόναι τῷ πλησιάζοντι τῆς [...]»³ ἀπειναντίας τῇ δόξῃ τῆς ἐκκλησίας λέγεις ἢ καὶ τὸ βῆμα καὶ τὸ μῦρον καὶ τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ καὶ ἄλλα πολλὰ εὐθὺς μεταδιδόναι τῆς ἀγιότητος τοῖς χρησιμεύουσιν αὐτοῖς νομοθετεῖς. Ἔμοι δὲ δοκεῖ, ὅτι τὰ θεῖα μυστήρια πάσης φύσεως ὑπέρεχεται καὶ πάντα λόγον νικᾷ, μήτε τοῖς τῶν σωμάτων λόγοις μήτε τοῖς τῶν συμβεβηκότων δουλεύοντα, μετέχον[τα] γὰρ μεθεκτῶς καὶ ἀμεθέκτως μετέχονται καὶ μὴ μετεχόμενα μετέχονται καὶ οὐ μετέχονται μετεχόμενα, καὶ δρόσος εἰσὶ καὶ πῦρ καταναλίσκον, φωτὸς παρεκτικὰ καὶ σκότει παραπέμποντα, ἐλευθερίαν χαρίζοντα καὶ δουλείαν σφιστήγοντα, ἀγιάζω[=ο]ντα καὶ ἁμαρτίαν αἰξόντα κατὰ τὴν τῶν χρωμένων πάντως διάθεσιν. Τίνα οὖν σχολοῖεν ἂν σύγκρισιν πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπινα ὑπὲρ ἀνθρώπων ὄντα καὶ θεϊότατα; διατὶ τοῦτο, ὥσπερ ταῦτα ὑπέρεχεται παντὸς λόγου καὶ ἀγιότητος, οὕτω καὶ εἰς τὴν αὐτῶν χρῆσιν ἀποκεκληρωμένα σκενὴ ὑπερέχοντα εἶναι δεῖ καὶ ἐξηρημένα τῶν ἀνθρώπινων πάντων κατὰ τὴν τοῦτον ὑποδοχὴν; καὶ τὰ εἰς ἀνανέωσιν αὐτῶν ἢ ἐπισκενασίαν ὑψηροῦντα ἐργαλεῖα εἰς ἕτερον

1. Βλ. τὴν πρόσφατὴν ἐργασία γιὰ τὸ θέμα DARROUZÈS, *Réponses*, 319-334.

2. Στὸ ἴδιο, 323-325.

3. Κενὸ προσορισμένο γιὰ μία λέξη.

χρῆσιν κοινοτέραν ἀργά, διὰ τὴν τῶν θεῶν ἐκείνων πρὸς πάντα ἀσύγκριτον ὑπεροχὴν καὶ ἀριότητα. Ἐγὼ δὲ οἶδα πρὸ τῆς δυνατοῦς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως¹ ἔν ται τῶν ἐν αὐτῇ ἱερῶν μονῶν τοιαῦτα ἐργαλεῖα ἐν τῷ σκενοφυλακεῖῳ αὐτῶν ἀποκεῖμενα, οἷς ἐχρῆσαντο ἐν τοιαύταις χρεαῖς κατὰ καιροῦς ἐκείναι τε αἱ μουαὶ καὶ ἔτεροι, δέόμενοι ἔστιν ὅτε τοιαύτης χρεῖας ἐκείσε ἀνατρέχοντες ἐλάβανον καὶ ἀπεπλήρουν τὴν χρεῖαν ἐν ἄλλῃ δὲ κοινοτέρᾳ οὐκ ἐτρόμα τις τοῖτοις χρῆσασθαι. Αἴθλων δὲ ὅτι παρὰ γερόντων διακριτικῶν τοῦτο τετέλεται, ἐχόντων κἀκείνων τοῦτο ἐκ παραδόσεως, ὃ δεῖ κρατεῖν μάλιστα, ὡς παλαιὸν ἔθος τῆς ἐκκλησίας τῷ χρόνῳ κορῶθὲν καὶ ἀπαράβατον διαμένειν. — Ἡμέτερον: Οὐκ αἰσθάνησαντὶ ἀντιφάσκον, ἄνθρωπε; τὰ γὰρ οἰκονομίας χάριν ἀποδεκτὰ ἔθι τινῶν, ὡς καὶ ἡ [=μή:] κυρίως ὄντα καλῶς, κατὰ συγκατάβασιν δὲ καὶ πρόσκαιρον δι' ἐλπίδα τοῦ ἐπιστρέφαι τοὺς χρωμένους ἐκείνοις καὶ ἔλθεῖν εἰς τὸ κυρίως καλὸν γίνονται, ἀπελπισθέντος δὲ τοῦτον καὶ τὴν διὰ τοῦτο οἰκονομίαν πάνει νεῖκος [=παύειν εἰκός]. Τὰ μέντοι παρὰ Λατίνους αἴζημα οὐδὲ χάριν οἰκονομίας ποτὲ παρὰ τινος τῶν τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων ἡ ἐπε[=η]νέθησαν ἅπαντες δὲ ἀντιλέγονται παρὰ πάντων, ὥστε καὶ τὸ δόγμα αὐτῶν, ὡς νεκρὰ θυσία καὶ ἀτελής καὶ ἕξω τῆς ἀποστολικῆς καὶ πατερικῆς παραδόσεως. Καὶ ἐν τῷ μεγίστῳ τῶν περὶ τὴν πίστιν ἀμαρτανόντων, καὶ τῷ Βουλγαρίας μόνῳ ἄλλο τι δοκεῖ, οὐδὲ τολμᾷ παραλλήλῃζειν τὴν θυσίαν ἐκείνων, ἔχουσιν ὡς εἴπομεν, τὴν [ἡ]μετέραν φάσκον ὥστερ ἐκείνοι τὰ παρ' ἡμῶν ἱερονεργούμενα καὶ τὰ ἐξῆς, περὶ ὧν οὐδέποτε Λατῖνοι διάρα στόμα ἐτόλμυσαν, ὥστερ οὐδὲ περὶ τοῦ βαπτίσματος ἡμῶν ἄλλ' ἡμεῖς καὶ περὶ τοῦ βαπτίσματος ἐκείνων πολλὰ ἔχομεν λέγειν καὶ δηλόν ὅτι οὐδὲ λείπει [=χάριν:] οἰκονομίας παραδεχόμεθα τοῦτο, εἰ μὴ τελεωώμεν αὐτὸ τῇ χρήσει τοῦ ἁγίου μύρου. Λοιπὸν ἀπελπισθείσης τῆς τοῦτον ἐπιστροφῆς καὶ τῆς μεθ' ἡμῶν ἐνώσεως, παῦσον σεμνύνων καὶ τὰ ἐκείνων, ὅστις ποτὲ εἶ καὶ ταῦτα χάριν οἰκονομίας φάσκον τοῦτους ποιεῖν, ὡς μὴ κυρίως ὄντων δηλαδὴ σεμνῶν ὅτι δὲ τινῶν ἔθι προσεδέχθησαν ποτὲ χάριν οἰκονομίας παρὰ τοῖς παλαιοῖς, οἶδα καὶ αὐτός, ἀλλὰ προσελθόντων τῇ ὀρθοδοσίᾳ οὐ γεγονότος μετὰ μικρὸν κἀκεῖνα ἀπεβλήθησαν αὐτοῖς. Εἰ τοίνυν καὶ Λατῖνοι τοῦτο κατεδέξαντο ποτὲ, ὅπερ ἀδύνατον, ἐγὼ περὶ τοῦ δακτυλοφορεῖν τοὺς ἐπισκόπους αὐτῶν καὶ περὶ νηστειῶν τινῶν καὶ βρωμάτων καὶ ποῦ γε ἀδέλφῃ [=ἐδᾶφῃ:] ἀσπάζεσθαι, καὶ ἄλλων τινῶν τοιούτων οὐ διοίσομαι.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 7 μετὰ τῇ λέξει «ἔθεντο» (PITRA, 729, στ. 20): Σημειώσεις, εἰ βούλει ἀκριβοσάμενος ταῦτα καὶ σκόπει τὰ τῆς οἰκονομίας.

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 8 μετὰ τῇ λέξει «ἀνδρὶ» (PITRA, 683, στ. 28): Εἰ καὶ ἐν μοναστηρίῳ εἰσὶν, φησὶ ὁ κανὼν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ κατὰ μοναχὰς αὐτὴν ἀποκρίσεσθαι βούλεται, ἀλλ' ὡς διεzeugμένην τοῦ ἀνδρός μελανειμοῦσαν διάγειν, ὡς σεμνῷ ἐνδιατήματι τῇ μονῇ.

78 Λειτουργικὰ καὶ κανονικὰ ζητήματα (γ')

φ. 55^r-58^v

Ε. Ἐρωτήσεις τοῦ ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας [=Δυρραχίου] τοῦ Καθάσιλα, καὶ λύσεις τοῦ Κύτρου [=Κίτρους].

1. Συνάκτης τοῦ σχολίου εἶναι, πιθανῶς, ὁ Θεόδωρος Ἀγαλλυανός, μέγας οἰκονόμος τῆς Μ. Ἐκκλησίας μετὰ τὴν Ἄλωση.

Inc. *Εἰ συμβῇ ἱεροουργῆσαι μητροπολίτην*

Σύμφωνα με τὴ μελέτη τοῦ DARROUZES (*Réponses*, 325 ἐπ.) οἱ ἀποκρίσεις ποὺ ἀποδίδονται στὸν Κίτρου εἶναι 25. Στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. παραδίδονται 20 ἀποκρίσεις — με τὴν ἴδια σειρὰ ποὺ ἀπαριθμοῦνται στὴ μελέτῃ ποὺ ἀναφέραμε· λείπουν οἱ ἐνόητες 15, 16, 17, 21 καὶ 25. Γιὰ τὶς διάφορες ἐκδόσεις τῶν ἀποκρίσεων βλ. ὅσα ἀναφέρει στὴ μελέτῃ του ὁ J. Darrouzès· γιὰ τὴν πρώτη μόνον, θὰ πρέπει νὰ θυμίσουμε τὴ δημοσίευση τοῦ ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐφόλκιον*, 1: ἀπὸ τῆ Ν.Σ. — ποὺ παραδίδει κείμενο ἐκτενέστερο ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ δημοσίευσε ὁ PITRA, *Analecta sacra* 6, στ. 635-636.

Σὲ ἀρκετὰς ἐνόητες συνυφαίνονται σχόλια, τὸ κείμενο τῶν ὁποίων δημοσιεύουμε ἐδῶ:

Σχόλιο στὴν ἐρώτηση 5 : *Τί σοφίῃ περισσὰ καὶ ἀνόμητα ὅσα δι' ἐντολῆς δίδονται κυριακῇ καὶ τὴν ἐνέργειαν ἔχουσι, ὡς ἡ πνευματικὴ πατρότης, ἥως τὸ δέχεσθαι λογισμὸν τῶν προσερχομένων καὶ τὸ ἐξαρχικῶς διέπειν ὅσα δὲ διὰ χειροθεσίας τῇ τελευτῇ τοῦ λαβόντος παύονται, εἰμὶ που τί ἕτερον προβῇ εἰς προκοπὴν ἢ κατὰτάσιν, οἱ θεοὶ κανόνες τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἀνατιθέασιν τὴν τῶν ψυχῶν πᾶσαν διοίκησιν. Πολλοὶ δὲ κανόνες τοὺς ἱερωμένους τοῦ ἔργου τούτου κωλύουσι· ἕκαστος οὖν ἀρχιερεὺς ὃν διακρινεῖ ἐπιστήσῃ τῷ ἔργῳ αὐτοῦ· ἔαντοῦ. Ζήτει τῶν ἁγίων Ἀποστόλων κανόνας 10' καὶ 11' καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς· τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ κδ' περὶ τὸ τέλος, τῆς ἐν Κυρθαγένει ε', ζ' καὶ 11β', τῆς ἐν Λαοδικείᾳ 15' καὶ τὰ ἐν τῇ ἐρημνείᾳ τοῦ ἰδ' κανόνος τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ.*

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 9: *Θεληματαίνεις κἂν τούτοις καὶ λέγεις ἄπρακτα· ὁ γὰρ εἰπὼν μεῖζονα τῆς σαρκικῆς τὴν πνευματικὴν συγγένειαν, ἐδήλωσε κανὼν[νο]γραφίᾳς καὶ τὰ κωλυνόμενα πρόσωπα, ἀλλὰ καὶ ὁ νομοθέτης πρὸ τούτου καὶ ἡ κωλύμη μέχρι τούτου καὶ μόνον ἴσταται. (Ὁδὸ ἀκολουθῶς, ὡς γράφεις, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἀπεναντίας· ὁ γὰρ κανὼν καὶ τὰ πρόσωπα ἐν οἷς ἡ κωλύμη ἀπρηθμίστατο, ὁ καὶ ἐνεργεῖ τὰ δὲ ἐν αὐτῇ τὸ ἄπρακτον ἀποφέρειται.)*

Σχόλια στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 11· μετὰ τὴ λέξη «ἀπόσμυζιν» (PITRA, ὁ.π., 644, στ. 33-34): *Ζήτει τὸν 11' κανόνα τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ καὶ τὰ ἐν αὐτῷ. — Μετὰ τὴ λέξη «χρῆζουσιν» (PITRA, 645, στ. 6): Γράφει πάλιν ὁ αὐτός, μύρον δοχεῖον σωτήριον οὐ πιστεύεται. — Μετὰ τὴ λέξη «χρίσματος» (PITRA, 646, στ. 6-7): οὐ διὰ τὸ τοῖς [=τῆς] βασιλείας χρῆσμα, ἀλλὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ θεοῦ μύρον οἱ εὐσεβεῖς βασιλεῖς ἀγιάζονται.*

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 15 — ἡ ὁποία στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. χαρακτηρίζεται ὡς «Ἐρώτησις τοῦ Χωματηνοῦ» — μετὰ τὴ λέξη «χρυσοῦ» (PITRA, 661, στ. 17): *Τότε ταῦτα ἥως ἐν τῇ παλαιᾷ νομοθεσίᾳ, νῦν γὰρ ἥως ἐν τῇ καινῇ, τὰ μὲν θεῖα ὁδὸα τῇ δι' εὐχῆς ἐπικλήσει καὶ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀγιάζονται, δι' αὐτὸν δὲ ὁ ναός.*

Σχόλιο στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 18 μετὰ τὴ λέξη «παρὰτρηοῦσιν» (PITRA, 671, στ. 1): *Οἱ τετραδίται, ὡς ἐξ αὐτῶν ἤκουσα, πρώτην ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν ἔχουσιν τὴν τῆς Τυροφάγου, Πάσχα τελούντες οὐκ ἐν Κυριακῇ, ἀλλ' ὅτε ἡ ἰδ' τῆς σελήνης ἐπιστῇ.*

Προσθήκη κειμένου στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 22 μετὰ τὴ λέξη «βρώμασι» (PITRA, 671, στ. 7): *Περὶ τῆς Διακαινησίμου καὶ περὶ τῶν Τετραδίων καὶ Παρασκευῶν:*

‘Υπεξαιρούνται δὲ τῶν νηστήμων αἱ Τετράδες καὶ αἱ Παρασκευαί, αἱ τε δηλαδὴ τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος, αἱ τοῦ Δωδεκαημέρου, αἱ τῆς λεγομένης Προφωνσίμου ἑβδομάδος καὶ αἱ τῆς Τυροφάγον. Ἐν ταύταις γὰρ οὐδαμῶς νηστεύομεν· ἡ μὲν γὰρ Διακαινήσιμος πάσα ὡς μία ἡμέρα λογίζεται, ἥως αὐτῇ ἡ μεγάλη Κυριακὴ διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐσθινὰ καὶ ἀναστάσιμα Ἐδαγγέλια ἐν ταύτῃ καθ’ ἑκάστην ἡμέραν ἀναγιγώσκονται.

Σχόλιον στὴν ἀπόκριση τῆς ἐρωτ. 24 μετὰ τῇ λέξει «ὕποστῃ» (PITRA, 678, στ. 19): Πρόσωπα ἐνλαβούμενα ἐξετίθετο ταῦτα καὶ τοὺς λόγους οἰκονομῶν ὥς γε ἐδόκει ἐκείνῳ.

79 Ὑπόδειγμα πιττακίου μὲ τὸ ὅποιο ἀνακοινώνεται ἡ ἐκλογὴ νέου ἀρχιερέως φ. 60^v

Ε. Πιττάκιον διδόμενον τοῖς χειροτονουμένοις μητροπολίταις καὶ ἀρχιεπισκόποις περιέχον οὕτως· τοῖς ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις, θεοσεβεστάτοις πρεσβυτέροις, θεοφιλεστάτοις διακόνις καὶ παντὶ τῷ εὐαγεῖ κλήρῳ, τοῖς ἐνδοξοτάτοις καὶ λαμπροτάτοις ἄρχονσι καὶ οἰκήτορσι τῆς θεοσώστον πόλεως, τῆς δο[=ε]ῖνα. Ἡ ἐπιγραφὴ· Ἀρσένιος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Inc. Ὁ τῆς πνευματικῆς ἀκολουθίας ὄρος

Στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. τὸ ἔγγραφο προσγράφεται στὸν Ἀρσένιῳ Αὐτῳρειανῷ¹ καὶ ἀκόμη ὑπάρχει μία φράση ποὺ δὲν παραδίδεται στὸ δημοσιευμένο (LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 426-427 = P.-II. 5, 561-562. HABERT, *Ἀρχιερατικόν*, 509-512).

Μετὰ τὶς λέξεις «ψυχικῆς ἀναπαύσεως» (P.-II., 562, στ. 27-28): πρεσβείαις τῆς τὸν Λόγον τεκούσης Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν ἀχράντον ἀγνῆς Θεομήτορος καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἀμήν.

80 Ὑπόδειγμα ἐντάλματος πρὸς χειροτονηθέντα ἀρχιερέα φ. 60^v-62^r

Ε. Ἐντάλμα διδόμενον τοῖς χειροτονουμένοις μητροπολίταις καὶ ἀρχιεπισκόποις· Ἀρσένιος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης· ὑμῖν· Ἡ ἐπιγραφὴ· Τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ τῆς δεῖνα πόλεως, ἐντελλόμεθα τὰ ὑποτεταγμένα.

Inc. Ἡ τοῦ φιλαγάθου Θεοῦ ἡμῶν

1. LAURENT, *Regestes* 4, N. 1355.

Στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. τὸ ἔγγραφο προσγράφεται στὸν Ἀρσένιο Αὐτωρειανὸ καὶ ὑπάρχει τὸ ἀκόλουθο σχόλιο, ποὺ δὲν σώζεται στὸ δημοσιευμένο¹ (LEUNCLAVIUS, *J.G-R.* 1, 427-433 = P.-Π. 5, 544-550· HABERT, *Ἀρχιερατικόν*, 512-522).

Μετὰ τὴ φράση «Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἡ ἐν Βενεθάλοις ἀγία Σύνοδος διαβεβαιουῖσα, ἐκύρωσεν» (P.-Π., 549, στ. 20-21): οὐκ οἶδα τίς ἡ ἐν Βενεθάλοις σύνοδος, εἰμὴ τίς ἐρεῖ τὴν ἐν Σαρδικῇ [καὶ] τῆς ἐν Καρθαγένης λς'.

- 81** Ὑπόδειγμα πιττακίου ποὺ δίνει ὁ πατριάρχης σὲ ἀπεσταλμένο νεοεκλεγέντος ἀρχιερέως φ. 62^r

Ε. Πιττάκιον διδόμενον τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ μητροπολίτου ἀποστελλομένου παρ' αὐτοῦ εἰς ἡν προεχειρίσθη μητρόπολιν. Τοῦτο δὲ ὀφείλει γράφεσθαι ὅταν ἡ λόγιος ὁ μητροπολίτης, εἰ δὲ μὴ, ἀπὸ τοῦ, καὶ ἐπεὶ ἀπέστειλεν ἄνθρωπον αὐτοῦ.

Inc. Ἰδοὺ Θεοῦ εὐμενεία καὶ χάριτι

(HABERT, *Ἀρχιερατικόν*, 558[bis]-559[bis].)

- 82** Ὑπόδειγμα πιττακίου ποὺ δίνει νεοεκλεγεῖς ἀρχιερέας σὲ ἀπεσταλμένο του φ. 62^r

Ε. Τὸ πιττάκιον ὁ ἀποστέλλει ὁ μητροπολίτης.

Inc. Ἐν Κυρίῳ ἡγαπημένοι μοι πνευματικοὶ

(HABERT, *Ἀρχιερατικόν*, 559[bis]-560.)

- 83** Ὑπόδειγμα ἐντάλματος ποὺ δίνει νεοεκλεγεῖς ἀρχιερέας σὲ ἀπεσταλμένο του φ. 62^r

Ε. Ἐντάλμα διδόμενον τῷ ἀποστελλομένῳ παρὰ τοῦ ὑποψηφίου ἐπὶ τῷ κατακρατῆσαι τὴν ἐκκλησίαν εἰς ἡν ἐψηφίσθη καὶ τὰ αὐτῆς ἅπαντα.

Inc. Ἐπεὶ ἀπεστάλης παρ' ἡμῶν σὺ

(HABERT, *Ἀρχιερατικόν*, 560-561.)

1. LAURENT, *Regestes* 4, *N. 1374.

- 84 Ὑπόδειγμα γράμματος ἀποδεικτικοῦ χειροτονίας πρε-
σβυτέρου καὶ διακόνου φ. 62^r

Ε. Συστατικὸν διακόνων καὶ ἱερέων.

Inc. Πολλοὶ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλευούσης

Παραδίδεται ὁ τύπος ἐνὸς «συστατικοῦ γράμματος» καὶ ἀναπτύσσονται οἱ λόγοι ποὺ ἐπέβαλαν τὴν ἔκδοση τέτοιων γραμμάτων. Τὸ κείμενο, ἀνέκδοτο ὥσο γνωρίζουμε, τὸ παραθέτουμε ἐδῶ.

Πολλοὶ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλευούσης χειροτονούμενων διακόνων τε καὶ πρεσβυτέρων, οἱ μὲν δι' ἐπιθυμίαν καὶ πόθον τῆς ἐαυτῶν πατρίδος, οἱ δὲ δι' ἄλλην τινὰ χρείαν, οἷαι πολλαὶ εἰσὶν αἱ περιστάσεις αἱ ἀνθρώπιναι, εἰς τὰ ἔξω ἀπαίρειν κήνονουσιν, κάκεισε διατρίβειν καὶ ἐμφιλοχωρεῖν, οἱ παρὰ τῶν ἐπαρχιωτῶν θεοφιλεστάτων ἀρχιερέων ἀνακρινόμενοι, ποῦ καὶ πότε καὶ παρὰ τίνος τῆς ἐπικειμένης αὐτοῖς ἱερωσύνης τετυχήκασι, ἀναγκάζονται συστάσεις παρέχειν· τούτων εἷς ἐστὶ καὶ ὁ δεῖνα, ὁ νῦν τοῦ δεῖνα καὶ ἐπειδὴ ἐν τῇ βασιλίδι διάγων προσῆλθεν ἡμῖν καὶ κατὰ τὸ σύνθετες ἐρωτηθεὶς καὶ ἀνακριθεὶς μαρτυρίαν προσήγαγε καὶ κατὰ γνώμην καὶ ἐπιτροπὴν ἡμῶν τῆς τοῦ διακόνου καὶ πρεσβυτέρου χειροθεσίας καὶ χειροτονίας ἡξίωται παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τοῦ δεῖνα, ἐπιμαρτυροῦντες αὐτῷ καὶ τὴν ἱερωσύνην ἐπιβεβαιοῦντες καὶ τὸ ἀσφαλὲς ἐπιβραβεύοντες, τὸ παρὸν συστατικὸν ἐξεθέμεθα τῇ αὐτοχειρῇ ὑπογραφῇ καὶ τῇ συνήθει σφραγίδι ἀσφαλισάμενοι· μὴ καὶ ἰνδικτιῶνος.

- 85 Ἐγγραφος ὅρκος πίστεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς πρὸς
τὸν αὐτοκράτορα φ. 62^r-63^r

Ε. Τόμος τῆς πρὸς τὸν βασιλέα κῶρ Μανουὴλ ἐγγραφῆς τῶν τότε ἀρχιερέων.

Inc. Θεὸν ὀρθῶς σέβεσθαι, μετὰ δὲ

Ἡ γνωστὴ συνοδικὴ διάταξη τοῦ Μαρτίου 1171, ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τοῦ Μιχαὴλ Γ', μὲ τὴν ὁποία δίδεται ὅρκος πίστεως πρὸς τὸν τότε φορέα τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, αὐτοκράτορα Μανουὴλ Κομνηνὸ (ΠΑΥΛΟΝ, *Συνοδικὸς τόμος*, 391-393: ἀπὸ τὸ χφ Μόσχας 33 (Vlad. 336)· ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Ἀνάλεκτα* 4, 109-113: ἀπὸ χφ Κοσινίτσας 1 καὶ Cairensis 911)¹.

1. GRUMEL, *Regestes* 3, N. 1120. Βλ. καὶ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΤΑΟΣ, «Τόμος».

86 Νηστεία μοναχῶν

φ. 63^Γ

Ε. *Περὶ τῆς Τυροφάγου, τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Θεοδώρου, ἡγουμένου τῶν Στουδίου.*

Inc. Δεῖ εἰδέναι εἰσὶ τινὲς τῶν

Τὸ κείμενο αὐτό, μολονότι σώζεται σὲ ἀρκετοὺς κώδικες¹, εἶναι, ὅσο γνωρίζουμε, ἀνέκδοτο. Παραθέτουμε ὅ,τι παραδίδει ἡ Ν.Σ.

Δεῖ εἰδέναι εἰσὶ τινὲς τῶν μοναχῶν, οἳ οὔτε τυρὸν ἐσθίουσι οὔτε ὠν οὔτε γάλα· οἳ μὲν γὰρ διὰ τὸν στόμαχον οὐ χρῶνται ταῦτα, οἳ δὲ διὰ τὸ ἐξ αἵματος αὐτὰ πεφυρᾶσθαι, οἳ δὲ καὶ δι' ἐπιτιμήσεων οὐ προσίενται τὰς εἰρημένας τοιαύτας τροφὰς τὸ σύνολον. Τοῖς τοιοῦτοις οὐν θεσπίζομεν ἵνα, εἰ καὶ τὴν τοῦ χρόνου περίοδον τῷ ἰδίῳ στοιχοῦντες κανὸν ἀμέτοχοι τῆς τοιαύτης βρώσεως τυγχάνουσι, ἀλλ' οὐκ τῇ Τυροφάγῳ ἐβδομάδι ἀουλλογίστως ἐσθίειν τὰ ἀνωτέρω προγεγραμμένα διὰ τοὺς ἰακωβίτας· ὁμοίως καὶ τῇ ἐβδομάδι τῇ πρὸ τῆς Κρεωφάγου, ἣν νηστεύουσι οἱ Ἀρμένιοι τὸν λεγόμενον Ἀρτζιβούριον, ὅπως νηστεία παρὰ τισιν οὐκ ἦν, οὔτε ἐν Τετράδι οὔτε ἐν Παρασκευῇ, ἀνατρέποντας τὴν αἵρεσιν τῶν Ἀρμενίων διὰ τοὺς ἀμφιβόλους ἕως ὀλίγου τυροῦ. Ὅμοιος, καθὼς γέγραπται, καὶ τῆς Τυροφάγου τὴν ἐβδομάδα Τετράδην καὶ Παρασκευήν, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἁγίων πατέρων, μετὰ τὴν τῶν προηγουσμένων ἀπόλυσιν τυροῦ καὶ ὡς μετὰ ληψιν γίνεται κατὰ τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἀνατρέποντος τὸ δόγμα Ἰακώβου καὶ τῶν τετραδιτῶν. Ὅτι ὁ ἀσκητὴς Μαρκιανὸς τὴν διὰ πλείονων ἡμερῶν ἀστίαν ἀπεδοκίμαζε, τοῦτο μὲν ὡς ἄγονον τὸ σῶμα παρασκευάζουσαν πρὸς τὰς εὐχάς, τοῦτο δὲ καὶ ὡς ἐν τῷ καιρῷ τῆς μεταλήψεως βαρύνουσαν, ἀληθῆ δὲ νηστείαν ἔλεγε τὴν διηρηκὴ ἐνδοειαν, συνεχῶς δὲ ἐκέλευσε κεχρησθαι τῇ προσευχῇ· οὗτος ὁ ἄγιος, δ' οὐγγίας ἄρτου ἤσθιε καθ' ἐκάστην ἡμέραν.

87 «Μὴ ὁμνῆν ὅλως» καὶ «μηδέποτε ὑβρίση» ὁ χριστιανὸς

φ. 63^Γ

Ε. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ σωτηρίας σύντομος διδασκαλία.

Inc. Ὁ χριστιανὸς μᾶλλον δὲ καὶ

Τὸ κείμενο αὐτό, μολονότι σώζεται σὲ ἀρκετοὺς κώδικες², εἶναι, ὅσο γνωρίζουμε, ἀνέκδοτο. Παραθέτουμε ὅ,τι παραδίδει ἡ Ν.Σ.

1. Πρβ. π.χ. Vat. gr. 827, φ. 206^Γ Barocc. gr. 131, φ. 340^ν Vind. jur. gr. 11, φ. 57^Γ Vind. hist. gr. 7, φ. 214^Γ. Βλ. ἀκόμη P.G. 99, 1700.

2. Πρβ. π.χ. Vat. gr. 733, φ. 356^Γ-357^Γ Vat. gr. 1951, φ. 22^ν-26^Γ Κουτλουμουσίου 56, φ. 127^ν-130^Γ.

Ὁ Χριστιανός, μᾶλλον δὲ καὶ μοναχός, ἐὰν ὀμνῇ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἢ τῆς Θεοτόκου ἢ ἄλλον τιᾶ ὄρκον λέγῃ ἢ, μάρτυς ὁ Θεός ἢ, μὰ τὴν κεφαλὴν μου ἢ, μὰ τὴν εὐχὴν σου ἢ, μὰ τὴν ἀγάπην σου, οὕτε νηστεία ὠφελεῖ αὐτῷ, οὕτε ἀγρυπνία, οὕτε ἄλλη τις κακοπάθεια, ἣν δοκεῖ ποιεῖν διὰ τὸν Χριστόν. Σημειῶσαι, οὐδέποτε γὰρ ἀπὸ ἁμαρτίας καθαρισθήσεται. Ὁφείλομεν οὖν παραφυλάττειν τὴν γλῶσσαν ἵνα μὴ ὀμνῇ ὅλως, μηδὲ λέγῃ ὅλως ἐν ἀρχῇ τῆς ὁμιλίας, Χριστοῦ μυστήρια· ἐὰν δὲ ἡ ὑβρίξις ὁ Χριστιανὸς Χριστιανόν, ἡ μικρόν ἢ μεγάλον, ἔνοχος γίνεται παραπτώκα εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον μετὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν λοιπῶν δαιμόνων, καθὼς ἔδωκεν ἀπόφασιν ὁ Χριστός· εἰπὼν ὅτι, ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέεναν τοῦ πυρός. Ὡσπερ γὰρ ὁ ποιὼν καλὸν Χριστιανῷ τινὶ εἰς τὸν Χριστόν τοῦτο ποιεῖ, οὕτω καὶ τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀτιμίας εἰς ἐκεῖνον διαβαίνει, λέγουσι οἱ ἄγιοι πατέρες. Μηδέποτε οὖν ὑβρίσης, ἵνα μὴ γενήσῃ ἔνοχος εἰς τὸ πῦρ, ὥς ἐκεῖνος ὁ ὑβρίσας· σέ· ἀρκούσα γὰρ τῷ τοιούτῳ ἀνταπόδοσις ἢ τοιαύτη ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἔνοχη, ἵνα μὴ καὶ σὺ ἐμπέσης διὰ τὸ ὑβρίσαι εἰς αὐτήν. Καὶ οὐ μὴ σε ὠφελήσει οὔτε κόπος οὔτε κακοπάθεια οὔτε ἄλλο τί.

88 Πνευματικὲς ἐνασχολήσεις Χριστιανοῦ

φ. 63^f

Παραδίδονται, χωρὶς ἐπιγραφῆς, ὑποθῆκες πρὸς Χριστιανούς.

Inc. Ὁφείλει δὲ τούτοις τοῖς πέντε

Τὸ κείμενο αὐτὸ ἀκολουθεῖ, στῆν ὡς τώρα γνωστῇ παράδοσιν, τὸ ἀμέσως προηγούμενο. Ἀνέκδοτο καὶ αὐτό· παραθέτουμε ἐδῶ ὅ,τι παραδίδει ἡ Ν.Σ.

Ὁφείλει δὲ τούτοις τοῖς πέντε πᾶς Χριστιανὸς ἐνασχολεῖσθαι· πρῶτον μετανοεῖν πάντοτε εἰς μέγα καὶ εἰς μικρόν καὶ εἰς ἐκούσιον καὶ ἀκούσιον, εἰς ὃ γινώσκει καὶ εἰς ὃ ἀγνοεῖ· πᾶς γὰρ ἁμαρτάνει δι' ἔργον, διὰ λόγον, δι' ἐνθυμήσεως· καὶ μὴ αἰσχυνέσθω ὁ μετανοῶν. Ἡ γὰρ φύσις τῶν ἀνθρώπων καθάλαξ πεσοῦσα ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν οὐ δύναται ἀναμάρτητος εἶναι, μετανοεῖν δὲ ἁμαρτάνουσα δύναται· καὶ ἐὰν ἐθίσῃ μετανοεῖν προσέτι δὲ παρακαλεῖν τὸν Χριστόν ἵνα ἐνδυναμωθῇ εἰς τὸ μὴ ἁμαρτάνειν, δίδωσι αὐτῇ ὁ Χριστὸς μὴ ἁμαρτάνειν¹, χάριν θείαν. Τὸ γὰρ ἁμαρτάνειν ἀνθρώπινον, τὸ δὲ μὴ ἁμαρτάνειν χάρισμα Θεοῦ. Λεύτερον, ἐλεημοσύνην ἔχειν πρὸς πάντα ἄνθρωπον καὶ μικρόν καὶ μέγαν, ἐλεῶν καὶ διὰ δόσεως καὶ διὰ λόγον καὶ διὰ δουλείας, ἐξ ὧν ἔχει καὶ ἐξ ὧν δύναται. Τρίτον, συμπάθειαν ἔχειν πρὸς πάντα ἄνθρωπον πταίοντα καὶ μικρόν καὶ μέγαν καὶ μήτε μέμφεσθαι τοῦτῳ, μήτε κατακρίνειν, εἰδὼς ὅτι ἄνθρωπινον τὸ πταίνειν καὶ ὅτι ἄνθρωπος ἐστὶ καὶ αὐτός, ὥσπερ ἐκεῖνος, καὶ ἐὰν ἐκεῖνος ἦν ἴσος καὶ αὐτός, οὕτως ἂν ὡς ἐκεῖνος καὶ αὐτός τὴν τοιαύτην ἐιργάσατο ἁμαρτίαν. Τέταρτον, εὐχαριστεῖν νυκτός καὶ ἡμέρας τῷ Θεῷ ὑπὲρ πάντων, ἃν τε πτωχός ἢ, ἃν τε πλούσιος, ἃν τε κακοπαθῇ, ἃν τε εὐθυμῇ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ εἶναι ἁμαρτωλὸς καὶ ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτία. Κρεῖττον γὰρ ἁμαρτία μετὰ ταπεινοφροσύνης ἢ δικαιοσύνης μετὰ ἀπονοίας. Πέμπτον, ἵνα δυσωπῇ τὸν Θεόν ὅπως διὰ πνεύ-

1. Ἡ φράση «δίδωσι... ἁμαρτάνειν» ἔχει γραφεῖ δύο φορές στὸ κείμενο.

ματος ἁγίου συγκρατήση καὶ συνάξη καὶ στήση τὸν νοῦν αὐτοῦ ὅταν ψάλλῃ καὶ εὐχεται, ἵνα μὴ ἀφανίζονται αὐτοῦ αἱ εὐχαὶ καὶ αἱ ψαλμοδαί καὶ κοπιᾷ δορεᾶν καὶ ἀνοφελῶς, μᾶλλον δὲ ἵνα μὴ προσλαμβάνῃ αὐτὸν ὁ διάβολος, ὥσπερ ἀπὸ Θεοῦ ἐνώπιον διὰ τὸ ἐνασχολεῖσθαι τοῖς πονηροῖς λογισμοῖς, καὶ οὕτω κατ' ἐξουσίαν ἄγῃ αὐτὸν ἐξελεθόντα ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς προσευχῆς ὡς δέσμιον εἰς πᾶν κακὸν καὶ πᾶσαν ἁμαρτίαν χαίροντα καὶ μὴ αἰσθανόμενον τί πάσχει καὶ οὕτως ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, λυτροῦται καὶ ἀπὸ τοῦ ἁμαρτάνειν καὶ σώζεται. Ὁ γὰρ μὴ δυνήθεις εὐξασθαι μετὰ προσοχῆς, πῶς προσεύξεται καὶ πῶς εἰσακουσθήσεται; ὁ δὲ μὴ εἰσακουσθεὶς πῶς ἐλεηθήσεται; ἄλλως σωτηρία οὐκ ἔστιν.

89 Οἱ μονές: ἀπαγορεύεται «δίδοσθαι εἰς προίκα» φ. 63^v

Παραδίδεται, χωρὶς ἐπιγραφῆς, τὸ Σημείωμα πού καταχωρίστηκε στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας γιὰ νὰ ἀπομνημονευθεῖ ἡ ἄρνηση τῆς συνόδου νὰ θεωρήσει νόμιμη τὴ μεταβίβαση ἀνδρώας μονῆς ὡς προίκα ἀπὸ τὸν δικαιοπάροχο στὴ θυγατέρα του. Ἡ πράξη ἀνάγεται στὴν πατριαρχία τοῦ Λουκᾶ Γ' Χρυσοβέργη καὶ ἐκδόθηκε τὸν Νοέμβριο τοῦ 1169¹.

Inc. Ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Νικομηδείας ἀνήνεγκε

(OUDOT, *Acta* 1, 34: ἀπὸ τὸν Vat. gr. 2410 —ἀντίγραφο ἀπὸ Ν.Σ.: ed. pr. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Ἀνάλεκτα* 4, 107-108: ἀπὸ τὸ χφ Κοσινίτσας 1.)

90 Μορφὲς διαθέσεως ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων (α') φ. 63^v

Παραδίδεται, χωρὶς ἐπιγραφῆς, τὸ Σημείωμα πού καταχωρίστηκε στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας γιὰ νὰ ἀπομνημονευθοῦν ἀποφάσεις τῆς πατριαρχικῆς συνόδου πού ἀφοροῦσαν τὴν προστασία ἀλλὰ καὶ τὴν τύχη ἐκκλησιαστικῶν ἀγαθῶν. Οἱ ἀποφάσεις ἀνάγονται στὴν πατριαρχία τοῦ Λουκᾶ Γ' Χρυσοβέργη καὶ ἐκδόθηκαν πρὶν ἀπὸ τὸ 1166 (ed. pr. LEUNCLAVIUS, *J.G.-R.* 1, 292-293 = P.-II. 5, 93-94· ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Ἀνάλεκτα* 4, 108-109: ἀπὸ τὸ χφ Κοσινίτσας 1)².

Inc. Ψηφισμάτος τινος κατὰ θεῖαν καὶ

Στὸ κείμενο πού παραδίδει ἡ Ν.Σ. τὸ Σημείωμα ἔχει ἀντιγραφεῖ ὁλόκληρο, δηλαδὴ σώζεται καὶ τὸ μικρὸ τμήμα του πού λείπει ἀπὸ τὴν ἔκδοση ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, στ. 31, μετὰ τὴ λέξη «τυπώσεις»: μερικαὶ μέντοι καὶ αὗται, καὶ μὴ ἐπιπολὴ βαρύνουσαι τὴν μητρόπολιν, εἰ προέβησαν πρὸς τινὰς τῶν ὁμολογουμένως συμπαθείας ἀξίων.

1. GRUMEL, *Regestes* 3, N. 1086.

2. GRUMEL, *Regestes* 3, *N. 1058.

91 Μορφές διαθέσεως ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων (β') φ. 63^v

Παραδίδεται, χωρίς ἐπιγραφή, τὸ κείμενο συνοδικῆς ἀποφάσεως σχετικῆς μετὰ τὴν τύχη ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων. Ἡ ἀπόφαση μετ' ἡμερομηνία 11 Φεβρουαρίου 1164 ἀνάγεται στὴν πατριαρχία τοῦ Λουκᾶ Γ' Χρυσοβέργη¹.

Inc. *Μηνὶ φεβρουαρίῳ ε', ἡμέρᾳ β**

(OUDOT, *Acta*, 1, 30-32: ἀπὸ τὸν Vat. gr. 2410 — ἀντίγραφο ἀπὸ Ν.Σ.: ed. pr. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΤΣ, *Ἀνάλεκτα* 4, 106-107: ἀπὸ τοῦ Χρ. Κοσινίτσας 1.)

92 Ἀπαγορεύεται ἡ ἰδιοποίηση τῆς περιουσίας ποὺ ἀνήκει στὴν Ἐκκλησία φ. 63^v-64^r

Παραδίδεται, χωρίς ἐπιγραφή, τὸ Σημείωμα ποὺ καταχωρίστηκε στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας γιὰ νὰ ἀπομνημονευθεῖ ἡ ἀπόφαση τῆς πατριαρχικῆς συνόδου σύμφωνα μετὰ τὴν ὁποία οἱ κληρικοὶ — οἱ ὁφφικιάλιοι — τῶν μητροπόλεων οἱ ὁποῖοι ἀφαρπάζουν πράγματα ποὺ ἀνήκουν στὴν Ἐκκλησία ἢ πρόκειται νὰ περιέλθουν σ' αὐτὴν ἀπὸ τὴν περιουσία ἀποθανόντος ἀρχιερέως εἶναι ἔνοχοι, ὅπως ὀρίζουν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες καὶ οἱ κοσμικοὶ νόμοι. Ἡ ἀπόφαση μετ' ἡμερομηνία 10 Μαρτίου 1169 ἀνάγεται στὴν πατριαρχία τοῦ Λουκᾶ Γ' Χρυσοβέργη².

Inc. *Μηνὶ μαρτίῳ ε', ἡμέρᾳ β**

(LEUNCLAVIUS, *J.G.-R.* 1, 282-283 = P.-II. 5, 98-99.)

Β' ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΑ «NOMIMA»

[φ. 359^r-376^v καὶ φ. 388^v-390^v]

93 «Ὁ πατήρ μου μείζων μου ἐστίν»: ἡ σύνοδος τοῦ 1166 φ. 359^r-367^r

Ε. *Ἐκθεσις τῶν πραχθέντων ἐπὶ τῇ ζητήσῃ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ εὐαγγελίῳ ἐμφερονμένον ῥητοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος*

1. GRUMEL, *Regestes* 3, N. 1055.

2. GRUMEL, *Regestes* 3, N. 1085.

ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ὁ Πατήρ μου μείζων μου ἐστί, δηλοῦσα καὶ τὰ πρότερον μὲν λαληθέντα παρὰ τῶν τὸ τοιοῦτον ῥητὸν διαφόρως ἐρμηνευόντων, τὰς προσκομισθείσας τε χορήσεις τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τὰ μὲν ταῦτα κρωθέντα, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν κρωσιν τῆς ἀληθοῦς ἐρμηνείας συννεχθέντα, καὶ ἐπὶ τούτοις τὸ τοῦ κραταίου καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως Πορφυρογενήτου καὶ αὐτοκράτορος Ρωμαίων τοῦ Κομνηνοῦ κῆρ Μαυροῦ ἐνσεβεστάτου ἴδιτον.

Inc. Ἡδὴ τὸν ἐπὶ τῷ εἰκοστῷ

Παραδίδεται τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνόδου τοῦ 1166, ποὺ συνήλθε στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ νὰ ἐπιλύσει τίς διαφορὰς ποὺ εἶχαν προκύψει σχετικὰ μὲ τὴν ἐρμηνεία τῆς εὐαγγελικῆς ρήσεως «Ὁ πατήρ μείζων μου ἐστίν» (Ἰωάννης 14, 28). Τὰ πρακτικὰ αὐτὰ τὰ διέσωσε ὁ Νικήτας Χωνιάτης στὸ ἔργο του «Θησαυρὸς Ὁρθοδοξίας» (ΜΑΙ, *Collectio* 4, 1-96 = *P.G.* 140, 201-281: ἀπὸ τὸν Vat. gr. 1176¹: νεότερη ἔκδοση: ΣΑΚΚΟΣ, *Σύνοδος* 2, 120-180).

Ἀπὸ τὸ κείμενο ποὺ σώζει ἡ Ν.Σ. λείπει τὸ τμήμα ἐκεῖνο ποὺ ἀρχίζει μὲ τίς λέξεις: *τῇ μεγάλῃ ἀγιοσύνῃ αὐτοῦ ἱερωτάτων καὶ καταλήγει: ἔχον ἐπὶ λέξεων οὕτω* (*P.G.* 140, 269-273). Γιὰ τὴν ἀντιγραφή τοῦ τμήματος αὐτοῦ εἶχαν, προφανῶς, μείνει λευκὰ τὸ κάτω μέρος τοῦ φ. 365^f καὶ ὁλόκληρο τὸ φ. 365^v. Ἐξάλλου τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. ὁλοκληρώνεται μὲ τὸ ἴδιον τοῦ Μανουὴλ Κομνηνοῦ (DÖLGER, *Regesten* 2, N. 1469 = *P.G.* 133, 773-781), τὸ ὁποῖο ὅμως, καὶ αὐτό, ἔχει παραμείνει ἡμιτελές, ἕως τῆ φράση: *ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν ἀπε, ἐνῶ γιὰ τὸ ὑπόλοιπο μικρὸ τμήμα τοῦ ἴδιου καί, ἐνδεχομένως, γιὰ τὸ ὑπόλοιπο κείμενο τῶν πρακτικῶν* (βλ. *P.G.* 140, 276-282) εἶχαν μείνει λευκὰ τὸ κάτω μέρος τοῦ φ. 367^r καὶ ὁλόκληρο τὸ φ. 367^v.

94 Ὑπόδειγμα ἐνταλτηρίου γράμματος πρὸς ἱερομόναχο

φ. 368^r

Παραδίδεται, χωρὶς ἐπιγραφή, τὸ κείμενο ἐνὸς «ἐνταλτηρίου γράμματος» —ὕπόδειγμα γράμματος μὲ τὸ ὁποῖο ἀνατίθεται σὲ ἱερομόναχο ἡ τέλεση τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως. Στὸ κείμενο σώζεται ἡ χρονολογία «ἐν ἔτει ς^ωλ^ω» (1391/2), περίοδος ποὺ καλύπτεται ἀπὸ τὴν πατριαρχία τοῦ Ἀντωνίου Δ'.

Inc. Ἡ μετρίτης ἡμῶν, ἐπείπερ εὖρε

(ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Συνταγμάτων*, νθ': πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

1. Γιὰ τὸ θέμα τῆς ἀuthenticότητος τῶν πρακτικῶν βλ. ὅσα ἀναφέρει ὁ GRUMEL, *Regestes* 3, N. 1075 critique.

95 Ψευδο-Βαλσασμών και ἄλλοι

φ. 368^r-372^v

Παραδίδεται, χωρίς ἐπιγραφή, τὸ κείμενο ἐρωταποκρίσεων σὲ κα-
νονικά καὶ λειτουργικά ζητήματα. Τὸ κείμενο ἔχει προέλθει ἀπὸ τὴ συ-
μπλήρησιν ἔργων ποὺ ἀποδίδονται σὲ τέσσερις διαφορετικούς συγγραφείς.
Εἰδικότερα: α' δεκαοκτὼ ἀπαντήσεις ἀδῆλου, πιθανότατα τοῦ Ἰωάννου
μητροπολίτου Χαλκηδόνος τοῦ Κασταμονίτου¹. β' ἑπτὰ ἀπαντήσεις τοῦ
Ἰωάννου τοῦ Κίτρους². γ' μία ἀπάντηση τοῦ Δημητρίου Χωματηνοῦ³ καὶ
δ' μία τοῦ Ἡρακλείας Νικήτα⁴.

Inc. "Ηρετό τις· δεῖ τὸν μοναχὸν

Τὸ κείμενο αὐτὸ ἔχει δημοσιευθεῖ (ΓΕΔΕΩΝ, *Νέα Βιβλιοθήκη*, 111-
126). Ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν ἡμῶς τοῦ Γεδεῶν ἔχουν παραλειφθεῖ πέντε ἀπὸ
τὶς ἀποκρίσεις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Κίτρους καθὼς καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Δημη-
τρίου τοῦ Χωματηνοῦ. Ἀς σημειωθεῖ τέλος ὅτι στὰ περιθώρια τῶν φ. 371^v
καὶ 372^v ἔχουν γραφεῖ, ἀπὸ τὸν ἴδιο γραφέα, δύο σχόλια τὰ ὁποῖα δὲν δη-
μοσιεύτηκαν, καὶ αὐτά, ἀπὸ τὸν Γεδεῶν. Τὸ κείμενό τους, ἐνσωματωμένο
σὲ ἀπάντησιν τοῦ Δημητρίου τοῦ Χωματηνοῦ, σώζεται στὸ φ. 59^{r-v} τοῦ
πρώτου μέρους τῆς Ν.Σ. καὶ τὸ δημοσιεύουμε ὡς ἀνέκδοτο, πρὶν πάνω
στὴν ἐνότητα 77. Τὸ inc. τοῦ πρώτου εἶναι: Οὐκ ὁρθῶς συμπεραίνεις ὅς τις·
καὶ τοῦ ἐπομένου: Οὐκ αἰσθάνησαντὶ ἀντιφάσεων, ἄνθρωπε.

96 Διδασκαλία τῶν πατέρων τῆς Νικαίας

φ. 372^v-374^r

E. Πίστις καὶ διδασκαλία ἐκτεθεῖσα παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ τη' θεο-
φόρων ἁγίων πατέρων.

Inc. Πιστεύομεν εἰς ἓνα Θεὸν πατέρα

Παραδίδεται ἴδιο, καταρχήν, κείμενο μὲ ἐκείνο ποὺ περιγράψαμε
στὴν ἐνότητα 53, III (φ. 44^v-45^v) (BIEDINGER-THURN, *Die Didascalia*,
84-86, στ. 62).

Ἀκολουθεῖ, ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη ἐνότητα —χωρὶς ὅμως ἰδι-
αιτέρη ἐπιγραφή ἐδῶ—, τὸ θεωρούμενο νόθο ἔργο τοῦ Μ. Ἀθανασίου
(Σύνταγμα πρὸς μονάζοντας καὶ πάντας χριστιανούς).

1. Βλ. ὅσα γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἀναφέρουμε στὴν ἐνότητα 51.

2. Βλ. ὅσα ἀναφέρουμε στὴν ἐνότητα 78. Οἱ ἑπτὰ ἀπαντήσεις ποὺ παραδίδονται
ἐδῶ εἶναι οἱ ἀκόλουθες, κατὰ τὴν ἀρίθμηση DARROUZÈS, *Réponses*, 325-330: 1,
4, 12, 13, 14, 18, 23.

3. Βλ. ὅσα ἀναφέρουμε στὴν ἐνότητα 77. Ἐδῶ παραδίδεται ἡ ἐρωταποκρίσις
μὲ inc. Πῶς λογίζονται τὰ παρὰ τῶν Λατίνων.

4. Βλ. ὅσα ἀναφέρουμε στὴν ἐνότητα 59.

Inc. Ἦστί δὲ ὁ βίος τῶν

(P.G. 28, 836-845.)

97 Περὶ μοναχικοῦ σχήματος

φ. 374^r

E. Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ, ἐκ τῆς πρὸς τὸν ἱερομόναχον Παῦλον ἐπιστολῆς.

Inc. Τοῦτο ἐστὶ τὸ μέγαλον καὶ

Παραδίδεται ἀπόσπασμα ἀπὸ, ὅσο γνωρίζουμε, ἀνέκδοτη στὸ σύ-
νολό της ἐπιστολῇ τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ πρὸς τὸν ἱερομόναχο Παῦλο.
Τὸ ἀπόσπασμα πάντως αὐτὸ ἔχει γνωρίσει τὴ δική του χειρόγραφη παρά-
δοση καὶ ἔχει ἐκδοθεῖ ἀπὸ ἓνα ἀπὸ τὰ χφ πρὸς τὸ σῶζουν (ΛΑΞΕΑΝΔΡΟΣ,
Παραίτησις, 54-55: ἀπὸ τὸν κώδικα M. Λαύρας Z 64).

98 Κανονικὴ ἢ ἐπιστροφή μεγάλσχημου μοναχοῦ στὸν μη-
τροπολιτικὸ του θρόνο

φ. 374^{r-v}

E. Ἰσιδώρου τοῦ μακαριωτάτου μητροπολίτου Θεσσαλονίκης τοῦ
Γλαβᾶ.

Inc. Ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν, πατριαρχεύοντος

Παραδίδεται κείμενο, κατὰ τὴν ἐπιγραφή, τοῦ Ἰσιδώρου Θεσσαλο-
νίκης, στὸ ὁποῖο ἀπομνημονεύεται τὸ περιεχόμενο συνοδικῆς ἀποφάσεως
ποὺ ἐκδόθηκε τὸ 1389 ἐπὶ πατριαρχίας Ἀντωνίου Δ'. Σύμφωνα μὲ τὸν
Ἰσιδώρο, ἡ σύνοδος ἐπέτρεψε στὸν πρῶν Οὐγγροβλαχίας Ἀνθιμο, ὁ
ὁποῖος εἶχε ἐν τῷ μεταξὺ καρεῖ μεγάλσχημος μοναχός, νὰ ἀναλάβει καὶ
πάλι τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης καὶ νὰ ξαναγίνει μητροπολίτης (ΓΕ-
ΔΕΩΝ, *Διατάξεις* 1, 21-23: ἀπὸ Ν.Σ.)¹.

99 Ἡ «ἀτελής» μνηστεία δὲν ὑπολογίζεται καὶ δὲν δημιουρ-
γεῖ κώλυμα ἱεροσύνης

φ. 374^v-375^r

E. Τοῦ αὐτοῦ.

Inc. Ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν ἐν ἔτει

1. DARROUZÈS, *Regestes* 6, N. 2846,

Παραδίδεται ένα ακόμη κείμενο του Ἰσιδώρου Θεσσαλονίκης, στο ὁποῖο ἀπομνημονεύεται τὸ περιεχόμενο συνοδικῆς ἀποφάσεως πού ἐκδόθηκε τὸ 1389 ἐπὶ πατριαρχίας Ἀντωνίου Δ'. Μὲ τὴν ἀπόφαση αὐτὴ γινόταν δεκτὸ ὅτι ἡ «ἀτελής» μνηστεία δὲν λαμβάνεται ὑπόψιν καὶ ἐπομένως ἐκεῖνος πού, μετὰ τὴ διάλυση τῆς μνηστείας αὐτῆς, ἐτέλεσε γάμο δὲν θεωρεῖται δίγαμος καὶ δὲν ἀποκλείεται τῆς ἱεροσύνης (ΓΕΔΕΩΝ, Διατάξεις 1, 24-26: ἀπὸ Ν.Σ.)¹.

100 Κώλυμα γάμου λόγω πνευματικῆς συγγενείας φ. 375^f

Ε. *Περὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, τὸ εἰς τὸν Ταρχανειότην πατριαρχικόν.*

Inc. *Ὁ οἰκεῖος τῷ κρατίστω καὶ*

Παραδίδεται κείμενο πού ἀποδίδει τὸ πατριαρχικὸ γράμμα πού ἔστειλε ὁ Ἰωάννης ΙΔ' Καλέκας τὸ 1343 στὸ μητροπολίτη Φιλαδελφείας γιὰ νὰ τοῦ γνωστοποιήσει ὅτι δὲν εἶναι ἰσχυρὸ τὸ κώλυμα γάμου λόγω πνευματικῆς συγγενείας πού ἐπικαλεῖται γιὰ τὸ γάμο τοῦ Ἰωάννη Ταρχανειότη (Ρ.-Π. 5, 138-140: ἀπὸ χφ τοῦ Ἀργολίδος Γερασίμου)².

101 «Τὸ χρῆσμα τῆς βασιλείας», ὅπως καὶ ἡ ἀρχιερατικὴ χειροτονία, «τὰ πρὸ τούτου ἁμαρτήματα ἀπαλείφει» φ. 375^{f-v}

Inc. *Τῷ παρόντι κανόνι χρησάμενος ὁ*

Παραδίδεται, χωρὶς ἐπιγραφή, ἐρμηνεία πού ἀποδίδεται στὸν Θεόδωρο Βαλσαμώνα στὸν ιβ' κανόνα τῆς συνόδου τῆς Ἀγκύρας (BEVEREGIUS, Συνοδικὸν 1, 385-386 = Ρ.-Π. 3, 44-46).

102 Λειτουργικὰ καὶ κανονικὰ ζητήματα φ. 375^v-376^v

Ε. *Λύσις συνοδικοῦ ἐπὶ ταῖς ἐρωτήσεσιν, αἷς προέτεινεν ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Σαράη.*

Inc. *Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος τοῦ Σαράη*

Παραδίδεται τὸ κείμενο τῶν ἀπαντήσεων τῆς συνόδου σὲ ἐρωτήμα-

1. DARROUZÈS, *Regestes* 6, Ν. 2852.

2. DARROUZÈS, *Regestes* 5, Ν. 2244.

τα κανονικοῦ καὶ λειτουργικοῦ περιεχομένου πολὺ ἔθεσε ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Σαράη (ΓΕΔΕΩΝ, *Διατάξεις* 1, 16-20: ἀπὸ Ν.Σ.)¹.

103 Ἀναγραφὴ τῶν πατέρων τῆς Νικαίας φ. 388^v-389^r

Ε. *Τὰ ὀνόματα τῶν τῆς ἁγίων μακαρίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ.*

Inc. Ἀλέξανδρος, Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλέξανδρος, Ἀλεξανδρείας.

Καταχωρίζονται τὰ ὀνόματα ἑσῶν συμμετεῖχαν, καὶ ὑπέγραψαν τελικά, στὴν οἰκουμένην σύνοδο τῆς Νικαίας τοῦ 325 μ.Χ. (LEBEDEV, *Spriskok*, 1 ἐπ.²).

104 Περιπτώσεις χρησιμοποίησεως ἀντιμηνσίων φ. 389^v

Ε. *Περὶ τοῦ ἀντιμηνσίον, ὅπερ ἐποίησε κῆρ Νεῖλος ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ἐκ τοῦ Χαρσιανίτου ὁ Κεραμεύς.*

Inc. Πολλὰς ἡμῖν ἔδωκεν ὁ Θεός

Παραδίδεται τὸ κείμενο πατριαρχικῆς «γραφῆς» τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Νεῖλου μετὰ τὴν ὁποία δικαιολογεῖται, σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις, ἡ τέλεση τῆς θείας λειτουργίας ἐκτὸς ναοῦ μετὰ τὴν χρῆσιν ἀντιμηνσίου (ΓΕΔΕΩΝ, *Διατάξεις* 1, 57-58: ἀπὸ Ν.Σ.· ed. pr. P.-II. 5, 141-142: ἀπὸ χφ τοῦ Ἀργολίδος Γερασίου)³.

105 Ἡ νομοθετικὴ πρωτοβουλία τῆς Ἐκκλησίας: ἡ «Νεαρά» τοῦ Ἀθανασίου φ. 389^v-390^v

Ε. *Νεαρά τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κῆρ Ἀθανασίου, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ γεγραμμένων ἀρχιερέων τῆς ἱερᾶς συνόδου αὐτοῦ.*

Inc. Εἰ καὶ τινι τῶν δικαιωθέντων

1. LAURENT, *Regestes* 4, N. 1427, ὅπου σημειώνεται καὶ ἡ editio princeps τοῦ κειμένου.

2. Δὲν κατορθώσαμε νὰ δοῦμε τὸ ἔργο τοῦ Lebedev ὅπου δημοσιεύονται καὶ ἀπὸ τὴ Ν.Σ. τὰ ὀνόματα τῶν πατέρων τῆς Νικαίας. Τὴν πληροφορία ἀντλούμε ἀπὸ τὴ μελέτη τοῦ E. Honigmann, *Recherches ...*, *Byzantion* 11 (1936), 430 σημ. 2.

3. DARROUZÈS, *Regestes* 6, N. 2774.

Παραδίδεται τὸ κείμενο-αΐτηση τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἀθανασίου Α' πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, προκειμένου νὰ περιβληθοῦν μὲ νόμο ρυθμίσεις πλὴν εἶχε ἀποφασίσει ἡ πατριαρχικὴ σύνοδος. Τὸ κείμενο τοῦ 1304 παραδίδεται σὲ δύο μορφές: μίᾳ ἐκτενῇ (ZACHARIAE, *J.G-R.* 3, 628-632) καὶ μίᾳ σύντομῃ (HEIMBACH, *Hexabiblos*, XXII-XXVII)¹. Ἡ Ν.Σ. παραδίδει τὴ σύντομη μορφή (P.-II. 5, 121-126: ἀπὸ χφ τοῦ Ἀργολίδος Γερασίου· ed. gr. HEIMBACH, ὁ.π.: ἀπὸ τὸν κώδικα Parisinus gr. 1357A).

1. LAURENT, *Regestes* 4, N. 1607.

Πατριαρχικά καὶ ἄλλα κείμενα

Τὸ κεφάλαιο αὐτό, ὅπως καὶ τὸ προηγούμενο, χωρίζεται σὲ δύο ἐνότητες: στὴν πρώτη καταχωρίζουμε κείμενα ποὺ ἔχουν ἀντιγραφεῖ ἀπὸ τὸν «Ἱερὸν Κώδικα» τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας· στὴ δεύτερη, κείμενα ποὺ ἀφοροῦν τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ. Κρίνουμε σκόπιμο νὰ ἀναφέρουμε ἀμέσως ἐδῶ —πολὺ σύντομα, ἀφοῦ διεξοδικότερη ἀνάλυση θὰ γίνῃ στὸν δεύτερο τόμο— ὅτι γιὰ ἕναν μικρὸ ἀριθμὸ κειμένων δὲν μπορούμε νὰ εἰμαστέ βέβαιοι ὅτι ἀποτελοῦν, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς διπλωματικῆς, ὀργανικὸ τμῆμα τοῦ Κώδικα τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως (ὅπως π.χ. τὰ κείμενα μὲ τοὺς ἀριθμοὺς 1051 καὶ 1052)· τὰ καταχωρίζουμε ὁμῶς στὴν πρώτη ἐνότητα, ἐπειδὴ εἶναι πολὺ πιθανό, τὸν 15^{ον} αἰῶνα, νὰ βρίσκονταν ὅλα μαζὶ στὰ Ἀρχεῖα τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ἀνάμεικτα, ὅπως ἄλλωστε συνέβαινε καὶ μὲ τὶς συνοδικὲς πράξεις, τὰ ὑπομνήματα ἐκλογῆς, τὰ ἀφιερώματα κτλ.

Ἡ μετὰβαση ἀπὸ τὰ κείμενα τῆς πρώτης ἐνότητος στὰ κείμενα ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὴ Ρωσικὴ Ἐκκλησία γίνεταί ὁμαλά, καθὼς τὸ τελευταῖο κείμενο τῆς πρώτης ἐνότητος —τὸ ὁποῖο θὰ μπορούσε νὰ θεωρηθεῖ καὶ ὡς τὸ πρῶτο τῆς δευτέρης— εἶναι ὁ λεγόμενος «Τόμος τῶν τεσσάρων πατριαρχῶν», δηλαδὴ ἓνα «συνοδικὸν γράμμα» τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, τὸ ὁποῖο συνυπέγραψαν καὶ οἱ ἄλλοι τρεῖς πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς, ἀπόφαση ὁμῶς τῆς ὁποίας ἡ occasio ἀνάγεται στὶς διαμάχες ποὺ εἶχαν ξεσπάσει στὴ Ρωσικὴ Ἐκκλησία¹.

Ἡ περιγραφὴ τῶν πράξεων ἀκολουθεῖ τὶς παρακάτω ἀρχές, οἱ ὁποῖες, σὲ ἀρκετὰ σημεῖα, εἶναι διαφορετικὲς ἀπὸ ἐκεῖνες τοῦ προηγούμενου κεφαλαίου, ἀφοῦ ἡ φύσις τῆς ὕλης ποὺ ἔχει συμπεριληθεῖ ἐδῶ εἶναι διαφορετικὴ:

α' Κάθε κείμενο ἀριθμεῖται ἰδιαίτερώς, ἐνῶ ἡ ἀρίθμηση τῆς ἐνότητος αὐτῆς συνεχίζει, ὅπως εἶναι εὐνόητο, ἐκείνῃ τῆς προηγούμενης. Ἀκολουθεῖ μιὰ, κατὰ τὸ δυνατόν σύντομη, δηλωτικὴ τοῦ περιεχομένου ἐπι-

1. Βλ. πρόχειρα ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, *Μέγα Νόμιμον*, 23 ἐπ.

γραφή καί, ἀμέσως μετά, ἡ ἀναγραφή τοῦ ἡ τῶν φύλλων τῆς Ν.Σ. στὰ ὁποῖα παραδίδεται τὸ κείμενο.

β' Στὴ συνέχεια καταχωρίζουμε τὰ δύο βασικὰ στοιχεῖα τοῦ κειμένου: τὸ χαρακτηρισμὸ καὶ τὴ χρονολογία του. Συνήθως ὁ χαρακτηρισμὸς μιᾶς πράξεως ἐμπεριέχεται στὸ ἴδιο τὸ κείμενο· τότε δηλώνεται ὅπως ἀ κ ρ ι β ῶ ς ἀναφέρεται, ἐντὸς εἰσαγωγικῶν. Στὶς περιπτώσεις ποὺ δὲν ἀναφέρεται ρητὰ, ἡ ἀναφέρεται τμῆμα μόνο ἀπὸ τὸν τεχνικὸ ὅρο ποὺ χαρακτηρίζει τὸ κείμενο, προτείνουμε ἐμεῖς ἓνα χαρακτηρισμὸ, ἡ τὰ συμπληρωματικά του στοιχεῖα, καὶ ταυτόχρονα παραθέτουμε, ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, τὸ ρῆμα ποὺ ἐμπεριέχεται στὸ διατακτικὸ μιᾶς πράξεως ἢ, στὶς περιπτώσεις ἄλλων κειμένων, τὸ ρῆμα ποὺ δικαιολογεῖ τὸ χαρακτηρισμὸ¹.

Τὴ χρονολογία, ἀντιθέτως, δὲν τὴν παραθέτουμε αὐτοῦσια· διατηροῦμε ὅμως ὅλα τὰ στοιχεῖα ποὺ τὴ συγκροτοῦν καὶ σημειώνουμε στὸ τέλος, ἐντὸς παρενθέσεως, τὸ ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ἔτος μὲ ἀραβικοὺς ἀριθμοὺς γιὰ μεγαλύτερη διευκόλυνση τοῦ χρηστέ. Δύο παραδείγματα. Ἡ χρονολογία 1665² ποὺ φέρει ἡ συνοδικὴ ἀπόφάσις καθαιρέσεως τοῦ μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργούς Θεοφάνους ἔχει ἀπομνημονευθεῖ ἀπὸ τὸ γραφέα τῆς Ν.Σ. μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο: «Ἐν ἔτει σωτηρίῳ, α^ο, χ^ο, ξ^ο, ε^ο. Ἐν μηνὶ νοεμβρίου, ἰνδ(ικτιῶνος) δ^ο». Στὴ δική μας μεταγραφὴ ἡ χρονολογία αὕτη παρουσιάζεται ὡς ἐξῆς: «Νοέμβριος, ἰνδ. δ', αχξε' (1665)». Ἡ χρονολογία τοῦ «πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ ἐπικυρωτικοῦ γράμματος» μὲ τὸ ὁποῖο ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ (τοῦ Στηριώτου)³ ἔχει ἀπομνημονευτεῖ ἀπὸ τὸ γραφέα τῆς Ν.Σ. μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο: «ἐν ἔτει ζρικ^ο, ἀπριλλίῳ κς^ο, ἰνδ(ικτιῶνος) η^ο». Στὴ δική μας μεταγραφὴ ἡ χρονολογία αὕτη παρουσιάζεται ὡς ἐξῆς: «26 Ἀπριλίου, ἰνδ. η', ζρικ' (1610)».

Ὅταν ἡ πράξις εἶναι ἀχρονολόγητη, ἀλλὰ μπορέσαμε, μὲ βάση ἄλλα στοιχεῖα, νὰ τὴ χρονολογήσουμε, τότε ἡ ἀναγραφὴ τῆς χρονολογίας — ἡ ἐπιμέρους στοιχείων της — τίθεται σὲ ὀρθογώνιες ἀγκύλες. Στὶς ἐλάχι-

1. Τὸ ἐγχείρημα δὲν ἦταν εὐκόλο καθὼς τὸ θέμα τῆς διαμόρφωσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς διπλωματικῆς μετὰ τὴν Ἀλωσὴ δὲν ἔχει γίνῃ, ὡς τώρα, ἀντικείμενο συστηματικῶν ἐπιστημονικῶν ζητήσεων (πρβ. ὅσα ἀναφέρει ὁ κατεξοχὴν εἰδικὸς γιὰ τὴ βυζαντινὴν περίοδο Jean Darrouzès στὴ βιβλιοκρισίᾳ του (REB 27 (1969), 266-267) γιὰ τὸ ἔργο ΜΑΝΟΥΣΑΚΑΣ, *Πατριαρχικά Γράμματα*). Τὸ θέμα αὐτὸ τὸ πραγματεύεται στὰ πλαίσια τοῦ Προγράμματος «Θεσμοὶ καὶ Ἰδεολογία στὴ νεοελληνικὴ κοινωνία» ἡ Μάχη Παῖζη-Ἀποστολοπούλου, τὴ συνδρομὴ τῆς ὁποίας ζητήσαμε ὀχι λίγες φορές.

2. Βλ. ἐδῶ πράξις 118.

3. Βλ. ἐδῶ πράξις 801.

στες περιπτώσεις που τὸ κείμενο σώζει ολογράφως τὴ χρονολογία, θέτουμε τὴν ἀντίστοιχη ἀραβικὴ καί, παρ' ἄλληλα, τὸ δηλώνουμε σὲ ὑποσημείωσιν. Ὅρισμένα ἐπιπλέον στοιχεῖα, τὰ ὅποια θεωρήσαμε ἐνδεικτικὰ κάποιας ἰδιαιτερότητος —στοιχεῖα ἄλλωστε πού λίγες φορὲς τὰ συναντήσαμε—, τὰ σώζουμε αὐτοῦσια ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, ὅπως τὴν ἀναγραφὴ τῆς ἀρχαίας ὀνομασίας τῶν μηνῶν («Ποσειδαῖωνος» λ.χ.) ἢ τοῦ τόπου γραφῆς ἐνὸς κειμένου.

γ' Στὸ περιθώριον ἀναγράφουμε τὸ ὄνομα τοῦ πατριάρχου στὴ διάρκεια τῆς πατριαρχίας τοῦ ὁποίου εἶτε ἐκδόθηκε ἡ πράξις εἶτε καταγράφθηκε στὸν Κώδικα τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως κάποια ὁμολογία πίστεως, μιὰ ὑπόσχεσις ἢ κάποιο ἄλλο κείμενο. Ἡ ἀναγραφὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ πατριάρχου δὲν ἐπαναλαμβάνεται ὅταν τὸ ἐπόμενο ἢ τὰ ἐπόμενα κείμενα ἀνάγονται στὴν ἴδια πατριαρχία. Τὸ ὄνομα τοῦ πατριάρχου ἀναγράφεται μέσα σὲ ὀρθογώνιες ἀγκύλες ὅταν πρόκειται γιὰ πράξεις τῆς συνόδου πού ἀφοροῦν τὸ πρόσωπό του (ἐκλογὴ ἢ καθαιρέσις του), ἐνῶ μὲ ἓνα ἐρωτηματικὸ σημειώνεται ὁ δισταγμὸς μας ἂν θὰ πρέπει νὰ ἀποδοθεῖ σ' αὐτὸν τὸν πατριάρχη μιὰ πράξις ἢ ἓνα κείμενο πού καταχωρίστηκε στὸν Κώδικα¹. Ἀπὸ τὸν κανόνα ἐξαιροῦνται τὰ κείμενα πού ἀφοροῦν τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀφοῦ ἔλα ἀνατρέχουν στὴν ἴδια ἐποχὴ.

δ' Μετὰ τὴν ἐνδειξὴ Inc. [=incipit] δίνουμε, ὅπως καὶ γιὰ τὰ νομοκανονικὰ κείμενα, τὴν ἀρχὴ κάθε κειμένου καταγράφοντας τις πέντε πρῶτες λέξεις του. Τὸν κανόνα αὐτὸ τηροῦμε ἐδῶ χωρὶς ἐξαιρέσεις· στὸν πίνακα μόνο τῶν incipit, πού καταχωρίζουμε στὸ τέταρτο μέρος (βλ. πίνακα Β'), ὅταν οἱ πέντε πρῶτες λέξεις εἶναι κοινὲς σὲ δύο ἢ περισσότερα κείμενα, συνεχίζουμε τὴν καταγραφὴ ἕως ὅτου ἐπιτύχουμε τὴ διάκριση, διευκολύνοντας ἔτσι τὸ χρήστη πού πιθανῶς ἀναζητεῖ στοιχεῖα γιὰ νὰ ταυτίσει δύο κείμενα. Ἐπισημαίνουμε ἀκόμη ὅτι σὲ ὀρισμένες πράξεις, τῶν ὁποίων ἡ ἀρχὴ εἶναι ταυτόχρονα καὶ ἡ χρονολογία τους, ὡς incipit λαμβάνεται ἡ ἀρχὴ αὐτὴ ὡς ἔχει.

Οἱ ἐπεμβάσεις μας στὰ incipit, πού γίνονται γιὰ νὰ διορθωθοῦν ὀρθογραφικὰ λάθη, δηλώνονται πάντα μέσα σὲ ὀρθογώνιες ἀγκύλες².

ε' Μετὰ τὴν ἐνδειξὴ Π. ἀκολουθεῖ ἡ περίληψις τοῦ περιεχομένου κά-

1. Πρβ. πίνακα Δ', ὅπου ἀναγράφονται μὲ χρονολογικὴ σειρὰ ὅλες οἱ πατριαρχίες τῆς διάρκειας τῶν ὁποίων συντάχθηκαν τὰ κείμενα τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ.

2. Βλ. καὶ ὅσα ἀναφέρουμε στὸ πέμπτο κεφάλαιο γιὰ τις ἀρχὲς πού υἱοθετήσαμε σχετικὰ μὲ τις διορθώσεις στὰ κείμενα τῆς Ν.Σ. Βλ. ἀκόμη ἐκεῖ τὰ σχετικὰ μὲ τις ἐπιγραφὰς πού σώζουν μερικὰ ἀπὸ τὰ κείμενα πού περιγράφονται ἐδῶ.

θε κειμένου. Ἐς σημειωθεῖ ὅτι οἱ περιλήψεις δὲν ἔχουν συνταχθεῖ μὲ τὴν τεχνικὴ τῶν ἐπιτομῶν, ἀλλὰ ἔχουν περισσότερο τὴ μορφή μιᾶς ἐπιγραμματικῆς περιλήψεως, μὲ τὴν ὁποία δίνονται τὰ κύρια σημεῖα κάθε κειμένου· ταυτόχρονα ἔγινε προσπάθεια νὰ διασωθοῦν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὴν ἐρευνητικὴ ὀπτική μὲ τὴν ὁποία προσεγγίζουμε ἐδῶ τὴ «Νομικὴ Συναγωγὴ» τοῦ Δοσιθέου. Διανθίζουμε συχνὰ τὴν περίληψη μὲ αὐτούσιες φράσεις ἀπὸ τὰ κείμενα· θεωρήσαμε ὅτι μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ σώζουμε κάτι ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

ζ' Ἀκολουθεῖ, μέσα σὲ παρένθεση, ἡ τυχὸν δημοσίευση τοῦ κειμένου, ἐφόσον ἔγινε ἀπὸ τὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ. — ἡ ἀπὸ ἓνα μέρος τοῦ ἀντιγραφικοῦ τῆς ἀρχετύπου ποὺ σώζεται σήμερα, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου¹. Ἄν τὸ κείμενο ἔχει δημοσιευτεῖ ἀπὸ ἄλλο χειρόγραφο, διαφορετικὸ ἀπὸ τὴν παραπάνω πηγὴς, ἡ πληροφορία δίνεται σὲ ὑποσημείωση. Καὶ γιὰ τὴν δύο περιπτώσεις σημειώνουμε μόνον τὴν ἀρχαιότερη δημοσίευση. Ὁ τελευταῖος αὐτὸς κανὼνας ἀνατρέπειται μόνον στὶς περιπτώσεις ἐκείνες ποὺ ἡ ἀρχαιότερη δημοσίευση δὲν εἶναι καὶ ἡ πληρέστερη, δηλαδὴ δημοσιεύεται τμηματικὰ μόνον τοῦ κειμένου· τότε, φυσικὰ, παραπέμπουμε στὴ μεταγενέστερη ἀλλὰ πληρέστερη ἔκδοση.

Α' ΑΠΟ ΤΟΝ «ΙΕΡΟΝ ΚΩΔΙΚΑ»
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

[φ. 71 ἐπ.]

106 Ἐκλογή οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Διονυσίου Γ' φ. 71^ρ

[ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ'] Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐξέθεντο...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. ιε'
,αχξβ' (1662)

Inc. Καὶ οἱ [=ἡ] πόμνη πρὸς τὸν

Π. Ἐκλέγεται οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Λαρίσης

1. Στὴν ἴδια αὐτὴ κατηγορία ἐντάξαμε καὶ τὴν, λίγες ἄλλωστε, περιπτώσεις ποὺ ἡ δημοσίευση γίνεται ἀπὸ τὸν κώδικα 141 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ αὐτόγραφο κώδικα τοῦ Δοσιθέου (βλ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Βιβλιοθήκη* 1, 246), στὸν ὁποῖο ἔχει ἀντιγράψει κείμενα εἴτε ἀπὸ τὴν «Νομικὴ Συναγωγὴ» του εἴτε ἀπὸ τὸ ἴδιο ἀντιγραφικὸ ἀρχεῦτο.

Διονύσιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παρθενίου Δ'. Συνυποψήφιοι, οἱ μητροπολίτες Σμύρνης Μακάριος καὶ Δρύστρας Μακάριος. (Βλ. καὶ τὸν ἀριθμὸ 754 ὅπου ἀντιγράφεται ἡ ἴδια πράξις χωρὶς τὸ ὀρθογραφικὸ λάθος.)

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἐναλλαγαί*, 697-698: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

107 Ὁμολογία πίστεως τοῦ πρώην ἀρχιεπισκόπου Ἀχριδῶν

φ. 71^{r-v}

Ὁμολογία («ὁμολογῶ...
ἀποδέχομαι... καθομολογῶ»)

26 Αὐγούστου, ἰνδ. ιε' ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ'
,αχξβ' (1662)

Inc. Ἀρίστη ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ

Π. Ὁ πρώην Ἀχριδῶν «προσέρχεται» στὸ κλίμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀναλαμβάνει προεδρικῶς τὴ διοίκηση τῆς μητροπόλεως Χίου καὶ ταυτόχρονα δηλώνει ὅτι θὰ τηρεῖ ἀναντιρρήτως ὅλες τὶς ὑποχρεώσεις του ἐναντι τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Τίτλοι καὶ τιμαί*, 139-140· ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγραφα* 3, 782-783· ὁ ἐκδότης ταυτίζει τὸν ἀῖγλο στὴ Ν.Σ. ἀρχιερέα μὲ τὸν Χίου Ἰγνάτιο.)

108 Ἀφιέρωματα ὑπὲρ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ

φ. 71^v

Σημείωμα ἀφιέρωσης
(«ἀφιέρωσεν»)

Ὁκτώβριος
ἰνδ. α', 1662²

Inc. Τῶν ἀναγκασιότατων ἐστὶ, τὸν ὁπιασοῦν

Π. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Διονύσιος Γ' ἀφιερώνει στὸν πατριαρχικὸ νὰ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τὰ μανουάλια ποὺ εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου τῆς Χρυσοπηγῆς στὸν Γαλατά.

109 Προσδιορισμὸς δικαιωμάτων ἐπισκόπου Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου

φ. 71^v-72^r

«ἀπόφασις»

,αχξγ' (1663)

1. Βλ. ἐκτενέστερα ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, *Ἰγνάτιος*, 106-125.

2. Στὸ σημείωμα ἡ χρονολογία δὲν ἀναγράφεται μὲ τὴν τυπικὴ ἐλληνικὴ μορφή, ἀλλὰ ἀναφέρεται ὁλογράφως.

Inc. Ὑπειδὴ οἱ ἐντιμώτατοι κληρικοὶ τῆς

Π. "Ὑστερα ἀπὸ τὴν προσφυγὴ τῶν «κληρικῶν... ἀρχόντων καὶ γερόντων» τῆς ἐπισκοπῆς Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου, ἡ σύνοδος προσδιορίζει τὸ ὕψος τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐπισκόπου Ἀθανασίου. Τὴν ἀπόφαση συνομολογοῦν καὶ τὰ δύο μέρη.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ραιδεστός*, 189-191.)

110 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σελευκείας

φ. 72^{r-v}

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐξέθεντο...»)

Ὁκτώβριος, ἰνδ. β'
, αχξγ' (1663)

Inc. Τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς, διαρρόγηδον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σελευκείας ὁ ἱερομόναχος Ματθαῖος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Βενεδίκτου.

111 Ἐνωση μητροπόλεων

φ. 72^v-73^r

«συνοδική... ἀπόφασις»

Δεκέμβριος, ἰνδ. β'
, αχξγ' (1663)

Inc. Καὶ φντοκόμοις ἄριστον ἔργον ἐνίκα [=ήνικα]

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἔνωση τῆς μητροπόλεως «Ζυχνῶν καὶ Νευροκόπου» μετὰ τὴν μητρόπολιν Φιλίππων καὶ Δράμας, ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατὸν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ προϊστάμενοί τους νὰ ἀνταποκριθοῦν στὶς οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις τους λόγω «ταῖς τοῦ καιροῦ συντυχίαις σπανιζόντων τῶν ἐν αὐταῖς χριστιανῶν» καθορίζεται τὸ ὕψος τῶν ἐκκλησιαστικῶν δοσιμμάτων τῆς νέας μητροπόλεως στὸ ποσὸ τῶν 80 «φλωρίων».

112 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Δράμας, Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

φ. 73^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

6 Δεκεμβρίου
, αχξγ' (1663)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Φιλίππων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης τῆς νεοσυσταθείσης μητροπόλεως Φιλίππων καὶ Δράμας, «Ζυχνῶν καὶ Νευροκόπου» ὁ πρωτοσύγκελλος

Ἐδριανουπόλεως Γερμανός, ὁ ὁποῖος παράλληλα εἶναι ὑπέρτιμος καὶ ἑξαρχος πάσης Μακεδονίας σύμφωνα μὲ τὴ συνοδικὴ ἀπόφαση ἐνώσεως τῶν μητροπόλεων (βλ. πράξη 111).

113 Παραίτηση καὶ ὑπόσχεση μητροπολίτου Χίου

φ. 73^Γ

«παραίτησις», «ὑπόσχεσις»,
«ἐκθεσις»

22 Ἀπριλίου
, αχξδ' (1664)

Inc. Ἐπειδὴ ἔχω[=ο]ντος τὴν μητροπόλιν Χίου

Π. Ὁ Χίου Θεοφάνης σημειώνει στὸν Κώδικα τὴν παραίτησή του καὶ ὑπόσχεται ὅτι στὸ ἐξῆς δὲν θὰ ἐνοχλήσει τὸν νόμιμο μητροπολίτη Χίου Ἰγνάτιο (βλ. πράξη 107). Ὁ Θεοφάνης, προκειμένου νὰ διεκδικήσει πρὸς ὄφελός του τὴ μητρόπολη Χίου, εἶχε δανειστεῖ ἀπὸ τὸν γιαντισάραγα 9 πουργιὰ ἄσπρα· ἐπειδὴ ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ τὰ ἐπιστρέψει, καθὼς ἀπέτυχε στὶς διεκδικήσεις του, φυλακίστηκε καὶ ἐλευθερώθηκε ὅταν ὁ Χίου Ἰγνάτιος καὶ ἡ Μ. Ἐκκλησία κατέβαλαν τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ δανεισθέντος ποσοῦ.

(ZEPARENTIS, Θεοφάνης, 119-120· τὰ κύρια σημεῖα τοῦ κειμένου εἶχε δημοσιεύσει ὁ ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ἔγγραφα 3, 783-784.)

114 Ἀντικατάσταση ἀρχιεπισκόπου Καρπάθου

φ. 73^{Γ-V}

«συνοδικὴ ἀπόφασις»

Μάιος, ἰνδ. γ'
, αχξθ[=ε]' (1665)

Inc. Τὰ ὄργανον, ἣ ὁπωςδήπως εὐάξω

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἀντικατάσταση τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καρπάθου Ἀθανασίου ἐπειδὴ, λόγω γήρατος, δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ καθήκοντά του, «οὐδὲ τὰ κατ' ἔτος ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα, ὑπεραπολογεῖσθαι».

115 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ ναὸ

φ. 73^{V-74^V}

Σιγυλλῶδες γράμμα
(«τὴν σταυροπηγιακὴν ἐπωνυμίαν ἐκδᾶψιλεύειν»)

Μάιος, ἰνδ. γ'
, αχξε' (1665)

Inc. Ὅσα τῶν πραττομένων ἀεί, καθηγεμόνα

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴν ἐκκλησία τῶν Ἀγίων

Θεοδώρων στήν Ἀττάλεια, ὕστερα ἀπὸ αἵτημα τοῦ χοτζα-Βασιλείου, ὁ ὁποῖος μὲ πολλοὺς τρόπους βοήθησε τὴν ἐκκλησία αὐτή· ταυτόχρονα ὅμως ὀρίζεται ὅτι θὰ παραμείνει («ὡπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν ἱεροσολυμητῶν πατέρων»). («Ἵποταγῆς χάριν» θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησία 6 ὀκάδες ζάχαρη.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΣ, Ἀνάλεκτα 4, 64-67.)

116 Μεταβολὴ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος ἐπαρχίας Τιμα-
ρόβου φ. 74^v-75^r

«ἔνωσις καὶ συνοδική
ἀπόφασις»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. γ'
,αχξδ' (1664)

Inc. *Προνοίας ἄριστον ἔργον παρὰ πεπαιδευμένοις*

Π. Ἐπαναφέρεται ὑπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ μητροπολίτου Προϊλάβου ἡ ἐπαρχία Τιμαρόβου — ἡ ὁποία εἶχε ἀποσπαστεῖ καὶ ἀποτελέσει πατριαρχική ἐξαρχία — προκειμένου νὰ ἐνισχυθοῦν τὰ οἰκονομικὰ τῆς παραπάνω μητροπόλεως.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἐξαρχία, 264-265.)

117 Ἐπικύρωση πωλήσεως ἐλαιοκτήματος

φ. 75^{r-v}

«ἐπικυρωτικὸν γράμμα»

Ἰούνιος, ἰνδ. γ'
,αχξε' (1665)

Inc. *Τὰ πολιτικῶς πραττόμενα, καὶ ἐνεργούμενα*

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ πώληση «ἐλαιοχωραφίου» ποὺ ἀνῆκε στὸ μονῆριο τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τοῦ «ἐγγυὸς Τζετζέβου», στὴ μονὴ τοῦ Γηροκομείου. Ἡ πώληση ποὺ τῶρα ἐπικυρώνεται, ὕστερα ἀπὸ αἵτημα τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς, εἶχε λάβει χώρα κατὰ τὸ διάστημα τῆς πατριαρχίας τοῦ Παρθενίου Γ' (;)¹.

118 Καθαίρεση μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους φ. 75^v-76^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «καθαίρεσις»

Νοέμβριος, ἰνδ. δ'
,αχξε' (1665)

1. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ, *Πάτρα*, 439-442: ἀπὸ ἀντίγραφο ποὺ τοῦ παραχώρησε τὸ 1928 ὁ Louis Petit.

Inc. Ὡς εἶπεν οὐσιώδες, ἥ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Ναυπλίου καὶ Ἀργεῶν Θεοφάνης, ἐπειδὴ κρίθηκε ἀνάξιος, λόγῳ τῆς πλημμελοῦς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων του, τῆς μὴ τηρήσεως τῶν ἐς τὸν καὶ λόγῳ τῆς ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς του πρὸς τοὺς χριστιανούς.

119 Καθαίρεση μητροπολίτου Ἰωαννίνων

φ. 76^v-77^r

«συνοδικὴ καθαίρεσις»

Ἰανουάριος, ἰνδ. δ' ,αχζζ' (1666)

Inc. Εἰ καὶ πάντες οἱ ἀπαξαπλῶς

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Ἰωαννίνων Καλλίνικος, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα καὶ ἐπειδὴ, σύμφωνα μετ' ἀναφορὰς χριστιανῶν τῆς μητροπόλεώς του, δὲν τήρησε τοὺς θείους κανόνες γενόμενος αἰτιος «παρανομιῶν ἀπορήτων».

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Καλλίνικος, 699-701.)

120 Ἐνωση μητροπόλεων

φ. 77^r-v

«συνιλλιωδες... συνοδικὸν γράμμα»

,αχζζ' (1666)

Inc. Φανερόν ἐστὶν ὄντως καὶ ἀριδιλότατον

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἔνωση τῆς μητροπόλεως Καφᾶ καὶ Φούλλων μετὰ τὴν μητρόπολιν Ἀμασειᾶς καὶ καθορίζεται τὸ ποσὸ τῶν 50 γροσίων ὡς ἐτήσιο ἐκκλησιαστικὸν δόσιμον (χαράτσι καὶ ζητεία). Ἡ νέα αὕτη μητρόπολις, τὴν διοίκησιν τῆς ὁποίας ἀναλαμβάνει ὁ ἕως τότε Ἀμασειᾶς Γεράσιμος, δημιουργεῖται λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς δυσπραγίας τῆς μητροπόλεως Καφᾶ καὶ Φούλλων, ἐξαιτίας τῆς ὁποίας παραιτήθηκε καὶ ὁ μητροπολίτης Λαυρέντιος.

121 Καθαίρεση μητροπολίτου Θηβῶν

φ. 77^v-78^r

«καθαίρεσις»

,αχζζ' (1666)

Inc. Οἱ ἀποστατοῦντες ὑπὸ [=ἀπὸ] τῶν δικαιωμάτων

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης

Θηβῶν Ἰεζεκιήλ, ἐπειδὴ ἐκτὸς ἀπὸ τῆ μὴ καταβολῇ τῶν πατριαρχικῶν δικαιωμάτων εἶχε ἐγκαταλείψει τὴ μητρόπολιν τοῦ γιὰ διάστημα 16 καὶ πλέον μηνῶν.

122 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Σάμου

φ. 78^{r-v}

«καθαίρεσις»

,αχ'ξς' (1666)

Inc. Ὅπως φησὶν ὁ παρόνομος [=ο] τοῦ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σάμου Νεόφυτος ἐπειδὴ, σύμφωνα μὲ ἀναφορὰς χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας του, «εἰς μυριοεἰδῆς ἀνομίας μεθ' ὅσης ἀκοσμίας ἐξώκειλε». Ἀνάμεσα στὰ ἄλλα τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἄρπαξε χρήματα ἀπὸ τοὺς χριστιανούς «ἐτούμενος καὶ ταυτιζόμενος τοῖς ἐπιδρομοῦσιν ἐκεῖσε τῶν πολέμων, καὶ συναίχμαλотиζων... καὶ συλλέγων ἐξ αὐτῶν ἀντίλυτρα χρήματα... εἰς ἀπολύτρωσιν».

(ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, *Σαμακὰ* 4, 208-211.)

123 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Ἀνδρου

φ. 78^v-79^r

«συνοδικὴ καθαίρεσις»

,αχ'ξς' (1666)

Inc. Τὸ τριμερὲς τῆς ψυχῆς κατὰστημα

Π. Καθαίρεται καὶ πάλιν καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀνδρου Αὐξέντιος, ἐπειδὴ «συμπέφυρται πολυσχιδεῦσιν ἀνομίαις ὥς... ἐγγράφως τε, καὶ ζώσῃ τῇ λαλίᾳ οἱ ἐκεῖθεν ἀφικόμενοι... κατεστηλίτευσαν» καὶ ἐπειδὴ ἀγνόησε τὴν πρώτην καθαίρεσίν του καὶ συνέχισε νὰ τελεῖ ἱεροουργίες.

124 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονόδριον

φ. 79^r-80^r

Σιγίλλιδες γράμματα
(«ἴνα... εἴη... καὶ λέγεται αὐτεξούσιον»)

[χ.χ.· ἄλλὰ 21 Ὁκτ.
1665 - 9 Σεπτ. 1667]

Inc. Τρισὶ τισὶ τῶν νόμων δοκεῖ

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονόδριον τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ καλουμένου Φωτεινοῦ, ποὺ βρίσκεται στὸ νησί τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου, ὅστερα ἀπὸ αἶτημα τοῦ ἱερομονάχου Νικήτα, ὁ ὁποῖος ἀνα-

καίνισε τὸ ὥς τότε «κατηδαφισμένον ὀλοσχερῶς» μονύδριο. «Χάριν ὑποταγῆς» θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στή Μ. Ἐκκλησίᾳ μίᾳ ὀκτὶ κερί.

125 Ἐπικύρωση προσφορᾶς ὑπὲρ τῶν φυλακισμένων φ. 80^{ρ-ν}

«βεβαιωτήριον γράμμα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιε' ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ'
, αχρὸς' (1676)

Inc. *Τὰ καθ' αὐτὰ καλά, καὶ*

Π. Ἐπικυρώνεται, καὶ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ προσλαμβάνει διαρκή ἰσχύ, ἡ προσφορὰ τῶν κεριῶν ἐκ μέρους τοῦ ρουφετίου τῶν μουμτζήδων πρὸς τοὺς φυλακισμένους χριστιανούς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Στὴν πράξῃ ἀναφέρονται ὀνομαστικὰ οἱ προεστῶτες τῶν μουμτζήδων.

126 Ἐκλογὴ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Μεθοδίου Γ' φ. 80^ν

Ἰτόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

5 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ζ' [ΜΕΘΟΔΙΟΣ Γ']
, αχζή' (1668)

Inc. *Τὸ τοῦ θεοῦ γεῶργιον ὥς*

Π. Ἐκλέγεται ὡς οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Ἡρακλείας Μεθόδιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παρθενίου Δ' καὶ τὴν ἀποτυχία τοῦ μητροπολίτου Ἰκονίου Κλήμεντος νὰ καταλάβει αὐτὸς τὸν οἰκουμενικὸ θρόνον. Συνυποψήφιοι, οἱ μητροπολίτες Σμύρνης Μακάριος καὶ Ἀθηνῶν Ἀνθιμος.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 158-159.)

127 Ἐκλογὴ πατριάρχου Ἱεροσολύμων φ. 80^ν-81^ρ

Ἰτόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

23 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ζ' ΜΕΘΟΔΙΟΣ Γ'
, αχζθ' (1669)

Inc. *Πᾶσα μὲν προστασία πάσαις ἀνάγκαις*

Π. Ἐκλέγεται πατριάρχης Ἱεροσολύμων ὁ μητροπολίτης Καισαρείας καὶ Παλαιστίνης Δοσίθεος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Νεκταρίου. Συνυποψήφιοι, ὁ ἱερομόναχος Τιμόθεος καὶ ὁ μέγας ἀρχιμανδρίτης Δαβίδ.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ἐγγραφα 2, 375-376.)

128 Καθαίρεση μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους φ. 81^{r-v}

«συνοδικὴ καθαίρεσις»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. η΄
, αχξθ΄ (1669)

Inc. Ὅσον ὁ φρόνιμος καὶ συνετὸς

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Ναυπλίου καὶ Ἀργους Γεράσιμος, ἐπειδὴ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων παρανομιῶν ποῦ διέπραξε, ἐγκατέλειψε ἀνικτίως τὴ μητρόπολιν του.

129 Ἀπομάκρυνση μητροπολίτου Βιδίνης φ. 81^v-82^r

«ἐξώσις... ἀλλοτριώσις... στέρησις»

Δεκέμβριος, ἰνδ. η[=θ]΄
, αχσο΄ (1670)

Inc. Τὸ ἀνεπίληπτον ἀποστολικῶς εἶναι τὸν

Π. Ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Βιδίνης ὁ μητροπολίτης Λαυρέντιος καὶ ἀποστερεῖται τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος, ἐπειδὴ «εἰς μανίαν δεινὴν... προεχώρησε», χωρὶς νὰ ὑπάρχουν ἐνδείξεις βελτιώσεως τῆς ὑγείας του.

130 Ἐπιβεβαίωση ὑπαγωγῆς ἐξαρχίας Ἰνέου ὑπὸ τὴ μητρόπολη Νεοκαισαρείας φ. 82^{r-v}ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄ «πατριαρχικὸν συνοδικόν,
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»Ἰούλιος, ἰνδ. ζ΄
, αχπδ΄ (1684)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἡμῶν μετριότητος ἤδη

Π. Ἐπιβεβαιοῦται ἐκ νέου ἡ ἐνωσις τῆς ἐξαρχίας Ἰνέου μετὰ τὴ μητρόπολη Νεοκαισαρείας, ἣ ὁποία ἔγινε ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Ἰακώβου καὶ ἀνανεώθηκε ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Διονυσίου Δ΄, προκειμένου νὰ ἐνισχυθοῦν τὰ εἰσοδήματα τῆς μητροπόλεως αὐτῆς.

131 Ὁμολογία πίστεως τοῦ «μεγάλου θεολόγου» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου φ. 82^v-83^v

ΜΕΘΟΔΙΟΣ Γ΄ «ὁμολογία»

13 Μαΐου, αχσο΄ (1670)

Inc. Νόμιμον ὄντως καὶ κρατῆσαν ἄνωθεν

Π. 'Ο ἐπὶ πατριαρχίας Παρθενίου Δ' μέγας θεολόγος καὶ ἱερο-
διδάσκαλος Ἰλαρίων Κιγάλας προκειμένου νὰ διατηρήσει τὸ ἀξίωμα του
ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Μεθοδίου Γ' προβαίνει σὲ νέα ὁμολογία πίστεως,
ἐπειδὴ ἡ πρώτη δὲν εἶχε ἐγγραφεῖ στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας, στὴν
ὁποία τονίζει τὶς διαφορὲς μεταξὺ καθολικοῦ καὶ ὀρθοδόξου δόγματος¹.

132 Καθαίρεση μητροπολίτου Βιζύης

φ. 83^v-84^r

«καθαίρεσις»

Δεκέμβριος [=Ἰανουάριος]
ἰνδ. θ', ,αχοα' (1671)Inc. *Εἴπερ ὁ καταφρονῶν πράγματος (οὐτινοσοῦν*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης
Βιζύης Δανιήλ, ἐπειδὴ ἰδιοποιήθηκε τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα καὶ
«ἀναχώρισεν ἀποδράς» ἐγκαταλείποντας τὸ ποίμνιό του.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἐπιστημείως, 420 σημ. 10: ἀπὸ Ν.Σ. καὶ Β' κώδικα Κριτίου².)

133 Ἀποβολὴ μητροπολίτου Εὐρίπου

φ. 84^{r-v}

«ἐπισειμῖωμα»

[ante 7 Σεπτεμβρίου]
,αχοα' (1671)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ἐπειδὴ συνοδικῶς προκαθημένης τῆς ἡμῶν

Π. Ἀποφασίζεται, ὕστερα ἀπὸ ἀναφορὰς χριστιανῶν, καὶ σημειώνε-
ται στὸν Κώδικα ἡ ἔξωση καὶ ἀποβολὴ τοῦ καθηρημένου ἤδη μητροπολί-
του Εὐρίπου Γρηγορίου ἀπὸ τῆ διοίκησιν τῆς ἐπαρχίας. Ὁ Γρηγόριος
μετὰ τὴν καθαίρεσή του, χωρὶς νὰ τύχει συνοδικῆς ἀθώωσης, «ἐπέβη»
τῆς μητροπόλεως καὶ ἐξεδίωξε «βία δυναστείας» τὸν Δανιήλ.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, Καθαίρεσεις, 114-116.)

134 Ἀπαλλαγὴ μονῆς ἀπὸ τὴν καταβολὴ ἐκκλησιαστικῶν δο- σιμμάτων

φ. 84^v-85^r«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
σιγγιλιῶδες ἐλευθερίας γράμμα»Σεπτέμβριος, ἰνδ. β'
,αχοη' (1678)

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ'

1. Βλ. ΙΩΑΚΕΙΜ, Ἰλαρίων, 558-589: ἀπὸ τὸν κώδικα Ἰβήρων 731.

2. Ὁ Γεδεὼν ἀποδίδει τὴν πράξιν στὸν Διονύσιο Δ', ἀλλὰ ἡ ἐπιγραφή τῆς Ν.Σ. φέρει ὡς πατριάρχην τὸν Μεθόδιο Γ'. Δεδομένου ὅμως ὅτι ὁ διάδοχος τοῦ Δανιήλ Κοσμάς ὑπογράφει ὡς συνοδικὸς (ΝΕΟΚΛΗΣ, Σινᾶ, 54) τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1671, πρέ-
πει νὰ διορθωθεῖ ὁ μῆνας καὶ ὅχι ἡ πατριαρχία καὶ ἡ ἰνδικτιών. Ὁ ΑΡΑΜΙΑΤΖΟ-
ΓΛΟΥ, Φωτίειος 1, 184 σημ., ὑποθέτει ὅτι ἡ χρονολογία τῆς καθαίρεσεως εἶναι Δε-
κέμβριος τοῦ 1670).

Inc. *Οὐ μόνον χρήσιμον, καὶ ἀναγκαῖον*

Π. Ἀπαλλάσσεται ἀπὸ κάθε χρηματικῆ καταβολῇ — καὶ πρὸς αὐτὸν ἀκόμη τὸν ἀρχιεπίσκοπο Προικονήσου — ἡ μονὴ τοῦ Ἀγίου Ἑρμολάου στὴν Προικόννησο, ἐπειδὴ οἱ μοναχοὶ τῆς βρίσκονται σὲ δεινὴ οἰκονομικὴ κατὰστασι καὶ ὥς ἐκ τούτου ὑπάρχει κίνδυνος ἐρημώσεως τῆς μονῆς.

(ΓΕΛΕΩΝ, *Προικόννησος*, 185-188.)

135 Ἐκλογὴ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Διονυσίου Δ' φ. 85^{r-v}

[ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ'] Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

8 Νοεμβρίου
,αχοά' (1671)

Inc. *Καὶ φντὸν ἀεὶ ῥίξης πέφυκε*

Π. Ἐκλέγεται ὡς οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Λαρίσης Διονύσιος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Παρθενίου Δ'. Συνοποψήφιοι, οἱ μητροπολίτες Σμύρνης Μακάριος καὶ Χριστιανουπόλεως Εὐγένιος.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Συμβολή* 1, 167-168.)

136 Καθάριση μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας φ. 85^v-86^r

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ' «καθαίρεσις»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ι'
,αχοβ' (1672)

Inc. *Πολλὰ μὲν εἰσί, καὶ ἄλλα*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας Χριστόφορος, ἐπειδὴ χωρὶς πατριαρχικῆ ἄδειας ἐγκατέλειψε γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα τὴν ἐπαρχίαν του καὶ ἔφυγε εἰς «μακροδιάστατα μέρη».

137 Δογματικὲς ἀποκρίσεις τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας φ. 86^r-87^r

Ἀποκρίσεις
(«ἀποκρινόμεθα»)

Ἰανουάριος, ἰνδ. ι'
,αχοβ' (1672)

Inc. *Οὐκ ἄξιον εὐαγγελικῆς πολιτείας, ἀλλὰ*

Π. Ἀποκρίσεις τῆς πατριαρχικῆς συνόδου, ἐπαυξημένης μὲ τὴ συμ-

μετοχή τριῶν πρώην οἰκουμενικῶν πατριαρχῶν, σὲ ἐρωτήματα σχετικὰ πρὸς τὰ μυστήρια τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας¹.

138 Ἀπονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ ναοὺς

φ. 87^r-88^r

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
γράμμα σιγίλλωδες»

Ἰούνιος, ἰνδ. ι'
,αχοβ' (1672)

Inc. *Πολλῶν ὄντων τῶν ἐνδόξων ἐγχειρημάτων*

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὶς ἐκκλησίες τοῦ Ἀγίου Ματθαίου στὸν Χάνδακα καὶ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων στὸ Ριζόκαστρο (ἐπισκοπὴ Ἀρκαδίας): παράλληλα ἐπικυρώνεται ἡ ἀφιέρωση τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν —μαζὶ μὲ ὅλα τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τους— στὴ μονὴ Σινῶ: ἡ ἀφιέρωση αὐτὴ ἔγινε ἀπὸ τὸν Παναγιώτη Νικαῖο, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀγοράσει τὶς ἐκκλησίες αὐτὲς κατὰ τὴν ἄλωση τοῦ Χάνδακα. Τὰ σταυροπηγια αὐτὰ ὀφείλουν «εἰς σημεῖον ὑποταγῆς» νὰ καταβάλλουν κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ 50 ὀκάδες λάδι.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 2, 389-390: ἀπὸ τὸ ἐκτενὲς αὐτὸ κείμενο δημοσιεύονται λίγοι στίχοι.)

139 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας ναοῦ

φ. 88^r-v

«πατριαρχικόν, καὶ συνοδικόν
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

Ἰούνιος, ἰνδ. ια'
,αχογ' (1673)

Inc. *Ἔθος ἀνέκαθεν ἐστὶ, λόγοις ἀναγκαίοις*

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀγίων Θεοδώρων στὴν Ἀττάλεια ποῦ τῆς εἶχε ἀπνευμηθεῖ ἀπὸ τὸν πατριάρχη Διονύσιο Γ' (πρβ. πράξη 115). Ὅπως κατήγγειλαν οἱ ἀπόγονοι τοῦ κτήτορα καὶ ἀφιερωτῆ τῆς ἐκκλησίας χοτζα-Βασιλείου, ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς ἐκκλησίας εἶχε ἀρθεῖ ὕστερα ἀπὸ ἐνέργειες τοῦ μητροπολίτου Πισιδίας Μεθοδίου. Τὸ σταυροπήγιο θὰ παρέχει στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ κατ' ἔτος ἀντὶ γιὰ ζάχαρη 6 ὀκάδες κερί.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 2, 390: περίληψη τῆς πράξεως.)

1. ΣΑΚΕΛΛΙΩΝ, *Ἔγγραφα*, 88-91: ἀπὸ χρ τοῦ Ἀλεξανδρείας Θεοφύλου ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Βιβλιοθήκη* 1, 335-336: ἀπὸ χρ ΜΠΤ 276 ἐκδίδει τὶς ὑπογραφὰς τῶν συνοδικῶν ποῦ δὲν εἶχε δημοσιεύσει ὁ Σακελλίων ἀλλὰ οὕτε παραδίδει ἡ Ν.Σ.

140 Διάθεση δοσιμάτων ὑπὲρ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ φ. 88^v-89^r

«διάταγμα πατριαρχικόν, καὶ
ἀφιερωτικὸν συνοδικὸν γράμμα»

᾽Οκτώβριος, ἰνδ. ια΄
,αχοβ΄ (1672)

Inc. *Τῶν ἀναγκαίων πάντως ἐστὶ φροντίδα*

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι τὰ ἐτήσια δοσίματα ὀρισμένων πατριαρχικῶν σταυροπηγίων θὰ «ὑπάρχωσιν ἀφιερωμένα καὶ προσηλωμένα» ὑπὲρ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ τοῦ ᾽Αγίου Γεωργίου «χάριν ἀενάου λυχνοκαΐας». Ἀναφέρονται ἀναλυτικὰ τὰ δοσίματα ποῦ ὀφείλει νὰ καταβάλλει καθένα ἀπὸ τὰ παραπάνω σταυροπήγια¹.

141 Αἵτημα παρεμβάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖου

φ. 89^{r-v}

Μετάφραση ἀναφορᾶς
(«εἶσον τοῦ πρωτοτύπου ἐκ
τῆς ἀραβίδος μετενεχθέν»)

«ἀπὸ Μπερούτης»
28 Αὐγούστου
1673[=1672]²

Inc. *᾽Ω παναγιώτατοι ἡμῖν αἰθένται καὶ*

Π. Καλεῖται ἡ Μ. Ἐκκλησία νὰ παρέμβει ὥστε νὰ ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸν πατριαρχικὸ θρόνο Ἀντιοχείας ὁ δεκαπενταετὴς Κυρίλλος, ὁ ὁποῖος ἐξελέγη ἀντικανονικὰ πατριάρχης μὲ τὴν παρέμβαση τοῦ πασᾶ τῆς Δαμασκοῦ, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀντιοχείας Μακαρίου.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 2, 155-159.)

142 Καθαίρεση πατριάρχου Ἀντιοχείας

φ. 90^r-91^r

«καθαίρεσις»

Νοέμβριος, ἰνδ. ια΄
,αχοβ΄ (1672)

Inc. *Ἡ ἀκατάσχετος ὁρμή, καὶ στασιώδης*

Π. Καθαίρεται ὁ ἀνήλικος καὶ ἀντικανονικὰ ἐκλεγμένος πατριάρχ-

1. ΓΕΔΕΩΝ, *Χρονικά*, 112-115: ἀπὸ τὸν κώδικα Β΄ τοῦ Κριτίου.

2. Ἡ χρονολογία τοῦ κειμένου εἶναι: «ἀπὸ ᾽Αδὰμ ἐπτὰ χιλιάδες ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἔνα» καὶ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴν ἀπὸ Χριστοῦ 1673, δεδομένου ὅτι ἔχει μῆνα γραφῆς τὸν Αὐγούστο. Ἡ καθαίρεση ὅμως τοῦ Κυρίλλου ἐγίνε τὸ 1672 καὶ ἡ γραφὴ τῆς ἀναφορᾶς θὰ πρέπει νὰ προηγήθηκε, ἀφοῦ αὐτὴ προκάλεσε τὴν καθαίρεση. (Βλ. ἐπόμενη πρᾶξη.)

χης Ἀντιοχείας Κύριλλος μετὰ ἀπὸ τὴν ἐναντίον του προσφυγὴ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἀντιοχείας πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖο (βλ. προηγούμενο κείμενο).

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ὑπόμνημα 2, 159-164.)

143 Ἐκλογὴ πατριάρχου Ἀντιοχείας

φ. 91^Γ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Νοέμβριος, ἰνδ. ι[=ια]^Γ
, αχοβ' (1672)

Inc. *Κανονικὸν ἐπίταγμα κείμενον διατελεῖ, καλῶς*

Π. Ἐκλέγεται πατριάρχης Ἀντιοχείας ὁ μητροπολίτης Χαμᾶς Νεόφυτος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ ἀνηλίκου Κυρίλλου. Συνυποψήφιοι, οἱ μητροπολίτες Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας Γρηγόριος καὶ Χριστιανουπόλεως Εὐγένιος.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ὑπόμνημα 2, 165-166.)

144 Συγχώρεση καὶ ἀποκατάστασις ἀρχιεπισκόπου Κύπρου

φ. 91^{Γ-V}

«συνοδική... ἀπόφασιν»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ια'
, αχοβ' (1672)

Inc. Ὑπερὶ τὸ ἀρχιερεὺς, καὶ προστάτης

Π. Συγχωρεῖται, λόγῳ εἰλικρινοῦς μεταμελείας, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Δευτέρως Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου Νικηφόρος «διὰ τὸ... συγκοινωνῆσαι» μετὸν ἐξόριστο στὴν Κύπρῳ πρῶτῃν Κωνσταντινουπόλεως Παρθένῳ Δ'. Μετὰ τὴν μεταμελείαν του ἀποφεύγει τὴν τιμωρίαν καὶ συγχρόνως ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης γνωστοποιεῖ στὸν κλῆρον καὶ τὸ λαὸν τῆς Κύπρου τὴν ἀποκατάστασίν του.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ὑπόμνημα 2, 557-559.)

145 Ἐπιβεβαίωσις σταυροπηγιακῆς ἀξίας

φ. 91^{V-92^Γ}

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγγιλίωδες,
καὶ ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ια'
, αχοβ' (1672)

Inc. *Τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀγαθότερα πάντως*

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς Κύκκου στὴν Κύπρο.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγραφα* 2, 559-562).

146 Συσπείρωση τῆς συνόδου ἔναντι παρανόμου πατριαρχικῆς ἐκλογῆς φ. 92^v-93^r

«συνοδικὴ τομογραφία»,
«τόμος»

Ἰούλιος, ἰνδ. ια΄
, αχογ΄ (1673)

Inc. *Ἐχρῆν ὄντως τὸ φαῦλον εὐθέως*

Π. Ἡ σύνοδος ἀποφαίνεται ὅτι ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς ὀφείλουν νὰ ἀντιταχθοῦν ἔναντι ἐκείνου ποὺ θὰ ἐπιχειροῦσε, «ἐπιβατικῶς καὶ ληστρικῶς», νὰ καταλάβει τὸ πατριαρχικὸ ἀξίωμα¹.

147 Καθαίρεση μητροπολίτου Παροναξίας φ. 93^{r-v}

«καθαίρεσις»

Ἰούλιος, ἰνδ. ια΄
, αχογ΄ (1673)

Inc. *Παρωνομία ἀνδρα ἀγρεῖν οἰ, σειραῖς δὲ*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Παροναξίας Μελέτιος, ἐπειδὴ, σύμφωνα μὲ τίς γραπτές καὶ προφορικὲς ἀναφορὲς τῶν κατοίκων τῆς μητροπόλεώς του, συμπεριφέρεται ἀπρεπῶς, προσβάλλει τὰ ἱερὰ μυστήρια καὶ διαπράττει ἀντικανονικὰ ἐκκλησιαστικὰ πράξεις.

148 Ἐπικύρωση μετατροπῆς μονυδρίου σὲ μετόχι φ. 93^v-94^r

«βεβαιωτήριον γράμμα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιε΄
, αχοζ΄ (1676)

Inc. *Πάντα τὰ κατὰ μέρος αἰεὶ*

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ ὑπαγωγή τοῦ μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς στὴ Φιλιπούπολη ὑπὸ τὴν μονὴ Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὕστερα ἀπὸ

1. Βλ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 114-116: τὸ κείμενο τοῦ «Τόμου» τὸ ἐκδίδει (138-140) ἀπὸ τὸν κώδικα «Φωτίου-Κυπρίου Α'».

αἴτημα τῶν μοναχῶν τοῦ μονυδρίου: τὸ αἴτημα αὐτὸ διατύπωσαν οἱ μοναχοὶ ἐπειδὴ, λόγω οἰκονομικῆς δυσπραγίας, δὲν μποροῦν νὰ συντηρηθοῦν μετὰ τὰ δικά τους μέσα.

149 Ὑπόσχεση ἀρχιεπισκόπου Ἀχριδῶν

φ. 94^{r-v}

«Ὑπόσχεσις»

Αὐγουστος
, αχρὸς' (1676)

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ πρὶν ἀρχιεπισκόπου Ἀχριδῶν

Π. Ὁ ὑποψήφιος —μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Θεοφάνους— γιὰ τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον Ἀχριδῶν Μελέτιος ὁμολογεῖ ἐγγράφως ὅτι θὰ τηρεῖ κατὰ τὴ διοίκηση τῆς ἀρχιεπισκοπῆς του τὰ ὅσα ὑπόσχεται πρὸς τὴ σύνοδο τῆς Μ. Ἐκκλησίας: ἀγαθὴ συμπεριφορὰ πρὸς τοὺς ὑποκειμένους του κληρικούς, ἐπίλυση οἰκονομικῶν ζητημάτων καὶ σεβασμὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐπαρχίας του.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Εγγραφα 3, 785-786.)

150 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Ἀχριδῶν

φ. 94^v-95^r

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα... »)

24 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. ιε'
, αχρὸς' (1676)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ ἐφ' ἡμῶς ἀγιώτατος

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Ἀχριδῶν ὁ πρῶην Σοφίας Μελέτιος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Θεοφάνους.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Εγγραφα 3, 784-785.)

151 Συγκρότηση τετραμελοῦς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς

φ. 95^{r-v}

«συνοδικὸς τόμος»

Ὀκτώβριος, ἰνδ. ιε'
, αχρὸς' (1676)

Inc. Ἡ μὲν γαλήνη τοῖς πλέουσιν

Π. Ἀποφασίζεται ἡ σύστασις τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς, πού θὰ ἐκλέγεται κάθε χρόνον ἀπὸ τὴν πατριαρχικὴν σύνοδο, γιὰ τὴ διαχείριση τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τὴν τήρησιν ἀκριβοῦς καταστάχου. Τὴν πρώτη ἐπιτροπὴ ἀποτελοῦν οἱ μητροπολίτες Χαλ-

κηδόνας Ἱερεμίας, Σερρών Κύριλλος, Μυτιλήνης Γρηγόριος καὶ Σμύρνης Μακάριος.

152 Ἐπικύρωση ἀνακηρύξεως μετοχίου

φ. 95^v-96^r

«σιγγιλιῶδες γράμμα»

᾽Οκτώβριος, ἰνδ. ιε΄
,αχρς΄ (1676)

Inc. Ὁ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως ὅρος

Π. Ἐπιβεβαιούται ἡ ἀνακήρυξη καὶ ἀφιέρωση, ὡς μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου, τῆς μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν στὸ Κάσινον τῆς Μολδοβλαχίας. Ἡ ἀφιέρωση εἶχε γίνῃ ἀπὸ τῆ σύζυγο καὶ τὸν ἀδελφὸ τοῦ κτήτορα τῆς μονῆς βοεβόδα Στεφάνου.

(HURMUZAKI, *Documente* 14.1, 214-217: ἀπὸ ἀντίγραφο τοῦ Μ. Γεδεών —πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ. τώρα στὴ Ρουμανικὴ Ἀκαδημία.)

153 Διευθέτηση λειτουργικῶν ζητημάτων μονῆς

φ. 96^{r-v}

«σιγγιλιῶδες γράμμα»

Νοέμβριος, ἰνδ. ιε΄
,αχρς΄ (1676)

Inc. Πολλοῖς προνομίαις, καὶ προτερήμασιν ὁ

Π. Ρυθμίζονται ὀρισμένα ζητήματα λειτουργικῆς φύσεως —κυρίως ὅσα ἔχουν σχέση μὲ τὴ διαδοχὴ τῆς ἡγουμένης— τῆς γυναικείας μονῆς «τῶν Ἀγίων Θεοδώρων τοῦ Διονυσίου τοῦ Σιδέρη» στὴν ἐπισκοπὴ Σεββίων¹.

154 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 96^v-97^v

«πατριαρχικὸν σιγγιλιῶδες,
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

Ἰανουάριος, ἰνδ. α΄
,αχοη΄ (1678)

Inc. Ὑπὲρ ἅπασαν, καὶ παντοίαν ὠ[=ὁ]χρωμάτων

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῶν Ἀγίων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου στὸ Νεοχώρι τῆς Χίου. Ἡ ἀπονομὴ εἶχε

1. ΔΕΛΑΛΑΗΣ, *Σιγγίλια*, 109-112: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο στὴ Δημοτικὴ Βιβλιοθήκη Κοζάνης (πληρέστερη δημοσίευση τοῦ «σιγγιλιῶδους γράμματος» ποὺ ὁ ἴδιος κδότης εἶχε δημοσιεύσει τὸ 1938 στὸ *Ἡμερολόγιον Ἀντικῆς Μακεδονίας*, τ. 7).

γίνει ἀπὸ τὸν πατριάρχη Ἱερεμία Α' καὶ ἡ μονὴ θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴν Μ. Ἐκκλησίᾳ «διὰ σημεῖον ὑποταγῆς» 80 ἄσπρα¹.

155 Ὑπόσχεση ὑπακοῆς τοῦ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Παρθενίου Δ' φ. 97^v-98^r

«συγκατάθεσις
καὶ ὑπόσχεσις»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ιε'
, αχρζ' (1677)

Inc. *Ὡσπερ αἱ φωναὶ τυγχάνουσι δηλωτικαὶ*

Π. Ὁ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Παρθένιος Δ', διοριζόμενος πρόεδρος τῆς μητροπόλεως Ἀγκυράλου, ὑπόσχεται ἐγγράφως ὅτι δὲν θὰ δημιουργεῖ προβλήματα στὸν οἰκουμενικὸ θρόνο καὶ θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος 30.000 ἄσπρα γιὰ τὸ βασιλικὸ χράτσι καὶ τὴν πατριαρχικὴ ζήτησι. Παράλληλα ἡ ἐκκλησία ἀναλαμβάνει τὴν ἀποπληρωμὴ μέρους τῶν χρεῶν του.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 148-150.)

156 Ὑπόσχεση ὑπακοῆς τοῦ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Γερασίμου Β' φ. 98^{r-v}

«ὑπόσχεσις»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ιε'
, αχρζ' (1677)

Inc. *Ἐπειδὴ τὰ πράγματα ἐσυνέβησαν, καθὼς*

Π. Ὁ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Γεράσιμος Β', ἐνόψει τῆς παραχωρήσεως κάποιας ἐπαρχίας σ' αὐτὸν «προεδρικῶς» γιὰ τὴν ἀποπληρωμὴ τῶν χρεῶν καὶ τὴ συντήρησή του, ὑπόσχεται ἐγγράφως ὅτι δὲν θὰ δημιουργεῖ προβλήματα στὸν οἰκουμενικὸ θρόνο.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 175-177.)

157 Παραχώρηση ἀρχιεπισκοπῆς Ἀνδρου στὸν Γεράσιμο Β' φ. 99^r

Συνοδικὸ γράμμα, ἐπίδοση
(«γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς»)

Μάρτιος, ἰνδ. ιε'
, αχρζ' (1677)

1. Βλ. ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 113-117: ἀπὸ ἄδηλο κώδικα.

Inc. Ἀγάπης οὐδὲν τῶν ὄντων θεϊότερον

Π. Ὑλοποιεῖται ἡ συμφωνία πού ὑποκρύπτεται στήν προηγούμενη πράξη, μέ τήν παραχώρηση στόν πρώην Κωνσταντινουπόλεως Γεράσιμο Β' τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀνδρου (προεδρικῶς). Στό γράμμα πού τοῦ ἐπιδίδεται, ἀναφέρεται ὅτι ἀπαλλάσσεται ἀπό τήν καταβολή τοῦ βασιλικοῦ χαρατσίου καί τῆς πατριαρχικῆς ζήτητας.

(ZEPARENTIS, *Γεράσιμος*, 119-121.)

158 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 99^{r-v}

«ἐπιβεβαιωτήριον συνοδικόν
σιγγιλιῶδες γράμμα»

Φεβρουάριος, ἰνδ. ιε'
,αχοζ' (1677)

Inc. Τῶν ἐπὶ χρόνων πραγμάτων, φύσει

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῶν Ταξιάρχων στόν «Μαρτζινάλη» (Märgineni) Οὐγγροβλαχίας.

(HURMUZAKI, *Documente* 14.1, 219-221: ἀπὸ ἀντίγραφο τοῦ Μ. Γεδεών —πιθκῶς ἀπὸ Ν.Σ.— τώρα στή Ρουμανικὴ Ἀκαδημία.)

159 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 99^v-100^r

«ἐπιβεβαιωτήριον συνοδικόν
σιγγιλιῶδες γράμμα»

Φεβρουάριος, ἰνδ. ιε'
,αχοζ' (1677)

Inc. Οἱ τὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων στό Βουκουρέστι.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγραφα* 3, 344-345.)

160 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας

φ. 100^{r-v}

«πατριαρχικόν
σταυροπηγιακόν γράμμα»

1 Νοεμβρίου, ἰνδ. β'
,αχοη' (1678)

Inc. Χρήσιμον ἀναγκαῖον τε καὶ ἐποφελές

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονῦδριον τῶν Ταξιαρχῶν «τὸ ἐπονομαζόμενον ᾽Αποθελιότης», τὸ ὁποῖο ἀνακαίνισε ὁ μητροπολίτης Ἱμβρου Παῖσιος καὶ τὸ ἀφιέρωσε στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου. «᾽Υποταγῆς χάριν» τὸ μονῦδριον θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ «ἐν τουλούμιον τυροῦν»¹.

161 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας

φ. 100^v-101^r

«πατριαρχικὸν
σιγυλλιώδες γράμμα»

Μάρτιος, ἰνδ. ιε'
,αχοζ' (1677)

Inc. Πολλὰ μὲν εἰσὶ τὰ πρὸς

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ ναὸ τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας πὺν ἀνεγείρει ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους Χριστόφορος στὰ ὄρια τοῦ ἄρσανα τῆς ρωσικῆς μονῆς τοῦ Παντελεήμονος.

162 Ἀπόδοση ναοῦ στὴ δικαιοῦχο μητρόπολη

φ. 101^{r-v}

«συνοδικὸν γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. ιε'
,αχοζ' (1677)

Inc. Τὰ ἱερὰ τεμένη, θείου δικαίου

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ἡ ἐκκλησία τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς στοὺς Ἐπιβάτες, τὴν ὁποία εἶχαν σφετεριστεῖ οἱ πατέρες τῆς μονῆς τῆς Παναγίας στὴ Νάκκη, ἀνήκει στὴ μητρόπολη Σηλυβρίας.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Θράκη*, 71-72.)

163 Καθαίρεση μητροπολίτου Σοφίας

φ. 101^v-102^r

«καθαίρεσις»

Ἰανουάριος, ἰνδ. α'
,αχοη' (1678)

Inc. Τὸ παραβαίνειν τοὺς παραδεδομένους, καὶ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Σοφίας (πρώην Βιδίνης) Δακνὴλ, ἐπειδὴ ὄχι μόνον ἀντικανονικὰ «ἐπέβη»

1. LEMERLE, *Kutlulus*, 201-203: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο στὸ Ἀρχεῖο τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου.

τοῦ θρόνου τῆς Σοφίας, ἀλλὰ δὲν κατέβαλε τὰ ἐκκλησιαστικά δικαιώμα-
τα, περιφρόνησε συνοδικὰ γράμματα, παρακράτησε χρήματα τῆς μητρο-
πόλεως καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐγκατέλειψε τὴν ἐπαρχία του.

164 Καθαίρεση πρώην Κωνσταντινουπόλεως Γερασίου Β'

φ. 102^F-103^F

«καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. ιε'
, αχουμ[=ζ]' (1677)

Inc. Φύσις ἀτίθασος, καὶ διάθεσις κακίας

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ πρώην Κωνσταντι-
νουπόλεως Γεράσιμος Β' ὁ ὁποῖος, μολονότι ἔλαβε προεδρικῶς τὴν ἀρ-
χιεπισκοπὴν Ἀνδρου, δὲν τήρησε τὶς ὑποσχέσεις του (βλ. πράξεις 156 καὶ
157).

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 173: τμήμα τοῦ κειμένου· προγενέστερη δημο-
σίευση ὀλόκληρου τοῦ κειμένου τῆς πράξεως, ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ιστορία* 3.2,
176-179: ἀπὸ ἀδηλῆ πηγή.)

165 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Σίφνου

φ. 103^{F-V}

«συνοδικὴ καθαίρεσις»

Ἰανουάριος, ἰνδ. α'
, αχουή' (1678)

Inc. Τὸν βαλόντα ἐπ' ἄροτρον τὴν

Π. Καθαίρεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σίφνου Τιμόθεος, ἐπειδὴ ἐπιβά-
ρυνε μὲ πολλὰ χρέη τὴν ἐπαρχία του, καταχράστηκε εἰσοδήματα καὶ ἐν
συνεχείᾳ δὲν ὑπάκουσε στὶς πατριαρχικὰς ἐντολὰς γιὰ τὴν καταβολὴν τῶν
ἐκκλησιαστικῶν δοσιμμάτων, ἀλλὰ ἐγκατέλειψε τὴν ἀρχιεπισκοπὴν του καὶ
«φυγὰς ὥχετο».

166 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 103^V-104^F

«ἐπιβεβαιωτήριον
σιγilliωδες γράμμα»

Ἰούνιος, ἰνδ. α'
, αχουή' (1678)

Inc. Καὶ τοῦτο σὺν ἄλλοις ἔθος

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς Καισαριανῆς
καθὼς καὶ τοῦ μετοχίου της, τῆς γυναικείας μονῆς τῆς Παναγίας τῆς Παν-

τανάσσης στὴν Ἀθήνα. Ἡ μονὴ Καισαριανῆς εἶχε ἀνακηρυχθεῖ σταυροπηγιακὴ ἀπὸ τὸν πατριάρχη Διονύσιο Β' (;) καὶ τὸ μετόχι εἶχε προσηλωθεῖ σ' αὐτὴν ἀπὸ τὸν Νικόλαο Μπονεφατζή.

(ΣΑΘΑΣ, Ἀνέκδοτα, 124-127.)

167 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 104^{r-v}

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. α'
,αχρη' (1678)

Inc. Ἐπειδὴ σὺν ἄλλοις ἔθος ἀρχαῖον

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς «Μεντέλης» στὴν Ἀθήνα: ἱκανοποιεῖται ἔτσι αἶτημα τῶν μοναχῶν τῆς. Ἡ μονὴ εἶχε ἀνακηρυχθεῖ σταυροπηγιακὴ ἀπὸ τὸν πατριάρχη Ἱερεμία Α' (;) μὲ σιγυλλιώδες γράμμα, τοῦ ὁποῖου τμῆμα σώζει τὸ κείμενο τοῦ ἐπιβεβαιωτηρίου.

(ΣΑΘΑΣ, Ἀνέκδοτα, 127-130.)

168 Ἐνωση μητροπόλεων

φ. 104^v-105^r

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
ἐνωτικὸν γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. α'
,αχρη' (1678)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Καφᾶ καὶ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἐνωση τῆς μητροπόλεως Καφᾶ καὶ Φούλλων μὲ τὴ μητρόπολη Γοτθίας, ἐπειδὴ ἡ πρώτη μητρόπολη δὲν μπορεῖ «διὰ τὸ ὀλιγοπρόσωδον» νὰ διατηρεῖ ἴδιον ἀρχιερέα· ἡ νέα μητρόπολη θὰ ὀνομάζεται στὸ ἐξῆς μητρόπολη Γοτθίας καὶ Καφᾶ. Ὁ ἕως τότε Γοτθίας Μεθόδιος ἀναλαμβάνει ἐκκλησιαστικὸς προϊστάμενος τῆς νέας μητροπόλεως.

169 Ὁμολογία πίστεως

φ. 105^{r-v}

Ὁμολογία («ὁμολογῶ»)

[Χ.Χ.] ΑΔΗΛΟΣ

Inc. Καρδία μὲν πιστεῦεν εἰς δικαιοσύνην
Des. τοῖς ἀποστόλοις ἐν Θαβω

Π. Ἡμιτελὴς ὁμολογία πίστεως ἀδήλου προκειμένου νὰ ἀποσιεῖσει

τις ἐναντίον του κατηγορίες, σχετικές με τὴ μὴ τήρηση τῶν δογμάτων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

[Λευκά: φ. 106^r-109^r

Μετρίτητα (συγχωροχάρτι) τοῦ 1745· βλ. σ. 41: φ. 109^v]

170 Συνδρομὴ ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου

φ. 110^{r-v}

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «κοινὸς συνοδικὸς τόμος»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ζ' ,
αχμ[=ν]γ' (1653)

Inc. *Τοῖς πᾶσιν εὐσεβεῦσι, καὶ ὀρθοδόξοις*

Π. Καλοῦνται οἱ χριστιανοὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως νὰ συνδράμουν τὸν Πανάγιο Τάφο προσφέροντας «ὁ καθ' ἑνας χριστιανὸς πάντων τῶν ρουφετίων, ἀνὰ ἓνα ἄσπρον τὴν κάθε ἐβδομάδα» ὥστε νὰ ἀντιμετωπιστοῦν ζημίαι, ἀπαιτήσεις καὶ ἐνοχλήσεις «τῶν κατὰ τόπον ἐξουσιαστῶν»¹.

171 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Μήλου καὶ Κιμώλου

φ. 110^v-111^r

ΠΑΤ'ΣΙΟΣ Α' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάιος, ἰνδ. ζ' ,
αχμ[=ν]δ' (1654)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Μήλου, καὶ*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Μήλου καὶ Κιμώλου ὁ ἱερομόναχος Ἱερόθεος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Διονυσίου.

(ΑΤΕΣΗΣ, *Μῆλος-Κίμωλος*, 52.)

172 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Μήλου καὶ Κιμώλου

φ. 111^{r-v}

«καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. ζ' ,
αχνδ' (1654)

Inc. *Πολλὰ μὲν εἰσὶ καὶ ἄλλα*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μήλου καὶ Κιμώλου Διονύσιος, ἐπειδὴ διέπραξε διάφορες ἀντικανονικὰς πράξεις σύμφωνα μὲ τὶς ἐγγράφους καὶ προφορικὰς καταθέσεις ἐπαρχιω-

1. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Σινᾶ, 233-237: ἀπὸ ἄδηλο κώδικα.

τῶν του· ἐξάλλου, σύμφωνα μὲ τὸ κατηγορητήριο, δὲν κατέβαλε τὰ ἐκκλησιαστικά δοσίματα. Ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τεσσάρων μαρτύρων.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μήλος*, 217-218.)

173 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λήμνου

φ. 111^v

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

15 Ἰουνίου
, αχξά' (1661)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λήμνου*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λήμνου ὁ ἱερομόναχος Ἰωακείμ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ «κατὰ προεδρείαν ἀρχιερατεύοντος Γερασίμου».

174 Ἀκύρωση πληρωμῆς ἐκκλησιαστικῶν δοσιμάτων φ. 111^v

«συνοδικὸς τόμος»

8 Μαΐου, ἰνδ. ζ'
, αχγδ' (1654)

ΠΑΤ'ΣΙΟΣ Α'

Inc. *Πάντα κατὰ τάξιν, καὶ εὐσχημόνως*

Π. Ἡ σύνοδος ἀποφαίνεται ὅτι κάθε ἀπόδειξη πληρωμῆς τοῦ χαρταίου «περὶ τοῦ κρέατος τοῦ βασιλικοῦ μπιστανίου», ἡ ὁποία δόθηκε ἀπὸ τὸν πρῶτον Κωνσταντινουπόλεως Ἰωαννίκιο Β' καὶ ἀφοροῦσε τὴν ὀγδοὴν ἰνδικτιῶνα εἶναι ἄκυρη· ἐξουσιοδοτεῖται ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης νὰ ἐκδώσει νέες ἀποδείξεις γιὰ τὴν ἰνδικτιῶνα αὐτή¹.

175 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Σάμου φ. 111^v-112^f

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάιος, ἰνδ. ζ'
, αχγδ' (1654)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σάμου, γνησίον*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Σάμου ὁ ἱερομόναχος Κορνήλιος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Χριστοφόρου.

1. ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 2, 9 σημ. 20: ἀπὸ τὸν κώδικα «Φωτίου-Κυπρίου Α'» (τμῆμα μόνο τοῦ κειμένου ποὺ σώζει ἡ Ν.Σ.).

176 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Σάμουφ. 112^Γ

«συνοδική καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. ζ'
, αχ'νδ' (1654)Inc. *Πᾶς νόμος διανεμητικός ὧν, ἐκάστω*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σάμου Χριστόφορος, ἐπειδὴ δὲν τήρῃσε τὴν «ἐνυπόγραφον καὶ ἐμμάρτυρον αὐτοῦ ὑπόσχεσιν» περὶ καταβολῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων, ἐπέδειξε ἀπρεπὴ συμπεριφορὰ καὶ περιφρόνησε τὰ συνοδικὰ καὶ πατριαρχικὰ γράμματα.

(ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, *Σαμακὰ* 4, 207-208.)**177 Καθαίρεση μητροπολίτου Εὐρίπου**φ. 112^{Γ-V}

«συνοδική... καθαίρεσις»

Ἰούνιος, ἰνδ. ζ', 1654¹Inc. *Ψόγος οὐδεὶς ἡμῖν φαίνεται, καὶ*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Εὐρίπου Δανιήλ, ἐπειδὴ δὲν ἐκπλήρωσε τίς οἰκονομικὲς ὑποχρεώσεις του πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ, ἐπέδειξε ἀνάρμοστη συμπεριφορὰ, προέβη σὲ ἀντικανονικὰ πράξεις καὶ περιφρόνησε συνοδικὰ καὶ πατριαρχικὰ γράμματα.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, *Καθαίρεσεις*, 112-113.)**178 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Προικοννήσου**φ. 113^Γ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «καθαίρεσις»

Αὐγουστος, ἰνδ. ιγ'
, αχ'ζ' (1660)Inc. *Καὶ φντοκόμος ἀγαθὸς οὐ μόνον*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἀρχιεπίσκοπος Προικοννήσου Ἱερεμίας, ἐπειδὴ λόγω φιλαργυρίας διέπραξε ἀντικανονικὰ πράξεις, ἐπέδειξε ἀνάρμοστη συμπεριφορὰ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐγκατέλειψε τὴν ἐπαρχίαν του.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἱερεμίας*, 132-133.)

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὀλογράφως.

179 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Προικοννήσουφ. 113^{r-v}

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. ιγ'
,αχξ' (1660)¹

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Προικοννήσου, ἀπροστατεύου

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Προικοννήσου ὁ ἱερομόναχος Γεράσιμος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Ἱερεμίου.

180 Ἐπικύρωση καθαιρέσεως Κυρίλλου Γ'φ. 113^v-114^r

«ἐπικύρωσις... καθαιρέσεως»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ζ'
,αχνδ' (1654)

ΠΑΤ' ΣΙΟΣ Α'

Inc. Οὐδὲν τῶν ὅσα ὑπὸ σελήνην

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ καθάριση τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Γ' καὶ κρίνεται ἄκυρη ἡ «ἐπίβασίς» του στὸ θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 135: τμήμα τοῦ κειμένου.)

181 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργουςφ. 114^r

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

7 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. η'
,αχνδ' (1654)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Ναυπλίου καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ναυπλίου καὶ Ἀργους ὁ ἱερομόναχος Μακάριος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Θεοφάνους.

182 Καθάριση μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους φ. 114^{r-v}

«συνοδικὴ καθαιρέσις»

Ὀκτώβριος, ἰνδ. η', 1654²

1. Πρόβλημα φαίνεται νὰ ὑπάρχει στὴν ἡμερομηνία τῶν πράξεων 178 καὶ 179, καθὼς ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου ἀρχιεπισκόπου Προικοννήσου προηγεῖται τῆς καθαιρέσεως τοῦ προκατόχου του. Ἐς σημειωθεῖ ὅτι στὸ ὑπόμνημα ἐκλογῆς μνημονεύεται ἡ πράξη τῆς καθαιρέσεως τοῦ Ἱερεμίου. Πρβ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἱερεμίας, 133, γιὰ τὴν ἐρμηνεία τῆς ἀνακολουθίας.

2. Ἡ χρονολογία δίδεται ὀλογράφως.

185 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Κορίνθουφ. 115^{r-v}Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)7 Νοεμβρίου, ἰνδ. ζ' ΜΕΘΟΔΙΟΣ Γ'
, αχξή' (1668)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστάτης μητροπόλεως Κορίνθου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Κορίνθου ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ.
Ἐκκλησίας Κάλλιστος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Παρθενίου.**186** Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νευροκοπίουφ. 115^vἽπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)Ἰούνιος [=Ἰούλιος]¹, ἰνδ. η' ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
, αχιν' (1655)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστάτης μητροπόλεως Νευροκόπου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης «Νευροκόπου» ὁ ἱερομόναχος Μακά-
ριος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Σισώη.**187** Ἀποπομπὴ πατριάρχου Ἀλεξανδρείαςφ. 115^v-116^rΣυνοδικὴ ἀπόφασιν
(«ἀποφαίνεσθαι συνοδικῶς»)Νοέμβριος, ἰνδ. δ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
, αχξε' (1665)

Inc. Ἀποστολικὴ ἐστὶν ἐντολὴ ὑπείκειν καὶ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἔξωσις τοῦ Παϊσίου ἀπὸ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον
Ἀλεξανδρείας λόγῳ τῆς ἀποδημίας του σὲ χώρα μὴ φιλικὴ πρὸς τὴν Ὀθω-
μανικὴν Αὐτοκρατορίαν (τὴ Ρωσίαν). Ἡ ἀποπομπὴ του ἀποφασίζεται ὕστερα
ἀπὸ τὴν ἐκφράσιν δυσφορίας καὶ τὶς ἀπειλὰς τῶν κρατούντων.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ἔγγραφα 2, 7-9.)

1. Τὸ κείμενον τοῦ ὑπομνήματος ἀναφέρει καὶ τὴν καθάρεσιν τοῦ πρώην μη-
τροπολίτου «Νευροκόπου» Σισώη —«καθαίρεται... καθαυποβληθέντος ὡς ἀντικρὺ [ἐν
τῷ Κώδικι] φρίνεται»— ἡ ὁποία ὁμως ἀναγράφει ὡς μῆνα ἐκδόσεως τὸν Ἰούλιον καὶ τὸ
γεγονὸς τῆς ἐνώσεώς της μετὰ τὴν μητρόπολιν Ζιγνῶν μετὰ τὸν «συνοδικὸν τόμον» ποὺ
καὶ αὐτὸς ἀναγράφει ὡς μῆνα ἐκδόσεως τὸν Ἰούλιον. Στὸ ὑπόμνημα ἐκλογῆς ἀναγρά-
φεται ὁ Ἰούνιος ὡς μῆνας συντάξεώς του. Πρὶνέται προφανῶς γιὰ lapsus calami,
ποὺ θὰ πρέπει νὰ διορθωθεῖ σὲ Ἰούλιον.

188 Αἵτημα ἀντικαταστάσεως μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας
φ. 116^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «αὐθεντικὸν γράμμα» «ἀπὸ Τρηγοβίστου»
(σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιγραφή τοῦ κειμένου) 12 Ἰουλίου ,αχγγ' (1653)

Inc. Δεόμενοι τοῦ πανάγ[ν;]ου Θεοῦ, διὰ

Π. Ὁ βοεβόδας Οὐγγροβλαχίας Ματθαῖος ἀναγγέλλει στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη Ἰωαννίκιο Β' ὅτι ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὸν ἀρχιερατικὸ θρόνον τὸ μητροπολίτη Στέφανο, ἐπειδὴ «ἐφοράθη... νὰ ὁμογνωμονήσῃ μετὰ τῶν συστασιαστῶν». Παρακαλεῖ νὰ τοῦ στείλουν τὸ συντομότερο «ἐκδοσιν», ὥστε νὰ μετατεθεῖ ὁ ἐπίσκοπος «ρεμνίκου» Ἰγνάτιος στὸν μητροπολιτικὸ θρόνον Οὐγγροβλαχίας.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 3, 332.)

189 Καθαίρεση μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας καὶ ἀντικατάστασή του
φ. 116^{r-v}

Συνοδικὸ γράμμα Ἰούλιος, ἰνδ. ς'
(«γράφομεν συνοδικῶς») ,αχγγ' (1653)

Inc. Τοῖς πᾶσι πρόδηλον καὶ καταφανές

Π. Ὁ πατριάρχης γνωστοποιεῖ στὸν κλῆρο, τοὺς ἄρχοντες καὶ τοὺς χριστιανοὺς τῆς μητροπόλεως Οὐγγροβλαχίας τὴν καθαίρεση τοῦ μητροπολίτου Στεφάνου, τὴ μετάθεση στὴ θέση του τοῦ Ριμνίκου Ἰγνατίου καὶ τὴν ἀποστολὴ τοῦ μητροπολίτου Δρύστρας Μακαρίου ὡς ἐξάρχου, γιὰ τὴν ἐγκατάσταση τοῦ νέου μητροπολίτου.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 3, 333-335.)

190 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονύδριο φ. 116^v-117^r

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ' «πατριαρχικὸν σιγιλλιδῶδες γράμμα» Μάρτιος, ἰνδ. ιε'
,αχοζ' (1677)

Inc. Λιμένα μὲν σωφροσύνης ἐμπόνως ἀναζητεῖν

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονύδριο τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου πού ἀνήγειρε ὁ ἱερομόναχος Ἀνανίας στὸ χωριὸ Κου-

μουριανὰ τῆς ἐπαρχίας Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου. «Εἰς σημεῖον ὑποταγῆς» ὀφείλει νὰ παρέχει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ μία ὀκτὰ κερά¹.

191 Ὅροι βοεβόδα Βασιλείου γιὰ τὴν ἀνάληψη τοῦ χρέους τῆς
Μ. Ἐκκλησίας φ. 117^ε-118^ν

«αὐθεντικὸν χρυσόβουλλον»
(σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιγραφή τοῦ κειμένου)

«Ἐν τῷ Γιασίῳ»
[15]² Αὐγούστου
, αχμα' (1641)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'

Inc. Ἐπειδὴ καὶ ἡ θεία πρόνοια

Π. Ὁ βοεβόδας Μολδοβλαχίας Βασίλειος ἀναλαμβάνει τὴν ἀποπληρωμὴ τῶν χρεῶν τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἀπαιτώντας: α' κατάργηση τῆς πατριαρχικῆς ζήτησας καὶ κοινοποίηση τοῦ γεγονότος αὐτοῦ σὲ ὅλη τὴν ἐπικράτεια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου· β' συγχώρηση καὶ ἀποκατάσταση τῶν «παιδευμένων» ἀρχιερέων· γ' διηνεκὴ μνημόνευση τῶν ὀνομάτων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του — ζώντων καὶ τεθνεώτων — «ἐν πάσαις ταῖς μητροπόλεσι»· δ' συγκρότηση τριμελοῦς ἢ τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς ἀπὸ μέλη τῆς πατριαρχικῆς συνόδου ἢ ὅποια θὰ ἔχει ὡς ἔργο νὰ διοικεῖ τὴν Ἐκκλησίᾳ καὶ νὰ συγκεντρώνει τὰ ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα ἀπὸ κοινού μὲ τὸν πατριάρχη καὶ ε' ἀπαλλαγὴ ἀπὸ κάθε βάρους τοῦ Μελετίου Συρίγου καὶ τοῦ μητροπολίτου Μονεμβασίας.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ὑπόγραφα 3, 296-302.)

192 Ἀποδοχὴ ὄρων βοεβόδα Βασιλείου φ. 118^ν-120^ρ

«συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριον
σιγίλλιδες γράμματα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ι'
, αχμα' (1641)

Inc. Τοῖς θεοφιλῶς καὶ διὰ λόγου

Π. Ἡ πατριαρχικὴ σύνοδος ἀποδέχεται τοὺς ὄρους πού διατύπωσε ἀναλυτικὰ μὲ τὸ χρυσόβουλλό του ὁ βοεβόδας Μολδοβλαχίας Βασίλειος προκειμένου νὰ ἀναλάβει τὴν ἀποπληρωμὴ τῶν χρεῶν τῆς Μ. Ἐκκλησίας (πρβ. πρᾶξη 1042, ὅπου ἡ διατύπωση τῶν ἀρχικῶν ὄρων).

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ὑπόγραφα 3, 303-309.)

1. Βλ. ΖΑΚΥΘΗΝΟΣ, *Πατριαρχικά* [Ἑλληνικά, 2 (1929)], 388-390: ἀπὸ τὸν Parisinus suppl. gr. 704.

2. Στὸ κείμενο: «μηνὶ αὐγούστῳ μ[=ε']».

193 Συγκρότηση τετραμελοῦς ἐπιτροπῆςφ. 120^Γ-121^Γ

«συνοδικὸς τόμος»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ι', 1641¹Inc. *Ἡ τοῦ καλοῦ προσθήκη τὸ*

Π. Ἀποφασίζεται ἡ σύσταση τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς ἀπὸ τοὺς μητροπολίτες Ἡρακλείας Ἰωαννίκιο, Λαρίσης Γρηγόριο, Χαλκηδόνος Παχώμιο καὶ Σερρῶν Δανιήλ, σύμφωνα μὲ τὸ αἶτημα τοῦ βοεβόδα Βασιλείου, καὶ καθορίζονται οἱ ἀρμοδιότητές της.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 3, 309-314.)**194** Ἀνασυγκρότηση καὶ διεύρυνση ἐπιτροπῆςφ. 121^Γ-122^Υ

«συνοδικὸς τόμος»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ια', 1643¹Inc. *Τὰ θεαρέστως γιγνόμενα, πάντα καλὰ*

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἀνασυγκρότηση καὶ διεύρυνση τῆς ἐπιτροπῆς ποὺ συστάθηκε μὲ τὸν συνοδικὸ τόμο τοῦ Σεπτεμβρίου 1641. Ἡ νέα ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς μητροπολίτες Χαλκηδόνος Παχώμιο, Μηθύμνης Κορνήλιο, τὸν μ. οἰκονόμο πρεσβύτερο Χριστόδουλο, τὸν ἐπὶ τοῦ σακελλίου Γεώργιο καὶ τὸν δικαιοφύλακα Μιχαῆλο· «κουράτορες» τῆς ἐπιτροπῆς ὀρίζονται ὁ Λαρίσης Γρηγόριος, ὁ Ἀδριανουπόλεως Παρθένιος καὶ ὁ μ. λογοθέτης Λάσκαρης· τέλος, στὴν ἐπιτροπὴ προστίθεται καὶ ὁ μ. ρήτωρ Μιχαλάκης Κουνούπης.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 3, 314-321.)**195** Ἐκλογή μητροπολίτου Ἀμασειαςφ. 122^Υ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Γ'

Ἐπὶ μνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Νοέμβριος, ἰνδ. ι'
, αχγς' (1656)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Ἀμασείας*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀμασείας ὁ ἱερομόναχος Γεράσιμος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Κοσμᾶ².

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὁλογράφως.

2. Βλ. ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 159, ἀπὸ ἀδηλο κώδικα.

196 Ἐκλογή μητροπολίτου Λακεδαιμονίαςφ. 122^v

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. ι' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'
,αχμα' (1641)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Λακαυδεμονίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λακεδαιμονίας ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰωάσαφ.

197 Καθαίρεση μητροπολίτου Ἐφέσουφ. 122^v-123^r

«συνοδική... καθαίρεσις»

Φεβρουάριος, ἰνδ. ι' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'
,αχμβ' (1642)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Ἐφέσου Μελέτιος, ἐπειδὴ ἐπέδειξε ἀνάρμοστη συμπεριφορά, συνῆψε δάνεια πού δὲν τὰ ἀπέδωσε καὶ ἐγκατέλειψε, χωρὶς πατριαρχικὴ ἄδεια, τὴν ἐπαρχίαν του γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα.

198 Ἐκλογή μητροπολίτου Λήμνουφ. 123^{r-v}

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

11 Μαΐου, ἰνδ. ι' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'
,αχμβ' (1642)

Inc. Ἐπειδὴ τὸν μητροπολίτην Λήμνου Γεράσιμον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λήμνου ὁ προσηγόμενος Βατοπεδίου Ἰγνάτιος, ἐπειδὴ ὁ Λήμνου Γεράσιμος λόγω ἀσθενείας ἀδυνατεῖ νὰ ἐκτελέσει τὰ καθήκοντά του.

199 Ἐκλογή μητροπολίτου Γοθθίαςφ. 123^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

28 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. ια' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'
,αχμβ' (1642)

Inc. Τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Γοθθίας προστάτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γοθθίας ὁ πρῶν ἐπίσκοπος Λιτζῆ καὶ Ἀγράφων Ἀνθίμος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σεραφεῖμ.

200 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίαςφ. 123^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Νοέμβριος, ἰνδ. ια΄
,αχμβ΄ (1642)

Inc. Ὑπεὶδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Καισαρείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας ὁ μητροπολίτης Μυρέων Ζαχαρίας μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἐπιφανίου.

201 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Πωγωνιανῆςφ. 123^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

2 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ια΄
,αχμγ΄ (1643)

Inc. Ὑπεὶδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Πωγωνιανῆς

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Πωγωνιανῆς ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σωφρονίου.

202 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Μήλου καὶ Κιμώλουφ. 123^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

31 Μαρτίου
ἰνδ. ια΄ [1643]

Inc. Ὑπεὶδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Μύ[=ή]λου καὶ

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Μήλου καὶ Κιμώλου ὁ ἱερομόναχος Διονύσιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μελετίου.

(ΑΤΕΣΗΣ, Μῆλος-Κίμωλος, 49.)

203 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Προύσηςφ. 123^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. ια΄
,αχμγ΄ (1643)

Inc. Ὑπεὶδὴ τῆς μητροπόλεως Προύσης γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Προύσης ὁ ἱερομόναχος Κλήμης, ἐπει-

δὴ ὁ Προύσης Χρύσανθος πνίγηκε κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ του στὴν Κωνσταντινούπολη.

204 Ὑπόσχεση τοῦ πρώην Θεσσαλονίκης

φ. 124^Γ

Ὑποσχέσεως «γράφμα»
(«γράφω... καὶ ὑπόσχομε»)

16 Ἰουλίου [1640;]

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος καὶ

Π. Ὁ πρώην Θεσσαλονίκης Δαμασκηνός, ἀφοῦ ἔλαβε προεδρικῶς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Κασσανδρείας, ὑπόσχεται ὅτι δὲν θὰ ἐνοχλεῖ τὸν προεδρικῶς κατέχοντα τὴ μητρόπολη Θεσσαλονίκης πρώην οἰκουμενικὸν πατριάρχην Ἀθανάσιον.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, *Θεσσαλονίκη*, 117: τὸ χρονολογεῖ 1643.)

205 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λαοδικείας

φ. 124^Γ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

4 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ιβ'
,αχμγ' (1643)

Inc. Ἐπειδὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λαοδικείας ὁ ἱερομόναχος Σωφρόνιος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ πρώην μητροπολίτου Λαοδικείας.

206 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης

φ. 124^Γ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

9 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ιβ'
,αχμγ' (1643)

Inc. Ἐπειδὴ ἡ ἀγνωστὴ μητρόπολις Ναυπάκτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης ὁ πρώην Σεργίων Γαλακτίων μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Ἀκακίου.

207 Καθαίρεση μητροπολίτου Δρύστρας

φ. 124^{Γ-Υ}

«συνοδικῶς... καθαίρεισις»

Αὐγούστος, ἰνδ. ια', αχμγ' (1643)

Inc. "Οτι μὲν ἔξεστι κατὰ τὰς

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἐκλεγείς γιὰ δευτέρα φορά μητροπολίτης «Δρύστης» Ἀντώνιος, ἐπειδὴ ὑπέπεσε στὰ ἴδια παραπτώματα ποὺ εἶχαν προκαλέσει τὴν πρώτη καθαίρεσή του, δηλαδή δὲν ἀπέδωσε τὰ νόμιμα δικαιώματα τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Ἐπὶ πλεόν «καὶ τὸν πρὸς αὐτὸν πατριαρχικὸν πεμφθέντα ἡμέτερον ἑξαρχον οὐδὲ- λως ἐλογίσατο, ἀλλὰ φυγὰς ὥχετο».

208 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονυδρίου φ. 124^v-125^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' «πατριαρχικὸν συνοδικὸν καὶ σιγιλλιώδες γράμμα»

29 Αὐγούστου, ἰνδ. ιγ' ,αχμε' (1645)

Inc. Οὐκ ἔξω λόγον καὶ τοῦτο

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τοῦ μονυδρίου τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου, τὸ ὁποῖο ἱδρυσε ὁ μοναχὸς Ἀρσένιος στὴν τοποθεσία «Κα- λοζύλου» στὴ Νάξο. Ἡ ἐπιβεβαίωση γίνεται ὕστερα ἀπὸ αἴτημα τοῦ ἱδρυτῆ τοῦ μονυδρίου.

209 Ἐκλογή μητροπολίτου Νεοκαισαρείας

φ. 125^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α' Ὑπόμνημα («πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

25 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ιβ' [1643]

Inc. Ἐπειδὴ μετὰ θάνατον τοῦ μητροπολίτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νεοκαισαρείας ὁ ἐφημέριος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἱερομόναχος Χριστόφορος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ πρώην Νεοκαισαρείας.

210 Ἐκλογή μητροπολίτου Ἀμασειας

φ. 125^v

Ὑπόμνημα («πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

2 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ιβ' ,αχμδ' (1644)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Ἀμασειας, γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀμασειας ὁ πρωτοσύγκελλος Γάνου ἱερομόναχος Ἀρσένιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μητροφάνους.

211 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νέων Πατρῶνφ. 125^v

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

27 Μαρτίου, ἰνδ. ιβ'
,αχμδ' (1644)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Νέων Πατρῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νέων Πατρῶν ὁ ἱερομόναχος Ἰωσήφ μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἰωάσαφ.

212 Ὑπόσχεση ἀναχωρήσεως ἱερομονάχου ἀπὸ τὴν περιοχὴ Κωνσταντινουπόλεωςφ. 125^v

(ὁπόσχεσις)

2 Νοεμβρίου ,αχμ' (1648) ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος οἰκ[ε]λοχεῖρον γράμματος

Π. Ὁ ἱερομόναχος Ἰγνάτιος Ἀλμπάνος ὑπόσχεται ὅτι θὰ ἐγκαταλείψει («τὰ μέρη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Χαλκηδόνος καὶ τῶν περιχώρων») καὶ ὅτι, σὲ ἀντίθετη περίπτωσι, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐπιτίμια θὰ πρέπει νὰ ἀποδώσει στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη τὰ 500 γρόσια πού τοῦ ὀφείλει.

213 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λακεδαιμονίαςφ. 125^v

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰανουάριος, ἰνδ. ι' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'
,αχμα[=β]' (1642)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λακεδαιμονίας καὶ Δημητσάνης ὁ ἱερομόναχος Γαβριὴλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰωάσαφ καὶ τὸν ἕν συνεχεία θάνατο τοῦ χειροτονηθέντος Παρθενίου.

214 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἐφέσουφ. 125^v-126^r

Ὑπόμνημα
(«α''... ἐθέμεθα...»)

16 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ι'
,αχμβ' (1642)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἐφέσου ἀποστατευτόν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἐφέσου ὁ πρωτοσύγγελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Παῖσιος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Μελετίου.

215 Ὑπόσχεση ἀναχωρήσεως ἱεροδιακόνου ἀπὸ τὴν περιοχὴ
Κωνσταντινουπόλεως φ. 126^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «ὕπόσχεις»

«1653[;] ἀγούστω»

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος

Π. Ὁ ἱεροδιάκονος Γρηγόριος ὑπόσχειται ὅτι θὰ ἐγκαταλείψει, ὥστε-
ρα ἀπὸ ἐντολῇ τοῦ πατριάρχου, τὴν Κωνσταντινούπολην, τὸν Γαλατὰ καὶ τὰ
περίχωρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐντὸς ὁκτὼ ἡμερῶν, διαφορετικῶς
θὰ θεωρηθεῖ «αὐτοκαθαίρετος».

216 Καθάριση ἀρχιεπισκόπου Σάμου

φ. 126^t

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α' «συνοδική... καθάιρεις»

,αχμδ' (1644)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ Σάμου ἀρχιεπίσκοπος Ἄνθιμος

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἀρχιεπίσκοπος
Σάμου Ἄνθιμος γιὰ ἀπρεπεῖς καὶ ἀντικανονικὰ πράξεις, σύμφωνα μὲ
τις καταγγελίες τῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν τῆς Σάμου. Ἐναντίον του εἶχε
κινηθεῖ καὶ ὁ Καπετὰν πασάς, ὁ ὁποῖος εἶχε σκοπὸ νὰ τὸν ἐξορίσει, σχέδιο
ποὺ τελικὰ δὲν πραγματοποιήθηκε.

(ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, Σαμακὰ 4, 203-204.)

217 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Σάμου

φ. 126^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

3 Μαΐου, ἰνδ. ιβ'
,αχμδ' (1644)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σάμου γνησίον

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Σάμου ὁ πρῶν Ὁρθῶν Παρθένιος
μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Ἀνθίμου.

218 Πρόσκληση συγκεντρώσεως ἀρχιερέων στήν Κωνσταντι-
νούπολη φ. 126^{r-v}

«συνοδικὸς τόμος»,
«συνοδική... ἀπόφασις»

[ante 15 Αὐγούστου]
,αχμδ' (1644)

Inc. Ὑπειδὴ διὰ τὰ δυσβάστακτα καὶ

Π. Καλοῦνται νὰ προσέλθουν στήν Κωνσταντινούπολη ὅλοι οἱ μητρο-
πολίτες, ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, γιὰ νὰ
ἀποφασίσουν τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ ὑπέρογκα χρέη
τῆς Μ. Ἐκκλησίας.

219 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λήμνου

φ. 126^v

Ἑπόμνημα
(«α^{ον}... ἐθέμεθα...»)

15 Ἰουλίου
ἰδ. ιβ' [1644]

Inc. Ὑπειδὴ τῆς μητροπόλεως Λήμνον γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λήμνου ὁ μητροπολίτης Συννάδων
Κάλλιστος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰγνατίου.

220 Καθαίρεση μητροπολίτου Καφᾶ καὶ Φούλλων φ. 126^v-127^r

«συνοδικὴ καθαίρεσις»

,αχγγ' (1653) ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Εὐδελόν ἐστι τοῖς πᾶσι, καὶ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Κα-
φᾶ καὶ Φούλλων Κύριλλος ἐξαιτίας «τῶν ἀτόπων αὐτοῦ πράξεων καὶ
ἀίσχουρημάτων».

221 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καφᾶ καὶ Φούλλων

φ. 127^r

Ἑπόμνημα
(«περὶ τὸν... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἰδ. ιβ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'
,αχμδ' (1644)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς μητροπόλεως Καφᾶ καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καφᾶ καὶ Φούλλων ὁ ἱερομόναχος Κύριλλος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Παρθενίου.

222 Καθαίρεση Παρθενίου Α΄

φ. 127^r-129^r

[ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α΄] «συνοδικὴ καθαίρεσις»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιγ΄
, αχμδ΄ (1644)

Inc. *Καιρὸς ἰδὸν μετὰ τοῦ προφήτου*

Π. Καθαίρεται ἀπὸ τῆς σύνοδο καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Παρθένιος Α΄ ἐπειδὴ, σύμφωνα μὲ τὸ κατηγορητήριον, διέπραξε σωρεία ἀτοπημάτων τόσο στὸ ἐπίπεδο τοῦ δόγματος ὅσο καὶ σὲ ζητήματα οἰκονομικῆς διαχειρίσεως καὶ διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπιπλέον, στὸ κατηγορητήριον ἀπαριθμοῦνται καὶ ἄλλες παράνομες πράξεις, τίς ὁποῖες ὁ Παρθένιος εἶχε διαπράξει ὡς μητροπολίτης Ἰωαννίνων. Τῇ συνοδικῇ ἀπόφαση συνοπογράφει ὁ Ἱεροσολύμων Θεοφάνης.

223 Ἐκλογὴ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παρθενίου Β΄

φ. 129^{r-v}

[ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β΄] Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιγ΄
, αχμδ΄ (1644)

Inc. *Τῷ παραγὰθῳ Θεῷ χάρις, παρ' οὗ*

Π. Ἐκλέγεται οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως Παρθένιος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Παρθενίου Α΄. Συνοποψήφιοι, ὁ Ἀλεξανδρείας Νικηφόρος καὶ ὁ Ἀντιοχείας Εὐθύμιος.

(ΧΑΜΟΤΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἁγία Κυριακή*, 35-36.)

224 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως

φ. 129^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β΄ Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιγ΄
, αχμδ΄ (1644)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως ὁ ἱερομόναχος Νεόφυτος, πρῶτον ἀρχιδιάκονος τοῦ Παρθενίου Β΄, μετὰ τὸν «προβιβασμὸν» τοῦ τελευταίου στὸν οἰκουμενικὸ θρόνον.

(ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 170-171 σημ. 3.)

225 Καθαίρεση μητροπολίτου Εὐρίπου καὶ ἀπόδοση τῆς μητρο-
πόλεως Ἰωαννίνων στὸν νόμιμο ἀρχιερέα της φ. 129^v-130^r

«καθαίρεσις συνοδική»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιγ'
,αχμδ' (1644)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Εὐ-
ρίπου Ἰωάσαφ, ἐπειδὴ παρὰ νόμους «ἐπέβη» στὴ μητρόπολη Ἰωαννίνων.
Ἡ μητρόπολη αὐτὴ ἀποδίδεται καὶ πάλι στὸν νόμιμο μητροπολίτη Ἰωαν-
νίνων Καλλίνικο, ὁ ὁποῖος, ὅπως σημειώνεται, ἀντικανονικῶς εἶχε καθαι-
ρεθεῖ ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Παρθενίου Α'.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Καλλίνικος*, 451-452.)

226 Ἀπειλὴ ἐπιτιμιῶν ἐναντίον μητροπολιτῶν φ. 130^{r-v}

«συνοδικὸς... τόμος»

12 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιγ'
,αχμδ' (1644)

Inc. Τῶν ὁποιοῦνδήποτε πρακτικῶν τε, καὶ

Π. Ἐξουσιοδοτεῖται ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης νὰ καθαιρεῖ κάθε
ἀρχιερέα ὁ ὁποῖος δὲν συνεισφέρει τὰ ὀφειλόμενα δασύματα, κατὰ τὸ κα-
τάστιχο τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Γίνεται μνεῖα παλαιότερων συνοδικῶν τόμων
ποὺ ἐπέσυραν τὴν ποινὴ τῆς καθαιρέσεως σὲ ὅσους ἀρχιερεῖς δὲν κατέ-
βαλλαν «τὸ ἀνάλογον... ἀπὸ τε χαρατζίου, ἐμπακίων, καὶ λοιπῶν ἄλλων»
δοσιμάτων.

227 Ὑπόσχεση ἀποπληρωμῆς χρέους φ. 130^v

Ὑπόσχεση
(«ὁμολογῶ καὶ ὑπόσχομαι»)

6 Φεβρουαρίου
,αχνβ' (1652)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
ἡ
ΠΑΤΡΙΣΙΟΣ Α'

Inc. Ἐπειδὴ ἐγκαλούμενος ὑπὸ τῆς ἱεραῆς

Π. Ὁ ἐπίσκοπος Τζεβρενοῦ Γαβριὴλ ὑπόσχεται ὅτι σὲ διάστημα 30
ἡμερῶν θὰ ἐξοφλήσῃ τὴν ὀφειλὴν του πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίαν, καταβάλλον-
τας τὸ ποσὸ τῶν 30.000 ἄσπρων στὸν κυρίτζη Ράλλη· διαφορετικὰ θὰ
θεωρηθεῖ «αὐτοκαθαίρετος». Τὴν ὑπόσχεσή του σημειώνει στὸν Κώδικα
τῆς Μ. Ἐκκλησίας.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐφημερίδες*, 107-108, ὁ ὁποῖος ἀναφέρει, χωρὶς σχολιασμό, ὅτι
ὑπάρχει ἡ λέξη «σεπτεβρίω» στὸ κείμενο, πρὶν ἀπὸ τὴ χρονολογία.)

228 Ἐνορκη ὁμολογία γιὰ τὴν ἀξία ἐμπορευμάτων φ. 130^vΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' «πατριαρχικὸν
συνοδικὸν γράμμα»Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιδ'
,αχμε' (1645)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς

Π. Ἡ σύνοδος βεβαιώνει τὴν ἔνορκη ὁμολογία γιὰ τὴν ἀξία τῶν ἐμπορευμάτων πού εἶχαν φορτώσει, στὸ πλοῖο τοῦ λέριου καρaboκὴρ Λαμπρινοῦ, οἱ Θωμᾶς Νικολάου Ντογαντζῆς ἀπὸ τὴν Καστοριά, Ἰωαννάκης Νικολάου Τζακωνίτης ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη καὶ Ἀχρυσόσκουλος Γεωργίου ἀπὸ Γαλατᾶ τοῦ Σταυροδρομήτου· τὸ πλοῖο αὐτὸ αἰχμαλωτίστηκε πιθανῶς ἀπὸ ἀγγλικὸ πειρατικὸ κατὰ τὸ ταξίδι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο στὴν Κωνσταντινούπολη.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἐκκλησίαι ἐξακριβούμεναι, 161-164.)

229 Ἀντιμετώπιση χρεῶν Μ. Ἐκκλησίας φ. 130^v-131^r

«συνοδικὸς τόμος»

6 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιδ'
,αχμε' (1645)

Inc. Τοῖς πᾶσι καταφανές, ὥς ἡ

Π. Ἀποφασίζεται ἀπὸ τὴν πατριαρχικὴν σύνοδο ἡ ὑποχρεωτικὴ καταβολὴ ἀπὸ κάθε ἀρχιερέα ἐνὸς κατ' ἀποκοπὴν ποσοῦ, σύμφωνα μὲ τὸ «ἐσφραγισμένον κατὰστιχον», προκειμένου νὰ ἀντιμετωπιστοῦν τὰ «δυσβάστακτα χρέη» τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Ἡ μὴ καταβολὴ θὰ ἐπιφέρει τὴν καθαίρεση τοῦ ἀρχιερέως.

230 Παραίτηση μητροπολίτου Σηλυβρίας φ. 131^r

«παραίτησις»

8 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. ιδ'
,αχμε' (1645)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ μητροπολίτης Σηλυβρίας Σωφρόνιος ὑποβάλλει, μὲ ἰδιόχειρο γράμμα, τὴν παραίτησή του, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του καὶ δίδει «ἄδειαν» στὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη νὰ ἐκλέξει ἄλλον ἐπάρχη. Διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΛΟΣ, Σηλυβρία, 123.)

231 Ἐκλογή μητροπολίτου Σηλυβρίαςφ. 131^v

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

20 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιδ'
,αχμς' (1645)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σηλυβρίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σηλυβρίας ὁ ἱερομόναχος Μακάριος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Σωφρονίου.

232 Ὁμολογία πίστεωςφ. 131^v

Ὁμολογία
(«προέταξα... ὑπέταξα»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. ιδ'
,αχμς' (1645)

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν πατέρα

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Σηλυβρίας Μακαρίου.

233 Ἀντιμετώπιση δολοπλοκιῶν κατὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνουφ. 131^v-132^r

«Συνοδικὸν»
(κατὰ τὴν ἐπιγραφή τοῦ κειμένου)

7 Μαρτίου, ἰνδ. ιδ'
,αχμς' (1646)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ παναγιώτατος ἡμῶν ἀθρόντης

Π. Ἡ σύνδοσις «ἀρχιερέων, κληρικῶν, ἀρχόντων, καὶ λοιπῶν ἐγκρίτων τῆς ἡμετέρας πολιτείας τῆς Κωνσταντινουπόλεως», τὴν ὅποια συγχάλασε ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἀποφασίζει τὴν τιμωρίαν ὅποιου-δήποτε «μελετᾷ ἐνέδρας καὶ σκευωρίας» ἐναντίον τοῦ πατριάρχου.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀγία Κυριακή, 36.)

234 Πρόσκληση σὲ ἀπολογία τοῦ μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶνφ. 132^r

«συνοδικὸς τόμος»

13 Μαρτίου, ἰνδ. ιδ'
,αχμς' (1646)

Inc. *Τῶν βασιλικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κριτηρίων*

Π. Καλεῖται ὁ μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν Θεοφάνης, γιὰ τρίτη φορά, νὰ προσέλθει ἀπὸ τῇ Μολδοβλαχία στὴν Κωνσταντινούπολη, προκειμένου νὰ ἀπολογηθεῖ ἔναντι τῶν κατηγοριῶν τοῦ πρώην Παλαιῶν Πατρῶν Παρθενίου· στὴν περίπτωση ποὺ δὲν προσέλθει ἡ ἐπαρχία θὰ ἀποδοθεῖ πάλι στὸν Παρθένιο (βλ. καὶ πράξη 305).

(HURMUZAKI, *Documente* 14.1, 182-184: ἀπὸ ἀντίγραφο τοῦ Μ. Γεδεῶν —πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.· τὴν ὥρην στὴ Ρουμανικὴ Ἀκαδημία.)

235 Ἔδεια γάμουφ. 132^{f-v}

ΑΔΗΛΟΣ «ἀδείας γράμμα»

[χ.χ.· ἀλλὰ post 1640]¹

Inc. Ἐπειδὴ ὁ Εὐστάθιος υἱὸς τοῦ

Π. Δίδεται ἡ ἄδεια στὸν Εὐστάθιο, γιὰ τοῦ Δήμου, ἀπὸ τοὺς «Κακουσέους» Ἡπείρου (ἐπισκοπὴ Βελλᾶς) νὰ τελέσει καὶ τέταρτο γάμο, ἐπειδὴ ὁ πρῶτος γάμος λογίζεται ἄκυρος· σὲ ἡλικία 8 ἐτῶν, ὁ πατέρας του τὸν ἐνύμφεψε μετὰ τὴ 18χρονη Κόμνα, κόρη τοῦ Γκιώνη.

236 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σηλυβρίαςφ. 132^vΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)14 Μαρτίου, ἰνδ. ιδ'
, αχμς' (1646)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Σηλυβρίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σηλυβρίας ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος, ἐπειδὴ ὁ Μακάριος «ἐν τῷ ἀπέρχεσθαι» στὴ μητρόπολη αὐτὴ πνίγηκε.

237 Ὁμολογία πίστεωςφ. 132^v-133^fὉμολογία
(«προέταξα... ὑπέταξα»)15 Μαρτίου, ἰνδ. ιδ'
, αχμς' (1646)

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν πατέρα

1. Ἐπειδὴ στὴν πράξη ἀναφέρεται ὅτι τὸν πρῶτο γάμο ἀκύρωσε ὁ ἐπίσκοπος Βελλᾶς Παρθένιος, ὁ ὁποῖος μαρτυρεῖται (ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Ἡπειρος, 29) νὰ προΐσταται τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς τὸ 1640.

Π. 'Ομολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Σηλυβρίας Μελετίου.

238 Ὑπόσχεση ἀποπληρωμῆς χρέους

φ. 133^Γ

Ὑποσχέσεως «γράφμα»

23 Ἀπριλίου, ἰνδ. ιδ'
,αχμς' (1646)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ἀδελφός ἀρχιερέας ὑπόσχεται ὅτι μέσα σὲ ἕξι ἡμέρες θὰ καταβάλει τὰ ἐκκλησιαστικὰ δοσίματα πρὸς τοῦ ἀναλογοῦν σύμφωνα μὲ τὸ συνοδικὸ κατὰστιχον διαφορετικὰ θὰ θεωρηθεῖ ὅτι ἔχει παραιτηθεῖ ἀπὸ τὸ θρόνον του.

239 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος φ. 133^Γ

Ὑπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

22 Μαΐου, ἰνδ. ιδ'
,αχμς' (1646)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Δομενίκου καὶ

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος ὁ ἐπίσκοπος Πλαταμῶνος Γερμανὸς μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Καλλίστου.

240 Ὑπόσχεση διακοπῆς σχέσεων μὲ ἀφορισθέντα

φ. 133^{Γ-V}

(ὕποσχες καὶ συμφωνεῖα)

7 Ἰουνίου, ἰνδ. ιδ'
,αχμς' (1646)

Inc. Ἐπειδὴ συνέβη τὸν Δημητράκι Γουλιανόν

Π. Ὁ μ. λογοθέτης, ἀφοῦ ἀναγνωρίζει ὅτι συνέπραξε στὴν τέλεση τοῦ παράνομου γάμου τοῦ Δημητράκη Γουλιανοῦ, ὑπόσχεται ὅτι θὰ διακόψει κάθε σχέση μὲ τὸν ἀφορισθέντα Γουλιανόν, διαφορετικὰ θὰ εἶναι εὐλογία ἢ καθάρσής του καὶ ἡ ἀντικατάστασή του στὸ ὄφφίκιον τοῦ μ. λογοθέτου.

241 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σοφίας

φ. 133^Γ

Ὑπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

18 Μαρτίου
,αχνα' (1651)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σοφίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σοφίας ὁ παπα-Μελέτιος μετὰ τὴν παραιτήσῃ τοῦ Δανιήλ.

242 Ἀπόφαση ἐκλογῆς μητροπολίτου Θεσσαλονίκης φ. 133^v

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. ιδ'
, αχμς' (1646)

Inc. Ὅτι μὲν ἡ ἀγιοτάτη μητρόπολις

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἐκλογὴ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης, ἐπειδὴ ὁ πρῶην οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἀθανάσιος Β' Πατελάρος, στὸν ὁποῖο εἶχε δοθεῖ προεδρικῶς ἡ παραπάνω μητρόπολις, ἐγκατέλειψε τὴ θέσιν του καὶ παραμένει ἐπὶ τρία συνεχῆ χρόνια στὰ μέρη τῆς Ἀνω Μυσίας.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, Θεσσαλονίκη, 118-119.)

243 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης φ. 133^v-134^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

25 Ἰουλίου, ἰνδ. ιδ'
, αχμς' (1646)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Θεόκλητος, ἐπειδὴ ὁ κατὰ προεδρίαν ἀρχιερατεύων πρῶην Κωνσταντινουπόλεως Ἀθανάσιος Β' ἐγκατέλειψε τὴ μητρόπολίν του.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, Θεσσαλονίκη, 119-120.)

244 Ὁμολογία πίστεως φ. 134^r

Ὁμολογία
(«προέταξα... ὑπέταξα»)

Ἰούλιος, ἰνδ. ιδ'
, αχμς' (1646)

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν πατέρα

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Θεσσαλονίκης Θεοκλήτου.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, Θεσσαλονίκη, 120.)

245 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονή φ. 134^Γ-135^Γ

«σιγγιλιῶδες γράμμα»

Μάιος, ἰνδ. ιγ' 1675¹ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματα Κυρίου

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ Ἰβήρων ὕστερα ἀπὸ αἵτημα τῶν μοναχῶν τῆς, οἱ ὅποιοι γιὰ νὰ τὸ ἐνισχύσουν «προσεκομήσαντο... τῶν πρὸ παλαιοῦ μακαρίων καὶ ἀοιδίμων βασιλέων... χρυσόβουλλα».

246 Ἰδρυση ἀρχιεπισκοπῆς Σίφνου φ. 135^Γ-V

«συνοδικὸς τόμος»

Αὐγούστος, ἰνδ. ιδ' /, αχμς' (1646) ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'

Inc. Κοινοῦ καὶ καθολικοῦ προστάτου καὶ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ σύσταση ἀρχιεπισκοπῆς Σίφνου, ἡ ὁποία θὰ ἔχει ὑπὸ τὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς καὶ τὰ νησιὰ Ἀμοργό, «Πολύκανδρον», Ἀστυπάλαια, Σέριφο, Μύκονο, Ἀνάφη, Ἴο, Σίκινο, Ἐρακλείτζα καὶ τὰ πέριξ» καὶ θὰ συμμετέχει στὸ βασιλικὸ χαράτσι μὲ 30 χρυσὰ φλωριά.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Μνημεῖα*, 451-452.)247 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Σίφνου φ. 135^VἸπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

17 Αὐγούστου, ἰνδ. ιδ' /, αχμς' (1646)

Inc. Ἐπειδὴ ὡς ἀντικρὺ φαίνεται ἐν

Π. Ἐκλέγεται πρῶτος ἀρχιεπίσκοπος Σίφνου ὁ ἱερομόναχος Ἀθανάσιος.

(ΖΕΡΑΝΤΗΣ, *Ἐρευναί*, 137.)248 Ὁμολογία πίστεως φ. 135^VὉμολογία
(«προέταξα... ὑπέγραψα»)

17 Αὐγούστου, ἰνδ. ιδ' /, αχμς' (1646)

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὑπογράφως.

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν πατέρα

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου ἀρχιεπισκόπου Σίφνου Ἀθανασίου.

249 Ἐπικύρωση προσαρτήσεως ἐξαρχίας σὲ μητρόπολη

φ. 135^v-136^r

ΠΑ·Γ·ΣΙΟΣ Α' «ἐπικυρωτικὸν γράμμα»

,αχνε' (1655)

Inc. Ἀπασῶν τῶν παροικιῶν λόγον ἔχουσῶν

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ προσάρτηση τῆς ἐξαρχίας Φιλαδελφείας στὴ μητρόπολη Ἐφέσου, μὲ σκοπὸ τὴν ἐνίσχυσίν της. Ἡ συμμετοχὴ τῆς μητροπόλεως στὸ βασιλικὸ χαράτσι καθορίζεται πλέον στὸ ποσὸ τῶν 33 χρυσῶν φλωρίων. Ἡ προσάρτηση εἶχε ἀποφασιστεῖ ἐπὶ πατριαρχίας Παρθενίου Α', εἶχε ἐπικυρωθεῖ ἀπὸ τὸν Ἰωαννίκιο Β', ἀλλὰ ἀργότερα ἡ Φιλαδέλφεια παραχωρήθηκε καὶ πάλι ὡς ἐξαρχία.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἐξαρχίαι, 264: τμήμα τοῦ κειμένου¹.)

250 Τιμωρία ἐπισκόπου Σιναίου

φ. 136^{r-v}

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β'²

«πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα»

Αὔγουστος, ἰνδ. ιγ' ζριε' [= ζρκγ'] (1615)

Inc. Οἱ θεόσεπτοι καὶ ἀείδημοι [=ἀοίδιμοι] βασιλεῖς

Π. Τιμωρεῖται μὲ ἀργία ὁ ἐπίσκοπος Σιναίου Λαυρέντιος, ἐπειδὴ

1. Ὁλόκληρο τὸ κείμενο τῆς πράξεως ἔχουν δημοσιεύσει, ἀπὸ τὸν Κώδικα Κριτίου, ὁ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, *Μητροπολίται Φιλαδελφείας*, 621-623, καὶ ὁ ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 167-168.

2. Ἡ πράξη παραδίδεται μὲ τὴν ἐπιγραφή: † Ἰσα παλαιῶν γραμμάτων πατριαρχικῶν στηλιτευόντα τὰς παρανομίας καὶ κακογνομίας τῶν Σιναιτῶν, οἵτινες παραβάντες τοὺς θεῖους θεσμοὺς, παρακανόνας ἐλειτούργησαν ἐν τῷ ἐν Αἰγύπτῳ μετοχεί[=]ῳ αὐτῶν, παραγνώμην τῶν κατὰ καιροὺς ἀειδήμων [=ἀοιδίμων] πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· αἱτοὶ καὶ τε ζημίας σκανδάλων, καὶ παντελοῦς ἀφανισμοῦ τοῦ ἀγνωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας ἐγένοντο ὅθεν καὶ πολλὰς ἐκκλησιαστικῶς ἐπι[=]τιμώθησαν. Ἐνδειξὴ ὅτι ἀπὸ ἐδῶ ἀρχίζει ἡ καταχώριση στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας παλαιότερων πράξεων σχετικῶν μὲ τὸ Σιναιτικὸ ζήτημα. Ἐδῶ ἀποδίδονται στὴν πατριαρχία κατὰ τὴν ὁποία ἐκδόθηκαν. Ἄς σημειωθεῖ ἀκόμη ὅτι τὸ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτος ποὺ ἀναγράφεται στὴν πρώτη πράξη δὲν συμπίπτει μὲ τὴν ἰνδικοτίωνα τὸ διορθώσαμε ὥπως κάνει καὶ ὁ ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγραφα* 2, 339 καὶ ὁ ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ, *Συμβολή*, 211 σημ. 1.

ιερούργησε σὲ διάφορες περιοχὲς τῆς Αἰγύπτου—χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, στὴ δικαιοδοσία τοῦ ὁποίου ὑπάγονταν οἱ περιοχὲς αὐτές.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 2, 338-339: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅπου τὸ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτος ἀναγράφεται ὡς ζρ'· ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Σινᾶ*, 20-21: ἀπὸ τὸν κώδικα 141 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.)

251 Ἀπόρριψη αἰτήματος ἐπισκόπου Σιναίου

φ. 136^V

Πατριαρχικὸ «γράμμα»

«Ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ
10 Ἀπριλίου, ζριε' (1607)

ΡΑΦΑΗΛ Β'

Inc. Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος γνωστοποιεῖ στὸν πατριάρχη Ἀλεξανδρείας Κύριλλο ὅτι ἀπέρριψε τὸ αἶτημα τοῦ ἐπισκόπου Σιναίου Λαυρεντίου νὰ ιδρύσει ναὸ στὴν Αἴγυπτο.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Σινᾶ*, 22: ἀπὸ τὸν κώδικα 141 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.)

252 Μεταμέλεια ἐπισκόπου Σιναίου

φ. 136^V-137^F

Ὁμολογία («ὁμολογοῦμεν...
καὶ... ἐτοῦμεν συγχώρεσιν»)

«Ἐν Αἰγύπτῳ, ἀγαί[=, ἀχα']^ω
18 Μαΐου, ζρθ' (1601)

ΜΑΤΘΑΙΟΣ Β'

Inc. Ἐγὼ ὁ ταπεινὸς ἐπίσκοπος τοῦ

Π. Ὁ ἐπίσκοπος Σιναίου Λαυρέντιος μεταμελεῖται γιὰ τὶς ἐκκλησιαστικὰς υπερβάσεις του, ζητᾷ συγχώρεση ἀπὸ τὸν πατριάρχη Ἀλεξανδρείας Μελέτιο Πηγᾶ καὶ ὑπόσχεται ὅτι στὸ ἐξῆς αὐτὸς καὶ οἱ συναῖτες θὰ πολιτεύονται σύμφωνα μὲ τὴν τάξη τῆς ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Σινᾶ*, 23-24: ἀπὸ τὸν κώδικα 141 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ὅπου ἡ ἡμερομηνία εἶναι ἀχα' [=1601], καὶ ἔστι ἀποσπληνίζετ' ὅτι τὸ ἀναγραφόμενον στὴ Ν.Σ. ὡς ἡμερομηνία, ἀγαίω, εἶναι lapsus calami.)

253 Προτάσεις Σιναϊτῶν γιὰ τὴ λύση διενέξεως

φ. 137^{F-V}

«γράμμα»

[χ.χ.· ἀλλὰ 20 Ἰανουαρίου 1623] ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ Α'

Inc. *Ἡ ταπεινότης ἡμῶν μετὰ πάσης*

Π. Ὁ μετὰ τὸν Λαυρέντιο Σιναίου Ἰωάσαφ καὶ οἱ Σιναῖτες προτείνουν συμβιβαστικὴ λύση ὥστε νὰ παύσει ἡ διένεξή τους μὲ τὸ πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας: νὰ καταβάλουν στὸν πρῶτον Ἀλεξανδρείας καὶ νῦν οἰκουμενικὸ πατριάρχη Κύριλλο Α' τὸ ποσὸ ποῦ εἶχε δαπανήσει γιὰ νὰ ἀγοράσει τὰ «ὀσπῆτια τοῦ Ἡλία τοῦ ἔμπνεε Ναστραλάν», νὰ κλείσουν τὴν ἔναντι τοῦ πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας θύρα, νὰ διατηρήσουν ζῶμας ὡς μετόχι τὰ σπίτια χωρὶς νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἱεουργοῦν σ' αὐτά.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΤΣ, Σινᾶ, 26-27: ἀπὸ τὸν κώδικα 141 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων¹.)

254 Ἐνημέρωση βοεβόδα Βασιλείου γιὰ τὸ Σιναῖτικὸ ζήτημα
φ. 137^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' Συνοδικὸ γράμμα
(«ἐκρίναμεν... καὶ πληροφοροῦμεν»)

17 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ιγ' ,αχμς[=ε]' (1645)

Inc. *Γράμμα ἐκλαμπρον μᾶς ἔδειξεν ὁ*

Π. Ἡ σύνοδος γνωστοποιεῖ στὸν βοεβόδα Μολδοβλαχίας Βασίλειο ὅτι στὴ διένεξή μεταξὺ τοῦ πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ τῶν Σιναϊτῶν τὸ δίκαιο εἶναι μὲ τὸ μέρος τοῦ πατριαρχείου.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΤΣ, Σινᾶ, 33-34: ἀπὸ τὸν κώδικα 141 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.)

255 Παρέμβαση τοῦ βοεβόδα Βασιλείου στὸ Σιναῖτικὸ ζήτημα
φ. 137^v-138^v

«γράμμα»

«Ἐν Γασίῳ»
10 Αὐγούστου ,αχμε' (1645)

Inc. *Ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος μας*

Π. Ὁ Βασίλειος γράφει πρὸς τοὺς Σιναῖτες ὅτι, σύμφωνα μὲ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα ποῦ τοῦ παρουσίασε ὁ Ἀλεξανδρείας Ἰωαννίκιος, τὸ δίκαιο εἶναι μὲ τὸ μέρος τοῦ πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας: δηλαδὴ οἱ Σιναῖτες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ λειτουργοῦν στὸ μετόχι τους στὴν Αἴγυπτο.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΤΣ, Σινᾶ, 35-39: ἀπὸ τὸν κώδικα 141 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.)

1. Πρβ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ, Συμβολή, 238-239: ἀπὸ «Α' Κώδικος τῶν Γάμων» τοῦ πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ὅπου ἡ χρονολογία: «Ἐν Αἰγύπτῳ, κατὰ τὸ ἔτος ζρλᾶ Ἰανουαρίου κ' Χριστοῦ δὲ ,αχκγ'».

256 Ἀποφάσεις γὰ τὸ Σιναιτικὸ ζήτημαφ. 138^v-140^r

«σιγίλιωδες... γράμμα»

Νοέμβριος, ἰνδ. ιε'
, αχμς' (1646)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Τρισὶ τισι τρόποις διοικεῖσθαι πέφυκε

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι τὸ οἶκημα τῶν Σιναιτῶν στὴν Τζουβανία «εἶη καὶ λέγοιτο ἀπλῶς οἶκος» καὶ ὅχι μετόχι καὶ ὅτι οἱ Σιναιτες ὀφείλουν νὰ ὑποτάσσονται στὸν πατριαρχικὸ θρόνο Ἀλεξανδρείας. Στὸ σκεπτικὸ τῆς ἀπόφασης ἀναφέρεται ὅλο τὸ ἱστορικὸ τῆς διένεξης.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, ὙΕγγραφα 2, 341-348.)

257 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Σιναίουφ. 140^r-141^r«πατριαρχικὴ καὶ
συνοδικὴ καθαίρεσις»Δεκέμβριος, ἰνδ. ιε'
, αχμς' (1646)

Inc. Γινώσκετε καλὰ, πῶς, τὰ τέλη

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου Ἰωάσαφ, ἐπειδὴ δὲν τήρησε τὴν ὑπόσχесή του (βλ. πράξι 253) καὶ παρέβη τοὺς ἀποστολικοὺς κανόνες.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, ὙΕγγραφα 2, 348-352.)

258 Νέα παρέμβαση τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου στὸ Σιναιτικὸ ζήτημαφ. 141^r-142^rἘπιβεβαιωτήριον πατριαρχικὸ «γράμμα»
(«γράφομεν πάλιν»)Ἰανουάριος, ἰνδ. α'
, αχμη' (1648)

Inc. Ἐγνωρίσετε καλὰ πῶς, εὐρισκόμενος ἐδῶ

Π. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐνημερώνει τὸν κλῆρο καὶ τὸ λαὸ τοῦ πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας σχετικὰ μὲ τὴ διένεξή του μὲ τοὺς Σιναιτες· ἐπιβεβαιώνει τὸ κύρος τῶν παλαιῶν πατριαρχικῶν ἀποφάσεων, τὶς καθαίρεσεις τῶν Σιναιτῶν καὶ δηλώνει ὅτι θὰ καθαίρεθῃ ὅποιοιςδήποτε ἀποδειχθῇ ἐνάντιος στὶς ἀποφάσεις τῆς συνόδου. Τὴν ἀπόφαση συνυπέγραψε καὶ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Παΐσιος.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, ὙΕγγραφα 2, 352-357.)

259 Προσάρτηση πατριαρχικῶν ἐξαρτημάτων σὲ μητρόπολη
φ. 142^{r-v}

«συνοδικὸς τόμος»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ιε'
,αχμς' (1646)

Inc. Γεωργοῦ τε, καὶ φυτοκόμου ἴδιον

Π. Ἀποφασίζεται ἡ προσάρτηση στὴ μητρόπολη Μαρωνείας τῶν δύο «πατριαρχικῶν νησίων» Θάσου καὶ Σαμοθράκης καὶ ἡ ἐπαναφορὰ τῆς στὴν τάξῃ τῶν μητροπόλεων ἀπὸ ἐκείνῃ τῶν ἐξαρχικῶν στὴν ὁποία εἶχε περιέλθει· ὀρίζεται ἐφεξῆς ἡ συμμετοχὴ τῆς μητροπόλεως αὐτῆς στὸ βασιλικὸ χαράτσι μὲ τὸ ποσὸ τῶν 30 χρυσῶν φλωριῶν.

(ΓΕΔΕΩΝ, ᾽Εξαρχίαι, 251: τμήμα τοῦ κειμένου· ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Κατάλογοι, 85-87.)

260 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μαρωνείας
φ. 142^v

᾽Υπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

12 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιε'
,αχμς' (1646)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς Μαρωνείας πρόπαλαι οὔσης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μαρωνείας ὁ ἱερομόναχος Παγκράτιος μετὰ τὴν ἐπαναφορὰ τῆς στὴν τάξῃ τῶν μητροπόλεων ἀπὸ ἐκείνῃ τῶν ἐξαρχικῶν.

(ΓΕΔΕΩΝ, ᾽Εξαρχίαι, 251.)

261 Ἀπόφαση περὶ τῶν προϋποθέσεων γιὰ τὴν παραμονὴ ἀρχιερέων στὴν Κωνσταντινούπολη
φ. 142^v-143^r

«συνοδικὸς τόμος»

30 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιε'
,αχμζ' (1647)

Inc. Τῆς περὶ τὸ σῶμα ὁλοκληρίας

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ἀρχιερεῖς καὶ μοναχοὶ δὲνμποροῦν νὰ παρεπιδημοῦν στὴν Κωνσταντινούπολη χωρὶς τὴν ἔγγραφη συγκατάθεση τοῦ πατριάρχου, ἐπειδὴ μὲ τὴν παραμονὴ τοὺς στὴ βασιλεύουσα «ταράττουσι τὸ κοινόν, δόξαν θηρεύοντες, καὶ τόπους προβαθμιωτέρους ψηλαφῶντες».

(ΓΕΔΕΩΝ, Διατάξεις 1, 47-50.)

262 Ἀπονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονή φ. 143^{r-v}

«πατριαρχικὸν... γράμμα σιγίλλιδες»

Μάιος, ἰνδ. ιγ', 1675¹ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Πολλοῖς προνομίοις, καὶ προτερήμασιν ὁ

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τῆς Θεοτόκου στὴ νησίδα Ἡπόλυρος, ποῦ βρίσκεται κοντὰ στὴν Κίμωλο· τὴ μονὴ ἀγόρασε καὶ ἀνακαίνισε ὁ Νικορέζης Χρυσούλας· ἱκανοποιεῖται ἔτσι τὸ αἶτημα τοῦ ἀνακαινιστοῦ τῆς ὥς τότε ἐρημωμένης μονῆς. «Σημεῖου ὑποταγῆς ἔνεκα» ἡ μονὴ θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ ἑξὶ ὀκάδες κερί.

(ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ, *Κίμωλος*, 46-48: πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

263 Ἀποκατάσταση μητροπολίτου Νικαίας φ. 143^v-144^r

«συνοδικὴ ἀθώωσις»

, αχμζ' (1647) ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Προγνώσκων ὁ Θεὸς πρὸ τοῦ

Π. «Λύεται» ἡ καθάρσις τοῦ μητροπολίτου Νικαίας Πορφυρίου, ὁ ὁποῖος εἶχε τιμωρηθεῖ ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Παρθενίου Β'· ταυτόχρονα ἀποκαθίσταται στὴν παλαιὰ μητρόπολιν αὐτοῦ (πρβ. πράξεις 292 καὶ 293).

(ΓΕΔΕΩΝ, *Νικαίας Ἐκκλησία*, 22: τμῆμα τοῦ κειμένου.)

264 Ἀπονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονή φ. 144^{r-v}

«πατριαρχικὸν... γράμμα
σιγίλλιδες»

Μάιος, ἰνδ. ιγ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
1675¹

Inc. Ὁ Θεὸς ἀρχαῖον τῷ ἁγιωτάτῳ πατριαρχικῷ

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τοῦ Ταξιάρχου καὶ στὰ παρεκκλησιά της, Ἁγία Παρασκευὴ καὶ Ἁγιο Ἰωάννη. Ἡ μονὴ αὕτῃ, ποῦ βρίσκεται στὴν ἐπισκοπὴ Ἱεράπετρας Κρήτης, γίνεται σταυροπηγιακὴ μετὰ ἀπὸ αἶτημα τοῦ ἰδιοκτήτη της Ἀθανασίου Καραβέλα τοῦ Μανουήλ· «Σημεῖου ὑποταγῆς ἔνεκα» θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ 100 ὀκάδες λάδι.

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὁλογράφως.

265 Ἐνωσις πατριαρχικῶν χωρίων μετὰ τὴ μητρόπολιν Μυρέων
φ. 144^v-145^v

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «σιγilliωδες γράμμα»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ιε'
,αχμδ[=ζ]' (1647)

Inc. Τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἔνωσις μετὰ τὴ μητρόπολιν Μυρέων τῶν ἕως τότε ἐξαρχικῶν χωρίων Ἀτταλείας, Καστελλορίζου, Ἀ' Αλαγίας», Λειβισίου. Ὅρίζεται ἡ συμμετοχὴ τῆς μητροπόλεως στὸ βασιλικὸ χαράτσι σὲ 20 χρυσὰ φλωριά καὶ καλοῦνται οἱ χριστιανοὶ νὰ ὑποτάσσονται στὸν ἐκλεγμένο μητροπολίτη Ἱερεμία.

266 Διανομὴ εἰσοδημάτων ναοῦ
φ. 145^v-146^v

«συνοδικὸν σιγilliωδες γράμμα»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ζ'
,αχνγ' (1653)

Inc. Ἡγάτησα ἐνπρέπειαν οἴκου σου, καὶ

Π. Προσδιορίζονται τὰ εἰσοδήματα τὰ ὅποια πρέπει νὰ εἰσπράττουν οἱ μοναχοὶ τῆς Μ. Λαύρας ποῦ —σύμφωνα μετὰ παραχώρησιν τοῦ Ἀδριανουπόλεως Σωφρονίου— ἱεουργοῦν στὸ ναὸ τοῦ Ἀγίου Στεφάνου τῆς Ἀδριανουπόλεως, καθὼς καὶ τὰ εἰσοδήματα ποῦ θὰ παραμένουν πρὸς ὄφελος τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς. Ὁ προσδιορισμὸς αὐτὸς γίνεται ὕστερα ἀπὸ αἴτημα ἐπιτροπῶν καὶ ἐνοριτῶν ποῦ προέρχονται ἀπὸ τῶν ρουφετίων τῶν ἀμπατζίδων. Στὸ κείμενον ἀναφέρονται ἀναλυτικὰ οἱ πηγὲς εἰσοδημάτων τοῦ ναοῦ.

(ΚΟΥΡΙΑΛΑΣ, Ἱ. Ἀγιος Στεφανος, 286-290.)

267 Ἀποδοχὴ αἰτήματος τοῦ μητροπολίτου Βιδίνης
φ. 146^v

«συνοδικὸν πατριαρχικὸν
ἐπικυρωτικὸν γράμμα»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ιε'
,αχμζ' (1647)

Inc. Ὡσπερ ὀφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι, οὕτω

Π. Ἡ πατριαρχικὴ σύνοδος ἀποδέχεται αἴτημα τοῦ Βιδίνης Νεοφύτου καὶ ἀπαλλάσσει τὴν μητρόπολιν ἀπὸ τὴν καταβολὴν πατριαρχικῆς ζητείας ἐφεξῆς θὰ καταβάλλει μόνον 32.000 ἄσπρα ἐτησίως γιὰ τὸ βασιλικὸ χαράτσι.

268 Ἀπονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονύδριο φ. 147^ε

«πατριαρχικόν... σιγγιλιῶδες
γράφμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. γ'
 ,αχ[α[=ο]ε' (1675)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Μετὰ τῶν ἄλλων κανονικῶν προνομίων

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονύδριο τοῦ Ἀγίου Γεωργίου «τὸ καὶ νέα μόνη προσκεκλημένον» πὺν βρίσκεται κοντὰ στὰ χωριά Ἔσω καὶ Ἐξω Διδύμα τῆς Χίου. «Εἰς σημεῖον ὑποταγῆς» θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ πέντε ὀκάδες λάδι. Τὸ μονύδριο ἀνακαίνισε ὁ ἱερομόναχος Μακάριος¹.

269 Μείωση ἐκκλησιαστικοῦ δοσίματος φ. 147^ν

«συνοδικὸν καὶ πατριαρχικόν
γράφμα»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ιε'
 ,αχμζ' (1647)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Κυβερνήτου σοφοῦ τὸ λατρεῦειν καιροῶ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ μείωση τοῦ ποσοῦ μὲ τὸ ὁποῖο συμμετέχει στὸ βασιλικὸ χαράτσι ἡ μητρόπολη Τραπεζοῦντος, μαζί μὲ τὴν ἐπισκοπὴ Χαλδίας, ἀπὸ 100 σὲ 80 χρυσὰ φλωριά. Ἡ μείωση ἀποφασίζεται «τῆς μητροπόλεως Τραπεζοῦντος ἀσθενούσης, ὡς πολλῶν αὐτῆς ἐπαρχιωτῶν διασκορπισθέντων πολλοῦ».

270 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Ὁρεῶν φ. 147^ν

Ὑπόμνημα
 («πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

5 Μαρτίου, ἰνδ. ιε'
 ,αχμζ' (1647)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἡδὴ συνοδικῇ διασκέψει

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Ὁρεῶν ὁ ἱερομόναχος Γαβριήλ, πρωτοσύγκελλος τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδήλου πρῶτῳ Ὁρεῶν.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, Ἐπισκοπή, 69.)

1. ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3, 2, 117-119: ἀπὸ ἀδελφὸ κώδικα.

271 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς φ. 147^v-148^r

«ἐπιβεβαιωτικὸν καὶ
ἀνακλητικὸν γράμμα»

17 Ἀπριλίου
ἰνδ. ιε', 1647¹

Inc. *Οὐδὲ μόνον τὰ ἀρχαῖα ἀπλῶς*

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς Θεοτόκου τῆς Σπηλαιωτίσσης στὴν ἐπισκοπὴ Δρυϊνουπόλεως καθὼς καὶ ἡ κυριότητά της ἐπὶ τῆς «χώρας» Σαρακίνιστας· ἱκανοποιεῖται ἔτσι αἷτημα τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς. Τῇ σταυροπηγιακῇ ἀξίᾳ εἶχε ἀπονείμει ὁ πατριάρχης Κύριλλος Α'.

272 Ἐπιβεβαίωση ποσοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δοσίματος φ. 148^v-149^r

«ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

Ἰούνιος, ἰνδ. ιε'
,αχμζ' (1647)

Inc. *Τὸ εἰς μείξονα ἰσχὺν ἐπιβεβαιουῖσθαι*

Π. Ἐπιβεβαιώνεται παλαιότερη ἀπόφαση τοῦ Παρθενίου Α' σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ ἀρχιεπισκοπὴ «Πωγωϊανῆς» ὀφείλει νὰ συμμετέχει μόνο στὸ βασιλικὸ χαράτσι μὲ τὸ ποσὸ τῶν 7.000 ἄσπρων καὶ νὰ ἀπαλλάσσεται ἀπὸ κάθε ἄλλο δόσιμο.

273 Ἐνωση μονυδρίου μὲ μονὴ φ. 149^{r-v}

«συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριον
γράμμα»

Ἰούνιος, ἰνδ. ιε'
,αχμζ' (1647)

Inc. *Οὐδὲ μόνον ἄξιον καὶ δίκαιον*

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ ἔνωση τοῦ μονυδρίου τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου μὲ τὴ μονὴ Παναγίας τοῦ Ὁμπλοῦ στὴν Ἀχαΐα· ἡ ἔνωση αὐτὴ ἐγίνε γιὰ πρώτη φορὰ ἐπὶ Κυρίλλου Α', ἐπειδὴ τὸ μονύδριο τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου εἶχε ἐρημωθεῖ καὶ ἡ περιουσία του εἶχε καταπατηθεῖ. Καλοῦνται ὅσοι ἔχουν ἰδιοποιηθεῖ κινήτὰ ἢ ἀκίνητα τοῦ μονυδρίου νὰ τὰ ἐπιστρέψουν ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ.

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὀλογράφως.

274 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χαλκηδόνοςφ. 149^vἸπόμνημα
(«πρῶτον ἐξεθέμεθα...»)7 Ἀπριλίου, ἰνδ. θ'
 ,αρχο' (1671)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνος

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χαλκηδόνος ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς
Μ. Ἐκκλησίας ἱερομόναχος Ἱερεμίας μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Εὐθυμίου.**275** Ἐπαναφορὰ ἐπισκοπῆς ὑπὸ τὴν ἐξουσία μητροπόλεωςφ. 149^v-150^r«συνοδικὸν ἐπικυρωτικὸν
σιγγιλιῶδες γράμμα»Ἰούνιος, ἰνδ. ιε'
 ,αρχμ' (1647)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Ἡλίον μὲν ἔργον ἐστὶ τὸ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἐπαναφορὰ ὑπὸ τῇ μητρόπολι Μονεμβασίας τῆς
ἐπισκοπῆς Πλάτζας, ἡ ὁποία παλαιότερα εἶχε ἀποτελέσει ἀρχιεπισκοπή,
ἐνῶ πρόσφατα εἶχε δοθεῖ ὡς ἐξαρχία στὸν ἄρχοντα Μουσέλιμη Μανσ-
λάκη.(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πέντε πατριαρχικά*, 515-517.)**276** Ἀποποίηση δικαιοδοσίας ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς Πλάτζαςφ. 150^{r-v}Παραίτηση
(«ἀπέχω»)Αὐγουστος, ἰνδ. ε'
 ,αχνβ' (1652)

ΠΑΥΣΙΟΣ Α'

Inc. Τοῖς πᾶσις ἔστω εὐδηλον καὶ

Π. Ὁ Μονεμβασίας Σωφρόνιος παραιτεῖται ἀπὸ τὴν ἐξουσία ἐπὶ
τῆς ἐπισκοπῆς Πλάτζας, τὴν ὁποία ἀφ' ἧν ἐστὶ δικαιοδοσία τοῦ οἰκου-
μενικοῦ θρόνου. Στὴν ἀπόφασή του αὐτὴ κατέληξε, ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ
ἐπωμιστεῖ τὸ ποσὸ τῶν 3.000 γροσίων τὸ ὁποῖο ὑποσχέθηκε νὰ καταβά-
λει στὴ Μ. Ἐκκλησία ὁ πρὸ αὐτοῦ Μονεμβασίας Νεόφυτος, ὅταν ἔλαβε
ὑπὸ τὴ δικαιοδοσία του τὴν περιοχὴ Πλάτζας.(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πέντε πατριαρχικά*, 522-523.)

277 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θηβῶνφ. 150^v

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα... »)

Ἰαννουάριος, ἰνδ. α'
,αχμη' (1648)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Θηβῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θηβῶν ὁ πρῶτος «Βελισσοῦ» Δανιὴλ μετὰ τὴν καθάρσεσιν τοῦ Κλήμεντος.

278 Ἐπιβεβαίωσις ἔκτακτης εἰσφορᾶς ἀρχιερέωνφ. 150^v-151^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «συμφωνητικὸν γράμμα»

14 Νοεμβρίου, ἰνδ. δ'
,αχζ[=ξ]ε' (1665)

Inc. Πᾶσαν προᾶξιν κοινωφελῆ, καὶ πᾶν

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς ἔκτακτης εἰσφορᾶς τῶν ἀρχιερέων κατὰ τὴν δ' ἰνδικτιώνα, ἡ ὁποία εἶχε ἀποφασιστεῖ ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Διονυσίου Γ', καὶ συμφωνεῖται ὅτι «ἡ προσθήκη» αὐτῇ «εἰς τὸ κατὰστιχον τῆς συνήθους πατριαρχικῆς ζητείας» δὲν θὰ ὑποστῇ καμιά μεταβολή.

279 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ξάνθης καὶ Περιθεωρίουφ. 151^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα... »)

Φεβρουάριος, ἰνδ. α'
,αχμη' (1648)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Ξάνθης καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου ὁ ἱερομόναχος Σίλβεστρος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Σαμουήλ.

280 Παραχώρησις ἐξαρχιῶν σὲ παραιτηθέντα μητροπολίτηφ. 151^{r-v}

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «συκελιῶδες [=σιγίλλιῶδες]
γράμμα»

Ὀκτώβριος
,αχοε' (1675)

Inc. Πρὸς ταῖς ἄλλαις τῶν ὑποθέσεων

Π. Παραχωροῦνται στὸν πρόην μητροπολίτη «Φιλίππων καὶ Δράμας» Γερμανὸ οἱ πατριαρχικὰς ἐξαρχίαι τοῦ Ὁρφανίου καὶ τῆς Καβάλας· ὁ νέος ἐξαρχὸς ὁφείλει νὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ τὶς «ἀποκοπέες» τῶν δύο ἐξαρχιῶν, δηλαδὴ 20 καὶ 22 γρόσια ἀντίστοιχα¹.

281 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βιζύης

φ. 151^ν

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάρτιος, ἰνδ. α' ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
, αχμη' (1648)

Inc. Ὑπερὶ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Βιζύης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βιζύης ὁ σακελλάριος τῆς μητροπόλεως αὐτῆς ἱερομόναχος Γρηγόριος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γαβριήλ.

282 Παραίτηση μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας

φ. 151^ν

«παραίτησις»

18 Μαρτίου, ἰνδ. α'
, αχμη' (1648)

Inc. Ὑπερὶ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας Παῖσιος μὲ ἰδιόχειρο γράμμα παραιτεῖται ἀπὸ τοῦ θρόνου του, ἐπεὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρεὲς τῆς ἐπαρχίας του, διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

283 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας

φ. 151^ν-152^ρ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάρτιος, ἰνδ. α'
, αχμη' (1648)

Inc. Ὑπερὶ τῆς μητροπόλεως Γάνου καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας ὁ «οἰκονόμος τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς» ἱερομόναχος Γαβριήλ μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Παΐσιου.

284 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σωζοπόλεως

φ. 152^ρ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

23 Μαρτίου, ἰνδ. α'
, αχμη' (1648)

1. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, *Διαμόρφωσις*, 191-192: ἀπὸ κώδικα Α' «Κυπρίου».

Inc. Ὑπευδὴ, ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Σοζωπόλεως

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σωζοπόλεως ὁ ἱερομόναχος Μητροφάνης μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Κλήμεντος.

285 Ἐκλογή μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας

φ. 152^r

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Μάιος, ἰνδ. α'
,αχμη' (1648)

Inc. Τῶν εὐαγῶν οἰκῶν ἐκ λίθων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς «Τισμάνας» Στέφανος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Θεοφίλου.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, ὙΕγγραφα 3, 331.)

286 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος

φ. 152^{r-v}

«Καθαίρεσις»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. θ'
,αχμη' (1655)

Inc. Προνοία μάλα ἀριστος ἔχουσα τοῖς

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος Γερμανὸς ὡς «μηδέποτε μνησθεὶς ὁ ἀσυνείδητος πληρῶσαι τὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας δίκαια» (βλ. πράξη 321).

287 Παραπτώματα μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως φ. 152^v-153^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' «συνοδικὸς τόμος»

29 Νοεμβρίου, ἰνδ. β'
,αχμη' (1648)

Inc. Καὶ παῖδες ἱατρῶν φιλοῦσιν ἐπιτάττειν

Π. Ἡ σύνοδος αποφασίζει ὅτι ὁ μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Γαβριήλ, μὲ τὶς ἐπανειλημμένες ἀρνήσεις του νὰ προσέλθει στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ νὰ λάβει μέρος στὶς ἐργασίες τῆς πατριαρχικῆς συνόδου, παρέβη διατάξεις συνοδικῶν τόμων καὶ εἶναι ἄξιος καθαιρέσεως (πρβ. καὶ πράξη 290).

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Φιλιππούπολις, 273-274.)

288 Ἀπαγόρευση παραμονῆς ἀρχιερέων στὴν Κωνσταντινού-
πολη φ. 153^r-154^r

«συνοδικὸς τόμος»

[χ.χ.· κείμενο κολοβὸ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β΄
προφανῶς τοῦ 1648]

Inc. Ποριστικὴν εἶναι, καὶ φυλακτικὴν τῶν

Π. Ἡ σύνοδος ὑπόσχεται πίστη στὸν ἐπανελθόντα στὸν οἰκουμενικὸν θρόνον Παρθένιο καὶ ἀποφασίζει, παράλληλα, ἔτι ἀπαγορεύεται στοὺς ἀρχιερεῖς νὰ παρεπιδημοῦν στὴν Κωνσταντινούπολη χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ πατριάρχου.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 126-127: τμῆμα τοῦ κειμένου.)

289 Καθαίρεση πρωτεκδικίου τῆς Μ. Ἐκκλησίας φ. 154^r

«συνοδικὴ καθαίρεσις»

Δεκέμβριος, ἰνδ. β΄
, αχμη΄ (1648)

Inc. Ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ἐπεκράτησεν ἐν

Π. Καθαίρεται ὁ πρωτέκδικιος Σοφιανὸς «ὡς παρανόμως δραξάμενος τρόπῳ ἐπιβασίας τοῦ ὁφικίου αὐτοῦ». Ὁ Σοφιανός, ὑπομνηματογράφος ἐπὶ Κυρίλλου Β΄, κατέλαβε παρανόμως τὸ ὁφίκιο ποὺ ἀσκούσε ὁ Μιχαλάκης Βλαστός.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 155-156: πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

290 Καθαίρεση μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως φ. 154^r-155^r

«συνοδική... καθαιρέσις»

[19] Δεκεμβρίου, ἰνδ. β΄
, αχμη΄ (1648)

Inc. Τὰ λειποταξίας ἔργα, καὶ γέμοντα

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Γαβριήλ (βλ. πράξη 287), ἐπειδὴ ἐπέδειξε πλήρη ἀνυποταξία καὶ δὲν προσῆλθε, παρὰ τὴ νέα προθεσμία ποὺ τοῦ δόθηκε, στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ νὰ ἀναγνωρίσει τὸν νέο πατριάρχη.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Φιλιπούπολις, 275-277.)

291 Ἐκλογή ἐπισκόπου Βουθροτοῦ καὶ Γλυκέως φ. 155^F

Ἵπόμνημα 29 Μαρτίου, ἰνδ. ιγ' (ἀπρῶτον... ἐθέμεθα...) ,αχμε' (1645)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος Βοθροτοῦ καὶ

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος «Βοθροτοῦ καὶ Γλυκέως» ὁ ἱερομόναχος Κύριλλος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Πορφυρίου.

292 Καθαίρεση μητροπολίτου Νικαίας φ. 155^{F-V}

«συνοδικὴ καθαίρεσις» Αὐγουστος, ἰνδ. ιγ' ,αχμε' (1645)

Inc. *Μαρτυρία ἀπάσης βεβαιώ[=ὁ]τερον ἡ ὁμολογία*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ Νικαίας Πορφύριος, ἐπειδὴ ὅχι μόνον περιφρόνησε τὶς ἐπιταγὰς τῆς συνόδου καὶ δὲν διευθέτησε τὰ χρέη του πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ ἀλλὰ προσέφυγε ἐπιπλέον, κατὰ παράβασιν τῶν θείων κανόνων, στὸ «βασιλικὸν δικαστήριον ἔγγραφον σπεύδων ἐκδοῦναι» κατὰ τῆς Μ. Ἐκκλησίας.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Νικαίας Ἐκκλησία*, 22: τμῆμα τοῦ κειμένου.)

293 Δεύτερη (;) καθαίρεση μητροπολίτου Νικαίας φ. 155^V-156^F

πατριαρχικὴ συνοδικὴ ἀπόφαση [χ.χ.· κείμενο κολοβὸ (ἀγράφει καὶ ἀποφάνεται)] πιθονῶς τοῦ 1645]

Inc. *Μελισσῶν ἐσμοῖς ἔθος, φησικῶ λόγῳ*

Π. Καθαίρεται ἐκ νέου ἢ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἀπόφαση καθαιρέσεως τοῦ Νικαίας Πορφυρίου (βλ. προηγούμενη πράξη).

(ΓΕΔΕΩΝ, *Νικαίας Ἐκκλησία*, 22: τμῆμα τοῦ κειμένου.)

294 Ἐπικύρωση ἀκυρώσεως μεταθέσεως ἀρχιεπισκόπου Σάμου φ. 156^{F-V}

«συνοδικὸς τόμος» Δεκέμβριος, ἰνδ. β' ,αχμη' (1648)

Inc. *Καὶ παρὰ τοῖς ἀρίστοις τῶν*

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ ἐπὶ Παρθενίου Α' ἀκύρωση τῆς μεταθέσεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Σάμου Ἀνθίμου στὴ μητρόπολη Ἐφέσου καὶ ἀποφασίζεται ὅτι ὁ ἀρχιερέας αὐτὸς ὡς «μονοεπίσκοπος» ἔχει τὴν ἄδεια νὰ ἐκλεγεῖ σὲ ὅποιαδήποτε ἐπαρχία.

(ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, *Σαμακὰ* 4, 201-202.)

295 Καθαιρέση μητροπολίτου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας φ. 156^v

«συνοδικὴ καθαιρέσις»

Δεκέμβριος, ἰνδ. β'
,αχμθ[=η]' (1648)¹

Inc. Ἐπειδὴ οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας Ζαχαρίας, ἐπειδὴ ἀπουσίασε ἀπὸ τὴ μητρόπολιν τοῦ ἐπὶ τρία χρόνια χωρὶς πατριαρχικὴ ἔγκριση.

296 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας φ. 156^v-157^r

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. β'
,αχμθ[=η]' (1648)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστάτης μητροπόλεως Καισαρείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας ὁ πρῶν ἀρχιεπίσκοπος Σάμου Ἀνθίμος μετὰ τὴν καθαιρέση τοῦ Ζαχαρία.

297 Παραίτηση τοῦ μητροπολίτου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας φ. 157^r

«παραίτησις»

Αὐγούστος, ἰνδ. β'
,αχμθ' (1649)

1. Πρόκειται, σύμφωνα μὲ κάθε πιθανότητα, γιὰ πράξη τοῦ Δεκεμβρίου 1648 (=ἰνδ. β'), ἀφοῦ παραιτούμενος ὁ Ζαχαρίας (βλ. πράξη 297) ἔχει ὑπόψη τοῦ τὴν καθαιρέση του καὶ τὴν ἐκλογὴ τοῦ Ἀνθίμου (βλ. πράξη 296) στὸ θρόνο τῆς μητροπόλεως Καισαρείας.

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος

Π. Ὁ πρόην Kaisareias τῆς Καππαδοκίας Ζαχαρίας ἀναγνώρι-
ζει τὴν καθάρεισά του καὶ ὑποβάλλει μὲ ἰδιόχειρο γράμμα του τὴν πα-
ραίτησή του προκειμένου νὰ διατηρήσει τὸ δικαίωμα τοῦ «ἐνεργεῖν
τὴν ἀρχιερωσύνην, τὸ ὅποιο εἶχε στερηθεῖ μὲ τὴ συνοδική καθάρεισά του.

298 Ἀναγνώριση κυριότητος ναοῦ

φ. 157^F-158^F

«πατριαρχικόν, καὶ συνοδικόν, καὶ
ἐπικυρωτικόν σιγγλιῶδες γράμμα»

«Ποσειδεῶνος ἑκτη ἰσταμένου»
ἰνδ. β', ,αχμη' (1648)

Inc. Τὸ οἰκεῖον ἐκάστω τῇ φύσει

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ὁ ναὸς τῆς Ἁγίας Κυριακῆς στὴν («Ἀπλοτα-
ρίαν») τῆς Χίου ἀνήκει στὸν Νικόλαο Μαυρογορδάτο τοῦ Παντολέοντος
καὶ ὅχι στὸν συνώνυμό του τοῦ Λαυρεντίου. Μὲ τὴν ἀπόφαση αὕτῃ ἀνα-
τρέπεται ἡ ἀντίθετη κατακύρωση τοῦ ναοῦ, ἡ ὁποία ἐγινε ἐπὶ τῆς πα-
τριαρχίας Ἰωαννικίου Β'.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Ἁγία Κυριακή, 36-38.)

299 Μεσολάβηση γιὰ τὴν εἰρήνευση τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ ἀνταμοιβή μεσολαβητοῦ

φ. 158^{F-V}

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «πατριαρχικόν συμφωνητικὸν γράμμα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. α'
,αχμζ' (1647)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ

Π. Ἀνατίθεται στὸν πρόην μητροπολίτη Ρόδου Μελέτιο ἡ ἀπο-
στολὴ νὰ μεσολαβήσει στὸν πρόην Παρθένιο Β' προκειμένου νὰ ἐπικρα-
τήσῃ εἰρήνῃ μὲ τὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη. Ἄν ἡ μεσολάβησή του ἐπι-
τύχει, θὰ ἀθωωθεῖ καὶ θὰ ἀποκατασταθεῖ στὴ μητρόπολὶ του.

(HURMUZAKI, Documente 14.1, 190-192: ἀπὸ ἀντίγραφο τοῦ Μ. Γεδεών
—πιθानῶς ἀπὸ Ν.Σ.— τὴν ὥρᾳ τῆς Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας.)

300 Ἀθώωση τοῦ μητροπολίτου Ρόδου

φ. 158^V-159^F

«συνοδική ἀθώωσις»

Νοέμβριος, ἰνδ. α'
,αχμζ' (1647)

Inc. "Οτι μὲν ἡ ἐκκλησία τοῦ

Π. Ἀθωώνεται ὁ μητροπολίτης Ρόδου Μελέτιος μετὰ τὴν εἰρήνευση τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου Β' μετὸν πρώην οἰκουμενικό πατριάρχη Παρθένιο Β', ἡ ὁποία ἐγίνε δυνατὴ μετὰ τὴν μεσολάβησιν τοῦ Μελετίου.

301 Ἀνακοίνωσις τῆς ἀθώωσης τοῦ μητροπολίτου Ρόδου

φ. 159^r

«πατριαρχικὸν γράμμα»

Νοέμβριος, ἰνδ. α' /
αχμζ' (1647)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ

Π. Ἀνακοινώνεται στὸν κλῆρο καὶ τὸ λαὸ τῆς μητροπόλεως Ρόδου καὶ Λίνδου καθὼς καὶ τῶν ὑποκειμένων νησιῶν Σύμης, Λέρου, Καλύμνου, Νισύρου, Δήλου καὶ Χάλκης ὅτι ὁ μητροπολίτης Μελέτιος ἀθωώθηκε καὶ ἔλαβε ἐκ νέου τὴν μητρόπολιν αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκδιώκεται ὁ ἔως τότε μητροπολίτης Ρόδου Γρηγόριος.

302 Ἐπιβεβαίωσις συμφωνίας μετὰ τὸν μητροπολίτη Ρόδου

φ. 159^{r-v}

«συνοδικὸν βεβαιωτήριον
γράμμα»

Νοέμβριος, ἰνδ. α' /
αχμζ' (1647)

Inc. Τοῖς πᾶσι προσήκει φυλάττειν ἀσφαλῶς

Π. Βεβαιώνεται ἡ ἐπιτυχὴς ἔκβασις τῆς μεσολαβήσεως τοῦ μητροπολίτου Ρόδου Μελετίου καὶ τοῦ ἀποδίδεται, κατὰ τὴν συμφωνίαν (βλ. πράξις 299), ἡ μητρόπολις Ρόδου ἀξενε δόσεως τινός, καὶ ἀπαιτήσεως, μέχρι καὶ ὀβολοῦ ἢ τὸ πρότερον αὐτὴν εἶχε».

303 Ἀπόδοσις μητροπόλεως Ρόδου στὸν γνήσιο μητροπολίτη

φ. 159^v-160^r

«πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν
γράμμα ἐπιβεβαιώσεως»

Νοέμβριος, ἰνδ. β' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' /
αχμῆ' (1648)

Inc. Καλῶς γινώσκετε ἀπὸ τῶν πέρις[=πέρις]

Π. Ὁ πατριάρχης γνωστοποιεῖ στὸν κλῆρο καὶ τὸ λαὸ τῆς μητροπόλεως Ρόδου καὶ Λίνδου ὅτι αὐτὴ ἀποδίδεται καὶ πάλιν στὸν Μελέτιο:

ὁ πρῶν οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἰωαννίκιος Β' τὴν εἶχε μὲν παλαιότερα ἀποδώσει σ' αὐτόν (βλ. πράξεις 299-302), ἀλλὰ ἐξί μῆνες πρὶν ἀπὸ τὴν πτώση του τὴν παραχώρησε—παρὰ τὴ γνώμῃ τῆς συνόδου—στὸν πρῶν Ρόδου Γρηγόριο.

304 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Χαλδίας

φ. 160^{r-v}

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. ζ'
,αχλγ' (1653)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Χαλδίας, γνησίον*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Χαλδίας ὁ ἱερομόναχος Εὐθύμιος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Σιλβέστρου.

305 Ἀπόδοση μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν

φ. 160^v-161^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' «συνοδικὸς τόμος»

16 Ἰουνίου, ἰνδ. β'
,αχμθ' (1649)

Inc. *Παρὰ Κυρίου τὰ διαβήματα τῶν*

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἀπόδοση τῆς μητροπόλεως Π. Πατρῶν στὸν Θεοφάνη: ἡ μητρόπολις αὐτή, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἀπουσιῶν τοῦ Θεοφάνους στὴν Ἁγία Μυσία καὶ Μοσχολία γιὰ ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις τῆς Μ. Ἐκκλησίας, εἶχε ἀποδοθεῖ δύο φορές ἀπὸ τοὺς ἐν τῷ μεταξύ πατριαρχεύσαντες Παρθένιο Α' καὶ Ἰωαννίκιο Β' (πρβ. πράξη 234) στὸν πρῶν Π. Πατρῶν Παρθένιο.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μητρόπολις Π. Πατρῶν*, 118-119.)

306 Ἀπόσπασιν καὶ προβιβασμὸς ἐπισκοπῆς Κερνίτζης

φ. 161^{r-v}

ΠΑΪΣΙΟΣ Α' «συνοδικὸς τόμος»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. η'
,αχλδ' (1654)

Inc. *Καὶ τοῦτο τῆς πατριαρχικῆς ἐξουσίας*

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἀπόσπασιν τῆς ἐπισκοπῆς Κερνίτζης ἀπὸ τὴν μητρόπολιν Π. Πατρῶν καὶ ὁ προβιβασμὸς τῆς στὴν ἀξίαν τῶν ἀρχιεπισκοπῶν: ἔτσι θὰ ὑπάγεται στὴ δικαιοδοσίαν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου.

307 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Κερνίτζηςφ. 161^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. η'
,αχνδ' (1654)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἐπισκοπῆς Κερνίτζης, διὰ

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Κερνίτζης ὁ ἱερομόναχος Κωνσταντῖος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ ἐπισκόπου Ἀρσενίου καὶ τὸν προβιβασμὸν τῆς ἐπισκοπῆς σὲ ἀρχιεπισκοπή. Στὸ ὑπόμνημα ἀναφέρεται ὡς λόγος παραιτήσεως τοῦ Ἀρσενίου ἡ ἀδυναμία τοῦ «υπεραπολογεῖσθαι τὰ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας δίκαια».

308 Ἀκύρωση ἀθώωσης μητροπολίτου Ρόδουφ. 161^v-162^r

«συνοδικὸν τῆς τομικῆς
ἀποφάσεως»

30 Ἰουλίου, ἰνδ. β'
,αχμθ' (1649)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'

Inc. Τὰ κατὰ πάντα καὶ ὅσα

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ἡ ἀθώωση τοῦ μητροπολίτου Ρόδου Μελετίου, ἡ ὁποία ἐγίνε ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τοῦ Ἰωαννικίου Β', εἶναι ἄκυρη· καλεῖται καὶ πάλι ὁ Μελέτιος νὰ παρουσιαστῇ ἐντὸς 35 ἡμερῶν στὴν πατριαρχικὴ σύνοδο προκειμένου νὰ ἀπολογηθεῖ γιὰ παλαιότερο ἀδίκημά του, διαφορετικὰ ἡ μητρόπολη Ρόδου θὰ δοθεῖ στὸν πρῶτον Ρόδου Γρηγόριο (βλ. πράξεις 299-303).

309 Ὑπόσχεση ὀφφικιαλίων μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἀρ-
τηςφ. 162^r

Ἵποσχέςσεως «γράμμα»
(«αἰτῶμεν... καὶ ὑποσχόμεσθαι»)

25 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. γ'
,αχμθ' (1649)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος

Π. Οἱ ὀφφικιαλῖοι τῆς μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης, ὁ σακελλάριος Χριστόδουλος καὶ ὁ χαρτοφύλαξ Παναγιώτης, ἀφοῦ ὑποχρεώθηκαν ἀπὸ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη, μὲ τὴ συνδρομὴ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, νὰ καταβάλουν τὰ ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα ποὺ εἶχαν συνάξει, ὑπόσχονται ὅτι μετὰ τὴν ἐπιστροφή τους στὴν Ἀρτα δὲν θὰ βλάψουν τοὺς ἐξάρχους καὶ ἐπιτρόπους τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

310 Ἀπειλὴ ἐπιτιμίων ἐναντίων τῶν Σιναϊτῶν φ. 162^{r-v}

Γράμμα [τοῦ Ἀντιοχείας] 20 Ἰουλίου
(«γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα») ,αχμζ' (1646)

Inc. Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ἅπασιν

Π. Ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Εὐθύμιος ἀπειλεῖ μὲ τὴν ποινὴ τῆς ἀργίας καὶ τοῦ ἀφορισμοῦ τὸν ἐπίσκοπο Σιναίου Ἰωάσαφ καὶ κάθε Σιναϊτὴ ποὺ θὰ τολμοῦσε νὰ ἱερουργήσει στὸ «μετόχι» τοῦ Σινᾶ στὴν Αἴγυπτο¹.

311 Ἀνακοίνωση καθαιρέσεως τοῦ Σιναίου Ἰωάσαφ φ. 162^v-163^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Γράμμα [τοῦ Ἀντιοχείας] ,αχμζ' (1647)²
(«γράφομεν»)

Inc. Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ἅπασιν

Π. Ὁ Ἀντιοχείας Εὐθύμιος ἀνακοινώνει στὸν Ἀλεξανδρείας Ἰωαννίκιο τὴν καθάρωση τοῦ ἀρχιεπισκόπου Σιναίου Ἰωάσαφ καὶ «τῶν σὺν αὐτῷ» γιὰ τὸ γνωστὸ παράπτωμά τους (βλ. προηγούμενο ἐγγράφο)².

312 Ἐπικύρωση ὑποσχέσεως ἀρχιεπισκόπου Σινᾶ φ. 163^{r-v}

«γράμμα» («μεταγλωττισθὲν... ἀπὸ τῆς ᾠδῆς
ἀρράβικῆς διαλέκτου εἰς τὴν ἑλληνίδαν») ᾠδῆς Αἰγύπτου»
[χ.χ.· ἀλλὰ 24 Ὀκτ. 1647]

Inc. Ἡ αἰτία τοῦ παρόντος γράμματος

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἀπὸ τὸν πατριάρχη Ἀλεξανδρείας Ἰωαννίκιο ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου Ἰωάσαφ ἔδωσε ὑπόσχεση ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς ποὺ εἶχε στείλει ὁ Ἀλεξανδρείας ὅτι θὰ παύσει νὰ λειτουργεῖ στὸ «μετόχι» τῆς μονῆς Σινᾶ στὴν Αἴγυπτο, ὅσο διάστημα θὰ ἀπαιτηθεῖ μέχρι νὰ ἀποφασίσει ἡ σύνοδος τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Σινᾶ, 49-51: ἀπὸ τὸν κώδικα 141 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ὁ ἐκδότης συμπληρώνει τὴν παραπάνω χρονολογία ἀπὸ χφ τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἰωαννικίου.)

1. ΝΕΟΚΛΗΣ, Σινᾶ, 23-25: ἀπὸ ἄδηλο κώδικα.

2. ΝΕΟΚΛΗΣ, Σινᾶ, 26-27: ἀπὸ ἄδηλο κώδικα.

313 Ὑπόσχεση τοῦ ἀρχιεπισκόπου Σιναίουφ. 163^v

«συμφωνητικὸν... γράμμα»

«Ἐν Αἰγύπτῳ»

26 Ἰουνίου ,αχμη΄ (1648)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν μετὰ πάσης αὐτῆς

Π. Ὁ Σιναίου Ἰωάσαφ ὑπόσχεται ὅτι θὰ παύσει νὰ λειτουργεῖ στὸ «μετόχι» τῆς μονῆς Σινᾶ στὴν Αἴγυπτο.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, ὙΓγραφα 2, 357.)

[313a Μετὰ τὸ ἀνωτέρω κείμενο ἀκολουθεῖ συμπληρωματικὴ ὑπόσχεση (φ. 163^v) τῶν Σιναιτῶν ὅτι θὰ ἐπιστρέψουν τὸ εὐνοϊκὸ γι' αὐτοὺς ἀλλὰ ἀκυρωθὲν γράμμα τοῦ Παρθενίου Α΄.

Inc. Ἐτι ὑποσχόμεθα, ἐνώπιον Θεοῦ, καὶ

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, ὙΓγραφα 2, 357-358.)]

314 Ἐκλογή μητροπολίτου Σωζοπόλεωςφ. 163^v

Ὑπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

16 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιδ΄

,αχζ΄ (1660)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Σωζοπόλεως ἀπροστατεῦτον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σωζοπόλεως ὁ ἱερομόναχος Θεόκλητος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μητροφάνους.

315 Καταβολὴ πατριαρχικῆς ζητείαςφ. 163^v-164^r

«συνδικὸς τόμος»

(κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ κειμένου)

Ἰανουάριος, ἰνδ. γ΄

,αχν΄ (1650)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β΄

Inc. Ἐθος ἀρχῇθεν ἐπεκράτησε τῇ μεγάλῃ

Π. Καλοῦνται οἱ ἀρχιερεῖς νὰ καταβάλουν ἐπὶ ποινῇ καθαιρέσεως τὸ ποσὸ τῆς νέας πατριαρχικῆς ζητείας, ποὺ ἀναλογεῖ στὸν καθένα σύμφωνα μὲ τὸ νέο συνδικὸ κατ᾽ἀστιχο.

τῶν ἀρχιερέων», ὑπέπεσε σὲ βαρύτατα ἐκκλησιαστικά παραπτώματα καὶ ἐγκατέλειψε τὴν ἐπαρχία του.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, *Καθαιρέσεις*, 110-111.)

318 Καθαίρεση μητροπολίτου Ἰκονίου καὶ Τυάνων φ. 165^r

«συνοδική... καθαίρεσις»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. θ' ,
αχνε' (1655)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Καὶ φντονογκῆς αὐλῆς, ἀκαρπὶαν κεκτημένα

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Ἰκονίου Κλήμης, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὰ δικαιώματα τῆς Μ. Ἐκκλησίας καί, μὲ τὴν παράλειψή του αὐτή, παρέβη ἀποφάσεις τῆς πατριαρχικῆς συνόδου.

319 Ἑνώση μητροπόλεως φ. 165^r

«Ὑπόμνημα»

15 Σεπτεμβρίου ,αχνε' (1655)

Inc. Τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Ἰκονία[=ου] καὶ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἑνώση τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ Τυάνων μὲ τὴ μητρόπολη Πισιδίας, μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ μητροπολίτου Ἰκονίου καὶ Τυάνων Κλήμεντος. Ὁ Σύλβεστρος ὀνομάζεται μητροπολίτης Ἰκονίου καὶ Πισιδίας.

320 Καθαίρεση μητροπολίτου Τορνόβου φ. 165^v-166^v

«συνοδική... καθαίρεσις»

Ἰανουάριος, ἰνδ. γ' ,
αχνε' (1650)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'

Inc. Πολλῶν, ὡς ἱατρῶν ἴσασι παιδες

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Τορνόβου Διονύσιος, ἐπειδὴ δὲν ἀπέδωσε στὴ Μ. Ἐκκλησία «τὰ βασιλικά ἐτήσια αὐτοῦ διατεταγμένα χαράτζια, καὶ τὰς πατριαρχικὰς ζητίας, καὶ βοηθείας» καὶ δὲν πλήρωσε «τὰ ἴδια αὐτοῦ χρέη» ἐπὶ πλέον, ἀφοῦ συγκέντρωσε τὰ εἰσοδήματα τῆς ἐπαρχίας του, ἤλθε στὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπου εἶχε ἐπαφῆς μὲ τοὺς ἐχθροὺς τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Στὸ ἐναντίον του κατηγορητήριο ἀναφέρεται ὅτι τὴν ἴδια κακὴ διαγωγή ἐπέδειξε καὶ ὡς

μητροπολίτης Χαλκηδόνος, ἐξαιτίας τῆς ὁποίας «ἀπεβλήθη ὡς σκευὸς ἀρχεῖον» καὶ ἀπὸ τῆ μητρόπολις αὐτῆς.

321 Καθαίρεση τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δομενίκου καὶ Ἑλασσόνος
φ. 166^v

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «συνοδική... καθαίρεσις»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. θ' ,
,αχνε' (1655)

Inc. *Τῶν μὲν ἡλιακῶν ἀκτίνων τὴν*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἀρχιεπίσκοπος Δομενίκου καὶ Ἑλασσόνος Γερμανός, ἐπειδὴ ἐπέδειξε ἀνάρμοστη διαγωγὴ καὶ δὲν κατέβαλε τὰ ἐκκλησιαστικὰ δίκαια (βλ. πράξη 286).

322 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Τορνόβου
φ. 166^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάρτιος, ἰνδ. γ' ,
,αχν' (1650)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Τορνόβου γησίου*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Τορνόβου ὁ πρῶτον Κορίνθου Κύριλλος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Διονυσίου.

323 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νέων Πατρῶν
φ. 167^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιδ' ,
,αχζ' (1660)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Νέων Πατρῶν*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νέων Πατρῶν ὁ ἱερομόναχος Γερμανός μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἀθανασίου.

324 Ἀπαλλαγὴ μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως ἀπὸ τὰ καθή-
κοντά του
φ. 167^{r-v}

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' «συνοδικὸς τόμος»

Ἰανουάριος, ἰνδ. γ' ,
,αχν' (1650)

Inc. Μεγαλοπρεπούς ἀνδρός, καὶ βασιλικῆς τῷ

Π. Καλεῖται ὁ μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος ἐπὶ ποινῇ καταιρέσεως καὶ ἐξορίας — ἡ ὁποία ἀπειλεῖται ὅτι θὰ ἐπιβληθεῖ καὶ μετὰ τὴν παρέμβαση τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας — νὰ ὑποβάλει τὴν παραίτησή του. Τὸ παράπτωμα τοῦ Νεοφύτου εἶναι ὅτι, ἐνῶ ἐξελέγη μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ ἐγχειρίζει ὅλα τὰ εἰσοδήματα τῆς μητροπόλεως στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη, αὐτὸς μετὰ τὴν πρώτη πατριαρχία τοῦ Παρθενίου Β' δὲν τήρησε τὸν ὅρο αὐτό, παραβαίνοντας ἔτσι καὶ νεότερη ἀπόφαση τῆς συνόδου, σύμφωνα μετὰ τὴν ὁποία ἡ μητρόπολη αὐτὴ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεση δικαιοδοσία τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχοῦ.

(ΓΕΛΕΩΝ, *Νεόφυτος*, 46-51: πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

325 Ἐπικύρωση ἐξαρχικοῦ τίτλου μητροπολίτου Φιλαδελφείας

φ. 167^v-168^r

«πατριαρχικὸς καὶ συνοδικὸς
ἐπικυρωτικὸς χρυσόβουλλος λόγος»

Ἰούνιος, ἰνδ. δ' ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
αχνα' (1651)

Inc. Φύσει τὸ ὄντως καλὸν πρὸς

Π. Ἐπιβεβαιώνεται παλαιότερο γράμμα τοῦ Παρθενίου Α' σύμφωνα μετὰ τὸ ὁποῖο ὁ μητροπολίτης Φιλαδελφείας ὀνομάζεται ἐπίτροπος καὶ ἐξαρχος πατριαρχικός, «φορῶν... μίτραν [καὶ] ἐνδυόμενος σάκκον», μετὰ δικαίωμα νὰ ἐποπτεύει «πάσας τὰς... ἐκκλησίας, καθ' ἡμᾶς μὲν οὐσας, ὑπὸ δὲ τὴν γαληνοτάτην ἀρχὴν τῶν Ἐνετῶν διατελοῦσας». Μητροπολίτης Φιλαδελφείας, ὅταν ἐκδίδεται ἡ ἐπικύρωση, εἶναι ὁ Ἀθανάσιος «Βαλ-λεριανός»¹.

326 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Σαντορίνης

φ. 168^v

Ἰπόμνημα
(«α^α... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. ζ'
αχνη' (1653)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Σαντορίνης

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Σαντορίνης ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Φιλοθέου.

1. ΜΑΝΟΥΣΑΚΑΣ, *Πατριαρχικά Γράμματα*, 64-67: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο στὸ Ἀρχεῖο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας.

327 Ἐπικύρωση ιδιότητος ναοῦ Ἀγίου Στεφάνου φ. 168^v-169^r

«συνοδικὸν πατριαρχικὸν
σιγilliωδες γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. δ'
,αχνα' (1651)

Inc. Οὐδὲν τῶν ὄντων, ὅσα ἐν

Π. Ἐπικυρῶνεται ἡ ἀπόφασις τοῦ μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως Νεοφύτου σύμφωνα μετὰ τὴν ὁποία ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Στεφάνου στήν Ἀδριανούπολη ἀποτελεῖ καὶ πάλι μετόχι τῆς μονῆς Μ. Λαύρας, ἀπὸ τὴν ὁποία τὴν εἶχε ἀποσπᾶσει ὁ Παρθένιος Β'· τὸ μετόχι αὐτὸ ὀφείλει νὰ παρέχει στὴ μητρόπολιν Ἀδριανουπόλεως ἐτησίως 3.000 ἄσπρα ὡς «ἐμβατοίκιον» (βλ. πράξη 266).

(ΓΕΛΕΩΝ, *Νεόφυτος*, 42-45· ΚΟΥΡΙΛΑΣ, *Ἅγιος Στέφανος*, 283-286: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο τοῦ Ἀρχείου Μ. Λαύρας ὅπου καὶ οἱ ὑπογραφές.)

328 Ἀκύρωση γάμουφ. 169^r

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ' «συνοδική... διάγνωσις»

30 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ιε'
,αχρς' (1676)

Inc. Ἐπειδὴ συνοδικῶς μὲν προκαθημένον τοῦ

Π. Ἀκυρῶνεται ὁ πρῶτος γάμος τοῦ Βασιλάκη ρεῖζης τοῦ Στέριου ἀπὸ τῆ Θεσσαλονίκης μετὰ τὴ Μαρία τοῦ Κατερίνης ἀπὸ τὴν Πάρο, ἐπειδὴ τελέστηκε, σύμφωνα καὶ μετὰ τὴ μαρτυρία τοῦ Γεωργίου ἀπὸ τῆ Σίφνου καὶ τοῦ Στεφανῆ ἀπὸ τὴν Πάρο, «βίᾳ μεγάλῃ». Ἐτσι, ὁ Βασιλάκης τοῦ Στέρου δὲν λογίζεται τετράγαμος.

(ΓΕΛΕΩΝ, *Διονύσιος Δ'*, 103.)

329 Ἐπιβεβαίωση ὑπαγωγῆς ἐπαρχιῶν ὑπὸ τὴ μητρόπολιν Πι-
σιδίας φ. 169^v-170^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «πατριαρχικὸν συνοδικὸν
βεβαιωτήριον γράμμα»

Αὐγουστος, ἰνδ. δ'
,αχνα' (1651)

Inc. Τὸ εἰς μεῖζονα ἰσχὺν ἐπιβεβαιοῦσθαι

Π. Ἐπιβεβαιώνονται γράμματα τῶν πατριαρχῶν Μητροφάνους Γ', Ραφαὴλ Β', Νεοφύτου Β' καὶ Τιμοθέου Β', σύμφωνα μετὰ τὰ ὅποια οἱ ἐπαρχίες Μυρέων, Σίδης καὶ Ἀτταλείας ἀνήκουν στὴ μητρόπολιν Πισι-

δίας: ἱκανοποιεῖται ἔτσι αἷτημα τοῦ μητροπολίτου Σιλβέστρου. Ἡ μητροπολιθ θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος τὸ ποσὸ τῶν 40 χρυσῶν φλωρίων ἀντὶ τῶν ὧς τότε 15.

330 Ὁ Απονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονή

φ. 170^{r-v}

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
σιγγιλιῶδες γράμμα»

Νοέμβριος, ἰνδ. ζ'
,αχγγ' (1653)

Inc. *Εἰ φντοκόμοις, καὶ γεωργοῖς προσημόντως*

Π. Ὁ Αποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονύδριο τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος «πλησίον τῆς χώρας Μπεζύλας» στὴν τοποθεσία Ξενία τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Φαναρίου: ἱκανοποιεῖται ἔτσι τὸ αἷτημα κατοίκων τῆς περιοχῆς, οἱ ὅποιοι μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν «τιμιώτατον κύρ» Παναγιώτη Μορφέση ἔθεσαν τὸ αἷτημα αὐτὸ ἐνώπιον τῆς συνόδου.

331 Ὁ Ὑπαγωγὴ χωρίων ὑπὸ τὴ δικαιοδοσία τῆς μητροπόλεως Διδυμοτείχου

φ. 170^v-171^r

«συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριο γράμμα»

,αχγγ' (1653)

Inc. *Πᾶσαι αἱ κατ' ὁρθόν, καὶ*

Π. Ὁ Επὶβεβαιώνεται ἡ δικαιοδοσία τῆς μητροπόλεως Διδυμοτείχου ἐπὶ τῶν δύο χωρίων «Δαδία λεγόμενα», τὰ ὅποια ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ μητροπολίτου Διδυμοτείχου Παφνουτίου εἶχαν παρανόμως ὑπαχθεῖ ὑπὸ τὴν ἐξουσία τῆς ἐξαρχίας Μαρωνείας. Τὴν ἀπόφαση προκάλεσε ὁ Διδυμοτείχου Ἰάκωβος.

332 Ὁ Ἀδεια τελέσεως λειτουργίας στὸ σιναῖτικο μετόχι

φ. 171^{r-v}

Συνοδικὸ γράμμα
(«γράφομεν συνοδικῶς»)

«Ποσειδεῶνος εἰς ἱσταμένου»
ἰνδ. ε', ,αχγν' (1651)

Inc. *Συμβόλων ὄντων τῶν περὶ τὰ*

Π. Παρέχεται ἡ ἄδεια στοὺς Σιναῖτες νὰ τελοῦν τὴ Θεία Λειτουργία στὸ μετόχι τοὺς στὴν Αἴγυπτο, ὑπὸ τὸν ὄρο ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέπουν τὴν

εἴσοδο σὲ λαϊκούς· παράβαση τοῦ ὅρου αὐτοῦ θὰ ἐπιφέρει τὸν ἀφορισμὸ τοῦς.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 2, 358-361¹.)

333 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Σάμου

φ. 171^v

ΠΑΤ'ΣΙΟΣ Α' «καθαίρεσις»

Νοέμβριος, ἰνδ. ζ' ,
αχνβ' (1652)

Inc. *Τέχνη οὐσα καὶ ἐπιστήμη διαιρετική*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σάμου Παρθένιος ὡς «μὴ ὑποταγεῖς κατὰ τῶν πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν τόμων ἀποδίδοναι τὰ ἀνήκοντα αὐτῷ τῆς ἐπαρχίας ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα».

(ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, *Σαμιακά* 4, 205-206.)

334 Ὁμολογία πίστεως

φ. 171^v-172^r

ΑΔΗΛΟΣ Ὁμολογία
(«προέταξαι... ὑπέγραψα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ post Νοέμβριος 1652]

Inc. *Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν πατέρα*

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου ἀρχιεπισκόπου Σάμου Χριστοφόρου.

335 Καθαίρεση μητροπολίτου Γοτθίας

φ. 172^r

ΠΑΤ'ΣΙΟΣ Α' «καθαίρεσις»

Ὁκτώβριος, ἰνδ. ζ' ,
αχνβ' (1652)

Inc. *Μόνον πῶς πέφυκεν, ὧς φασί*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Γοτθίας Ἀνθιμος «ὡς μὴ ὑποταγεῖς δοῦναι τι τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων» καὶ ἐπειδὴ ἐπέδειξε ἀνάρμοστη συμπεριφορά.

1. Πληρέστερη ἐκδοση, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Συνά*, 183-186: ἀπὸ τὸν κώδικα τοῦ Ἱεζεχνδρείας Ἱωαννικίου.

336 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Γοθθίαςφ. 172^{r-v}

Ἰπόμνημα
(«α^{ον}... ἐθέμεθα...»)

Ἰωάννης, ἰνδ. ζ'
,αχρβ' (1652)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Γοθθίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γοθθίας ὁ ἱερομόναχος Δαβίδ μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Ἀνθίμου.

337 Ἀναπροσαρμογὴ δοσιμάτων τῆς μητροπόλεως Γοθθίαςφ. 172^v

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν γράμμα»

,αχρβ' (1652)

Inc. Τὸ εὐσπλαγχνικῶς διακεῖσθαι, καὶ συμπαθητικῶς

Π. Ἀπαλλάσσεται ὁ μητροπολίτης Γοθθίας ἀπὸ τὰ δοσίματα πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ, ἀπὸ τὰ ὅποια ὑποχρεώνεται νὰ καταβάλλει μόνο 75 γρόσια ὡς βασιλικὸν χαράτσι καὶ 8.000 ἄσπρα κατ' ἀποκοπὴν ἐτησίως. Ἡ μείωσις αὕτη γίνεται ἐπειδὴ ἡ μητρόπολις Γοθθίας δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις τῆς «διὰ τὸ τοὺς ἐκεῖσε χριστιανοὺς ὀλιγοθέντας».

338 Καθάρεσις μητροπολίτου Σμύρνηςφ. 172^v-173^r

«συνοδικὴ καθάρεσις»

Νοέμβριος, ἰνδ. ζ'
,αχρβ' (1652)

Inc. Ὡς οὐδὲ ἀπροσῆτον παρὰ Θεῶ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Σμύρνης Ἰάκωβος, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα, ἐπιπλέον δὲ «καὶ... ἄλλα πολλά, ἅπερ ἀνάξια τῆς ἀρχιεροσύνης αὐτοῦ, καὶ τοῦ γήρατος πέπραχε».

339 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θεσσαλονίκηςφ. 173^r

Ἰπόμνημα
(«α^{ον}... ἐθέμεθα...»)

11 Μαρτίου, ἰνδ. θ'
,αχρβ' (1671)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ὑπερδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ὁ ἱερομόναχος Ἀναστάσιος· ὁ θρόνος τῆς μητροπόλεως αὐτῆς ἔμεινε κενὸς μετὰ τὴ μετάρθεση τοῦ πρώην Θεσσαλονίκης Ἰωακείμ στὴ μητρόπολη Ρόδου καὶ τὴν ἐκδίωξη τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Διονυσίου Γ', στὸν ὅποιο ἡ σύνοδος εἶχε παραχωρήσει, κατὰ προεδρίαν, τὴ μητρόπολη Θεσσαλονίκης.

(ΓΑΛΒΙΝΑΣ, Θεσσαλονίκη, 137.)

340 Ἐκλογή μητροπολίτου Σελευκείας

φ. 173^F

ΠΑΤΣΙΟΣ Α' Ὑπόμνημα
(«αὐ... ἐθέμεθα...»)

8 Ἰανουαρίου, ἰνδ. 5'
, αχιν' (1653)

Inc. Ἡμεῖς οἱ ἐνταῦθα οἱ ἐν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σελευκείας ὁ ἱερομόναχος Βενέδικτος, ἡ ἐκλογή τοῦ ὁποίου πληροῖ τὸ θρόνον αὐτὸν ποῦ ἔμεινε κενὸς γιὰ πολλὰ χρόνια.

341 Ἐπικύρωση ὑπαγωγῆς ἐξαρχίας ὑπὸ τὴ μητρόπολη Βάρνης

φ. 173^{F-V}

«ἐπικυρώσεως γράμματα»

, αχιν' (1652)

Inc. Κοινοῦ καὶ καθόλου προστάτου καὶ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ ἔνωση τῆς πατριαρχικῆς ἐξαρχίας Καβάρνης μετὰ τὴ μητρόπολη Βάρνης, σύμφωνα με τὶς διατάξεις τοῦ ἐπὶ Παρθενίου Β' συνοδικοῦ τόμου. Ὁ τόμος αὐτὸς ὄριζε ὅτι οἱ πατριαρχικὲς ἐξαρχίες θὰ ἐπιστατοῦνται ἀπὸ τοὺς κατὰ τόπους ἀρχιερεῖς. Ἡ ἔνωση αὕτη κρίνεται ἀναγκαία, ἐπεὶδὴ ὁ πατριάρχης δὲν μπορεῖ, «διὰ τὸ μακρὸς τοῦ τόπου, καὶ τὸ διάστημα», νὰ ἐπιβλέπει τίς ὑποθέσεις τῆς ἐξαρχίας. Ὁ μητροπολίτης ὀφείλει στὸ ἐξῆς νὰ καταβάλλει στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη «ὕποταγῆς ἔνεκα» 5.000 ἄσπρα ἑτησίως.

342 Ἐνίσχυση τῆς θέσεως τοῦ σακελλαρίου Παροναζίας

φ. 173^V

Ὁμολογία
(«γράφομεν καὶ ὑπογράφομεν»)

5 Φεβρουαρίου, ἰνδ. 5'
, αχιν' (1653)

Inc. *Ἡμεῖς οἱ γραφεῖς κληρικοὶ γράφομεν*

Π. Οἱ ὁφφικιάλιοι τῆς Μ. Ἐκκλησίας —μ. χαρτοφύλαξ Γεώργιος, μ. ρήτωρ Ἰωάννης, πρωτέκδικος (ἄδελφος), πρωτονοτάριος Φίλιππος, λογοθέτης Νικόλαος καὶ ὑπομνηματογράφος Κωνσταντῖνος— ὁμολογοῦν ὅτι ὅποιος ἀπὸ αὐτοῦς βρεθεῖ νὰ ἔχει γράψει, ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Παΐσιου Α', γράμμα σύμφωνα μὲ τὸ ὅποιον θὰ στερεῖται τοῦ ὁφφικίου του ὁ σακελλάριος Παροναξίας παπα-Γεώργιος καὶ τῇ θέσῃ του θὰ καταλαμβάνει ὁ παπα-Δανιήλ, νὰ καθαιρεθεῖ.

(ΜΥΣΤΑΚΙΑΔΗΣ, Σημειώματα, 219-220.)

343 Συγχώρηση ἐπισκόπου Βουθρωτοῦ καὶ Γλυκέως

φ. 173^v-174^r

«συνοδικὴ ἀθώωσις»

,αχνγ' (1653) ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. *Ἔχει τὸ κράτος πᾶσα ἀλήθεια*

Π. Ἀθωώνεται καὶ ἀποδίδεται πάλι ἡ ἀρχιεροσύνη στὸν ἐπίσκοπο Γλυκέως καὶ «Βουθροντοῦ» Κύριλλο, ὁ ὅποῖος εἶχε καθαιρεθεῖ δύο φορές, ἐπειδὴ δὲν εἶχε καταβάλλει τὰ δικαιώματα τῆς Μ. Ἐκκλησίας (χαράτσια, ζητεῖες καὶ βοήθειες)· τώρα μπορεῖ νὰ ἐκλεγεῖ καὶ πάλι ἀρχιερεὺς.

344 Μείωση δοσιμάτων ἐπισκοπῆς Βουθρωτοῦ καὶ Γλυκέως

φ. 174^r

«πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα»

,αχνγ' (1653)

Inc. *Ὅτι μὲν ἡ ἐπισκοπὴ Βουθροντοῦ*

Π. Ἀποφασίζεται ἡ μείωση τῶν δοσιμάτων τῆς ἐπισκοπῆς Γλυκέως καὶ «Βουθροντοῦ», ἡ ὁποία ὀφείλει νὰ καταβάλλει τοῦ λοιποῦ στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ ἐτησίως 12.000 ἄσπρα καὶ τὸ βασιλικὸ χαράτσι. Ἡ μείωση αὐτὴ κρίνεται ἀναγκαία, ἐπειδὴ ἡ παραπάνω ἐπισκοπὴ ἔχει περιπέσει σὲ ἀνέχεια τέτοια ὥστε μόλις δύνασθαι τοὺς ἀρχιερεῖς αὐτῆς, ἔχειν τὴν ἡμερήσιον αὐτῶν τροφήν».

345 Ὑπαγωγὴ ἀρχιεπισκοπῆς Διαυλείας καὶ Ταλαντίου ὑπὸ τὴν ἐξουσίᾳ τοῦ παλαιοῦ ἀρχιερέα τῆς

φ. 174^{r-v}

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν γράμμα»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ζ' ,αχνγ' (1653)

Inc. *Γνώριμον ἐστὶ τοῖς πᾶσιν ὅτι*

Π. Ἀποδίδεται καὶ πάλι ἡ ἐπαρχία Διαυλείας καὶ Ταλαντίου — ἡ ὁποία μάλιστα προβιβάζεται σὲ ἀρχιεπισκοπὴ— στὸν Μητροφάνη, ἐπειδὴ ὁ Ἰσαάκ στὸν ὁποῖο παραχώρησε τὴ θέση του ὁ Μητροφάνης δὲν ἀποπλήρωσε τὰ χρέη τῆς ἐπισκοπῆς· ὁμοίως, τὴν ἴδια ἀδυναμία ἔδειξε καὶ ὁ διάδοχος τοῦ ἀποθανόντος Ἰσαάκ, Ἀνθιμος.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 275-277.)

346 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Δέρκων καὶ Νεοχωρίου φ. 174^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα... »)

Δεκέμβριος, ἰνδ. ιδ' ,
αχμ[=ξ]' (1660)¹

Inc. Ὡς ἐπιδὴ τῆς μητροπόλεως Δέρκων, καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Δέρκων καὶ Νεοχωρίου ὁ ἱερομόναχος Χρῦσανθος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀθανασίου.

(ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ-ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ, Δέρκοι, 419.)

347 Ὑπόσχεση ἀποπληρωμῆς χρέους τῆς Μ. Ἐκκλησίας φ. 174^v

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑποσχέσεως «γράμμα»
(«ὑπόσχομε»)

29 Ἰανουαρίου
αχγδ' (1654)

Inc. Ὡς ταπεινῶ[=ὁ] τῆς ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ Σαντορίνης Παρθένιος ὑπόσχεται ὅτι θὰ συλλέξει καὶ θὰ καταβάλει ὁ ἴδιος στὸν Ἰσμαὴλ ἀγά, «διὰ χρέος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας», τὸ ποσὸ τῶν 20.000 ἄσπρων, ἂν ὁ πατριαρχικὸς ἑξαρχος, ἀρχιεπίσκοπος Σίφνου, Ἱερόθεος Γρίσπος δὲν τὸ ἔχει ἤδη συλλέξει. Ὑπόσχεται ἀκόμη ὅτι θὰ συγκεντρώσει καὶ θὰ ἀποστείλει στὴ Μ. Ἐκκλησία τὴν περιουσία τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀποθανόντος ἀρχιεπισκόπου Φιλοθέου: πρόκειται προφανῶς γιὰ τίς ὑποχρεώσεις πού ἀναλαμβάνει ὁ νέος ἀρχιεπίσκοπος καὶ τὸ ποσὸ τῶν 20.000 ἄσπρων ἀντιπροσωπεύει τὴ «ριφθεῖσαν» πατριαρχικὴ ζήτησι ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Παΐσιου Α'.

[λευκό: φ. 175^{r-v}]

1. Ὁ Γερμανὸς Σάρδεων, πού εἶχε ἐντοπίσει τὴ χρονικὴ ἀνακολουθία, εἶχε προτείνει χρονολογία ἐκλογῆς τοῦ Δέρκων καὶ Νεοχωρίου Χρυσάνθου τὸ 1660, μὲ τὴν ὁποία ἄλλωστε συμπίπτει καὶ ἡ ιδ' ἰνδικτιῶν (ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Κατάλογοι, 66 σσμ. 2).

348 Ἐπικύρωση ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος ἐπισκοπῆς Κασσανδρείας

φ. 176^{r-v}

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν ἐπικυρωτικὸν
σιγilliῶδες γράμμα»

Δεκέμβριος, ἰνδ. δ' ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α
ζρη[=κ]θ' (1620)

Inc. Οὐδὲν οὕτως εὐλογόν τε καὶ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἀπόφασις τοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β' σύμφωνα μετὰ τὴν ὁποία ἡ ἐπισκοπὴ Κασσανδρείας ὑπάγεται ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἰδιαίτερη ἀρχιεπισκοπὴ, ὅπως κακῶς εἶχε ἀποφασιστεῖ ἐπὶ Νεοφύτου Β': ἱκανοποιεῖται ἔτσι αἷτημα τοῦ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Παΐσιου.

(ΓΑΒΙΝΑΣ, *Θεσσαλονίκη*, 82-83.)

349 Ὑπαγωγή περιοχῆς ὑπὸ τὴν ἐπισκοπὴν Βελλᾶς

φ. 176^v-177^r

«συνοδικὸν σιγilliῶδες
γράμμα»

22 Μαΐου, ἰνδ. θ' *αχκς'* (1626)

Inc. Τοῦ νόμου φησὶ γενομένου ἐπὶ

Π. Ἀποδίδεται στὴν ἐπισκοπὴ Βελλᾶς ἡ «χωρὰ Μπογδοριανή», ἡ ὁποία παρανόμως εἶχε ἀποσπαστεῖ καὶ ὑπαχθεῖ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς μονῆς Σωσίνου: ἱκανοποιεῖται ἔτσι αἷτημα τοῦ ἐπισκόπου Βελλᾶς Νεοφύτου.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Ἡπειρος*, 20-21· νεότερη ἐκδοσις: ΒΡΑΝΟΥΣΗΣ, *Μ. Σωσίνου*, 123-124.)

350 Διασφάλισις δωρεᾶς ὑπὲρ τοῦ ναοῦ τῆς Φανερωμένης

φ. 177^{r-v}

«συνοδικὸν βεβαιωτήριον
γράμμα»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. β' [ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α;]
αχλδ' (1634)

Inc. Ἀγαθὸν τὸ ἀγαθοεργεῖν καὶ κατὰ

Π. Διασφαλίζεται ἡ δωρεὰ τὴν ὁποία κάνει ὁ «ἄρχων κύρ Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου, ὁ ἀπὸ Ἀδραμίδου» πρὸς τὸν ναὸ τῆς Παναγίας τῆς Φανερωμένης, ποὺ βρίσκεται στὸ χωριὸν Ἀράχοβα τῆς ἐπαρχίας Λαρίσης. Ἡ δωρεὰ συνίσταται στὸ ποσὸ τῶν 2.000 ἀσπρῶν ἐτησίως, τὰ

ὁποῖα θὰ προσφέρονται ἀπὸ τὸ ἐνοίκιο τοῦ ἐργαστηρίου του («κηροπό-
λικον») ποὺ βρίσκεται στὴν ἐνορία τοῦ Κυνηγοῦ, στὴν Κωνσταντινού-
πολη.

351 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονή φ. 177^v-178^r

TIMOΘΕΟΣ Β' «πατριαρχικὸν σιγίλλιδες
γράμμα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιγ'
,ζρκγ' (1614)

Inc. Ἐὰν παντὶ τῷ κατὰ θεῖον

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τῆς Κοιμήσεως
τῆς Θεοτόκου στὴν τοποθεσία Ἁγίος Λεόντιος τῆς Αἰγίνας. Ἡ μονὴ αὐτὴ,
ποὺ ἀναγνωρίζεται ταυτόχρονα καὶ ὡς κοινοβιακὴ, ἰδρύθηκε ἀπὸ τοὺς
μοναχοὺς Ἀρσένιο καὶ Μακάριο, οἱ ὁποῖοι ὑπέβαλαν καὶ τὸ αἶτημα τῆς
σταυροπηγιακῆς ἀναγνωρίσεως.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 271-273.)

352 Καθαίρεση σακελλαρίου μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν φ. 178^r

Καθαίρεση
(«γράφουμε καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς»)

Νοέμβριος
ἰνδ. ιε' [1616]

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Καθαίρεται ὁ σακελλάριος τῆς μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν
παπα-Ἰωάννης καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης καὶ τοῦ ὀφφικίου του,
ἐπειδὴ κατὰ «τοῦ γνησίου αὐτοῦ ἀρχιερέως, πολλὰς ἀτιμίας καὶ αἰσχρο-
λογίας ἐξέμεσε καὶ ἐλάλησε». Τὴν ἐναντίον τοῦ σακελλαρίου ἀναφορὰ
ὑπογράφουν ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους μάρτυρες καὶ ὁ μητροπολίτης Κορίν-
θου Ἀνθίμος καθὼς καὶ οἱ ἐπίσκοποι Ὡλένης Θεοφάνης, Κερνίτζης Παρ-
θένιος καὶ Κορώνης Ἰωάσαφ.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Μητρόπολις Π. Πατρῶν, 116.)

353 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ ναὸ φ. 178^{r-v}

ΜΑΤΘΑΙΟΣ Β' «σιγίλλιδες γράμμα»

24 Ἰουλίου, ἰνδ. ιδ'
,ζρθ' (1601)

Inc. Ἰδιον ἐ[στὶ:] παντὸς κτήτορος καὶ οἰκοδομηγόντος

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴν ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος «μετὰ τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν ξενοδοχείων καὶ τῶν λοιπῶν κελίων, κτημάτων τε κινητῶν καὶ ἀκινήτων», τὴν ὁποία ἔδρυσε ὁ ἱερομόναχος Ἰωσήφ ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τοῦ Ἱερεμίου Β' «ἐν χώρᾳ Ἑρμουλιανᾶς» τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος· ὀρίζεται τὸ ποσὸ τῶν δύο χρυσῶν φλωρίων ὡς ἐτήσιο «χαράτсион», προφανῶς «ὑποταγῆς χάριν», πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Χαλκηδών*, 9-11.)

354 Ὁμολογία πίστεως

φ. 179^Γ

Ὁμολογία [χ.χ.· ἀλλὰ 28 Φεβρουαρίου 1601]
(«ὑπέταξαν»)

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Παλαιῶν Πατρῶν Τιμοθέου.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Πατριαρχεῖον*, 780 σημ., ὁ ὁποῖος χρονολογεῖ καὶ τὴν ὁμολογία.)

355 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λακεδαιμονίας

φ. 179^Γ

Ὑπόμνημα 28 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ιδ'
(«αὐ... ἐθέμεθα...») ,ζρθ' (1601)

Inc. Ὡς ἐπειδὴ πρὸς τοῖς ἀπειθέσιν ἄλλοις

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λακεδαιμονίας ὁ ἐξ Ἀθηνῶν ἱερομόναχος Ἰεζεκιήλ μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Μακκαρίου.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Πατριαρχεῖον*, 779-780.)

356 Ὁμολογία πίστεως

φ. 179^Γ

Ὁμολογία [χ.χ.· ἀλλὰ 1601]
(«ὑπέταξαν»)

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Λακεδαιμονίας Ἰεζεκιήλ.

357 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Αἰνίουφ. 179^ΓὙπόμνημα
(«ἐθέμεθα α^{ον}...»)28 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ιδ'
ζρθ' (1601)

Inc. Τῆς ἀγνωτάτης μητροπόλεως Αἰνίου, ἀπροστατεύτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Αἰνίου ὁ ἀρχιδιάκονος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Παρθένιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πρώην Αἰνίου.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Πατριαρχεῖον*, 780.)**358** Ὁμολογία πίστεωςφ. 179^{Γ-V}Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1601]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Αἰνίου Παρθενίου.

359 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λακεδαιμονίαςφ. 179^VὙπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρώτον...»)21 Μαρτίου, ἰνδ. ιδ'
ζρθ' (1601)

Inc. Τῆς ἀγνωτάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας ἀπροστατεύτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λακεδαιμονίας ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Χρύσανθος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἱεζεκίηλ.

(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, *Χρύσανθος*, 226)**360** Ὁμολογία πίστεωςφ. 179^VὉμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1601]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Λακεδαιμονίας Χρυσάνθου.

(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, *Χρύσανθος*, 226)

361 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λαρίσηςφ. 179^v-180^r

Ἵπόμνημα
(«ἐθήκαμεν πρῶτον...»)

15 Μαΐου, ἰνδ. ιδ'
,ζρθ' (1601)

Inc. Ἐπειδὴ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λαρίσης ὁ μ. πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Θεωνᾶς μετὰ τὴν ἀπόδραση τοῦ Διονυσίου· ὁ τελευταῖος, κατὰ τὸ κείμενο, «ἀποστασίᾳ μελετήσας κατὰ... τοῦ... βασιλέως σουλτάν Μεχμέτ... ἀπέδρα εἰς τόπους ἄλλοτρίους».

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Πατριαρχεῖον*, 780.)

362 Ὁμολογία πίστεωςφ. 180^r

Ἵμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1601]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Λαρίσης Θεωνᾶ.

363 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σοφίαςφ. 180^r

Ἵπόμνημα
(«ἔθεντο πρῶτον...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. ιδ'
,ζρθ' (1601)

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ ποτὲ Γρηγορίου ἐκείνου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σοφίας ὁ μητροπολίτης Διδυμοτείχου Ἰωάσαφ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γρηγορίου.

364 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Γάνουφ. 180^r

Ἵπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

,αχ'α' (1601)

Inc. Τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Γάνου, ποιμένος

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γάνου ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Μακάριος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφου πρώην Γάνου.

365 Ὁμολογία πίστεωςφ. 180^ΓὉμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1601]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Γάνου Μακαρίου.

366 Ἐκλογή μητροπολίτου Μηδείαςφ. 180^ΥἽπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)Ὁκτώβριος, ἰνδ. ιε'
,ζρι' (1601)

Inc. Ἐπειδὴ ἐπιστώθη καὶ τοῦτο, ὅτι

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηδείας ὁ ἱερομόναχος Γαβριὴλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γερμανοῦ.

367 Ὑπόσχεση μητροπολίτου γιὰ ἀπομάκρυνσή του ἀπὸ τὴν
Κωνσταντινούποληφ. 180^Υ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β' Ὑποσχέσεως «γράμμα»

Μάρτιος, ἰνδ. ιε'
,ζρι' (1602)

Inc. Ἐπειδὴ ἐκατηγορήθην ἔμπροσθεν τῆς συνόδου

Π. Ἀδελος μητροπολίτης ὑπόσχεται ὅτι στὸ ἐξῆς δὲν θὰ συνωμοτεῖ οὔτε θὰ προσφύγει στὴν κοσμικὴ ἀρχὴ κατὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ὅτι ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν θὰ ἐγκαταλείψει τὴν Κωνσταντινούπολη καὶ παρὰ χωρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς συνοδικῆς ψήφου του («γνώμη») στὸν μ. οἰκονόμο.

368 Ἀντικατάσταση μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἄργουςφ. 180^Υ

ΜΑΤΘΑΙΟΣ Β' «ἐγγραφον σημείωμα»

Νοέμβριος, ἰνδ. ιε'
,ζρι' (1601)

Inc. Ἐπεὶ ἡ μετριότης ἡμῶν πρὸ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἐκλογή νέου μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἄρ-

γους, δεδομένου ὅτι ὁ μητροπολίτης Παρθένιος, καθὼς ἀθέτησε τὶς ὑποσχέσεις του, εἶναι αὐτοκαθαίρετος (βλ. ἐπόμενη πράξη).

369 Παραίτηση μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους φ. 181^ρ

«παραίτησις»

Δευτέρα 29 Ὀκτωβρίου ΜΑΤΘΑΙΟΣ Β'
ἰνδ. ιγ', ζρη' (1599)

Inc. *Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τῆς*

Π. Ὁ Ναυπλίου καὶ Ἀργους Παρθένιος ὑποβάλλει τὴν παραίτησίν του στοὺς πατριαρχικοὺς ἐξάρχους, ἐπεὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του καὶ ταυτόχρονα ὑπόσχεται ὅτι ἂν ἐπιχειρήσει νὰ ἀναίρεσει τὴν παραίτησίν του θὰ θεωρεῖται «αὐτοκαθαίρετος».

370 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους φ. 181^ρ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δευτέρα 23 Νοεμβρίου
ἰνδ. ιε', ζρι' (1601)

Inc. *Ἡμεῖς οἱ εὐρεθέντες ἐνταῦθα ἀρχιερεῖς*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ναυπλίου καὶ Ἀργους ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἱερομόναχος Ἀνθιμος, μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παρθενίου.

371 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου φ. 181^ρ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

2 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιε'
ζρι' (1601)

Inc. *Ἐπεὶ καὶ ἡ ἀγνωστὰ ἀρχιεπισκοπὴ*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου ὁ ἱερομόναχος Ἰωάσαφ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σεραφεῖμ.

372 Ἀποπληρωμὴ ἐκκλησιαστικῶν δοσιμάτων φ. 181^ρ

Γράμμα
(«γίνωσκε»)

13 Μαρτίου
ἰνδ. ιδ' [1601]

Inc. *Γίνωσκε τοίνυν δέσποτά μου, ὅτι*

Π. Ὁ Κορίνθου Ἀνθίμος ἀναγγέλλει πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατρι-
άρχην ὅτι κατέβαλε 6.000 ἄσπρα ὡς «νέα σιδοςία» τῆς μητροπόλεως
καὶ τοῦ «δίδει ἄδειαν» νὰ ἐκλέξει ἐπισκόπους στοὺς θρόνους τῆς ἐπαρχίας
του, ἐπειδὴ «ἐρημώθησαν παντάπασιν» καὶ ὁ ἴδιος δὲν μπορεῖ νὰ «σέρνει
καθενὸς χρέος».

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 269.)

373 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Δαμαλῶν καὶ Πεδιάδος

φ. 181^Γ

Ὑπόμνημα
(«ἐθήκαμεν... πρῶτον...»)

Ἰνδ. ιε'
ζρι' (1601)

Inc. *Προστάξει τοῦ παραγιωτάτου ἡμῶν ἀθέντου*

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Δαμαλῶν καὶ Πεδιάδος ὁ ἱερομόναχος
Ἀθανάσιος καὶ ἱκανοποιεῖται ἔτσι τὸ αἶτημα τοῦ μητροπολίτου Κορίν-
θου Ἀντίμου.

374 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Αἴνου

φ. 181^{ΓV}

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«ἐθήκαμεν... πρῶτον...»)

28 Μαρτίου, Ἰνδ. ιε'
ζρι' (1602)

Inc. *Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Αἴνου θανάτῳ*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Αἴνου ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκ-
κλησίας Μελέτιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφου [Παρθενίου: βλ. πράξη
357] πρῶτον Αἴνου.

375 Ὁμολογία πίστεως

φ. 181^V

Ὑπόμνημα
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1602]

Inc. *Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ*

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Αἴνου Με-
λετίου.

376 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀθηνῶνφ. 181^v

Ὑπόμνημα
(«ἐθήκαμεν... πρῶτον...»)

3 Ἀπριλίου, ἰνδ. ιε΄
,ζρι΄ (1602)

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ πατριάρχου κὺρ Ματθαίου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀθηνῶν ὁ ἱερομόναχος Σαμουήλ μετὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ Νεοφύτου ὡς οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Πατριαρχεῖον*, 781.)

377 Ὁμολογία πίστεωςφ. 181^v

Ὁμολογία
(«προέταξαν»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1602]

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Ἀθηνῶν Σαμουήλ.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Ἀθῆναι*, 262-263.)

378 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χριστιανουπόλεωςφ. 181^v-182^r

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

28 Μαΐου, ἰνδ. ιε΄
,ζρι΄ (1602)

Inc. Ἐπειδὴ τῶν ἀπειθησάντων ἄλλων ἀρχιερέων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Διονύσιος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Συμεών.

(ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΗΣ, *Σύνοδοι*, 175: τμήμα τοῦ κειμένου.)

379 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νέων Πατρῶνφ. 182^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

29 Μαΐου, ἰνδ. ιε΄
,ζρι΄ (1602)

Inc. Ἐπειδὴ καὶ ὁ ποτὲ Νέων Πατρῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νέων Πατρῶν ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Γαβριήλ.

380 Ὁμολογία πίστεως

φ. 182^r

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1602]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Χριστιανουπόλεως Διονυσίου.

381 Ἐκλογή μητροπολίτου Ἀγκύρας

φ. 182^r

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

24 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ι[=α]΄
ζ'ρι' (1602)

Inc. Ἐπειδὴ καὶ τῆς τῶν Ἀγκυρανῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀγκύρας ὁ ἱερομόναχος τῆς μονῆς Ἀγίου Ἰωάννου («τοῦ ἀντικρὺ Σωζοπόλεως») Παρθένιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πρόην Ἀγκύρας.

382 Ὁμολογία πίστεως

φ. 182^{r-v}

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1602]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Ἀγκύρας Παρθενίου.

383 Ἐκλογή μητροπολίτου Ἀθηνῶν

φ. 182^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἔθεντο...»)

3 Δεκεμβρίου, ἰνδ. α΄
ζ'ρι' (1602)

Inc. Τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν κὺρ Σαμουήλ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀθηνῶν ὁ πρωτοσύγκελλος καὶ ἱερομόναχος «Ναθαναήλος» μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαμουήλ.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι 2, 263.)

384 Ἀποδοχὴ ἐνόρκου ὁμολογίας μητροπολιτῶν φ. 182^v

Σημείωμα
(«ὑπογράφομεν»)

10 Ἀπριλίου, ἰνδ. α' ΡΑΦΑΗΛ Β'
,ζρια' (1603)

Inc. Παρόντων ἡμῶν πάντων συνοδικῶς, τῶν

Π. Ἡ σύνοδος ἀποδέχεται ὅτι τῇ φράσει «βία καὶ τυραννίδι», ποὺ περιέχεται σὲ ἄδηλο ἔγγραφο (πιθανῶς καταχωρισμένο στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας), δὲν τὴν ἔγραψαν, κατὰ τὴν ὁμολογία τους, οὔτε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωάσαφ οὔτε ὁ μητροπολίτης Σμύρνης «ἀλλ' ἄλλοι... ἔχθρα καὶ κακία καὶ φθόνῳ κινούμενοι».

385 Ὁμολογία πίστεως φ. 182^v

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.: ἀλλὰ 1602] ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Ἀθηνῶν Ναθαναήλ.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 263-264.)

386 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μηδείας φ. 182^v

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἔθεντο...»)

14 Δεκεμβρίου, ἰνδ. α'
,ζρια' (1602)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μηδείας θανάτῳ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηδείας ὁ ἱερομόναχος Ἀρσένιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδήλου πρώην Μηδείας.

387 Ὁμολογία πίστεως φ. 182^v-183^r ΡΑΦΑΗΛ Β'

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.: ἀλλὰ Φεβρουάριος
ἢ Μάρτιος τοῦ 1603]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Μηθύμνης Γρηγορίου.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Μήθυμνα*, 116-117, ὁ ὁποῖος χρονολογεῖ καὶ τὴν ὁμολογία.)

388 Καθαίρεση μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 183^F

«καθαίρεσις»

Μάρτιος, ἰνδ. α΄
ζ'ρια' (1603)

Inc. Ὑπερὶ συννοδικῶς προκαθημένης τῆς ἡμῶν

Π. Σημειώνεται στὸν Κώδικα ὅτι ὁ μητροπολίτης Παροναξίας Ἀθανάσιος καθαιρέθηκε καὶ στερήθηκε τῆς ἀρχιεροσύνης του, ἐπειδὴ ἐπέδειξε ἀνάρμοστη συμπεριφορὰ, συνέχισε νὰ λειτουργεῖ μολονότι εἶχε τεθεῖ σὲ ἀργία καὶ δὲν ἐξόφλησε τὸ πρὸς τὸν Νικόλαο Καρβούνη χρέος τῶν 5.000 ἄσπρων παρὰ τὴν ἐγγραφή ὑπόσχεσής του καὶ τὴ διαβεβαίωσιν τοῦ ἄρχοντος Γεωργίου Λουκᾶ καὶ ἄλλων μαρτύρων.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, *Σημειώματα*, 219.)

389 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 183^F

Ὑπόμνημα
(«ἐθήκαμεν πρῶτον...»)

ζ'ρια' (1603)

Inc. Τῆς ἀγνωτῆς μητροπόλεως Παροναξίας ἀπροστατεύτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παροναξίας ὁ ἐκ Χίου ἱερομόναχος Ἰωακείμ μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Ἀθανασίου.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, *Σημειώματα*, 219.)

390 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σοφίας

φ. 183^V

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

18 Μαρτίου, ἰνδ. α΄
ζ'ρια' (1603)

Inc. Ὑπερὶ μετὰ θάνατον τοῦ μακαρίτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σοφίας ὁ ἱερομόναχος Νεόφυτος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Γρηγορίου.

391 Παραίτηση μητροπολίτου Σωζοπόλεωςφ. 183^v

Παραίτηση
(«παραιτούμαι»)

Ίούνιος, ἰνδ. ς΄
, αχκγ΄ (1623)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ΄
ἡ
ΑΝΘΙΜΟΣ Β΄

Inc. Ἐπειδὴ διὰ τὰς συχνὰς αἰχμαλωσίας

Π. Ὁ ᾗδελος μητροπολίτης Σωζοπόλεως παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο του ὅχι ὁμως καὶ ἀπὸ «τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα», «ἐπειδὴ... ἡ πόλις ἡμῶν παντελῶς ῥερέμωται».

392 Παραίτηση μητροπολίτου Μυτιλήνηςφ. 183^v

«παραιτήσις»

28 Μαρτίου, ζρια΄ (1603)

ΡΑΦΑΗΛ Β΄

Inc. Ἐγὼ ὁ μητροπολίτης Μυτιλήνης Παῖσιος

Π. Ὁ Μυτιλήνης Παῖσιος ὑποβάλλει μὲ ἰδιόχειρο γράμμα τὴν παραίτησή του, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ, λόγω ἀσθενείας, νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ καθήκοντά του· συγχρόνως ἀξιῶνει τὴν ἀποπληρωμὴ τῆς πατριαρχικῆς ζητείας ποὺ τοῦ ἀναλογεῖ ἀπὸ τὸν νέο μητροπολίτη Μυτιλήνης.

393 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μυτιλήνηςφ. 183^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἔθεντο...»)

21 Ἀπριλίου, ἰνδ. α΄
, ζρια΄ (1603)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μυτιλήνης, ἀπροστατεύτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μυτιλήνης ὁ οἰκονόμος Μηθύμνης Δανιὴλ μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παΐσιου.

394 Ὁμολογία πίστεωςφ. 183^v-184^r

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.: ἀλλὰ 1603]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψήφιου μητροπολίτου Μυτιλήνης Δανιὴλ.

395 Παραίτηση μητροπολίτου Μηδείαςφ. 184^f

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ' ἡ
ΑΝΘΙΜΟΣ Β'

«παραίτησις»

Ἰούνιος, ἰνδ. ζ'
,αχκγ' (1623)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ ἄδελφος μητροπολίτης Μηδείας παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνον
του, ὅχι ὅμως καὶ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης, ἐπειδὴ, καθὼς ἐκ-
θέτει, «διὰ τὴν λεϊλάτησιν τῶν Καζάκων ἐγενόμεθα πένητες».

396 Ἐκλογή μητροπολίτου Λαρίσηςφ. 184^f

ΡΑΦΑΗΛ Β'

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Ἰανουάριος, ἰνδ. β'
,ζριβ' (1604)

Inc. Ἐπειδὴ καὶ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λαρίσης ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ.
Ἐκκλησίας Λεόντιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Θεωνᾶ.

397 Ἐκλογή μητροπολίτου Λακεδαιμονίαςφ. 184^f

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

18 Ἰανουαρίου, ἰνδ. β'
,ζριβ' (1604)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ χρηματίσας μητροπολίτης Λακεδαιμονίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λακεδαιμονίας ὁ «ἀπὸ ταύτης τῆς
χώρας» ἱερομόναχος Διονύσιος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Χρυσάνθου.

398 Ἐκλογή μητροπολίτου Νέων Πατρῶνφ. 184^f

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα... »)

12 Φεβρουαρίου, ἰνδ. β'
,ζριβ' (1604)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νέων Πατρῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νέων Πατρῶν ὁ «ἐκείθεν ἐλθὼν»
ἱερομόναχος Σεραφεῖμ μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παρθενίου.

399 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἄργους φ. 184^Γ

Ἰπόμνημα 12 Φεβρουαρίου, ἰνδ. β'
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...») ,ζριβ' (1604)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ναυπλοῖ[=ι]ου δίχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ναυπλίου καὶ Ἄργους ὁ πρῶην Νέων Πατρῶν Παρθένιος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ἀνθίμου καὶ τῇ μετὰθεσί του στὴ μητρόπολιν Ἀθηνῶν.

400 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μονεμβασίας φ. 184^Υ

Ἰπόμνημα 9 Μαρτίου, ἰνδ. β'
(«ἔθηκαν πρῶτον...») ,ζριβ' (1604)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμβασίας ἄνεν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μονεμβασίας ὁ ἐπίσκοπος Ρέοντος Ἰωάσαφ μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Λεοντίου.

401 Παραίτησιν μητροπολίτου Ρόδου φ. 184^Υ

«παραίτησις» Ἰνδ. ιβ' [=β'], ,ζριβ' (1604)

Inc. Ἐπεὶ ἡ ταπεινότης ἡμῶν περιστάσεσι

Π. Παραιτεῖται ὁ μητροπολίτης Ρόδου Ἱερεμίας ὕστερα ἀπὸ τὶς κατηγορίες ποὺ διατυπώθηκαν ἐναντίον του: τὶς κατηγορίες αὐτὰς ὁ ἴδιος τὶς χαρακτηρίζει ἀναπόδεικτες καὶ συκοφαντικὰς, ἀλλὰ ὑποβάλλει τὴν παραίτησίν του γιὰ νὰ μὴν προξενηθοῦν μεγαλύτερα σκάνδαλα στὴν ἐπαρχίαν του.

402 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ρόδου φ. 184^Υ

Ἰπόμνημα 24 Μαρτίου, ἰνδ. β'
(«πρῶτον... ἔθεντο...») ,ζριβ' (1604)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ῥόδου, δίχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ρόδου ὁ «πατριαρχικός» πρωτοσύγκελλος ἱερομόναχος Φιλόθεος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἱερεμίου.

403 Ἐκλογή μητροπολίτου Γαγγρῶν

φ. 184^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

25 Αὐγούστου
,ζριβ' (1604)

Inc. Ἐπειδὴ ἡ ἀγνωστὴ μητρόπολις Γαγγρῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γαγγρῶν ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος στὸν κενὸ ἀπὸ πολλὰ χρόνια, λόγω ἐρημώσεως, θρόνο τῆς μητροπόλεως αὐτῆς.

404 Καθαίρεση μητροπολίτου Βάρνης

φ. 184^v-185^r

«σημείωμα»

Ἱανουάριος, ἰνδ. γ'
,ζριγ' (1605)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Σημειώνεται στὸν Κώδικα [ὅτι ὁ μητροπολίτης Βάρνης Θεόληπτος καθαιρεῖται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης. Τὰ ἀδικήματα ποὺ ἐπέσυραν τὶς ποινὲς αὐτὲς εἶχαν ἀποδειχθεῖ σὲ δίκη ποὺ ἔγινε στὴ μητρόπολη Βάρνης, τότε ὅμως, «βία καὶ μεσιτεία προσώπων ἀρχοντικῶν», εἶχε ἀποφύγει τὴν καθαίρεση. Ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τῶν ὁφεικταλίων ποὺ ἔλαβαν μέρος στὴ σύνοδο ὡς ἐκπρόσωποι διαφόρων ἀρχιερέων: Ἱέραξ, μ. λογοθέτης, Θεοδόσιος, μ. οἰκονόμος, Ἰωάννης, μ. σκευελάριος, Γαβριᾶς, μ. σκευοφύλαξ, Γεώργιος, μ. ρήτωρ, καὶ Μιχαήλ, λογοθέτης¹.

405 Ἐκλογή μητροπολίτου Βάρνης

φ. 185^r

Ἐπόμνημα
(«ἐθήκαμεν... πρῶτον...»)

12 Ἱανουαρίου, ἰνδ. γ'
,ζριγ' (1605)

Inc. Τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βάρνης δίχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ ἱερομόναχος Ματθαῖος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Θεολήπτου.

1. HURMUZAKI, *Documente* 13, 385 : ἀπὸ τὸν κώδικα ΕΦΣΚ 11.

406 Ἀθώωση μητροπολίτου Νέων Πατρῶν

φ. 185^{F-V}

«ἀθωωτικὸν καὶ συνοδικόν...
ἐγγραφον»

Ἰανουάριος, ἰνδ. γ'
,ζριγ' (1605)

Inc. *Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης*

Π. Ἀθώνεται ὁ μητροπολίτης Νέων Πατρῶν Γαβριήλ καὶ ἀποκαθίσταται στὸ θρόνο του, ἐπειδὴ ἀπέδειξε ὅτι εἶχε ὑπακούσει στὶς ἀποφάσεις «τῆς τε πρώτης ἐκείνης καὶ μεγάλης τῶν ἀρχιερέων συνόδου» καὶ στὶς μετέπειτα συνοδικὰς ἀποφάσεις καὶ κατὰ συνέπεια εἶχε καταβάλει τὴν «ἀποκοπὴν τῆς πατριαρχικῆς ζητείας». Στὸ κείμενο ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τῶν ὁφεικιστῶν ποὺ ἔλαβαν μέρος στὴ σύνοδο ὡς ἐκπρόσωποι διαφόρων ἀρχιερέων (βλ. πράξη 404).

407 Ἐπιστροφὴ Ζαγορίων στὴ μητρόπολιν Ἰωαννίνων

φ. 185^V-186^F

«ἐπικυρωτικὸν καὶ
συνοδικὸν γράμμα»

Ἰούνιος, ἰνδ. γ'
,ζριγ' (1605)

Inc. *Ἐπειδὴ πολλῶν ὄντων καὶ ἰσχυροτάτων*

Π. Ἀποδίδονται ἐκ νέου στὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς μητροπόλεως Ἰωαννίνων τὰ Ζαγόρια, τὰ ὁποῖα παρὰ νόμῳ εἶχαν ἀποσπαστεῖ ἀπὸ αὐτὴν: δικαίωνονται ἔτσι οἱ προσπάθειες τοῦ Ἰωαννίνων Νεοφύτου¹.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, "Ἡπειρος, 62-63.)

408 Ἐπικύρωση ἀφιέρωσης μονῶν στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ φ. 186^F

Ἐπικυρωτικὸ γράμμα
(«ἀποφαινόμεθα... εἶναι καὶ διαμένειν»)

Ἰανουάριος, ἰνδ. γ'
,ζριγ' (1605)

Inc. *Ἐπειδὴ γράμμα ἐξαρχικὸν τῶν ποτε*

Π. Ἐπικυρώνεται γράμμα, ποὺ ἔγινε στὴ Νάξο τὸ 1558/9 (α' 773^{ρον} ἰνδ. β^α^α) ἀπὸ τοὺς ἐξάρχους "Ἀσπρης Θάλασσας Δαβὶδ καὶ Ζαχαρία, σύμφωνα μὲ τὸ ὅποιο ὁ τότε δούκας τῶν Κυκλάδων ἀφιέρωσε στὴ Μ.

1. Ἡ πράξη ἀποδίδεται στὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη Νεόφυτο Β', ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὴ χρονολογία πατριαρχεῖας ἦταν ὁ Ραφαὴλ Β': πιθανότατα πρόκειται γιὰ lapsus calami τοῦ γραφέα, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ παρασύρθηκε ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ μητροπολίτου Ἰωαννίνων.

411 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μυτιλήνηςφ. 186^{r-v}

Ἐπόμνημα
(«ἐβήκαμεν πρῶτον...»)

Ἰνδ. γ'
ζριγ' (1605)

Inc. Τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Μιτυλήνης, θανάτω

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μυτιλήνης ὁ ἱερομόναχος Σωφρόνιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφου πρῶην Μυτιλήνης.

412 Λύση καθαιρέσεωςφ. 186^v

«ἔγγραφον» ἀθωώσεως

Ἰούλιος, ἰνδ. γ'
ζριγ' (1605)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Λύεται ἡ καθαίρεση τοῦ μητροπολίτου Χριστιανουπόλεως Συμεών, ἐπειδὴ, σύμφωνα μὲ τις ἔγγραφες ἀποδείξεις του, «οὐδέποτε ἐφάνη καταφρονήσας τῆς τε μεγάλης ἐκείνης καὶ πρώτης τῶν ἀρχιερέων συνόδου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνην γεγεννημένων συνοδικῶν αποφάσεων», ἀλλὰ κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴν ζητείαν. Ἐπιπλέον ἀποφασίζεται ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ στὴ θέση του ἀμέσως μόλις κενωθεῖ αὐτή.

(ΚΝΗΤΗΣ, Χριστιανούπολις, 69-70.)

413 Ὁμολογία πίστεωςφ. 186^v

Ὁμολογία
(«προέταξαι»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1605]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Μυτιλήνης Σωφρονίου.

414 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σμύρνηςφ. 186^v

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

6 Νοεμβρίου, ἰνδ. δ'
ζριδ' (1605)

Inc. Τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σμύρνης, θανάτω

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σμύρνης ὁ ἱερομόναχος Γαβριὴλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ πρώην Σμύρνης.

415 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης φ. 186^v-187^r

Ὑπόμνημα 5 Δεκεμβρίου, ἰνδ. δ' (ἀπρῶτον... ἐθήμεθα...),
,ζριδ' (1605)

Inc. Τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, θανάτω

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἱερομόναχος Σωφρόνιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ πρώην Θεσσαλονίκης.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, *Βραχέα*, 250-251.)

416 Ὁμολογία πίστεως φ. 187^r

Ὁμολογία [χ.χ.· ἀλλὰ 1605]
(ἀπρόεταξα)

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Σωφρονίου.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, *Βραχέα*, 252.)

417 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βεροίας φ. 187^r

Ὑπόμνημα 6 Δεκεμβρίου, ἰνδ. δ' (ἀπρῶτον... ἐθήκαμεν...),
,ζριδ' (1605)

Inc. Τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Βερόδοας, θανάτω

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βεροίας ὁ ἱερομόναχος Παῖσιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ πρώην Βεροίας.

418 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μυρέων φ. 187^r

Ὑπόμνημα 11 Δεκεμβρίου, ἰνδ. δ' (ἀπρῶτον... ἐθήκαμεν...),
,ζριδ' (1605)

Inc. Ὑπευδὴ μετὰ τῶν ἄλλων ἐν

Π. Ὑκλέγεται μητροπολίτης Μυρέων ὁ ἱερομόναχος Ματθαῖος. Γιὰ τὴν πλήρωση τοῦ μητροπολιτικοῦ αὐτοῦ θρόνου ἡ σύνοδος ἐπικαλεῖται ὅσα ὁ Θεόδωρος Βαλααμῶν ἀναφέρει στὴν «Περὶ πατριαρχικῶν προνομίων» μελέτη του.

(ΓΕΔΕΟΝ, Διατάξεις 1, 42-43.)

419 Καθαίρεση μητροπολίτου Βάρνης

φ. 187^v

Καθαίρεση
(«ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς»)

Μάιος, ἰνδ. 8'
,ζριδ' (1606)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Σημειώνεται στὸν Κώδικα ὅτι καθαιρεῖται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Βάρνης Ματθαῖος, ἐπειδὴ εἶχε συνάψει σχέσεις μετὰ «τινος γυναικὸς καλουμένης Ζαρίφ κερᾶς ἀνάνδρου τε καὶ ὑπόπτου», σύμφωνα μὲ τὴν κατάθεση ἀξιόπιστων μαρτύρων ἀλλὰ καὶ τὴ δική του ὁμολογία.

420 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βάρνης

φ. 187^v

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

15 Μαρτίου, ἰνδ. 8'
,ζριδ' (1606)

Inc. Τοῦ ποτὲ Βάρνης μητροπολίτου Ματθαίου

Π. Ὑκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Ματθαίου.

421 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βιδίνης

φ. 187^v

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

20 Μαρτίου, ἰνδ. 8'
,ζριδ' (1606)

Inc. Τῆς ἀγνωστάτης μητροπόλεως Βιδίνης θανάτω

Π. Ὑκλέγεται μητροπολίτης Βιδίνης ὁ ἱερομόναχος Σωφρόνιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ πρώην Βιδίνης.

422 Παραίτηση μητροπολίτουφ. 188^Γ

«παραίτησις»

26 Φεβρουαρίου, ἰνδ. δ' ^ζριδ' (1606)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τῆς

Π. Παραιτεῖται ἄδελος μητροπολίτης — πρόκειται πιθανῶς γιὰ τὸν Διδυμοτεῖχου Ἰωάσαφ (βλ. ἐπόμενη πράξις)— ἀπὸ τοῦ θρόνου του, ὅχι ὅμως καὶ ἀπὸ τοῦ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης· ὁ διάδοχός του ὀφείλει νὰ ἀποπληρώσει τὰ χρέη τῆς μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα ἀνέρχονται σὲ 22.000 γρόσια πρὸς τὸν ἄρχοντα Καπλάνη καὶ 3.000 πρὸς τὸν «Χαλεπλή». Τὴν παραίτησή του ἐγγείρισε στὸν πρωτεύδικτο τῆς Μ. Ἐκκλησίας Φώτιο, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τὴν παραδώσει στὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη ὅταν ἀποπληρωθοῦν τὰ χρέη του.

423 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Διδυμοτεῖχουφ. 188^ΓἘπόμνημα
(«α»... ἐθέμεθα...)23 Ἰουλίου
^ζριδ' (1606)

Inc. Τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Διδυμοτεῖχου κυρίου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Διδυμοτεῖχου ὁ ἀπὸ Αἰνίου ἱερομόναχος Δανιὴλ μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἰωάσαφ.

424 Παραίτηση μητροπολίτουφ. 188^Γ

«παραίτησις»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ε' ^ζριδ' (1606)

Inc. Ἐστῶντας καὶ νὰ εἶμαι πολλὰ

Π. Ἀδελος μητροπολίτης — πιθανῶς ὁ νεοεκλεγὴς Διδυμοτεῖχου Δανιὴλ (βλ. πράξεις 422, 423)— σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ χρέη τῆς μητροπόλεώς του· διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

425 Παραίτηση ἀρχιεπισκόπου Σαντορίνηςφ. 188^Γ

[ΡΑΦΑΗΛ Β';] «παραίτησις»

2 Ἰουλίου, αχρος' (1676)
[ἀλλὰ πιθανῶς 1606]

Inc. *Διὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος*

Π. Ἀδελφός ἀρχιεπίσκοπος Σαντορίνης —πιθανῶς ὁ Ἰωακείμ (βλ. ἐπόμενη παράξη)— μετ' ἑτάμια παραιτεῖται, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει τίς ὀφειλές του πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίαν.

(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Σαντορίνη, 17-18.)

426 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Σαντορίνης

φ. 188^Γ

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθήκαμεν...»)

30 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ε' ΡΑΦΑΗΛ Β'
,ζριε' (1606)

Inc. *Τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Σαντορίνης, δίχα*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Σαντορίνης ὁ πρῶην μητροπολίτης Παροναξίας Ἰωσήφ μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἰωακείμ.

(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Σαντορίνη, 18.)

427 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 188^Γ

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθήκαμεν...»)

4 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. ε'
,ζριε' (1606)

Inc. *Τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Παροναξίας πρῶην*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παροναξίας ὁ πρῶην Ἀνδρου Γαβριὴλ μετὰ τὴ μετάθεση τοῦ Ἰωσήφ στὸν ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνον Σαντορίνης.

(ΠΑΣΧΑΛΗΣ, Ἀνδρος, 90-91.)

428 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Φιλίππων

φ. 188^Γ

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθήκαμεν...»)

29 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ε'
,ζριε' (1607)

Inc. *Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Φιλίππων, θανάτῳ*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Φιλίππων ὁ πρῶην ἐπίσκοπος «Ραδοβισδίου» Κλήμης μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ πρῶην Φιλίππων.

429 Ἐκλογή μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους φ. 188^v

Ἑπόμνημα Μάιος, ἰνδ. ε' (1607)
 («πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ναυπλοῖ[=ι]ου καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ναυπλίου καὶ Ἀργους ὁ οἰκονόμος τῆς μητροπόλεως αὐτῆς ἱερομόναχος Σωφρόνιος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ ἀδῆλου πρώην Ναυπλίου καὶ Ἀργους.

430 Ἐκλογή μητροπολίτου Νεοκαισαρείας φ. 188^v

Ἑπόμνημα Μάιος, ἰνδ. ε' (1607)
 («πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νεοκαισαρείας, θανάτω

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νεοκαισαρείας ὁ ἀεκεῖθεν... ἐλθὼν) παπα-Μητροφάνης μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδῆλου πρώην Νεοκαισαρείας.

431 Ὁμολογία πίστεως φ. 188^v-189^r

Ὁμολογία [χ.χ.· ἀλλὰ 1607]
 («προέταξα»)

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους Σωφρόνιου.

432 Παραίτηση μητροπολίτου Μεσημβρίας φ. 189^r

Παραίτηση [χ.χ.· ἀλλὰ 1607:
 («ἀφίνω τὸν θρόνον»)] βλ. πράξι 433]

Inc. Ἐγὼ ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Μεσημβρίας

Π. Παραίτεται ὁ Μεσημβρίας Χριστόφορος ἀπὸ τὸ θρόνο τῆς μητροπόλεως του «διὰ γῆρας καὶ ἀνωμαλίαν καιροῦ», ἀλλὰ διατηρεῖ τὸ

ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης καὶ δηλώνει ὅτι θὰ μονάσει στὸ μοναστήρι τοῦ Τιμίου Προδρόμου.

433 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μεσημβρίας

φ. 189^Γ

Ἵπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

28 Μαΐου, ἰνδ. ε'
,ζριε' (1607)

Inc. Τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Μεσημβρίας, δίχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μεσημβρίας ὁ ἐφημέριος τῆς μητροπόλεως αὐτῆς ἱερομόναχος Κυπριανὸς μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Χριστοφύρου.

434 Ὁμολογία πίστεως

φ. 189^Γ

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ. ἀλλὰ 1607]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Μεσημβρίας Κυπριανοῦ.

435 Παραίτηση μητροπολίτου Θεσσαλονίκης

φ. 189^Γ

«παραίτησις»

3 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ζ'
,αχζ' (1607)

Inc. Ἐπειδὴ σκάνδαλον καὶ σύγχυσις ἐκινήθη

Π. Ὁ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Σωφρόνιος ὑποβάλλει ἐγγράφως παραίτηση ἀπὸ τὸ θρόνο του —ἀλλὰ διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης— ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει τὶς ἐσωτερικὲς διενέξεις στὴ μητρόπολη αὐτή.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, Βραχέα, 252-253.)

436 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης

φ. 189^Γ

Ἵπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

12 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ζ'
,ζρις' (1607)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης δίχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ὁ ἐπίσκοπος Κίτρους Ζωσιμᾶς μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Σωφρονίου.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, Βραχέα, 254.)

437 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Κασσανδρείας

φ. 189^v

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β΄

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. ζ΄
,ζρις΄ (1607)

Inc. Ἐπειδὴ Εὐθύμιος ὁ χρηματῆ[=ί]σας πρὸ

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Κασσανδρείας ὁ ἱερομόναχος Δαμασκηνὸς μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Εὐθυμίου.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, Βραχέα, 248-249.)

438 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης

φ. 189^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθήκαμεν...»)

18 Ἰουνίου, ἰνδ. ζ΄
,ζρις΄ (1608)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Αἰγίνης, σχολαζούσης

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Αἰγίνης ὁ ἱερομόναχος «Νύμφων» [=Νήφων] στὸν κενὸ γιὰ πολλὰ χρόνια θρόνο τῆς ἀρχιεπισκοπῆς αὐτῆς.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 264.)

439 Καθάρεση ἐπισκόπων ἐπαρχίας Κορίνθου

φ. 189^v-190^r

«πατριαρχικὸν καὶ
συνοδικὸν γράμμα»

Μάιος, ἰνδ. ζ΄
,ζρις΄ (1608)

Inc. Φανερόν καὶ ὁμολογούμενον ἐστί, καὶ

Π. Καθαρίζονται καὶ στεροῦνται τῆς ἀρχιεροσύνης οἱ ἐπίσκοποι Πολυφέργγους Θεοδόσιος καὶ Δαμαλῶν καὶ Πεδιάδος Ἀθανάσιος, ἐπειδὴ δὲν ἐξεπλήρωσαν τὶς οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις τοὺς πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῶν δύο ἐτῶν ποὺ εἶχε ὀρίσει ὁ ἐπὶ Ραφαὴλ Β΄ ἐκδοθεὶς τόμος· ταυτοχρόνα ἀποφασίζεται ἡ ἔνωση τῶν δύο ἐπισκο-

πῶν μὲ τῇ μητρόπολι Κορίνθου «ὡς ἀδυνάτως ἐχούσας τρέφειν γνησίους ἐπισκόπους».

440 Ἑνορική κατάθεση ἐναντίον τοῦ μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως φ. 190^Γ

Μαρτυρίας «γράμμα»
«μαρτυρῶ»

12 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. η΄
,ζριη΄ (1609)

Inc. Ἐν ἔτει ,ζριη^ω, μηνὶ ὀκτωμβρίῳ

Π. Ἄδελφος καταθέτει ἐνόρκως ἐνώπιον τῆς συνόδου καὶ μαρτυρεῖ ἐγγράφως ὅτι τόσο ὁ ἴδιος ὅσο καὶ ὁ ὑπέρβτης του Βασίλης εἶδαν, πρὶν δύο χρόνια καὶ δύο μῆνες, σὲ κελὶ τῆς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως τὸ μητροπολίτη Δανιὴλ «μετὰ τινος γυναικὸς συμμιγνύμενον καὶ μοιχεύοντα αὐτήν».

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Φιλιππούπολις, 266-267.)

441 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας ναοῦ φ. 190^{Γ-V}

«συνοδικὸν ἐπικυρωτικὸν
γράμμα»

2 Μαρτίου, ἰνδ. η΄
,ζριη΄ (1610)

Inc. Ὅτι μὲν ὁ μακρὰν τῆς

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τοῦ ναοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ποῦ βρίσκεται στὴν περιοχὴ «Κλυτοναβίστα» τῆς ἐπισκοπῆς Βελλᾶς· ταυτόχρονα ἐπιβεβαιώνεται ἡ ἐξάρτηση τῆς περιοχῆς ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο Βελλᾶς Ἰωάσαφ, στὸν ὁποῖο οἱ «ἐνοικοι» τῆς περιοχῆς ὀφείλουν νὰ καταβάλλουν τὰ νόμιμα δικαιώματά του. Τὸ σταυροπήγιο θὰ καταβάλλει στὴ Μ. Ἐκκλησία, κατ' ἔτος, τὸ ἀπὸ παλαιὰ ὀρισθὲν ποσὸ τῶν 80 ἄσπρων.

442 Ἐπικύρωση παραιτήσεως μητροπολίτου Νικομηδείας φ. 190^{V-191}^Γ

Συνοδικὴ ἀπόφαση
(«ἀποφανόμεθα συνοδικῶς»)

Αὐγούστος ἰνδ. α΄ ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β΄
,ζρκς΄ (1618)

Inc. Φανερόν ἐστί, καὶ ὁμολογούμενον, ὅτι

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ παραίτηση τοῦ Νικομηδείας Γαβριήλ: ἐναντίον τοῦ μητροπολίτου αὐτοῦ εἶχαν διατυπωθεῖ σοβαρὲς κατηγορίες ὅτι ἐνεργοῦσε κατὰ τέτοιο τρόπο στὴν Κωνσταντινούπολιν «σκοπὸν ἔχον, ἵνα εἰς τὸ παντελὲς ἀφανίσῃ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν». Ἡ παραίτηση ἔγινε δυνατὴ μόνο χάρις στὴν παρέμβαση τοῦ Π. Πατρῶν Θεοφάνους, ὁ ὁποῖος κατέβαλε στὸν Γαβριήλ γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό, ἐκτὸς ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ἑξοδα, καὶ 240.000 ἄσπρα· στὸν κενὸ θρόνον τῆς Νικομηδείας ἡ σύνοδος μεταθέτει τώρα τὸν Δράμας Νεόφυτο, ἀνεψιὸ τοῦ Π. Πατρῶν.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Στασινός*, 143-145.)

443 Ἀπαλλαγὴ ἐπισκόπου ἀπὸ κατηγορίες

φ. 191^Γ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β΄

«πατριαρχικὸν γράμμα
καὶ συνοδικόν»

Μάρτιος, ἰνδ. η΄
,ζριθ΄ (1610)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Δρυϊνουπόλεως

Π. Ἀποφασίζεται ἀπὸ τὴ σύνοδο ὅτι οἱ κατηγορίες ἐναντίον τοῦ ἐπισκόπου Δρυϊνουπόλεως Νεοφύτου εἶναι συκοφαντίες· στὸ μέλλον καμιά ἀναφορὰ ἐναντίον του δὲν θὰ γίνῃ δεκτὴ χωρὶς τὴν ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτου Ἰωαννίνων, προϋσταμένου τοῦ Δρυϊνουπόλεως.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ὁ Δρυϊνουπόλεως Νεόφυτος*, 465-466.)

444 Ἀναφορὰ ἐναντίον τοῦ ἐπισκόπου Ἀνδρου

φ. 191^Γ

Σημείωμα
(«ἐσημειώθη»)

3 Ἰουλίου, ἰνδ. η΄
,ζριθ΄ (1610)

Inc. Ἐν ἔτει ,ζριη^ο, ἰουλλίῳ γ^ο

Π. Ὁ παπα-Νικόλαος πρωτονοτάριος καὶ ὁ Ἰωάννης Ντέης ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ἀνδρο καὶ κατηγοροῦν ἐνώπιον τῆς συνόδου, προσκομίζοντας καὶ ἔγγραφη ἀναφορὰ ἄλλων αὐτοπτῶν μαρτύρων, τὸν ἐπίσκοπο Ἀνδρου Βενιαμὶν ὅτι, μεταξὺ τῶν ἄλλων παρανόμων πράξεών του, («ἐπόρνευσεν») στὸ σπῆτι τοῦ πρωτοπαπᾶ Δημητρίου μετὰ τῆ θυγατέρα τοῦ Μέξα Σαρακινᾶ.

445 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νεοκαισαρείας

φ. 191^Υ

Ἰγρόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Ὁκτώβριος, ἰνδ. θ΄
,ζριθ΄ (1610)

Inc. *Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νεοκαισαρείας, ἐκ*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νεοκαισαρείας ὁ ἱερομόναχος Βενιαμὶν στὸν κενὸ ἐπὶ πολλὰ χρόνια μητροπολιτικὸ αὐτὸ θρόνον.

446 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Ὁρεῶν

φ. 191^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

28 Ἀπριλίου, ἰδ. θ' ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α'
,αχκς' (1626)

Inc. *Τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Ὁραίων, δίχα*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος «Ὁραίων» ὁ ἱερομόναχος Δωρόθεος μετὰ τῇ μετάθεσιν τοῦ Δανιὴλ στὴ μητρόπολιν Θηβῶν.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, Δωρόθεος, 31.)

447 Ἀνάληψη ἀποπληρωμῆς χρέους ἀπὸ τὸ μητροπολίτη Σερ- ρῶν

φ. 191^v

Ἵποσχέσεως «γράμμα»
(«δηλοποιῶν»)

Μάιος, ἰδ. ιβ' ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β'
,ζρκβ' (1614)

Inc. *Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ*

Π. Ὁ μητροπολίτης Σερρῶν Δαμασκηνὸς ὑπόσχεται ἐνώπιον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὅτι ἀναλαμβάνει νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος τοῦ πρώην Σερρῶν Ἰωάσαφ, δηλαδὴ τὸ ποσὸ τῶν 100.000 ἄσπρων πρὸς τὸν Χατζὴ Ἀλῆ, ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῆς μητροπόλεως καὶ σὲ περίπτωσιν πού δὲν καλυφθεῖ τὸ ποσὸ, ἀπὸ δικᾶ του. Ὁμολογεῖ παράλληλα ὅτι ὁ πρόην Σερρῶν καὶ νῦν Παλαιῶν Πατρῶν Θεοφάνης εἶναι «ἐλευθερωμένος» ἀπὸ τὸ χρέος αὐτό.

448 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Εὐχαΐτων

φ. 191^v

Ἵπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Αὐγούστος, ἰδ. ιε' ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α'
,αχλβ' (1632)

Inc. *Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Εὐχαΐτων πρὸ*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Εὐχαΐτων ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος στὸν κενὸ ἐπὶ πολλὰ χρόνια μητροπολιτικὸ αὐτὸ θρόνον.

449 Ἀναφορὰ τοῦ μητροπολίτου Χίου περὶ ὑποψηφίου ἱερέως
φ. 191^v-192^r

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β' Ἀναφορὰ

«ἀπὸ Χίου», 22 Ἀπριλίου
ἰνδ. α', ,αχιν' (1618)

Inc. Ἐπειδὴ καὶ διὰ τιμίον ὑμῶν

Π. Ὁ μητροπολίτης Χίου ἀναγγέλλει πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη ὅτι ὁ δομέστικος Ἰωάννης, γιὸς τοῦ μαστρο-Μαθιοῦ ἐξετάστηκε ἀπὸ αὐτὸν καὶ βρέθηκε ὅτι εἶναι ἄξιος τῆς ἱεροσύνης· ὅμως, ἐπειδὴ ὑπάρχει κατηγορία ἐναντίον του γιὰ «σοδομικὰς πράξεις», παρακαλεῖ τὸν πατριάρχη νὰ ἀποφασίσαι ἐκεῖνος, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος ἐμποδίζεται ἀπὸ τὴν «ἐπικρατηθεῖσαν ἡμῖν συνήθειαν, τοὺς οὕτω μικροῦ λόγου καταλαληθέντας καὶ τοιουτοτρόπως δυσφημισθέντας μὴ ἀναβιβάζειν εἰς τοιοῦτον βαθμόν».

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 151: πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

450 Ἐκλογή μητροπολίτου Σεβαστείας

φ. 192^r

Ἐγρόνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. ιε'
,ζρκ' (1617)

Inc. Ἐπειδὴ ἡ ἀγιοτάτη μητρόπολις Σεβαστείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σεβαστείας ὁ ἱερομόναχος Σεραφεῖμ στὸν κενὸ ἐπὶ πολλὰ χρόνια μητροπολιτικὸ αὐτὸ θρόνο.

451 Παραίτηση ἐπισκόπου Ἀνδρου

φ. 192^r

«παραίτησις»

20 Ἰουνίου, ἰνδ. β'
,ζρκ' (1619)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος οἰκιοχείρου μου

Π. Ἀδελος [=Βενιαμὴν] ἐπίσκοπος Ἀνδρου μὲ ἰδιόχειρο γράμμα παραιτεῖται, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη του, τὰ ὁποῖα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εἶναι 81.000 ἄσπρα ποὺ ὀφείλει «τῷ κυρ Ἰωάννη τῷ Ὑψηλῷ καὶ κυρ Δήμῳ Σαλονικέως». «Δίδει ἄδειαν» στὸ μητροπολίτη Ἀθηνῶν νὰ ἐκλέξει ἄλλον ἐπίσκοπο μὲ τὴν προϋπόθεση ὅτι θὰ ἀποπληρώσει τὰ πῶ πάνω χρέη.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Ἀθῆναι*, 264.)

452 Ἐκλογή μητροπολίτου Σοφίας

φ. 192^f

Ἐπόμνημα
«ἐθέμεθα πρῶτον...»

23 Ἰουνίου, ἰνδ. ια' ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ Α'
,αρχη' (1628)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Σοφίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σοφίας ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Ἱερεμίου.

453 Ἀθώωση καὶ τιμωρία ὁφφικιαλίων τῆς μητροπόλεως Ἰωαννίνων

φ. 192^{r-v}

Συνοδικὴ ἀπόφασις
(«ἐκρίναμεν... καὶ ἀποφαινόμεθα»)

Αὐγούστου, ἰνδ. ε' ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β'
,ζρκε' (1617)

Inc. Καλῶς γινώσκετε, ὅτι πρὸ χρόνων

Π. Ἀνακοινώνεται στοὺς ἐπισκόπους, τὸν κλῆρο καὶ τὸ λαὸ τῆς μητροπόλεως Ἰωαννίνων ὅτι ὁ μητροπολίτης Νεόφυτος εὐρέθη ἄθῳος τῶν κατηγοριῶν ποὺ εἶχαν διατυπωθεῖ ἐναντίον του. Ὅσοι κατήγοροι ὁμολόγησαν ἐνώπιον τοῦ πατριαρχικοῦ ἀπεσταλμένου —μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀρτῆς Ραφαὴλ καὶ τοῦ ἐπισκόπου Θαυμακοῦ Ἰωάσαφ— ὅτι ὑπὸ πάθους καὶ ἔχθρας ἀπέγραψαν ψευδῶς» συγχωροῦνται· ἀντιθέτως, οἱ μὴ μετανόησαντες ὁφφικιάλιοι Ἰωαννίνων, σκακελλάριος παπα-Δημήτρης, χαρτοφύλαξ παπα-Νικόλας καὶ πρωτονοτάριος παπα-Παναγιώτης, καθαιροῦνται καὶ στεροῦνται τῆς ἀρχιεροσύνης καὶ τοῦ ὁφφικίου τους.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ὁ Ἰωαννίνων Νεόφυτος, 906-907.)

454 Νέα καθάρεσις κυπρίου ἱερομονάχου

φ. 193^f

Συνοδικὴ ἀπόφασις
(«γράφομεν καὶ... ἀποφαινόμεθα»)

Ἰούλιος
ἰνδ. α' [1618]

Inc. Γνωστὸν ἔστω ὑμῖν, ὅτι τῆς

Π. Καθαίρεται ἐκ νέου καὶ στερεῖται τῆς ἱεροσύνης—εἶχε προηγηθεῖ καὶ καθάρεσις ἀπὸ τὸν Κύπρου Χριστόδουλο— ὁ ἱερομόναχος Κύριλλος, ἐπειδὴ ἐπιχείρησε νὰ ἀποσπάσει τὴν ἐπισκοπὴ Σόλων ἀπὸ τὸν νόμιμο ἐπίσκοπό της Μακάριο, χρησιμοποιοῦντας τὴν πολιτικὴν ἐξου-

σία' ταυτόχρονα τιμωροῦνται μὲ ἀργία καὶ οἱ συνεργάτες τοῦ Κυρίλλου παπα-Καρτζιράς καὶ παπα-Λεόντιος. Ἡ συνοδικὴ ἀπόφασις γνωστοποιεῖται στὸν κλῆρο καὶ τὸ λαὸ τῆς Κύπρου.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Εγγράφα 2, 555-557.)

455 Ὑπεκλογὴ ἐπισκόπου «Γιανόκ»

φ. 193^{Γ-Υ}

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' Ὑπόμνημα

Φεβρουάριος, ἰνδ. ιβ' /
,αχλθ' (1629)

Inc. Ὑπερὶ τῆς ἀγιοσύνης ἐπισκοπῆς Γιανόκ

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος «Γιανόκ» ὁ «ἐκεῖσε ἐλθὼν» ἱερομόναχος Λογγίνος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ ἀδήλου πρώην «Γιανόκ».

456 Ἀπειλὴ καθαιρέσεως κατὰ τοῦ μητροπολίτου Δρύστρας

φ. 193^Υ

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β' Συνοδικὴ ἀπόφασις
(«γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα»)

27 Ἰουνίου, ἰνδ. [α'] /
,ζρκς' (1618)

Inc. Ὑμεῖς οἱ καθευρεθέντες ἐνταῦθα ἀρχιερεῖς

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ἐὰν ὁ μητροπολίτης Δρύστρας Ἰωακείμ δὲν παρουσιαστῇ στὴ σύνοδο ὡς τὶς 12 Ἰουλίου γιὰ νὰ ἀντικρούσῃ τὶς κατηγορίες τοῦ Ἰωάννη Φαρφαῤῥ καὶ τοῦ Δημήτριου Ἰωάννου θὰ καθαιρεθεῖ.

457 Ὁμολογία πίστεως

φ. 193^Υ

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.] ἀλλὰ Ἰούλιος 1624]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου ἀρχιεπισκόπου Λευκάδος Ναθαναήλ (βλ. πράξις 928, ὅπου τὸ ὑπόμνημα ἐκλογῆς του).

458 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 193^Υ-194^Γ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ' «γράμμα πατριαρχικὸν
σιγilliωδες»

Μάιος, ἰνδ. ιε' /
,αχζς' (1677)

Inc. Παντὶ τῷ συνιστόντι [καὶ συντηροῦντι¹] σεβάσμια μοναστήρια

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς Θεοτόκου «τῆς Κυρίας», ποὺ βρίσκεται στὴν ἐπισκοπὴ Ὡλένης, στὴν τοποθεσία Γλαρέντζα «μεταξὺ τοῦ Χλουμούτζη, καὶ τοῦ Γαστουνίου». Ἡ ἐπιβεβαίωση αὐτὴ γίνεται γιὰ νὰ μὴν ἐνοχλοῦνται οἱ μοναχοὶ καὶ ἀμμοιροῦντες φροντίδος ἐρείπιον γίγνοιτο τὸ σεβάσμιον αὐτὸ μοναστήριον». «Ἰποταγῆς χάριν» τὸ μοναστήρι θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ ἓνα χρυσὸ φλωρί².

459 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς φ. 194^r-195^r

«ἐπικυρωτικὸν σιγilliωδες
γράμμα»

Νοέμβριος, ἰνδ. α'
,αχοζ' (1677)

Inc. Τῶν ὑπὸ χρόνου τελούντων, ὡς

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς γυναικείας μονῆς τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ στὴν Ἀθήνα, τὴν ὁποία ἱδρυσε ὁ Δημήτριος Κολοκύνθης. Ἡ ἀπονομὴ τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας εἶχε γίνει ἐπὶ Ἰωαννικίου Β'· τὸ γράμμα καθὼς καὶ τὴ διαθήκῃ τοῦ κτήτορος προσκομίζει τῶρα ἐνώπιον τῆς συνόδου ὁ «ἐπιστατῶν» ἱερομόναχος Νικηφόρος προκειμένου νὰ ἐπιτύχει τὴν ἀνανέωση τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας τῆς μονῆς.

(ΣΛΘΑΣ, Ἀνέκδοτα, 130-134.)

460 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ ναὸ φ. 195^r-v

Σιγilliωδες γράμμα
(«γράφει καὶ ἀποφάνεται»)

[χ.χ.· ἡ πράξη εἶναι κολοβή, ἀλλὰ
Νοέμβρ. 1612 - 3 Σεπτ. 1620]

TIMOΘΕΟΣ Β'

Inc. Ὡσπερ οἱ τὴν γῆν ἐργαζόμενοι

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, τὸν ὁποῖο ἱδρυσαν ὁ ἐπίσκοπος Θαυμακοῦ Ἰωάσαφ καὶ οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Βλασίου στὴ Στυλίδα, κοντὰ στὸ μοναστήρι τους. «Ἰποταγῆς ἕνεκα» θὰ δίνει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ μίᾳ «κρεββατόκαπα».

1. Προσθήκῃ ἀπὸ ἄλλων γραφῶν.

2. ΨΥΧΟΓΙΟΣ, «Βλαχέραινα», 204-205: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο τῆς μονῆς· κατὰ τὸν ἐκδότῃ, πρόκειται γιὰ τὴ μονὴ Βλαχέρνας τῆς Ἡλείας.

461 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Μάνηςφ. 195^v

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. δ'
ζ' ρκθ' (1621)

Inc. Ἐπειδὴ τὰ χωρία ταῦτα, Πλάτζα

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος στὴ νεοῖδρυθεῖσα ἀρχιεπισκοπὴ «Μαίνης», ποὺ περιλαμβάνει τὰ χωριά «Πλάτζα, Ἀρδούβιστα, Πραστεῖον, Καστανία, Μηλαία, Ἀράχοβα, Ἀγία Βαρβάρα, Νομιτζῆ, Ζηβίνα, Ἀσώματος, Λαγκαδιά, Βίτυλον, Κελεφᾶ, Κριόν Νερὸν καὶ Νεοχώριον» τῆς περιοχῆς Μάνης, ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Σχολεῖα, 400.)

462 Διευθέτηση οἰκονομικῆς διαφορᾶς στὴ μητρόπολη Θηβῶνφ. 195^v

Συνοδικὴ ἀπόφαση
(«ἀποφαινόμεθα»)

Ἰούλιος
ἰνδ. ια' [1628]

Inc. Ἀποφαινόμεθα, ἐν τῇ διαφορᾷ ἡν

Π. Ἀποφασίζεται ὁ τρόπος διευθέτησης τῆς οἰκονομικῆς διαφορᾶς ποὺ προέκυψε μετὰ τοῦ πρώην Θηβῶν Δανιὴλ καὶ τοῦ νῦν μητροπολίτου Μητροφάνους, ἀπὸ τοῦ δανεισμοῦ ποσοῦ 170.000 ἄσπρων τοῦ Μητροφάνους πρὸς τὸν Δανιὴλ.

463 Τιμωρία ὀφφικιαλίων τῆς μητροπόλεως Χίου φ. 195^v-196^f

Συνοδικὸ «γράμμα»

Ἀπρίλιος
ἰνδ. β' [1634]

Inc. Καλῶς γινώσκετε, ὅτι σήμερον δέκα

Π. Τιμωροῦνται μὲ ἀργία ὅλοι οἱ ὀφφικιαλῖοι τῆς μητροπόλεως Χίου ἕως ὅτου ἔλθουν στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ἀποδείξουν ὅτι εἶναι ἀληθεῖς οἱ κατηγορίες τοὺς ἐναντίον τοῦ «μεγάλου διερμηνευτοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, πρεσβυτέρου κὺρ Μανουὴλ Παντευγένου». Ἄν βραδύνουν ἢ ἀμελήσουν, θὰ καθαιρεθοῦν. Ἡ ἀπόφαση γνωστοποιεῖται στὸν οἰκονόμο καὶ τοὺς ἄρχοντες τῆς Χίου, οἱ ὅποιοι ὀφείλουν νὰ τὴν ἀναγνώσουν «εἰς ἐπήκοον πάντων».

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Κύριλλος Λούκαρις, 152-153: τὸ τοποθετεῖ πρὶν ἀπὸ

τὸν Νοέμβριον τοῦ 1620 καὶ σὲ συσχετισμὸ μὲ τὴν ἐπόμενην πράξιν, ποὺ ἐκδίδει ὁ Ἰδιος, ὑποθέτει ἡ ὅτι ἡ ἀνοδος τοῦ Λούκαρη στὸν οἰκουμενικὸ θρόνον ἐγίνε «περὶ τὸ 1617» ἢ ὅτι ὑπῆρξε καὶ ἄλλος πατριάρχης μὲ τὸ ὄνομα Κύριλλος πρὶν ἀπὸ τὸν Λούκαρη. "Ὅμως ἀλλίστα τὸ ἔγγραφο μπορεῖ νὰ ἀνάγεται στὸ 1634, ἀφοῦ κατὰ τὴ διάκριαι τῶν πατριαρχιῶν τοῦ Λούκαρη ἡ β' ἰνδικτιῶν ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸ παραπάνω ἔτος.)

464 Ἀπόρριψη κατηγοριῶν ἐναντίον τοῦ μεγάλου διερμηνευτοῦ φ. 196^Γ

Συνοδικὸ
«γράμμα»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. β'
ζρκε' [= ζρμβ'] (1634)

Inc. Ἐπειδὴ πρὸ ἡμερῶν τινῶν ἀγωγῇν

Π. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἄρνηση τῶν κατηγοριῶν νὰ προσέλθουν στὴν Κωνσταντινούπολη (βλ. προηγούμενη πράξις) καὶ τὴ δῆλωσή τους ὅτι «πάθει πεποιήκασιν» τίς κατηγορίες, ἡ σύνοδος ἀποφασίζει ὅτι ὁ μέγας διερμηνευτὴς τῆς Μ. Ἐκκλησίας Μανουὴλ Παντεύγενος εἶναι ἀθῶος καὶ ἐλευθερὸς νὰ ἀσκεῖ τὰ καθήκοντά του.

(ΧΑΜΟΤΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Κύριλλος Λούκαρις*, 152.)

465 Ἀκύρωση καθαιρέσεως φ. 196^{Γ-V}

Συνοδικὸ
«γράμμα»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ε'
ζρλ' (1622)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Ἀκυρώνεται ἡ καθαίρεση τοῦ σακελλαρίου τῆς μητροπόλεως Χίου Μανουὴλ Παντευγένου, ἡ ὁποία ἐγίνε πρὸ ὀκτώ μηνῶν ἐπὶ πατριαρχίας τοῦ ἰδίου πατριάρχου, ἐπειδὴ οἱ κατήγοροί του δὲν προσῆλθαν στὴν Κωνσταντινούπολη προκειμένου νὰ ἀποδείξουν τὴν ἀλήθεια τῶν ἰσχυρισμῶν τους. Ἐτσι ὁ σακελλάριος Μανουὴλ ἀποκαθίσταται πάλι στὸ ἀξίωμα του.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 127-128: πιθωνὸς ἀπὸ Ν.Σ.)

466 Ζητήματα ἐνόψει τῆς ἐκλογῆς νέου μητροπολίτου Νεο- καισαρείας φ. 196^Υ

«γράμμα»
[μητροπολίτου]

20 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ζ'
ζρλα' (1623)

Inc. Πλὴν γράφω τῆς παναγιώ[=ῆ]της σου

Π. Ὁ Νεοκαισαρείας [Βενέδικτος] ἀναγγέλλει στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη ὅτι ἔρχεται στὴν Κωνσταντινούπολη ὁ παπα-Μητροφάνης μὲ σκοπὸ νὰ διεκδικήσει τὴ μητρόπολη Νεοκαισαρείας· ζητεῖ νὰ λάβει ὁ πατριάρχης ἀπὸ τὸν Μητροφάνη 50.000 ἄσπρα (νὰ κρατήσει ὁ ἴδιος ὁ πατριάρχης 25.000 καθὼς καὶ τὶς ἄλλες 25.000 γιὰ λογαριασμὸ του) ἀλλὰ νὰ μὴ χειροτονήσει τὸν Μητροφάνη ὡς τὸν Μάιο γιὰ νὰ μπορέσει νὰ συνάξει τὴν πατριαρχικὴ ζητεία τῶν τριῶν τελευταίων (γ', δ' καὶ ε') ἡνδικτιῶνων.

467 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νεοκαισαρείας

φ. 196^v-197^r

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

18 Μαΐου, ἡνδ. ζ'
,ζ'ρλ' (1623)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ χορηματῆ[=ί]σας μητροπολίτης Νεοκαισαρείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νεοκαισαρείας ὁ ἀπὸ Ἰνέου ἑλ-
θὼν» ἱερομόναχος Μητροφάνης μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Βενεδίκτου.

468 Ὁμολογία πίστεως

φ. 197^r

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1623]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Νεοκαισαρείας
Μητροφάνους.

469 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χαλκηδόνος

φ. 197^r

Ὑπόμνημα
(«α''... ἐθέμεθα...»)

Μάιος, ἡνδ. ζ'
,ζ'ρλ' (1623)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνος δέχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χαλκηδόνος ὁ ἱερομόναχος («λογι-
ω-
τατος διδάσκαλος») Ἰωάσαφ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Τιμοθέου.

470 Ἐκλογή ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης

φ. 197^Γ

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

24 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. ια΄ ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α΄
, αχκζ΄ (1627)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Αἰγίνης γνησίον

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Αἰγίνης ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Δωρόθεος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Νεοφύτου.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθήναι, 265.)

471 Ἐπιβεβαίωση μονυδρίου ὡς μετοχίου μονῆς

φ. 197^{Γ-Υ}

«συνοδικὸν σιγilliῶδες
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

25 Ἰουνίου, ἰνδ. ια΄
, ζρλς΄ (1628)

Inc. Ὁ τοῦ καλοῦ προσθήκη, τὸ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ὅτι τὸ μονύδριο τῆς Παναγίας τῆς Ξεχωριστῆς στῆν Πάρο εἶναι μετόχι τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς Πάτμου καὶ τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πατριαρχικὰ γράμματα ποὺ ἐκδόθησαν εἶναι ἀνίσχυρα. Ὁ ἱερομόναχος Καλλίνικος καὶ ὁ πατέρας του Ἰωάννης, οἱ ὅποιοι «διεπιπλάστων γραμμάτων καὶ ἀναφορῶν» εἶχαν κατορθώσει νὰ ἀποσπᾶσιν τὸ μονύδριο ἀπὸ τῆς δικαιοδοσίας τῶν πατέρων τῆς Πάτμου, ὁ μὲν πρῶτος τίθεται σὲ ἀργία καὶ ὁ δεῦτερος ἀφορίζεται.

472 Ἐκλογή μητροπολίτου Νέων Πατρῶν

φ. 197^{Υ-198^Γ}

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

29 Μαΐου, ἰνδ. ς΄ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ΄
, ζρλα΄ (1623)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νέων Πατρῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νέων Πατρῶν ὁ μητροπολίτης «Γρεβενοῦ» Ἀνθιμος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γαβριήλ.

473 Ἐκλογή μητροπολίτου Νέων Πατρῶν

φ. 198^Γ

Ἵπόμνημα
(«αὐτὸν... ἐθέμεθα...»)

Ἵνδ. η΄ ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α΄
, ζρλδ΄ (1625/1626)

Inc. *Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νέων Πατρῶν*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νέων Πατρῶν ὁ ἱερομόναχος Νεόφυτος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀνθίμου.

474 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Περιθεωρίου καὶ Ξάνθης φ. 198^r

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«α^{ον}... ἐθέμεθα...»)

30 Μαΐου, ἰνδ. ς'
,ζρλ' (1623)

Inc. *Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀγιωτάτη Περιθεωρίου*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Περιθεωρίου καὶ Ξάνθης ὁ προηγούμενος τῆς μονῆς τῆς Παναγίας τῆς «Κοσινίτζης» Δωρόθεος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γαβριήλ.

475 Παραίτηση ἀρχιεπισκόπου Καρπάθου φ. 198^{r-v}

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Δ' «παραίτησις»

Ἰνδ. ε'
,αρχιβ' (1622)

Inc. *Ὁμως δέσποτά μου ἄγιε γίνωσκε*

Π. Ὁ Καρπάθου Ἱερόθεος, στὸν ὁποῖο ἔχει ἤδη ἀνακοινωθεῖ ἡ καθαίρεσή του, παραιτεῖται καὶ παρακαλεῖ νὰ μὴ στερηθεῖ τῆς ἀρχιεπισυνῆς· ἀναφέρει ὅτι πλήρωσε στὸν πατριαρχικὸ ἑξαρχο ἱερομόναχο Ἀντώνιο 13.000 ἄσπρα —«τὰ μπακία»— καὶ 20 τσεκίνια «διὰ τὰ χαράτζια» καὶ ζητεῖ νὰ τοῦ παραχωρήσουν τὴν Κάσο, «καθὼς τὴν εἶχεν καὶ ὁ Γαλέας ἐξαρχικῶς, εἰσόδημα, σιτάρι κοιλὰ ἰγ'».

(ΓΕΔΕΩΝ, *Μητροπόλεις*, 350.)

476 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Σαντορίνης φ. 198^v

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«α^{ον}... ἐθέμεθα...»)

15 Ἰουνίου
,ζρλ' (1623)

Inc. *Τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Σαντορίνης γνησίον*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Σαντορίνης ὁ ἱερομόναχος Θεόφιλος μετὰ τὴν ἐπιστροφή τοῦ Γερμανοῦ στὴν ἀρχιεπισκοπὴ Μήλου, «ὅπου ἦν τὸ πρότερον».

477 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἐφέσου

φ. 198^v

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

1 Ὁκτωβρίου, ἰνδ. ια' ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ Α'
,αχκζ' (1627)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Ἐφέσου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἐφέσου ὁ ἱερομόναχος Σίλβεστρος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰγνατίου.

478 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονύδριο

φ. 198^v-199^r

«πατριαρχικὸν βεβαιωτήριον
γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. ζ' ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ Β'
,αχλη' (1638)

Inc. Χρήσιμον, ἀναγκαῖον τε καὶ ἐπωφελὲς

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονύδριο τῆς Παναγίας στὴν ἐπαρχία Μονεμβασίας «παρὰ τὴν χώρα Κουτζαβά, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῇ καλουμένῃ Σιδηρόπορτα», τὸ ὅποιο ἀνακαίνισε ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος Ψωμᾶς· μετὰ τὸν τρόπο αὐτὸ ἱκανοποιεῖται τὸ αἶτημα τοῦ ἀνακαινιστοῦ τῆς μονῆς, ἡ ὁποία ὁφείλει νὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ μισὸ ρεάλι.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μεσσηνιακὲς μονές*, 138-139.)

479 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀμασειάς

φ. 199^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

15 Ἰουνίου, ἰνδ. ζ' ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ'
,ζρλα' (1623)

Inc. Τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Ἀμασειάς δίχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀμασειάς ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ πρώην Ἀμασειᾶς Γρηγορίου στὸν οἰκουμενικὸ θρόνο.

480 Καθαίρεση ἐπισκόπου Λιτζῆς καὶ Ἀγράφων

φ. 199^{r-v}

«καθαίρεσις»

,ζρλβ' (1623: πρβ. πράξη 895) [ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ Α';]

Inc. Ἐπειδὴ ἐνώπιον τῆς ἡμῶν μετροιότητος

Π. Γίνεται δεκτή ή προσφυγή τοῦ μητροπολίτου Λαρίσης Γρηγορίου κατὰ τοῦ ἐπισκόπου Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων Ἀρσενίου καὶ ἀποφασίζεται ἡ καθαίρεση τοῦ τελευταίου, ἐπεὶδὴ καταφρόνησε τὴν ἀργία τοῦ τοῦ ἐπέβαλε ὁ μητροπολίτης του, δὲν κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴ ζητεία «ἐξωτερικῇ βίᾳ καὶ δυναστεία χρώμενος» καὶ προέβη, σύμφωνα μὲ ἀναφορὰς ἐπαρχιωτῶν του, σὲ παρανομίες καὶ ἀντικανονικὰ πράξεις.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, *Σημειώματα*, 8. Ἡ ἰνδικτιὼν ζ', ποῦ σημειώνεται στὸ ὑπόμνημα ἐκλογῆς τοῦ διαδόχου του, παραπέμπει καὶ στὴν πατριαρχία Ἀνθίμου Β').

481 Καθαίρεση ἐπισκόπου Γαρδικίου

φ. 199^v

«συνοδικὸν γράμμα»

,ζρλβ' (1623: πρβ. πράξη 896)

Inc. Ὑπειδὴ ἡ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ἄδελος [=Μητροφάνης] ἐπίσκοπος Γαρδικίου, ἐπεὶδὴ δὲν ὑπάκουσε στίς συνοδικὰς ἀποφάσεις καὶ δὲν κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴ ζητεία οὔτε τὸ βασιλικὸ χάρατσι. Ἐξουσιοδοτεῖται μὲ τὸ συνοδικὸ αὐτὸ γράμμα ὁ μητροπολίτης Λαρίσης Γρηγόριος νὰ ἐκλέξει ἄλλον ἐπίσκοπο Γαρδικίου.

482 Καθαίρεση ἐπισκόπου Θανμακοῦ

φ. 200^r

«καθαίρεσις»

,ζρλβ' (1623/1624)

Inc. Ὑπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος Θανμακοῦ Ἰάκωβος

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἐπίσκοπος Θανμακοῦ Ἰάκωβος, ἐπεὶδὴ ὅχι μόνον δὲν ὑπάκουσε στὸ μητροπολίτη Λαρίσης Γρηγόριο, ἀλλὰ ἀφοῦ συνεννόηθηκε μὲ τὸν καθηρημένο ἐπίσκοπο Λιτζᾶς Ἀρσένιο καὶ μὲ ἄλλους «ἐπλάσε, καὶ συνέρραψε μηχανάς, καὶ ἐπιβουλὴν ἐπιζήμιον χρέους πολλοῦ καὶ ἀφορήτου κατ' αὐτοῦ τοῦ γέροντος αὐτοῦ Λαρίσης».

483 Ὑπεκύρωση διανομῆς περιουσίας

φ. 200^{r-v}

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β' «πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα»

Μάρτιος, ἰνδ. ιγ' ,ζρκγ' (1615)

Inc. Ὑπειδὴ ἡ εὐγενεστάτη ἀρχόντισ[σ]α κυρία

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ «διανομὴ» (δωρεά) τῆς περιουσίας ποῦ ἔκανε ἡ ἀρχόντισσα Σουλτάννα Μαυρουδέσσα πρὸς τὰ τρία παιδιά της Δημήτρη, Γιακουμὴ καὶ Ἀλεξάνδρα. Στὴν πράξιν περιγράφονται λεπτομερῶς τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα ποῦ διανέμονται. Τὸ γράμμα ἐκδίδεται ὕστερα ἀπὸ αἴτηση τῆς δωρητρίας¹.

(ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, *Μπέιγλον*, 148: τμήμα τοῦ κειμένου.)

484 Ὁμολογία πίστεως

φ. 200^v

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ ante 18 Νοεμβρίου 1626] [ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α΄:]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Μονεμβασίας Νεοφύτου.

485 Ὁμολογία πίστεως

φ. 200^v

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.] ΑΔΗΛΟΣ

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Ρόδου Παχωμίου.

486 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 200^v-201^r

«συνοδικὸν σιγίλιῶδες
γράμμα»

15 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ια΄
,ζρζς΄ (1628)

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α΄

Inc. Οὐ μόνον ἄξιον ἐστὶν ἐπικυροῦν

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου «τῆς Πετριότησας» ποῦ μετονομάστηκε μετὰ τὸν ἀνακαινισμό της

1. Ἡ πράξις, κατὰ τὴν ἐπιγραφὴ τῆς Ν.Σ., εἶναι τοῦ Κυρίλλου Α΄, ἀλλὰ καὶ ἡ χρονολογία καὶ ἡ ἰνδικτιῶν συμπίπτουν καὶ τὴν ἀνάγουν στὴν πατριαρχία τοῦ Τιμοθέου Β΄.

Ἁγία Τριάδα, στὸ Μπάτζκοβο τῆς Φιλιππούπολης, καὶ ταυτόχρονα ἀναγνωρίζεται ἡ κυριότητα τῆς μονῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιῶν Ἁγίου Δημητρίου, Τιμίου Προδρόμου, Ταξιάρχων, Ἁγίου Δημητρίου, Προφήτου Ἡλιού, Ἁγίου Γεωργίου τῆς Στενημάχου καὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς Παναχίας «τῆς εἰς τὸν Ἀμπελιάνον» ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν «χωριδιῶν», ποὺ ὀνομάζονται Μπάτζκοβο, Σέλιτσα καὶ Λίπτζι καὶ τῶν ἐρημιωμένων ἐκκλησιῶν ποὺ βρίσκονται μετὰξὺ τοῦ καθολικοῦ τῆς μονῆς καὶ τῆς Στενημάχου. Ἡ ἐπιβεβαίωση αὐτὴ κρίνεται ἀναγκαία, ἐπειδὴ «τινὲς ἤδη» θέλησαν «ἀνατρέψαι καὶ ἀθετῆσαι» τὶς προηγούμενες ἐπιβεβαιώσεις τῶν πατριαρχῶν Διονυσίου Β', Ἰωάσαφ Β', Μητροφάνους Γ', Ἱερεμίου Β' καὶ Νεοφύτου Β'.

(PETIT, *Pacourianos*, XXIII-XXV.)

487 Διασφάλιση δωρεᾶς πρὸς τὴ μονὴ Δουσίκου

φ. 201^v

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β' «συννοδικὸν βεβαιωτήριον
γράμμα»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. δ'
,αχλς' (1636)

Inc. Ὁ Ἀγαθὸν τὸ ἀγαθοεργεῖν, καὶ κατὰ

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ δωρεὰ τὴν ὁποία κάνει ὁ ἄρχων Νικόλαος τοῦ Ἰωάννου «ὁ μουμουνητῆς ὁ ἀπὸ χώρας Ἀδραμίσδου» πρὸς τὴ μονὴ Δουσίκου, δηλαδὴ 1.000 ἄσπρα ἔτησίως, τὰ ὁποῖα θὰ προέρχονται ἀπὸ τὰ ἐνοίκια τοῦ ἐργαστηρίου του («κηροπόλικον») ποὺ βρίσκεται στὴν ἐνορία τοῦ Κυνηγοῦ στὴν Κωνσταντινούπολη (πρβ. πράξη ἄλλης δωρεᾶς τοῦ ἴδιου, ἀρ. 350).

488 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λήμνου

φ. 201^v-202^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

3 Νοεμβρίου, ἰνδ. ιε'
,αχζα' (1661)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λήμνου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λήμνου ὁ ἱερομόναχος Φιλόθεος μετὰ τὴ μετάθεσιν τοῦ Ἰωακείμ στὸν μητροπολιτικὸ θρόνον Πισιδίας.

489 Ὑπαγωγή χωριῶν ἐκ νέου ὑπὸ τὴ μητρόπολη Μυτιλήνης

φ. 202^{r-v}

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' «συννοδικὸν σιγγιλιῶδες
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

5 Μαΐου, ἰνδ. θ'
,ζρδ' (1626)

Inc. *Ἦγια πατέρων μὴ ὑπερβαίνειν ᾧ*

Π. Ἐπανερχονται ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς μητροπόλεως Μυτιλήνης τὰ χωριὰ Ἑρεσός, Ἀγρα καὶ Μεσότοπος, τὰ ὅποια εἶχε κατορθώσει νὰ ἀποσπάσει μετὰ προηγουμένη συνοδικὴ ἀπόφαση ὁ μητροπολίτης Μηθύμνης Κορνήλιος, «βιάσας ἡμᾶς ἐξωτερικῇ δυνάμει πρὸ ὀλίγου».

490 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως φ. 202^v

Ἑπόμνημα Ἰνδ. θ' [=ε' ἢ ζ']
(«ἐξελεξάμεθα πρῶτον...») ,αχκβ' (1622)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοπάτης ἐπισκοπῆς Μυριοφύτου*

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως ὁ ἱερομόναχος Λαυρέντιος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Γαβριήλ.

491 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἰμβρου φ. 202^v

Ἑπόμνημα Ἰνδ. θ'
(«α''... ἐθέμεθα... ») ,αχκζ' (1626)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἰμβρου*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἰμβρου ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κῶ Χριστόφορος, «τοῦ Ἀθανασίου... ἀποδράσαντος χρόνους ἤδη ὑπὲρ τοὺς πέντε».

(ΓΕΔΕΩΝ, *Κάραθος-Κάσος*, 7.)

492 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ ναὸ φ. 202^v-203^r

«σιγιλιοῦδες γράμματα» Ἰούλιος, Ἰνδ. θ'
,αχκζ' (1626)

Inc. *Τὰ κατὰ θεῖον σκοπὸν γινόμενα*

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος «σὺν τῷ μετοχίῳ τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου» στὴν Κέα, τὰ ὅποια ἀνακαίνισε ὁ «σύγκλειος» τῆς ἀρχιεπισκοπῆς «Ντζίας καὶ Θερμίων» ἱερομόναχος Φιλόθεος. Τὸ σταυροπηγιο θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ 10 λίτρος μέλι¹.

1. MIKLOSICH-MÜLLER, *Acta* 6, 296-299: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο τοῦ Ἀρχιεπισκοπῆς Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου στὴν Πάτμο.

493 Ἀπονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονύδριοφ. 203^v

«γράμμα σιγίλλιδες»

Ἰνδ. ι'
,αχκς' (1626)

Inc. Χρήσιμον, ἀναγκαῖόν τε, καὶ ἐπωφελές

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονύδριο τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ποὺ βρίσκεται στὸ νησί ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Μηχανιώνα (μητροπόλη Κυζίκου), τὸ ὁποῖο ἀνακαίνισε ὁ Ἰωάννης Μούρμουρας· ἱκανοποιεῖται ἔτσι τὸ αἶτημα τοῦ ἀνακαινιστοῦ τοῦ μονυδρίου, τὸ ὁποῖο ὑποχρεώνεται νὰ καταβάλλει ἐτησίως στὴ Μ. Ἐκκλησία ἓνα φλωρί «ὑποταγῆς ἕνεκα».

494 Γνωστοποίηση διορισμοῦ ἐξάρχου τῆς μονῆς Ἁγίου Νικολάουφ. 204^r

«εὐεργετικὸν γράμμα»

Ἰούνιος, ἰνδ. α'
,αχλγ' (1633)

Inc. Ἐπειδὴ ἡ μετριότης ἡμῶν ἐποιήσατο

Π. Γνωστοποιεῖται στὸ μητροπολίτη Μονεμβασίας καθὼς καὶ στοὺς κληρικούς καὶ ἄρχοντες τῆς ἐπαρχίας ὅτι ἐξάρχος τοῦ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου «τοῦ Λιγίδη» ὀνομάστηκε ὁ σακελλάριος τῆς μητροπόλεως Μονεμβασίας Ἀρσένιος, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ τοῦ παρέχουν, ὡς πατριαρχικοῦ ἐξάρχου, τὶς ὀφειλόμενες τιμές, δηλαδὴ «προτιμᾶσθαι τῶν ὀφφικιαλίων πάντων τῆς αὐτῆς μητροπόλεως, ἀπὸ πρώτης πεντάδος, τοῦ οἰκονόμου φημί, μέχρι καὶ τῆς ἑκτῆς πεντάδος».

495 Ἐκλογή μητροπολίτου Ἀρχιάλουφ. 204^rἘπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)Ἰούλιος, ἰνδ. ια'
,αχκη' (1628)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἀρχιάλου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀρχιάλου ὁ ἐπίσκοπος Ἀγαθοπόλεως Μητροφάνης μετὰ τὴ μετὰθεση τοῦ Χριστοδούλου στὴ μητρόπολη Φιλιππουπόλεως.

496 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Τζίας καὶ Θερμίων

φ. 204^Γ

Ἑπόμνημα
(«ἐθέμεθα α^{ον}...»)

8 Ἰουλίου, ἰνδ. ιγ'
,αχλ' (1630)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος «Ντζίας καὶ Θερμίων» ὁ ἱερομόναχος Δανιὴλ μετὰ τὸν προβιβασμὸ τοῦ Νεκταρίου στὸν μητροπολιτικὸ θρόνο Χαλκηδόνος.

497 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 204^Υ-205^Γ

«πατριαρχικόν, συνοδικόν σιγγιλιῶδες
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. ιγ'
,αχλ' (1630)

Inc. Ἡ τοῦ καλοῦ προσθήκη τὸ καλὸν

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, ποὺ βρίσκεται ἐντὸς αὐτῶν ὁρίων τῆς ἐπισκοπῆς Ἀρδαμάρεως καὶ Γαλατίστης... πρὸς δὲ καὶ τῷ μετοχίῳ τοῦ κυρ Ἰωήλ, τοῦ ἔνδον Θεσσαλονίκης, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Ὑπατίου μετὰ καὶ τῆς ἐνορίας αὐτῆς».

(ΖΕΡΑΝΤΗΣ, *Θεσσαλονίκη*, 150-152.)

498 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 205^Γ-^Υ

«πατριαρχικόν συνοδικόν
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. ιγ'
,αχλ' (1630)

Inc. Οὐδὲν οὕτως ἄρα εὐλογόν τε

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς Βλατάδων καὶ τῶν μετοχιῶν τῆς: «τοῦ ναοῦ τοῦ λαγοδιάτου δηλαδὴ τοῦ γυναικίου μοναστηρίου, τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ ἐγγύς τῆς Γαλατζίστης χώρας, τοῦ ἁγίου Γεωργίου... καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου»· τὸ τελευταῖο ἀφίερωσε στὴ μονὴ ὁ μητροπολίτης Βεροίας Θεοφάνης Μαλάκης. Ἡ ἀπονομὴ τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας ἐγίνε ἐπὶ Τιμοθέου Β¹.

1. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, *Μονὴ Βλαταίων*, 414-416: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο στὸ Ἀρχεῖο τῆς Μονῆς.

499 Ἐπιβεβαίωση καθαιρέσεως μητροπολίτου Ζιχνῶν καὶ ἀνά-
 θεση εἰσπραξέως τῶν ἐκκλησιαστικῶν δοσιμάτων φ. 205^v

Συνοδικὴ ἀπόφαση
 («γράφοντες ἀποφαινόμεθα»)

Ἀπρίλιος
 ἰνδ. ιδ' [1631]

Inc. Ἐπειδὴ διὰ τὸ εἶναι τὸν

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ καθάριση καὶ ἡ στέρηση τῆς ἀρχιεροσύνης τοῦ μητροπολίτου Ζιχνῶν Ἡσαΐα, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴ ζήτησι καὶ τὸ βασιλικὸ χάρατσι «κατὰ τὸ ἐσφραγισμένον ἡμέτερον κατὰ-
 στιχον» καὶ ἐπιπλέον δὲν συμμορφώθηκε μὲ τὴ συνοδικὴ καθάρισή του, ἀλλὰ «αὐθαδῶς καὶ ἀναισχύντως τὰ ἀρχιερατικὰ πάντα ἐκτελεῖ». Ταυτό-
 χρονα ἀνατίθεται ἡ εἰσπραξὴ τῶν εἰσοδημάτων στοὺς κληρικούς τῆς μητροπόλεως Ζιχνῶν, οἱ ὅποιοι ὀφείλουν «συνάγειν ἐν καθαρῷ καταστι-
 λω, φυλάσσοντας αὐτὰ ἀσφαλῶς».

500 Ἰδιόχειρο πατριαρχικὸ σημεῖωμα περὶ τῆς καθαιρέσεως
 τοῦ μητροπολίτου Ζιχνῶν φ. 206^f

Σημεῖωμα καθαιρέσεως
 («ἔστω καθηρημένον»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1631]

Inc. Ὁ ἀναξίως ἀρχιερατεύσας Ζιχνῶν Ἡσαΐας

Π. Ἐπιβεβαιώνεται μὲ ἰδιόχειρο σημεῖωμα τοῦ πατριάρχου ἡ καθάριση τοῦ Ζιχνῶν Ἡσαΐου καὶ ἐπαπειλεῖται ἡ ποινὴ τοῦ ἀφορισμοῦ γιὰ τοὺς λαϊκοὺς καὶ τῆς καθαιρέσεως γιὰ τοὺς ἱερεῖς ποὺ δὲν θὰ διακό-
 ψουν τὶς σχέσεις μαζί του.

501 Ὁμολογία ἐπισκόπου Βελλᾶς

φ. 206^f

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'

Σημεῖωμα μαρτυρίας
 («ἔστερξε στρωθῆναι»)

Ἰανουάριος
 ,αχῆ' (1608)

Inc. Ὁ ἅγιος ὁ Βελλᾶς ἔστερξε

Π. Ἀδελφός ἐπίσκοπος Βελλᾶς συναιεῖ νὰ καταχωριστεῖ στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἡ δῆλωσή του ὅτι δὲν κατακράτησε κάτι ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ πρώην Πωγωνιανῆς Ἀνθίμου· ἂν ἀποδειχθεῖ τὸ ἀντίθετο νὰ καθαιρεθεῖ.

502 ὙΔεια χειροτονίας

φ. 206^Γ

«γράμμα»

Μάρτιος, ἰνδ. α' ΑΔΗΛΟΣ

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου ταπεινοῦ

Π. Δίδεται ἄδεια στὸ μητροπολίτη [Ναυπλίου;], πιθανῶς ἀπὸ τὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη, νὰ χειροτονήσῃ τὸν κομιστὴ τοῦ πρὸς αὐτὸν γράμματος Μανόλη Μουλή, γιὰ τοῦ «σακελλίου» τῆς μητροπόλεως Ναυπλίου παπα-Νικολάου, ὥς τὸ βαθμὸ τοῦ ἱερέα, κατὰ τὴν κρίση του, ἐὰν ἀποδειχθεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει κώλυμα.

503 Κατηγορίες ἐναντίον τοῦ μητροπολίτου Τραπεζοῦντος

φ. 206^Γ

Σημείωμα μαρτυρίας
(«παραστάντες... κατελάλησαν»)

7 Φεβρουαρίου, ἰνδ. η'
 ,ζριη' (1610)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'

Inc. Ἐν ἔτει ,ζριη^ω ἰνδικτιῶνος η^{ης}

Οἱ Τραπεζοῦντιοὶ Ἐλευθέριος τοῦ Νικολάου καὶ Στέφανος τοῦ Γρηγορίου παρουσιάζουν ἐνώπιον τῆς συνόδου ἀναφορὰς καὶ καταθέτουν ἐναντίον τοῦ μητροπολίτου τοὺς Γερασίμου, ὅτι ἐπέδειξε ἀπρεπὴ συμπεριφορά, προέβη σὲ ἀντικανονικὰ πράξεις καὶ ἔδειξε ἀπειθεία πρὸς τοὺς πατριαρχικοὺς ἐξάρχους.

504 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Κῶ

φ. 206^{Γ-V}

«καθαίρεσις»

Ἰούνιος, ἰνδ. δ'
 ,ζρκθ' (1621)

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α'

Inc. Ἐπειδὴ οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ

Π. Καθαίρεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κῶ Χριστόφορος, ἐπειδὴ ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν ἐπαρχία του, χωρὶς πατριαρχικὴ ἐγκρίση, ἐπὶ τρία χρόνια.

(ΓΕΔΕΩΝ, Κἀπαθος-Κάσος, 12-13.)

505 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονὴ

φ. 206^V-207^Γ

«σιγιλῖῶδες γράμμα»

Μάιος, ἰνδ. ζ'
 ,ζριζ' (1609)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'

Inc. Ὁφείλει πάντως ἡ μετριότης ἡμῶν

Π. Ἀπονέμεται ἐπισήμως ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ στὴν ἐπαρχία Διφυλείας καὶ Ταλαντίου κοντὰ στὴ Θήβα, «ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Δοντοῦ κειμένη». Σύμφωνα μὲ μαρτυρίες κληρικῶν καὶ ἀρχόντων τῆς περιοχῆς καὶ «τῶν τεχνιτῶν τῶν θεμελιωσάντων» αὐτήν, ἡ μονὴ ἦταν ἀπὸ παλαιότερα σταυροπηγιακὴ, ἀλλὰ ἐπειδὴ τώρα «ἐνοχλεῖται παρὰ τινων» τῆς ἐπιδίδεται τὸ σιγιλλιῶδες αὐτὸ γράμμα. Τὸ σταυροπήγιο θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησία, «ὕποταγῆς ἔνεκα», τὸ ποσὸ τῶν 60 ἄσπρων.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 270-271.)

506 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονύδριο

φ. 207^{F-V}

«πατριαρχικὸν σιγιλλιῶδες
γράμμα»

Μάιος, ἰνδ. ζ'
,ζριζ' (1609)

Inc. Ὡ τῶν θείων καὶ ἱερῶν

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονύδριο τῆς Θεοτόκου τῆς Κεχαριτωμένης, τὸ ὁποῖο ἱδρύσε ὁ ἱερομόναχος Σεραφεῖμ· καθορίζεται τὸ ποσὸ τῶν 40 ἄσπρων, τὸ ὁποῖο ἐτησίως ὀφείλει νὰ καταβάλλει τὸ μονύδριο στὴ Μ. Ἐκκλησία «ὕποταγῆς ἔνεκα».

507 Αἵτημα κατοίκων τῆς περιοχῆς Ἀγίου Ἰωάννου Ναυπλίας

φ. 207^V

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' Γράμμα
(«γράφομεν»)

30 Μαρτίου, ἰνδ. ζ'
,αχλη' (1638)

Inc. Τιμίον καὶ προσκυνητὸν γράμμα ἰδωμεν

Π. Οἱ κάτοικοι «τῆς χώρας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου» Ναυπλίας γράφουν στὸ πατριαρχεῖο ὅτι ἐμαθάν τὴν ἀνακήρυξη τῆς περιοχῆς τους σὲ σταυροπήγιο «ἐπ' ὀνόματι τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου» καὶ τὸν παρακαλοῦν νὰ μὴν ἐνδώσει στὶς πιέσεις τοῦ μητροπολίτου Ναυπλίου, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ ἐνδώσει τὴν περιοχὴ αὐτὴ μὲ τὴν ἐπαρχία του.

508 Καθαίρεση μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους φ. 207^V-208^F

ΡΑΦΑΗΛ Β' «καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. ε'
,ζριε' (1607)

Inc. *Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης*

Π. Καθαιρεῖται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Ναυπλίου Παρθένιος, ἐπειδὴ προέβη σὲ ἀντικανονικὰ πράξεις, ἐπέδειξε ἀνάρμοστη συμπεριφορὰ, ἱερούργησε ἐνῶ εἶχε τεθεῖ σὲ ἀργία, δὲν προσῆλθε στὴν Κωνσταντινούπολη, μολονότι εἶχε ἐπανειλημμένως κληθεῖ, γιὰ νὰ ἀπολογηθεῖ καὶ ἐπιπλέον ἀθέτησε τὴν ὑπογραφή του καὶ δὲν κατέβαλε στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ τὰ 66 χρυσὰ φλωριά, τὰ ὁποῖα εἶχε ὑποσχεθεῖ ὅταν μετατέθηκε στὴ μητρόπολη Ναυπλίου ἀπὸ τῆ μητρόπολη [Νέων] Πατρῶν (βλ. πράξη 399). Ἐνώπιον τῆς συνόδου καταθέτουν ἐναντίον του οἱ: Δημήτριος Γαρδικῆς, Νικόλαος Μαλαζῶς, Θεόδωρος Ἱατρός, Ἀντώνιος Εὐταξίας, Δημήτριος Μπαχατούρης, Ἰαννούλης Φυτολούρης, Μαρῖνος Ἀρδουβῆς καὶ ὁ μοναχὸς Θεόδωρος.

509 Ἀπονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ νὰὸ

φ. 208^{r-v}

«ἐπιβεβαιωτήριον, καὶ
συγλυπῶδες γράμμα»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ζ'
 ,αχλη' (1638)

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α'

Inc. *Καὶ τοῦτο φανερόν, καὶ ὁμολογούμενον*

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴν ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, στὸ χωριὸ Ἁγιος Ἰωάννης τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίου καὶ Ἀργους, καθὼς καὶ στὴν ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Βασιλίου: ἱκανοποιεῖται ἔτσι αἷτημα τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς. Τὸ σταυροπήγιο θὰ καταβάλλει, «ὑποταγῆς χάριν», στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ κατ' ἔτος τὸ ποσὸ τῶν 1.500 ἄσπρων.

510 Καθαίρεση μητροπολίτου Μονεμβασίας

φ. 208^v-209^r

«συνοδικὸν σημείωμα»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ζ'
 ,ζρις' (1607)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'

Inc. *Ἐπειδὴ ὁ ὁπωσδήποτε χρηματῆ[=ί]σας μητροπολίτης*

Π. Καθαιρεῖται ὁ μητροπολίτης Μονεμβασίας Ἰωάσαφ, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴ ζητεία μέσα στὸ χρονικὸ διάστημα «τῆς ἀποφανθείσης διετίας»· ἀναφέρεται ἀκόμη ὅτι «ἐπιβατικῶς καὶ ληστρικῶς» κατέχει τὸν μητροπολιτικὸ θρόνο, «χρήμασι καταπέισας», τὸν πρῶτον οἰκουμενικὸν πατριάρχη Ραφαήλ Β' νὰ καθαίρῃ τὸν ὡς τότε Μονεμβασίας Λεόντιο προκειμένου νὰ τὸν διαδεχθεῖ.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πέντε πατριαρχικά*, 498-499.)

511 Ἀπόφαση καταβολῆς νέας πατριαρχικῆς ζητείας φ. 209^Γ

ΡΑΦΑΗΛ Β' Συνοδικὸς τόμος (ἐκρίναμεν...
καὶ κοινῇ γνώμῃ ἀπεφηνάμεθα)

14 Ἰουνίου, ἰνδ. γ'
,ζριγ' (1605)

Inc. *Περὶ τῶν βαρυτάτων χρεῶν τῶν*

Π. Ἀποφασίζεται νέα πατριαρχικὴ ζητεία, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία κάθε ἀρχιερέας ὀφείλει νὰ καταβάλλει στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ «ἀπὸ μὲν τοῦ καθενὸς ὁσπητίου, ἀνὰ ἄσπρα ἕξ, ἀπὸ δὲ τοῦ καθενὸς ἱερέως, ἀνὰ ἄσπρα ἑξήκοντα» τὰ χρήματα ὀφείλουν νὰ καταβληθοῦν σὲ δύο δόσεις: τὰ Χριστούγεννα ἢ πρώτη καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἢ δεύτερη, μὲ παράταση τῆς προθεσμίας ὡς τὴν ἐπόμενη ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου· παράλληλα ἰσχύει ἡ ἴδια προθεσμία γιὰ τὴν καταβολὴ καὶ τῆς προηγούμενης ἐπὶ Νεοφύτου Β' ζητείας. Ἡ μὴ τήρηση ὧσων ἀποφασίζονται θὰ ἐπισύρει τὴν ποινὴ τῆς καθαιρέσεως.

512 Καθαίρεση μητροπολίτου Λακεδαιμονίας φ. 209^{Γ-V}

Καθαίρεση («γράφομεν καὶ
ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς»)

Ἰούνιος, ἰνδ. ε'
,ζριε' (1607)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ *χορηματῆ[=ι]σας μητροπολίτης Λακεδαιμονίας*

Π. Καθαίρεται ὁ μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Διονύσιος, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε, σύμφωνα μὲ τὸν συνοδικὸ τόμο, τὴν πατριαρχικὴ ζητεία «ἐντὸς τοῦ διωρισμένου καιροῦ τῆς διετίας», ἐπιπλέον δέ, παρὰ τὴν ἀργία τοῦ τοῦ ἐπιβλήθηκε, χειροτόνησε ἐπίσκοπο Καρυουπόλεως καὶ Ἀμυκλῶν.

513 Καθαίρεση ἐπισκόπου Ζαγορίων φ. 209^V

Καθαίρεση
(«ἀποφαινέται... καὶ διορίζεται»)

Ἰούνιος, ἰνδ. γ'
,ζριγ' (1605)

Inc. *Τῆς ἡμῶν μετριοτήτος συνοδικῶς προκαθημένης*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἐπίσκοπος Ζαγορίων Ματθαῖος, ἐπειδὴ ἐτέλεσε χειροτονίες στὶς ἐπαρχίες τῶν ἐπισκόπων Βελλᾶς Μανασσῆ καὶ Δρυῖνουπόλεως Νεοφύτου.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ὁ Ἰωαννῶν Νεόφυτος, 904-905.)

514 Καθαίρεση ιερέα

φ. 209^v-210^r

«καθαίρεσις»

Μάρτιος, ἰνδ. α΄
ζριζ΄ (1603)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἱεροσύνης ὁ παπα-Ἰωάννης, ἐπεὶδὴ ἀνέτρεψε τὸν ἀρχιεπίσκοπο Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωάσαφ «συνεργῶ χρώμενος ἐξωτερικῶ τινὶ τῶν τὰ πρῶτα ἐκείσε φερόντων».

515 Ὁμολογία χρέους

φ. 210^r

«ἀπόδειξις»

3 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. δ΄
ζριδ΄ (1605)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τῆς

Π. Ὁ μητροπολίτης Λαρίσης Λεόντιος ὁμολογεῖ ὅτι ὀφείλει στὸν Ἀχμέτ «Τζαούσιον» 260.000 ἄσπρα —ποσὸ ποῦ προέκυψε ἀπὸ τὴν ἐκκαθάριση τοῦ λογαριασμοῦ τους ποῦ ἔγινε στὸ Μουζάκι— ἀπὸ τίς ὁποῖες πρέπει νὰ καταβληθοῦν ὡς τὸν Μάρτιο τοῦ 1606 τουλάχιστον οἱ 100.000 ἐπὶ ποινῇ καθαίρεσεως καὶ ἀφορισμοῦ.

516 Ἐπιβεβαίωση ἐνώσεως χωριῶν μὲ τὴν ἐπισκοπὴ Χειμάρρας

φ. 210^{r-v}

«σιγιλλιῶδες γράμμα»

αχζδ΄ (1664) ΔΙΟΝΤΣΙΟΣ Γ΄

Inc. Τί δ' ἂν ἄλλο εἶη

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ ἔνωση τῶν πρώην σταυροπηγιακῶν χωριῶν ποῦ βρίσκονται «ἐνδον» Δίβρεως καὶ Μεσσοποτάμου μὲ τὴν ἐπισκοπὴ Χειμάρρας, προκειμένου νὰ ἐνισχυθοῦν τὰ εἰσοδήματα τῆς ἐπισκοπῆς αὐτῆς. Ἡ ἔνωση εἶχε γίνεи παλαιότερα, ἀλλὰ τὰ σιγιλλιώδη πατριαρχικά γράμματα εἶχαν χαθεῖ.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Καλλίνικος, 579.)

517 Ἐπαναφορὰ χωριῶν ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ ἐπισκοπῆς

φ 211^r

«συνοδικὸν γράμμα»

Ἀπρίλιος ζριβ΄ (1604) ΡΑΦΑΗΛ Β΄

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἐπαναφορὰ τῶν χωριῶν Πολίτζιανης, Δελβιν-
αίου καὶ Σταυροσκιαδίου ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ ἐπισκόπου Δρυϊνου-
πόλεως Νεοφύτου. Τὰ χωριά αὐτὰ εἶχαν ἀποδοθεῖ στὸν πρῶν Δρυϊνου-
πόλεως Νεκτάριο ἀπὸ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη Ἱερεμία Β', ὅταν ὁ
Νεκτάριος παραιτήθηκε ἀπὸ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτῇ.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ὁ Δρυϊνουπόλεως Νεόφυτος, 464-465.)

518 Ἐπικύρωση ἀποφάσεως αἵρετῶν κριτῶν

φ. 211^{r-v}

Συνοδικὸ «γράμμα»

Μάρτιος, ἰνδ. β'
, ξριβ' (1604)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ κρίσις τῶν αἵρετῶν κριτῶν, μητροπολίτου
'Αθηνῶν Ἀνθίμου, ἐπισκόπου Βελλᾶς Μανασσῆ, μεγάλου σκευοφύλα-
κος Γαβρᾶ καὶ μεγάλου ρήτορος Γεωργίου, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὁ
ἐπίσκοπος Δρυϊνουπόλεως Νεόφυτος ὅφειλε νὰ καταβάλῃ στὸν παπα-
Νικόλαο, γιὸ τοῦ παπα-Ἀνδρέα, 18.000 ἄσπρα· τὸ ποσὸ αὐτὸ ἔλαβε
ὁ δικαιοῦχος καί, κατὰ συνέπειαν, κάθε περαιτέρω διεκδίκησή του εἶναι
ἀνυπόστατη (πρβ. πρᾶξις 526).

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ὁ Δρυϊνουπόλεως Νεόφυτος, 464.)

519 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καὶ Νέας Ἰουστινιανῆς

φ. 211^v-212^r

ΜΑΤΘΑΙΟΣ Β' Καθαίρεση
(«ἀποφανινόμεθα»)

Ἰούνιος
ἰνδ. ιγ' [1600]

Inc. Γνωστὸν ἔστω πᾶσι υἱμῖν ὅτι

Π. Καθαίρεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Ἀθανάσιος, ἐπειδὴ διέ-
πραξε ἀντικανονικὰ πράξεις καὶ «ἤγαγεν εἰς κίνδυνον τοῦ θανάτου» τοὺς
πατριαρχικούς ἐξάρχους· ἐξᾴλου, ἐναντίον τοῦ Ἀθανασίου ὑπῆρχαν κα-
ταδικαστικὰς ἀποφάσεις τοῦ τοποτηρητῆ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου Με-
λετίου Πηγᾶ καὶ τοπικῆς συνόδου πρὸς τὶς ὁποῖες δὲν εἶχε ὑπακούσει
«ὅλως τῇ ἐξωτερικῇ στηριζόμενος δυναστείᾳ». Ἡ καθαίρεσις γνωστο-
ποιεῖται ἀπὸ τὸν πατριάρχη στὸν κλῆρο καὶ τὸ λαὸ τῆς Κύπρου.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ὑλληροφ. 2, 546-550· προγενέστερη δημοσίευσή ΓΕΩΡΓΙΟΥ,
Κύπρος, 80-83: πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

520 Ἐπικύρωση ἐκλογῆς ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καὶ Νέας Ἰ-
ουστινιανῆς φ. 212^{r-v}

Συνοδικὸ ἐπικυρωτικὸ γράμμα
(«ἐπικυροῦντες... ἐντελλόμεθα»)

Ἰανουάριος
ἰνδ. ιδ' [1601]

Inc. Γνωστὸν καὶ πιστὸν ἔστω πᾶσιν

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Βενιαμίν, ἡ ὁποία ἔγινε μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Ἀθανασίου, ἐπειδὴ «τινὲς... διεφύμισαν καὶ εἶπον» ὅτι τὰ συνοδικὰ γράμματα καὶ ἡ καθάριση τοῦ Ἀθανασίου ἦσαν πλαστὰ καὶ παρουσίαζαν τὸν νεοεκλεγέντα ἀρχιεπίσκοπο «ὥς οὐ παρ' ἡμῶν πεμφθέντα».

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγραφα* 2, 550-552.)

521 Ἐπιβεβαίωση τῆς νομιμότητος τοῦ νέου ἀρχιεπισκόπου
Κύπρου καὶ Νέας Ἰουστινιανῆς φ. 213^{r-v}

Συνοδικὸ γράμμα
(«ἐντελλόμεθα»)

Αὐγούστος, ἰνδ. ιε' ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'
ζρ' (1602)

Inc. Ἡ μετριότης ἡμῶν κρίμασιν οἷς

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ὅτι νόμιμος ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου καὶ Νέας Ἰουστινιανῆς εἶναι ὁ Βενιαμίν, ὅστερα ἀπὸ τὴν καθάριση τοῦ Ἀθανασίου. Ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος τονίζουσιν στὸν κλῆρο καὶ τὸ λαὸ τῆς Κύπρου ὅτι ὁ νέος ἀρχιεπίσκοπος ποὺ φτάνει, ἐφοδιασμένος «μετὰ καὶ βασιλικῶν γραμμάτων», πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸς «ἀσπασίως καὶ τιμῶς, καὶ ἔχει τὰ προνόμια αὐτοῦ καὶ δικαιώματα, ὡς ὀρίζει καὶ ἡ βασιλεῖα».

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγραφα* 2, 552-555.)

522 Ἀπόφαση περὶ τοῦ τόπου διαμονῆς τῶν ἀρχιερέων φ. 213^v

«συνοδικὸν σημείωμα»

Μάιος, ἰνδ. α' ΡΑΦΑΗΛ Β'
ζρ[ια]' (1603)¹

1. Ἡ ἀπὸ κτίσεως κόσμου χρονολογία τῆς πράξεως πιθανότατα ἔμεινε ἐλλειπής. Σύμφωνα μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατριάρχου, ποὺ ὑπάρχει στὴν ἐπιγραφὴ τοῦ κειμένου, καὶ τὴν ἰνδικτιώνα, ἡ χρονολογία πρέπει νὰ ἀποκατασταθεῖ σὲ ζρ[ια]'=1603. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ εἶχε ἐπισημάνει ἤδη ὁ ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Πατριαρχεῖον*, 779· πρβ. καὶ ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐφημερίδες*, 74-75.

Inc. Ὑπερδιὴ πατριαρχεῖον οὐκ ἦν, καὶ

Π. Ὑποφασίζεται οἱ ἀρχιερεῖς ποὺ προσέρχονται στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ ἐκκλησιαστικὴ ἢ ἰδιωτικὴ τους ὑπόθεση νὰ διαμένουν ὑποχρεωτικὰ στὸ πατριαρχεῖο «διὰ τὴν ὑποψίαν καὶ τὸ ἀσκανδάλιστον».

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Πατριαρχεῖον*, 779.)

523 Προθεσμία γιὰ τὴν καταβολὴ τῆς πατριαρχικῆς ζητείας
φ. 214^Γ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β' «σημείωμα»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ιε' ζρι' (1602)

Inc. Ὑπερδιὴ διὰ τὰ πολλὰ χρέη

Π. Καλοῦνται οἱ ἀρχιερεῖς, ἐπὶ ποινῇ καθαιρέσεως, νὰ καταβάλουν ὡς τὴν ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ προσεχοῦς ἔτους τὴν πατριαρχικὴν ζητεία γιὰ νὰ ἀντιμετωπιστοῦν τὰ χρέη τῆς Μ. Ἐκκλησίας¹.

524 Καθαίρεση μητροπολίτου Ρόδου
φ. 214^Γ

ΡΑΦΑΗΛ Β' «ἔγγραφον»
καθαίρεσεως

Δεκέμβριος, ἰνδ. β' ζριβ' (1603)

Inc. Κατὰ τὴν παροῦσαν συνοδικὴν ἀπόφασιν

Π. Καθαίρεται ὁ μητροπολίτης Ρόδου Παΐσιος, ἐπεὶ δὲν κατέβαλε «κἂν μέρος τῆς ἀποκοπῆς», κατηγόρησε τὴν πατριαρχικὴ σύνοδο καὶ τέλος ἐγκατέλειψε τὴ μητρόπολὶ του γιὰ ἕξι μῆνες «ὅπερ τοῖς θεοῖς κανόνσιν ἀπαγορεύεται».

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΤΣ, *Ἱστορία*, 75: σημείωση.)

525 Καθαίρεση μητροπολίτου Λακεδαιμονίας
φ. 214^{Γ-V}

«ἔγγραφον»
καθαίρεσεως

Ἰανουάριος, ἰνδ. β' ζριβ' (1604)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

1. ΚΟΜΝΗΝΟΣ-ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ, *Τὰ μετὰ τὴν ῥΑλωσιν*, 121-122: ἀπὸ ἄδηλο κώδικα.

Π. Καθαιρείται ὁ μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Χρύσανθος, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴν ζητείαν καὶ ἐπιπλέον ἐγκατέλειψε τὴν ἐπαρχίαν του (ὡπὲρ τὸν ἐξαμηνιαῖον καιρὸν) χωρὶς πατριαρχικὴ ἄδεια.
(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, *Χρύσανθος*, 226-227)

526 Ἀνακοίνωση ἀθωότητος ἐπισκόπου Δρυϊνουπόλεως

φ. 214^v

Πατριαρχικὸ γράμμα
(«γράφουσα... ἀποφαίνεται»)

[Χ.Χ.: ἀλλὰ μετὰ 15 Ὀκτ.
1607 καὶ Ὀκτ. 1612]

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'

Inc. Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν κατὰ

Π. Ἀνακοινώνεται στοὺς κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς τῆς μητροπόλεως Ἰωαννίνων ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Δρυϊνουπόλεως Νεόφυτος εἶναι ἀθῶος τῶν κατηγοριῶν τοῦ παπα-Νικολάου (αὐτοῦ ἀπὸ Βανίστης) καὶ ὅτι οἰαδήποτε ἀντίθετη ἀπόφασις ἐναντίον τοῦ Δρυϊνουπόλεως γιὰ τὴν ἴδια ὑπόθεσις (βλ. πράξις 518) θὰ εἶναι ἄκυρη.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ὁ Δρυϊνουπόλεως Νεόφυτος*, 463-464.)

527 Καθαίρεση μητροπολίτου Καφᾶ

φ. 214^v

«ἔγγραφον» καθαιρέσεως

Μάιος, ἰνδ. β'
, ζριβ' (1606)

ΡΑΦΑΗΛ Β'

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Καθαιρείται ὁ μητροπολίτης Καφᾶ Ἰάκωβος, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴν ζητείαν καὶ δὲν προσῆλθε νὰ ἀπολογηθεῖ γιὰ τὴν πράξιν του αὐτῇ, μολοντί κλήθηκε ἀπὸ τὴν σύνοδο πρὶν ἀπὸ 10 μῆνες.

528 Σημείωμα περὶ ἀπονομῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ ναὸ τῆς Μυτιλήνης

φ. 214^v

Σημείωμα

19 Νοεμβρίου ἰνδ. δ'
, ζριδ' (1605)

Inc. Ἐν ἔτει ,ζριδ^ο, νοεμβρίῳ ιθ^η

Π. Γίνεται μνεῖα τῆς ἀποστολῆς «ἐπιτροπικοῦ καὶ προτρεπτικοῦ γράμματος» καὶ σταυροῦ πρὸς τὸν μητροπολίτη Μυτιλήνης Ἰάκωβο γιὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ σταυροπηγιακοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου τῆς «ἀπονο-

μαζομένης νέας Σιδών» που πρόκειται να ιδρυθεῖ «πλησίον χώρας Ζαχαράνδρου». Τὸ νέο σταυροπήγιο ὀφείλει να καταβάλλει στὴ Μ. Ἐκκλησία 2 φλωριά ἑτησίως.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Σταυροπήγιον*, 86.)

529 Καθαίρεση ἐπισκόπου Δρυϊνουπόλεως

φ. 215^F

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β' «συνοδικὴ ἀπόφασις
καὶ διάσκεψις»

Ἀπρίλιος, ἰδ. ιε'
, ζρι' (1602)

Inc. Γνωστόν σοι ἔστω, ὅτι τῆς

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ Δρυϊνουπόλεως Νεόφυτος, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὸ χρέος του πρὸς τὸν παπα-Νικόλαο καὶ ἐκτελοῦσε τὰ ἱερατικά του καθήκοντα μολονότι εἶχε τεθεῖ σὲ ἀργία. Τὸ ἀρχικὸ ποσὸ τοῦ χρέους ἦταν 30.000 ἄσπρα, τὸ ὅποιο ὅμως μὲ τὴ μεσο-λάβηση τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ματθαίου Β' περιορίστηκε σὲ 15.000 ἄσπρα, γιὰ τὰ ὅποια εἶχε δεσμευτεῖ μὲ οἰκειόχειρη ὁμολογία (βλ. γιὰ τὴν ὑπόθεση αὐτὴ καὶ πράξεις 518 καὶ 526).

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ὁ Δρυϊνουπόλεως Νεόφυτος*, 462-463.)

530 Ἀποκατάσταση ἐπισκόπου Σταγῶν

φ. 215^{F-V}

«ἀθωωτικὸν καὶ συνοδικὸν
γράμμα»

Μάρτιος, ἰδ. ιε'
, ζρι' (1602)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Ἀθωώνεται ὁ καθαιρεθεὶς ἐπὶ πατριαρχίας Ματθαίου Β' ἐπίσκοπος Σταγῶν Διονύσιος καὶ ἀποκαθίσταται στὸ θρόνο του. Ὁ Διονύσιος εἶχε ἐκλεγεῖ στὴν ἐπισκοπὴ Σταγῶν μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Τιμοθέου, ἀλλὰ ἐκδιώχθηκε καὶ καθαιρέθηκε ὕστερα ἀπὸ ἐνέργειες τοῦ πρώην Σταγῶν Ἱερεμίου ὁ τελευταῖος κατεῖχε τὴν ἐπισκοπὴ πρὶν ἀπὸ τὸν Τιμόθεο ἀλλὰ εἶχε καθαιρεθεῖ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε καταβάλλει τὴν πατριαρχικὴ ζητεία καὶ τὰ χαράτσια.

531 Ἀκύρωση ἐκλογῆς ἀρχιεπισκόπου Σάμου

φ. 215^V-216^V

ΘΕΟΛΗΠΤΟΣ Β' «συνοδικὸν ἔγγραφο»

Μάρτιος, ἰδ. ιγ'
, ζζγ' (1585)

Inc. Ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος τὸ

Π. Ἐκυρώνεται ἡ ἐπὶ Παχωμίου Β' ἐκλογὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Σάμου Νεοφύτου καθὼς καὶ ἡ «παράλογος καὶ ἔκθεσμος... ἀρχιεπισκοπικὴ ὀνομασία» ἀποδίδεται καὶ πάλι ἡ Σάμος ὡς ἐξαρχία στὸν «πρωταποστολάριον τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας κὺρ Κωνσταντῖνον».

(ΣΑΘΑΣ, *Ἱερεμίας Β'*, 205-208.)

532 Ἐπικύρωση δικαιοδοσίας τῆς μητροπόλεως Καισαρείας
τῆς Καππαδοκίας ἐπὶ χωριῶν φ. 216^v

«συνοδικὸν... γράμμα»

Φεβρουάριος, ἰνδ. ιε' ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'
,ζρι' (1602)

Inc. Ἐπειδὴ προστάξει τοῦ πρὸ ἡμῶν

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ δικαιοδοσία τῆς μητροπόλεως Καισαρείας ἐπὶ τῶν «κατὰ τὸ Μουσούρι» χωριῶν, τὰ ὅποια παρανόμως καταπάτησε ὁ μητροπολίτης Ἀγκύρας. Ἡ ἀπόφαση ἐκδίδεται ὕστερα ἀπὸ ἐπιτόπια ἐξέταση ποὺ ἔκαναν ὁ μητροπολίτης Τραπεζοῦντος Κοσμάς καὶ ὁ δομέστικος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Μανουήλ.

533 Ἐπαναφορὰ χωριῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσία τῆς ἐπισκοπῆς Ζη-
τουνίου φ. 216^v-217^r

«συνοδικὸν
γράμμα»

Ἰούnius, ἰνδ. α' ΡΑΦΑΗΛ Β'
,ζρι' (1603)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Ἐντάσσονται καὶ πάλι στὴ δικαιοδοσία τῆς ἐπισκοπῆς Ζητουνίου τὰ χωριὰ τοῦ «Πτελέου τὰ εἰς τὸν Ἀλμυρόν», τὰ ὅποια προσπάθησε νὰ ἀποσπάσει ὁ μητροπολίτης Λαρίσης Ἰωάσαφ, «ὁ καὶ Σκαρλάτος λεγόμενος», καὶ τὰ ὅποια, ὕστερα ἀπὸ ἐνέργειες τοῦ πρώην Ζητουνίου, εἶχαν χαρακτηριστεῖ σταυροπηγιακὰ.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, *Σημειώματα*, 6-7.)

534 Ἐπιβεβαίωση ἀπονομῆς ἐξαρχίας φ. 217^{r-v}

«συνοδικὸν καὶ εὐεργετικὸν
γράμμα»

Φεβρουάριος, ἰνδ. ιε' ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'
,ζρι' (1602)

Inc. Ἐπειδὴ καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ ἐπὶ Ματθαίου Β' παραχώρηση τῶν νησιῶν Καλύμνου, Σερύφου καὶ Ἀμοργοῦ ὡς ἐξαρχίας στὸν πρωτοκαnonάρχο τῆς Μ. Ἐκκλησίας κύρ Μιχαήλ.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Μνημεῖα*, 449-450.)

535 Ἄδεια γάμου

φ. 217^v

«συνοδικὸν ἀδείας γράμμα»

Φεβρουάριος, ἰνδ. ιε'
 ,ζρι' (1602)

Inc. *Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης*

Π. Δίδεται ἡ ἄδεια στὸν (ἀπὸ τῆς ἐνορίας Καρχαμανίας κύρ Φώτιο τοῦ Μουράτη) νὰ τελέσει καὶ νέο —τέταρτο— γάμο, ἐπειδὴ ἀποδείχτηκε ὅτι ἡ πρώτη γυναίκα του, ἡ ἐντεκάχρονη Ἀλτίν, «διὰ τὴν ἀνηβότητα... μετὰ τὸ συνκοιμηθῆναι καὶ συνευρεθῆναι... σαρκικῶς, ὑπὸ τῆς βίας δεινῶς φθαρεῖσα καὶ ῥύσις αἵματος ἄπαυστος ταύτη προξενηθεῖσα, μετὰ ἡμέρας τέσσαρας ἐτελεύτησεν ὡς ἀνιάτρευτος». Γίνεται ἔτσι δεκτὸ νὰ λογίζεται ὁ νέος γάμος ὡς τρίτος.

536 Καθορισμὸς ὁρίων μονῶν

φ. 217^v-218^r

ΡΑΦΑΗΛ Β' «πατριαρχικὸν σιγilliῶδες
 γράμμα»

Ἰουλίος, ἰνδ. γ'
 ,ζριγ' (1604)

Inc. *Τῆς ἡμῶν μετριότητος σωματικῶς εἰς*

Π. Καθορίζονται τὰ ὅρια τῶν μονῶν τῆς Ἀγίας Τριάδος καὶ τῆς Θεοτόκου στὴ Χάλκη. Ἡ ὁριοθεσία αὐτὴ γίνεται ὕστερα ἀπὸ αἵτημα τῶν ἡγουμένων τῶν δύο μονῶν Ἰωὴλ καὶ Φιλοθέου.

(ΣΙΔΕΡΙΔΗΣ, *Χάλκη*, 127.)

537 Ἐπικύρωση ἐνώσεως μονυδρίου μὲ μονή

φ. 218^{r-v}

Πατριαρχικό, συνοδικό,
 σιγilliῶδες «γράμμα»

Νοέμβριος, ἰνδ. β'
 ,ζριβ' (1603)

Inc. *Καλὸν μὲν ἐστὶ καὶ θεοφιλές*

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ ἔνωσις τοῦ μονυδρίου τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων μὲ τὴ σταυροπηγική μονή τῆς Θεοτόκου «τῇ ἐν τῇ ὁδῷ τῆς βρύ-

σεως» στὴν Ἄρτα: τὸ μονύδριο γίνεται μετόχι τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου, ὕστερα ἀπὸ αἵτημα τῶν μοναχῶν του¹.

538 Ἐπικύρωση συμφωνίας γιὰ διανομὴ ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων φ. 218^v

Ἐπιβεβαιωτήριο γράμμα
(«γράφουσα ἐπιβεβαιού»)

Σεπτέμβριος
ἰνδ. γ' [1604]

Inc. Ἐπειδὴ οἰκεία βοήθῃ καὶ προαιρέσει

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ συμφωνία μεταξὺ τοῦ πρωτοπαπᾶ τῆς Μ. Ἐκκλησίας κὺρ Νικολάου καὶ τοῦ ἑφημερίου αὐτῆς ἱερομονάχου Σωφρονίου γιὰ τὴ διανομὴ τῶν εἰσοδημάτων τὰ ὅποια προέρχονται ἀπὸ τῆ συμμετοχῆ τους σὲ διάφορες ἱεροτελεστίες. Κατὰ τὴ συμφωνία, τὰ εἰσοδήματα θὰ μοιράζονται σὲ ἴσα μερίδια, ἀλλὰ ὁ πρωτοπαπᾶς θὰ εἰσπράττει κατ' ἔτος 2.000 ἄσπρα ἐπιπλέον «δι' ἣν ἔχει φροντίδα τῶν τῆς ἐνορίας αὐθεντικῶν ἐπιηρεασμῶν καὶ χαρατζίων καὶ τῶν λοιπῶν».

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἐκκλησίαι ἐξακριβούμεναι, 40-41.)

539 Δήλωση πίστεως πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη φ. 218^v

Ἐποσχέσεως «γράμμα»
(«ὑπισχνοῦμαι»)

16 Μαρτίου, ἰνδ. β'
ζριβ' (1604)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος μὲν οἰκιοχείρου

Π. Ἄδελφος ἱεράρχης ὁμολογεῖ πίστη ἐφ' ὅρου ζωῆς στὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ.

540 Κοινοποίησις ἐκλογῆς νέου μητροπολίτου Μυτιλήνης φ. 219^r

Συνοδικὸν γράμμα
(«γράφουμεν καὶ ἀποφαινόμεθα»)

Ἰούνιος
ἰνδ. β' [1604]

Inc. Φανερόν καὶ ὁμολογούμερον ἐστὶ πᾶσιν

Π. Καλοῦνται οἱ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ τῆς μητροπόλεως Μυτιλήνης νὰ ἀναγνωρίσουν ὡς νόμιμο ἱεράρχη τους τὸν Δαναὴλ καὶ ἔχι τὸν Παῖσιο, ὁ ὁποῖος ἔχει παραιτηθεῖ.

1. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Ἄρτα, 363-365 σημ. σ'.

541 Δήλωση συμφιλίωσηςφ. 219^Γ

ΜΑΤΘΑΙΟΣ Β' 'Υποσχέσεως (γράμμα)
(«δηλοποιῶ... καὶ στέργω»)

15 Μαΐου, ἰνδ. ιδ'
,ζρθ' (1601)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος

Π. "Αδελός ἱερωμένος, υπαγόμενος στὴ μητρόπολη Μηθύμνης, σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι εἰρηνεὺς μὲ τοὺς Ἰωάννη τοῦ Χρυσοστόμου, Κομνηνὸ τοῦ Φιλάνδρου καθὼς καὶ μὲ τοὺς ἄλλους τοὺς «ἀπὸ τῆς χώρας Τελωνίων» καὶ ὑπόσχεται οὐδέποτε πλέον «μετὰ τῶν δυναστῶν συναναστραφῆναι ἐπὶ βλάβῃ καὶ ζημίᾳ τῶν χριστιανῶν».

542 Δήλωση γιὰ εἰσπραχθὲν ποσὸφ. 219^Γ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β' 'Υποσχέσεως (γράμμα)
ἡ
ΡΑΦΑΗΛ Β' («ὑπόσχομαι»)

,ζρια' (1602/1603)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος μου οἰκιοχείρου

Π. "Αδελός δηλώνει ὅτι, ἂν βρεθοῦν περισσότερα χρήματα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὅποια, κατὰ τὸ κατάστιχο, ὀφείλει νὰ δώσει στὸν ἀρχιεπίσκοπο Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωάσαφ, τότε θὰ τοῦ πληρώσει τὰ διπλάσια.

543 Ὑπόσχεση ἐπιστροφῆς μοναχοῦ στὴ μονή τουφ. 219^Υ

ΡΑΦΑΗΛ Β' 'Υποσχέσεως (γράμμα)
(«ὑπόσχομαι»)

Φεβρουάριος ,ζριβ' (1604)

Inc. Ὑπόσχομαι τῷ παναγιωτάτῳ μου ἀθρόνῃ

Π. "Αδελός μοναχὸς ὑπόσχεται ὅτι θὰ παραμείνει στὸν Γαλατὰ τὸ ἀργότερο ὡς τὴν 1η Μαΐου καὶ μετὰ θὰ ἐπιστρέψει στὴ μονή του· ἂν δὲν τηρήσει τὴν ὑπόσχεσή του, νὰ εἶναι «αὐτοκαθαίρετος».

544 Ὑπόσχεση εὐπρεποῦς συμπεριφορᾶςφ. 219^Υ

ΑΔΗΛΟΣ «ὁμολογία»
(«ὑπόσχομαι»)

[χ.χ.]

Inc. *Διὰ τῆς παρούσης μου ὁμολογίας*

Π. Ὁ ἱεροδιάκονος Μισαήλ ὑπόσχεται νὰ μὴν πίνει κρασί ἢ ρακὶ ὅσο διάστημα θὰ εἶναι στὴν ὑπηρεσία τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

545 Ὑπόσχεση ὑπακοῆς τοῦ μητροπολίτου Νέων Πατρῶν

φ. 219^v

Ὑπόσχεση
(«ὑπέγραψα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ Φεβρ. 1603- ΡΑΦΑΗΛ Β'
ἀρχὲς Ὀκτ. 1607]

Inc. *Ὅποτε ἐγὼ ὁ Νέων Πατρῶν*

Π. Ὁ Νέων Πατρῶν ὑπόσχεται ὅτι δὲν θὰ διαπραΐξει σκάνδαλα ἐναντίον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ τῆς Μ. Ἐκκλησίας· ἀν δὲν τηρήσει τὴν ὑπόσχεσή του, νὰ καθαιρεθεῖ καὶ νὰ ἀφοριστεῖ.

546 Ὑπόσχεση ὑπακοῆς τοῦ δικαιοφύλακος τῆς Μ. Ἐκκλησίας

φ. 219^v

Ὑπόσχεση
«ζητῶ συγγνώμην... καὶ ὑπόσχομαι»

[χ.χ.· ἀλλὰ post 1600]¹ [ΜΑΤΘΑΙΟΣ Β';]

Inc. *Ἐπεὶ τινες ἐσκανδαλίσθησαν διὰ λόγους*

Π. Ὁ δικαιοφύλαξ Θεοδόσιος [Ζυγομαλᾶς] ζητᾷ συγγνώμη ἀπὸ τὸν πατριάρχη, τὴ σύνοδο, τοὺς κληρικοὺς καὶ τοὺς ἄρχοντες «δι' οὗς ἐλάλησ[εν] λόγους οἰόμενος συμφέροντας» καὶ ὑπόσχεται ὅτι στὸ ἐξῆς δὲν θὰ δημιουργήσει προβλήματα.

[λευκὸ: φ. 220^r
ἐνθύμηση βλ. σ. 42: φ. 220^v]

547 Διορισμὸς ἐπιτρόπων σὲ σταυροπηγιακὴ μονή

φ. 221^r

«πατριαρχικὸν καὶ
συνοδικὸν γράμμα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ια' ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ'
αρχοβ' (1672)

Inc. *Ἡ τῶν προΐσταμένων μετὰ Θεόν*

1. LEGRAND, *Zygomalas*, 138, 232-234.

Π. Διορίζονται ἐπίτροποι στὸ πατριαρχικὸ καὶ σταυροπηγιακὸ μοναστήρι τῆς Θεοτόκου στὸν Μαῦρο Μόλο οἱ καπετάνιοι (ρεῖς) Κωνσταντῆς, Νικόλας, Γεωργάκης, Ἐλευθέριος καθὼς καὶ οἱ χατζη-Ἰωάννης, Γεώργιος Ντέτης καὶ χατζη-Ἀγάλος, στοὺς ὁποίους δίνεται ἡ ἐξουσία «ἐπιστατεῖν καὶ διοικεῖν αὐτὸ» καὶ τοὺς ἀνατίθεται «κατὰ πάντα τρόπον ὑπεραγωνίζεσθαι τῆς αὐξήσεως, καὶ βελτιώσεως αὐτοῦ».

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἑκκλησίαι ἐξακριβούμεναι, 115-117¹.)

548 Ἀρση τῆς καθαιρέσεως τοῦ μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργούς φ. 221^v

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «συνοδικῇ ἀθώωσις»

Νοέμβριος, ἰνδ. θ' ,αχνε' (1655)

Inc. Ἐθος τοῖς οἰκοδόμοις χρῆσθαι τῇ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἄρση τῆς καθαιρέσεως καὶ ἡ ἀπόδοση τοῦ ἀξιώματος τῆς ἀρχιεροσύνης στὸν πρῶτον μητροπολίτη Ναυπλίου καὶ Ἀργούς Θεοφάνη. Ἡ καθαίρεσή του εἶχε γίνεи ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Παΐσιου Α', ἐπειδὴ δὲν εἶχε καταβάλει τὴν πατριαρχικὴ ζήτησι, καὶ στὴ θέση του εἶχε ἐκλεγεῖ ὁ Μακάριος.

549 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νικαίας φ. 221^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

1 Φεβρουαρίου ,αχος' (1676)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικαίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νικαίας ὁ ἱερομόναχος Σωφρόνιος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Δαμασκηνοῦ.

550 Ἐκλογὴ πατριάρχου Ἱεροσολύμων φ. 221^v

«συνοδικὴ κανονικὴ
ψῆφος»

25 Ἰανουαρίου ,αχζα' (1661)

1. Βλ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Μαῦρος Μόλος, 373, ὁ ὁποῖος ἐπανεκδίδει τὸ κείμενο καὶ τὸ ἀντιβάλλει πρὸς ἐκεῖνο ποὺ παραδίδει ὁ κώδικας Κριτία.

Inc. Ὑπειδὴ διὰ τὸ μεταστῆναι τῶν

Π. Ἐκλέγεται πατριάρχης Ἱεροσολύμων ὁ «πανοσιώτατος καὶ λογιώτατος διδάσκαλος κυρ Νεκτάριος» μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Παΐσιου· στῇ σύνοδο, ἐκτὸς τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παρθενίου καὶ τῶν ὁφφικιαλίων τῆς Μ. Ἐκκλησίας, παρίστανται ὁ βοεβόδας Βασίλειος καὶ ὁ βοεβόδας Γεώργιος Γκίκας.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ὑγγραφα 2, 362-363.)

551 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Πωγωνιανῆς

φ. 222^Γ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Νοέμβριος, ἰνδ. ι' ἄχνης' (1656)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Γ'

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Πωγοῦιαννῆς, γνησίον

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Πωγωνιανῆς ὁ ἱερομόναχος Νεκτάριος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Δανιήλ.

552 Καθάρεση μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 222^Γ

(«καθάρεσις»)

10 Αὐγούστου, ἰνδ. ι' ἄχνης' (1657)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ὑθος τοῖς γεωργοῖς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὁ μητροπολίτης Παροναξίας Νικόδημος, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴ ζήτησι καὶ περιφρόνησε τοὺς πατριαρχικοὺς ἐξάρχους. Ἡ καθάρεση γνωστοποιεῖται στὸν κλῆρο καὶ τὸ λαὸ τῆς μητροπόλεως Παροναξίας.

553 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Σάμου

φ. 222^Γ

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

22 Ἰουνίου, ἰνδ. ιδ' ἄχνης' (1661)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σάμου, γνησίον

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Σάμου ὁ ἱερομόναχος Νεόφυτος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Κορηλίου¹.

1. ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 162-163 : ἀπὸ ἀδηλο κώδικα.

554 Ἐκλογή μητροπολίτου Εὐχαΐτωνφ. 222^{r-v}

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Γ΄

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)Δεκέμβριος, ἰνδ. ι΄
,αχνς΄ (1656)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἐπαρχίας, καὶ μητροπόλεως

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Εὐχαΐτων ὁ ἱερομόναχος Ἰάκωβος
στὸν κενὸ ἐπὶ πολλὰ χρόνια μητροπολιτικὸ αὐτὸ θρόνον¹.**555** Ἐκλογή μητροπολίτου Μηδείαςφ. 222^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)Φεβρουάριος, ἰνδ. ιε΄
,αχξβ΄ (1662)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Μηδείας, προστάτων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηδείας ὁ ἱερομόναχος Δανιὴλ μετὰ
τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ πρώην Μηδείας.**556** Ἐκλογή ἀρχιεπισκόπου Καρπάθουφ. 222^v

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β΄

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)Αὐγούστος
,αχοδ΄ (1674)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Καρπάθου ὁ πρώην μητροπολίτης
Παροναξίας Μακάριος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Λεοντίου.**557** Ἐκλογή μητροπολίτου Βάρνηςφ. 222^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον ... ἐθέμεθα ...»)20 Ἰουνίου, ἰνδ. ια΄
,αχνη΄ (1658)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Βάρνης, ἀπροστατεύτων

1. ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 159-160: ἀπὸ ἀδελφὸ κώδικα.

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ ἱερομόναχος Νικόδημος μετὰ τὴν καθάρισή τοῦ Δανιήλ.

558 Παραίτηση μητροπολίτου Χριστιανουπόλεως φ. 222^v

Παραίτησεως «γράμμι» 10 Ἰανουαρίου ,αχμε΄ (1645) ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β΄
(«παραιτοῦμαι»)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως Ἰγνάτιος παραιτεῖται ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του. Διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης καὶ δίνει «ἄδειαν» στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη νὰ ἐκλέξει ὡς διάδοχό του τὸν ἱερομόναχο Εὐγένιο, ὁ ὁποῖος καὶ ἀναλαμβάνει νὰ ἐξοφλήσει τὰ χρέη του.

559 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χριστιανουπόλεως φ. 222^v-223^f

Ὑπόμνημα 8 Μαρτίου, ἰνδ. ιγ΄
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...») ,αχμε΄ (1645)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως ἀπροστατεῦτον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως ὁ ἱερομόναχος Εὐγένιος μετὰ τὴν παραίτησή τοῦ Ἰγνατίου.

560 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Πρεσλάβας φ. 223^f

Ὑπόμνημα 15 Δεκεμβρίου, ἰνδ. δ΄
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...») ,αχπ΄ (1680) ΙΑΚΩΒΟΣ

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Πρεσλάβας

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Πρεσλάβας ὁ ἱερομόναχος Νεκτάριος μετὰ τὴν ἐγκατάλειψή τῆς ἐπαρχίας ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ πρῶτον ἐπίσκοπό της.

561 Ὁμολογία πίστεως φ. 223^f

Ὁμολογία [χ.χ.· ἀλλὰ 1645] ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β΄
(«προέταξα... ὑπέγραψα»)

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Χριστιανουπόλεως Εὐγενίου.

562 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λαρίσης

φ. 223^f

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

12 Ἀπριλίου, ἰνδ. ιγ'
,αχμε' (1645)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστότης μητροπόλεως Λαρίσης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λαρίσης ὁ Ἐφέσου Παῖσιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γρηγορίου.

563 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μελενίκου

φ. 223^f

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ιβ'
,αχνθ' (1659)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Μελενίκου ἀπροστατεῦτον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μελενίκου ὁ ἱερομόναχος Γρηγόριος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Θεοφάνους.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μονὴ Φιλοσόφου*, 391: τμῆμα τοῦ κειμένου.)

564 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νεοκαισαρείας

φ. 223^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»).

Μάιος, ἰνδ. ιγ'
,αχμε' (1645)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Νεοκαισαρείας, γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νεοκαισαρείας ὁ ἱερομόναχος Σαμουὴλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Χριστοφόρου.

565 Ὁμολογία πίστεως

φ. 223^v

Ὁμολογία
(«προέγραψα... ὑπέγραψα»)

18 Μαΐου, ἰνδ. ιγ'
,αχμε' (1645)

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Νεοκαισαρείας Σαμουήλ.

566 Ἐκλογὴ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας

φ. 223^v

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. ιγ'
, αχμ᾽ (1645)

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ ἀγιοτάτου καὶ ἀποστολικοῦ

Π. Ἐκλέγεται πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὁ μητροπολίτης Βεροίας Ἰωαννίκιος μετὰ τὸ θάνατο στὴ Μολδαβία τοῦ Νικηφόρου. Συνοψοψή-
φιοι, οἱ μητροπολίτες Νικομηδείας Κύριλλος καὶ Ἀδριανουπόλεως Νεό-
φυτος.

567 Καθαίρεση μητροπολίτου Χίου

φ. 223^v-224^r

«συνοδικὴ ἀπόφασις»
«καθαίρεσις»

Αὔγουστος, ἰνδ. ιε' ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ'
, αχζβ' (1662)

Inc. Πάσης τάξεως καὶ ἐνθουμείας αἰτία

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης
Χίου Θεοφάνης, ἐπειδὴ δὲν ὑπάκουσε στὶς ἐπανειλημμένες προσκλήσεις
τῆς συνόδου καὶ δὲν προσῆλθε στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ νὰ ἀπολο-
γήθῃ: ἀποδείχτηκε ἔτσι ἀνυπότακτος καὶ καταφρονητὴς τῶν πατριαρχι-
κῶν γραμμάτων.

(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Θεοφάνης, 117-119.)

568 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βεροίας

φ. 224^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

14 Ἰουνίου, ἰνδ. ιγ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'
, αχμ᾽ (1645)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Βεδόοις, γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βεροίας ὁ ἱερομόναχος Ἰωάσαφ μετὰ
τὸν προβιβασμὸ τοῦ Βεροίας Ἰωαννικίου στὸν πατριαρχικὸ θρόνον Ἀλε-
ξανδρείας.

569 Ὁμολογία πίστεωςφ. 224^{r-v}

Ὁμολογία
(«προέταξα... υπέγραψα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1645]

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Βεροίας
Ἰωάσαφ.

570 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἐφέσουφ. 224^v

Ἐπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

10 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ιδ'
,αχμε' (1645)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Ἐφέσου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἐφέσου ὁ ἱερομόναχος Ἰγνατίος με-
τὰ τῇ μετάθεσιν τοῦ Παΐσιου στὴ μητρόπολη Λαρίσης.

571 Ὁμολογία πίστεωςφ. 224^v

Ὁμολογία
(«προέταξα... υπέγραψα»)

10 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ιδ'
,αχμε' (1645)

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Ἐφέσου
Ἰγνατίου.

572 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Τορνόβουφ. 224^v

Ἐπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

23 Αὐγούστου, ἰνδ. ιδ'
,αχμς' (1646)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Τορνόβου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Τορνόβου ὁ μητροπολίτης Χαλκηδό-
νος Διονύσιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μακαρίου.

573 Ἐπιβεβαίωση καθαιρέσεως πρώην μητροπολίτου Θηβῶν
καὶ νομιμοποίηση νέου φ. 224^v-225^r

Συνοδικὸν γράμμα
(«ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς»)

Ἰούnius, ἰνδ. ι' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
,αχνζ[=ζ]' (1657)

Inc. Φύσιν ποτηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ράδιον

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ καθαίρεση τοῦ μητροπολίτου (καὶ μετέπειτα προέδρου) Θηβῶν Παρθενίου, πού ἐγινε ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Κυρίλλου Α' καὶ ἐπιβεβαιώθηκε ἐπὶ Παρθενίου Γ', καὶ προτρέπεται ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς νὰ ἀναγνωρίσουν ὡς νόμιμο μητροπολίτη τους τὸν ἐκλεγέντα Ἰεζεκιήλ.

574 Καθαίρεση Παρθενίου Β'

φ. 225^r-226^r

«καθαίρεσις»

16 Νοεμβρίου, ἰνδ. ιε' [ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β']
,αχμς' (1646)

Inc. Τοῖς διαφανεστάτοις τῶν σωμάτων, καὶ

Π. Ἡ σύνοδος, μὲ τὴ συμμετοχὴ τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἰωαννικίου, καθαιρεῖ, στερεῖ τῆς ἀρχιεροσύνης καὶ ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν πατριαρχικὸ θρόνον τὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη Παρθένιο Β'.

(ΑΡΑΜΗΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 104-106: τμῆμα τοῦ κειμένου.)

575 Παραίτηση μητροπολίτου Μελενίκου

φ. 226^{r-v}

«παραίτησις»

15 Μαΐου, ἰνδ. ε' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
,αχξζ' (1667)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν, μὴ ὑποφέρουσα

Π. Ὁ Μελενίκου Γρηγόριος σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του, διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

576 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Σκύρου

φ. 226^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

19 Ἀπριλίου
,αχσε' (1675)

Inc. Ὑπερὶ τῆς ἐπισκοπῆς Σκύρου, ἀπροστατεύτον

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Σκύρου ὁ ἱερομόναχος Μεθόδιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Θεοδοσίου. Ἡ ἐκλογὴ γίνεται «εἰδήσει καὶ ἀδείᾳ» τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν Ἀνθίμου.

577 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Ταλαντίου

φ. 226^v

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

19 Ἰουνίου, ἰνδ. ιγ' ,αχοε' (1675)

Inc. Ὑπερὶ τῆς ἀγιοτάτης ἐπισκοπῆς Ταλαντίου

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Ταλαντίου ὁ ἱερομόναχος Μητροφάνης μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μακαρίου. Ἡ ἐκλογὴ γίνεται «συγκατανεύσει καὶ ἀδείᾳ» τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν Ἀνθίμου.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Αθήναι*, 268-269.)

578 Ἐκλογὴ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου Β'

φ. 226^v-227^r

[ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'] Ὑπόμνημα
(«ἐξελέξαμεν... ἔπειτα ἐθέμεθα...»)

16 Νοεμβρίου, ἰνδ. ιε' ,αχμζ' (1646)

Inc. Ὑπερὶ πᾶσα δόσις ἀγαθῇ, καὶ

Π. Ἐκλέγεται οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Ἡρακλείας Ἰωαννίκιος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Παρθενίου Β'. Συνοποψήφιοι, ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Παΐσιος καὶ ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Εὐθύμιος.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Συμβολή* 4, 131-132.)

579 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Πισιδίας

φ. 227^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

28 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ιδ' ,αχοζ' (1676)

Inc. Ὑπερὶ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Πισιδίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Πισιδίας ὁ ἱερομόναχος Λεόντιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Κυρίλλου.

580 Ἐκλογή ἀρχιεπισκόπου Τζίας καὶ Θερμίων φ. 227^Γ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

5 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιε΄
,αχμς΄ (1646)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β΄

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος «Ντζίας καὶ Θερμίων» ὁ ἱερομόναχος Νεῖλος «ὁ ζωγράφος» μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Δανιήλ.

581 Ἐκλογή ἐπισκόπου Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως φ. 227^Γ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

29 Ἀπριλίου
,αχρσε΄ (1675)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης ἐπισκοπῆς Μυριοφύτου

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως ὁ ἱερομόναχος Θεοδόσιος μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἐπισκοπῆς αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ πρώην ἐπισκόπου Νεοφύτου.

(ΓΕΔΕΩΝ, Νεόφυτος [Γ΄ Μνήμη Γανοχώρων], 106.)

582 Ἐκλογή μητροπολίτου Ἑρακλείας φ. 227^{Γ-V}

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

17 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιε΄
,αχμς΄ (1646)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β΄

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιο[=ω]τάτης μητροπόλεως Ἑρακλείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἑρακλείας ὁ ἱερομόναχος Μεθόδιος, ἀπροεστὸς τῆς Χρυσοπηγῆς, μετὰ τὴν ἐκλογήν τοῦ πρώην Ἑρακλείας Ἰωαννικίου στὸν οἰκουμενικὸ θρόνον.

(ΔΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, Φωτίειος 2, 44 σημ. 48.)

583 Ἐκλογή μητροπολίτου Τορνόβου φ. 227^Γ

Ὑπόμνημα
(«ἐξελέξαμεν πρῶτον...»)

23 Νοεμβρίου, ἰνδ. ιβ΄
,αχγν΄ (1658)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Τορνόβου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Τορνόβου ὁ πρῶν μητροπολίτης Προϋλάβου Γεράσιμος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Διονυσίου.

(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Γεράσιμος, 119.)

584 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μυρέων

φ. 227^v

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

19 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιε'
,αχμς' (1646)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Μυρέων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μυρέων στὸν ἀπὸ πολλὰ χρόνια κενό, λόγω ἐρημώσεως τῆς ἐπαρχίας, μητροπολιτικὸν θρόνον ὁ ἱερομόναχος Ἱερεμίας. Ἡ μητρόπολις αὐτὴ εἶχε πρόσφατα ἐνισχυθεῖ μὲ τὴν ὑπαγωγὴν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς τοῦ Καστελλορίζου, τῆς Ἀτταλείας, τῆς Ἀλαγίας καὶ τοῦ Λειβισίου.

585 Καθαίρεση ἐπισκόπου Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτων

φ. 227^v-228^r

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ' «συνοδική... καθαιρέσεις»

Ἰνδ. ιε', ,αχρς' (1676)

Inc. Πᾶσαν φυτεῖαν τὴν μὴ πεφτυεμένην

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἐπίσκοπος Καλλιουπόλεως Φιλόθεος, ἐπειδὴ, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς συνόδου, εἶχε ἐκλεγεῖ παρανόμως παρὰ τὴ γνώμη τοῦ Ἡρακλείας Βαρθολομαίου ἀπὸ τὸν πρῶν οἰκουμενικὸν πατριάρχη Παρθένιο Δ'. Ἐκτὸς αὐτοῦ προσέβη σὲ ἀντικανονικὰ πράξεις καὶ ἐπέδειξε ἀνάρμοστη συμπεριφορὰ.

586 Ὁμολογία πίστεως

φ. 228^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1646]

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑπόψηφίου μητροπολίτου Μυρέων Ἱερεμία (βλ. πράξι 584).

587 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτων φ. 228^Γ

Ἰπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

1 Νοεμβρίου, ἰνδ. ιε' ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ'
,αχος' (1676)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Καλλιουπόλεως

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτων ὁ ἱερομόναχος Ἀθανάσιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Φιλοθέου.

588 Καθαίρεση μητροπολίτου Νεοκαισαρείας φ. 228^Υ

«συνοδική... καθαιρέσεις»

Ἰνδ. α', ,αχοζ' (1677)

Inc. Τὰ δυσσοιὰ καὶ δυσέκνιπα πάθη

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Νεοκαισαρείας Κύριλλος ἐπειδὴ, παρὰ τὰ ἐκκλησιαστικά ἐπιτίμια στὰ ὁποῖα ὑποβλήθηκε «κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ ἐπὶ διαφόροις ἐγκλήμασι...», ἔμεινε τὸ παράπαν ἀδιόρθωτος» καὶ δὲν κατέβαλε στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ τὰ βασιλικά χαράτσια, τὴν πατριαρχικὴ ζητεῖα, «μήτε ἄλλο τι τῶν συνοδικῶς ριφθέντων αὐτοῦ».

589 Ὅροι τοῦ βοεβόδα Βασιλείου προκειμένου νὰ ἀναλάβει τὰ χρέη τῆς Μ. Ἐκκλησίας φ. 228^Υ-230^Γ

Αὐθεντικὸ «γράμμα»

5 Δεκεμβρίου [1646]¹ ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Μὲ τὸ παρόν μου γράμμα

Π. Ὁ βοεβόδας τῆς Μολδοβλαχίας Βασίλειος διατυπώνει τοὺς ὅρους τοῦ προκειμένου νὰ ἀναλάβει τὴν ἀποπληρωμὴ τῶν χρεῶν τῆς Μ. Ἐκκλησίας: καλεῖ τοὺς ἀρχιερεῖς νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ ἕξι μῆνες καὶ νὰ ἀφήσουν τὴ διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας στὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη καὶ στὸν ἴδιον. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ πιστεῖται ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπιστοῦν τὰ ἄπειρα χρέη τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ κακοδιοίκησή της, γιὰ τὰ ὁποῖα δὲν θεωρεῖ ὑπευθύνους τοὺς κατὰ

1. Βλ. πράξη 591 ὅπου ἡ χρονολογημένη ἀπάντησις τῆς συνόδου.

καιρούς πατριάρχες αλλά τους περί τὸν οἰκουμενικὸ θρόνον ἱερωμένους.

(HURMUZAKI, *Documente* 14.1, 134-138: ἀπὸ ἀντίγραφου τοῦ Μ. Γεδεών — πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.' τώρα στὴ Ρουμανικὴ Ἀκαδημία.)

590 Ἐκλογή μητροπολίτου Γαγγρῶν καὶ Νεοκαισαρείας

φ. 230^r

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

13 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. α'
,αχοζ' (1677)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ν[=Γ]αγγρῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γαγγρῶν καὶ Νεοκαισαρείας ὁ ἱερομόναχος Ἀρσένιος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Κυρίλλου.

591 Ἀποδοχὴ ὄρων τοῦ βοεβόδα Βασιλείου

φ. 230^r-231^v

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Συνοδικὸ γράμμα
(«γράφουμεν»)

23 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιε'
,αχμς' (1646)

Inc. Τὰ τίμια καὶ λαμπρότατα γράμματα

Π. Ἡ σύνοδος τῶν ἀρχιερέων ἀποδέχεται τοὺς ὄρους τοῦ βοεβόδα Βασιλείου καὶ δηλώνει ὅτι μετὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Θεοφανίων θὰ ἀναχωρήσουν ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς στὶς ἐπαρχίες τους — σύμφωνα καὶ μὲ τὴ συνοδικὴ ἀπόφαση ποὺ ἔλαβαν. Ὑπερθεματίζοντας μάλιστα, δηλώνουν ὅτι, ἂν τὸ ἐπιθυμεῖ ὁ βοεβόδας, θὰ παραμείνουν ὅχι μόνο γιὰ ἕξι μῆνες ἀλλὰ γιὰ πάντα στὶς ἐπαρχίες τους· τοῦ ἐπισημαίνουν ὅμως ὅτι ἐνδέχεται νὰ συναντήσουν ἐκεῖ δυσκολίες ἀπὸ τοὺς δανειστές τους. Ἐπιβεβαιώνουν ταυτόχρονα τὴν ὑποταγὴ τους στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη Ἰωαννίκιου Β' καὶ ἀναφέρουν ὅτι ἔδωσαν ὑπόσχεση ἐνώπιον καὶ τοῦ «καπὶ κεχαῖῶ» τοῦ Βασιλείου, ἄρχοντος Παυλάκη, ὅτι ὅποιος ἀθετήσῃ τὰ συμφωνηθέντα νὰ τιμωρηθεῖ.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἔγγραφα* 3, 326-331.)

592 Καθαίρεση μητροπολίτου Προύσης

φ. 231^v-232^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «καθαίρεσις»

,αχνη' (1658)

Inc. Διττὴ ἐστὶν ἡ ἀσέβεια, καὶ

Π. Καθαριρεῖται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Προύσης, Μουντανίων καὶ Τριγλείας Μελέτιος, ἐπειδὴ δὲν παρουσιάσθηκε ἐνώπιον τῆς συνόδου νὰ ἀπολογηθεῖ γιὰ τὴν ἀπρεπὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἐπέδειξε καὶ γιὰ τὰ βαρύντατα παραπτώματα, τὰ ὁποῖα τοῦ εἶχαν ἀποδώσει ὁ κλῆρος καὶ ὁ λαὸς τῆς μητροπόλεως αὐτῆς. Ἡ καθαίρεσὴ τοῦ γνωστοποιεῖται ἀπὸ τὸν πατριάρχη στοὺς χριστιανούς τῆς ἐπαρχίας του.

593 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χίου

φ. 232^{Γ-Υ}

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. ι'
,αχμζ' (1657)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστότης μητροπόλεως Χίου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χίου ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἰόπτης Γεράσιμος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Νεοφύτου.

594 Παραίτησις τοῦ μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης

φ. 232^Υ

«παραίτησις»

27 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ιε' ἸΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
,αχμζ' (1647)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τῆς

Π. Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης Γαλακτίων σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνον του, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του· διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

595 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης

φ. 232^Υ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

27 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ιε'
,αχμζ' (1647)

Inc. Τῆς ἀγνωστότης μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης ὁ ἱερομόναχος Γαβριὴλ μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Γαλακτίωνος.

596 Ὁμολογία πίστεωςφ. 232^v

Ὁμολογία
(«προέταξα... υπέγραψα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1647]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Ναυπάκτου
καὶ Ἀρτης Γαβριήλ.

597 Ἐκλογή μητροπολίτου Κιέβουφ. 232^v-233^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

18 Ἰανουαρίου, ἰνδ. β'
,αχμθ' (1649)

Inc. Φροντίδος θείας, καὶ ἐπιμελείας πνευματικῆς

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Κιέβου ὁ ἐπίσκοπος «Μιρλαβίας,
Ὁρσίας καὶ Μογίλαβίας» Σίλβεστρος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Πέτρου Μογίλα.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ὑπόμνημα 3, 32-33.)

598 Ἐκλογή οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παρθενίου Δ'φ. 233^r

[ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'] Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

1 Μαΐου, ἰνδ. ε'
,αχνζ' (1657)

Inc. Οὐδεμία τῶν ὑποθέσεων δύναται τὸ

Π. Ἐκλέγεται ὡς οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Προῦ-
σης καὶ Τριγλείας Παρθένιος. Ὁ ἐκλεγείς πατριάρχης θεωρεῖται διάδοχος
«τοῦ... ἀδίκῳ θανάτῳ καταδικασθέντος» Παρθενίου Γ', δεδομένου ὅτι ἡ
ὀλιγοήμερη πατριαρχία τοῦ Γαβριήλ Β' κρίνεται ἄκυρη, ἐπεὶ οἱ ἀρ-
χιερεῖς «δυναστευθέντες» συγκατένευσαν. Συνυποψήφιοι τοῦ Παρθενίου
Δ', οἱ μητροπολίτες Λαρίσης Διονύσιος καὶ Σμύρνης Μακάριος.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 147.)

599 Ἐκλογή μητροπολίτου Μονεμβασίαςφ. 233^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

2 Μαΐου, ἰνδ. β'
,αχμθ' (1649)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστότης μητροπόλεως Μονεμβασίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μονεμβασίας ὁ ἐπίσκοπος Γαρδικίου Σωφρόνιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Νεοφύτου.

600 Ἐπιβεβαίωση νομιμότητας μητροπολίτου Χίου φ. 233^{r-v}

«βεβαιωτήριον γράμμα»

Ἰνδ. ε', ,αχνε' (1655) ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Ἔθος μάλα καλῶς ἔχον τοῖς

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ὅτι νόμιμος καὶ κανονικὸς μητροπολίτης Χίου εἶναι ὁ ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τοῦ Παΐσιου Α' «μετατεθείς» Γαβριήλ: ἱκανοποιεῖται ἔτσι αἷτημα τῶν χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας Χίου.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 130-133.)

601 Κοινοποίηση νομιμότητας μητροπολίτου Χίου φ. 234^r

Πατριαρχικὸ γράμμα
(«γράφομεν»)

Ἰνδ. ε'
,αχνε' (1655)

Inc. Γνωστὸν ὑμῖν εἴη, ὅτι τῆς

Π. Ἀνακοινώνεται στὸν κλῆρο καὶ τὸ λαὸ τῆς μητροπόλεως Χίου ὅτι ὁ μητροπολίτης Γαβριήλ εἶναι ὁ νόμιμος ἀρχιερεὺς τους καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεάζονται ἀπὸ τυχὸν ἐνέργειες τοῦ πρώην Χίου Παρ-
θενίου.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία*, 3.2, 133-134: πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

602 Δέσμευση συνόδου γιὰ τὴν τήρηση ἀποφάσεων φ. 234^{r-v}

«συνοδικὸς τόμος»
(κατὰ τὴν ἐπιγραφή τοῦ κειμένου)

31 Μαΐου, Ἰνδ. β' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'
,αχμθ' (1649)

Inc. Ὅσα ἐκεῖνα γίνονται μεταξὺ τῆς

Π. Οἱ ἀρχιερεῖς τῆς πατριαρχικῆς συνόδου —στὴν ὁποία συμμετέ-
χουν καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ κληρικοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Γα-
λατᾶ καθὼς καὶ οἱ πρωτεύοντες τῶν ἐνοριῶν— δεσμεύονται, μὲ τὸν τόμο
ποῦ υπογράφουν, ὅτι θὰ τηρήσουν τίς ἀποφάσεις ποῦ πρόκειται νὰ λάβουν
γιὰ τὰ τρία παρακάτω ζητήματα: α' τὴν ἀπόδοση τῶν χρημάτων ποῦ

διατείνεται ὅτι ἐξόδευσε χάριν τῆς Μ. Ἐκκλησίας ὁ καπουκεχαγιάς τοῦ βοεβόδα Βασιλείου «κυρίτζης»¹ Παυλάκης, β' τὴν «ἀνάπαυσιν» τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου Β' καὶ γ' τὴν τιμωρία τῶν ἀρχιερέων ποὺ ὑπέπεσαν σὲ παραπτώματα. Ἀνάλογη δέσμευση ἔχουν ἀναλάβει ἐγγράφως καὶ τὰ πρόσωπα γιὰ τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ ληφθεῖ ἀπόφαση.

(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, *Κριτόπουλος*, 16-17.)

603 Ἐκλογή μητροπολίτου Τραπεζοῦντος

φ. 234^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

24 Δεκεμβρίου, ἰνδ. ιγ' ,αχνθ' (1659)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωπίας μητροπόλεως Τραπεζοῦντος

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Τραπεζοῦντος ὁ ἐπίσκοπος Ἀγαθουπόλεως Φιλόθεος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Λαυρεντίου.

(ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Τραπεζοῦς*, 572.)

604 Ἐκλογή μητροπολίτου Βάρνης

φ. 234^v-235^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

25 Αὐγούστου, ἰνδ. β' ,αχμθ' (1649)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωπίας μητροπόλεως Βάρνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ ἱερομόναχος Ἀνθιμος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μελετίου.

605 Ὁμολογία πίστεως

φ. 235^r

Ὁμολογία
(«προέταξα... καὶ ὑπέγραψα»)

[χ.χ.: ἄλλα 1649]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Βάρνης ἱερομόναχου Ἀνθίμου.

1. Στὸ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Δεκεμβρίου 1646 χαρακτηρίζεται ὡς «ἄρχων»· βλ. πρᾶξη 591.

606 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Πισιδίαςφ. 235^r

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. γ'
,αχμθ' (1649)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Πισιδείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Πισιδίας ὁ ἱερομόναχος Σίλβεστρος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Εὐθυμίου.

607 Καθαίρεση μητροπολίτου Λακεδαιμονίαςφ. 235^{r-v}

«συννοδική... καθαιρέσεις»

Ἰούλιος, ἰνδ. ιβ'
,αχοδ' (1674)

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β'

Inc. Πᾶσαν παράβασιν, καὶ παρακοήν, τήν

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Θεοδώρητος, ἐπειδὴ δὲν ἀπέδωκε τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ καὶ δὲν παρουσιάστηκε ἐνώπιον τῆς Συνόδου προκειμένου νὰ ἀπολογηθεῖ γιὰ τὴν πράξιν του αὐτή, ἀν καὶ προσκλήθηκε πολλὰς φορές.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀρχιερεῖς, 179-181).

608 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶνφ. 235^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα... »)

16 Μαρτίου, ἰνδ. γ'
,αχν' (1650)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Παλαιῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν ὁ πρῶν μητροπολίτης Δρύστρας Ἀντώνιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Θεοφάνους.

609 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λακεδαιμονίαςφ. 235^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα... »)

14 Ἰουλίου, ἰνδ. ιβ'
,αχοδ' (1674)

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας

Π. 'Εκλέγεται μητροπολίτης Λακεδαιμονίας ὁ ἱερομόναχος Κύριλλος μετὰ τὴν καθάρσιν τοῦ Θεοδώρητου.

610 'Εκλογὴ μητροπολίτου Εὐχαΐτων

φ. 236^Γ

'Υπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

24 'Ιουλίου
,αχοδ' (1674)

Inc. 'Επειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Εὐχαΐτων

Π. 'Εκλέγεται μητροπολίτης Εὐχαΐτων ὁ ἱερομόναχος 'Ιωάσαφ μετὰ τὴ μετάθεσιν τοῦ Παρθενίου στὴ μητρόπολιν Παλαιῶν Πατρῶν.

611 'Εκλογὴ μητροπολίτου Βάρνης

φ. 236^Γ

'Υπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

15 Αὐγούστου
,αχοδ' (1674)

Inc. 'Επειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Βάρνης

Π. 'Εκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ ἱερομόναχος Μακάριος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Μητροφάνους.

612 'Εκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Πωγωνιανῆς

φ. 236^Γ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'

'Υπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

'Ινδ. δ'
,αχ' (1650)

Inc. 'Επειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Πωγωνιανῆς

Π. 'Εκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Πωγωνιανῆς ὁ ἱερομόναχος Δανιὴλ μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Παρθενίου.

613 'Εκλογὴ μητροπολίτου Λακεδαιμονίας

φ. 236^Γ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β'

'Υπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

'Οκτώβριος
,αχοδ' (1674)

Inc. 'Επειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λακεδαιμονίας ὁ ἱερομόναχος Ἰωάσαφ μετὰ τὴν καθάραισιν τοῦ Θεοδορήτου (πρβ. ὁστόσο καὶ πράξη 609).

614 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μηδείας

φ. 236^{r-v}

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

9 Ἰουλίου, ἰνδ. ιγ' ,
,*αχοε'* (1675)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Μηδείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηδείας ὁ ἱερομόναχος Λαυρέντιος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Δανιὴλ.

615 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Μετρῶν καὶ Ἀθύρων

φ. 236^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

12 Αὐγούστου
,*αχοε'* (1675)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Μέτρων

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Μετρῶν καὶ Ἀθύρων ὁ ἱερομόναχος Πα-
φαῖλ μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Τιμοθέου.

616 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σοφίας

φ. 236^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. δ' ,
,*αχν'* (1650)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Σοφίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σοφίας ὁ ἱερομόναχος Δανιὴλ μετὰ τὸ
θάνατον τοῦ Ἰγνατίου.

617 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου

φ. 236^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Νοέμβριος, ἰνδ. ιδ' ,
,*αχοε'* (1675)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Ῥαιδεστοῦ

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου ὁ ἱερομόναχος Θεοφάνης μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Ἀθανασίου· ἡ ἐκλογὴ γίνεταί «εἰδή-
σει καὶ συγκατανεύσει» τοῦ μητροπολίτου Ἡρακλείας Βαρθολομαίου.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ραιδεστός*, 191-192.)

618 Παραίτηση τοῦ ἐπισκόπου Ἀγαθουπόλεως φ. 236^v-237^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' «παραίτησις»

Νοέμβριος
,αχνα' [=αχv'] (1650)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν δηλοποιεῖ, ὡς

Π. Ὁ ἐπίσκοπος Ἀγαθουπόλεως Γρηγόριος μὲ ἰδιόχειρο γράμμα παραιτεῖται τῆς ἐπισκοπῆς, ὅχι ὅμως τῆς ἀρχιεροσύνης, ἐπειδὴ δὲν μπο-
ρεῖ νὰ ἐκτελέσει τὰ καθήκοντά του λόγω τῶν μεγάλων χρεῶν του καὶ τοῦ
γῆρατος. Δίνει «ἄδειαν» στὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη νὰ ἐκλέξει ὡς διάδο-
χο τὸν ἱερομόναχο Φιλόθεο, στὸν ὁποῖο ἐγχειρίζει τὴν παραίτησή του.

619 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Ἀγαθουπόλεως φ. 237^r

Ἑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

23 Δεκεμβρίου, ἰνδ. δ'
,αχv' (1650)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἀγαθουπόλεως

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Ἀγαθουπόλεως ὁ ἱερομόναχος Φιλόθεος
μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Γρηγορίου.

620 Ὁμολογία πίστεως φ. 237^r

Ὁμολογία
(«προέταξα... ὑπέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1650]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Ἀγαθουπόλεως Φιλοθέου.

621 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Κασσανδρείας φ. 237^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ἑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. δ'
,αχνα' (1651)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτᾶτης ἀρχιεπισκοπῆς Κασανδρείας

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Κασσανδρείας ὁ πρῶν ἐπίσκοπος Ἀρδαμερίου καὶ Γαλατίστης Θεοφάνης, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πρῶν Θεσσαλονίκης Δαμασκηνοῦ, ὁ ὁποῖος κατεῖχε τὴν ἀρχιεπισκοπὴ αὐτὴν προεδρικῶς.

(ΓΑΛΑΒΙΝΑΣ, Ἀρχιερεῖς Ἀρδαμερίου, 16.)

622 Παραίτηση τοῦ ἀρχιεπισκόπου Τζίας καὶ Θερμίων

φ. 237^{r-v}

«παραίτησις»

«Ἐν τῇ νήσῳ Σίφουνῳ»
16 Σεπτεμβρίου ,αχν' (1650)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α΄

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν στοχάζοντας τὰς

Π. Ὁ Τζίας καὶ Θερμίων Νεῖλος μὲ ιδιόχειρο γράμμα παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο τῆς ἐπαρχίας του — ἀλλὰ διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς — ἐπειδὴ, λόγω τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως («τῶν ἀρμάτων καὶ τῶν κουρσάρων») καὶ «διὰ τὸ συχνὰ καὶ ἀσθενὲς τῆς φύσεώς» του, δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ καθήκοντά του· συγχρόνως δηλώνει ὅτι ἂν δὲν τὸν διαδεχθεῖ ὁ ἀνεψιὸς του Γερμανὸς θὰ ἐπανεέλθῃ καὶ πάλι στὴ θέση του.

623 Ἐκλογή ἀρχιεπισκόπου Τζίας καὶ Θερμίων

φ. 237^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. δ΄
,αχνά' (1651)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β΄

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτᾶτης ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος «Ντζίας καὶ Θερμίων» ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς αὐτῆς Γερμανὸς μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Νεῖλου.

624 Παραχώρηση μονῆς στὸν πρωτέκδικο τῆς Μ. Ἐκκλησίας

φ. 237^v-238^r

«βεβαιωτήριον γράμμα καὶ συγυλιῶδες»

,αχνά' (1651)

Inc. Τιμᾶν ἄξιον τὸν ἐλᾶσθαι τὸ

Π. Ἀπονέμεται στὸν πρωτέκδικο τῆς Μ. Ἐκκλησίας Σοφιανό, «ἀντὶ τῆς πρότερον αὐτοῦ ἐξαρχίας Θάσου», ἡ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ Φωτοδότου Χριστοῦ στὴ μητρόπολη Παροναξίας ἀ ἐπὶ τὸ ἔχειν αὐτόν, αὐτό, καὶ καρποῦσθαι πᾶσαν τὴν εἴσοδον... διὰ βίου παντός». Τὸ σταυροπήγιο τοῦ παραχωρεῖται σὲ ἀναγνώριση τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησία.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐξαρχίαι*, 265: τμήμα τοῦ κειμένου: ΖΟΛΩΤΑΣ - ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 156-157: ἐκδίδεται ὁλόκληρο τὸ κείμενο τῆς πράξεως, πιθανῶς ἀπὸ τῆ Ν.Σ.)

625 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μηδείας

φ. 238^r

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. δ'
, αχνα' (1651)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Μηδείας γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηδείας ὁ ἱερομόναχος Χριστόφορος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μητροφάνους.

626 Καθαίρεση μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 238^{r-v}

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. ε'
, αχζζ' (1667)

Inc. Ἀμα τῇ φύσει τὸ εἶναι

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Παροναξίας Μακάριος, ἐπειδὴ ἐπέδειξε ἀνάρμοστη συμπεριφορὰ, διέπραξε βαριά ἀτοπήματα καὶ δὲν προσήλθε νὰ ἀπολογηθεῖ ἐνώπιον τῆς συνόδου¹.

627 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Διδυμοτείχου

φ. 238^v-239^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. δ'
, αχνα' (1651)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Διδυμοτείχου [= Διδυμοτείχου], γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Διδυμοτείχου ὁ ἱερομόναχος Ἰάκωβος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Κλήμεντος.

1. ΙΩΑΚΕΙΜ, *Μακάριος*, 529-530: ἀπὸ τὸν κώδικα Ἰβήρων 731.

628 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 239^ΓἸπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)5 Ἰουνίου, ἰνδ. ε' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
, αχζζ' (1667)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστότης μητροπόλεως Παροναξίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παροναξίας ὁ ἱερομόναχος Θεοφάνης, πρωτοσύγκελλος Σμύρνης, μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Μακαρίου.

629 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας τῶν χωριῶν
Τριγλείας καὶ Ἐλεγκμῶνφ. 239^{Γ-v}

«σιγilliωδες γράμμα»

Ἰνδ. ζ', ,αχνβ' (1652) ΠΑΤ' ΣΙΟΣ Α'

Inc. Καὶ τοῦτο καλῶς ἔχειν ἔδοξε

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ὅτι τὰ χωριά Τρίγλεια καὶ Ἐλεγκμοὶ ἦταν, ἀπὸ παλαιωτάτων χρόνων, σταυροπηγιακά, ἀδεσποζόμενα καὶ διοικούμενα παρὰ τοῦ κατὰ καιροῦς... ἐξάρχου» ἐπομένως ἡ ἔνωσή τους μὲ τὴ μητρόπολη Προῦσης εἶναι παράνομη. Κάθε πατριαρχικὸ γράμμα πού τυχὸν βρίσκεται στὰ χέρια τοῦ μητροπολίτου Προῦσης καὶ δηλώνει τὸ ἀντίθετο εἶναι ἄκυρο. Τὸ σιγilliωδες αὐτὸ ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα δίνεται «τῷ τιμιωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ πρωτοκαλονάρχῳ» τῆς Μ. Ἐκκλησίας Δημήτριου.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἐξαρχίαι, 252: τμήμα τοῦ κειμένου.)

630 Ἀθώωση οἰκουμενικοῦ πατριάρχου

φ. 239^v-240^Γ

«ἀθώωσις»

Ἰούλιος, ἰνδ. δ' [ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β']
, αχνα' (1651)

Inc. Πᾶν τὸ κατ' ἐπιταγὴν γινόμενον

Π. Ἡ σύνοδος, ἡ ὁποία εἶχε καθαιρέσει τὸν Ἰωαννίκιο Β', ἀναιρεῖ τὴν καθαίρεση ἐκείνη, τὴν ὁποία θεωρεῖ προὖν βίας πού ἀσκήθηκε ἀπὸ τὸν Παρθένιο Β'. Ἀθώνει τὸν Ἰωαννίκιο Β', τὸν ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὴς κατηγορίας πού εἶχαν τότε διατυπωθεῖ ἐναντίον του καὶ τὸν ἀποκαθιστᾷ στὸν οἰκουμενικὸ θρόνο.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 132-133.)

631 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θηβῶνφ. 240^ΓΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)12 Φεβρουαρίου
, αχρς' (1676)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Θηβῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θηβῶν ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ.
Ἐκκλησίας ἱερομόναχος Ἰεζεκιήλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰεζεκιήλ.**632** Ἐπαναφορὰ μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεωςφ. 240^{Γ-Υ}

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «συνοδικὴ ἀθώωσις»

Ἰούνιος, ἰνδ. δ'
, αχρς' (1651)

Inc. Ἐφθασεν ὁπωσδήποτε πατριάρχης ὀνομασθεὶς Παρθένιος

Π. Ἀκυρώνεται ὡς παράνομη ἡ ἐπὶ Παρθενίου Β' καθαίρεση τοῦ
μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως Νεοφύτου καὶ ἀποφασίζεται ἡ ἔπαναφορὰ
του στὸ θρόνο τῆς ἐπαρχίας του.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Κατάλογοι, 41-42 σημ. 3: τμῆμα τοῦ κειμένου.)

633 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Λευκάδος καὶ Ἀγίας Μάυραςφ. 240^ΥΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)3 Ἀπριλίου
, αχρς' (1675)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Λευκάδος

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Λευκάδος ὁ ἱερομόναχος Θεόκλητος
μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Εὐθυμίου.**634** Διάθεση ὑπαρχόντων τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου
Παρθενίου Β'φ. 240^Υ

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «ὑπόσχεσις»

Ἰούνιος, ἰνδ. δ'
, αχρς' (1651)

Inc. Ζητήσεως γινομένης συνοδικῆς περὶ τῶν

Π. Ὁ πατριάρχης Ἰωαννίκιος Β' ὑπόσχεται ἐγγράφως ὅτι ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ Παρθενίου Β' δὲν πρόκειται νὰ οἰκειοποιηθεῖ τὸ παραμικρό, ἀλλὰ ὅτι ὅλα θὰ διατεθοῦν γιὰ τὴν ἐξόφληση τῶν χρεῶν τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

635 Ἐκλογή μητροπολίτου Ἀθηνῶν

φ. 240^v-241^r

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

6 Ἰουλίου ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
, αχρς' (1676)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἀθηνῶν*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀθηνῶν ὁ ἱερομόναχος, πρωτοσύγκελλος τῆς μητροπόλεως Μυτιλήνης Ἰάκωβος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀνθίμου.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 269.)

636 Ἀνάθεση εἰσπράξεως τῶν προσόδων τῆς Μ. Ἐκκλησίας

φ. 241^{r-v}

«συνοδικὸς... τόμος»

, αχρς' (1651) ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. *Κάλλιστον, οἶμαι, τῶν ὄντων, καὶ*

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἐκλογή τριῶν ἐπιτρόπων στοὺς ὁποίους ἀνατίθεται, ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὸν πατριάρχη, νὰ συγκεντρώνουν «πᾶσαν τὴν πρόσδοον τῆς Ἐκκλησίας» μὲ σκοπὸ νὰ ἐξοφληθοῦν τὰ χρέη τῆς ὥστε νὰ ἀπαλλαγεῖ «τῶν δυναστῶν δανειστῶν». Ἡ τετραμελής αὕτη ἐπιτροπὴ θὰ συνάξει καὶ θὰ καταγράψει «ἐν καθαρῷ καταστίχῳ» τὰ εἰσοδήματα, οἱ πηγὲς τῶν ὁποίων περιγράφονται ἀναλυτικὰ στὸ κείμενο, καὶ θὰ ὑπογράψει «τὰς πατριαρχικὰς ἀποδείξεις, εἰς ἀσφάλειαν»· οἱ ἐπίτροποι δὲν θὰμποροῦν, ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ καὶ καθαιρέσεως, νὰ μετακινήθωσιν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν πρὶν περάσει ἕνας χρόνος καὶ πρὶν ἀποδώσουν «λογαριασμόν τῆς ἐπιτροπίας». Οἱ ἐκλεγέντες εἶναι οἱ μητροπολίτες Ἡρακλείας Μεθόδιος, Κυζίκου Ἀνθιμος καὶ Νικομηδείας Κύριλλος.

637 Ἐκλογή μητροπολίτου Δρύστρας

φ. 241^v-242^r

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἡδ. 8'
, αχρς' (1651)

640 Ἐπικύρωση καταβολῆς ποσοῦφ. 242^{r-v}

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

«γράμμα τὸ συνοδικὸν
ἐπὶ κυρώσεως»Ἰούλιος, ἰνδ. δ'
,αχνα' (1651)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Δρύστρης χρόνον

Π. Ἐπικυρώνεται μὲ συνοδικὸ γράμμα ὅτι ὁ νεοεκλεγείς μητροπολίτης Δρύστρας Μακάριος κατέβαλε τὸ ποσὸ τῶν 3.000 γροσίων, τὰ ὅποια εἶχε ὑποσχεθεῖ νὰ καταβάλῃ ὡς «ψαλτικὸν τῆς χειροτονίας του» καὶ ὡς πατριαρχικὴ ζήτησις τῆς ε' ἰνδικτιῶνος· ἀπὸ αὐτά, τὰ 2.000 γροσία δόθηκαν στὸν ἄρχοντα Δῆμο Ροῦσο, δανειστὴ τῆς Μ. Ἐκκλησίας.

641 Ἐξασφάλισις τοῦ μητροπολίτου Δρύστρας ἀπὸ παλαιὰ χρέηφ. 242^v-243^r«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
γράμμα»Ἰούλιος
,αχνα' (1651)

Inc. Τοῖς πᾶσι εὐδηλον καὶ ἐμφανὲς

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ὅτι ἡ μητρόπολις Δρύστρας δὲν εἶναι ἐπιβαρυνμένη μὲ κανένα χρέος, δεδομένου ὅτι ὁ πρότερος Δρύστρας καὶ μετέπειτα Παλαιῶν Πατρῶν Ἀντώνιος καθὼς καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ Ἰωακείμ τὴν ἄφησε ἐλεύθερη ἀπὸ κάθε χρέος· κατὰ συνέπεια δὲν ἔχει κανεὶς τὸ δικαίωμα νὰ ἐνοχλήσῃ τὸν ἐκλεγέντα Μακάριο γιὰ δῆθεν παλαιότερες ὀφειλές.

642 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Δημητριάδοςφ. 243^rἸ πρόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)8 Μαρτίου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ'
,αχνη' (1678)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστάτης ἐπισκοπῆς Δημητριάδος

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Δημητριάδος ὁ ἱερομόναχος Ἰωαννίκιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Διονυσίου. Ἡ ἐκλογὴ αὕτη γίνεται μὲ τὴν ἔγκρισιν τοῦ μητροπολίτου Λαρίσης Ἰακώβου, στὴ δικαιοδοσίᾳ τοῦ ὁποίου ἀνήκει ἡ παραπάνω ἐπισκοπή¹.

1. ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 179-180: ἀπὸ ἄδελφου κώδικα.

643 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Κασσανδρείαςφ. 243^ΓΙΑΚΩΒΟΣ Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα... πρῶτον...»)5 Ἰουνίου, ἰνδ. γ'
,αχπ' (1680)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Κασανδρείας

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Κασσανδρείας ὁ πρῶν ἐπίσκοπος Ἀρδαμερίου Μελχισεδεκ μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Μελετίου.

(ΓΑΑΒΙΝΑΣ, Ἀρχιερεῖς Ἀρδαμερίου, 16-17.)

644 Καθαίρεση μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Δράμας φ. 243^{Γ-V}

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «συνοδικὴ καθαίρεσις»

Αὐγουστος, ἰνδ. δ'
,αχνα' (1651)

Inc. Τῶν ἀπεγνωκότων πολλούς, καὶ βεβυθισμένων

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Φιλίππων καὶ Δράμας Γεράσιμος ὡς «μηδέπω ἐκπληρώσας τὰ ἐκκλησιαστικά δικαιώματα, κατασπαταλήσας αὐτὰ μετὰ πορνῶν καὶ ἀσώτων».

645 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Δράμαςφ. 243^ΥὙπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)Αὐγουστος, ἰνδ. δ'
,αχνα' (1651)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Φιλίππων καὶ Δράμας ὁ ἱερομόναχος Σωφρόνιος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Γερασίου.

646 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βιδίνηςφ. 243^Υ-244^ΓΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)20 Μαΐου, ἰνδ. ιδ'
,αχοζ' (1676)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Βιδίνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βιδίνης ὁ ἱερομόναχος Τιμόθεος, πρω-

τοσύγκελλος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Δανιήλ.

647 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Σάμου

φ. 244^Γ

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. δ' ΙΑΚΩΒΟΣ
,αχπ' (1680)

Inc. Ἐπειδὴ ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Σάμον, σχολάζει

Π. Τοῦ Φιλαρέτου «παραλυσίας πάθει κατασχεθέντος, καὶ ἐν ἀκινήσει σωματικῇ τυγχάνοντος... ἀδυνάτως ἔχει, ἐνεργεῖν τὰς ἀνηκούσας τοῖς ἀρχιερεῦσι ἐκκλησιαστικὰς τελετάς», ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Σάμου ὁ ἱερομόναχος Δωρόθεος.

(ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, *Σαμακὰ* 4, 225-226.)

648 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σερρών

φ. 244^Γ

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. η[=ε]' ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
,αχνα' (1651)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Σερόων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σερρών ὁ ἐπίσκοπος Λοφτζοῦ Κύριλλος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Δανιήλ.

649 Παραίτηση ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης

φ. 244^Υ

«παραίτησις»

Ὀκτώβριος, ἰνδ. ε'
,αχνα' (1651)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος

Π. Ὁ Αἰγίνης Δωρόθεος παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο του, ὅχι ὅμως καὶ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς «διὰ τὸ... γῆρας, καὶ τὰς ἀσθενείας καὶ τὸ χρέος, καὶ τὸ ἀνόμαλον τοῦ καιροῦ».

(ΓΕΔΕΩΝ, *Ἀθήραι*, 267.)

650 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης

φ. 244^Υ

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. ε'
,αχνα' (1651)

Inc. 'Επειδή τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Αἰγίνης

Π. 'Εκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Αἰγίνης ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Δωροθέου.

(ΓΕΔΕΩΝ, 'Αθήναι, 267.)

651 'Απονομὴ ἐξαρχίας σὲ ὁφφικιάλιο τοῦ πατριαρχείου φ. 244^v

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ' «εὐεργετικὸν
γράμμα»

Αὐγουστος, ἰνδ. ἰδ' ,
αχρὸς' (1676)

Inc. 'Η μετριότης ἡμῶν, διὰ τοῦ

Π. 'Ο πατριάρχης «εὐεργετεῖ καὶ δωρεῖται» στὸν μεγάλο «ἐταιρειάρχην» τῆς Μ. 'Εκκλησίας Δημήτριον «τὴν ἐξαρχικὴν δεσποτεῖαν, τὴν κατὰ τὴν Πελοπόννησον πατριαρχικῶν καὶ σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων, ἐπὶ τῷ λαμβάνειν τὰ κατ' ἔτος παρεχόμενα ἐξ αὐτῶν ἐτήσια πρὸς τὴν... Μεγάλῃν 'Εκκλησίαν, ἐφ' ὅρῳ ζωῆς». Ἡ ἐκχώρηση γίνεται σὲ ἀνταπόδοση τῶν ὑπηρεσιῶν του.

(ΓΕΔΕΩΝ, 'Εξαρχία, 250-251.)

652 'Εκλογὴ ἐπισκόπου Λοφτζοῦ

φ. 244^v-245^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' 'Υπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. ε' ,
αχρὰ' (1651)

Inc. 'Επειδὴ τῆς ἐπισκοπῆς Λοβτζοῦ γνησίον

Π. 'Εκλέγεται ἐπίσκοπος Λοφτζοῦ ὁ ἱερομόναχος 'Ιεζεκιὴλ μετὰ τὸν προβιβασμὸ τοῦ Κυρίλλου στὸν μητροπολιτικὸ θρόνον Σεργῶν.

653 Παραίτηση μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας

φ. 245^r

«παραίτησις»

26 Νοεμβρίου [1651]

Inc. 'Η ταπεινότης ἡμῶν δηλοποιῇ[=εἶ] πῶς διὰ

Π. 'Ο μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας Γαβριὴλ παραιτεῖται λόγω γήρατος καὶ ἀσθενείας ἀπὸ τὸ θρόνον του, διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

654 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας φ. 245^Γ

Ἵπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Μάρτιος, ἰνδ. ε'
,αχνβ' (1652)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Γάνου καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας ὁ ἱερομόναχος Κοσμάς μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Γαβριήλ.

655 § Παραίτηση ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου φ. 245^Γ

«παραίτησις»

7 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ε'
,αχνβ' (1652)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν, μὴν ὑποφέρουσα

Π. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Εὐθύμιος παραιτεῖται ἀπὸ τὸ ὄθρονο τοῦ λόγῳ γήρατος, διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς καὶ δίνει «ἄδειαν» στὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη νὰ ἐκλέξει ἄλλον στὴ θέσιν τοῦ ὑπὸ τὸν ὄρο ὅτι ὁ διάδοχός του θὰ ἀναλάβει τὰ χρέη τοῦ.

656 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου φ. 245^Γ

Ἵπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

14 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ε'
,αχνβ' (1652)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Φαναρίου, καὶ

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Μεταμορφώσεως «τοῦ Τρυπολίτου» Ἀθανάσιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Εὐθυμίου.

657 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς φ. 245^Γ-246^Γ

«πατριαρχικὸν σιγγιλλιδῶδες
ἐπιβεβαιωτήριον... γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. ιδ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
,αχος' (1676)

Inc. *Τῶν ὑπὸ χρόνων συῶρεῖν τε*

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Φανερωμένης, τῆς ἐπονομαζομένης Τατάρνας. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἱκανοποιεῖται αἶτημα τῶν μοναχῶν τοῦ κοινοβίου, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν τὴν ἐπιβεβαίωση «πρὸς μονιμοτέραν κατάστασιν» καὶ «ἐνεργεστέραν ἀσφάλειαν»¹.

658 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μηθύμνης

φ. 246^{r-v}

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β΄ Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

6 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ε΄
,αχνβ΄ (1652)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μηθύμνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηθύμνης ὁ ἱερομόναχος Ἀνθίμος, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Κορνηλίου.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Μήθυμνα*, 118.)

659 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονὴ

φ. 246^v-247^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄ «πατριαρχικὸν συνοδικόν...
γράμμα»

Ἱ Απρίλιος, ἰνδ. ιδ΄
,αχος΄ (1676)

Inc. Ἡ τῶν τοῦ Θεοῦ σκηνομάτων

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τοῦ Ἑσταυρωμένου στὴν τοποθεσίᾳ Βόσακας, «κατὰ τὸ Καστέλλιον τοῦ Αὐλοποτάμου» τῆς Κρήτης, μετὰ ἀπὸ αἶτημα τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς ἱερομονάχου Ἀνθίμου Ἀπλάδα καὶ τῶν ἄλλων μοναχῶν τοῦ κοινοβίου. «Εἰς σημεῖον ὑποταγῆς» θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ 100 ὀκάδες λάδι.

660 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βάρνης

φ. 247^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἱ Ιούλιος
,αχνζ΄ (1657)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Βάρνης

1. ΠΟΥΛΙΤΣΑΣ, *Εὐρυτανία*, 289-292, ἀπὸ τὸ πρωτότυπο σιγίλλιο τοῦ Ἀρχιεπίσκοπου τῆς Μονῆς.

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ πρόην ἀρχιεπίσκοπος Πωγωνιανῆς Δανιὴλ μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Δανιὴλ.

661 Ἐπαναφορὰ ἐξαρχίας στὴν τάξη τῶν ἀρχιεπισκοπῶν

φ. 247^v

«συνοδικὸς τόμος»

,αχνβ' (1652) ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Γεωργοῦ τε, καὶ φυτοκόμου ἴδιον

Π. Ἐπαναφέρεται στὴν τάξη τῶν ἀρχιεπισκοπῶν ἡ ἐπαρχία Λητίτζης, ἡ ὁποία εἶχε ὀνομαστῇ ἐξαρχία. Ἡ ἀρχιεπισκοπὴ αὐτὴ θὰ καταβάλλει, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ «λοιπὰ ἄλλα δικαιώματα», καὶ 30 χρυσὰ φλωριά ὡς συμμετοχὴ στὸ βασιλικὸ χαράτσι.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Β. Θράκη, 147-148.)

662 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Λητίτζης

φ. 247^v

Ἰπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

7 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ε'

,αχνβ' (1652)

Inc. Ἐπειδὴ ἱερᾶς συνόδου ὑπερτελοῦς συγκροτηθείσης

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Λητίτζης ὁ πρωτοσύγκελλος Διδυμοτείχου ἱερομόναχος Θεοδόσιος μετὰ τὴν ἐπαναφορὰ τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς στὴν τάξη τῶν ἀρχιεπισκοπῶν.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Β. Θράκη, 149: μέρος τοῦ κειμένου.)

663 Παραίτηση μητροπολίτου Αἴνου

φ. 248^r

«παραιτήσεις»

1 Μαρτίου, ἰνδ. ε'

,αχνβ' (1652)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν ὁρῶσα τὴν

Π. Ὁ μητροπολίτης Αἴνου Παρθένιος, μὲ ἰδιόγραφο γράμμα, παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο του —διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς— ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ καθήκοντά του λόγῳ ἀσθενείας· παρακαλεῖ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη νὰ ἐκλέξει στὴ θέση του τὸ δάσκαλο τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἱερομόναχο Νικηφόρο, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει τὴν ἀποπληρωμὴ μέρους τῶν χρεῶν του.

664 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Αἰνίουφ. 248^Γ

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Μάρτιος, ἰνδ. ε'
,αχνβ' (1652)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Αἰνίου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Αἰνίου ὁ ἱερομόναχος Νικηφόρος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παρθενίου.

(ΓΕΔΕΩΝ Νεόφυτος [Γ' Μνήμη Γανοχώρων], 44-47.)

665 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονὴφ. 248^{Γ-Υ}

«προβελεῖσθες γράμμα»
«γράμμα σιγγιλιῶδες»

Δεκέμβριος, ἰνδ. θ'
,αχνε' (1655)

Inc. Πρὸς ἄλλοις προνομίοις κέκτηται τοῦτο

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονῆριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου «ἐν τῇ χώρᾳ πλησίον τοῦ ποταμοῦ» τῆς μητροπόλεως Γάνου καὶ Χώρας, τὸ ὁποῖο ἀνακαίνισε «ὁ ἀπὸ δουλείας βασιλικῆς ἀπαλλαγείς πρὸ μικροῦ» μοναχὸς Νεόφυτος (ἀπὸ τὴν Κρήτη): μετὰ τὸν τρόπο αὐτὸ ἱκανοποιεῖται τὸ αἶτημα τοῦ ἀνακαινιστῆ τοῦ μονηρίου. «Ὑποταγῆς χάριν» τὸ σταυροπήγιο θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ ἕνα «κοιλὸν» κουκιά.

666 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἰμβρουφ. 248^Υ

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

24 Μαρτίου, ἰνδ. ε'
,αχνβ' (1652)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Ἰμβρου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἰμβρου ὁ ἱερομόναχος Νικόδημος, πρωτοσύγκελλος τοῦ ἀποθανόντος πρώην Ἰμβρου Σωφρονίου.

667 Ἀνάθεση ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως Λευκάδος φ. 248^Υ-249^Γ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ' «πατριαρχικὸν συνοδικὸν
γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. α'
,αχρη' (1678)

Inc. Ὁ *Ἐπειδὴ ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Λευκάδος, καὶ*

Π. Ἀνατίθεται «ἐξαρχικῶς» στὸν λευκάδιο μοναχὸ Νεκτάριο ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Λευκάδος καὶ Ἀγίας Μαύρας — ἡ ὁποία στερεῖται ἀρχιεπισκόπου «διὰ τὰς καιρικὰς περιπετείας». Ὁ Νεκτάριος πρέπει νὰ καταβάλει 700 γρόσια — παρέχοντας ἐτησίως 100 — τὰ ὁποῖα ἡ Μ. Ἐκκλησία ὀφείλει στὸν Μουσταφάμπεη.

668 Ὁ *Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μελενίκου*

φ. 249^F

Ὁ *Ἐκλογὴ*
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

9 Μαΐου, ἰνδ. ιδ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
, *αχζα'* (1661)

Inc. Ὁ *Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτῆς μητροπόλεως Μελενίκου*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μελενίκου ὁ ἱερομόναχος Σίλβεστρος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Γρηγορίου (πρβ. ὥστόσο πρῶτ. 575).

669 Ὁ *Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀμασείας*

φ. 249^{F-V}

Ὁ *Ἐκλογὴ*
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάρτιος, ἰνδ. ε' ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
, *αχβ'* (1652)

Inc. Ὁ *Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτῆς μητροπόλεως Ἀμασείας*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀμασείας ὁ ἱερομόναχος Κοσμᾶς μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀρσενίου.

670 Ὁ *Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νικομηδείας*

φ. 249^V

Ὁ *Ἐκλογὴ*
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

26 Μαρτίου, ἰνδ. ιβ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
, *αχγ'* (1659)

Inc. Ὁ *Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτῆς μητροπόλεως Νικομηδείας*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νικομηδείας ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἱερομόναχος Τιμόθεος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Κυρίλλου.

671 Ὁ *Παραίτηση ἀρχιεπισκόπου Κασσανδρείας*

φ. 249^V

«παραίτησις»

15 Ἀπριλίου, *αχπ'* (1680) ΙΑΚΩΒΟΣ

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τῆς

Π. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κασσανδρείας Μελέτιος μεῖ ἰδιόχειρο γράμμα παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο τῆς ἐπαρχίας του λόγῳ γήρατος καὶ ἀσθενείας, διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

672 Παραίτηση οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἀθανασίου Β'

φ. 249^v-250^r

[ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Β'] «παραιτήσις»

Ἰούλιος, ἰνδ. ε' ,
αχγβ' (1652)

Inc. Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ο οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἀθανάσιος Β' σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται, μετὰ ἀπὸ ὀλιγόημερη πατριαρχία, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ «βασιλικά δίκαια τὰ συνήθη καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδά τε καὶ βάρη τῆς πατριαρχίας». Διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Περὶ συνταγωγῆς*, 105.)

673 Ἐκλογή οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παΐσιου Α'

φ. 250^r

[ΠΑΪΣΙΟΣ Α'] Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. ε' ,
αχγβ' (1652)

Inc. Οὐδὲν τῶν ἐνόμων πραγμάτων, κενοῦ

Π. Ἐκλέγεται ὡς οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Λαρίσης Παῖσιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἀθανασίου Β'. Συνυποψήφιοι, οἱ μητροπολίτες Θεσσαλονίκης Θεόκλητος καὶ Ἐφέσου Ἰγνάτιος.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Συμβολή* 1, 137-138.)

674 Προσδιορισμὸς δοσιμάτων ἐνοριῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Γαλατῶν

φ. 250^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β' «κατάστιχον»
(σύμφωνα μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν)

αχγμῆ' (1648)
(σύμφωνα μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν)

Inc. Ἡ ἐνορία τοῦ πατριαρχείου — τέ[σ]σaras—

Π. Καταρτίζεται κατάστιχο με τὰ δοσίματα τὰ ὁποῖα ὀφείλουν νὰ καταβάλλουν οἱ ἐνορίτες τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Γαλατᾶ καὶ τῶν γύρω χωριῶν, σύμφωνα με τὴν «βασιλικὴν προσταγὴν»¹.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἑκκλησίαι ἐξακριβοῦμεναι, 21-22.)

675 Ἑκλογὴ μητροπολίτου Χίου

φ. 250^v

Ἑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

2 Μαΐου, ἰνδ. ιδ' ,
αχρὸς' (1676)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Χίου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χίου ὁ ἱερομόναχος Γρηγόριος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πρώην Χίου Νεοφύτου καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπομακρυνση τοῦ προέδρου τῆς πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Γερασίμου Β'.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 34.)

676 Ἑκλογὴ μητροπολίτου Λαρίσης

φ. 250^v

Ἑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Ἱούλιος, ἰνδ. ε' ,
αχρβ' (1652)

ΠΑΪΣΙΟΣ Α'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λαρίσης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λαρίσης ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἑκκλησίας ἱερομόναχος Διονύσιος μετὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ πρώην Λαρίσης Παΐσιου στὸν οἰκουμενικὸ θρόνο.

677 Καθαίρεση μητροπολίτου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας

φ. 250^v-251^r

«συνοδικὴ
καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. ιδ' ,
αχρὸς' (1676)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Πᾶσαν φντεῖαν, τὴν μὴ πεφντευμένην

1. Ἡ πράξις παραδίδεται μετὰ τὴν ἀκόλουθη ἐπιγραφή: «Κατάστιχον τῶν ἐκὰς τὸν εἰκοσιπέντε κιορευκτιζίδων τῶν ριφθέντων κατὰ τὴν βασιλικὴν προσταγὴν εἰς τὰς ἐνορίας Πόλεως καὶ Γαλατᾶ καὶ χωριῶν κατὰ τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν πάντων αχμῆ».

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Καισαρείας Γερμανός, ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Γερασίμου Β' εἶχε συντελέσει στὴν παράνομη ἐκδίωξη τοῦ κανονικοῦ μητροπολίτου Καισαρείας Γρηγορίου, «χρώμενος ἐξωτερικῇ δυναστείᾳ, προκειμένου νὰ καταλάβει αὐτὸς τὴ θέση του. Ἡ ἀπρεπὴς ἐξάλλου συμπεριφορὰ ποὺ ἐπέδειξε ἐξώθησε τοὺς χριστιανοὺς τῆς ἐπαρχίας του νὰ ζητήσουν τὴν ἀπομάκρυνσή του καὶ τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ Γρηγορίου.

678 Ὑκλογὴ μητροπολίτου Νέων Πατρῶν

φ. 251^{Γ-V}

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. ι'
,αχνζ' (1657)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νέων

Π. Ὑκλέγεται μητροπολίτης Νέων Πατρῶν ὁ πρῶν ἀρχιεπίσκοπος Ὑλασσόνος καὶ Δομενίκου Ἀθανάσιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Ὑώσασα [=Ὑσῆφ;].

679 Ὑπαγόρευση ἐπικοινωνίας κληρικῶν μὲ πρῶν οἰκουμενικοὺς πατριάρχες

φ. 251^V-252^F

ΠΑΤ'ΣΙΟΣ Α' «συνοδικὸς τόμος»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ζ'
,αχνβ' (1652)

Inc. Καὶ παῖδες ἱατρῶν ἱαματικὴν θεραπεύειαν

Π. Ὑπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ καὶ καθαιρέσεως στοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς κληρικοὺς καὶ τοὺς ἄλλους ἱερωμένους νὰ ἔρχονται σὲ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς πρῶν οἰκουμενικοὺς πατριάρχες Ὑωαννίκιο Β', Ὑθανάσιο Β', καὶ ἰδίως μὲ τὸν Κύριλλο Γ'¹.

680 Καθαίρεση πρῶν οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Γ'

φ. 252^F-253^F

«καθαίρεσις»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ζ'
,αχνγ' (1653)

Inc. Εὐθδρομεῖ πᾶς τίς, καὶ δένωπεῖ

1. ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 137-138: ἀπὸ τὸν κώδικα «Φωτίου-Κυρίου».

Π. Καθαριεῖται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ πρῶν οἰκουμενικὸς πατριάρχης Κύριλλος Γ', ἐπειδὴ διέπραξε πολλὰς παρανομίας τόσο κατὰ τὴ διάρκειά τῆς πατριαρχίας του ὅσο καὶ προηγουμένως ὡς μητροπολίτης Κορίνθου, Φιλιππουπόλεως καὶ Τορνόβου.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Κύριλλος Γ'*, 407-410).

681 Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας μητροπόλεως Τραπεζοῦντος

φ. 253^{r-v}

«σιγγιλιῶδες
γράμμα»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ιγ'
,αχζ' (1660)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Πολλάκις συμβαίνει γίνεσθαι ἀποφάσεις, καὶ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ δικαιοδοσία τῆς μητροπόλεως Τραπεζοῦντος ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς Χαλδίας, ἡ ὁποία πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια εἶχε, παρὰ νόμῳ, ἀποσπαστεῖ ἀπὸ τῆ μητρόπολιν Τραπεζοῦντος καὶ εἶχε ἀποτελέσει ἰδιαιτέρη ἀρχιεπισκοπή. Ἡ ἐπαναφορὰ τῆς Χαλδίας ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς μητροπόλεως Τραπεζοῦντος πραγματοποιήθηκε ὕστερα ἀπὸ ἐνέργειες τοῦ τότε μητροπολίτου Λαυρεντίου καὶ ἡ ἐπιβεβαίωση αὐτῇ γίνεται ὕστερα ἀπὸ αἵτημα τοῦ Τραπεζοῦντος Φιλοθέου.

682 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λήμνου

φ. 253^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

16 Ἀπριλίου, ἰνδ. ζ'
,αχγγ' (1653)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Λήμνου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λήμνου ὁ ἱερομόναχος Κλήμης μετὰ τὸ θάνατο τοῦ «κατὰ τὴ προεδρίαν» ἀρχιερατεύοντος Παΐσιου.

683 Προσδιορισμὸς ἐτησίου δοσίματος μητροπόλεως Λήμνου

φ. 253^v-254^r

«πατριαρχικὸν συνοδικόν,
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

,αχνγ' (1653)

Inc. Ἰατρῶ κατ' ἐπιστήμην ἐπισκεπτομένων τὰ

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ὁ νεοεκλεγείς μητροπολίτης Λήμνου Κλήμης

ὀφείλει νὰ καταβάλλει κατ' ἔτος πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ «γρόσια ρεά-
λια 100 μόνα συναριθμουμένου τούτοις, καὶ τοῦ βασιλικοῦ χαρακτῆρος». Ὁ διακανονισμὸς αὐτὸς γίνεται λόγῳ τῶν πενιχρῶν οἰκονομικῶν τῆς μη-
τροπόλεως Λήμνου.

684 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νικαίας

φ. 254^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

22 Ἀπριλίου, ἰνδ. ζ'
,αχγγ' (1653)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Νικαίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νικαίας ὁ ἱερομόναχος Γρηγόριος με-
τὰ τὸ θάνατο τοῦ Πορφυρίου.

685 Προσδιορισμὸς χαρακτοῦ τῆς μητροπόλεως Σωζοπόλεως

φ. 254^{r-v}

«γράμμα... βεβαιωτικὸν»

,αχγγ' (1653)

Inc. Ἐπειδὴ ὡς ἔγνωμεν, καὶ ἐπληροφω[=ο]ρήθημεν

Π. Ἀποφασίζεται —ὕστερα ἀπὸ αἶτημα τοῦ Σωζοπόλεως Μητρο-
φάνους— ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῆς μητροπόλεως Σωζοπόλεως στὸ «βασιλικὸν
χαράτζιον» θὰ εἶναι πέντε φλωριά «καθὼς ἦν πρότερον» καὶ ὅχι δέκα
ὅπως εἶχε ἀποφασιστεῖ ἐπὶ Παρθενίου Δ'.

686 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶν

φ. 254^v

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ζ'
,αχγγ' (1653)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν ὁ πρωτοσύγκελλος
Κορίνθου ἱερομόναχος Δανιὴλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀντωνίου.

687 Συγχώρηση τοῦ πρώην μητροπολίτου Μονεμβασίας

φ. 254^v-255^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «συγχώρησις»

Ὁκτώβριος, ἰνδ. ιγ'
,αχνθ' (1659)

Inc. *Τῷ ἐλέῳ αἰὶ τῆς τοῦ*

Π. Συγχωρεῖται ὁ πρόην μητροπολίτης Μονεμβασίας Λαυρέντιος «ὡς γνησίως μετανοήσας», αἵρεται ἡ καθάρισέ του καὶ τοῦ παρέχε-
ται τὸ δικαίωμα νὰ τελεῖ καὶ πάλι τὰ καθήκοντα τῆς ἀρχιεροσύνης.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πέντε πατριαρχικά*, 513-514.)

688 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Δράμας φ. 255^f

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάιος, ἰνδ. ζ' ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
,αχνγ' (1653)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Φιλίππων*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Φιλίππων καὶ Δράμας ὁ ἱερομόναχος
Λαυρέντιος μετὰ τὴν καθάρισιν τοῦ Σωφρονίου.

689 Παραίτηση τοῦ μητροπολίτου Σμύρνης φ. 255^f

«παραίτησις»

Μάιος ,αχνγ' (1653)

Inc. *Ἐπειδὴ καὶ νὰ εὐρίσκομαι εἰς*

Π. Ὁ μητροπολίτης Σμύρνης Ἰάκωβος σημειώνει στὸν Κώδικα
ὅτι παραιτεῖται, μετὰ ἀπὸ 40ετῆ ἀρχιερατικὴ διακονία, λόγῳ γήρατος·
διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης καὶ ὑποδεικνύει ὡς διάδοχό του
τὸν ἱερομόναχο Μακάριο.

690 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σμύρνης φ. 255^{f-v}

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάιος, ἰνδ. ζ'
,αχνγ' (1653)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σμύρνης*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σμύρνης ὁ ἱερομόναχος Μακάριος με-
τὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ἰακώβου.

691 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας φ. 255^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. ζ'
,αχνγ' (1653)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Οὐγκροβλαχίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Οὐγκροβλαχίας ὁ ἐπίσκοπος Ριμνίκου Ἰγνάτιος μετὰ τὴν ἐκδίωξιν «ἐξουσία αὐθεντικῇ» τοῦ Στεφάνου (βλ. πράξι 188).

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, Ὑγγραφα 3, 333.)

692 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης φ. 255^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα 18 Ἰουλίου, ἰνδ. ιγ' (ἀθέμεθα πρῶτον...») ,αχζς' (1660)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Ναυπάκτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς μητροπόλεως ἱερομόναχος Βαρθολομαῖος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γαβριήλ.

693 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Ἀνδρου φ. 255^v

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα 10 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ζ' (ἀπρῶτον... ἐθέμεθα...») ,αχγδ' (1654)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀνδρου γνησίον

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Ἀνδρου ὁ ἱερομόναχος Αὐξέντιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Κυρίλλου.

694 Ὁμολογία πίστεως φ. 255^v-256^r

Ὁμολογία [χ.χ. ἀλλὰ 1654] (ἀπροέταξα... ὑπέταξα...)

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου Ἀνδρου Αὐξεντίου.

695 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μονεμβασίας φ. 256^r

Ὑπόμνημα Φεβρουάριος, ἰνδ. ζ' (ἀπρῶτον... ἐθέμεθα...») ,αχγδ' (1654)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Μονεμβασίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μονεμβασίας ὁ ἱερομόναχος Λαυρέντιος μετὰ τὴν καθάραισιν τοῦ Σωφρονίου.

696 Δήλωση παραιτήσεως τοῦ μητροπολίτου Μονεμβασίας

φ. 256^Γ

Ἐποσχέσεως «γράμμα»

12 Ἰουνίου 1655

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ πρῶν Μονεμβασίας Σωφρόνιος δηλώνει ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ κάθε διεκδίκηση ἐπὶ τῆς μητροπόλεως ἐπειδὴ, ἔναντι τῆς παραιτήσεώς του αὐτῆς, ἔλαβε ἀπὸ τὸν νεοεκλεγέντα Λαυρέντιο τὰ εἰσοδήματα ἀπὸ τὰ χωριά «Γιάνιτζαν, μὲ τὸ Διδίκατον καὶ τὰ δῶθεν Κουτζαφᾶ, μὲ τὸν Ἐμαλοῦς, καὶ Νεοχώριον» ἐφ' ὅρου ζωῆς.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Πέντε πατριαρχικά, 523.)

697 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Προύσης καὶ Τριγλείας

φ. 256^{Γ-V}

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα ... »)

Μάιος, ἰνδ. ι' ,
αχνζ' (1657)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Προύσης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Προύσης καὶ Τριγλείας ὁ πρῶν Προῦ-
λάβου Μελέτιος μετὰ τὸν προβιβασμὸ τοῦ πρῶν Προύσης Παρθενίου
στὸν οἰκουμενικὸ θρόνον.

698 Καθαίρεση μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 256^V-257^Γ

«καθαίρεσις»

Μάρτιος, ἰνδ. ζ' ,
αχνδ' (1654)

ΠΑΤ' ΣΙΟΣ Α'

Inc. Καὶ τοῦτο τῶν ἐπαινετῶν, καὶ

Π. Καθαίρεται ὁ μητροπολίτης Παροναξίας Νικόδημος, ὁ ὁποῖος
εἶχε τεθεῖ σὲ ἀργία ἐπὶ πατριαρχίας τοῦ Ἰωαννικίου Β'.

699 Ἐνίσχυση τῶν ἀρμοδιοτήτων τῆς συνόδου

φ. 257^Γ

«συνοδικὸς τόμος»

11 Αὐγούστου, ἰνδ. ιβ', ,
αχνθ' (1659)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Δέον δει τὰ τέλη κατὰ

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ἀρμοδιότητα γιὰ τὴ συγχώρηση ἀρχιερέα πού εἶχε τιμωρηθεῖ γιὰ παραπτώματα, καὶ ἰδίως γιὰ τὴ μὴ καταβολὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων, δὲν θὰ ἔχει στὸ ἐξῆς ὁ πατριάρχης «ἀνευ τῆς κοινῆς εἰδήσεως τῶν ἐγκρίτων καὶ ἐπισήμων ἐνταῦθα διατρίβόντων ἀρχιερέων». Ἀπαγορεύεται, ἐξάλλου, στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς ἄρχοντες νὰ προσέρχονται στὸν πατριάρχη καὶ νὰ μεσολαβοῦν γιὰ τὴν ἀθώωση τιμωρηθέντος ἀρχιερέα. Ἡ ἄσκηση, ὡς τώρα, τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς, δηλαδὴ τῆς συγχώρησεως, μόνο ἀπὸ τὸν πατριάρχη εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα (ὠπνόνοιαν τινὰ ἀναφύεσθαι, καὶ... μεμψιμοιρίαν τινὰ δι' ἀλλήλων).

700 Παραίτηση τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωαν-
νικίου Β' φ. 257^v

[ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'] «παραίτησις»

17 Μαρτίου, ἰνδ. ζ'
, αχνδ' (1654)

Inc. Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τῆς

Π. Ὁ πρώην οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἰωαννίκιος Β' σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται ὑπὲρ τοῦ Παΐσιου Α' ἐπειδὴ, λόγῳ γήρατος, δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρει τὶς καθημερινὲς ἐνοχλήσεις καὶ ἀπαιτήσεις τῶν ἀπείρων χρεῶν τῆς Ἐκκλησίας, «καὶ τὰς συμφορὰς καὶ χρεῖας καὶ ἀνάγκας τοῦ ἀλλεπαλλήλου καὶ ἀμεταστάτου καιροῦ». Διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 133.)

701 Ἐπιβεβαίωση παραιτήσεως τοῦ πρώην Λακεδαιμονίας φ. 257^v-258^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Γ' Ἐπιβεβαίωση
«παραίτησεως»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ι'
, αχνς' (1656)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τῆς

Π. Ὁ ἐκλεγείς μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Ζωσιμαῖος —πού παραιτήθηκε ὅταν ἔγινε γνωστὸ ὅτι ὁ νόμιμος μητροπολίτης βρισκόταν στὴ ζωὴ— ἐπιβεβαιώνει πρὸς τὸν νόμιμο μητροπολίτη Λακεδαιμονίας Γαβριὴλ ὅτι ὑπέβαλε τὴν παραίτησή του ἀφοῦ τοῦ ἐπιστράφηκαν τὰ ἔξοδα τῆς χειροτονίας του, δηλαδὴ τὰ 1.080 γρόσια τὰ ὅποια εἶχε καταβάλει στὸ δανειστή τῆς Μ. Ἐκκλησίας Ἰσούφ Χασικὴ καὶ ἔλαβε ἀπὸ τὸν Γαβριὴλ τὸ ποσὸ τῶν 600 γροσίων.

702 Παραίτηση τοῦ μητροπολίτου Μυτιλήνης

φ. 258^r

«παραίτησις»

7 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. η' ΠΑΤ' ΣΙΟΣ Α'
,αχ'νδ' (1654)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ Μυτιλήνης Παρθένιος σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται λόγω γήρατος καὶ χρεῶν ὑπὸ τὴν προϋπόθεση ὅτι θὰ τὸν διαδεχθεῖ ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Γρηγόριος. Ὁ παραιτούμενος Παρθένιος διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

703 Καθαίρεση μητροπολίτου Εὐρίπου

φ. 258^{r-v}«συνοδικὴ
καθαίρεσις»Ἰουλίῳ, ἰνδ. ιγ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
,αχ'νθ' (1659)

Inc. Οὐ μόνον ἄριστός ἐστι φυτοκόμος

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Εὐρίπου Γρηγόριος, ἐπειδὴ δὲν ἔπαυσε, μολονότι εἶχε πολλὰς φορὰς ἐπιτιμηθεῖ, νὰ καταγορεῖ τοὺς ἀρχιερεῖς. Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ αὐτῆ προξένου στὴν Ἐκκλησίαν ἀνυπόφορος.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, Καθαίρεσις, 113-114.)

704 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μυτιλήνης

φ. 258^vἸπτόμνημα
(«πρῶτον... ἐθήμεθα...»)7 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. η' ΠΑΤ' ΣΙΟΣ Α'
,αχ'νδ' (1654)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μυτιλήνης

Π. Ἐλέγεται μητροπολίτης Μυτιλήνης ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἱερομόναχος Γρηγόριος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παρθενίου.

705 Ὁμολογία πίστεως

φ. 258^vὉμολογία
(«προέταξα ... ὑπέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1654]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Μυτιλήνης Γρηγορίου.

706 Ἐκλογή μητροπολίτου Ρόδου

φ. 258^v

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. θ'
,αχνε' (1655)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ῥόδου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ρόδου ὁ πρῶν ἀδελφὸς ἐπαρχίας ἀρχιεπίσκοπος Ἰωακείμ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γρηγορίου.

(ΓΑΛΒΙΝΑΣ, Θεσσαλονίκη, 125.)

707 Παραίτηση μητροπολίτου Μηθύμνης

φ. 258^v-259^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Γ' «παραίτησις»

2 Αὐγούστου ,αχνε' (1656)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τὰ

Π. Ὁ μητροπολίτης Μηθύμνης Ἀνθιμος παραιτεῖται ὑπὲρ τοῦ μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους Μακαρίου, μὲ τὴν προϋπόθεση ὅτι ὁ δεύτερος θὰ τηρήσει τὴ συμφωνία ποὺ ἔχει ὑπογράψει, δηλαδὴ θὰ ἀναλάβει τὴν ἀποπληρωμὴ τῶν χρεῶν τῆς μητροπόλεως Μηθύμνης καὶ θὰ δώσει στὸν παραιτηθέντα Ἀνθιμο «τὰ συμφωνηθέντα». Τὴν παραίτησή του ὑποβάλλει «διὰ τὰ ἀνυπόφορα χρέη» τῆς ἐπαρχίας του.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Μήθυμνα, 118-119.)

708 Ἐκλογή μητροπολίτου Μηθύμνης

φ. 259^r

Ὑπόμνημα
(«πρώτον ... ἐθέμεθα ...»)

Αὐγούστος
,αχνε' (1656)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μεθύμνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηθύμνης ὁ πρῶν Ναυπλίου καὶ Ἀργους Μακάριος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἀνθίμου.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Μήθυμνα, 119.)

709 Παραίτηση μητροπολίτου Μελενίκου

φ. 259^Γ

«παραίτησις»

1 Νοεμβρίου, ἰνδ. ζ' ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
ζρξβ' (1653)

Inc. Ἐπειδὴ μὴ δυνάμενος πλέον ἀρχιερατεῦν

Π. Ὁ μητροπολίτης Μελενίκου Χριστόφορος παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνον του καὶ δίνει «ἄδειαν» στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη νὰ ἐκλέξει ὡς διάδοχό του τὸν ἀνεψιὸ του ἱερομόναχο Θεοφάνη.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀρχιερεῖς, 164¹.)

710 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μελενίκου

φ. 259^ΓἘπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)Δεκέμβριος ἰνδ. η'
αχνδ' (1654)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Μελενίκου ἀπροστατεῦτον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μελενίκου ὁ ἱερομόναχος Θεοφάνης μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Χριστοφόρου.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀρχιερεῖς, 165.)

711 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Αἴνου

φ. 259^{Γ-V}Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)2 Νοεμβρίου, ἰνδ. ιβ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
αχνη' (1658)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστάτης μητροπόλεως Αἴνου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Αἴνου ὁ ἱερομόναχος Μακάριος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Νικηφόρου.

712 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Προύσης

φ. 259^ΓἘπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)Ἰανουάριος, ἰνδ. η' ΠΑΓΓΣΙΟΣ Α'
αχνε' (1655)

1. ΤΑΠΕΙΝΟΣ, Μελένικος, 383 σημ. 2: ἀπὸ τὸν κώδικα τῆς μητροπόλεως.

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Προύσης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Προύσης ὁ πρωτοσύγκελλος Παρθένιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Κλήμεντος.

713 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Εὐρίπου

φ. 259^v

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

16 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. ιγ'
,αχνθ' (1659)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Εὐρίπου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Εὐρίπου ὁ πρῶν μητροπολίτης Μομβασίας Λαυρέντιος κατὰ τὴν καθάρεση τοῦ Γρηγορίου.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, Ὑπομνήματα, 125.)

714 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης

φ. 259^v

ΠΑΤΣΙΟΣ Α' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

21 Ἰανουαρίου, ἰνδ. η'
,αχνα[=ε] (1655)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ὁ ἱερομόναχος Ἰωακεῖμ μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Θεοκλήτου.

(ΓΑΛΒΙΝΑΣ, Θεσσαλονίκη, 122.)

715 Ἐπιβεβαίωσις δικαιοδοσίας μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως

φ. 259^v-260^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «συνοδική... ἀπόφασις»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ιγ'
,αχνθ' (1659)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριώτητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ δικαιοδοσία τοῦ μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀγαθουπόλεως, τῆς ὁποίας ὁ ἐπίσκοπος καλεῖται νὰ καταβάλλει στὸ ἐξῆς τὸ βασιλικὸ χαράτσι στὸ μητροπολίτη του καὶ ὅχι ἀπευθείας στὴ Μ. Ἐκκλησία. Ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν πράξη αὐτή, ἡ συμμετοχὴ τῆς ἐπαρχίας Ἀδριανουπόλεως στὸ βασιλικὸ χαράτσι ἦταν 115 φλωριά.

716 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λήμνουφ. 260^ΓἽπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)Φεβρουάριος, ἰνδ. η΄
, αχνε΄ (1655)

ΠΑΤΣΙΟΣ Α΄

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λήμνου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λήμνου ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος με-
τὰ τὸ θάνατο τοῦ Κλήμεντος.**717** Παραίτηση μητροπολίτου Νέων Πατρῶνφ. 260^{Γ-V}

«παραίτησις»

21 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ιγ΄
, αχζ΄ (1660)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄

Inc. Ἐπειδὴ ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Νέων

Π. Ὁ μητροπολίτης Νέων Πατρῶν Ἀθανάσιος παραιτεῖται ἀπὸ τοῦ
θρόνου του, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη του· ὁ διάδοχος
του ὀφείλει νὰ ἐξοφλήσῃ τοὺς δανειστὰς τοῦ Ἀθανασίου: Σεφέραγα
Παλατάζῃ Χαρατουραγῇ (1260 γρόσια), Ἀχμέτ Τζαούση (150 γρόσια)
καὶ Ἀταουλὰ Τζελεπή (400 γρόσια).**718** Εὔσπραξη καὶ διάθεση βασιλικοῦ χαρατσίουφ. 260^{V-261}^Γ

«συνοδικὸς τόμος»

Μάρτιος, ἰνδ. η΄
, αχνε΄ (1655)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β΄

Inc. Τὰ ἐγγράφως διδόμενα δεῖ φυλάττεσθαι

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι τὸ βασιλικὸ χαρατσί τῆς θ΄ ἰνδικτιῶνος θὰ
εἰσπράξουν οἱ ὀφφικιάλιοι τῆς Μ. Ἐκκλησίας μέγας λογοθέτης κυρίτζης
Δημητράκης καὶ μέγας διερμηνευτὴς κυρίτζης Θεοδωράκης, τὸ ὅποιο
θὰ χρησιμοποιοῦσιν γιὰ νὰ ἐξοφλήσουν τὴν ἀξία τοῦ κρέατος τοῦ «βα-
σιλικοῦ μπιστανίου» καὶ τὸ χρέος τῶν 500 γροσίων ποὺ ὀφείλει ἡ Μ.
Ἐκκλησία σὲ ἄδηλο ἄρχοντα. Οἱ μόνες ἐγκυρες ἀποδείξεις βρίσκονται
στὰ χέρια τῶν δύο ὀφφικιαλίων καὶ φέρουν τὶς ὑπογραφὰς τῶν μητροπο-
λιτῶν Ἡρακλείας, Νικομηδείας, Χαλκηδόνος καὶ Ἀδριανουπόλεως. Κά-
θε ἄλλη ἀπόδειξη ποὺ θὰ βρεθεῖ «ἐν χερσὶν ἀρχιερέως τινός, ἢ κληρικοῦ,
ἢ ἄρχοντος» θὰ θεωρεῖται ἄκυρη καὶ ἀνίσχυρη, «ὃ δὲ λαβὼν αὐτὴν ζη-
μιωθεῖ ἐκ δευτέρου τὸ χαρατσίον».

(ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, Φωτίειος 2, 9.)

719 Παραίτηση τοῦ μητροπολίτου Χίου

φ. 261^Γ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «παραίτησις»

,αχγη' (1658)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τὸ

Π. Ὁ Χίου Γερασῖμος σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ τὸ ἀξίωμα του, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς οἰκονομικὲς ὑποχρεώσεις του· ὁ διάδοχός του ὀφείλει νὰ ἀποπληρώσει τὰ χρεῖα τοῦ Γερασίου: στὸν Ἀχμέτ ἀγὰ γιὰ τὶς γοῦνες, στὸν κύρ Νικόλαο γρόσια 800, στὸν ἄνθρωπο τοῦ Μουσταφάμπεγῃ, Ἀλή, γρόσια 370, στὸν Ἀχμέτ-πεγῃ χαζνατάρη τοῦ ὀντάπαση γρόσια 210 καὶ στὸν Ἐβραῖο Κορμάνο γρόσια 300. Ὁ παραιτηθεὶς διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 134-135: πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

720 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χίου

φ. 261^ΓἽπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)30 Μαρτίου, ἰνδ. ιβ'
,αχγδ[=θ] (1659)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτάτης μητροπόλεως Χίου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χίου ὁ ἐπίσκοπος Ἀρκαδίας Κρήτης Θεοφάνης μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Γερασίου.

(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, *Θεοφάνης*, 117.)

721 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βάρνης

φ. 261^ΓΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)Μάιος, ἰνδ. η'
,αχγς' (1655)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτάτης μητροπόλεως Βάρνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς μητροπόλεως αὐτῆς ἱερομόναχος Δανιὴλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀνθίου.

722 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 261^ΥΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)Ἰνδ. ι'
,αχγζ' (1657)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἁγιοτάτης μητροπόλεως Παροναξίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παροναξίας ὁ πρωτοσύγκελλος, ἱερομόναχος Μακάριος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Νικοδήμου.

723 Ἀποδοχὴ προσδιορισμοῦ δοσιμάτων ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου φ. 261^v

«ἀποκοπὴ καὶ ὑπόσχσεις»

13 Ἰουλίου ,αχζε' (1665) ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου, κατὰ

Π. Ἡ σύνοδος ἀποφασίζει νὰ περικόψει τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ καταβάλλει κατ' ἔτος ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου «λόγω ζητίας ἥ καὶ βοηθείας» σὲ 7.000 ἄσπρα. Ἡ περικοπὴ αὐτὴ γίνεται, ἐπειδὴ ἡ ἀρχιεπισκοπὴ ἔχει περιέλθει «εἰς ἀπορίαν καὶ ἐνδειαν». Ὁ Καρπάθου Λεόντιος ὑπόσχεται καὶ σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι θὰ καταβάλλει τὸ ποσὸν αὐτὸ μαζί με τὸ βασιλικὸν χαράτσι (πρβ. πράξη 743).

(ΓΕΔΕΩΝ, Μητροπόλεις, 351-352.)

724 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νικαίας φ. 261^v-262^r

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ια' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'
,αχνζ' (1657)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἁγιοτάτης μητροπόλεως Νικαίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νικαίας ὁ ἱερομόναχος Φιλόθεος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Νθανανήλ.

725 Σύστασις μητροπόλεως Δέρκων καὶ Νεοχωρίου φ. 262^{r-v}

«συνοδικὸς τόμος»

Ἰούλιος, ἰνδ. η' ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'
,αχνε' (1655)

Inc. Πατριαρχικῆς προνοίας, καὶ μεγαλειότητος, οὐ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἀνασύστασις τῆς μητροπόλεως Δέρκων τὴν ὁποία ἀπαρτίζουν τὰ πατριαρχικὰ χωριά τὰ λεγόμενα «χάσια». Τὰ χωριά αὐτά, τὰ ὁποία παλαιὰ συγκροτοῦσαν ἀρχιεπισκοπὴν πρῶτα καὶ μετὰ μητρόπολιν, «τῇ τε τοῦ καιροῦ ἀνωμαλίᾳ, καὶ ταῖς τῶν ἐξωτέρων ἐπιδρο-

μαῖς», ὅχι μόνο βρέθηκαν σὲ ἀδυναμία νὰ συγκροτοῦν μητρόπολη ἀλλὰ καὶ διάφορα πρόσωπα κατόρθωσαν νὰ σφετερίζονται τὰ ἐκκλησιαστικά δικαιώματα αὐτῶν τῶν «χασίων», τὰ ὅποια ἀνῆκαν στὴ δικαιοδοσία τοῦ ἐκάστοτε οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. Παράλληλα, ἀποφασίζεται νὰ ἐνωθοῦν μὲ τὴ μητρόπολη Δέρκων τὰ δύο χωριὰ τοῦ Καταστένου—Θεραπεῖα καὶ Μπιούκντερε. Ἡ νέα μητρόπολη θὰ ὀνομάζεται Δέρκων καὶ Νεοχωρίου καὶ θὰ συμμετέχει μὲ τὸ ποσὸ τῶν 40 φλωρίων ἐτησίως στὸ βασιλικὸ χράτσι.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐγγράφοι λίθοι*, ροα'-ροδ' καὶ GERMANOS, *B. Θράκη*, 64-65, 6-που καὶ ἡ χρονολογία τῆς πράξεως.)

726 Ἐκλογή μητροπολίτου Δέρκων καὶ Νεοχωρίου φ. 262^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα ...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. η'
,αχνε' (1655)

Inc. Ἐπειδὴ τῶν πατριαρχικῶν χωρίων τῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης τῆς νεοσυσταθείσης μητροπόλεως Δέρκων καὶ Νεοχωρίου ὁ ἱερομόναχος Ἀθανάσιος.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Δέρκος*, 101.)

727 Παραχώρηση μονῶν καὶ χωριῶν τῆς Κρήτης στὴ δικαιοδοσίᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου φ. 262^v-263^f

ΠΑΪΣΙΟΣ Α'¹ «γράμμα»

Ἀπρίλιος ,αχνδ' (1654)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν οἰκιοθελῶς δίδω

Π. Ὁ Νεόφυτος Κρήτης ἐκχωρεῖ στὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, γιὰ νὰ μετατραποῦν σὲ σταυροπηγικά ἐξαρτήματα, τὶς παρακάτω μονὲς καὶ χωριά· α' μονές: Σωτήρος Χριστοῦ «τὸ Ἀρκάδι» μὲ τὰ μετόχια τῆς στὸ Ρέθυμνο, Ἀγίου Γεωργίου «τὸ Ἀρκάδι» μὲ τὰ μετόχια τῆς στὴν ἴδια περιοχὴ, Ἀγίας Τριάδος «τῶν Μουρτάρων» μὲ τὰ μετόχια τῆς στὴν Κυδωνία, Θεοτόκου «τοῦ Γδερνέτου» μὲ τὰ μετόχια τῆς στὴν ἴδια περιοχὴ, τῇ μονῇ Ἱερουσαλὴμ στὴν περιοχὴ «Μαλβιρίου», τὸ «Βαρούσι» τῆς Κυδωνίας Ἀγίου Σπυρίδων· β' χωριά: «Δραπανιάδαις» μὲ τὰ

1. Κατὰ τὸ κείμενο τοῦ «γράμματος» ἡ παραχώρηση γίνεται πρὸς τὸν Ἰωαννῖκο Β', τὸν ὅποιο ὅμως ἐν τῷ μεταξῷ, ἀπὸ τῆς 17 Μαρτίου, ἔχει διαδεχθεῖ ὁ Παῖσιος Α'.

μετόχιά του στήν περιοχή Κισάμου, «'Ατσιπόπουλου» στο Ρέθυμνο, «Μαχαρίταις» στήν περιοχή Αύλοποτάμου, Γαλατάς στήν περιοχή Κυδωνιάς καί τὸ χωριὸ «Στύλοι» στήν περιοχή 'Αποκορώνου.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, *Γράμμα*, 131-132· νεότερη ἔκδοση ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ, *Εἰδήσεις*, 35-36, ὅπου σχολιάζονται τὰ τοπωνύμια ποὺ ἀναφέρονται στὸ κείμενο.)

728 Παραχώρηση χωριοῦ στή Μ. 'Εκκλησία καὶ διορισμὸς
ἐξάρχου φ. 263^f

Σημείωμα [χ.χ.· πιθανῶς 1654]

Inc. 'Αντὶ τοῦ χωριοῦ Στύλον, ἀπε[=ο]κατέστη

Π. Μὲ τὸ σημείωμα αὐτό, τὸ ὁποῖο ἀναφέρεται στήν προηγούμενη πράξη, διευκρινίζεται ὅτι ἀντὶ τοῦ χωριοῦ «Στύλου» ἔγινε σταυροπηγιακὸ τὸ χωριὸ «'Ανερικούρου» μὲ τὴ μονὴ τοῦ «μεγάλου Γεωργίου Μάρμαρ» καὶ παραχωρήθηκε στὸν ἄρχοντα κυρίτζη Λασκαράκη Μουσελίμη «ἐξαρ-
χικῶς» ὁ Λασκαράκης θὰ εἰσπράττει ἐτησίως ἀπὸ τὸ χωριὸ δέκα «μέτρα»
λάδι καὶ ἀπὸ τὴ μονὴ ἑπτὰ.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, *Γράμμα*, 132· καὶ ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ, ὁ.π.)

729 'Ακύρωση προβιβασμοῦ ἐπισκοπῆς σὲ ἀρχιεπισκοπὴ φ. 263^f

«συννοδικὸς τόμος» 'Ιούνιος, ἰνδ. η',
,αχνε' (1655) ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Τοῖς πᾶσι προφανές, ὡς κατὰ

Π. 'Αποφασίζεται ὅτι τὰ γράμματα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ ἐπισκοπὴ Διαυ-
λείας καὶ Ταλαντίου προβιβάστηκε σὲ ἀρχιεπισκοπὴ εἶναι ἄκυρα, ἐπειδὴ ὁ
προβιβασμὸς αὐτὸς ἔγινε «βίᾳ καὶ δυναστείᾳ τοῦ ντερβίς Μεεμὲτ Πα-
σιᾶ» ἔτσι ἡ ἐπαρχία Διαυλείας καὶ Ταλαντίου παραμένει ἐπισκοπὴ τῆς
μητροπόλεως 'Αθηνῶν.

(ΓΕΔΕΩΝ, *'Αθῆναι*, 280-281.)

730 Παραίτηση μητροπολίτου 'Αθηνῶν φ. 263^f

«παραίτησις» 8 'Απριλίου 1655

Inc. Ἐγὼ ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ἀθηνῶν

Π. Ὁ Ἀθηνῶν Δανιὴλ μεῖ ἰδιόχειρο γράμμα παραιτεῖται, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη καὶ δασύματα τῆς μητροπόλεώς του· «δίδει ἄδειαν» στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη νὰ ἐκλέξει ὡς διάδοχό του τὸν ἐπίσκοπο Διαυλείας καὶ Ταλαντίου Ἀνθίμο. Ὁ παραιτούμενος Δανιὴλ διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 267-268.)

731 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀθηνῶν

φ. 263^{r-v}

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. η' ,
,αχνε' (1655)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἀθηνῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀθηνῶν ὁ ἐπίσκοπος Διαυλείας καὶ Ταλαντίου Ἀνθίμος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Δανιὴλ.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 268.)

732 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀγκύρας

φ. 263^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. η' ,
,αχνε' (1655)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἀγκύρας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀγκύρας ὁ ἱερομόναχος Γερμανὸς μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Λαυρεντίου.

733 Ὑποχρεώσεις ἀρχιερέων κατὰ τὴν παραμονή τους στὴν Κωνσταντινούπολη

φ. 263^v-264^r

[ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ';] «συνοδικὸς τόμος»

16 Ἰουλίου, ἰνδ. ι' ,
,αχζο' [=,αχνε';] (1657;)

Inc. Ἐν παντὶ κοινῷ πολιτεύματι, καὶ

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι οἱ ἀρχιερεῖς ποὺ φθάνουν στὴν Κωνσταντινούπολη πρέπει νὰ ἐμφανίζονται ὡς τὴν ἐπαύριο τῆς ἀφίξεώς τους στὸ πατριαρχεῖο· ὅσοι ἐξάλλου ἀρχιερεῖς διαμένουν στὴ βασιλεύουσα ὀφεί-

λουν κάθε πρωί να προσέρχονται στὸ πατριαρχεῖο καὶ ὕστερα νὰ ἀναχωροῦν γιὰ τὴ διεκπεραίωση προσωπικῶν τους ὑποθέσεων¹.

734 Παραίτηση οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παΐσιου Α' φ. 264^F

«παραίτησις»

8 Αὐγούστου, ἰνδ. η' ,
αχνε' (1655)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. *Ὅσαι τῶν ὑποθέσεων γίνονται ἰδίᾳ*

Π. Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Παῖσιος Α' ὑποβάλλει ἐγγράφως τὴν παραίτησή του, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρει «τάς πολλὰς ὀχλήσεις τὰς καθημερινὰς τῶν χρεωφειλετῶν καὶ τὰς ἀνωμαλίας καὶ ἀκαταστασίας τοῦ παρόντος καιροῦ» ταυτόχρονα, ἀναλαμβάνοντας προεδρικῶς τὴ διοίκηση τῆς ἐπαρχίας Κυζίκου, ὑπόσχεται ὅτι δὲν θὰ δημιουργήσῃ προβλήματα στὸν νέο πατριάρχη Ἰωαννίκιο Β'.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Συμβολή* 1, 138-139.)

735 Καθαίρεση μητροπολίτου Προϊλάβου καὶ Ἰσμαηλίου

φ. 264^{F-V}

«καθαίρεσις»

Ὁκτώβριος, ἰνδ. θ' [1655]

Inc. *Ἐκαστος ἀπὸ τῶν ἰδίων κατω[=ο]ρθωμάτων*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τοῦ ἀξιώματος τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Προϊλάβου Μελέτιος, ἐπειδὴ πλαστογράφησε ἔγγραφο μὲ τὸ ὅποιο ἀποδείκνυε ὅτι εἶχε δῆθεν ἐξοφλήσῃ κάποιου ἄδηλο χρέος του.

(RUSSOS, *Studii*, 290.)

736 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Προϊλάβου καὶ Ἰσμαηλίου φ. 264^V

Ἰπόμνημα

Ὁκτώβριος, ἰνδ. ιθ' [=θ']

(«πρωτόν... ἐθέμεθα...»)

,αχνε' (1655)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτάτης μητροπόλεως Προϊλάβου*

1. ΓΕΔΕΩΝ, *Διατάξεις* 2, 390-391: τμήμα τοῦ κειμένου, ἀπὸ τὸν κώδικα «Φωτίου Κυπρίου».

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Προϊλάβου καὶ Ἰσμαηλίου ὁ ἱερομόναχος Γεράσιμος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Μελετίου.

(ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ, Γεράσιμος, 118-119.)

737 Ἐκλογή ἀρχιεπισκόπου Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος φ. 264^v

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. θ'
,αχνε' (1655)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἐλασσῶνος καὶ Δομενίκου

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Ἐλασσόνος καὶ Δομενίκου ὁ ἱερομόναχος Ἀθανάσιος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Γερμανοῦ.

738 Ἐκλογή μητροπολίτου Σοφίας

φ. 265^r

ΙΑΚΩΒΟΣ Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

28 Ἰουλίου, ἰνδ. γ'
,αχπ' (1680)

Inc. Ἐπειδὴ ἐγένετο ἀπαραίτητος χρεία, κατασταθῆναι

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σοφίας ὁ πρόων Φιλιππουπόλεως Κύριλλος «ἀδοκίμου φανέντος, τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύσαντος Αὐξεντίου».

739 Καθάριση μητροπολίτου Βεροίας

φ. 265^r

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' «καθάρσεις»

,αχνε' (1655)

Inc. Καὶ τοῦτο δηλὸν ὡς τὰ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τοῦ ἀξιώματος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὁ μητροπολίτης Βεροίας Ἰωακείμ, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε ἐπὶ δύο ἔτη τὴν πατριαρχικὴν ζητείαν «ἐπ' ἐλαφρώσει καὶ ἀναλωφῇσει τοῦ πατριαρχικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ χρέους».

740 Ἐκλογή μητροπολίτου Νεοκαισαρείας καὶ Γαγγρῶν φ. 265^{r-v}

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Νοέμβριος, ἰνδ. θ'
,αχνε' (1655)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νεοκαισαρείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νεοκαισαρείας καὶ Γαγγρῶν ὁ πρῶτον Καφᾶ καὶ Φούλλων Κύριλλος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Σαμουήλ.

741 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βιδίνης

φ. 265^v

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάρτιος, ἰνδ. ιγ' ,αχζ' (1660)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Βιδίνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βιδίνης ὁ ἱερομόναχος Φιλόθεος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Σωφρονίου.

742 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

φ. 265^v

Ἵπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

26 Νοεμβρίου, ἰνδ. θ' ,αχγ' (1655)

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Ζυχνῶν καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ὁ ἱερομόναχος Κοσμάς μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μακαρίου.

743 Ὑπόσχεση καταβολῆς δοσιμάτων ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου

φ. 265^v

«Ὑπόσχεσις»

Αὐγούστος, ἰνδ. ιε' ,αχξβ' (1662)

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ'

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Καρπάθου

Π. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καρπάθου Ἀθανάσιος ὑπόσχεται νὰ καταβάλλει ἐτησίως «λόγω ζητείας ἢ καὶ βοηθείας» τὸ ποσὸ τῶν 10.000 ἄσπρων, στὸ ὁποῖο περιόρισε ἡ σύνοδος τὸ ἐτήσιο δόσιμο τῆς ἀρχιεπισκοπῆς αὐτῆς, ἀναγνωρίζοντας τὴν «ἐνδειαν καὶ ἀπορίαν» τῆς. Ἐκτὸς τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, θὰ καταβάλλει μόνο τὸ «βασιλικὸν χαράτζιον» (πρβ. πράξη 723).

(ΓΕΛΕΩΝ, Μητροπόλεις, 351.)

744 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μηδείαςφ. 266^Γ

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. θ' ^α
,αχνς' (1656)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Μηδείας γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηδείας ὁ ἱερομόναχος Νικηφόρος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Χριστοφόρου.

745 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Κυζίκουφ. 266^Γ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Γ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ι' ^α
,αχνς' (1656)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Κυζίκου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Κυζίκου ὁ ἱερομόναχος Μητροφάνης, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀνθίμου.

746 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καφᾶ καὶ Φούλλωνφ. 266^Γ

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

23 Ἰουνίου, ἰνδ. θ' ^α
,αχνς' (1656)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Καφᾶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καφᾶ καὶ Φούλλων ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος μετὰ τῇ μετάθεσιν τοῦ Κυρίλλου στὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Νεοκαίσαρείας καὶ Γαγγρῶν (πρβ. πράξι 740).

747 Ἐκλογὴ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Γαβριὴλ Β'φ. 266^{Γ-Υ}

[ΓΑΒΡΙΗΛ Β'] Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ι' ^α
,αχνς' (1657)

Inc. Ἀμεινον διοικοῦντος τοῦ Θεοῦ τὰ

Π. Ἐκλέγεται οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας Γαβριὴλ ἄτε τοῦ ἐν αὐτῷ [πατριαρχικῷ θρόνῳ Κωνσταντινου-

πόλεως] προστατεύοντος καὶ πατριαρχοῦντος [Παρθενίου Γ'] ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει τὸ ζῆν ἀποβαλόντος κατὰ τὸν τρόπον τῆς θείας προνοίας ἀπόκρυφον». Συνυποψήφιοι, οἱ μητροπολίτες Σοφίας Δανιὴλ καὶ Ἀθηνῶν Ἀνθιμος.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Τρόπος*, 29.)

748 Ὁμολογία πίστεως

φ. 266^v

Ὁμολογία
(«προέταξα... ὑπέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1657] ΓΑΒΡΙΗΛ Β'

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, καὶ

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Νικαίας Νθαναήλ.

749 Ἐκλογή μητροπολίτου Νικαίας

φ. 266^v

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ι'
, αχιν' (1657)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικαίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νικαίας ὁ ἱερομόναχος Ναθαναήλ μετὰ τὴν ἀπόφαση τοῦ πρώην Νικαίας Γρηγορίου νὰ παραμείνει ὀριστικῶς στὴν «Μπογδανία»· ὁ τελευταῖος εἶχε ἤδη διαμείνει δύο ἔτη στὴ «Μοσχοβία».

(HURMUZAKI, *Documente* 14.1, 198: ἀπὸ ἀντίγραφο τοῦ Μ. Γεδεών —πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.· τώρα στὴ Ρουμανικὴ Ἀκαδημία.)

750 Ὑπόσχεση ἀποστολῆς ἐκκλησιαστικῶν δοσιμάτων

φ. 266^v-267^r

«ὑπόσχεσις καὶ συμφωνία»

14 Ἰουνίου, αχιν' (1656) ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

Inc. Ὑπόσχομαι τῷ παναγιωτάτῳ [=φ] μοι ἀθρόνῃ

Π. Ὁ μητροπολίτης Ἰωαννίνων Καλλίνικος, πρὶν ἀναχωρήσει γιὰ τὴν ἐπαρχία του, σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι ὑπόσχεται νὰ στέλνει στὴ Μ. Ἐκκλησία ὅλα τὰ χρήματα ποὺ ἀναλογοῦν σὲ ζητεῖες, βοήθειες καὶ βασιλικά χαράτσια· ἐπίσης, ὁσάκις σταλοῦν πατριαρχικοὶ ἐξάρχοι πρὸς

ἐξόφληση τῶν ὀφειλομένων, νὰ ἐπιβαρύνεται καὶ μὲ τὰ ἐξοδά τους. Τέλος, δηλώνει ὅτι, ἂν προσκληθεῖ καὶ δὲν ἔρθῃ στὴν Κωνσταντινούπολη, δέχεται νὰ τιμωρηθεῖ.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Καλλίνικος*, 577.)

751 Ἐκλογὴ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παρθενίου Γ' φ. 267^Γ

[ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Γ'] Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρώτων...»)

26 Ἰουλίου, ἰνδ. θ' ,
,αχνς' (1656)

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ Ἰωαννικίου ἐξωσθέντος τοῦ

Π. Ἐκλέγεται οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Χίου Παρθένιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Ἰωαννικίου Β'. Συνοψήφιοι, οἱ μητροπολίτες Λαρίσης Διονύσιος καὶ Ναυπάκτου Γαβριήλ.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Συμβολή* 4, 139-140· προγενέστερη ἔκδοσις, πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ., ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 157-158.)

752 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θηβῶν φ. 267^Γ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Γ' Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Μάρτιος, ἰνδ. ι' ,
,αχνς' (1657)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Θηβῶν, δίχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θηβῶν ὁ Ἰεζεκιήλ. Τὸ θρόνον τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς κατεῖχε προεδρικῶς ὁ πρῶτος Σάμου Παρθένιος, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀπομακρύνεται, ἐπειδὴ «πολλὴν ἀπέθειαν καὶ ἀνυποταξίαν» ἔδειξε πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησία.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, *Κατάλογοι*, 178: τμῆμα τοῦ κειμένου.)

753 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χίου φ. 267^Γ

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ι' ,
,αχνς' (1656)

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ παραγιωτάτου, καὶ οἰκουμενικοῦ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χίου ὁ χαρτοφύλακας Χίου, ἱερομό-

ναχος Νεόφυτος, μετὰ τὸν προβιβασμὸ τοῦ Παρθενίου στὸν οἰκουμενικὸ θρόνον.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 135-136: πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

[λευκά : φ. 267^v-268^v]

754 Ἐκλογὴ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Διονυσίου Γ' φ. 269^r

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐξέθεντο...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. ιε' [ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ']
,αχξβ' (1662)

Inc. Καὶ ἡ πόλις πρὸς τὸν

Π. Ἐκλέγεται οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Λαρίσης Διονύσιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παρθενίου Δ'. Συνοποψήφιοι, οἱ μητροπολίτες Σμύρνης Μακάριος καὶ Δρύστρας Μακάριος (βλ. καὶ πράξη 106 ἔπου ἀντιγράφεται ἡ ἴδια πράξη).

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Συμβολή* 1, 152· ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἐραλλαγαί*, 697-698: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

755 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀγχιάλου φ. 269^r

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

24 Ἰουλίου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ'
,αχξβ' (1662)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἀγχιάλου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀγχιάλου ὁ ἱερομόναχος Κάλλιστος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰωακείμ.

756 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λαρίσης φ. 269^r

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐξεθέμεθα...»)

9 Αὐγούστου
,αχξβ' (1662)

Inc. Τοῦ τὰ πάντα ἐπὶ τὸ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λαρίσης ὁ ἱερομόναχος Διονύσιος, «μέγας σακελλίου» τῆς Μ. Ἐκκλησίας, μετὰ τὸν προβιβασμὸ τοῦ πρώην Λαρίσης Διονυσίου στὸν οἰκουμενικὸ θρόνον.

757 Ὁμολογία πίστεωςφ. 269^v

Ὁμολογία
(«προέταξα... υπέγραψα»)

[χ·χ· ἀλλὰ 1662]

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, πατέρα

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Λαρίσης Διονυσίου.

758 Καθαίρεση τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Διονυσίου Δ'269^v-270^f

[ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ'] «καθαίρεσις»

Αὐγουστος, ἰνδ. ια'
,αχογ' (1673)

Inc. Ἐκάστη ἄρετῇ δύο καίαι παράκεινται

Π. Ἡ σύνοδος καθαιρεῖ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη ὡς παράλογον καὶ συνάγοντα, καὶ σκορπίζοντα, καὶ τῷ ὑπερόγκῳ τῆς αὐτοῦ γνώμης, ἅπαντας ἀποσκιρτᾶν ἐμπαρασκευάζοντα»¹.

759 Ἀναίρεση τῆς καθαιρέσεως τοῦ Διονυσίου Δ'φ. 270^f

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ' «Ἀναίρεσις»

Ὁκτώβριος, ἰνδ. ιε'
,θ[=,α]χος' (1676)

Inc. Ἀναγνόντες ἤδη τὴν καθ' ἡμῶν

Π. Ὁ καθαιρεθεὶς καὶ ἐπανεκλεγεὶς οἰκουμενικὸς πατριάρχης Διονύσιος Δ' «ὑπογράφει τὴν ἀναίρεσιν» τῆς καθαιρέσεώς του ἀλλὰ ἀφήνει τὸ κείμενό της ἄθικτο στὸν Κώδικα «πρὸς ἔλεγχον τῶν φιλοψευσαμένων»¹.

760 Ἐκλογὴ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Γερασίου Β'φ. 270^f

[ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β'] Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐξεθέμεθα...»)

14 Αὐγούστου, ἰνδ. ια'
,αχογ' (1673)

1. ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 115 σημ. 15: ἀπὸ τὸν κώδικα Α' τοῦ Κριτίου.

Inc. *Ποίμνης ἀπομάντου ζημία οὐχ ἡ*

Π. Ἐκλέγεται οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Τορνόβου Γεράσιμος «ἄτε τοῦ χρηματίσαντος... πατριάρχου Διονυσίου, ἀποβληθέντος τούτου [τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου] συνοδικῶς, καὶ καθαιρεθέντος». Συνυποψήφιοι, ὁ μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως Εὐγένιος καὶ ὁ ἐπίσκοπος Μετρώων Τιμόθεος.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Συμβολή* 1, 175.)

761 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Τορνόβου

φ. 270^ρ

Ἑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

16 Αὐγούστου ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β΄
, αχούγ' (1673)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Τορνόβου*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Τορνόβου ὁ ἐπίσκοπος Λοφτζοῦ Ἰεζεκιήλ μετὰ τὸν προβιβασμὸ τοῦ Τορνόβου Γερασίου στὸν οἰκουμενικὸ θρόνον.

762 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Γοτθίας

φ. 270^ν

Ἑπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

Αὐγουστος [ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β΄:]
, αχούγ' (1673)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Γοτθίας*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γοτθίας ὁ πρῶν μητροπολίτης Πισιδίας Μεθόδιος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Δαβίδ.

763 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Ἀγαθουπόλεως

φ. 270^ν

Ἑπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

26 Σεπτεμβρίου ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β΄
, αχούγ' (1673)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀγαθουπόλεως ἀπροστατεῦτον*

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Ἀγαθουπόλεως ὁ ἱερομόναχος Λαυρέντιος μετὰ τὴ μετάρθεση τοῦ Μακαρίου στὴ μητρόπολιν Δέρκων καὶ Νεοχωρίου.

764 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Δέρκων καὶ Νεοχωρίου φ. 270^v

Ὑπόμνημα 11 Σεπτεμβρίου
(«πρῶτον ἐθέμεθα...») ,αχογ' (1673)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δέρκων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Δέρκων καὶ Νεοχωρίου ὁ πρῶην ἐπίσκοπος Ἀγαθοупόλεως Μακάριος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Χρυσάνθου.

(ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ-ΚΛΕΑΠΙΔΗΣ, Δέρκοι, 420: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἴκου-μενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῇ Ν.Σ.)

765 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Πισιδίας φ. 270^v

Ὑπόμνημα 21 Δεκεμβρίου
(«πρῶτον ἐθέμεθα...») ,αχογ' (1673)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Πισιδίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Πισιδίας ὁ ἱερομόναχος Κύριλλος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παΐσιου.

766 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Δράμας, Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου φ. 270^v-271^r

Ὑπόμνημα 13 Μαρτίου
(«πρῶτον ἐθέμεθα...») ,αχοδ' (1674)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Φιλίππων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Φιλίππων καὶ Δράμας, Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ὁ πρῶην ἐπίσκοπος Πέτρος Νεόφυτος, μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Γερμανοῦ.

767 Παραίτηση τοῦ μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Δράμας, Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου φ. 271^r

«παραίτησις» Ὁκτώβριος ,αχογ' (1673)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος, δηλοποιῶ

Π. Ὁ μητροπολίτης Φιλίππων καὶ Δράμας, Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου Γερμανός, μεῖ ἰδιόχειρο γράμμα, παραιτεῖται ἀπὸ τὸν μητροπολιτικὸ τοῦ θρόνου, ὅχι ὁμῶς καὶ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης, λόγῳ ἀσθενείας καὶ «ἐνοχλήσεων ἀπὸ τῶν κρατούντων».

768 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βιζύης

φ. 271^Γ

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

14 Μαρτίου
,αχοδ' (1674)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Βυζύης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βιζύης ὁ πρῶν Ἀγκύρας Γεράσιμος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Κοσμᾶ.

769 Καθαίρεση μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶν

φ. 271^{Γ-Υ}

(«καθαίρεσις»)

,αχοδ' (1674)

Inc. Τὰ φανερά τῶν πραγμάτων, ἰσχυρῶν

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν Δανιήλ, ἐπειδὴ δὲν παρουσιάστηκε ἐνώπιον τῆς συνόδου νὰ ἀπολογηθεῖ γιὰ τὶς ἀναφορὰς ποὺ ὑπέβαλαν χριστιανοὶ τῆς ἐπαρχίας του «τὸ τυραννικὸν αὐτοῦ μὴ ὑποφέροντες ἥθος» καὶ ἀκόμη ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα στὴν Μ. Ἐκκλησία.

770 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶν

φ. 271^Υ

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ιβ'
,αχοδ' (1674)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παλαιῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν ὁ μητροπολίτης Εὐχαΐτων Παρθένιος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Δανιήλ.

771 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 271^Υ-272^Γ

«ἐπικυρωτικὸν ἐπιβεβαιωτήριον
γράμμα συγγιλώδες»

Ἰούνιος, ἰνδ. ι'
,αχϛε[=ζ;] (1657;)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. *Τῆς κατὰ λόγον εὐεργεσίας, συγκεκριμένης*

Π. Ἐπικυρώνονται καὶ ἐπιβεβαιώνονται παλαιότερα πατριαρχικά γράμματα, μὲ τὰ ὅποια εἶχε ἀνακηρυχθεῖ σταυροπηγιακὴ ἢ μονὴ τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἢ ἐπονομαζόμενη τοῦ «Μηδικίου», στὴν περιοχὴ Τριγλείας (μητρόπολη Προύσης)· ἢ ἀπονομὴ εἶχε γίνεи ἐπὶ πατριαρχίας Τιμοθέου Β'. Ἡ μονὴ ὀφείλει «χάριν ὑποταγῆς» νὰ καταβάλλει κατ' ἔτος στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ 15 ὀκάδες λάδι¹.

772 Ἐπαναφορὰ χωριῶν ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ μητροπόλεως

φ. 272^{r-v}

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β' «σιγιλιώδες γράμμα»

Μάρτιος, ἰνδ. α' ,
,ζρς' (1618)

Inc. «*Ἀπανθ' ὁ μακρός, κὰν' ἀρίθμητος*

Π. Ἐπανέρχονται ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς μητροπόλεως Φιλίππων τὰ χωριά «Στρώμων ποταμός, τὸ Μαρμάριον, τὸ Ὀρφάνιον, ἢ Καρίανη, ἢ Μπομπλιάνη, τὸ Νεοχώριον, ἢ Ποδογορίανη, καὶ τὸ Βοσπορόμιον», τὰ ὅποια παρανόμως εἶχαν ἀποσπαστεῖ ἀπὸ αὐτὴν καὶ εἶχαν ὀνομαστεῖ «πατριαρχικά καὶ σταυροπηγιακά».

773 Διαχείριση εἰσοδημάτων Μ. Ἐκκλησίας

φ. 272

ΙΩΑΣΑΦ Β' «συνοδικὴ σιγιλιώδης γραφὴ»

Ἰνδ. ζ', ,ζοβ' (1564)

Inc. *Τὸ μὲν παραβαίνειν καὶ παρατρέχειν*

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι τὰ χρήματα ἀπὸ τῆς ἐλεημοσύνης «τῶν θεοφυλάκτων αὐθεντῶν, καὶ τῶν εὐσεβεστάτων χριστιανῶν καὶ ἀρχόντων» θὰ τὰ διαχειρίζεται «διὰ καταστήχου καὶ καθαροῦ λογαριασμοῦ» ἐπιτροπὴ ἀπὸ κληρικοῦς καὶ ἄρχοντες ἐκλεγόμενῃ καὶ ἐναλλασσόμενῃ κατ' ἔτος ὥστε τὰ χρήματα νὰ «ἀναλίσκωνται ἐν χρείαις ἀναγκαίαις»· συγχρόνως ὁ Ἰωάσαφ Β' δωρίζει 1.000 φλωριά στὴ μονὴ Παμμακαρίστου, στὴν ὁποία ἐπιδίδεται καὶ ἡ παραπάνω ἀπόφαση. Ἀπὸ τῇ διαχείρισῃ αὕτῃ ἐξαιροῦνται ὅσα χρήματα στέλνονται στὸν ἐκάστοτε οἰκουμενικὸν πατριάρχη (ψυχικῆς σωτηρίας χάριν).

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Διαχειρίσεις*, 157-158: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1. ΖΑΚΥΘΗΝΟΣ, *Πατριαρχικά*, 161-164: ἀπὸ τὸν Parisinus suppl. gr. 704.

774 Κατάστιχο διαχειρίσεως τῶν δωρεῶν πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ φ. 272^v-273^r

«Κατάστιχον»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ζ'
, ζοβ' (1564)

Inc. Ἡ τῆς ἐλεημοσύνης κτῆσις, προῶγμα

Π. Ὁ πατριάρχης, σὲ ἐκτέλεση τῆς προηγούμενης «συνοδικῆς... γραφῆς», ἀνοίγει τὸ «κατάστιχον» στὸ ὁποῖο θὰ καταχωρίζονται οἱ εὐεργεσίες τῶν χριστιανῶν καὶ θὰ καταγράφεται ἡ διαχείριση τῶν χρημάτων αὐτῶν. Πρώτη δωρεὰ εἶναι τὰ 1.000 φλωριά πού ἀφιέρωσε ὁ ἴδιος ὁ πατριάρχης στὴ μονὴ τῆς Παμμκαρίστου (βλ. προηγούμενη πράξη). Παράλληλα ἀναφέρει ὅσους ἐξελέγησαν γιὰ νὰ ἀπαρτίσουν τὴν πρώτη ἐπιτροπὴ πού θὰ διαχειρίζεται τὶς εὐεργεσίες: «τόν τε τιμιώτατον μέγαν οἰκονόμον πρεσβύτερον κύρ Θεόδωρον, καὶ τὸν εὐγενέστατον κύρ Ἀντώνιον τὸν Καντακουζηνόν τὸν ἀπὸ τοῦ Γαλατᾶ, καὶ τὸν χρησιμώτατον ἐν ἄρχουσι κύρ Μωζᾶλον τὸν τοῦ Γαβρᾶ, καὶ τὸν εὐγενέστατον κύρ Κωνσταντῖνον τὸν Παλαιολόγον, καὶ ἀπὸ τῶν Καραμανιωτῶν τὸν κύρ Καρατζᾶν».

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Περὶ συνταγῆς*, 20-21: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἴκου μενικῶ Πατριαρχείου.)

775 Πόρισμα περὶ τῆς τύχης τῆς δωρεᾶς Ἰωάσαφ Β' φ. 273^r

Σημείωμα
(«κατεστρώθη»)Οκτώβριος, ἰνδ. ζ' ΙΕΡΕΜΙΑΣ Β'
, ζπζ' (1578)

Inc. Ἐπειδὴ πολλῆς συζητήσεως γενομένης περὶ

Π. Καταχωρίζεται στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας σημεῖωμα σχετικὸ μὲ τὴν τύχην τῶν 1.000 φλωρίων πού προσέφερε ὁ πατριάρχης Ἰωάσαφ Β' στὴ μονὴ Παμμκαρίστου. Σύμφωνα μὲ τὸ σημεῖωμα αὐτό, ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας Β' παρέλαβε ἀπὸ τὸν προκάτοχό του Μητροφάνη Γ', βάσει καταστίχου, τὸ ποσὸ αὐτό, τὸ ὁποῖο διέθεσε γιὰ τὴν ἀγορὰ «τοῦ ὁσπιτίου τοῦ Τζαούση τὸ πλησίον τοῦ πατριαρχείου, καὶ τοῦ γυναικείου μοναστηρίου», τὸ ὁποῖο καὶ ἀφιέρωσε στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ. Κατόπιν τούτου «τελείαν ἔλαβε λύσιν ἡ ἔρευνα τῶν χιλίων φλωρίων» καὶ πρέπει νὰ παύσουν οἱ κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Μητροφάνους Γ' ὅτι δῆθεν κατεχράσθη τὸ ποσὸ αὐτό.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἀποσπάσματα*, 730: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἴκου μενικῶ Πατριαρχείου.)

776 Δωρεὰ σκευῶν καὶ κτημάτων πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳφ. 273^r

Σημείωμα ἀφιερώσεως
(«ἀφιέρωσεν»)

«Ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ ...
πατριάρχου κυρ Ἱερεμίου»¹

Inc. Ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ παναγιωτάτου

Π. Καταχωρίζεται στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας ὅτι ἡ «Κλι-
τοπούλῃνα» ἀφιέρωσε στὴ Μ. Ἐκκλησία διάφορα σκεύη, δύο κτήματα
καὶ μία οἰκία.

(ΓΕΔΕΩΝ, Χρονικά, 143.)

777 Δωρεὰ ἀμπελιοῦ πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳφ. 273^r

Σημείωμα ἀφιερώσεως
(«ἐσσημειώθη ὧδε»)

Δευτέρα 25 Μαΐου
ἰνδ. γ', ζζη' (1590)

Inc. Πατριαρχοῦντος τοῦ αὐτοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν

Π. Καταχωρίζεται στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας ὅτι ὁ Ἱωάννης,
γιὸς τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Ἑλένης, ἀπὸ τὴν «Στενίτζα» τῆς ἐπαρχίας
Χριστιανουπόλεως ἀφιέρωσε στὴ Μ. Ἐκκλησία τὸ ἀμπέλι ποῦ εἶχε «ἐν
τόπῳ χωρίῳ λεγομένῳ Τζινάβρη» τῆς ἐπαρχίας Νικομηδείας.

(ΓΕΔΕΩΝ, Χρονικά, 151².)

778 Ἐπικύρωση δωρεᾶς πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳφ. 273^{r-v}

ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ Γ' «διασαφητικὸν γράμμα»

[χ.χ.· ἀλλὰ Ἰανουάριος 1580]

Inc. Ἡ μετριότης ἡμῶν, εἰδήσει καὶ

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ δωρεὰ τῶν δύο σπιτιῶν—ἰδιοκτησίας κά-
ποτε Ράλλη—τὴν ὁποία ἔκαμε ὁ βοεβόδας «πάσης Μπογδανίας» Πέτρος

1. Ἡ πράξη αὐτὴ καθὼς καὶ ἡ ἐπόμενη σημειώνονται στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας χωρὶς τὴ χρονολογικὴ ἐνδειξὴ τῆς καταχωρίσεως· πάντως ἀπὸ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα ἀνάγονται στὴν ἐποχὴ τῆς πατριαρχίας τοῦ Ἱερεμίου Β', ὅπου καὶ τίς καταχωρίζουμε. Κατὰ τὸν ΓΕΔΕΩΝ, Χρονικά, 67: ἡ δωρεὰ αὐτὴ ἐγένετο τὸ 1578.

2. Βλ. καὶ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Κατάλογος, 97: ἀπὸ τὸν Κώδικα ΕΦΣΚ 11, ὅπου γίνονται διάφορες παρατηρήσεις στὴν ἐκδόση Γεδεών.

πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ «ὥστε ἔχειν τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ... ἀκατάπαυστον καὶ εἰπεῖν αἰώνιον». Μὲ τὸ γράμμα αὐτὸ διευκρινίζεται ὅτι τὰ δύο αὐτὰ στίγματα θὰ χρησιμοποιοῦνται ὡς κατάλυμά του ὅσάνκις ὁ βοεβόδας ἔρχεται στὴν Κωνσταντινούπολη.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀποσπάσματα, 731: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅπου ὑπάρχει μνηολογία «μηνί ἰανουαρίου ἰνδικτιῶνος ἧ', ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ ἐκδότης χρονολογεῖ τὴν πράξιν.)

779 Δωρεὰ Ἱερεμίου Α' πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ

φ. 273^v

«πατριαρχικὸν γράμμα»

[Ἵοκτώβριος, ἰνδ. ιβ']
ζμζ' (1538)

ΙΕΡΕΜΙΑΣ Α'

Inc. Ἀγαθὸν τὸ ἀγαθοεργεῖν, καὶ κατὰ

Π. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἱερεμίας Α' ἀφιερώνει στὴ μονὴ τῆς Παμμακαρίστου τὸ σπίτι μὲ τὸ περιβόλι, τὸ ἀμπέλι καὶ τὸ ἀγίασμα τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, ποὺ ἔχει στὴν περιοχὴ «τοῦ Βρίγκκα καλουμένη» κοντὰ στὴν Κωνσταντινούπολη.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, Περιυναγωγή, 3: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ΓΕΔΕΩΝ, Χρονικά, 135-136: βλ. καὶ σ. 66 ὅπου ἀναφέρεται διεξοδικὰ στὸ προάστιο «Βρύγκκα», τὸ σημερινὸ Χάσκιοι.)

780 Ἐπικύρωση παραχωρήσεως χωριῶν στὴ μητρόπολη Πισιδίας

φ. 273^v-274^r

«ἐπικυρωτικὸν συνοδικὸν γράμμα»

ζριβ' (1603/1604)

ΡΑΦΑΗΛ Β'

Inc. Οὐδὲν οὕτως εὐλογόν τε καὶ

Π. Ἐπικυρώνονται παλαιότερα πατριαρχικά γράμματα (ρητὰ ἀναφέρονται πράξεις τοῦ Μητροφάνους Γ' καὶ Ἱερεμίου Β'), σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα εἶχαν παραχωρηθεῖ στὴ μητρόπολη Πισιδίας τὰ χωριά «Νιτήρας, Πέρματα καὶ Μόνος».

781 Ἀπόφαση γιὰ τὴν κυριότητα ἐργαστηρίων στὴ Θεσσαλονίκη

φ. 274^rΣυνοδικὴ ἀπόφαση
(«συνοδικῶς ἀποφαινόμεθα»)Ἰούλιος, ἰνδ. ζ'
ζριζ' (1609)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'

Inc. Ἐπειδὴ ὁ ἀπὸ Ἀγοράων Εὐστάθιος

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι τὰ δύο ἐργαστήρια («φανάδικα») καὶ ἕνας ὄντας τὰ ὁποῖα κατεῖχε στὴ Θεσσαλονίκη ὁ ἀποθανὼν Εὐστάθιος «ὁ ἀπὸ Ἀγράφων» ἀνήκουν στὴν κόρη του Καλή. Τὰ ἐργαστήρια αὐτὰ προσπάθησαν, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Εὐσταθίου, νὰ τὰ σφετεριστοῦν οἱ τότε ἐνοικιαστές τους, δηλαδὴ οἱ ἀδελφοὶ Δῆμος καὶ Στεριανὸς Μίζιος καὶ ὁ Γεώργιος Πίρης, καθὼς καὶ οἱ κληρονόμοι τους μετὰ τὴν αἰτιολογία ὅτι μετὰ τὴν ἀποτέφρωσή τους ἐξέδωσαν πολλὰ χρήματα γιὰ τὴν ἀποκατάστασή τους.

782 Παραίτηση ἐπισκόπου Σταγῶν

φ. 274^Γ

«παραίτησις»

12 Ἰουλίου, ἰνδ. ζ΄
,ζριζ΄ (1609)Inc. *Διὰ τῆς παρούσης μου οἰκειοχείρου*

Π. Ὁ ἐπίσκοπος Σταγῶν Ἀβραάμ ὑποβάλλει στὸ μητροπολίτη Λαρίσης Τιμόθεο τὴν παραίτηση ἀπὸ τὸ θρόνο του —διατηρώντας ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης— ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρει «τὰ βάρη» τῆς ἐπισκοπῆς του.

783 Ἀναφορά περὶ τῆς νομιμότητος συνοικεσίου

φ. 274^Γ

[ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β΄:] Ἀναφορά

[Χ.Χ.]

(«ἀναφέρω... καὶ δηλοποιῶ»)

Inc. *Τοῦτο ἀναφέρω πρὸς τὴν παναγιώ[=ὲ]τητα*

Π. Ὁ μητροπολίτης Μηθύμνης Γρηγόριος ἀναφέρει πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη ὅτι ἐρευνήσε, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐγγράφην ἐντολή του, καὶ κατέληξε ὅτι τὸ συνοικέσιο τοῦ Γεωργίου «ρεῖζη» καὶ τῆς 12ετοῦς κόρης τοῦ Μανόλη καὶ τῆς Δεσποινέτας ποὺ ἔγινε στὸ χωριὸ Φίλια τῆς Λέσβου εἶναι νόμιμο.

784 Κοινοποίηση ἀφορισμοῦ

φ. 274^ΥΝΕΟΦΥΤΟΣ Β΄ Πατριαρχικὸ γράμμα
«γράφομεν»[Χ.Χ.: ἀλλὰ post
15 Ὀκτωβρίου 1607]Inc. *Ὡδε ἐπληροφορήθημεν διὰ γράμματός σου*

Π. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Νεόφυτος Β΄ γνωστοποιεῖ στὸ μη-

τροπολίτη Μηθύμνης Γρηγόριο ὅτι ἀφορίζεται ἡ Ρήγαινα καὶ ἡ κόρη τῆς Μαχταρίνα, ὁ Γεώργιος Μάλαμας, ἡ γυναίκα τοῦ Σμαράγδα τοῦ Παπῆ ἀλλὰ καὶ ὁ Γεώργιος ρεῖζης, ἐπεὶ δὴ θέλησαν νὰ διαλύσουν τὸ νόμιμο συνοικέσιο τοῦ τελευταίου μὲ τὴ θυγατέρα τοῦ Μανόλη καὶ τῆς Δεσποινέτας (βλ. προηγούμενη πράξη) προκειμένου νὰ μνηστευθεῖ τὴν κόρη τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Σμαράγδας Μάλαμα. Ὁ ἀφορισμός τους ἰσχύει ἕως ὅτου τελεστεῖ ὁ γάμος τοῦ Γεωργίου μὲ τὴ νόμιμη μνηστὴ του.

785 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς φ. 274^v

«σιγίλλιδες γράμματα»

Φεβρουάριος, ἰδ. ζ'
ζριζ' (1609)

Inc. "Ὅσον ἡ τῶν θείων καὶ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Σκαλωτῆς καὶ τῶν μετοχιῶν τῆς, «Χαριτομένης, καὶ τοῦ Ταξιάρχου», στὴ μητρόπολη Αἴνου. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἱκανοποιεῖται αἷτημα τῶν μοναχῶν, οἱ ὅποιοι γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ προσκόμισαν παλαιότερα σιγίλλια τοῦ κυρ Διονυσίου καὶ τοῦ κυρ Ἰερεμίου. Τὸ σταυροπήγιο θὰ καταβάλλει στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ κατ' ἔτος ὡς «χρατῆζιον... φλωρίον ἔν».

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, *Αἶνος*, 623-625.)

786 Κοινοποίησὶς ἀφορισμοῦ φ. 275^r

Πατριαρχικὸ γράμμα
(«γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα»)

Μάιος, ἰδ. η'
[1610]

Inc. Περὶς τις Καραμοκάνης λεγόμενος, ἐλθὼν

Π. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης γνωστοποιεῖ στὸ μητροπολίτη Χίου τὸν ἀφορισμὸ τοῦ Περὶ Καραμοκάνη, ἐπεὶ δὴ ἐξαπάτησε τὴ σύνοδο καὶ ἔλαβε γράμμα ἀργίας ἐναντίον τοῦ παπα-Νικολάου Καζάρη, μὲ τὴν κατηγορίαν ὅτι ὁ τελευταῖος εἶχε εὐλογῆσει παράνομο συνοικέσιο· ταυτόχρονα τοῦ ἀνακοινώνει ὅτι αἵρεται ἡ ποινὴ τοῦ παπα-Νικολάου.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 18: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου· πρβ. καὶ σ. 136-137.)

787 Ἀπειλὴ ἐπιτιμίων σὲ βάρους τῶν μοναχῶν Νέας Μονῆς Χίου φ. 275^r

Πατριαρχικὸ «γράμμα»

Μάιος, ἰδ. η' [1610]

Inc. Προεγράψαμεν καὶ ἀπεφηνάμεθα, ἵνα οἱ

Π. Καλεῖται ὁ μητροπολίτης Χίου νὰ ἐπιτιμῇσει καί, ἂν δὲν συμμορφωθoῦν, νὰ ἀφορίσει τὸν ἡγούμενο καὶ τοὺς μοναχοὺς τῆς Νέας Μοῦνης στὴ Χίο ἐπειδὴ, παρὰ τὶς πατριαρχικὰς συστάσεις, ἐξακολουθοῦν νὰ ἐνοχλοῦν τὸν Κωνσταντῖνο Πολίτη «περὶ τοῦ δοθέντος αὐτοῦ ὑποστατικοῦ».

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 137-138.)

788 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 275^{r-v}

«ἐπιβεβαιότηριον
σιγίλλιδες γράμματα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ζ'
,ζριζ' (1608)

Inc. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Μυρ[σι]νιωτίσσης καὶ τῆς μονῆς τοῦ Ταξιάρχου τοῦ Λειμῶνος στὴ μητρόπολη Μηθύμνης. Ἐπικυρώνονται ἔτσι παλαιότερα πατριαρχικὰ γράμματα καθὼς καὶ ἡ διαθήκη τοῦ κτήτορα τῶν μονῶν Μανουὴλ Ἀγαλιανοῦ¹.

789 Κατοχύρωση διαθήκης

φ. 275^v

Συνοδικὴ ἀπόφαση
(«ἀποφαίνεται συνοδικῶς»)

Ἀπρίλιος
ἰνδ. η' [1610]

Inc. Ἐπειδὴ ὁ ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας

Π. Ἀνακοινώνεται στὸν ἀρχιεπίσκοπο Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου ὅτι θὰ ἀφοριστεῖ ὅποιοσδήποτε ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τοῦ Δημουλᾶ Θεοδώρου Στεφανοπούλου «ἐκ τῆς χώρας Πεζούλας» προσβάλει τὴ διαθήκη, μὲ τὴν ὁποία ὁ τελευταῖος σκοπεῖ νὰ ἀφιερώσει «τὰ ἄσπρα αὐτοῦ, τὰ ἄσιμικά, τὰ ρουχικά, καὶ πᾶσαν τὴν ὕλην τοῦ ὁσπιτίου αὐτοῦ, καὶ τ' ἄλλα κτήματα, καὶ πράγματα, κινητὰ καὶ ἀκίνητα, καὶ αὐτοκίνητα» σὲ διάφορα μοναστήρια.

1. ΑΝΩΝΥΜΟΣ, *Ἔγγραφα* [ΔΙΜΜ 41 (1939)], 122-125: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο στὸ Ἀρχεῖο τῆς μονῆς Λειμῶνος.

790 Κατοχύρωση περιουσιακού στοιχείουφ. 276^F

Συνοδική απόφαση

[χ.χ.· αλλά 1601-1603/1607-1612]

«γράφομεν συνοδικῶς»)

Inc. Κατὰ τὴν προπεμφθεῖσαν ἀναφορὰν σου

Π. Καλεῖται, ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ, ὁ Μάρκος Κότης νὰ παύσει νὰ ἐνοχλεῖ τὸν Ἰωάννη Χρυσοβελόνη στὴ Χίο, ἐπειδὴ, ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ προσκόμισε ὁ Χρυσοβελόνης, «χοντζέτια... καὶ γράμματα νοταρικά», νομίμως ἔχει ὑπὸ τὴν ἐξουσία του τὸ «ἔπερ ἡγόρασεν ὑποστατικόν».

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 138-139.)**791 Ἐπαναφορά νησιῶν ὑπὸ τὴ δικαιοδοσία ἐπισκοπῆς φ. 276^{F-V}**«ἐπὶ κυρωτικὸν καὶ συνοδικὸν
σιγιλλιωδὲς γράμμα»)Ἀπρίλιος, ἰνδ. η΄
,ζριη΄ (1610)

Inc. Τοῦ νόμου φησὶ γενομένου ἐπὶ

Π. Ἐπανέρχονται ὑπὸ τὴ δικαιοδοσία τῆς ἐπισκοπῆς Λέρνης τὰ νησιὰ Ἀστυπάλαια καὶ Κάλυμνος, τὰ ὅποια εἶχαν ἀποσπαστεῖ ἀπὸ αὐτήν, εἶχαν ἀνακηρυχθεῖ σταυροπηγιακὰ καὶ «ἐδόθησαν τοῖς τυχοῦσι». Ἰκανοποιεῖται ἔτσι τὸ αἶτημα τοῦ μητροπολίτου Ρόδου, ὁ ὁποῖος προσκόμισε γράμματα τοῦ Ἱερεμίου Β΄ καὶ τοῦ τοποτηρητοῦ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου Μελετίου Πηγά.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Μνημεῖα*, 450-451.)**792 Ἀναγνώριση τῆς κυριότητος κτητορικοῦ ναοῦ**φ. 276^V

Συνοδική απόφαση

Μάιος, ἰνδ. η΄
[1610]

«ἀποφαίνόμεθα συνοδικῶς»)

Inc. Ἐπειδὴ ἀπὸ ἴσου συνοδικῶ ἡμῶν

Π. Ἀναγνωρίζεται ὅτι ὁ ναὸς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ στὴ Χίο ἀνήκει στὸν κτήτορά του Ἀντώνια Πετρίτζη· ἂν ὁ Μανουὴλ Πετρίτζης ἐνοχλήσει καὶ πάλι τὸν νόμιμο κτήτορα τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, θὰ ἀφοριστεῖ.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 139-140.)

793 Ἀσκησις πίστεως γιὰ τὴν ἀποπληρωμὴ χρέους φ. 276^v

Συνοδικὸ «γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. η' [1610]

Inc. Προεγράψαμεν καὶ ἀπεφνημάμεθα, ἵνα ἡ

Π. Ἀναγενώσεται ὁ ἀφορισμὸς ποὺ εἶχε ἐπιβληθεῖ στὴ γυναῖκα καὶ τὰ παῖδιά τοῦ ἀποθανόντος Δημάκη Λόκου ἕως ὅτου ἀποδώσουν τὰ ἄσπρα τὰ ὁποῖα, σύμφωνα μὲ ὑπάρχουσα ὁμολογία, χρεωστοῦσε ὁ Δημάκης στοὺς Ἀγγελάκη Συνάκο καὶ Γεώργιο Μίκρα. Ὑποδεικνύεται στοὺς ἱερεῖς καὶ ἄρχοντες τοῦ χωριοῦ Βρανιανὰ Ἀγράφων νὰ ἐπιτιμήσουν τοὺς ὀφειλέτες, καὶ καλοῦνται οἱ παπα-Γιακουμῆς καὶ παπα-Ἀποστόλης ποὺ ἀγνόησαν τὸν ἀφορισμὸ νὰ συμμορφωθοῦν ἐπὶ ποινῇ ἀργίας.

794 Ἐπικύρωση διαθήκης φ. 276^v-277^r

ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ Γ¹

«πατριαρχικὸν σιγίλλιδες
γράμμα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιβ'
,ζοζ' (1568)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ διαθήκη τοῦ Νικολάου Σπανοῦ («ἐκ χωρίου Χαλκὴ καλούμενον» τῆς Νάξου, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἀφήνει τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῆς Πρωτοθρόνου στὸ γιό του Γεώργιο, ἐνῶ τὰ «παρακλησίδια» τοῦ Ἀγίου Γεωργίου καὶ τῶν Ἀγίων Ἀκινδύνων ἀφήνει στὸν ἄλλο γιό του παπα-Ἰωάννη· ταυτόχρονα κρίνονται ἀπὸ τὴν πατριαρχικὴ σύνοδο ὡς μὴ νόμιμες οἱ διεκδικήσεις τοῦ θείου τους παπα-Ἰωάννη ἐπὶ τοῦ ναοῦ τῆς Πρωτοθρόνου (βλ. καὶ πράξεις 795, 802, 803, 804).

795 Ἐπιβεβαίωση κυριότητος κλητορικοῦ ναοῦ φ. 277^{r-v}

ΡΑΦΑΗΛ Β'

«συνοδικόν, καὶ πατριαρχικόν
ἐπὶ κυροτικόν, καὶ βεβαιωτήριον γράμμα»

Αὐγούστος, ἰνδ. γ'
,ζριγ' (1605)

Inc. Οὐδὲν ἀπεικὸς τὸ διὰ τῶν

1. Ἡ πράξις καταχωρίζεται μὲ τὴν ἐπιγραφή «† ἵσον γράμματος σιγίλλιδους τοῦ μακαρίτου πατριάρχου κῦρ Μητροφάνους», στοιχεῖο ποὺ δηλώνει ὅτι ἡ καταχώρισή της στὸν Κώδικα ἔγινε μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μητροφάνους· ἐδῶ ἀποδίδεται κανονικὰ στὸν Μητροφάνη Γ'.

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ὅτι ὁ ναὸς τῆς Θεοτόκου τῆς Πρωτοθρόνου στὸ χωριὸ Χαλκὶ τῆς μητροπόλεως Παροναξίας ἀνήκει στὸν παπα-Γεώργιο Σπανό, ὁμώνυμο «ἐγγονό» (τρισέγγονο) τοῦ κτήτορος. Ἡ ἐπικύρωση αὐτῇ θεμελιώνεται στὰ στοιχεῖα ποὺ παρέχει ἡ προηγούμενη πράξη.

796 Ἀθώωση ἱερέως

φ. 277^v

Ἀθώωση
(«γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα»)

Σεπτέμβριος ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'
ἰνδ. θ' [1610]

Inc. *Καλῶς γινώσκετε, ὅτι προεγράψαμεν, καὶ*

Π. Ἀθώνεται ὁ παπα-Λάμπρος Μπούρας — ἡ ἐκκλησία τοῦ ὁποίου ἀνῆκε στὴ δικαιοδοσία τοῦ ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου — ποὺ ἀδίκως εἶχε κατηγορηθεῖ ὅτι συνάινεσε στὴν ἀρπαγὴ τῆς κόρης τοῦ Ἀνδρέα Μορφέση καὶ στὴν τέλεση τοῦ γάμου της με τὸν Θεοδόσιο Καλοϊωάννη, ἐνῶ αὐτὴ ἦταν νομίμως ἀρραβωνιασμένη με τὸν Κώνστα Στανίτζα.

797 Ἐντολὴ διερευνήσεως κατηγορίας περὶ καταχρήσεως κοινοτικῶν χρημάτων

φ. 277^v

Πατριαρχικὸ γράμμα [χ.χ.· ἀλλὰ 1601-1603/1607-1612]
(«ἐντελλόμεθα»)

Inc. Ὁ ἀπὸ Φλωρισαίων Ἰωάννης ἀνῆνεγκεν

Π. Ὁ ἐπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου ἐντέλλεται νὰ μεταβεῖ ἐπὶ τόπου γιὰ νὰ ἐξετάσει ἂν ἀληθεύει ἡ ὄχι ἡ κατηγορία τὴν ὁποία κάνουν οἱ «ἀπὸ Δεβροβουνίστας παπὰ Χαρίτος, Ἀγγελος, Πούλος, Λάμπρος, Θεόδωρος, δοῦλος, καὶ Χριστόδουλος» ἐναντίον τοῦ «ἀπὸ Φλωρισαίων Ἰωάννη», «ὡς φαγόντα ἄσπρα χιλιάδας εἰκοσιεννέα τῆς χώρας, μετὰ μιᾶς μερέας πανίου αὐθεντικοῦ», καὶ σὲ περίπτωσι καταφατικῇ νὰ τὸν ἀφορίσει: ἂν οἱ κατηγορίες ἀποδειχτοῦν ἀνυπόστατες, ἐντέλλεται νὰ ἀφορίσει τοὺς κατηγοροὺς τοῦ Ἰωάννη.

798 Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας μητροπόλεως

φ. 277^v-278^r

«πατριαρχικόν, καὶ συνοδικόν,
ἐπικυρωτικὸν γράμμα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. θ'
ζριθ' (1610)

Inc. "Οτι μὲν καὶ ἡ κατὰ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ δικαιοδοσία τῆς μητροπόλεως Ἀγκύρας ἐπὶ «τὴν χώραν Οἰνούπολιν, σὺν δυσὶ χωριδίσι, Τολκισαρίτε, καὶ τῇ Νπόσια», τὰ ὁποῖα προσάρτησε στὴ μητρόπολη αὐτὴ γιὰ νὰ τὴν ἐνισχύσει καὶ, ἀργότερα, τὰ ἀπέσπασε ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ραφαὴλ Β'.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Ἀνακαμίνουσιν, 141-143.)

799 Ἀνανέωση παλαιῶν ἀποφάσεων γιὰ τὴ μὴ παρεμπόδιση
λειτουργίας μύλου φ. 278^r

Συνοδικὴ ἀπόφαση

(«ἀποφαινόμεθα... συνοδικῶς»)

Σεπτέμβριος

ἰνδ. η' [1609]

Inc. Κατὰ τὰ πρὸ ἐκδοθέντα πατριαρχικά

Π. Καλεῖται ὁ Γεώργιος, ἀδελφὸς τοῦ Νικολάου, στὴν περιοχὴ Καρυὰ τῆς ἐπισκοπῆς Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων νὰ συμμορφωθεῖ, ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ, μὲ τὶς πατριαρχικὰς ἐντολὰς καὶ νὰ ἀφήσει ἐλεύθερη τὴ ροὴ νεροῦ πρὸς τὸ μύλο τῶν ὀρφανῶν Νικολοῦ καὶ Στεριανοῦ, τὴν ὁποία παρεμποδίζει μὲ τὴν παρεμβολὴ τοῦ δικοῦ του μύλου.

800 Ἐντολὴ στοὺς μητροπολίτη Θεσσαλονίκης γιὰ τὴν ἐπιβολὴ
ἐπιτιμίων φ. 278^{r-v}

«συνοδικὸν γράμμα»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. θ' [1610]

Inc. Κατὰ τὰ προεκδοθέντα πατριαρχικά, συνοδικὰ

Π. Καλεῖται ὁ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης νὰ ἐπιτιμήσει τὸν Γεώργιο, ἀδελφὸ τοῦ Νικολάου, «[τὸν] νῦν αὐτόθι ἐν Θεσσαλονικῇ ἐν τῷ Ταχτακαλὰ καπηλεύοντα», ἐπειδὴ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐμποδίζει τὴν ἐλεύθερη ροὴ τοῦ νεροῦ πρὸς τὸ μύλο τῶν ὀρφανῶν Νικολοῦ καὶ Στεριανοῦ στὴν περιοχὴ Καρυὰ τῆς ἐπισκοπῆς Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων (πρβ. καὶ προηγούμενη πράξις). Ἄν δὲν συμμορφωθεῖ καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ, θὰ ἀφοριστεῖ.

801 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 278^v-279^r

«πατριαρχικόν, καὶ συνοδικόν,
ἐπικυρωτικὸν γράμμα»

26 Ἀπριλίου, ἰνδ. η'
,ζριη' (1610)

Inc. *Μέγιστα ὄντως τῶν ἐν ἀνθρώποις*

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ «τοῦ Στηριώτου», στήν ἐπαρχία Διαυλείας καὶ Ταλαντίου, καὶ τῶν μετοχιῶν της —τὰ ὅποια ἀπαριθμοῦνται λεπτομερῶς στὸ κείμενο— ὕστερα ἀπὸ αἵτημα τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς νὰ ἐπικυρωθοῦν τὰ ἀπαλαιγενῆ χρυσόβουλλά τε, καὶ πατριαρχικὰ σιγίλλια».

802 Ἀπόφαση περὶ τῆς νομῆς κτητορικοῦ ναοῦ

φ. 279^r

Πατριαρχικὸ γράμμα
(«ἀποφαίνεται»)

Ἰούλιος, ἰνδ. η' [1580]

ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ Γ'

Inc. *ᾠδε ἀντιέχθη τῇ ἡμῶν μετριότητι*

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ὁ παπα-Ἰωάννης Σπανός καὶ οἱ ἀνεψιοὶ του, ἀδελφοὶ παπα-Γεώργιος Σπανός καὶ παπα-Ἰωάννης Σπανός, πρέπει νὰ νέμονται ἀπὸ κοινοῦ τὸ ναὸ τῆς Παναγίας τῆς Πρωτοθρόνου ποῦ βρίσκεται ἐν τῇ Νάξῳ.

803 Ἀναγνώριση συγκυριότητας κτητορικοῦ ναοῦ

φ. 279^r

«συμφωνητικὸν γράμμα»

9 Ὀκτωβρίου 16[0]8 [ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β';]

Inc. *Διὰ τῆς παρουσίας μας ὁμολογίας*

Π. Ὁ Νικολῆς Μπούρας καὶ ἡ Φλωρέντσα τοῦ Κωνσταντίνου συνομολογοῦν, ὡς «ἐπίτροποι» τοῦ γαμπροῦ τους Γεωργίου Σπανοῦ, ὅτι ἡ ἐκκλησία τῆς Θεοτόκου τῆς Πρωτοθρόνου στὸ χωριὸ Χαλκὶ τῆς Νάξου ἀνήκει ἀπὸ κοινοῦ καὶ στὸν ἄλλο, ἄδελφο (βλ. ἐπόμενη πράξη), γαμπρό τους.

804 Ἐπικύρωση συγκυριότητας ἐπὶ κτητορικοῦ ναοῦ φ. 279^{r-v}

«πατριαρχικόν, καὶ συνοδικόν
ἐπικυρωτικὸν γράμμα»

Φεβρουάριος, ἰνδ. θ' ,
ζ' ριθ' (1611)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'

Inc. *Ὅτι μὲν ἐδόθησαν πολλάκις γράμματα*

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι στήν ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῆς Πρωτοθρόνου στὸ χωριὸ Χαλκὶ τῆς Νάξου ἔχει δικαίωμα συγκυριότητας («ἵνα

συμφάλλ[λ]η») μαζί με τὸν παπα-Γεώργιο Σπανό, γαμπρὸ τοῦ Νικολοῦ Μπούρα, καὶ ὁ παπα-Ἰωάννης, γιὸς τοῦ Νικολάου Σπανοῦ, ἀπόγονος καὶ αὐτὸς τοῦ κτήτορος.

805 Ἀπόφαση γιὰ τὴν ἐγκυρότητα γάμου

φ. 279^v

Πατριαρχικὸ γράμμα
(«γράφομεν»)

Φεβρουάριος
ἰνδ. θ' [1611]

Inc. Ὡδε ἀνηρέχθη ἡμῖν, ὅτι, ἐν

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ὁ γάμος τοῦ Γεωργίου μετὰ τὴν ἄδηλη χήρα τοῦ ἀποθανόντος ἀνεψιοῦ του —γιοῦ τοῦ β' ἐξαδέλφου του— στὴ «χώρα τοῦ Πετρίλου» τῆς ἐπισκοπῆς Λιτζῆς καὶ Ἀγραφῶν εἶναι ἐγκυρος, ἐπειδὴ δὲν ἐμπίπτει στὴ διάταξη ποὺ ἀπαγορεύει στὸ ἴδιο πρόσωπο νὰ παντρεύεται δύο β' ἐξαδέλφια: οἱ δύο σύζυγοι τῆς χήρας ἦταν ἀνεψιὸς καὶ θεῖος.

806 Κατάρτιση διαθήκης ἐνώπιον τῆς συνόδου

φ. 279^v-280^r

Διαθήκη
(«κάμω λογαριασμόν»)

«ἐν τῷ Γαλατῶ»
2 Φεβρουαρίου 1611¹

Inc. Ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ ἑνδεκάτῳ

Π. Ὁ Γεώργιος Ραοῦλ Μελίκης ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολη καταρτίζει ἐνώπιον τῆς συνόδου τὴ διαθήκη του, μετὰ τὴν ὁποία ἀφήνει τὴν περιουσία του στὴν κόρη του Σμαράγδα καὶ στὰ πέντε ὄρφανά τοῦ γιοῦ του «Ἰακούμου». Στὸ κείμενο ἀναφέρονται ἀναλυτικὰ τὰ ὑπάρχοντά του κινή-τὰ καὶ ἀκίνητα.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ὑπομνήματα, 85-86.)

807 Ἀφορισμὸς γιὰ τὴν ἀλλοτριώση περιουσίας

φ. 280^r

Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ
γράμμα («γράφομεν»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. θ'
[1611]

Inc. Ἀναφορὰν ἐνυπόγραφον παρ' ὁμῶν τῶν

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὁλογράφως.

Π. Ἀφορίζονται οἱ ἀδελφοὶ Ἰωάννης καὶ Γεώργιος Ταμουλῆς, ἐπειδὴ μὲ πλάστὰ χοτζέτια ἀπέσπασαν ἀπὸ τὴν ἐξαδέλφη τους Μαρούλα Νταμουλπούλα τὸν κτητορικὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καθὼς καὶ ἕναν κῆπο. Στὴν πραγματικότητα, ἡ Μαρούλα εἶχε πουλήσει πρὸς αὐτοὺς μόνο «τὰ τρία γονικά ὀσπήτιά» τῆς στὴ μητρόπολη Παροναξίας ἐναντι 40 χρυσῶν φλωρίων προκειμένου νὰ ἐλευθερώσει τὸν ἀδελφὸ τῆς «ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας». Ὁ ἀφορισμὸς τους θὰ ἰσχύει ἕως ὅτου ἀποδώσουν τὸ ναὸ καὶ μαζὶ τὰ πλάστὰ χοτζέτια στὴν κτήτορα.

808 Λύση γάμου

φ. 280^{r-v}

Πατριαρχικὸ γράμμα
(«ἀποφανόμεθα»)

Μάιος, ἰνδ. θ'
[1611]

Inc. Ὡδε ἦλθε Δουκάς ὁ Καπαρῶς

Π. Ἀνακοινώνεται στὸ μητροπολίτη Μηθύμνης ὅτι ἡ Μερούδα τοῦ Σεβαστοῦ εἶναι ἐλεύθερη νὰ ξαναπαντρευτεῖ, ἀφοῦ ὁ ἄνδρας τῆς Γεώργιος δὲν μπόρεσε νὰ ἀποδείξει ἐνώπιον τῆς συνόδου τὴν κατηγορίαν ποὺ εἶχε διατυπώσει ἐναντίον τῆς, ὅτι δηλαδὴ «μετὰ τινος Γεωργίου τοῦ Ἀθηναίου ἐώρακεν αὐτὴν ἁμαρτάνουσαν», καὶ ἡ συκοφαντηθεῖσα Μερούδα δὲν ἐπιθυμεῖ πλέον νὰ ἔχει ὡς σύζυγο τὸν κατήγορό τῆς.

809 Καθαίρεση ἐπισκόπου Λιτζῆς καὶ Ἀγράφων

φ. 280^v

«συνοδική... καθαίρεσις»

Ἰούνιος 20[;]
,ζριζ' (1609)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἐπίσκοπος Λιτζῆς καὶ Ἀγράφων Ἀκάκιος, ἐπειδὴ «ιερούργησε καὶ χειροτονίας ἐπέτελεσεν», μολονότι εἶχε τιμωρηθεῖ μὲ ἀργία γιὰ τὴ μὴ καταβολὴ τῶν «πατριαρχικῶν δικαίων».

810 Δεύτερη καθαίρεση τοῦ ἐπισκόπου Λιτζῆς καὶ Ἀγράφων

φ. 280^v

«δευτέρᾳ καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. θ'
,ζριθ' (1611)

Inc. Ὅτι μὲν ὁ ἐπίσκοπος Λιτζῆς

Π. Καθαίρεται ἐκ νέου ὁ ἐπίσκοπος Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων Ἀκάκιος. Ὁ Ἀκάκιος προσέφυγε στὴ σύνοδο καὶ ζήτησε νὰ συγχωρεθεῖ, ὅταν ὅμως οἱ ἀρχιερεῖς ἀναπτίξαντες τὸν ἱερὸν κώδικα βρῆκαν τὴν πρώτη καθαίρεσή του «ἀντὶ τοῦ γενέσθαι πρὸς αὐτὸν εὐσπλαχνία καὶ ἔλεος... μᾶλλον πλατυτέρα... ἐγένετο ἡ καθαίρεσις ἐκ δευτέρου».

811 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας χωριοῦ

φ. 281^Γ

TIMOTHEOS B' «συνοδικὸν σημείωμα»

Ἰούnius, ἰνδ. ιδ' /
ζρχδ' (1616)

Inc. Ἀποστολικοὶ θεῖοι κανόνες καὶ πατριαρχικοὶ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τοῦ πατριαρχικοῦ χωριοῦ «Ἰνέου», τὸ ὁποῖο εἶχε σφετεριστεῖ ὁ μητροπολίτης Ἀμασειᾶς Γρηγόριος. Τὸ χωριὸ αὐτό, μαζὶ μὲ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Νικολάου, ἦταν ἀπὸ παλαιὰ σταυροπηγιακὸ καὶ κατέβαλλε κατ' ἔτος τρία φλωριά, «ὡς ἐν τοῖς παλαιοῖς ἱεροῖς κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ἐμπεριέχεται»¹.

812 Ἐπικύρωση μεταβιβάσεως ἐξαρχικῶν δικαιωμάτων νομιμότητας

φ. 281^{Γ-V}NEOPHYTOS B' Συνοδικὸ γράμμα
(«γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα»)Μάρτιος, ἰνδ. θ' /
[1611]

Inc. Γνωστὸν ἔστω πᾶσι υἱμῶν, ὅτι

Π. Ἡ σύνοδος ἐπικυρώνει τὴ συμφωνία μὲ τὴν ὁποία ὁ «καθολικὸς ἐξαρχος» τῆς ἐξαρχίας «Ἰάκωβας» (περιοχὴ Ἀρκαδίας), μέγας πρωτοπαπᾶς τῆς Μ. Ἐκκλησίας Γεώργιος μεταβιβάζει ἐφ' ὅρου ζωῆς καὶ ἔναντι ἐτήσιας ἀποζημιώσεως τὰ ἐξαρχικά του δικαιώματα στὸν οἰκονόμο Δημητσάνης Μανουὴλ καὶ στὸν ἀδελφὸ τοῦ Μανουὴλ λογοθέτη Σταμάτιο. Ἡ σύνοδος καλεῖ τοὺς χριστιανοὺς νὰ ὑποτάσσονται στοὺς ἐπιτρόπους τοῦ «καθολικοῦ ἐξάρχου» καὶ καλεῖ τὸν ἀρχιεπίσκοπο Δημητσάνης νὰ ἐπιστρέψει τὰ εἰσοδήματα τῶν χωριῶν Ἀτζιχόλου καὶ Λαγκαδᾶ τῆς ἐβδόμης, ὀγδόης καὶ ἐνάτης ἰνδικτιῶνος στοὺς νέους «ἐπιτρόπους» τῆς ἐξαρχίας, ἐπεὶ αὐτὰ χωριά αὐτὰ εἶναι πατριαρχικά καὶ παρὰ νόμους τὰ εἰσέπραξε.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Στάσις, 130-131.)

1. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Ἀνάλεκτα 4, 88-90: ἀπὸ τὸν κώδικα ΜΠΤ 4.

813 Ὁμολογία ἀποδόσεως χρημάτωνφ. 281^v

«ὁμολογία»

25 Ἀπριλίου ,αχία' (1611)

Inc. Ὁμολογήσαμεν ἡμοῖς ἡ[=οἱ] εὐρισκόμενοι εἰς

Π. Οἱ Ἀγραφιῶτες τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔχοντας καὶ τὴ συνάνεση τῶν συμπατριωτῶν τοὺς τῆς Θεσσαλονίκης, ἀναγνωρίζουν ὅτι ὁ Στάθης Πολήσης εἰσέπραξε ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῶν Ἀγράφων 205.000 ἄσπρα, τὰ ὅποια καὶ ἀπέδωσε σ' αὐτούς.

814 Ἀναγνώριση νομιμότητος γάμουφ. 281^v

Πατριαρχικὸ γράμμα
(«γράφομεν»)

Ἰούνιος, ἰνδ. θ'
[1611]

Inc. Ὡδε ἀνηρέχθη ἡμῖν, ὅτι ὁ

Π. Ἀνακοινώνεται στὸ μητροπολίτη Μυτιλήνης ὅτι ὁ γάμος τοῦ Κώστα τοῦ Μπόζη μὲ τὴ Φράγκα τοῦ Δούκα στὸ χωριὸ Μεσότοπος τῆς ἐπαρχίας του εἶναι νόμιμος, δεδομένου ὅτι δὲν ἐγνώριζε ὅτι ὑπῆρχε συγγένεια «ἐβδόμου βαθμοῦ».

815 Ὁμολογία πωλήσεως μεριδίων μύλουφ. 282^r

«ὁμολογία»

1 Σεπτεμβρίου ,ζρκ' (1611)

Inc. Ἐτους ,ζρκ®, μηνὶ σεπτεμβρίῳ εἰς

Π. Ὁ Παρὴς Στισιάρης ὁμολογεῖ ὅτι πούλησε τὰ δύο μερίδια ποῦ εἶχε στὸ μύλο τοῦ «Γιαννάκη» στὸν κάτοχο τοῦ τρίτου μεριδίου Γεώργιο Χάικο, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ ξεπληρώσει τὸ χρέος τῶν 9.200 ἄσπρων ποῦ εἶχε πρὸς τὸν κυρίτζη Δημητράκη.

816 Ἀπόδοση χωριῶν στὴ δικαιοδοσία μητροπόλεωςφ. 282^r

«συνοδικὸν γράμμα»

Μάιος, ἰνδ. ζ'
,ζρις' (1608)

Inc. Ὅτι μὲν τὰς ἐκασταχοῦ ἐπαρχίας

Π. Ἀποδίδονται τὰ χωρία Πράβιον καὶ Αἰκισιάνη στὴ μητρόπολη Φιλίππων ἀπὸ τὴν ὁποία παρανόμως εἶχαν ἀποσπαστεῖ: ἱκανοποιεῖται ἔτσι αἷτημα τοῦ Φιλίππων Κλήμεντος.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, *Π. Ν. Παπαγεωργίου*, 681-682.)

817 Ἀπειλὴ ἀφορισμοῦ γιὰ τὴ διευθέτηση κτηματικῆς δια-
φορᾶς φ. 282^v

Συνοδικὴ ἀπόφαση

[χ.χ.· ἀλλὰ 1607-1612]

(«γράφομεν καὶ... ἀποφαίνεσθαι»)

Inc. *Προεγράψαμεν καὶ ἀπετηνήμεθα, ἵνα ὁ*

Π. Καλοῦνται ὁ ἡγούμενος καὶ οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Λουκοῦς νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τὰ προηγούμενα πατριαρχικὰ γράμματα καὶ νὰ ἐπιστρέψουν ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ στὸν Ἰωάννη τὸν Γούναρη τὸ χωράφι ποὺ τοῦ ἀπέσπασαν. Τὸ χωράφι αὐτὸ τὸ εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ τὸν Γεώργιο Λυχνίδη γιὰ 16.000 ἄσπρα καὶ οἱ μοναχοί, «φθόνῳ κινήθεντες, ἀνεβήβασαν τὴν τιμὴν τοῦ χωραφίου, καὶ ἀπέσπασαν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ σχεδὸν ἰδιοποιήσαντο» (βλ. καὶ πράξη 823).

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μονὴ Λουκοῦς*, 158-160.)

818 Ἀπονομὴ ὁφικίων στὴ μητρόπολη Χίου φ. 282^v-283^r

Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα
(«γράφομεν καὶ ἀποφαίνεσθαι»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 18 Ἰουνίου 1607]

Inc. Ἐπειδὴ δι' ἡμετέρας ἐγγράφου πατριαρχικῆς

Π. Γνωστοποιεῖται στὸ μητροπολίτη Χίου ὅτι ἡ Μ. Ἐκκλησία ἐγκρίνει τὴν ἀπονομὴ τῶν ὁφικίων τοῦ πρωτοσυγκέλλου στὸν παπα-Σταυρινὸ Καλομάτη καὶ τοῦ πρωτεκδίκου στὸν παπα-Κήρυκο Πασπάτη¹.

819 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονὴ φ. 283^r

«σιγιλλιῶδες γράμματα»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ι', ζρκ' (1612)

1. ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 140-141, ὅπου προστίθεται ἡ ἡμερομηνία τῆς πράξεως ἀπὸ ἀδήλη πηγὴ.

Inc. Ἡ τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τῆς Ἀγίας Τριάδος στὴν τοποθεσίαν Μαραθέα τῆς Ναυπλίας, τὴν ὁποία ἔδρυσαν οἱ μοναχοὶ Δανιὴλ καὶ Νεόφυτος, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν τὸ μονύδριό τῆς Θεοτόκου τῆς Ἐλεούσης κοντὰ στὸ χωριὸ Μελιγού. Τὸ μονύδριό αὐτὸ μὲ τὴν ἴδια ἀπόφασιν ὀνομάζεται μετόχι τῆς Ἀγίας Τριάδος, ἡ ὁποία ὀφείλει νὰ καταβάλλει ἐτησίως στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ 120 ἄσπρα «ὕποταγῆς ἔνεκεν».

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μονὴ Λουκουῦς*, 156-157.)

820 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ ναὸ

φ. 283^v

«πατριαρχικόν, συνοδικόν,
συγγιλιῶδες γράμμα»

Ἰανουάριος, ἰδ. ι'
ζ' (1612)

Inc. Τὰ κατὰ θεῶν σκοπὸν γινόμενα

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ ναὸ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, πὺν ἔδρυσεν ὁ ἱερομόναχος Ἀνθιμος, καὶ συγχρόνως ὁ ναὸς αὐτοῦς ὀνομάζεται μετόχι τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Ἐπανωκαστριτίσσης τοῦ Βουρκανοῦ τῆς Κορυφῆς» στὴν ἐπισκοπὴ Ἀνδρούσης.

(ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 158-159: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου· ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μεσσηνιακὲς μονές*, 136-137.)

821 Προστασία σταυροπηγιακοῦ ναοῦ

φ. 283^v

Συνοδικὸ γράμμα
(«γράφομεν καὶ ἐντελλόμεθα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ Ἰανουάριος-
Ὀκτώβριος 1612]

Inc. Ὡδε ἐπισυνόδου ἐμάθομεν καὶ ἐπληροφρήθημεν

Π. Καλεῖται ὁ ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης νὰ μὴν ἐπεμβαίνει στὶς ὑποθέσεις τοῦ ναοῦ τοῦ Προφήτου Ἡλίου, ἐπειδὴ εἶναι σταυροπηγιακὸς καὶ μετόχι τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Ἐπανωκαστριτίσσης.

(ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Νεόφυτος*, 57-58.)

822 Διευθέτησις διαφορῶν μεταξὺ τῶν μονῶν Λουκουῦς καὶ Ἐλεούσης

φ. 284^r

«συνοδικόν γράμμα»

ζ' (1611/1612)

Inc. 'Επειδὴ σκάνδαλα οὐκ ὀλίγα, καὶ

Π. Μὲ τὴ μεσολάβηση τῆς Μ. 'Εκκλησίας παύουν οἱ ἔχθρες καὶ φιλονικίες μεταξύ τῶν μονῶν Λουκοῦς καὶ 'Ελεούσης τῆς περιοχῆς Ναυπλίας· καλοῦνται οἱ μοναχοὶ τῶν μονῶν αὐτῶν, ἐπὶ ποινῇ καθαιρέσεως καὶ ἀφορισμοῦ, νὰ μὴν προκαλέσουν στὸ μέλλον νέα σκάνδαλα. Τῇ συμφιλίωσιν ὑπόσχονται ἐνώπιον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἐκ μέρους τῆς μονῆς Λουκοῦς ὁ παπα-Γαβριὴλ καὶ ἐκ μέρους τῆς μονῆς 'Ελεούσης ὁ παπα-Παρθένιος καὶ ὁ γέρον Διονύσιος.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μονὴ Λουκοῦς*, 158.)

823 'Επικύρωση ἀγορᾶς κτήματος

φ. 284^Γ

«συνοδικὸν γράμμα»

,ζρκ' (1611/1612)

Inc. 'Επειδὴ ὁ ἐν ἱερομονάχοις δοσιώτατος

Π. 'Αποφασίζεται ὅτι ὁ 'Ιωάννης Βερροιώτης «ὁ γούναρης» εἶχε τὸ δίκαιο μὲ τὸ μέρος του στὴ διένεξή του μὲ τοὺς πατέρες τῆς μονῆς Λουκοῦς· ἔτσι κατακυρώνεται ὀριστικὰ σ' αὐτὸν τὸ χωράφι τῶν 18 στρεμμάτων ποὺ εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ τὸν Γεώργιο Λυχνίδη ἀντὶ 16.000 ἄσπρων, «οἱ δὲ πατέρες φθονήσαντες ἀνεβίβασαν τὴν τιμὴν τοῦ χωραφίου, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ» (βλ. καὶ πράξη 817). 'Υποχρεώνονται ἐπιπλέον οἱ μοναχοὶ νὰ πληρώσουν, ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ, καὶ «τάς ἐξόδους, καὶ ζημίας ἅς αὐτῷ προεξένησαν».

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μονὴ Λουκοῦς*, 160-161.)

824 'Επιβεβαίωση ἀφιερώσεως σὲ μονὴ

φ. 284^{Γ-Υ}

«πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν
συγγιλώδες γράμμα»

'Ιούνιος, ἰδ. ι'
,ζρκ' (1612)

Inc. 'Επειδὴ ἐνώπιον τῆς ἡμῶν μετριότητος

Π. 'Επιβεβαιώνεται ἡ ἀφιέρωση ποὺ ἔκανε πρὶν ἀπὸ 34 χρόνια ὁ 'Αγγελέτος Καζανόβας ἀπὸ τὴν Πάρο στὴ μονὴ τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου Θεολόγου στὴν Πάτμο: σύμφωνα μὲ τὸ γράμμα δωρεᾶς ποὺ παρουσιάστηκε ἐνώπιον τῆς συνόδου, ὁ Καζανόβας εἶχε ἀφιερώσει στὴν παραπάνω μονὴ τὸ ναὸ τῆς Παναγίας τῆς Εὐαγγελιστρίας στὴν Παροιικιά μαζὶ μὲ τέσσερα χωράφια, δύο ἀμπέλια καὶ τρία σπίτια, τὰ ὁποῖα καὶ ἀποτελέσαν μετόχι τῆς μονῆς· κατὰ συνέπεια τὰ ἀφιερωθέντα ἀνήκουν πλέον ὀριστικὰ στὴ μονὴ αὐτή.

825 Ἀθώωση καὶ ἀποκατάσταση ἐπισκόπου Ἄνδρου φ. 284^v-285^r«συνοδικὸν ἀθώωσης
γράμμα»Ἰανουάριος, ἰνδ. ια΄ ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β΄
ζρκ[α]΄ (1613)Inc. *Εἰ καὶ ἄλλα πολλὰ προέβησαν*

Π. Ἀποκαθίσταται στὸν ἐπισκοπικὸ θρόνον τῆς Ἀνδρου ὁ Βενιαμίν, ὁ ὁποῖος εἶχε καθαιρεθεῖ ἀπὸ τὸν πρῶτον οἰκουμενικὸ πατριάρχη Νεόφυτο Β΄ καὶ ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ τὸν πρῶτον Σκύρου Νεόφυτο. Ἡ σύνοδος δέχεται ὅτι ἡ καθάρεση τοῦ Βενιαμίν ἐγένε «μὴ οὐσης τελεία[ς] συνόδου ἀρχιερατικῆς» καὶ ὅτι «πάντα κακῶς καὶ παρακανόνως ἐγένοντο». Στῇ σύνοδο παρίσταται καὶ ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Κύριλλος Λούκαρις.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 360-362.)

826 Συμφωνία διανομῆς κτημάτωνφ. 285^{r-v}

Σημείωμα

«εἰς τὴν Σαντορήνην»
24 Ἰουνίου 1614¹Inc. *Εἰς δόξαν Χριστοῦ ἀμήν. Χιλίους*

Π. Ἐπιτροπὴ ἐγκρίτων Σαντοριναίων χωρίζει τὰ κτήματα τῆς ἐπισκοπῆς αὐτῆς σὲ τέσσερα ἴσα μερίδια, γιὰ νὰ πάρουν ὁ ὁρθόδοξος καὶ ὁ λατίνος ἐπίσκοπος ἀπὸ δύο, ὥστε νὰ εἶναι δίκαιη ἡ διανομὴ καὶ νὰ παύσουν οἱ μεταξὺ τῶν δύο κοινοτήτων ἔριδες· τὰ διαμοιραζόμενα κτήματα καθὼς καὶ τὰ δνόματα τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀναφέρονται στὴν πρᾶξη λεπτομερῶς.

(ΓΕΔΕΩΝ, Συμβολαί, 151: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α΄ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

827 Ὑπαγωγή διαφορᾶς στὴν κρίση τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου φ. 285^v

«ὁμολογίας... γράμμα»

29 Μαρτίου, ἰνδ. ια΄
ζρκ[α]΄ (1613)Inc. *Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος, δηλοποιούσι*

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὀλογράφως.

Π. Οἱ Τριπολιτισιῶτες Κανέλλος Ταπεινός καὶ Ἀνδρέας Μειζόττερος συμφωνοῦν νὰ κριθοῦν οἱ διαφορές τους ἐνώπιον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β' καὶ νὰ ἀποδεχτοῦν τὴν ἀπόφασή χωρὶς καμιά διαμαρτυρία.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Τριπολιτιά*, 153-154.)

828 Ἐπιβεβαίωση ἀπονομῆς ὁφφικίου

φ. 285^v

«πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα»

,ζρκα' (1612/1613)

Inc. Ἐπειδὴ διὰ γράμματος πατριαρχικοῦ τοῦ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ὅτι τὸ ὁφφίκιο τοῦ πρωτεκδίκου τῆς μητροπόλεως Χίου καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ προνόμια εἶχαν ἀπονεμηθεῖ στὸν παπα-Κήρυκο Πασπάτη (βλ. καὶ πράξη 818).

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 141-142· προγενέστερη δημοσίευση ΠΑΧΝΟΣ, *Σημειώματα*, 197-198: πιθανῶς ἀπὸ τὸν κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

829 Ἀπονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονή

φ. 285^v-286^r

«πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν
σιγίλλωδες γράμμα»

11 Μαΐου, ἰνδ. ιδ'
,ζρκδ' (1616)

Inc. Ἔθος καὶ τοῦτο τῇ καθ' ἡμῶς

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς «τῆς ἐπονομαζομένης Ἀγίας» στὴν τοποθεσία «Καψοράχη» τῆς Ἀνδρου, καθὼς καὶ στὰ μετόχια τῆς: Παναγία τῶν Κατακοίλων, Παναγία «τῆς Φυρογίας» καὶ Ἅγιο Ἀντώνιο. Ἰκανοποιεῖται ἔτσι τὸ αἶτημα τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς¹.

830 Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας μητροπόλεως ἐπὶ χωριῶν

φ. 286^{r-v}

«συνοδικὸν γράμμα»

,ζρκα' (1612/1613)

1. ΠΑΣΧΑΛΗΣ, *Μονὴ Ἀγίας*, 114-116: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο στὸ Ἀρχεῖο τῆς μονῆς. Κατὰ τὸν ἐκδότη, τὸ πρωτότυπο ἔγγραφο φέρει χρονολογία ,ζρκ' (Μάιος) δηλαδὴ 1612· ὥστόσο τὸν Μάιο τοῦ ἔτους αὐτοῦ ὁ Τιμόθεος Β' δὲν ἦταν ἀκόμη οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Inc. Ἐπειδὴ τρία χωρία γνησίως, καὶ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἐκ νέου ἡ δικαιοδοσία τῆς μητροπόλεως Πισιδίας ἐπὶ τῶν χωριῶν «Νιτῆρι, Σπέρματα καὶ Μόνος» (βλ. καὶ πράξη 780).

831 Ἀπόδοση χωριῶν στὴ μητρόπολη Φιλίππων φ. 286^v-287^r

«συνοδικὸν σιγιλλιῶδες
γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. ιβ'
ζρκβ' (1614)

Inc. Ὅτι μὲν τὰς ἐκασταχοῦ ἐπαρχίας

Π. Ἀποδίδονται στὴ μητρόπολη Φιλίππων τὰ χωριά «Βασιλάκιον, τὸ Κουρουτζή, τοῦ Ζυγουστοῦ, ἡ Πομπληγανή, τὸ Πολύστηλον καὶ τοῦ Δουκάλου», τὰ ὅποια εἶχε σφετεριστεῖ ὁ μητροπολίτης Περιθεωρίου καὶ Ξάνθης. Στὴν ἀπόφαση αὐτὴ ὁδηγεῖται ἡ σύνοδος ὕστερα ἀπὸ τὴν ἔγγραφη ἀναφορὰ τῶν μητροπολιτῶν Σερρῶν Δαμασκηνοῦ καὶ Ζιχνῶν Ἰακώβου, οἱ ὅποιοι διενήργησαν ἐπὶ τόπου ἔρευνα.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Π. Ν. Παπαγεωργίου, 630-631.)

832 Ἐπιβεβαίωση ἐνώσεως μητροπόλεων Φιλίππων καὶ Δράμας φ. 287^{r-v}

«πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν
ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. ζ' ANΘΙΜΟΣ Β'
ζρλα' (1623)

Inc. Ἡ τοῦ καλοῦ προσθήκη τὸ

Π. Ἐπιβεβαιώνονται παλαιότερα γράμματα τῶν πατριαρχῶν Τιμοθέου Β' καὶ Κυρίλλου Α', σύμφωνα μὲ τὰ ὅποια ἡ ἐπαρχία Δράμας εἶχε ἐνωθεῖ μὲ τὴν ἐπαρχία Φιλίππων καὶ εἶχαν ἀποτελέσει τὴν περιοχὴ τῆς μητροπόλεως Φιλίππων καὶ Δράμας. Ἡ ἐπιβεβαίωση γίνεται ὕστερα ἀπὸ αἴτημα τοῦ Φιλίππων καὶ Δράμας Κλήμεντος.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Π. Ν. Παπαγεωργίου, 680-681.)

833 Ἀρση τῆς καθαιρέσεως ἐπισκόπου Βονδίτζης φ. 287^v

«πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν
γράμμα»

Μάιος, ἰνδ. ιδ' ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β'
ζρκδ' (1616)

Inc. Τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ

Π. Αἴρεται ἡ καθάρσις τοῦ ἐπισκόπου Βονδίτζης (Βόνιτσας) Νεοφύτου, ὁ ὁποῖος εἶχε καθαιρεθεῖ πρὸ δύο ἐτῶν ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τὰ πατριαρχικά δικαιώματα στὸ μητροπολίτη Ἀρτης καὶ Ναυπάκτου· ἀποφασίζεται ὅτι πρέπει νὰ καταβληθοῦν ἀπὸ τὸν νέο ἐπίσκοπο Ναθαναὴλ 60.000 ἄσπρα στὸν Νεόφυτο, ἄλλως ὁ τελευταῖος θὰ λάβει ἐκ νέου τὴν ἐπισκοπὴ του, ἐνῶ ὁ Ναθαναὴλ θὰ μετατεθεῖ στὴν ἐπισκοπὴ Ἀχελώου. Ἡ σύνοδος ὁδηγεῖται στὴν ἀπόφαση αὕτη ἐκτιμώντας ὅτι ὁ Νεόφυτος ὑπέφερε ἐπὶ 15 μῆνες πολλὰς ταλαιπωρίες καὶ μάλιστα «ἐν καιρῷ τοῦ μεγάλου θανατικοῦ».

834 Ἀπόφαση ἐνώσεως μητροπόλεων

φ. 287^v-288^r

«πατριαρχικὸν γράμμα»
(σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιγραφὴ τοῦ κειμένου)¹

Δεκέμβριος, ἰνδ. ιε'
, ρκε' (1616)

Inc. Ἐπειδὴ ἡ μητρόπολις Καβάλα[ς] ἀπὸ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἔνωσις τῆς μητροπόλεως Καβάλας μὲ τὴ μητρόπολιν Φιλίππων, ἐπειδὴ ἡ πρώτη (ἀπὸ χρόνων πολλῶν ἡρημώθη).

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Ν. Π. Παπαγεωργίου, 631-632.)

835 Ἀφορισμὸς

φ. 288^r

Ἀφορισμὸς
(«...ὑπάρχει ἀφορισμένος»)

Μάιος, ἰνδ. ιδ'
, ρκεδ' (1616)

Inc. Ὡδε ἐπὶ συνόδον ἴδομεν ἴσον

Π. Ἀφορίζονται ὁ Μιχαὴλ Καρύκης, ἡ ἀδελφὴ του Μαρία καὶ οἱ ἄλλοι συγγενεῖς τους καθὼς καὶ ὁ ἀνεψιὸς τους Σωτῆρχος καὶ ἡ μοναχὴ Ζαμπία ἕως ὅτου ὁμολογήσουν τὰ κέρδη ποῦ ἀπέκτησε στὴ Βενετία καὶ ἄλλοι ὁ Καρύκης καὶ ἀποδώσουν τὰ μισὰ στὸ συνεταῖρο του Νικόλαο Λατίνο. Ὁ ἀφορισμὸς ἀποφασίζεται ὕστερα ἀπὸ ἐπιτόπια ἐξέταση ποῦ διενήργησε στὴν Ἀθήνα ὁ μητροπολίτης Λαρίσης Τιμόθεος μαζί μὲ τοὺς ἐπισκόπους Διαλείας Δανιὴλ καὶ Καρύστου Ἰσαὰκ καὶ βάσει τῆς μαρτυρίας τοῦ Ἀντωνίου τοῦ Ἀλεμενᾶ καὶ Νικολάου τοῦ ῥήτορα».

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθήναι, 273-274.)

1. Μολονότι ἡ πράξις ἀφορᾷ ἔνωσις μητροπόλεων, στὸ κείμενο δὲν ἀναφέρεται ἡ συμμετοχὴ τῆς συνόδου· ἡ ἔνωσις παρουσιάζεται ὡς πράξις τοῦ πατριάρχου.

836 Καθαίρεση μητροπολίτου Καισαρείας Καππαδοκίαςφ. 288^{r-v}Καθαίρεση
(αγράφοντες ἀποφαινόμεθα)Ἰουλιανός, ἰνδ. ιγ΄
, αχρδ΄ (1674)

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β΄

Inc. *Μέγα ὄντως τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιερωσύνης ὁ μητροπολίτης Καισαρείας Γρηγόριος, ἐπειδὴ —σύμφωνα μὲ τὶς καταγγελλίες χριστιανῶν τῆς μητροπόλεώς του— ὑπέπεσε σὲ «ἐγκλήματα καὶ παραπτώματα διάφορα, καθαπτόμενα τῆς ἀρχιερωσύνης αὐτοῦ».

837 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καισαρείας Καππαδοκίαςφ. 288^vἸπποκρίτης
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)5 Ἰουλίου
, αχρδ΄ (1674)Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Καισαρείας*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας ὁ παπα-Γερμανὸς μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Γρηγορίου.

838 Ὑπόσχεση ἀποπληρωμῆς χρέουςφ. 288^vἸπποκρίτης
(«ὑπόσχομαι»)24 Ἰουνίου
, αχρμ΄ (1640)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α΄

Inc. *Ἐπειδὴ χρεωστῶ ἀποδανείον τὸν κῦρ*

Π. Ὁ μητροπολίτης Μονεμβασίας Νεόφυτος ὑπόσχεται ὅτι θὰ καταβάλῃ ὡς τὴν 1η Αὐγούστου 100.000 ἄσπρα, τὰ ὁποῖα ἔλαβε δανεικὰ ἀπὸ τὸν κύρ Πάλλη.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 154: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α΄ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

839 Ἀπειλὴ καθαιρέσεως μητροπολίτουφ. 288^v

«συνονδικὸν ἔγγραφον»

Μάιος, ἰνδ. ιδ΄
, ζρχδ΄ (1616)

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β΄

Inc. "Οτι μὲν ἔδει τὸν μητροπολίτην

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ἂν ὁ μητροπολίτης Τραπεζοῦντος Ἰγνατίος δὲν καταβάλλει ὡς τὸ τέλος τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου τὰ ἀοφειλόμενα αὐτοῦ τρία χαράτζια, καὶ τὴν πατριαρχικὴν ζητίαν, καὶ τὴν βοήθειαν κατὰ τὴν συνοδικὴν ἀπόφασιν» θὰ καθαιρεθεῖ.

(ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, Τραπεζοῦς, 551-552: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

840 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ ναῦσκο

φ. 289^π

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' «σιγγλιῶδες... γράμματα»

Μάιος, ἰνδ. ιγ' ,αχξ' (1660)

Inc. Πολλὰ τῶν ἀξιολόγων πραγμάτων ὑπὸ

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ «ἐκκλησίδιον» τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου «Φλωρί ἐπονομαζόμενον» —μαζὶ μὲ τὸ ἀγίασμα— κοντὰ στὸν Ἅγιο Στέφανο, τὸ ὁποῖο ἀνακαίνισε ὁ κυρίτζης Χρυσόγονος· ὀρίζεται ὅτι ὀφείλει νὰ καταβάλλει ἐτησίως στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ τὸ ποσὸ τῶν 150 ἄσπρων.

(ΓΕΛΕΩΝ, Ἐγγραφοὶ λίθοι, 69-72: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

841 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Κῶ

φ. 289^π

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρώτων... ἐθέμεθα...»)

1 Ἰουνίου, ἰνδ. ιδ' ,ζρκδ' (1616)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης Κῶ, δέχα

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Κῶ ὁ ἱερομόναχος Χριστόφορος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Γαβριήλ.

842 Παραίτηση μητροπολίτου Βιζύης

φ. 289^ν

Παραίτηση
(«ποῖω παρέτησιν»)

Ἰνδ. ιδ' ,ζρκδ' (1616)

Inc. Διὰ τῆς παρούσης μου ἀποδείξεως

Π. Ὁ μητροπολίτης Βιζύης Λαυρέντιος παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο

του ὅχι ὁμῶς καὶ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης. Οἱ λόγοι τῆς παραι-
τήσεως δὲν ἀναφέρονται στὴν πράξη.

843 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βιζύης

φ. 289^v

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

1 Ἰουνίου, ἰνδ. ιδ'
ζρκδ' (1616)

Inc. Τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου πρώην Βιζύης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βιζύης ὁ ἐπίσκοπος Τυρολόης καὶ
Σερεντζίων Ἀνθιμος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Λαυρεντίου.

844 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καφᾶ καὶ Φούλλων

φ. 289^v

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

1 Ἰουνίου, ἰνδ. ιδ'
ζρκδ' (1616)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Καφᾶ καὶ Φούλων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καφᾶ καὶ Φούλλων ὁ ἀπὸ Σαματίου
ἑρομόναχος Μητροφάνης, μετὰ τὸν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου θάνατο
τοῦ ἀδελφοῦ πρώην Καφᾶ καὶ Φούλλων.

845 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σερεῶν

φ. 289^v

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. ιδ'
ζρκδ' (1616)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σερεῶν δίχως

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σερεῶν ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ
Τιμίου Προδρόμου Τιμόθεος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Δαμασκηνοῦ.

846 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Δρύστρας

φ. 289^v

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)

21 Μαρτίου ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β'
αχρδ' (1674)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δρύστρας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Δρύστρας ὁ ἱερομόναχος Διονύσιος μετὰ τὴν καθάρσεσιν τοῦ Μακαρίου.

847 Καθάρσεσιν μητροπολίτου Δρύστρας

φ. 289^v-290^r

«καθάρσεις»

Μάρτιος, ἰνδ. ιβ' /
,αχοδ' (1674)

Inc. Τὸ τῆς ἀποστασίας ἔγκλημα, λίαν

Π. Καθαρίζεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Δρύστρας Μακάριος, ἐπεὶ διὰ ἐπέδειξε ἀπειθείαν καὶ ἀνυποταξίαν πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίαν. Εἰδικότερα ἀποστασίαν ἐγκυμονῶν, ... ἐπιβουλὰς λαθροβίους μετεχειρίσθη ποικιλοτρόπως κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ ἔσπευσε... μεταβολὰς τινὰς προξενῆσαι τῇ Ἐκκλησίᾳ· ἐν συνεχείᾳ ὅταν ἔγιναν γνωστῆς οἱ παρὰ νόμους τοῦ δὲν προσῆλθε νὰ ἀπολογηθεῖ ἢ νὰ ζητήσῃ συγγνώμην ἀλλὰ συνεχίζει τις μηχανορραφίαν ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας.

848 Λύσιν ἀφορισμοῦ καὶ ἄρσιν ἀργίας

φ. 290^{r-v}

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β' «γράφμα» ἀθωώσεως

Μάιος, ἰνδ. γ' [1620]

Inc. Γνωρίζομεν καὶ πιστοῦμεν πᾶσιν ὑμῖν

Π. Λύεται ὁ ἐναντίον τοῦ Ρόδου ἄρχοντα Μάρκου καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ ἀφορισμός, ἐπεὶ διὰ ἀπέδειξε ὅτι δὲν εἶχε καμιά ἀνάμειξιν στὴν ἀρπαγὴ τῶν ὑπαρχόντων τοῦ ἀποθανόντος θεοῦ τοῦ «Μανὰλ Κιαβαρή» συγχρόνως αἵρεται καὶ ἡ ποινὴ τῆς ἀργίας ποὺ εἶχε ἐπιβληθεῖ ἐναντίον τοῦ πρωτεκδικίου τῆς μητροπόλεως Ρόδου παπα-Ἀντωνίου ὡς δῆθεν συνενόχου τοῦ Μάρκου. Ἡ σύνοδος καταλήγει στὴν ἀπόφασιν αὐτὴ ἀφοῦ ὁ Μάρκος τῆς προσκόμισεν τὴ διαθήκην καὶ «ὄρκον... ἐδέξατο ἐπ' ἐκκλησίας».

849 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Σίφνου

φ. 290^vΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον ἐθέμεθα...»)5 Ἰουνίου
,αχ[ο]δ' (1674)

Inc. Ἐπεὶ διὰ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Σίφνου

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Σίφνου ὁ ἱερομόναχος Τιμόθεος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Ἀθανασίου.

850 Ἀπονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ χωριὸ φ. 290^v-291^r

«σιγγιλιῶδες... γράμμα»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ιβ΄
,αρχ[=v]θ' (1659)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄

Inc. Τὰ ἀνέκαθεν πατριαρχικὰ προνόμια δέον

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ χωριὸ Ἅγιος Στέφανος τῆς μητροπόλεως Δέρκων καὶ Νεοχωρίου καὶ ὁρίζεται ὅτι ὀφείλει νὰ παρέχει ἐτησίως στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ «διὰ τε τὸ ἐμβατοίκιον, καὶ τὸ λεγόμενον κανονικόν, καὶ τοῦτο σημεῖον ὑποταγῆς εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, κοιλὰ κριθῆς δέκα, καὶ ἀγύρων καντάρια δέκα καὶ ἄλλο οὐδέν, πλὴν τῶν συνοικεσίων, διὰ τὸ γίνεσθαι τὴν ἔρευναν παρὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῶν γαμικῶν συναλλαγμάτων, ἐπὶ τῷ μὴ συμβῆναι τινὰ ἀτοπίαν»· ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ χωριοῦ ἀπὸ τὰ ἄλλα δοσίματα κρίνεται ἀναγκαία «διὰ τὸ ἐνοχλεῖσθαι ἀδιαλείπτως, ὑπὸ τῶν βασιλικῶν συδοσιῶν, χασιλίων, καὶ ἄλλων ἐγκαριῶν».

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἐγγραφοὶ λίθοι, 73-76: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α΄ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μὲ χρονολογία, κατὰ τὸν ἐκδότη: Ἰανουάριος, ἰνδ. η΄, ,αρχξθ'.)

851 Ἀρμοδιότητα συντάξεως «προικῶν συμβολαίων» φ. 291^r

«συνοδικὸν γράμμα»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ε΄
,ζρλ' (1622)

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α΄

Inc. Ἐπειδὴ μεταξὺ Δημητρίου Ἀλαγκιόζη, καὶ

Π. Ἀποφασίζεται νὰ συντάσσουν τὰ «προικῶν συμβόλαια, καὶ τὰ λοιπὰ χαρτῶα ἔγγραφα» τοῦ πατριαρχικοῦ σταυροπηγίου τοῦ Πραστείου οἱ ἱερεῖς τῶν ἐνοριῶν του· ὁ Δημήτριος Ἀλαγκιόζης καὶ ὁ Γεώργιος Μεντριτίκας, οἱ ὅποιοι φιλονικοῦσαν ὡς τώρα γιὰ τὸ ὀφόνιο τοῦ «ταβουλαριείου» τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ, δὲν ἔχουν πλέον κανένα δικαίωμα νὰ συντάσσουν τὰ ἔγγραφα αὐτά.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 143-144: πιθωνῶς ἀπὸ Ν.Σ. ΣΚΟΠΕΤΕΑΣ, Λιαθῆκαι, 101-102.)

852 Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας μονῆς φ. 291^{r-v}«σιγγιλιῶδες ἐπιβεβαιωτήριον
γράμμα»Σεπτέμβριος, ἰνδ. ζ΄
,ζρλβ' (1623)

ΑΝΘΙΜΟΣ Β΄

Inc. Οὐ μόνον ἄξιον ἐστὶν ἐπικυρεῖν

Π. Ἐπιβεβαιώνεται σιγίλλιδες γράμμα τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Α', σύμφωνα με τὸ ὁποῖο τὸ χωρίο «Μπογδοριανή» ἀνήκει στὴ σταυροπηγιακὴ μονὴ Σωσίνου καὶ ἔχει στὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς ἐπισκοπῆς Βελλᾶς (πρβ. πράξις 349). Τὴν ὑποταγὴ αὐτὴ ἐπιβεβαιώνει καὶ παλαιότερο σιγίλλιδες γράμμα τοῦ Ματθαίου Β' καθὼς καὶ μαρτυρίες ἐντόπιων ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν. Ὁ ἡγούμενος τῆς σταυροπηγιακῆς αὐτῆς μονῆς ὀφείλει νὰ καταβάλλει, κατ' ἔτος, στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ (ὑποταγῆς ἕνεκα) πέντε χρυσὰ φλωριά¹.

853 Ἀποκατάσταση μητροπολίτου Κορίνθου

φ. 291^v

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' «πατριαρχικόν, καὶ συνοδικόν
γράμμα»

Δεκέμβριος, ἰνδ. δ'
,ζρθ' (1620)

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ μητροπολίτου Κορίνθου Ἀνθίμου στὸ θρόνον του, ἐπειδὴ δὲν ἀποδείχτηκε βásiμη ἡ ἐναντίον του κατηγορία ὅτι τραυμάτισε θανάσιμα τὸ μητροπολίτη Λακεδαιμονίας Διονύσιο, ἔταν καὶ οἱ δύο συνόδευαν τὸν πρῶτον οἰκουμενικὸν πατριάρχη Τιμόθεο Β' κατὰ τὴ μετáβασή του στὴν Πάνορμο καὶ Μηχανιώνα.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Κόρινθος*, 391.)

854 Ὁμολογία παραλαβῆς πραγμάτων

φ. 291^v - 292^r

«ὁμολογία»

ἰνδ. β[=γ ἢ δ]
,αχκ' (1620)

Inc. Διὰ τῆς παρουσίας ἀποδείξεως, δηλοποιῶ

Π. Ἡ Κατερίνα γυναίκα τοῦ Βασίλη ὁμολογεῖ ὅτι ἔλαβε στὸ Ἀλβαντοχώρι ἀπὸ τὸ μητροπολίτη Τορνόβου ὅσα πράγματα καὶ χρήματα τῆς εἶχαν ἀφήσει ὁ πατέρας της καὶ ὁ ἄνδρας της καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἔχει πιά καμιὰ ἀπαίτηση.

855 Ὁμολογία ἀπαιτήσεως ἀνύπαρκτου χρέους

φ. 292^r

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β' «ἀποδεικτικὸν γράμμα»

Ἰνδ. γ', ,αχκ' (1620)

1. ΒΡΑΝΟΥΣΗΣ, Μ. *Σωσίνου*, 120-122: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο στὸ Ἀρχεῖο τῆς μονῆς.

Inc. Διὰ τῆς παρούσης ἀποδείξεως, δηλοποιοῦμεν

Π. Ὁ Στεριανὸς Βηστιάρης καὶ ἡ Μαργαρίτα τοῦ Πάνου ὁμο-
λογοῦν ὅτι δὲν τοὺς ὀφείλει τίποτα ὁ μητροπολίτης Τορνόβου Γαβριήλ
καὶ ὅτι ἀπὸ πείσμα ἀνέφεραν «εἰς τὴν ἐξωτέραν [Ἀρχήν]» ὅτι ἕως τὴν
ἐορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ὀφείλει νὰ τοὺς καταβάλλει «δέκα φορτώματα
ἄσπρα» αἰτία τῆς συμπεριφορᾶς τοὺς αὐτῆς ὑπῆρξε τὸ γεγονός ὅτι ὁ
μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως τοὺς ἐδιώξε ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, ἐπειδὴ
τοῦ χρεωστοῦσαν 100 φλωριά. Ἡ πράξη εἶναι ἀσαφής· προφανῶς οἱ ὁμο-
λογοῦντες ἦταν κάτοικοι Τορνόβου, τὸν μητροπολίτη τοῦ ὁποίου φαί-
νεται ὅτι παρακάλεσε ὁ Ἀδριανουπόλεως νὰ ἀσκήσει πίεση ὥστε νὰ τοῦ
ἐπιστραφοῦν τὰ χρήματά του.

856 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονῶνδριο

φ. 292^r

Πατριαρχικὸ σιγilliωδες γράμμα

[χ.χ.: πράξη κολοβή] [ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α΄;]

Inc. Χρήσιμον ἀναγκαῖον τὲ καὶ ἐπωφελές

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονῶνδριο τοῦ Ἀγίου
Νικολάου, τὸ ὁποῖο ἔδρυσαν ὁ ἱερομόναχος Νεκτάριος καὶ οἱ ἱεροδιά-
κονοι Θεοδόσιος καὶ Ἰάκωβος καὶ ὁ μοναχὸς Ἰωαννίκιος στὴν τοποθε-
σίαν «τοῦ Κοντολινῶ», κοντὰ στὴ «χώρα Καστανίτζα» τῆς ἐπισκοπῆς
Ρέοντος. Τὸ μονῶνδριο ὀφείλει νὰ καταβάλλει στὴ Μ. Ἐκκλησίαν, «ὑπο-
ταγῆς ἔνεκα», 50 ἄσπρα ἐτησίως.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πραστὸς*, 211-212.)

857 Ἀγιοποίηση Γερασίου Κεφαλληνίας

φ. 292^{r-v}

«συνοδικὴ ἀπόφασις»

Ἰούλιος, ἰνδ. ε' ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α΄
ζρλ' (1622)

Inc. Ὅσion ἅμα καὶ τῷ κοινῷ

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἀγιοποίηση τοῦ Γερασίου «ὁσίως καὶ θεα-
ρέστως βιώσαντ[ος]... ἐν τοῖς Ὁμαλοῖς καλουμένοις χωρίοις τῆς νήσου
Κεφαλληνίας» καὶ θεσπίζεται ὅτι ἡ λατρεῖα τοῦ ἁγίου θὰ τελεῖται «ἐπὶ
πᾶσαν τὴν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης τῶν εὐσεβῶν ἐκκλη-
σίαν». Στὴ σύνοδο παρευρίσκονται καὶ οἱ πατριάρχες Ἀντιοχείας καὶ Ἱε-
ροσολύμων.

(ΑΝΩΝΥΜΟΣ, Ὁ Ἅγιος Γεράσιμος, 48: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α΄ τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριαρχείου.)

858 Ἐκλογή μητροπολίτου Βάρνηςφ. 292^vΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ' Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)11 Ἰουνίου
, αχξβ' (1662)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Βάρνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ ἱερομόναχος Μητροφάνης μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Νικοδήμου, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν ἐπαρχία του «χρόνους ἤδη ἱκανούς».

859 Καθαίρεση καὶ ἀφορισμὸς τοῦ πρώην μητροπολίτου Σεργῶνφ. 292^v-293^r

ΡΑΦΑΗΛ Β' «συνοδικὸν ἔγγραφον»

Μάρτιος, ἰνδ. δ'
, ζριδ' (1606)

Inc. Ὁ τὸν ἄσπονδον καὶ συνεχῇ

Π. Καθαίρεται καὶ ἀφορίζεται ὁ πρώην Σεργῶν Ἰωάσαφ, ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσή του ἀπὸ τοῦ θρόνου του «ἀνέδραμε πρὸς τοὺς ἔξω κρατοῦντας πολλὰ κατακλήσας ἡμῶν τε καὶ τῆς... ἐκκλησίας ἀπάσης», ἀλλὰ καί, τὸ φοβερότερο, «ἀνάβασιν καὶ προσθήκην τοῦ χαρατζίου καὶ πεσκειοῦ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου ἐποιήσατο». Ὁ ἀφορισμὸς τοῦ Ἰωάσαφ ὁφείλει νὰ ἐκφωνεῖται κάθε χρόνο τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας «εἰς ἐπήκοον παντὸς τοῦ λαοῦ».

860 Προαγωγή ἐπισκοπῆς σὲ ἀρχιεπισκοπὴφ. 293^r

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' «πατριαρχικὸν γράμμα»

, αχκη' (1628)

Inc. Ἡ τοῦ Χριστοῦ καθολικὴ καὶ

Π. Ἡ ἐπισκοπὴ Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου προάγεται σὲ ἀρχιεπισκοπὴ· ταυτόχρονα ἐπικυρώνεται ἡ ἐκλογή τοῦ «λογιωτάτου καὶ εὐγενοῦς ἱερομονάχου Νικοδήμου Μεταξᾶ καθὼς καὶ ὁ προβιβασμὸς του σὲ ἀρχιεπίσκοπο.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Τυπογραφεῖον*, 108· ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 236-237: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου· ὁ Γεννάδιος Ἀραμπατζόγλου ἐκδίδει καὶ τὴν αὐτόγραφη προσθήκη τοῦ Κυρίλλου Α' μετ' inc. Ἐν πᾶσι καὶ πρὸ πάντων καὶ μετ' ἐκλογίᾳ ἐν μηνὶ μαΐῳ ἡ δικτιῶνος ια'ς.)

861 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νικαίαςφ. 293^vἙπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)12 Ἰουλίου, ἰνδ. ιε' ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ'
,αχγ[=ξ]β' (1662)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Νικαίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νικαίας ὁ ἱερομόναχος Δαμασκηνὸς μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Φιλοθέου.

862 Ἐπικύρωση προσηλώσεως μονῆς στὸν Πανάγιο Τάφοφ. 293^v-294^r«πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγilliῶδες
γράμμα», «βεβαιωτήριον γράμμα»21 Μαΐου, ἰνδ. ια' ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α'
,ζρλς' (1628)

Inc. Ἐὰν παρὶ τῷ κατὰ θεῖον

Π. Ἐπικυρώνεται ἡ προσήλωση τῆς μονῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὸ Ἱάσιο, μαζὶ μὲ τὰ ἀνήκοντα σ' αὐτὴ χωριὰ «Μπορσοῦτζι... καὶ Σίπατον» καὶ τὶς φορολογικὰς προσόδους τῶν χωριῶν αὐτῶν, στὸν Πανάγιο Τάφο. Ἡ ἀφιέρωση αὐτὴ γίνεται ἀπὸ τὸν «αὐθέντη πάσης Μολδοβλαχίας, κύριον Ἰωάννη Μύρων Μπορνόβσκιον Μογίλα βοεβόδα» (Miron Barnovski).

863 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μελενίκουφ. 294^rἙπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)28 Ἰουνίου, ἰνδ. ια' ΑΧΚΗ'
,αχκχ' (1628)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Μελενίκου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μελενίκου ὁ ἱερομόναχος Χριστόφορος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γαλακτίωνος.

864 Παραχώρηση ναοῦ στοὺς λατίνους τῆς Μήλουφ. 294^{r-v}

«σιγilliῶδες γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. ια' ΑΧΚΗ'
,αχκχ' (1628)

Inc. *Δίκαιον ὄντως, καὶ λόγον ἄξιον*

Π. Γίνεται δεκτὸ τὸ αἷτημα τοῦ βενετοῦ βαΐλου στὴν Κωνσταντινούπολη Σεβαστιανοῦ «Βενέρεως» καὶ παραχωρεῖται στὴ δικαιοδοσίᾳ τῶν λατίνων χριστιανῶν τῆς Μήλου ὁ ναὸς τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων.

(ΓΕΛΕΩΝ, *Συμβολαί*, 176.)

865 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ζιχνῶν

φ. 294^v

Ἵπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρώτων...»)

27 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ιβ' *αρχθ'* (1629)

Inc. *Τῆς ἀγνωτάτης μητροπόλεως Ζυχνῶν ἀπροστατεῦτον*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ζιχνῶν ὁ ἱερομόναχος Ἡσαΐας μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Δαβίδ.

866 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονή

φ. 294^v-295^r

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν ἐπικυρωτικὸν
σιγγιλιῶδες γράμμα»

Μάρτιος, ἰνδ. ε' *ζρλ'* (1622)

Inc. *Ὁ ἀληθινὸς σωτὴρ Κύριος ἡμῶν*

Π. Ἀποδίδεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τοῦ Ἀγριδιανοῦ, τὴν ὁποία πρόκειται νὰ ἰδρῶσιν στὴν περιρχὴ τῆς μητροπόλεως Γάνου καὶ Χώρας οἱ ἱερομόναχοι Καλλίνικος καὶ Χρῦσανθος καὶ οἱ μοναχοὶ Πορφύριος, Κοσμᾶς, Παγκράτιος, Μακάριος, Κύριλλος καὶ ἄλλοι, μὴ κατονομαζόμενοι.

867 Ἐπικύρωση κυριότητος τῆς Μ. Λαύρας ἐπὶ ἐξωκκλησίῳν

φ. 295^{r-v}

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
σιγγιλιῶδες γράμμα»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ιε' *ζρμ'* (1632)

Inc. *Τὸ εἰς μέλζονα ἰσχὺν ἐπὶ*

Π. Ἐπικυρώνονται γράμματα παλαιότερων πατριαρχῶν (Μητροφάνους Γ', Ἱερεμίου Β', Ματθαίου Β', Νεοφύτου Β', Παφᾶλ Β' καὶ Τιμοθέου Β'), σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα ἀνήκουν στὴ μονὴ τῆς Μ. Λαύρας τὰ ἐξωκλήσια «Δεσποτικόν», τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, τοῦ Ἀγίου Κηρύκου,

τῆς Παναγίας, τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τῆς Παναγίας τῆς «Κακοβοιτήσης» στὴ Λῆμνο. Ἰκανοποιεῖται ἔτσι αἶτημα τῶν μοναχῶν, οἱ ὅποιοι καὶ προσκόμισαν τὰ παραπάνω γράμματα. Στὸ αἰτιολογικὸ τῆς ἐπικυρώσεως ἀναφέρεται ὅτι τὰ ἐξωκλήσια αὐτὰ εἶχαν παραχωρηθεῖ μὲ αὐτοκρατορικὰ χρυσόβουλλα καὶ εἶχαν ἀναγνωρισθεῖ «μετὰ τὴν "Ἀλωσιν... διὰ βασιλικῶν ὀρισμῶν».

868 Καθαίρεση μητροπολιτῶν Ἐφέσου καὶ Χαλκηδόνος

φ. 295^v-296^r

«συνοδικὴ καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. ιγ'
,αχλ' (1630)

Inc. Ἐπειδὴ τῶν ἱερωτάτων μητροπολιτῶν, καὶ

Π. Καθαίρουνται καὶ στεροῦνται τῆς ἀρχιεροσύνης τοὺς οἱ μητροπολίτες Ἐφέσου Σιλβέστρος καὶ Χαλκηδόνος Ἰσαάκ, ἐπειδὴ δὲν προσῆλθαν ἐνώπιον τῆς συνόδου γιὰ νὰ ἀπολογηθοῦν «περὶ ὧν ἐτόλμησαν κατὰ τὴν ἡμῶν μετριότητος, καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀπάσης».

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολὴ 1, 98-99, σημ. 194.)

869 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἐφέσου Καππαδοκίας

φ. 296^rἸπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)28 Ἀπριλίου
,αχλ' (1631)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Ἐφέσου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἐφέσου ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος Παντόγαλος, μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Σιλβέστρου.

870 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καισαρείας Καππαδοκίας

φ. 296^rἸπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)8 Ἰουνίου, ἰνδ. ιγ'
,ζρλ' (1630)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Καισαρείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καισαρείας ὁ μητροπολίτης Χαλκηδόνος Ἰσαάκ, τοῦ Ἐπιφανίου ἀκαταβιβασθέντος εἰς θρόνον...», ὁ ὅποιος δὲν κατονομάζεται οὔτε στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. οὔτε στὸ κείμενο τοῦ Κώδικα Α': καὶ στὰ δύο ἀφῆγεται κενό.

871 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χαλκηδόνοςφ. 296^r

Ἑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

10 Ἰουνίου, ἰνδ. ιγ΄
,ζρλη΄ (1630)

Inc. *Τῆς ἀγνωτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνος ἀνευ*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χαλκηδόνος ὁ ἀρχιεπίσκοπος Τζίας καὶ Θερμίων Νεκτάριος, μετὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ Ἰσαὰκ στὸν μητροπολιτικὸ θρόνο Καίσαρείας τῆς Καππαδοκίας.

872 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Τζίας καὶ Θερμίωνφ. 296^{r-v}

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ΄ «καθαίρεσις»

Μάρτιος, ἰνδ. ιγ΄ [1660]

Inc. *Γνώριμον ἐστὶν ὑμῖν ἅτασι κατὰ*

Π. Καθαίρεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος Τζίας καὶ Θερμίων Γερμανός, ἐπειδὴ ἐπέδειξε ἀπειθεία πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ: ὁ νεοεκλεγείς Γερμανός, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου Β΄ ποὺ κατεῖχε προεδρικῶς τὴν ἀρχιεπισκοπὴ αὐτή, δὲν προσῆλθε στὴν Κωνσταντινούπολη «ἀπονείμει τὴν ὀφειλομένην προσκύνησιν τῷ... πατριαρχικῷ θρόνῳ». Ἡ καθαίρεση γνωστοποιεῖται ἀπὸ τὸν πατριάρχη στοὺς κληρικούς, τοὺς ἱερεῖς, τοὺς ἄρχοντες καὶ τὸ ποίμνιο τῆς ἀρχιεπισκοπῆς.

873 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Τζίας καὶ Θερμίωνφ. 296^v

Ἑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

14 Αὐγούστου, ἰνδ. ιδ΄
,αχζα΄ (1661)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Τζίας καὶ Θερμίων ὁ ἱερομόναχος Γρηγόριος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Γερμανοῦ.

874 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Πισιδίαςφ. 296^v

Ἑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ιε΄
,αχζα΄ (1661)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Πισιδίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Πισιδίας ὁ πρῶν μητροπολίτης Λή-
μου Ἰωακείμ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σιλβέστρου.

875 Ἐκλογή μητροπολίτου Ἰκονίου

φ. 296^v-297^r

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Ἰουλίος ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α΄
,αχλ' (1630)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἰκονίου ἄνευ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἰκονίου ὁ ἱερομόναχος Ἀβέρκιος με-
τὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀθανασίου.

876 Ἐπικύρωση κυριότητας κτητορικοῦ ναοῦ

φ. 297^r

«συνοδικῶν γράμματα»

,αχκς' (1626)

Inc. Ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς

Π. Ἐπικυρώνεται ἀπόφασις τοῦ μητροπολίτου Χίου, σύμφωνα με
τὴν ὁποία ὁ ναὸς τῆς Παναγίας τῆς «Βλαχερονιτήσεως» στὴ Χίο ἀνήκει
στὸν Ἀντώνιο Σκαθῆ, ἐγγονὸ τοῦ κτήτορος παπα-Κωνσταντῆ Σκαθῆ, καὶ
ὅχι στὶς θυγατέρες τοῦ παπα-Γεωργίου Σκαθῆ, οἱ ὁποῖες καὶ ἀφορίζονται,
μαζὶ με τοὺς ἄνδρες τους, ἐπειδὴ παρὰ τὴ μητροπολιτικὴ ἀπόφασις κατα-
κράτησαν τὸ ναό. Ἡ κατακύρωση τοῦ ναοῦ στὸν Ἀντώνιο Σκαθῆ στηρί-
ζεται στὴν αἰτιολογία ὅτι στὴ διαδοχὴ κτητορίας ναοῦ προτιμῶνται οἱ
ἄρρενες.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 144-146.)

877 Παραίτηση μητροπολίτου Διδυμοτείχου

φ. 297^{r-v}

«παραίτησις»

Ἰούλιος, ἰνδ. ιδ΄
,αχλα' (1631)

Inc. Ἐπειδὴ κατὰ τὸν τῆς φύσεως

Π. Ὁ μητροπολίτης Διδυμοτείχου Ἀνθίμος με ἰδιόχειρο γράμμα
παραίτεται ἀπὸ τὸ θρόνο τῆς ἐπαρχίας του λόγῳ γήρατος, διατηρεῖ ὅμως
τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης. «Δίδει ἄδειαν» στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη

νά ἐκλέξει στή θέση του τὸν ἀντιπρόσωπο του ἱερομόναχο Λαυρέντιο «καὶ οὐχ ἕτερον».

878 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Διδυμοτείχου

φ. 297^v

Ἰπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

16 Ἰουλίου
ἰνδ. ιδ', 1631

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Διδυμοτείχου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Διδυμοτείχου ὁ ἱερομόναχος Λαυρέντιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἀνθίμου.

879 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καφᾶ

φ. 297^v

Ἰπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

2 Αὐγούστου, ἰνδ. ιδ'
,αχλα' (1631)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Καφᾶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καφᾶ ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γενναδίου.

880 Ἐπικύρωση προβιβασμοῦ ἐπισκοπῆς σὲ ἀρχιεπισκοπὴ

φ. 297^v-298^r

«συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριον
γράμμα»

Φεβρουάριος
ἰνδ. ιε', 1632¹

Inc. Ἡμεῖς μὲν θέλοντες τιμῆσαι τὴν

Π. Ἐπικυρώνεται ὁ προβιβασμὸς τῆς ἐπισκοπῆς Ζακύνθου καὶ Κεφαλληνίας σὲ ἀρχιεπισκοπὴ καὶ ἐπιβεβαιώνονται οἱ ἀρμοδιότητες τοῦ πρῶτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Νικοδήμου Μεταξᾶ· παράλληλα καλεῖται ὁ πρωτοπαπᾶς αὐτῶν καὶ ὁ ἐσόμενος τῇ τοῦ πρωτοπαπαδικίου ἐνεργείᾳ ἀρκοῦμενος, παύσεται πάσης αὐθαδείας, μηδεμίαν ἐξουσίαν ἔχων, παρόντος καὶ ἀπόντος τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως»².

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὁλογράφως.

2. ΣΑΘΑΣ, Ν.Φ., 282-284: ἀπὸ τοῦ Libro Consigli στὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Κεφαλληνίας.

881 Ἐπαναφορὰ περιοχῆς ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ μητροπόλεως
φ. 298^{r-v}

«συνοδικὸν σιγγιλιῶδες
βεβαιωτήριον γράμματα» ,αχλβ' (1632)

Inc. Ὁ Επειδὴ μετὰ τὸ ἐκβληθῆναι τοῦ

Π. Ὁ πρῶν Μονεμβασίας Μητροφάνης εἶχε δεχτεῖ νὰ παραχωρήσει τὴ θέσιν τοῦ στὸν Νεόφυτο ἔναντι 80.000 ἄσπρων, ὅμως εἶχε ἐπιτύχει νὰ διατηρήσει τὴ δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπὶ τῆς περιοχῆς τῆς Καλαμάτας μετὰ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι εἶχε νὰ ἀποπληρώσει χρέος 40.000 ἄσπρων. Τὸ χρέος αὐτὸ δέχτηκε νὰ τὸ ἀναλάβει ὁ Νεόφυτος καὶ νὰ ἐπαναφέρει τὴν Καλαμάτα μετὰ τὴν περιοχὴ τῆς στὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς μητροπόλεως, ἐπειδὴ ἡ συνύπαρξίς του μετὰ τὸν πρῶν Μονεμβασίας στὴν ἴδια περιοχὴ ἦταν ἀδύνατη.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πέντε πατριαρχικά*, 505-507.)

882 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Προύσης
φ. 298^v-299^r

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...») Αὐγούστος, ἰνδ. β'
,αχλδ' (1634)

Inc. Ὁ Επειδὴ τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Προύσης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Προύσης ὁ σακελλάριος τῆς μητροπόλεως αὐτῆς Χρύσανθος, μετὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ Ἰωάσαφ περίπου τῶν ἑκατὸν χρόνων βιώσαντος καὶ ὑπεργεγηρακός καὶ τοῦ ὄρῳ ὅλως καὶ ἀκούειν στερηθέντος».

883 Ἐπιτίμιο κατὰ πρωτοσυγκέλλου
φ. 299^r

Καθαίρεση [χ.χ.· ἀλλὰ 1633/1635-
1636/1638-1639] ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β'

Inc. Ὁ Επειδὴ ἐνώπιον τῆς ἡμῶν μετριότητος

Π. Ἡ πράξις εἶναι ἡμιτελής· προφανῶς πρόκειται νὰ ἀποφασιστεῖ ἡ καθαίρεση κάποιου πρωτοσυγκέλλου Παρθενίου, ἐπειδὴ α) παραχώρησε ἄδεια γάμου στὸν «ἔχοντα γυναῖκα διὰ κεπηνίου» ἱερομόναχο Φωτεινὸ καὶ β) ἡ πράξις αὐτὴ ἐγένε σὲ κάποιον χωρὶς τῆς μητροπόλεως Κυζίκου, τὸ ὅποιο ἦταν ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας του.

884 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἡρακλείαςφ. 299^Γ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Γ' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰνδ. δ'
αχλς' (1636)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἡρακλείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἡρακλείας ὁ μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας Ἰωαννίκιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Ἱερεμίου.

885 Ἀναγνώριση κυριότητος κτημάτων καὶ λύση ἀφορισμοῦφ. 299^{Γ-Υ}

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β' Συνοδικὸ γράμμα
(ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1612-1620]

Inc. Ὁ ἀπ' αὐτόθι Ἰωάννης ὁ

Π. Ἀναγνωρίζεται ὅτι δικαίως ὁ Ἰωάννης, γιὸς τοῦ Κομνηνοῦ ἀπὸ τῆ Σελίτζιανη (ἐπισκοπὴ Δρυϊνουπόλεως), νέμεται καὶ καρποῦται τὰ χωράφια ποῦ εἶχε ἀγοράσει πρὶν ἀπὸ σαράντα πέντε χρόνια ὁ πατέρας του, καὶ ἐπομένως ἀδίκως τὸν κατηγόρησαν ὅτι τὰ εἶχε ἰδιοποιηθεῖ ἀπὸ τὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Κατόπιν αὐτοῦ λύεται ὁ ἐναντίον του ἀφορισμὸς καὶ τιμωροῦνται μὲ ἀργία οἱ Λαμποβιώτες παπα-Ἰωάννης καὶ παπα-Μαργαρίτης, οἱ ὅποιοι εἶχαν κατηγορήσει ψευδῶς τὸν Ἰωάννη. Παράλληλα ἀκυρώνεται προηγούμενο πατριαρχικὸ γράμμα μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε ἀποξενωθεί ὁ Ἰωάννης ἀπὸ τὰ κτήματά του.

886 Ἐπικύρωση κυριότητος κτημάτωνφ. 299^Υ

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' «συνοδικὸν ἐπικυρωτικὸν
γράμμα»

Μάρτιος, Ἰνδ. δ'
ζρκθ' (1621)

Inc. Τῇ ἡμῶν μετριότητι ἐνεφανίσθη γράμμα

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ προηγούμενη ἀπόφασις τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β' καὶ ἀποφασίζεται ὅτι τώρα, μετὰ τὸν ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ Ἰωάννη Κομνηνοῦ, νόμιμος κύριος τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα εἶχε ἀγοράσει ὁ Κομνηνὸς ἀπὸ τὸ μονῆριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὴ Σελίτζιανη, εἶναι ὁ γιὸς του Σαούλης.

887 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μηδείαςφ. 299^v-300^rἽπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)Ἰουλίος, ἰνδ. ε' ΝΕΟΦΥΤΟΣ Γ'
,αχλζ' (1636)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μηδείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηδείας ἄδελφος ἱερωμένος μετὰ τὴν παραιτήσῃ τοῦ Θεοδοσίου. (Στὸ ὑπόμνημα δὲν εἶναι γραμμένα τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων· βλ. ὡστόσο πράξη 982 ὅπου τὸ πλήρες κείμενο τοῦ ὑπομνήματος ἐκλογῆς τοῦ Μητροφάνους.)

888 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεωςφ. 300^rἽπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)19 Ἰουνίου, ἰνδ. ζ' ΑΝΘΙΜΟΣ Β'
,ζρλζ' (1623)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως, δῖχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως ὁ μητροπολίτης Ἀγχιάλου Παρθένιος μετὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ πρώην Ἀδριανουπόλεως Ἀνθίμου στὸν οἰκουμενικὸ θρόνο.

(ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 98: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

889 Καθαίρεση τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Δ'φ. 300^r

«σημείωμα»

25 Ἰουνίου, ἰνδ. ζ'
,ζρλζ' (1623)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ στραβοῤαμσεῖας Γρηγόριος χωρεῖς

Π. Καθαίρεται, ἀφορίζεται καὶ ἐξορίζεται ὁ πρώην οἰκουμενικὸς πατριάρχης Γρηγόριος Δ', ἐπειδὴ «ἐπέβη ληστρικῶς» τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Συμβολὴ* 1, 107.)**890** Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Μήλου καὶ Κιμώλουφ. 300^{r-v}

«συνοδικὴ καθαίρεσις»

,αχλγ' (1633) ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ Α'

Inc. Ὑπειδὴ τὸν πρῶτον Μήλον ἀρχιεπίσκοπον

Π. Καθαίρεται ἐκ νέου καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ πρῶτος ἀρχιεπίσκοπος Μήλου Μελέτιος, ἐπειδὴ μετὰ τῇ λύσει τῆς πρώτης καθαιρέσεώς του «ἐμηχανήσατο δόλον κατὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος φάρμακον δηλητήριον παρασκευάσας ἐπὶ τῷ θανατῶσαι ἡμᾶς», πράγμα τὸ ὁποῖο καὶ ἄλλοι ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ κατηγορούμενος ὁμολόγησε. Ἡ καθαίρεση γνωστοποιεῖται ἀπὸ τὸν πατριάρχη στοὺς κληρικούς, τοὺς ἱερεῖς, τοὺς ἄρχοντες καὶ τὸ ποίμνιο τῆς ἀρχιεπισκοπῆς.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μήλος*, 216-217.)

891 Ὑκλογὴ μητροπολίτου Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως φ. 300^v

ΑΝΘΙΜΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Αὔγουστος, ἰνδ. ζ'
,ζρλα' (1623)

Inc. Τῶν ἀγιωτάτων μητροπόλεων Μηδείας, καὶ

Π. Ὑκλέγεται μητροπολίτης Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως ὁ ἐφημέριος τῆς Μ. Ὑκκλησίας ἱερομόναχος Θεοδόσιος, μετὰ τὴν παραίτηση τῶν Μηδείας Ἀρσενίου καὶ Σωζοπόλεως Καλλινίκου (πρβ. πράξη 893).

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Κατάλογοι*, 99: τμῆμα τῆς πράξεως.)

892 Ὑομολογία πίστεως

φ. 300^v-301^r

Ὑομολογία
(«προέταξα... ὑπέγραψα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ Αὔγουστος 1623¹]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν πατέρα

Π. Ὑομολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως Θεοδοσίου καὶ τοῦ ὑποψηφίου Δρύστρας Ἀντωνίου (βλ. πράξη 938).

893 Ὑνωσις μητροπόλεων Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως φ. 301^r

«συνοδικὸν σιγίλλιδες
γράμμα»

Αὔγουστος, ἰνδ. ζ'
,ζρλα' (1623)

1. Τὸ ἴδιο κείμενο ὁμολογίας πίστεως φαίνεται ὅτι ὑπέγραψε, τὸ 1633, καὶ ὁ ὑποψήφιος Δρύστρας Ἀντώνιος.

Inc. Πολλοῦ ἐπαίνου ὡς ἀληθῶς ἄξιος

Π. Ἀποφασίζεται ἡ ἔνωση τῶν μητροπόλεων Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως, ἐπειδὴ «αἱ μεταβολαὶ καὶ αἱ συγχύσεις τῶν πραγμάτων, πρὸς φθορὰν τελείαν κατήνεγκον [αὐτάς]»· ὁρίζεται ὅτι ἡ νέα μητρόπολη Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως ὀφείλει νὰ παρέχει ὡς χαράτσι εἴκοσι φλωριά.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Κατάλογοι*, 97-98: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

894 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καισαρείας Καππαδοκίας φ. 301^{Γ-Υ}

Ὑπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Σεπτέμβριος, ἰνδ. ζ'

,ζρλβ' (1623)

Inc. Τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Καισαρείας Καππαδοκίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας ὁ πρῶτον ἀρχιεπίσκοπος Μήλου Γερμανὸς μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν ἐπὶ πέντε ἔτη τῆς ἐπαρχίας ἀπὸ τὸν Γρηγόριο.

(ΑΤΕΣΗΣ, *Μήλος-Κίμωλος*, 41.)

895 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων φ. 301^Υ

Ὑπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰνδ. ζ'

,αχκγ' (1623)

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Λιτζᾶς

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων ὁ ἱερομόναχος Δωρόθεος μετὰ τὴν καθάρσιν τοῦ Ἀρσενίου· ἡ ἐκλογὴ γίνετα ὕστερα ἀπὸ παράκλησιν τοῦ μητροπολίτου Λαρίσης Γρηγορίου.

896 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Γαρδικίου φ. 301^Υ

Ὑπόμνημα

(«ἐθέμεθα... πρῶτον...»)

,αχκγ' (1623)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Γαρδικίου

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Γαρδικίου ὁ ἱερομόναχος Γρηγόριος μετὰ

τὴν καθάριεσιν τοῦ Μητροπολίτου ἢ ἐκλογὴ γίνεται ὕστερα ἀπὸ παρακλή-
σιν τοῦ μητροπολίτου Λαρίσης Γρηγορίου.

897 Παραίτηση μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας

φ. 301^v

«παραίτησις»

1 Ἀπριλίου, ἰνδ. ζ'
,ζλ[=ρ]λβ' (1624)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας Ἰγνάτιος, μὲ ἰδιόχειρο
γράμμα, παραιτεῖται ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῦ λόγῳ ἀσθενείας καὶ γήρατος·
διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς.

898 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας

φ. 301^vἸπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρώτον...»)Ἀπριλίου, ἰνδ. ζ'
,αχμδ' (1624)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Γάνου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας ὁ παπα-Ἰωαννίκι-
ος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ἰγνατίου.

899 Ὁμολογία πίστεως

φ. 302^rὉμολογία
(«προέταξα... ὑπέγραψα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1624]

Inc. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν πατέρα

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Γάνου καὶ
Χώρας Ἰωαννικίου.

900 Καθάριεσιν μητροπολίτου Σηλυβρίας

φ. 302^{r-v}

«συνοδικὴ καθάριεσις»

Μάιος, ἰνδ. ζ'
,ζρλβ' (1624)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ ὁπωσδήποτε χορηματῆ[=ι]σας καὶ

Π. Καθαيريται ὁ μητροπολίτης Σηλυβρίας Μακάριος «τοῦτο μὲν ὡς παραλόγως καὶ παρακόνας [=παρὰ τοὺς κανόνας] ἀρχιερατεύσας ἐν τῇ μητροπόλει Σηλυβρίας, τοῦτο δὲ καὶ ὡς ἱερόσυλος καὶ ἐναντίος καὶ ἀπειθής τῶν πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν γραμμάτων». Ὁ Μακάριος εἶχε διατελέσει μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας καὶ καθαιρέθηκε, Νικαίας καὶ καθαιρέθηκε, καὶ πάλι Γάνου καὶ Χώρας ἀπὸ ὅπου καὶ πάλι καθαιρέθηκε. Ὑπῆρξε δὲ συνεργάτης τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Δ' τοῦ ἀπὸ Ἀμασείας.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Σηλυβρία, 118-119.)

901 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σηλυβρίας

φ. 302^v

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

29 Ἀπριλίου, ἰνδ. ζ'
,ζρλβ' (1624)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σηλυβρίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σηλυβρίας ὁ πρωτοσύγκελλος Ἡρακλείας Λαυρέντιος μετὰ τὴν καθάρσιν τοῦ Μακαρίου.

902 Παραίτηση μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους φ. 302^v

(«παραίτησις»)

Φεβρουάριος, ἰνδ. ζ'
,αρχγ' (1623)

Inc. Διὰ τῆς παρούσης μου ἀποδείξεως

Π. Ὁ μητροπολίτης Ναυπλίου καὶ Ἀργους Σωφρόνιος, μὲ ἰδιόχειρο γράμμα, παραιτεῖται λόγῳ γήρατος καὶ ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του.

903 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ναυπλίου καὶ Ἀργους φ. 302^v

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

29 Ἀπριλίου, ἰνδ. ζ'
,ζρλβ' (1624)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Ναυπλίου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ναυπλίου καὶ Ἀργους ὁ ἱερομόναχος Θεοφάνης μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Σωφρονίου.

904 Ὁμολογία πίστεωςφ. 302^v-303^r

Ὁμολογία
(«προέταξα»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1624]

Inc. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν πατέρα

Π. Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μητροπολίτου Σηλυβρίας
Λαυρεντίου.

905 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἰκονίου καὶ Τυάνωνφ. 303^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

1 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. θ'
,ζρλδ' (1625)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἰκονίου καὶ Τυάνων ὁ ἱερομόναχος
Ἀθανάσιος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Λεοντίου.

906 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θηβῶνφ. 303^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

24 Μαρτίου, ἰνδ. θ'
,ζρλδ' (1626)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Θηβῶν, δίχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θηβῶν ὁ πρῶν ἀρχιεπίσκοπος Ὁρε-
ῶν Δανιήλ, μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Μητροφάνους.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, Δωρόθεος, 30-31.)

907 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Κῶφ. 303^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

22 Μαρτίου, ἰνδ. θ'
,ζρλδ' (1626)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Κῶ, ἄνευ

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Κῶ ὁ πατριαρχικὸς ἐφημέριος, ἱε-

ρομόναχος Ἀντώνιος, στὸν ἐπὶ πολλὰ χρόνια κενὸ ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνο-
νο τῆς Κῶ.

908 Ἀποκατάσταση μητροπολίτου Ἐφέσου

φ. 303^{r-v}

«συνοδικὸν βεβαιωτήριον
καὶ ἀθωώσεως γράμμα»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ι'
,ζρλε' (1626)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ εἰς τὰ μέρη

Π. Ἀποκαθίσταται ἐκ νέου στὸν μητροπολιτικὸ θρόνο Ἐφέσου ὁ
καθηρημένος μητροπολίτης Γαβριήλ, ἐπειδὴ ἀποδείχτηκε ὅτι ὁ πα-
τριαρχικὸς ἐξαρχὸς Σίλβεστρος ἔγραψε πρὸς τὴ σύνοδο τῆς Μ. Ἐκκλη-
σίας καὶ ἀναληθῶς ἀνέφερε ὅτι ὁ Γαβριήλ δὲν κατέβαλε τὰ πατριαρχικά
δικαιώματα. Τὴ θέση τοῦ καθαιρεθέντος Γαβριήλ εἶχε καταλάβει ὁ πρῶην
Γάνου καὶ Χώρας Ἰγνάτιος, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ μεταξὺ πέθανε. Στὴ σύνοδο
ποῦ ἐπανεφέρε τὸν Γαβριήλ συμμετεῖχε καὶ ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας
Γεράσιμος.

909 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἰμβρου

φ. 303^v

Ἰπόμνημα
(«α^{ον}... ἐθέμεθα...»)

10 Ἀπριλίου, ἰνδ. ι'
,ζρλε' (1627)

Inc. Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀγνωστὴ Ἰμβρου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἰμβρου ὁ ἐφημέριος τῆς μητροπό-
λεως αὐτῆς ἱερομόναχος Σωφρόνιος μετὰ τόν, πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, θά-
νατο τοῦ Χριστοφόρου.

910 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Καισαρείας Καππαδοκίας

φ. 303^v

Ἰπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Ἰούνιος
ἰνδ. ι', 1627

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Καισαρείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Καισαρείας ὁ μητροπολίτης «Ἀμιδος»
Ἐπιφάνιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Γρηγορίου καὶ τὴν παραχώρησίν της
γὰ κάποιον διάστημα «Γερμανῶ τινι» ὕστερα ἀπὸ μεσολάβηση «ἀρχόν-
των».

911 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σεβαστείαςφ. 303^v-304^rἽπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)Μάιος, ἰνδ. ιβ'
,αχλθ' (1629)

Inc. Ἐπειδὴ καὶ ἡ τῆς Σεβαστείας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σεβαστείας ὁ ἱερομόναχος Ἰωσήφ
στὴν ἐρημωμένη ἀπὸ πολλὰ χρόνια μητρόπολη αὐτή.**912** Παραίτηση μητροπολίτου Μυτιλήνηςφ. 304^r

«παραίτησις»

27 Μαΐου ,αχλθ' (1629)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν, ἀρχιερατεύσας ἐν

Π. Ὁ μητροπολίτης Μυτιλήνης Κωνστάντιος σημειώνει στὸν Κώ-
δικα ὅτι παραιτεῖται λόγω γήρατος, διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρ-
χιεροσύνης.**913** Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μυτιλήνηςφ. 304^rἽπόμνημα
(«α^{ον}... ἐθέμεθα...»)27 Μαΐου, ἰνδ. ιβ'
,αχλθ' (1629)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Μυτιλήνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μυτιλήνης ὁ «ἐκεῖθεν ἐλθὼν» ἱερο-
μόναχος Παρθένιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Κωνσταντίου.**914** Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀγκύραςφ. 304^rἽπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)11 Αὐγούστου, ἰνδ. ιδ'
,αχλι[=α]' (1631)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτάτης μητροπόλεως Ἀγκύρας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀγκύρας ὁ ἱερομόναχος Λαυρέντιος
μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Παρθενίου.

915 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Μήλου καὶ Κιμώλου φ. 304^{r-v}

«συνοδική καθαίρεσις»

Νοέμβριος, ἰνδ. α΄
,αχλβ΄ (1632)

Inc. Ὑπειδὴ ἀναφοραὶ ἐνυπόγραφοι ἐπέμφθησαν ἐνταῦθα

Π. Καθαίρεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μήλου καὶ Κιμώλου Μελέτιος «οἷα βίου ἀσέμνου, καὶ ἀσώτου, καὶ τὰ χεῖριστα τῆς ἀρχιεροσύνης πράττων».

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μήλος*, 215-216.)**916** Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Μήλου καὶ Κιμώλου φ. 304^vὙπόμνημα
(«αὐ... ἐθέμεθα...»)Νοέμβριος, ἰνδ. α΄
,αχλβ΄ (1632)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Μί[=ή]λου ἀρχιερέως

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Μήλου καὶ Κιμώλου ὁ «ἐκεῖσε ᾗδη ἐλθὼν» ἱερομόναχος Μακάριος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Μελετίου.

(ΛΤΕΣΗΣ, *Μήλος-Κίμωλος*, 47-48.)**917** Ἐκλογὴ μητροπολίτου Κυζίκου φ. 304^vὙπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)14 Νοεμβρίου, ἰνδ. β΄
,αχλγ΄ (1633)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Κυζίκου γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Κυζίκου ὁ μέγας ἀρχιμανδρίτης Ἀνθιμος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Παρθενίου.

918 Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας μητροπόλεως Λακεδαιμονίας φ. 304^v-305^r«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
ἐπικυρωτικὸν γράμμα»Δεκέμβριος, ἰνδ. δ΄
,ζρχθ΄ (1620)

Inc. Ὅτι μὲν ἡ ἀγιωτάτη μητρόπολις

Π. Ἐπιβεβαιώνεται παλαιότερο γράμμα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β', σύμφωνα με τὸ ὅποιο ἡ περιοχὴ τῆς Δημητσάνας μαζί με τὰ γύρω χωριά «σὺν τῷ Ἀργυροκάστρῳ», τὴν ὁποία εἶχε ἀποσπάσει παρανόμως ἐπὶ Ραφαήλ Β' κάποιος ἱερομόναχος Ἀθανάσιος καὶ εἶχε αὐτοχειροτονηθεῖ ἀρχιεπίσκοπος «Δημητζάνης καὶ Ἀργυροκάστρου», ἀνήκει στὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς μητροπόλεως Λακεδαιμονίας. Τὸ ἐπὶ Τιμοθέου Β' γράμμα εἶχε ζητήσῃ ὁ τότε μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Διονύσιος· ὁ διάδοχός του Ἰωάσαφ ζητᾷ τώρα τὴν ἐπιβεβαίωσιν αὐτῇ. Στὴ σύνοδο συμμετέχει καὶ ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Γεράσιμος.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀρχιερεῖς, 170-172.)

919 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νεοκαισαρείας

φ. 305^r

Ἵπόμνημα
(«ἐθέμεθα... πρῶτον...»)

19 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ἰδ'
α,χλ' (1630)

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ ἐν τῇ Νεοκαισαρείᾳ

Π. Ἐκλέγεται νέος μητροπολίτης Νεοκαισαρείας μετὰ τὴν παρίτηση τοῦ Παρθενίου. Στὴν πραγματικότητα πρόκειται γιὰ μετὰθεση τοῦ Γαγγρῶν στὴ μητρόπολιν Νεοκαισαρείας. Στὸ ὑπόμνημα δὲν εἶναι γραμμένο κανένα ἀπὸ τὰ ὄνόματα τῶν ὑποψηφίων.

920 Ἐκδοσις Ἰσου παλαιοῦ σιγίλλιδος γράμματος φ. 305^r-306^r

«Ἰσον... τοῦ Ἰσου τοῦ... πατριαρχικοῦ
...σιγίλλιδος γράμματος»

[χ.χ.· ἀλλὰ Ἰούνιος 1624]

Inc. Ἰσον ἀπαρᾶλ[λ]άτως τοῦ Ἰσου τοῦ

Inc. γράμματος. Καὶ λυμένων μὲν κατασκευαῖ τοῖς

Π. Ἡ πατριαρχικὴ σύνοδος ἐκδίδει Ἰσον σιγίλλιδος γράμματος τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Πολυευκτοῦ («ἐν ἔτει ς, υ, ο, ε^ο, μηνὶ αὐγούστῳ, ἡνδικτιῶνος θ^ς» [=967]), μετὰ τὸ ὅποιο ἀποδιδόταν ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τῆς Θεοτόκου στὴν τοποθεσίᾳ «τῆς Μονοπόρου» κοντὰ στὴ Δημητσάναν, τὴν ὁποία ἱδρυσε ὁ πρωτασκηρῆτης Ἰωάννης Λαμπαρδόπουλος ὁ Φιλόσοφος¹.

1. ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ, *Δημητσάνα*, 49-52: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο ἔγγραφο τῆς ἐπιχωρώσεως. Γιὰ τὴν πράξιν ὁ J. Darrouzès γράφει: «l'acte est certainement remanié, ou faux» (DARROUZÈS, Ὀφφίκια, 434).

921 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς φ. 306^{r-v}

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
σιγγιλιῶδες γράμμα»

Μάιος, ἰνδ. ζ'
ζρλβ' (1624),

Inc. Τὸ εἰς μερίζονα ἰσχὺν ἐπιβεβαιουῖσθαι

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς Θεοτόκου τῆς ἐπονομαζομένης τοῦ Φιλοσόφου ὕστερα ἀπὸ αἴτημα τῶν μοναχῶν τῆς. Στὴ σύνοδο ποὺ ἐκδίδει αὐτὴ τὴν πράξιν συμμετέχουν καὶ οἱ ἄλλοι τρεῖς πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μονὴ Φιλοσόφου*, 78-82: ἀπὸ τὸ πρωτότυπο στὸ Ἄρχειο τῆς Σχολῆς Δημητσάνας σὲ ἀντιβολὴ πρὸς τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. — ὁ ἴδιος τὸ εἶχε δημοσιεύσει καὶ στὴν *ΕΕΒΣ* 26(1956) 211-215.)

922 Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας μητροπόλεως φ. 306^v-307^r

«συνοδικὸν σιγγιλιῶδες
γράμμα»

Μάρτιος, ἰνδ. ε'
ζρλ' (1622)

Inc. Οὐδὲν οὕτως ἄρα εὐλογόν τε

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ δικαιοδοσία τῆς μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν ἐπὶ τῶν ἐπισκοπῶν Μεθώνης καὶ Σαρσοκορώνης καὶ συγχρόνως καλεῖται ὁ μητροπολίτης Μονεμβασίας νὰ μὴν προβάλει πλέον διεκδικήσεις ἐπὶ τῶν ἐπισκοπῶν αὐτῶν. Παρόμοια γράμματα εἶχαν ἐκδώσει καὶ οἱ πατριάρχες Νέοφυτος Β', Ραφαὴλ Β' καὶ Τιμόθεος Β', ἀλλὰ ὁ μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν Θεοφάνης αἰτεῖται τώρα καὶ νέα ἐπιβεβαίωση.

(ΚΝΗΤΗΣ, *Μεθώνη*, 319-321: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

923 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας χωριῶν φ. 307^{r-v}

«πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν
σιγγιλιῶδες γράμμα»

25 Φεβρουαρίου, ἰνδ. ε'
ζρλ' (1622)

Inc. Τοῦ νόμου φησὶ γενομένου ἐπὶ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ὅτι τὰ δύο χωριά στὴ Χίο, Πυργὶ καὶ Βολισός, εἶναι πατριαρχικά σταυροπήγια, καὶ κατὰ συνέπειαν κακῶς ὁ μητρο-

πολίτης Χίου Συμεών τὰ «προσεκόλλησε» στὴ δικαιοδοσία τῆς μητροπόλεώς του. Καλεῖται ὁ νῦν Χίου Ἰγνάτιος νὰ σεβαστεῖ τὴν πρὸ πάνω ἀπόφαση.

(ΦΟΡΟΠΟΛΟΣ, *Ἐγγραφα*, 23-24: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

924 Παραχώρηση ἐξαρχίας

φ. 307^v-308^r

«πατριαρχικὸν συνοδικὸν
εὐεργετικὸν γράμματα»

Αὐγουστος, ἰνδ. ε'
ζρλ' (1622)

Inc. *Ἡ καθ' ἡμᾶς αὕτη τοῦ*

Π. Παραχωρεῖται ἡ ἐξαρχία τῶν χωριῶν Πυργίου καὶ Βολισσοῦ τῆς Χίου στὸν ἄρχοντα Μιχαὴλ Καβάκο «ἵνα... νέμῃται καὶ καρποῦται δι' ἐπιτρόπου αὐτοῦ τὰ ἐξ αὐτῶν εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα».

(ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, *Ναὸς τῶν Χίων*, 369: πιθανῶς ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. ΦΟΡΟΠΟΛΟΣ, *Ἐγγραφα*, 59-60: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

925 Ἐπιβεβαίωση παραχωρήσεως ἐξαρχίας

φ. 308^{r-v}

ΑΝΘΙΜΟΣ Β' «πατριαρχικὸν, συνοδικὸν,
βεβαιωτήριον γράμματα»

Ἰνδ. ζ'
ζρλ' (1623)

Inc. *Ἐπειδὴ ὁ πρὸ ἡμῶν ἀγιώτατος*

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ παραχώρηση τῆς ἐξαρχίας τῶν χωριῶν Πυργίου καὶ Βολισσοῦ τῆς Χίου στὸν Μιχαὴλ Καβάκο. Διευκρινίζεται ὅτι ἡ ἐξαρχία αὐτὴ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δύο χωριά περιελάμβανε καὶ τὰ «χωρίδια» τοῦ «Συγυροῦντος, Μάρκου, Φοιτᾶ καὶ Πυραμοῦ».

(ΦΟΡΟΠΟΛΟΣ, *Ἐγγραφα*, 61: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

926 Ἐκλογή μητροπολίτου Διδυμοτείχου

φ. 308^v

ΚΥΡΙΛΛΟΣ Α' Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτων...»)

18 Ἰουλίου, ἰνδ. α'
αχλγ' (1633)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Διδυμοτείχου*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Διδυμοτείχου ὁ οἰκονόμος Ἀδριανουπόλεως, ἱερομόναχος Δανιὴλ μετὰ τὴ μετάρθεση τοῦ Λαυρεντίου στὴ μητρόπολη Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης.

927 Ἐπιβεβαίωση ὑπαγωγῆς τῆς ἐπισκοπῆς Κασσανδρείας
στὴ μητρόπολη Θεσσαλονίκης φ. 308^v

«συνοδικὸν ἐπικυρωτικὸν
βεβαιωτήριον γράμμα»

17 Ἰουλίου, ἰνδ. ζ'
ζρλβ' (1624)

Inc. *Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης*

Π. Ἐπιβεβαιώνονται παλαιότερα πατριαρχικά γράμματα (Τιμοθέου Β' καὶ Κυρίλλου Α'), σύμφωνα μὲ τὰ ὅποια ἡ περιοχὴ Κασσανδρείας εἶναι ἐπισκοπὴ τῆς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης καὶ ὄχι ἀρχιεπισκοπὴ. Ἡ ἐπιβεβαίωση αὕτη γίνεται μετὰ ἀπὸ αἵτημα τοῦ Θεσσαλονίκης Παΐσιου.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, *Θεσσαλονίκη*, 84-85.)

928 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Λευκάδος καὶ Ἀγίας Μαύρας
φ. 309^r

Ἰπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. ζ'
ζρλβ' (1624)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Λευκάδος, ἄνεν*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Λευκάδος ὁ πρωτοσύγκελλος Ναθαναὴλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ [Ἀνθίμου] πρώην ἀρχιεπισκόπου Λευκάδος (πρβ. πράξη 457).

929 Καθαίρεση ἱερομονάχου φ. 309^r

«καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. θ'
ζρλδ' (1626)

Inc. *Ἐπειδὴ ὁ ἱερομόναχος Μάξιμος, εὐρισκόμενος*

Π. Καθαίρεται ὁ ἱερομόναχος Μάξιμος, ἐπειδὴ «εὐρισκόμενος ἐν τῷ ὁσπιτίῳ τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος τιμιωτάτου μεγάλου ἐκκλησιάρχου κυρίου Ἰωάννου» ἐτραυμάτισε βαρὶὰ μὲ μαχαίρι τὸν ὑπηρετὴ τοῦ ἄρχοντα, Κυριαζή.

930 Ἀποκατάσταση τοῦ πρώην μητροπολίτου Δρύστρας με
ταυτόχρονη καθάρεση τοῦ νῦν φ. 309^{r-v}

«πατριαρχικὸν γράμμα»

Ἰανουάριος, ἰνδ. θ'
,ζ'ρλδ' (1626)

Inc. Ἐπειδὴ δίκαιόν ἐστι τὰ παρὰ

Π. Ἀποκαθίσταται στὸν μητροπολιτικὸ τοῦ θρόνου ὁ πρώην Δρύστρας Ἰωακείμ ἐπειδὴ ἡ σύνοδος ἀναγνωρίζει ὅτι παρανόμως ἐκδιώχθηκε· ταυτόχρονα ἀποπέμπεται ἀπὸ τὴν ἴδια μητρόπολη καὶ καθαιρεῖται ὁ Μελέτιος, «ἐπειδὴ παρέβλεψεν τὴν αὐτοῦ ὑπόσχεσιν, ψευδόμενος ἅπερ ἐγγράφως συνέθετο, καταφρονήσας τὴν ἀρχιερατικὴν ἀπόφασιν τὴν περιεχομένην ἐν τῷ γεγονότι τόμῳ, παρὰ τῆς ἱερᾶς, καὶ ὑπερτελοῦς τῶν ἀρχιερέων συνόδου».

931 Ἐπιβεβαίωση σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονυδρίου φ. 309^v

«συνοδικὴ ἀπόφασις»

Μάιος, ἰνδ. ια'
,αρχκκ[=η]' (1628)

Inc. Οὐ μόνον χρέος ἐστὶ τῇ

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τοῦ μονυδρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς στὴν τοποθεσία «Καταφυγίου» τῆς Πάρου ὡς ὑποκειμένου στὴ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Μηνᾶ· ὁρίζεται ὅπως καὶ πρῶτα ὁ ἱερομόναχος Ἡσαΐας ὡς ἐπιστάτης αὐτοῦ. Τὸ μονύδριο αὐτὸ ἔγινε σταυροπηγιακὸ ἐπὶ Νεοφύτου Β' καὶ τώρα ἐπιβεβαιώνεται ἡ ιδιότητά του, ἐπειδὴ «Ντζανῆς τις Ντζαμέτζος» ἐπιχείρησε νὰ τὸ οἰκαιοποιηθεῖ προβάλλοντας ὅτι «δίκαιον δῆθεν ἔχειν κτητορικὸν ἐν αὐτῷ τῷ μονυδρίῳ».

932 Ἐκλογὴ ἐπισκόπου Βελλᾶς φ. 309^v-310^r

Ἰγρόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάιος, ἰνδ. θ'
,αρχκς' (1626)

Inc. Τῆς ἀγνωστάτης ἐπισκοπῆς Βελας δίχα

Π. Ἐκλέγεται ἐπίσκοπος Βελλᾶς ὁ «ἀπὸ ἀγίας Ἀναστασίας ἐκ χώρας Βελιτζίστας» ἱερομόναχος Νεόφυτος μετὰ τὴν καθάρεση τοῦ Σωφρονίου.

933 Ἐκλογή μητροπολίτου Ἀμασειας

φ. 310^Γ

Ἵπόμνημα
(«αὐτὸν... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. θ'
ζρλδ' (1626)

Inc. Ἐπειδὴ μετὰ τὴν κατὰ τῆς

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀμασειας ὁ πρόην ἐπίσκοπος Πρεσπῶν Ζαχαρίας μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Μελετίου.

934 Ἐκλογή ἀρχιεπισκόπου Ἀνδρου

φ. 310^Γ

Ἵπόμνημα
(«ἐξελεξάμεθα πρώτον...»)

19 Δεκεμβρίου
ἰνδ. ι', 1626

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Ἀνδρου

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Ἀνδρου ὁ ἱερομόναχος Μακάριος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Γρηγορίου.

(ΓΕΔΕΩΝ, Διασφαῖσεις, 363-364.)

935 Καθάρεσιν ἀρχιεπισκόπου Ἀνδρου

φ. 310^{Γ-V}

«καθάρεις»

Δεκέμβριος, ἰνδ. ι'
ζρλς[=ε]' (1626)

Inc. Ἐπειδὴ οἱ ἀπὸ τῆς νήσου

Π. Καθαίρεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀνδρου Γρηγόριος ἐπειδὴ, ἐκτὸς ἀπὸ τῆς ἄλλης κατηγορίας πρὸς τοῦ προσάπτουν οἱ ἐπαρχιώτες του, προσεβλήθη ἀπὸ τῆς νόσου λώβη καὶ πρέπει «μακρὰν ἀπέχεσθαι τοῦ λαοῦ... τοῦ μὴ γίνεσθαι μετὰδοσις πρὸς αὐτοῖς τῆς νόσου».

(ΓΕΔΕΩΝ, Διασφαῖσεις, 362-363.)

936 Ἐκλογή μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως

φ. 310^Γ

Ἵπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

28 Μαρτίου, ἰνδ. ι'
ζρλε' (1627)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως, δέχα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως ὁ πρῶν μητροπολίτης Δρύστρας Μελέτιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰωάσαφ.

937 Καθαίρεση μητροπολίτου Δρύστρας

φ. 310^v-311^r

«καθαίρεσις»

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ια΄
, αχκή' (1628)

Inc. Γνωστὸν ὑμῖν ἔστω, ὅτι ἡ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Δρύστρας Ἰωακείμ, ἐπεὶ δὲ κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴν ζητείαν καὶ τὸ βασιλικὸν χαράτσι καὶ «διὰ τὸ προστάξει ἡμῖν τὸν... καίμακάμην τὸν ἐπίτροπον τοῦ πολυχρονίου ἡμῶν βασιλέως καὶ παραγγεῖλαι ἀποδιῶξαι αὐτὸν τῆς ἐπαρχίας τούτης, διὰ τὰς ἀναφορὰς ἃς ἔλαβε κατ' αὐτοῦ παρὰ πολλῶν ἀρχόντων τιμάρια αὐτόσε κεκτημένων». Ἡ καθαίρεση γνωστοποιεῖται στοὺς κληρικούς, τοὺς ἱερεῖς, τοὺς ἄρχοντες καὶ τὸ ποίμνιο τῆς μητροπόλεως.

938 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Δρύστρας

φ. 311^rἘπόμενον
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)22 Μαρτίου, ἰνδ. α΄
, αχλγ' (1633)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δρύστρας προστάτον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Δρύστρας ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἱερομόναχος Ἀντώνιος, μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Ἰωακείμ (πρβ. τὴν προηγούμενη καὶ τὴν ἐπόμενη πράξη).

939 Δεύτερη καθαίρεση τοῦ μητροπολίτου Δρύστρας

φ. 311^r

«σημείωμα» καθαιρέσεως

[χ.χ.: ἀλλὰ post Ἀπρίλιος 1628]

Inc. Ἐπεὶ δὲ μεγάλη ἐγένετο μακροθυμία ἐπὶ

Π. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀνακαινίζει τὴν καθάρισιν τὴν πάλαι» τοῦ πρῶν μητροπολίτου Δρύστρας Ἰωακείμ (πρβ. πράξη 937), ἐπεὶ δὲ ἀναποκρίθηκε στὶς ἀπαιτήσεις τῶν δανειστῶν του: ὁ Ἰωακείμ εἶχε ὑποσχεθεῖ ἐγγράφως ὅτι «στέργει καθαίρεθῆναι» ἐν μετὰ τὴν παρέλευση κάποιου χρονικοῦ διαστήματος δὲν κατέβαλε τὰ ὀφειλόμενα ποσά.

940 Καθαίρεση ἐπισκόπου Καρυουπόλεως

φ. 311^{r-v}

«καθαίρεσις»

Μάιος, ἰνδ. ια΄
ζρλζ΄ (1629)

Inc. Ὑπερὶ τὴν ἐνὸπιον τῆς ἡμῶν μετριότητος

Π. Καθαίρεται ὁ ἐπίσκοπος Καρυουπόλεως Ἀνθίμος, ἐπεὶ δὴ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα ἀτοπήματά του συνελήφθη «μετὰ τινος γυναικὸς καλογραίας ἀσελγούς ἐν μιᾷ στρωμνῇ κοιμώμενος». Καλεῖται ὁ μητροπολίτης Λακεδαιμονίας νὰ ἐκλέξει νέον ἐπίσκοπο στὴ θέσῃ τοῦ καθηρημένου. Ἡ καθαίρεση γνωστοποιεῖται ἀπὸ τὸν πατριάρχη στοὺς κληρικούς, τοὺς ἱερεῖς, τοὺς ἄρχοντες καὶ τὸ ποίμνιο τῆς ἐπισκοπῆς.

941 Ὑπερὶ καθαίρεση σταυροπηγιακῆς ἀξίας ναοῦ

φ. 311^v«συνοδικὸν βεβαιωτήριον
συγγιλιῶδες γράμμα»Ἀπρίλιος, ἰνδ. ια΄
ζρλζ΄ (1628)

Inc. Εἰ δίκαιον καὶ εὐλογον ἐκρίθη

Π. Ὑπερβεβαιώνεται ἐκ νέου ἡ πατριαρχικὴ ἀξία τοῦ ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως, τὸν ὁποῖο ἔκτισε πρὶν ἀπὸ 4 χρόνια ὁ ἄρχων α' Ἀποστόλης ὁ χασάπης, ὁ ἀπὸ χώρας Πετρίλου» στὴν περιοχὴ Καταφυγὴ κοντὰ στὰ ὄρια τῆς ἐπισκοπῆς Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων καὶ τῆς μητροπόλεως Λαρίσης. Ἡ ὑπερβεβαίωση αὐτὴ δίνεται ὕστερα ἀπὸ αἶτημα τοῦ κτήτορα, ἐπεὶ δὴ ἄδελφοὶ ἐνοχλοῦν τοὺς μοναχοὺς τοῦ μονυδρίου τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, μετόχι τοῦ ὁποίου ἔγινε ὁ ναὸς αὐτὸς σύμφωνα μὲ τὴν πρὸ τετραετίας πράξιν καθιερώσεως τοῦ Κυρίλλου Α'.

942 Ὑπερὶ ἐκλογὴν μητροπολίτου Σάρδεων

φ. 311^v-312^rὙπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)Ὁκτώβριος
ἰνδ. ιβ΄, 1628

Inc. Ὑπερὶ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σάρδεων

Π. Ὑπερβέγεται μητροπολίτης Σάρδεων ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος ὁ Συναῖτης, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λογγίνου. Ἡ μητρόπολις αὐτὴ εἶχε παραμείνει γιὰ πολὺ καιρὸ χωρὶς μητροπολίτη καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου γίνεται «διὰ τὸ μὴν [τῆς] ἐπαρχίας ταύτης τὸ ὄνομα τέλεον σβυσθῆναι».

943 Καθαίρεση μητροπολίτου Φιλιππουπόλεωςφ. 312^r

«καθαίρεσις»

25 Ἰουνίου
ζ'ρλς' (1628)

Inc. Ὅτι μὲν τῶν πλημμελημάτων τὰ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Μελέτιος, ἐπειδὴ —παρὰ τὶς ὑποσχέσεις του— δὲν ἔπαυσε νὰ καταδυναστεύει τοὺς χριστιανούς τῆς ἐπαρχίας του «καὶ σθένει ἀδικίας καὶ ἀρπαγῆς ἀποθησαυρίσαι χρήματα ἐπ' οὐδενὶ χρησίμῳ» καθὼς ἐπίσης ἐπειδὴ διατηρεῖ γυναῖκα «σύνευνον, ὁμοτράπεζον αὐτῷ καὶ συνοδοιπόρον».

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Φιλιππούπολις, 268-270.)

944 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Φιλιππουπόλεωςφ. 312^rἸπόμενημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)27 Ἰουνίου
ινδ. ια', 1628

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστάτης μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως ὁ μητροπολίτης Ἀγχιάλου Χριστόφορος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Μελετίου.

945 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σερρώνφ. 312^rἸπόμενημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)18 Ἰουλίου, ινδ. ια'
,αχκη' (1628)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστάτης μητροπόλεως Σερρών

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σερρών ὁ μητροπολίτης Κορίνθου Δανιὴλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀχιλλείου.

946 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Τραπεζοῦντοςφ. 312^{r-v}Ἰπόμενημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)5 Αὐγούστου, ινδ. ια'
,αχκη' (1628)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγνωτᾶτης μητροπόλεως Τραπεζοῦντος

Π. Ὑκλέγεται μητροπολίτης Τραπεζοῦντος ὁ ἱερομόναχος Κύριλλος «ὁ σπουδαῖος» μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ξενοφῶντος.

(ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, Τραπεζοῦς, 556: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

947 Καθαίρεση ἀρχιεπισκόπου Ἀνδρου

φ. 312^v

«συννοδικὴ καθαίρεσις»

,αχλ' (1630)

Inc. Ὑπειδὴ, ὡς ἐμαρτυρήθη, ἐνώπιον τῆς

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀνδρου Μακάριος, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀναγνωρίσει τὶς παρανομίες ποὺ εἶχε διαπράξει καὶ εἶχε ὑποβάλει παραίτησιν ἣ ὅποια ἔμως χάθηκε.

948 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Ἀνδρου

φ. 312^v

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

13 Μαρτίου
ἰνδ. ιγ', 1630

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγνωτᾶτης ἀρχιεπισκοπῆς Ἀνδρου

Π. Ὑκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Ἀνδρου ὁ ἱερομόναχος Κύριλλος μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Μακαρίου.

(ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, Φωτίειος 1, 235: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

949 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀθηνῶν

φ. 312^v-313^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰνδ. δ' ΝΕΟΦΥΤΟΣ Γ'
,αχλς' (1636)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγνωτᾶτης μητροπόλεως Ἀθηνῶν

Π. Ὑκλέγεται μητροπολίτης Ἀθηνῶν ὁ ἐπίσκοπος Ταλαντίου Δανιὴλ μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Σωφρονίου (πρβ. τὶς πράξεις 1020, 1059 καὶ 950).

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 266.)

950 Παραίτηση μητροπολίτου Ἀθηνῶνφ. 313^ρ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α' «παραίτησις»

19 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. η' /
αχλθ' (1639)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν Σωφρόνιος σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο του, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του, τὰ ὁποῖα ἀναλαμβάνει ὁ διάδοχός του Δανιήλ (πρβ. τὶς πράξεις 949, 1020 καὶ 1059).

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθῆναι, 266.)

951 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Λαοδικείαςφ. 313^ρΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)Αὔγουστος, ἰνδ. ιγ' /
αχλ' (1630)

Inc. Τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Λαοδικείας ἀπροστατεύτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Λαοδικείας ἄδελος ἱερομόναχος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Νικηφόρου.

952 Καθαίρεση οἰκονόμου μητροπόλεως Κερκύραςφ. 313^ρ

«καθαίρεσις»

Ἰανουάριος, ἰνδ. β' /
αχλδ' (1634)

Inc. Ἐκ πολλῶν ἀξιολίστων ἀνδρῶν χειλέων

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἱεροσύνης ὁ οἰκονόμος τῆς μητροπόλεως Κερκύρας παπα-Παναγιώτης, ἐπειδὴ διέπραξε πολλὰς ἀνομίες καὶ ἀτοπήματα εἰς βάρος τοῦ μητροπολίτου Παρθενίου. Ἡ καθαίρεση γνωστοποιεῖται ἀπὸ τὸν πατριάρχη στοὺς κληρικούς, ἱερεῖς καὶ ἄρχοντες τῆς μητροπόλεως.

953 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μυρέωνφ. 313^ρὙπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)Αὔγουστος, ἰνδ. α' /
αχλγ' (1633)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Μυρέων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μυρέων ὁ ἱερομόναχος Ἱερεμίας μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ ἀδελφοῦ πρώην Μυρέων.

954 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἰωαννίνων

φ. 313^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

30 Ἰουνίου, ἰνδ. ιε'
,αχλβ' (1632)

Inc. Τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Ἰωαννίνων φυσικῶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἰωαννίνων ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ [Ἰωαννικίου] πρώην Ἰωαννίνων.

(ΑΡΑΜΗΑΤΖΟΓΛΟΥ, Φωτίειος 1, 99-100: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου.)

955 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονόδριο φ. 313^v-314^r

«συνοδικὸν σιγγιλιῶδες
γράμμα»

Ἰανουάριος, ἰνδ. ιδ'
,αχλ' (1630)

Inc. Τὰ κατὰ θεῖον σκοπὸν γινόμενα

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονόδριο τοῦ Ἁγίου Μιχαὴλ ἀρχιεπισκόπου Συννάδων, τὸ ὁποῖο ἀνήγειραν στὴ Σκόπελο οἱ «Μανολάκης καραβοκύριος, Νικόλαος Γρυπαράκης, Γεώργιος Βέργου, Μελαχρινὸς τοῦ Καράση, Γεώργιος Μούρσση, Φάλλκος Μπάια, Τριαντάφυλλος Χιότας, καὶ Δῆμος Αὐλωνίτης» ταυτόχρονα καθιερώνεται ὡς μετόχι τῆς Μ. Λαύρας: μετὸν τρόπο αὐτὸ ἱκανοποιεῖται τὸ αἶτημα τῶν κτητόρων τοῦ μονυδρίου¹.

956 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βιζύης

φ. 314^r

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

8 Μαρτίου, ἰνδ. ιδ'
,αχλα' (1631)

Inc. Τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βυζύης, ἀπροστατεύτου

1. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Πατριαρχικά, 182: ἀπὸ τὸ Ἀρχεῖο τῆς Μ. Λαύρας.

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βιζύης ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Δαμασκηνὸς μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀνθίμου.

957 Καθαίρεση μητροπολίτου Σοφίας

φ. 314^Γ

«συνοδικῇ καθάιρεσι»

Φεβρουάριος, ἰνδ. ιδ' ,αχλ' (1631)

Inc. Ἐπειδὴ ὡς ἐμάθομεν ἐνταῦθα ἐπὶ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Σοφίας Μελέτιος ἐπειδὴ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐπίδειξη ἀνάρμοστης συμπεριφορᾶς, δὲν κατέβαλε τὴν πατριαρχικὴν ζητεῖα καὶ τὰ βασιλικά χαράτσια. Ἡ καθαίρεση γνωστοποιεῖται ἀπὸ τὸν πατριάρχη στοὺς κληρικούς, τοὺς ἱερεῖς, τοὺς ἄρχοντες καὶ τὸ ποίμνιο τῆς μητροπόλεως.

958 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σοφίας

φ. 314^{Γ-Υ}

Ἵπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Μάιος, ἰνδ. ιδ' ,αχλ' (1631)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωτῆς μητροπόλεως Σοφίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σοφίας ὁ ἱερομόναχος Ἰγνάτιος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Μελετίου.

959 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 314^Υ

Ἵπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ιε' ,αχλβ' (1632)

Inc. Τῆς ἀγνωτῆς μητροπόλεως Παροναξίας ἀπροστατεῦτον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παροναξίας ὁ ἱερομόναχος Βενιαμὴν μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Ἱερεμίου.

960 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀθηνῶν

φ. 314^Υ

Ἵπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

9 Δεκεμβρίου, ἰνδ. β' ,αχλγ' (1633)

Inc. 'Επειδή τῆς άγνωτάτης μητροπόλεως 'Αθηνῶν

Π. 'Εκλέγεται μητροπολίτης 'Αθηνῶν ό μ. πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. 'Εκκλησίας, ιερομόναχος Σωφρόνιος μετά τό θάνατο τοῦ Θεοφάνους.

(ΓΕΔΕΩΝ, 'Αθήναι, 265.)

961 'Εκλογή άρχιεπισκόπου Φαναρίου καί Νεοχωρίου φ. 314^v

'Υπόμνημα
(«εθέμεθα πρώτον...»)

'Οκτώβριος, ινδ. 8[=β][']
,αχλγ' (1633)

Inc. 'Επειδή τῆς άγνωτάτης άρχιεπισκοπῆς Φαναρίου

Π. 'Εκλέγεται άρχιεπίσκοπος Φαναρίου καί Νεοχωρίου ό ιερομόναχος Εὐθύμιος μετά τήν παραίτηση τοῦ Θεοφάνους.

962 'Υπαγωγή χωριῶν στή δικαιοδοσία τῆς μητροπόλεως 'Αγχιάλου φ. 314^v-315^r

«ἐπιβεβαιωτήριον συνοδικόν
σιγίλλιδες γράμματα»

Σεπτέμβριος, ινδ. ε'
,αχλς' (1636)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Γ'

Inc. Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης

Π. 'Αποφασίζεται ὅτι τά χωριά «Τζαλῆ-Καβάκι, τό Σιμέντοβον, καί τό Κλινοβόν» εἶναι ἑνοριακά τῆς μητροπόλεως 'Αγχιάλου, σύμφωνα μέ παλαιά πατριαρχικά γράμματα καί τή μαρτυρία τῶν μητροπολιτῶν 'Αδριανουπόλεως Παρθενίου, Φιλιππουπόλεως Χριστοφόρου καί Μεσημβρίας 'Ακακίου. Συγχρόνως άκυρώνονται ὅσα γράμματα δόθηκαν στόν ἐπίσκοπο Πρεσλάβας Καλλίνικο, μεταξύ τῶν ὁποίων καί γράμμα τοῦ ἴδιου τοῦ Νεοφύτου Γ', ὅτι τάχα τά χωριά αὐτά ὑπάγονται στή δικαιοδοσία τοῦ ἐπισκόπου Πρεσλάβας.

(ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, Φωτίειος 4, 159-161: ἀπό τόν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

963 'Απονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σέ μονή φ. 315^{r-v}

«σιγίλλιδες γράμματα»

Σεπτέμβριος, ινδ. δ', 1635¹ ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β'

1. 'Η χρονολογία δίδεται ὀλογράφως.

Inc. Ὑθος καὶ τοῦτο τῇ καθ' ἡμᾶς

Π. Ὑπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τῆς Θεοτόκου τῆς «Χρυσοποδαριωτίσεως... ἐν τῇ χώρᾳ Ὑξερῶ» τῆς μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν καθὼς καὶ στὸ μετόχι αὐτῆς Ὑγιο Γεώργιο στὴ Χαλανδριτζα: ἱκανοποιεῖται ἔτσι τὸ αἶτημα τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς.

964 Ὑκλογὴ μητροπολίτου «Θεουπόλεως καὶ Ὑεντίνης»

φ. 315^v-316^r

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

16 Μαρτίου, ἰνδ. β'
,αχλδ' (1634)

Inc. Ὑπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Θεουπόλεως

Π. Ὑκλέγεται μητροπολίτης «Θεουπόλεως καὶ Ὑεντίνης» ὁ ἱερομόναχος Δαμασκηνὸς μετὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ Ὑθανασίου στὸν οἰκουμενικὸ θρόνο.

(ΓΛΑΒΙΝΑΣ, *Θεσσαλονίκη*, 99· προγενέστερη ἐκδοσὴ τμήματος τῆς πράξεως ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἔπου ἀντὶ τῆς φράσεως «Θεουπόλεως καὶ Ὑεντίνης» ὑπάρχει ἡ λέξις «Θεσσαλονίκης», ΔΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, *Φωτίειος* 1, 243.)

965 Ὑκλογὴ μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ὑρτης

φ. 316^r

ΚΥΡΙΛΛΟΣ Α' Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

8 Ὑουνίου, ἰνδ. α'
,αχλγ' (1633)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ

Π. Ὑκλέγεται μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ὑρτης ὁ πρῶην μητροπολίτης Διδυμοτείχου Λαυρέντιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γαβριήλ.

966 Καθαίρεση πρῶην μητροπολίτου Μονεμβασίας

φ. 316^{r-v}

«καθαίρεσις»

Ὑνδ. β'
,αχλδ', (1634)

Inc. Ὑπὶ παντὸς ἔργου καὶ πράγματος

Π. Καθαίρεται, καθίσταται «ἀλλότριος τῆς καταλόγου καὶ σειρᾶς τῶν ἀρχιερέων» καὶ ἐπαναφέρεται στὴν τάξι τῶν «ιδιωτῶν» ὁ πρῶην μη-

τροπολίτης Μονεμβασίας Νεόφυτος, ἐπειδὴ «προσελθὼν γάρ τισι τῶν κρατούντων ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ὀνόματι, ἡμῶν πάντων ἀγνοούντων,... ἔλαβε γράμματα συνιστῶντα... ἑαυτόν, καὶ κύριον ἀποκαθιστῶντα» τῆς περιοχῆς Καλαμάτας καὶ τῶν γύρω ἐνοριακῶν χωριῶν καθὼς καὶ τοῦ Ζευγολατιοῦ, τὰ ὅποια ἀνῆκαν στὴ μητρόπολη Μονεμβασίας (βλ. καὶ πράξις 881).

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πέντε πατριαρχικά*, 511-512.)

967 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χίου

φ. 316^v

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον... »)

4 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. γ'
,αχλδ' (1634)

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Χίου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χίου ὁ πρωτοσύγκελλος Ματθαῖος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἰγνατίου.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 146-147: πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.)

968 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θηβῶν

φ. 316^v

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

22 Νοεμβρίου, ἰνδ. γ'
,αχλδ' (1634)

Inc. Τῆς ἀριωτάτης μητροπόλεως Θηβῶν, ἀπροστατεύτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θηβῶν ὁ «ἐκεῖσε ἐλθὼν» ἱερομόναχος Κλήμης μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Παρθενίου.

969 Καθάριση μητροπολίτου Θηβῶν

φ. 316^v-317^r

«συνοδική... καθάρισεις»

,αχλδ' (1634)

Inc. Ἐπειδὴ ἐνώπιον τῆς ἡμῶν μετριότητος

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Θηβῶν Παρθένιος, ἐπειδὴ διέπραξε, σύμφωνα μὲ ἀναφορὰ τῶν ἐπαρχιωτῶν του, παράνομες χειροτονίες, ἀθεμιτογαμίες καὶ διοικοῦσε μὲ τυραννικὸ τρόπο τοὺς κληρικούς τῆς ἐπαρχίας του.

970 Ἀπονομή ὀφεικίου σκευοφύλακος Σκύρου φ. 317^{r-v}

«ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα» ,αχλδ' (1634)

Inc. "Οτι μὲν αἱ πλεῖσται δωρεαὶ

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι νόμιμος σκευοφύλακας τῆς ἐπισκοπῆς Σκύρου εἶναι ὁ παπα-Ἐμμανουὴλ Στανίλης· συγχρόνως ἀκυρώνονται ὅσα γράμματα εἶχαν δοθεῖ στὸ διεκδικητὴ τοῦ ὀφεικίου παπα-Ἐμμανουὴλ Βερτζήλια, ὁ ὅποιος ἀπειλεῖται μὲ καθαίρεση ἂν συνεχίσει νὰ προβάλλει τὶς παράνομες ἀπατιήσεις του.

(ΓΕΔΕΩΝ, Ἀθήραι, 277-280.)

971 Ἐκλογή μητροπολίτου Ἀμασειας φ. 317^v

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β' Ὑπόμνημα 13 Μαρτίου, ἰνδ. γ'
(«ἐθέμεθα πρῶτον...») ,αχλε' (1635)

Inc. Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἀμασειας γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἀμασειας ὁ ἱερομόναχος Ἰεζεκιὴλ μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Μελετίου.

972 Καθαίρεση μητροπολίτου Ἀμασειας φ. 317^v-318^r

«συνοδικὴ καθαιρέσις» Μάρτιος, ἰνδ. γ'
,αχλε' (1635)

Inc. Ἐπειδὴ ὡς φαίνεται ἐν τῷ

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τοῦ ἀξιώματος τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Ἀμασειας Μελέτιος, ἐπειδὴ ἐπέδειξε «αἰσχρὰν διαγωγὴν» ὁ ἴδιος, ὡς μητροπολίτης Σοφίας, εἶχε πάλι καθαιρεθεῖ γιὰ τὴ μὴ καταβολὴ τῆς πατριαρχικῆς ζητείας καὶ τοῦ βασιλικοῦ χαρατσίου, ἀλλὰ ἀθωώθηκε ἀπὸ τὸν Κύριλλο Α' καὶ μετατέθηκε στὴ μητρόπολη Ἀμασειας.

973 Ἐκλογή μητροπολίτου Βάρνης φ. 318^r

Ὑπόμνημα 9 Ἀπριλίου, ἰνδ. γ'
(«ἐθέμεθα πρῶτον...») ,αχλε' (1635)

Inc. Ὁ *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Βάρνης*

Π. Ὁ *Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ ἀρχιμανδρίτης τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἱερομόναχος Μελέτιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Παρθενίου.*

974 Καθαίρεση μητροπολίτου Ἰμβρου

φ. 318^{r-v}

«καθαίρεσις»

27 Ἰουλίου, ἰνδ. γ' *αχλς'* (1635)

Inc. Ὁ *Ἐπειδὴ ὁ μητροπολίτης Ἰμβρου Σωφρόνιος*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Ἰμβρου Σωφρόνιος, ἐπειδὴ—παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Μ. Ἐκκλησία ἀνακάλεσε τὴν πρὶν ἀπὸ ἕνα χρόνον παλαιότερη καθαίρεσίν του—αὐτὸς δὲν ἔπαυσε νὰ παρανομεῖ καὶ ἐπιπλέον δὲν παρυσιάστηκε ἐνώπιον τῆς συνόδου νὰ ἀπολογηθεῖ γιὰ τὰ παραπτώματά του.

975 Ἀποκατάσταση μητροπολίτου Κορίνθου

φ. 318^v

«συνοδικὸν ἀθωωτικὸν
βεβαιωτήριον γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. γ' *αχλς'* (1635)

Inc. ...ἀκο[=ω]λύτως, καὶ ἀνεμποδίστως· οἱ δὲ

Π. Ἀποκαθίσταται στὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Κορίνθου ὁ Κύριλλος καὶ ἀποφασίζεται ὅτι ἂν βρεθεῖ καθαίρεσίν του «γεγραμμένη ἐν κώδικι τινὶ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ὡς βίβη καὶ δυναστεία παρὰ κανόνας προβᾶσα, ἄκυρος ἔστω». Παράλληλα, ἀπομακρύνεται ὁ ἐπιβάτης Ἰεζεκιήλ. (Ἡ πράξις εἶναι ἀκέφαλη.)

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Κύριλλος Γ'*, 95-96.)

976 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης

φ. 318^v

Ἰπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

27 Ἰανουαρίου, ἰνδ. δ' *αχλς'* (1636)

Inc. Ὁ *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης*

Π. Ὁ *Ἐκλέγεται μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ὁ ἐπίσκοπος Πολυανῆς Καλλίνικος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Δαμασκηνοῦ.*

980 Ὁ Ελεγχος χρεῶν μητροπόλεως Χίουφ. 319^{Γ-Υ}«τόμος, καὶ... συνοδικὴ
ἀπόφασις»16 Μαρτίου, ἰνδ. δ'
,αχλζ' (1636)Inc. *Πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τοῦτο*

Π. Ἀποφασίζεται ἡ διενέργεια ἐλέγχου στὴ μητρόπολη Χίου γιὰ νὰ ἐντοπιστεῖ ὁ ὑπεύθυνος, ἐξαιτίας τοῦ ὁποῖου ἡ μητρόπολη αὐτὴ ἔπασσε σὲ βαρύντατο χρέος «εἰκοσιπέντε φορτίων ἄσπρων».

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 147-148: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἴκου-μενικοῦ Πατριαρχείου.)

981 Παραίτηση μητροπολίτου Μηδείαςφ. 319^Υ

«παραίτησις»

29 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. ε'
,αχλζ' [=ς]' (1636)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Γ'

Inc. Ὁ ἐπειδὴ συνέβη σκάνδαλον καθὼς ξεύρουσι

Π. Ὁ μητροπολίτης Μηδείας Θεοδόσιος σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο του, ἐπειδὴ ἦλθε σὲ σύγκρουση μὲ τοὺς «ἐπαρχιώτες» του, διατηρεῖ ὁμῶς τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς.

982 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μηδείαςφ. 319^ΥἸπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)Ὀκτώβριος, ἰνδ. ε'
,αχλζ' (1636)

Inc. Ὁ ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Μηδείας, γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Μηδείας ὁ ἱερομόναχος Μητροφάνης μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Θεοδοσίου.

983 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Φιλιππουπόλεωςφ. 319^ΥἸπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)Δεκέμβριος, ἰνδ. ε'
,αχλζ' (1636)

Inc. Ὁ ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως ὁ ἀρχιδιάκονος τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Β' Γαβριήλ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Χριστοφόρου.

984 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως

φ. 319^v-320^r

Ὑπόμνημα
(«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰανουάριος, ἰνδ. ε'
, αχλζ' (1637)

Inc. Ἐπειδὴ ἡ ἀγνωστὴ μητρόπολις Φιλιππουπόλεως

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης [Φιλιππουπόλεως] ὁ πρώην Κορίνθου Κύριλλος, ὁ ὅποιος, ὅπως ἀναφέρεται στὸ ὑπόμνημα, νομίμως ἀπαιτεῖ τὴν ἐπαρχία αὐτὴ «διὰ τὸ ἀδίκως, καὶ ἀναιτίως ἐξωσθῆναι» τῆς μητροπόλεώς του. Τὸν νῦν Φιλιππουπόλεως Γαβριήλ (βλ. προηγούμενη πράξη) ὁμολογοῦν ὅτι «ἀνάγκη κατεπειγόμενοι ἐχειροτονήσαμεν Φιλιππουπόλεως» τὸ ἔγγραφο δὲν ἀναφέρεται στὴν τύχη τοῦ Γαβριήλ μετὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ Κυρίλλου ὡς μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Β. Θράκη*, 185: δημοσιεύεται τμῆμα τῆς πράξεως ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Φιλιπούπολις*, 270-271: τὸ πλῆρες κείμενο· πρβ. ΜΥΣΤΑΚΙΑΝΣ, *Κατάλογοι*, 225: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

985 Ἀκύρωση μεταθέσεως τοῦ πρώην Κορίνθου

φ. 320^r

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α' «διάταγμα»
(«ἀποφανόμεθα συνοδικῶς»)

[χ.χ.: ἀλλὰ post
1 Ἰουλίου 1639]

Inc. Τὰ χρόνῳ μακρῷ κρατηθέντα, καὶ

Π. Ἀκυρώνεται ἡ μετάθεσις τοῦ πρώην Κορίνθου Κυρίλλου στὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Φιλιππουπόλεως ὡς «βιαία ἔμα καὶ δυναστική ὡς φαίνονται ὁπισθεν καὶ τινὰ ἐξω ὀνόματα, συγκαταλεγόμενα τοῖς ἐπιψηφισθεῖσι».

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Φιλιπούπολις*, 271-272· γιὰ τὶς προηγούμενες δημοσιεύσεις τῆς πράξεως βλ. ὅσα ἀναφέρονται στὴν ὑπόσημειωση.)

1. Ὁ ΜΥΣΤΑΚΙΑΝΣ, *Κατάλογοι*, 225-226, ὁ ὅποιος δημοσιεύει τὸ κείμενο ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀναγράφει ὡς χρονολογία τῆς πράξεως «ἐν ἔτει σωτηρ. 1637. μηνί μαρτίου ἰνδ. β'», ὥστόσο ἡ πράξη παραδίδεται στὴ Ν.Σ. ὡς πράξη τοῦ Παρθενίου Α', τοῦ ὁποῦ ἡ πατριαρχία ἀρχίζει τὴν 1η Ἰουλίου 1639. Ἀλλὰ καὶ πέραν αὐτοῦ, ἡ β' ἰνδικτιῶν δὲν ἀνταποκρίνεται στὸ ἔτος 1637. Πρβ. καὶ ΓΕΡΜΑΝΟΣ, *Β. Θράκη*, 185· ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Κύριλλος Γ'*, 98 σημ. 13.

986 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χαλκηδόνος

φ. 320^Γ

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Φεβρουάριος, ἰνδ. ε'
,αχλζ' (1637)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Γ'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνος

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χαλκηδόνος ὁ ἱερομόναχος Παχώμιος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Νεκταρίου.

987 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παροναξίας

φ. 320^Γ

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

7 Ἀπριλίου, ἰνδ. ε'
,αχλζ' (1637)

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α'

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Παροναξίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παροναξίας ὁ πρῶν ἀρχιεπίσκοπος Μήλου καὶ Κιμώλου Μακάριος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Βενιαμίν.

988 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βάρνης

φ. 320^Γ

Ἵπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Ἀπρίλιος, ἰνδ. ε'
,αχλζ' (1637)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Βάρνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ ἐπίσκοπος Πλαταμῶνος Ἀγαθόγγελος μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Μελετίου.

989 Καθαίρεση ἐπισκόπου Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου

φ. 320^Γ

«καθαίρεσις»

Ἰνδ. ε'
,αχλζ' (1637)

Inc. Ἐνταῦθα ἐπέμφθη ἀπ' αὐτόθι παρ' ὑμῶν

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἐπίσκοπος Ραιδεστοῦ Θεοφάνης, ἐπειδὴ διέπραξε πολλὰς ἐκκλησιαστικὰς παρανομίας καὶ, ἐπιπλέον, ἤλθε σὲ ἐπαφὴ μετὸν καθηρημένο «κακοῖερεμία, καὶ τοῖς

ἙΑρμενίους αἰρετικοῖς». Ἡ καθαίρεση γνωστοποιεῖται ἀπὸ τὸν πατριάρχη τοῦς κληρικοῦς, τοῦς ἱερεῖς καὶ τὸ ποίμνιο τῆς ἐπισκοπῆς.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Ραιδεστός*, 187-188!).

990 Παραίτηση μητροπολίτου Ζιχνῶν

φ. 320^v

«παραίτησις»

6 Ἀπριλίου, ἰνδ. ε΄
, αχλζ΄ (1637)

Inc. Ἐν πρώτῃς μετάνοιαν ποιῶ τὴν

Π. Ὁ μητροπολίτης Ζιχνῶν Ἡσαΐας, μὲ ἰδιόχειρο γράμμα, παραιτεῖται ἀπὸ τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον του ἀλλὰ διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς. Τὴν παραίτησίν του ὑποβάλλει «χωρὶς τινὸς βίας ἢ ὑπὸ τινὸς σκανδαλιζόμενος ἀλλὰ αὐτοθελῶς καὶ αὐτοπροαιρέτως».

991 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ζιχνῶν

φ. 320^v-321^r

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος, ἰνδ. ε΄
, αχλζ΄ (1637)

Inc. Ἐπειδὴ τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Ζιχνῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ζιχνῶν ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ἡσαΐου. Τὸν ἐκλεγέντα εἶχε ὑποδείξει, ὅπως δηλώνεται στὸ ὑπόμνημα, ὁ παραιτηθεὶς Ἡσαΐας.

992 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης

φ. 321^r

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰούλιος
, αχλζ΄ (1637)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀνωτάτης μητροπόλεως Ναυπάκτου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης ὁ ἐπίσκοπος Βουδιτζης Ἀκάκιος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Λαυρεντίου. Τὸν ἐκλεγέντα εἶχε ὑποδείξει, ὅπως δηλώνεται στὸ ὑπόμνημα, ὁ παραιτηθεὶς Λαυρέντιος.

1. Προγενέστερη ἔκδοσις τῆς πράξεως, ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 152-153: ἀπὸ ἀδηλῆ πηγῆ.

993 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σίδηςφ. 321^ρ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα... »)

7 Αὐγούστου, ἰνδ. ε΄
,αχλζ΄ (1637)

Inc. Ὑπερὶ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σίδης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σίδης ὁ ἱερομόναχος Καλλίνικος μετὰ τὴ μετάρθεση τοῦ Ἰακώβου στὴ μητρόπολη Γάνου καὶ Χώρας.

994 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ρόδουφ. 321^ρ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

14 Αὐγούστου, ἰνδ. ε΄
,αχλζ΄ (1637)

Inc. Ὑπερὶ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ῥόδου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ρόδου ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Παχωμίου.

995 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Συννάδωνφ. 321^ρ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

11 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. ζ΄
,αχλζ΄ (1637)

Inc. Ὑπερὶ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Συνάδων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Συννάδων ὁ πρῶν ἐπίσκοπος Χειμάρρας Ματθαῖος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Μελετίου.

996 Καθαίρεση μητροπολίτου Δρύστραςφ. 321^ρ

«καθαίρεσις»

,αχλζ΄ (1637)

Inc. Εἰ καὶ πᾶσαι αἱ παραβάσεις

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ μητροπολίτης Δρύστρας Ἀντώνιος, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ τὰ νόμιμα δικαιώματά της. Ἡ καθαίρεση γνωστοποιεῖται ἀπὸ τὸν πατριάρχη στοὺς κληρικούς, ἱερεῖς καὶ ἄρχοντες τῆς μητροπόλεως.

997 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Δρύστραςφ. 321^v

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ὁκτώβριος, ἰνδ. ζ'
,αχλζ' (1637)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δρύστρας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Δρύστρας ὁ πρῶν Μυρέων Ἱερεμίας μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Ἀντωνίου.

998 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Κῶφ. 321^v-322^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰανουάριος, ἰνδ. ζ'
,αχλη' (1638)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Κώου

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Κῶ ὁ ἱερομόναχος Ἰωακείμ μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Σεραφεῖμ.

999 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σμύρνηςφ. 322^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Φεβρουάριος, ἰνδ. ζ'
,αχλη' (1638)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σμύρνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σμύρνης ὁ πρῶν μητροπολίτης Μυρέων Ἱερεμίας μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Ἰακώβου.

1000 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σηλυβρίαςφ. 322^r

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Φεβρουάριος, ἰνδ. ζ'
,αχλη' (1638)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σηλυβρίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σηλυβρίας ὁ ἱερομόναχος Σωφρόνιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Λαυρεντίου.

1001 Ὑπόσχεση μητροπολίτου Μετρώωνφ. 322^Γ

Ὑποσχέςσεως «γράμμα»
(«ὁμολογῶ καὶ εἰδόσκομεν»)

[Χ.Χ.· ἀλλὰ μετὰ τὸν 16 Νοεμβρ.
1646 καὶ 31 Ἰουλ. 1656]

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β΄

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος του [ι]δίου

Π. Ὁ ἁγίος μητροπολίτης Μετρώων ὑπόσχεται, ἐνώπιον τοῦ οἴκου-
μενικοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου Β΄, ἐπὶ ποινῇ καθαιρέσεως, ὅτι πλέον
δὲν θὰ ἀναμειχθεῖ («εἰς τὰ βασιλικά δοσίματα τῆς χώρας Μέτρον»).

1002 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Χαλκηδόνοςφ. 322^Γ

Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον... »)

Ἰούνιος, ἰνδ. ζ΄
, αὐγλ. (1638)

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α΄

Inc. Τοῖς κατὰ προαίρεσιν ἰδίαν καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χαλκηδόνος ὁ ἱερομόναχος Διονύ-
σιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παχωμίου.

1003 Παραίτηση μητροπολίτου Νικαίαςφ. 322^Γ

«παραίτησις»

17 Ἰουνίου, ἰνδ. η΄
, ζρμ. (1640)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α΄

Inc. Ὁ ταπεινότης ἡμῶν γράφει καὶ

Π. Ὁ μητροπολίτης Νικαίας Πορφύριος σημειώνει στὸν Κώδικα
ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο του λόγῳ γήρατος ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ δὲν
μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του. «Δίδει ἄδειαν» στὸν
οἰκουμενικὸν πατριάρχη νὰ ἐκλέξει στὴ θέση του τὸν ἱερομόναχο Πορ-
φύριο.

(ΓΕΔΕΩΝ, Νικαίας Ἐκκλησία, 21-22.)

1004 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νικαίαςφ. 322^Γ

Ὑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα... »)

Ἰούνιος, ἰνδ. η΄
, αὐγμ. (1640)

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Νικαίας*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νικαίας ὁ ἱερομόναχος Πορφύριος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ μητροπολίτου Πορφυρίου.

1005 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Προικοννήσου

φ. 322^v

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' Ὑπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

Ἰούνιος, ἰνδ. ζ'
1638

Inc. *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Προικοννήσου*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Προικοννήσου ὁ μέγας πρωτοσύγκελλος, ἱερομόναχος Γρηγόριος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Δανιήλ.

1006 Καθαίρεση μητροπολίτου Κορίνθου

φ. 322^v-323^r

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β' «συνοδική... καθαίρεσις»

,αχλῆ' (1638)

Inc. *Ὅτι μὲν ἐν τῇ ἀγιοτάτῃ*

Π. Καθαίρεται ὁ μητροπολίτης Κορίνθου Ἰεζεκιήλ, ἐπειδὴ δὲν κατέβαλε τίς ἐπὶ Νεοφύτου Γ' καὶ Κυρίλλου Α' πατριαρχικὴς ζητεῖς καθὼς καὶ τὰ ἀντίστοιχα βασιλικά χαράτσια καὶ ἐπιπλέον δὲν παρουσιάστηκε ἐνώπιον τῆς συνόδου ἀδειῖσαι τὴν ὀφειλομένην ὑποταγήν, καὶ εὐπειθεῖαν, ὥς καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀρχιερέων». Ἡ ἀπόφαση βασίζεται στὶς διατάξεις «ἐκπαλαὶ συνοδικοῦ τόμου», σύμφωνα μὲ τίς ὁποῖες οἱ «πρὸς σύστασιν καὶ διόρθωσιν» τῆς Ἐκκλησίας συνοδικὲς ἀποφάσεις εἶναι ἀπαρασάλευτες καὶ ἀμετάβλητες.

(ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἐναλλαγαί*, 696: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1007 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Κορίνθου

φ. 323^r

Ὑπόμνημα
(«α^{ον}... ἐθέμεθα...»)

23 Αὐγούστου, ἰνδ. ζ'
,αχλῆ' (1638)

Inc. *Τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Κορίνθου δίχα*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Κορίνθου ὁ πρῶν ἀρχιεπίσκοπος Ἐλασσόνος Ἰωάσαφ μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Ἰεζεκιήλ.

1008 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἰκονίου καὶ Τυάνων φ. 323^Γ

Ἰπόμνημα 30 Αὐγούστου, ἰνδ. ζ'
(«πρῶτον... ἐθέμεθα... ») ,αχλθ' (1638)

Inc. Τῆς ἀγνωτάτης μητροπόλεως Οἶ[=Ἰ]κονίου καὶ

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἰκονίου καὶ Τυάνων ὁ πρῶν μητροπολίτης Σηλυβρίας Λαυρέντιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Παρθενίου.

1009 Καταχώριση στὸν Κώδικα τῆς παραιτήσεως τοῦ μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶν φ. 323^Γ

Σημείωμα 14 Μαρτίου, ἰνδ. ζ'
(«δηλοποιεῖται») ,αχλθ' (1639)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος δηλοποιεῖται, ὅτι

Π. Σημειώνεται ὅτι «ἀπεκομίσθη, καὶ ἐκολλήθη ἐν τῷ παρόντι κώδικι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας» ἡ παραίτηση τοῦ μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶν Θεοφάνους, τὸ κείμενο τῆς ὁποίας βλ. στὴν ἐπόμενη πράξη.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Μονὴ Φιλοσόφου, 385 σημ.)

1010 Παραίτηση μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶν φ. 323^Γ

«παραίτησις» Ἰνδ. ζ' ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α'
,αχλθ' (1638)

Inc. Διὰ τοῦ παρόντος μὲν δηλοποιῶ

Π. Ὁ μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν Θεοφάνης, μὲ ἰδιόχειρο γράμμα, παραιτεῖται ὑπὲρ τοῦ ἐπισκόπου Κερνίτζης Παρθενίου, διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ἀρχιερεῖς, 160.)

1011 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶν φ. 323^{Γ-Υ}

Ἰπόμνημα 7 Ἰανουαρίου, ἰνδ. ζ' ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β'
(«ἐθέμεθα πρῶτον...») ,αχλθ' (1639)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν ὁ ἐπίσκοπος Κερ-
νίτζης Παρθένιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Θεοφάνους.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΛΟΣ, Ἀρχιερεῖς, 159-160.)

1012 Περιορισμοὶ στὴν προσέλευση ἀρχιερέων στὴν Κωνσταν-
τινούπολη φ. 323^v

Σημείωμα ,αχλθ' (1639)
«ἐσημειώθη τὸ παρὸν»

Inc. Νόμος ἀρχαῖος, καὶ κανὼν, καὶ

Π. Ἐπικυρώνεται τὸ πατριαρχικὸ προνόμιο σύμφωνα μὲ τὸ ὅποιο
κανένας ἀρχιερεὺς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρεπιδημεῖ στὴν Κωνσταν-
τινούπολη χωρὶς τὴν πρόσκληση ἢ τὴν ἀδεια τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρ-
χου, ὁ ὅποιος καὶ μόνο θὰ καθορίζει τὸ χρόνον παραμονῆς του στὴ βε-
σιλεύουσα.

(ΓΕΔΕΩΝ, Διατάξεις 1, 43-44.)

1013 Παραίτηση μητροπολίτου Νέων Πατρῶν φ. 323^v

[ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β'] «παραίτησις»

[χ.χ.· ante 22 Ἀπριλίου 1639]

Inc. Διὰ τὸ μὴ δύναμε[=αι] κυβερεῖνσαι

Π. Ὁ μητροπολίτης Νέων Πατρῶν Νέφυτος παραιτεῖται ἀπὸ τὸ
θρόνον τοῦ ὑπὸ τὸν ὄρο ὅτι ὁ διάδοχός του θὰ ἀναλάβει τὴν ἀποπληρωμὴ τῶν
χρεῶν τῆς ἐπαρχίας, τὰ ὅποια ὅταν ἀνέλαβε ὁ ἴδιος ἦταν 116.000 γρόσια·
ἀπὸ αὐτὰ κατέβαλε 66.000 γρόσια καὶ ὑπολείπονται 50.000 γρόσια, ποὺ
ὀφείλονται στὸν Ἀλαμπέη· ἐπιπλέον ζητεῖ γιὰ τὴν ἀποχώρησή του 200
γρόσια καὶ «τέσσερες χῶρες... τὴν Γιαντζοῦ, τὸν Ροβολιάρη, τὴν Ζημειανή
καὶ τὸ Λιπόσυλο» ἐφ' ὅρου ζωῆς γιὰ τὴ συντήρησή του.

1014 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νέων Πατρῶν φ. 323^v

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β' Ὑπόμνημα
(«πρώτων... ἐθέμεθα...»)

22 Ἀπριλίου, ἰνδ. ζ'
,αχλθ' (1639)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νέων Πατρῶν

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νέων Πατρῶν ὁ ἱερομόναχος Ἰωάσαφ μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Νεοφύτου.

1015 Παραίτηση τοῦ μητροπολίτου Νικομηδείας φ. 323^v-324^r

«παραίτησις»

4 Μαΐου
,αχλθ' (1639)

Inc. Διὰ τὴν σωματικὴν μου ἀσθέν[ε]ϊαν

Π. Ὁ μητροπολίτης Νικομηδείας Νεόφυτος παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνον του, λόγῳ ἀσθενείας καὶ λόγῳ τῶν χρεῶν τῆς ἐπαρχίας του, ὑπὲρ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἱεροσολύμων Κυρίλλου· διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, Στασινός, 159· ΓΕΔΕΩΝ, Ἐφημερίδες, 103: πιθανῶς ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1016 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Νικομηδείας φ. 324^r

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

6 Μαΐου, ἰνδ. ζ'
,αχλθ' (1639)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς μητροπόλεως Νο[ι]κομηδείας, γνησίον

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Νικομηδείας ὁ ἱερομόναχος Κύριλλος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Νεοφύτου.

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Θρακικά, 49.)

1017 Ἐπόσχεση ἀποπληρωμῆς δοσίματος φ. 324^r

«ἀποσχέσεως... γράμμα»

9 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. η'
,αχλθ' (1639)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν στέργει οἰκεία

Π. Ὁ ἐπίσκοπος Λοφτζοῦ Συμεὼν ἐγγράφει στὸν Κώδικα ὑπόσχεση σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία θὰ καταβάλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν «τὴν ἀποκοπὴν... κατὰ τὸ συνοδικὸν ἐσφραγισμένον κατὰστιχον» ἄλλως θὰ εἶναι «αὐτοκαθαίρετος» καὶ θὰ μπορεῖ ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης νὰ ἐκλέξει ἄλλον ἀρχιερέα στὴ θέση του.

1018 Καθαίρεση μητροπολίτου Ἐφέσουφ. 324^{r-v}

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β' «καθαίρεσις»

,αχλθ' (1639)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ μητροπολίτης Ἐφέσου Μελέτιος

Π. Καθαίρεται ὁ μητροπολίτης Ἐφέσου Μελέτιος, ἐπειδὴ δὲν ἐξόφλησε ἐμπρόθεσμα τὰ χρέη του, ὅπως εἶχε ὑποσχεθεῖ ἐγγράφως, καὶ ἐπειδὴ παρέβη τὸν συνοδικὸ τόμο πού θέσπιζε «πάντα ἀρχιερέα μὴ πληροῦντα ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀποτίσεως τὰ κατὰ καιροὺς ριπτόμενα διακαιώματα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὑπὸ καθαιρέσιν εἶναι». Ἐπιπλέον, ἡ καθαίρεση τοῦ ἐπιβάλλεται ἐξαίτιας τῆς ἀνάρμοστης καὶ ἀντικανονικῆς συμπεριφορᾶς του.

1019 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἐφέσουφ. 324^vἽπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)Μάιος, ἰνδ. ζ'
,αχλθ' (1639)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγνωστότης μητροπόλεως Ἐφέσου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Ἐφέσου ὁ πρῶν ἀρχιεπίσκοπος Σάμου Ἀνθίμος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Μελετίου.

1020 Παράκληση μητροπολίτου Ἀθηνῶνφ. 324^v

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α' «Παράκλησις»

21 Φεβρουαρίου
,αχλθ' (1638)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ

Π. Ὁ καθαίρεθεις (βλ. πράξη 949) καὶ μετέπειτα ἀθωωθείς(;) μητροπολίτης Ἀθηνῶν Σωφρόνιος μετ' ἰδιόχειρο γράμμα ὑποβάλλει τὴν πα-

Ἐπειδὴ ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν Σωφρόνιος μετὰ τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ταπεινότητι ἡμῶν διὰ τοῦ
ἀποκαταστάσας αὐτὸν ἐν τῇ μητροπόλει αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ
καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ

ΜΠΤ 2, φ. 325^r: Σημείωμα στὸν Κώδικα γιὰ τὶς καταθέσεις μαρτύρων ἐναντίον τοῦ Χίου Κυρίλλου (βλ. ἐδῶ 1022α).

ραϊτήσή του από τὸ θρόνο τῆς μητροπόλεως Ἀθηνῶν ἀναγνωρίζοντας ὅτι νομίμως ἡ Μ. Ἐκκλησία εἶχε ἐν τῷ μεταξὺ ἐκλέξει ὡς νέο μητροπολίτη τὸν ἐπίσκοπο Διαυλείας καὶ Ταλαντίου Δανιήλ. Τὴν παραίτησή του ὑποβάλλει, ἀφοῦ ὁ Δανιήλ ἀνέλαβε τὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας ποὺ ἀνέρχονται στὸ ποσὸ τῶν 5.000 γροσίων χωρὶς νὰ συνυπολογίζονται οἱ τόκοι. Ὁ Σωφρόνιος διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης (πρβ. τίς πράξεις 1059 καὶ 950).

1021 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Προϊλάβου καὶ Ἰσμαηλίου

φ. 324^v-325^r

Ἰτόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Μάιος, ἰνδ. ζ' ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ Β'
, αχλθ' (1639)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Προϊλάβου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Προϊλάβου καὶ Ἰσμαηλίου ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος στὸν κενὸ ἐπὶ πολλὰ χρόνια μητροπολιτικὸ θρόνο τῆς μητροπόλεως αὐτῆς.

(RUSSOS, *Studi* 1, 286-287· HURMUZAKI, *Documente* 13, 386: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1022 Καταγγελία γιὰ πλαστογραφία ἐναντίον τοῦ μητροπολίτου Χίου

φ. 325^r

Σημείωμα μαρτυρίας
(«ἔστη... καὶ ἀνήνεγκεν»)

11 Ἰουλίου, ἰνδ. ζ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'
, αχλθ' (1639)

Inc. Ἐν ἔτει ,αχλθ', μηνὶ ἰουλίῳ

Π. Σημειώνεται στὸν Κώδικα ὅτι ὁ «μισερ» Λουκᾶς Σκαραμαγκᾶς κατήγγειλε ἐνώπιον τῆς συνόδου ὅτι ὁ μητροπολίτης Χίου Κύριλλος ὁ Ἀμύγδαλος ἔγραψε πλαστὰ γράμματα, μὲ τὰ ὅποια παρουσιάζονταν ὁ ἴδιος καὶ ἄλλοι χιώτες ἄρχοντες ὡς ἐγγυητὲς τοῦ Κυρίλλου, προκειμένου νὰ ἐπιτύχει δάνειο 12.000 γροσίων ἀπὸ τὸν Μεσσημὲ ἐφέντη. Τὴν καταγγελία του ὑπόσχεται νὰ ἀποδείξει μὲ μάρτυρες.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, *Ἱστορία* 3.2, 148.)

[1022a Inc. Ἔτι μαρτυρήσαντος τοῦ μισερ Περγῇ

Π. Σημειώνεται συμπληρωματικὰ στὸν Κώδικα ὅτι οἱ δύο μάρτυ-

ρες πού παρούσασε ὁ Λουκάς Σκαρμαγκᾶς κατέθεσαν ὅτι καὶ ὁ δανειστής τοῦ Χίου Κυρίλλου θεωρεῖ τὰ ἐγγυητικά γράμματα πλαστά.]

1023 Ἐκλογή μητροπολίτου Χίου

φ. 325^r

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρώτον...»)

Νοέμβριος, ἰνδ. η'
,αχλθ' (1639)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Χίου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Χίου ὁ πρωτοσύγκελλος, ἱερομόναχος Παρθένιος μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ Κυρίλλου.

(ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 148-149 καὶ 165.)

1024 Παραίτηση μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας

φ. 325^r

«παραίτησις»

21 Αὐγούστου, ἰνδ. ζ'
,αχλθ' (1639)

Inc. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν μὴ δυναμένη

Π. Ὁ μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας Ἰάκωβος σημειώνει στὸν Κώδικα ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ τὸ θρόνο του λόγῳ γήρατος, ἀλλὰ κυρίως ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του, διατηρεῖ ὅμως τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιεροσύνης.

1025 Ἐπόσχεση τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἀθανασίου Β'

φ. 325^{r-v}

Ἐπόσχεση
(«ὑπόσχομαι»)

Αὐγούστος, ἰνδ. ζ'
,αχλθ' (1639)

Inc. Ἐπειδὴ ὁ παναγιώτατος ἡμῶν ἀθρόντης

Π. Ὁ πρώην οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἀθανάσιος Β' λαμβάνει «προεδρικῶς» τὴ μητρόπολη Θεσσαλονίκης γιὰ τὴ συντήρησή του· ὑπόσχεται ὅτι δὲν θὰ ἐνοχλεῖ τὸν οἰκουμενικὸ θρόνο, θὰ συλλέγει καὶ θὰ ἀποστέλλει στὴ Μ. Ἐκκλησία τὰ πατριαρχικά εἰσοδήματα καὶ τέλος ὅτι θὰ μνημονεύει κατὰ τὶς ἱεροτελεστίες τὸ πατριαρχικὸ ὄνομα.

(ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Συμβολή 1, 115-117: ἀπὸ Ν.Σ. καὶ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1026 Ἀπονομή σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονή φ. 325^v-326^r

«χρυσόβουλλος πατριαρχικὸς... λόγος
συνοδικός», «σιγιλλιῶδες... γράμμα»

28 Μαΐου, ἰνδ. η΄
,αχλμ΄ (1640)

Inc. Πολλοὺ ἐπαίνον ὡς ἀληθῶς ἄξιος

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τῆς Θεοτόκου
«τῆς ἐπιλεγομένης Κάμενα» στὴν ἐπισκοπὴ Χειμάρρας καὶ Δελβίνου·
ἱκανοποιεῖται ἔτσι αἶτημα τῶν μοναχῶν τοῦ μοναστηριοῦ.

1027 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Προικοννήσου φ. 326^{r-v}

Ἑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

,αχλθ΄ (1639)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Προικοννήσου

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Προικοννήσου ὁ πρῶν μητροπο-
λίτης Ἡρακλείας Ἱερεμίας μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Γρηγορίου.

1028 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας φ. 326^v

Ἑπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

18 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. η΄
,αχλθ΄ (1639)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Γάνου

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας ὁ πρῶν μητρο-
πολίτης Ρόδου Παῖσιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἰακώβου (βλ. πράξη
1024)¹.

1029 Καθαίρεση ἐπισκόπου Κερνίτζης φ. 326^v

«συνοδική... καθαίρεσις»

Σεπτέμβριος, ἰνδ. θ΄
,αχλμ΄ (1640)

1. ΖΟΛΩΤΑΣ-ΣΑΡΟΥ, Ἱστορία 3.2, 153-154: ἀπὸ ἄδηλο κώδικα.

Inc. Ὁ *Ἐπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος ὑμῶν Κερνίτζης*

Π. Καθαίρεται καὶ στερεῖται τῆς ἀρχιεροσύνης ὁ ἐπίσκοπος Κερνίτζης Ἀρσένιος, ἐπειδὴ κατακράτησε παρανόμως τὰ ὑπάρχοντα τοῦ ἀποθανόντος πρώην Παλαιῶν Πατρῶν Θεοφάνους. Ἡ ἀποκάλυψη τοῦ ἀδικήματος ἐγίνε ὕστερα ἀπὸ ἐρευνα ποὺ διενήργησε ὁ ἑξαρχος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μητροπολίτης Βιδίνης Σωφρόνιος.

(ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Μητρόπολις Π. Πατρῶν*, 116-117.)

1030 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Κασσανδρείας

φ. 327^Γ

Ἰπόμνημα
«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

Ὁκτώβριος, ἰνδ. η΄
,αχλθ΄ (1639)

Inc. Ὁ *Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Κασσανδρείας*

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Κασσανδρείας ὁ ἱερομόναχος Λαυρέντιος μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λαυρεντίου.

1031 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονύδριο

φ. 327^{Γ-Υ}

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β΄ «σιγιλῶδες γράμμα»

1647¹

Inc. Ὁ *Ἱατρικός ὁ νόμος ἀφορῶν πρὸς*

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ μονύδριο τοῦ Ἀγίου Γεωργίου «Ξυλίκη ἐπονομαζόμενον» στὴ μητρόπολη Γάνου καὶ Χώρας. Ἡ ἀπονομὴ αὐτὴ γίνεται ὕστερα ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ ἐνίσχυση ποὺ προσέφερε στὸ μονύδριο κάποιος Νικόλαος, ὁ ὅποῖος ἀποφάσισε νὰ μονάσει σ' αὐτὸ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους τρεῖς μοναχοὺς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Νεόφυτος [Γ' Μνήμη Γανοχώρων]*, 37-41: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1032 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Σοφίας

φ. 327^Υ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α΄ Ἰπόμνημα
«πρώτον... ἐθέμεθα...»)

30 Νοεμβρίου, ἰνδ. η΄
,αχλθ΄ (1639)

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὁλογράφως.

Inc. Ὑπερβλή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σοφίας

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Σοφίας ὁ πρῶην μητροπολίτης Κορίνθου Ἰεζεκιήλ μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Ἰγνατίου.

1033 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βάρνης

φ. 327^v

Ὑπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Δεκέμβριος, ἰνδ. η' ,αχλθ' (1639)

Inc. Ὑπερβλή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Βάρνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βάρνης ὁ πρῶην μητροπολίτης Ἰκονίου καὶ Τυάνων Παρθένιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Μελετίου.

1034 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Δράμας

φ. 327^v

Ὑπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Ἰανουάριος, ἰνδ. η' ,αχμ' (1640)

Inc. Ὑπερβλή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππων

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Φιλίππων καὶ Δράμας ὁ πρῶην ἀρχιεπίσκοπος τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχοῦ, ἱερομόναχος Γεράσιμος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Θεοκλήτου.

1035 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Συννάδων

φ. 327^v-328^r

Ὑπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

5 Αὐγούστου, ἰνδ. η' ,αχμ' (1640)

Inc. Ὑπερβλή ὁ εἰς τὸ ὄνομα

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Συννάδων ὁ ἱερομόναχος Κάλλιστος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ πρῶην Συννάδων.

1036 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Βιδίνης

φ. 328^r

Ὑπόμνημα

(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

7 Μαΐου, ἰνδ. η' ,αχμ' (1640)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Βιδύνης

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Βιδύνης ὁ πρῶν μητροπολίτης Ἀ-
θηνῶν Σωφρόνιος μετὰ τὴν καθάρεσιν τοῦ Γαβριήλ.

1037 Ἐπιβεβαίωσιν σταυροπηγιακῆς ἀξίας μονῆς

φ. 328^{r-v}

«συνοδικὸν πατριαρχικὸν
σιγγιλιῶδες... γράμμα»

Ἀπρίλιος
ινδ. η', 1640¹

Inc. Ἀναντίρρητον πᾶσι, καὶ τοῖς ἱεροῖς

Π. Ἐπιβεβαιώνεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία τῆς μονῆς τῆς Ζωο-
δόχου Πηγῆς τῆς ἐπονομαζομένης Ἀγίας, ποῦ βρίσκεται στὴν τοποθεσίᾳ
«Καψοράχη» τῆς Ἀνδρου. Ἰκανοποιεῖται ἔτσι αἶτημα τῶν μοναχῶν τῆς
μονῆς αὐτῆς, ἡ ὁποία ἔγινε σταυροπηγιακὴ ἐπὶ Τιμοθέου Β' (βλ. πράξι
829).

(ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, Ἔθνος, 294-297: πιθανῶς ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἴκου-
μενικοῦ Πατριαρχείου.)

1038 Κατηγόριες ἐναντίον ἐπισκόπου Ρέοντος

φ. 328^v

Σημείωμα μαρτυρίας
(«ἐγράφησαν»)

3 Μαΐου, ινδ. θ'
,αχμά' (1641)

Inc. Οἱ κατήγοροι τοῦ ἐπισκόπου Ῥέοντος

Π. Καταγράφονται ἑπτὰ κατηγορίες ἐναντίον τοῦ ἐπισκόπου
Ρέοντος Διονυσίου· ἀνάμεσα στὰ ἄλλα τοῦ προσάπτεται ὅτι «ἔδωκε τὰ
τεμεσούκια τῆς χώρας τὰ δοθέντα αὐτῷ εἰς φύλαξιν, τῷ Ἀλάγα» καὶ
τὸν κατηγοροῦν ὡς «φλεβοτόμον, καὶ μετερχόμενον δῆθεν τὰ τῆς ἱα-
τρείας».

1039 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ ναὸ

φ. 329^r

«συνοδικὸν σιγγιλιῶδες
γράμμα»

Νοέμβριος
ινδ. ιβ', 1643¹

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὁλογράφως.

Inc. "Απασι τοῖς κατὰ θεῖον σκοποῖν

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὸ ναὸ τῆς Παναγίας στὸ Ἰσμαήλιο, μετόχι τοῦ Παναγίου Τάφου, τὸν ὁποῖο πρόκειται νὰ ἀνακαινίσει ἐκ βάθρων ὁ μέγας παχάρνικος Γεώργιος, ἀδελφὸς τοῦ βοεβόδα Βασιλείου. Ἰκανοποιεῖται ἔτσι αἶτημα τοῦ ἀνακαινιστῆ τοῦ ναοῦ, ὁ ὁποῖος ὁφείλει «ὑποταγῆς χάριν» νὰ ἀποστέλλει ἐτησίως στὴν Μ. Ἐκκλησίᾳ 10 ὀκάδες χαβιάρι.

(RUSSOS, *Studi* 1, 287-289: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου· πρώτη δημοσίευσ. πιθανῶς ἀπὸ Ν.Σ.: HURMUZAKI, *Documente* 14.1, 170-173.)

1040 Κατανομὴ ἐνοριῶν στὴν Τρίγλεια καὶ ὑπόσχεση καταβολῆς ἐτήσιου δοσίματος σταυροπηγιακῆς μονῆς φ. 329^v

«σημεῖωμα»

Μάιος, ἰνδ. ιγ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'
, αχμε' (1645)

Inc. Κατὰ τὸ α^{ον}, γ^{ον}, μ^{ον}, ε^{ον} ἔτος τὸ

Π. Σημειώνεται στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἡ κατανομὴ τῶν σπιτιῶν κατὰ ἐνορίες στὴν Τρίγλεια μετὰξὺ τῶν «ἱερωμένων τε καὶ λαϊκῶν» καθὼς καὶ ἡ ὑπόσχεση τῶν μοναχῶν τῆς σταυροπηγιακῆς μονῆς τῶν Πατέρων στὴν ἴδια περιοχὴ ὅτι θὰ καταβάλλουν ἐτησίως στὸ πατριαρχεῖο 2.000 ἄσπρα, «ὑποταγῆς χάριν».

1041 Ἐκλογὴ ἀρχιεπισκόπου Καρπάθου φ. 329^v

Ἐπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

Νοέμβριος, ἰνδ. ιβ' ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'
, αχμγ' (1643)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου, γνησίον

Π. Ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος Καρπάθου ὁ πρῶν ἀρχιεπίσκοπος Σάμου Ἀθανάσιος μετὰ τὴν πρὸ ἐπτὰ ἐτῶν ἐγκατάλειψιν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ Δαμασκηνοῦ.

1042 Ἀποδοχὴ ὄρων τοῦ βοεβόδα Βασιλείου φ. 329^v-330^v

«συνοδικὸς τόμος»

Μάιος, ἰνδ. θ', 1641¹

1. Ἡ χρονολογία δίδεται ὀλογράφως.

Inc. "Ὡσπερ ὀφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι λαμπρόνων

Π. Ἡ Μ. Ἐκκλησία ἀποδέχεται τοὺς ὅρους τοῦ Βασιλείου, βοεβόδα Μολδοβλαχίας, προκειμένου ὁ τελευταῖος νὰ ἀναλάβει τὴν ἀποπληρωμὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν· συγκεκριμένα γίνεται δεκτὸς ὁ ὅρος τοῦ βοεβόδα περὶ παύσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζητείας καὶ ἀκόμῃ «παύσασθαι τὴν καθ' ἑκάστην γιγνομένην ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐγγύην διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἀρχιερέων, κληρικῶν τε καὶ ἱερέων». Στὸ κείμενο τοῦ τόμου ἀναφέρεται ὅτι ἀπὸ τῆς ζητείας προξενοῦνται στοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς ἱερεῖς καὶ γενικὰ σὲ ὅλο τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας «ἀλληλομαχίαι, ἔριδες, ἀκαταστασίαι, διαφοραὶ παραγμάτων, ὀδυρμοὶ καὶ ἀναστεναγμοὶ πενήτων»· ἐνῶ ἡ ἐγγύη θεωρεῖται φθοροποιὸς συνήθεια, «μὴ οὕσα τὸ πρότερον, ἀλλ' ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἀναφανεῖσα» (πρβ. πράξεις 191 καὶ 192).

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, "Εγγραφα 3, 288-293: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1043 Παραχώρηση λειψάνου στὸν βοεβόδα Βασίλειο φ. 330^v-331^r

«συνοδικὸν βεβαιωτήριον
πατριαρχικὸν γράμμα»

Μάιος, ἰνδ. θ'
,αχμα' (1641)

Inc. *Πρόδηλον καὶ μαρτυρούμενόν ἐστιν ἐν*

Π. Ἡ σύνδοσις ἀποφασίζει νὰ παραχωρήσει στὸν βοεβόδα Βασίλειο τὸ λείψανο τῆς ὁσίας Παρασκευῆς τῆς Νέας ὡς ἀναγνώριση τῆς μεγάλης προσφορᾶς τοῦ νὰ ἀναλάβει τὴν ἀποπληρωμὴ τῶν χρεῶν τῆς Μ. Ἐκκλησίας.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, "Εγγραφα 3, 293-295: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1044 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Εὐρίπου φ. 331^r

Ἵπόμνημα
(«πρῶτον... ἐθέμεθα...»)

22 Ἰουλίου, ἰνδ. θ'
,αχμα' (1641)

Inc. *Ἐπειδὴ μετὰ τὸ καθη[=αι]ρεθῆναι εὐλόγῳ*

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Εὐρίπου ὁ ἱερομόναχος Δανιὴλ μετὰ τὴν καθάριση τοῦ Ἰωάσαφ καὶ τὸ θάνατο τοῦ διαδόχου του, πρῶτην Ἀμασειᾶς Ἰεζεκιήλ.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, Ὑπομνήματα, 33: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1045 Προσδιορισμός δοσίματος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Πωγωνιανῆς φ. 331^{r-v}

«σιγγιλιῶδες πατριαρχικόν
καὶ συνοδικόν... γράμμα»

5 Αὐγούστου, ἰνδ. θ'
,αχμα' (1641)

Inc. *Προνοίας ἄρα ἔργον πανσόφου μετὰ*

Π. Γίνεται δεκτὸ αἶτημα τῶν κατοίκων τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Πωγωνιανῆς, οἱ ὅποιοι ζητοῦν τὴν ἀπαλλαγὴν τους ἀπὸ τὴν πατριαρχικὴν ζητεία καὶ τὴν καταβολὴν ἐτήσιας εἰσφορᾶς κατ' ἀποκοπὴν, τὸ ποσὸ τῆς ὁποίας καθορίζεται ἀπὸ τὴ συνodo σὲ 5.000 ἄσπρα. Ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα δύο προκρίτων τῆς Πωγωνιανῆς, τοῦ κῆρ Θεόφιλου Καζάκου καὶ τοῦ κῆρ Δόνου Ταπεινοῦ.

(ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ, *Χρόος*, 218: τμῆμα τοῦ κειμένου· ἐκτενέστερο τμῆμα ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου: ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Πωγωνιανή*, 772-773.)

1046 Ἀπονομὴ σταυροπηγιακῆς ἀξίας σὲ μονὴ φ. 331^v-332^r

«σιγγίλιον γράμμα»

Μάιος, ἰνδ. ια'
,αχνη' (1658)

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

Inc. *Πολλαὶ καὶ διάφοροι αἱ κατὰ*

Π. Ἀπονέμεται ἡ σταυροπηγιακὴ ἀξία στὴ μονὴ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τὴν ἐπονομαζόμενῃ Πελεκητῆς, ποὺ βρίσκεται στὴν περιοχὴ Τριγλείας, ὕστερα ἀπὸ αἶτημα τοῦ ἀνακατασκευαστῆ τῆς μονῆς ἱερομονάχου Ἀρσενίου. Ἡ μονὴ ὑποχρεώνεται νὰ καταβάλλει ἐτήσιως στὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ 7 ὀκάδες λάδι (ὕποταγῆς ἕνεκα).

1047 Συνοδικὴ ἀπόφαση ἀπομακρύνσεως μητροπολίτου Τραπεζοῦντος φ. 332^{r-v}

Συνοδικὴ ἀπόφαση
(«ἀπεφάνθη συνοδικῶς»)

3 Νοεμβρίου
,αχξέ' (1665)

Inc. *Οὐδείς οἶδεν ἀκριβῶς τὰ τοῦ*

Π. Ἡ σύνοδος ἀποφασίζει τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ μητροπολίτου Τραπεζοῦντος Φιλοθέου, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν ἐπαρχία του

καὶ τώρα ὁμολογεῖ ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ χρεῖ τῆς μητροπόλεώς του. Γιὰ νὰ ἐπιτύχει τὴν ἀπαλλαγὴ του ἀπὸ τὴν εὐθύνη τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς ἐπαρχίας του εἶχε ζητήσῃ τὴ μεσολάβηση τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Διονυσίου Γ', τοῦ Χαλκηδόνος Γαβριήλ, τοῦ Προικοννήσου Δανιὴλ καὶ τοῦ ἄρχοντος Λάσκαρη Μουσέλιμη, καὶ παράλληλα εἶχε ὑποβάλλει τὴν παραίτησή του, ἡ ὁποία καὶ σημειώνεται στὸν ἱερὸ Κώδικα.

(ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Τραπεζοῦς*, 574-575: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1048 Ἐκλογὴ μητροπολίτου Τραπεζοῦντος

φ. 332^v

Ἐπόμνημα
(«ἐθέμεθα πρῶτον...»)

3 Νοεμβρίου, ἰνδ. δ'
, αχζ[ε] (1665)

Inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Τραπεζοῦντος

Π. Ἐκλέγεται μητροπολίτης Τραπεζοῦντος ὁ ἱερομόναχος Ἰωάννης μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Φιλοθέου.

(ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, *Τραπεζοῦς*, 576: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1049 Ἀφιέρωση σπιτιῶν σὲ ναὸ

φ. 332^v-333^f

ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ Γ'

Σημείωμα ἀφιέρωσεως
«ἐσημειώθη ἐν τῷ... κώδικι»

Ἰούλιος
, ζοδ' (1566)

Inc. Ἐν ἔτει ζοδ^ο ἰουλλίῳ μηνί

Π. Σημειώνεται στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ὥστε νὰ ἔχει ἀπαρασάλευτο κύρος, ἡ ἀφιέρωση δύο μικρῶν σπιτιῶν («ὀσπητόπουλα»), τὴν ὁποία ἔκαμε ἡ Τριανταφυλλίνα, θυγατέρα τοῦ χατζη-Δημητρίου πρὸς τὴν ἐκκλησίᾳ τῆς Παναγίας τῆς Χρυσάληθινῆς στὰ Ὑψωμαθεῖα.

(ΓΕΔΕΩΝ, *Ἐκκλησίαι ἐξακριβοῦμεναι*, 75-76.)

1050 Διάθεση πατριαρχικῶν κελλίων στὸ Ρέθυμνο

φ. 333^f

ΙΕΡΕΜΙΑΣ Β'

Σημείωμα
(«ἐσημειώθη»)

Μάιος, ἰνδ. ι'
, ζζ' (1582)

Inc. Ὡς ἔτει, ζζ^ω, μηνὶ μαΐῳ

Π. Σημειώνεται στὸν Κώδικα τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἡ ἔκδοση 4 πατριαρχικῶν γραμμάτων τοῦ Ἱερεμίου Β' σχετικὰ μὲ τὰ 9 πατριαρχικὰ κελλία στὸ Ρεθύμνο: ἐκχωροῦνται 2 στὸν Μανουὴλ Δρακόντη τοῦ Δημητρίου ἐναντὶ ἐτησίου τέλους 40 ἡσπρων, 2 στὸν Γεώργιο Μαυροειδῆ μὲ τὸ ἴδιο τέλος, 2 στὸν Ἀλέξιο Ντερμόνα μὲ τὸ ἴδιο τέλος καὶ τὰ ὑπόλοιπα 3 στὸν «κυρ φάντη» Γρίτη «πληροῦν καὶ τοῦτον παραπλησίως ἀνὰ τεσσαράκοντα ἄλλογοπραγῆτως».

(ΓΕΛΕΩΝ, Χρονικά, 146: πιθανῶς ἀπὸ τῆ Ν.Σ.)

1051 Ἐκδοση ἔσου τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ποντίου Πιλάτου γιὰ τὴν καταδίκη τοῦ Χριστοῦ φ. 333^{r-v}

«Ἰσον τῆς κατὰ τοῦ...
Ἱησοῦ... ἀποφάσεως»

20 Ἀπριλίου, ἰνδ. θ'
ζπθ' (1581)

Inc. Ἐκομίσθη τὸ παρὸν καὶ ἐνεφανίσθη

Inc. ἀποφάσεως: Ἐγὼ Πόντιος Πιλάτος ὅστις ἡγεμὼν

Π. Πρόκειται, σύμφωνα μὲ τὴν πράξη, γιὰ τὴν ἀπόφαση τοῦ Ποντίου Πιλάτου καταδίκης τοῦ Χριστοῦ, τὸ κείμενο τῆς ὁποίας βρέθηκε «παρ' ἐλπίδα εἰς τὴν χώραν Ἀκυλλαν ἐντὸς πέτρας ὠραιουτάτης, ἐν σιδηρῷ κιβωτίῳ» καὶ ἡ σύνοδος ἐδῶ ἐκδίδει ἕσον¹.

1052 Πατριαρχικὴ ἀπάντηση σὲ θεολογικὰ ζητήματα φ. 333^v-349^r

Ἀποκρίσεις
(«σαφηνίζομεν... ἀποκρινόμενοι»)

15 Μαΐου
,αφος' (1576)²

Inc. Δεξάμενοι τὰ παρὰ τῆς ὑμετέρας

Π. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀπαντᾷ στὶς θεολογικὰς ἀπορίες τὶς ὁποῖες τοῦ ὑπέβαλαν γερμανοὶ θεολόγοι.

(ΚΑΡΜΠΗΣ, *Μνημεῖα*, 444-503: ἔκδοση ποὺ λαμβάνει ὑπόψη τῆς καὶ τὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ.)

1. ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ, *Πόντιος Πιλάτος*, 220-222: ἀπὸ τὸν κώδικα 487 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.

2. Στὸ κείμενο ἡ ἐνδειξη: «ἐν Κωνσταντινουπόλει... ἐν τῇ πατριαρχικῇ μονῇ τῆς Παμμακαρίστου».

1053 Διαβίβαση απαντήσεως πρὸς τοὺς γερμανοὺς θεολόγους
φ. 349^{r-v}

Πατριαρχικὸ γράμμα [χ.χ.· ἀλλὰ 15 Μαΐου 1576]
(«γράφουσα... πέμπομεν»)

Inc. Ἰδὸν σὺν Θεῷ, ἄνδρες σοφώτατοι

Π. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διαβιβάζει τὶς ἀποκρίσεις τοῦ πρὸς τὰ ἐρωτήματα τῶν γερμανῶν θεολόγων ἐλπίζοντας ὅτι αὐτὲς θὰ τύχουν τῆς ἐπιδοκιμασίας τοὺς, μὲ ἀπώτερο σκοπὸ τὴν ἑνωσὴ τῶν δύο ἐκκλησιῶν, τῆς ὀρθοδόξου καὶ τῆς διαμαρτυρομένης.

(ΚΑΡΜΙΡΗΣ, *Μνημεῖα*, 443: ἔκδοσις ποὺ λαμβάνει ὑπόψη τῆς καὶ τὸ κείμενο ποὺ παραδίδει ἡ Ν.Σ.)

1054 Ἀπόφασις περὶ Μαξίμου Μαργουνίου φ 349^v

Συνοδικὸ γράμμα [χ.χ.· ἀλλὰ θέρους τοῦ 1590]
(«γράφουσα παρακελεύεται»)

Inc. Ὅτι μὲν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος

Π. Ὅστερα ἀπὸ αἶτημα τοῦ ἐπισκόπου Κυθήρων Μαξίμου Μαργουνίου ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης γράφει πρὸς τὸν «γαστάλδο» καὶ τὸν «γοβερναδόρο» τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴ Βενετία καὶ τοὺς διαβεβαιώνει ὅτι ἂν ὁ Μαργούνιος ἀποδειχθεῖ ὅτι δὲν τηρεῖ τὰ δόγματα τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας θὰ ἀφορισθεῖ· ἂν ὅμως συκοφαντεῖται ἄδικα καὶ παράλογα, θὰ ἀφορισθοῦν οἱ κατήγοροί του¹.

1055 Πατριαρχικὴ ἀπάντησις περὶ κοινοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα μὲ τοὺς λατίνους φ. 349^v-350^r

«Πατριαρχικὸν» γράμμα 6 Ἰουλίου, ἰνδ. γ',
(κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν) ζς [= 4] η' (1590)

Inc. Τὴν ἀναφορὰν ὑμῶν κομισάμενοι καὶ

Π. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης γράφει πρὸς τὸν μητροπολίτη Φιλαδελφείας καὶ τοὺς ἐφόρους τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου στὴ Βενετία

1. ΣΑΘΑΣ, *Ἱερεμίας Β'*, 192-193: ἀπὸ τὸ χφ. ΕΒΕ 1474.

καὶ τοὺς ἀπαγορεύει τὸν ἀπὸ κοινοῦ ἑορτασμὸ τοῦ Πάσχα μὲ τοὺς ρωμαιο-καθολικοὺς, διότι «ἡ καθ' ἡμῶς ἐκκλησία νεωτερίζειν καθ' οἷονδ' ἡποτε τρέπον οὐκ εἴωθεν».

(ΔΟΣΙΘΕΟΣ, *Τόμος Ἀγάτης*, 540-541: ἀπὸ τῆ Ν.Σ. ἐπιφέροντας ὀρισμένους διορθώσεις στὸ κείμενο.)

1056 Ἀναγνώριση προνομίων ἐπισκοπῆς Σινᾶ

350^Γ-351^Γ

«συνοδικὸν γράμμα»

Ἰούλιος, ἰνδ. γ'
ζπγ' (1575)

Inc. Ἐδει μὲν τοὺς βουλομένους διὰ

Π. Ἀναγνωρίζεται τὸ κύρος τῆς Νεαρχῆς τοῦ Ἰουστινιανοῦ σχετικῆς μὲ τὴ μονὴ Σινᾶ: τὸ «Σιναιὸν ὄρος» ἀποτελεῖ ἐπισκοπὴ, τὰ ὄρια καὶ τὰ δίκαια τῆς ὁποίας ὀφείλουν νὰ ἀναγνωρίζουν ὅλες οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἀρχές. Ὁ ἐπίσκοπος Σιναίου ἐκλέγεται ἀπὸ τὴν κοινότητα τῶν μοναχῶν καὶ χειροτονεῖται ἀδωροδοκῆτως ἀπὸ τὸν πατριάρχη Ἱεροσολύμων· τὸ δὲ μοναστήρι εἶναι «ἐλεύθερον, ἀδούλωτον καὶ ἀκαταπάτητον».

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγραφα* 2, 332-338: πληρέστερη ἔκδοσις: ΝΕΟΚΑΝΗΣ, Σινᾶ, 4-10: ἀπὸ ἄδηλο κώδικα.)

1057 Ἀπειλὴ τιμωρίας τοῦ ἐπισκόπου Σινᾶ

φ. 351^Γ-V

Συνοδικὴ ἀπόφασις

,αχξη' (1668) ΜΕΘΟΔΙΟΣ Γ'

(«γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς»)

Inc. Οὐδ' πανταχοῦ προσήκει τὸ βούλεσθαι

Π. Ἀποφασίζεται ὅτι ἂν ὁ Σιναίου Ἀνανίας περιοριστεῖ στὰ καθήκοντα τῆς ἐπιστοσύνης τῆς μονῆς Σινᾶ καὶ δὲν ἐπιδιώξει «ξενοπρεπῆ ἀναπλάσματα, καὶ... αὐτονομίας ἀνοικείας καὶ πλαστοπρωτεῖας», θὰ μείνει ἡγούμενος τῆς μονῆς· ἄλλως θὰ τιμωρηθεῖ μὲ τὴν ποινὴ τῆς ἀργίας, καὶ ἂν καταφρονήσῃ τὴν ποινὴ αὐτὴ θὰ καθαιρεθεῖ καὶ θὰ ἀφορισθεῖ.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, *Ἐγγραφα* 2, 369-374: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1058 Ἐνέργειες Σιναιτῶν κατὰ τοῦ ἡγουμένου τους· γνωστοποίηση πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων

φ. 351^Γ-352^Γ

Γράμμα

α' Ἀπὸ Μισύρης

(«ἀποκρινόμεθα»)

22 Σεπτεμβρίου, αχξη' (1668)

Inc. Ἀπολαβόντες (μὲ χαρτοφόρον τῆς Ἱερουσαλήμ)

Π. Οἱ μοναχοὶ τοῦ Σινᾶ ἀνακοινώνουν στὸν πατριάρχη Ἱεροσολύμων ὅτι εἰδοποίησαν τὸν ἡγούμενό τους Ἀνανία νὰ ἐπιστρέψει στὴ μονὴ γιὰ νὰ λάβει γνώση τῆς συνοδικῆς ἀποφάσεως (βλ. προηγούμενη πράξη) καὶ ὅτι θὰ προσπαθήσουν καὶ οἱ ἴδιοι νὰ τὸν πείσουν νὰ σταματήσει τὰ σκάνδαλα καὶ τὶς ἀνωμαλίες.

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, Σινᾶ, 65-67: ἀπὸ τὸν κώδικα 141 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.)

1059 Ὑπόσχεση μητροπολίτου Ἀθηνῶν

φ. 352^Γ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α' «ὕποσχσεις»

Δευτέρα 5 Αὐγούστου, ἰνδ. ζ' ,αχλθ' (1639)

Inc. Ἐπειδὴ ἡ ἱερά τῶν ἀρχιερέων

Π. Ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν Σωφρόνιος ὑπόσχεται ὅτι, σύμφωνα μὲ τὴ συνοδικὴ ἀπόφαση, σὲ τρεῖς ἡμέρες ἢ θὰ ἀναλάβει τὰ χρέη τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν Δανιήλ ἢ θὰ ἀποδεχθεῖ τελείως τὴν ἀπόφαση τῶν αἰρετῶν κριτῶν ὡς πρὸς τὴ διένεξή του μὲ τὸν Δανιήλ (πρβ. τὶς πράξεις 1020, 949, 950).

(ΓΕΔΕΩΝ, Διασαφήσεις, 357.)

1060 Ὑπόσχεση μητροπολίτου Χριστιανουπόλεως

φ. 352^Υ

ΚΥΡΙΛΛΟΣ Α' Ὑποσχέσεως (γράμμα)
(«νὰ ἐνέχομε»)

Ἰνδ. ιγ' [1629/1630]

Inc. Ὅταν ἤθελε φανεῖ[=ῃ] πῶς ἐστάθηκα

Π. Ὁ μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως Ἰγνάτιος ὑπόσχεται ὅτι, ἀν ἀξιόπιστοι μάρτυρες βεβαιώσουν ὅτι παρουσιάστηκε μαζὶ μὲ τὸν πρῶν Χριστιανουπόλεως Νεκτάριο καὶ τὸν Μεθώνης Νεόφυτο καὶ ἔκανε ὁμολογία («χοτζέτι») ὅτι χρωστᾷ στὸν Νεόφυτο 4.000 ἄσπρα, τότε θὰ καταβάλλει τὸ ποσὸ αὐτό.

(ΚΝΗΤΗΣ, Χριστιανούπολις, 70: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.)

1061 Ὑπόσχεση ἐπισκόπου Μεθώνης

φ. 352^Υ

Ὑπόσχεση
(«νὰ εἶμε αὐτοκαθαίρετος»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1629/1630]

Inc. "Αν ἤθελε φανῇ ὅτι τὸ

Π. Ὁ Μεθώνης Νεόφυτος δηλώνει ὅτι, ἂν ἀποδειχθεῖ ὅτι τὸ χο-
τζέτι τὸ ὁποῖο κατέχει, καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐμφαίνεται ὅτι τοῦ ὀφείλει ὁ
μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως Ἱγνάτιος κάποιον ποσό, εἶναι πλάστὸ,
δέχεται νὰ θεωρηθεῖ ὡς αὐτοκαθαίρετος.

1062 Ὁμολογία μητροπολίτου Εὐρίπου

φ. 352^v

«ὁμολογία»

Μάιος, ἰνδ. ι'
, αχκβ' (1622)

Inc. Διὰ τῆς παρούσης ταύτης ὁμολογίας

Π. Ὁ μητροπολίτης Εὐρίπου Ἰωάσαφ ὁμολογεῖ ὅτι ἔλαβε δα-
νεικὰ ἀπὸ τὸν Ρουμπή Ἀαρὼν 75.000 ἄσπρα, τὰ ὁποῖα ὑπόσχεται ὅτι
θὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ τὴν προσεχῇ ἑορτῇ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἅλλως θὰ θεω-
ρεῖται καθηρημένος καὶ θὰ μπορεῖ ὁ πατριάρχης νὰ ἐκλέξῃ ἄλλον στὴ
θέση του.

(ΘΕΜΕΛΗΣ, Ὑπομνήματα, 33: ἀπὸ τὸν Κώδικα Α' τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πα-
τριαρχείου.)

1063 Καταγγελίες ἐναντίον τοῦ ἐπισκόπου Ἄνδρου

φ. 352^v

Σημείωμα μαρτυρίας
(«κατηγόρησαν... καὶ ἐμαρτύρουν»)

[χ.χ.· ἀλλὰ 1626;] [ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α';]

Inc. Γρηγόριον τὸν Ἄνδρου κατηγόρησαν, καὶ

Π. Σημειώνεται στὸν Κώδικα ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Ἄνδρου Γρηγόριος
κατηγορεῖται γιὰ «διάφορα ἐγκλήματα» καὶ εἰδικότερα γιὰ τὸ ὅτι «ἐμοί-
χανεν» στὸν Γαλατᾶ τὴ γυναῖκα τοῦ «λεπτουργοῦ» Χριστοδούλου. (Πρβ.
πράξη 935, ὅπου ὁ καθαιρεθεὶς Ἄνδρου Γρηγόριος εἶναι πιθανὸ νὰ ταυ-
τίζεται μὲ τὸν ἐδῶ κατηγορούμενο Γρηγόριο.)

1064 Λύσεις ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων «παρὰ τῶν... τεσσά- ρων πατριαρχῶν»

φ. 353^r-358^r

«Τόμος», «ψῆφος κοινῇ συνοδικῇ»

[Μάιος], αχζγ' (1663) ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ'

Inc. Ἐν ὀνόματι τοῦ ἀγεννήτου καὶ

Π. Ἡ πατριαρχικὴ σύνοδος ἀποφαίνεται περὶ ἐκκλησιαστικῶν καὶ δογματικῶν ζητημάτων, τὰ ὅποια ἐνδιαφέρουν ἅμεσα τὴ ρωσικὴ ἐκκλησία· στὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. μνημονεύονται οἱ ὑπογραφῆς καὶ τῶν τεσσάρων πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς, μολονότι, κατὰ τὴ σύνταξιν, συμμετεῖχε στὴ σύνοδο —ἐκτὸς τοῦ οἰκουμενικοῦ— μόνο ὁ Ἱεροσολύμων Νεκτάριος, οἱ δὲ ἄλλοι δύο πατριάρχες ὑπέγραψαν ἐκ τῶν ὑστέρων τὸν Τόμο¹.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, "Εγγραφα 3, 93-118.)

[λευκὸ: φ. 358^v
νομοκανονικὴ ὕλη: φ. 359^r-376^v]

Β' ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

[φ. 376^v-388^v]

1065 Περὶ τῶν σλαβικῶν λειτουργικῶν βιβλίων φ. 376^v-377^v

«ἄρος», «τόμος»

Ἱανουάριος, ἰνδ. δ'
ζροδ' (1666)

Inc. Συνέχει δὲ ἐν πρώτοις δι' ἥν

Π. Ἡ Σύνοδος τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας ἀποφασίζει ὅτι τὰ λειτουργικὰ βιβλία ποὺ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὴ ἐκκλησιαστικὴ ἀνάγκη τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς δὲν εἶναι οὔτε αἱρετικὰ οὔτε νοθευμένα.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, "Εγγραφα 3, 127-132: ἀπὸ Ν.Σ. καὶ ἀπὸ ΜΤΠ 90.)

1066 Περὶ τῶν σλαβικῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων καὶ περὶ ἄλλων θεμάτων φ. 377^v-378^v

«συνοδικὴ διάγνωσις
καὶ ἀπόφασις»

13 Μαΐου, ἰνδ. ε'
αχζζ' (1667)²

Inc. Ἐπὶ τούτοις οὖν κοινῶς νῦν

Π. Ἡ Σύνοδος τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας, μὲ τὴ συμμετοχὴ τῶν πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας Παΐσιου καὶ Ἀντιοχείας Μακαρίου, καλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ δεχτοῦν τὰ ἐπὶ πατριάρχου Μόσχας Νίκωνος εἰσαχθέντα λειτουργικὰ βιβλία ὡς κανονικὰ καὶ καθορίζει τὸν τρόπο τελέσεως τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ καθὼς καὶ τὸν τρόπο εὐλογίας τῶν πιστῶν ἐκ μέρους

1. Βλ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, «Τόμος».

2. Ἡ χρονολογία δηλώνεται καί: «ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ζροε'».

τῶν ἱερωμένων. Ἐπιπλέον ἀποφασίζει ὅτι δὲν ἰσχύουν οἱ ἀποφάσεις τῆς συνόδου ἢ ὅποια ἔγινε ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ «βασιλέως καὶ μεγάλου Κνέζη Ἰωάννου Βασιλόβιτς Μοσχοβίας καὶ πάσης Ρωσσίας Αὐτοκράτορος, πατρὰ τοῦ Μακαρίου μητροπολίτου Μοσχοβίας».

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, "Εγγραφα 3, 132-137: ἀπὸ Ν.Σ. καὶ ἀπὸ ΜΠΤ 90.)

- 1067** «Κεφάλαια μ' ἅπερ εἰσὶν εἰς κανόνων τύπου περὶ τινων ἐκκλησιαστικῶν ἀναγκαιῶν ὑποθέσεων» φ. 378^v-379^r

[χ.χ.· ἀλλὰ 1667 ci.]

Inc. *Αῶν. Περὶ τοῦ ὅπως δεῖ μὴ*

Π. Τὰ κεφάλαια αὐτὰ —ποὺ ἀναφέρονται σὲ ὑποθέσεις τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας— ἔχουν στενὴ συνάφεια μὲ τοὺς κανόνες ποὺ ἐκτίθενται στὰ ἀμέσως ἐπόμενα φύλλα, ὑπὸ τὴν ἔννοια ὅτι κάθε κεφάλαιο θὰ ἄρμοζε νὰ εἶναι ἐπιγραφή τοῦ ἀντίστοιχου κανόνα· ἄς σημειωθεῖ ὥστόσο ὅτι, ἐνῶ στὴν ἐπιγραφή ἐξαγγέλλονται 40 κεφάλαια, τὸ κείμενο τῆς Ν.Σ. παραδίδει 36, καὶ οἱ κανόνες ποὺ ἀκολουθοῦν εἶναι 54.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, "Εγγραφα 3, 137-139: ἀπὸ Ν.Σ. καὶ ἀπὸ ΜΠΤ 90.)

- 1068** «Κανόνες τοὺς ὁποίους ἐπρόβαλαν εἰς τὴν ἱεράν σύνοδον οἱ... Παῖσιος... Ἀλεξανδρείας καὶ Μακάριος... Ἀντιοχείας... περὶ τινων ἀναγκαιῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων» φ. 379^r-384^v

[χ.χ.· ἀλλὰ 1667 ci.]

Inc. *Γνωστὸν γέγονεν ἡμῖν ὡς τινές*

Π. Οἱ δύο πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς, παρόντες στὴ Σύνοδο τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας, παρουσιάζουν τὶς ἐπιλύσεις γιὰ διάφορα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα ποὺ ἀνέκυψαν στοὺς κόλπους τοῦ πατριαρχείου τῆς Μόσχας.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, "Εγγραφα 3, 139-166: ἀπὸ Ν.Σ. καὶ ἀπὸ ΜΠΤ 90.)

- 1069** «Ζητήματα διάφορα νὰ τὰ λύσουσιν οἱ δύο... πατριάρχαι... Παῖσιος... Ἀλεξανδρείας καὶ... Μακάριος... Ἀντιοχείας...» φ. 384^v-388^v

«τόμος»

[χ.χ.· ἀλλὰ 1667 ci.]

Inc. Α'. 'Ο Νίκων ὁ νῦν μοναχὸς

Π. Ἡ ἐλληνικὴ μετάφρασις, «ἐκ τῆς Σλαβονίδου», τοῦ Τόμου ποὺ ὑπέγραψαν τὰ μέλη τῆς διευρυμένης Συνόδου τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας. Περιέχονται οἱ ἐπιλύσεις, μὲ μορφὴ ἐρωταποκρίσεων, ἀπὸ τοὺς δύο πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς ζητημάτων τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας. Ἀναγράφονται (φ. 384^v-388^v) τὰ ὀνόματα ὧν ὅσοι ὑπέγραψαν τὸν Τόμο.

(ΔΕΛΙΚΑΝΗΣ, "Εργα 3, 166-182: ἀπὸ Ν.Σ. καὶ ἀπὸ ΜΠΤ 90.)

[νομοκανονικὴ ὕλη: φ. 388^v-390^v
ἐνθύμησις τοῦ 1767: βλ. σ. 41: φ. 390^v
λευκά: φ. 391-395^r
ἐνθύμησις τοῦ 1880: βλ. σ. 42: φ. 395^v
προστεθέντα: βλ. σ. 42: φ. 396^r-409^r
σημείωμα τοῦ 1894: βλ. σ. 42: φ. 409^v
λευκά: φ. 410-430]

Ὁ παρὼν Σωτήριος ἐπίσκοπος καὶ ἐξόλιος, ὁ ἱεροσολίτης
πᾶν ἔχει διότι οὐκ ἐκινεῖται πρὸς, καὶ ὠνόμασεν αὐτὸ
νομικὴν συμφωνίαν. 9XΠ:

ΜΠΠ 2, φ. α'

ΠΙΝΑΚΕΣ

Α' Γενικὸ εὐρετήριον	447
Β' Ἀλφαβητικὸς πίνακας τῶν incipit	483
Γ' Χρονολογικὸς τῶν κειμένων τοῦ «Ἱεροῦ Κώδικος»	509
Δ' Χρονολογικὸς πατριαρχιῶν (Ἱερεμίας Α' ἕως Παρθένιος Δ').....	538
Ε' Τὰ κείμενα τοῦ «Ἱεροῦ Κώδικος» κατὰ πατριάρχες	540
Ζ' Ἄλλα χειρόγραφα καὶ κώδικες ποὺ χρησιμοποιοῦνται ἢ ἀναφέρονται	544

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ποὺ χρησιμοποιοῦνται στοὺς πίνακες

ἀρχμ. :	ἀρχιμανδρίτης	μτχ. :	μετόχι
ἀρχπ. :	ἀρχιεπίσκοπος, -ή	ν. :	ναὸς
ἐπ. :	ἐπίσκοπος, -ή	πατρχ. :	πατριάρχης
ἱρδν. :	ἱεροδιάκονος	πρωτοσύγχ. :	πρωτοσύγκελλος
ἱρμν. :	ἱερομόναχος	σημ. ὄνομ. :	σημερινή ὀνομασία
μ. :	μητρόπολη, -ίτης	στρπγ. :	σταυροπήγιο, -ακή
μν. :	μονή	χ. :	χωριὸ
μνδ. :	μονῆριον	α. :	ante
μνχ. :	μοναχὸς	ρ. :	post

Προκειμένου να αναδειχθεί και να παρουσιαστεί με μια περισσότερο εκλογικευμένη μορφή το υλικό της Ν.Σ., κρίναμε σκόπιμο να καταρτίσουμε τους πίνακες που ακολουθούν. Από αυτούς οι δύο πρώτοι καλύπτουν όλο το φάσμα της ύλης που συμπελήφθηκε από τον Δοσίθεο. Ο τρίτος καλύπτει μόνο την ύλη που αντιγράφηκε από τον «Ιερὸν Κώδικα» της Μ. Ἐκκλησίας —και γενικότερα από τὰ πατριαρχικά ἀρχεῖα στὰ τέλη τοῦ ιζ' αἰώνα. Ἀκολουθοῦν δύο χρηστικοὶ πίνακες πού, καὶ αὐτοί, ἀναφέρονται στὰ κείμενα τοῦ «Ιεροῦ Κώδικος» τέλος στὸν ἑκτο πίνακα ἀναγράφονται τὰ ἄλλα, πλὴν της Ν.Σ., χειρόγραφα καὶ οἱ κώδικες πού χρησιμοποιήθηκαν ἢ ἀναφέρονται στὸν τόμο αὐτό. Εἰδικότερα οἱ ἀρχές με βάση τις ὁποῖες καταρτίστηκε κάθε πίνακας εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

Α' Γενικὸ εὐρετήριο. Ἀποδελτιώνεται ἡ ὕλη τῶν 1069 λημμάτων μετὰ τὰ ὁποῖα παρουσιάσαμε τὰ νομοκανονικά καθὼς καὶ τὰ πατριαρχικά καὶ ἄλλα κείμενα της Ν.Σ. Δὲν ἀποδελτιώνεται ἡ ὕλη πού περιέχεται στὰ τέσσερα πρῶτα κεφάλαια.

Ἱεράρχες πού ἔχουν τὸ ἴδιο ὄνομα κατατάσσονται μετὰ τὴν ἀκόλουθη σειρά: πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως, πατριάρχες ἄλλων πατριαρχείων, ἀρχιερεῖς μετὰ βάση τὴν ἀλφabetικὴν σειρά τῶν περιφερειῶν τους· ἀκολουθοῦν πρόσωπα μετὰ τὸ ἴδιο ὄνομα ἄλλα μετὰ διαφορετικὴν ιδιότητα. Ὅταν στὴν ἴδια ἐκκλησιαστικὴν περιφέρεια παρουσιάζονται δύο ἱεράρχες μετὰ τὸ ἴδιο ὄνομα —ἐνῶ ἔχουμε τὴν βεβαιότητα ὅτι πρόκειται γιὰ διαφορετικὰ πρόσωπα— τότε τὰ διακρίνουμε μετὰ (α'), (β') κτλ. Π.χ. Νεόφυτος Β', πατρχ...· Νεόφυτος, πατρχ. Ἀντιοχείας...· Νεόφυτος, μ. Ἀδριανουπόλεως κ.τ.θ.· Νεόφυτος (α'), μ. Χίου...· Νεόφυτος (β'), μ. Χίου...· Νεόφυτος κτίτωρ...

Στὰ λήμματα τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν, οἱ ἀριθμοὶ παραπέμπουν σὲ γενικὲς γιὰ κάθε περιφέρεια πληροφορίες· ὅταν ὅμως πρόκειται γιὰ ἀρχιερεῖς τῆς περιφέρειας αὐτῆς, τότε ἀναγράφονται μόνο τὰ ὀνόματά τους· ὁ χρήστης θὰ πρέπει νὰ προστρέξει στὸ οἰκεῖο λῆμμα γιὰ νὰ βρεῖ στοιχεῖα γι' αὐτούς. Ἡ ἀναγραφή ὡστόσο τῶν ὀνομάτων τους καὶ στὸ λῆμμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιφέρειας ἀποβλέπει στὸ νὰ καταρτίσουμε ἕναν —ἕχι πλήρη βέβαια, ἀλλὰ μετὰ τὰ στοιχεῖα της Ν.Σ.— ἐπισκοπικὸν κατὰλογον.

Πρόσωπα πού διετέλεσαν ἀρχιερεῖς περισσότερων ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν κατατάσσονται μετὰ βάση τὴν τελευταία ὑπηρεσίαν τους, μετὰ ἐξίαρση μόνο τὴν ιδιότητα τοῦ πρῶτον οἰκουμένου πατριάρχου καὶ ἐκείνη τοῦ προέδρου πού ἐνωματώνονται στὸ κυρίως λῆμμα. Π.χ. Γεράσιμος Β', πατρχ...· πρῶτον πατρχ./πρόεδρος μ. Χίου...· Ὁμως, Διονύσιος, μ. Τορνόβου (πρῶτον μ. Χαλκηδόνος): μ. Χαλκηδόνος...· μ. Τορνόβου...

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τοπωνύμια ἔγινε προσπάθεια, σὲ ὅσες βέβαια περιπτώσεις ἦταν δυνατό, νὰ ἀναφερθεῖ καὶ ἡ σημερινὴ ὀνομασία τους ἢ νὰ σωθεῖ μιὰ διαφορετικὴ γρα-

φή. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ στὴν πρώτη περίπτωσι παρατίθενται ἐντὸς [] καὶ στὴ δευτέρῃ ἐντὸς « ».

Β' Ἀλφαριθμητικὸς πίνακας τῶν *incipit*. Καταχωρίζονται ἀλφαριθμητικά, μὲ βάση τις πέντε πρώτες λέξεις ὅλα τὰ κείμενα ποὺ σώζονται στὴ Ν.Σ.· δὲν λεξικογραφοῦνται μὲ βάση τὴν ἀνορθόγραφη μορφή τους —λύσις ποὺ δὲν θὰ διευκόλυνε τὴν ταύτισή— ἀλλὰ στὴ διορθωμένη, ἐντὸς [], γραφὴ τους. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ διασώζεται ἡ ἀρχική, σύμφωνα μὲ κάθε πιθανότητα, μορφή τοῦ κειμένου καὶ ταυτόχρονα λεξικογραφοῦνται στὴν ὀρθή θέση.

Δὲν ἀποδελτιώνονται τὰ *incipit* τῶν σχολίων ποὺ συνοφάνονται στὴ νομοκανονική ὕλη τῆς Ν.Σ.

Γ' Χρονολογικὸς τῶν κειμένων τοῦ «Ἱεροῦ Κώδικος». Ἀνακατατάσσουμε μὲ βάση τὴ χρονολογία ἐκδόσεως ἢ τὴ χρονολογία γραφῆς —προκειμένου γιὰ κείμενα ἰδιωτῶν— ὅσα περιέχονται στὴ Ν.Σ. καὶ προέρχονται ἀπὸ τὸν «Ἱερὸν Κώδικα» τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Ὁ Δοσίθεος τὰ καταχώρισε μὲ τὴ σειρά ποὺ ἦταν καταταγμένα στὰ πατριαρχικά ἀρχεῖα στὰ τέλη τοῦ 15^{ου} αἰῶνα. Τὴ χρονολογική τους σειρά ἀποκαθιστοῦμε μὲ τὸν πίνακα αὐτό, στὸ τέλος τοῦ ὁποῖου καταχωρίζουμε τὰ κατὰ προσέγγιση χρονολογούμενα καὶ τὰ ἀχρονολόγητα.

Ὅσα κείμενα δὲν ἔχουν σημειωμένο τὸ μῆνα, τὰ καταχωρίζουμε στὸ τέλος κάθε ἔτους, ἐνῶ στὴν ἀρχὴ κάθε μῆνα καταχωρίζουμε ὅσα κείμενα δὲν σώζουν πλήρη τὴν ἡμερομηνία τους. Τὶς ὁμολογίες πίστεως τῶν ὑποψηφίων ἀρχιερέων τις κατατάσσουμε, συμβατικά, στὴν ἴδια ἡμερομηνία μὲ τὸ ὑπόμνημα ἐκλογῆς τους. Ὅταν ἡ χρονολογία ἔχει τεθεῖ ἐντὸς [] σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχει στὸ κείμενο ἀλλὰ τὴν προτείνουμε ἐμεῖς. Τέλος, μὲ ἕναν * δηλώνουμε ὅτι ὑπάρχει κάποιο πρόβλημα στὴ χρονολόγησι.

Δ' Χρονολογικὸς πατριαρχίων. Ἡ παραπάνω χρονολογική ἀνακατάταξι συμπληρώνεται μὲ ἕναν χρηστικὸ πίνακα στὸν ὁποῖο ἀναγράφονται οἱ πατριαρχίες, στὴ διάρκεια τῶν ὁποίων ἔχουν ἐκδοθεῖ ἢ καταχωριστεῖ ἰδιωτικά κείμενα στὸν «Ἱερὸν Κώδικα».

Ε' Τὰ κείμενα τοῦ «Ἱεροῦ Κώδικος» κατὰ πατριάρχες. Ἀναφέρονται ἀλφαριθμητικά τὰ ὀνόματα τῶν πατριαρχῶν καὶ οἱ πατριαρχίες τους ἀπὸ τις ὁποῖες σώζονται τεκμήρια στὴ Ν.Σ. Ὁ * δηλώνει ὅτι ὑπάρχει κάποια ἀμφιβολία στὴν ἀπόδοσις σὲ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον τὸν πατριάρχη, σ' αὐτὴν ἢ ἐκείνη τὴν πατριαρχία.

Ζ' Ἄλλα χειρόγραφα καὶ κώδικες ποὺ χρησιμοποιοῦνται ἢ ἀναφέρονται. Ἀναφέρονται, μὲ βάση τὸν τόπο ποὺ σήμερα βρίσκονται, χειρόγραφα καὶ κώδικες ποὺ χρησιμοποιοῦνται ἢ ἀναφέρονται στὸν πρώτο αὐτὸ τόμο.

Οἱ ἀριθμοὶ παραπέμπουν στὰ λήμματα· οἱ ἀριθμοὶ μέσα σὲ () παραπέμπουν σὲ σελίδες τοῦ τόμου αὐτοῦ.

Α' Γενικό εύρετήριο

- 'Αβέρκιος, μ. 'Ικονίου 875
 'Αβέρκιος, μ. Φιλίππων καὶ Δράμας 978
 'Αβραάμ, ἐπ. Σταγῶν 782
 'Αγαθάγγελος, μ. Βάρνης (πρώην ἐπ. Πλαταμῶνος) 988
 'Αγαθάγγελος, ἐπ. Πλαταμῶνος' βλ. 'Αγαθάγγελος, μ. Βάρνης
 'Αγαθο(υ)πόλεως, ἐπ. (μ. 'Αδριανουπόλεως) 618, 715 (βλ. καὶ Γρηγόριος, Λαυρέντιος, Μακάριος, Μητροφάνης, Φιλόθεος)
 'Αγαλλιανὸς Θεόδωρος 77
 'Αγαλλιανὸς Μανουήλ, κτήτωρ μν. Λειμῶνος 788
 'Αγάλος (χατζή-), ἐπίτροπος στή μν. Θεοτόκου Μαύρου Μόλου 547
 [ἀγχαρίεις] «ἐγκαρίεις» 850
 "Αγγελος" ἀπὸ Δεβροβουνίστα 797
 'Αγία Βαρβάρα, χ. στή Μάνη 461
 'Αγία Σοφία ΚΠόλεως 53
 'Αγίας (Ζωοδόχου Πηγῆς), μν. στήν "Ανδρο 829, 1037
 'Αγίας 'Αναστασίας, ν. κοντὰ στὸν ἄρσανά μν. Παντελεήμονος 161
 'Αγίας 'Αναστασίας, ν.(;) στὸ χ. Βελιτζίστα 'Ηλείου 932
 'Αγίας 'Αναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, μν. στήν ἐπ. «'Αρδαμάρεως καὶ Γαλαττίσσης» 497
 'Αγίας Κυριακῆς, ν. στήν 'Απλωταριά Χίου 298
 'Αγίας Παρασκευῆς, ἀγίασμα στήν περιοχή «Βρίγκαν» ΚΠόλεως 779
 'Αγίας Παρασκευῆς, μνδ. στήν περιοχή «Καταφυγίου» Πάρου 931
 'Αγίας Παρασκευῆς, μνδ. στή Φιλιπούπολη 148
 'Αγίας Παρασκευῆς, ν. στὸ χ. 'Επιβάτες Θράκης 162
 'Αγίας Παρασκευῆς, «παρεκκλησιδίου» μν. Ταξιάρχῶν στὸ Καστέλλι 'Ιεράπετρας 264
 'Αγίας Τριάδος, μν. στήν περιοχή Μαραθῆα Κυνουρίας 819
 'Αγίας Τριάδος, μν. στή Χάλικη Πριγ-
 κιπωνήσων 50 (βιβλιοθήκη μονῆς), 536
 'Αγίας Τριάδος («τῶν Μουρτάρων» ἢ Τζαγκαρόλων), μν. στήν Κυδωνία Κρήτης 727
 'Αγίας Τριάδος («Πετριότησας»), μν. στὸ Μπάτζικοβο Φιλιπούπολης (πρώην μν. Θεοτόκου) 486
 "Αγιον "Ορος" βλ. μν. Βατοπεδίου, Μ. Λαύρας, Διονυσίου, Παντελεήμονος' ν. 'Αγίας 'Αναστασίας, ν. 'Αγίου Στεφάνου
 'Αγιορείτες μοναχοὶ 4
 "Αγιος Εὐστράτιος 124
 "Αγιος 'Ιωάννης, χ. στήν Κυνουρία 507, 509
 "Αγιος Λεόντιος, τοποθεσία στήν Αἴγινα 351
 "Αγιος Στέφανος, χ. στή μ. Δέρκων καὶ Νεοχωρίου 840, 850
 'Αγίου 'Αθανασίου, ἐξωκλήσι στή Αἴγινα 867
 'Αγίου 'Αθανασίου, ν. στή Θεσσαλονίκη 498
 'Αγίου 'Ανδρέου, μνδ. στὸ νησί ἔναντι Μηχανιώνας (μ. Κυζίκου) 493
 'Αγίου 'Αντωνίου, ν.(;) στήν "Ανδρο, μτχ. τῆς μν. Ζωοδόχου Πηγῆς ('Αγίας) "Ανδρου 829
 'Αγίου Βασιλείου, ν. στὸ χ. "Αγιος 'Ιωάννης Κυνουρίας 509
 'Αγίου Βλασίου («Σωτήρος Χριστοῦ»), μν. στή Στυλίδα 460
 'Αγίου Γεωργίου 'Αγριδιανοῦ, μν. στήν μ. Γάνου καὶ Χώρας 866
 'Αγίου Γεωργίου («τὸ 'Αρκάδι»), μν. στὸ Ρέθυμνο 727
 'Αγίου Γεωργίου («Εὐλίκης»), μν. στή μ. Γάνου καὶ Χώρας 1031
 'Αγίου Γεωργίου, μνδ. στή μ. Γάνου καὶ Χώρας 665
 'Αγίου Γεωργίου, μνδ. στή Χίο 268
 'Αγίου Γεωργίου, ν.(;) στή Χαλανδρίτσα, μτχ. τῆς μν. Χρυσοποδριτίσσης Νεζερώων 963

- 'Αγίου Γεωργίου, ν. πατριαρχικός 108, 140
 'Αγίου Γεωργίου, ν. στη Βενετία 1054, 1055
 'Αγίου Γεωργίου, ν. στην περιοχή Θεσσαλονίκης, μτχ. μ. Βλατάδων 498
 'Αγίου Γεωργίου, ν. στην Κέα 492
 'Αγίου Γεωργίου, «παρεκκλησίδιον» ν. Παναγίας Πρωτοθρόνου Νάξου 794
 'Αγίου Δημητρίου, ν. στο Στενίμαχο (δύο ναοί) 486
 'Αγίου 'Ελευθερίου, μνδ. στην περιοχή του χ. Καλόξυλος Νάξου 208
 'Αγίου 'Ερμούλαου, μν. στην Προικόννησο 134
 'Αγίου Θαλαλαίου, μν. στη Νάξο 408
 'Αγίου 'Ιωάννου, ν. στο νησί έναντι Σωζοπόλεως 381
 'Αγίου 'Ιωάννου, ν. στο χ. "Άγιος 'Ιωάννης Κυνουρίας 509
 'Αγίου 'Ιωάννου, «παρεκκλησίδιον» μν. Ταξιαρχών, στο Καστέλλι 'Ιεράπετρας 264
 'Αγίου 'Ιωάννου Θεολόγου, μν. στην Πάτμο 471, 824
 'Αγίου 'Ιωάννου του Θεολόγου (Πελεκητής), μν. βλ. Πελεκητής, μν.
 'Αγίου 'Ιωάννου Θεολόγου, μνδ. κοντά στο χ. Τζετζεβός 'Αγιάς 117
 'Αγίου 'Ιωάννου του Προδρόμου, μν. κοντά στη Στυλίδα 460
 'Αγίου Κηρύκου, εξωκλήσι στη Λήμνο 867
 'Αγίου Κωνσταντίνου, μνδ. στην 'Αχαΐα 273
 'Αγίου Ματθαίου, ν. στο Χάνδακα, μτχ. μν. Σινά 138
 'Αγίου Μηνᾶ, μν. στο Μαράθι Πάρου 931 βλ. και μνδ. 'Αγίας Παρασκευής
 'Αγίου Μιχαήλ επ. Συννάδων, μνδ. στη Σκόπελο 955
 'Αγίου Νικολάου, μν. στην επ. Δρυϊνούπολεως 885
 'Αγίου Νικολάου «Λιγίδη», μν. στην «ἐπαρχίαν Ρέοντος 494
 'Αγίου Νικολάου, μνδ. στην τοποθεσία «Κοντολινῶν», κοντά στο χ. Καστανίτσα τῆς επ. Ρέοντος 856
 'Αγίου Νικολάου, ν. κοντά στην Γαλάτιστα 498
 'Αγίου Νικολάου, ν. στη μ. Παροναξίας 807
 'Αγίου Παντελεήμονος, μνδ. κοντά στο χ. Μπεζούλα (άρχπ. Φναρίου και Νεοχωρίου) 330
 'Αγίου Παντελεήμονος, ν. στο χ. 'Ερμουλιανές Χαλκηδόνος 353
 'Αγίου Παντελεήμονος, ν. στην Κέα 492
 'Αγίου Σπυρίδωνος, ν. στη συνοικία Βαρούσι Χανίων 727
 'Αγίου Στεφάνου, ν. στην 'Αδριανούπολη 266, 327
 'Αγίου 'Υπατίου, ν. και συνοικία στη Θεσσαλονίκη 497
 'Αγίων 'Ακινδύνων, «παρεκκλησίδιον» ν. Πρωτοθρόνου Νάξου 794
 'Αγίων 'Αναργύρων, μν. στην 'Αθήνα 459
 'Αγίων 'Αναργύρων, ν. στη Μήλο 864
 'Αγίων 'Αποστόλων, μν. στο Βουκουρέστι 159
 'Αγίων 'Αποστόλων, μνδ. στη μ. Ναυπάκτου και 'Αρτας 537
 'Αγίων 'Αποστόλων, ν. στο Ριζόκαστρο Κρήτης, μτχ. μν. Σινά 138
 'Αγίων Θεοδώρων, ν. στην 'Αττάλεια 115, 139
 'Αγίων Θεοδώρων («Διονύσιου του Σιδέρη»), γυναικεία μν. στα Σέρβια 153
 'Αγίων Μηνᾶ, Βίκτωρος και Βικεντίου, μν. στη Χίο 154
 'Αγίων Πατέρων (Μηδικίου), μν. βλ. Μηδικίου, μν.
 'Αγκύρας, μ. 532, 798 (βλ. και Βασίλειος, Γεράσιμος, Γερμανός, Λαυρέντιος, Μάρκελλος, Παρθένιος)
 'Αγκύρας, σύννοδος 78, 101
 "Άγρα, χ. στη Λέσβο 489
 "Άγραφα 781, 813 ('Άγραφιώτες ΚΠόλεως και Θεσσαλονίκης)
 'Αγριδιανού, μν. βλ. 'Αγίου Γεωργίου 'Αγριδιανού, μν.
 'Αγχιλάου, μ. 155, 962 (βλ. και 'Ιωακείμ, Κάλλιτος, Μητροφάνης, Παρθένιος (α'), Παρθένιος (β'), Χριστόδουλος, Χριστόφορος)
 «'Αδραμίσδιν» [Δραμίτζι], χ. τῶν Τρικάλων, σημ. όνομ. Κοτρώνιο 487
 'Αδριανούπολη 266, 327, 663, 806
 'Αδριανούπολεως, μ. 112, 266, 324, 327, 715, 718, 855, 926 (βλ. και 'Ανθιμος, Νεόφυτος, Παρθένιος)
 'Αθανάσιος Α' πατρ. 105
 'Αθανάσιος Β' Πατελάρος πατρ. 672, 673, 964' πρώην πατρ./πρόεδρος μ. Θεσσαλονίκης 204, 242, 243, 1025' πρώην πατρ. 679
 'Αθανάσιος 'Αλεξανδρείας (ό Μέγας) 3, 37, 53, 96 (βλ. και Ψευδο-'Αθανάσιος)
 'Αθανάσιος, επ. Δαμαλῶν και Πεδιάδος 373, 439
 'Αθανάσιος, μ. Δέρκων και Νεοχωρίου 346, 726

- 'Αθανάσιος, ἀρχπ. «Δημητζίτης καὶ Ἀργυροκάστρου» 918
 'Αθανάσιος, ἀρχπ. Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος βλ. 'Αθανάσιος, μ. Νέων Πατρῶν
 'Αθανάσιος, μ. Ἰωνίου 875, 905 (Ἰωνίου καὶ Τυάων)
 'Αθανάσιος, μ. Ἰμβρου 491
 'Αθανάσιος, ἐπ. Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτων 587
 'Αθανάσιος, ἀρχπ. Καρπάθου (πρώην ἀρχπ. Σάμου) 114, 743, 1041
 'Αθανάσιος, ἀρχπ. Κύπρου καὶ Νέας Ἰουστινιανῆς 519, 520, 521
 'Αθανάσιος, μ. Νέων Πατρῶν (πρώην ἀρχπ. Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος): ἀρχπ. Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος 737· μ. Νέων Πατρῶν 323, 678, 717
 'Αθανάσιος, μ. Παροναξίας 388, 389
 'Αθανάσιος, ἐπ. Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου 109, 617
 'Αθανάσιος, ἀρχπ. Σάμου βλ. 'Αθανάσιος, ἀρχπ. Καρπάθου
 'Αθανάσιος, ἀρχπ. Σίφνου 247, 248, 849
 'Αθανάσιος, ἀρχπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου (πρώην ἡγούμενος τῆς μν. Μεταμορφώσεως τοῦ «Τρυπολίτου») 656
 'Αθανάσιος Βαλεριανός, μ. Φιλαδελφείας 325 («Βελλεριανός»)
 'Αθανάσιος, ἱρμν. 918
 'Αθήνα, 166, 167, 355, 459, 835
 'Αθηνῶν μ. 399, 451, 729, 730, 1020, 1059 (βλ. καὶ Ἀνθίμος (α'), Ἀνθίμος (β'), Θεοφάνης, Ἰάκωβος, Ναθαναήλ, Νεόφυτος, Σαμουὴλ)
 'Αθίγγανοι 53
 Αἶγινα 351
 Αἰγίνης, ἀρχπ. 438, 649 (βλ. καὶ Δωρόθεος, Μελέτιος, Νεόφυτος, Νήφων)
 Αἶγυπτος 31, 228, 250, 251, 256, 310, 312, 313, 332
 «Αἰκισιάνη» [Νικησίανη], χ. στήν ἐπαρχία Παγγαίου 816
 [Αἰμυλοῖ] βλ. «Εμαλοῦς»
 Αἶνος 423
 Αἶνου, μ. 785 (βλ. καὶ Μακάριος, Μελέτιος, Νικηφόρος, Παρθένιος (α'), Παρθένιος (β'))
 αἰρετικοὶ 6, 12, 41, 52, 53, 57
 αἰχμαλωσίαν 122, 807 (βλ. καὶ ἀντίλυτρα)
 'Ακάκιος, πατρχ. 6
 'Ακάκιος, ἐπ. Βονδιτζής βλ. 'Ακάκιος, μ. Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης.
 'Ακάκιος, ἐπ. Λιτζῆ καὶ Ἀγράφων 809, 810
 'Ακάκιος, μ. Μεσημβρίας 962
 'Ακάκιος, μ. Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης (πρώην ἐπ. Βονδιτζής) 206, 992
 ἀκέραιοι (μονοφύσιτοι) 6
 ἀκίνητα ἐκκλησιαστικά 90, 91
 [Ἀκοβας] ἐξαρχία βλ. «Ἰάκωβας», ἐξαρχία
 [Ἀκροπόταμος] βλ. «Μπομπλιάνη»
 Ἀκυλλα, «χώρα» 1051
 Ἀλάγας 1038
 «Ἀλαγία», [Ἀλάγια], χ. στή μ. Μυρέων 265
 Ἀλαγκιόζης Δημήτριος, ἱερέας στὸ χ. Πραστέιο Μάνης 851
 Ἀλαμανοὶ 6
 Ἀλα[μ]πέης, δανειστής μ. Νέων Πατρῶν 1013
 Ἀλβανιτοχώρι, χ. στή μ. Τορνόβου 854
 Ἀλεξανδρείας Πατριαρχεῖο -ες 250, 253, 254, 255, 256, 258 (βλ. καὶ Ἀθανάσιος, Ἀλέξανδρος, Ἀγύλλας, Διονύσιος, Διόσκουρος, Εὐσέβιος, Ἰωαννίκιος, Κύριλλος, Κύριλλος Λούκαρις, Κύρος, Μάριος Γ', Μελέτιος Πηγάς, Νικηφόρος, Παΐσιος, Πέτρος Α', Πέτρος ὁ Μογγός, Τιμόθεος)
 Ἀλέξανδρος, πατρχ. (ἄγιος) 103
 Ἀλέξανδρος, πατρχ. Ἀλεξανδρείας 103
 Ἀλεξενᾶς Ἀντώνιος ἀπὸ τὴν Ἀθήνα 835
 Ἀλέξιος, πατρχ. 62, 67, 68
 Ἀλέξιος Α' ὁ Κομνηνός 4, 5, 44
 Ἀλῆς, ἄνθρωπος Μουσταφάμπεγ (δανειστὴ μ. Χίου Γερασίμου) 719
 Ἀλμπάνος Ἰγνάτιος, ἱρμν. 212
 Ἀλμυρὸς 533
 Ἀλτίν, σύζυγος Φωτίου Μουράτι 535
 Ἀμάσεια 6
 Ἀμασείας, μ. 120, 811 (βλ. καὶ Ἀρσένιος, Γεράσιμος, Γρηγόριος, Ζαχαρίας, Ἰεζεκιήλ, Κομαῆς, Μελέτιος, Μητροφάνης)
 [Ἀμίδης] «Ἀμιδος», μ. βλ. Ἐπιφάνιος, μ. «Ἀμιδος»
 Ἀμοργὸς 246, 534
 ἀμπατζήδες 266 (βλ. καὶ ρουφέτια)
 Ἀμπελιάνος, συνουκισμὸς στὸ Στενίμαχο 486
 Ἀμυγδαλὸς βλ. Κύριλλος Ἀμύγδαλος
 Ἀμυλῶν, ἐπ. βλ. ἐπ. Καρουπόλεως καὶ Ἀμυλῶν
 Ἀμφιλόχιος, ἄγιος 6
 Ἀμφίων, ἐπ. Νικομηδείας 6
 Ἀνανίας, ἐπ. Συναίου (ἡγούμενος μν. Σινᾶ) 1057, 1058
 Ἀνανίας, ἱρμν. 190
 Ἀναστάσιος, πατρχ. Ἀντιοχείας («ἄγιος») 4

- 'Αναστάσιος, μ. Θεσσαλονίκης, 339
 'Ανατόλιος, ἀρχπ. ΚΙΠέως 6, 52
 'Ανάφη 246
 'Ανδρέας, ἀρχπ. Κρήτης 6
 'Ανδριανός, πάπας 4
 'Ανδρος 444, 829, 1037
 "Ανδρου, ἐπ. - ἀρχπ. 123, 157, 164, 935, 1063 (βλ. καὶ Αὑξέντιος, Βενιαμίν, Γαβριήλ, Γεράσιμος, Γρηγόριος, Κύριλλος, Μακάριος, Νέφυτος)
 ['Ανδρούβιστα] βλ. α' Αρδούβιστα
 "Ανδρούσης, ἐπ. (μ. Μονεμβασιάς) 820, 821
 «ἀνεβίβασαν τὴν τιμὴν τοῦ χωραφίου» 817, 823
 α' Ανερίκουρον» [Νεροκούρος], γ. στήν ἐπ. Κυδωνίας Κρήτης 728
 "Ανθιμος, πατρχ. (πρώην μ. Τραπεζούντος) 6
 "Ανθιμος Β', πατρχ. (πρώην μ. Ἀδριανουπόλεως) 888
 "Ανθιμος, μ. Ἀθηνῶν (πρώην μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους): μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους 370, 399· μ. Ἀθηνῶν 399, 518
 "Ανθιμος, μ. Ἀθηνῶν (πρώην ἐπ. Διαυλείας καὶ Ταλαντίου): ἐπ. Διαυλείας καὶ Ταλαντίου 345, 730, 731· μ. Ἀθηνῶν 126, 576, 577, 635, 731, 747
 "Ανθιμος, μ. Βάρονης 604, 605, 721
 "Ανθιμος, μ. Βιζύης (πρώην ἐπ. Τυρολόης καὶ Σερεντζίου) 843, 956
 "Ανθιμος, μ. Γοτθίας (πρώην ἐπ. Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφων) 199, 335, 336
 "Ανθιμος, μ. Γρεβενῶν βλ. "Ανθιμος, μ. Νέων Πατρῶν
 "Ανθιμος, ἐπ. Διαυλείας καὶ Ταλαντίου βλ. "Ανθιμος, μ. Ἀθηνῶν
 "Ανθιμος, μ. Διδυμοτείχου 877, 878
 "Ανθιμος, μ. Ἐφέσου βλ. "Ανθιμος, μ. Καισαρείας Καππαδοκίας
 "Ανθιμος, μ. Καισαρείας Καππαδοκίας (πρώην ἀρχπ. Σάμου) πρώην μ. Ἐφέσου): ἀρχπ. Σάμου 216, 217· μ. Ἐφέσου 1019, 294· μ. Καισαρείας Καππαδοκίας 296
 "Ανθιμος, ἐπ. Καρουσπόλεως 940
 "Ανθιμος, μ. Κορίνθου 352, 372, 373, 853
 "Ανθιμος, μ. Κυζίκου 636, 745, 917
 ["Ανθιμος], ἀρχπ. Λευκάδος 928
 "Ανθιμος, ἐπ. Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφων βλ. "Ανθιμος, μ. Γοτθίας
 "Ανθιμος, μ. Μηθύμνης 658, 707, 708
 "Ανθιμος, μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους, (πρώην πρωτοσύγγ. Μ. Ἐκκλησίας) βλ. "Ανθιμος, μ. Ἀθηνῶν
 "Ανθιμος, μ. Νέων Πατρῶν (πρώην μ. Γρεβενῶν) 472, 473
 "Ανθιμος, ἐπ. Νικομηδείας (ἄγιος) 12
 "Ανθιμος, μ. Οὐγγροβλαχίας 98
 "Ανθιμος, ἐπ. Πωγωνιανῆς 501
 "Ανθιμος, ἀρχπ. Σάμου βλ. "Ανθιμος, μ. Καισαρείας Καππαδοκίας
 "Ανθιμος, μ. Τραπεζούντος βλ. "Ανθιμος, πατρχ.
 "Ανθιμος, ἐπ. Τυρολόης καὶ Σερεντζίου βλ. "Ανθιμος, μ. Βιζύης
 "Ανθιμος, ἱρμν., κτίτωρ ν. Σωτήρος Χριστοῦ, στήν ἐπ. Ἀνδρούσης 820
 [Ἀνθοχώρι] βλ. «Φλωρισαῖον»
 «ἀντίλυτρα» 122 (βλ. καὶ αἰχμαλωσία, κουρσάροι, πειρατῆς)
 Ἀντιόχεια -χεῖς 6, 7, 47, 142
 Ἀντιοχείας Πατριαρχεῖο -ες 141, 142 (βλ. καὶ Ἀναστάσιος, Εὐθύμιος, Εὐδοστάθιος Θεόδωρος Βασιμῶν, Ἰωάννης Α', Κύριλλος, Μακάριος (α'), Μακάριος (β'), Μάξιμος, Μελέτιος, Νέφυτος, Σεβήρος, Φιλογόσιος)
 Ἀντιοχείας, σύνδοξ 4, 6, 78
 Ἀντίοχος, ἄρχων 3
 ["Αντισσα] βλ. Τελώνια
 Ἀντώνιος Δ', πατρχ. 94, 98, 99
 Ἀντώνιος, μ. Δρύστρας (πρώην πρωτοσύγγ. Μ. Ἐκκλησίας) βλ. Ἀντώνιος, μ. Παλαιῶν Πατρῶν
 Ἀντώνιος, ἀρχπ. Κῶ (πρώην πατριαρχικός ἐφημέριος) 907
 Ἀντώνιος, μ. Παλαιῶν Πατρῶν (πρώην μ. Δρύστρας): μ. Δρύστρας 202, 637, 892, 938, 996, 997· μ. Παλαιῶν Πατρῶν 608, 641, 686
 Ἀντώνιος, ἱρμν. (πατριαρχικός ἐξαρχος) 475
 Ἀντώνιος (παπα-), πρωτέκδικος μ. Ρόδου 848
 «ἀνωμαλία τοῦ καιροῦ» 432, 649, 725 734
 Ἄνω Μυσία 242, 305
 "Ανθιμος Ἀπλάδας, ἡγούμενος μν. Ἐσταυρωμένου στήν Κρήτη 659
 Ἀπλάδας βλ. "Ανθιμος Ἀπλάδας
 Ἀπλωταριά (α' Ἀπλωταρίαν), συνουσία στή Χίο 298
 α' Αποθελιότη», μν. βλ. Ταξιαρχῶν, μν. «ἀποκοιτῇ» - («κατ' ἀποκοιτῇ») 229, 337, 524, 1017 (βλ. καὶ ἐξαρχῶν «ἀποκοιτῆς» δοσίματα ἐκκλησιαστικά)
 Ἀποκορώνου, ἐπαρχία Κρήτης 727
 Ἀποστόλης (παπα-) ἀπὸ Βρανιανὰ 793
 Ἀποστόλης ὁ Χαπάνης ἀπὸ τὸ χ. Πετρίλο Καρδίτσας 941

- 'Απόστολοι 4, 40, 52
 'Αποστόλων διατάξεις (κανόνες) 66, 78
 «'Αρακλειτζ» ['Ηρακλεία], μικρὸ νη-
 σί, Ν τῆς Νάξου 246
 'Αράχωβα Λαρίσης (πιθανῶς τὸ χ. 'Α-
 ραχωβίτσα 'Αργιθέας) 350
 'Αράχωβα, χ. στὴν ἐπαρχία Οἰτύλου 461
 'Αργυρόκαστρο, χ. τῆς Γορτυνίας (σημ.
 ὄνομ. Μαγούλινα, τὰ) 918
 'Αρδαμερίου ('Αρδαμέρειος) καὶ Γαλα-
 τίστης, ἐπ. 497 (βλ. καὶ Θεοφάνης,
 Μεγιστὰν) 918
 'Αρδουβῆς Μαρίνος 508
 «'Αρδουβίτσα» ['Ανδρούβισσα], χ. στῇ
 Μάνη (σημ. ὄνομ. Χώρα) 461
 'Αρέθας, ἀρχ. Καίσαρειας 22
 'Αρειος (ἄρειανοί) 6, 52, 53
 'Αρχαδία 812
 'Αρχαδίας Κρήτης ἐπ.: βλ. Θεοφάνης, ἐπ.
 'Αρχαδίας
 'Αρχαδίου (Σωτήρος Χριστοῦ), μν. στὴν
 Κρήτη 727
 'Αρμενία Μεγάλη - 'Αρμένιοι 32, 53,
 86, 989 (βλ. καὶ 'Αρτζιβούριος, χα-
 τζιτζάριου)
 'Αρποκρατίων 6, 52
 ['Αρσάνι] «'Αρχάδι» βλ. 'Αγίου Γεωρ-
 γίου (αὐτὸ 'Αρχάδι), μν.
 'Αρσένιος, πατρ. 6
 'Αρσένιος Αὐτωρειανός, πατρ. 18, 72,
 74, 79, 80
 'Αρσένιος, μ. 'Αμασείας (πρώην πρωτο-
 σύγκ. Γάνου) 210, 669
 'Αρσένιος, μ. Γαγγρῶν καὶ Νεοκαισα-
 ρείας 590
 'Αρσένιος, ἐπ. Κερνίτζης 307, 1029
 'Αρσένιος, ἐπ. Λιτζᾶ καὶ 'Αγράφων 480,
 482, 895
 'Αρσένιος, μ. Μηδείας 386, 891
 'Αρσένιος, ἱρμ., ἀνακινιστὴς μν. Εὐαγ-
 γελιστοῦ Ἰωάννου Τριγλείας («Πελε-
 κητῆς») 1046
 'Αρσένιος, κτίτωρ μν. Κοιμήσεως Θεο-
 τόκου στὴν Αἴγινα 351
 'Αρσένιος, μνη. 208
 'Αρσένιος, σακελλάριος Μονεμβασίας,
 πατριαρχικός ἐξάρχος 494
 'Αρτα 309, 537
 'Αρτζιβούριος 53, 86
 'Αρχεῖα
 μν. 'Αγίας Νάξου 829
 μν. 'Αγίου Ἰωάννου Θεολόγου Πά-
 τρου 492
 'Αρχιεποφιλιακεῖο Κεφαλληνίας 880
 μν. Βλατάδων 498
 μν. Βλαχέρνης 'Ηλείας 458
 Δημοτικὴς Βιβλιοθήκης Κοζάνης 153
 'Ελληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας
 325
 μν. Κουτλουμουσίου 160
 μν. Λειμῶνος 788
 μν. Μ. Αἰούρας 327, 955
 Ρουμανικῆς 'Ακαδημίας 152, 158,
 234, 299, 589, 749
 Σχολῆς Δημοσθένους 921
 μν. Σωσίνου Ἠπείρου 852
 μν. Τατάρνας 657
 'Ασπρη Θάλασσα 408
 'Αστυπάλεια 246, 791
 'Ασώματος, χ. στῇ Μάνη (;) 461
 'Αταουλάς τζελεπῆς, δανειστὴς μ. Μο-
 νεμβασίας 'Αθανασίου 717
 'Ατζίχολος, χ. στῇ Γορτυνία 812
 'Ατσιπόπουλον, χ. στὸ νομὸ Ρεθύμνου
 727
 'Αττάλεια 115, 139, 265, 329, 584
 Αὐλοπόταμος Κρήτης, 659, 727
 Αὐλωνίτης Δῆμος ἐκ τῶν κτιτόρων τῆς
 μν. 'Αγίου Μιχαὴλ στῇ Σικόπελο 955
 Αὐξέντιος, ἀρχ. 'Ανδρου, 123, 693,
 694
 Αὐξέντιος, μ. Σοφίας 738
 αὐτοκαθαίρετος) 215, 227, 368, 369,
 543, 545, 1017
 'Αφαρτοδοκητῶν, αἵρεση 6
 ἀφορισμός 240, 471, 784, 786, 793,
 807, 835, 848, 859, 876, 885, 889
 'Αχαΐα 273
 'Αχελώου, ἐπ. (μ. Ναυπάκτου καὶ 'Αρ-
 τῆς) 833
 'Αχιλλᾶς, πτρχ. 'Αλεξανδρείας (ἄγιος)
 6
 'Αχιλλεῖος, μ. Σερρών 945
 'Αχμέτ ἀγάς, δανειστὴς μ. Χίου Γερα-
 σίμου 719
 'Αχμέτπεγης, χαζνατάρης τοῦ ὀντάπα-
 ση, δανειστὴς μ. Χίου 719
 'Αχμέτ Τζαούσης, δανειστὴς μ. Μονεμ-
 βασίας 'Αθανασίου 717
 'Αχμέτ «Τζαούσιος», δανειστὴς μ. Λα-
 ρίσης Λεοντίου 515
 'Αχριδῶν ἀρχ. 107, 149 (βλ. καὶ Δη-
 μήτριος Χωματηνός, Θεοφάνης, Ἰγ-
 νάτιος, Μελέτιος)

Βαλαάμ 52

Βαλεριανός 'Αθανάσιος βλ. 'Αθανάσιος

Βαλεριανός

Βάνιστα, χ. στὴν ἐπαρχία Δωδώνης

(σημ. ὄνομ. Κρύα) 526

Βαρβολομαῖος, μ. 'Ηρακλείας 585, 617

Βαρβολομαῖος, μ. Ναυπάκτου καὶ 'Αρ-
 τῆς 692

- Βάρνης, μ. 341, 404, 858 (βλ. καὶ Ἄγα-
θάγγελος, Ἀνθίμος, Δανιήλ (α'), Δα-
νιήλ (β'), Θεόληπτος, Μακάριος, Ματ-
θαῖος, Μελέτιος, Μητροφάνης, Νικό-
δημος, Παρθένιος (α'), Παρθένιος
(β'), Καβάρνας ἐξαρχία)
- Βαρούσι, συνοικία Χανίων 727
- Βασιλάκης τοῦ Στεφανίου (ρετζής) ἀπὸ
τῆ Θεσσαλονίκης 328
- Βασιλάκιον, χ. στὴν ἐπαρχία Καβάλας,
στὴν περιοχὴ τοῦ σημ. χ. Ἄμισια-
νὰ 831
- Βασίλειος, ἐπ. Ἀγκυράς 6
- Βασίλειος, μ. Ἡρακλείας 61
- Βασίλειος ὁ Μέγας 4, 6, 30, 35, 52,
56, 60
- Βασίλειος, ἐπ. Σελευκείας 6
- Βασίλειος, βοεβόδας Οὐγγροβλαχίας
191, 192, 193, 254, 255, 550, 589,
591, 602, 1039, 1042, 1043
- Βασίλειος (χοτζά-) κτήτωρ ν. Ἀγίων
Θεοδώρων Ἀττάλειας 115, 139
- Βασίλης 854 βλ. καὶ Κατερίνα
- Βασίλης, ὑπηρέτης 440
- «Βασιλικὰ» 2
- «βασιλικὰ γράμματα» 521
- «βασιλικὸς σιδοσίος» 850
- «βασιλικὴ προσταγὴ» 674
- Βατοπεδίου, μν. 198
- Βελισσοῦ, μ. βλ. Δανιήλ, μ. Βελισσοῦ
- Βελιτζίστα, χ. στὴν ἐπαρχία Δωδώνης
(σημ. ὄνομ. Κληματὰ) 932
- Βελλᾶς, ἐπ. 235, 349, 441, 501, 513,
852 (βλ. καὶ Ἰωάσαφ, Μανασσῆς,
Νεόφυτος, Παρθένιος, Σωφρόνιος)
- Βενέδικτος, πάπας Ρώμης (ἄγιος) 6
- Βενέδικτος, μ. Νεοκαισαρείας 466, 467
- Βενέδικτος, μ. Σελευκείας 110, 340
- «Βενεθάλων», σύνοδος 80
- Βενέρης [Venier] Σεβαστιανός βενε-
τὸς βάλιος στὴν ΚΠολη 864
- Βενετία -οὶ 325, 835, 1054, 1055
- Βενιαμίν, ἐπ. Ἄνδρου 444, 451, 825
- Βενιαμίν, ἀρχ. Κύπρου καὶ Νέας Ἰου-
στινιανῆς 520, 521
- Βενιαμίν, μ. Νεοκαισαρείας 445
- Βενιαμίν, μ. Παροναξίας 959, 987
- Βέργου Γεώργιος ἐκ τῶν κτιτόρων μν.
Ἁγίου Μιχαὴλ στὴ Σκόπελο 955
- Βερούας, μ. 6 (βλ. καὶ Θεοφάνης Μαλά-
κης, Ἰωάκειμ, Ἰωαννίκιος, Ἰωά-
σαφ, Μελέτιος, Παῖσιος)
- Βερροιώτης βλ. Ἰωάννης Βερροιώτης
ὁ ᾠδοναρχῆς
- Βερτζήλιας παπα-Ἐμμανουήλ ἀπὸ τῆ
Σκύρου 970
- Βηρσαβέε 42
- Βηρυτοῦ, ἐπ. βλ. Εὐστάθιος, ἐπ. Βηρυ-
τοῦ
- Βησιτάρης Στεριανὸς 855
- βιβλία λειτουργικὰ (σλαβικά) 1065,
1066
- Βιδίνης, μ. 267 (βλ. καὶ Γαβριήλ, Δα-
νιήλ, Λαυρέντιος, Νεόφυτος, Σω-
φρόνιος (α'), Σωφρόνιος (β'), Τιμό-
θεος, Φιλόθεος)
- Βιζύης, μ. 132 (βλ. καὶ Ἀνθίμος, Γα-
βριήλ, Γεράσιμος, Γρηγόριος, Δαμα-
σκηνός, Δανιήλ, Κοσμάς, Λαυρέντιος)
- Βιθυνία 5
- «Βίτυλον» [Οἴτυλον] 461
- Βλαστὸς Μιχαλάκης 289
- Βλατάδων, μν. 498
- Βλαχέρνας, μν. βλ. Θεοτόκου τῆς «Κυ-
ρίας», μν.
- «Βλαχερονιτήσσης», ν. στὴ Χίο βλ. Πα-
ναγίας τῆς «Βλαχερονιτήσσης», ν.
- «βοήθεια» 317, 320, 344, 723, 743,
750 (βλ. καὶ δοσίματα ἐκκλησιαστι-
κὰ)
- Βομβυλᾶς Πέτρος 68
- Βονδίτζης, ἐπ. (μ. Ναυπάκτου καὶ Ἄρ-
της) 833 (βλ. καὶ Ἀκάκιος, Ναθα-
ναήλ, Νεόφυτος)
- Βονιφάτιος, πάπας Ρώμης 6
- Βόσασκας, περιοχὴ στὴν ἐπ. Αὐλοποτά-
μου Κρήτης 659
- «Βοσορόμιον» [Βοσορόπη πιθ. σημ.
Μεσορόπη], χ. στὴν περιοχὴ μ.
Φιλίππων καὶ Δράμας 772
- Βουθρωτοῦ καὶ Γλυκῆος, ἐπ. 344 (βλ.
καὶ Κύριλλος, Παφρούριος)
- Βουκουρέστι 159
- Βουλγαρίας, ἀρχ. βλ. Δημήτριος Χω-
ματηνός
- Βουλκάνου, μν. («Βουρκάνου», Θεοτό-
κου τῆς Ἐπανωκαστριτίσσης), 820,
821
- «Βουρκάνου» βλ. Βουλκάνου, μν.
- Βρανιανὰ 793
- Βρίγκα [Χάσκιου], προάστιο τῆς ΚΠό-
λεως 779
- «Βρύσεως» μν. βλ. Θεοτόκου τῆς «Βρύ-
σεως», μν.
- Γαβρᾶς, μέγας σκευοφύλαξ Μ. Ἐκκλη-
σίας 404, 518
- Γαβριήλ Β' (πρώην μ. Γάνου καὶ Χώ-
ρας): μ. Γάνου καὶ Χώρας 283, 653,
654 πατρ. 598, 747
- Γαβριήλ, ἐπ. Ἄνδρου βλ. Γαβριήλ, μ.
Παροναξίας
- Γαβριήλ, μ. Βιδίνης 1036

Γαβριήλ, μ. Βιζύης 281
 Γαβριήλ, μ. Γάνου και Χώρας βλ. Γαβριήλ Β', πατρχ.
 Γαβριήλ, μ. Έφεσου 908
 Γαβριήλ, άρχπ. Κώ 841
 Γαβριήλ, μ. Λακεδαιμονίας και Δημητσάνης 213, 701
 Γαβριήλ, μ. Μηδείας 366
 Γαβριήλ, έπ. Μυριοφύτου και Περιστασσεως 490
 Γαβριήλ (α'), μ. Ναυπάκτου και Άρτης 965
 Γαβριήλ (β'), μ. Ναυπάκτου και Άρτης 595, 596, 692, 751
 Γαβριήλ, μ. Νέων Πατρών 379, 406, 472
 Γαβριήλ, μ. Νικομηδείας 442
 Γαβριήλ, μ. Παροναξίας (πρώην έπ. Άνδρου) 427
 Γαβριήλ, μ. Περιθεωρίου και Ξάνθης 474
 Γαβριήλ, μ. Σμύρνης 414
 Γαβριήλ, έπ. Τζερεβενού 227
 Γαβριήλ, μ. Τορνόβου 855
 Γαβριήλ, μ. Φιλιππουπόλεως (πρώην αρχιεπίσκοπος πατρχ. Κυρίλλου Β') 287, 290, 983, 984
 Γαβριήλ, μ. Χαλκηδόνος 1047
 Γαβριήλ, μ. Χίου 600, 601
 Γαβριήλ, άρχπ. Όρεών (πρώην πρωτοσύγκ. Χαλκηδόνος) 270
 Γαβριήλ (παπα-), μνχ. μν. Λουκούς 822
 Γαγγρεών, μ. 403, 919 (βλ. και Παρθένιος, μ. Νεοκαισαρείας και Γαγγρεών)
 Γαγγρεών και Νεοκαισαρείας μ. βλ. Νεοκαισαρείας και Γαγγρεών, μ.
 Γαλακτίων, μ. Μελενίκου 863
 Γαλακτίων, μ. Ναυπάκτου και Άρτης (πρώην μ. Σεργών) 206, 594, 595
 Γαλακτίων μ. Σεργών βλ. Γαλακτίων, μ. Ναυπάκτου και Άρτης
 Γαλατάς, χ. στην περιοχή Κυδωνίας Κρήτης 727
 Γαλατάς 108, 215, 228, 543, 602, 674, 774, 1063
 «γαμικά συναλλάγματα» 850
 γάμοι μεκτοί 41
 Γάνου και Χώρας, μ. 136, 282, 665, 866, 993, 1024, 1031 (βλ. και Γαβριήλ, Ίάκωβος, Ίγνάτιος, Ίωαννίκιος, Κοσμάς, Μακάριος, Παΐσιος, Χριστόφορος)
 Γαρδικής Δημήτριος 508
 Γαρδικίου, έπ. 17 (βλ. και Γρηγόριος, Μητροφάνης, Σωφρόνιος)
 Γαστούνη (αΓαστούνιον) 458

Γδερνέτου (Θεοτόκου), μν. στην Κυδωνία Κρήτης 727
 Γεδεών Μ. 8, 9, 19, 50, 58, 70, 95, 152, 158, 234, 299, 589, 749
 Γεννάδιος, μ. Καφζ 879
 Γεννάδιος, πρεσβύτερος και άρχιμανδρίτης 6
 Γεράσιμος Β', πατρχ.: μ. Προιάβου και Ίσμαηλίου 736 μ. Τορνόβου 583 πατρχ. 677, 760, 761 πρώην πατρχ./πρόεδρος μ. Χίου 675 πρώην πατρχ./πρόεδρος άρχπ. Άνδρου 156, 157, 164
 Γεράσιμος, μ. Άγκύρας βλ. Γεράσιμος μ. Βιζύης
 Γεράσιμος, μ. Άμυσσίας 120, 195
 Γεράσιμος, πρόεδρος άρχπ. Άνδρου βλ. Γεράσιμος Β', πατρχ.
 Γεράσιμος, μ. Βιζύης (πρώην μ. Άγκύρας) 768
 Γεράσιμος, άρχπ. Ίόππης βλ. Γεράσιμος, μ. Χίου
 Γεράσιμος (α'), μ. Λήμνου 198
 Γεράσιμος (β'), «κατά προεδρείαν» μ. Λήμνου 173
 Γεράσιμος, μ. Ναυπλίου και Άργους 128
 Γεράσιμος, άρχπ. Προικοννήσου 179
 Γεράσιμος, μ. Προιάβου και Ίσμαηλίου βλ. Γεράσιμος Β'
 Γεράσιμος, μ. Τορνόβου βλ. Γεράσιμος Β', πατρχ.
 Γεράσιμος, μ. Τραπεζούντος 503
 Γεράσιμος μ., Φιλιππων και Δράμας (πρώην αρχιεπίσκοπος πατρχ.) 644, 645, 1034
 Γεράσιμος, μ. Χίου (πρώην άρχπ. Ίόππης) 593, 719, 720
 Γεράσιμος, πρόεδρος Χίου βλ. Γεράσιμος Β', πατρχ.
 Γεράσιμος, (ΰγιος) Κεφαλληνίας 857
 Γερμανοί θεολόγοι 1052, 1053
 Γερμανός Α', πατρχ. (ΰγιος), πρώην μ. Κυζίκου 6
 Γερμανός Β', πατρχ. 14, 15
 Γερμανός, μ. Άγκύρας 732
 Γερμανός, άρχπ. Δομενίκου και Έλασσόνος (πρώην έπ. Πλαταμώνος) 239, 286, 321, 737
 Γερμανός (α'), μ. Καισαρείας Καππαδοκίας (πρώην άρχπ. Μήλου πρώην άρχπ. Σαντορίνης) 476, 894, 910
 Γερμανός (β'), μ. Καισαρείας Καππαδοκίας 677, 837
 Γερμανός, μ. Κυζίκου βλ. Γερμανός Α'
 Γερμανός, άρχπ. Κύπρου 6
 Γερμανός, μ. Μηδείας 366

Γερμανός, ἀρχπ. Μήλου' βλ. Γερμανός, μ. Καισαρείας Καππαδοκίας
 Γερμανός, μ. Νέων Πατρών 323
 Γερμανός, ἐπ. Πλαταμῶνος' βλ. Γερμανός, ἀρχπ. Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος
 Γερμανός, ἀρχπ. Σαντορίνης' βλ. Γερμανός, μ. Καισαρείας Καππαδοκίας
 Γερμανός, ἀρχπ. Τζίκας καὶ Θερμίων 622, 623, 872, 873
 Γερμανός, μ. Φιλίππων καὶ Δράμας-Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου (πρώην πρωτοσύγκ. Ἀδριανουπόλεως) 112, 280, 766, 767
 Γεωργάκης, ρεῖς' ἐπίτροπος στῆ μν. Θεοτόκου Μαύρου Μόλου 547
 Γεώργιος ὁ Ξιφυλίνος 50
 Γεώργιος ὁ Σύγκελλος 6
 Γεώργιος, μέγας παχάρνικος, ἀδελφὸς βοεβόδα Βασιλείου 1039
 Γεώργιος, μέγας πρωτοπαπᾶς Μ. Ἐκκλησίας, ἑξαρχος «Ἰάκωβας» 812
 Γεώργιος, μέγας ρήτωρ Μ. Ἐκκλησίας 404, 518
 Γεώργιος, μέγας χαρτοφύλαξ Μ. Ἐκκλησίας 342
 Γεώργιος (παπα-), σακελλάριος μ. Παροναξίας 342
 Γεώργιος, «ὁ ἐπὶ τοῦ σακελλίου» τῆς Μ. Ἐκκλησίας 194
 Γεώργιος' ἀπὸ τὴν Ἀθήνα (;) («Γεώργιος ὁ Ἀθηναῖος») 808
 Γεώργιος, ἀδελφὸς Νικολάου' ἀπὸ Καρυὰ Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφου 799, 800
 Γεώργιος, σύζυγος Μερούδας τοῦ Σεβαστοῦ' ἀπὸ τῆ Λέσβου 808
 Γεώργιος' ἀπὸ τὸ χ. Πετρίου Καρδίτσας 805
 Γεώργιος' ἀπὸ τῆ Σίφου 328
 Γεώργιος, «ρεῖζης» ἀπὸ τὸ χ. Φίλια Λέσβου 783, 784
 Γεωργίου «Μάρμαρ», μν.' βλ. Μεγάλου Γεωργίου «Μάρμαρ», μν.
 Γηροκομείου, μν. 117
 Γιακουμῆς (παπα-) ἀπὸ Βρανιανὰ 793
 Γιαλέας, ἑξαρχος Κάσου 475
 Γιάντζα, χ. στὴν περιοχὴ Μεσσηνίας (σημ. ὄνομ. Ἐλασιώριον) 696
 γιαντισάραγας 113
 «Γιαννᾶκη» μύλος 815
 [Γιαννιτσού]' βλ. «Γιαντζοῦ»
 «Γιαννὸν» ἐπ.' βλ. Λογγίνος, ἐπ. «Γιαννὸν»
 «Γιαντζοῦ» [Γιαννιτσού], χ. στῆ Φθιώτιδα 1013
 Γιεζῆ 37
 Γίκιας Γεώργιος, βοεβόδας 550
 Γλαρέντζα 458

Γοθθίας (καὶ Καφᾶ), μ.: Γοθθίας 199, 335, 336, 337, 762' μ. Γοθθίας καὶ Καφᾶ 168 (βλ. καὶ Ἀνθίμος, Δαβίδ, Μεθόδιος, Σεραφεῖμ' πρβ. καὶ μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων)
 Γουλιανός [Γουλιανός] Δημητράκης 240
 Γούναρης' βλ. Ἰωάννης Βερροιώτης ὁ «γούναρης»
 Γραικοὶ 6
 Γρεβενῶν («Γρεβενού») μ.' βλ. Ἀνθίμος, μ. Γρεβενῶν
 Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, πατρ. 6
 Γρηγόριος Δ': μ. Ἀμασείας 811' πατρ. 479, 889, 900
 Γρηγόριος, ἐπ. Ἀγαθουπόλεως 618, 619
 Γρηγόριος, μ. Ἀμασείας' βλ. Γρηγόριος Δ'
 Γρηγόριος, ἀρχπ. Ἄνδρου 934, 935, 1063(;)
 Γρηγόριος, μ. Βιζύνης 281
 Γρηγόριος, ἐπ. Γαρδικίου 896
 Γρηγόριος, μ. Εὐρέπου 133, 703, 713
 Γρηγόριος, ἀρχπ. Θεσσαλονίκης, ὁ Παλαμᾶς 97
 Γρηγόριος (α'), μ. Καισαρείας Καππαδοκίας 894, 910
 Γρηγόριος (β'), μ. Καισαρείας Καππαδοκίας 143, 836, 837
 Γρηγόριος, μ. Αλαρίσης 193, 194, 480, 481, 482, 562, 895, 896
 Γρηγόριος, μ. Μελενίκου 563, 668
 Γρηγόριος, μ. Μηθύμνης 387, 783, 784
 Γρηγόριος, μ. Μυτιλήνης (πρώην πρωτοσύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) 151, 702, 704, 705
 Γρηγόριος, μ. Νικαίας 684, 749
 Γρηγόριος ὁ Νύσσης 6
 Γρηγόριος, ἀρχπ. Πρωμουνήσου (πρώην μέγας πρωτοσύγκελλος) 1005, 1027
 Γρηγόριος, μ. Ρόδου 301, 303, 308, 706
 Γρηγόριος, μ. Σοφίας 363, 390
 Γρηγόριος, ἀρχπ. Τζίκας καὶ Θερμίων 873
 Γρηγόριος, μ. Χίου 675
 Γρηγόριος, ἱρδν. 215
 Γρίσπος Ἱερόθεος' βλ. Ἱερόθεος Γρίσπος, ἀρχπ. Σίφνου
 Γρίτης, «φάντης» (στὸ Πέθυμο) 1050
 Γρουπαράκης Νικόλαος' ἐκ τῶν κτιτόρων μν. Ἁγίου Μεγαλὸ στῆ Σκόπελο 955
 Δαβίδ 33, 42
 Δαβίδ, μ. Γοθθίας 336, 762
 Δαβίδ, μ. Ζιχνῶν 865

Δαβίδ, ἔξαρχος ᾿Ασπρης Θάλασσας 408 (βλ. καὶ Ζαχαρίας)
 «Δαδία», γ. στὴν ἐπ. Σουφλίου (σημ. ὄνομ. Δαδιά, ἡ) 331
 Δαμαλὼν καὶ Πεδιάδος, ἐπ. (μ. Κορίνθου) 439 (βλ. καὶ ᾿Αθανάσιος)
 Δαμασκηνός, μ. Βιζύης (πρώην ἀρχι-
 διάκονος Μ. ᾿Εκκλησίας) 956
 Δαμασκηνός, μ. Θεσσαλονίκης* βλ. Δα-
 μασκηνός (β'), ἀρχπ. Κασσανδρείας
 Δαμασκηνός, ἀρχπ. Καρπάθου 1041
 Δαμασκηνός (α'), ἀρχπ. Κασσανδρείας 437
 Δαμασκηνός (β'), ἀρχπ. Κασσανδρείας (πρώην μ. Θεσσαλονίκης): μ. Θεσσαλονίκης 964, 976· πρόεδρος ἀρχπ. Κασσανδρείας 204, 621
 Δαμασκηνός, μ. Νικαίας 549, 861
 Δαμασκηνός, μ. Σερρών 447, 831, 845
 Δαμασκοῦ παῖδες 141
 δανειστές: μ. 113, 197, 462, 591, 717, 719, 838, 939, 1015, 1022 [1022α]
 Μ. ᾿Εκκλησίας 636, 640, 667, 701, 718 (βλ. καὶ «ἐγγύη»)
 Δανιήλ 37
 Δανιήλ, μ. ᾿Αθηνῶν (πρώην ἐπ. Δικυλείας καὶ Ταλαντίου) 730, 731, 835, 949, 950, 1020, 1059
 Δανιήλ (α'), μ. Βάρνης 721, 660
 Δανιήλ (β'), μ. Βάρνης (πρώην ἀρχπ. Πωγωνιανῆς): ἀρχπ. Πωγωνιανῆς 551, 612· μ. Βάρνης 557, 660
 Δανιήλ, μ. Βελισσού* βλ. Δανιήλ, μ. Θηβῶν
 Δανιήλ, μ. Βιδίνης* βλ. Δανιήλ, μ. Σοφίας
 Δανιήλ, μ. Βιζύης 132
 Δανιήλ, ἐπ. Δικυλείας καὶ Ταλαντίου* βλ. Δανιήλ, μ. ᾿Αθηνῶν
 Δανιήλ (α'), μ. Διδυμοτείχου (ὁ ἀπὸ Αἰνίου) 423, 424
 Δανιήλ (β'), μ. Διδυμοτείχου (πρώην οἰκονόμος Ἀδριανουπόλεως) 926
 Δανιήλ, μ. Εὐρίπου 133, 177, 317, 1044
 Δανιήλ (α'), μ. Θηβῶν (πρώην ἀρχπ. ᾿Ωρεῶν) 446, 462, 906
 Δανιήλ (β'), μ. Θηβῶν (πρώην μ. Βελισσού) 277
 Δανιήλ, μ. Κορίνθου* βλ. Δανιήλ, μ. Σερρών
 Δανιήλ, μ. Μηδείας 555, 614
 Δανιήλ, μ. Μυτιλήνης (πρώην οἰκονόμος Μηθύμνης) 893
 Δανιήλ, μ. Παλαιῶν Πατρῶν (πρώην πρωτοσύγκ. Κορίνθου) 686, 769, 770
 Δανιήλ (α'), ἀρχπ. Προικονήσου 1047
 Δανιήλ (β'), ἀρχπ. Προικονήσου 1005

Δανιήλ, ἀρχπ. Πωγωνιανῆς* βλ. Δανιήλ, μ. Βάρνης
 Δανιήλ, μ. Σερρών (πρώην μ. Κορίνθου) 193, 648, 945
 Δανιήλ, μ. Σοφίας (πρώην μ. Βιδίνης) 163, 241, 616, 646, 747
 Δανιήλ, ἀρχπ. Τζίας καὶ Θερμίων 496, 580
 Δανιήλ, μ. Φιλιππουπόλεως 440
 Δανιήλ, ἀρχπ. ᾿Ωρεῶν* βλ. Δανιήλ, μ. Θηβῶν
 Δανιήλ, κτίτωρ μν. ᾿Αγίας Τριάδος Κυνουρίας 819 (βλ. καὶ Νεόφυτος)
 Δανιήλ (παπα-), στή μ. Παροναξίας 342
 Δαρείος 37
 «Δεβροβουνίστα» [Νευροβούνιστα], γ. τῆς Καρδίτσας 797
 Δελβινάκι ᾿Ηπείρου 517
 Δέρον καὶ Νεοχωρίου, μ. 725, 850 (βλ. καὶ ᾿Αθανάσιος, Μακάριος, Χρυσανθος)
 Δεσποινέτα, σύζυγος Μανόλη* στὸ γ. Φίλια τῆς Λέσβου 783, 784
 «Δεσποτικόν», ἐξωκλησίᾳ στή Λῆμνο 867
 Δῆλος 301
 Δημητράκης, κυρίτζης 815
 Δημητράκης (κυρίτζης), μέγας λογοθέτης Μ. ᾿Εκκλησίας 718
 Δημήτρης (παπα-), σκελλάριος μ. ᾿Ιωαννίνων 453
 Δημητριάδος, ἐπ.* βλ. Διονύσιος, ᾿Ιωαννίκιος, ἐπ. Δημητριάδος
 Δημήτριος Χωματηνός, ἀρχπ. ᾿Αχρίδος 51, 77, 78, 95
 Δημήτριος (χατζη-) 1049
 Δημήτριος, μέγας «ἐταιρειάρχης» Μ. ᾿Εκκλησίας 651
 Δημήτριος, πρωτοκακονάρχος Μ. ᾿Εκκλησίας 629.
 Δημήτριος, πρωτοπαπὰς στήν ᾿Ανδρο(;) 444
 Δημητσάνα 812, 918, 920
 Δημητσάνης, ἀρχπ. 812, 918 (βλ. καὶ μ. Λακεδαιμονίας)
 Δήμος «Σαλονικέας» 451
 Δημόφιλος Θεραπευτῆς 23
 διανομὴ ἐκκλησιαστικῶν εισοδημάτων ναῶν 266, 538
 διανομὴ κτημάτων ἐπ. Σαντορίνης 826
 «διανομή» περιουσίας 483
 Διαυλείας καὶ Ταλαντίου, ἐπ. - ἀρχπ.: ἀρχιεπισκοπὴ 345, 729· ἐπισκοπὴ 505, 577 («Ταλαντίου»), 729, 731, 801, 835 («Διαυλείας»), 949 («Ταλαντίου»), 1020 (βλ. καὶ ᾿Ανθιμος,

Ἰσαάκ, Μακάριος, Μητροφάνης)
Δίβρη, χ. στήν ἐπ. Χειμάρρας 516
«Διδάκτον», χ. στή μ. Μονεμβασίας 696
Διδυμοτείρα, μ. 331, 422, 424, 662
(βλ. καὶ Ἄνθιμος, Δανιήλ (α'), Δανιήλ (β'), Ἰάκωβος, Ἰωάσαφ, Κλήμης, Λαυρέντιος, Παφνούτιος)
«δικαίων... κτητορικὸν» 931
δικαιοφύλαξ 20, 21
«δικαστήριον βασιλικόν» 292
Διοκλητιανὸς 12
Διονύσιος Β' (:), πατρχ. 166, 486, 785
Διονύσιος Γ' : μ. Λαρίσης 598, 676, 751 : πατρχ. 106, 108, 278, 754, 1047 : πρώην πατρχ./πρόεδρος μ. Θεσσαλονίκης 339
Διονύσιος Δ' : μ. Λαρίσης 756, 757 : πατρχ. 130, 132, 135, 758, 759 : πρώην πατρχ. 760
Διονύσιος, πατρχ. Ἀλεξανδρείας 12
Διονύσιος, ἐπ. Δημητριάδος 642
Διονύσιος, μ. Δρύστρας 846
Διονύσιος, πρόεδρος μ. Θεσσαλονίκης : βλ. Διονύσιος Γ'
Διονύσιος, μ. Λακεδαίμονιας (ὁ ἀπὸ ταύτης τῆς χώρας) 397, 512, 853
Διονύσιος, μ. Λαρίσης (πρώην πρωτοτοσύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) : βλ. Διονύσιος Γ'
Διονύσιος, μ. Λαρίσης (πρώην μέγας σκελλίου Μ. Ἐκκλησίας) : βλ. Διονύσιος Δ'
Διονύσιος, μ. Λαρίσης ὁ «Σκυλόσφορος» ἢ Φιλόσοφος 361
Διονύσιος, μ. Μετινῆς 61
Διονύσιος, ἀρχ. Μήλου καὶ Κιμώλου 171, 172, 202
Διονύσιος, ἐπ. Ρέντος 1038
Διονύσιος, ἐπ. Σταγῶν 530
Διονύσιος, μ. Τορνόβου (πρώην μ. Χαλκηδόνος) : μ. Χαλκηδόνος 1002 : μ. Τορνόβου 320, 322, 572, 583
Διονύσιος, μ. Χαλκηδόνος : βλ. Διονύσιος, μ. Τορνόβου
Διονύσιος, μ. Χριστιανουπόλεως (πρώην πρωτοσύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) 378, 380
Διονύσιος, «μοναχὸς τις» 58
Διονύσιος (γέρον), μυχ. στή μν. Ἐλεούσης 822
Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης 23
Διονύσιου, μ. 148
Διονύσιου τοῦ Σιδέρη, μν. : βλ. μν. Ἀγίων Θεοδώρων στὰ Σέρβια
Δίσκορος, πατρχ. Ἀλεξανδρείας (αἰρετικὸς) 6, 52
δόγματᾶ : Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας 169 :

δογματικές ἀποκρίσεις 137 : δογματικές διαφορὰς 131 : ρωσικῆς ἐκκλησίας 1064
Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος, ἀρχ. : βλ. Ἀθανάσιος, Γερμανός, Ἰωάσαφ, Κάλιστος
[Δομπούς] «Δοντοῦ», μν. 505
[Δοντοῦ] : βλ. [Δομπούς], μν.
Δοσίθεος, πατρχ. Ἱεροσολύμων (πρώην μ. Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης) 127
Δοσίθεος, μ. Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης : βλ. Δοσίθεος, πατρχ. Ἱεροσολύμων
«δοσίματᾶ βασιλικὰ» - «βασιλικὰ δικάια» 672, 1001 (βλ. καὶ «κρέας βασιλικοῦ μπιστανίου», «βασιλικὴς συδοσίες»)
δοσίματᾶ (δικαιώματᾶ) ἐκκλησιαστικὰ 111, 114, 119, 120, 132, 140, 163, 165, 172, 174, 176, 226, 238, 272, 278, 309, 316, 335, 337, 338, 344, 372, 439, 644, 683, 699, 730, 750, 769, 850, 1017 (βλ. καὶ ἀποκοπή, «βοήθειαν», «ἐμβολατοίκιον», ζήτησις, «κανονικόν», «μπικόν», πεσκέσιον, «σιδοσίαν», «χασιλίαν», «ψαλτικὸν χειροτονίας» πρὸς «βασιλικὴς συδοσίες», δοσίματᾶ βασιλικὰ, εἰσδοίματᾶ μητροπόλεων, «κρέας βασιλικοῦ μπιστανίου», «πατριαρχικὰ δικάια»)
δοσίματᾶ, ἐνοριῶν ΚΠόλεως καὶ Γαλατᾶ 674
«Δουκάλου» [Δουκάλου], χ. στήν ἐπ. Νέστου (μέρος τοῦ σημ. χ. Πετροπηγῆ) 831
«δουλεία βασιλική» 665
Δουσίχου, μν. 487
Δρακόντης Μανουήλ, Δημητρίου : στὸ Ρέθυμνο 1050
Δράμας, μ. 442, 832 (βλ. καὶ μ. Φιλίππων καὶ Δράμας : μ. Φιλίππων καὶ Δράμας - Ζιγνῶν καὶ Νευροκόπου Νέσφουτος
[Δραμίζι] : βλ. «Ἀδραμίσου»
«Δραπανιάδαις» [Δραπανιάς], χ. στήν περιοχὴ Δυτ. Κισάμου 727
[Δραπανιάς] : βλ. «Δραπανιάδαις»
Δρυινοπόλεως, ἐπ. 271, 517 (βλ. καὶ Νεκτάριος, Νέοφυτος)
Δρύστρας, μ. 640, 641, 846 (βλ. καὶ Ἀντώνιος, Διονύσιος, Ἱερεμίας, Ἰωακείμ, Μακάριος, Μελέτιος)
δωρεάς : πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίᾳ 776, 777, 778, 779 : πρὸς τὸν πατριαρχικὸ νόθ 108, 773, 774, 775 : πρὸς τὴ μν. Ἀγ. Ἰω. Θεολόγου Πάτμου 824 : δωρεὰ ἀρχόντος Νικολάου τοῦ Ἰωάν :

νου 350, 487· προσφορά κεριῶν 125
Δωρόθεος, ἀρχπ. Αἰγίνης (πρώην πρω-
τοσύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) 470, 649,
650

Δωρόθεος, ἐπ. Λιτῆς καὶ Ἀγράφων 895
Δωρόθεος, μ. Περιθεωρίου καὶ Εὐάνθης
(πρώην προηγούμενος μν. Κοσινίτζας)
474

Δωρόθεος, ἀρχπ. Σάμου 647

Δωρόθεος, ἀρχπ. Ὠρεῶν 446

Ἑβραῖοι 53

«ἐγγύη» 1042

Ἑδέσσης Συρίας, ἐπ.: βλ. Ἰβας, ἐπ. Ἑ-
δέσσης

«Ἑζερός» [Νεζερά], περιοχὴ στὴ μ.
Παλαιῶν Πατρῶν 963

Ἑζερού, ἐπ.: βλ. Ἰωάννης, ἐπ. Ἑζερού
ἐθνικοὶ 53

εἰκονομαχία 6

εἰσοδήματα μητροπόλεων: μ. Ἀδριανου-
πόλεως 324· μ. Νεοκαισαρείας 130·
μ. Ραιδεστού καὶ Πανίου 109· μ. Σά-
μου 333· μ. Ὀρνόβου 320 (πρβ. δο-
σίματα ἐκκλησιαστικά)

«Εἰς τὰ Ἱερὰ Παράλληλα», ἔργο τοῦ
Ἰω. Δαμασκηνοῦ 12, 26, 29.

«ἐκκλησιαστικὴ τάξις» 442

«Ἐκλογὴ» 2

Ἑκλόγιος· βλ. [Εὐλόγιος]

Ἑλασσόνος καὶ Δομενίκου, ἀρχπ.: βλ.
Δομενίκου καὶ Ἑλασσόνος, ἀρχπ.

Ἑλεγμοί, χ. στὴ μ. Προύσης 629

ἐλεημοσύνης... καὶ... χρι-
στιανῶν 773

Ἑλεούσης, μν. στὴν περιοχὴ Κυνοῦρας
819, 822

Ἑλευθέριος, ρεῖς· ἐπίτροπος στὴ μν.
Θεοτόκου Μαύρου Μόλου 547

Ἑλευθέριος τοῦ Νικολάου· ἀπὸ τὴν Τρα-
πεζούνα 503

«Ἐμάλου» [Αἰμυαλοὶ (:)], χ. στὴν Ἀ-
λαγονία 696

«ἐμβυτοσίμουν» 327, 850 (βλ. καὶ δοσί-
ματα ἐκκλησιαστικά)

ἐμπορευμάτων ἀξία 228

ἐνοίκια ἐργαστηρίων· βλ. ἐργαστήρια
ἐνωσις μητροπόλεων 112, 120, 168,
183, 275, 319, 439, 681, 832, 834,
893 (πρβ. καὶ ἐρήμωση μητροπόλε-
ων)

«Ἐξήμερος» τοῦ Χρυσοστόμου 52

ἐξαρχίαι: μονῶν Πελοποννήσου 651·
χωριῶν στὴν Κρήτη 727, 728 (βλ.
καὶ λ. «Αλαγία», Ἀμοργός, Ἀττά-
λει» ἐξ. Θάσου, Ἰνέου, Καβάρνης,

Καλύμνου-Σερίφου-Κάσου· Καστελ-
λόριζο, Λειβίσσιον, Λευκάδος ἀρχπ., ἐξ.
Λητίτζης, Μαρωνείας, Ὀρφανίου καὶ
Καβάλας, Πλάτζας, Πυργίου καὶ Βο-
λισοῦ, Σάμου, Τιμαρόβου, Φιλαδελ-
φείας· πρβ. καὶ «πατριαρχικὰ νησία»
- πατριαρχικὰ χωριά)

ἐξαρχοὶ πατριαρχικοὶ 75, 189, 207,
309, 347, 369, 453, 475, 494, 503,
519, 532, 552, 750, 797, 831, 835,
909, 1029

ἐξαρχιῶν «ἀποκοπέες» (ἐξαρχικὰ δικαιο-
ματα) 280 (γρόσια), 475 (σιτάρι),
728 (λάδι), 812

Ἐξω Διδύμα, χ. στὴ Χίο· βλ. καὶ Ἐσω
Διδύμα 268

Ἐπανωκαστριτίσσης, μν.: βλ. Βουλκά-
νου, μν.

«ἐπαρχιώτες διασκορπισθέντες» τῆς μ.
Τραπεζούντας 269

«ἐπίβασις» («ἐπέβη») - «ἐπιβατικῶς καὶ
ληστρικῶς») 446, 180, 225, 510, 889,
975

Ἐπιβάτες 162

«ἐπιδρομὴς ἐξωτέρων» 725

ἐπικύρωση πωλήσεως «ἐλαχοχωραφίου»
117

ἐπιτίμια 19, 57, 67, 70, 588 (βλ. καὶ
ἀφορισμός)

Ἐπιφάνιος, μ. «Ἀμίδος» βλ. Ἐπιφά-
νιος, μ. Καισαρείας Καππαδοκίας

Ἐπιφάνιος, μ. Καισαρείας Καππαδο-
κίας (πρώην μ. Ἀμίδης) 200, 870,
910

ἐργαστήρια: «κηροπόλειον» στὴν ΚΠο-
λη 350, 487· «φακάδικα» στὴ Θεσ-
σαλονίκη 781

Ἑρεσός, χ. στὴ Λέσβο 489

ἐρήμωση μητροπόλεων: [ἐπ.] Βουθρω-
τοῦ καὶ Γλυκίως 344· Γαγγρῶν 403·
Γοθίας 337· Ζιγνῶν καὶ Νευροκό-
που 111· Καβάλας 834· [ἐπ. μ.] Κο-
ρίνθου 372· Μηδείας 893· Μυρέων
584· Σάρδεων 942· Σεβαστείας 911·
Σωζοπόλεως 391, 893· Τραπεζούν-
τας 269· Φιλίππων καὶ Δράμας 111

ἐρήμωση μονῶν: Ἀγίου Γεωργίου στὴ
Χίο 268· Ἀγίου Ἐρμούλαου στὴν
Προκινόνησο 134· Ἀγίου Κωνσταν-
τίνου στὴ μ. Π. Πατρῶν 273· Θεο-
τόκου στὴ νησίδα Ἡπόλυτος 262·
Θεοτόκου τῆς «Κυρίας» 458· Μετα-
μορφώσεως («Φωτεινῶν») 124

«Ἐρμουλιανί», χ. στὴ μ. Χαλκηδόνος
353

Ἐσταυρωμένου, μν. στὴν τοποθεσία Βό-
σκακς Αὐλοποτάμου Κρήτης 659

Ἔσω Διδύμα, γ. στή Χίο (σημ. ὄνομ.
Μέσα Διδύμα) 268* βλ. καὶ Ἔξω Δι-
δύμα
Εἰα 37
Εὐαγγελιστρίας, ν. βλ. Θεοτόκου τῆς
Εὐαγγελιστρίας, ν.
Εὐγένιος, μ. Χριστιανουπόλεως 135,
143, 559, 560, 760
Εὐδοξία, σύζυγος αὐτ/ρος Ἀρχαδίου 6
Εὐδόξιος, ἐκ τῶν ἡγετῶν ἀρειανισμοῦ 6
Εὐθύμος, πατρ.χ. Ἀντιοχείας 223, 310,
311, 578
Εὐθύμος, ἀρχ.π. Κασσανδρείας 437
Εὐθύμος, ἀρχ.π. Λευκάδος 633
Εὐθύμος, μ. Πισιδίας 606
Εὐθύμος, ἀρχ.π. Φαναρίου καὶ Νεοχω-
ρίου 655, 656, 961
Εὐθύμος, ἀρχ.π. Χαλδίας 304
Εὐθύμος, μ. Χαλκηδόνος 274
Εὐθύμος τῆς Περιβλεπτοῦ 53
[Εὐλόγιος] Ἐκλόγιος 6, 52
εὐνομιανοὶ 53
Εὐρύπου, μ. 225, 317 (βλ. καὶ Γρηγό-
ριος, Δανιήλ, Ἰεζεκιήλ, Ἰωάσαφ (α'),
Ἰωάσαφ (β'), Λαυρέντιος)
Εὐσέβιος, πατρ.χ. (αἰρεσιάρχης, πρῶν
μ. Νικομηδείας) 6
Εὐσέβιος, ἐπ. Ἀλεξανδρείας 12, 29
Εὐσέβιος, πρῶν μ. Νικομηδείας βλ.
Εὐσέβιος, πατρ.χ.
Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου 6, 34
Εὐστάθιος, ἐπ. Ἀντιοχείας (ὁ «Μέγας»)
13
Εὐστάθιος, ἐπ. Βηρουτοῦ 6
Εὐστάθιος, μ. Σεβαστείας 6
Εὐστάθιος, αὐτὸς ἀπὸ Ἀγράφων, κάτω-
κος Θεσσαλονίκης 781
Εὐστάθιος τοῦ Δήμου· ἀπὸ Κακουσαίου
Ἰπείρου 235
Εὐταξίας Ἀντώνης 508
Εὐτυχής - εὐτυχιανιστὲς 6, 52, 53
Εὐτυχιος, πατρ.χ. 6
Εὐχαΐτων, μ. 448, 554 (βλ. καὶ Ἰάκω-
βος, Ἰωάσαφ, Μελέτιος, Παρθένιος)
Ἐφέσου, μ. 197, 249 (βλ. καὶ Ἀνθιμος,
Γαβριήλ, Ἰγνάτιος (α'), Ἰγνάτιος
(β'), Μελέτιος Παντογάλος, Παΐσιος,
Σίλβεστρος)
Ἐφέσου, σύνθετος (ληστρική) 6

Ζαγόρια 407

Ζαγορίων, ἐπ. βλ. Ματθαῖος, ἐπ. Ζα-
γορίων

Ζακύνθος καὶ Κεφαλληνίας, ἐπ.-ἀρχ.π.
βλ. Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, ἐπ.-
ἀρχ.π.

Ζαμπία, μοναχὴ 835

«Ζαριφ κερὰ» 419

«Ζαχαράνδρου», περιοχὴ στὴ Μυτιλήνη
528

Ζαχαρίας, μ. Ἀμασειας (πρῶν ἐπ.
Πρεσπῶν) 933

Ζαχαρίας, μ. Καισαρείας Καππαδοκίας
(πρῶν μ. Μυρέων) 200, 295, 296,
297

Ζαχαρίας, μ. Μυρέων βλ. Ζαχαρίας, μ.
Καισαρείας Καππαδοκίας

Ζαχαρίας, ἐπ. Πρεσπῶν βλ. Ζαχαρίας,
μ. Ἀμασειας

Ζαχαρίας, ἑξαρχος Ἀσπρης Θαλάσσης
408 (βλ. καὶ Δαβίδ)

Ζαχαρίας, προφήτης 28

Ζευγολατιῶν 966

Ζηβίνα, γ. στὴ Μάνη 461

Ζημιανή, γ. στὴ Φιλιώτιδα (σημ. ὄνομ.
Δικαστρον) 1013

Ζήνων, αὐτ/ρος 6

Ζητεία πατριαρχική 120, 155, 157, 182,
191, 267, 278, 315, 317, 320, 343,
344, 347, 392, 406, 412, 466, 480,
481, 499, 510, 511, 512, 523, 525,
527, 530, 548, 552, 588, 640, 723,
739, 743, 750, 839, 937, 957, 972,
1006, 1042, 1045 (βλ. καὶ δοσιμάτα
ἐκκλησιαστικά)

Ζητουνίου, ἐπ. 533

Ζιγῶν, μ. 183, 186, 499, 500, 831,
865, 977, 990, 991 (βλ. καὶ μ. Ζι-
γῶν καὶ Νευροκοπίου· μ. Φιλίππων
καὶ Δράμας - Ζιγῶν καὶ Νευροκοπί-
ου· Δαβίδ, Ἰσαΐας, Ἰάκωβος, Παρ-
θένιος)

Ζιγῶν καὶ Νευροκόπι(ου), μ. 111, 183,
186, 742 (βλ. καὶ μ. Ζιγῶν μ. Φι-
λίππων καὶ Δράμας - Ζιγῶν καὶ Νευ-
ροκοπίου· Κοσμάς, Μακάριος)

Ζυγομαλᾶς Θεοδόσιος 546

«Ζυγουστοῦ» (τοῦ), γ. στὴ μ. Φιλίπ-
πων 831 (ἴσως τὸ σημ. γ. Ζυγὸς)

Ζωοδόχου Πηγῆς, μν. βλ. Ἀγίας, μν.

Ζωσιμάς, μ. Θεσσαλονίκης (πρῶν ἐπ.

Κίτρους) 436

Ζωσιμάς, ἐπ. Κίτρους βλ. Ζωσιμάς, μ.
Θεσσαλονίκης

Ζωσιμάς, μ. Λακεδαιμονίας 701

Ἠλεία 458

Ἠλίας, πατρ.χ. Ἱεροσολύμων 6

Ἠλίας, μ. Κρήτης 58

Ἠλίας «τοῦ ἐμπνεε Ναστραλά» 253

Ἠπειρος 235

Ἠπόλυτος, νησίδα στὴν Κίμωλο 262

[Ἡρακλεία] βλ. «Ἀρακλειτζα»
 Ἡρακλείας, μ. 718, 901 (βλ. καὶ Βαρ-
 θολομαῖος, Βασιλείος, Ἱερεμίας, Ἰω-
 ἀννίκιος, Μεθόδιος)
 Ἡσαΐας, μ. Ζιχνῶν 499, 500, 865, 977,
 990, 991
 Ἡσαΐας, ἀρχπ.(;) Κύπρου 6
 Ἡσαΐας, ἱερμν., ἐπιστάτης στὸ μνδ.
 Ἀγίας Παρασκευῆς Πάρου 931

Θαλάσσιος, ἐπ. Καισαρείας Καππαδο-
 κίας 6
 «θανατικὸν μεγάλον» 833
 Θάσσου, ἐξαρχία 259, 624
 Θωμμάκου, ἐπ. βλ. Ἰάκωβος, Ἰωάσαφ,
 ἐπ. Θωμμάκου
 Θεόγνης, ἐπ. Νικαίας 6
 Θεοδόσιος, ἀρχπ. Λητίτζης (πρῶν
 πρωτοσύγκ. Διδυμοτείχου) 662
 Θεοδόσιος, μ. Μηδείας καὶ Σωζοπό-
 λεως (πρῶν ἐφημέριος Μ. Ἐκκλη-
 σίας) 887, 891, 892, 981, 982
 Θεοδόσιος, ἐπ. Μυριοφύτου καὶ Περι-
 στάσεως 581
 Θεοδόσιος, ἐπ. Πολυφύγου 439
 Θεοδόσιος, ἐπ. Σκύρου 576
 Θεοδόσιος (ἄγιος) 6
 Θεοδόσιος, ἱδν., κτίτωρ μνδ. Ἀγίου
 Νικολάου, στὴν ἐπ. Ρέντος 856 (βλ.
 καὶ Νεκτάριος, Ἰάκωβος, Ἰωαννίκιος)
 Θεοδόσιος, μέγας οἰκονόμος Μ. Ἐκ-
 κλησίας 404
 Θεοδόσιος, μυχ. 48
 Θεοδόσιος, «μοναχὸς καὶ ἔργλειστος»
 [Κορίνθου] 9
 Θεοδοτιανοὶ 53
 Θεοδώρακης, μέγας διερχμενυτῆς τῆς
 Μ. Ἐκκλησίας 718
 Θεόδωρητος, ἐπ. Κύρου 6, 7
 Θεόδωρητος, μ. Λακεδαιμονίας 607,
 609, 613
 Θεόδωρος ὁ Βαλαμῶν, πατρχ. Ἀντιο-
 χείας 4, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49,
 50, 51, 70, 101, 418 (βλ. καὶ Ψευδο-
 Βαλαμῶν)
 Θεόδωρος Α', πάπας Ρώμης 6
 Θεόδωρος, μ. Σεβαστείας 61
 Θεόδωρος Α' Λάσκαρις, αὐτ/ωρ Νικαί-
 ας 32
 Θεόδωρος ὁ Σκουταριώτης, «δικαιοφύ-
 λαξ», μ. Κυζίκου 18, 20, 21, 24
 Θεόδωρος ὁ Στουδίτης 6, 52, 86
 Θεόδωρος' ἀπὸ «Δεβροβουνίστα» 797
 Θεόδωρος, πρεσβύτερος, μέγας οἰκο-
 νόμος Μ. Ἐκκλησίας 774
 Θεόδωρος, μυχ. 508

Θεόκλητος, μ. Θεσσαλονίκης (πρῶν
 πρωτοσύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) 243,
 244, 673, 714
 Θεόκλητος, ἀρχπ. Λευκάδος 633
 Θεόκλητος, μ. Σωζοπόλεως 314
 Θεόκλητος, μ. Φιλίππων καὶ Δράμας
 978, 1034
 Θεόκλητος, μ. Βάρνης 404, 405
 Θεοτόκου, μν. στὴ νησίδα Ἡπόλυβος
 Κιμῶλου 262
 Θεοτόκου, μν. στὸν Μαῦρο Μόλο ΚΠό-
 λεως 547
 Θεοτόκου «τῆς Βρύσεως», μν. στὴν Ἀρ-
 τα 537
 Θεοτόκου τοῦ Γδερνέτου, μν. βλ. Γδε-
 ρνέτου, μν.
 Θεοτόκου τῆς Ἐλεούσης μν. βλ. Ἐλεού-
 σης, μν.
 Θεοτόκου τῆς Ἐπανωκαστριτίσσης, μν.
 βλ. Βουλκάνου, μν.
 Θεοτόκου τῆς Εὐαγγελιστρίας, ν. στὴν
 Παροικία Πάρου 824
 Θεοτόκου [Καμαριωτίσσης], μν. στὴ
 Χάλκη Πριγκιπωνήσων 162, 536
 Θεοτόκου Κάμενας, μν. βλ. Κάμενας, μν.
 Θεοτόκου τῆς Κεχαριτομένης, μνδ. 506
 Θεοτόκου τῆς «Κυρίας», μν. βλ. «Κυ-
 ρία», μν.
 Θεοτόκου τῆς Μυρσινιωτίσσης, μν. βλ.
 Μυρσινιωτίσσης, μν.
 Θεοτόκου, τῆς «Νέας Σιών», ν. στὴ
 Μυτιλήνη 528
 Θεοτόκου τῆς Πεντέλης, μν. βλ. Πεν-
 τέλης, μν.
 Θεοτόκου τῆς Πετριωτίσσης, μν. βλ.
 Ἀγίας Τριάδος, μν.
 Θεοτόκου Πρωτοθρόνου, ν. στὸ Χαλκὶ
 τῆς Νάξου 794, 795, 802, 803, 804
 Θεοτόκου τῆς Σκαλωτῆς, μν. βλ. Σκα-
 λωτῆς, μν.
 Θεοτόκου τῆς Σπηλαιωτίσσης μν. βλ.
 Σπηλαιωτίσσης, μν.
 Θεοτόκου τῆς Φανερωμένης, μν. βλ.
 Τατάρας, μν.
 Θεοτόκου τοῦ Φιλοσόφου, μν. βλ. Φι-
 λολόφου, μν.
 Θεοτόκου τῆς Χρυσοπηγῆς, ν. στὸν Γα-
 λατῆ 108
 Θεοτόκου τῆς Χρυσοποδαριωτίσσης,
 μν. βλ. Χρυσοποδαριωτίσσης, μν.
 «Θεουπόλεως καὶ Ρεντίσης», μ. βλ. Θεσ-
 σαλονίκης, μ.
 Θεοφάνης, πατρχ. Ἱεροσολύμων 222
 Θεοφάνης, μ. Ἀθηνῶν 960
 Θεοφάνης, ἐπ. Ἀρδαμερίου καὶ Γαλα-
 τίσης' βλ. Θεοφάνης, ἀρχπ. Κασ-
 σανδρείας

- Θεοφάνης, ἐπ. Ἀρχαδίας Κρήτης» βλ.
Θεοφάνης, μ. Χίου
Θεοφάνης, ἀρχπ. Ἀγριδῶν 149, 150
Θεοφάνης Μαλάκης, μ. Βεροίας 498
Θεοφάνης, ἀρχπ. Κασσανδρείας (πρώην
ἐπ. Ἀρδαμερίου καὶ Γαλατίστης)
621
Θεοφάνης, μ. Μελενίκου 563, 709, 710
Θεοφάνης (α'), μ. Ναυπλίου καὶ Ἄργου
181, 182, 548, 903
Θεοφάνης (β'), μ. Ναυπλίου καὶ Ἄρ-
γους 118
Θεοφάνης, μ. Παροναξίας (πρώην πρω-
τοσύγκ. Σμύρνης) 628
Θεοφάνης (α'), μ. Παλαιῶν Πατρῶν
(πρώην μ. Σερρών) 442, 447, 922,
1009, 1010, 1011, 1029
Θεοφάνης (β'), μ. Παλαιῶν Πατρῶν
234, 305, 608
Θεοφάνης (α'), ἐπ. Ραιδεστοῦ καὶ Πα-
νίου 989
Θεοφάνης (β'), ἐπ. Ραιδεστοῦ καὶ Πα-
νίου 617
Θεοφάνης, ἀρχπ. Φαναρίου καὶ Νεοχω-
ρίου 961
Θεοφάνης, μ. Χίου (πρώην ἐπ. Ἀρχα-
δίας Κρήτης) 113, 567, 720
Θεοφάνης, ἐπ. Ὡλένης 352
Θεοφάνης ὁ τοῦ Μεγάλου Ἀγροῦ (ἄ-
γιος) 6
Θεόφιλος, αὐτ/ωρ 6, 52
Θεόφιλος, μ. Οὐγγροβλαχίας 285
Θεόφιλος, ἀρχπ. Σαντορίνης 476
Θεραπειά 725
Θεσσαλονίκη 328, 497, 781, 800, 813
Θεσσαλονίκης, μ. 348, 435, 800, 927,
964 («Θεουπόλεως καὶ Ρεντίης»),
1025 (βλ. καὶ Ἀθανάσιος Β' Πατε-
λάρος, Ἀναστάσιος, Γρηγόριος ὁ Πα-
λαμᾶς, Δαμασκηνός, Διονύσιος Γ',
Ζωσιμᾶς, Θεόκλητος, Ἰωακείμ, Καλ-
λίνικος, Παΐσιος)
Θεωνᾶς, μ. Λαρίσης (πρώην πρωτοσύγκ.
τῆς Μ. Ἐκκλησίας) 361, 362, 396
Θηβῶν, μ. 121, 462, 573, 969 (βλ. καὶ
Δανιὴλ (α'), Δανιὴλ (β'), Ἰεζεκιὴλ
(α'), Ἰεζεκιὴλ (β'), Κλήμης, Μητρο-
φάνης, Παρθένιος)
«Θησαυρὸς Ὁρθοδοξίας» 93
Ἰα, μάρτυς 12
«Ἰάκωβος» [Ἀκοβας], ἐξαρχία στήν
Ἀρχαδία 812
Ἰακωβίτες 86
Ἰάκωβος, πατρχ. (πρώην μ. Λαρίσης):
μ. Λαρίσης 642 πατρχ. 130
Ἰάκωβος, μ. Ἀθηνῶν (πρώην πρωτο-
σύγκ. μ. Μυτιλήνης) 635
Ἰάκωβος, μ. Γάνου καὶ Χώρας (πρώην
μ. Σίδης) 993, 1024, 1028
Ἰάκωβος, μ. Διδυμοτείχου 331, 627
Ἰάκωβος, μ. Εὐχαΐτων 554
Ἰάκωβος, μ. Ζυγινῶν 831
Ἰάκωβος, ἐπ. Θαυμακοῦ 482
Ἰάκωβος, μ. Καφά 527
Ἰάκωβος, μ. Λαρίσης βλ. Ἰάκωβος
πατρχ.
Ἰάκωβος, μ. Μυτιλήνης 528
Ἰάκωβος, μ. Σίδης βλ. Ἰάκωβος, μ.
Γάνου καὶ Χώρας
Ἰάκωβος, μ. Σμύρνης 338, 689, 690, 999
Ἰάκωβος, ἱρδν., κτίτωρ μνδ. Ἀγίου Νι-
κολάου, στήν ἐπ. Ρέντοτος 856 (βλ.
καὶ Νεκτάριος, Θεοδόσιος, Ἰωαννί-
κιος)
Ἰάσιο 191, 255, 862
«ἰατρεία» 1038
Ἰατρός Θεόδωρος 508
[Ἰβάν Δ' ὁ Τρομερές] βλ. Ἰωάννης
«Βασιλόβιτσης»
Ἰβας, ἐπ. Ἐδέσσης στή Συρία 6
Ἰβήρων, μν. 245
Ἰγνάτιος, πατρχ. 7
Ἰγνάτιος, ἀρχπ. Ἀγριδῶν βλ. Ἰγνάτι-
ος, μ. Χίου
Ἰγνάτιος, μ. Γάνου καὶ Χώρας 897, 898
Ἰγνάτιος (α'), μ. Ἐφέσου 477
Ἰγνάτιος (β'), μ. Ἐφέσου 570, 571, 673
Ἰγνάτιος, μ. Λήμνου (πρώην προηγού-
μενος Βατοπεδίου) 198, 219
Ἰγνάτιος, μ. Οὐγγροβλαχίας (πρώην ἐπ.
«Ρεμνίκου»): ἐπ. Ριμνίκου 188' μ.
Οὐγγροβλαχίας 189, 691
Ἰγνάτιος, ἐπ. Ριμνίκου βλ. Ἰγνάτιος,
μ. Οὐγγροβλαχίας
Ἰγνάτιος, μ. Σοφίας 616, 958, 1032
Ἰγνάτιος, μ. Τραπεζούντος 839
Ἰγνάτιος (α'), μ. Χίου 923, 964
Ἰγνάτιος (β'), μ. Χίου (πρώην ἀρχπ. Ἀ-
γριδῶν) 107, 113
Ἰγνάτιος, μ. Χριστιανουπόλεως 558,
559, 1060, 1061
Ἰεζεκιήλ, μ. Ἀμασειάς βλ. Ἰεζεκιήλ, μ.
Εὐρίπου 971
Ἰεζεκιήλ, μ. Εὐρίπου (πρώην μ. Ἀμα-
σειάς): ἐπ. Ἀμασειάς 971' μ. Εὐρί-
που 1042
Ἰεζεκιήλ (α'), μ. Θηβῶν 121, 573, 631,
752
Ἰεζεκιήλ (β'), μ. Θηβῶν (πρώην πρωτο-
σύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) 631
Ἰεζεκιήλ, μ. Κορινθῶν βλ. Ἰεζεκιήλ, μ.
Σοφίας

- 'Ιεζεκιήλ, μ. Λακεδαιμονίας' από τὴν
 'Αθῆνα 355, 356, 359
 'Ιεζεκιήλ, ἐπ. Λοφτζοῦ' βλ. 'Ιεζεκιήλ,
 μ. Τορνόβου
 'Ιεζεκιήλ, μ. Σοφίας (πρώην μ. Κορίν-
 θου): μ. Κορίνθου 975, 1006, 1007·
 μ. Σοφίας 1032
 'Ιεζεκιήλ, μ. Τορνόβου (πρώην ἐπ. Λοφ-
 τζοῦ): ἐπ. Λοφτζοῦ 652· μ. Τορνό-
 βου 761
 'Ιέραξ, μέγας λογοθέτης Μ. 'Εκκλησίας
 404
 'Ιεραπέτρας, ἐπ. 264
 'Ιερεμίας Α', πατρχ. 154, 167(:), 779
 'Ιερεμίας Β', πατρχ. 353, 486(:), 517,
 775, 777, 780, 785(:), 791, 867, 1050
 'Ιερεμίας, μ. Δρύστρας' βλ. 'Ιερεμίας, μ.
 Σμύρνης
 'Ιερεμίας, μ. 'Ηρακλείας' βλ. 'Ιερεμίας,
 ἀρχπ. Προικοννήσου
 'Ιερεμίας (α'), μ. Μυρέων' βλ. 'Ιερεμίας,
 μ. Σμύρνης
 'Ιερεμίας (β'), μ. Μυρέων 265, 584, 586
 'Ιερεμίας, μ. Παροναξίας 959
 'Ιερεμίας, ἀρχπ. Προικοννήσου (πρώην
 μ. 'Ηρακλείας): μ. 'Ηρακλείας 884,
 989· ἀρχπ. Προικοννήσου 178, 179,
 1027
 'Ιερεμίας, μ. Ρόδου 401, 402
 'Ιερεμίας, μ. Σμύρνης (πρώην μ. Μυρέων
 πρώην μ. Δρύστρας): μ. Μυρέων 953·
 μ. Δρύστρας 997· μ. Σμύρνης 999
 'Ιερεμίας, μ. Σοφίας 452
 'Ιερεμίας, ἐπ. Σταγών 530
 'Ιερεμίας, μ. Χαλκηδόνος (πρώην πρω-
 τοσύγκ. Μ. 'Εκκλησίας) 151, 274
 'Ιερισσοῦ καὶ 'Αγίου 'Ορους, ἐπ.: βλ.
 Χριστόφορος, ἐπ. 'Ιερισσοῦ καὶ 'Αγίου
 'Ορους
 'Ιερόθεος, ἀρχπ. Καρπάθου 475
 'Ιερόθεος, ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώλου 171
 'Ιερόθεος Γρίσπος, ἀρχπ. Σίφνου 347
 'Ιερουσαλήμ, μν. στὴν περιοχὴ «Μαλ-
 βήριον» Κρήτης 727
 'Ιεροσολύμων πατριαρχεῖο -ες 115, 1015
 (βλ. καὶ Δοσίθεος, 'Ηλίς, Θεοφάνης,
 'Ιουβενάλιος, 'Ιωάννης, Κύριλλος,
 Μάξιμος, Νεκτάριος, Παΐσιος, Σω-
 φρόνιος)
 'Ικονίου καὶ Πισιδίας, μ. 319 (βλ. καὶ
 μ. Πισιδίας' μ. 'Ικονίου καὶ Τυάων
 Σίλβεστρος)
 'Ικονίου καὶ Τυάων, μ. 126 ('Ικονίου),
 318, 319, 875 ('Ικονίου), 905, 1008,
 1033 ('Ικονίου') (βλ. καὶ μ. 'Ικονίου
 καὶ Πισιδίας' Ἀβέρκιος, 'Αθανάσιος,
 Λαυρέντιος, Λεόντιος, Παρθένιος)
 'Ιακρίων Κιγάλας 131
 'Ιμβρου, μ. 160 (βλ. καὶ 'Αθανάσιος,
 Νικόδημος, Παΐσιος, Σωφρόνιος,
 Χριστόφορος)
 'Ινεον 467, 811 («πατριαρχικὸν χωρίον»)
 'Ινέου, ἐξαρχία 130
 'Ιόππης, ἀρχπ.: βλ. Γεράσιμος, ἀρχπ.
 'Ιόππης
 'Ιος 246
 'Ιουβενάλιος, πατρχ. 'Ιεροσολύμων 6
 'Ιούδα, οἶκος 42
 ['Ιουλιανός] βλ. Γουλιανός Δημητρά-
 κης
 'Ιουστινιανός 6, 48, 1056
 'Ιουστίνος, αὐτ/ωρ 6
 'Ισαάκ, ἐπ. Διαυλείας καὶ Ταλαντίου 345
 'Ισαάκ, μ. Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας
 (πρώην μ. Χαλκηδόνος) 868, 869
 'Ισαάκ, ἐπ. Καρύστου 835
 'Ισαάκ, μ. Χαλκηδόνος' βλ. 'Ισαάκ, μ.
 Καισαρείας Καππαδοκίας
 'Ισαάκ ὁ Σύρος 36
 'Ισαάκιος Β' ὁ 'Αγγελος 17
 'Ισαάκιος, ἱμν. 6
 'Ισιδωρος ὁ Γλαβᾶς, ὁ Θεσσαλονίκης 98,
 99
 'Ισμαὴλ ἀγὰς, δανειστής Μ. 'Εκκλησίας
 347
 'Ισούφ χασικῆς, δανειστής Μ. 'Εκκλη-
 σίας 701
 'Ισραήλ, οἶκος 42
 'Ισραηλίτες 1 (βλ. καὶ 'Εβραῖοι)
 'Ιωακείμ, μ. 'Αγχιάλου 755
 'Ιωακείμ, μ. Βεροίας 739
 'Ιωακείμ, μ. Δρύστρας 456, 641, 930,
 937, 938, 939
 'Ιωακείμ, μ. Θεσσαλονίκης' βλ. 'Ιωα-
 κείμ, μ. Ρόδου
 'Ιωακείμ, ἀρχπ. Κῶ 998
 'Ιωακείμ, μ. Λήμνου' βλ. 'Ιωακείμ, μ.
 Πισιδίας
 'Ιωακείμ, μ. Παροναξίας' ἀπὸ τῆ Χίο
 389
 'Ιωακείμ, μ. Πισιδίας (πρώην μ. Λή-
 μνου): μ. Λήμνου 173, 488· μ. Πισι-
 δίας 874
 'Ιωακείμ (α'), μ. Ρόδου (πρώην ἀρχπ.
 ἀδήλου ἐπαρχίας) 706
 'Ιωακείμ (β'), μ. Ρόδου (πρώην μ. Θεσ-
 σαλονίκης): μ. Θεσσαλονίκης 714· μ.
 Ρόδου 339
 'Ιωακείμ, ἀρχπ. Σαντορίνης 425, 426
 'Ιωάννης ὁ Χρυσόστομος 4, 6, 7, 26, 27,
 28, 31, 33, 38, 40, 42, 52, 54
 ['Ιωάννης] Δ' ὁ Νηστευτής, πατρχ. 4
 'Ιωάννης Θ' «τοῦ Χαλκηδόνος», πατρχ.
 52

- Ἰωάννης ΙΔ' ὁ Καλέκας, πατρχ. 100
 Ἰωάννης, πατρχ. Ἀντιοχείας 6
 Ἰωάννης, πατρχ. Ἱεροσολύμων 6
 Ἰωάννης, ἐπ. Ἐζερου 16
 Ἰωάννης ὁ Κίτρος 51, 77, 78, 95
 Ἰωάννης, μ. Τραπεζοῦντος 1048
 Ἰωάννης ὁ Κασταμονίτης, μ. Χαλικηδόνος 50, 51, 52, 95
 Ἰωάννης «Βασιλοβιτζής», τσάρος [Ἰβάν Δ' ὁ Τρομερδς] 1066
 Ἰωάννης, Εὐαγγελιστής 34, 42, 54
 Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός 12, 26
 Ἰωάννης Χαρτοφύλαξ ὁ Δοξαπατῆρς 41
 Ἰωάννης Ἰωνόπουλος, χαρτοφύλαξ 67
 Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος 52
 Ἰωάννης αὐτὸς ἀπὸ Συρολαστικῶν 6
 Ἰωάννης Ταρχανεύτης 100
 Ἰωάννης «ὁ Ὑψίλας», δανειστής ἐπ. Ἀνδρου Βενιαμίν 451
 Ἰωάννης (παπα-) 514
 Ἰωάννης Βερροιώτης ὁ «γούναρης» 817, 823
 Ἰωάννης, δομέστικος, γιὸς τοῦ μαστορο-Μαθίου· ἀπὸ τῆ Χίο(;) 449
 Ἰωάννης (χατζ-), ἐπίτροπος στῆ μν. Θεοτόκου Μαύρου Μόλου 547
 Ἰωάννης, ἄρχων μέγας ἐκκλησιάρχης 929
 Ἰωάννης, μέγας ρήτωρ Μ. Ἐκκλησίας 342
 Ἰωάννης, μέγας σακελλάριος Μ. Ἐκκλησίας 404
 Ἰωάννης (παπα-), σακελλάριος, μ. Παλαιῶν Πατρῶν 352
 Ἰωάννης (παπα-)· ἀπὸ τοῦ χ. Λάμποβο Ἡλείου 885
 Ἰωάννης· ἀπὸ τὴν Πάρο(;) 471 (βλ. καὶ Καλλίνικος, ἱρμν.)
 Ἰωάννης τοῦ Κοιμηνοῦ· ἀπὸ τῆ Σελιτζιανῆς 885, 886
 Ἰωάννης, γιὸς τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Ἐλένης· ἀπὸ τῆ Στεμνίσια 777
 Ἰωάννης τοῦ Χρυσόχρου· ἀπὸ τοῦ χ. Τελώνια Μυτιλήνης 541
 Ἰωάννης «ὁ ἀπὸ Φλωρισαίων» 797
 Ἰωαννίκιος Β': μ. Γάνου καὶ Χώρας 898, 899· μ. Ἡρακλείας 193, 884· πατρχ. 188, 249, 298, 300, 303, 305, 308, 459, 578, 582, 591, 602, 630, 634, 679, 698, 700, 727, 734, 751, 872, 1001· πρόην πατρχ. 174
 Ἰωαννίκιος, πατρχ. Ἀλεξανδρείας (πρώην μ. Βεροίας) 255, 311, 312, 566, 568, 574
 Ἰωαννίκιος, μ. Βεροίας· βλ. Ἰωαννίκιος, πατρχ. Ἀλεξανδρείας
 Ἰωαννίκιος, μ. Γάνου καὶ Χώρας· βλ. Ἰωαννίκιος Β'
 Ἰωαννίκιος, ἐπ. Δημητριάδος 642
 Ἰωαννίκιος, μ. Ἡρακλείας· βλ. Ἰωαννίκιος Β'
 [Ἰωαννίκιος], μ. Ἰωαννίνων 954
 Ἰωαννίκιος, ἀγιος, 6, 52
 Ἰωαννίκιος, μνη., κτίτωρ μνδ. Ἀγίου Νικολάου, στήν ἐπ. Ρένοντος 856 (βλ. καὶ Νεκτάριος, Θεοδόσιος, Ἰάκωβος)
 Ἰωαννίνων, μ. 119, 225, 407, 443, 453, 526, 750 (βλ. καὶ Ἰωαννίκιος, Ἰωάσαφ, Καλλίνικος, Νεόφυτος, Παρθένιος)
 Ἰωάννου Δημητρίου 456
 Ἰωάσαφ Β', πατρχ. 486, 773, 775
 Ἰωάσαφ, ἐπ. Βελλᾶς 441
 Ἰωάσαφ, μ. Βεροίας 568, 569
 Ἰωάσαφ, μ. Διδυμοτείχου· μ. Σοφίας (δὲν ἀποδέχτηκε τὴν ἐκλογή) 363
 Ἰωάσαφ, ἀρχπ. Ἐλασσόνος· βλ. Ἰωάσαφ, μ. Κορίνθου
 Ἰωάσαφ (α'), μ. Εὐρείπου 1062
 Ἰωάσαφ (β'), μ. Εὐρείπου (ἐπιβάτης μ. Ἰωαννίνων) 225, 1044
 Ἰωάσαφ, μ. Εὐχαΐτων 610
 Ἰωάσαφ, ἐπ. Θουμακοῦ 453, 460
 Ἰωάσαφ, μ. Ἰωαννίνων· βλ. Ἰωάσαφ, μ. Εὐρείπου
 Ἰωάσαφ, μ. Κορίνθου (πρώην ἀρχπ. Ἐλασσόνος) 1007
 Ἰωάσαφ, ἐπ. Κορώνης 352
 Ἰωάσαφ (α'), μ. Λακεδαιμονίας 196, 213
 Ἰωάσαφ (β'), μ. Λακεδαιμονίας 613
 Ἰωάσαφ, μ. Λαοδικείας 409
 Ἰωάσαφ, μ. Λαρίσης («ὁ καὶ Σκαρλάτος λεγόμενος») 533
 Ἰωάσαφ, μ. Μονεμβασίας (πρώην ἐπ. Ρένοντος) 400, 510
 Ἰωάσαφ, μ. Νέων Πατρῶν 211, 678(;) 1014
 Ἰωάσαφ, μ. Προύσης 882
 Ἰωάσαφ, ἐπ. Ρένοντος· βλ. Ἰωάσαφ, μ. Μονεμβασίας
 Ἰωάσαφ, πρόην μ. Σερρών 447, 859
 Ἰωάσαφ, ἐπ. Σιναίου 253, 257, 310, 311, 312, 313
 Ἰωάσαφ, μ. Σοφίας· βλ. Ἰωάσαφ, μ. Διδυμοτείχου
 Ἰωάσαφ, ἀρχπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου 371, 385, 514, 542
 Ἰωάσαφ, μ. Φιλίππουπόλεως 936
 Ἰωάσαφ, μ. Χαλικηδόνος 469
 Ἰωήλ, ἡγούμενος μν. Ἀγίας Τριάδος Χάλκης 536
 Ἰωήλ (κυρ-)· μτχ. τῆς μν. Ἀγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας Γαλατιστῆς στῆ Θεσσαλονίκη 497

Ἰωνάθαν 37
 Ἰωσήπος Φλάβιος 77
 Ἰωσήφ Β', πατρ. 21
 Ἰωσήφ, μ. Νέων Πατρῶν 211, 678(·)
 Ἰωσήφ, μ. Παροναξίας' βλ. Ἰωσήφ, ἀρχ. Σαντορίνης
 Ἰωσήφ, ἀρχ. Σαντορίνης (πρώην μ. Παροναξίας) 426, 427
 Ἰωσήφ, μ. Σεβαστείας 911
 Ἰωσήφ, ἱρμν. 353

Καβάκος Μιχαήλ 924, 925
 Καβάλας, μ. 834 (βλ. καὶ μ. Φιλίππων· μ. Δράμας' μ. Φιλίππων καὶ Δράμας-Ζιγνῶν καὶ Νευροκοπίου)
 Καβάρνης, ἐξαρχία 341 (βλ. καὶ μ. Βάρνης)
 Καζάκος Θεόφιλος, πρόκριτος Πωγωνιανῆς 1045
 «Καζάκων λευιάτσης» 395
 Καζανόβας Ἀγγελέτος' ἀπὸ τὴν Πάρο 824
 Καζάρης Νικόλαος (παπα-)· ἀπὸ τὴ Χίο 786
 «καϊμακίμης» 937
 Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, μ. 532, 677 (βλ. καὶ Ἀνθιμος, Ἀρέθας, Βασίλειος ὁ Μέγας, Γερμανός (α'), Γερμανός (β'), Γρηγόριος (α'), Γρηγόριος (β'), Ἐπιφάνιος, Ζαχαρίας, Θάλασσος, Ἰσαάκ, Λέων)
 Καισαρείας καὶ Παλαιστίνης, μ.' βλ. Δοσίθεος, πατρ. 1
 Καισαρία Πατρικία 56
 Καισαριανῆς, μν. 166
 «Κακοβοιότησης», ἐξωκλήσι' βλ. Παναγίας τῆς «Κακοβοιότησης», ἐξωκλήσι
 «Κακοῖτερεμίας» (μ. Ἡρακλείας Ἱερεμίας) βλ. Ἱερεμίας, ἀρχ. Προικονήσου
 Κακουσαῖοι, χ. Ἠπειροῦ 235
 Καλαμάτα 881, 966
 Καλή, κόρη τοῦ Εὐσταθίου «τοῦ ἀπὸ Ἀγράφων» 781
 Καλλίνικος, μ. Θεσσαλονίκης (πρώην ἐπ. Πολυνῆς) 976
 Καλλίνικος, μ. Ἰωνάνων 119, 225, 750
 Καλλίνικος, ἐπ. Πολυνῆς' βλ. Καλλίνικος, μ. Θεσσαλονίκης
 Καλλίνικος, ἐπ. Πρεσλάβας 962
 Καλλίνικος, μ. Σίδης 993
 Καλλίνικος, μ. Σωζοπόλεως 891
 Καλλίνικος, ἱρμν. 471 (βλ. καὶ Ἰωάννης)
 Καλλίνικος, ἱρμν., ἐκ τῶν κτιτόρων μν. Ἀγίου Γεωργίου Ἀγριδιανοῦ 866

Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτων, ἐπ.' βλ. Ἀθανάσιος, Φιλόθεος
 Κάλλιστος, μ. Ἀγιάλου 755
 Κάλλιστος, ἀρχ. Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνας 239
 Κάλλιστος, μ. Κορίνθου (πρώην μέγας πρωτοσύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) 185
 Κάλλιστος, μ. Λήμνου (πρώην μ. Συννάδων): μ. Συννάδων 1035' μ. Λήμνου 219
 Κάλλιστος, μ. Συννάδων' βλ. Κάλλιστος μ. Λήμνου
 Καλοϊωάννης Θεοδοσίος 796
 Καλομάτης, παπα-Σταυρινός' ἀπὸ τὴ Χίο 818
 Καλόξυλος («τοποθεσία»), χ. στὴ Νάξο 208
 Κάλυμνος 301, 534, 791
 Καλύμνου, Σερήφου καὶ Ἀμοργοῦ, ἐξαρχία 534
 [Καμαριώτισσα]: βλ. Θεοτόκου [Καμαριώτισσης], μν.
 Κάμενας (Θεοτόκου), μν. στὴν ἐπ. Χειμάρρας καὶ Δελβίνου 1026
 «κανονικόν» 850
 Καντακουζηνός Ἀντώνιος' ἀπὸ τὸν Γαλατὰ 774
 Καπετὰν πασάς 216
 Καπλάνης, «ἄρχων», δανειστής μ. Διδυμοτείχου Ἰωάσαφ 422
 Καραβέλας Ἀθανάσιος τοῦ Μανουὴλ 264
 Καραμικνία ἐνορία τῆς ΚΠόλεως στὴν περιοχὴ Ὑψωμαθελών 535, 774
 Καραμουκάνης Περῆς' ἀπὸ τὴ Χίο 786
 Κάρσας Μελαχρινός ἐκ τῶν κτιτόρων μν. Ἀγίου Μιχαὴλ στὴ Σκόπελο 955
 Καρατζῆς, «ὁ ἀπὸ τῶν Καραμανιωτῶν» 774
 [Καρβέλι]: βλ. «Κουτζαβᾶς»
 Καρβούνης Νικόλαος 388
 Καρθαγένης σύνδοξ 4, 5, 78, 80
 «Καρίανη» [Καριάνη], χ. στὴν ἐπαρχία Παγγαίου 772
 Καρπάθου, ἀρχ. 475, 723, 743, 1041 (βλ. καὶ Ἀθανάσιος, Δαμασκηνός, Ἰερόθεος, Λεόντιος, Μακάριος)
 Καρτζιρίας (παπα-), στὴν Κύπρο 454
 Καρούα, χ. στὴν ἐπ. Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφων 799, 800
 Καρύκη Μαρία 835
 Καρύκης Μιχαὴλ 835
 Καρουπόλεως καὶ Ἀμυκλῶν, ἐπ. 512, 940 («Καρουπόλεως») (βλ. καὶ Ἀνθιμος, ἐπ. Καρουπόλεως)
 Καρύστου, ἐπ.' βλ. Ἰσαάκ, ἐπ. Καρύστου
 Κάσινιο Μολδοβλαχίας 152

- Κάσου, ἐξαρχία 475
 Κασσανδρεία, ἐπ. - ἀρχπ.: ἐπ. 348, 437, 927· ἀρχπ. 204, 348, 437, 621, 643, 671, 927, 1030 (βλ. καὶ Δαμασκηνός, Εὐδόκιμος, Θεοφάνης, Λαυρέντιος (α'), Λαυρέντιος (β'), Μελέτιος)
 Καστανιά, χ. στή Μάνη 461
 «Καστανίτζα», χ. στήν Κυνουρία 856
 «Καστέλλιον» Αὐλοποτάμου, Κρήτης 659
 Καστελλόριζο 265, 584
 Καστοριά 228
 Κατάκοιλος, χ. στήν Ἄνδρο 829
 Κατάστενον 725
 «Καταφυγή», χ. στήν ἐπ. Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφων 941
 Καταφύγιον, τοποθεσία στήν Πάρο 931
 Κατερίνα, σύζυγος Βασίλη 854
 κατηχούμενοι 53
 Καφᾶ καὶ Φούλλων, μ. 120, 168, 220, 221, 527 (Καφᾶ), 740, 746, 844, 879 (Καφᾶ) (βλ. καὶ μ. Γοτθίας καὶ Καφᾶ μ. Ἀμασειάς καὶ Καφᾶ καὶ Φούλλων· Γεννάδιος, Ἰάκωβος, Κύριλλος, Λαυρέντιος, Μελέτιος, Μητροφάνης, Παρθένιος)
 Καφόραχη, τοποθεσία στήν Ἄνδρο 829, 1037
 Κέα 492
 Κελεφά, χ. στήν ἐπαρχία Οἰτύλου Λακωνίας 461
 «κεουρεκτζίδες» 674 (βλ. καὶ ρουφέτια) «κεπήνιον» 883
 Κερκύρας, μ.· βλ. Παρθένιος, μ. Κερκύρας
 Κερνίτζης, ἐπ. - ἀρχπ.: ἐπ. 306, 352, 1010, 1011, 1029· ἀρχπ. 306, 307 (βλ. καὶ Ἀρσένιος, Κωνστάντιος, Παρθένιος).
 Κεφαλληνία 857
 Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, ἐπ. - ἀρχπ. 860, 880 (βλ. καὶ Νικόδημος Μεταξᾶς)
 «κηροποώλικον»· βλ. ἐργαστήρια
 «Κιαβαρὴς Μανὰλ» 848
 Κιγάλας· βλ. Ἰλαρίων Κιγάλας
 Κίεβου, μ.· βλ. Πέτρος Μογίλας, Σίλβεστρος
 Κίμωλος 262
 Κίσσαμος Κρήτης 727
 Κίτρος, ἐπ.· βλ. Ζωσιμᾶς, Ἰωάννης ὁ Κίτρος
 [Κλειδωνιάβιστα]· βλ. «Κλυτονιάβιστα»
 Κλήμης, ἐπ. Ρώμης 53
 Κλήμης, μ. Διδυμοτείχου 627
 Κλήμης, μ. Θηβῶν 277, 968
 Κλήμης, μ. Ἰκονίου καὶ Τυάνων 126, 318, 319
 Κλήμης, μ. Λήμνου 682, 683, 716
 Κλήμης, μ. Προύσης 203, 712
 Κλήμης, ἐπ. Ραδοβισιδίου· βλ. Κλήμης, μ. Φιλίππων
 Κλήμης, μ. Σωζοπόλεως 284
 Κλήμης, μ. Φιλίππων (πρώην ἐπ. Ραδοβισιδίου) 428, 816, 832 (μ. Φιλίππων καὶ Δράμας)
 Κλινοβόν, χ. στή μ. Ἀγχιάλου 962
 Κλιτοπούλγηνα 776
 «Κλυτονιάβιστα» [Κλειδωνιάβιστα] σημ. ὄνομ. Κλειδωνιά, χ. στήν ἐπαρχία Κονίστης 441
 Κοζάνη 154
 Κοιμήσεως Θεοτόκου, μν. στήν Αἴγινα 351
 Κοιμήσεως Θεοτόκου, μν. στὸ Ἰάσιο 862
 Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, μνδ. στὸ χ. Καταφύγιον τῆς ἐπ. Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφων 941
 Κοιμήσεως Θεοτόκου, μνδ. στὸ χ. Κουμουριανὰ τῆς ἐπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου 190
 Κοιμήσεως Θεοτόκου (αΦιῶρι), «ἐκκλησιδίων», κοντὰ στὸν Ἅγιο Στέφανο 840
 Κολοκύνθης Δημήτριος 459
 Κόμνα τοῦ Γκιώνη 235
 Κομνηνός ἀπὸ τῆς Σελίτζιανης 885
 Κομνηνός τοῦ Φιλάνδρου ἀπὸ τὰ Τελώνια Μυτιλήνης 541
 «Κοντολινᾶ» (τοῦ) [Κοντολινή], τοποθεσία κοντὰ στήν Καστανίτσα Κυνουρίας 856
 Κορίνθου, μ. 372, 439, 686 (βλ. καὶ Ἀνθίμος, Δανιήλ, Ἰεζεκιήλ, Ἰωάσαφ, Κάλλιστος, Κύριλλος, Παρθένιος)
 Κορμάνος, ἐβραῖος δανειστής μ. Χίου Γερασίου 719
 Κορνήλιος, μ. Μηθύμνης 194, 489, 658
 Κορνήλιος, ἀρχπ. Σάμου 175, 553
 Κορώνης, ἐπ. 922 («Σαρσοκορώνη») (βλ. καὶ Ἰωάσαφ, ἐπ. Κορώνης)
 Κοσινίτζας, μν. 474
 Κοσμάς, μ. Ἀμασειάς 195, 669
 Κοσμάς, μ. Βιζύης 132, 768
 Κοσμάς, μ. Γάνου καὶ Χώρας 654
 Κοσμάς, μ. Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου 742
 Κοσμάς, μ. Τραπεζοῦντος 532
 Κοσμάς, μνχ., ἐκ τῶν κτιτόρων μν. Ἀγίου Γεωργίου Ἀγριδιανοῦ 866
 κοσμικῆς ἐξουσίας παρεμβάσεις 324,

- 367, 455· «βία καὶ δυναστεία» 480, 729· «βία καὶ τυραννίδι» 384· «δυναμει ἐξωτερικῇ βιάσας» 489· «δυναστεία ἐξωτερικῇ» 519, 677· «δυναστευθέντες» 598· «ἐξουσία αὐθεντική» 691· «ἐξω κρατοῦντες» 859, 966· «κρατοῦντων... ἐνοχλήσεις» 767· «ἐξωτέρα» 855· «συνεργῶ χρώμενος ἐξωτερικῶ» 514· «μεσιτεία προσώπων ἀρχοντικῶν» 404· μεσολάβηση «ἀρχόντων» 910
- Κότης Μάρκος· ἀπὸ τῆ Χίο 790
- Κουμουριανὰ, γ. στὴν Ἀργιθέα Καρδίτσας 190
- Κουνούτης Μιχαλάκης, μέγας ρήτωρ Μ. Ἐκκλησίας 194
- «Κουρουτζή» [Κουρουτζοῦ], συνοικισμός τῆς σημ. κοινότητος Κρουονερίου Καβάλας 881
- «κουρσάροι» 622
- «Κουτζαβᾶς-Κουτζαφᾶς», γ. Μεσσηνίας (σημ. ὄνομ. Καρβέλι) 478, 696
- Κουτλουμουσιού, μν. 160
- «κρέας βασιλικοῦ μποστανίου» 174, 718
- Κρήτη 264, 659, 727
- Κρήτης, μ. βλ. Ἀνδρέας, Ἡλίας, Νεόφυτος
- κριτὲς αἰρετοὶ 518
- Κρύο Νερό, γ. στὴν ἐπ. Οἰτύλου (σημ. ὄνομ. Κρουονέριον) 461
- Κυδωνία Κρήτης 727
- Κυζίκου, μ. 24, 493, 734, 883 (βλ. καὶ Ἄνθιμος, Γερμανός Α', Μητροφάνης, Παΐσιος Α', Παρθένιος)
- Κυθήρων, ἐπ. βλ. Μάξιμος Μαργούνιος, ἐπ. Κυθήρων
- Κύκου, μν. 145
- Κυκλάδων, δούκας 408
- Κυνηγοῦ, ἐνορία ΚΠόλεως 350, 487 [Κυνουρία] βλ. «Ναυπλίου»
- Κυπριανός, μ. Μεσημβρίας 433, 434
- Κύπρος 144, 145, 454, 519, 520, 521
- Κύπρου καὶ Δευτέρως Ἰουστινιανῆς, ἀρχπ. 144, 454, 521 (βλ. καὶ Ἄθανάσιος, Βενιαμίν, Γερμανός, Ἡσαΐας, Νεόφυτος, Νικηφόρος, Χριστόδουλος)
- Κυριαζής, ὕπηρετης τοῦ μεγάλου ἐκκλησιαρχῆ Ἰωάννη 929
- «Κυρία» (Θεοτόκου), μν. στὴν ἐπ. Ὡλένης 458
- Κύριλλος Α' ὁ Λούκαρις· πατρ. Ἀλεξανδρείας 251· πατρ. 253, 271, 273, 463, 480, 483, 573, 832, 852, 860, 927, 941, 972, 1006
- Κύριλλος Β', πατρ. 289, 983
- Κύριλλος Γ': μ. Κορίνθου 975· μ. Φιλιππουπόλεως 984, 985· μ. Τορνόβου 322· πρώην πατρ. 180, 679, 680
- Κύριλλος, πατρ. Ἀλεξανδρείας βλ. Κύριλλος Α' Λούκαρις
- Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας 6, 7, 52
- Κύριλλος, πατρ. Ἀντιοχείας 141, 142, 143
- Κύριλλος, πατρ. Ἱεροσολύμων 6
- Κύριλλος, ἀρχπ. Ἀνδρου 948, 694
- Κύριλλος, ἐπ. Βουθρωτοῦ καὶ Γλυκέως 291, 343
- Κύριλλος, μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων βλ. Κύριλλος, μ. Νεοκαισαρείας καὶ Γαγγρών
- Κύριλλος, μ. Κορίνθου βλ. Κύριλλος Γ'
- Κύριλλος, ἀρχπ. Λακεδαιμονίας 609
- Κύριλλος, ἐπ. Λοφτζοῦ βλ. Κύριλλος, μ. Σεργῶν
- Κύριλλος, μ. Νεοκαισαρείας καὶ Γαγγρών (πρώην μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων): μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων 220, 221· μ. Νεοκαισαρείας καὶ Γαγγρών 588, 590, 740, 746
- Κύριλλος, μ. Νικομηδείας (πρώην ἀρχμ. Ἱεροσολύμων) 566, 636, 670, 1015, 1016
- Κύριλλος, μ. Πισιδίας 579, 765
- Κύριλλος, μ. Σεργῶν (πρώην ἐπ. Λοφτζοῦ) 151, 648, 652
- Κύριλλος, μ. Σοφίας (πρώην μ. Φιλippουπόλεως) 738
- Κύριλλος, μ. Τορνόβου (πρώην μ. Κορίνθου) βλ. Κύριλλος Γ'
- Κύριλλος, μ. Τραπεζοῦντος 946
- Κύριλλος (α'), μ. Φιλιππουπόλεως (πρώην μ. Κορίνθου) βλ. Κύριλλος Γ'
- Κύριλλος (β'), μ. Φιλιππουπόλεως βλ. Κύριλλος, μ. Σοφίας
- Κύριλλος Ἀμύγδαλος, μ. Χίου 1022, [1022α], 1023
- Κύριλλος, ἀρχμ. Ἱεροσολύμων βλ. Κύριλλος, μ. Νικομηδείας
- Κύριλλος, ἱρμ. στὴν Κύπρο 454
- Κύριλλος, μνχ., ἐκ τῶν κειμένων μν. Ἀγίου Γεωργίου Ἀγριδιανῶ 866
- Κύρος, πατρ. Ἀλεξανδρείας 6
- Κωνσταντῆς, ρεῖς, ἐπίτροπος στὴν μν. Θεοτόκου Μαύρου Μόλου 547
- Κωνσταντίνος Γ' ὁ Λειχούδης, πατρ. 55
- Κωνσταντίνος, «ἐπίσκοπός τις» 59
- Κωνσταντίνος Ζ' ὁ Πορφυρογέννητος 65
- Κωνσταντίνος, πρωταποστολάριος Μ. Ἐκκλησίας, ἔξαρχος Σάμου 531
- Κωνσταντίνος, ὑπομνηματογράφος Μ. Ἐκκλησίας 342, 442, 464, 466

ΚΠολη 4, 6, 7, 22, 77, 125, 203, 212, 215, 218, 228, 234, 261, 287, 288, 290, 320, 350, 367, 463, 465, 487, 522, 567, 589, 602, 636, 674, 733, 750, 778, 779, 813, 864, 872, 1012, 1052

Κωνσταντινουπόλεως, πατριαρχείο -ες· βλ. 'Αθανάσιος Α', 'Αθανάσιος Β', 'Ακάκιος', 'Αλέξανδρος', 'Αλέξιος', 'Ανατόλιος', 'Ανθίμος Α', 'Ανθίμος Β', 'Αντώνιος Δ', 'Αρσένιος', 'Αρσένιος Αύτωρειανός', Γαβριήλ Β', Γερμανός Α', Γερμανός Β', Γρηγόριος ο Θεολόγος, Γρηγόριος Δ', Διονύσιος Β' (:), Διονύσιος Γ', Διονύσιος Δ', Ευσέβιος, Εὐτύχιος, 'Ιάκωβος, 'Ιγνάτιος, 'Ιερεμίας Α', 'Ιερεμίας Β', 'Ιωάννης Θ', 'Ιωάννης ΙΔ', 'Ιωάννης Δ' ο Νηστευτής, 'Ιωάννης ο Χρυσόστομος, 'Ιωαννίκιος Β', 'Ιωάσαφ Β', Κύριλλος Α', Κύριλλος Β', Κύριλλος Γ', Κωνσταντίνος Γ' ο Δειγυόδης, Λουκάς Γ' ο Χρυσοβέργης, Μανουήλ Α' (:), Μανουήλ Β', Ματθαίος Β', Μεθόδιος Α', Μεθόδιος Γ', Μελέτιος Πηγάς, Μητροφάνης Γ', Μιχαήλ Α' Κηρουάριος, Μιχαήλ Γ', Νέλλος, Νεόφυτος Β', Νεόφυτος Γ', Νικόλαος Α' ο Μυστικός, Νικόλαος Β' ο Χρυσοβέργης, Νικόλαος Γ' Γραμματικός, Παΐσιος Α', Παρθένιος Α', Παρθένιος Β', Παρθένιος Γ', Παρθένιος Δ', Παῦλος Β', Παχώμιος Β', Πέτρος, Πολύευκτος, Πύρρος, Ραφαήλ Β', Σέργιος Α', Σέργιος Β', Σισίνιος Β', Ταράσιος, Τιμόθεος Β', Φώτιος Α', Φλαβιανός, Χαρίτων

Κωνσταντίνος, άρχπ. Κερνίτζης 307

Κωνσταντίνος, μ. Λήμνου 410

Κωνσταντίνος, μ. Μυτιλήνης 912, 913

Κω (Κώου), άρχπ.: βλ. 'Αντώνιος, Γαβριήλ, 'Ιωακείμ, Σεραφεΐμ, Χριστόφορος

Λαγκαδάς, χ. στήν εξαρχία "Αιοβας 812

Λαγκαδιά, χ. στη Μάνη 461

«Λαγουδιάτου ναός» [Παναγία του Λαγουδιάτου, Παναγία ή Λαγουδιανή], ν. στη Θεσσαλονίκη 498

Λακεδαιμονίαις, μ. 213 (... και Δημητσάνης), 512, 613, 918, 940 (βλ. και Γαβριήλ, Διονύσιος, Ζωσιμάς, Θεοδότης, 'Ιεζεκιήλ, 'Ιωάσαφ (α'), 'Ιωάσαφ (β'), Κύριλλος, Μακάριος, Παρθένιος, Χρυσάνθος)

Λάμεχ 52

Λαμπαρδόπουλος 'Ιωάννης, ο Φιλόσοφος· πρωτασκηρήτης, κτίτωρ μν. Φιλοσόφου 920

Λάμποβο 'Ηπειρου 885

Λάμπος· από Δεβροβουνίστα 797

Λαμπούδιος 67

Λαμπρινός, λέριος καρaboκέρης 228

Λαοδικεΐας, μ. βλ. 'Ιωάσαφ, Νικηφόρος, Σωφρόνιος, μ. Λαοδικεΐας

Λαοδικεΐας, σύνδοχος 4, 41, 58, 78

Λάρισα 350

Λαρίσης, μ. 16, 533, 642, 941 (βλ. και Γρηγόριος, Διονύσιος Γ', Διονύσιος Δ', Διονύσιος ο «Σκυλόσφορος», Θεωνάς, 'Ιάκωβος, 'Ιωάσαφ, Λεόντιος, Παΐσιος Α', Τιμόθεος)

Λάσκαρης, μέγας λογοθέτης Μ. 'Εκκλησίας 194

Λατίνιοι 77, 95

Λατίνος Νικόλαος 835

Λαύρας, μν.: βλ. Μεγίστης Λαύρας, μν.

Λαυρέντιος, έπ. 'Αγαθουπόλεως 763

Λαυρέντιος, μ. 'Αγύρας 732, 914

Λαυρέντιος, μ. Βιδίνης 129

Λαυρέντιος, μ. Βιζύης 842, 843

Λαυρέντιος, μ. Διδυμοτείχου· βλ. Λαυρέντιος, μ. Ναυπάκτου και 'Αρτης

Λαυρέντιος, μ. Εύριπου (πρώην μ. Μονεμβασίας): μ. Μονεμβασίας 687,

695, 696· μ. Εύριπου 713

Λαυρέντιος, μ. 'Ικονίου και Τυάων

(πρώην μ. Σηλυβρίας): μ. Σηλυβρίας

901, 904, 1000· μ. 'Ικονίου και Τυάωνων 1008

Λαυρέντιος (α'), άρχπ. Κασσανδρείας

1030

Λαυρέντιος (β'), άρχπ. Κασσανδρείας

1030

Λαυρέντιος, μ. Καφά και Φούλλων 120

Λαυρέντιος, μ. Μηδείας 614

Λαυρέντιος, μ. Μονεμβασίας· βλ. Λαυρέντιος, μ. Εύριπου

Λαυρέντιος, έπ. Μυριοφύτου και Περιστάσεως 490

Λαυρέντιος, μ. Ναυπάκτου και 'Αρτης

(πρώην μ. Διδυμοτείχου): μ. Διδυμοτείχου 877, 878· μ. Ναυπάκτου και

'Αρτης 926, 965, 992

Λαυρέντιος, μ. Σηλυβρίας (πρώην πρωτοσύγκ. 'Ηρακλείας)· βλ. Λαυρέντιος, μ. 'Ικονίου και Τυάωνων

Λαυρέντιος, έπ. Σιναιου 250, 251, 252, 253

Λαυρέντιος, μ. Τραπεζούντος 603, 681

Λαυρέντιος, μ. Φιλίππων και Δράμας

688

Λειβίσιον Πισιδίας 265, 584
 Λειμῶνος (Ταξιάρχου), μν. Λέσβου 788
 Λεόντιος, μ. Ἰκονίου καὶ Τυάνων 905
 Λεόντιος, ἀρχπ. Καρπάθου 556, 723
 Λεόντιος, μ. Λαρίσης (πρώην πρωτο-
 σύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) 396, 515
 Λεόντιος, μ. Μονεμβασίας 400, 510
 Λεόντιος, μ. Πισιδίας 579
 Λεόντιος (παπα-) ἀπὸ τὴν Κύπρο 454
 Λέρνης, ἐπ. 791
 Λέρος 301
 Λέσβος 783 (βλ. καὶ Μυτιλήνη)
 Λευκάδος (καὶ Ἁγίας Μαύρας), ἀρχπ.
 667 (βλ. καὶ Ἀνθίμου, Εὐθύμιος,
 Θεόκλητος, Ναθαναὴλ)
 Λέων Α', πάπας Ρώμης 6
 Λέων, ἀρχπ. Καίσαρεως 61
 Λέων Σ' ὁ Σφόδρ 64, 65, 69
 Λήμνος 867
 Λήμνου, μ. 683 (βλ. καὶ Γεράσιμος (α'),
 Γεράσιμος (β'), Ἰγνάτιος, Ἰωακείμ,
 Κάλλιστος, Κλήμης, Κωνστάντινος,
 Παῖσιος, Παρθένιος, Φιλόθεος)
 Λητίτιζης, ἀρχπ. 661 (βλ. καὶ Θεοδό-
 σιος, ἀρχπ. Λητίτιζης)
 Λητίτιζης, ἐξαρχία 661, 662
 «Λιγίδης» βλ. Ἁγίου Νικολάου «Λι-
 γίδης», μν.
 Λιπόσυλο, χ. στῆ Φθιώτιδα (σημ. ὄνομ.
 Λιτόσελον) 1013
 Λίπτζι, «χωρίδιον», κοντὰ στὸ Στενί-
 μαχο (σημ. ὄνομ. Liptsa) 486
 Λιτζά καὶ Ἀγράφων, ἐπ. 799, 800, 805,
 941 (βλ. καὶ Ἀκάκιος, Ἀνθίμος,
 Ἀρσένιος, Δωρόθεος)
 «λογαριασμός ἐπιτροπίας» 636
 Λογγίνος, ἐπ. «Γιαννίκ» 455
 Λογγίνος, μ. Σάραδων 942
 Λόκος Δημάκης 793
 Λοξίας (= Ἀπόλλων) 52
 Λουκάς Γ' Χρυσοβέργης, πατρχ. 62,
 89, 90, 91, 92
 Λουκάς Γεώργιος 388
 Λουκοῦς, μν. 817, 822, 823
 Λοφτζοῦ, ἐπ. βλ. Ἱεζεκιήλ, Κύριλλος,
 Συμεών, ἐπ. Λοφτζοῦ
 Λυχνίδης Γεώργιος 817, 823
 «λυχνιοχαί» 140
 Λώβη 935
 Λώτ 37

Μαθίος (μαστορ-) ἀπὸ τῆ Χίο 449
 Μακάριος, πατρχ. Ἀντιοχείας (μονο-
 θελήτης) 6
 Μακάριος, πατρχ. Ἀντιοχείας 141, 142,
 1066, 1068, 1069

Μακάριος, ἐπ. Ἀγαθουπόλεως βλ. Μα-
 κάριος, μ. Δέρκων καὶ Νεοχωρίου
 Μακάριος, μ. Αἰνίου 711
 Μακάριος, ἀρχπ. Ἀνδρου 934, 947,
 948
 Μακάριος, μ. Βάρνης 611
 Μακάριος, μ. Γάνου καὶ Χώρας (πρώην
 πρωτοσύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) βλ. Μα-
 κάριος, μ. Σηλυβρίας
 Μακάριος, μ. Δέρκων καὶ Νεοχωρίου
 (πρώην ἐπ. Ἀγαθουπόλεως): ἐπ.
 Ἀγαθουπόλεως 639 μ. Δέρκων καὶ
 Νεοχωρίου 763, 764
 Μακάριος, μ. Δρύστρας 106, 189, 637,
 638, 640, 641, 754, 846, 847
 Μακάριος, μ. Ζιγῶν καὶ Νευροκοπίου
 742
 Μακάριος, ἀρχπ. Καρπάθου (πρώην μ.
 Παροναξίας): μ. Παροναξίας 626,
 628, 722 ἀρχπ. Καρπάθου 556
 Μακάριος, μ. Λακεδαιμονίας 355
 Μακάριος, μ. Μηθύμνης (πρώην μ. Ναυ-
 πλίου καὶ Ἀργους): μ. Ναυπλίου καὶ
 Ἀργους 181, 548 μ. Μηθύμνης 707,
 708
 Μακάριος, ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώλου
 βλ. Μακάριος, μ. Παροναξίας
 Μακάριος, μ. «Μοσχοβίας» 1066
 Μακάριος, μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους
 βλ. Μακάριος, μ. Μηθύμνης
 Μακάριος, μ. Νευροκοπίου 186
 Μακάριος, μ. Νικαίας βλ. Μακάριος,
 μ. Σηλυβρίας
 Μακάριος, μ. Παροναξίας βλ. Μακά-
 ριος, ἀρχπ. Καρπάθου
 Μακάριος, μ. Παροναξίας (πρώην ἀρχπ.
 Μήλου καὶ Κιμώλου): ἀρχπ. Μήλου
 καὶ Κιμώλου 916 μ. Παροναξίας 987
 Μακάριος (α'), μ. Σηλυβρίας (πρώην
 μ. Γάνου καὶ Χώρας: πρώην μ. Νι-
 καίας): μ. Γάνου καὶ Χώρας 364,
 365, 900 μ. Νικαίας 900 μ. Σηλυ-
 βρίας 900, 901
 Μακάριος (β'), μ. Σηλυβρίας 231, 232,
 236
 Μακάριος, μ. Σμύρνης 106, 126, 135,
 151, 598, 754, 689, 690
 Μακάριος, ἐπ. Σόλων 454
 Μακάριος, ἐπ. Ταλαντίου 577
 Μακάριος, μ. Τορνόβου 572
 Μακάριος, ἀνακαινιστής μνδ. Ἁγίου
 Γεωργίου στῆ Χίο 268
 Μακάριος, κτίτωρ μν. Κοιμήσεως Θεο-
 τόκου στὴν Αἴγινα 351 (βλ. καὶ
 Ἀρσένιος)
 Μακάριος, μνχ., ἐκ τῶν κτιτόρων μν.
 Ἁγίου Γεωργίου Ἀγριδιανού 866

Μακεδονία 112
 Μακεδονίας ὑπέρτιμος καὶ ἑξαρχος
 [=μ. Φιλίππου καὶ Δράμας - Ζιχνῶν
 καὶ Νευροκοπίου] 112
 Μακεδόνιος (μακεδονιανοί) 6, 53
 Μαλάκης' βλ. Θεοφάνης Μαλάκης
 Μάλαμα Σμαράγδα, κόρη Παπῆ, σύζυ-
 γος Γεωργίου 784
 Μάλαμας Γεώργιος 784
 Μαλαξῶς Νικόλαος 508
 Μανασσῆς, ἐπ. Βελλᾶς 513, 518
 Μάνης («Μαίνης»), ἀρχπ. 461 (βλ. καὶ
 Παρθένιος, ἀρχπ. Μάνης)
 Μάνης (μυνηαῖοι) 53
 Μανολάκης, ἀκαράβοκύριος' ἐκ τῶν
 κτιτόρων μν. 'Αγίου Μιχαὴλ στῆ
 Σκόπελο 955
 Μανόλης, κάτοικος τοῦ χ. Φύλια τῆς
 Λέσβου 783, 784
 Μανουῆλ Α' (;), πατρχ. 6
 Μανουῆλ Β', πατρχ. 16, 76
 Μανουῆλ, μ. Μελιτηνῆς 14, 15
 Μανουῆλ Α' Κορινθῶς 85, 93
 Μανουῆλ, δομέστικος Μ. 'Εκκλησίας
 532
 Μανουῆλ, οἰκονόμος Δημητσάνας 812
 Μάξιμος, πατρχ. 'Αντιοχείας 6, 52
 Μάξιμος, ὁ 'Ιεροσολύμων (ἄγιος) 6
 Μάξιμος Μαργουίνιος, ἐπ. Κυθήρων 1054
 Μάξιμος, ἱρμν. 929
 Μπραθέα, τοποθεσία ὅπου ἡ μν. 'Αγίας
 Τριάδος 819
 Μαργαρίτα τοῦ Πάνου 855
 [Μαργαρίτες] βλ. «Μαχαρίταις»
 Μαργαρίτης (παπα-) ἀπὸ Λάμποβο 885
 Μαργουίνιος' βλ. Μάξιμος Μαργουίνιος
 Μαρία τοῦ Κατερίνη ἀπὸ τὴν Πάρο 328
 Μάρκελλος, ἐπ. 'Αγκύρας 6
 Μαρκιανός, αὐτ/ωρ 6
 Μαρκιανός, ἀσκητῆς' 86
 Μάρκος Γ', πατρχ. 'Αλεξανδρείας 50,
 51
 Μάρκος, «ἄρχων» ἀπὸ τῆ Ρόδο 848
 Μάρκος, ἱρμν. 6
 Μάρκου, χ. στῆ Χίο 925
 Μαυμάριον, χ. στῆ μ. Φιλίππου καὶ
 Δράμας 772
 Μαρτζινάνι (Márgineni) Οὐγγροβλα-
 χίας 158
 Μαρωνεῖας, μ. 259 (βλ. καὶ Παγκρά-
 τιος, μ. Μαρωνεῖας)
 Μαρωνεῖας, ἐπαρχία 260, 331
 Ματθαῖος Β', πατρχ. 376, 529, 530,
 534, 852, 867
 Ματθαῖος, μ. Βάρνης 405, 419, 420
 Ματθαῖος, ἐπ. Ζαγορίου 513
 Ματθαῖος, μ. Μυρέων 418

Ματθαῖος, μ. Σελευκείας 110
 Ματθαῖος, μ. Συννάδων (πρώην ἐπ.
 Χειμάρρας) 995
 Ματθαῖος, ἐπ. Χειμάρρας' βλ. Ματ-
 θαῖος, μ. Συννάδων
 Ματθαῖος, μ. Χίου 967
 Ματθαῖος, βοεβόδας Οὐγγροβλαχίας
 188
 Ματθαίου, εὐαγγέλιον 42
 Μαυρογορδάτος Νικόλ., Λαυρεντίου 298
 Μαυρογορδάτος Νικόλ., Παντολέοντος
 298
 Μαυροειδῆς Γεώργιος' ἀπὸ τὸ Ρέθυμ-
 νο 1050
 Μαυροδῆ 'Αλεξάνδρα, κόρη τῆς Σουλ-
 τάνας 483
 Μαυροδῆ Σουλτάνα («Μαυρουδέσσα»)
 483
 Μαυροδῆς Γιακουμῆς, γιὸς τῆς Σουλ-
 τάνας 483
 Μαυροδῆς Δημήτριος, γιὸς τῆς Σουλ-
 τάνας 483
 «Μαχαρίταις» [Μαργαρίτες] χ. στῆν
 ἐπ. Μυλοποτάμου Κρήτης 727
 Μαχταρίνα, κόρη τῆς Ρήγαινας' ἀπὸ
 τὸ χ. Φύλια Λέσβου 784
 μεγαλόσχημοι 98
 Μεγάλου Γεωργίου «Μάρμαρ» [Μόρμω-
 ρη]; μν. στῆν Κρήτῃ 728
 Μέγας Βασίλειος' βλ. Βασίλειος ὁ Μέ-
 γας
 Μέγας Οἰκονόμος 77
 Μεγίστης Λαύρας, μν. 266, 327, 867,
 955
 Μεεχμέτ ἐφέντης, δανειστής μ. Χίου
 Κυρίλλου 1022
 Μεεμέτ πασιὰς 729
 Μεθόδιος Α', πατρχ. 6, 52, 53
 Μεθόδιος Γ': μ. 'Ηρακλείας 582, 636'
 πατρχ. 126, 131, 132
 Μεθόδιος, μ. Γοθθίας' βλ. Μεθόδιος,
 μ. Γοθθίας καὶ Καφᾶ
 Μεθόδιος, μ. Γοθθίας καὶ Καφᾶ (πρώην
 μ. Γοθθίας' πρώην μ. Πισιδίας): μ.
 Πισιδίας 139' μ. Γοθθίας 762' μ.
 Γοθθίας καὶ Καφᾶ 168
 Μεθόδιος, μ. 'Ηρακλείας (πρώην «προε-
 στῶς» Χρυσοπηγῆς)' βλ. Μεθόδιος Γ'
 Μεθόδιος, μ. Πισιδίας' βλ. Μεθόδιος, μ.
 Γοθθίας καὶ Καφᾶ
 Μεθόδιος, ἐπ. Σκύρου 576
 Μεθώνης, ἐπ. 922, 1060, 1061
 Μειζότερος 'Ανδρέας' ἀπὸ τὴν Τρίπολη
 827
 Μελενίκου, μ.' βλ. Γαλακτίων, Γρηγό-
 ριος, Θεοφάνης, Σιλβέστρος, Χριστό-
 φρος, μ. Μελενίκου

Μελέτιος Πηγᾶς, τοποτηρητῆς οἰκου-
μενικοῦ θρόνου: πατρχ. 'Αλεξαν-
δρείας 252' τοποτηρητῆς 519, 791
Μελέτιος Πηγᾶς, πατρχ. 'Αλεξανδρείας'
βλ. Μελέτιος Πηγᾶς, τοποτηρητῆς
οἰκουμενικοῦ θρόνου
Μελέτιος, ἐπ. 'Αντιοχείας (πρώην μ. Βε-
ροίας) πρῶν μ. Σεβαστείας' ἀγιος 6
Μελέτιος, ἀρχπ. Αἰγίνης 650
Μελέτιος, μ. Αἰνου (πρώην πρωτοσύγκ.
τῆς Μ. 'Εκκλησίας) 374, 375
Μελέτιος (α'), μ. 'Αμασείας 479, 933
Μελέτιος (β'), μ. 'Αμασείας (πρώην μ.
Σοφίας): μ. Σοφίας 452, 957, 958' μ.
'Αμασείας 971, 972
Μελέτιος, ἀρχπ. 'Αχριδῶν (πρώην μ.
Σοφίας): μ. Σοφίας 241' ἀρχπ. 'Α-
χριδῶν 149, 150
Μελέτιος (α'), μ. Βάρνης 420
Μελέτιος (β'), μ. Βάρνης (πρώην ἀρχμ.
Μ. 'Εκκλησίας) 604, 973, 988, 1033
Μελέτιος, ἐπ. Βεροίας' βλ. Μελέτιος,
πατρχ. 'Αντιοχείας
Μελέτιος, μ. Δρύστρας' βλ. Μελέτιος,
μ. Φιλιππουπόλεως
Μελέτιος, μ. Εὐχαΐτων 448
Μελέτιος Παντόγαλος, μ. 'Εφέσου 197,
214, 869, 1018, 1019
Μελέτιος, ἀρχπ. Κασσανδρείας 643, 671
Μελέτιος, μ. Καφά καὶ Φούλλων 746
Μελέτιος (α'), ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώ-
λου 890, 915, 916
Μελέτιος (β'), ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώ-
λου 202
Μελέτιος, ἀρχπ. Νεαπόλεως 979
Μελέτιος, μ. Παροναξίας 147
Μελέτιος, μ. Προιάβου καὶ 'Ισμαηλίου'
βλ. Μελέτιος, μ. Προύσης, Μουνταν-
νίων καὶ Τριγλείας
Μελέτιος, μ. Προύσης, Μουνταννίων καὶ
Τριγλείας: μ. Προιάβου καὶ 'Ισμαη-
λίου 735, 736, 1021' μ. Προύσης,
Μουνταννίων καὶ Τριγλείας 592, 697
Μελέτιος, μ. Ρόδου 299, 300, 301, 302,
303, 308, 994
Μελέτιος ὁ Συναΐτης, μ. Σάρδεων 942
Μελέτιος, ἐπ. Σεβαστείας' βλ. Μελέ-
τιος, πατρχ. 'Αντιοχείας
Μελέτιος, μ. Σηλυβρίας 236, 237
Μελέτιος (α'), μ. Σοφίας' βλ. Μελέτιος,
μ. 'Αμασείας
Μελέτιος (β'), μ. Σοφίας' βλ. Μελέτιος,
ἀρχπ. 'Αχριδῶν
Μελέτιος, μ. Συννάδων 995
Μελέτιος, μ. Φιλιππουπόλεως (πρώην
μ. Δρύστρας) 936, 943, 944
Μελιγού, χ. στήν ἐπ. Κυνουρίας 819

Μελίκη Σμαράγδα, Γεωργίου 806
Μελίκης Γεώργιος, Ραούλ' ἀπὸ τῆν
'Αδριανούπολη 806
Μελίκης 'Ιάκωμος, Γεωργίου 806
Μελιτηνῆς, μ. βλ. Διονύσιος, Μακροῦλ,
μ. Μελιτηνῆς
Μελχισεδέκ, ἐπ. 'Αρδαμερίου 643
μελχισηδελίτες 53
Μεντρίτικας Γεώργιος' ιερέας στὸ χ.
Πραστεῖον 851
Μέξας Σαρακινᾶς 444
Μερουδά τοῦ Σεβαστοῦ' ἀπὸ τῆ Λέ-
σβο 808
Μεσημβρίας, μ. 432 (βλ. καὶ 'Ακάσιος,
Κυπριανός, Χριστόφορος)
Μεσσopotάμων, χ. στήν ἐπ. Χειμάρρας
516
[Μεσσορόπη]: βλ. «Βοσσορόμιον»
Μεσσότοπος, χ. στῇ Λέσβο 489, 814
μεταθέσεις ἀρχιερέων 13, 14, 15, 16
Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, μν. βλ.
[Δομποῦς], μν.
Μεταμορφώσεως («Φωτεινόν»), μνδ.
στὸν 'Αγιο Εὐστράτιο 124
Μεταμορφώσεως, ν. στὸ χ. Καταφυγὴ
τῆς ἐπ. Λιτζά καὶ 'Αγρφων 941
Μεταμορφώσεως «τοῦ Τρυπολίτου», μν.
656
Μεταξᾶς Νικόδημος' βλ. Νικόδημος Με-
ταξᾶς
Μετρών καὶ 'Αθώρων, ἐπ. 615, 760
(«Μέτρων»), 1001 («Μέτρον») (βλ.
καὶ Ραφαήλ, Τιμόθεος)
Μεχμέτ Ι', σουλτάνος 361
Μηδείας, μ. 395, 893 (βλ. καὶ μ. Μη-
δείας καὶ Σωζοπόλεως' μ. Σωζοπό-
λεως' Ἀρσένιος, Γαβριήλ, Γερμανός,
Δανιήλ, Θεοδόσιος, Λαυρέντιος, Μη-
τροφάνης, Νικηφόρος, Χριστόφορος)
Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως, μ. 891, 892,
893 (βλ. καὶ μ. Μηδείας' μ. Σωζο-
πόλεως' Θεοδόσιος)
Μηθύμνης, μ. 393, 489, 541, 783, 784,
788, 808 (βλ. καὶ 'Ανθίμος, Γρη-
γόριος, Κορνήλιος, Μακάριος)
Μηλέα, χ. στῇ Μάνη 461
Μηδικίου ('Αγίων Πατέρων), μν. στὴν
περιοχὴ Τριγλείας 771, 1040
Μήλος 864
Μήλου (καὶ Κιμώλου), ἀρχπ.: βλ. Γερ-
μανός, Διονύσιος, Ἰερόθεος, Μακά-
ριος, Μελέτιος (α'), Μελέτιος (β')
μητροπόλεων ἐγκατάλειψη: Βάρνης 858'
Βιζύης 132' Γάνου καὶ Χώρας 136'
Εὐρίπου 317' Ἐφέσου 197' Θεο-
σκαλονίκης 242, 243' Θηβῶν 121'
Καίσαρειας Καππαδοκίας 295, 894'

- Καρπάθου 1041· Κῶ 491, 504· Λακεδαιμονίας 525· Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως 581· Ναυπλίου καὶ Ἄργους 128· Νικαίας 749· Πρεσλάβας 560· Προυκονήσου 178· Ρόδου 524· Σίφνου 165· Σοφίας 163· Τραπεζούντος 1047 (πρβ. καὶ ἐρήμωση μητροπόλεων)
- Μητροφάνης Γ', πατρχ. 486, 775, 780, 795, 865
- Μητροφάνης, ἐπ. Ἀγαθουπόλεως' βλ. Μητροφάνης, μ. Ἀρχιάλου
- Μητροφάνης, μ. Ἀρχιάλου (πρώην ἐπ. Ἀγαθουπόλεως) 495
- Μητροφάνης, μ. Ἀμασείας 210
- Μητροφάνης, μ. Βάρνης 611, 858
- Μητροφάνης, ἐπ. Γαρδικίου 481, 896
- Μητροφάνης, ἀρχ.τ. Διαυλείας καὶ Ταλαντίου 345
- Μητροφάνης, μ. Θηβῶν 462, 906
- Μητροφάνης, μ. Καφά καὶ Φούλλον («ὁ ἀπὸ Σαματίου ὄρους») 844
- Μητροφάνης, μ. Κυζίκου 745
- Μητροφάνης, μ. Μηδείας 625, 982
- Μητροφάνης, μ. Μονεμβασίας 881
- Μητροφάνης (α'), μ. Νεοκαισαρείας 430
- Μητροφάνης (β'), μ. Νεοκαισαρείας 466, 467, 468
- Μητροφάνης, μ. Σωζοπόλεως 284, 314, 685
- Μητροφάνης, ἐπ. Ταλαντίου 577
- Μητροφάνης (παπα-)· βλ. Μητροφάνης, μ. Νεοκαισαρείας
- Μηχανιώνα (νησί ἐναντι τῆς Μηχανιώνας) 493, 853
- Μίζιος Δῆμος· ἐνοικιαστὴς ἐργαστηρίου στῆ Θεσσαλονίκη 781
- Μίζιος Στεριανός· ἐνοικιαστὴς ἐργαστηρίου στῆ Θεσσαλονίκη 781
- Μίκρας Γεώργιος 793
- «Μιρλαβίας, Ὅρσις καὶ Μογλαβίας», ἐπ.: βλ. Σίλβεστρος, ἐπ. Κιέβου
- Μισαήλ, ἱδν. τοῦ πατρχ. 544
- Μισαήλ Α' ὁ Κηρουλάριος 62
- Μισαήλ Γ', πατρχ. 70, 85
- Μισαήλ Η' Παλαιολόγος 20, 21, 24
- Μισαήλ, λογοθέτης Μ. Ἐκκλησίας 404
- Μισαήλ, πρωτοκονονάρχος Μ. Ἐκκλησίας 534
- Μισαήλος, δικαιοφύλαξ Μ. Ἐκκλησίας 194
- Μογίλας· βλ. Πέτρος Μογίλας
- Μολδοβλαχία 152, 234, 254, 862, 1039, 1042, 1043
- Μονεμβασίας, μ. 191, 275, 276, 494, 510, 696, 881, 922, 966 (βλ. καὶ ἐπ. Πλάτζας· Ἰωάσαφ, Λαυρέντιος, Λεόντιος, Μητροφάνης, Νεόφυτος, Σωφρόνιος)
- «μονοεπίσκοπος» 294
- μονοθελητές 6
- Μονόπορον [Μονοπόρη], τοποθεσία ὅπου ἡ μν. Φιλοσόφου 920
- «Μόνος», χ. στή μ. Πισιδίας 780, 830 [Μόρμωρη]· βλ. Μεγάλου Γεωργίου Μάρμαρ, μν.
- Μορφέσης Ἀνδρέας 796
- Μορφέσης Παναγιώτης 330
- Μοσχοβία 305, 749 (βλ. καὶ Ρωσία)
- Μόσχας πατριαρχεῖο 1066, 1068, 1069
- Μουζάκι 515
- Μουλῆς Μανόλης, παπα-Νικολάου 502
- μουμτζήδες 125 (βλ. καὶ ρουφέτια)
- Μουράτης Φώτιος, κάτοικος Ὑψωμαθίων 535
- Μούρηση Γεώργιος, ἐκ τῶν κνιτιόρων μν. Ἀγίου Μισαήλ Σκοπέλου 955
- Μούρμουρας Ἰωάννης, ἀνακαινιστὴς μνδ. Ἀγίου Ἀνδρέα στὸ νησί ἐναντι Μηχανιώνας 493
- Μουσέλιμης Λάσκαρης (-άκης), «ἄρχων» 728, 1047
- Μουσέλιμης Μανολάκης 275
- μουσουλμάνοι 57
- «Μουσούρι», περιοχὴ τῆς μ. Καισαρείας τῆς Καπαδοκίας 532
- Μουσταφάμπεργης 719
- Μουσταφάμπεης, δανειστὴς Μ. Ἐκκλησίας 667
- «Μπάϊα» βλ. «Φάλλος Μπάϊα»
- «μπακί-» («ἐμπανκία») 226, 475
- Μπαρνόφσκι Μύρων (Ἰωάννης Μύρων Μπορόβσκιος Μογίλας), ἡγεμόνας Μολδοβλαχίας 862
- Μπάτζκοβο, τοπωνύμιον κοντὰ στὸ Στενίμαχο Φιλιππουπόλεως (σημ. ὄνομ. Βαčkovo) 486
- Μπαχατούρης Δημήτριος 508
- [Μπεζούλα]· βλ. «Μπεζούλα»
- «Μπεζούλα» - «Πεζούλα» [Μπεζούλα], χ. στήν ἐπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου 330, 789
- «Μπερούτη» 141
- «Μπιούνκντερε» 725
- Μπογδανία 749, 778
- «Μπογδοριανή» [Πογδόριανη], χ. στήν Ἡπειρο (σημ. ὄνομ. Παρακάλαμος) 349, 852
- Μπόζης Κώστας· ἀπὸ τὸ χ. Μεσότοπος Λέσβου 814
- «Μπομπλιανή» - «Πομπλιανή», χ. στήν ἐπαρχία Παγγαίου (σημ. ὄνομ. Ἀκροπόταμος) 772, 831
- Μπονεφατζίς Νικόλαος 166

«Μπορσούτζι», χ. κοντά στο 'Ιάσιο 862
 Μπούρας παπα-Λάμπρος 796
 Μπούρας Νικόλαος' από τη Νάξο 803, 804
 Μύκονος 246
 μύλοι: υδρομύλος 799, 800· μύλος του «Γιαννάκη» 815
 Μυρέων, μ. 265, 584 (βλ. και Ζαχαρίας, 'Ιερεμίας (α'), 'Ιερεμίας, (β'), Μαρτθαίος)
 Μυριοφύτου και Περιστάσεως, έπ.· βλ. Γαβριήλ, Θεοδόσιος, Λαυρέντιος, Νεόφυτος
 Μυρσινιωτάσης (Θεοτόκου), μν. στη Λέσβο 728
 Μύρων έπαρχία 329
 μυστήρια Α. 'Εκκλησίας 137
 Μυτιλήνη 528 (βλ. και Λέσβος)
 Μυτιλήνης, μ. 489, 528, 814 (βλ. και Γρηγόριος, Δανιήλ, 'Ιάκωβος, Κωνστάντιος, Παΐσιος, Παρθένιος, Σωφρόνιος)
 «Μωζάλος ό του Γαβριά», «χρησιμότητος έν άρχουσιν» 774
 Μωσαϊκή βίβλος 4
 Μωυσής (Μωσαϊκός νόμος) 1, 6, 20, 37

Ναβουχοδονόσορ 52
 Ναθαναήλ, μ. 'Αθηνών 383, 385
 Ναθαναήλ, έπ. Βονδίσσης 833
 Ναθαναήλ, άρχπ. Λευκάδος 457, 928
 Ναθαναήλ, μ. Νικαίας 724, 748, 749
 Νάξος 208, 408, 794, 802, 803, 804
 Ναυάτος (ναυατιανοί) 6, 53
 Ναυπάκτου και 'Αρτης, μ. 309, 833 (βλ. και 'Ακάσιος, Βαρθολομαίος, Γαβριήλ (α'), Γαβριήλ (β'), Γαλακτίων, Λαυρέντιος, Ραφαήλ)
 «Ναυπλία» [σημ. Κυνουρία] 819, 822
 Ναυπλίου και 'Αργους, μ. 502, 507, 508, 509, 819, 822 (βλ. και 'Ανθίμος, Γεράσιμος, Θεοφάνης (α'), Θεοφάνης (β'), Μακάριος, Παρθένιος (α'), Παρθένιος (β'), Σωφρόνιος)
 Νέα Μονή, μν. στη Χίο 787
 Νεαπόλεως, άρχπ. (βλ. Μελέτιος, άρχπ. Νεαπόλεως)
 «Νέα Σιών» βλ. ν. Θεοτόκου της «Νέας Σιών»
 [Νεζερά:] βλ. «Εζερός»
 Νεϊλος, πατρχ., «ό εκ του Χαρσιανίτου ό Κεραμεύς» 104
 Νεϊλος, άρχπ. Τζίας και Θερμίων, ό «ζωγράφος» 580, 622, 623
 Νεκτάριος, πατρχ. 'Ιεροσολύμων 127, 550, 1064

Νεκτάριος, άρχπ. Δρυϊνουπόλεως 517
 Νεκτάριος, «εξάρχος» Λευκάδος και 'Αγίας Μαύρας 667
 Νεκτάριος, έπ. Πρεσλάβας 560
 Νεκτάριος, άρχπ. Πωγωνιανής 551
 Νεκτάριος, άρχπ. Τζίας και Θερμίων· βλ. Νεκτάριος, μ. Χαλκηδόνος
 Νεκτάριος, μ. Χαλκηδόνος (πρώην άρχπ. Τζίας και Θερμίων) 496, 871, 986
 Νεκτάριος, μ. Χριστιανουπόλεως 1060
 Νεκτάριος, ίρμν. 6
 Νεκτάριος, ίρμν., κτίτωρ μνθ. 'Αγίου Νικολάου στην έπ. Ρέοντος 856 (βλ. και Θεοδόσιος, 'Ιάκωβος, 'Ιωαννίκιος)
 Νεοκαισαρείας, μ. 130, 466, 919 (βλ. και μ. Νεοκαισαρείας και Γαγγρών· Βενέδικτος, Βενικμίν, Μητροφάνης (α'), Μητροφάνης (β'), Παρθένιος, Σαμουήλ, Χριστόφορος)
 Νεοκαισαρείας και Γαγγρών, μ.· βλ. 'Αρσένιος, Κύριλλος· Νεοκαισαρείας, μ.
 Νεοκαισαρείας, σύνδοος 4, 78
 Νεόφυτος Β', πατρχ. 329, 348, 376, 409, 486, 511, 784, 825, 867, 922, 931
 Νεόφυτος Γ', πατρχ. 962, 1006
 Νεόφυτος, πατρχ. 'Αντιοχείας 143
 Νεόφυτος, μ. 'Αδριανουπόλεως (πρώην άρχιεπίσκοπος Παρθενίου Β') 224, 266, 324, 566, 632
 Νεόφυτος, μ. 'Αθηνών· βλ. Νεόφυτος Β'
 Νεόφυτος, άρχπ. Αιγίνης 470
 Νεόφυτος, έπ. 'Ανδρου (πρώην έπ. Σκύρου) 825
 Νεόφυτος, έπ. Βελλας 349, 932
 Νεόφυτος, μ. Βιδίνης 267
 Νεόφυτος, έπ. Βονδίσσης 833
 Νεόφυτος, μ. Δράμας 442
 Νεόφυτος, έπ. Δρυϊνουπόλεως 443, 513, 517, 526, 529
 Νεόφυτος, μ. 'Ιωαννίνων 407, 453
 Νεόφυτος, μ. Κρήτης 727
 Νεόφυτος, άρχπ. Κύπρου 6
 Νεόφυτος, έπ. Μεθώνης 1060, 1061
 Νεόφυτος, μ. Μονεμβασιάς 276, 484, 599, 838, 881, 966
 Νεόφυτος, έπ. Μυριοφύτου και Περιστάσεως 581
 Νεόφυτος, μ. Νέων Πατρών 473, 1013, 1014
 Νεόφυτος, μ. Νικομηδείας 1015, 1016
 Νεόφυτος, έπ. Πέτρας· βλ. Νεόφυτος, μ. Φιλίππων και Δράμας-Ζιχνών και Νευροκοπίου
 Νεόφυτος (α'), άρχπ. Σάμου 531

- Νεόφυτος (β'), άρχπ. Σάμου 122, 553
 Νεόφυτος, έπ. Σκύρου' βλ. Νεόφυτος, έπ. Άνδρου
 Νεόφυτος, μ. Σοφίας 390
 Νεόφυτος, μ. Φιλιππων και Δράμας-Ζιγών και Νευροκοπίου (πρώην έπ. Πέτρος) 766
 Νεόφυτος, μ. Χαμάς' βλ. Νεόφυτος, πατρχ. Άντιοχείας
 Νεόφυτος (α'), μ. Χίου 593, 753
 Νεόφυτος (β'), μ. Χίου 675
 Νεόφυτος' από την Κρήτη' άνακαινιστής μνδ. Άγίου Γεωργίου 665
 Νεόφυτος, κτίτορ μν. Άγίας Τριάδος Κυνουρίας 819 (βλ. και Δανιήλ)
 Νεοχώρι, χ. στή Χίο 154
 Νεοχώριον, χ. στή Μάνη 461
 «Νεοχώριον», χ. στή μ. Μονεμβασίας 696
 Νεοχώριον, χ. στή μ. Φιλιππων και Δράμας 772
 [Νεροκούρος]: βλ. «Άνερικουρον»
 Νεστόριος (νεστοριανοί) 6, 53
 [Νευροβούνιστα]: βλ. «Δεσροβούνιστα»
 Νευροκοπίου, μ. 183, 184, 186 (βλ. και μ. Ζιγών και Νευροκοπίου' μ. Φιλιππων και Δράμας-Ζιγών και Νευροκοπίου' Μακάριος, Σισώης)
 Νέων Πατρών, μ. 508, 545, 1013 (βλ. και Άθανάσιος, Άνθιμος, Γαβριήλ, Γερμανός, Ίωσήφ, Ίωσήφ, Νεόφυτος, Παρθένιος, Σεραφεΐμ)
 Νήφων, άρχπ. Αιγίνης 438
 Νίκαια 5, 6
 Νικαίας, αὐτ/ρία 32
 Νικαίας, μ. 749 (βλ. και Γρηγόριος, Δαμασκηνός, Θέογνης, Μακάριος, Ναθαναήλ, Πορφύριος (α'), Πορφύριος (β'), Σωφρόνιος, Φιλόθεος, Χρήστος)
 Νικαίας, σύνδοδος 6, 53, 96, 103
 [Νικήσιανη]: βλ. «Αΐκισιάνη»
 Νικήτας, μ. Ήρακλείδας «ό τών Σεργών» 59, 95
 Νικήτας, μ. Θεσσαλονίκης 18, 19
 Νικήτας ό Χωνιάτης 93
 Νικήτας, ρμν., άνακαινιστής μνδ. Μεταμορφώσεως στόν Άγιο Εϋστράτιο 124
 Νικήτας, ό Νικαεύς «πρωτοσύγγ.» και χαρτοφύλαξ Μ. Έκκλησίας 62
 Νικηφόρος Α', πατρχ. (ήγυμ) 4, 60, 70, 86 (βλ. και Ψευδο-Νικηφόρος)
 Νικηφόρος, πατρχ. Άλεξανδρείας 223, 566
 Νικηφόρος, μ. Αΐνου (πρώην δάσκαλος στήν Άδριανούπολη) 663, 664, 711
 Νικηφόρος, άρχπ. Κύπρου και Δευτέρας Ίουστινιανής 144
 Νικηφόρος, μ. Λαοδικείας 951
 Νικηφόρος, μ. Μηδείας 744
 Νικηφόρος, μνχ. μν. Άγίων Άναργύρων Άθηνas 459
 Νικηφόρος, χαρτοφύλαξ 9
 Νικόδημος, μ. Βάρνης 557, 858
 Νικόδημος, μ. Ίμβρου (πρώην πρωτοσύγγ. Ίμβρου) 666
 Νικόδημος Μεταξάς, άρχπ. Κεφαλληνίας και Ζακύνθου 860, 880
 Νικόδημος, μ. Παροναξίας 552, 698, 722
 Νικόλαος Α' ό Μυστικός, πατρχ. 22, 63, 65, 69
 Νικόλαος Β' ό Χρυσοβέργης, πατρχ. 69 (βλ. και Νικόλαος Α' ό Μυστικός)
 Νικόλαος Γ' Γραμματικός, πατρχ. 4, 5
 Νικόλαος, μνχ. στήν μν. Άγίου Γεωργίου «Ξυλίκην» 1031
 Νικόλαος («κυρ-»), δανειστής μ. Χίου Γερασίου 719
 Νικόλαος, λογοθέτης Μ. Έκκλησίας 342
 Νικόλαος, πρωτοπαπάς Μ. Έκκλησίας 538
 Νικόλαος ό ρήτορας' από την Άθήνα 835
 Νικόλαος (παπα-), «σκαελλίου» μ. Ναυπλίου και Άργους 502
 Νικόλαος (παπα-), από τό χ. Βανίστα, Δωδώνης 526, 529
 Νικόλαος, αδελφός Γεωργίου' από Καρυά έπ. Λιτζά και Άγράφων 799, 800
 Νικόλαος (παπα-), γιός τοῦ παπα-Άνδρέα 518
 Νικόλαος τοῦ Ίωάννου' από «Άδραμίσδιν» Τρικάλων («άρχων κύρ») 350, 487
 Νικόλας (παπα-), χαρτοφύλαξ μ. Ίωαννίνων 453
 Νικόλας, ρεΐς, επίτροπος στή μν. Θεοτόκου Μαύρου Μόλου 547
 Νικολός' από Καρυά έπ. Λιτζά και Άγράφων 799, 800 (βλ. και Στεριανός)
 Νικομήδεια 5
 Νικομηθείας, μ. 718, 777 (βλ. και Άμφίων, Άνθιμος, Γαβριήλ, Εϋσέβιος, Κύριλλος, Νεόφυτος, Τιμόθεος)
 Νικουσίος Παναγιώτης 138
 Νίκων, πατρχ. Μόσχας 1066, 1069
 Νίσυρος 301
 «Νιτήρι», χ. στήν μ. Πισιδίας 780, 830
 Νομιτζ(σ)ή, χ. στήν επαρχία Οίτύλου 461
 ανσοσκομεία και ξενοδοχεία 353

Νταμουλπούλα Μαρούλα 807
Ντέης 'Ιωάννης' από την "Ανδρο 444
Ντεριμόνας 'Αλέξιος' από τὸ Ρέθυμνο 1050

Ντέτης Γεώργιος, ἐπίτροπος στὴ μν. Θεοτόκου Μαύρου Μόλου 547
Ντζαμέτιος 'Γ'αυή' από τὴν Πάρο 931
Ντογαντζής Θωμάς, Νικ.' από Καστοριά 228
«Ντόσια», «χωρίδιον» στὴν μ. 'Αγκύρας 798

Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου, μ. 831 (βλ. καὶ Γαβριήλ, Δωρόθεος, Σαμουήλ, Σίλβεστρος)

«Ξενία», τοποθεσία κοντὰ στὸ χ. «Μπεζύλα» 330

Ξενοφών, μ. Τραπεζούντος 946
Ξεχωριανής (Παναγίας), μνδ. στὴν Πάρο 471

«Ξυλίκη», μν.' βλ. 'Αγίου Γεωργίου («Ξυλίκη»), μν.

'Οζίας 4

'Οθωμανική Αυτοκρατορία 187
οικονομική ἐπιτροπή Πατριαρχείου 151, 191, 193, 194, 636, 773, 774

«Οἰνούπολις», στὴ μ. 'Αγκύρας 798
(Οἶτυλον) βλ. «Βίτυλον»

'Ομαλοί, περιοχὴ Κεφαλληνίας 857

'Ομπλού (Παναγίας), μν. 273

'Ονώριος Α', πάπας Ρώμης 6

«'Ο πατήρ μου μεῖζων μου ἐστίν» 93
«όρισμοι... βασιλικοί» 867

ὅροι βοεβόδα Βασιλείου 191, 192, 193, 194, 1042, 1043 (βλ. καὶ Βασίλειος)

«'Οροι κατὰ πλάτος κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν» 35

'Ορφάνιον, χ. στὴν ἐπαρχία Παγγαίου 772

'Ορφανίου καὶ Καβάλας, ἐξαρχία 280

'Οσίου Λουκά «Στηριώτου», μν. 801
Οὐαλεντιανός 5

Οὐγγροβλάχια 158

Οὐγγροβλάχιας, μ. 188, 189 (βλ. καὶ 'Ανθιμος, Θεόφιλος, 'Ιγνάτιος, Στέφανος)

Παγχράτιος, μ. Μαρωνείας 260

Παγχράτιος, μυχ., ἐκ τῶν κτιόρων μν. 'Αγίου Γεωργίου 'Αγριδιανοῦ 866

«παιδευόμενοι» ἀρχιερεῖς 191 (βλ. καὶ ἀφορισμός, ἐπιτίμια)

Παῖσιος Α': μ. 'Εφέσου 214, 570' μ.

Λαρίσης 562, 570' πατρ. 342, 347, 548, 600, 673, 676, 700, 727, 734' πρώην πατρ./πρόεδρος μ. Κυζίκου 734

Παῖσιος, πατρ. 'Αλεξανδρείας 187, 1066, 1068, 1069

Παῖσιος, πατρ. 'Ιεροσολύμων 258, 550, 578

Παῖσιος, μ. Βεροίας 417

Παῖσιος, μ. Γάνου καὶ Χώρας (πρώην μ. Ρόδου) 282, 283, 1028

Παῖσιος, μ. 'Εφέσου (πρώην πρωτοσύγκ. Μ. 'Εκκλησίας) βλ. Παῖσιος Α'

Παῖσιος, μ. Θεσσαλονίκης 348, 927

Παῖσιος, μ. 'Ιμβρου 160

Παῖσιος, πρόεδρος μ. Κυζίκου' βλ. Παῖσιος Α'

Παῖσιος, μ. Λαρίσης' βλ. Παῖσιος Α'

Παῖσιος, πρόεδρος μ. Λήμνου 682

Παῖσιος, μ. Μυτιλήνης 392, 393, 540

Παῖσιος, μ. Πισιδίας 765

Παῖσιος (α'), μ. Ρόδου 524

Παῖσιος (β'), μ. Ρόδου' βλ. Παῖσιος, μ. Γάνου καὶ Χώρας

Παλαιὰ Διαθήκη 28

Παλαιολόγος Κωνσταντῖνος («εὐγενέστατος κύρ») 774

Παλαιῶν Πατρῶν, μ. 234, 305, 306, 352, 442, 447, 637, 641, 922, 963, 1029 (βλ. καὶ 'Αντώνιος, Δανιήλ,

Θεοφάνης (α'), Θεοφάνης (β'), Παρθένος (α'), Παρθένιος (β'), Τιμόθεος)

Παλαμᾶς' βλ. Γρηγόριος, ἀρχπ. Θεσσαλονίκης ὁ Παλαμᾶς

Παλτατζής' βλ. Σεφέραχας Παλτατζής

Παμμακαρίστου, μν. (πατριαρχικός ναός) 773, 774, 775, 779, 1052

Παναγίας, ν. στὸ 'Ισμαήλιον 1039

Παναγίας, ἐξωκλήσι στὴ Λήμνο, μτχ. Μ. Λαύρας 867

Παναγίας, μν. στὴ Χάλκη' βλ. Θεοτόκου [Καμκρωτίσσης], μν.

Παναγίας τῆς «Βλαχερονιτήσεως», ν. στὴ Χίο 876

Παναγίας τῆς «Κακοβοιτήσεως», ἐξωκλήσι στὴ Λήμνο, μτχ. Μ. Λαύρας 867

Παναγίας Πρωτοθρόνου ν.' βλ. Πρωτοθρόνου, ν.

Παναγίας τῆς «Φυρογίας», ν.(;), μτχ. τῆς μν. Ζωοδόχου Πηγῆς ('Αγίας) στὴν "Ανδρο 829

Παναγία τῶν Κατακοίλων, ν.(;), μτχ. μν. Ζωοδόχου Πηγῆς ('Αγίας) τῆς "Ανδρου 829

Παναγίας Παντανάσσης, γυναικεία μν. στὴν "Αθήνα 166

- Παναγίας τῆς Φανερωμένης, ν. στὸ χ.
 Ἀράχωβα Λαρίσης 350
 Παναγίας, ν. στὸν Ἀμπελιάνο Στενι-
 μάχου 486
 Παναγία τοῦ Ὀμπλοῦ βλ. Ὀμπλοῦ, μν.
 Παναγίας τῆς Ξεχωριανῆς, μνδ.: βλ.
 Ξεχωριανῆς, μνδ.
 Παναγίας τῆς Χρυσολιθινῆς, ν. στὰ
 Ὑψωμαθεῖα 1049
 Παναγίας τῆς Σιδηρόπορτας, μνδ.: βλ.
 Σιδηρόπορτας, μνδ.
 Πανάγιος Τάφος 152, 170, 862, 1039
 Παναγιώτης (παπα-), οἰκονόμος μ. Κερ-
 κύρας 952
 Παναγιώτης (παπα-), πρωτονοτάριος μ.
 Ἰωαννίνων 453
 Παναγιώτης, χαρτοφύλαξ μ. Ναυπά-
 κτου καὶ Ἀρτης 309
 Πάνορμος 853
 Πανανάσσης, μν.: βλ. Παναγίας Παν-
 τανάσσης, μν.
 Παντεσήμενος, μν. στὸ Ἅγιο Ὄρος
 161
 Παντεύγενο Μανουήλ, ἀμέγας διερ-
 μνηυτής μ. Ἐκκλησίας 463, 464,
 465
 Παντόγαλος: βλ. Μελέτιος Παντόγα-
 λος, μ. Ἐφέσου
 πάπας 6 (βλ. καὶ Ρώμης ἐκκλησία)
 Παπῆς ἀπὸ τὸ χ. Φίλια Λέσβου 784
 Παπίμιον [βρος] 48
 [Παρακάλαμος]: βλ. «Μπογδοριανή»
 Παρασκευῆς ὁσίας τῆς Νέας, λείψανο
 1043
 Παρθένιος Α': μ. Ἰωαννίνων 954· πατρχ.
 249, 272, 294, 305, 313α, 325, 985·
 πρώην πατρχ. 222, 223
 Παρθένιος Β': μ. Ἀγχιάλου 888· μ. Ἀ-
 δριανουπόλεως 194, 888, 962· πατρχ.
 223, 224, 263, 288, 324, 327, 341,
 630, 632· πρώην πατρχ. 299, 300,
 574, 578, 634.
 Παρθένιος Γ': μ. Χίου 751, 753, 601,
 1023(:)· πατρχ. 117(:), 573, 751, 753·
 πρώην πατρχ. 598, 747
 Παρθένιος Δ': μ. Προύσης 598, 697,
 712· πατρχ. 131, 550, 598, 685, 697·
 πρώην πατρχ. 106, 126, 135, 144,
 585, 754· πρώην πατρχ./πρόεδρος
 μ. Ἀγχιάλου 155
 Παρθένιος, μ. Ἀγκύρας (πρώην ἱερμ.
 στή μν. Ἀγίου Ἰωάννου Σωζοπόλε-
 ως) 381, 382, 914
 Παρθένιος, μ. Ἀγχιάλου: βλ. Παρθέ-
 νιος Β'
 Παρθένιος, πρόεδρος μ. Ἀγχιάλου: βλ.
 Παρθένιος Δ'
 Παρθένιος, μ. Ἀδριανουπόλεως (πρώην
 μ. Ἀγχιάλου): βλ. Παρθένιος Β'
 Παρθένιος (α'), μ. Αἰνίου (πρώην ἀρχι-
 διάκονος Μ. Ἐκκλησίας) 357, 358
 Παρθένιος (β'), μ. Αἰνίου 663, 664
 Παρθένιος (α'), μ. Βάρνης 973
 Παρθένιος (β'), μ. Βάρνης (πρώην μ.
 Ἰκονίου καὶ Τυάνου): μ. Ἰκονίου καὶ
 Τυάνων 1008· μ. Βάρνης 1033
 Παρθένιος, ἐπ. Βελλᾶς 235
 Παρθένιος, μ. Γαγγρῶν 403
 Παρθένιος, μ. Εὐχαίτων βλ. Παρθέ-
 νιος, μ. Παλαιῶν Πατρῶν
 Παρθένιος, μ. Ζιχνῶν 991
 Παρθένιος, πρόεδρος μ. Θηβῶν (πρώ-
 ην ἀρχπ. Σάμου): μ. Θηβῶν 968, 969·
 ἀρχπ. Σάμου 217, 333· πρόεδρος
 μ. Θηβῶν 573, 752
 Παρθένιος, μ. Ἰκονίου καὶ Τυάνων βλ.
 Παρθένιος, μ. Βάρνης
 Παρθένιος, μ. Ἰωαννίνων βλ. Παρθέ-
 νιος Α'
 Παρθένιος, μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων 221,
 879
 Παρθένιος, μ. Κερκύρας 952
 Παρθένιος, ἐπ. Κερνίτζης: βλ. Παρθέ-
 νιος, μ. Παλαιῶν Πατρῶν
 Παρθένιος, μ. Κορίνθου 185
 Παρθένιος, μ. Κυζίκου 917
 Παρθένιος, μ. Λακεδαιμονίας 196, 213
 (... καὶ Δημητσάνης)
 Παρθένιος, μ. Λήμνου 716
 Παρθένιος, ἀρχπ. Μάνης 461
 Παρθένιος, μ. Μυτιλήνης 702, 704, 913
 Παρθένιος (α'), μ. Ναυπλίου καὶ Ἀρ-
 γους 368, 369, 370
 Παρθένιος (β'), μ. Ναυπλίου καὶ Ἀρ-
 γους (πρώην μ. Νέων Πατρῶν):
 μ. Νέων Πατρῶν 379, 398· μ. Ναυ-
 πλίου καὶ Ἀργους 399, 429, 508
 Παρθένιος, μ. Νεοκαισαρείας 919
 Παρθένιος, μ. Νέων Πατρῶν βλ. Παρ-
 θένιος, μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους
 Παρθένιος (α'), μ. Παλαιῶν Πατρῶν
 (πρώην ἐπ. Κερνίτζης): ἐπ. Κερνί-
 τζης 352· μ. Παλαιῶν Πατρῶν 234,
 305, 1010, 1011
 Παρθένιος (β'), μ. Παλαιῶν Πατρῶν
 (πρώην μ. Εὐχαίτων) 610
 Παρθένιος, μ. Προύσης καὶ Τριγλείας:
 βλ. Παρθένιος Δ'
 Παρθένιος, ἀρχπ. Πωγωνιανῆς 201,
 612
 Παρθένιος, ἀρχπ. Σάμου (πρώην μ.
 Θηβῶν): βλ. Παρθένιος, πρόεδρος
 μ. Θηβῶν
 Παρθένιος, ἀρχπ. Σαντορίνης 326, 347

- Παρθένιος, μ. Χίου· βλ. Παρθένιος Γ'
Παρθένιος (παπα-), μυχ. τῆς μν. 'Ε-
λεούσης Κυνορίας 822
Παρθένιος, πρωτοσύγκ. στή μ. Κυζίκου
883
Παροιτιά Πάρου 824
Παροναξίας, μ. 342, 624, 795, 807 (βλ.
καὶ 'Αθανάσιος, Βενιαμίν, Γαβριήλ,
Θεοφάνης, 'Ιερεμίας, 'Ιωακείμ, 'Ιω-
σήφ, Μακάριος (α'), Μακάριος (β'),
Μελέτιος, Νικόδημος)
Πάρος 328, 471, 824, 931
Πασπάτης, παπα-Κήρυκος· ἀπὸ τῆς Χίου
818, 828
Πατέρων, μν.· βλ. Μηδικίου, μν.
Πάτος 471, 824
πατριαρχικά δίκαια (δικαιώματα - εἰσο-
δήματα) 121, 184, 191, 207, 286,
307, 318, 321, 333, 607, 636, 773,
809, 833, 908, 996, 1018, 1025,
1045 (βλ. καὶ δοσίματα ἐκκλησιαστι-
κά· περὶ δωρεές, ἐλεημοσύνες, χρή-
ματα «ψυχικῆς σωτηρίας χάριν»)
πατριαρχικά κελλία 1050
«πατριαρχικά (σταυροπηγικά) νησία»
259, 791
πατριαρχικά (σταυροπηγικά) χωριά
75, 265, 516, 533, 629, 725 (αἰτά-
σιον), 727, 728, 798, 812, 850, 851,
923, 924, 925· περὶ ἐξαρχίης
πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς 63
Πατρῶν, μ.· βλ. μ. Νέων Πατρῶν μ.
Παλαιῶν Πατρῶν
Παυλάκης («ἄρχων κυριτέζης»), καπου-
κεχαγιάς βοεβόδα Βασιλείου 591, 602
Παῦλος Β', ἀρχιτ. ΚΠολέως 6
Παῦλος δ Σαμοσατεὺς 6
Παῦλος, ἱρμν. 97
Παφνούτης, μ. Διδυμοτείχου 331
Παχώμιος Β', πατριχ. 531
Παχώμιος, μ. Ρόδου 485, 994
Παχώμιος, μ. Χαλκηδόνος 193, 194,
986, 1002
«Πεζούλαν» βλ. «Μπεζύλαν»
πειρατεία 228 (βλ. καὶ «κουρσάροι -
αἰχμαλωσία - ἀντίλυτρα»)
Πελεκητῆς ('Αγίου 'Ιωάννου τοῦ Θεολό-
γου, μν. στήν περιοχή Τριγλείας 1046
Πεντέλης (Θεοτόκου), μν. 167
Περιθεωρίου καὶ Ἐάνθης, μ.· βλ. μ.
Ἐάνθης καὶ Περιθεωρίου
«Περὶ πατριαρχικῶν προνομίων», Θ.
Βαλσαμῶνος 418
«Περὶ τῆς σατανικῆς νηστείας τοῦ 'Αρ-
τζίβουρίου» 53
«Περὶ τοῦ ἔχοντος χάριν μεταδοῦναι τῷ
μὴ ἔχοντι καὶ περὶ πρεσβυτέρων» 29
«Περὶ τῶν ἀποθνησκόντων εἰς τὰς πα-
γίδας» 12
«Περὶ τῶν ὀκτῶ τῆς πονηρίας πνευμά-
των» 25
«Πέρματα», χ. στή μ. Πισιδίας 780,
830
«Πεσκέσιον» 859 (βλ. καὶ δοσίματα ἐκ-
κλησιαστικά)
Πέτρας, ἐπ.· βλ. Νεόφυτος, ἐπ. Πέτρας
Πετρίλου, χ. στήν περιοχή Καρδίτσας
805, 941
Πετριωτίσσης, μν.· βλ. 'Αγίας Τριάδος,
μν.
Πετρίτζης 'Αντόκας· ἀπὸ τῆς Χίου 792
Πετρίτζης Μανουήλ· ἀπὸ τῆς Χίου 792
[Πετροπηγή]· βλ. «Δουκάου»
Πέτρος, ἀπόστολος 34, 37, 52
Πέτρος, πατριχ. 6
Πέτρος Α', ἐπ. 'Αλεξανδρείας 6
Πέτρος δ Μογγός, πατριχ. 'Αλεξαν-
δρείας 6
Πέτρος Μογίλας, μ. Κιέβου 597
Πέτρος δ Κναφεὺς 53
Πέτρος, βοεβόδας «πάσης Μπογδα-
νίας» 778
Πέτρος, χαρτοφύλαξ Μ. 'Εκκλησίας 39
Πίρης Γεώργιος, ἐνοικιαστὴς ἐργαστη-
ρίου στή Θεσσαλονίκῃ 781
Πισιδίας, μ. 319, 329, 780, 830 (βλ.
καὶ μ. 'Ικονίου καὶ Πισιδίας· Εὐ-
θύμιος, 'Ιωακείμ, Κόρυλλος, Λεόν-
τιος, Μεθόδιος, Παῖσιος, Σίλβεστρος)
«πλαστογραφία» 977, 1022, [1022α]
Πλαταμῶνος, ἐπ.· βλ. 'Αγαθάγγελος,
Γερμανός, ἐπ. Πλαταμῶνος
Πλάτζα, χ. στή Μάνη 461
Πλάτζας, ἐξαρχία 275
Πλάτζας, ἐπ. 275 (βλ. καὶ Σωφρόνιος,
μ. Μονεμβασίας)
[Πογδόριανη]· βλ. «Μπογδοριανή»
Ποδογόριανη («Ποδογοριανή»), χ. τῆς
ἐπαρχίας Παγγαίου, σημ. ὄνομ. Πο-
δοχώριον 772
Πολήσης Στάθης 813
Πολίτζιανη 'Ηπειροῦ, χ. στήν ἐπ. Δρυϊ-
νουπόλεως 517
Πολίτης Κωνσταντῖνος· ἀπὸ τῆς Χίου 787
Πολυανῆς, ἐπ.· βλ. Καλλίνικος, ἐπ.
Πολυανῆς
Πολύευκτος, πατριχ. 920
«Πολύκανδρος» [Φολέγανδρος] 246
Πολύστηλον, χ. στήν ἐπαρχία Καβάλας
831
Πολυφέγγους, ἐπ.· βλ. Θεοδόσιος, ἐπ.
Πολυφέγγους
«Πομπληανή» βλ. «Μπομπληανή»
Πόντιος Πιάτος 1051

- Πορφύριος, ἐπ. Βουθρωτοῦ καὶ Γλυκέως 291
- Πορφύριος (α'), μ. Νικαίας 1003
- Πορφύριος (β'), μ. Νικαίας 263, 292, 293, 684, 1003, 1004
- Πορφύριος, μυχ., ἐκ τῶν ἰδρυτῶν μν. 'Αγίου Γεωργίου 'Αγριδιανοῦ 866
- Ποῦλος ἀπὸ Δεβροβουνίστα 797
- Πράβιον, χ. στὴν ἐπαρχία Παγγαίου 816
- Πραστεῖον, χ. στὴ Μάνη 461, 851
- Πρεσλάβας, ἐπ. 962 (βλ. καὶ Καλλίνικος, Νεκτάριος, ἐπ. Πρεσλάβας)
- Πρεσπὼν, ἐπ.: βλ. Ζαχαρίας, ἐπ. Πρεσπῶν
- προεδρία μ. («προέδρος -προεδρικῶς» - «κατὰ προεδρίαν») 107, 155, 156, 157, 164, 173, 203, 204, 242, 243, 573, 624, 675, 682, 734, 752, 872, 1025
- Προικονήσου, ἀρχπ. 134, 178 (βλ. καὶ Γεράσιμος, Γρηγόριος, Δανιὴλ (α'), Δανιὴλ (β'), 'Ιερεμίας)
- «προικῶα συμβόλαια» 851
- Προῦλάβου καὶ 'Ισμαηλίου, μ. 116, 1021 (βλ. καὶ Γεράσιμος, Μελέτιος)
- προϊόντων καὶ χρημάτων καταβολές, ὡς σημείον «ὑποταγῆς» στὸν πατρχ.: ὁσπρα 154, 341, 441, 458, 505, 506, 509, 819, 840, 856, 1040· ρεάλια 478· «φλωριά» 353, 493, 528, 811, 852· ἄχυρο 850· ζάχαρη 115, 139· κερὶ 124, 139, 190, 262· κουκιά 665· κρεβατόκαπα 460· κριθάρι 850· λάδι 138, 264, 268, 659, 771, 1046· μέλι 492· τυρὶ 160· χαβιάρι 1039
- Πρόκλος, ἅγιος 6
- «Πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστον καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων» 3
- πρόσοδος φορολογικῆ χωριῶν 862
- «Πρὸς τινὰ πολιτικόν, σύνταγμα πᾶν ὠφελιμώτατον καὶ πολὺ ὠφελέστατον» 25, 37
- Προτέριος, ἅγιος 6
- Προύσης (Μουντανίων καὶ Τριγλείας), μ. 592, 598, 629, 771 (βλ. καὶ 'Ιωάσαφ, Κλήμης, Μελέτιος, Παρθένιος Δ', Χρύσανθος)
- Προφήτου 'Ηλιού, ν. στὸ Στενίμαχο 486
- Προφήτου 'Ηλιού, ν. μυχ. τῆς μν. Βουλκάνου 821
- πρωτέκδικος 44
- Πρωτοθρόνου (Θεοτόκου), ν. στὸ Χαλκὶ τῆς Νάξου 794, 795, 802, 803, 804
- «Πτελόν» [Πτελόν], χ. στὴν περιοχὴ 'Αλμυροῦ 533
- «Πυραμιού» [Πυ(ι)ραμί], χ. στὴ Χίο 925
- Πυργίου καὶ Βολισσοῦ, ἐξαρχία 923, 924, 925
- Πύρρος, πατρχ. 6
- Πωγωνιανή 1045
- Πωγωνιανῆς, ἀρχπ. 272, 501, 1045 (βλ. καὶ 'Ανθίμος, Δανιὴλ, Νεκτάριος, Παρθένιος, Σωφρόνιος)
- Ραβέννα 6
- «Ραδοβισδίου», ἐπ.: βλ. Κλήμης, ἐπ. Ραδοβισδίου
- Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου, ἐπ. 109 (βλ. καὶ 'Αθανάσιος, Θεοφάνης (α'), Θεοφάνης (β'))
- Ράλλη σπίτια, στὴν ΚΠολὴ 778
- Ράλλης, κυριτζής, δανειστής Μ. 'Εκκλησίας 227, 838
- Ράλλης-Ποτλῆς 55, 56
- Ραφαὴλ Β', πατρχ. 329, 439, 510, 798, 867, 918, 922
- Ραφαὴλ, ἐπ. Μετρῶν καὶ 'Αθύρων 615
- Ραφαὴλ, μ. Ναυπάκτου καὶ 'Αρτης 453
- Ρέθυμνο 727, 1050
- Ρέοντος, ἐπ. 856, 1038 (βλ. καὶ Διονύσιος, 'Ιωάσαφ)
- Ρήγγινα· κάτοικοι στὸ χ. Φίλια Λέσβου 784
- Ριζόκαστρο, τοποθεσία πιθανῶς στὴν ἐπ. 'Αρκαδίας Κρήτης 138
- «Ροβολιάρη» [Ροβολιάριον], χ. στὴν Φθιώτιδα 1013
- Ρόδος 848
- Ρόδου (καὶ Λίνδου) μ. 299, 300, 301, 302, 303, 791, 848 (βλ. καὶ Γρηγόριος, 'Ιερεμίας, 'Ιωακείμ (α'), 'Ιωακείμ (β'), Μελέτιος, Παῖσιος (α'), Παῖσιος (β'), Παχώμιος, Φιλόθεος)
- Ρουμπή 'Ααρών, δανειστής μ. Εὐρίπου 'Ιωάσαφ 1062
- Ρούσος Δῆμος, δανειστής Μ. 'Εκκλησίας 640
- ρουφέτια ΚΠόλεως 170· ἀμπατζήδων, 266· μουμτζήδων 125
- Ρωμανὸς Α' αὐτ/ωρ 65
- Ρωμανὸς ὁ Δυρραχίου 76
- Ρώμης, ἐκκλησία· βλ. 'Ανδριανὸς, Βενέδικτος, Βονιφάτιος, Θεόδωρος Α', Κλήμης, Λέων Α', 'Ονώριος Α', Σίλβεστρος Α', Φῆλιξ Γ'
- Ρωσία 187· βλ. καὶ Μοσχοβία
- Ρωσικὴ ἐκκλησία 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069
- Σάββας, ἅγιος 4, 6
- σαββατιανοὶ 53

«Σαμάτιον ὅρος» 844

Σαμοθράκη 259

Σάμος 216, 531

Σάμου, ἀρχπ. 122, 216, 531 (βλ. καὶ Ἀθανάσιος, Ἀνθίμος, Δωρόθεος, Κορνήλιος, Νεόφυτος (α'), Νεόφυτος (β'), Παρθένιος, Φιλάρετος, Χριστόφορος)

Σάμου, ἐξαρχία 531

Σαμουήλ, μ. Ἀθωνῶν 376, 377, 383

Σαμουήλ, μ. Νεοκαισαρείας 564, 565, 740

Σαμουήλ, μ. Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου 279

Σαντορίνη 826

Σαντορίνης, ἀρχπ. 347, 425 (βλ. καὶ διανομὴ κτημάτων Γερμανός, Θεόφιλος, Ἰωακείμ, Ἰωσήφ, Παρθένιος, Φιλόθεος)

Σαοὺλ 42, 52

Σαούλης· γυνὴ τοῦ Ἰωάννη τοῦ Κομνηνοῦ ἀπὸ τοῦ Λάμποβο 886

Σαράη, ἐπ. (μ. Κιέβου) 102

Σαρακινᾶς· βλ. Μέξας Σαρακινᾶς

Σαρακίνιστα, χ. Ἡπείρου, ἐπ. Δρυϊνουπόλεως 271

Σάρδεων, μ. 942 (βλ. καὶ Λογγίνος, Μελέτιος)

Σαρδική 6

Σαρδικῆς, σύνοδος 4, 80

«Σαρσοκορώνης», ἐπ. βλ. Κορώνης ἐπ.

Σεβαστείας, μ. 450, 911 (βλ. καὶ Θεόδωρος, Ἰωσήφ, Μελέτιος, Σεραφεῖμ)

Σεβαστός· ἀπὸ τῆ Λέσβου 808

Σεβήρος, πατρχ. Ἀντιοχείας (ἡγέτης μονοφυσιτῶν) 6

Σεβήρος, ἡγορευόμενος 6

Σελευκείας, μ. 340 (βλ. καὶ Βασιλείος, Βενέδικτος, Ματθαῖος)

Σέλιτζα, ἡγορεύουσα, κοντὰ στὸ Στενίμαχο 486

«Σελίτζιανη», χ. στὴν ἐπ. Δρυϊνουπόλεως 885, 886

Σεραφεῖμ, μ. Γοτθίας 199

Σεραφεῖμ, ἀρχπ. Κῶ 998

Σεραφεῖμ, μ. Νέων Πατρῶν 398

Σεραφεῖμ, μ. Σεβαστείας 450

Σεραφεῖμ, ἀρχπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου 371

Σεραφεῖμ, κτίτωρ τοῦ μνθ. τῆς Θεοτόκου τῆς Κεχροτιωμένης 366

Σερβίων, ἐπ. 153

Σέρφος 246, 534

Σερρών, μ. 447, 831, 859 (βλ. καὶ Ἀχιλλεῖος, Γαλακτίων, Δαμασκηνός, Δανιήλ, Θεοφάνης, Ἰωάσαφ, Κύριλλος, Τιμόθεος)

Σεφέραγας Παλτατζῆς Χαρατουραγῆς, δανειστής μ. Μονεμβασίας Ἀθανασίου 717

Σέργιος Α', πατρχ. 6

Σέργιος Β', πατρχ. 62

Σέργιος, ἀρμένιος ἄγιος 53

Σηλυβρίας, μ. 162 (βλ. καὶ Λαυρέντιος, Μακάριος (α'), Μακάριος (β'), Μελέτιος, Σωφρόνιος)

[Σιδηροῦς]· βλ. «Συγυροῦς»

Σιδηρόπορτας (Παναγίας), μνθ. κοντὰ στὸ χ. Κουτζαβᾶς Μεσσηνίας 478

Σίδης, ἐπαρχία 329

Σίδης, μ. βλ. Ἰάκωβος, Καλλίνικος, μ. Σίδης

«σιδοσία» 372 (βλ. καὶ «βασιλικὴ συνδίστασις»)

Σικελία 6

Σίκινος 246

Σίλβεστρος Α', πάπας Ρώμης (ἄγιος) 53

Σίλβεστρος, μ. Ἐφέσου 477, 868, 869

Σίλβεστρος, μ. Ἰκονίου καὶ Πισιδίας 319

Σίλβεστρος, μ. Κιέβου (πρώην ἐπ. Μιρλαβίας, Ὅρσιος καὶ Μογλαβίας) 597

Σίλβεστρος, μ. Μελενίκου 575, 668

Σίλβεστρος, ἐπ. Μιρλαβίας, Ὅρσιος καὶ Μογλαβίας· βλ. Σίλβεστρος, μ. Κιέβου

Σίλβεστρος, μ. Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου 279

Σίλβεστρος, μ. Πισιδίας 329, 606, 874

Σίλβεστρος, ἀρχπ. Χαλδίας 304

Σίλβεστρος, πατριαρχικὸς ἑξαρχος 908

«Σιμέντοβον», χ. στὴ μ. Ἀρχιᾶλου 962

Σινᾶ, μν. 138, 1056, 1057, 1058 (βλ. καὶ Σιναίου ὅρους ἀρχι(ἐπισκοπῆ))

Σιναίου ὅρους, ἀρχι(ἐπισκοπῆ) - σιναιτικὸ ζήτημα 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 310, 311, 312, 313, 313α, 1056, 1057, 1058 (βλ. καὶ Ἀνανίας, Ἰωάσαφ, Λαυρέντιος)

«Σίπατον», χ. κοντὰ στὸ Ἰάσιο 862

Σισίνιος Β', πατρχ. 57, 60, 62

Σισώης, μ. Νευροκοπίου 184, 186

Σίφνος 328, 622 («Σίφνονος»)

Σίφνου, ἀρχπ. 165, 246, 347 (βλ. καὶ Ἀθανάσιος, Ἱερόθεος Γρίσπος, Τιμόθεος, Φιλόθεος)

Σκαθῆς Ἀντώνιος 876

Σκαθῆς παπα-Γεώργιος 876

Σκαθῆς παπα-Κωνσταντῆς, κτίτωρ ν. Παναγίας «Βλαχερονιότησης» Χίου 876

Σκαλωτῆς (Θεοτόκου), μν. στὴν Αἴνω 785

Σκραμαγκᾶς Λουκάς 1022, [1022α]

Σκόπελος 955

- Σκύρου, ἐπ. 970* (βλ. καὶ Θεοδόσιος, Μεθόδιος, Νεόφυτος)
 Σμύρνης, μ. 384, 628 (βλ. καὶ Γαβριήλ, Ἱερεμίας, Ἰάκωβος, Μακάριος)
 «σοδομικὲς πράξεις» 449
 Σόλων, ἐπ.: βλ. Μακάριος, ἐπ. Σόλων
 Σοφιανός, πρωτεύδικος Μ. Ἐκκλησίας 289, 624
 Σοφίας, μ. 163, 957 (βλ. καὶ Αὐξέντιος, Γρηγόριος, Δανιήλ, Ἰγνάτιος, Ἱεζεκιήλ, Ἱερεμίας, Ἰωάσαφ, Κύριλλος, Μελέτιος (α'), Μελέτιος (β'), Νεόφυτος)
 Σπανός Γεώργιος, κτίτωρ ν. Πρωτοθρόνου στή Νάξο 795
 Σπανός παπα-Γεώργιος, ἐγγονὸς τοῦ κτίτορος τοῦ ν. τῆς Πρωτοθρόνου 795, 803, 804
 Σπανός Γεώργιος, Νικολάου 794, 802
 Σπανός παπα-Ἰωάννης, ἀδελφὸς Νικολάου 794, 802
 Σπανός παπα-Ἰωάννης, Νικολάου 794, 802, 804
 Σπανός Νικόλαος, ἀδελφὸς παπα-Ἰωάννη 794
 Σπηλαιωτισσὴς Θεοτόκου, μν. στήν ἐπ. Δρυϊνοπόλεως 274
 Σταγῶν, ἐπ. 530 (βλ. καὶ Ἀβραάμ, Διονύσιος, Ἱερεμίας, Τιμόθεος)
 Σταμάτιος λογοθέτης, ἔξαρχος Ἀκοβας, ἀδελφὸς Μανουήλ 812
 Στανίλης παπα-Ἐμμανουήλ, σκευοφύλαξ ἐπ. Σκύρου 970
 Στανίτζας Κώστας 796
 Σταυροσιμάδι[ον], χ. Ἡπείρου, στήν ἐπαρχία Πωγωνίου 517
 Στενίμχος 486
 «Στενίτζα» [Στεμνίτσα] 777
 Στεριανός ἀπὸ Καρυά, ἐπ. Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφων 799, 800 (βλ. καὶ Νικολός)
 Στεφανής ἀπὸ τὴν Πάρο 328
 Στεφανόπουλος Δημουλάς, Θεοδώρου ἀπὸ τὴν Μπεζούλα 789
 Στέφανος, μ. Οὐγγροβλαχίας (πρώην ἡγούμενος μν. «Τισμάνας») 188, 189, 285
 Στέφανος, ἄγιος 6
 Στέφανος, ἀναγνώστης 6, 52
 Στέφανος, βοεβόδας Μολδοβλαχίας 152
 Στέφανος τοῦ Γρηγορίου ἀπὸ τὴν Τραπεζοῦντα 503 (πρβ. Ἐλευθέριος τοῦ Νικολάου)
 Στισάρης Παρῆς 815
 «Στρώμων ποταμός», χ. στή μ. Φιλίππων καὶ Δράμας 772
 Στυλῖδα 460
 Στύλος, χ. στήν περιοχή Ἀποκορώνου Κρήτης 727, 728
 «Συγυροῦς», «χωριδίον» στή Χίο· πιθανῶς τὸ σημ. Σιδηροῦς 925
 Συμεών, ἐπ. Λοφτοῦ 1017
 Συμεών, μ. Χίου 923
 Συμεών, μ. Χριστιανοπούλεως 378, 412 [Συμεών] ὁ Μεταφραστὴς 6
 Σύμη 301
 «Συναγωγαί» 7
 Συνάκος Ἀγγελάκης 793
 Συνάδων, μ.: βλ. Κάλλιστος, Ματθαῖος, Μελέτιος, μ. Συνάδων
 «Σύνοψις τῶν Βασιλικῶν» 2
 «Σύνταγμα πρὸς μονάζοντας καὶ πάντας χριστιανούς» 96
 Συρίγος Μελέτιος 191
 Σύροι 6
 σχολαστικοὶ 6
 Σωζοπόλεως, μ. 284, 314, 391, 685, 891, 893 (βλ. καὶ μ. Μηδείας· μ. Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως· Θεόκλητος, Καλλίνικος, Κλήμης, Μητροφάνης)
 Σωζόπολις 381
 Σωκράτης, ἐκκλησιαστικὸς συγγραφέας 6
 Σωσίνου, μν. στήν Ἡπείρο 349, 852
 Σωτήρος Χριστοῦ, ν. στήν ἐπαρχία Ἀνδρουσῆς, μτχ. μν. Βουλκάνου 820
 Σωτήρος Χριστοῦ (Ἀρχάδι), μν.: βλ. Ἀρχαδίου, μν.
 Σωτήρος Χριστοῦ, ν. στὸ χ. «Κλυτο-νιάβιστα», Ἡπείρου 441
 Σωτήρος Χριστοῦ, ἐξοικλήσι στή Λήμνο 867
 Σωτήρος Χριστοῦ, ν. στή Χίο 792
 Σωτήρχος· ἀνεψιὸς Μιχ. Καρύκη 835
 Σωφρόνιος, πατρυ. Ἱεροσολύμων 251
 Σωφρόνιος, μ. Ἀθηνῶν βλ. Σωφρόνιος, μ. Βιδίνης
 Σωφρόνιος, ἐπ. Βελλᾶς 932
 Σωφρόνιος (α'), μ. Βιδίνης 421
 Σωφρόνιος (β'), μ. Βιδίνης (πρώην μ. Ἀθηνῶν): μ. Ἀθηνῶν 946, 950, 960, 1020, 1059· μ. Βιδίνης 267, 741, 1029, 1036
 Σωφρόνιος, ἐπ. Γαρδικίου βλ. Σωφρόνιος, μ. Μονεμβασίας
 Σωφρόνιος, μ. Θεσσαλονίκης (πρώην πρωτοσύγχ. Μ. Ἐκκλησίας) 415, 416
 Σωφρόνιος, μ. Ἰμβρου 666, 909, 974
 Σωφρόνιος, μ. Λαοδικείας 205
 Σωφρόνιος, μ. Μονεμβασίας (πρώην ἐπ. Γαρδικίου) 276, 599, 695, 696
 Σωφρόνιος, μ. Μυτιλήνης 411, 413
 Σωφρόνιος, μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργούς 429, 431 902, 903

Σωφρόνιος, μ. Νικαίας 549
 Σωφρόνιος, άρχπ. Πωγωνιανής 201
 Σωφρόνιος, μ. Σηλυβρίας 230, 231, 1000
 Σωφρόνιος, μ. Φιλίππων και Δράμας 645, 688
 Σωφρόνιος, ίδρυμ., έφημέριος Μ. Έκκλησίας 538

Ταλαντίου έπ. βλ. Διαυλείας και Ταλαντίου, έπ. άρχπ.
 Ταμουλής Γεώργιος 807
 Ταμουλής Ίωάννης 807
 Ταξιαρχών («Άποθελιότη»), μνδ. στήν Ίμβρο 160
 Ταξιάρχου, μν. στήν έπ. Ίεράπετρας 264
 Ταξιάρχου, ν., μτχ. τής Παναγίας τής Σκαλωτής 785
 Ταξιάρχου του Λειμώνος μν.: βλ. Λειμώνος, μν.
 Ταξιαρχών Αγίου, μν. 13
 Ταξιαρχών, μν. στο Κάσινο Μολδοβλαχίας 152
 Ταξιαρχών, μν. στο Μαρτζινάνι Ούγγροβλαχίας 158
 Ταξιαρχών, ν. στο Στενίμαχο 486
 Ταπεινός Δόνος, πρόκριτος Πωγωνιανής 1045
 Ταπεινός Κανέλλος από την Τρίπολη 827
 Ταράσιος, πατρχ. (άγιος) 4, 6, 52
 Τατάρνας (Θεοτόκου τής Φανερωμένης), μν. 657
 Ταχτακαλές [Tahta Kale], άγορά Θεσσαλονίκης 800
 Τελώνια, χ. στή Μυτιλήνη (σημ. όνομ. Άντισσα) 541
 «τεμεσούκια» 1038
 Τερέντιος, κόμης 6
 τετραγαμία 22, 65, 69
 τετραδίες 53, 78
 Τζακωνίτης Ίωαννάκης, Νικ.: από ΚΠολη 228
 Τζαλή-Καβάκι, χ. στή μ. Άγχιάλου 962
 «Τζαούση οικία», πλυσίων οικουμενικού πατριαρχείου 775
 Τζερεβενού, έπ.: βλ. Γαβριήλ, έπ. Τζερεβενού
 Τζετζεβός, χ. στήν Άχαΐα («τό έγγυς Τζετζεβού») 117
 Τζίας και Θερίμιον, άρχπ. 492, 622, 872 (βλ. και Γερμανός, Γρηγόριος, Δανιήλ, Νεΐλος, Νεκτάριος)
 «Τζινάρη», χ. στήν έπαρχία Νικομηδείας 777

Τζουβανία Αιγύπτου 256
 Τιβέριος, αύτωρ 6
 «τιμάρια... άρχόντων» μ. Δρύστρας 937
 Τιμαρόβου, έξαρχία 116
 Τιμίου Προδρόμου, μν. στις Σέρρες 432, 845
 Τιμίου Προδρόμου, ν. στο Στενίμαχο 486
 Τιμόθεος Β': μ. Παλαιών Πατρών 354' πατρχ. 329, 348, 483, 498, 771, 827, 829, 832, 853, 867, 886, 918, 922, 927, 1037
 Τιμόθεος, έπ. Άλεξανδρείας 8, 57
 Τιμόθεος, μ. Βιδίνης (πρώην πρωτοσύγκ. Μ. Έκκλησίας) 646
 Τιμόθεος, μ. Ακρίσης 782, 835
 Τιμόθεος, έπ. Μετρών 615, 760
 Τιμόθεος, μ. Νικομηδείας (πρώην πρωτοσύγκ. Μ. Έκκλησίας) 670
 Τιμόθεος, μ. Παλαιών Πατρών βλ. Τιμόθεος Β' πατρχ.
 Τιμόθεος, μ. Σερρών (πρώην ήγουμένος μν. Τιμίου Προδρόμου) 845
 Τιμόθεος, άρχπ. Σίφνου 165, 849
 Τιμόθεος, έπ. Σταγών 530
 Τιμόθεος, μ. Χαλκηδόνας 469
 Τιμόθεος(;) 6
 «Τισμάνας», μν. 285
 «Τολμισαρίτε», [Τολκισαρίκ], «χωρίδιον» στή μ. Άγκυρας 798
 Τορνόβου, μ. 854, 855 (βλ. και Γαβριήλ, Γεράσιμος πατρχ., Διονύσιος, Ίεζεκιήλ, Κύριλλος, Μακάριος)
 Τραπεζούντος, μ. 269, 503, 681 (βλ. και Άνθιμος, Γεράσιμος, Ίγνάτιος, Ίωάννης, Κοσμάς, Κύριλλος, Λαυρέντιος, Ξενοφών, Φιλόθεος)
 «Τρηγόβιστον» 188
 Τριανταφυλλίνα, κόρη του Χατζη-Δημητρίου 1049
 Τρίγλεια 592, 629, 771, 1040, 1046
 Τρίπολη 827
 «Τρυπολίτου», μν.: βλ. Μεταμορφώσεως, μν.
 Τυρολόης και Σερεντζίων, έπ.: βλ. Άνθιμος, έπ. Τυρολόης και Σερεντζίων
 Τύρου, έπ.: βλ. Φώτιος, έπ. Τύρου

Υακίνθου, μν. στή Νίκαια 6
 «Υπομνήματα εις τους Ψάλμους» 34
 «Υψηλαν» βλ. Ίωάννης ό «Υψηλαν»
 Υψωμαθεία 1049

«φακάδικα» βλ. έργαστήρια

«Φάλλος Μπάϊα», ἐκ τῶν κτιτόρων μν.
 Ἀγίου Μιχαὴλ στὴ Σκόπελο 955
 Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου, ἀρχπ. 190,
 330, 514, 789, 796, 797 (βλ. καὶ
 Ἀθανάσιος, Εὐθύμιος, Θεοφάνης,
 Ἰωάσαφ, Σερραφεῖμ)
 Φανερωμένης, ν. βλ. Παναγίας τῆς
 Φανερωμένης, ν.
 Φαραῶ 52
 Φαρισαῖοι 37
 Φαρφαρὰς Ἰωάννης 456
 Φῆλιξ Γ', πάπας Ρώμης 6
 Φιλαδελφείας ἐξαρχία 249
 Φιλαδελφείας, μ. 100, 325, 1055 (βλ.
 καὶ Ἀθανάσιος Βαλεριανός)
 Φιλάρετος, ἀρχπ. Σάμου 647
 Φίλια, χ. στὴ Λέσβο 783
 Φίλιππος, πρωτονοτάριος Μ. Ἐκκλη-
 σίας 342
 Φιλιππουπόλεως, μ. 49, 440, 943 (βλ.
 καὶ Γαβριήλ, Δανιήλ, Ἰωάσαφ, Κύ-
 ριλλος (α'), Κύριλλος (β'), Μελέτιος,
 Χριστόδουλος, Χριστόφορος)
 Φιλιππούπολη 148, 486
 Φιλίππων, μ. 67, 428, 772, 815, 831,
 832, 834 (βλ. καὶ μ. Φιλίππων καὶ
 Δράμας, μ. Καβάλας, μ. Φιλίππων
 καὶ Δράμας - Ζιγνῶν καὶ Νευροκό-
 που· Κλήμης)
 Φιλίππων καὶ Δράμας, μ. 111, 644,
 645, 688, 832, 1034 (βλ. καὶ μ.
 Δράμας, μ. Καβάλας, μ. Φιλίππων
 καὶ Δράμας - Ζιγνῶν καὶ Νευροκόπου·
 Ἀβέρκιος, Γεράσιμος, Θεόκλητος,
 Λαυρέντιος, Σωφρόνιος)
 Φιλίππων καὶ Δράμας - Ζιγνῶν καὶ
 Νευροκόπου, μ. 111, 112, 280, 766,
 767 (βλ. καὶ μ. Φιλίππων, μ. Δρά-
 μας, μ. Φιλίππων καὶ Δράμας, μ.
 Καβάλας, μ. Ζιγνῶν καὶ Νευροκό-
 που· βλ. καὶ Γερμανός, Νεόφυτος)
 Φιλογόνιος (ἄγιος), πατρχ. Ἀντιοχείας 4
 Φιλόθεος, ἐπ. Ἀγαθουπόλεως βλ. Φι-
 λόθεος, μ. Τραπεζοῦντος
 Φιλόθεος, μ. Βιδίνης 741
 Φιλόθεος, ἐπ. Καλλιουπόλεως καὶ Μα-
 δύτων 585, 587
 Φιλόθεος, μ. Λήμνου 488
 Φιλόθεος, μ. Νικαίας 724, 861
 Φιλόθεος, μ. Ρόδου (πρῶην πρωτοσύγχ.
 Μ. Ἐκκλησίας) 402
 Φιλόθεος, ἀρχπ. Σαντορίνης 326
 Φιλόθεος, ἀρχπ. Σίφνου 347
 Φιλόθεος, μ. Τραπεζοῦντος (πρῶην ἐπ.
 Ἀγαθουπόλεως): ἐπ. Ἀγαθουπό-
 λεως 603, 618, 619, 620· μ. Τραπε-
 ζοῦντος 603, 639, 681, 1047, 1048

Φιλόθεος, ἡγούμενος μν. Θεοτόκου Χάλ-
 κης 536
 Φιλόθεος, «σύγκελλος», ἀρχπ. Τζίκας καὶ
 Θερμίων 492
 Φιλοσόφου (Θεοτόκου), μν. 920, 921
 Φλαβιανός «ὁ Μέγας» (ἄγιος), πατρχ. 6
 «φλεβοτόμος» 1038
 Φλωρέντσα τοῦ Κωνσταντίνου, σύζυγος
 Νικ. Μπούρα 803
 «Φλωρισαῖοι» [Φλωρεσαῖοι], χ. στὴν
 Καρδίτσα (σημ. ὄνομ. Ἀνθοχώρι) 797
 «Φλώρι» βλ. Κοιμήσεως Θεοτόκου,
 «ἐκκλησιδίον»
 «Φοιτᾶ» [Φυτά], χ. στὴ Χίο 925
 [Φολέγανδρος]: βλ. Μεταμορφώσεως
 Φράγκα τοῦ Δούκα, σύζυγος Κώνστα
 Μπόζη ἀπὸ τὸ χ. Μεσότοπος Λέσβου
 814
 Φρόντων(:) 6
 φυλακισμένοι ΚΠόλεως 125
 «Φυρογία», βλ. Παναγίας τῆς Φυ-
 ρογίας, ν.(:)
 Φυτά: βλ. «Φοιτᾶ»
 Φυτολοῦρης Ἰαννούλης 508
 «Φωτεινόν», βλ. Μεταμορφώσεως, μνδ.
 Φώτιος Α', πατρχ. 6, 7, 40
 Φώτιος, ἐπ. Τύρου 6
 Φώτιος, πρωτεύδικος Μ. Ἐκκλησίας 422
 Φωτοδότου Χριστοῦ, μν. στὴ Νάξο 408,
 624

Χάικος Γεώργιος 815
 Χαλανδρίτζα 963
 «Χαλεπλῆς», δανειστής μ. Διδυμοτεί-
 χου 422
 Χαλδίας, ἐπ.-ἀρχπ. 269, 681 (βλ. καὶ
 Εὐθύμιος, Σιλβέστρος)
 Χάλικη Δωδεκανήσου 301
 Χάλικη Πριγκιπωνήσου 162, 536
 Χαλικηδόνος, σύνδοξος 6
 Χαλικηδόνος, μ. 212, 270, 320, 353,
 718 (βλ. καὶ Γαβριήλ, Διονύσιος, Εὐ-
 θύμιος, Ἱερεμίας, Ἰσαάκ, Ἰωάννης,
 Ἰωάννης ὁ Κασταμονίτης, Ἰωάσαφ,
 Νεκτάριος, Παχώμιος, Τιμόθεος)
 Χαλκί(ον), χ. στὴ Νάξο 794, 795, 803,
 804
 Χαμᾶς, μ.: βλ. Νεόφυτος, μ. Χαμᾶς
 Χάνδακας 138
 χαράτσι 120, 155, 157, 174, 226, 246,
 249, 259, 265, 267, 269, 272, 317,
 320, 337, 343, 344, 359, 475, 481,
 499, 530, 538, 588, 661, 683, 685,
 715, 718, 723, 725, 743, 750, 785,
 839, 859, 893, 937, 957, 972, 1006
 (βλ. καὶ δοσίματα ἐκκλησιαστικά)

- Χαρίτος, (παπα-) από Δεβροβούνιστα 797
- Χαριτωμένης, ν. στήν Αίνο, μτχ. Παναγίας της Σκαλωτής 785
- Χαρίτων, πατρχ. 70
- χαρτοφυλάξ 44
- «χάσιαν» βλ. πατριαρχικά χωριά
- «χασιλίαν» 850
- [Χάσκιοι] βλ. Βρίγκα
- Χατζή 'Αλῆς, δανειστής μ. Σερρών 447
- χατζιτζάριοι 53 (βλ. καὶ Ἀρμένιοι)
- Χειμάρρας (καὶ Δελβίνου), ἐπ. 516, 1026 (βλ. καὶ Ματθαῖος, ἐπ. Χειμάρρας)
- χειροτονίες 6, 17, 18, 52
- Χίος, 154, 268, 298, 389, 449, 600, 601, 787, 790, 792, 876, 923, 924, 925
- Χίου, μ. 107, 113, 449, 463, 465, 600, 719, 786, 787, 818, 828, 876, 923, 980, 1022, [1022α] (βλ. καὶ Γαβριήλ, Γεράσιμος, Γεράσιμος Β', Γρηγόριος, Θεοφάνης, Ἰγνάτιος (α'), Ἰγνάτιος (β'), Κύριλλος Ἀμύδαλος, Ματθαῖος, Νεόφυτος (α'), Νεόφυτος (β'), Παρθένιος Γ', Συμεών)
- Χιότας Τριαντάφυλλος, ἐκ τῶν κτιτόρων μν. Ἀγίου Μεγαλὴ στή Σκόπελο 955
- Χλουμούτζι 458
- χρέη Μ. Ἐκκλησίας 191, 192, 218, 229, 347, 523, 589, 602, 634, 636, 667, 700, 718, 734, 739, 1042, 1043
- χρέη πρώην πατρχ. 155, 156
- χρέη μητροπόλεων - ἀρχιεπισκοπῶν - ἐπισκοπῶν 316· Ἀγαθουπόλεως 618· Ἀθηνῶν 730, 950, 1020, 1058· Αἰγίνης 649· Αἰνίου 663· Ἀνδρου 451· Γάνου καὶ Χώρας 282, 1024· Διαυλείας καὶ Ταλαντίου 345· Διδυμοτείχου 422, 424· Δρυϊνουπόλεως 529· Δρύστρας 641, 939· Ἐφέσου 1018· Κορίνθου 372· Λαρίσης 482, 515· Μελενίκου 575· Μηθύμνης 707· Μονεμβασίας 276, 821, 838· Μυτιλήνης 702· Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης 594, 902· Ναυπλίου καὶ Ἀργους 369· Νέων Πατρῶν 717, 1013· Νικαίας 292, 1003· Νικομηδείας 1015· Παροναξίας 388· Προιάβου καὶ Ἰσμαηλίου 735· Σαντορίνης 425· Σερρών 447· Σηλυβρίας 230· Σίφνου 165· Σταγῶν 782· Τερβενού 227· Τορνόβου 320, 855· Τραπεζούντος 1047· Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου 655· Χίου 113, 719, 980· Χριστιανουπόλεως 558, 1060, 1061
- χρήματα «ψυχικῆς σωτηρίας χάριν» 773
- Χρῆστος, ἐπ. Νικαίας 6
- «χριστιανοὶ ὀλιγοθέντες» στή μ. Γοτθίας 337
- Χριστιανουπόλεως, μ. 777 (βλ. καὶ Διονύσιος, Εὐγένιος, Ἰγνάτιος, Νεκτάριος)
- «χριστιανῶν... σπάνις» 111
- Χριστόδουλος, μ. Ἀρχιᾶλου· βλ. Χριστόδουλος, μ. Φιλιππουπόλεως
- Χριστόδουλος, ἀρχπ. Κύπρου 454
- Χριστόδουλος, μ. Φιλιππουπόλεως (πρώην μ. Ἀρχιᾶλου) 495
- Χριστόδουλος, λεπτουργός 1063
- Χριστόδουλος, μέγας οἰκονόμος Μ. Ἐκκλησίας 194
- Χριστόδουλος, σακελλάριος μ. Ἀρτης καὶ Ναυπάκτου 309
- Χριστόδουλος· ἀπὸ Δεβροβούνιστα 797
- Χριστόφορος, μ. Ἀρχιᾶλου· βλ. Χριστόφορος, μ. Φιλιππουπόλεως
- Χριστόφορος, μ. Γάνου καὶ Χώρας 136
- Χριστόφορος, ἐπ. Ἰερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὀρους 161
- Χριστόφορος, μ. Ἰμβρου (πρώην ἀρχπ. Κῶ): ἀρχπ. Κῶ 504, 841· μ. Ἰμβρου 491, 909
- Χριστόφορος, ἀρχπ. Κῶ· βλ. Χριστόφορος, μ. Ἰμβρου
- Χριστόφορος, μ. Μελενίκου 709, 710, 863
- Χριστόφορος, μ. Μεσημβρίας 432, 433
- Χριστόφορος, μ. Μηδείας 625, 744
- Χριστόφορος, μ. Νεοκαισαρείας (πρώην ἐφημέριος Μ. Ἐκκλησίας) 209, 564
- Χριστόφορος, ἀρχπ. Σάμου 175, 176, 334
- Χριστόφορος, μ. Φιλιππουπόλεως (πρώην μ. Ἀρχιᾶλου) 944, 962, 983
- Χρυσαληθινής, ν.· βλ. Παναγίας της Χρυσαληθινῆς, ν.
- Χρυσάνθος, μ. Δέρκων καὶ Νεοχωρίου 346
- Χρυσάνθος, μ. Λακεδαιμονίας (πρώην πρωτοσύγκ. Μ. Ἐκκλησίας) 359, 360, 525
- Χρυσάνθος, μ. Προύσης 203, 882
- Χρυσάνθος, ἱεμν., ἐκ τῶν κτιτόρων μν. Ἀγίου Γεωργίου Ἀγριδιανού 866
- Χρυσόβελόνης Ἰωάννης· ἀπὸ τῆ Χίο 790
- χρυσόβουλλα αὐτοκρατορικὰ 245, 867
- Χρυσόγονος, κυρίτζης, ἀνακαινιστής ν. Παναγίας (Φλωρί) 840
- Χρυσοπηγῆς, πιθανῶς ὁ ν. τῆς Παναγίας τοῦ Γαλατῆ 582
- Χρυσοποδαρίτισσας («Χρυσοποδαρίτισση»), μν. στή μ. Παλαιὴν Πατρῶν 963

- Χρυσορρήμων· βλ. Ἰωάννης ὁ Χρυσό-
στομος
Χρυσόσκουλος Γεωργίου· «ἀπὸ Γαλατᾶ
τοῦ Σταυροδρομήτου» 228
Χρυσούλας Νικορέζης, ἀνακαινιστῆς
μν. Θεοτόκου Ἡπολύβου 262
Χωματηνός· βλ. Δημήτριος Χωματηνός
«χωρίδια» 486
- Ψευδο-Ἀθανάσιος 25
Ψευδο-Βαλααμών 95
Ψευδο-Νικηφόρος 57
Ψωμάς Παρθένιος, ἱρμν., ἀνακαινιστῆς
μνδ. Παναγίας στὸ χ. Κουτζαβᾶς
478
- ᾽Ωλένης, ἐπ. 458 (βλ. καὶ Θεοφάνης, ἐπ.
᾽Ωλένης)
᾽Ωρεῶν, ἀρχπ.· βλ. Γαβριήλ, Δανιήλ, Δω-
ρόθεος, ἀρχπ. ᾽Ωρεῶν.
- Bonafidius En. 59
Darrouzès J. 920
Dölger Fr. 17
«Ecloga Prochiron mutata» 1
Fontani Fr. 7
Gautier P. 9
Grumel V. 22, 50, 51
- Laurent V. 50
Leunclavius J. 17
Petit Louis 117
Pitra J. B. 57
«Prochiron auctum» 10, 11
[Venier]· βλ. «Βενέρης» Σεβαστιανός
Westerink L. G. 63, 65

Β' Ἀλφαβητικὸς πίνακας τῶν incipit

Ἁγαθὸν τὸ ἀγαθοεργεῖν καὶ κατὰ... ὁ ἀπὸ Ἀδραμίσι	350
Ἁγαθὸν τὸ ἀγαθοεργεῖν, καὶ κατὰ... ὁ μονιμουντζής	487
Ἁγαθὸν τὸ ἀγαθοεργεῖν, καὶ κατὰ... τοῖνον	779
Ἀγάπης οὐδὲν τῶν ὄντων θεϊότερον	157
Αἰνίττεται δι' οὗν τινα ἱερωσύνην	318
Αἱ ὕβρεις τῶν δικαστηρίων διὰ	21η'
...ἀκο[=ω]λύτως, καὶ ἀνεμποδίστως· οἱ δὲ	975
Ἀλέξανδρος, Κωνσταντινουπόλεως· Ἀλέξανδρος, Ἀλεξανδρείας	103
Ἀλλ' ἐνθάδε τις ἀνακύπτει ἀπορία	52α'
Ἀλλ' ἴσως, ἂν τις ἐπαπορήσῃ	31ς'
Ἄμα τῇ φύσει τὸ εἶναι	626
Ἄμεινον διοικούντος τοῦ Θεοῦ τὰ	747
Ἀμύχανον ψυχὴν πλουτοῦσαν ἐλεημοσύνην	31ε'
Ἀναγνόντες ἡδὴ τὴν καθ' ἡμῶν	759
Ἀναθεματίζω Μάνεντα τὸν καὶ Μανιχαῖον	53 Ιβ'
Ἀναλογισώμεθα μετὰ ἀκριβείας τὸν ἐμπροσθεν	42α'
Ἀναντίρρητον πᾶσι, καὶ τοῖς ἱεροῖς	1037
Ἀναφορὰν ἐνυπόγραφον παρ' ὑμῶν τῶν	807
Ἄν ἤθελε φανῇ ὅτι τὸ	1061
Ἀνήνεγκας ὁ ἱερώτατος πρὸς τὴν	62
Ἀντὶ τοῦ χωρίου Στύλου, ἀπε[=ο]κατέστη	728
Ἄπανθ' ὁ μακρός, κἀν' ἀριθμητός [= καὶ ἀναρίθμητος]	772
Ἄπασι τοῖς κατὰ θεῖον σκοπὸν	1039
Ἀπασῶν τῶν παροικιῶν λόγον ἔχουσῶν	249
Ἀπολαβόντες (μὲ χαρτοφόρον τῆς Ἱερουσαλήμ)	1058
Ἀποστολικὴ ἐστὶν ἐντολὴ ὑπέκειν καὶ	187
Ἀποστολικοὶ θεοὶ κανόνες καὶ πατριαρχικοὶ	811
Ἀποφανόμεθα, ἐν τῇ διαφορᾷ ἦν	462
Ἀρειανούς μὲν καὶ μακεδονιανούς, ἥως	53 Ια'
Ἄρειος ὁ τῆς μανίας ἐπώνυμος	6ι'
Ἀρίστη ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ	107
[Ἀφίκετο ἡμῖν γράμματα τῆς σῆς]	[40ε']
Βλέπων ἀπειροκόλους τινάς, καὶ πρὸς	46
Γεωργίου τε, καὶ φυτοκόμου Ἰδιον... ἐπάρδειν τε	259

Γεωργού τε, καὶ φυτοκόμον ἴδιον... ἐν ποιεῖν	661
Γινώσκετε καλὰ, πῶς, τὰ τέλη	257
Γινώσκει τοίνυν δέσποτά μου, ὅτι	372
Γνωρίζομεν καὶ πιστοῦμεν πᾶσιν ὑμῖν	848
Γνώριμον ἐστὶν ὑμῖν ἅπασιν κατὰ	872
Γνώριμον ἐστὶ τοῖς πᾶσιν ὅτι	345
Γνωστὸν γέγονεν ἡμῖν ὥς τινὲς	1068
Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν κατὰ	526
Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν, ὅτι... ὁ τιμώτατος	812
Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν ὅτι... προκαθημένης	519
Γνωστὸν ἔστω ὑμῖν, ὅτι τῆς	454
Γνωστὸν καὶ πιστὸν ἔστω πᾶσιν	520
Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ἅπασιν, ὅτι ἀπὸ	310
Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ἅπασιν, ὅτι τὰ	311
Γνωστὸν σοι ἔστω, ὅτι τῆς	529
Γνωστὸν ὑμῖν εἴη, ὅτι τῆς	601
Γνωστὸν ὑμῖν ἔστω, ὅτι ἡ	937
Γράμμα ἐδεξάμην τῆς θεοζήλου ἀγάπης	6ς', 52ζ'
Γράμμα ἐκλαμπρον μᾶς ἔδειξεν ὁ	254
Γρηγόριον τὸν Ἄνδρον κατηγόρησαν, καὶ	1063
Γυνὴ οὐκ ἐγγράται εἰ μὴ	2ιε'
Δεῖ εἰδέναι εἰσὶ τινὲς τῶν	86
Δεῖ τὴν σὴν εὐλάβειαν, τὴν	75
Δεῖ τὸν μοναχὸν εἶναι ἐν	36
Δεξάμενοι τὰ παρὰ τῆς ὑμετέρας	1052
Δεόμενοι τοῦ πανάγον Θεοῦ, διὰ	188
Δέον αἰετὰ τέλη κατὰ	699
Δέσποτα, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν	53 I8β'
Διάκονος ὀφφικιῶν κατηγορηθεὶς, ὅτι προέδωκε	19
Διὰ τὴν σωματικὴν μου ἀσθέν[ε]ιαν	1015
Διὰ τῆς παρουσίας ἀποδείξεως, δηλοποιούμεν	855
Διὰ τῆς παρουσίας ἀποδείξεως, δηλοποιῶ	854
Διὰ τῆς παρουσίας μας ὁμολογίας	803
Διὰ τῆς παρουσίας μου ἀποδείξεως	842
Διὰ τῆς παρουσίας μου ἀποδείξεως φανερόντω	902
Διὰ τῆς παρουσίας μου οἰκιοχείρον	782
Διὰ τῆς παρουσίας μου ὁμολογίας	544
Διὰ τῆς παρουσίας ταύτης ὁμολογίας	1062
Διὰ τὸ μὴ δύναμε[=αι] κυβερνῆσαι	1013
Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος, δηλοποιούσι	827
Διὰ τοῦ παρόντος, γράμματος, δηλοποιῶ	767
Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος καὶ	204
Διὰ τοῦ παρόντος δηλοποιεῖται, ὅτι	1009
Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρον πατριαρχικοῦ... γνωρίζομεν	301
Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρον πατριαρχικοῦ... δηλοποιούμεν	299

Αιὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου ταπεινοῦ	502
Αιὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος	309
Αιὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος... ὅτι	649
Αιὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος... πῶς ἐπειδὴ	541
Αιὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος... πῶς ἔκαμα	425
Αιὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος... πῶς κατὰ	215
Αιὰ τοῦ παρόντος μου γράμματος... πῶς μὲ τὸ	297
Αιὰ τοῦ παρόντος μου δηλοποιῶ	1010
Αιὰ τοῦ παρόντος μου οἰκιοχειρουν... ὁμολογῶ, ὥς	542
Αιὰ τοῦ παρόντος μου οἰκιοχειρουν... ὑπισχνοῦμαι	539
Αιὰ τοῦ παρόντος οὐκ[ε]ιοχειρουν γράμματος	212
Αιὰ τοῦ παρόντος οἰκιοχειρουν μου	451
Αιὰ τοῦ παρόντος τον [ι]δίον	1001
Δίκαιον ὄντως, καὶ λόγον ἄξιον	864
Δίκαιος εἰ Κύριε καὶ εὐθεῖς	5318β'
Αἰτιτὴ ἐστὶν ἡ ἀσέβεια, καὶ	592
Ἐὰν ἀνὴρ ἄγιος ἀποφῆνται κατὰ	3ε'
Ἐὰν δέ τις μνησικακίαν κατέχηται	38' ₁
Ἐὰν παντὶ τῷ κατὰ θεῖον... καὶ προθυμονυμένῳ	862
Ἐὰν παντὶ τῷ κατὰ θεῖον... συνιστᾶν	35
Ἐὰν τις ἀμάρτη ἀμαρτίαν μεγάλην	3β'
Ἐὰν τις ἀπελθὼν βούληται περάσαι	12
Ἐὰν τις ἐν ἄλλοτρίῳ δέδῃ	2ε'
Ἐγνωρίσατε καλὰ πῶς, εὐρισκόμενος ἐδὼ	258
[Ἐγραφέ σου ἡ ὁσιότης περι]	[40β']
Ἐγὼ ὁ δεῖνα, προσέρχομαι τῇ	531ηγ'
Ἐγὼ ὁ μητροπολίτης Μιτυλήνης Παῖσιος	392
Ἐγὼ ὁ ταπεινὸς ἐπίσκοπος τοῦ	252
Ἐγὼ ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ἀθηρῶν	730
Ἐγὼ ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Μεσημβρίας	432
Ἐγὼ Πόντιος Πιλάτος ὅστις ἡγεμὼν	1051
Ἐδεῖ μὲν τοὺς βουλομένους διὰ	1056
Ἐθος ἀνέκαθεν ἐστὶ, λόγοις ἀναγκαίοις	139
Ἐθος ἀρχαῖον τῷ ἀγιωτάτῳ πατριαρχικῷ	264
Ἐθος ἀρχήθεν ἐπεκράτησε τῇ μεγάλῃ	315
Ἐθος καὶ τοῦτο τῇ καθ' ἡμᾶς... Θεοῦ	829
Ἐθος καὶ τοῦτο τῇ καθ' ἡμᾶς... Χριστοῦ	963
Ἐθος μάλα καλῶς ἔχον τοῖς	600
Ἐθος τοῖς γεωργοῖς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις	552
Ἐθος τοῖς οἰκοδόμοις χρῆσθαι τῇ	548
Εἰ ἄξιον ἐστὶ τὸ βάπτισμα	39
Εἰ γὰρ εἰς ὄνον ἐνήργησε	548'
Εἰ γὰρ σωφροσύνη ἐστὶν ἀνδρῶν	421β'
Εἶδες πονηρίαν ἐπιτεταγμένην, τοῦτο μάλιστα	31γ'
Εἰ δίκαιον καὶ εὐλογον ἐκριθῇ	941

Εἰ ἔξεστι γυναικί, ἐν τῷ	8
Εἰ καὶ ἄλλα πολλὰ προέβησαν	825
Εἰ καὶ πάντες οἱ ἀπαξιαλῶς	119
Εἰ καὶ πᾶσαι αἱ παραβάσεις	996
Εἰ καὶ τινι τῶν δικαιοθέντων	105
Εἰκός ἐστιν, ἐν τῇ αὐτῇ	18
Εἰ μὲν παιδίον συνελήφθη καὶ	5318α'
Εἴπερ ὁ καταφρονῶν πράγματος (οὐτινοσοῦν	132
Εἰρήνην ἐπενχόμεθά σοι ἐν Χριστῷ	32
Εἰς δόξαν Χριστοῦ ἀμήν. Χιλίους	826
Εἰσῆλθε τὸ ἀξίωμα σου ἐνώπιον	43
Εἰσοδευσάτω, θεοσεβέστατε δευτέρων [= δευτερεῦον] τῶν διακόνων	73
Εἰ συμβῇ ἱερουργήσαι μητροπολίτην	78
Εἰ τις ἐνασελγάνει γλώττη	26β'
Εἰ φουκόμοις, καὶ γεωργοῖς προσηκόντως	330
Εἰ χρή μοναχὸν εἰσεῖναι	4
Ἐκάστη ἀρετὴ δύο κακίαι παράκωνται	758
Ἐκαστον ἀρκεῖσθαι τῇ ἰδίᾳ γυναικί	42ζ'
Ἐκαστος ἀπὸ τῶν ἰδίων κατω[=ο]ρθωμάτων	735
Ἐκεῖνοι διδάσκουσι περὶ νηστειῶν διάφορα	47
Ἐκομίσθη τὸ παρὸν καὶ ἐνεφανίσθη	1051
Ἐκ πολλῶν ἀξιολύσεων ἀνδρῶν χειλέων	952
Ἐκ τεσσάρων κακῶν εἰς ἓν	5311α'
Ἐμαθον παρὰ τοῦ ἀγαπητοῦ μονάζοντος	6η', 52α'
Ἐν ἔτει, αχλὺ, μὴνὶ ἰουλίῳ... ἔστιν	1022
Ἐν ἔτει, ζοδῷ ἰουλίῳ μὴν... παραστάσα	1049
Ἐν ἔτει, ζριγῷ ἐν μὴν... προστάξει	409
Ἐν ἔτει, ζριδῷ, νοεμβρίῳ ἡλ... ἀπεστάλη	528
Ἐν ἔτει, ζριγῷ ἰνδικτιῶνος ἡρ... παραστάντες	503
Ἐν ἔτει, ζριγῷ, ἰουλίῳ γῆ... ἦλθον	444
Ἐν ἔτει, ζριγῷ, μὴνὶ ὀκτωμβρίῳ... διὰ τοῦ	440
Ἐν ἔτει, ζῆγῷ, μὴνὶ μαίῳ... ἐξεδόθησαν	1050
Ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ ἑνδεκάτῳ... ἐν τῷ Γαλατᾷ	806
Ἐν Κυρίῳ ἡραπημένοι μοι πνευματικοὶ	82
Ἐν ὀνόματι τοῦ ἀγεννήτου καὶ	1064
Ἐν παντὶ κοινῷ πολιτεύματι, καὶ	733
Ἐν πᾶσι καὶ πρὸ πάντων	860
Ἐν τοίοις φαίνονται πεπραχότες οἱ	7
Ἐν πρώτῃ[=οι]ς μετάνοιαν ποιῶ τὴν	990
Ἐν ταῖς ἐνάρξεσι τῶν ἀναστασίμων	77
Ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ παναγιωτάτου πατριάρχου	776
Ἐνταῦθα ἐπέμφθη ἀπ' αὐτοῦ παρ' ὧμων	989
Ἐνταῦθα τὰ κατορθώματα λέγει καὶ	33
Ἐξεστὶν οὐχὶ πέντε μόνον ἡμέραις	42β'
Ἐπεὶ ἀπεστάλης παρ' ἡμῶν σὺ	83
Ἐπειδὴ ἀναφορὰ ἐνυπόγραφου ἐπέμφθησαν ἐνταῦθα	915

³ Επειδή ἀναφορὰν ἐνυπόγραφον ἀπεστείλατε ἐνταῦθα	977
³ Επειδή ἀπὸ Ἰσων συνοδικοῦ ἡμῶν	792
³ Επειδή γράμμα ἐξαρχικὸν τῶν ποτὲ	408
³ Επειδή διὰ γράμματος πατριαρχικοῦ τοῦ	828
³ Επειδή διὰ τὰ δυσβάστακτα καὶ	218
³ Επειδή διὰ τὰ πολλὰ χρέη	523
³ Επειδή διὰ τὰς συχνὰς αἰχμαλωσίας	391
³ Επειδή διὰ τὸ εἶναι τὸν	499
³ Επειδή διὰ τὸ μεταστῆναι τῶν	550
³ Επειδή δι' ἡμετέρας ἐγγράφου πατριαρχικῆς	818
³ Επειδή δίκαιόν ἐστι τὰ παρὰ	930
³ Επειδή ἐγένετο ἀπαραίτητος χρεία, κατασταθῆναι	738
³ Επειδή ἐγκαλούμενος ὑπὸ τῆς ἱερᾶς	227
³ Επειδή ἐκατηγορήθη ἔμπροσθεν τῆς συνόδου	367
³ Επειδή ἐνώπιον τῆς ἡμῶν μετριότητος	
— συνεδριαζόντων αὐτῇ ἱερωτάτων	969
— συνεδριαζόντων αὐτῇ καὶ καθευρεθέντων	824
— συνεδριαζόντων αὐτῇ (καὶ) τῶν παρατυχόντων... ἀπεκομίσθη ...	883
— συνεδριαζόντων αὐτῇ (καὶ) τῶν παρατυχόντων... παρὰστὰς ...	480
— συνεδριαζόντων αὐτῇ (καὶ) τῶν παρατυχόντων... προσεκομίσθη.	940
³ Επειδή ἐπιστάθῃ καὶ τοῦτο, ὅτι	366
³ Επειδή Εὐθύμιος ὁ χρηματῆ[=ς]ας πρὸ	437
³ Επειδή ἔχω[=ο]ντος τὴν μητροπόλιν Χίου	113
³ Επειδή ἡ ἀγνωστὴ μητροπόλις Γαγγρῶν	403
³ Επειδή ἡ ἀγνωστὴ μητροπόλις Ναυπάκτου	206
³ Επειδή ἡ ἀγνωστὴ μητροπόλις Σεβαστείας	450
³ Επειδή ἡ ἀγνωστὴ μητροπόλις Φιλιππουπόλεως	984
³ Επειδή ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Λευκάδος, καὶ	667
³ Επειδή ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Σάμου, σχολιάζει	647
³ Επειδή ἡ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας	481
³ Επειδή ἡ εὐγενεστάτῃ ἀρχόντισσ[α] κυρία	483
³ Επειδή ἡ ἱερὰ τῶν ἀρχιερέων	1059
³ Επειδή ἡ μετριότης ἡμῶν ἐποιήσατο	494
³ Επειδή ἡ μητροπόλις Καβάλα[ς] ἀπὸ χρόνων	834
³ Επειδή ἱερὰς συνόδου ὑπερτελοῦς συγκροτηθείσης	662
³ Επειδή καὶ διὰ τιμὴν ὑμῶν	449
³ Επειδή καὶ ἡ ἀγνωστὴ ἀρχιεπισκοπὴ	371
³ Επειδή καὶ ἡ ἀγνωστὴ Ἰμβρου	909
³ Επειδή καὶ ἡ ἀγνωστὴ Περίθεωρίον	474
³ Επειδή καὶ ἡ θεία πρόνοια	191
³ Επειδή καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν	534
³ Επειδή καὶ ἡ τῆς Σεβαστείας	911
³ Επειδή καὶ νᾶ εὐρίσκο[=ω]μαι εἰς	689
³ Επειδή καὶ ὁ ποτὲ Νέων Πατρῶν	379
³ Επειδή καὶ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως	396
³ Επειδή καὶ τῆς τῶν Ἀγκυρανῶν	381

Ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ἐπεκράτησεν ἐν	289
Ἐπειδὴ κατὰ τὸν τῆς φύσεως	877
Ἐπειδὴ μεγάλη ἐγένετο μακαροθυμία ἐπὶ	939
Ἐπειδὴ μετὰ θάνατον τοῦ μακαρίτου	390
Ἐπειδὴ μετὰ θάνατον τοῦ μητροπολίτου	209
Ἐπειδὴ μεταξὺ Δημητρίου Ἀλαγιάδου, καὶ	851
Ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς	876
Ἐπειδὴ μετὰ τὴν κατὰ τῆς	933
Ἐπειδὴ μετὰ τὸ ἐκβληθῆναι τοῦ	881
Ἐπειδὴ μετὰ τὸ καθί[=αι]ρεθῆναι ἐδλόγῳ	1044
Ἐπειδὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ	205
Ἐπειδὴ μετὰ τῶν ἄλλων ἐν	418
Ἐπειδὴ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ	361
Ἐπειδὴ μὴ δυνάμενος πλέον ἀρχιερατεῦναι	709
Ἐπειδὴ ὁ ἀπὸ Ἀγρόρων Εὐστάθιος	781
Ἐπειδὴ ὁ ἀπὸ τῆς επαρχίας	789
Ἐπειδὴ ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ προστάτης	144
Ἐπειδὴ ὁ ἐν ἱερομονάχους οὐσίωτος	823
Ἐπειδὴ ὁ εἰς τὰ μέρη	908
Ἐπειδὴ ὁ εἰς τὸ ὄνομα	1035
Ἐπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος Βοθροῦ καὶ	291
Ἐπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος Θωμακοῦ Ἰάκωβος	482
Ἐπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος ἡμῶν Κερνίτζης	1029
Ἐπειδὴ ὁ Εὐστάθιος υἱὸς τοῦ	235
Ἐπειδὴ ὁ ἐφ' ἡμᾶς ἀγιώτατος	150
Ἐπειδὴ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἀρνεῖνουπόλεως	443
Ἐπειδὴ οἱ ἀπὸ τῆς νήσου	935
Ἐπειδὴ οἱ ἐντιμώτατοι κληρικοὶ τῆς	109
Ἐπειδὴ ὁ ἱερομόναχος Μάξιμος, εὐρισκόμενος	929
Ἐπειδὴ ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Νέων Πατρῶν	717
Ἐπειδὴ οἱ θεοὶ καὶ ἱεροὶ... διαῤῥήδηρον	504
Ἐπειδὴ οἱ θεοὶ καὶ ἱεροὶ... τῶν ἁγίων πατέρων	295
Ἐπειδὴ οἰκεία βουλὴ καὶ προαιρέσει	538
Ἐπειδὴ ὁ μητροπολίτης Ἐφέσον Μελέτιος	1018
Ἐπειδὴ ὁ μητροπολίτης Ἰμβριον Σωφρόνιος	974
Ἐπειδὴ ὁ ὁπωσδήποτε χρηματῆ[=ι]σας καὶ	900
Ἐπειδὴ ὁ ὁπωσδήποτε χρηματῆ[=ι]σας μητροπολίτης	510
Ἐπειδὴ ὁ παναγιώτατος ἡμῶν αἰθένης... διὰ τὸ ἀκουσθῆναι	233
Ἐπειδὴ ὁ παναγιώτατος ἡμῶν αἰθένης... καὶ ἡ περὶ αὐτὸν	1025
Ἐπειδὴ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Μυτιλήνης	913
Ἐπειδὴ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Σο[=ω]ζω[=ο]πόλεως	284
Ἐπειδὴ ὁ πρὸ ἡμῶν ἀγιώτατος	925
Ἐπειδὴ ὁ Σάμον ἀρχιεπίσκοπος Ἀνθίμος	216
Ἐπειδὴ ὁ στραβοῦμασις Γεηγόριος χωρὶς	889
Ἐπειδὴ ὁ χρηματῆ[=ι]σας μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Διονύσιος ...	512
Ἐπειδὴ ὁ χρηματίσας μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Χρῦσανθος	397

⁹ Επειδὴ ὁ χρηματῖ[=]σας μητροπολίτης Νεοκαισαρείας	467
⁹ Επειδὴ πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ	578
⁹ Επειδὴ πατριαρχεῖον οὐκ ἦν, καὶ	522
⁹ Επειδὴ πολλῆς συζητήσεως γενομένης περὶ	775
⁹ Επειδὴ πολλῶν ὄντων καὶ ἰσχυροτάτων	407
⁹ Επειδὴ πρὸ ἡμερῶν τινῶν ἀγωγὴν	464
⁹ Επειδὴ προστάξει τοῦ πρὸ ἡμῶν	532
⁹ Επειδὴ πρὸς τοῖς ἀπειθέσιν ἄλλοις	355
⁹ Επειδὴ σκάνδαλα οὐκ ὀλίγα, καὶ	822
⁹ Επειδὴ σκάνδαλον καὶ σύγχυσις ἐκινήθη	435
⁹ Επειδὴ σὺν ἄλλοις ἔθος ἀρχαῖον	167
⁹ Επειδὴ συνέβη σκάνδαλον καθὼς ξέρονσι	981
⁹ Επειδὴ συνέβη τὸν Δημητριάδην Γουλιανόν	240
⁹ Επειδὴ συνοδικῶς μὲν προκαθημένον τοῦ	328
⁹ Επειδὴ συνοδικῶς προκαθημένης τῆς ἡμῶν... ἐδημιούτων	133
⁹ Επειδὴ συνοδικῶς προκαθημένης τῆς ἡμῶν... καθευρεθέντων	388
⁹ Επειδὴ τὰ πράγματα ἐσυνέβησαν, καθὼς	156
⁹ Επειδὴ τὰ χωρία ταῦτα, Πλάτζα	461
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Αἰγίνης	650
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἐνδρου... ἄτε	934
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἐνδρου... ὡς τοῦ	948
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου	556
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κασανδρείας γνησίον δίχα	621
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κασανδρείας διαμεινάσης	643
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κασανδρείας μεινάσης	1030
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κόβου	998
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Λευκάδος	633
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Νεαπόλεως	979
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας... ἀπροστατεῖτον ἄτε ...	496
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας... ἀπροστατεῖτον... ὡς ..	580
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας... γνησίον δίχα	623
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας... γνησίον προστάτον ...	873
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Προικοννήσον ἄνευ γνησίον ...	1027
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Προικοννήσον προστάτον	1005
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Πωγωνιανῆς γνησίον δίχα	612
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Πωγωνιανῆς δίχα προστάτον ..	201
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σαντορίνης	326
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σίφνου	849
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἀρχιεπισκοπῆς Φαναρίου	961
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Ἀγαθονπόλεως	619
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Γαρδικίου	896
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Γιανθὺν	455
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Δημητριάδος	642
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Καλλιπόλεως	587
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Λητζᾶς	895
⁹ Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Μέτρων	615

'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Μυριοφύτου... ἅτε τοῦ	490
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Μυριοφύτου... ὡς τὸν	581
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Πρεσλάβιας	560
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς 'Ραυδεστοῦ	617
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς ἐπισκοπῆς Ταλαντίου	577
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς Κφ, δίχα	841
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αγκύρας... καταληφθείσης	914
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αγκύρας... μεινάσης	732
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αρχιάλου ἀπροστατεῦτον	495
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αρχιάλου δίχα ποιμένος	755
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αθηνῶν ἀπροστατεῦτον... ἅτε ...	949
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αθηνῶν ἀπροστατεῦτον... τοῦ ...	731
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αθηνῶν ἀπροστατεῦτον... ὡς ...	635
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αθηνῶν προστάτου	960
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Αἰνον ἀπροστατεῦτον	711
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Αἰνον γνησίον δίχα	664
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αμασειας... 'Αρσενίου	669
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Αμασειας... Κοσμά	195
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως 'Ανδριανουπόλεως	224
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βάρνης ἀπροστατεῦτον... ἅτε... Δα- νυλ	660
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βάρνης ἀπροστατεῦτον... ἅτε... Με- λετίου	988
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βάρνης ἀπροστατεῦτον ἐναπολη- φθείσης	858
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βάρνης ἀπροστατεῦτον... ὡς ...	611
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βάρνης γνησίον ἀμοιρούσης ...	973
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βάρνης γνησίον δίχα... 'Ανθίμου .	721
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βάρνης γνησίον δίχα... Μελετίου ἀπο- θανόντος	604
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βάρνης γνησίον δίχα... Μελετίου κα- θαίρει	1033
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βιδύνης ἀπροστατεῦτον... ἅτε ...	741
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βιδύνης ἀπροστατεῦτον... ὡς ...	646
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βιδύνης γνησίον δίχα	1036
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βιζύης γνησίον	281
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Βυζῆς ἀπροστατεῦτον	768
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Ν[=Γ]αγγρεῶν	590
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Γάνου... δίχα	1028
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Γάνου... ποιμένος	898
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Γοτθίας ἀπροστατεῦτον	762
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Γοτθίας γνησίον	336
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Λέγκων	764
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Λιδυμοτείχου ἀπροστατεῦτον ...	878
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Λιδυμοτείχου προστάτου	926
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Δρύστρας ἀπροστατεῦτον	846
'Επειδὴ τῆς ἀγνωστῆς μητροπόλεως Δρύστρας γνησίον	997

³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἐδρίτου	713
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἐδχαΐτων	610
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἐφέσου ἀπροστατεῦτον	869
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἐφέσου γνησίον δίχα... ἄτε	570
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἐφέσου γνησίον δίχα... ὡς τοῦ	1019
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἐφέσου γνησίον ποιμένος	477
³ Επειδή τῆς ἀγιο[=ω]πάτης μητροπόλεως Ἡρακλείας... καὶ ποιμένος	582
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἡρακλείας... ὡς τοῦ	884
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Θεοнопόλεως	964
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης ἀπροστατεῦτον... ἄτε	339
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης ἀπροστατεῦτον... ὡς	714
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης ἔμεινεν	243
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης προστάτου	976
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Θηβῶν ἀπροστατεῦτον	631
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Θηβῶν γνησίον	277
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἰκονίου	875
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἰμβρον γνησίον	666
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Ἰμβρον χωρὶς	491
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Καισαρείας ἀπροστατεῦτον... Ἐπιφανεῖον	870
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Καισαρείας ἀπροστατεῦτον... πὺρ Γρηγορίου	910
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Καισαρείας γνησίον	296
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Καισαρείας Καππαδοκίας ἀπροστατεῦτον	837
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Καισαρείας Καππαδοκίας προστάτου	200
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Καφᾶ ποιμένος	879
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Καφᾶ καὶ Φούλλων	746
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Κορίνθου	185
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Κωζίκου ἀπροστατεῦτον	745
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Κωζίκου γνησίον	917
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας ἀπροστατεῦτον... ἄτε	213
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας ἀπροστατεῦτον... ὡς	609
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας γνησίον	196
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας ἔστωντας	613
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λαρίσσης... ἄτε	676
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λαρίσσης... ὡς	562
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λήμνου ἀπροστατεῦτον	488
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λήμνου γνησίον... ἄτε	716
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λήμνου γνησίον... ὡς	682
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Λήμνου δίχα	173
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Μεθύμης ἀπροστατεῦτον	708
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Μελενίκου ἀπροστατεῦτον	863
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Μελενίκου γνησίον	668
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Μηδείας ἀπροστατεῦτον	614
³ Επειδή τῆς ἀγιοπάτης μητροπόλεως Μηδείας γνησίον	887

Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μηθύμνης δίχα	658
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιτυλήνης	704
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμβασίας... Νεοφύτου	599
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμβασίας... Σωφρονίου	695
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μυρέων ἀπροστατεῦτον	953
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μυρέων πρὸ χρόνων	584
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ναυπάκτου... γνησίον	992
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ναυπάκτου... προστάτου	692
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ναυπλίου	903
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νεοκαισαρείας	740
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νευροκοπίου	186
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νέων Πατρῶν... Ἰωάσαφ	678
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νέων Πατρῶν... κτὴρ Νεόφυτος ..	1014
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικαίας ἀπροστατεῦτον... ἀρχιερα- τεύοντος	749
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικαίας ἀπροστατεῦτον... ἀρχιερα- τεύοντος κτὴρ Δαμασκηνοῦ	549
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικαίας ἀπροστατεῦτον... ἀρχιερα- τεύοντος Φιλοθέου	861
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικαίας γνησίον... ἄτε	684
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικαίας γνησίον... ὡς... κτὴρ Πορ- φυρίου	1004
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικαίας γνησίον... ὡς... Ναθαναὴλ	724
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικομηδείας	670
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Οὐγκροβλαχίας	691
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν γνησίον δίχα... ἄτε	686
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν γνησίον δίχα... ὡς	608
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν γνησίον ποιμένος	1011
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν δίχα	770
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παροναξίας ἀπροστατεῦτον	987
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παροναξίας γνησίον	722
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παροναξίας προστατεῦτον	628
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Πισιδίας ἀπροστατεῦτον... κτὴρ Κυρίλλου	579
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Πισιδίας ἀπροστατεῦτον... κτὴρ Παΐσιον	765
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Πισιδίας γνησίον	606
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Πισιδίας ἄνευ	874
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Προϊλάβου ἀπροστατεῦτον	736
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Προϊλάβου... πρὸ χρόνων	1021
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Προύσης... ἀπροστατεῦτον	697
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Προύσης... δίχα	712
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ῥόδου γνησίον... ἄτε	706
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ῥόδου γνησίον... ὡς	994
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σάρδεων	942
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σεβρῶν ἀπροστατεῦτον	945
Ἐπειδὴ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Σεβρῶν γνησίον	648

'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σηλυβρίας ἀπροστατεῦτον	1000
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σηλυβρίας γνησίον... ἄτε	231
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σηλυβρίας γνησίον... ὡς	236
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σηλυβρίας ποιμένος	901
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σίδης	993
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σμύρνης... Ἰακώβον καθαιρέσει	999
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σμύρνης... κὸν Ἰακώβον, ἐπὶ	690
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σοφίας ἀπροστατεῦτον... ἄτε... Ἱερεμίον	452
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σοφίας ἀπροστατεῦτον... ἄτε... Μελετίον	958
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σοφίας ἀπροστατεῦτον... ὡς	241
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σοφίας γνησίον... Ἱγνατίον καθαιρέσει	1032
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σοφίας γνησίον... Ἱγνατίον φυσικῶ	616
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Σινάδων	995
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Τορνόβον ἀπροστατεῦτον καταληφθείσης	583
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Τορνόβον ἀπροστατεῦτον μεινάσης	761
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Τορνόβον γνησίον	572
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Τραπεζοῦντος... ἄτε	946
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Τραπεζοῦντος... διὰ τὸ	1048
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Τραπεζοῦντος... ὡς τοῦ	603
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππουπόλεως... κυρίου Χριστοφόρου	983
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππουπόλεως... Μελετίον	944
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππων... γνησίον... ἄτε	688
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππων... γνησίον... ὡς... Γερασίμου	645
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππων... γνησίον... ὡς... Θεοκλήτον	1034
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππων... Ζιχνῶν	766
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππων... θανάτῳ	112
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Φιλίππων... προστάτον	978
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνας ἀπροστατεῦτον	274
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνας γνησίον	986
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Χίου ἀμοιρούσης	593
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Χίου ἀπροστατεῦτον... ἄτε... γνησίον	675
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Χίου ἀπροστατεῦτον... ἄτε... ἐν	720
'Επειδή τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Χίου ἀπροστατεῦτον... ὡς	1023
'Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀνδρον γνησίον	693
'Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Δομενίκου καὶ	239
'Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἐλασσώνας καὶ	737
'Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου, γνησίον	1041
'Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου, κατὰ	723
'Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Λευκάδος, ἄνευ	928
'Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Μύ[=ή]λου καὶ... ἀπροστατεῦτον	202
'Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Μήλου, καὶ... γνησίον	171
'Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Προκοννήσου, ἀπροστατεῦτον	179

¹ Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Πρωγιάωνῆς, γνησίον	551
² Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σάμου, γνησίον δίχα ἀρχιερέως	175
³ Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σάμου γνησίον δίχα... ἐναπομεινάσης	217
⁴ Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σάμου, γνησίον ποιμένος	553
⁵ Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Φαναρίου, καὶ	656
⁶ Επειδή τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Χαλδίας, γνησίον	304
⁷ Επειδή τῆς ἐπαρχίας, καὶ μητροπόλεως	554
⁸ Επειδή τῆς ἐπισκοπῆς Ἀγαθονπόλεως ἀπροστατεῦτον... κτὲρ Μακαρίου	763
⁹ Επειδή τῆς ἐπισκοπῆς Ἀγαθονπόλεως, ἀπροστατεῦτον... κτὲρ Φιλοθέου	639
¹⁰ Επειδή τῆς ἐπισκοπῆς Κερνίτζης, διὰ	307
¹¹ Επειδή τῆς ἐπισκοπῆς Λοβτζού γνησίον	652
¹² Επειδή τῆς ἐπισκοπῆς Σκύρου, ἀπροστατεῦτον	576
¹³ Επειδή τῆς ἡδὴ συνοδικῇ διασκέψει	270
¹⁴ Επειδή τῆς ἡμῶν μετριάτιτος ἡδὴ	130
¹⁵ Επειδή τῆς ἡμῶν μετριάτιτος συνοδικῶς... συνεδριαζούσης	225
¹⁶ Επειδή τῆς ἡμῶν μετριάτιτος συνοδικῶς... συνεδριαζόντων	228
¹⁷ Επειδή τῆς Μαρωνείας πρόπαλαι οὐσης	260
¹⁸ Επειδή τῆς μητροπόλεως Ἀμασείας, γνησίον	210
¹⁹ Επειδή τῆς μητροπόλεως Βάρνης, ἀπροστατεῦτον	557
²⁰ Επειδή τῆς μητροπόλεως Βερόοις, γνησίον	568
²¹ Επειδή τῆς μητροπόλεως Γάνου καὶ... Γαβριήλ	654
²² Επειδή τῆς μητροπόλεως Γάνου καὶ... κυρίου Παΐσιον	283
²³ Επειδή τῆς μητροπόλεως Λέρκων, καὶ	346
²⁴ Επειδή τῆς μητροπόλεως Λιμοτίχου [=Διδυμοτείχου], γνησίον	627
²⁵ Επειδή τῆς μητροπόλεως Λρύστρας γνησίον	637
²⁶ Επειδή τῆς μητροπόλεως Λρύστρης χρόνον	640
²⁷ Επειδή τῆς μητροπόλεως Ζυχνών καὶ	742
²⁸ Επειδή τῆς μητροπόλεως Θηβῶν, δίχα	752
²⁹ Επειδή τῆς μητροπόλεως Καφᾶ καὶ... γνησίον	221
³⁰ Επειδή τῆς μητροπόλεως Καφᾶ καὶ... ἐλαττωθείσης	168
³¹ Επειδή τῆς μητροπόλεως Αἰήμου γνησίον	219
³² Επειδή τῆς μητροπόλεως Μελενίκου ἀπροστατεῦτον... Θεοφάνους	563
³³ Επειδή τῆς μητροπόλεως Μελενίκου ἀπροστατεῦτον...κτὲρ Χριστοφόρου	710
³⁴ Επειδή τῆς μητροπόλεως Μηδείας γνησίον... ἅτε	744
³⁵ Επειδή τῆς μητροπόλεως Μηδείας, γνησίον... ὥς... κτὲρ Θεοδοσίον	982
³⁶ Επειδή τῆς μητροπόλεως Μηδείας γνησίον... ὥς... Χριστοφόρον	625
³⁷ Επειδή τῆς μητροπόλεως Μηδείας, προστάτον	555
³⁸ Επειδή τῆς μητροπόλεως Ναυπλίου καὶ	181
³⁹ Επειδή τῆς μητροπόλεως Νεοκαισαρείας, γνησίον	564
⁴⁰ Επειδή τῆς μητροπόλεως Νέων Πατρῶν ἀπροστατεῦτον	323
⁴¹ Επειδή τῆς μητροπόλεως Νέων Πατρῶν γνησίον	211
⁴² Επειδή τῆς μητροπόλεως Νο[=Ἰκομυδείας, γνησίον	1016
⁴³ Επειδή τῆς μητροπόλεως Σάνθης καὶ	279
⁴⁴ Επειδή τῆς μητροπόλεως Προύσης γνησίον	203
⁴⁵ Επειδή τῆς μητροπόλεως Σωζοπόλεως ἀπροστατεῦτον	314
⁴⁶ Επειδή τῆς μητροπόλεως Τορνόβου γνησίον	322

⁹ Επειδή τὸν μητροπολίτην Αἰήμον Γεράσιμον	198
⁹ Επειδή τὸν πρῶτον Μήλον ἀρχιεπίσκοπον	890
⁹ Επειδή τοῦ ἀγιοτάτου καὶ ἀποστολικοῦ	566
⁹ Επειδή τοῦ ἐν τῇ Νεοκαισαρείᾳ	919
⁹ Επειδή τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Καρπάθου	743
⁹ Επειδή τοῦ Ἰωαννικίου ἐξωσθέντος τοῦ	751
⁹ Επειδή τοῦ παναγώτατου, καὶ οἰκονομικοῦ	753
⁹ Επειδή τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Ζιχνῶν	991
⁹ Επειδή τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Προύσης	882
⁹ Επειδή τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Χίου	967
⁹ Επειδή τοῦ πατριάρχου κυρ Ματθαίου	376
⁹ Επειδή τοῦ ποτὲ Γρηγορίου ἐκείνου	363
⁹ Επειδή τοῦ πρὶν ἀρχιεπισκόπου Ἀχριδῶν	149
⁹ Επειδή τρία χωρία γνησίως, καὶ	830
⁹ Επειδή τῶν ἀπειθησάντων ἄλλων ἀρχιερέων	378
⁹ Επειδή τῶν ἱερωτάτων μητροπολιτῶν, καὶ	868
⁹ Επειδή τῶν πατριαρχικῶν χωρίων τῶν	726
⁹ Επειδή χρεωστῶ ἀποδανείου τὸν κύρ	838
⁹ Επειδή ὡς ἀντικρὺ φαίνεται ἐν	247
⁹ Επειδή ὡς ἔγνωμεν, καὶ ἐπληροφ[=ο]ρήθημεν	685
⁹ Επειδή ὡς ἐμάθομεν ἐνταῦθα ἐπὶ	957
⁹ Επειδή, ὡς ἐμαρτυρήθη, ἐνώπιον τῆς	947
⁹ Επειδή ὡς φαίνεται ἐν τῷ	972
⁹ Επεὶ ἡ μετριότης ἡμῶν πρὸς	368
⁹ Επεὶ ἡ ταπεινότης ἡμῶν περιστάσει	401
⁹ Επεὶ κάκεινοι σαρκικοὶ ἦσαν, πρὸς	54ε'
⁹ Επεὶ τινες ἐσκανδαλίσθησαν διὰ λόγους	546
⁹ Επὶ παντὸς ἔργον καὶ πράγματος	966
⁹ Επὶ τούτοις οὖν κοινῶν νῦν	1066
⁹ Επὶ τῶν ἀμαρτιῶν, προηγείται μὲν	25
⁹ Επὶ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν ἐν ἔτει	99
⁹ Επὶ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν, πατριαρχεύοντος	98
⁹ Εργον ὡς εἰπεῖν οὐσιῶδες, ἡ	118
⁹ Εστι δὲ μετάνοια τὸ μηκέτι	42γ'
⁹ Εστι δὲ ὁ βίος τῶν	53 Πιβ', 96
⁹ Εστι μὴ ἀμαρτάνειν ὀργιζόμενος ὡς	31α'
⁹ Εστω ὁ δι' ἐντολὴν ἐν	52ι'
⁹ Εστι παραιτήσασθαι ἀγαθὸν διὰ μεῖζον	52θ'
⁹ Εστώντας καὶ γὰρ εἶμαι πολλὰ	424
⁹ Ετι μαρτυρήσαντος τοῦ ποτὲ μισερ Περγῇ	[1022α]
⁹ Ετι ὑποσχόμεθα, ἐνώπιον Θεοῦ, καὶ εἰς	313
⁹ Ετὸς ζρκ', μὴ σепτεμβρίω εἰς... ὁμολογῶ	815
Εὐδελόν ἐστι τοῖς πᾶσι, καὶ	220
Εὐθυδρομεῖ πᾶς τίς, καὶ ὀξυνοπεῖ	680
Εὐλόγιος δὲ καὶ περὶ τῶν	52ς'
Εὐλογον δέ, καὶ περὶ τῶν	6ε'

Ἐφθασε μὲν ὁ πρὸ ἡμῶν	72
Ἐφθασεν ὁπωσδήποτε πατριάρχης ὀνομασθεὶς Παρθένιος	632
Ἐχει τὸ κράτος πάσα ἀλήθεια	343
Ἐχρῆν ὄντως τὸ φαῦλον εὐθέως	146
Ἐώρακα πολλαχοῦ τοὺς μὲν τῶν	58
 Ζητήσεως γινομένης συνοδικῆς περὶ τῶν	634
 Ἡ αἰτία τοῦ παρόντος γράμματος	312
Ἡ ἀκατάσχετος ὁρμή, καὶ στασιώδης	142
Ἡ βασιλεία μου πρὸς τὴν	24
Ἡγάπησα ἐμπρέπειαν οἴκου σου, καὶ	266
Ἡδὴ τὸν ἐπὶ τῷ εἰκοστῷ	93
Ἡ ἐνορία τοῦ πατριαρχείου —τέσ[σ]αρες—	674
Ἡ καθ' ἡμᾶς αὕτη τοῦ	924
Ἡλὸν μὲν ἔργον ἐστὶ τὸ	275
Ἡμεῖς μὲν θέλοντες τιμῆσαι τὴν	880
Ἡμεῖς οἱ γραφεῖς κληρικοὶ γράφομεν	342
Ἡμεῖς οἱ ἐνταῦθα οἱ ἐν	340
Ἡμεῖς οἱ εὐρεθέντες ἐνταῦθα ἀρχιερεῖς	370
Ἡμεῖς οἱ καθευθέντες ἐνταῦθα ἀρχιερεῖς	456
Ἡ μὲν γαλήνη τοῖς πλέουσιν	151
Ἡμέρας ἑφ' ἱκανὰς διασκεψάμενοι	60
Ἡ μετριότης ἡμῶν	
— διὰ τῆς... ἀποδείξεως	369
— διὰ τῆς... οἰκειοθελούς	700
— διὰ τοῦ... αὐτῆς γράμματος	672
— διὰ τοῦ... αὐτῆς πατριαρχικοῦ	251
— διὰ τοῦ... ἐαυτῆς	651
— εἰδήσει καὶ	778
— ἐπέπερ εὖρε	94
— κρίμασιν οἷς	521
Ἡρετό τις· δεῖ τὸν μοναχὸν	51, 95
Ἡ ταπεινότης ἡμῶν	
— ἀρχιερατεύσας ἐν	912
— γράφει καὶ	1003
— δηλοποιῇ [=εἴ] πῶς διὰ	653
— δηλοποιεῖ, ὥς	618
— διὰ νὰ	707
— διὰ τῆς εὐτελοῦς	671
— διὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς ἐνυπογράφου	701
— διὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς... οἰκειοθελούς	594
— διὰ τῆς παρουσίας μου... ὅτι	422
— διὰ τῆς παρουσίας μου... πῶς	515
— διὰ τὸ	719
— διὰ τοῦ... αὐτῆς γράμματος δηλοποιεῖ ἐνώπιον	1020

[Ἡ ταπεινότης ἡμῶν]	
— διὰ τοῦ... αὐτῆς γραμματος δηλοποιεῖ μέ	238
— διὰ τοῦ... αὐτῆς γραμματος δηλοποιεῖ πῶς διὰ	558
— διὰ τοῦ... αὐτῆς γραμματος δηλοποιεῖ πῶς ὁ	696
— διὰ τοῦ... αὐτῆς γραμματος τοῦ	230
— διὰ τοῦ... αὐτῆς ἰδιοχείρου	897
— διὰ τοῦ... αὐτοῦ γραμματος	282
— διὰ τοῦ... αὐτοῦ οἰκειοχείρου	347
— διὰ τοῦ... γραμματος	447
— διὰ τοῦ... δηλοποιούμεν	395
— διὰ τοῦ... μου γραμματος	702
— διὰ τοῦ... οἰκειοχείρου	950
— μετὰ πάσης αὐτῆς	313
— μετὰ πάσης τῆς	253
— μὴ δυναμένη	1024
— μὴν ὑποφέρουσα διὰ τὸ	655
— μὴ ὑποφέρουσα τὰς	575
— οἰκιοθελῶς δίδω	727
— ὁρῶσα τὴν	663
— στέργει οἰκεία	1017
— στοχάζοντας τὰς	622
Ἡ τῆς ἐλεημοσύνης κτήσεις, πράγμα	774
Ἡ τοῦ ἱερέως γονὴ αἰχμαλωτισθεῖσα	11
Ἡ τοῦ καλοῦ προσθήκη τὸ... βεβαιώτατον	832
Ἡ τοῦ καλοῦ προσθήκη, τὸ... βεβαιώτερον... πρὸς	471
Ἡ τοῦ καλοῦ προσθήκη τὸ... βεβαιώτερον... τὸ	193
Ἡ τοῦ καλοῦ προσθήκη τὸ... κατορθοῖ	497
Ἡ τοῦ φιλαγάθου Θεοῦ ἡμῶν	80
Ἡ τοῦ Χριστοῦ καθολικῆ καὶ	860
Ἡ τῶν θείων καὶ ἱερῶν... ἐπειδὴ	506
Ἡ τῶν θείων καὶ ἱερῶν... ἦν δοῦναι	819
Ἡ τῶν προϊσταμένων μετὰ Θεόν	547
Ἡ τῶν τοῦ Θεοῦ σκηνομάτων	659
[Θαῦμα μὲν ἡμᾶς κατέσχε καὶ]	[408']
Θεῖον νόμον ἡγούμενος τὰ τῆς	5
Θεὸν ὀρθῶς σέβεσθαι, μετὰ δὲ	85
Θεσπίζομεν εἴ ποτε μετὰ τὴν	64α'
Θεσπίζομεν περὶ τῆς μετὰ τὸν	64β'
Ἱατρικὸς ὁ νόμος ἀφορῶν πρὸς	1031
Ἱατροῦ κατ' ἐπιστήμην ἐπισκεπτομένου τὰ	683
Ἱδιον ἐ[στίν] παντός κτήτορος καὶ	353
Ἰδοὺ Θεοῦ εὐμενεία καὶ χάριτι	81
Ἰδοὺ σὺν Θεῷ, ἄνδρες σοφώτατοι	1053
Ἰνα δὲ καὶ περὶ τῆς	61

Καθάπερ γὰρ ἐπὶ τοῦ σώματος	54γ'
Καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς	53 Πγβ'
Καὶ γὰρ ἡ ἀρετὴ τῆς ἀρετῆς	31β'
Καὶ δωρεὰ γὰρ καὶ πρᾶσις	2ιζ'
Καὶ ἡ ποίμνη πρὸς τὸ	106, 754
Καὶ Θεόφιλος μὲν, τὸν τῆδε	6γ', 528'
Καὶ λιμένων μὲν κατασκευαί τοις	920
Καὶ ὁ τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας	53 Πγδ'
Καὶ παῖδες ἱατρῶν φιλοῦσιν ἐπιτάττειν	287
Καὶ παῖδες ἱατρῶν ἱαματικὴν θεραπείαν	679
Καὶ παρὰ τοῖς ἀρίστοις τῶν	294
Καιρὸς ἰδοὺ μετὰ τοῦ προφήτου	222
Καιρῷ λατρεύειν καὶ ἀνέμοισι μὴ	316
Καὶ τὸ κοινωνεῖν δὲ καθ' ἑκάστην	56
Καὶ τοῦτο δηλὸν ὡς τὰ	739
Καὶ τοῦτο καλῶς ἔχειν ἔδοξε	629
Καὶ τοῦτο σὺν ἄλλοις ἔθος	166
Καὶ τοῦτο τῆς πατριαρχικῆς ἐξουσίας	306
Καὶ τοῦτο τῶν ἐπαινετῶν, καὶ	698
Καὶ τοῦτο φανερόν, καὶ ὁμολογούμενον	509
Καὶ τοῦτο φιλοτεχνίας ἀρίστης, καὶ	183
Καὶ φυτοκόμοις ἄριστον ἔργον ἐνίκα [= ἡνίκα]	111
Καὶ φυτοκόμος ἀγαθὸς οὐ μόνον	178
Καὶ φυτὸν αἰεὶ ὀρίζης πέφυκε	135
Καὶ φυτοτεχνικῆς αὐτῆς, ἀκαρτίαν κεκτημένα	318
Κάλλιστον, οἶμαι, τῶν ὄντων, καὶ	636
Καλὸν μὲν ἐστὶ καὶ θεοφιλές	537
Καλῶς γινώσκετε ἀπὸ τῶν πέρισυ[=πέρυσι]	303
Καλῶς γινώσκετε, ὅτι προεγράψαμεν, καὶ	796
Καλῶς γινώσκετε, ὅτι πρὸ χρόνων	453
Καλῶς γινώσκετε, ὅτι σήμερον δέκα	463
Κανονικὸν ἐπίταγμα κείμενον διατελεῖ, καλῶς	143
Καρδία μὲν πιστεύειν εἰς δικαιοσύνην	169
Κατὰ τὰ πρὸ ἐκδοθέντα πατριαρχικά καὶ	799
Κατὰ τὰ προεκδοθέντα πατριαρχικά, συνοδικὰ	800
Κατὰ τὴν παροῦσαν συνοδικὴν ἀπόφασιν	524
Κατὰ τὴν προπεμφθεῖσαν ἀναφοράν σου	790
Κατὰ τὸν α ^{ον} , χ ^{ον} , μ ^{ον} , ε ^{ον} , ἔτος τὸ... παρεγένοντο	1040
Κλίναντι τὸ γόνυ πρὸ τῶν	53 Ιε'
Κοινοῦ καὶ καθολικοῦ προστάτου καὶ... τὰ ὑπὸ	246
Κοινοῦ καὶ καθόλου προστάτου καὶ... καὶ εὐτάκτως	341
Κόρη τις δὼν ἢ ε' ἐτῶν	10
Κυβερνήτην σοφοῦ τὸ λατρεύειν καιρῷ	269
Κύριε, Κύριε ὁ τῶν ἀπάντων	53 Ιγδ'
Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ	53 Ιθδ'

Λάμεχ ὁ προφήτης τὸν υἱὸν	52β'
Λαμπουδῖος οὗτος ὁ ἀπὸ τῆς	67
Λιμένα μὲν σωφροσύνης ἐμπόνως ἀναζητεῖν	190
Μάθωμεν καλὸν ποιεῖν. Τί δέ	420'
Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης	42ε'
Μαγνηρία ἀπάσης βεβαί[=ό]τερον ἡ ὁμολογία	292
Μέγα ἀγαθὸν εὐχή, ἐὰν μετὰ	26
Μεγαλοπρεποῦς ἀνδρός, καὶ βασιλικῆς τῷ	324
Μέγα ὄντος τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης	836
Μέγιστα ὄντως τῶν ἐν ἀνθρωπίνους	801
Μελισσῶν ἐσμοῖς ἔθος, φυσικῷ λόγῳ	293
Μετὰ τῶν ἄλλων κανονικῶν προνομίων	268
Μὲ τὸ παρὸν μου γράμμα	589
Μηδεὶς τὴν τοῦ ἀδελφοῦ γαμετὴν	21'
Μηδεὶς τὸν ἐν ἐκκλησίᾳ προσφηγόντα	2α'
Μηρὶ φευροναρίῳ ι', ἡμέρα β ^α	91
Μηρὶ μαρτίῳ ι', ἡμέρα β ^α	92
Μιμεῖται καὶ Μωϋσῆν ἐκείνου ἡ	20
Μόνον πως πέφυκεν, ὧς φασι	335
Νατιανὸς φαμέν τοὺς καὶ Σαββατιανὸς	53 Πβ'
Νικόλαος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, μόνῃ χάριτι	69
Νόμιμον ὄντως καὶ κρατήσαν ἄνωθεν	131
Νόμος ἀρχαῖος, καὶ κανὼν, καὶ	1012
Νῦν οὖν ἄκουε τῶν ἡμετέρων	23
Ὁ ἅγιος ὁ Βελλᾶς ἔστειρε	501
Ὁ ἀληθινὸς σωτὴρ Κύριος ἡμῶν	866
Ὁ ἀμαρτάνων εἰς βασιλέα, φονεύεται	2εγ'
Ὁ ἀναξίως ἀρχιερατεύσας Ζιχνῶν Ἡσαΐας	500
Ὁ ἀπ' αὐτόθι Ἰωάννης ὁ	885
Ὁ ἀπὸ Φλωρισαίων Ἰωάννης ἀνήνεγκεν	797
Ὁ ἀρχὼν χρήματα λαβὼν ἐπὶ	2η'
Ὁ δεῖνα ὁ ἐξ Ἑβρ[εῖ=αἰ]ων σήμερον	53 Ι
Ὁ ἐν ἀλλοτρίῳ ἐδάφει κτίζων	2ς'
Ὁ ἐν σώμασιν αἱ ψυχαὶ	16
Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ἡ	71
Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος τοῦ Σαράη	102
Οἱ ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀποχωρήσαντες	76
Οἱ Ἀρμένιοι, οἱ καὶ χατζιτζάριοι	53 Πγζ'
Οἶδεν ἡ ἀγιωσύνη σου ὡς	21
Οἱ ἐκ δικαστικῆς ψήφου, ἡ	2β'
Οἱ ἐπιστατοῦντες ὑπὸ τῶν δικαιοματίων	121
Ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Νικομηδείας ἀνήνεγκε	89
Οἱ θεόσπετοι καὶ αἰδῆμοι [=αὐλιδμοι] βασιλεῖς	250

Οἱ κατήγοροι τοῦ ἐπισκόπου Ῥέοντος	1038
Οἱ στρατιῶται, οὔτε διουκῆταί, οὔτε	21α'
Οἱ τὰ ὁροθέσια τῶν ἀγρῶν	28'
Οἱ τὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως	159
Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ Θεὸς	65
Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς	788
Ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος τὸ	531
Ὁ μέγας διδάσκαλος τῶν ἀγίων	48
Ὁ μέγας Εὐστάθιος ἐπὶ τῶν	13
Ὁ μέλλον κατηγορηθῆναι ἐπὶ μοιχείᾳ	218'
Ὁ μὴ ἐλέγχων, φησὶν ἡ	17
Ὁμνέτωσαν πρὸς τῆς μαρτυρίας οἱ	20'
Ὅμως δέσποτά μου ἄγιε γίνωσκε	475
Ὁ Νίκων ὁ νῦν μοναχὸς	1069
Ὁ νομίζων τὰ πράγματα προσήκειν	2γ'
Ὅντως φησὶν ὁ παράνομος[=ο]ς τοῦ	122
Ὁ οἰκεῖος τῷ κρατίστῳ καὶ	100
Ὁπλοποιεῖται μὲν ποτε θεόθεν ἡ	317
Ὅποτε ἐγὼ ὁ Νέων Πατρῶν	545
Ὅρμα πατέρων μὴ ὑπερβαίνειν ἃ	489
Ὅσα ἐκεῖνα γίνονται μεταξὺ τῆς	602
Ὅσα τῶν πραττομένων ἀεὶ, κατηγορούμενα	115
Ὅσαι τῶν ὑποθέσεων γίνονται ἰδίᾳ	734
Ὅσιον ἅμα καὶ τῷ κοινῷ	857
Ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος μας	255
Ὅσον ἡ τῶν θείων καὶ	785
Ὅσον ὁ φρόνιμος καὶ συνετὸς	128
Ὅταν γὰρ ἐν τοῖς συμβολαίοις	42ε'
Ὅταν γὰρ μὴ ἐγκαλεῖται ὁ	421α'
Ὅταν ᾔθελε φανεῖ πῶς ἐστάθηκα	1060
Ὁ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως ὅρος	152
Ὁ τῆς πνευματικῆς ἀκολουθίας ὅρος	79
Ὅτι ἔοικεν ἡ ἐκκλησία νηλ	66
Ὅτι μὲν αἱ πλεῖσται δωρεαὶ	970
Ὅτι μὲν ἔδει τὸν μητροπολίτην	839
Ὅτι μὲν ἐδόθησαν πολλάκις γράμματα	804
Ὅτι μὲν ἐν τῇ ἀγιοτάτῃ	1006
Ὅτι μὲν ἔξεστι κατὰ τὰς	207
Ὅτι μὲν ἡ ἀγιοτάτη μητρόπολις Θεσσαλονίκης	242
Ὅτι μὲν ἡ ἀγιοτάτη μητρόπολις Λακεδαιμονίας	918
Ὅτι μὲν ἡ ἐκκλησία τοῦ	300
Ὅτι μὲν ἡ ἐπισκοπὴ Βοθροῦ τοῦ	344
Ὅτι μὲν καὶ ἡ κατὰ	798
Ὅτι μὲν ὁ ἐπίσκοπος Λητζᾶς	810
Ὅτι μὲν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος	1054
Ὅτι μὲν ὁ μακρὰν τῆς	441

"Οτι μὲν τὰς ἑκασταχοῦ ἐπαρχίας... ἀναγκαίως	816
"Οτι μὲν τὰς ἑκασταχοῦ ἐπαρχίας... καὶ ἐπισκοπῶν	831
"Οτι μὲν τῶν πλημμελημάτων τὰ	943
"Ο τὸν ἄσπονδον καὶ συνεχῇ	859
"Ο τῶν ἐκκλησιῶν διδάσκαλος ὁ	74
Οὐ γὰρ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων	42η'
Οὐδείς οἶδεν ἀκριβῶς τὰ τοῦ	1047
Οὐδεμία τῶν ὑποθέσεων δύναται τὸ	598
Οὐδὲν ἀπεικὸς τὸ διὰ τῶν	795
Οὐδὲν οὕτως ἄρα εὐλογόν τε... βασιλικά	922
Οὐδὲν οὕτως ἄρα εὐλογόν τε... πατριαρχικά	498
Οὐδὲν οὕτως εὐλογόν τε καὶ... καὶ μάλιστα	780
Οὐδὲν οὕτως εὐλογόν τε καὶ... τὰ εὐλόγως	348
Οὐδὲν τῶν ἐνότων πραγμάτων, κενοῦ	673
Οὐδὲν τῶν ὄντων, ὅσα ἐν	327
Οὐδὲν τῶν ὅσα ὑπὸ σελήνην	180
Οὐκ ἄξιον εὐαγγελικῆς πολιτείας, ἀλλὰ	137
Οὐκ ἔξω λόγον καὶ τοῦτο	208
Οὐκὼν χρῆ παρορᾶσθαι οὐδ' ὄφ' ἡμῶν	35
Οὐ μόνον ἄξιον ἐστὶν ἐπικυρεῖν... ..	852
Οὐ μόνον ἄξιον ἐστὶν ἐπικυροῦν... ..	486
Οὐ μόνον ἄξιον καὶ δίκαιον	273
Οὐ μόνον ἄριστός ἐστι φυτοκόμος	703
Οὐ μόνον τὰ ἀρχαῖα ἀπλῶς	271
Οὐ μόνον χρέος ἐστὶ τῇ	931
Οὐ μόνον χρησίμιον, καὶ ἀναγκαῖον	134
Οὐ πανταχοῦ προσήκει τὸ βούλεσθαι	1057
Οὐ παραλήψει ἀκοήν ματαίαν. Οὐ	1
Οὔτε γῆρας πρὸς ἀρετὴν ἀξιόπιστον	49
Οὔτοι οἱ λόγοι οὕς ποιήσετε	28
"Οφείλει δὲ τοῦτοις τοῖς πέντε	88
"Οφείλει πάντως ἡ μετριότης ἡμῶν	505
[Οὐχ οὕτως ἐμηνύσαμεν τῷ προέδρῳ]	[40γ']
"Ο χριστιανὸς μᾶλλον δὲ καὶ	87

Πάντα κατὰ τάξιν, καὶ ἐνσημῶνως	174
Πάντα τὰ κατὰ μέρος αἰὶ	148
Πάντα τῆς ἡμῶν [= ὑμῶν] ἀρχιερατικῆς τελειότητος	40[α']
Πάντα τοῖνον πράττομεν ὥστε δύνασθαι	54β'
Παντὶ τῷ συνιστάντι [καὶ συντηροῦντι] σεβάσμα μοναστήρια	458
Πάντες οἱ ἄρχοντες πολιτικοὶ τε	2ζ'
Πᾶν τὸ κατ' ἐπιταγὴν γινόμενον	630
Παρὰ Κυρίον τὰ διαβήματα τῶν	305
Παρανομίαι ἄνδρα ἀργεῖνους, σειραῖς δὲ	147
Παρόντων ἡμῶν πάντων συνοδικῶς, τῶν	384
Πᾶσαι αἱ κατ' ὄρθον, καὶ	331

<i>Πᾶσα μὲν προστασία πάσαις ἀνάγκαις</i>	127
<i>Πᾶσαν παράβασιν, καὶ παρακοήν, τὴν</i>	607
<i>Πᾶσαν πράξιν κοινωφελῆ, καὶ πᾶν</i>	278
<i>Πᾶσαν φυτείαν, τὴν μὴ πεφυτευμένην...ἐκριζωθῆναι</i>	585
<i>Πᾶσαν φυτείαν, τὴν μὴ πεφυτευμένην...ἐκριζωθῆναι</i>	677
<i>Πάσης τάξεως καὶ εὐθυμίας αἰτία</i>	567
<i>Πᾶς νόμος διανεμητικός ὢν, ἐκάστω</i>	176
<i>Πατριαρχικῆς προνοίας, καὶ μεγαλειότητος, οὗ</i>	725
<i>Πατριαρχούontos τοῦ αὐτοῦ παναγωγιάτου ἡμῶν</i>	777
<i>Περὶ τις Καραμοκάνης λεγόμενος, ἐλθὼν</i>	786
<i>Περὶ τοῦ ὅπως δεῖ μὴ</i>	1067
<i>Περὶ τῶν βαρυτάτων χρῶν τῶν</i>	511
<i>Πέτρος ᾧ τὸ ἐπώνυμον Βομβυλᾶς</i>	68
<i>Πιστεύομεν εἰς ἕνα Θεὸν πατέρα</i>	96
<i>Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν πατέρα</i>	53 ΠΙΞ'
<i>Πιστεύω... στέγνω καὶ ἀποδέχομαι... (ὁμολογῶ)</i>	
— ὁ ἐποφῆριος Ἀγαθοντόλεως Φιλόθεος	620
— ὁ ἐποφῆριος Ἀγκύρας Παρθένιος	382
— ὁ ἐποφῆριος Ἀθηνῶν Ναθαναὴλ	385
— ὁ ἐποφῆριος Ἀθηνῶν Σαμουήλ	377
— ὁ ἐποφῆριος Αἰῶν Μελέτιος	375
— ὁ ἐποφῆριος Αἰῶν Παρθένιος	358
— ὁ ἐποφῆριος Ἀνδρον Αὐξέντιος	694
— ὁ ἐποφῆριος Βάρνης Ἀνθίμος	605
— ὁ ἐποφῆριος Βεροίας Ἰωάσαφ	569
— ὁ ἐποφῆριος Γάνου Μακάριος	365
— ὁ ἐποφῆριος Γάνου καὶ Χώρας Ἰωαννίκιος	899
— ὁ ἐποφῆριος Δρύστρας Ἀντώνιος	892
— ὁ ἐποφῆριος Δρύστρας Μακάριος	638
— ὁ ἐποφῆριος Ἐφέσον Ἰγνάτιος	571
— ὁ ἐποφῆριος Θεσσαλονίκης Θεόκλητος	244
— ὁ ἐποφῆριος Θεσσαλονίκης Σωφρόνιος	416
— ὁ ἐποφῆριος Λαρίσης Διονύσιος	757
— ὁ ἐποφῆριος Λαρίσης Θεωρᾶς	362
— ὁ ἐποφῆριος Λακεδαιμονίας Ἰεζεκιήλ	356
— ὁ ἐποφῆριος Λακεδαιμονίας Χρῦσανθος	360
— ὁ ἐποφῆριος Λευκάδος Ναθαναὴλ	457
— ὁ ἐποφῆριος Μεσημβρίας Κυπριανός	434
— ὁ ἐποφῆριος Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως Θεοδόσιος	892
— ὁ ἐποφῆριος Μηθύμνης Γρηγόριος	387
— ὁ ἐποφῆριος Μονεμβασίας Νεόφυτος	484
— ὁ ἐποφῆριος Μυρέων Ἱερεμίας	586
— ὁ ἐποφῆριος Μυτιλήνης Γρηγόριος	705
— ὁ ἐποφῆριος Μυτιλήνης Δανιήλ	394
— ὁ ἐποφῆριος Μυτιλήνης Σωφρόνιος	413
— ὁ ἐποφῆριος Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης Γαβριήλ	596

[Πιστεύω... στέργω καὶ ἀποδέχομαι... (ὁμολογῶ)]	
— ὁ ὑποψήριος Ναυπλίου καὶ Ἀργονῶν Σωφρόνιος	431
— ὁ ὑποψήριος Νεοκαισαρείας Μητροφάνης	468
— ὁ ὑποψήριος Νεοκαισαρείας Σαμουήλ	565
— ὁ ὑποψήριος Νικαίας Ναθαναήλ	748
— ὁ ὑποψήριος Παλαιῶν Πατρῶν Τιμόθεος	354
— ὁ ὑποψήριος Ρόδου Παχώμιος	485
— ὁ ὑποψήριος Σάμου Χριστόφορος	334
— ὁ ὑποψήριος Σηλυβρίας Λαυρέντιος	904
— ὁ ὑποψήριος Σηλυβρίας Μακάριος	232
— ὁ ὑποψήριος Σηλυβρίας Μελέτιος	237
— ὁ ὑποψήριος Σίφρου Ἀθανάσιος	248
— ὁ ὑποψήριος Χριστιανουπόλεως Διονύσιος	380
— ὁ ὑποψήριος Χριστιανουπόλεως Εὐγένιος	561
Πιστεύομεν τοῖνυν καὶ ἀγαπῶμεν τὸν	425'
Πλὴν γράφω τῆς παναγῆς [=ῆ]της σου	466
Ποῖται μᾶλλον ἀρεταί, τοῖς ἀρχοῦσι	35'
Πόλιντες ἀποιμάντων ζῆμια οὐχ ἡ	760
Πολλὰ καὶ διάφοροι αἱ κατὰ	1046
Πολλάκις συμβαίνει γίνεσθαι ἀποφάσεις, καὶ	681
Πολλὰ μὲν εἰσὶ καὶ ἄλλα ἀναιρετικά	172
Πολλὰ μὲν εἰσὶ, καὶ ἄλλα τὰ τὴν	136
Πολλὰ μὲν εἰσὶ τὰ πρὸς	161
Πολλὰ τῶν ἀξιολόγων πραγμάτων ὑπὸ	840
Πολλὰς ἡμῖν ἔδωκεν ὁ Θεός	104
Πολλοὶ ἁμαρτωλοὶ πρεσβύτεροι ὄντες, προσφέρουσι	29
Πολλοὺς προνομίους, καὶ προτερήμασιν ὁ... τῇ ἡμῶν	262
Πολλοὺς προνομίους, καὶ προτερήμασιν ὁ... τὸ ἱερὸν	153
Πολλοὶ τρόποι μετανοίας ἐστὶ καὶ	27
Πολλοὶ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλευούσης	84
Πολλοὺ ἐπαίνον ὡς ἀληθῶς ἄξιος... τοῦ σώματος	1026
Πολλοὺ ἐπαίνον ὡς ἀληθῶς ἄξιος... τούτου	893
Πολλῶν ὄντων τῶν ἐνδόξων ἐγχειρημάτων	138
Πολλῶν, ὡς ἱατρῶν ἴσασι παιδες	320
Ποριστικὴν εἶναι, καὶ φυλακτικὴν τῶν	288
Προγνωσκῶν ὁ Θεὸς πρὸ τοῦ	263
Πρόδηλον καὶ μαρτυροῦμένον ἐστὶν ἐν	1043
Προεγράψαμεν καὶ ἀπεφηνάμεθα, ἵνα ἡ	793
Προεγράψαμεν καὶ ἀπεφηνάμεθα, ἵνα ὁ	817
Προεγράψαμεν καὶ ἀπεφηνάμεθα, ἵνα οἱ	787
Προηγούμενος μὲν ὁ προσώπων τῇ	53 Ιγ'
Πρόνοια μᾶλα ἄριστος ἔχουσα τοῖς	286
Προνοίας ἅρα ἔργον πανσόφου μετὰ	1045
Προνοίας ἄριστον ἔργον παρὰ πεπαιδευμένοις	116
Πρὸς ἄλλοις προνομίοις κέκτεται τοῦτο	665
Πρὸς ταῖς ἄλλαις τῶν ὑποθέσεων	280

<i>Προστάξει τοῦ παναγνωτάτου ἡμῶν αὐθέντου</i>	373
<i>Πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τοῦτο</i>	980
<i>Πρῶτον τῶν ἄλλων ἀνδρὶ φητοκόμῳ</i>	184
<i>Πῶς ἂν τις μάθοι, εἰ</i>	3
<i>Πῶς τινὲς καὶ ἐκ ψιλῆς</i>	3γ'
<i>Πῶς τινὲς πονηροὶ καὶ ἀνάξιοι</i>	3ζ'
 <i>Συμβόλων ὄντων τῶν περὶ τὰ</i>	332
<i>Σὺ μὲν τριπλόητον τέκνον, μεγαλοδοξότατε</i>	45
<i>Συνέχει δὲ ἐν πρώτοις δι'</i>	1065
<i>Σίνευσις ἐν πολλῇ βουλῇ ὁ</i>	70
 <i>Τὰ ἀνέκαθεν πατριαρχικὰ προσόμια δέον</i>	850
<i>Τὰ γὰρ ἀμαρτήματα ἐκεῖνα ἡμᾶς</i>	38
<i>Τὰ δυσσοιῦα καὶ δυσέκνιπα πάθη</i>	588
<i>Τὰ ἐγγράφως διδόμενα δεῖ φυλάττεσθαι</i>	718
<i>Τὰ θεαρέστως γιγνόμενα, πάντα καλὰ</i>	194
<i>Τὰ ἱερὰ τεμένη, θεῖον δικαίον</i>	162
<i>Τὰ καθ' αὐτὰ καλὰ, καὶ</i>	125
<i>Τὰ καλὰ πάντα καὶ ὅσα</i>	308
<i>Τὰ κατὰ θεῖον σκοπὸν γινόμενα... καὶ γὰρ... ἐν τῇ</i>	955
<i>Τὰ κατὰ θεῖον σκοπὸν γινόμενα... καὶ γὰρ... ὁ ἀπὸ</i>	820
<i>Τὰ κατὰ θεῖον σκοπὸν γινόμενα... καὶ διηρεκοῦς</i>	492
<i>Τὰ λειποταξίας ἔργα, καὶ γέμοντα</i>	290
<i>Τὰ λόγῳ διὰ λόγον καταβλήθέντα</i>	2ζ'
<i>Τὰ ὀργάνων, ἢ ὁπωσδήποτε ἐνδᾶν</i>	114
<i>Τὰ πολιτικῶς πραττόμενα, καὶ ἐνεργούμενα</i>	117
<i>Τὰ τίμια καὶ λαμπρότατα γράμματα</i>	591
<i>Ταράσιος δέ, καὶ οἱ τῶν</i>	6β', 52γ'
<i>Τὰς ἀποφάσεις τῶν νόμων, καὶ κανόνων</i>	182
<i>Τὰς ἐκκλησίας τὰς ὑπὸ αἵρετικῶν</i>	57
<i>Τὰ φανερά τῶν πραγμάτων, ἰσχυρῶν</i>	769
<i>Τάχα τίς τῶν ἀπλουστέρων ἀκούσας</i>	41
<i>Τὰ χρόνῳ μακροῦ κρατηθέντα, καὶ</i>	985
<i>Τέχνη οὐσα καὶ ἐπιστήμη διαιρετική</i>	333
<i>Τῇ ἡμῶν μετριότητι ἐνεφανίσθη γράμμα</i>	886
<i>Τὴν ἀναφορὰν ἡμῶν κομισάμενοι καὶ</i>	1055
<i>Τὴν ἀνωθεν τῶν νομοθετῶν περὶ</i>	55
<i>Τῆς ἀγνωστότης ἀρχιεπισκοπῆς</i>	
— <i>Αἰγίνης γνησίον</i>	470
— <i>Αἰγίνης, σχολαστοῦσης</i>	438
— <i>Κῶ, ἀνευ</i>	907
— <i>Με[=ή]λου ἀρχιερέως</i>	916
— <i>Σαντορίνης γνησίον</i>	476
— <i>Σαντορίνης, δίχα</i>	426
— <i>᾽Ωραιῶν [=᾽Ωρεῶν], δίχα</i>	446

Τῆς ἀγνωστάτης ἐπισκοπῆς Βελᾶς δίχα	932
Τῆς ἀγνωστάτης μητροπόλεως	
— Ὁδριανουπόλεως δίχα	888
— Αἰνου, ἀπροστατεῦτον	357
— Αἰνον θανάτῳ	374
— Ἀμασειᾶς γνησίον	971
— Ἀμασειᾶς δίχα	479
— Βάργης δίχα	405
— Βερόοιᾶς θανάτῳ	417
— Βυδίνης θανάτῳ	421
— Βυζίης, ἀπροστατεῦτον	956
— Γάννου, ποιμένος	364
— Γοτθίας προστάτου	199
— Αρνύστρας προστάτου	938
— Εὔχαϊτων πρὸ	448
— Ἐφέσου ἀπροστατεῦτον	214
— Ζυχνῶν ἀπροστατεῦτον	865
— Θεσσαλονίκης δίχα	436
— Θεσσαλονίκης, θανάτῳ	415
— Θηβῶν ἀπροστατεῦτον	968
— Θηβῶν, δίχα	906
— Ἰκονίου ἄνευ	875
— Ἰκονία [=ου] καὶ... ἀπροστατεῦτον... Κλήμεντος	319
— Οἶ [=Ἰκονίου καὶ... ἀπροστατεῦτον... κτλ Παρθενίου]	1008
— Ἰκονίου καὶ... δίχα	905
— Ἰωαννίνων φυσικῶ	954
— Καισαρείας Καππαδοκίας	894
— Καφᾶ καὶ Φούλων πρὸ	844
— Κορίνθου δίχα	1007
— Κυζίκου γνησίον	917
— Λακεδαιμονίας ἀπροστατεῦτον	359
— Λαοδικείας ἀπροστατεῦτον	951
— Λήμνου θανάτῳ	410
— Μεσημβρίας, δίχα	433
— Μηδείας θανάτῳ	386
— Μιτυλήνης, ἀπροστατεῦτον	393
— Μιτυλήνης, θανάτῳ	411
— Μονεμβασίας ἄνευ	400
— Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης ἀπροστατεῦτον	595
— Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης προστάτου	965
— Ναυπλοῖ [=ί]ον δίχα	399
— Ναυπλοῖ [=ί]ον καὶ Ἄργους ἀπροστατεῦτον	429
— Νεοκαισαρείας, ἐκ	445
— Νεοκαισαρείας, θανάτῳ	430
— Νέων Πατρῶν γνησίον	473
— Νέων Πατρῶν δίχα... ἀρχιερέως	472

[Τῆς ἀγνωστότης μητροπόλεως]	
— Νέων Πατρῶν δίχα... προστάτον	398
— Παροναξίας ἀπροστατεῦτον καὶ ἐστεῶμένης	389
— Παροναξίας ἀπροστατεῦτον μεινάσης	959
— Ῥόδου, δίχα	402
— Σερρῶν δίχως	845
— Σμύρνης, θανάτῳ	414
— Φιλίππουπόλεως, δίχα	936
— Φιλίππων, θανάτῳ	428
— Χαλκηδόνος ἄνευ	871
— Χαλκηδόνος δίχα	469
— Χριστιανουπόλεως ἀπροστατεῦτον	559
Τῆς βασιλίδος Εὐδοξίας αἵρεσις τοῦ	6α'
Τῆς γὰρ προφάσεως ἐκποδὸν	6ζ', 52η'
Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης	
— ... ἀναστάς καὶ ὁ ἀπὸ τῆς... Καραμανίας κὺρ Φώτιος τοῦ Μουράτη	535
— ... ἀναφοραὶ ἐντεπύγραφοι ἐνεφανίσθησαν τοῦ... Λαρίσης	809
— ... ἐπειδὴ καὶ ὁ... μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Χρῦσανθος	525
— ... ἐπειδὴ ὁ... Ζαγορίον Ματθαῖος	513
— ... ἐπειδὴ... μητροπολίτης Καφά Ἰάκωβος	527
— ... ἐπειδὴ πρὸ ὀλίγου οἱ κληρικοὶ... τῆς... μητροπόλεως Βάρνης	404
— ... καὶ ἄλλων ὑποθέσεων	715
— ... καὶ ἐπειδὴ διαφερομένων καὶ μαχομένων	518
— ... ὁ... ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου κὺρ Ἰωάσαφ	514
— ... παραστάς καὶ ὁ... ἐπίσκοπος Σταγῶν κὺρ Διονύσιος	530
— ... παραστάς ὁ ἀπὸ τῆς... μητροπόλεως Παροναξίας... Γεώργιος	794
— ... παραστάς ὁ ἀπὸ Χίου... παπὰ Μανουήλ	465
— ... παραστάς ὁ... ἐπίσκοπος Δρυϊνουπόλεως κὺρ Νεόφυτος	517
— ... παραστάς ὁ... ἐπίσκοπος Ζητουνίου κὺρ Δανιήλ	533
— ... παραστάς ὁ... μητροπολίτης Ἀγχιάλου κὺρ Μητροφάνης	962
— ... παραστάς ὁ... μητροπολίτης Θεσσαλονίκης... κὺρ Παῖσιος	927
— ... παραστάς ὁ... μητροπολίτης Κορίνθου κὺρ Ἀνθίμος	853
— ... παραστάς ὁ... μητροπολίτης Νέων Πατρῶν... Γαβριήλ	406
— ... παραστάς ὁ... μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν	352
— ... παραστάς ὁ... παπὰ κὺρ Βελισσάριος	412
— ... παραστάς ὁ χρησιμώτατος κὺρ Θεόπεμπος	419
— ... πολλοὶ τινὲς τῶν ἐπὶ τῆς... μητροπόλεως Ναυπλίου καὶ Ἀργούς	508
— ... προήχθη εἰς μέσον τὸ τοῦ... μητροπολίτου Ἐφέσου Μελετίου	197
Τῆς ἡμῶν μετριότητος σωματικῶς εἰς	536
Τῆς κατὰ λόγον εὐεργεσίας, συγκεκριμένης	771
Τῆς περὶ τὸ σῶμα ὁλοκληρίας	261
Τί γὰρ ὄφελος, εἰπέ μοι	428'
Τί δ' ἂν ἄλλο εἴη	516
Τιμὰν ἄξιον τὸν ἐλέσθαι τὸ	624
Τιμάται μὲν ἅπαξ ἀπλῶς ἐν	14
Τίμιον καὶ προσκνητὸν γράμμα ἴδωμεν	507

Τὸ ἀναγεγραμμένον σημείωμα μὴ φθάσαν	15
Τὸ ἀνεπίληπτον ἀποστολικῶς εἶναι τὸν	129
Τὸ εἰς μείζονα ἰσχὺν ἐπιβεβαιοῦσθαι... Ἐνθέντες[;]	272
Τὸ εἰς μείζονα ἰσχὺν ἐπιβεβαιοῦσθαι... ἐπειδὴ... ἐνεφανίσθη	921
Τὸ εἰς μείζονα ἰσχὺν ἐπὶ βεβαιοῦσθαι... ἐπειδὴ... ἡ ἀπὸ	867
Τὸ εἰς μείζονα ἰσχὺν ἐπιβεβαιοῦσθαι... ἐπειδὴ... τῆς ἡμῶν	329
Τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος	265
Τὸ ἐδσπλαγχτικῶς διακεῖσθαι, καὶ συμπαθητικῶς	337
Τοῖς διαφανεστάτοις τῶν σωμάτων, καὶ	574
Τοῖς θεοφιλῶς καὶ διὰ λόγον	192
Τοῖς κατὰ προαίρεσιν ἰδιαν καὶ	1002
Τοῖς πᾶσι καταφανές, ὡς ἡ	229
Τοῖς πᾶσιν ἔστω εὐδῆλον καὶ	276
Τοῖς πᾶσιν εὐδῆλον καὶ ἔμφανές	641
Τοῖς πᾶσιν εὐσεβέσι, καὶ ὀρθοδόξοις	170
Τοῖς πᾶσι πρόδηλον καὶ καταφανές	189
Τοῖς πᾶσι προσήκει φυλάττειν ἀσφαλῶς	302
Τοῖς πᾶσι προφανές, ὡς κατὰ	729
Τὸ λύειν καὶ δεσμεῖν τοῖς	9
Τὸ μὲν εὐτονον εἰς ἐνλάβειαν	60'
Τὸ μὲν παραβαίνειν καὶ παρατρέχειν	773
Τὸν βαλόντα ἐπ' ἄροτρον τὴν	165
Τὸν δὲ Ἑβραῖον, οὕτως χερὶ	53 Ιζ'
Τὸν ἐν ἐκκλησίᾳ προσφέρειν ἄρα	38'
Τὸν μὲν οὖν πρῶτον ἕμνον	34
Τὸ οἰκεῖον ἐκάστῳ τῇ φύσει	298
Τὸ παραβαίνειν τοὺς παραδεδομένους, καὶ	163
Τὸ τῆς ἀποστασίας ἐγκλημα, λίαν	847
Τὸ τοῦ Θεοῦ γέωργιον ὡς	126
Τὸ τριμερές τῆς ψυχῆς κατάστημα	123
Τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Αἰδυμοτείχον κυρίου	423
Τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀργεῖς	833
Τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Παροναξίας πρῶτην	427
Τοῦ μεγάλου διδασκάλου τῆς Ἐκκλησίας	44
Τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν κὺρ Σαμουὴλ	383
Τοῦ νόμου φησὶ γενομένον ἐπὶ... καὶ γὰρ	923
Τοῦ νόμου φησὶ γενομένον ἐπὶ... τῆς γὰρ ἐπισκοπῆς	349
Τοῦ νόμου φησὶ γενομένον ἐπὶ... τῆς γὰρ μετριότητος	791
Τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου πρῶτην Βιζύης	843
Τοῦ ποτὲ Βάργης μητροπολίτου Ματθαίου	420
Τοὺς εἰς δεῦτερον συνοικέσιον	59
Τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς, διαῤῥήδην	110
Τοῦ τὰ πάντα ἐπὶ τὸ	756
Τοῦτο ἀναφέρω πρὸς τὴν παναγιώ[=ὲ]τητα	783
Τοῦτο δὲ οὐκ εἶπεν ἀπ' ἑαυτοῦ	54α'
Τοῦτο ἐστὶ τὸ μέγαν καὶ	97

Τρισὶ τισι τρόποις διοικεῖσθαι πέφυκε	256
Τρισὶ τισὶ τῶν νόμων δοκεῖ	124
Τῷ ἑλέῳ αἰετῆς τοῦ	687
Τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀγαθότερα πάντως	145
Τῶν ἀγνωστῶν μητροπόλεων Μηδείας, καὶ	891
Τῶν ἀναγκαιοτάτων ἐστὶ, τὸν ὀπιασοῦν	108
Τῶν ἀναγκαίων πάντως ἐστὶ φροντίδα	140
Τῶν ἀπεγνωκότων πολλούς, καὶ βεβημισμένον	644
Τῶν βασιλικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κριτηρίων	234
Τῶν εὐδαγῶν οἰκῶν ἐκ λίθων	285
Τῶν μὲν ἡλιακῶν ἀκτίνων τὴν	321
Τῶν ὁποιοῦνδήποτε πρακτικῶν τε, καὶ	226
Τῶν πραγμάτων, τὰ μὲν εἰσὶ	37
Τῶν ὑπὸ χρόνον τελούντων, ὥς	459
Τῶν ὑπὸ χρόνων πραγμάτων, φύσει	158
Τῶν ὑπὸ χρόνων συρρέειν τε	657
Τῷ παραγὰθῳ Θεῷ χάρις, παρ' οὗ	223
Τῷ παρόντι κανόνι χρησάμενος ὁ	101
Υἱὸς ἐγέννησα καὶ ἔψωσα αὐτοὶ	22
*Υπὲρ ἅπαντα, καὶ παντοῖαν ὠ[=ο]χρῶματων	154
*Υπόσχομαι τῷ παναγιωτάτῳ[=ω] μοι αὐθέντη... τῷ οἰκουμένικῳ	750
*Υπόσχομαι τῷ παναγιωτάτῳ μου αὐθέντη... ὅτι τὰ	543
Φανερόν ἐστὶ, καὶ ὁμολογούμενον, ὅτι	442
Φανερόν ἐστὶν ὄντως καὶ ἀριθμολότατον	120
Φανερόν καὶ ὁμολογούμενον ἐστὶ, καὶ	439
Φανερόν καὶ ὁμολογούμενον ἐστὶ πᾶσιν	540
Φροντίδος θείας, καὶ ἐπιμελείας πνευματικῆς	597
Φύσει τὸ ὄντως καλὸν πρός	325
Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥάδιον	573
Φύσις ἀτίθασος, καὶ διάθεσις κακίας	164
Χαλεπὸν μὲν πάθος σαρκός, χρόνῳ	63
Χρῇ μετὰ τῶν κο[=ο]ντακίων ἱερουργεῖν	50
Χρήσιμον, ἀναγκαῖον τε καὶ ἐπωφελές... καὶ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μομεν- βασίας	478
Χρήσιμον ἀναγκαῖον τε καὶ ἐπωφελές... κατὰ τὴν ἐπαρχίαν *Ι[μ]βρον .	160
Χρήσιμον, ἀναγκαῖον τε, καὶ ἐπωφελές... οἱ διάδοχοι	493
Χρήσιμον ἀναγκαῖον τε καὶ ἐπωφελές... οἱ παρόντες	856
Ψηφίσματός τινος κατὰ θεῖαν καὶ	90
Ψόγος οὐδεὶς ἡμῖν φαίνεται, καὶ	177
*Ὡδὲ ἀνιρέχθη ἡμῖν, ὅτι, ἐν	805
*Ὡδὲ ἀνιρέχθη ἡμῖν, ὅτι ὁ	814

ῥΩδε ἀνιρέχθη τῇ ἡμῶν μετριότητι	802
ῥΩδε ἐπισυνόδον ἐμάθομεν καὶ ἐπληροφορήθημεν	821
ῥΩδε ἐπὶ συνόδου ἴδομεν ἴσον	835
ῥΩδε ἐπληροφορήθημεν διὰ γραμματός σου	784
ῥΩδε ἦλθε Δουκάς ὁ Καπαρᾶς	808
ῥΟ[=Ὼ]μολογήσαμεν ἐμοῖς [=ἐμεῖς] ἢ [=οἱ] εὐρισκόμενοι εἰς	813
ῥΩ παναγιώτατοι ἡμῶν ἀθένται καὶ	141
ῥΩς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματα Κυρίου	245
ῥΩς οὐδὲ ἀπρονόητον παρὰ Θεῷ	338
ῥΩσπερ αἱ φωναὶ τυγχάνουσι δηλωτικαί	155
ῥΩσπερ οἱ τὴν γῆν ἐργαζόμενοι	460
ῥΩσπερ ὀφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι λαμπρύνων	1042
ῥΩσπερ ὀφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι, οὕτω	267
ῥΩσπερ τῶν ἄλλων τῆς ψυχῆς	30
ῥΩ τῆς Ἡλιουῦ ἱερωτέραν θυσίαν	68', 52ε'

Γ' Χρονολογικός τῶν κειμένων τοῦ «Ἱεροῦ Κώδικος»

1538			
[Ὁκτ.]	Δωρεὰ τοῦ πατρ. Ἱερεμίου Α' πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίαν	779	
1564			
[Ἰαν.]	Ἀπόφασις γιὰ τὸν τρόπο διαχειρίσεως εἰσοδημάτων (ἐλεημοσύνης) τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Δωρεὰ Ἰωάσαφ Β'	773	
Ἰαν.	Καθιέρωσις καταστίχου γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν δωρεῶν πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίαν	774	
1566			
Ἰούλ.	Ἀφιέρωσις σπιτιῶν στὸν ν. τῆς Χρυσαληθινῆς στὰ Ὑψω- μαθεῖα	1049	
1568			
Σεπτ.	Ἐπικύρωση τῆς διαθήκης τοῦ Νικολάου Σπανοῦ γιὰ τὴν κυ- ριότητα τοῦ ν. τῆς Πρωτοθρόνου στὴ Νάξο	794	
1575			
Ἰούλ.	Ἀναγνώρισις προνομιῶν ἐπισκοπῆς Σινᾶ	1056	
1576			
[Μαΐου 15]	Διαβιβαστήριον τῆς ἀπαντήσεως τοῦ πατρ. πρὸς τοὺς γερ- μανοὺς θεολόγους	1053	
Μαΐου 15	Ἀπάντησις τοῦ πατρ. σὲ ἀπορίεζ γερμανῶν θεολόγων	1052	
1578			
Ὁκτ.	Πόρισμα περὶ τῆς τύχης τῆς δωρεᾶς τοῦ πατρ. Ἰωάσαφ Β'	775	
[1580]			
[Ἰαν.]	Ἐπικύρωση δωρεᾶς δύο σπιτιῶν ἀπὸ τὸν βοεβόδα Πέτρο πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν	778	
Ἰούλ.	Ἀπόφασις περὶ τῆς νομῆς τοῦ ν. τῆς Πρωτοθρόνου στὴ Νάξο	802	
1581			
Ἀπρ. 20	Ἐκδόσις Ἰσοῦ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ποντίου Πιλάτου γιὰ τὴν καταδίκη τοῦ Χριστοῦ	1051	
1582			
Μάιος	Ἐκχώρησις πατριαρχικῶν κελλίων Ρεθύμνου	1050	
1585			
Μάρτ.	Ἀκύρωσις ἐκλογῆς ἀρχι. Σάμου Νεοφύτου	531	
1590			
Μαΐου 25	Δωρεὰ ἀμπελιοῦ πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίαν	777	

θέρος	Ἀπόφαση περὶ ἀθωότητος ἢ μὴ Μαξίμου Μαργουνίου	1054
*Ἰουλ. 6	Ἀπαγόρευση στοὺς ὁρθόδοξους τῆς Βενετίας νὰ συνορτὰ- ζουν τὸ Πάσχα μὲ τοὺς ρωμαιοκαθολικοὺς	1055
1599		
Ἰοκτ. 29	Παραίτηση μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Παρθενίου	369
1600		
Ἰούν.	Καθαίρεση ἀρχπ. Κύπρου Ἀθανασίου	519
1601		
Ἰαν.	Ἐπικύρωση ἐκλογῆς ἀρχπ. Κύπρου Βενιαμίν	520
Φεβρ. 28	Ἐκλογὴ μ. Λακεδαιμονίας Ἰεζεκιήλ	355
[Φεβρ. 28]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Λακεδαιμονίας Ἰεζεκιήλ	356
Φεβρ. 28	Ἐκλογὴ μ. Αἴνου Παρθενίου	357
[Φεβρ. 28]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Αἴνου Παρθενίου	358
[Φεβρ. 28]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Π. Πατρῶν Τιμοθέου	354
Μαρτ. 13	Καταβολὴ ἐκκλησ. δοσιμάτων ἀπὸ τὸν μ. Κορίνθου Ἀνθίμο	372
Μαρτ. 21	Ἐκλογὴ μ. Λακεδαιμονίας Χρυσάνθου	359
[Μαρτ. 21]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Λακεδαιμονίας Χρυ- σάνθου	360
Μαΐου 15	Δήλωση συμφιλώσεως κατοίκων στὸ χ. Ἀντισα Λέσβου	541
Μαΐου 15	Ἐκλογὴ μ. Λαρίσης Θεωνᾶ	361
[Μαΐου 15]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Λαρίσης Θεωνᾶ	362
*Μαΐου 18	Μεταμέλεια τοῦ ἐπ. Σιναίου Λαυρεντίου	252
Ἰούν.	Ἐκλογὴ μ. Σοφίας Ἰωάσαφ	363
Ἰουλ. 24	Ἀπονομὴ στρεπγ. ἀξίας στὸν ν. Ἀγ. Παντελεήμονος στὴ μ. Χαλκηδόνος	353
Ἰοκτ.	Ἐκλογὴ μ. Μηδείας Γαβριήλ	366
Νοέμ.	Ἀπόφαση ἀντικαταστάσεως τοῦ μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Παρθενίου	368
Νοεμ. 23	Ἐκλογὴ μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Ἀνθίμου	370
Δεκ. 2	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωάσαφ	371
—	Ἐκλογὴ μ. Γάνου Μακαρίου	364
—	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Γάνου Μακαρίου	365
—	Ἐκλογὴ ἐπ. Δαμαλῶν καὶ Πεδιάδος Ἀθανασίου	373
1602		
Φεβρ.	Ἐπικύρωση δικαιοδοσίας τῆς μ. Καισαρείας Καππαδοκίας ἐπὶ χωριῶν	532
Φεβρ.	Ἐπιβεβαίωση ἀπονομῆς ἐξαρχίας στὸν πρωτοκονόναρχο τῆς Μ. Ἐκκλησίας Μιχαήλ	534
Φεβρ.	Ἄδεια γάμου στὸν Φώτιο τοῦ Μουράτη	535
Μάρτ.	Ἰτόσχηση ἀδύλου μητροπολίτου ὅτι θὰ ἐγκαταλείψει τὴν ΚΠολὴ	367
Μάρτ.	Ἀποκατάσταση τοῦ ἐπ. Σταγῶν Διονυσίου	530
Μαρτ. 28	Ἐκλογὴ μ. Αἴνου Μελετίου	374
[Μαρτ. 28]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Αἴνου Μελετίου	375
Ἀπρ.	Προθεσμία γιὰ τὴν καταβολὴ τῆς πατριαρχικῆς ζητείας	523

'Απρ.	Καθαίρεση ἐπ. Δρυϊνουπόλεως Νεοφύτου	529
'Απρ. 3	'Εκλογὴ μ. 'Αθηνῶν Σαμουὴλ	376
[Ἀπρ. 3]	'Ομολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. 'Αθηνῶν Σαμουὴλ	377
Μαΐου 28	'Εκλογὴ μ. Χριστιανουπόλεως Διονυσίου	378
[Μαΐου 28]	'Ομολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Χριστιανουπόλεως Διονυσίου	380
Μαΐου 29	'Εκλογὴ μ. Ν. Πατρῶν Παρθενίου	379
Αὐγ.	'Επιβεβαίωση τῆς νομιμότητος τοῦ ἀρχπ. Κύπρου Βενιαμὶν	521
Σεπτ. 24.	'Εκλογὴ μ. 'Αγκύρας Παρθενίου	381
[Σεπτ. 24]	'Ομολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. 'Αγκύρας Παρθενίου	382
Δεκ. 3	'Εκλογὴ μ. 'Αθηνῶν Ναθαναὴλ	383
[Δεκ. 3]	'Ομολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. 'Αθηνῶν Ναθαναὴλ	385
Δεκ. 14	'Εκλογὴ μ. Μηδείας 'Αρσενίου	386
1602/1603	Δήλωση γιὰ τὸ ὕψος ἀμφισβητούμενου χρέους	542
1603		
*[Φεβ./Μάρ.]	'Ομολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Μηθύμνης Γρηγορίου	387
Μάρτ.	Καθαίρεση μ. Παροναξίας 'Αθανασίου	388
Μάρτ.	Καθαίρεση παπα-Ἰωάννη στὴν ἀρχπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου	514
Μαρτ. 18	'Εκλογὴ μ. Σοφίας Νεοφύτου	390
Μαρτ. 28	Παράκληση μ. Μυτιλήνης Παΐσιου	392
'Απρ. 10	'Αποδοχὴ ἐνόρκου ὁμολογίας μητροπολιτῶν	384
'Απρ. 21	'Εκλογὴ μ. Μυτιλήνης Δανιὴλ	393
[Ἀπρ. 21]	'Ομολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Μυτιλήνης Δανιὴλ	394
*Μάιος	'Απόφαση περὶ ὑποχρεωτικῆς διαμονῆς στὸ πατριαρχεῖο τῶν ἀρχιερέων πλὴ προσέρχονται στὴν ΚΠολη	522
'Ιούν.	'Επαναφορὰ χωριῶν ὑπὸ τὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς ἐπ. Ζητουνίου	533
Νοέμ.	'Επικύρωση ἐνώσεως μν. 'Αγ. 'Αποστόλων μὲ τὴ μν. Θεοτόκου στὴν Ἁρτα	537
Δεκ.	Καθαίρεση μ. Ρόδου Παΐσιου	524
—	'Εκλογὴ μ. Παροναξίας Ἰωακείμ	389
1603/1604	'Επικύρωση παραχωρήσεως χωριῶν ὑπὸ τὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς μ. Πισιδίας	780
1604		
'Ιαν.	'Εκλογὴ μ. Λαρίσης Λεοντίου	396
'Ιαν.	Καθαίρεση μ. Λακεδαίμονίας Χρυσάνθου	525
'Ιαν. 18	'Εκλογὴ μ. Λακεδαίμονίας Διονυσίου	397
Φεβρ.	'Υπόσχεση ἐπιστροφῆς ἀδύλου μοναχοῦ στὴ μονὴ του	543
Φεβρ. 12	'Εκλογὴ μ. Ν. Πατρῶν Σεραφεῖμ	398
Φεβρ. 12	'Εκλογὴ μ. Ναυπλίου καὶ Ἁγρους Παρθενίου	399
Μάρτ.	'Επικύρωση ἀποφάσεως ἀρετῶν κριτῶν	518
Μαρτ. 9	'Εκλογὴ μ. Μονεμβασίας Ἰωάσαφ	400
Μαρτ. 16	Δήλωση πίστεως ἀδύλου ἀρχιερέως πρὸς τὸν πατρχ.	539
Μαρτ. 24	'Εκλογὴ μ. Ρόδου Φιλοθέου	402
'Απρ.	'Επαναφορὰ χωριῶν ὑπὸ τὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς ἐπ. Δρυϊνουπόλεως	517

Ἰούν.	Γνωστοποίηση ἐκλογῆς τοῦ νέου μ. Μυτιλήνης Δανιὴλ	540
Αὐγ. 25	Ἐκλογὴ μ. Γαγγρῶν Παρθενίου	403
Σεπτ.	Ἐπικύρωση συμφωνίας γιὰ τὴν διανομὴ ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων	538
Ὀκτ.	Καθορισμὸς ὁρίων τῶν μν. Ἀγ. Τριάδος καὶ Θεοτόκου στὴ Χάλκη	536
—	Παραίτηση μ. Ρόδου Ἱερεμίου	401
1605		
Ἰαν.	Καθαίρεση μ. Βάρνης Θεολήπτου	404
Ἰαν.	Ἀθώωση μ. Ν. Πατρῶν Γαβριὴλ	406
Ἰαν.	Ἐπικύρωση ἀφιερώσεως τριῶν μονῶν τῆς Νάξου στὴ Μ. Ἐκκλησία	408
Ἰαν. 12	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Ματθαίου	405
Μάιος	Ἐκλογὴ μ. Προύσης Ἰωάσαφ	409
Ἰούν.	Ἐπιστροφή Ζαγορίων ὑπὸ τὴ δικαιοδοσία τῆς μ. Ἰωαννίνων	407
Ἰούν.	Καθαίρεση ἐπ. Ζαγορίων Ματθαίου	513
Ἰουν. 14	Ἀπόφαση καταβολῆς νέας πατριαρχικῆς ζητείας	511
Ἰούλ.	Λύση καθαιρέσεως μ. Χριστιανουπόλεως Συμεῶν	412
Αὐγ.	Ἐπιβεβαίωση τῆς κυριότητος τοῦ παπα-Γεωργίου Σπανοῦ ἐπὶ τοῦ ν. τῆς Πρωτοθρόνου στὴ Νάξο	795
Ὀκτ. 3	Ὑπόσχεση μ. Λαρίσης Λεοντίου περὶ ἀποπληρωμῆς χρέους	515
Νοεμ. 6	Ἐκλογὴ μ. Σμύρνης Γαβριὴλ	414
Νοεμ. 19	Μνεία ἀπονομῆς στρεπγ. ἀξίας στὸ ν. τῆς Θεοτόκου στὴ μ. Μυτιλήνης	528
Δεκ. 5	Ἐκλογὴ μ. Θεσσαλονίκης Σωφρονίου	415
[Δεκ. 5]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Θεσσαλονίκης Σωφρονίου	416
Δεκ. 6	Ἐκλογὴ μ. Βεροίας Παϊσίου	417
Δεκ. 11	Ἐκλογὴ μ. Μυρέων Ματθαίου	418
—	Ἐκλογὴ μ. Μυτιλήνης Σωφρονίου	411
—	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Μυτιλήνης Σωφρονίου	413
—	Ἐκλογὴ μ. Λήμνου Κωνσταντίου	410
1606		
Φεβρ. 26	Παραίτηση ἀδῆλου μ. (πιθανῶς τοῦ Διδυμοτεῖχου Ἰωάσαφ)	422
Μάρτ.	Καθαίρεση καὶ ἀφορισμὸς τοῦ πρώην μ. Σεργῶν Ἰωάσαφ	859
Μαρτ. 15	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Μελετίου	420
Μαρτ. 20	Ἐκλογὴ μ. Βιδίνης Σωφρονίου	421
Μάιος	Καταχώριση καθαιρέσεως μ. Βάρνης Ματθαίου στὸν Κώδικα	419
Μάιος	Καθαίρεση μ. Καφῶ Ἰακώβου	527
*Ἰουλ. 2	Παραίτηση ἀδῆλου ἀρχπ. Σαντορίνης (πιθανῶς τοῦ Ἰωακείμ)	425
Ἰουλ. 23	Ἐκλογὴ μ. Διδυμοτεῖχου Δανιὴλ	423
Σεπτ.	Παραίτηση ἀδῆλου μ. (πιθανῶς Διδυμοτεῖχου Δανιὴλ)	424
Σεπτ. 30	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Σαντορίνης Ἰωσήφ	426
Ὀκτ. 4	Ἐκλογὴ μ. Παροναξίας Γαβριὴλ	427

1607

Ἰαν. 29	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππων Κλήμεντος	428
Ἀπρ. 10	Ἀπόρριψη αἰτήματος ἐπ. Συναίου Λαυρεντίου	251
Μάιος	Καθαίρεση μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Παρθενίου	508
Μάιος	Ἐκλογὴ μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Σωφρονίου	429
[Μάιος]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Σωφρονίου	431
Μάιος	Ἐκλογὴ μ. Νεοκαισαρείας Μητροφάνους	430
Μαΐου 28	Ἐκλογὴ μ. Μεσημβρίας Κυπριανοῦ	433
[Μαΐου 28]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Μεσημβρίας Κυπριανοῦ	434
Ἰούν.	Καθαίρεση μ. Λακεδαιμονίας Διονυσίου	512
[Ἰουν. 18]	Ἀπονομὴ ὀφεικίων τῆς μ. Χίου	818
Σεπτ. 3	Παραίτηση μ. Θεσσαλονίκης Σωφρονίου	435
Σεπτ. 12	Ἐκλογὴ μ. Θεσσαλονίκης Ζωσιμῶ	436
Δεκ.	Ἐκλογὴ ἀρχ. Κασσανδρείας Δαμασκηνοῦ	437
Δεκ.	Καθαίρεση μ. Μονεμβασίας Ἰωάσαφ	510
—	Παραίτηση μ. Μεσημβρίας Χριστοφόρου	432

1608

Ἰαν.	Ὁμολογία ἀδύλου ἐπ. Βελλᾶς	501
Μάιος	Καθαίρεση ἐπ. Πολυφύργους Θεοδοσίου καὶ Δαμαλῶν καὶ Πεδιάδου Ἀθανασίου	439
Μάιος	Ἀπόδοση χωριῶν ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς μ. Φιλίππων	816
Ἰουν. 18	Ἐκλογὴ ἀρχ. Αἰγίνης Νήφωνος	438
Σεπτ.	Ἐπιβεβαίωση στρεπγ. ἀξίας τῶν μν. Μυρσινιωτίσσης καὶ Λειμῶνος στὴ Λέσβο	788
Ὀκτ. 9	Ἀναγκώριση συγκυριότητος ἐπὶ τοῦ ν. τῆς Πρωτοθρόνου στὴ Νάξο	803

1609

Φεβρ.	Ἐπιβεβαίωση στρεπγ. ἀξίας τῆς μν. Θεοτόκου τῆς Σκαλωτῆς στὴ μ. Αἰνίου	785
Μάιος	Ἀπονομὴ στρεπγ. ἀξίας στὴ μν. Μεταμορφώσεως κοντὰ στὴ Θήβα	505
Μάιος	Ἀπονομὴ στρεπγ. ἀξίας στὸ μνδ. τῆς Θεοτόκου τῆς Κεχαριτωμένης	506
Ἰουν. 20[;]	Καθαίρεση ἐπ. Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφων Ἀκακίου	809
Ἰουλ.	Ἀπόφαση γιὰ τὴν κυριότητα ἐργαστηρίων στὴ Θεσσαλονίκῃ	781
Ἰουλ. 12	Παραίτηση ἐπ. Σταγῶν Ἀβραάμ	782
Σεπτ.	Ἀνένεωση παλαιῶν ἀποφάσεων γιὰ τὴ μὴ παρεμπόδιση λειτουργίας μύλου	799
Ὀκτ. 12	Ἐνορκη κατάθεση ἐναντίον τοῦ μ. Φιλίππουπόλεως Δανιὴλ	440

1610

Φεβρ. 7	Ἀναφορά ἐναντίον τοῦ μ. Τραπεζοῦντος Γερασίμου	503
Μάρτ.	Ἀπαλλαγὴ ἐπ. Δρυϊνούπολεως Νεοφύτου ἀπὸ τῆς ἐναντίον του συκοφαντικῆς κατηγορίας	443
Μαρτ. 2	Ἐπιβεβαίωση στρεπγ. ἀξίας ν. Σωτήρος στὴν ἐπ. Βελλᾶς	441

'Απρ.	Κατοχύρωση διαθήκης του Δημουλά Θεοδώρου Στεφανοπούλου	789
'Απρ.	'Επαναφορά νησιών υπό τη δικαιοδοσία της ἐπ. Λέρνης	791
'Απρ. 26	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας τῆς μν. 'Οσίου Λουκά	801
Μάιος	Κοινοποίηση στὸν μ. Χίου τοῦ ἀφορισμοῦ τοῦ Περῆ Καραμοκάνη	786
Μάιος	'Απειλὴ ἐπιτιμίων εἰς βάρους μοναχῶν τῆς Ν. Μονῆς στὴ Χίο	787
Μάιος	'Αναγνώριση τοῦ 'Αντώκα Πετρίτζη ὡς κτίτορος τοῦ ν. τοῦ Σωτήρος στὴ Χίο	792
'Ιούλ.	'Ανανέωση ἀφορισμοῦ κατὰ τῶν συγγενῶν τοῦ Δημάκη Λόκου ἕως τὴν ἀποπληρωμὴν χρέους	793
'Ιουλ. 3	'Αναφορὰ ἐναντίον τοῦ ἐπ. 'Ανδρου Βενιαμίν	444
Σεπτ.	'Επιβεβαίωση δικαιοδοσίας μ. 'Αγκύρας ἐπὶ χωριῶν	798
Σεπτ.	'Αθώωση τοῦ παπα-Λάμπου Μπούρα	796
Σεπτ.	'Εντολὴ στὸν μ. Θεσσαλονίκης γιὰ τὴν ἐπιβολὴ ἐπιτιμίων	800
'Οκτ.	'Εκλογή μ. Νεοκαισαρείας Βενιαμίν	445
1611		
Φεβρ.	'Επικύρωση συγκυριότητος ἐπὶ τοῦ ν. τῆς Πρωτοθρόνου στὴ Νάξο	804
Φεβρ.	'Απόφαση γιὰ τὴν ἐγκυρότητα γάμου ἐξαδέλφων	805
Φεβρ. 2	Σύνταξη τῆς διαθήκης τοῦ Γεωργίου Ραοῦλ Μελικὴ ἐνώπιον τῆς συνόδου	806
Μάρτ.	'Επικύρωση μεταβιβάσεως δικαιομάτων ἐπὶ τῆς ἐξarchίας 'Ακοβας	812
'Απρ.	'Αφορισμὸς τῶν ἀδελφῶν 'Ιωάννου καὶ Γεωργίου Ταμουλῆ	807
'Απρ. 25	'Ομολογία ἀποδόσεως χρημάτων	813
Μάιος	Λύση γάμου τῆς Μερουδας τοῦ Σεβαστοῦ	808
Μάιος	Δεύτερη καθαίρεση τοῦ ἐπ. Λιτζᾶ καὶ 'Αγράφου 'Ακακίου	810
'Ιούν.	'Αναγνώριση νομιμότητος τοῦ γάμου τοῦ Κώστα τοῦ Μπόζη	814
Σεπτ. 1	'Ομολογία πωλήσεως μεριδίων μύλου ἀπὸ τὸν Παρὴ Στισιάρη	815
1611/1612	Διευθέτηση διαφορῶν μεταξὺ μν. Λουκοῦ καὶ 'Ελεούσης	822
1611/1612	'Επικύρωση ἀγορᾶς κτήματος τοῦ Γεωργίου Λιχνίδη ἀπὸ τὸν 'Ιωάννη Βερροιώτη	823
1612		
'Ιαν.	'Απονομὴ στρπγ. ἀξίας στὸν ν. Σωτήρος στὴν ἐπ. 'Ανδρούσης	820
['Ιαν.-'Οκτ.]	Προστασία στρπγ. ν. Προφήτου 'Ηλίου ἀπὸ τὶς παρεμβάσεις τοῦ ἐπ. 'Ανδρούσης	821
'Απρ.	'Απονομὴ στρπγ. ἀξίας στὴ μν. 'Αγ. Τριάδος Ναυπλίας	819
'Ιούν.	'Επιβεβαίωση ἀφιέρωσεως τοῦ 'Αγγελέτου Καζανόβα πρὸς τὴ μν. 'Αγίου 'Ιωάννου τοῦ Θεολόγου στὴν Πάτμο	824
1612/1613	'Επιβεβαίωση τῆς δικαιοδοσίας τῆς μ. Πισιδίας ἐπὶ χωριῶν	830
1612/1613	'Επιβεβαίωση ἀπονομῆς ὁφικίου τοῦ πρωτεκδικίου στὸν παπα-Κήρυκο Πασπάτη	828
1613		
*'Ιαν.	'Αθώωση καὶ ἀποκατάσταση ἐπ. 'Ανδρου Βενιαμίν	825
Μαρτ. 29	Ἑπαγωγὴ διαφορᾶς στὴν κρίση τοῦ πατρῆ.	827

1614

Μάιος	Ὑπόσχεση ἀποπληρωμῆς χρέους ἀπὸ τὸν μ. Σερρῶν Δαμασκηρῶ	447
Ἰούν.	Ἀπόδοσις χωριῶν στὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς μ. Φιλίππων	831
Ἰουν. 24	Συμφωνία διανομῆς κτημάτων μεταξὺ τοῦ ὀρθοδόξου καὶ λατίνου ἐπισκόπου στὴ Σαντορίνῃ	826
Σεπτ.	Ἀπονομή στρπγ. ἀξίας στὴ μν. Κομήσεως Θεοτόκου στὴν Αἴγινᾱ	351

1615

Μάρτ.	Ἐπικύρωση διανομῆς περιουσίας τῆς Σουλτάνας Μαυρουδέσας	483
*Αὔγ.	Τιμωρία ἐπ. Σιναίου Λαυρεντίου	250

1616

Μάιος	Ἄρση τῆς καθαιρέσεως τοῦ ἐπ. Βονδίτζης Νεοφύτου	833
Μάιος	Ἀφορισμὸς τοῦ Μιχαὴλ Καρύκη καὶ συγγενῶν του γιὰ τὴν ἀπόκρυψη κερδῶν	835
Μάιος	Ἀπειλὴ καθαιρέσεως τοῦ μ. Τραπεζούντος Ἰγνατίου	839
Μαΐου 11	Ἀπονομή στρπγ. ἀξίας στὴ μν. Ἀγίας στὴν Ἄνδρο	829
Ἰούν.	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας τοῦ χωριοῦ Ἰένου στὴ μ. Ἀμασειας	811
[α. Ἰουν. 1]	Παραίτηση μ. Βιζύης Λαυρεντίου	842
Ἰουν. 1	Ἐκλογὴ μ. Βιζύης Ἀνθίμου	843
Ἰουν. 1	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Κῶ Χριστοφόρου	841
Ἰουν. 1	Ἐκλογὴ μ. Καφῶ καὶ Φούλλων Μητροφάνους	844
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ μ. Σερρῶν Τιμοθέου	845
Νοέμ.	Καθαίρεσις παπα-Ἰωάννη, σακελλαρίου στὴ μ. Π. Πατρῶν	352
Δεκ.	Ἀπόφασις ἐνώσεως τῆς μ. Καβάλας μετὰ τὴ μ. Φιλίππων	834

1617

Ἰούλ.	Ἐκλογὴ μ. Σεβαστείας Σεραφεῖμ	450
Αὔγ.	Ἀθώωσις καὶ τιμωρία ὀφφικιαλίων τῆς μ. Ἰωαννίνων	453

1618

Μάρτ.	Ἐπαναφορὰ χωριῶν ὑπὸ τὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς μ. Φιλίππων	772
Ἀπρ. 22	Ἀναφορὰ μ. Χίου περὶ ὑποψηφίου ἱερέως	449
Ἰουν. 27	Ἀπειλὴ καθαιρέσεως κατὰ τοῦ μ. Δρύστρας Ἰωακείμ	456
Ἰούλ.	Νέα καθαίρεσις τοῦ κύπριου ἱερομονάχου Κυρίλλου	454
Αὔγ.	Ἐπικύρωση παραιτήσεως τοῦ μ. Νικομηθείας Γαβριὴλ	442

1619

Ἰουν. 20	Παραίτηση ἐπ. Ἀνδρου Βενιαμίν	451
----------	-------------------------------	-----

1620

Μάιος	Λύσις ἀφορισμοῦ τοῦ ἄρχοντος Μάρκου καὶ ἄρση ἀργίας τοῦ παπα-Ἀντωνίου στὴ μ. Ρόδου	848
*Δεκ.	Ἐπικύρωση ἐκκλησιαστικοῦ καθεστώτος ἐπ. Κασσανδρείας	348
Δεκ.	Ἀποκατάστασις μ. Κορίνθου Ἀνθίμου	853
Δεκ.	Ἐπιβεβαίωσις δικαιοδοσίας μ. Λακεδαιμονίας ἐπὶ τῆς περιοχῆς τῆς Δημητσάνης	918

—	Ὁμολογία παραλαβῆς πραγμάτων ἐκ μέρους τῆς Κατερίνας τοῦ Βασίλη	854
—	Ὁμολογία ἀπαλλαγῆς τοῦ μ. Τορνόβου Γαβριήλ ἀπὸ τὴν καταβολὴ ἀνύπαρκτου χρέους	855
1621		
Μάρτ.	Ἀναγνώριση τοῦ Σαούλη, γιοῦ τοῦ Ἰωάννη Κομνηνοῦ ὡς κυρίου κτημάτων	886
Ἀπρ.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Μάνης Παρθενίου	461
Ἰούν.	Καθαίρεση ἀρχπ. Κῶ Χριστοφόρου	504
1622		
Φεβρ. 25	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας τῶν χωριῶν Πυργίου καὶ Βολισσοῦ στὴ Χίο	923
Μάρτ.	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στὴ μν. Ἀγ. Γεωργίου στὴ μ. Γάνου καὶ Χώρας	866
Μάρτ.	Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας μ. Π. Πατρῶν ἐπὶ τῶν ἐπ. Μεθώνης καὶ Σαρσικορώνης	922
Ἀπρ.	Ἀκύρωση καθαιρέσεως τοῦ σακελλαρίου τῆς μ. Χίου Μανουὴλ Πανευγένου	465
Ἀπρ.	Ἀρμοδιότητα συντάξεως προικῶν συμβολαίων τοῦ στρπγ. χωριοῦ τοῦ Πραστείου	851
Μάιος	Ὁμολογία ἐπ. Εὐρίπου Ἰωάσαφ γιὰ τὴν καταβολὴ χρέους	1062
Ἰούλ.	Ἀγιοποίηση Γερασίου Κεφαλλήνης	857
Αὐγ.	Παραχώρηση τῆς ἐξαρχίας Πυργίου καὶ Βολισσοῦ στὸν ἀρχοντα Μιχαὴλ Καβάκο	924
—	Παραίτηση ἀρχπ. Καρπάθου Ἱεροθέου	475
—	Ἐκλογὴ μ. Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως Λαυρεντίου	490
1623		
[Ἰαν. 20]	Συμφιλιωτικὲς προτάσεις Σιναϊτῶν	253
Ἰαν. 20	Διευθέτηση οἰκονομικῶν ζητημάτων ἐνόψει ἐκλογῆς μ. Νεοκαισαρείας	466
Φεβρ.	Παραίτηση μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Σωφρονίου	902
Μάιος	Ἐκλογὴ μ. Χαλκηδόνος Ἰωάσαφ	469
Μαΐου 18	Ἐκλογὴ μ. Νεοκαισαρείας Μητροφάνους	467
[Μαΐου 18]	Ὁμολογία πίστεως ὑποψηφίου μ. Νεοκαισαρείας Μητροφάνους	468
Μαΐου 29	Ἐκλογὴ μ. Ν. Πατρῶν Ἀνθίου	472
Μαΐου 30	Ἐκλογὴ μ. Περιθεωρίου καὶ Ξάνθης Δωροθέου	474
Ἰούν.	Παραίτηση ἀδῆλου μ. Σωζοπόλεως	391
Ἰούν.	Παραίτηση ἀδῆλου μ. Μηδείας	395
Ἰουν. 15	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Σαντορίνης Θεοφίλου	476
Ἰουν. 15	Ἐκλογὴ μ. Ἀμασίας Μελετίου	479
Ἰουν. 19	Ἐκλογὴ μ. Ἀδριανουπόλεως Παρθενίου	888
Ἰουν. 25	Καθαίρεση πατρχ. Γρηγορίου Δ'	889
Ἰούλ.	Ἐπιβεβαίωση ἐνώσεως τῆς μ. Φιλίππων μὲ τὴ μ. Δράμας	832
Αὐγ.	Ἐκλογὴ μ. Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως Θεοδοσίου	891
[Αὐγ.]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Μηδείας καὶ Σωζοπόλεως Θεοδοσίου	892
Αὐγ.	Ἐνωση μ. Μηδείας μὲ τὴ μ. Σωζοπόλεως	893

Σεπτ.	Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας τῆς μν. Σωσίνου ἐπὶ τοῦ χωριοῦ Μπογδοριανῆ	852
Σεπτ.	Ἐκλογὴ μ. Καισαρείας Καππαδοκίας Γερμανοῦ	894
—	Καθαίρεση ἐπ. Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφων Ἀρσενίου	480
—	Καθαίρεση ἐπ. Γαρδικίου Μητροφάνους	481
—	Ἐκλογὴ ἐπ. Λιτζᾶ καὶ Ἀγράφων Δωροθέου	895
—	Ἐκλογὴ ἐπ. Γαρδικίου Γρηγορίου	896
—	Ἐπιβεβαίωση τῆς παραχωρήσεως τῆς ἐξαρχίας Πυργίου καὶ Βολισσοῦ στὸν Μιχαὴλ Καβάκο	925
1623/1624	Καθαίρεση ἐπ. Θωμακοῦ Ἰακώβου	482
1624		
* [Μάρτ.]	Καθαίρεση μ. Σηλυβρίας Μακαρίου	900
Ἀπρ.	Ἐκλογὴ μ. Γάνου καὶ Χώρας Ἰωαννικίου	898
[Ἀπρ.]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Γάνου καὶ Χώρας Ἰωαννικίου	899
*Ἀπρ. 1	Παραίτηση μ. Γάνου καὶ Χώρας Ἰγνατίου	897
Ἀπρ. 29	Ἐκλογὴ μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργούς Θεοφάνους	903
Ἀπρ. 29	Ἐκλογὴ μ. Σηλυβρίας Λαυρεντίου	901
[Ἀπρ. 29]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Σηλυβρίας Λαυρεντίου	904
Μάιος	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μ. Φιλοσόφου	921
[Ἰούν.]	Ἐκδοσις Ἰσου σιγγιλιάδους γράμματος περὶ τῆς μν. Φιλοσόφου	920
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Λευκάδος Ναθαναὴλ	928
[Ἰούλ.]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου ἀρχπ. Λευκάδος Ναθαναὴλ	457
Ἰουλ. 17	Ἐπιβεβαίωση ὑπαγωγῆς τῆς ἐπ. Κασσανδρείας ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς μ. Θεσσαλονίκης	927
1625		
Ὀκτ. 1	Ἐκλογὴ μ. Ἰκονίου καὶ Τυάνων Ἀθανασίου	905
1625/1626	Ἐκλογὴ μ. Ν. Πατρῶν Νεοφύτου	473
1626		
Ἰαν.	Ἀποκατάσταση πρώην μ. Δρύστρας Ἰωακείμ καὶ καθαίρεση τοῦ Δρύστρας Μελετίου	930
Μαρτ. 22	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Κῶ Ἀντωνίου	907
Μαρτ. 24	Ἐκλογὴ μ. Θηβῶν Δανιὴλ	906
Ἀπρ. 28	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Ὠρεῶν Δωροθέου	446
Μάιος	Καθαίρεση ἱρμχ. Μαξίμου	929
Μάιος	Ἐκλογὴ ἐπ. Βελλᾶς Νεοφύτου	932
Μαΐου 5	Ἐπαναφορὰ χωριῶν ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς μ. Μυτιλήνης	489
Μαΐου 22	Ἀπόδοση Μπογδοριανῆς στῇ δικαιοδοσίᾳ ἐπ. Βελλᾶς	349
Ἰούλ.	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στὸν ν. τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος στὴν Κέζ	492
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ μ. Ἀμασειᾶς Ζαχαρία	933
[α. Νοεμ. 18]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Μονεμβασίας Νεοφύτου	484
Δεκ.	Ἀποκατάσταση μ. Ἐφέσου Γαβριὴλ	908
*Δεκ.	Καθαίρεση ἀρχπ. Ἀνδρου Γρηγορίου	935
Δεκ. 19	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Ἀνδρου Μακαρίου	934

—	Ἐκλογὴ μ. Ἰμβρου Χριστοφόρου	491
—	Ἀπονομή στρπγ. ἀξίας στὸ μνδ. Ἀγ. Ἀνδρέα στὴ μ. Κυζίκου	493
—	Ἀναγνώριση Ἀντωνίου Σκαθῆ ὡς κυρίου τοῦ ν. τῆς Παναγίας «Βλαχερονιτήσεως» στὴ Χίο	876
*—	Καταγγελίες ἐναντίον τοῦ ἐπισκόπου Ἀνδρου Γρηγορίου	1063
1627		
Μαρτ. 28	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππουπόλεως Μελετίου	936
Ἀπρ. 10	Ἐκλογὴ μ. Ἰμβρου Σωφρονίου	909
Ἰουν.	Ἐκλογὴ μ. Καισαρείας Καππαδοκίας Ἐπιφανίου	910
Ὀκτ. 1	Ἐκλογὴ μ. Ἐφέσου Σιλβέστρου	477
Ὀκτ. 24	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Αἰγίνης Δωροθέου	470
1628		
Φεβρ. 15	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας τῆς μν. τῆς Θεοτόκου στὴ μ. Φιλίππουπόλεως	486
Ἀπρ.	Καθαίρεση μ. Δρύστρας Ἰωακείμ	937
Ἀπρ.	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας ν. Μεταμορφώσεως στὴν ἐπ. Λι- τζᾶ καὶ Ἀγράφων	941
[p. Ἀπρ.]	Δεύτερη καθαίρεση μ. Δρύστρας Ἰωακείμ	939
*Μάιος	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μνδ. Ἀγίας Παρασκευῆς στὴν Πάρο	931
Μαΐου 21	Ἐπικύρωση προσηλώσεως μν. Κοιμήσεως Θεοτόκου στὸ Ἰάσιο στὸν Πανάγιο Τάφο	862
Ἰουν. 23	Ἐκλογὴ μ. Σοφίας Μελετίου	452
Ἰουν. 25	Ἐπιβεβαίωση τῆς δικαιοδοσίας τῆς μν. Ἀγίου Ἰωάννου τῆς Πάτμου ἐπὶ τοῦ μνδ. τῆς Ξεχωριανῆς στὴν Πάρο	471
Ἰουν. 25	Καθαίρεση μ. Φιλίππουπόλεως Μελετίου	943
Ἰουν. 27	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππουπόλεως Χριστοφόρου	944
Ἰουν. 28	Ἐκλογὴ μ. Μελενίκου Χριστοφόρου	863
Ἰούλ.	Διευθέτηση οἰκονομικῆς διαφορᾶς στὴ μ. Θηβῶν	462
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ μ. Ἀγχιάλου Μητροφάνους	495
Ἰούλ.	Παραχώρηση τοῦ ν. τῶν Ἀγ. Ἀναργύρων στοὺς Λατίνους τῆς Μήλου	864
Ἰουλ. 18	Ἐκλογὴ μ. Σερρών Δανιὴλ	945
Αὐγ. 5	Ἐκλογὴ μ. Τραπεζοῦντος Κυρίλλου	946
Ὀκτ.	Ἐκλογὴ μ. Σάρδεων Μελετίου	942
—	Προαγωγή τῆς ἐπ. Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου σὲ ἀρχπ.	860
1629		
Φεβρ.	Ἐκλογὴ ἐπ. «Γιανόκ» Λογγίνου	455
Φεβρ. 27	Ἐκλογὴ μ. Ζιχνῶν Ἡσαΐα	865
Μάιος	Ἐκλογὴ μ. Σεβαστείας Ἰωσήφ	911
Μάιος	Καθαίρεση ἐπ. Καρυουπόλεως Ἀνθίμου	940
Μαΐου 27	Παραίτηση μ. Μυτιλήνης Κωνσταντίου	912
Μαΐου 27	Ἐκλογὴ μ. Μυτιλήνης Παρθενίου	913
[1629/1630]	Ὑπόσχεση μ. Χριστιανουπόλεως Ἰγνατίου γιὰ τὴν καταβολὴ χρέους	1060
[1629/1630]	Ὑπόσχεση ἐπ. Μεθώνης Νεοφύτου γιὰ τὴν καταβολὴ χρέους	1061

1630

'Ιαν.	'Απονομή στρπγ. ἀξίας στο μνδ. τοῦ 'Αγ. Μιχαήλ στὴ Σκόπελο	955
'Ιαν. 19	'Εκλογὴ μ. Νεοκαισαρείας Παρθενίου	919
Μαρτ. 13	'Εκλογὴ ἀρχπ. "Ανδρου Κυρίλλου	948
Μάιος	Καθαίρεση μ. 'Εφέσου Σιλβέστρου καὶ Χαλκηδόνος 'Ισαάκ	868
'Ιουν. 8	'Εκλογὴ μ. Καισαρείας Καππαδοκίας 'Ισαάκ	870
'Ιουν. 10	'Εκλογὴ μ. Χαλκηδόνος Νεκταρίου	871
'Ιούλ.	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. 'Αγ. 'Αναστασίας στὴν ἐπ. 'Αρδαμάρεως καὶ Γαλατίστης	497
'Ιούλ.	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. Βλατάδων	498
'Ιουλ. 8	'Εκλογὴ ἀρχπ. Τζίκας καὶ Θερμίων Δανιήλ	496
Αὔγ.	'Εκλογὴ μ. Λαοδικείας Νικηφόρου	951
'Οκτ.	'Εκλογὴ μ. 'Ικονίου 'Αβερκίου	875
—	Καθαίρεση ἀρχπ. "Ανδρου Μακαρίου	947

1631

Φεβρ.	Καθαίρεση μ. Σοφίας Μελετίου	957
Μαρτ. 8	'Εκλογὴ μ. Βιζύης Δαμασκηνοῦ	956
'Απρ.	'Επιβεβαίωση καθαίρεσεως μ. Ζιχνῶν 'Ησαία	499
'Απρ. 28	'Εκλογὴ μ. 'Εφέσου Μελετίου	869
Μάιος	'Εκλογὴ μ. Σοφίας 'Ιγνατίου	958
'Ιούλ.	Παραίτηση μ. Διδυμοτείχου 'Ανθίμου	877
'Ιουλ. 31	'Εκλογὴ μ. Διδυμοτείχου Λαυρεντίου	878
Αὔγ. 2	'Εκλογὴ μ. Καῶ Παρθενίου	879
*Αὔγ. 11	'Εκλογὴ μ. 'Αγκύρας Λαυρεντίου	914
—	'Απαγόρευση ἐπαφῶν μετὸν καθαιρεθέντα πρώην μ. Ζιχνῶν 'Ησαία	500

1632

Φεβρ.	'Επικύρωση τοῦ προβιβασμοῦ τῆς ἐπ. Ζακύνθου καὶ Κεφαληνίας σὲ ἀρχπ.	880
'Απρ.	'Επικύρωση κυριότητος μν. Μ. Λαύρας ἐπὶ ἐξωκλησίων στὴ Λῆμνο	867
'Απρ.	'Εκλογὴ μ. Παροναξίας Βενιαμίν	959
'Ιουν. 30	'Εκλογὴ μ. 'Ιωαννίνων Παρθενίου	954
Αὔγ.	'Εκλογὴ μ. Εὐχαΐτων Μελετίου	448
Νοέμ.	Καθαίρεση ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώλου Μελετίου	915
Νοέμ.	'Εκλογὴ ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώλου Μακαρίου	916
—	'Επαναφορά τῆς περιοχῆς Καλαμάτας ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς μ. Μονεμβασίας	881

1633

Μαρτ. 22	'Εκλογὴ μ. Δρύστρας 'Αντωνίου	938
*[Μαρτ. 22]	'Ομολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Δρύστρας 'Αντωνίου	892
'Ιούν.	Διορισμὸς ἐξάρχου στὴ μν. 'Αγ. Νικολάου στὴ μ. Μονεμβασίας	494
'Ιουν. 8	'Εκλογὴ μ. Ναυπάκτου καὶ 'Αρτης Λαυρεντίου	965
'Ιουλ. 18	'Εκλογὴ μ. Διδυμοτείχου Δανιήλ	926

Αὔγ.	Ἐκλογὴ μ. Μυρέων Ἱερεμίας	953
᾽Οκτ.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Εὐθυμίου	961
Νοεμ. 14	Ἐκλογὴ μ. Κυζίκου Ἀνθίμου	917
Δεκ. 9	Ἐκλογὴ μ. Ἀθηνῶν Σωφρονίου	960
—	Καθαίρεση ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώλου Μελετίου	890
1634		
Ἰαν.	Καθαίρεση οἰκονόμου μ. Κερκίρας παπα-Παναγιώτου	952
Μαρτ. 16	Ἐκλογὴ μ. «Θεοπόλεως καὶ Ρεντίης» Δαμασκηνοῦ	964
Ἀπρ.	Διασφάλιση δωρεᾶς πρὸς τὸν ν. τῆς Φανερωμένης στὴν ἐπαρχία Λαρίσης	350
Ἀπρ.	Τιμωρία ὁφεικταλίων τῆς μ. Χίου	463
Ἀπρ.	Ἀθώωση τοῦ μεγάλου διερχομένου Μανουὴλ Παντευγένου	464
Αὔγ.	Ἐκλογὴ μ. Πιρσῆς Χρυσάνθου	882
᾽Οκτ. 4	Ἐκλογὴ μ. Χίου Ματθαίου	967
[α. Νοεμ. 22]	Καθαίρεση μ. Θηβῶν Παρθενίου	969
Νοεμ. 22	Ἐκλογὴ μ. Θηβῶν Κλήμεντος	968
—	Καθαίρεση πρῶην μ. Μονεμβασιάς Νεοφύτου	965
—	Ἀπονομή στὸν παπα-Εὐμμανουὴλ Στανίλη τοῦ ὁφεικτοῦ τοῦ σκευοφύλακος στὴν ἐπισκοπὴ Σκύρου	970
1635		
Μάρτ.	Καθαίρεση μ. Ἀμασείας Μελετίου	972
Μαρτ. 13	Ἐκλογὴ μ. Ἀμασείας Ἱεζεκιήλ	971
Ἀπρ. 9	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Μελετίου	973
Ἰούλ.	Ἀποκατάσταση μ. Κορίνθου Κυρίλλου	975
Ἰουλ. 26	Καθαίρεση μ. Τιμβρου Σωφρονίου	974
Αὔγ.	Καθαίρεση μ. Ζιχνῶν Ἡσαΐα	977
Σεπτ.	Ἀπονομή στρπγ. ἀξίας στὴ μν. τῆς Θεοτόκου τῆς μ. Π. Πατρῶν	963
1636		
Ἰαν. 24	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Νεαπόλεως Μελετίου	979
Ἰαν. 27	Ἐκλογὴ μ. Θεσσαλονίκης Καλλινίκου	976
Μαρτ. 16	Ἐλεγχος χρεῶν μ. Χίου	980
Ἀπρ.	Ἐπικύρωση δωρεᾶς πρὸς τὴ μν. Δουσίου	487
Σεπτ.	Ἐπαγωγὴ χωριῶν ὑπὸ τὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς μ. Ἀγχιάλου	962
᾽Οκτ.	Ἐκλογὴ μ. Μηδείας Μητροφάνους	887, 982
*᾽Οκτ. 29	Παραίτηση μ. Μηδείας Θεοδοσίου	981
Δεκ.	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππουπόλεως Γαβριήλ	983
—	Ἐκλογὴ μ. Ἡρακλείας Ἰωαννικίου	884
—	Ἐκλογὴ μ. Ἀθηνῶν Δανιὴλ	249
—	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππων καὶ Δράμας Θεοκλήτου	978
1637		
Ἰαν.	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππουπόλεως Κυρίλλου	984
Φεβρ.	Ἐκλογὴ μ. Χαλκηδόνος Παχωμίου	986
Ἀπρ.	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Ἀγαθαγγέλου	988
Ἀπρ. 6	Παραίτηση μ. Ζιχνῶν Ἡσαΐα	990

'Απρ. 7	'Εκλογή μ. Παροναξίας Μακαρίου	987
'Ιούν.	'Εκλογή μ. Ζιχνῶν Παρθενίου	991
'Ιουλ.	'Εκλογή μ. Νκουπάτου καὶ Ἄρτης Ἀκακίου	992
Αύγ. 7	'Εκλογή μ. Σίδης Καλλινίκου	993
Αύγ. 14	'Εκλογή μ. Ρόδου Μελετίου	994
Σεπτ. 11	'Εκλογή μ. Συνάδων Ματθαίου	995
'Οκτ.	'Εκλογή μ. Δρύστρας Ἱερεμίας	997
—	Καθαίρεση ἐπ. Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου Θεοφάνους	989
—	Καθαίρεση μ. Δρύστρας Ἀντωνίου	996
1638		
'Ιαν.	'Απονομή στρπγ. ἀξίας στὸ χωριὸ Ἄγ. Ἰωάννης στὴ ἐπαρχία Ναυπλίας	509
'Ιαν.	'Εκλογὴ ἀρχπ. Κῶ Ἰωακείμ	998
Φεβρ.	'Εκλογὴ μ. Σμύρνης Ἱερεμίας	999
Φεβρ.	'Εκλογὴ μ. Σηλυβρίας Σωφρονίου	1000
Φεβρ. 21	Παραίτηση μ. Ἀθηνῶν Σωφρονίου	1020
Μαρτ. 30	Αἵτημα κατοίκων τοῦ στρπγ. χωριοῦ Ἄγ. Ἰωάννης Ναυπλίας	507
'Ιούν.	'Εκλογὴ μ. Χαλκηδόνος Διονυσίου	1002
'Ιούν.	'Εκλογὴ ἀρχπ. Προικονήσου Γρηγορίου	1005
'Ιουλ.	'Απονομή στρπγ. ἀξίας στὸ μινδ. τῆς Παναγίας στὴ μ. Μο- νεμβασίας	478
[α. Αύγ. 23]	Καθαίρεση μ. Κορίνθου Ἰεζεκιήλ	1006
Αύγ. 23	'Εκλογὴ μ. Κορίνθου Ἰωάσαφ	1007
Αύγ. 30	'Εκλογὴ μ. Ἰκονίου καὶ Τυάων Λαυρεντίου	1008
—	Παραίτηση μ. Π. Πατρῶν Θεοφάνους	1010
1639		
'Ιαν. 7	'Εκλογὴ μ. Π. Πατρῶν Παρθενίου	1011
Μαρτ. 14	Καταχώριση τῆς παρατήσεως τοῦ μ. Π. Πατρῶν Παρθενίου στὸν Κώδικα	1009
[α. 22 Ἀπρ.]	Παραίτηση μ. Ν. Πατρῶν Νεοφύτου	1013
'Απρ. 22	'Εκλογὴ μ. Ν. Πατρῶν Ἰωάσαφ	1014
[α. Μάιος]	Καθαίρεση μ. Ἐφέσου Μελετίου	1018
Μάιος	'Εκλογὴ μ. Ἐφέσου Ἀνθίμου	1019
Μάιος	'Εκλογὴ μ. Προϊλάβου καὶ Ἰσμακλίου Μελετίου	1021
Μαῖου 4	Παραίτηση μ. Νικομηδείας Νεοφύτου	1015
Μαῖου 6	'Εκλογὴ μ. Νικομηδείας Κυρίλλου	1016
[ρ. Ἰουλ. 1]	Ἀκύρωση τῆς μεταθέσεως τοῦ πρώην μ. Κορίνθου Κυρίλλου στὸ θρόνο Φιλιππουπόλεως	985
'Ιουλ. 11	Καταγγελλία ἐναντίον τοῦ μ. Χίου Κυρίλλου γιὰ πλαστογραφία	1022, [1022α]
Αύγ.	Ὑπόσχεση πρώην πατρχ. Ἀθανασίου Β'	1025
Αύγ. 5	Ὑπόσχεση μ. Ἀθηνῶν Σωφρονίου	1059
Αύγ. 21	Παραίτηση μ. Γάνου καὶ Χώρας Ἰακώβου	1024
Σεπτ. 9	Ὑπόσχεση ἐπ. Λοφτζοῦ Συμεῶν γιὰ τὴν ἀποπληρωμὴ δο- σίματος	1017
Σεπτ. 18	'Εκλογὴ μ. Γάνου καὶ Χώρας Παΐσιου	1028

Ἰοκτ.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Κασσανδρείας Λαυρεντίου	1030
Ἰοκτ. 19	Παρατίτση μ. Ἀθηνῶν Σωφρονίου	950
Νοεμ.	Ἐκλογὴ μ. Χίου Παρθενίου	1023
Νοέμ. 30	Ἐκλογὴ μ. Σοφίας Ἰεζεκιήλ	1032
Δεκ.	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Παρθενίου	1033
—	Περιορισμοὶ στὴν προσέλευση ἀρχιερέων στὴν ΚΠολη	1012
—	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Προικοννήσου Ἱερεμία	1027

1640

Ἰαν.	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππων καὶ Δράμας Γερασίου	1034
Ἀπρ.	Εὐπειθία στρπγ. ἀξίας τῆς μν. Ἀγίας στὴν Ἄνδρο	1037
Μαΐου 7	Ἐκλογὴ μ. Βιδίνης Σωφρονίου	1036
Μαΐου 28	Ἀπονομή στρπγ. ἀξίας στὴ μν. Θεοτόκου στὴν ἐπ. Χειμάρρας καὶ Δελβίνου	1026
Ἰουν. 17	Παρατίτση μ. Νικαίας Πορφυρίου	1003
[p. Ἰουν. 17]	Ἐκλογὴ μ. Νικαίας Πορφυρίου	1004
Ἰουν. 24	Ἰπτόσχηση μ. Μονεμβασίας Νεοφύτου γιὰ τὴν ἀποπληρωμὴ χρέους	838
*Ἰουλ. 16	Ἰπτόσχηση πρώην μ. Θεσσαλονίκης Δαμασκηνοῦ	204
Αὐγ. 5	Ἐκλογὴ μ. Συννάδων Καλλίστου	1035
Σεπτ.	Καθαίρεση ἐπ. Κερνίτζης Ἀρσενίου	1029

1641

Μάιος	Ἀποδοχὴ ὄρων βοεβόδα Βασιλείου ἐκ μέρους τῆς συνόδου	1042
Μάιος	Παραχώρηση λευψάνων ὁσίας Παρασκευῆς τῆς Νέας στὸ βοεβόδα Βασίλειο	1043
Μαΐου 3	Καταχώριση κατηγοριῶν ἐναντίον μ. Ρέοντος Διονυσίου	1038
Ἰουλ. 22	Ἐκλογὴ μ. Εὐρίπου Δανιήλ	1044
Αὐγ. 5	Προσδιορισμὸς δοσίματος ἀρχπ. Πωγωνιανῆς	1045
Αὐγ. [15]	Ὅροι βοεβόδα Βασιλείου γιὰ τὴν ἀνάληψη τῶν χρεῶν τοῦ πατριαρχείου	191
Σεπτ.	Ἀποδοχὴ ὄρων βοεβόδα Βασιλείου	192
Σεπτ.	Συγκρότηση ἡμελοῦς ἐπιτροπῆς γιὰ τὴ διοίκηση τοῦ πατριαρχείου	193
Δεκ.	Ἐκλογὴ μ. Λακεδαμονίας Παρθενίου	196

1642

*Ἰαν.	Ἐκλογὴ μ. Λακεδαμονίας Γαβριήλ	213
Φεβρ.	Καθαίρεση μ. Ἐφέσου Μελετίου	197
Φεβρ. 16	Ἐκλογὴ μ. Ἐφέσου Παΐσιου	214
Μαΐου 11	Ἐκλογὴ μ. Λήμνου Ἰγνατίου	198
Ἰοκτ. 28	Ἐκλογὴ μ. Γοτθίας Ἀνθίμου	199
Νοέμ.	Ἐκλογὴ μ. Καισαρείας Καππαδοκίας Ζαχαρία	200

1643

Ἰαν.	Ἀνασυγκρότηση καὶ διεύρυνση τῆς ἐπιτροπῆς γιὰ τὴ διοίκηση τοῦ πατριαρχείου	194
Φεβρ. 2	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Πωγωνιανῆς Παρθενίου	201
Μαρτ. 31	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώλου Διονυσίου	202

Ἰούν.	Ἐκλογὴ μ. Προύσης Κλήμεντος	203
Αὐγ.	Καθαίρεση μ. Δρύστρας Ἀντωνίου	207
Σεπτ. 4	Ἐκλογὴ μ. Αποδικεῖας Σωφρονίου	205
Σεπτ. 9	Ἐκλογὴ μ. Νουπιάκτου καὶ Ἀρτης Γαλακτίωνος	206
Σεπτ. 25	Ἐκλογὴ μ. Νεοκαισαρείας Χριστοφόρου	209
Νοέμ.	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στὸν ν. τῆς Παναγίας στὸ Ἰσμαήλιο	1039
Νοέμ.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Καρπάθου Ἀθανασίου	1041

1644

Φεβρ. 2	Ἐκλογὴ μ. Ἀμασειας Ἀρσενίου	210
Μαρτ. 27	Ἐκλογὴ μ. Ν. Πατρῶν Ἰωσήφ	211
[α. Μαΐου 3]	Καθαίρεση ἀρχπ. Σάμου Ἀνθίμου	216
Μάιος 3	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Σάμου Παρθενίου	217
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων Κυρίλλου	221
Ἰουλ. 15	Ἐκλογὴ μ. Λήμου Καλλίστου	219
[α. Αὐγ. 15]	Πρόσκληση ἀρχιερέων στὴν ΚΠολη	218
Σεπτ.	Καθαίρεση πατρχ. Παρθενίου Α'	222
Σεπτ.	Ἐκλογὴ πατρχ. Παρθενίου Β'	223
Σεπτ.	Ἐκλογὴ μ. Ἀδριανουπόλεως Νεοφύτου	224
Σεπτ.	Καθαίρεση μ. Εὐρίπου Ἰωάσαφ	225
Δεκ. 12	Ἀπειλὴ ἐπιτιμίων ἐναντίον μητροπολιτῶν τοῦ ὀφείλου δο- σίματα	226

1645

Ἰαν. 10	Παραίτηση μ. Χριστιανουπόλεως Ἰγνατίου	558
*Ἰαν. 17	Εὐημέρωση βοεβόδα Βασιλείου γιὰ τὸ Σιναϊτικὸ ζήτημα	254
Μαρτ. 8	Ἐκλογὴ μ. Χριστιανουπόλεως Εὐγενίου	559
[Μαρτ. 8]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Χριστιανουπόλεως Εὐ- γενίου	561
Μαρτ. 29	Ἐκλογὴ ἐπ. Βουθρωτοῦ καὶ Γλυκῆς Κυρίλλου	291
Ἀπρ. 12	Ἐκλογὴ μ. Λαρίσης Παΐσιου	562
Μάιος	Προσδιορισμὸς ἐνοριῶν στὴν Τρίγλεια καὶ ὑπόσχεση μονα- χῶν τῆς μν. τῶν Πατέρων	1040
Μαΐου [18]	Ἐκλογὴ μ. Νεοκαισαρείας Σαμουήλ	564
Μαΐου 18	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Νεοκαισαρείας Σαμουήλ	565
Ἰούν.	Ἐκλογὴ πατρχ. Ἀλεξανδρείας Ἰωαννικίου	566
Ἰουν. 14	Ἐκλογὴ μ. Βεροίας Ἰωάσαφ	568
[Ἰουν. 14]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Βεροίας Ἰωάσαφ	569
Αὐγ.	Καθαίρεση μ. Νικαίας Πορφυρίου	292
Αὐγ. 10	Παρέμβαση βοεβόδα Βασιλείου στὸ Σιναϊτικὸ ζήτημα	255
Αὐγ. 29	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. Ἀγ. Ἐλευθερίου στὴ Νάξο	208
Σεπτ.	Ἐνορκὴ ὁμολογία γιὰ τὴν ἀξία ἐμπορευμάτων	228
Σεπτ. 10	Ἐκλογὴ μ. Ἐφέσου Ἰγνατίου	570
Σεπτ. 10	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Ἐφέσου Ἰγνατίου	571
Ὀκτ. 8	Παραίτηση μ. Σηλυβρίας Σωφρονίου	230
Δεκ. 6	Ἀντιμετώπιση χρεῶν Μ. Ἐκκλησίας μὲ τὴν καταβολὴ ἐνὸς κατ' ἀποκοπὴν ποσοῦ	229
Δεκ. 20	Ἐκλογὴ μ. Σηλυβρίας Μακαρίου	231

Δεκ. [20]	Ὁμολογία πίστεως ὑποψηφίου μ. Σηλυβρίας Μακαρίου	232
*—	Δεύτερη(;) καθάρισμα μ. Νικαίας Πορφυρίου	293
1646		
Μαρτ. 7	Ἀντιμετώπιση δολοπλοκιῶν κατὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου	233
Μαρτ. 13	Πρόσκληση σὲ ἀπολογία τοῦ μ. Π. Πατρῶν Θεοφάνους	234
Μαρτ. 14	Ἐκλογὴ μ. Σηλυβρίας Μελετίου	236
Μαρτ. 15	Ὁμολογία πίστεως ὑποψηφίου μ. Σηλυβρίας Μελετίου	237
Ἀπρ. 23	Ὑπόσχεση ἀδύλου ἀρχιερέα γιὰ ἐξόφληση χρέους	238
Μαΐου 22	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Δομενίκου καὶ Ἐλασσόνος Γερμανοῦ	239
Ἰουν. 7	Ὑπόσχεση μ. λογοθέτη	240
Ἰούλ.	Ἀπόφαση γιὰ τὴν ἐκλογὴ μ. Θεσσαλονίκης	242
Ἰουλ. 20	Ἀπειλὴ ἐπιτιμίων ἐναντίον τῶν Σιναιτῶν	310
Ἰουλ. 25	Ἐκλογὴ μ. Θεσσαλονίκης Θεοκλήτου	243
Ἰουλ. [25]	Ὁμολογία πίστεως ὑποψηφίου μ. Θεσσαλονίκης Θεοκλήτου	244
Αὐγ.	Ἰδρυση ἀρχπ. Σίφνου	246
Αὐγ. 17	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Σίφνου Ἀθανασίου	247
Αὐγ. 17	Ὁμολογία πίστεως ὑποψηφίου ἀρχπ. Σίφνου Ἀθανασίου	248
Αὐγ. 23	Ἐκλογὴ μ. Τορνόβου Διονυσίου	572
Νοέμ.	Ἀποφάσεις γιὰ τὸ Σιναιτικὸ ζήτημα	256
Νοεμ. 16	Καθάρισμα πατρχ. Παρθενίου Β'	574
Νοεμ. 16	Ἐκλογὴ πατρχ. Ἰωαννικίου Β'	578
Δεκ.	Καθάρισμα ἀρχπ. Σιναιτοῦ Ἰωάσαφ	257
Δεκ.	Προσάρτηση Θάσου καὶ Σαμοθράκης στὴ μ. Μαρωνεῖας	259
Δεκ. 5	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Τζίκας καὶ Θερμίων Νεΐλου	580
Δεκ. 5	Ὅροι βοεβόδα Βασιλείου γιὰ τὴν ἀνάληψη τῶν χρεῶν τῆς Μ. Ἐκκλησίας	589
Δεκ. 12	Ἐκλογὴ μ. Μαρωνεῖας Παγκρατίου	260
Δεκ. 17	Ἐκλογὴ μ. Ἡρακλείας Μεθοδίου	582
Δεκ. 19	Ἐκλογὴ μ. Μυρέων Ἱερεμία	584
[Δεκ. 19]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Μυρέων Ἱερεμία	586
Δεκ. 23	Ἀποδοχὴ ἐκ μέρους τῆς συνόδου τῶν ὄρων τοῦ βοεβόδα Βασιλείου	591
1647		
*Ἰαν.	Ὑπαγωγή πατριαρχικῶν χωριῶν ὑπὸ τῇ μ. Μυρέων	265
Ἰαν.	Ἀπαλλαγὴ μ. Βιδίνης Νεοφύτου ἀπὸ τὴν καταβολὴ πατριαρχικῆς ζητείας	267
Ἰαν.	Μείωση ποσοῦ συμμετοχῆς στὸ βασιλικὸ χαράτσι μ. Τραπεζοῦντος	269
Ἰαν. 27	Παραίτηση μ. Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης Γαλακτιῶνος	594
Ἰαν. 27	Ἐκλογὴ μ. Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης Γαβριήλ	595
[Ἰαν. 27]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης Γαβριήλ	596
Μαρτ. 5	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Ὁρεῶν Γαβριήλ	270
Ἀπρ. 17	Ἐπιβεβαίωση στρηγ. ἀξίας μν. Θεοτόκου στὴν ἐπ. Δρυϊνουπόλεως	271
Ἰούν.	Ἐπιβεβαίωση οἰκονομικῶν ὑποχρεώσεων ἀρχπ. Πωγωνιανῆς	272

Ἰούν.	Ἐπιβεβαίωση ἐνώσεως μν. Ἀγ. Γεωργίου μὲ τὴν μν. Ὁμπλοῦ	273
Ἰούν.	Ἀπόφαση ἐπαναφορᾶς ἐπ. Πλάτζας ὑπὸ τῇ μ. Μονεμβασίας	275
Σεπτ.	Ἀνάθεση ρόλου μεσολαβητοῦ στὸν πρῶν Ρόδου Μελέτιο	299
[Ὁκτ. 24]	Ἐπικύρωση ὑποσχέσεως ἀρχπ. Σινᾶ Ἰωάσαφ	312
Νοέμ.	Ἀθώωση μ. Ρόδου Μελετίου	300
Νοέμ.	Γνωστοποίηση τῆς ἀθώωσης τοῦ μ. Μελετίου στοὺς κα- τοίκους τῆς μ. Ρόδου	301
Νοέμ.	Ἐπιβεβαίωση ἀποδόσεως μ. Ρόδου στὸν Μελέτιο	302
Δεκ. 30	Προϋποθέσεις γιὰ τὴν παραμονὴ ἀρχιερέων στὴν ΚΠολη	261
—	Ἀποκατάσταση μ. Νικαίας Πορφυρίου	263
—	Ἀνακοίνωση καθαιρέσεως ἐπ. Σιναίου Ἰωάσαφ	311
—	Ἀπαρνητὴ στρεπγ. ἀξίας στὴ μν. Ἀγ. Γεωργίου «Ξυλίκη» στὴ μ. Γάνου καὶ Χώρας	1031
1648		
Ἰαν.	Νέα παρέμβαση τοῦ πατρχ. Ἰωαννικίου Β' στὸ Συναϊτικὸ ζήτημα	258
Ἰαν.	Ἐκλογὴ μ. Θηβῶν Δανιὴλ	277
Φεβρ.	Ἐκλογὴ μ. Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου Σιλβέστρου	279
Μάρτ.	Ἐκλογὴ μ. Βιζύης Γρηγορίου	281
Μάρτ. 18	Παραίτηση μ. Γάνου καὶ Χώρας Παϊσίου	282
[π. Μαρτ. 18]	Ἐκλογὴ μ. Γάνου καὶ Χώρας Γαβριὴλ	283
Μαρτ. 23	Ἐκλογὴ μ. Σωζοπόλεως Μητροφάνους	284
Μάιος	Ἐκλογὴ μ. Οὐγγροβλαχίας Στεφάνου	285
Ἰουν. 26	Ἰπὸσχηση ἀρχπ. Σιναίου Ἰωάσαφ	313
[Ἰουν. 26]	Ἰπὸσχηση Συναϊτῶν	313α
Νοέμ.	Ἀπόδοση καὶ πάλι τῆς μ. Ρόδου στὸν Μελέτιο	303
Νοεμ. 2	Ἰπὸσχηση ἱρμν. Ἰγνατίου Ἀλμπάνου	212
Νοεμ. 29	Ἀπόφαση γιὰ τὴν τιμωρίαν μ. Φιλιππουπόλεως Γαβριὴλ	287
Δεκ.	Καθαίρεση πρωτεκδικίου Μ. Ἐκκλησίας Σοφιανοῦ	289
Δεκ.	Ἐπικύρωση τῆς ἀποφάσεως τῆς μεταθέσεως τοῦ ἀρχπ. Σάμου Ἀνθίμου στὴ μ. Ἐφέσου	294
*Δεκ.	Καθαίρεση μ. Καισαρείας Καππαδοκίας Ζαχαρία	295
*Δεκ.	Ἐκλογὴ μ. Καισαρείας Καππαδοκίας Ἀνθίμου	296
[Δεκ. 16;]	Ἀναγνώριση τῆς κυριότητος Ν. Μαυροκορδάτου τοῦ Παν- ταλέοντος ἐπὶ τοῦ ν. τῆς Ἀγ. Κυριακῆς στὴ Χίο	298
Δεκ. [19]	Καθαίρεση μ. Φιλιππουπόλεως Γαβριὴλ	250
—	Προσδιορισμὸς δοσιμάτων ἐνοριῶν ΚΠόλεως καὶ Γαλατᾶ	674
*—	Ἀπαγόρευση παραμονῆς ἀρχιερέων στὴν ΚΠολη	288
1649		
Ἰαν. 18	Ἐκλογὴ μ. Κιέβου Σιλβέστρου	597
Μαΐου 2	Ἐκλογὴ μ. Μονεμβασίας Σωφρονίου	599
Μαΐου 31	Δέσμευση συνόδου γιὰ τὴν τήρηση ἀποφάσεων	602
Ἰουν. 16	Ἀπόδοση μ. Π. Πατρῶν στὸν Θεοφάνη	305
Ἰουλ. 30	Ἀκύρωση ἀθώωσης μ. Ρόδου Μελετίου	308
Αὐγ.	Ἰπὸβολὴ παραιτήσεως τοῦ πρῶν μ. Καισαρείας Καππα- δοκίας Ζαχαρία	297

Αὐγ. 25	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Ἀνθίμου	604
[Αὐγ. 25]	Ὁμολογία πίστεως ὑποψηφίου μ. Βάρνης Ἀνθίμου	605
Σεπτ.	Ἐκλογὴ μ. Πισιδίας Σιλβέστρου	606
Σεπτ. 25	Ἵπόσχεση ὁφικιαλίων μ. Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης	309
1650		
Ἰαν.	Ἀπόφαση καταβολῆς πατριαρχικῆς ζητείας	315
Ἰαν.	Καθαίρεση μ. Εὐρίπου Δανιὴλ	317
Ἰαν.	Καθαίρεση μ. Τορνόβου Διονυσίου	320
Ἰαν.	Ἀπαλλαγὴ μ. Ἀδριανουπόλεως Νεοφύτου ἀπὸ τὰ καθήκοντα του	324
Μάρτ.	Ἐκλογὴ μ. Τορνόβου Κυρίλλου	322
Μαρτ. 16	Ἐκλογὴ μ. Π. Πατρῶν Ἀντωνίου	608
Σεπτ. 16	Παραίτηση ἀρχπ. Τζίας καὶ Θερμίων Νεῖλου	622
*Νοέμ.	Παραίτηση ἐπ. Ἀγαθουπόλεως Γρηγορίου	618
Δεκ.	Ἐκλογὴ μ. Σοφίας Δανιὴλ	616
Δεκ. 23	Ἐκλογὴ ἐπ. Ἀγαθουπόλεως Φιλοθέου	619
[Δεκ. 23]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου ἐπ. Ἀγαθουπόλεως Φιλοθέου	620
—	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Πωγωνιανῆς Δανιὴλ	612
1651		
Μαρτ. 18	Ἐκλογὴ μ. Σοφίας Μελετίου	241
Ἰούν.	Ἐπικύρωση ἐξαρχικοῦ τίτλου μ. Φιλαδελφείας	325
Ἰούν.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Κασσανδρείας Θεοφάνους	621
Ἰούν.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Τζίας καὶ Θερμίων Γερμανοῦ	623
Ἰούν.	Ἐκλογὴ μ. Μηδείας Χριστοφόρου	625
Ἰούν.	Ἐκλογὴ μ. Διδυμοστείου Ἰακώβου	627
Ἰούν.	Ἀθώωση πατρ. Ἰωαννικίου Β'	630
Ἰούν.	Ἐπαναφορά τοῦ Νεοφύτου στὸ θρόνον τῆς μ. Ἀδριανουπόλεως	632
Ἰούν.	Διάθεση τῶν ὑπαρχόντων τοῦ πρώην πατρ. Παρθενίου Β'	634
Ἰούλ.	Ἐπικύρωση ἀποφάσεως περὶ τοῦ ν. τοῦ Ἀγ. Στεφάνου στῆν Ἀδριανούπολη	327
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ μ. Δρύστρας Μακαρίου	637
*[Ἰούλ.]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Δρύστρας Μακαρίου	638
Ἰούλ.	Ἐπικύρωση καταβολῆς ποσοῦ ἐκ μέρους τοῦ νεοεκλεγέντος μ. Δρύστρας Μακαρίου	640
Ἰούλ.	Ἐξασφάλιση τοῦ νεοεκλεγέντος μ. Δρύστρας Μακαρίου ἀπὸ παλαιὰ χρεῖ	641
Αὐγ.	Ἐπιβεβαίωση ὑπαγωγῆς ἐπαρχιῶν ὑπὸ τὴν μ. Πισιδίας	329
Αὐγ.	Καθαίρεση μ. Φιλίππων καὶ Δράμας Γερασίμου	644
Αὐγ.	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππων καὶ Δράμας Σωφρονίου	645
Ὀκτ.	Παραίτηση ἀρχπ. Αἰγίνης Δωροθέου	649
Νοεμ. 26	Παραίτηση μ. Γάνου καὶ Χώρας Γαβριὴλ	653
Δεκ.	Ἐκλογὴ μ. Σερρών Κυρίλλου	648
Δεκ.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Αἰγίνης Μελετίου	650
Δεκ.	Ἐκλογὴ ἐπ. Λοφτζοῦ Ἰεζεκιὴλ	652

[Δεκ. 15;]	Ἄδεια τελέσεως λειτουργίας στο σιναϊτικὸ μετόχι στὴν Αἴ- γυπτο	332
—	Παραχώρηση στὸν πρωτεύοντο τῆς Μ. Ἐκκλησίας Σοφιανὸ τῆς μν. Φωτοδότου στὴ Νάξο	624
—	Σύσταση οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Μ. Ἐκκλησίας	636
1652		
Ἰαν. 7	Παραίτηση ἀρχπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Εὐθυμίου	655
Ἰαν. 14	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἀθανασίου	656
Φεβρ. 6	Ἑπόσχεση ἐπ. Τζερβενού Γαβριήλ γιὰ τὴν ἐξόφληση χρέους	227
Φεβρ. 6	Ἐκλογὴ μ. Μηθύμνης Ἀνθίμου	658
[α. Φεβρ. 7]	Ἐπαναφορὰ τῆς ἐξαρχίας Λητίτζης στὴν τάξη τῶν ἀρχπ.	661
Φεβρ. 7	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Λητίτζης Θεοδοσίου	662
Μάρτ.	Ἐκλογὴ μ. Γάνου καὶ Χώρας Κοσμᾶ	654
Μάρτ.	Ἐκλογὴ μ. Ἀμασείας Κοσμᾶ	669
Μάρτ. 1	Παραίτηση μ. Αἴνου Παρθενίου	663
[ρ. Μαρτ. 1]	Ἐκλογὴ μ. Αἴνου Νικηφόρου	664
Μαρτ. 24	Ἐκλογὴ μ. Ἱμβρου Νικοδήμου	666
Ἰούλ.	Παραίτηση πατρχ. Ἀθανασίου Β'	672
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ πατρχ. Παΐσιου Α'	673
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ μ. Λαρίσης Διονυσίου	676
Αὐγ.	Ἀποποίηση δικαιοδοσίας μ. Μονεμβασίας ἐπὶ τῆς ἐπ. Πλά- τζας	276
Σεπτ.	Ἀπαγόρευση ἐπικοινωνίας κληρικῶν μετ' τοὺς πρώην πατρχ. Ἰωαννῆνο Β', Ἀθανάσιο Β' καὶ Κύριλλο Γ'	679
Ὀκτ.	Καθαίρεση μ. Γοθθίας Ἀνθίμου	335
Ὀκτ.	Ἐκλογὴ μ. Γοθθίας Δαβίδ	336
Νοέμ.	Καθαίρεση ἀρχπ. Σάμου Παρθενίου	333
Νοέμ.	Καθαίρεση μ. Σμύρνης Ἰακώβου	338
[Νοέμ. ;]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου ἀρχπ. Σάμου Χριστοφό- ρου	334
—	Ἀναπροσαρμογὴ δοσιμάτων μ. Γοθθίας	337
—	Ὑπαγωγή ἐξαρχίας Καβάρνας ὑπὸ τὴν μ. Βάρνης	341
—	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας τῶν χωρίων Τριγλείας καὶ Ἐλεγ- μῶν	629
1653		
Ἰαν.	Καθαίρεση πρώην πατρχ. Κυρίλλου Γ'	680
Ἰαν. 8	Ἐκλογὴ μ. Σελευκείας Βενεδίκτου	340
Φεβρ. 5	Ἐνίσχυση τῆς θέσεως τοῦ σακελλαρίου Παροναξίας Γεωργίου	342
Ἀπρ.	Ἐκλογὴ μ. Π. Πατρῶν Δανιήλ	686
Ἀπρ. 16	Ἐκλογὴ μ. Λήμνου Κλήμεντος	682
Ἀπρ. 22	Ἐκλογὴ μ. Νικαίας Γρηγορίου	684
Μάιος	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππων καὶ Δράμας Λαυρεντίου	688
Μάιος	Παραίτηση μ. Σμύρνης Ἰακώβου	689
Μάιος	Ἐκλογὴ μ. Σμύρνης Μακαρίου	690
Ἰούλ.	Μετάθεση μ. Ριμνίκου Ἰγνατίου στο θρόνο τῆς μ. Οὐγγρο- βλαχίας	189

[Ιούλ.]	Ἐκλογή μ. Οὐγγροβλαχίας Ἰγνατίου	691
Ἰουλ. 12	Αἵτημα ἀντικαταστάσεως τοῦ μ. Οὐγγροβλαχίας Στεφάνου	188
*Αὐγ.	Ἐπόσχεση ἱεθν. Γρηγορίου	215
Νοέμ.	Ἀπονομή στρεπγ. ἀξίας σὸν μνθ. τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος στὴν ἀρχπ. Φαναρίου	330
Νοεμ. 1	Παραίτηση μ. Μελενίκου Χριστοφόρου	709
*Δεκ.	Ἐκκλήση γιὰ τὴν προσφορὰ βοηθείας ὑπὲρ τοῦ Ἁγίου Τάφου	170
Δεκ.	Διανομή εἰσοδημάτων ν. Ἁγ. Στεφάνου Φιλιππουπόλεως	266
Δεκ.	Ἐκλογή ἀρχπ. Χαλδίας Εὐθυμίου	304
Δεκ.	Ἐκλογή ἀρχπ. Σαντορίνης Παρθενίου	326
Δεκ.	Ἀπόδοση ἐπ. Δικυλείας καὶ Ταλαντίου στὸν παλαιὸν τῆς ἐπ. Μητροπόλεως	345
—	Καθαίρεση μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων Κυρίλλου	220
—	Ἐπαγωγὴ χωριῶν ὑπὸ τὴ δικαιοδοσίᾳ τῆς μ. Διδυμοτείχου	339
—	Συγχώρηση ἐπ. Βουθρωτοῦ καὶ Γλυκέως Κυρίλλου	343
—	Μείωσις δοσιμάτων ἐπ. Βουθρωτοῦ καὶ Γλυκέως	344
—	Προσδιορισμὸς ἐτησίου δοσίματος μ. Λήμνου	683
—	Προσδιορισμὸς χαρατσίου τῆς μ. Σωζόπολεως	685

1654

Ἰαν. 29	Ἐπόσχεση ἀρχπ. Σαντορίνης Παρθενίου γιὰ τὴν ἀποπληρωμὴν χρέους	347
Φεβρ.	Ἐκλογή μ. Μονεμβασίας Λαυρεντίου	695
Φεβρ. 10	Ἐκλογή ἀρχπ. Ἀνδρου Αὐξεντίου	693
[Φεβρ. 10]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου ἀρχπ. Ἀνδρου Αὐξεντίου	694
Μάρτ.	Καθαίρεση μ. Παροναξίας Νικοδήμου	698
Μαρτ. 17	Παραίτηση τοῦ πρώην πατρ. Ἰωαννικίου Β'	700
Ἀπρ.	Ἐπικύρωση καθαιρέσεως πρώην πατρ. Κυρίλλου Γ'	180
Ἀπρ.	Παρχώρηση χωριῶν καὶ μονῶν τῆς Κρήτης στὴ δικαιοδοσίᾳ τοῦ πατριαρχείου	727
Μάιος	Καθαίρεση ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώλου Διονυσίου	172
*Μάιος	Ἐκλογή ἀρχπ. Μήλου καὶ Κιμώλου Ἱεροθέου	171
Μάιος	Καθαίρεση ἀρχπ. Σάμου Χριστοφόρου	176
Μάιος	Ἐκλογή ἀρχπ. Σάμου Κορνηλίου	175
Μαίου 8	Ρυθμίσεις γιὰ τὴν ἔγκυρη καταβολὴ βασιλικῆς δοσίματος	174
Ἰούν.	Καθαίρεση μ. Εὐρίπου Δανηλ	177
Σεπτ.	Προβιβασμὸς τῆς ἐπ. Κερνίτζης σὲ ἀρχπ.	306
Σεπτ.	Ἐκλογή ἀρχπ. Κερνίτζης Κωνσταντίου	307
Σεπτ. 7	Παραίτηση τοῦ μ. Μυτιλήνης Παρθενίου	702
Σεπτ. 7	Ἐκλογή μ. Μυτιλήνης Γρηγορίου	704
[Σεπτ. 7]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Μυτιλήνης Γρηγορίου	705
Ἰουλ.	Καθαίρεση μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Θεοφάνους	182
Ἰουλ. 7	Ἐκλογή μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Μακαρίου	181
Δεκ.	Ἐκλογή μ. Μελενίκου Θεοφάνους	710
—	Διορισμὸς τοῦ Λασιναράκη Μουσελίμη ὡς ἐξάρχου σὲ σταυροπηγία τῆς Κρήτης	728

1655

'Ιαν.	'Εκλογὴ μ. Προύσης Παρθενίου	712
* 'Ιαν. 21	'Εκλογὴ μ. Θεσσαλονίκης 'Ιωακείμ	714
Φεβρ.	'Εκλογὴ μ. Λήμνου Παρθενίου	716
Μάρτ.	Εἴσπραξις καὶ διάθεσις βασιλικοῦ γαρατσίου	718
'Απρ. 8	Παραίτησις μ. 'Αθηνῶν Δανιὴλ	730
Μάιος	'Εκλογὴ μ. Βάρνης Δανιὴλ	721
'Ιούν.	Σύστασις μ. Δέρκων καὶ Νεοχωρίου	725
'Ιούν.	'Εκλογὴ μ. Δέρκων καὶ Νεοχωρίου 'Αθανασίου	726
'Ιούν.	'Ακύρωσις προβιβασμοῦ ἐπ. Διακλείας καὶ Ταλαντίου σὲ ἀρχπ.	729
'Ιούν.	'Εκλογὴ μ. 'Αθηνῶν 'Ανθίμου	731
'Ιουν. 12	Δήλωσις παραιτήσεως τοῦ μ. Μονεμβασίας Σωφρονίου	696
'Ιούλ.	'Ενωσις μ. Νευροκοπίου μὲ τὴ μ. Ζιχνῶν	183
'Ιούλ.	Καθαίρεσις μ. Νευροκοπίου Σισῶη	184
* ['Ιούλ.]	'Εκλογὴ μ. Νευροκοπίου Μακαρίου	186
'Ιούλ.	'Εκλογὴ μ. 'Αγκύρας Γερμανοῦ	732
Αὐγ. 8	Παραίτησις πατρ. Παΐσιου Α'	734
Σεπτ.	Καθαίρεσις ἀρχπ. Δομενίκου καὶ 'Ελασσόνος Γερμανοῦ	286
Σεπτ.	(Δευτερῇ;) καθαίρεσις ἀρχπ. Δομενίκου καὶ 'Ελασσόνος Γερμανοῦ	321
Σεπτ.	Καθαίρεσις μ. 'Ικονίου καὶ Τυάνων Κλήμεντος	318
Σεπτ.	'Εκλογὴ ἀρχπ. Δομενίκου καὶ 'Ελασσόνος 'Αθανασίου	737
Σεπτ. 15	'Απόφασις γιὰ τὴν τύχη τῶν καθαιρεθέντων μ. λόγῳ χρεῶν	316
Σεπτ. 15	'Ενωσις μ. 'Ικονίου καὶ Τυάνων μὲ τὴ μ. Πισιδίας	319
'Οκτ.	Καθαίρεσις μ. Προϊλάβου Μελετίου	735
'Οκτ.	'Εκλογὴ μ. Προϊλάβου καὶ 'Ισμαηλίου Γερασίου	736
Νοέμ.	'Αρσις τῆς καθαιρέσεως τοῦ μ. Ναυπλίου καὶ 'Αργους Θεοφάνους	548
Νοέμ.	'Εκλογὴ μ. Νεοκισσαρείας καὶ Γαγγρῶν Κυρίλλου	740
Νοεμ. 26	'Εκλογὴ μ. Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου Κοσμᾶ	742
Δεκ.	'Απονομὴ στρηγ. ἀξίας στὸ μνδ. 'Αγ. Γεωργίου στὴ μ. Γάνου καὶ Χώρας	665
Δεκ.	'Εκλογὴ μ. Ρόδου 'Ιωακείμ	706
—	'Επιβεβαίωσις προσαρτήσεως ἐξάρχιας Φιλαδελφείας στὴ μ. 'Εφέσου	249
—	'Επιβεβαίωσις τῆς νομιμότητος τοῦ μ. Χίου Γαβριὴλ	600
—	Γνωστοποίησις τῆς νομιμότητος τοῦ μ. Χίου Γαβριὴλ	601
—	Καθαίρεσις μ. Βεροίας 'Ιωακείμ	739

1656

'Απρ.	'Εκλογὴ μ. Μηδείας Νικηφόρου	744
'Ιουν. 14	'Υπόσχισις μ. 'Ιωαννίνων Καλλινίκου γιὰ τὴν καταβολὴ ἐκκλησιαστικῶν δοσιμάτων	750
'Ιουν. 23	'Εκλογὴ μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων Μελετίου	746
'Ιουλ. 26	'Εκλογὴ πατρ. Παρθενίου Γ'	751
Αὐγ. 2	Παραίτησις μ. Μηθύμνης 'Ανθίμου	707
[p. Αὐγ. 2]	'Εκλογὴ μ. Μηθύμνης Μακαρίου	708

Σεπτ.	Ἐπιβεβαίωση παραιτήσεως τοῦ πρώην μ. Λακεδαιμονίας Ζωσιμᾶ	701
Σεπτ.	Ἐκλογὴ μ. Κυζίκου Μητροφάνους	745
Σεπτ.	Ἐκλογὴ μ. Χίου Νεοφύτου	753
Νοέμ.	Ἐκλογὴ μ. Ἀμασείας Γερασίμου	195
Νοέμ.	Ἐκλογὴ ἀρχι. Πωγωνιανῆς Νεκταρίου	551
Δεκ.	Ἐκλογὴ μ. Εὐχαΐτων Ἰακώβου	554
1657		
Μάρτ.	Ἐκλογὴ μ. Θηβῶν Ἰεζεκιήλ	752
Ἀπρ.	Ἐκλογὴ πατρχ. Γαβριήλ Β΄	747
Ἀπρ.	Ἐκλογὴ μ. Νικαίας Ναθαναήλ	749
[Ἀπρ.]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Νικαίας Ναθαναήλ	748
Μάιος	Ἐκλογὴ μ. Προύσης καὶ Τριγλείας Μελετίου	697
Μαΐου 1	Ἐκλογὴ πατρχ. Παρθενίου Δ΄	598
* Ἰούν.	Ἐπιβεβαίωση καθαιρέσεως πρώην μ. Θηβῶν Παρθενίου	573
Ἰούν.	Ἐκλογὴ μ. Ν. Πατρῶν Ἀθανασίου	678
* Ἰούν.	Ἐπιβεβαίωση στρηγ. ἀξίας μν. τοῦ Μηδικίου στὴν περιοχὴ Τριγλείας	771
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ μ. Χίου Γερασίμου	593
Ἰούλ.	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Δανιήλ	660
* Ἰουλ. 16	Ὑποχρεώσεις ἀρχιερέων κατὰ τὴν παραμονή τους στὴν ΚΠολη	733
Αὐγ. 10	Καθαίρεση μ. Παρναξίας Νικοδήμου	552
Σεπτ.	Ἐκλογὴ μ. Νικαίας Φιλοθέου	724
—	Ἐκλογὴ μ. Παρναξίας Μακαρίου	722
1658		
Μάιος	Ἀπονομὴ στρηγ. ἀξίας στὴ μν. Πελεκητῆς στὴν περιοχὴ Τριγλείας	1046
Ἰουν. 20	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Νικοδήμου	557
Νοεμ. 2	Ἐκλογὴ μ. Αἵνου Μακαρίου	711
Νοεμ. 23	Ἐκλογὴ μ. Τορνόβου Γερασίμου	583
—	Καθαίρεση μ. Προύσης Μελετίου	592
—	Παραίτηση μ. Χίου Γερασίμου	719
1659		
* Ἰαν.	Ἀπονομὴ στρηγ. ἀξίας στὸ χωριὸν Ἅγιος Στέφανος τῆς μ. Δέρκων καὶ Νεοχωρίου	850
Μαρτ. 26	Ἐκλογὴ μ. Νικομηδείας Τιμοθέου	670
* Μαρτ. 30	Ἐκλογὴ μ. Χίου Θεοφάνους	720
Ἀπρ.	Ἐκλογὴ μ. Μελενίκου Γρηγορίου	563
Αὐγ. 11	Εἰσύγκληση τῶν ἀρμοδιοτήτων τῆς συνόδου	699
Ὀκτ.	Συγχώρηση τοῦ πρώην μ. Μονεμβασίας Λαυρεντίου	687
Ὀκτ.	Καθαίρεση μ. Εὐρίπου Γρηγορίου	703
Ὀκτ. 16	Ἐκλογὴ μ. Εὐρίπου Λαυρεντίου	713
Δεκ.	Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας τοῦ μ. Ἀδριανουπόλεως ἐπὶ τῆς ἐπ. Ἀγαθουπόλεως	715
Δεκ. 24	Ἐκλογὴ μ. Τραπεζοῦντος Φιλοθέου	603

1660

Ἰαν.	Ἐπιβεβαίωση δικαιοδοσίας τῆς μ. Τραπεζούντας ἐπὶ τῆς ἐπ. Χαλδίας	681
Ἰαν. 7	Ἐκλογὴ ἐπ. Ἀγαθουπόλεως Μακαρίου	639
Φεβρ. 21	Παράκλησις μ. Ν. Πατρῶν Ἀθανασίου	717
Μάρτ.	Ἐκλογὴ μ. Βιδίνης Φιλοθέου	741
Μάρτ.	Καθαίρεσις ἀρχπ. Τζίας καὶ Θερμίων Γερμανοῦ	872
Μάιος	Ἀπονομή στρπγ. ἀξίας στὸ ναύσκο τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοδότου στὸν Ἅγιο Στέφανο	840
* Ἰουλ.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Προικοννήσου Γερασίμου	179
Ἰουλ. 18	Ἐκλογὴ μ. Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης Βαρθολομαίου	692
* Αὐγ.	Καθαίρεσις ἀρχπ. Προικοννήσου Ἱερεμίας	178
Σεπτ.	Ἐκλογὴ μ. Ν. Πατρῶν Γερμανοῦ	323
* Δεκ.	Ἐκλογὴ μ. Δέρκων καὶ Νεοχωρίου Χρυσάνθου	346
Δεκ. 16	Ἐκλογὴ μ. Σωζοπόλεως Θεοκλήτου	314

1661

Ἰαν. 25	Ἐκλογὴ πατρχ. Ἱεροσολύμων Νεκταρίου	550
Μαΐου 9	Ἐκλογὴ μ. Μελετίου Σιλβέστρου	668
Ἰουν. 15	Ἐκλογὴ μ. Λήμνου Ἰωακείμ	173
Ἰουν. 22	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Σάμου Νεοφύτου	553
Αὐγ. 14	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Τζίας καὶ Θερμίων Γρηγορίου	873
Σεπτ.	Ἐκλογὴ μ. Πισιδίας Ἰωακείμ	874
Νοεμ. 3	Ἐκλογὴ μ. Λήμνου Φιλοθέου	488

1662

Φεβρ.	Ἐκλογὴ μ. Μηδείας Δανιὴλ	555
Ἰούν.	Ἐκλογὴ πατρχ. Διονυσίου Γ'	106,754
Ἰουν. 11	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Μητροφάνους	858
* Ἰουλ. 12	Ἐκλογὴ μ. Νικαίας Δαμασκηνοῦ	861
Ἰουλ. 24	Ἐκλογὴ μ. Ἀγχιάλου Καλλίστου	755
Αὐγ.	Καθαίρεσις μ. Χίου Θεοφάνους	567
Αὐγ.	Ὑπόσχεσις τοῦ ἀρχπ. Καρπάθου Ἀθανασίου γιὰ τὴν καταβολὴ ἐκκλησιαστικῶν δοσιμμάτων	743
Αὐγ. 9	Ἐκλογὴ μ. Λαρίσης Διονυσίου	756
[Αὐγ. 9]	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Λαρίσης Διονυσίου	757
Αὐγ. 26	Ὁμολογία πίστεως τοῦ πρώην Ἀχριδῶν Ἰγνατίου ὅταν ἀναλαμβάνει «προεδρικῶς» τὴ μ. Χίου	107
Ὀκτ.	Ἀφιερώματα πατρχ. Διονυσίου Γ' στὸν πατριαρχικὸ ναὸ	108

1663

[Μάιος]	Λύσεις ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων	1064
Ὀκτ.	Ἐκλογὴ μ. Σελευκείας Ματθαίου	110
Δεκ.	Ἐνωση μ. Ζιγνῶν καὶ Νευροκοπίου μετὰ τὴ μ. Φιλίππων καὶ Δράμας	111
Δεκ. 6	Ἐκλογὴ Γερμανοῦ ὡς μ. Φιλίππων καὶ Δράμας - Ζιγνῶν καὶ Νευροκόπου	112
—	Προσδιορισμὸς ἐκκλησιαστικῶν δικαιομάτων ἐπ. Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου Ἀθανασίου	109

1664

Ἀπρ. 22	Ἐγγραφή παραιτήσεως καὶ ὑπόσχεση τοῦ πρώην μ. Χίου Θεοφάνους	113
Σεπτ.	Ἑπαγωγὴ ἐπαρχίας Τιμαρόβου ὑπὸ τῇ δικαιοδοσίᾳ μ. Προϊλάβου	116
—	Ἐπιβεβαίωση ἐνώσεως χωριῶν μετὰ τὴν ἐπ. Χειμάρρας	516

1665

Μάιος	Ἀπόφαση γιὰ τὴν ἀντικατάσταση τοῦ ἀρχπ. Καρπάθου Ἀθανασίου	114
Μάιος	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στὸν ν. Ἀγ. Θεοδώρων στὴν Ἀττάλεια	115
Ἰούν.	Ἐπικύρωση πωλήσεως ἐλαυοκτῆματος στὴ μν. Γηροκομείου	117
Ἰουλ. 13	Μείωση δοσιμάτων ἀρχπ. Καρπάθου	723
Νοέμ.	Καθαίρεση μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Θεοφάνους	118
Νοέμ.	Ἀποπομπὴ πατρχ. Ἀλεξανδρείας Παϊσίου	187
Νοεμ. 3	Ἀπόφαση γιὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ μ. Τραπεζοῦντος Φιλοθέου	1047
Νοεμ. 3	Ἐκλογὴ μ. Τραπεζοῦντος Ἰωάννη	1048
* Νοεμ. 14	Ἐπιβεβαίωση καταβολῆς ἐκτάκτου εἰσφορᾶς ἀρχιερέων	278

1666

Ἰαν.	Καθαίρεση μ. Ἰωαννίνων Καλλινίκου	119
—	Ἐνωση μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων μετὰ τὴ μ. Ἀμασείας	120
—	Καθαίρεση μ. Θηβῶν Ἰεζεκιήλ	121
—	Καθαίρεση ἀρχπ. Σάμου Νεοφύτου	122
—	Καθαίρεση ἀρχπ. Ἀνδρου Αὐξεντίου	123

1667

Μάιος	Καθαίρεση μ. Παρναξίας Μακαρίου	626
Μαΐου 15	Παραίτηση μ. Μελενίκου Γρηγορίου	575
Ἰουν. 5	Ἐκλογὴ μ. Παρναξίας Θεοφάνους	628

1668

Ἰαν. 5	Ἐκλογὴ πατρχ. Μεθοδίου Γ'	126
Σεπτ. 22	Ἀνακοίνωση ἐνεργειῶν τῶν μοναχῶν τοῦ Σινᾶ πρὸς τὸν πατρχ. Ἱεροσολύμων σχετικὰ μετὰ τὸν ἡγούμενό τους Ἀνανία	1058
Νοεμ. 7	Ἐκλογὴ μ. Κορίνθου Καλλίστου	185
—	Ἀπειλὴ ἐπιτιμίων ἐναντίον τοῦ ἐπ. Σινᾶ Ἀνανία	1057

1669

Ἰαν. 23	Ἐκλογὴ πατρχ. Ἱεροσολύμων Δοσιθέου	127
Σεπτ.	Καθαίρεση μ. Ναυπλίου καὶ Ἀργους Γερασίμου	128

1670

Μαΐου 13	Ὁμολογία πίστεως τοῦ «μεγάλου θεολόγου» Παριώνος Κιγάλα	131
Δεκ.	Ἀπόφαση γιὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ μ. Βιδίνης Λαυρεντίου	129

1671

* [Ἰαν.]	Καθαίρεση μ. Βιζύης Δανιήλ	132
----------	----------------------------	-----

Μαρτ. 11	Ἐκλογὴ μ. Θεσσαλονίκης Ἀναστασίου	339
Ἀπρ. 7	Ἐκλογὴ μ. Χαλκηδόνος Ἱερεμίας	274
[α. Σεπτ. 7]	Ἀπόφραση γιὰ τὴν ἔξωση τοῦ καθηρημένου ἡδὴ μ. Εὐρίπου Γρηγορίου	133
Νοεμ. 8	Ἐκλογὴ πατρχ. Διονυσίου Δ'	135
1672		
Ἰαν.	Καθαίρεση μ. Γάνου καὶ Χώρας Χριστοφόρου	136
Ἰαν.	Ἀποκρίσεις τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας περὶ τῶν μυστηρίων	137
Ἰούν.	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στοὺς ν. Ἀγ. Ματθαίου στὸν Χάνδακα καὶ Ἀγ. Ἀποστόλων στὸ Ριζόκαστρο	138
* Αὐγ. 28	Αἴτημα γιὰ παρέμβαση τοῦ πατρχ. στὰ τοῦ θρόνου Ἀντιοχείας	141
Σεπτ.	Διορισμὸς ἐπιτρόπων στὴ μν. Θεοτόκου στὸν Μαῦρο Μόλο	547
Ὀκτ.	Διάθεση μέρους τῶν ἐκκλησιαστικῶν δοσιμάτων ὑπὲρ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ	140
Νοέμ.	Καθαίρεση πατρχ. Ἀντιοχείας Κυρίλλου	142
Νοέμ.	Ἐκλογὴ πατρχ. Ἀντιοχείας Νεοφύτου	143
Δεκ.	Συγχώρεση καὶ ἀποκατάσταση ἀρχπ. Κύπρου Νικηφόρου	144
Δεκ.	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. Κύρκου	145
1673		
Ἰούν.	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας ν. Ἀγίων Θεοδώρων στὴν Ἀττά- λεια	139
Ἰουλ.	Συσπείρωση τῆς συνόδου ἑναντι παρὰ τοῦ πατριαρχικῆς ἐκ- λογῆς	146
Ἰουλ.	Καθαίρεση μ. Παροναξίας Μελετίου	147
Αὐγ.	Καθαίρεση πατρχ. Διονυσίου Δ'	758
Αὐγ.	Ἐκλογὴ μ. Γοῦθας Μεθοδίου	762
Αὐγ. 14	Ἐκλογὴ πατρχ. Γερασίου Β'	760
Αὐγ. 16	Ἐκλογὴ μ. Τορνόβου Ἰεζεκιήλ	761
Σεπτ. 11	Ἐκλογὴ μ. Δέρκων καὶ Νεοχωρίου Μακαρίου	764
Σεπτ. 26	Ἐκλογὴ ἐπ. Ἀγαθουπόλεως Λαυρεντίου	763
Ὀκτ.	Παραίτηση τοῦ μ. Φιλίππων καὶ Δράμας - Ζιχνῶν καὶ Νευ- ροκοπίου Γερμανοῦ	767
Δεκ. 21	Ἐκλογὴ μ. Πισιδίας Κυρίλλου	765
1674		
Μάρτ.	Καθαίρεση μ. Δρύστρας Μακαρίου	847
Μαρτ. 13	Ἐκλογὴ μ. Φιλίππων καὶ Δράμας - Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου Νεοφύτου	766
Μαρτ. 14	Ἐκλογὴ μ. Βιζύης Γερασίου	768
Μαρτ. 21	Ἐκλογὴ μ. Δρύστρας Διονυσίου	846
Ἀπρ.	Ἐκλογὴ μ. Π. Πατρῶν Παρθενίου	770
* Ἰουν. 5	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Σίφνου Τιμοθέου	849
Ἰουλ.	Καθαίρεση μ. Λακεδαιμονίας Θεοδωρήτου	607
Ἰουλ. 14	Ἐκλογὴ μ. Λακεδαιμονίας Κυρίλλου	609
Ἰουλ. 24	Ἐκλογὴ μ. Εὐχαΐτων Ἰωάσαφ	610
Αὐγ.	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Καρπάθου Μακαρίου	556

Αύγ. 15	Ἐκλογὴ μ. Βάρνης Μακαρίου	611
Ὁκτ.	Ἐκλογὴ μ. Λακεδαιμονίας Ἰωάσαφ	613
Ὁκτ.	Καθαίρεση μ. Καισαρείας Καππαδοκίας Γρηγορίου	836
Ὁκτ. 5	Ἐκλογὴ μ. Καισαρείας Καππαδοκίας Γερμανοῦ	837
—	Καθαίρεση μ. Π. Πατρῶν Δανιὴλ	769
1675		
Ἀπρ. 3	Ἐκλογὴ μ. Λευκάδος Θεοκλήτου	633
Ἀπρ. 19	Ἐκλογὴ ἐπ. Σκύρου Μεθοδίου	576
Ἀπρ. 29	Ἐκλογὴ ἐπ. Μυριοφύτου καὶ Περιστασσεως Θεοδοσίου	581
Μάιος	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στή μν. Ἰβήρων	245
Μάιος	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στή μν. Θεοτόκου στήν Ἡπόλυβο	262
Μάιος	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στή μν. Ταξιάρχου στήν ἐπ. Ἱερά- πετρας	264
Ἰουν. 19	Ἐκλογὴ ἐπ. Ταλαντίου Μητροφάνους	577
* Ἰουλ.	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στή μν. Ἀγ. Γεωργίου στή Χίο	268
Ἰουλ. 9	Ἐκλογὴ μ. Μηδείας Λαυρεντίου	614
Αύγ. 12	Ἐκλογὴ ἐπ. Μετρῶν καὶ Ἀθύρων Ραφαὴλ	615
Ὁκτ.	Παραχώρηση ἐξαρχιῶν Ὁρφανίου καὶ Καβάλας στὸν πρῶην μ. Φιλίππων καὶ Δράμας Γερμανοῦ	280
Νοέμ.	Ἐκλογὴ ἐπ. Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου Θεοφάνους	617
1676		
Ἰαν. 28	Ἐκλογὴ μ. Πισιδίας Λεοντίου	579
Φεβρ. 1	Ἐκλογὴ μ. Νικαίας Σωφρονίου	549
Φεβρ. 12	Ἐκλογὴ μ. Θηβῶν Ἰεζεκιὴλ	631
Ἀπρ.	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στή μν. τοῦ Ἐσταυρωμένου στήν Κρήτη	659
Μάιος	Καθαίρεση μ. Καισαρείας Καππαδοκίας Γερμανοῦ	677
Μαΐου 2	Ἐκλογὴ μ. Χίου Γρηγορίου	675
Μαΐου 20	Ἐκλογὴ μ. Βιδίνης Τιμοθέου	646
Ἰούν.	Ἐπιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. Τατάρνας	657
Ἰουλ. 6	Ἐκλογὴ μ. Ἀθηνῶν Ἰακώβου	635
Αύγ.	Ἵπόσχεση ὑποψηφίου ἀρχπ. Ἀχριδῶν Μελετίου	149
Αύγ.	Ἀπονομὴ ἐξαρχίας στὸν μέγα «ἐταιρειάρχην» τῆς Μ. Ἐκκλη- σίας Δημήτριου	651
Σεπτ.	Ἐπικύρωση προσφορᾶς κεριῶν ὑπὲρ τῶν φυλακισμένων στήν ΚΠολη	125
Σεπτ.	Ἵπαγωγή μν. Ἀγ. Παρασκευῆς στή Φιλιπούπολη ὑπὸ τῇ μν. Διονυσίου τοῦ Ἀγίου Ὁρους	148
Σεπτ. 30	Ἀκύρωση τοῦ πρώτου γάμου τοῦ Βασιλάκη τοῦ Στέριου	328
Ὁκτ.	Συγκρότηση ἑμελοῦς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς στὸ πατρι- αρχεῖο ΚΠόλεως	151
Ὁκτ.	Ἐπιβεβαίωση ἀνακηρύξεως μν. Ταξιάρχῶν στή Μολδοβλα- χία ὡς μετοχίου τοῦ Παναχίου Τάφου	152
* Ὁκτ.	Ἀναίρεση τῆς καθαιρέσεως τοῦ πατρχ. Διονυσίου Δ'	759
Ὁκτ. 24	Ἐκλογὴ ἀρχπ. Ἀχριδῶν Μελετίου	150
[α. Νοεμ. 1]	Καθαίρεση ἐπ. Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτων Φιλοθέου	585

Νοέμ.	Ρύθμιση ζητημάτων μν. 'Αγ. Θεοδώρων στὰ Σέρβια	153
Νοεμ. 1	'Εκλογή ἐπ. Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτων 'Αθανασίου	587
1677		
'Ιαν.	'Υπόσχεση πρώην πατρχ. Παρθενίου Δ'	155
'Ιαν.	'Υπόσχεση πρώην πατρχ. Γερασίου Β'	156
Φεβρ.	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. Ταξιαρχῶν στὴν Οὐγγροβλαχία	158
Φεβρ.	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. 'Αγ. 'Αποστόλων στὸ Βουκουρέστι	159
Μάρτ.	Παραχώρηση τῆς ἀρχπ. "Ανδρου προεδρικῶς στὸν πρώην πατρχ. Γεράσιμο Β'	157
Μάρτ.	'Απονομή στρπγ. ἀξίας στὸ ν. 'Αγ. 'Αναστασίας στὸ "Άγιο Όρος	161
Μάρτ.	'Απονομή στρπγ. ἀξίας στὸ μνδ. Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴν ἐπαρχία Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου	190
* Μάιος	Καθαίρεση πρώην πατρχ. Γερασίου Β'	164
Μάιος	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. Θεοτόκου στὴν ἐπ. 'Ωλένης	458
'Ιούλ.	'Υπαγωγή τοῦ ν. 'Αγ. Παρασκευῆς στοὺς 'Επιβάτες στὴ μ. Σηλυβρίας	162
'Οκτ. 13	'Εκλογή μ. Γαγγρῶν καὶ Νεοκαισαρείας 'Αρσένιου	590
Νοέμ.	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας τῆς μν. τῶν 'Αγ. 'Αναργύρων στὴν 'Αθήνα	459
—	Καθαίρεση μ. Νεοκαισαρείας Κυρίλλου	588
1678		
'Ιαν.	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας τῆς μν. 'Αγίων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου στὴ Χίο	154
'Ιαν.	Καθαίρεση μ. Σοφίας Δανιὴλ	163
'Ιαν.	Καθαίρεση ἀρχπ. Σίφνου Τιμοθέου	165
Μαρτ. 8	'Εκλογή ἐπ. Δημητριάδος 'Ιωαννικίου	642
'Ιούν.	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. Καισαριανῆς στὴν 'Αθήνα	166
'Ιούν.	'Επιβεβαίωση στρπγ. ἀξίας μν. Θεοτόκου Πεντέλης	716
'Ιούλ.	'Ανάθεση ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως ἀρχπ. Λευκάδας στὸν μοναχὸ Νεκτάριο	667
'Ιούλ.	"Ενωσις τῆς μ. Καφᾶ καὶ Φούλλων μετὰ τὴ μ. Γοτθίας	168
Σεπτ.	'Απαλλαγή μν. 'Αγ. 'Ερμούλου στὴν Προϊκόννησο ἀπὸ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δοσίματα	134
Νοεμ. 1	'Απονομή στρπγ. ἀξίας στὸ μνδ. Ταξιαρχῶν στὴν "Ιμβρο	160
1680		
'Απρ. 15	Παράκληση ἀρχπ. Κασσανδρείας Μελετίου	671
'Ιουν. 5	'Εκλογή ἀρχπ. Κασσανδρείας Μελχισεδεκ	643
'Ιουλ. 28	'Εκλογή μ. Σοφίας Κυρίλλου	738
Δεκ.	'Εκλογή ἀρχπ. Σάμου Δωροθέου	647
Δεκ. 15	'Εκλογή ἐπ. Πρεσλάβας Νεκταρίου	560
1684		
'Ιούλ.	'Επιβεβαίωση ὑπαγωγῆς ἐξαρχίας 'Ινέου ὑπὸ τὴ μ. Νεοκαισαρείας	130

[Κατὰ προσέγγιση χρονολογούμενα καὶ ἀχρονολόγητα]

1572-1595	Δωρεὰ σκευῶν καὶ κτημάτων πρὸς τὴ Μ. Ἐκκλησίᾳ [ἐπὶ Ἱερεμίου Β']	776
post 1600	Ὑπόσχεσις ὑπακοῆς τοῦ δικαιοφύλακος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Θεοδοσίου Ζυγομαλά	546
1601-1612	Καταχύρωση περιουσιακοῦ στοιχείου τοῦ Ἰωάννη Χρυσοβελόνῃ στὴ Χίο [ἐπὶ Νεοφύτου Β']	790
1601-1612	Ἐντολὴ διερευνήσεως κατηγορίας περὶ καταχρήσεως κοινω- τικῶν χρημάτων [ἐπὶ Νεοφύτου Β']	797
1603-1607	Ὑπόσχεσις ὑπακοῆς ἀδελφῶν μ. Ν. Πατρῶν [ἐπὶ Ραφαήλ Β']	545
1607-1612 [;]	Ἀναφορά τοῦ μ. Μηθύμνης Γρηγορίου γιὰ τὴ νομιμότητα συνοικεσίας [ἐπὶ Νεοφύτου Β';]	783
1607-1612	Ἀφορισμὸς τοῦ ρεῖζῃ Γεωργίου γιὰ τὴ διάλυση νομίμου συνοικεσίας [ἐπὶ Νεοφύτου Β']	784
1607-1612	Γνωστοποίηση τῆς ἀθωώσεως τοῦ ἐπ. Δρυϊνουπόλεως Νεο- φύτου [ἐπὶ Νεοφύτου Β']	526
1607-1612	Ἀπειλὴ ἀφορισμοῦ ἐναντίον τῶν μοναχῶν μν. Λουκοῦς γιὰ κτηματικὴ διαφορὰ [ἐπὶ Νεοφύτου Β']	817
1612-1620	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στὸν ν. Ἀγίου Ἰωάννου στὴ Στυλίδα [ἐπὶ Τιμοθέου Β']	460
1612-1620	Ἀναγνώρισις Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ ὡς νομίμου κυρίου κτη- μάτων καὶ λύσις τοῦ ἐναντίον του ἀφορισμοῦ [ἐπὶ Τιμοθέου Β']	885
1620-1638 [;]	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στὴ μν. τοῦ Ἀγ. Νικολάου στὴν ἐπ. Ρέοντος [ἐπὶ Κυρίλλου Α';]	856
1633-1639	Ἐπιτίμιο ἐναντίον τοῦ πρωτοσύγκελλου Παρθενίου στὴ μ. Κυζίκου [ἐπὶ Κυρίλλου Β']	883
post 1640	Ἀδεια γάμου στὸν Εὐστάθιο γιὰ τοῦ Δήμου	235
1646-1656	Ὑπόσχεσις ἀδελφῶν μ. Μετρῶν [ἐπὶ Ἰωαννικίου Β']	1001
1665-1667	Ἀπονομὴ στρπγ. ἀξίας στὸ μνδ. Μεταμορφώσεως στὸν Ἅγιο Εὐστράτιο [ἐπὶ Παρθενίου Δ']	124
	Ἀδεια χειροτονίας στὸν Μανόλη Μουλλῇ	502
	Ὁμολογία πίστεως ἀδελφῶν ὑποψηφίου μητροπολίτου	169
	Ὁμολογία πίστεως τοῦ ὑποψηφίου μ. Ρόδου Παχωμίου	485
	Ὑπόσχεσις ἱερδν. Μισαήλ γιὰ εὐπρεπὴ συμπεριφορὰ	544

Δ' Χρονολογικὸς πατριαρχιῶν

31 Δεκεμβρίου 1522 - 13 Ἰανουαρίου 1546	Ἱερεμίας Α'
[...]	
θέρος 1556 - Ἰανουάριος 1565	Ἰωάσαφ Β'
Ἰανουάριος 1565 - 4 Μαΐου 1572	Μητροφάνης Γ'
5 Μαΐου 1572 - μέσα Νοεμβρίου 1579	Ἱερεμίας Β'
[...]	
μέσα Νοεμβρίου 1579 - 9 Αὐγούστου 1580	Μητροφάνης Γ'
Αὐγουστος 1580 - τέλη Φεβρουαρίου 1584	Ἱερεμίας Β'
[...]	
16 Φεβρουαρίου 1585 - Μάιος 1586	Θεόκλητος Β'
[...]	
Ἀπρίλιος 1587 - τέλη 1595	Ἱερεμίας Β'
[...]	
Ἀπρίλιος 1598 - Δεκέμβριος 1601	Ματθαῖος Β'
Δεκέμβριος 1601 - ἀρχὲς Ἰανουαρίου 1603	Νεόφυτος Β'
Φεβρουάριος 1603 - ἀρχὲς Ὀκτωβρίου 1607	Ραφαήλ Β'
15 Ὀκτωβρίου 1607 - Οκτώβριος 1612	Νεόφυτος Β'
[...]	
Νοέμβριος 1612 - 3 Σεπτεμβρίου 1620	Τιμόθεος Β'
4 Νοεμβρίου 1620 - 12 Ἀπριλίου 1623	Κύριλλος Α'
12 Ἀπριλίου - 18 Ἰουνίου 1623	Γρηγόριος Δ'
18 Ἰουνίου - 22 Σεπτεμβρίου 1623	Ἀνθίμος Β'
22 Σεπτεμβρίου 1623 - 4 Ὀκτωβρίου 1633	Κύριλλος Α'
4 - 11 Ὀκτωβρίου 1633	Κύριλλος Β'
11 Ὀκτωβρίου 1633 - 25 Φεβρουαρίου 1634	Κύριλλος Α'
25 Φεβρουαρίου - ἀρχὲς Ἀπριλίου 1634	Ἀθανάσιος Β'
ἀρχὲς Ἀπριλίου 1634 - ἀρχὲς Μαρτίου 1635	Κύριλλος Α'
ἀρχὲς Μαρτίου 1635 - μέσα Ἰουνίου 1636	Κύριλλος Β'
μέσα Ἰουνίου 1636 - 5 Μαρτίου 1637	Νεόφυτος Γ'
5 Μαρτίου 1637 - 20 Ἰουνίου 1638	Κύριλλος Α'
20 Ἰουνίου 1638 - τέλη Ἰουνίου 1639	Κύριλλος Β'
1 Ἰουλίου 1639 - ἀρχὲς Σεπτεμβρίου 1644	Παρθένιος Α'
8 Σεπτεμβρίου 1644 - 16 Νοεμβρίου 1646	Παρθένιος Β'
16 Νοεμβρίου 1646 - 29 Ὀκτωβρίου 1648	Ἰωαννίκιος Β'

Παραλείπονται οἱ πατριαρχίαι στὴ διάρκεια τῶν ὁποίων δὲν ἔχουν ἐκδοθεῖ ἡ καταχω-
ριστὴ ἰδιωτικὰ κείμενα στὸν «Ἱερὸν Κώδικα».

29 'Οκτωβρίου 1648 - 16 Μαΐου 1651	Παρθένιος Β'
άρχες 'Ιουνίου 1651 - μέσα 'Ιουνίου 1652	'Ιωαννίνιος Β'
[...]	
τέλη 'Ιουνίου - 'Ιούλιος 1652 (για 15 ημέρες)	'Αθανάσιος Β'
άρχες 'Ιουλίου 1652 - άρχες 'Απριλίου 1653	Πάϊσιος Α'
άρχες 'Απριλίου 1653 - άρχες Μαρτίου 1654	'Ιωαννίνιος Β'
[...]	
τέλη Μαρτίου 1654 - Μάρτιος 1655	Πάϊσιος Α'
Μάρτιος 1655 - 26 'Ιουλίου 1656	'Ιωαννίνιος Β'
26 'Ιουλίου 1656 - 24 Μαρτίου 1657	Παρθένιος Γ'
23 - 30 'Απριλίου 1657	Γαβριήλ Β'
1 Μαΐου 1657 - τέλη 'Ιουνίου 1662	Παρθένιος Δ'
29 'Ιουνίου 1662 - 21 'Οκτωβρίου 1665	Διονύσιος Γ'
21 'Οκτωβρίου 1665 - 9 Σεπτεμβρίου 1667	Παρθένιος Δ'
[...]	
5 'Ιανουαρίου 1668 - άρχες Μαρτίου 1671	Μεθόδιος Γ'
άρχες Μαρτίου - 7 Σεπτεμβρίου 1671	Παρθένιος Δ'
8 Νοεμβρίου 1671 - 14 Αύγουςτου 1673	Διονύσιος Δ'
14 Αύγουςτου 1673 - Δεκέμβριος 1674	Γεράσιμος Β'
1 'Ιανουαρίου 1675 - 19 'Ιουλίου 1676	Παρθένιος Δ'
29 'Ιουλίου 1676 - 2 Αύγουςτου 1679	Διονύσιος Δ'
[...]	
10 Αύγουςτου 1679 - 30 'Ιουλίου 1682	'Ιάκωβος
[...]	
10 Μαρτίου 1684 - 20 Μαρτίου 1685	Παρθένιος Δ'

Πηγή: Χ. ΠΑΤΡΙΝΕΛΗΣ, Χρονολογικός κατάλογος πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως, *Ίστορία του Ἑλληνικοῦ Ἔθνους*, τ. 10, Ἀθήνα 1974, 102· τ. 11, Ἀθήνα 1975, 129.

Ε' Τὰ κείμενα τοῦ «Ἱεροῦ Κώδικος» κατὰ πατριάρχες

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Β'

α' 25 Φεβρ. - ἀρχὴς Ἀπρ. 1634: 964
β' τέλη Ἰουν. - Ἰουλ. 1652 (γινὰ 15 ἡμέρες): 672

ΑΝΘΙΜΟΣ Β'

18 Ἰουν. - 22 Σεπτ. 1623: 391*, 395*, 480*, 832, 852, 888, 889, 891, 892, 893, 894, 925

ΓΑΒΡΙΗΛ Β'

23 - 30 Ἀπρ. 1657: 747, 748, 749

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β'

14 Αὐγ. 1673 - Δεκ. 1674: 556, 607, 609, 610, 611, 613, 760, 761, 762*, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 836, 837, 846, 847, 849

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ'

12 Ἀπρ. - 18 Ἰουν. 1623: 391*, 395*, 467, 468, 469, 472, 474, 476, 479

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ'

29 Ἰουν. 1662 - 21 Ὀκτ. 1665: 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 516, 567, 723, 743, 754, 755, 756, 757, 861

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ'

α' 8 Νοεμβρ. 1671 - 14 Αὐγ. 1673: 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 547, 758
β' 29 Ἰουλ. 1676 - 2 Αὐγ. 1679: 125, 134, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 190, 328, 458, 459, 585, 587, 588, 590, 642, 651, 667, 759

ΘΕΟΔΗΠΤΟΣ Β'

16 Φεβρ. 1585 - Μάιος 1586: 531

ΙΑΚΩΒΟΣ

α' 10 Αὐγ. 1679 - 30 Ἰουλ. 1682: 560, 643, 647, 671, 738

ΙΕΡΕΜΙΑΣ Α'

31 Δεκ. 1522 - 13 Ἰαν. 1546: 779

ΙΕΡΕΜΙΑΣ Β'

α' 5 Μαΐου 1572 - μέσος Νοεμβρ. 1579: 775, 776*, 1052, 1053, 1056
β' Αὐγ. 1580 - τέλη Φεβρ. 1584: 1050, 1051
γ' Ἀπρ. 1587 - τέλη 1595: 777, 1054, 1055

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Β'

α' 16 Νοεμβρ. 1646 - 29 'Οκτ. 1648: 256, 257, 258, 259, 260, 261, 263, 265, 267, 269, 270, 271, 272, 273, 275, 277, 279, 281, 282, 283, 284, 285, 299, 300, 301, 302, 311, 312, 313, 313α, 578, 580, 582, 584, 586, 589, 591, 594, 595, 596, 1001*, 1031

β' άρχής 'Ιουν. 1651 - μέσα 'Ιουν. 1652: 227*, 325, 327, 329, 332, 621, 623, 624, 625, 627, 630, 632, 634, 636, 637, 638, 640, 641, 644, 645, 648, 649, 650, 652, 653, 654, 655, 656, 658, 661, 662, 663, 664, 666, 669, 718, 1001*

γ' άρχής 'Απρ. 1653 - άρχής Μαρτ. 1654: 170, 188, 189, 215, 220, 266, 304, 326, 330, 331, 343, 344, 345, 347, 682, 683, 684, 685, 686, 688, 689, 690, 691, 693, 694, 695, 700, 709, 1001*

δ' Μάρτ. 1655 - 31 'Ιουλ. 1656: 183, 184, 186, 286, 316, 318, 319, 321, 548, 600, 601, 665, 696, 706, 721, 725, 726, 729, 730, 731, 732, 734, 735, 736, 737, 739, 740, 742, 744, 746, 750, 1001*

ΙΩΑΣΑΦ Β'

θέρως 1556 - 'Ιαν. 1565: 773, 774

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Α'

β' 4 Νοεμβρ. 1620 - 12 'Απρ. 1623: 253, 348, 461, 465, 466, 475, 490, 504, 851, 853, 854, 856*, 857, 866, 886, 902, 918, 922, 923, 924, 1062

γ' 22 Σεπτ. 1623 - 4 'Οκτ. 1633: 349, 350, 446, 448, 452, 455, 457, 462, 470, 471, 473, 477, 480*, 481*, 482, 484*, 486, 489, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 856*, 860, 862, 863, 864, 865, 867, 868, 869, 870, 871, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 890, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 919, 920, 921, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939*, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 951, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 961*, 965, 987, 988, 1060, 1061, 1063*

δ' 11 'Οκτ. 1633 - 25 Φεβρ. 1634: 917, 939*, 952, 960, 961*, 966*, 969*, 970*

ε' άρχής 'Απρ. 1634 - άρχής Μαρτ. 1635: 463, 464, 856*, 882, 939*, 966*, 967, 968, 969*, 970*

ς' 5 Μαρτ. 1637 - 20 'Ιουν. 1638: 507, 509, 856*, 939*, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1002, 1005, 1010, 1020

ΚΥΡΙΑΛΟΣ Β'

α' 4-11 'Οκτ. 1633: 883*

β' άρχής Μαρτ. 1635 - μέσα 'Ιουν. 1636: 487, 883*, 963, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978*, 979, 980

γ' 20 'Ιουν. 1638 - τέλη 'Ιουν. 1639: 478, 883*, 978*, 1006, 1007, 1008, 1009, 1011, 1012, 1013*, 1014, 1015, 1016, 1018, 1019, 1021

ΜΑΤΘΑΙΟΣ Β'

β' 'Απρ. 1598 - Δεκ. 1601: 252, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 519, 520, 541, 546*

ΜΕΘΟΔΙΟΣ Γ'

5 'Ιαν. 1668 - άρχής Μαρτ. 1671: 126, 127, 128, 129, 131, 132, 185, 1057

ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ Γ'

α' 'Ιαν. 1565 - 4 Μαΐου 1572: 794, 1049

β' μέσα Νοεμβρ. 1579 - 9 Αύγ. 1580: 778, 802

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Β'

α' Δεκ. 1601 - αρχές 'Ιαν. 1603: 367, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 385, 386, 521, 523, 529, 530, 532, 534, 535, 542*, 790*, 797*
 β' 15 'Οκτ. 1607 - 'Οκτ. 1612: 437, 438, 439, 440, 441, 443, 444, 445, 501, 503, 505, 506, 510, 526, 781, 782, 783*, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790*, 791, 792, 793, 796, 797*, 798, 799, 800, 801, 803*, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824

ΝΕΟΦΥΤΟΣ Γ'

μέσα 'Ιουν. 1636 - 5 Μαρτ. 1637: 884, 887, 949, 962, 981, 982, 983, 984, 986

ΠΑΓΣΙΟΣ Α'

α' αρχές 'Ιουλ. 1652 - αρχές 'Απρ. 1653: 227*, 276, 333, 335, 336, 337, 338, 340, 341, 342, 629, 673, 676, 679, 680
 β' τέλη Μαρτ. 1654 - Μάρτ. 1655: 171, 172, 174, 175, 176, 177, 180, 181, 182, 249, 306, 307, 698, 702, 704, 705, 710, 712, 714, 716, 727, 728

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Α'

1 'Ιουλ. 1639 - αρχές Σεπτ. 1644: 191, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 211, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 221, 222, 838, 950, 985, 1003, 1004, 1017, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1059

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Β'

α' 8 Σεπτ. 1644 - 16 Νοεμβρ. 1646: 208, 223, 224, 225, 226, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 236, 237, 238, 239, 240, 242, 243, 244, 246, 247, 248, 254, 255, 291, 292, 293, 310, 558, 559, 561, 562, 564, 565, 566, 568, 569, 570, 571, 572, 574, 1040
 β' 29 'Οκτ. 1648 - 16 Μαΐου 1651: 218, 241, 287, 288, 289, 290, 294, 295, 296, 297, 298, 303, 305, 308, 309, 315, 317, 320, 322, 324, 597, 599, 602, 604, 605, 606, 608, 612, 616, 618, 619, 620, 622, 674

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Γ'

26 'Ιουλ. 1656 - 24 Μαρτ. 1657: 195, 551, 554, 701, 707, 708, 745, 751, 752, 753

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Δ'

α' 1 Μαΐου 1657 - τέλη 'Ιουν. 1662: 173, 178, 179, 314, 323, 346, 488, 550, 552, 553, 555, 557, 573, 583, 592, 593, 598, 603, 639, 660, 668, 670, 678, 681, 687, 692, 697, 699, 703, 711, 713, 715, 717, 719, 720, 722, 724, 733*, 741, 771*, 840, 850, 858, 872, 873, 874, 1046
 β' 21 'Οκτ. 1665 - 9 Σεπτ. 1667: 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 187, 563, 575, 626, 628, 1047, 1048
 γ' αρχές Μαρτ. - 7 Σεπτ. 1671: 133, 274, 339
 δ' 1 'Ιαν. 1675 - 19 'Ιουλ. 1676: 245, 262, 264, 268, 278, 280, 549, 576, 577, 579, 581, 614, 615, 617, 631, 633, 635, 646, 657, 659, 675, 677
 ε' 10 Μαρτ. 1684 - 20 Μαρτ. 1685: 130

ΤΙΜΟΘΕΟΣ Β'

Νοέμβρ. 1612 - 3 Σεπτ. 1620: 250, 351, 352, 442, 447, 449, 450, 451, 453, 454, 456, 460, 483, 772, 811, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 833, 834, 835, 839, 841, 842, 843, 844, 845, 848, 855, 885

ΡΑΦΑΗΛ Β'

Φεβρ. 1603 - ἀρχὴς Ὀκτ. 1607: 251, 384, 387, 388, 389, 390, 392, 393, 394, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425*, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 508, 511, 512, 513, 514, 515, 517, 518, 522, 524, 525, 527, 528, 533, 536, 537, 538, 539, 540, 542*, 543, 545, 780, 795, 859

ΑΔΗΛΩΝ

169, 235, 334, 485, 502, 544

ς " Άλλα χειρόγραφα και κώδικες που χρησιμοποιούνται ή αναφέρονται

ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ

Mv. Βατοπεδίου, 227 (olim 202)	60, 61
Mv. Διονυσίου, 207	6
Mv. Ίβήρων, 381	6, 48
270	(56)
731	626
Mv. Καρακάλου, 157	(56)
Mv. Κουτλουμουσίου, 56	87
(Σκήτη Άγίου Παντελεήμονος, II)	(56)
Mv. M. Λαύρας, Z 64	6, 97
Ω 96	(56)

ΑΓΚΥΡΑ

Türk Tarih Kurumu (Τουρκική Ίστορική Έταιρεία), ΕΦΣΚ II	777
---	-----

ΑΘΗΝΑ

Έθνική Βιβλιοθήκη, 1429	73
1474	1055
ΜΠΤ 4	811
ΜΠΤ 90	1065-1069
ΜΠΤ 167	40
ΜΠΤ 276	137
Άκαδημία Αθηνών (χφ olim Κολυβά 8)	58
Ίδιωτική Βιβλιοθήκη (χφ olim Γερασίου Αργολίδος)	20, 21, 24, 55, 56, 72, 100, 104, 105

ΑΙΓΙΟ

Μονή Ταξιαρχών, 9	13
-------------------------	----

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Βιβλιοθήκη του Πατριαρχείου, 286[=288] (911)	40, 73, 85
Κώδιξ Α' Γάμων	253
Χφ Άλεξανδρείας Θεοφίλου	137
Χφ Άλεξανδρείας Ιωαννικίου	332

BATIKANO

Biblioteca Apostolica, Gr. 733	87
Gr. 827	86
Gr. 1176	93
Gr. 1951	87
Gr. 2408	22
Gr. 2410	14, 15, 16, 89, 91

ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Deutsche Staatsbibliothek, *Phillips 98* 50

ΒΙΕΝΝΗ

Nationalbibliothek, *Hist. gr. 7* 86
Jur. gr. 5 43, 46, 47, 48, 49
Jur. gr. 11 8, 61, 86
Jur. gr. 16 6
Phil. gr. 304 6
Theol. gr. 19 (olim *LXXXIX*) 7

ΒΟΛΦΕΝΜΙΥΤΤΕΛ

Herzog August-Bibliothek, *713 (Helmstedt 663)* 5, 17

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ

Ἑλληνική Σχολή, *119* (55)

ΔΡΑΜΑ

Μν. Κοσνίτσας (Εικοσιφονίσσης), βλ. ΣΟΦΙΑ

ΕΣΚΟΡΙΑΛ

Biblioteca de El Escorial, *II.X.14* 17

ΙΕΡΟΣΟΛΥΤΑ

Ὁρθόδοξον Πατριαρχεῖον, *141* 250, 251, 252, 253, 254, 255, 312

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Ἀρχιεπισκοπικὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, *Κῶδιξ Α'* passim
Α' Κῶδιξ Κριτίον (ὁ λεγόμενος καὶ *Φωτίον Κυπρίον*) 132, 140, 146, 174, 249, 280, 547, 679, 733, 759
 Μετόχιον Παναγίου Τάφου, βλ. ΑΘΗΝΑ, Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκη
 Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος, βλ. ΑΓΚΥΡΑ, Türk Tarih Kurumu

ΜΟΝΑΧΟ

Bayerische Staatsbibliothek, *62* 77
277 69

ΜΟΣΧΑ

Gosudarstvennyi Istoričeskij Muzej (Κρατικὸ Ἱστορικὸ Μουσεῖο), *Sinodal'noj Biblioteki 33* (Vlad. 336) (35 ἐπ.), (42), 13, 18, 22, 32, 65, 70, 85

ΟΞΦΟΡΔΗ

Bodleian Library, *Roe 18* (olim Ἀγίας Τριάδος Χάλαρης) 50, 51
Barocc. gr. 131 86
Barocc. gr. 217 40

ΠΑΡΙΣΙ

Bibliothèque Nationale, *Gr. 635* (olim *Colbert 4249*) 3
Gr. 1357 A 105
Gr. 1320 (olim 2336) 1
Suppl. gr. 704 190, 771
Coislin 213 53

ΠΑΤΜΟΣ

Μν. Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, *ΤΞΞ'* 69

ΣΙΝΑ

Μν. Ἀγίας Αἰκατερίνης, *1117 (482)* 58

ΣΟΦΙΑ

Biblioteka na Balgarskata Akademia na Naukite (Βιβλιοθήκη της Βουλγαρικής Ακαδημίας Επιστημών), *Κοσινίτσας I* 14, 15, 22, 40, 85, 89, 91

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ

Biblioteca Medicea Laurenziana, *5.40* 65

ΛΑΝΘΑΝΟΝΤΑ

Κώδιξ μ. Μελενίκου 709

Πανδέκτη Νικολάου Καρτζᾶ 59

Η ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΔΟΣΙΘΕΟΥ
ΤΩΝ Δ. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Π. Δ.
ΜΙΧΗΛΑΡΗ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΚΑΙ
ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΤΟ ΩΣ ΤΟ ΝΟ
ΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 1987 ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΛΕΝΗ ΣΕ ΧΑΡΤΙ IBER
MAT 90 GRAMM. ΙΣΠΑΝΙΑΣ ΤΗΝ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΕΙΧΕ Ο ΣΤΕ
ΦΑΝΟΣ Δ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ • ΤΑ ΤΣΙΓΚΟ
ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗ
ΡΙΟ ΤΟΥ Κ. ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙ
ΒΛΙΟΔΕΣΙΑ ΕΚΑΝΕ Η ΙΩΑΝΝΑ ΔΕΛΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΥΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΟ ΤΡΙ
ΑΚΟΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ ΤΟΥ
ΚΕΝΤΡΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΕΡΕΥΝΩΝ

MD0005960234